

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
חשיעי

היכל
חמישי

אור התורה

מספר

נמדבר

והוא לקוטי אמרים. מאמרים יקרים. מעוררים הלבבות
לעבודת ה'. על סדרי פרשיות התורה. ועל חנוכה ופורים.
שלש רגלים ור"ה ויוהכ"פ.

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נזר ישראל ותפארתו קדוש ה'

מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבג"מ זי"ע

— אדמו"ר ה"צמח צדק" —

מליובאוויטש

חלק שני : בהעלותך — קרח

נעתק מכת"י ויוצא לאור בטעם הראשונה

על ידי מערכת

" אוצר החסידים "

ברוקלין (13) ג. י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות עשרים ושש לבריאה

מפתח כללי :

3	.....	פתח דבר מהמו"ל
5	.....	לוח המפתחות

אור התורה

שכא	.....	פרשת בהעלותך
תלט	.....	פרשת שלח
תרנט	.....	פרשת קרח
תשלא	.....	מ"מ לפסוקי תנ"ך
תשלט	.....	מ"מ למאמרי רז"ל

OR HATORAH

BAMIDBAR

Vol. II

Printed and Copyrighted 1966, by
"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213
Tel.: HYacinth 3-9250-1

ניסוס בגפוס "עורא"
צ"י ארזכי בן רחל וזלוק בובגר בן זוסטר הגספ

Printed in United States of America

פתח דבר

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובהמשך להנדפס מכבר¹, הגנו מו"ל בזה בפעם הראשונה מכתבי"ד את דרושי כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" ורשימותיו על ספר במדבר².
דרושים ורשימות אלה נעתקו ברובם מביכלאך³ כתבי"ד מעתיקים שונים.

* * *

הדרושים שנדפסו בספר זה נכתבו בזמנים שונים, ולכן יש בהם ענינים שנרשמו בקיצור ולאחר זמן נתבארו באריכות יותר, ומשנה אינה זהה ממקומה, ובפרט שאי אפשר בלא חידוש.
לע"ע לא נמצא תח"י גוף כתבי יד קודש של הצ"צ מרובם של הדרושים ורשימות הנ"ל, כי אם העתקות⁴, ומכמה מהם — רק העתקה אחת, ולכן אפשר אשר גם לאחר ההגהה שהשתדלנו בה, ימצאו טעויות, ובפרט בציוני העמודים ומ"מ שבפנים, חסרה התחלת או סיום התצ"עג וכו'.

* * *

כרך זה כולל הדרושים ורשימות הצ"צ על פרשת בהעלותך — קרח.

* * *

בסוף כרך זה הוספנו מראה מקומות לפסוקי תנ"ך, מאמרי רז"ל, זהר וכו' (נערכו ע"י הרב התמים ר' אהרן שי' היטריק).
מראה מקום להכתבי"ד מהם נעתקו הדרושים והרשימות של כל ספר במדבר — יבוא בסוף כרך האחרון של ספר במדבר.

* * *

בפרטיות יותר ע"ד כתבי הצ"צ — ראה בהקדמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לספר אור התורה שמות.

מערכת „אוצר החסידים"

עש"ק, כ"ף מנחם אב ה'תשכ"ג, ברוקלין, נ. י.

1) ע"ד דרושי ורשימות הצ"צ על תנ"ך שנדפסו כבר — ראה בהקדמת המו"ל לאוה"ת ויקרא בהערה 1 שם, ויש להוסיף ע"ז: דרושים ורשימות על ספר דברים, גופסו בארבעה כרכים (תשכ"ה-תשכ"ו). ע"ס במדבר (במדבר-נשא ותה"ש — תשכ"ו).
2) מפני סיבות טכניות לא נדפסו לע"ע הדרושים ורשימות ע"פ בשלח-פקודי, ויומיעו בקרוב.

3) בעיקרם מהביכלאך הידועים בשם „בוך באברויטסק".

4) מאמרים ורשימות אחרים נמצאות בגוף כתי"ק הצ"צ — וכפי שמצויין בהמראה מקום לספר במדבר.

לוח המפתחות

בהעלותך

שע	וכי תבואו	שכא	בהעלותך את הגרות
שעא	ויסעו מהר	שכו	בהעלותך את הגרות
שעא	ויהי בנסוע הארון	שלב	בהעלותך את הגרות
שפ	בנסוע הארון	שלו	בהעלותך את הגרות
שפב	ובנחתה יאמר שובה		לבאר ענין המבואר ע"פ
שפד	וישמע משה	שלט	בהעלותך
שפז	ויאמר גו' אספה לי שבעים איש	שמח	שייך לבהעלותך תקס"ב
שצג	אספה לי שבעים איש	שנ	לד"ה בהעלותך הראשון
ת	ותדבר מרים	שנב	לד"ה בהעלותך את הגרות
תא	ויצעק משה	שנב	בהעלותך
	שייך לפי בהעלותך לפסוק	שנג	בהעלותך
תג	ויצעק משה	שנד	וזה מעשה המנורה
	כה אמר ה' צבאות אם בדרכי	שנה	וזה מעשה המנורה
תו	תלך	שנו	וזה מעשה המנורה
תטז	הגהות לד"ה והנה מנורת זהב	שסה	והניף אהרן את הלויים
	ביאור ע"פ ראיתי והנה מנורת	שסז	להבין ענין פסח שני
תכ	זהב	שסח	עשה לך שתי חצוצרות כסף

שלח

תעה	ד"ה ועתה יגדל נא	תלט	שלח לך
תעט	ועתה יגדל נא	תלט	שלח לך
תפו	ועתה יגדל נא	תמג	שלח לך
תצג	ביאור ע"פ ועתה יגדל נא	תנה	שלח לך
תקט	ועתה יגדל נא	תנט	בלקו"ת ר"פ שלח לך
תקי	ואולם חי אני	תסה	אלה שמות האנשים
תקי	ואולם חי אני	תסז	והימים ימי ביכורי ענבים
תקכז	ואולם חי אני	תסז	לד"ה ויהם כלב
תקכט	במדבר הזה יתמו	תסז	ותשא כל העדה
תקל	הגהות לד"ה ענין הנסכים	תסח	הגהות לד"ה טובה הארץ מאד
תקלג	הגהות לד"ה ענין הנסכים	תסח	ועתה יגדל נא

תרג	תקלד	והיה לכם לציצית	בכואכם
תרח	תקלד	רבות ס"פ שלח	והיה באכלכם מלחם הארץ
תרט	תקמ	ביאור על זה' לכם שבלקו"ת	קיצור ממ"ש ע"פ והיה באכלכם
תרכא	תקמג	ביאור ע"פ והי' לכם לציצית	כי דבר ה' בזה
תרכו	תקמד	למען תזכרו	דבר אל בני
תרמד	תקסז	אני ד' אלקיכם	ונתנו על ציצית
תרמו	תקעו	ביאור הדברים ע"פ אני דפ'	הגהות על הסידור ועשו להם ציצית
תרנו	תקצ	הגהות לד"ה וישלח יהושע	להבין שרשי הדברים האלה בסידור דפוס ברדיצוב ד"ה ועשו להם ציצית
	תר		

קרח

תרצח	תרנט	לענין ויקח קרח	ויקח קרח
תרצט	תרס	כל מחלוקת שהיא לש"ש	במד"ר ר"פ קרח
תשה	תרסד	וישמע משה	ויקח קרח
תשו	תרסז	ענין וישמע משה	ויקח קרח
תשז	תרסח	וידבר אל קרח גו' בוקר ויודע	ביאור הדברים ע"פ ויקח קרח
תשטז	תרעד	בוקר ויודע	הגהות לד"ה ויקח קרח שבלקו"ת
תשטז	תרפג	במ"א כו' אין כסף לא נחשב	הגהות לד"ה ויקח קרח
תשיח	תרפה	וילוו אליך וישרתוך	ויקח קרח בן יצהר
תשכג	תרצז	כל פטר רחם	שייד לפסוק ויקח קרח

אור התורה

פרשת

בהעלותך

בהעלותך

בהעלותך את הנרות. א) הבחי הקדים פסוק אור צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך משלי י"ג ט' וע' מענין פסוק זה בחגיגה פ"ב י"ב א' עיקרים מ"ב פכ"ט עמה"מ ד"ב ע"ד לבי"ד. רבות בראשית פ"ב די"ד ע"ג וכיון שראה אור שהוא גנוח לצדיקים לע"ל שמח שנאמר ואור צדיקים ישמח * זח"ג פ' שלח קסח"א ענין ונר רשעים ידעך. בחיי ס"פ חיי שרה דל"ה סע"א ע"ש מענין ידעך ע"ד וימח את כל היקום כו' וכאן פי' דבחי' אור גבה מנר, וישמח ע"ד אנכי אשמח בהוי' ע' זח"ג פנחס רל"ו ב' שהזכיר אשמח בפסוק ראשון דק"ש וע"ד ישמח ה' במעשיו ויש להעיר מגמ' ספ"ב דתענית י"ד סע"ב לא הכל לאורה ולא הכל לשמחה כו' ע"ש וא"כ פי' אור צדיקים ישמח עכצ"ל שיוכו לשני הבחי' אורה ושמחה. ואדמו"ר נ"ע סד"ה ועתה ישראל מה הוי' כו' דפ' עקב תקס"ב פי' השמחה גורם ההתפשטות וגילוי כו', ונר רשעים היינו אף המצות שהן מקיימים הנק' נר אינן מאירים והו' ידעך, וע' מענין אור צדיקים ישמח באלשיך בפסוק ויעש כן אהרן ד"ה הגה האיר וד"ה אך הנה השמחה הוא הוציא לחוץ עריבות שבפנים כאדם השמח בדבר מה שפניו מצהיבות חוצה מעריבות שבפנים עכ"ד וא"כ אור צדיקים ישמח היינו גילוי האור לחוץ והו"ע יאר ה' פניו אליך, באור פני מלך חיים גם כי עכשיו גנוח ולע"ל יאיר ולהיפוך נר רשעים ידעך, עוד שם במהרמ"א שהוציא בו אורות כמנין שמח ואפ"ל ישמח אותיות משיח וע' בכוננת ישמח משה במתנת חלקו ע"י שמחזירין לו האורות כו' א"כ י"ל אור צדיקים ישמח כי יומשך בו מבחי' אור עליון שלמעלה מעצם אור צדיקים והו' ע"ד מ"ש ואורח צדיקי' הולך ואור כאור נוגה כו', עוי"ל אור צדיקים ישמח חיבור חו"ב ע"ד ושאתם מים בששון בד"ה ושאתם מים בדרוש השני או ע"ד בד"ה ביום השמע"צ כניסין ושם פ"ג שאור החכ' יהי' מאיר בקירוב כמו אור הבינה וזהו מאת הוי' היתה זאת כו' והנה לפי' הבחי' י"ל בהעלותך את הנרות שהן הנשמות הנק' נרות תעלה אותם שיהי' במדריגות אור ע"ד אור צדיקים שלמעלה מבחי' נר והו' יאירו וכן משמע ממ"ש מהרמ"א בפסוק ויעש כן אהרן בסופו ד"ה או יאמר כי יאירו נשמות הצדיקים כקירן פנים דמשה.

ב) ער"ש שבעת הנרות ששת הל"ל אלא כי הפי' אל מול פני המנורה שלמעלה שהן ז' ספירות בחכ' יאירו שבעת הנרות שלמטה. ואפ"ל לפי"ז כי

ישמח : בבון באב' 39 נוסף : בעה"ק ח"ד פ"ח מפרש הגניזה והו' מיעוט הלבנה, ואין כן דעת החכמים אלא דאור שנברא ביום ראשון אינו כלל השני מאורות השמש וירח, וע' בהרמ"ז ר"פ פקודי פי' דאור הנגזר הוא חכ' שבחכמה דאצי' ובר"פ בהעלותך פי' שהוא פנימי יסוד אבא, וזו"ג נהנין מאור זה ביום השבת, והרי זו"ג הם שני המאורות, ילקוט ח"א דף ב' סע"ג ח"ב בתלים ע"פ לדוד ה' אורי וישעי תחלת רמו תשיה, באיוב ל"ח ע"פ וימנע מרשעים אורם, רמו תתקב"ו.

שכא

בהעלותך

בהעלותך את הנרות. (א) הבחיי הקדים פסוק אור צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך משלי י"ג ט' וע' מענין פסוק זה בחגיגה פ"ב י"ב א' עיקרים מ"ב פכ"ט עמה"מ ד"ב ע"ד לב"ד. רבות בראשית פי"ב די"ד ע"ג וכיון שראה אור שהוא גנוח לצדיקים לע"ל שמח שנאמר ואור צדיקים ישמח. * זח"ג פ' שלח קסח"א ענין ונר רשעים ידעך. בחיי ס"פ חיי שרה דל"ה סע"א ע"ש מענין ידעך ע"ד וימח את כל היקים כו' וכאן פי' דבחיי' אור גבה מנר, וישמח ע"ד אנכי אשמח בהוי' ע' זח"ג פנחס רל"ו ב' שהזכיר אשמח בפסוק ראשון דק"ש וע"ד ישמח ה' במעשיו ויש להעיר מגמ' ספ"ב דתענית י"ד סע"ב לא הכל לאורה ולא הכל לשמחה כו' ע"ש וא"כ פי' אור צדיקים ישמח עכצ"ל שיזכו לשני הבחי' אורה ושמחה. ואדמו"ר נ"ע סד"ה ועתה ישראל מה הוי' כו' דפי' עקב תקס"ב פי' השמחה גורם ההתפשטות וגילוי כו', ונר רשעים היינו אף המצות שהן מקיימים הנק' נר אינן מאירים והו' ידעך, וע' מענין אור צדיקים ישמח באלשיך בפסוק ויעש כן אהרן ד"ה והנה האיר וד"ה אך הנה השמחה הוא הוציא לחוץ עריבות שבפנים כאדם השמח בדבר מה שפניו מצהיבות חוצה מעריבות שבפנים עכ"ד וא"כ אור צדיקים ישמח היינו גילוי האור לחוץ והו"ע יאר ה' פניו אליך, באור פני מלך חיים גם כי עכשיו גנוח ולע"ל יאיר ולהיפוך נר רשעים ידעך. עוד שם במהרמ"א שהוציא בו אורות כמנין שמח ואפ"ל ישמח אותיות משיח וע' בכוננת ישמח משה במתנת חלקו ע"י שמחזירין לו האורות כו' א"כ י"ל אור צדיקים ישמח כי יומשך בו מבחי' אור עליון שלמעלה מעצם אור צדיקים וזהו ע"ד מ"ש ואורח צדיקי' הולך ואור כאור נוגה כו', עוי"ל אור צדיקים ישמח חיבור חו"ב ע"ד ושאתם מים בששון בד"ה ושאתם מים בדרוש השני או ע"ד בד"ה ביום השמע"צ כניסין ושם פ"ג שאור החכ' יהי' מאיר בקירוב כמו אור הבינה וזהו מאת הוי' היתה זאת כו' והנה לפי' הבחיי י"ל בהעלותך את הנרות שהן הנשמות הנק' נרות תעלה אותם שיהי' במדריגות אור ע"ד אור צדיקים שלמעלה מבחי' נר וזהו יאירו וכן משמע ממ"ש מהרמ"א בפסוק ויעש כן אהרן בסופו ד"ה או יאמר כי יאירו נשמות הצדיקים כקירון פנים דמשה.

(ב) ער"ש שבעת הנרות ששת הל"ל אלא כי הפי' אל מול פני המנורה שלמעלה שהן ז' ספירות בחכ' יאירו שבעת הנרות שלמטה. ואפ"ל לפי"ז כי

ישמח : בכרך באב' 39 גוסף : בעה"ק ח"ד פ"ח מפרש הגניזה זהו מיעוט הלכנה, ואין כן דעת החכמים אלא דאור שנברא ביום ראשון אינו כלל השני מאורות השמש וירח, וע' בהרמ"ז ר"פ פקודי פי' דאור הגנוח הוא חכ' שבחכמה דאצי' ובר"פ בהעלותך פי' שהוא פנומי יסוד אבא, וזו"נ נהנין מאור זה ביום השבת, והיי' זו"נ הם שני המאורות, ילקוט ח"א דף ב' סע"ג, ח"ב בתלים ע"פ לודו הי' אורי וישעי תחלת רמו תשי', באיוב ל"ח ע"פ וימנע מרשעים אורם, רמו תתקב"ד.

גם שבעת הנרות שלמטה במנורה רומזים לז' היכלות דבריאה שמהם שורש הנשמות והם יאירו אל מול פני המנורה שלמעלה שהם ז' ספי' הג"ל. דבר ואמרת פי' הכחיי מיד ולדורות והיינו כי המנורה נוהג לעולם משא"כ קרבנות ור"ל כי המנורה היינו שפע ז' נרות העליוני' שהם ז' ספי' שמאירים לז' היכלות זה נוהג לעולם כו', ועמ"ש ע"פ ויהי בנסוע הארון בענין חכמות זו התו' בנתה ביתה בית דבראשית חצבה עמודה שבעה אלו שבעה ספרי תו' שבהם מלובש אור שבעת הימים ועל"ק סעי' ט' בשם השל"ה דקצ"א א'. ואפ"ל כי המנורה מורה על יחוד שאינו נפסק לעולם ולהחיות ולהאיר לעולמות והקרבנות הם יחוד שזה נפסק לפעמים כו', וזה א"ש למ"ד שו' נרות המנורה כנגד ז' כוכבים שצ"מ חנכ"ל או כנגד ז' ימי בראשית שא"כ מורה על אור וחיות העולמות.

ג) מהרמ"א הקשה כופלו דבר ואמרת. ב' בהעלותך ולא לשון הדלקה. ג' אל מול שנראה שהוא אל הכותל ופי' בהעלותך בתתך מעלה את הנרות ע"י עשיית מצותי בהן י"ל שע"י קיום נר מצוה עי"ז מתעלה בחי' נר הוי' נ"א כמ"ש וצדקה תרומם גוי וכמ"ש בת"א בתחלתו בפי' והארץ הדום רגלי ובד"ה המגביהי לשבת בת"א פ' מקץ וע' בד"ה אחרי הוי' אליכם תלכו בלק"ת פ' ראה בפי' ואת מצותי תשמרו (א"כ ע"ד והחיות נושאות את הכסא כמ"כ אהרן מעלה את ז"ת דאצי' לג"ר שמשם האורה) והיינו אל מול פני המנורה והוא ז' נרות שבמשכן מט"ט גם שם יאירו שבעת הנרות שבעת יחוד יותר משבעה (וע' בהרמ"ז אמור פ"ט ב' גבי מאן שבעת ימים פי' כתר דו"א, הכולל חב"ד חג"ת) עוד פי' כי פני המנורה הוא המנורה שבמשכן העליון הנק' פנים של המנורה התחתונה אכן מול פני המנורה היינו ז' אורות עליוני' (ור"ל ז' ספי') עד שם יאירו שבעת הנרות הללו ע"י טוב סוד כוונת היחוד וזה קרוב למ"ש אות ב' בשם הבחיי.

ד) ואפ"ל ע"פ המדרש רבה שהביא הבחיי כאן פתח דברין יאיר, איתו האור הוציאו הקב"ה מתוך החושך כו' מגלה עמוקות מני חשך כו' ופי' הבחיי ענין ישת חשך סתרו זה כינוי לרוב הסתר השגת השי"ת המשיל השגתו לחשך כו' והוא בחי' כתר ולכן ע"י העלאת הנרות שלמטה ממשיכי האור מבחי' ישת חשך סתרו וע"כ הם מוסיפי' אור גם בז' ספי' העליוני' זהכח הוזה בנרות שלמטה זהו ג"כ מ"ש במד"ר כאן המשל שהאור יוצא דוקא מן השחור שבעין וה"ע ברור שם ב"ן כמ"ש סד"ה כנשר יעיר קנו ע"פ יצרנהו כאישון עיגו דהיינו שע"י אתהפכא חשוכא לנהורא מעוררים למעלה שמבחי' ישת חשך סתרו יומשך אור וגילוי.

הבחיי : בכוח הג"ל גוסף : ואפ"ל בעומק יותר דהנה במד"ר פי' גשא פי"ב דרמ"ט בעולם יהי מאורות ובמשכן יאירו שבעת הנרות אך מאורת נאמר חסר שנתמסטה הלבנה אבל ע"י המשכן הוא למלאות פגימת הלבנה כמ"ש בלק"ת פי' צו בענין שבעת ימי המלואים, וא"כ ההמשכה מבחי' אור שבעת הימים שלמעלה מבחי' יהי מאורות, ואור זה נק' מול פני המנורה.

עו"ל פי' אל מול פני המנורה דאיתא במד"ר פ' נשא פ' י"ב דרמ"ט ג'
 ד"א להקים את המשכן שהמשכן שקול הוא כנגד העולם שכל
 מה שיש בעולם יש במשכן, ברביעי יהי מאורות ברקיע השמים ובמשכן
 ועשית מנורת זהב, מבואר דבחי' יהי מאורות זהו נגד מנורת זהב ולכן בחי'
 יהי מאורות נק' מול פני המנורה, וא"כ פי' אל מול פני המנורה יאירו היינו
 ע"ד מ"ש במד"ר פ' וירא פנ"ג ע"פ בחוק עשה לי ר' לוי א' הוסיפה על
 המאורות נאמר כאן עשה לי ונאמר להלן ויעש אלקים את שני המאורות
 הגדולי' ועמ"ש ע"פ יהודה אתה בענין בתולה נשאת ליום הרביעי ועד"ז
 י"ל פי' ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה גרותיה שפי' ויעש כן היינו
 כענין ויעש אלקים את שני המאורות שע"י עשייתו הוסיף על המאורות כמו
 שרה, ועמ"ש מענין שרה שהוסיפה ע"פ ויעש אלקים את שני המאורות, ולהבין
 ביאור הדברים, הנה בד"ה בהעלותך את הנרות דתקס"ז פי' בהעלותך שיהי'
 בחי' רוח האדם היא העולה למעלה וזהו"ע נר הוי' נשמת אדם כמו הנר
 שמתנוגע למעלה ברו"ש ועמ"ש מענין נר הוי' נשמת אדם בת"א בד"ה דני
 ושמחי הראשון, אך הנה כתיב וזרעתי את בני זרע אדם וזרע בהמה ודוקא
 רוח האדם היא העולה משא"כ רוח הבהמה אך אהרן הוא מו' רועים שהרועה
 מפרנס את הבהמה דהיינו להעלותה ג"כ בבחי' רוח האדם לפי כי בהמה
 היינו שרשה מחיות המרכבה פ"א פ"ש והרי נאמר ופ"א לארבעתן ועמ"ש
 מזה בביאור ע"פ ואלה המשפים, והכח הזה באהרן ע"י כשמן הטוב כו' זקן
 אהרן כו' במ"ת נדמה להם כזקן, והנה השמן עולה למעלה וכמ"ש במד"ר פ'
 תבא מה השמן הוא נעשה עליון כך ונתנדך ה' עליון כו' ולכן ע"י בחי' זו
 מעלה הנרות שעיקרן ההעלאה ע"י שמן זית זך כו' ועמ"ש בלק"ת סד"ה
 בהעלותך את הנרות מענין כשמן הטוב שנק' שמן משחת קדש כו' וע' בד"ה
 שחורה אני ונאווה דרוש השני איך ע"י עסק התורה וד"ס נמשך כח העליו'
 בנפש כו', וע' בד"ה כי אתה נרי בענין השמן והפתילה והאור, וענין ז'
 הנרות הם בחי' לך הוי' הגדולה והגבורה כו' כמ"ש בפרטות בד"ה בהעלותך
 דתקס"ז, אך פי' לך הוי' הגדולה היינו עליות והתקשרות ז' המדות במקורן
 ושרשן בבחי' בינה כמ"ש בזח"ג אמור צ"ב א' דהיינו כשהמדות הם מחוברים
 וקשוריי עם ג"ר הם במדריגה יותר נעלה ולכן נק' ע' רבתי וע' מזה בלק"ת
 בד"ה לבאר ענין המסעות פ"ב ע"פ לא יחפוץ כסיל בתבונה ובד"ה השמים
 כסאי בענין וצדקה תרומם גוי כו' ובהביאור שם, ועי"ז ממשיך כמו"כ למעלה
 שנמשך אור ג"ר בות"ת, והנה מכ"ז יובן מ"ש רש"י ר"פ בהעלותך היך שלך
 גדול משלהם שאתה מטיב את הנרות עמ"ש מזה ע"פ כי מי יודע רוח בני
 האדם היא העולה קהלת סי' ג' כ"א והוא בבוך ירמי' יחזקאל דרנ"ג ע"א
 שהקרבנות דוגמת והחיות נושאות היינו מרכבה תתאה מרכבה לבחי' מל',
 אבל ז' הנרות שהן לך הוי' הגדולה והגבורה כו' זהו"ע מרכבתא עילאה
 וזהו"ע רוח האדם היא העולה למעלה ועי"ז נמשך ההמשכה מעצמות אא"ס
 למעלה מההמשכה שע"י והחיות נושאות שממשיכים מו"א ע' באג"ה סי'
 כ"ז ד"ה למה נסמכה, וע' בלק"ת פ' בהעלותך סד"ה הנה השמן נמשך גבי
 ובכ"ז י"ל עוד ולכן הקרבנות היו על המזבח החיצון אבל הנרות היו בהיכל
 סמוך למזוה"פ שעז"ג שמן וקטורת ישמח לב.

ה) מנחות י"א צ"ח ב'. עקדה שמ"ט. ר"ח סח"ב. רבות לסג"ד. זהר חלק ב' תרומה קס"ו א'. ועל רוא דא דהאי אור דדליק ונהיר להאי גר כתיב ב' באהרן בהעלותך את הנרות בגין דהוא אתי מסטרא דהאי אור. והיינו כי באורך נראה אור נראה אותיות אהרן. עיין זהר אמור ק"ג ב' ובהר פרשה צו דף כ"ח ע"ד דמסדרין לה ומערכין לה לגבי בעלה כגון בהעלותך את הנרות דאתמר בהון להעלות גר תמיד. ובזהר ר"פ בהעלותך קמ"ח סע"ב ת"ח בהעלותך את הנרות אילן בוצינין עילאין דכולהון נהירין כחדא מן שמשא וע' בהרמ"ז ודקמ"ט סע"א באור פני מלך חיים כו' וע"ד בהעלותך את הנרות ודק"נ ע"א בהעלותך את הנרות בהעלותך ממש והמכוון מכ"ז כי ז' נרות המנורה הם במל' וכן נקראת בת שבע ונקראת אלישבע ע' זהר שמיני דל"ו ע"א ודל"ח סע"ב והיינו לפי שמקבלת מכל שבעה מדות והאור המאיר לגר זה הוא חסד דז"א ונק' שמשא שהוא יסוד אבא שבז"א וא"כ בהעלותך הו"ע יחוד עליון לחבר המל' עם ז"א כמבואר בזהר וארא דכ"ח סע"א ע"פ ארוממך אלקי המלך, גם ע"י חסד דז"א מאיר חכ' וכתר למל' כנודע מענין כה תברכו אותיות בכתרו. והנה פני המנורה פני הרמ"ז דק"נ ע"א שהוא יסוד אבא כי אבא יסד ברתא ואפ"ל שהוא דרך כלל ז"ת דחכ' וכדמשמע מהבחי דלעיל אות ב'. וע"פ עבודה אפ"ל ז' נרות המנורה ז' בחי' שבנש"י. ופני המנורה היינו שורש ומקור הנשמות בחי' מזליהן. והיינו ענין ז"ת דאבא שנק' ישראל סבא וא"כ מול פני המנורה הוא ז"ת דז"א וגם שם יאירו שבעת הנרות של המל' ע"ד והי' ביום ההוא יצאו מ"ח מירושלים כו' והיינו שע"ז ימשיכו מג"ר שבכתר כי כתר ג"פ אור אור קדמון אור צח אור מצוחצח והיינו ג"ר דכתר. א"נ שיאירו הנרות מבחי' ואור החמה כאור שבעת הימים שלמעלה משמש וע' מזה לקמן סעי' ח'. זח"ב שמות י"ד ב' פ' מול פני המנורה הוא תפארת קו האמצעי * כו'.

ו) של"ה ק"י ב' קי"ט ב' קלט"א קנ"ח ב' קנט"א קסג"א קצא"א רמ"ט א"ב רנ"ב רנט"א רצב"א שבא"ב שיג"ב שכז"א שכח"ב שנא"א שנג"ב. מ"ע ע"ד. ע' פנ"י אל מול פני המנורה יאירו ע"ד ומתלמידי יותר מכולם ע"כ ז' נרות שהם מקבלים ותלמידים הם מאירים אל מול פני המנורה שהוא המשפיע ע"ש ודפח"ח. ועפ"ז י"ל משארז"ל וכפתוריה אלו התלמידים היינו ע"ד ומתלמידי יותר מכולם לכן עי"ז ניתוסף אור וע"ז מורה הכפתור.

ז) בד"ה שאו כו' לגולגלותם דתקס"ד שלא נדפס בלק"ת פני אדמו"ר נ"ע שיש ב' אופן בהעלא' הא' שהתחתון עולה מלמטלמ"ע וזהו ענין ז' נערות ז' היכלות דו"ג דכריאה המעלים את אסתר כו'. הב' שהעליון יורד להעלות כענין שבעה סריסים ז' היכלות דאו"א שיורדי' להעלות וזהו שוש' דמטרוניתא וזהו הפרש בין קרבנות הנשיאי' להעלא' אהרן שארז"ל שלך גדול משלהם. לכן נאמר בהעלותך שכיון שהוא שוש' דמטרוניתא מאצי' שיורד בב"ע להעלותם ע"כ עי"ז מעלה אותם מאד נעלה כו' ועמ"ש כענין זה בדרוש

מחצית השקל חסד יורד רק בשביל ההעלא' כו', ולכן הם ז' גרות שההעלאה עד מדות שלמעלה מאצ"ו כענין לגולגלותם ששם הם ז' היינו ז' תיקוני הראש כו'. ולהעיר ממ"ש בע"ח ההפרש בין עיבור של ז' חדשים ושל ט' ושל י"ב דמבואר בע"ח שער העיבורים דעיבור יב"ח הוא לתקן הכלים דז"א אבל עיבור ז' חדשים הוא לצורך הפנימי דז"א ונמשך מז' תיקוני דגלגלתא ואליהו נמשך מעיבור יב"ח ומשה מעיבור ז"ח כו' ועמ"ש מכ"ז ע"פ מאמר הזהר ע"פ אלה תולדות נח שם פ"ג.

ח) של"ה דק"י ע"ב ר"פ עשה"ד פי' בשם הרמב"ן ר"פ בהעלותך דבהעלותך את הנרות רומז ג"כ לנרות חנוכה ועמש"ל ססעי' ב', ודק"ט סע"ב כ' ז"ל נחזור לענין כי צריך להתקדש בכי"ו כו' כי ארז"ל ג' ימים קודם שבת דהיינו מיום ד' ואילך נק' קמי שבתא וג"י דאחר שבת דהיינו א' ב' ג' נק' אחר השבת כדמיון צורת המנורה ג' קנים מצד זה וג' קנים מצד זה וגוף המנורה באמצע וכל ששת הקנים פונים לגוף המנורה, נר שבת הוא גוף המנורה עכ"ל ועמש"ל ססעי' ה' בשם זח"ב שמות י"ד ב' דמול פני המנורה הוא קנה האמצעי שהוא ת"ת קו האמצעי ואמנם הקשו ע"ז דא"כ הל"ל יאירו ששת הנרות וכמש"ל סעי' ב', ונראה לתרץ דפי' אל מול פני כי פני המנורה היינו ת"ת קנה האמצעי ואמנם מול פני היינו הבחי' מה שת"ת עולה עד הכתר בסוד בריח התיכון המכריח כו'. וזהו הנק' מול פני המנורה ע"כ א"ש מ"ש יאירו שבעת הנרות, דגם ת"ת עצמו הוא מכלל הו' גרות שיאיר מול פני כו', היינו לקבל מבחי' כתר וזהו"ע שבת שבו עליית ז"נ עד א"א ואבא כו' ועמ"ש בזה בת"א בד"ה ויקהל משה שהו"ע עיבור רצה"ת הנמשך מהשכל מה שעולה ומתחבר עם רצה"ע שלמעלה מהשכל ע"ש. ובמסכת שבת דהשליה דקל"ט ע"א גבי סוד הדלקת נר שבת כ' לשון החייט מצוה להדליק נר בליל שבת כו' שהשבת רומז לאלף השביעי שאז הלבנה יהי' לה אור כאור החמה כו', וראיתי מדקדקים מדליקי' שבעה גרות כי אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות עכ"ל. והנה כשיהי' אור הלבנה כאור החמה הרי ואור החמה יהי' שבעתים כאור שבעת הימים א"כ הרי י"ל לכן במנורה היו ז' גרות כדי שימשיכו התארה מבחי' אור זה"י ובה א"ש אל מול פני כו' דבחי' המול פני המנורה ה"ע אור שבעת הימים, תהו"ע שהנרות קיימים לעולם היינו ע"י מצות שבת שהוא דוגמת המנורה זו גרותיה כנ"ל, ודקנ"ט ע"א פי' הש"ס דמגילה כ"א ב' שהאמצעי משובח

המבריה כו' : בבון הג"ל נוסף : וגם כמ"ש בלק"ת סד"ה והיה מרי חרש בחורשו כפירוש ומדי שבת בשבתו דהיינו שבתו של שבת והיינו ע"ק הוא השבת של התפארת, וכמ"ש בזח"ג ס"פ אחרי דע"ט ב' וזהו ענין שבת תתאה ושבת עילאה שנתבאר בלק"ת בד"ה את שבתותי תשמרה.

נ"ש : בבון הג"ל נוסף : וזהו מארז"ל שהקרבות אינן נוהגים אלא בזמן שבהמ"ק קיים והנרות קיימים לעולם וקאי על נר שבת ונר חנוכה כמ"ש המג"א בספרו זית רענן על הילקוט, דלכאורה אינו מובן כי נר שבת מצוה דק מד"ס אלא ר"ל כי ששת ימי המעשה עם יום השבת הם עצמן ז' גרות כי שרשם ז' ספירות והיינו שבת תתאה והם יאירו אל מול פני המנורה היינו שבת עילאה.

והוא מול פני ושמ פ' אל מול פני המנורה הוא אור הלבנה במילואה ומשמע להמשיך אור הגנוז המוכן לע"ל, ודקס"ג ע"א פ' מול פני המנורה כשזו"ג מאירים שוים אור הלבנה כאור החמה, ודקצ"א א' בהג"ה בהעלותך את הנרות יהי' לך ה' לאור עולם היינו גילוי אור הגנוז לע"ל כו' וי"ל כי ז' נרות הוא תושב"כ קנה האמצעי ותושבע"פ ששה קנים שיחא סדרי משנה וענין בהעלותך לקשר ולחבר הנגלית שבתורה אל מול פנימי שבתורה שהר"ע אור הגנוז כו' והר"ע מה רב טובך אשר צפנת כו', דרמ"ט סע"א וע"ב הזכיר מ"ש דק"י ע"ב בשם הרמב"ן, דרנ"ו ע"ב כ' נרות דביה"כ קצת מעין נרות דמנורה, פ' ויצא דרצ"ב סע"א ענין ז' כפולות כו' ז' נרות המנורה כו' לפי"ז י"ל אל מול פני המנורה הם ג' אותיות אמש הרמוזים לג"ר כו' ודף ש"ב א' בפ' וישב כ' מול פני המנורה הוא בינה כו' והיינו כי ת"ת קנה האמצעי עולה בבינה כו' והר"ע שבע שבליים עולות בקנה א' כו'.

ט) במד"ר פ' בהעלותך אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות באור פני מלך חיים כו' אל מול פני המנורה, מובן דבחי' מול פני המנורה זהו"ע אור פני מלך ועמ"ש מענין אור פני מלך ע"פ חנון ורחום הוי' ארך אפים ומ"ש ע"פ ה' ימלוך לעולם ועד והמכוון שע"י העלאת ז' הנרות ממשיכי' גילוי אור פני מלך והוא בחי' מול פני המנורה. והנה ענין באור פני מלך חיים יובן ע"ד ראה נתתי לפניך את החיים כו' כי כל השפעת תענוגי עוה"ז נק' מות ורע לפי שנמשכים עד"מ מנקב האחור כמ"ש ע"פ ונשב בגיא מול בית פעור ומבחי' באור פני מלך חיים נמשך חיים נצחיים הוא חי עוה"ב והנה אפי' במשה נא' ופני לא יראו, ועמ"ש ע"פ ה' ימלוך דאיתא במד"ר אלו אמרו ה' מלך לא הוי' שום שיעבוד כו' והיינו כי דוקא לע"ל נא' והוי' ה' למלך כו' ע"י ועלו מושיעים כו' אז והיתה לה' המלוכה כו' ועכשיו נק' מלך מלכין ואין גילוי מלכותו ממש וכן אפי' באצ"י נק' מלך מלכי המלכים הרי המלכים הם זז"נ מדותיו ית' אבל לע"ל יהי' גילוי הכתר מל' דא"ט ממש זהו ענין אור פני מלך, והר"ע ארך אפיים אריכא דאנפין, או י"ל פ' והי' הוי' למלך ע"ד והי' הוי' לי לאלקי' שנת' בת"א ר"פ ויצא ע"פ השבתי בשלום אל בית אבי והי' הוי' לי לאלקי' כו' נמצא כשהוי' עצמו יהי' בבחי' אלקי' יהי' הוי' הוי' למלך כו' משא"כ עכשיו בחי' מל' זהו שם אד' כו' וכ"ז יומשך ע"י שיהי' הגילוי מעצמיות אא"ס כמ"ש בת"א, זהו נמשך ע"י בהעלותך את הנרות כו' נר הוי' נ"א כמ"ש בדי"ה רני ושמחי הראשון וע"י נר מצוה ועי"ז ממשיכים בחי' באור פני מלך, ואפ"ל ז' נרות ז' מדות וז"א בעתיקא אחיד ותליא למעלה משרש חו"ב ח"ס מרכבתא עילאה שמעלים או"א ועי"ז ממשיכים גילוי באור פני מלך פנים דא"א כו', והר"ע יאר ה' פניו אליך כו', ושיומשך אור זה בבחי' מלך ועמ"ש ע"פ באור פני מלך חיים במשלי ט"ז ט"ז.

בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. צ"ל כי מול פני המנורה הוא קנה האמצעי וא"כ הל"ל יאירו ששת הנרות וע' באלשיך מה שפי' ע"ו. גם צ"ל מ"ש ויעש כן אהרן ופרש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, והוא מהספרי, והלא כמה דברים שנאמרו לאהרן ולא כתיב אצ"כ ויעש ולמה כאן דוקא כתיב ויעש. ומהו השבח והרבנות בזה שלא שינה, ולמה לו לשנות בדבר כזה כו'. והענין כידוע מאמר הרבות כל מה שנאמר בעולם נאמר במשכן כנגד שמים היו יריעות המשכן נגד יהי רקיע כו' והבדילה לכם הפרוכת כו', נגד יקוו המים ועשית כיור וכנו כו', וברביעי נאמר יהי מאורות ברקיע השמים ובמשכן ועשית מנורת זהב כו', וא"כ המאמר יהי מאורות הוא כנגד המנורה שבמשכן, וזהו אל מול פני המנורה שהוא המאמר יהי מאורות שהוא כנגד ומול פני המנורה שבמשכן, יאירו ז' הנרות פי' שז' נרות המנורה מאירים אור בהמאורות, ועיקר המאורות הם שמש וירח, ובדרך פרט הם ג"כ ז' כוכבי לכת שצ"מ חנכ"ל. ותחלה צ"ל ענין בהעלותך את הנרות. נרות נק' הנשמות כמ"ש נר ה' נשמת אדם כו'. כמו הנר שהאש בטבעו מתנונע תמיד דהיינו שעולה למעלה וחוזר להתאחז בפתילה. כמ"כ כל נשמה יש בה ר"ש תמיד והר"ע הנענע ולכן נק' נשמה ע"ש נשימה, ור"ש רוח האדם העולה היא למעלה רוח האדם זהו הנשמה היא בתמידות בבחי' העלאה מלמטלמ"ע ליכלל וליבטל באור א"ס ב"ה, אך זהו רוח האדם דוקא דהנה כתיב ורעתי כו' זרע אדם וזרע בהמה, זרע אדם הם הנשמות דאצי' שנק' זרע אדם ע"ש אדמה לעליון שנמשכי' מבחי' ועל דמות הכסא כמראה אדם כו' בצלם אלקים עשה את האדם כו' ונק' אחים וריעי' להקב"ה, והנה עליהם כתיב רוח האדם העולה כו' כי הנשמות דאצי' אין העולם מסתיר להם כלל דהיינו שאע"פ שמתלבשים בגופים מ"מ הם בתמידות בבחי' העלאה מלמטלמ"ע ליכלל בא"ס בלי הפסק כלל וכמו אברהם שהי' הולך ונסע בתמידות, אבל זרע בהמה הם הנשמות דבי"ע והם רוב הנשמות, שנמשכי' מד' חיות המרכבה פני אר"י ושור כו' חיות ובהמו' ובדרך פרט הם י"ב בקר שרש הי"ב שבטים, ומה שנק' בהמה היינו לגבי בחי' אדם שבאצי' כו', והנה רוח הבהמה היורדת כו' שנשמות אלו כשיררדים למטה להתלבש בגופים נמשכי' אחר הגוף ועיני עוה"ז הגשמי כו', והנה הבהמה יש לה רועה והר"ע הז' רועים להעלות הבחי' זרע בהמה מלמטלמ"ע, ומשה שנק' רעי' מהימנא אמר ונתתי עשב בשדך לבהמתך, שממשיך דעת בבחי' בהמתך כו' ואהרן ממשיך אה"ר שיהי' העלאה וביטול בבחי' זרע בהמה ע"ד רוח האדם העולה, וזהו בהעלותך את הנרות להעלות בחי' זרע בהמה שיהיו בבחי' רוח האדם העולה בתמידות בלי הפסק ושינוי מצד הגוף ונה"ב כלל, ואיך יכול להעלות בחי' זרע בהמה שיהיו ממש כמו רוח האדם היינו משום דכתיב ופני אדם לארבעתן שכפנימיותן יש בחי' אדם ג"כ ונק' אדם שבבהמה אדם דבריא, ולכן מצד בחי' פני אדם שבבהמה יכולים להעלותם ע"ד רוח האדם העולה כו'.

והכח הזה באהרן היינו כמ"ש כשמן הטוב כו' זקן אהרן כו' כי שערות הראש הם מבחי' מוחי' דקטנות שהרי צומחי' בקטנותו, אבל שערות

הזקן הם ממחי' דגדלות שצומחי' רק לאחר כ' שנה כו' שאו מאירים בוואדם מחחי' דגדלות מעצמו' החכ' כידוע מענין למכור בנכסי אביו עד שיהי' בן עשרים שנה מפני שאו מאירי' בו מחחי' דאבא כו'. והנה הלכות התורה הם בחי' שערות כידוע, אך הם שערות הזקן, וזהו יג"מ שהתורה נדרשת שנמשכי' מי"ג ת"ד דמריס כו' והו זקן אהרן, ובחי' כשמן הטוב כו' שיורד על הזקן, הוא ההמשכה מעצמות אא"ס ונק' שמן משחת קדש שלמע' מבחי' קדוש בוי"ו. וזהו חצבה עמודי' שבעה שבמדבר נחלק לג' ספרים. והנה ותורה אור, וע"י העלאת הז' נרות דנשי"ו.

ועתה צ"ל ענין ז' נרות שהם ז' מדות שבפסוק לך ה' הגדולה כו' עד לך ה' הממלכה, כי מדת ז' חסד נק' גדולה כמ"ש יומם יצוה ה' חסדה שכל מדה נק' יום כמ"ש ששח ימים עשה ה' כו', והחסד נק' יומם דאזיל עם כלהו יומין לפי שהוא מדה הראשונה והוא גדול יותר מכל המדות, עי' בה"ז פ' ויצא בענין הולך אל דרום כו' וגם החסד מגדיל כל המדות שהרי החסד נק' מים, ומים מגדלים כו', וע"כ נק' החסד בשם גדולה, ועיקר הענין שבאצ"י נק' חסד ולמעלה מאצ"י נק' גדולה כי באצ"י הוא חסד דמ"ה שהחסד מצד הביטול ע"ד מ"ש באברהם ואנכי עפר ואפר, ולכן הי' בעל חסד גדול כמ"ש על פסוק ארץ הרים ובקעות, אבל למעלה מאצילות שם החסד מצד הגדולה שלפי שלגדולתו אין חקר שכל סדר השתלשלות אינם תופסים מקום כלל ובי"ד נברא העה"ב כו' אות א' אין ערוך אליו כלל לכן נמשך דיבוי חסד, וכמשל המלך שלפי עצום גדולתו כך יהי' ריבוי ההשפעה ממנו כו', ובנפש נק' גדולה מדת האהבה כי אינו דומה העושה מיראה לעושה מאהבה כו', והנה יש ב' בחי' אהבה זוטא הנמשכת מהתבוננות, ויש אה"ר שלמעלה מהשכל ונק' בכל מאדך בלי גבול, ואה"ר זו נק' גדולה, ונמשכת ממדת הגדולה עליונה שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל עי' בהגהות שע"פ חכ"לילי, וזהו"ע אהרן כה"ג שלכן נק' גדול שממשיך הגלוי מבחי' לך הוי' הגדולה להיות אה"ר בנפש. והגבורה הוא מדת היראה, כי באהבה לבד אין יוצאי' כי על כל פשעי' תכסה אהבה ויכול להיות שהעבודה בבחי' לגרמי' ותערובות יש, וגם שאינו עדין סומ"ר בשלימות, וע"כ צ"ל עוד מדת היראה שמבחי' זו נמשך להיות מדקדק במעשיו ולשום אורחותיו כמארז"ל כל השם דרך כו', ולכן בזאת יבא אהרן כו' ע"י היראה דוקא שנמשכת ממדה שנק' זאת שהוא בחי' מל', ולכן נק' והגבורה שמוזה נמשך להיות ירגיו יצי"ט על יצה"ר ולשום אורחותיו כנ"ל. הנה כתיב ה' שמעתי שמעך יראתי וצ"ל מהו שמעתי שמעך, גם הר"ת של הפסוק הוא ב"פ יש, והענין כי שמע ישראל, הוא שם עי', ז' מדות הכלולי' מעשר הם עי' וכשנכללים בכינה נק' עי' רבתי, והנה המדות בעצמן אין נמשכי' להחיות העולמות דבי"ע ורק שם והארה בעלמא מהמדות נמשך בבחי' מל' כדי להחיות העולמות, וזהו שם עי' שהמל' נק' כן לפי שהיא רק שם והארה מהמדות, ופי' הב' בתיבת שמע לי' אסיפה וקיבוץ כמו וישמע שאלו, והיינו לאסוף ולקבץ בהשם המשכות וגלוי עצמיו' הו' מדות עליונות דבחי' עי' רבתי שיהי' יחוד התחברות השם שהוא בחי' מל' לעצמיות העי' רבתי, וע"ד שנק' כנסי' לפי שכונסת ואוספת לתוכה הגלוי

מעצמות ישראל דלעילא, ואסיפה והמשכה זו הוא ע"י קיום המצות דוקא שכשנש"י הם בשלימות בקיום המצות אזי ממשיכי' בבחי' מל' שנק' שם הגלוי מעצמו' המדות להיות יחד. זהו שמעתי שמעך שמעך נק' המל' כמו שם ע' כו', ופי' שמעתי שמעך היינו לאסוף ולקבץ בהשם גלוי עצמי' המדות עליונות של א"ס ב"ה והו' פי' שמעתי ל' אסיפה כו', ולכן ב"פ י"ש תר"ך מצות שע"י קיום המצות דוקא ממשיכי' כנ"ל. ופי' יראתי היינו כי שמעך הוא בחי' מל' וכמ"ש בזהר שמיעה בהאי אתר תליא ובבחי' זו הוא עיקר מקום היראה, כי הנה כל העבודה של נש"י בקיום התורה ומצות העיקר נוגע רק בבחי' מל' שע"י העבירה ח"ו שפוגמי' למעלה הנה עיקר הפגם הוא בבחי' מל' משא"כ למעלה מבחי' מל' אין זה נוגע כ"כ, וכשנש"י הם שלימי' בקיום התומ"צ להיות סומ"ד וע"ט הנה עיקר הרוממות (בל"א גיהיבענקאייט) הוא בבחי' מל' וכמ"ש דוד ארוממן אלקי המלך ובכל ברכת המצות אנו אומ' מלך העולם שעיקר ההמשכה בשביל בחי' המל', ותה"ע קידוש השם ע"ד מקדשי שמך, וכן להיפך ח"ו (כשאין ממשיכי' ע"י המצות ונעשה) חילול השם ח"ו הכל רק בהשם שהוא בחי' מל' וכיון שדוקא בבחי' מל' נוגע מאד העבודה של מעשה התחתונים ע"כ בבחי' זו דוקא מקום היראה כי בבחי' מל' הדקדוק גדול מאד על מעשה התחתונים וכשלא אפשר דרי ח"ו נמשך העונש במאד כמ"ש בזהר ע"פ אין עשה טוב דהא כדון נורא דליק ואוקיד עלמא בשלהובא כו', ולכן אמר חבקי' ה' שמעתי שמעך יראתי (וכן רשב"י בתחלת האדרא כד שמע כנפיא עילאה דמתכנשין ארכובותיו דא לרא נקשן ואמר ה' שמעתי שמעך יראתי ע"ש). והתפארת הוא בחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא בחי' ראי' והסתכלות ביקר תפארת גדולת א"ס ב"ה, איך שלגדולתו אין חקר שכל השתלשלות אינם תופסים מקום כלל, כי נתהוו רק מתארה ותארה דהארה וכולא קמי' כל"ח ממש וע"ז כתיב עיניך יונים שבחי' ראי' והסתכלות זו הוא במתיקות התענוג עד א"ס ממש כמ"ש עיני אדם לא תשבענה כו', והנה למעלה בת"ת מאיר הראי' דחכ' כמ"ש בהגה' לביאור דאתה הצבת ע"ש פ"ב, והוא גלוי גמור בחי' תפארת גדולת א"ס ב"ה, ולמטה בנפש ה"רע לאסתכלא הנ"ל. והנה ת"ת הוא מדת הרחמי' ולכאן מה שייך רחמי' לתפארת, והענין כי עיקר הרחמי' הוא דוקא על מי שיורד מאיגרא רמה לבירא עמיקתא וכמו העשיר שנעשה עני מתעורר עליו רחמי' ביותר מעל העני מתחלתו כו'. הנה שרש נש"י הוא ממקום גבוה מאד שנק' בנים למקום, והיינו ששרשם בבחי' ת"ת וירדו פלאים להתלבש בגוף ונה"ב בעוה"ז תכלית החשך ואנו אין משיגי' כ"כ הרחמנות שעלינו מפני שאין אנו משיגי' יקר תפארת א"ס ב"ה אשר משם ירדה הנשמה ולכן אנו אומרים ברחמיך הרבים שלמעלה דוקא מושג הרחמי' ולכן מדת ת"ת דוקא הוא מדת הרחמי' שמצד גלוי יקר תפארת גדולת א"ס ב"ה, ע"כ גדלה הרחמנות על עוצם הירידה של נש"י, ולפי ערך גלוי הת"ת, כך יהי' מדת הרחמי' ומה שיהי' גלוי הת"ת ביותר יהי' מדה"ר ביותר, כי נש"י נמשכו מת"ת כמ"ש ישראל אשר בך אתפאר כו', ולכן ממת תפארת מעוררי' אנו ר"ר על עוצם הירידה כו'. והנה נת' גי' מדות גדולה גבורה תפארת שהם אהוי"ר ורחמים בנפש, וע"ז כתיב הנך יפה רעייתי ועי"ז נמשך מלמעלה בחי' הנך יפה דודי כו'.

והנצח וההוד כו' כי כל הנ"ל הוא העבודה בעצם המדות אהו"ר ורחמי' והנה כל היום א"א להיות העבודה בעיקר המדות כי אא"ל כל היום באהבה בלי הפסק כלל, וע"כ צ"ל העבודה בענפי המדות והם הנו"ה, נצח הוא ההסכם שנשאר אצלו בתפלה שאפי' לאחר שתחלוף האהבה יהי' בנצחון חזוק גדול להיות סור מרע וע"ט כו', ונצח הוא לי' נצחיות כי שרש הנצח הוא ממקום גבוה מאד כמ"ש וגם נצח ישראל לא ישקר כי לא אדם הוא כו' והוא ענף הגדולה כי לפי ערך הגדולה כך יהי' הנצחון ביותר וכמשל מלך גדול מאד תגדל הנצחון אצלו מאד. וההוד הוא ענף היראה, והוא קבלת היראה במוחו כי בשעת התפלה מתגלה אצלו היראה גם בלב להיות פחד ה' בלבו, ובכל היום שאין יכול להמשיך גלוי היראה בלב רק שמתכוונן (בדברי היראה) במוחו לבד ומודה במוחו שצ"ל זהו הוד ענף היראה. כי כל בשמים ובארץ, הוא בחי' ברית התקשרות סוכ"ע בממכ"ע והר"ע מרוב כל כו', ובנפש היינו כי יטוד אינו מדה בפ"ע כ"א הוא כללות לכל הה' מדות הנ"ל שכל המדות צ"ל בבחי' קשר דוקא כמו האהבה שיהי' מקשר באמת לאמיתו במדת האהבה, וכן מדת היראה יהי' בבחי' התקשרות תמיד ההפך מבחי' ומשם יפרד, וכמו והיו העטופים ללבן בבחי' עטיפה ומקיף לבד הקשורים ליעקב בבחי' קשר ההתחברות בתוכיות ופנימי' ממש. לך ה' המלכה הוא בחי' קבועו"ש להיות בחי' עבד הכנעה ושפלות והוא בחי' בפ"ע לבד מדת היראה שנת"ל שמקומה ג"כ בבחי' מל'.

ועתה נבוא לענין בהעלותך את הנרות, כי ז' נרות הם ז' מדות שבפסוק לך ה' הגדולה כנ"ל שיש בגש"י, אך זלעו"ז יש ג"כ ז' מדות בנה"ב הנמשכי' אחר תאוות עוה"ז הגשמי, וז"מ דהנ"א מלובשים בז"מ דנה"ב, ולכן זהו"ע בהעלותך את הנרות העלאת המדות לך ה' הגדולה והגבורה כו' שכל הו' מדות יהיו רק לה' לבדו בבחי' העלאה מלמטלמ"ע, והנה לך גימט' נשע"ב ופי' לך הו"י הגדולה כו' היינו כשהמדות עולים מלמטלמ"ע בבחי' ביטול והתכללות בנשע"ב זהו לך כו', והיינו שע"י העלאת המדות שבנפש כנ"ל בענין בהעלותך את הנרות גורמי' ג"כ למעלה העלאת המדות שהו"ע לך ה' הגדולה כו' ובחי' כי כל בשמים כו' כל אותיות לך, אלא שבחי' כל הוא מלמעלמ"ט היינו שע"י העלא' כנ"ל נמשך אח"כ נשע"ב מבחי' בינה בבחי' שמים שהן המדות עליונות ומשם לבחי' ארץ ע"י היסוד.

ועתה צ"ל ענין אל מול פני המנורה יאירו ז' הנרות. דהנה אמרו"ל במד"ר שרה הוסיפה על המאורות נאמר כאן עש"י צחוק עשה לי אלקים ונאמ' להלן ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים ע"כ. ותחלה צ"ל מ"ש מקודם שני מאורות הגדולי' ואח"כ כתיב המאור הגדול והמאור הקטון כו', והענין כי שני מאורות הגדולים הם השני שמות דהו"י ואלקי' כמ"ש בזוהר ומקרא מלא כי שמש ומגן הו"י אלקים, וכתיב והי' לך הו"י לאור עולם כו', דהנה כתיב גדול הו"י ומהולל מאד בעיר אלקינו עיר אלקינו הוא ירושמ"ע עולם הדבור עליהן ושם גדול הו"י כו' דהיינו שע"י אותיות הדבור עליון מאיר התגלות הגדולה דשם הו"י גם בעולמות הנבראי' דבי"ע וכמ"ש לעיל ונגלה כבוד הו"י וראו כו' כי פי ה' דבר, שענין הדבור עליון הוא רק לגלות

הגדולה דשם הוי' בנבראים כו' וכמו האותיות שע"י מתגלה השכל, ואזי נק' שני המאורות הגדולי' ששם הוי' נק' גדול בעצם ושם אלקים נק' ג"כ המאור הגדול לפי שהתפשטות והתגלות הגדולה דשם הוי' בעולמות הנבראי' הוא ע"י שם אלקים דוקא. אך הנה לפעמים הדבור עליון מעלים ומסתיר שהוא בבחי' קטנות והיינו כמ"ש כרחל לפני גוזזי' נאלמה, כי יש זלעז"ו ויש ג"כ בחי' עיר דקליפה והוא העיר המגדל אשר בנו בני דור הפלגה כידוע, מל' דקליפה שאותיות אלו מחשיכים ומסתירים לגמרי. והנה גדול הוי' בעיר אלקינו דוקא משא"כ כשהשפעה מבחי' דבור עליון יורדת ומתלבש בעיר זלעז"ו אזי אין מאיר הגדולה דשם הוי' כלל גם בבחי' הדבור עליון ואזי נק' המאור הקטון מאורות חסר שהוא בחוסר כל, דהנה בא"י כתיב ארץ אשר לא תחסר כל בה שבחי' כי כל בשמים ובארץ מאיר בה תמיד לקשר ולחבר ההשפעה מבחי' שמים לבחי' ארץ כו', והו"ע מרוב כל שיש ריבוי בחי' כל, אבל פי' בחוסר הוא שאין מאיר בה בחי' כל ואזי אין מאיר הגדולה דשם הוי' בעיר אלקינו, ולכן נק' המאור הקטון פגימותא דסיהרא, ומחמת זה נעשה התגברות יניקת החיצונים בשם אלקים כענין מלך אלקים על גוים. והנה כתיב צחוק עשה לי אלקים שדוקא ע"י שם אלקים בחי' צמצום והסתר להיות יש ודבר נפרד הנה ע"י אתכפיי' ואתהפכא נמשך בחי' צחוק והתגלות התענוג מעצמות אא"ס ב"ה שלמעלה מעלה משם הוי' כו' וכמ"ש בזהר כד אתכפיי' סט"א לתתא אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא כו', והנה צחוק כמו שחוק, ושחוק בגימט' מקור חיים ובגימט' אור אין סוף, והיינו שהוא המשכת הגלוי אא"ס ב"ה מקור התענוגי' וגם בגימט' ב"פ אור, וזהו הוסיפה על המאורות, כי המאורות הם הוי' ואלקים וע"י העלאת הבירורי' בבחי' אתכפיי' ואתהפכא שמצד צמצום והסתר דשם אלקים דוקא (דהיינו כשנק' המאור הקטן כנ"ל) נמשך ומתגלה תוס' אורות מעצמות אא"ס מקור התענוגים בהמאורות ואזי נעשה שני המאורות גדולים להיות שוין בקומתן כו'. ועתה יובן שענין אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, הוא ג"כ הוספה על המאורות כמו גבי שרה, כי מול פני המנורה זהו המאורות כנ"ל הוי' ואלקים, וע"י העלאת ז' נרות המנורה שהו"ע הז' מדות שבנש"י שיהי' לך הוי' הגדולה וכו' כנ"ל ע"י נמשך תוס' אורות בהמאורות שהם הוי' ואלקים מלמעלה מעלה משם הוי', וזהו ל' בהעלותך שהוא ל' על דהיינו להעלות לבחי' על הוי' למעלה משם הוי'. ועתה העלאה זו היא ע"י עסק התורה כנ"ל בענין חצבה עמורי' שבעה כי עמלא דאורייתא לעילא מן שמשא כו'. ולכן כתיב ויעש כן אהרן שענין עשיי' זו היא הוספה על המאורות כענין עשיי' הנאמר גבי שרה שדרשו רז"ל הוספה על המאורות.

בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. הנה כל ניצוץ אלקי שבכאור"א מישראל נקרא נר כמ"ש נר הוי' נשמת אדם וכידוע, והנה עד"מ הנר הדולק שהלהב שבו עולה למעלה וחוזר ונח וחוזר ועולה הוא כמו הנענע שמתנענע בהסתלקות וירידה, כך בנר ה' נשמת אדם הוא רוח האדם העולה למעלה תמיד לדבקה בו בדביקה חשיקה בכלות הנפש. וז"ש למען יזמרך כבוד ולא ידום ואמרו בזהר דקארי תדיר לנחורא עילאה ולא שכיך כו'. כך יש בחי' אהבה טבעית בכאור"א מישראל לדבקה בו ית' תמיד שהוא כמו טבע בנפשותינו מצד כי חלק אלוה ממעל יעקב חבל נחלתו כידוע וכמו עד"מ הנר הגשמי הוא בחי' כלי לשכון בו גילוי אור השלהבת, כך בחי' הנפש הוא בחי' כלי לקבל בה גילוי אור אלקי ולכך ע"ש האור ה' המאיר בה נקראת הנשמה בשם נר ה' כו' וכמ"ש כי אתה נרי כו', ה' אורי וכיחצא. והנה באהרן נאמר בהעלותך את הנרות ור"ל שכללות נש"י שנקראו נרות אהרן הוא המעלה אותם ולכך נק' שושבינא דמטרוניתא כי הנה אהרן הוא מו' הרועים המפרנסים לכנס"י ועד"מ הרועה לצאן גשמי שמפרנס אותם במרעה ומשקה אותם כו' וכך ברועה לכנס"י כמ"ש רעיית רועה ישראל שהו"ע כח אלקי המפרנס לכללות נש"י בהמשכה אלקי כמו כדי שיומשך בחי' הדעת בכנ"י ה' משה נק' רעיא מהימנא להיות כי יש ב' מדריגות בישראל כמ"ש וזרעתי את ב"י זרע אדם וזרע בהמה כו' פי' זרע אדם הוא הנשמות שמשיגים אלקות בדעת והתבוננות ומכירין את בוראם כמו האדם שהוא בר דעת כו' ויש נשמות שהן בחי' בהמה כמו הבהמה שאינה מכרת מהיכן שרש חיותה וקיומה, כך יש נשמות שאין מכירים ומשיגים בהיות אלקות הממלא כ"ע כו', והרועה הוא הממשיך בחי' הדעת וההשגה בכללות נש"י ונק' רועה כמו הרועה הגשמי עד"מ, לכך אהרן היה בחי' רועה כזה בהמשכת אהבה בכנס"י שיהי' להם התפעלות אהבה ותשוקה לדבקה בו ית' כי לפני אדם לארבעתן לכן יכול להמשיך בהם ג"כ רוח האדם העולה, והטעם שהי' אהרן הממשיך היינו מפני מ"ש כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו, פי' זקן אהרן הוא בחי' דיקנא דכהנא רבא כמו עד"מ הנער הוא בלתי זקן מפני שאין אור השכל מתגלה בו רק בצמצום ובמדה קטנה, אבל כשמתרבה בו המוחין כמו אחר עשרים שנה מתחיל הזקן לצמח, עמ"ש בלק"ת ר"פ במדבר מבין עשרים שנה ולמעלה מהגמרא ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן עשרים שנה, ועמ"ש מזה בלק"ת פ' מסעי בהביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השלישי פ"ג, וענין כשמן הטוב עיין בלק"ת בהביאור ע"פ בהעלותך בענין שמן משחת קודש ושמן למאור שהוא מקור האור, והיינו ותורה אור וארז"ל המאור שבה, לכן ע"י אור זה יוכל להעלות את הנרות כי בחי' אור זהו למעלה מבחי' נר וע"כ ע"י הלכות התורה מבחי' כשמן הטוב ותורה אור הוא מעלה את הנרות. והנה ענין ז' הנרות הם ז' מדות שבפסוק לך ה' הגדולה הגבורה והתפארת והנצח וההוד כו' הגדולה ע"ד ובה"א כלה נאה וחסודה והגבו' ע"ד ב"ש ושם דרך, הנה הגבורה הוא מדת היראה כמארז"ל לעולם ירגיזו אדם יצ"ט על יצה"ר כו' וגם גבורה גימט' יראה כי ע"י מדת האהבה בלבד יוכל להיות יניקה גם לחיצוני' כענין אברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' כי על כל פשעיו תכסה

מדה זו של אהבה כי אינו רואה חוב ע"ע כלל ולא ידקדק ע"ע כמו מי שאוהב לחבירו שמוחל לו על כל פשעיו ואינו רואה חוב עליו כלל כ"ו, אבל בשיתוף מדת היראה יראה לדקדק על כל מעשיו ודרכיו לשקול במאזני צדק על כל מה שחושב מחשבות אשר לא לה' וכן בדבור ובמעשה וכ"ו לפי מה שידע האדם בנפשו ידקדק ע"ע וכ"ז ממדת היראה, ועמ"ש ע"פ ה' שמעתי שמעך יראתי, הוא מדת הגבורה וזהו שאמרו לעולם ירגיז כ"ו הוא למעלה מדת הגבורה והצמצום היפך בחי' מדת החסד שהוא בחי' הגדולה כנ"ל וד"ל, התפארת הוא מדת הרחמים מדתו של יעקב כידוע. הענין הוא כי בחי' התפארת היינו להתבונן בהוד תפארת גדולת ה' במה שכולם משבחים ומפארים ובטילים במציאות וכמאמר וכולם משבחים ומפארים ומקדישים וממליכים את שם המלך כ"ו והאופנים והחיות ברעש גדול כ"ו שמה נמשך בחי' הוד מלכות עד"מ במלך ב"ד שציקר הוד מלכות שהוא בחי' התפארת וההידור שלו היינו כשמשבחים אותו ברוב תשבחות וברוב עם דוקא וכידוע בפ"י וכבוד הדר מלכותו שזה דוקא ברוב עם הדרת מלך וכאשר יתבונן בבחי' תפארת ה' וכבוד הדר גדולתו ממילא יתעורר ברח"ר על ניצוץ נפשו האלקית שנתרחקה כ"כ וירדה בחושך הגס והעב לא תראה אור גדול והדר כזה כ"ו היינו בחי' הרחמים שמתעפת מבחי' התפארת, ועד"מ בן המלך שיתשב בבית המאסר שלפי ערך גדולת בן המלך ורוממותו כן ערך הרחמנות אשר תיפול עליו בלב כל אדם מבחי' ירדת מדריגתו כ"כ לישב במאסר שזה כמו מאיגרא רמא לבירא עמיקתא כ"ו, וכמ"כ בכללות בניי שנקראו בני מלכים כמאמר כל ישראל בני מלכים הם להיות מקור חוצב נשמתם הוא מבחי' מל' דאצי' כידוע וירדו לחומר גופני בעוה"ז השפל החומרי וטרם ירידתם להתלבש בגופים היו נהנין מזיו השכינה דג"ע כ"ו ולזאת תתעורר מדת הרחמים ביותר על ריחוקם כ"כ כ"ו וזהו והתפארת פי' כי ששה מדות מנה כאן גדולה וגבורה ותפארת והנצח וההוד כי כל כ"ו שהוא בחי' היסוד, והנה ג' הראשונות גדולה וגבורה ות"ת כלולים המה באחד להיותם מתאחדים יחד והן אחו"ר ורחמנות הכוללת שניהם אחו"ר כ"ו והוא בחי' האבות אברהם יצחק ויעקב כנדע וע"כ כל פסוקים שבסדר התפלה יש מהן שנאמרו בענין מדת הגדולה ויש מהן שנאמרו במדת הגבורה ויש מהן בבחי' התפארת שהוא הרחמי' כמו באשרי גדול ה' דור לדור כ"ו ואח"כ להודיע גבורותיו כ"ו, וכן בברכות יוצר ג' מדות אלו נזכרים תמיד כידוע למעיין ומשכיל בהן אבל ג' אחרונות נצח והוד ויסוד הן מתאחדים בפ"ע וכידוע ג"כ שלמעלה בבחי' ששה מדות עליונות בחי' חג"ת בפ"ע ובחי' נה"י הן דבר בפ"ע ונק' ענפי החו"ג כ"ו וכמשי"ת בעז"ה ד"ל. הנצח וההוד, עמ"ש בד"ה אלה מסעי דרוש השני וע' באג"ה ס"י ט"ו, ועמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה הנך יפה רעייתי מעלת היופי זהו כשהוא כלול מג' גוונים חג"ת והיינו כמו תפארת יופי לפי שכלול מחו"ג ולכן עולה עד הכתר, כמ"כ מעלת מדת רחמים שג"כ כלול מחו"ג ולכן נק' אות אמת ועולה ג"כ עד הכתר היינו שע"י התעוררות רחמים יבא לבחי' תשובה בכל מאדך כ"ו, וע' פי' לך הוי' הגדולה בד"ה וישכם לבן, ובד"ה וידברו אלקים כ"ו וארא גבי ואימתי גדול כשהוא בעיר כ"ו, ובד"ה וארא אל אברהם שבחי' הגדולה וכ"ו שייך בבחי' אחד משא"כ

במהו"ע בחי' יחיד אינם נקראים בשם גדולה כו' וזהו לך ה' הגדולה ששם הם בטילים במציאות לגמרי כענין כל המועדים עתידים ליבטל כנר בפני האבוקה כך לך ה' הגדולה ששם הגדולה בטילה במציאות ואינה נק' בשם גדולה כלל, ועמ"ש מזה בת"א בד"ה ויחשט המלך לאסתר ומ"ש מזה ע"פ ושנתם לבניך, אך שמע ישראל כו' להמשיכו בבחי' אחד ע"ד ואימתי גדול כו' וא"כ י"ל זהו ענין ז' גרות שהן ז' מדות לך ה' הגדולה והגבורה כמ"ש בד"ה בכ"ה בכסליו, היינו שע"י העלאת הנרות וביטולן ע"ד לך ה' הגדולה כו', עי"ז ממשיכים ההמשכת המדות ושיהי' מאיר בהם אור החכמה שמן אור וכמ"ש ע"פ הללויה שע"י המשכת י"ה חו"ב בהמדות עי"ז דוחים יניקת היצו"ר מהמדות חו"ג וזהו לך גימט' חמשים היינו נש"ב שע"ז מתעלים במקורן כמ"ש בלקר"ת פ' מטות בד"ה עיני כל, והנה מזה גמט' אח"כ כי כל בשמים ובארץ, כל היינו ג"כ נש"ב אלא שזהו המשכה מלמעלה למטה. עוי"ל פ"י לך ה' הגדולה היינו ע"ד הבו גדול לאלקינו דפי' במא"א אות ג' ס"ז ע"ד אימא מגדלת ז"א, גדולת ראשון גדולת שני, ואפ"ל ע"ד ביום שהוא יהי' הוי' אחד התחברות ע"ק בו"א וכן פ"י במ"א ואימתי גדול כשהוא בעיר שאז דוקא מאיר בו הכתר בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו דוקא, ותו צדיק ונושע קרובה ישועתי לבוא ישועתי דוקא במד"ר משפטים ספ"ל, וכ"ז ממשיכים ע"י ז' גרות הנ"ל, והשמן והאור מעשה ותלמוד מעשה גדול ותלמוד גדול וביאור הענין ע"פ מ"ש בלק"ת פ' עקב סו"ה ארץ הרים ובקעות בענין גג"ת כי למעלה מהאצ"י נק' החסד בשם גדולה משא"כ בו"א נק' חסד, וא"כ פ"י לך הוי' הגדולה י"ל להמשיך בו"א ממדת דא"א ע"ד ורב חסד והיינו ע"י לשארית נחלתו שמיים א"ע כשירי"ם, וכמו באברהם ואנכי עפר ואפר כו' וכמ"כ ענין הגבורה ע"ד איזהו גיבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפיים מגבור הרי הגבו' היא בא"א לכבשת מדת הדין דז"א, ע' יומא סע"ב, וכמו שמשון הגיבור ע"י שהי' נזיר וכבש יצרו מלשתות יין עי"ז ממשיך נזר אלקיו כו' ועין בזהר ויחי דף ע"פ האם בגבורות שמננים שנה, ובענין מי ימלל גבורות ה', גיבורי כח עושי דברו ששים גבורים י"ל ששים מסכתות התפארת זו מתן תורה עיין מענין ת"ת בד"ה ונטעתם כל עץ מאכל ובביאור השני דיונתי גבי ומראך נאוה, אך מת"ת נעשה כתר ובד"ה בחדש השלישי בענין ת"ת קו האמצעי ובד"ה הן עם אחד בת"א פ' נח איך בת"ת דוקא שם הוי', ואפ"ל לכן התורה נדרשת ע"פ י"ג מדות כנגד י"ג מדות הרחמים שהם מת"ת כי תפארת נק' רחמים כנ"ל, עיין בד"ה כנשר יעיר והתפארת זו מ"ת הנצח זו ירושלים נתבאר במ"א וההוד זה בנין בהמ"ק עמ"ש ע"פ ה' אלקי גדלת מאד הוד והדר לבשת, וע"י גדילים תעשה לך ממשיכים מבחי' זו מבחי' גדלת מאד, כי כל בשמים ובארץ היינו מדת כל מחבר שמים וארץ ופי' בד"ה ואתה תצוה שהוא העמוד המחבר געה"ע עם געה"ת ובמא"א ע' סע"י ט"ז עמוד שבגי"ע הוא חוט השדרה היוצא מן הדעת עד קרקע הגן יסוד דנוק' כו', א"כ זהו בחי' סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, וא"כ המשכה זו היא ע"י התפלה שהוא בחי' סולם וחי' ברכאן דצלוחא נגד חי' חליות הנ"ל, ועי' במא"א סמ"ך סכ"ח סולם נק' היסוד כי הוא סולם לעלות בו עד הדעת להמשיך בו

הטיפה, ובאות כ' סמ"ב כל כלה כל נק' היסוד כולל ה"ח וה"ג וכן המלי נק' כל ה', ועמ"ש בד"ה עיני כל אליך ישברו, ועין מענין סולם בזהר ר"פ ויצא קמ"ט ובמק"מ והרמ"ז שם שהאריכו, ועמ"ש מענין ח"י חוליות בד"ה לא הביט און ביעקב, וענין כי כל בשמים ובארץ פי' במד"ר ר"פ תרומה כל מה שיש בשמים יש בארץ והיינו לא כמו בתחלה השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, אלא כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ והיינו שיתחברו יחדיו ע"י סולם הנ"ל ואזי לתת להם כימי השמים על הארץ, גם י"ל עמוד הנ"ל ע"ד יעקב מחבר ה' גדולה עם ה' קטנה בזהר ר"פ תרומה קכ"ו ב' ע"פ מי זאת חבורא דתרין עלמין כחודא, ועין זח"א ויצא קנ"ח ב' שורש חיבור זה זה חיבור ב' שמות הוי' וזהו ג"כ שרש ג"ע העליון וגעה"ת כי געה"ע בינה שבה התגלות עת"י וגעה"ת מל' המקבלת מז"א, והעמוד המחברם הוא עמחא דאמצעייתא בריח התיכון וגם עמוד אחד וצדיק שמו וא"כ נמשך בחי' זו ע"י הצדקה כו', גם י"ל זהו מאה ברכות כל אותיות לך ע"י לך ה' הגדולה כו', (עין פרס ש"א פ"ח לך היינו ג"ר ור"ל ע"ד כגונא דאינון ר"ק מתייחדים לעילא באחד כו') מלמטה למעלה ביטול ה' מדות נמשך מלמעלה למטה כי כל בשמים ובארץ וזהו מאה ברכות לך כל או כל ואח"כ לך ה' הממלכה, ובמ"א פי' כי כל הוא שער החמישים דבינה שממנו נמשך הכתר לזו"נ הנקרא שמים וארץ ונמצא ששה בחי' הנ"ל הם ג' כפולים בת"א בד"ה לבסומי בפוריא דרוש הראשון זהו וא"ו של שם שלשה שריגים, ואח"כ לך ה' הממלכה המשכה מבחי' מ' ונק' ממלכה בשני ממיין, ע"י שנמשך במ' מאור הבינה, וכמ"ש במא"א מ"ם ס"ב ממלכת כהנים אר"א ומש"ל שכ"ז נמשך ע"י כשמן הטוב כו' יורד על הזקן אהרן זהו כמ"ש הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב ופי' בזהר פ' אחרי דני"ט ע"ב דענין שבת אחים זהו יחד זו"נ פכ"פ, גם יחד ריבוי שיומשך ההשפעה גם למטה כי גם ריבוי כמ"ש במא"א אות גימ"ל סל"ה גם לרבות מצד היסוד המרבה ועמ"ש ע"פ נשא את ראש בני גרשון גם הם ובענין ואנכי אעלך גם עלה ובענין נחום איש גם זו והנה כ"ז נמשך ע"י כשמן הטוב כו' וכמ"ש בזהר פ' יתרו דפ"ז סע"ב בפ"י טוב שם משמן הטוב דטובו של שם נמשך משמן הטוב כו' כי כדי שיהי' זיווג זו"נ צ"ל תחלה יחד אר"א בביאור ונקדשתי, ועין זח"ג ס"פ צו דל"ד ע"פ כי עמך מקור חיים, וגם י"ל פי' שבת אחים זו"נ, כשמן הטוב היינו שיהי' זו"נ תרין ריעין כמו אר"א כו', גם פי' כשמן הטוב כדי שתהי' אחותי בת אבי כו', וענין בהעלותך י"ל ע"ד משארז"ל ערובין פ"ה ד' נ"ד סע"א ע"פ וממדבר מתנה כו' עד עולה לגדולה ע"י התודה וכאן פי' ע"ד רוח האדם היא העולה, עין בהרמ"ז ר"פ צו, והנה חביב אדם שנברא בצלם וראשו למעלה וא"כ ענין העולה שיהי' בצלמנו כדמותנו לאשתאבא בגופא דמלכא, א"נ עליות אדם ז"א להתקשר בא"א אדמה לעליון, א"נ ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה זהו ענין בהעלותך, ועמ"ש ע"פ ענין הירידה צורך עלי' בד"ה ושמתי כדכד ובד"ה את שבתותי תשמרו, ובד"ה ועתה יגדל נא ובד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים, גם כי גרות הם נשמות, והנה בשבת נמשך נשמה יתירה כמ"ש ענינה בד"ה ויקהל משה וע' בסידור ע"פ נשמת כל חי תברך את שמך, ועד"ז יתפרש

ענין בהעלותך את הנרות, ובמ"א פי' העלייה מבחי' אהבה זוטא לבחי' אהבה רבה, ואפ"ל עת ע"ד ב' בחי' כלה בד"ה שיר השירים, ופי' בהעלותך שיאיר בחי' כלה תתאה ע"ד כלה עילאה כו', כענין לא זו מחבבה עד שקראה אמי, עוי"ל כי ז' נרות נגד ז' מדות והם שורש בחי' עולם כי עולם חסד יבנה העלאת ז' הנרות היינו לבחי' בינה שהיא קדמה לעולם ז"א. ע"ד תשובה קדמה לעולם בד"ה מי אל כמך יעו"ש זהו בהעלותך, וע"ד לך ה' הגדולה והגבורה בד"ה וארא אל אברהם הובא לעיל.

בהעלותך • את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. והנה ענין המנורה נאמר בזכרי' ראיתי והנה מנורת זהב כו' ואומר מה אלה אדוני ויאמר אלי זה דבר ה' אל זרובבל, פי' כי ענין המנורה הוא בחי' דבר ה' שהוא מקור הנשמות (וכמאמר אתה נפחת בי וכמ"ש ויפח באפיו נשמת חיים עמ"ש בד"ה והי' מספר בני' והנה ס"ת ויפח באפיו נשמת חיים הוא חותם ובמד"ר ס"פ במדבר ענין ותזולתי אחטם לך לשון חותם) וישראל נק' זרובבל על שם ורעתיו לי בארץ (הג' שנאמר קדש ישראל לה' ראשית תבואתה כמו שאדם זורע תבואה עד"מ בשביל התבואה שיצמח כך ברצות ה' שיתוסף ויתרבה גילוי אלקותו ית' בעולם וימלא כבוד ה' את כל הארץ ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר כו' זורע את ישראל שהן הן תבואתו ועי"ן יתגלה כבודו בריבוי ותוספת כו'. והנה כמו במשל הזריעה והנטיעה הג"ל שמכסין הגרעין בעפר הארץ ומשם יצמח בעבור שהגרעין נרקב ונפסד ובטל לגבי כח הצומח אשר בארץ וכח הצומח ההוא הוא שמגדל ומצמיח בריבוי ותוספת כך הוא ענין הזריעה של ישראל בבבל לשרשם מעולם התהו שהוא למעלה מבחי' עוה"ב וישראל כו' כמ"ש בת"א בד"ה בשלח פרעה ע"כ) והם היו אז בגלות בבל גם הנשיא נק' זרובבל על שם זה וזהו דבר ה' אל זרובבל והוא ענין המנורה כי הנשמה קרויה נר, כמ"ש נר הוי' נשמת אדם וכללות הנשמות נק' מנורה ויש בה בחי' ז' נרות שהם ז' מדריגות בעבודת ה' יש עובד מאהבה משוך כמים (הג' כמשנ"ת בד"ה אז ישיר ישראל כו' עלי באר ח"ל להיות בחי' באר הנובעת מלמטה למעלה בקיום מ"ש ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך וכמ"ש אליך ה' נפשי אשא כו' כי אתה בראת אתה יצרת כו' ואתה עתיד ליטלה ממני כו', ואינה נתונה לאדם אלא כדי שיעור ימי חייו לזאת יהי' בעיניו כל ימי חייו העוה"ז בבחי' בעל כרחך אתה חי כו' והוא קיום יותר מבחי' אהבה ברשפי אש בהתלהבות התפלה ע"י ההתבוננות שאחר התפלה חולפת ועוברת, אבל בחי' מים הם המשכות אהבה שאין לה הפסק והו' מעלת אברהם אהבי איש חסד זכור אב נמשך אחריך כמים ע"כ) ויש מאהבה כרשפי אש ויש ע"י התורה קו הממוצע (הג' כי הנה

בהעלותך : מאמר זה נדפס בלקו"ת (כט, ג), וכאן הוא בהוספת הגהות.

התומצ"צ נחלקים דרך כלל לגי' בחי' תורה ועבודה וגמ"ח שהם בחי' אמ"ר אש ממטה למעלה בחי' עבודה כו' ומים הוא חסד וצדקה להחיות רוח שפלים מלמעלה למטה הבחי' הממוצעת היא התורה והנה אמ"ר הוא בחי' * וסגול הוא מלשון סגולה כמו עד"מ שיש ענינים מרפאים כו' בדרך סגולה כו' וגם סגול כו' כי ענין סגול היינו שנקודה האמצעית היא תחת שני הנקודות כו' והתורה היא ממוצעת כו') ויש ע"י נצחון לנצח ולהתגבר בסור מרע ועשה טוב (עמ"ש בד"ה הנצח זו ירושלים ובד"ה למנצח על השמינית ובד"ה אלה מסעי דרוש השני) ויש ע"י הדייה וכן יש עבודה ע"י התנשאות כמשארז"ל במשנה ס"פ י"ד דשבת כל ישראל בני כו' וכמ"ש ויגבה לבו בדרכי ה' ויש ע"י שפלות.

קיצור. כי ענין המנורה הוא בחי' דבר ה' שהוא מקור הנשמות ויש בה בחי' ז' גרות שהם ז' מדריגות בעבודת ה' יש עובד מאתבה.

ד) * ומש"כ פ"ג והנה כ"ז מעלת ומדריגת בחי' אברהם כו' ונקרא מלמטה למעלה אבל בחי' אהרן הוא בחי' אחרת שהוא בחי' שודמ"ט מלמעלה למטה כו' שיהי' גילוי אלקותו ית' למטה כמו למעלה, ויש להבין זה בהקדים ענין המד"ר פ' בחוקתי פל"ו אברהם לא ניצל מבכשן האש אלא בזכות יעקב משל לאחד שהי' עומד ונידון לפני שלטון ויצא דינו לפני שלטון להשרף צפה אותו השלטון באסטרוגליס שלו שהוא עתיד להוליד בת שהיא נשאת למלך אמר כדאי הוא להנצל בזכות בתו שהוא עתיד להוליד, כך אברהם יצא דינו מלפני גמרוד לשרף וצפה הקב"ה שיעקב עתיד לצאת ממנו אמר כדאי הוא להנצל בזכות יעקב הה"ד כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם ישע"י סי' כ"ט כ"ב עכ"ל. והמדרש אינו מובן וכי בזכות עצמו לא הי' אברהם כדאי להנצל ומהו היתרון דזכות יעקב על אברהם והלא מציינו שחותמין רק מגן אברהם וגם מהו המשל שהוא עתיד להוליד בת שנשאת למלך והל"ל שהוא עתיד להוליד בן חכם וצדיק כו' וי"ל דהנה יש להבין ענין יחוד קוב"ה ושכינתו מהו פי' יחד זה וכן המשילו חז"ל ביום חתונתו זה מתן תורה והענין נתבאר בלק"ת בד"ה לזובין פי' הפסוק מי אל כמוד ושם פ"ב גבי והו' פי' היחד שזהו יחיד ומיוחד אחר הצמצום וההתפשטות כמו קודם לכן בלי שום שינוי כו', שיתגלה יחדו עכ"ל ור"ל שיהי' גילוי אוא"ס למטה כמו למעלה ממש זהו נק' יחוד קוב"ה וע' בת"א פ' בראשית בהביאר ע"פ כי כאשר השמים החדשים וזה"ע כי אל דיעות חיבור ב' הדעות ולכן המשכת דעת זה נק' יחוד שהרי היתרד גשמי נק' האדם ידע את חוה ועמ"ש בענין לעשות הישר בעיני ה' סד"ה כי תשמע בקול. והנה עיקר ענין יחוד זה שיוכל להיות גילוי אוא"ס למטה כמו למעלה זהו ע"י מ"ת, משא"כ אברהם עם היות שקיים כל התורה כולה עד שלא נתנה הי' המשכותו רק למעלה דוקא לבד ע"ד להוסיף אור באצ"י אבל ההמשכה למטה לא הי'

בחי' וסגול : כ"ה בבי' כת"י. ואולי צ"ל : בחי' סגול וסגול.
ד) : כ"ה בבי' כת"י הג"ל.

לך לך, והיינו לפי שיחוד זה לא הי' עדיין יכול להיות בימי אברהם, וכמ"ש בזהר פ' וזי דקל"ג סע"א שע"י אברהם הי' בחי' וימינו תחבקני וע"י יצחק מערך שנמשך למעלה כמ"ש כ"ז בת"א בהביאורים ע"פ משה ידבר, ובד"ה נמשך ג"כ שמאלי תחת לראשי היחוד הוא ע"י יעקב שהוא קו האמצעי ולכן הוא דוקא הוליד י"ב שבטים שזהו לידת האצילות בבריאה ולא הי' פסול במטתו, ועמ"ש בזהר תחלת ע"א גבי ובגין כך יעקב משמש במרום תנינן מאי במרום כמד"א ואתה מרום לעולם הי' ר"ל ואתה היינו היחוד דור"ג וכמ"ש בזהר ר"פ ואתה תצוה שזהו כענין ואתה מחי' את כולם והו' מאמר המדרש בחוקותי פל"ו שהוא עתיד להוליד בת שנשאת למלך והיינו יעקב כי השכינה נק' בת בת ציון בת שבע בת ובכל שמה היינו שהיחוד שיהי' הגילוי הדעת למטה ממש, זה התחיל מיעקב דוקא, והנה בלק"ת מהרח"ו ז"ל ר"פ לך נסתפק אם התחיל ענין היחוד מימי האבות ולכאורה ממאמר הזהר הנ"ל יש לפשוט הספק וע' בוח"ג ויקרא דכ"ב ע"ב בענין מ"ש באברהם ויטע אשל בבאר שבע ובמק"מ שם, אך י"ל יחוד זה זהו ע"ד וארא אל אברהם כו' באל שדי וזה נמשך ע"י המילה אך ושמי הו' לא נודעתי להם והיינו עיקר ענין הגילוי משם הו' שנק' מדת האמיתית שלו שיהי' גילוי זה למטה כמו למעלה נמשך רק ע"י ת"ת והרמב"ן פי' שע"י שם הו' נמשך נסים הנגלים כמו קרימ"ס ודומיהן משא"כ ע"י שם שדי נמשך רק נסים נסתרים וזהו בהא תלי' שכשנמשך גילוי אוא"ס למטה במקור דבי"ע כמו למעלה נעשה נסים נפלאות היוצאים מהטבע הנמשך משם אלקי' וביותר בקי"ס שהי' גילוי אלקות ית' ממש עד שאמרו זה אלי כו', וראתה שפחה על הים מה שלא ראו הנביאי' כו', ומעתה יובן ענין מעלת אהרן כה"ג שהוא שושבינא דמטרוניתא מלמלמ"ט היינו כי אהרן אותיות נראה, והיינו מה שכתוב כי עין בעין נראה אתה הי' ר"ל ע"י אהרן נמשך היחוד עליון ולכן נק' שושבינא דמטרוניתא אשר פי' יחוד זה היינו המשכת גילוי אור א"ס למטה כמו למעלה ממש וזהו מ"ש בזהר ויקרא ד"ו ע"ב ע"פ ואיש כי יקח אחותו חסד הוא דהיינו שהיחוד עליון דקוב"ה זהו נמשך ע"י כה"ג שנק' איש חסידך שממשיך מבחי' ורב חסד ומבחי' ונוצר חסד להיות גילוי זה משא"כ אברהם המשיך רק מבחי' חסד דאצילות הנק' חסד עולם, וכמ"ש בת"א בד"ה ועשית בגדי קדש שמשם א"א שיומשך כח ומה שיהי' הגילוי למטה כמו למעלה כ"א שרש בחי' זו מבחי' דשם מעלה ומטה שוין והמשכיל יבין שלא ממה שאברהם לא הגיע למדריגת אה"ר דאהרן ח"ו כי אדרבה אחד הי' אברהם אלא זהו כמו שבמ"ת נמשך הכח לישראל שיוכלו להמשיך אוא"ס ע"י מצות מעשיות מה שלא זכה לזה אברהם וגם ההמשכה היא ממקום עליון יותר, כנו' בד"ה משה ידבר, ובד"ה וארא אל אברהם דרוש תקס"ב שזהו המשכה משם הו' דלעילא מאצי' והיינו ענין ושמי הו' לא נודעתי להם ולא נאמר לא הדעתי וזהו ג"כ ענין אהרן כה"ג שבו תלוי הרבה מצות שנתנו לישראל ובפרט ענין בהמ"ק והיינו שאו במ"ת נמשך הכח הזה שיהי' בחי' אהרן שודמ"ט כו', ועד"ז נאמר כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו, ובמד"ר פ' אמור פכ"ט שמשו שעל ידו נתנה תורה הוא דור שביעי לאברהם וכל השביעין חביבין כמו שבת לגבי ששת ימי המעשה מזה מובן איך גדולה ענין מ"ת על בחי'

שהמשיך אברהם והנה הוא משה ואהרן הוא אהרן ומשה הוא דוקא בחי' המשכת יחד העליון כי הוי' הוא האלקים והיינו הוא אהרן ומשה הוא דוקא בחי' כי הוי' הוא האלקים אלא שאהרן שודמ"ט ומשה שודמ"ל כו', זהו עצמו מעלת השבת לגבי ששת ימי המעשה כי בכל ששת ימי המעשה נזכר רק שם אלקים ושבת הוא להוי', וע' זה ר"פ נח דנ"ט ע"ב שבשבת נמשך ונהר יוצא מעדן כו' ע' בת"א פ' בשלח בד"ה או ישיר משה ובנ"י איך בחי' כהן הוא להמשיך מלמעלה למטה וע"ד קי"ס ההמשכה מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגליא וזה"ע ברוך אתה הוי' בשמ"ע כו' ומ"ש שבחי' המשכה זו דאהרן הוא דוקא ע"י המרירות בתחילה ממה שהמקום והזמן מסתירים והיינו כי ידוע שהיחוד עליון נק' יחד מ"ד דמ"ה עם מ"ן דב"ן, וע"כ צ"ל תחלה אתעדל"ת בבחי' מ"ת בוכים אנן בעינן למהוי קדם מלכא או עי"ז דוקא יומשך הגילוי מבחי' מים עליונים שלמעלה מבחי' יהי רקיע ויהי מבדיל כו' ועמ"ש מזה ע"פ וארא אל אברהם דתקע"ב וגם שם נתבאר כי בוכים ר"ת ברוך כבוד הוי' ממקומו שע"י המרירות מבחי' מים תחתונים בוכים אנן בעינן למהוי קדם מלכא עי"ז נמשך ברוך כבוד הוי' ממקומו, ועמ"ש מענין ברוך כבוד הוי' ממקומו בד"ה האזינו השמים דרוש השלישי וזהו ע"ד תהום אל תהום קורא וע' פרד"ס שכ"ב פ"ד בענין שאברהם לא רצה לקחת לחלקו כ"א החסד ולא המל', וע"ז נאמר אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה והמטון י"ל כי המל' הוא הבת שנשאת למלך ובה ועל ידה נמשך הגילוי למטה ואברהם ידע שהוא לא יכול להמשיך בחי' יחד זה וע"כ בחר לו בחי' מדת החסד שעיי"ו ימשיך בה וימינו תחבקני כו' ואזי אח"כ ע"י יעקב ובנ"י יומשך להיות משם רועה אבן ישראל.

בס"ד פ' בהעלותך דענת תקצ"ד לפ"ק

לבאר ענין המבואר ע"פ בהעלותך את הנרות כו'. הנה ביאור ענין שהנשמה נק' נר ויש בנר ג' דברים אור ושמן ופתילה שהאור הוא בחי' שלהבת י"ה המאיר בלב, ובחי' שמן הוא החכ' שבנפש האלקית, והפתילה הוא הנה"ב, וצ"ל הלא החכ' שבנשמה הוא למעלה מהמדות שבנשמה כנודע וכמשל הנר הרי בחי' האור שרומז להמדות בחי' שלהבת העולה למעלה הוא הגבה למעלה מהשמן שהוא בחי' חכ' שהאור הוא המאיר והשמן כלה ונכלל בהאור. הנה מתחלה יש לבאר מהו בחי' אור הנר. דהנה ער"מ באור הנר הדולק שמתנועע תמיד למעלה וענין נענוע זה היינו שטבעו לעלות למעלה ולידבק בשרשו רק להיותו קשור בפתילה המעכבת מלעלותו הוא חוזר ונת, וחוזר אח"כ ועולה וחוזר ונת וזהו ענין הנענוע שהוא כמו ר"ש, וכך בנר ה' נשמת האדם חפצה חשקה לידבק בשרשה ומקורה וכמ"ש למען יזמך כבוד ולא ידום כו' והוא בחי' אהבה הטבעית שיש בכל נפש מישראל מפני כי

היא חלק משם הוי' ב"ה ולכן חשקה ליכלל בשרשה (רק שמ"מ הוא בבחי' רו"ש כי כן שרשה ממקום שנלקחה שהוא בחי' שם הוי' ב"ה הנה גילוי והמשכות שם הוי' מא"ס ב"ה הוא ע"י צמצום והתפשטות שהוא בחי' מטי ולא מטי והוא ג"כ ענין הנענוע הנו' בס' עמק המלך וע"כ גם הנשמה הוא בבחי' רו"ש שענין השוב הוא הביטול ע"ד וירא העם וינועו כו' ול' וינועו ג"כ כענין נענוע הנ"ל בחי' רו"ש).

והנה ענין ז' גרות המטרה הם ז' מדות שיש בכללות נש"י עובדי ה' והן הו' מדות שבפסוק לך ה' הגדולה והגבורה כו' פי' גדולה היא מדת חסד ואהבה והיינו שע"י ההתבוננות בגדולתו ית' בפסוק שמע ישראל כו' אחד בחי' יחוצע יגיע לבחי' והאבת מל' אבה שהוא בחי' רעותא דלבא אליו ית' שכל חפצו ורצונו שהוי' יהי' אלקיך בבחי' גילוי, והגבורה הוא מדת היראה כמארז"ל לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ו כי ע"י מדת האהבה לבד יוכל להיות ניקה גם לחיצוני' כענין אברהם שיצא ממנו ישמעאל ואמר לו ישמעאל יחי' לפניך כי על כל פשעים תכסה מדת של אהבה ואינו רואה חוב על עצמו כלל ולא ידקדק על עצמו כמו מי שאוהב לחבירו שמחל לו על כל פשעיו ואינו רואה חוב עליו ולכן אם אינו עובד רק מאהבה לא ידקדק על עצמו כ"כ בחושבו שלא ידקדקו עמו כו' גם אינו נותן לב להרגיש כ"כ שלא יחטא מה כי השמירה הוא דוקא מחמת היראה אבל בשותף מדת היראה יראה לדקדק על כל מעשיו ודרכיו לשקול במאזני צדק על כל מה שחושב מחשבות אשר לא לה' שנעשה או מרכבה להיכלות הטומאה וכ"ש אם עושה מעשה או דיבורים (עין תניא הקטן הראשון) שאז לא מרכבה בלבד הוא שנעשה להם אלא גם שמעורר וממשיך הקליפה ח"ו וכמארז"ל מלפפתו כו' ויתמרמר ע"ז ויהי' נשבר לבו ונדכה מאוד על העבר וקבלה על להבא שלא לשוב לכסלה ח"ו וכל זה ממדת היראה והוא מדת הגבורה וחש"א לעולם ירגיז אדם יצ"ט כו' ולא די בהתעוררות האהבה לבד שהוא בחי' גדולה כו', התפארת הוא מדת הרחמים שהוא מדתו של יעקב. והענין הוא כי בחי' התפארת היינו להתבונן בהוד תפארתו גדולת ה' במה שכולם משבחים ומפארים ובטלים במציאות וכמאמר כולם משבחים ומפארים ומקרישים וממליכים את שם הא"ל המלך כו' והיינו ע"י שמשיגים איזה השגה בהתפשטות אלקותו ית' המהווה אותו והו' את שם הא"ל המלך כו' משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול שהשגתו רק בבחי' שמו בלבד ובבחי' זו הוא שמפארים והו' על כל שבח מעשה ידיך כו' משא"כ מהו"ע ית' לית מח' תב"כ. וכאשר יתבונן בבחי' תפארת ה' שמשובח ומפואר עדי עד שמו הגדול ממילא יתעורר בר"ר על ניצוץ נה"א שנתרחקה כ"כ וירדה בחושך העב והגס ואינו רואה אור גדול והדר כזה והיינו בחי' הרחמים שמסתעפת מבחי' התפארת דוקא וכמו שיש רחמים על בן שיושב במאסר וכך כל ישראל בני מלכים וקודם ירידת הנשמה בגוף היתה עומדת לפניו ב"ה וכמאמר נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראת כו' שהיתה מבחי' טהירו עילאה וירדה מאיגרא רמה כו' בחומר גופני לחשוב ענינים גשמי' כמו דאגת פרנסה כו' וכמה רחוק זה מבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא כו'. ובהו יובן מ"ש ברחמיך הרבים רחם עלינו ברחמיך דייקא כי אנו אין משיגים הרחמנות שעלינו

כמו שהוא באמת לפי שגם בחי' התפארת הדר גאון עזו שאנו משיגים שכולם משבחים ומפארים כו' הוא רק את שם כו' שמבחי' זו לכד אנו משיגים הרחמנות שעלינו מה שנתרחקנו מהשגת בחי' זו אבל בתפארת ה' מהי"ע ית' לית מח' תבי"כ אבל הוא ית' המדע והידע יקר תפארת גדולתו כמו שהוא לאמתו יודע גדל הרחמנות שעלינו כו' יותר לאין קץ ושיעור עד בלי תכלית ממה שאנו משיגים.

והנה בחי' ג' מידות אלו הגדולה והגבורה והת"ת כלולים המה באחד להיות מתאחדים יחד והן אהוי"ר ורחמנות הכוללת שניהם אהוי"ר והוא בחי' האבות אברהם יצחק ויעקב כנדוע וע"כ כל פסוקים שבסדר התפלה יש מהן שנאמרו בענין מדת הגדולה ויש מהן שנאמרו במדת הגבורה ויש מהן שנאמרו בבחי' התפארת שהוא בחי' רחמים כמו באשרי גדול ה' כו' ואח"כ להדיע גבורותיו כו' ובהדרו לא תכלא רחמיך כו', וכן ביוצר ג' מדות אלו נזכרים תמיד כידוע למעיין ומשכיל בהם אבל ג' מדות אחרונות נצח הוד ויסוד הן מערכה בפ"ע והם ענפין מג' מדות חג"ת כידוע, ופי' בחי' נצח דינו כמ"ש עם קשה עורף וארז"ל שלשה עזין הן ישראל באומות שהן בטבע עוים וחזקים במדת הניצוח שלא ליפרד מאחדותו ית' אף בלי שום התבוננות רק מצד עצם האהבה המוסתרת ופי' ההוד כמ"ש מודים אנחנו לך כו', וכידוע החילוק בין ברכה להודאה ברכה הוא בחי' גילוי ההודאה הוא אף שאינו משיג כו' וגם להודות לה' על כל מה שמשיג בגודל פעולותיו והשתלשלות עולמות עליונים כו' ויסוד הוא בחי' התקשרות להיות נפשו קשורה בה' חיי החיים כו' (הוא בחי' גר הששי שהוא דולק תמיד כי הוא כללות כולם כמ"ש כי כל בשמים ובארץ כו' והוא עיקר ההשפעה וממילא הי' נמשך האור בכל המדות) ובחי' מל' הוא לקבל עליו עול מלכותו ועבודתו כעבודת העבד לאדוניו כו' הן הן ז' נרות המנורה שהוא ז' מדות שבכ"י.

והנה ידוע דמקור תשורש המדות הוא מחב"ד דהיינו חכ' הוא מקור השכל המשיג את ה' כו', וכינה הוא ההתבוננות בהשגה זו כו' ועי"ז גולדו מהשגה זו והאהוי"ר ושאר המדות כנ"ל. והנה חכ' זהו בחי' שמן המדות הם בחי' אור הז' נרות, ולכאורה תמוה כנ"ל דהרי האור נראה מעולה ביותר מהשמן כנ"ל. ויובן ע"פ מ"ש במק"א (ביאור ע"פ זכור את יום השבת כו') בענין מארז"ל האבות הן הן המרכבה למה נק' האבות בשם מרכבה דבשלמא בחי' המרכבה דפני ארי' פני שור כו' שהם בבי"ע שפיר שייך לקרותו בשם מרכבה מטעם ששרשם מבחי' מלכים דתוהו שנפלו בשב"כ בעולם הבריאה וע"כ יש בכחם להעלות בחי' אדם שעל הכסא כו' אבל האבות ששרשן מחג"ת דאצי' דאיהו וגרמוהי חד א"כ למה נק' בשם מרכבה, אך הענין דכמו שענין שהחיות נושאות את הכסא היינו שמעלים את בחי' אדם שעל הכסא לבחי' שלמעלה ממנו ועי"ז ממשיכים בו אור חדש היינו בחי' שם מ"ה החדש הכח הזה בהם הוא כמו עדי"מ המאכל שמחי' את האדם הגם שהאדם הוא בחי' מדבר וגבוה במעלתו על הבע"ח וצומח אלא מפני ששורש המאכל גבוה יותר מן האדם, ולכך נאמר אהור וקדם צרתני אהור למע"ב כו' וכך עדי"ז יש כח

בחיות הקדש שבבי"ע להעלות את בחי' האדם שעל הכסא שהוא ז"א דאצי' לפי ששורש החיות שבמרכבה מבחי' ואלה המלכים שמלכו בארץ אדום לפני מלך מלך כו' אלא שנפלו בעולם הבריאה כו' ולכך יש בהם כח הזה להעלות בחי' אדם שעל הכסא לבחי' א"ס ממש ועי"ז יומשך בו שם מ"ה החדש שהוא תוספת גילוי אור א"ס בכלים דז"א דאצי' ונעשה עי"ז התכללות המדות דז"א. וכן עדי"ן האבות שהם חג"ת דז"א ג"כ הן הן המרכבה לגבי בחי' אר"א דאצי' והוא ענין מרכבתא עילאה הנז' בתיקונים. והענין כי ז"א בעתיקא אחיד ותליא, כי הגם שבאצי' אר"א הן יותר גבוהים מז"א וכנראה מבשרי שהמדות לוקחים מהשכל מ"מ המדות בעצם שרשם למעלה יותר וכנראה שהבהמה היא יותר חזקה בטבעה מן האדם שהוא בעל שכל לפי שהמדות יש להם כח יותר מן השכל ולכן יש כח במדות להיות עולות למעלה יותר הגם שהתהוות המדות הוא מן השכל מ"מ כשמתהווה המדה יש לה כח חזק יותר וכמ"ש באד"ר אר"א במזלא אתכלילן ז"א בעתיקא אחיד ותליא, ולכך יש כח להמדות דאצי' להעלות בחי' אר"א לבחי' שלמעלה יותר משרשן ולהמשיך בהן אור חדש משרש ומקור שלמעלה יותר מהחכ' כו' והיינו מבחי' עתיקא וע"כ נק' מרכבה, וכמו שהמאכל מחי' את האדם כו' רק שמ"מ מתחלה המדות מקבלים מהשכל דוקא שהוא הממשיך גילוי והתהוות המדות וגם להיות בירור המדות הוא ע"י השכל ולכן דו"ר שכליים גבוהים יותר מדו"ר טבעיים מפני שהשכל מברר המדה אבל אחר שנתבררה המדה אז היא מעלה את בחי' השכל ונק' מרכבה כנ"ל.

ועפ"י הקדמה זו המבואר בענין האבות הן הן המרכבה יובן כאן בענין השמן והאור דמטרה שהשמן הוא בחי' חכ' שבנה"א והאור הוא בחי' שלהבת י"ה שהוא בחי' המדות אהו"ר כו' ז' נרות כנ"ל שבדאי אין האור מאיר בלי שמן כמש"ל והיינו משום שהתהוות וגילוי אור המדות הוא ע"י החכ' אבל אחר כך המדות מוסיפים אור בהחכ' מצד דז"א בעתיקא אחיד כנ"ל לכן הן הן בחי' האור והשמן מאיר ע"י האור ח"ש ברע"מ בעין השכל דבליבא אתחזי כו' פי' בגילוי המדות שבלב ע"י השכל ונק' חכס לב עי"ז דוקא אתחזי כו'.

והנה כ"ז השמן והאור הם בחי' חכ' ומדות שבנה"א והוא ע"ד מרכבתא עילאה שבאצי' אך הפתילה הוא בחי' נה"ב וצ"ל הפתילה נכלל באור השמן והיינו להיות אתהפכא המדות שבנה"ב והוא ע"ד בחי' מרכבה דפני ארי' פני שור כו' ששרשן מעולם התהו וע"כ ע"י בירור בחי' זו יהי' העלי' לפי ערך נעלה יותר מע"י המדות דנה"א וכמשל המדות של הבהמה שהם חזקים יותר ממדות האדם והיינו כי ז"א בעתיקא אחיד כו' שהוא הכל מעולם התיקון ושם שרש המדות דנה"א האבות הן הן המרכבה משא"כ בירור נה"ב שנילקח מפני שור כו' שרשן מבחי' לפני מלך כו' כנ"ל.

והנה ב' בחי' אלו זהו ענין ב' מס"נ שצ"ל בק"ש הא' מס"נ באחד והוא מצד נה"א והוא בחי' יחו"ע מרכבתא עילאה הב' בכל נפשך אפילו נוטל כו' והוא אחר בשכמל"ו שהוא מל' המסתיר להיות התהוות היש ונה"ב ולכן המל' נק' פתילה בתיקוני זוהר ומ"מ יהי' ואהבת בכל נפשך והוא התכללות הפתילה באור הנפש האלקי. והנה המעלה הנרות הוא אהרן כה"ג כי השמן נמשך מבחי'

דיקנא דכהנא רבא כמ"ש כשמן הטוב היורד על הראש כו' זקן אהרן שיורד על פי מדותיו והנה עד"מ בגשמיות גידול שערות הזקן נמשך מגדלות המוחין שלכן הנער אין לו זקן מפני שאין אור השכל מאיר ומתגלה במוחין שלו רק בצמצום אבל כשמתרבה בו המוחין כמו אחר עשרים שנה שאז מתרבים המוחין ולכן ארז"ל ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן עשרים שנה שאז מאיר בו"א מוחין דאבא כו' ע"כ או דוקא נמשך צמיחת שערות הזקן. חתו ענין כשמן הטוב ששרשו ממו"ס כו' מקור המוחין דגדלות ונמשך בבחי' דיקנא רבא תי"ז מגדיל המדות דכנ"י וזהו שיורד ע"פ מדותיו כו' (וגם האור שהוא ואהבה המוסתרת שרשה מבחי' אהרן כי באורך נראה אור נראה אותיות אהרן וגם אהרן א' הר' נ' שממשיך בחי' אה"ר שהוא אה"ר מבחי' אל"ף אותיות פלא וממשיך עד למטה ע"י נ' פשוטה כו' כמ"ש ע"פ ואתה תצוה כו').

וכ"ז הוא ענין העלאת הנרות שהי' בן הערבים אבל יש עוד בחי' הוא ענין הטבת הנרות דכתיב בבוקר בבוקר בהטיבו את הנרות כו' והנה לעיל (בפנים) מבואר שהענין עד"מ כמו שבהדלקת הנר במקום שיש אויר וע"י האיר דולק הנר יפה משא"כ כשהנר במקום גס כמו במרתף יתכבה הנר כו' ובנמשל הוא רוח הגסה דנה"ב שע"ז יוכל להיות כיבוי אור האהבה ולזה צ"ל הטבת הנרות להמשיך בחי' מבחי' הרצון שהוא בחי' כתר ובנפש הוא בחי' רצון שלמעלה מהשכל כו' כמש"ל ונ"ל כי הנה בחי' אויר איך צ"ל מקיף להאור מבואר אצלינו (בד"ה מזוהה מימין ונ"ח משמאל) כי בחי' אותיות התורה שרשן נמשך מלמעלה מן החכמה והוא בחינת אויר הנזכר בזהר ר"פ ויקרא שמשם שורש האותיות כו' ח"ש לנפש חי' לרוח ממלא רוח דוקא שהוא בחי' אויר הוא מקור האותיות כו' וגם חיה הוא למעלה מבחי' נשמה שהוא בחי' שכל כו' ומבחי' חיה יחידה נמשכים האותיות וע"כ העוסק תמיד בתורה זהו סיוע לשיאיר נרו הוא הנשמה וז"ש כי אתה תאיר נרי פי' אתה הוא אותיות התורה מאלף עד תיו ע"ז תאיר נרי שהאור מסיעו להאור כנ"ל וזהו תתן אמת ליעקב כו' (ע"י ד"ה רני ושמחי כו' לא זו מחבבה עד שקראה בתי כו' שמקבל בחי' האור ע"י אותיות התורה וקיום המצות) משא"כ זלע"ז כשמלביש מו"ד שלו באותיות דברים בטלים שהן תבירו דרוחא כו' זהו בחי' אויר הגס שמכבה אור הנר כו' וענין הטבה בבוקר בבוקר חלקהו לשני בקרים היינו הטבת חמשה ואח"כ הטבת שתי גרות. והעיקר הי' בנר השישי שאותו הי' מדליק גם בבוקר וגם מה שבחי' המשכות הרצון כו' נק' הטבה יובן בהקדים מה שארז"ל ע"פ הוזהר פי' בלק דר"ד בפסוק בוקר תשמע קולי בוקר אערוד לך ואצפה דפי' הוזהר שם אערוד לך מל' ערכתי נר למשיחי ונו' בפסוק ג"כ ב"פ בוקר. והקשה בזהר תרי בוקר אמאי אלא חז' בוקר דאברהם דכתיב וישכם אברהם בבוקר וחד בוקר דיוסף דכתיב הבוקר אור ומתרגמינן צפרא נהיר. ולגבי בוקר דיוסף קאמר אערוד לך דזהו סודא דבוצינא דיליה הוא. ואצפה מהו ואצפה כו' נהורא קדמאה כו' ואתלבושו נהורין ואקרון כנפיים עילאין עד דמטו להאי בוקר דיוסף כו' זיויה סליק כו'. אתא דוד ואתקין האי בוצינא חופאה להאי בוקר דיוסף כו' וע"ד ואצפה כד"א ויצפיהו זה סוד עכ"ל המאמר בקצרה. ופי' בוקר דאברהם הוא בחי' חסד ובוקר דיוסף הוא בחי'

יסוד ולכן הביא רא"י ע"ז מדמתרגמינן צפרא נהיר והוא בחי' יסוד שנק' נהר להיותו בחי' המשכה והשפעה מכללות האצ"י להיות מקור לבי"ע, ולכן אמר דוד שיתקן לי' חופאה הוא בחי' לברש מל' שעי"ז יוכלו עולמות בי"ע לקבל השפעה כו' כי אם הי' נמשך מיסוד ז"א בבי"ע שלא ע"י המל' לא היו יכולים לקבל כלל וכנודע מענין נשמות הנפילים כו' רק המל' הוא הלבוש המסתיר קצת עד שיוכלו לקבל כו'. ולזה כדי להבין מפני מה צ"ל חופאה ולברש הקדים תחילה מעלת האור המתגלה בבחי' יסוד ששרשו נמשך מבחי' נהורא קדמאה דברא קוב"ה זה"ש עד דלא יכלין עלמין למסבלי', פי' קדמאה הוא מה שלמעלה מבחי' אצ"י והוא בחי' חסד דעתיק שלמעלה מהחכ' כי נהורא סתם הוא מדות דאצ"י שהוא האהבה הנמשך מהשכל והדעת ונק' טורי נהורא והמדות שלמעלה מהשכל נק' טורי חשוכא והנה מה שנק' חושך היינו לגבי אצ"י שאינו משג באצ"י לגודל אורן, אבל בעצמותו נק' נהורא קדמאה כו' וכאשר נמשך משם איזה הארה באצ"י זהו מ"ש אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם פי' נשבע הוא בחי' התקשרות (או לש' שבעה מדות) לאבותינו חג"ת דאצ"י מימי קדם הם המדות שלפני האצ"י הנק' נהורא קדמאה דוקא (ובמק"מ פי' שהוא אדם קדמון) ואיך יהי' המשכה זו כי נהורא קדמאה לא יכלין למיסבלי' כנ"ל (ולכן נק' טורי חשוכא כו' ישת חושך סתרו) אלא שהוא על ידי דעביד נהורא לנהורא כו' ואתלבשו נהורין כו', פי' הוא בחי' עולם התיקון להיות הפרצופין זה בזה כמו השכל מתלבש בהבנה והשגה וההשגה מתלבשת באותיות המח' שהמח' מגביל את השכל כו' ומלבישתו, וכמ"כ השכל עצמו הוא בחי' כלי לגבי למעלה מהשכל כו' עד שנמצא נהורא קדמאה מתלבשת בכמה לברשין שעי"ז יוכל להיות נמשך באבי"ע וזהו מארז"ל גנוז כו'. והנה פי' שם הזוהר שהלבושים אקרון כנפים עילאין פי' כי כנף הוא לשון לבוש כמ"ש על כנפי בגדיהם כו' כנף אביו וכי' וגם לשון גדפין היינו גדפי העוף שפורח על ידן נק' כנפיים ושניהם עולים בקנה א' שהגדפין הם בחי' הלבושין כמו למשל העוף שפורח ע"י נענע הכנפיים הנה העיקר של הפריחה תלוי ברצונה דוקא ולא בכנפיים כנראה בחוש שאם רצונה ליפרח למורח פורחת למורח ואם רוצה למערב כו' ופעם פורחת למטה ופעם למעלה ותנועת הכנפים הוא הכל בשוה בלי שינוי הן למורח כו' הן למעלה כו' וא"כ נראה שזה שהיא פורחת למורח זהו משינוי רצונה שרצונה היא לפרוח לשם ונגבהו ע"י רצונה לפרוח למורח כו' וכן למערב ועיקר ההגבהה הוא ע"י רצונה דוקא, כ"א כאשר אין רצונה ליפרוח אף שתתעורר בהכנפיים לא תזוז ממקומה כלל כי ההגבהה הפריחה תלוי ברצונה דוקא שהרצון הוא המגביה (וכענין שאמרו חז"ל נשא את עצמו) שהוא הפנימי אך הוא מתלבש בהכנפיים שהכנפיים הם כלים של הרצון שמתפשט בהם כשרוצה ליפרוח אוי נגבהים הכנפיים להתנענע ע"י שהרצון נתפשט בהם (אבל העיקר הוא הפנימי' הוא הרצון כנ"ל והכנפיים הם כלים גשמי' נגזו וכי' ורצון זה הוא בחי' מקיף לכל אברי הגוף שישנו בראש ורגל בשוה שמיד שרוצה לנענע רגלו מנענע הרגל כו') כן למעלה ד"מ

הוא עד : כ"ה בני כת"י, אבל בזהר שם : הוא נהיר עד.

הכנפיים עילאין הוא הב' גדין אהוי"ד כידוע ועל ידם פורחת הנשמה כנוכר בלק"א, והוא גיב כמשל הג"ל שעיקר הפנימי' הוא הרצון הנק' בחי' נקודת הלב שהוא העיקר, (ולכן שרש אהבה הוא אבה מל' רצון) ואהוי"ד הן נק' בחי' כלים להרצון, ורק הארה ממנו מתפשט ומתלבש בהם שהם הכלים המלבישים אותו ועיקר תלוי בהרצון שאם הרצון לעלות למעלה מאיר בהגדפין לפרוח למעלה אבל הכנפיים בעצמן לא היו יכולים כלל להגביה בלעדי הארת הרצון בהם (כי המדות הגלויים אהוי"ד הם כלים גשמיים נגד בחי' נקודת הלב בחי' הרצון שנמשכה הארה מהרצון להתלבש במדות להחיותם וע' באגה"ק ד"ה וצדקה כנחל איתן ובד"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה דשם נת' מענין גילוי פנימי' נקודת הלב כו') וזהו כוונת הוהר שמפרש שהכל הוא בחי' התלבשות אורות בכלים וזהו הנק' כנפיים עילאין שמלוכש בהם הרצון, עד דמטו להאי בוקר דיוסף הוא בחי' יסוד ז"א ששם מתגלים הה"ח דע"י הנק' נהורא קדמאה שמתגלה שם בחי' הה"ח יותר מבשאר הספירות כנדע המשל שבחי' גילוי התענוג והרצון הוא ביסוד יותר מבשאר הספירות לפי שמדת סוד יסוד הוא ההשפעה כו' וכמשל אדם שהוא בדרך רחוקה והוא רוצה ותפץ לבוא לביתו הנה תחלה כשהוא עדיין רחוק אין התענוג גדול כל כך כי הוא עסוק עדיין ברצונו לבא לביתו ועדיין אין נשלם שהוא עדיין מרחוק כו' וכשהוא מתקרב סמוך לביתו או נתגלה הבחי' עוגג מאוד מפני שנגמר ונשלם רצונו ותפצתו כו' (וכנו' בשמשון שהיתה נשמטת כו' בעת גמר כו' דוקא שאו הוא עיקר התענוג כו' כמבואר במ"א בארוכה ע"ש), כן למעלה תחלת רצונו הוא שיהי' עולמות אבי"ע כידוע תהו עיקר רצונו כו' אך לא הי' באפשרי כ"א ע"י המשכות אורות בכלים והסתרות שיוכלו לקבל, והנה כאשר נשלמו כולם וירד השפעה בבחי' יסוד שאו נגמר רצונו ומחשבתו הקדומה אז גלה בו בחי' תענוג מעתיק כמשל הג"ל שבגמר ושלימות התענוג כו' וכמשל אדם שעושה כלי כשנגמרה ונשלמה אז הוא מקבל תענוג ממנה דוקא לאחר שנגמרה ונק' זה בחי' ששון כידוע (וזהו כוונתו מגו דכל נהרין בו תליין כו' שכולם נתגלין בו כנ"ל והוא הגומר שהוא האחרון נתגלה בו מע"י כנ"ל כי סוף מעשה דוקא הוא במח"ת ולכן זיווי' סליק כו' שכולם היו בהתלבשות בכלים והסתרות ובו ניגלו כל האורות בבחי' גילוי וכנ"ל) לכן זיווי' סליק כו' ולא יכלין למיסבל ולקבל האור בלי הסתרות וכלי כו' אתא דוד ואתקין בוצינא חופאה להאי בוקר כו' לאתחפאה בי' ולקיימא עלמין דלתתא בסודרא דבוצינא דא וע"ד כתיב בוקר אערך לך ואצפה כד"א ויצפתו זהב כו' ובגין דההוא בוצינא דוד בי' תליא אמר דאיהו להאי* חופאה להאי בוקר עכ"ל, פי' שדוד הי' עבודתו לתקן ולהגביה מדת מל' כידוע שהי' מרכבה למל' דאצי' ולכן תיקן דוד בוצינא להאי חופאה כו' פי' בכדי להסתיר על בחי' יסוד ז"א שדוא נק' בוקר שלא יוכלו לסובלו מרוב האור כנ"ל תיקן דוד מדת מל' שהוא נק' חופאה שהוא מכסה ומצפה על בחי' יסוד ז"א ומסתרת הארת כו' (שמדת מל')

יסוד ולכן הביא רא"י ע"ז מדמתרגמינן צפרא נהיר והוא בחי' יסוד שנק' נהר להיותו בחי' המשכה והשפעה מכללות האצ"י להיות מקור לבי"ע, ולכן אמר דוד שיתקן לי חופאה הוא בחי' לבוש מל' שעי"ז יוכלו עולמות בי"ע לקבל השפעה כו' כי אם הי' נמשך מיסוד ז"א בבי"ע שלא ע"י המל' לא היו יכולים לקבל כלל וכנדע מענין נשמות הנפילים כו' רק המל' הוא הלבוש ההסתיר קצת עד שיוכלו לקבל כו'. ולזה כדי להבין מפני מה צ"ל חופאה ולבוש הקדים תחילה מעלת האור המתגלה בבחי' יסוד ששרשו נמשך מבחי' נהורא קדמאה דברא קוב"ה הנה * עד דלא יכלין עלמין למסבלי, פי' קדמאה הוא מה שלמעלה מבחי' אצ"י והוא בחי' חסד דעתיק שלמעלה מהחכ' כי נהורא סתם הוא מדות דאצ"י שהוא האהבה הנמשך מהשכל והדעת ונק' טורי נהורא והמדות שלמעלה מהשכל נק' טורי חשוכא והנה מה שנק' חושך היינו לגבי אצ"י שאינו מושג באצ"י לגדול אורן, אבל בעצמותו נק' נהורא קדמאה כו' וכאשר נמשך משם איזה הארה באצ"י זהו מ"ש אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם פי' נשבע הוא בחי' התקשרות (או לש' שבעה מדות) לאבותינו חג"ת דאצ"י מימי קדם הם המדות שלפני האצ"י הנק' נהורא קדמאה דוקא (ובמק"מ פי' שהוא אדם קדמון) ואיך יהי' המשכה זו כי נהורא קדמאה לא יכלין למיסבלי כנ"ל (ולכן נק' טורי חשוכא כו' ישת חושך סתרו) אלא שהוא על ידי דעביד נהורא לנהורא כו' ואתלכשו נהורין כו', פי' הוא בחי' עולם התיקון להיות הפרצופין זה בזה כמו השכל מתלבש בהבנה והשגה וההשגה מתלבשת באותיות המח' שהמח' מגביל את השכל כו' ומלבישתו, וכמ"כ השכל עצמו הוא בחי' כלי לגבי למעלה מהשכל כו' עד שנמצא נהורא קדמאה מתלבשת בכמה לבושין שעי"ז יוכל להיות נמשך באבי"ע וזהו מארו"ל גנוז כו'. והנה פי' שם הוזהר שהלבושים אקרון כנפים עילאין פי' כי כנף הוא לשון לבוש כמ"ש על כנפי בגדיהם כו' כנף אביו וכו' וגם לשון גדפין היינו גדפי העוף שפורח על ידן נק' כנפיים ושניהם עולים בקנה א' שהגדפין הם בחי' הלבושין כמו למשל העוף שפורח ע"י נענע הכנפיים הגה העיקר של הפריחה תלוי ברצונה דוקא ולא בכנפיים כנראה בחוש שאם רצונה ליפרח למזרח פורחת למזרח ואם רוצה למערב כו' ופעם פורחת למטה ופעם למעלה ותנועת הכנפים הוא הכל בשוה בלי שינוי הן למזרח כו' הן למעלה כו' וא"כ נראה שזה שהיא פורחת למזרח זהו משינוי רצונה שרצונה היא לפרוח לשם ונגבהו ע"י רצונה לפרוח למזרח כו' וכן למערב ועיקר ההגבהה הוא ע"י רצונה דוקא, כ"א כאשר אין רצונה ליפרוח אף שתתעורר בהכנפיים לא תזוז ממקומה כלל כי ההגבהה הפריחה תלוי ברצונה דוקא שהרצון הוא המגביה (וכענין שאמרו החי נושא את עצמו) שהוא הפנימי אך הוא מתלבש בהכנפיים שהכנפיים הם כלים של הרצון שמתפשט בהם כשרוצה ליפרוח אוי נגבהים הכנפיים להתנענע ע"י שהרצון נתפשט בהם (אבל העיקר הוא הפנימי הוא הרצון כנ"ל והכנפיים הם כלים גשמי' נגדו וכו' ורצון זה הוא בחי' מקיף לכל אברי הגוף שישנו בראש ורגל בשוה שמיד שרוצה לנענע רגלו מנענע הרגל כו') כן למעלה ד"מ

הוא עד : כ"ה בבי' כתי"י אבל בזהר שם : הוא נהיר עד.

הכנפים עילאין הוא הב' גרפין אהוי"ר כידוע ועל ידם פורחת הגשמה כנכור בלק"א, והוא ג"כ כמשל הנ"ל שעיקר הפנימי הוא הרצון הנק' בחי' נקודת הלב שהוא העיקר, (ולכן שרש אהבה הוא אבה מל' רצון) ואהוי"ר הן נק' בחי' כלים להרצון. ורק הארה ממנו מתפשט ומתלבש בהם שהם הכלים המלבישים אותו ועיקר תלוי בהרצון שאם הרצון לעלות למעלה מאיר בהגדפין לפרוח למעלה אבל הכנפים בעצמן לא היו יכולים כלל להגביה בלעדי הארת הרצון בהם (כי המדות הגלויים אהוי"ר הם כלים גשמיים נגד בחי' נקודת הלב בחי' הרצון שנמשכה הארה מהרצון להתלבש במדות להחיותם וע' באגה"ק ד"ה וצדקה כנחל איתן ובר"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה דשם נת' מענין גילוי פנימי' נקודת הלב כו') והוא כוונת הוהר שמפרש שהכל הוא בחי' התלבשות אורות בכלים וזהו הנק' כנפיים עילאין שמלוכש בהם הרצון. עד דמטו להאי בוקר דיוסף הוא בחי' יסוד ז"א ששם מתגלים הה"ח דע"י הנק' גהורא קדמאה שמתגלה שם בחי' הה"ח יותר מבשאר הספירות כנדע המשל שבחי' גילוי התענוג והרצון הוא ביסוד יותר מבשאר הספירות לפי שמדת סוד יסוד הוא ההשפעה כו' וכמשל אדם שהוא בדרך רחוקה והוא רוצה וחפץ לבוא לביתו הנה תחלה כשהוא עדיין רחוק אין התענוג גדול כל כך כי הוא עסוק עדיין ברצונו לבא לביתו ועדיין אין גשלים שהוא עדיין מרחוק כו' וכשהוא מתקרב סמוך לביתו או נתגלה הבחי' עונג מאוד מפני שנגמר ונשלם רצונו וחפצתו כו' (וכנז' בשמשון שהיתה נשמטת כו' בעת גמר כו' דוקא שאו הוא עיקר התענוג כו' כמבואר במ"א בארוכה ע"ש), כן למעלה תחלת רצונו הוא שיהי' עולמות אבי"ע כידוע חתו עיקר רצונו כו' אך לא הי' באפשרי כ"א ע"י המשכות אורות בכלים הסתרות שיוכלו לקבל. והנה כאשר נשלמו כולם וירד השפעה בבחי' יסוד שאו נגמר רצונו ומחשבתו הקדומה או נגלה בו בחי' תענוג מעתיק כמשל הנ"ל שבגמר ושלימות התענוג כו' וכמשל אדם שעושה כלי כשנגמרה ונשלמה או הוא מקבל תענוג ממנה דוקא לאחר שנגמרה ונק' זה בחי' ששון כידוע (וזהו סונתו מגו דכל בתורין בו תליין כו' שכולם נתגלין בו כנ"ל והוא הגומר שהוא האחרון נתגלה בו מע"י כנ"ל כי סוף מעשה דוקא הוא במח"ת ולכן זיווי' סליק כו' שכולם היו בהתלבשות בכלים והסתרות ובו ניגלו כל האורות בבחי' גילוי וכנ"ל) לכן זיווי' סליק כו' ולא יכלין למיסבל ולקבל האור בלי הסתרות וכלי כו' אתא דוד ואתקין בוצינא חופאה להאי בוקר כו' לאתחפאה בי' ולקיימא עלמין דלתתא בסדורא דבוצינא זא וע"ד כתיב בוקר אערך לך ואצפה כד"א ויצפהו זהב כו' ובגין דההוא בוצינא דדוד בי' תליא אמר דאיהו להאי * חופאה להאי בוקר עכ"ל, פי' שדוד הי' עבודתו לתקן ולהגביה מדת מל' כידוע שהי' מרכבה למל' דאצ"י ולכן תיקן דוד בוצינא להאי חופאה כו' פי' בכדי להסתיר על בחי' יסוד ז"א שהיא נק' בוקר שלא יוכלו לסובלו מרוב האור כנ"ל תיקן דוד מדת מל' שהוא נק' חופאה שהוא מכסה ומצפה על בחי' יסוד ז"א ומסתרת הארת כו' (שמדת מל')

הוא שיהי' דוקא יש דבר בפ"ע למלוך עליהם ונסתרת הארת יסוד ז"א (כ"ר) היטעם שבמדת מל' יש כח להסתיר האור יסוד ז"א הוא מפני שהתדוות של מדת מל' הוא מן ההעלאת מ"ן של כנ"י כנ"ל (שעי"ז היא ניגבה) כידוע הזנה ההעלאת מ"ן של כנ"י הוא מברורים שמבררים ממאכלים כ"ר משבירת הכלים ומעלים ליחדו ית' ושרש המאכלים הוא בחיצוניות בינה כידוע שמאכלים הם (למעלה אף מיסוד ז"א) אך נפלו למטה מטה ונתגשמו כ"ר ולכן כשכנ"י מעלים מ"ן מן בירור מ"ן שנפלו בשבתי"כ כ"ר הם מתקנים מדת מל' עי"ז ומגביהים אותה שתוכל להסתיר אור יסוד ז"א מאחר ששרש המאכלים הוא למעלה מיסוד ז"א. לכן יש בה כח להסתיר ואינה בטילה גרדו (כנ"ו) במ"א שהאור בטל לפני הכלי ששרשה נעלה כ"ר) כן כאן בחי' יסוד ז"א בטל נגד הבירור של המאכלים ששרשה נעלה בחיצוניות בינה וד"ל) ואעפ"כ הוא מוסתר בו אף ששרשן נעלה בחיצוני' בינה כ"ר אעפ"כ הם ירדו ונתגשמו במאד לכן הוא בחי' כלי מסתיר האור של יסוד ז"א (שהוא מגושם מאוד כ"ר כי העבודה שבא ע"י בירור המאכלים הוא מגושם במאד שבא מן דברים גשמיים כ"ר) כן למעלה מדת מל' שניתקן ע"י העלאת מ"ן של הבירורים מסתרת אור יסוד ז"א כי הם כלי מסתיר נגד האור כ"ר (ונק' הלבוש לבוש החשמל כ"ר) אך אעפ"כ הכוח שיש בה שיכולה להסתיר הוא מפני ששרשן הוא מאד נעלה אף מיסוד ז"א כנ"ל וד"ל.

וזהו טונת הפסוק אערוך לך כ"ר פי' דוד תיקן מדת מל' כ"ר ואמר לבוקר דיוסף שהוא יסוד ז"א תחלה אערוך לך פי' אני אתקן לך תחלה מדת מל' הוא ע"י העלאת מ"ן של כנ"י שעיי"ז נגבהת וניתקן מדת מל' ואח"כ האצפה פי' אח"כ נתקן מדת מל' אצפה עמה את בחי' יסוד ז"א ע"י מדת מל' שהוא בחי' לבוש מסתיר אותו. והוא ענין לבוש החשמל הנ"ו בע"ז בשער החשמל כנ"ל שהוא נעשה מבירור מאכלים ששרשן הוא חיצוניות בינה אך מאחר שנתגשם הוא מסתיר כנ"ל וד"ל.

ומעתה יובן ענין הטבת גרות בבוקר בבוקר שהם בחי' בוקר דאברהם חסד עליון לכן הי' אז ענין הטבת ה' גרות מחסד עד הוד שהם עצמיות המדות כנודע. ואחר כך בוקר דיוסף בחי' יסוד הי' אז הטבת ב' גרות יסוד ומל' ועיקר ההטבה בנר השישי כ"ר שהי' צ"ל דולק כל היום כולו ומבואר למעלה שההטבה הוא להמשיך מבחי' הרצון שלמעלה מהשכל להתלבש בהמדות הוא בחי' בכל מאדך שלמעלה מהכלי וכו' והוא ממש ענין המשכות נזוורא קדמאה הנזכ' בזה"ק שהוא המדות שלמעלה מהשכל כנ"ל. ובהו יובן שבחי' זו נק' הטבה כי נזוורא קדמאה הוא בחי' רב טוב שע"ז נא' מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פי' שגנוזו וכו' וכמ"ש בזה"ש בראשית בהקדמה דף ז' ע"א ובוהר בלק שם ולפי שגילוי בחי' זו הוא ביסוד ז"א יותר מבחג"ת וכו' ע"כ היו מדליקים נר השישי בשעת ההטבה ולכן נק' אמרו צדיק כי טוב שבחי' יסוד נק' ג"כ טוב משא"כ חו"ג נק' כנפיים שהרצון מוסתר ומלוכש בהם ולא בבחי' גילוי כמו ביסוד ומ"מ להיותו מלוכש בהם ע"כ נק' הטבת חמש גרות כ"ר.

ומכל הנ"ל יובן איך בחי' הטבה למעלה מהעלאת הנרות ולכן העלאת הנרות הי' בין הערביים שאו הוא בחי' חושך וצריך להאיר החושך ע"י גילוי המדות עצמן כו' (רק ששרשן מע"י כו') אבל בבוקר הבוקר אור יוכלו להמשיך הארה מבחי' נהורא קדמאה ועיקר הגילוי ביסוד בחי' גר הששי שצ"ל דולק ביום ג"כ מה"ט משא"כ שאר הנרות א"צ להיות דולקים ביום שהיום בלא"ה הוא בחי' גילוי חסד אל כל היום ול"ד ללילה שהוא חושך כ"א להמשיך מבחי' גילוי נהורא קדמאה והיינו הנר השישי בחי' יסוד שנק' זיו ולכן חדש אייר שהוא יסוד נק' זיו כו'. ומ"מ צ"ל שתי נרות מזרחיות דולקים היינו גר השביעי ג"כ שהוא בחי' מל' שע"ז אמר דוד ערכתני גר למשיחי פי' גר השביעי הוא בחי' חופאה ולבוש מל' לגר השישי שנק' לפני ה' בכדי שע"י המל' יוכלו לקבל הארה בבי"ע וכו' וזה בוקר אערוד לך ואצפה פי' ציפוי ולבוש לבוקר דיוסף כו' ובחי' זו בנפש הוא ענין לעשות בחי' כלים לאור תאה"ר דמאודך ע"י עול מל' שמים להמשיך אלקות בבחי' שוב ע"י תומ"צ וכמאר"ל שאור שנברא ביום הראשון גנוז בתורה כו' וגם מ"ש ויצפתו זהב טהור הוא בחי' יראה שהיא עומ"ש כו'. עוי"ל זהב טהור היא בחי' מזבח הזהב מזבח הקטורת כי אחר הטבת ב' נרות מקריב הקטורת וזהו ויצפתו זהב כו' וקטורת הוא בחי' מצות מעשיות כמ"ש במ"א.

והנה • ב' נרות אלו דיוסף ודוד הן בחי' חתן וכלה, כי ע"י יסוד ו"א שהוא בחי' המשכות טיפת מ"ד בחי' חתן ובחי' ערכתני גר כו' זהו בחי' כלה והוא בחי' גר מצוה, חתו שיש כח ויכולת לבחי' זו להיות חופאה ולבוש לבחי' יסוד כי בשרשה גבה יותר, כי נקבה תסובב גבר וכנודע מענין יהודה ויוסף שלע"ל יהי' יהודה למעלה יותר, וכמ"ש עד דוד הגדיל, דוד עבדי נשיא להם לעולם כמ"ש במ"א.

ואחר כל הנ"ל יובן הפסוק בוקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש כו', דהל"ל מחר, וגם מזו כפל הלשון את אשר לו ואת הקדוש, אך הענין דהנה מבואר במ"א (ע"פ ואתחנן בעת ההיא) פי' ואהבת את כו', את כמו עת לאהוב בעי"ן, לפי שהוא בחי' הגילוי להיות סדר זמנים, שהזמן הוא בחי' גברא, שהזמן לא שייך אלא במדות מלכותו ית' מלך מלך • ימלוך, משא"כ למעלה, אלא שבחי' גילוי זה במקורו קדם שבא לידי גילוי בזמן נק' את באל"ף כמו את בשרו את הטפל לבשרו, כך בחי' גילוי במקורו הוא הטפל להעלם, כי הוא גילוי כח ההעלם, וזהו פי' ואתחנן כו' בעת ההיא, פי' שיהי' בחי' עלמא דאתכסיא, שהוא נק' בשם ההיא להיות בגילוי בבחי' עת לאהוב והוא בחי' יחוד המשכה מבחי' סוכ"ע בבחי' ממכ"ע, וזהו פי' וידע ה' את אשר לו כי ידע לשון התחברות, כמו וידע אדם את חתו, והוא חיבור והמשכה משם הוי' הסוכ"ע לבחי' את אשר לו היינו לבחי' אש שהיא בחי' מל' שהוא מקור ושרש גילוי סדר זמנים כו', וכמ"ש בתניא ח"ב פי' וענין שילוב שם הוי' באד' כו' מלמעלה מהזמן בזמן כו' ע"ש ויחוד המשכה

והנה • ע"כ נמצא בבוך תקצ"ה, ומכאן עד סיום המאמר נעתק מבוך תקפ"ח (קכ, ב).
מלך מלך : בכתי' מנוקד : המ"ם הראשון בקמץ, השני בסגול.

זו זהו בחי' הטבת שתי גרות, כמ"ש לעיל באריכות בפי' בוקר אערך לך כו', וזהו בוקר ויודע כו', ועי"ז ואת הקדוש כו' הוא בחי' שושבינא דמטרוניתא כענא רבה הגורם יחד והמשכה זו מבחי' קדוש העליון ההמשכה נק' קדוש בוי"ו, זהו ענין אהה למושב לו, פי' האליף פלא עליון הוא ההמשכה מבחי' כתר עליון שהו ענין הטבת הגרות כנ"ל, ועיקר ההטבה בנר הששי הוא בחי' וא"ו ומשם נמשך בבחי' מל' הוא בחי' ה' תתאה כו', וזהו א"ה כו', ולכן אהה הוא בחי' רצון ותשוקה ע"ד נפשי איתיד, הוא למעלה מבחי' אהבה, כי הוא המשכות הרצון שלמעלה מבחי' המדות הגלויים כנ"ל, שהו ענין הטבת הגרות להמשיך אור הרצון כו' (וגם אהה למעלה מבחי' אבה שהוא פי' רצון כי יש רצון ויש בחי' חפץ ותשוקה שהוא פני' הרצון חזו פי' איתיד כו' שהוא חמדה ותשוקה מלב ונפש חפיצה כו', הואו בחי' אהבה בתענוגים כו', ולכן זהו למעלה מעלה מבחי' ועבד הלוי הוא ממטה למעלה בבחי' רשפי אש וכמ"ש במ"א ע"פ מאמר רז"ל שנתקנא אהרן בקרבנות הנשפאים, וא"ל הקבי"ה שלך גדול משלהם, שהוא מעלה ומטיב הגרות כו', וזהו ע"ד משי"א בביאורי הזוהר פי' לך לך בענין אחותי בת אבי, בזמנא דנטלא מבי אבא כו', והיינו ענין המגורה בשמן ואור, שאע"פ שיש בחי' רשפי אש הוא עם שמן בחי' חכ' וביטול כו' משא"כ בחי' הלויים הוא בחי' שנטלא מבי אבא רשפי אש כו' וזהו בחי' אהה למושב שזוהו גבהה מבחי' ועבד הלוי הוא, כי הוא היינו בחי' בינה, שמהו נמשך הגבורה ורשפי אש דלויים ממטה למעלה, אבל בחי' חכ' הוא בחי' ביטול הרצון והמדו' דחכמה הם גם כן מעורבים בבחי' ביטול להמשיך האור הגילוי למטה, וזהו בחי' אהה למושב לו, שבחי' אהה ואהבה בתענוגים הוא להיות מושב והמשכה למטה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע, וזהו אחותי בת אבי וכו', ואו ותהי לי לאשה, ובאשה קראו מושב, שהוא בחי' המשכה מלמעלה מעלמא דדכורא, בחי' המשפיע לבחי' המקבל המכונה בשם נוק' כנדע שנק' כן ע"ש היותו בחי' מקבל כו', ולכן הכהן נק' שושבינא דמטרוניתא שהוא דוקא הגורם יחד והמשכה זו מלמעלה למטה להיות דירה בתחתונים).

שייך לבהעלותך תקס"ב, ע"י התנשאות (עין בספר תולדות י"י פי') וצימאון (כי בדרום יבישות עמ"ש ע"פ מאמרז"ל עולם לאכסדרה כו', תקע"ב). ועד"ז תקנו כי אברהם תיקן תפילת שחרית (שהוא פי' הרצון, ע' ע"פ ולא אבה לשמוע אל בלעם תקס"ו), לשון אחד (עין וראו תקס"ב (ועמ"ש ע"פ שמע ישראל בפי' נח תקס"ה מענין ארי"א דא"ה דשייך לכאן). עם קונו (ו"ש לא לנו כו' על חסדך) על החושך כו' להאיר לו כו' (נ' דעיקר ההפרש דאהבת עולם היינו כשמבין איך בטילים כל התענוגים לגבי תענוג עליון כאין, ע"כ תתפשט רצונו מכל רק לדבקה בו, ואה"ר היינו שצר לו על ההעלם שלמטה ויחפץ שיהי' גילוי, ואי"כ זהו מלמעלה למטה ואה"ע מלמטה למעלה, וע'

לק"א ספ"י ואח"כ פרק מ"ד ענין כברא כו'. ועין פמ"ג אה"ר כו'. והיא שלהבת העולה מאליה ובהעלותך פרש"י ג"כ שתוא שלהבת עולה מאליה. ועין אגה"ק בענין מה יפית).

וענג'ן (עין בענין הפרסאות בביאור דע"פ הנה ברית דיובן שיש כמה מיני העלמים, נפשט גילוי מן ההעלם זהו נראה כו'. וענג'ן, משא"כ בהבדלה גמורה) ואהבה זו שבבחי' רא"י, (ר"ל כשהוא בחי' אה' בתענוגים ה"ז רא"י ועדיף מצימאון דהנגבה זהו נחתא, ועין ביאור הגי' ע"פ כי תצא תקס"ה אמנם לעיל משמע דגם קודם הרא"י כשהוא עדין בחי' ויצעקו עדיף ג"כ מאה"ע הנ"ל, ועכצ"ל דהטעם משום שאהבה זו צורך גבוה לבד ולא לגרמי' הנה עיקר הרא"י לע"ל שאו עין בעין מיהו י"ל גם עכשיו הוא בחי' אהבה בתענוגים, לפי"ז גם באה"ר זו ב' בחי' א' ויצעקו להיות גילוי ב' אהבה בתענוגים, אפ"ל שזהו בהעלותך ויאירו העלוא והמשכה, עין לקר"ת, ואפ"ל דמשה כתי' באהרן העלה כי שוד"מ"ט מעלה היינו ויצעקו, אבל הארה זו המשכה שייך למשה שוד"מ"ט כמ"ש בבמדבר סיני דתקס"ג, שזהו ענין אהל מועד שמחה בעושיה, לכן באהרן כתיב בהעלותך העלי' אבל יאירו ממילא מה טוב שבת אחים זה משה ואהרן או כשמן כו' או שזהו כתישת הזותים והדלקת השמן מיהו הכתישה שפלות הכנה לכ"ו), ציון שתא נקדת (כי ציון לשון סימן, עין ע"פ רני ושמחי דלאזני' ענין משתשקע כו') כל היום, על"ק בפ"י שירוד על פי מדותיו), זקן אהרן (הזקן זקן ב"פ, עין זוהר ר"פ אמור דיקנא דא"א וז"א, ועמ"ש ע"פ שחורה אני ונאווה וויטעפ' תקע"ב עשי' ול"ת שערות לבנים חסד מ"ע ודז"א שחורות ל"ת, אלא דצ"ע א"כ איך שייך זה לזקן אהרן חסד.

משחת קדש משמע שהקדש נמשך ע"י השמן, שיתגלו מדותיו כו' (עמ"ש ע"פ ענין השקדים דע"י ברכת כהנים נמשך רב חסד למטה בגילוי, וצ"ל שירוד רק דרך מעביר בחסד דז"א, וזהו שיתגלו מדותיו כו', וע"י גילוי זה באדם נעשה ג"כ בחי' חדשה כי מתגלי' פנימי' מדותיו ואז מתהפך הטבע לגמרי לרצות מה שלא רצה, ועי"ז יהי' כל היום אלקין נר תמיד ממש, משא"כ ע"י חיצוני' המדות וישכם אברהם בבקר בקר לבד עין ביאור ויקהל תקס"ה).

מול פני וכו', פנימית רצה"ע (וכן באדם יהי' גילוי הרצון ע"ד הנ"ל בענין אבה כו' דכמו שאבה שורש לאה"ע כך ג"כ באה"ר). (עין מענין אליו ולא למדותיו דלא סותר עם לקרות בשם דר"ל לאור א"ס שבמדות כמו"כ כאן בתורה זהו ענין ברכו בתורה).

מה טובו ומה נעים עי' מק"מ ח"ג ד"ו חו"ג, אי"כ שמן הטוב המשכה ע"י משה העלוא ע"י אהרן נעים כו'. צ"ע אם י"ל דהאה"ע דאברהם ואה"ר דאהרן אם שייכים למ"ש מי זאת עולה כו' כתימרות עשן, י"ל אה"ע, ואח"כ מקמרת אה"ר, עין בתורה דשרביט הזהב מזה, בענין מנורה, עין בתורה דויקהל דתקס"ד.

לד"ה בהעלותך הראשון. הנה ענין אברהם יובן ממ"ש ע"פ אלקי אברהי כו' זה שמי לעלם כי ע"י שהי' בבחי' מרכבה נמשך גילוי זה שמי כו' ע"ד לעשות לך שם עמ"ש מזה ע"פ אנכי ה' אלקיך אשר הצאתיך כו' עמ"ש בד"ה ויצוום אל בניי ועכ"ז ושמי הוי' לא נדעתי להם לאברהם כו' זה נמשך ע"י יצ"מ ומ"ת והיינו ע"י משה ואהרן שהם חז"ב וזהו ויצוום לשון התקשרות שחיברם שיהיו בבחי' תרין ריעין כו' אהרן שוש' דמטרו' מעלה בניי מלמטלמ"ע ומשה מלמעלה למטה ופי' ושמי הוי' אא"ס המלוכב בחי' משא"כ להאבות הגילוי מחג"ת בחי' באל שדי כו' וא"כ י"ל ע"י אה' דאברהם נמשך הגילוי מבחי' וארא כו' באל שדי שאמר לעולמו די והוא ע"י הפרסא שבין אצ"י לבי"ע. ועי' בת"א פ' ארא בד"ה וידבר אלקי' כו' וארא כו' שזה"ע עולם חסד יבנה אבל אה"ר דאהרן שיהי' גילוי ש' הוי' היינו מבחי' הכי' כו', ועי' במא"א א' קל"ו אברהם נק' תחסד וכן ח"פ אל גי' אברהם עכ"ל אפ"ל כי ח"פ אל שיהי' חסד אל בז' רקיעים וארץ כענין הפי' באחד כו'. ועו"ש סעי' קל"ט אהרן נשמתו מיסוד אבא כו' וסעי' ק"מ כי כה"ג באבא כו' והיינו כי פי' כהן גדול שהוא כהן ומשמש לגדול העולמים גדול הוי' ומחולל מאד כו' ועי' חז"ב ר"פ יתרו ס"ז אית מלך לעילא ברוז דקה"ק וכהן דמשמש תחותי' ועמ"ש בענין יומם יצוה ה' חסדו דהוא חסד שביסוד אבא וזהו בחי' אהרן עוז"ג פ' אמור דקנ"ו ע"א ובפ' בלק דקצ"א ע"ב, וא"ת איך יתכן שאהרן יהי' גבוה מאברהם, אך התירוץ כי אברהם הגיע לבחי' שלו מצ"ע באתדל"ת אבל בחי' כה"ג זהו שנמשך מלמעלה ע"י מ"ת כו' וא"כ זהו כח עליון ע"ד אלקיכם כהן הוא כו' והיינו אהרן ממשיך אה"ר הבאה מבחי' רא"י שהוא חסד דאבא זה ניתן הכח לאהרן שימשיך מבחי' רא"י והיינו ע"י כי חז"ב תרין ריעין כו' משא"כ אברהם שהשיג באתדל"ת לא יכול להמשיך מבחי' חכ' רא"י כ"א מבחי' חסד ולמטה זהו אה' הבאה מבחי' התבוננו' שמע ישראל ואהבת כו' ואין דומה שמיצה לרא"י כו'. ועי' בד"ה רני ושמי השני שמחה בצפרא זהו בחי' אהרן כו' ועמ"ש ע"פ וכל העם רואי' הפרש בין ר"ש דאברהם ובין ר"ש הנמשך ע"י תומ"צ שזה בחי' אהרן ממשיך מבחי' רב חסד בד"ה ועשית בגדי קדש, ולבא לבחי' רא"י צ"ל ע"י היתה לי דמעתי לחם כו' מן העינים עמ"ש ע"פ אז תפקחנה עיני עורים. והנה כדי שיבא לבחי' רא"י דאהרן זהו ע"י התו' כשמן הטוב כו' שבבחי' זקן אהרן הלכות ממשיך ההילוך כו', וע"ד אין מוסרין רוזי תורה אלא למי שלבו דואג בקרבנו.

ב) בביאור משה ידבר אברהם המשיך מחיזן דיניקה ולכן הגילוי רק למע' אבל משה המשיך מחיזן דגדלות לכן הגילוי גם למטה וזהו וארא כו' באל שדי מלשון ברכות שדים יניקה כו' אך ושמי כו' בחי' יחיד כו' סד"ה וארא כו', וזהו הפרש בין אה' דאברהם שממשיך בחי' אחד ויניקה אבל אה"ר דאהרן ממשיך בחי' יחיד ע"י משה ידבר כו' וזהו אתה כהן לעולם על דברתי דברת יוד שיהי' הגילוי בהדיבוד מבחי' יוד כו'. והנה הנר מקבל האור ושרשו מהשמש עוז"ג ר"פ בהעלותך וע"י אה' דאברהם מקבלים הנרות שהם הנשמות מבחי' שמש ומגן אבל אהרן בהעלותך את הנרות לקבל מבחי' שלמעלה משמש ומגן כמ"ש סד"ה וארא כו' הנ"ל סעי'

א. כי ז' נרות המנורה איתא ברבות ר"פ בהעלותך שהם כנגד ז' כוכבים שמשוטטי בכל העולם הם שצ"מ חנכ"ל נמצא א' מהן הוא חמה אך החמה הוא בנרתקה בחי' גלגל חמה וזיינו ת"ת מקנין במטי"ט שמיטי"ט יש לו קליפה הנק' רימק ותוכו ט"ט חיי העולמים ועמ"ש מזה באריכות בענין שמש בגבעת דם בדרוש חרבות צורים ועד"ז בהעלאת ז' כוכבים לשרשן ומקורן ממילא הוגבה החמה לקבל משרשו שלמעלה מבחי' היותו בנרתק.

ג) ומ"ש בענין היתה לי דמעתני לחם ע' ברבות באיכה סב"ב ע"פ בכה תבכה וברבות פ' מצורע פ' י"ט בפ' ואשה כי יזוב כו' אמרו לגמהרי לב כו' ותמהר ותורד כדה כו' לפי שהיו ישראל אומרים היתה לי דמעתני לחם כו' יצתה ב"ק ואמרה להן הנה אלקיכם נקם יבוא בישעני רסי' ל"ה הרי ע"י הדמעה מהעדר הגילוי וזו"ע גמהרי לב עי"ז מעוררי' מלמעלה ג"כ בחי' אחישון הוא ענין ותמהר ותורד את כדה כ"ד ספרין דאורייתא (ועיי' בת"א בד"ה לבסומי בפורי' דרוש הראשון בענין מהר קח את הלבוש ועמ"ש ע"פ מהרה ישמע בערי יהודה. והטעם י"ל כי הגילוי הוא בחי' עין בעין נראה בבחי' ראי' וכמ"כ הבכי' מהדמעה הוא בעינים שהדמעה אינו כ"א מדבר הנוגע ללבו ע"ד ראי' ונוגע בעצמותו שאין דומה שמיעה לראיה וכן למעלה במסתרים תבכה נפשי מפני גוה בבתי גוואי כו' ולכן ע"י הדמעה שהיא בעינים מעורר למעלה פקח עיניך וראה כו' וע' במא"א את ד' סעי' י"ז ע"ד אין מוסרין ראשי פרקים אלא למי שלבו דואג כו' בירמי' סי' מ"ט כ"ג דאגה דוגמת יורדי הים שמשותוממי' כו' י"ל דואג נפל בשבה"כ מדאגה הנ"ל לדאגות גשמי' כו'. הנה כמו הראי' אינו שורה רק בשחור שבעין כי יתרון האור נמשך מהחושך כן דוקא ע"י הדמעה המרירות מהחשך יבא לבחי' ראי' כו'. הנרות זהו עצמו ענין ראי' להאיר תחשך דבחי' לילה המלי' כשנק' נר זהו כשנמשך בה נהורא עילאה כמ"ש בד"ה כי אתה נרי, ועמ"ש ע"פ באור פני מלך יאירו ועמ"ש בענין לע"ל יאמרו ב"פ זה, ועוד שע"י הדמעה מבחי' אי' אלקיך מעורר למעלה בחי' הנצוּוּ זו ירושלים כו', וגם הדמעה גי' ק"כ צירופי אלקים שנמשך ממדה"ד ולכן לע"ל ומחה הי' דמעה כו' לפי שלע"ל כולו הטוב והמטיב ספ"ג דפסחי' ומיתוק הדין הוא ע"י הדמעה שע"י מעורר רח"ר כמ"ש בחנה ותתפלל על הוי' ובכה תבכה, חה"ע השופר גנחוי גניח ילולי יליל שע"י דוקא ממשיך רח"ר כמ"ש בד"ה שוש אשיש, וכמו"כ כאן להמשיך הגילוי בבחי' עין בעין נראה זהו דוקא ע"י היתה לי דמעתני כו', ומרירות זו זהו ענין כתיבת הזתים שע"י דוקא נמשך השמן המביא האור לעולם, וזהו הנה נער בוכה ותחמול עליו וארז"ל בשמות רבה פ' א' כיון שראתה אותו בוכה חמלה עליו יש כאן ב' בחי' שמן הא' שמן המנורה זהו העלאה אה"ר הב' שמן המשחה כשמן הטוב כו' על הזקן זהו המשכה.

לד"ה בהעלותך את הנרות, י"ל ע"ד משארז"ל עירובין פ"ה דנ"ד סע"א ע"פ ומדבר מתנה כו' עד עולה לגדולה ע"י התו' וכאן פי' ע"ד רוח האדם העולה כו' ע' בהרמ"ז ר"פ צו. והנה חביב אדם שנברא בצלם וראשו למעלה וא"כ ענין העולה שיהי' בצלמנו כדמותנו לאשתאכא בגופא דמלכא א"נ עליות אדם ז"א להתקשר בא"א אדמה לעליון, א"נ ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה הו"ע בהעלותך ועמ"ש ע"ד הירידה צורך עלי' בד"ה ושמתי כדכד ובד"ה את שבתותי תשמרו ובד"ה ועתה יגדל נא ובד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים, גם כי נרות הם נשמות, והנה בשבת נמשך נשמה יתירה כמ"ש ענינה בד"ה ויקהל משה וע' בסידור ע"פ נשמת כל חי, ועד"ו יתפרש ענין בהעלותך את הנרות, ובמ"א פי' העלאה מבחי' אה' זוטא לבחי' אה' רבה, ואפ"ל עוד ע"ד ב' בחי' כלה בד"ה שיר השירים, ופי' בהעלותך שיאיר בחי' כלה תתאה ע"ד כלה עילאה כו' כענין לא זו מחבבה עד שקראה אמי כו'.

עוד י"ל כי ז' נרות נגד ז' מדות והם שרש בחי' עולם כי עולם חסד יבנה, והעלאת ז' הנרות היינו לבחי' בינה שהיא קדמה לעולם ז"א ע"ד תשובה קדמה לעולם בד"ה מי אל כמוך יעו"ש, והו' בהעלותך, וע"ד לך הו' הגדולה והגבורה כו' בד"ה וארא אל אברהם הובא לעיל.

בהעלותך (אמאי לא בהדליקך, וגם מהו שבעת ששה מיבעי' לי דפני המנורה הוא קנה האמצעי ג' מ"ש יאירו ואח"כ כתיב העלה, עלק"ת.

(א) **המנורה** דבר ה' מקור גש"י מדבור ונפחת בי, והו' אל זרובבל ע"ש גלות בבל נר נשמה ז' נרות ז' בחי'.

(ב) **אהרן** מו' רועים להעלות אהבה עוה, כי אברהם הנבנה לשון צימאון ע"י ב"ש פר"ז ואהבת אבה רצון מנהיג המדות והתענוג.

(ג) **והדרך** להגיע להרצון להתבונן אחד בשמים וארץ, כי למעלה מהשתלשלות לא שייך לשון אחד אפי' במקור ההשתלשלות הו' אלקינו, כ"א בהשתלשלות ו"ק רוחניים וגשמי' בטלים אליו, לך הגדולה כו' זהו רוחניים ומקום אתי גשמי' חמון ומקום מבשכמל"ו עולמי דור לכן לא יחפוץ כל התענוגים רוחני' וגשמי' שהכל תחת מקום חמון.

(ד) **וכ"ז** בחי' אברהם פולחנא דרחימותא ממטה למעלה ואה"ע ממקום חמון, אבל אהרן שושיבנא דמט', ממעלה למטה שתשוקתו להיות גילוי למטה מתחסד עם קונו ולא כדי לרוות צמאונו לבד, ואהבה זו באה ע"י ההתבוננות בק"ש באחד כשיתמרמר על החשך של הסתר המקום והזמן שנמשכי' ממלי' מלך מלך כו', ורחוקים ממהו"ע ויתמרמר מרחוק זה ויצעקו בצר להאיר לו בתוך החשך וחלקי אלקים לעולם שיהי' הגילוי לעולם ממש (ואפ"ל שזהו השטת שרביט הזהב כשהוא בחצר הפנימי' ק"ש עמ"ש ע"פ כי תשמע בקול).

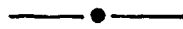
ה) וע"י אתעזל"ת עין בעין כמו שלמעלה קמ"י כלא, וזהו אהרן אותיות נראה וענגך ממך הכל כחשיכה כאורה, ואהבה זו בבחי' ראי' אה"ר למעלה מאה"ע מקום חמן, קרבת ה' מהו"ע מלמעלה למטה חאת כל הפצו שיהי' גילוי ויתמרמר מההסתר.

ו) לכן תקנו סלח לנו אחר ק"ש, כי אוילים מדרך פשעם כו' פריקת עומ"ש לפי שאינו נראה לעיני בשר, לכך אחר שמאריך באחד יבין שיש פשע שעיי"ז החושך יכסה רחוק מאור פניו אזי אומר סלח לנו, אך צריך קביעת עתים אמרירות תיקון חצות בזכרנו את ציון נקודת מל' שמים ועיי"ז זוכה לגילוי.

ז) והגילוי ע"י תומ"צ שכר מצוה מצוה דמעתי לחם יומם ולילה כמו הגית בו יומם ולילה ע"י מרירו' ת"ח להיות אלקיך כל היום, וזהו הדלקת הנרות בשמן כתית שפל רוח ונפשי כעפר ע"י התבוננת ירידת הפש והסתר מקום זמן.

ח) כשמן כו'. קווצותיו תלתלים הלכות התחלקות ושמן ח"ע נמשך עליהם משחת קדש ל' הבדלה ואנשי קדש וכו"ו המשכה, ושיומשך הוא ע"י התלבשות בשמן התורה עפ"י מדותיו ממעלמ"ט, ושמן ימינו יקרא אהבתו של הקב"ה, אך לא יחפרן התורה עצמה רק אור ה' שבה, וזהו מול פני המנורה פנימי רצה"ע.

לאות ה. עין בעין אסתכלותא עין א"א בז"א כי בז"א ב' עינין יחוע"ע ויחור"ת עמ"ש ע"פ לעשות הישר בעיני ה' דפ' ראה, ויחור"ת למטה היש, אבל בא"א לית שמאלא פקח עיניך לשון יחיד, ואו נעשה למטה כמו למעלה, וענין וענגך כתנות עור ואור ובחטא אדה"ר נתגשמו הלבושי' ונפלו בק"ג ענן גמור עור וצריך לברר הלבושים דחשמ"ל להיות אור, ובכה"ג הגביה לו את הפרוכת וכו' להיות גילוי.

בהעלותך. חייך שלך גדול כו', מבואר בתורת חנוכה המתחלת בכ"ה בבטליו כו', ענין חנוכת הנשיאים, והוא ליתן כח להמל' הנק' מזבח לברר הרפ"ח ובאדם הוא העלאת נה"ב דם התמיד כו', ושיהי' כח לברר אתכפי' ואתהפכא הוא ע"י חינוך, ועיין מזה ע"פ ויברך יעקב את פרעה וע"פ חנוכת הבית לדוד, אמנם הדלקת המנורה אפשר שהוא העלאת הנה"א עצמה וכן למעלה עליית המל' ולא הביירוים רק פרצוף הפנימי, ויש בזה ג"כ העלאה והמשכה היינו הדלקת הנרות וההטבה, וכמו בנה"ב דם ואברים, ולכן שלך גדול כי הוא בנה"א עצמה, הא"ש דחנוכת הנשיאים לא הי' נרות כי העלאת נה"א אי"צ חינוך כי היא שלהבת העולה מאליה, דוקא מזבח העלאת נה"ב

צריך חינוך כו' וקטרת הי' חינוך, אך אמזבח חיצון, משא"כ מגורה ולחם הפנים שכולו פנים וצ"ע בפ' ולא את המגורה ולא את השולחן כו', אך תירוץ מובן ולא הי' חינוך ע"ד חנוכת המזבח שהי' פרים רבים שלא כבתמידים כבש או בבקר כו', משא"כ מגורה ושולחן כבתמידות, וע' בכיאוורים דשבועות תקס"ד ענין מזבח במל' גם בדרוש דביהמ"ז חורף תק"ע מענין שולחן של אדם במקום מזבח כו' ובבית שני חנוכת חשמונאים במגורה היינו משום ששקעה חמה וכנס"י ירדה לכן אפי' הנה"א צריכה חינוך לכן ח' ימים דחנוכה וכן בנ"ח ח' גרות בחי' אין הוא נר הנס כמש"ש ומשם החינוך, ובוה יובן המדרש שברמב"ן ר"פ בהעלותך חנוכה גדולה מזומנת לך, כי עיקר חולשה דעת דאהרן לא מצד קרבנות עצמו רק מצד החינוך כמ"ש בבהעלותך תקס"ו, וע"ז השיב לו שגם אצלו יש חנוכה גדולה מזו היינו גם דחנוכה חנוכ' לנה"א כו'.

וזה מעשה המגורה מקשה זהב כו' מקשה היא כו' תרגום נגיד לשון המשכה שמחתיכה א' נמשך כל המגורה, מרע"ה נתקשה בענין המגורה והנה ענין קושי' זו הוא הבחי' שאינו מושג בשכל וכענין שתוק כך עבמ"ח גם י"ל קושי' מלשון קש כמו הקש לבוש מסתיר על החטה כמ"כ הקושי' ענין המעלים על השכל, והגם דבאג"ה ססי' כ"ח משמע הקושי' מצד הקליפות המסתירים זהו ע"ד שיש ב' בחי' חשך א' בקליפות חשך המסתיר על האור ב' ישת חשך סתרו שלמעלה מבחי' האור ועד"ז ב' בחי' קושי' הנ"ל, והנה בחי' סוכ"ע הוא הבחי' שאינו מושג בדעת כמ"ש בלק"ת פ' ואתחנן בדיה וידעת היום (הראשון) רק באמונה והדעת רק בממכ"ע והרע מקשה וזהו את קשתי נתתי וארו"ל ברבות פ' נח דבר המוקש לי וגם לשון קש מוקש לי היקש שהוא דבר השהו אל הדבר כדפרש"י בצפני' רסי' ב' ע"פ התקוששו וקושו השוו מעשיכם לדעת קונכם, וזהו ג"כ כנס"י שנק' תמתי תאומתי לא אני גדול ממנה כו' ע"כ והו קשתי לשון מוקש לי, גם ע"ד אדם אדמה לעליון וג"כ לשון קש ולבוש כהדין קמצא דלבושי' מיני' ובי', ובסוכ"ע שייך ב' בחי' אלו מוקש לי כי סוכ"ע בחי' א"ס ומ"מ קש ולבוש לבוש מל' הוד והדר לבשת וכן קשקשת לבושה הוא, ושריון קשקשים הוא לבוש כו' וכת"י וילבש צדקה כשריות, וזהו ענין מקשה לשון קש ולבוש והו מקשה זהב זהב זהב הוא הצדקה וג"כ לשון קשה ומקשה כי הוא למעלה מהשכל, והנה ויקש דבר איש יהודה בש"ב י"ט מ"ד פרש"י לשון התקוששו והלעזו גלייכער ענין תוקש כנ"ל ובפרש"י בקורקע' כתב בשרש קשש שני שרשים לשון קש ולשון התקוששו וקושו כי הקש יש לו דמיון מה להחטה כו', ובשרש קשא ענין קשואים מפני שהם קשים לגוף, וקשת אף בו י"ל לשון קושי' כמ"ש הש"י חז"ש ותשב באיתן קשתו איתן דבר קשה וא"כ עד"ז נא במגורה מקשה שהיא קשה ע"ד

כי עם קשה עורף אתה שיש בכ"א רצון לאלקי' שלמעלה מהשכל וג"כ לשח היקש מוקש לי כנ"ל בענין תמתי כי ישראל עבמ"ח כו' ונמשכו מבחי' סוכ"ע וגם לשון קש ולבוש כי מח' לבוש וגם לגלתא חפי' על מוחא ולגבי הפנימי' הוא כמו קש לגבי חטה. ולבא לבחי' זו צ"ל התקוששו וקושו ופירש"י התקוששו התלקטו והאספו יחד כמו לקושש קש היינו ע"ד שמע ישראל. שמע לשון אסיפה שיאסוף כל מחשבותיו ורצונותיו המפוזרים רק לדבר א' היינו לענין הוי' אלקינו כו' ע"ד וכל מעשיך יהיו לש"ש כו' וזהו ג"כ ענין מקשה שהא ל' לקושש וגם ע"י ההבאה בקורנס נעשה הראש רגל והרגל ראש שזהו ג"כ ענין קיבוץ ואסיפה. תב' וקושו השוו מעשיכם כו' שיהיו בבחי' קשת מוקש לי וגם לשון קשה למעלה מהשכל שזהו ותשב באיתן קשתו.

במא"א ק' סעי' ל"ה קש נמשך מבחי' שם אלקי' יעו"ש היינו כי שם אלקי' לבוש לשם הוי' וכת"י כי הוי' הוא האלקי' דכולא חד וזהו דבר המוקש לי כו' ויש בחי' אלקי' גם בע"י כמ"ש סד"ה כי סארץ תוציא צמחה כו' בענין הוי' בניקוד אלקי' ושם במא"א סעי' נר"ן בענין קשת ושם סעי' י"ב בענין קשה וקושי' ג"כ מבחי' אלקי' היינו כי הוא הנרחק המסתיר שלא יהי' הגילוי כו'. עוד יש בחי' קשיש שהוא תרגום של זקנה ואתם ישישים איוב ל"ב ו' קשישינו*. דניאל ז' ט' שהוא לשון יישון, וגם לשון קשה כמו עתקו. והיינו כי הוא למעלה מהשכל.

בבחי' תרומה מקשה רמו לאחדות וכ"כ בפ' בראשית די"ז ע"א שזהו ענין צרור הדיים ור"ל צרור לשון קשר ודיבוק ואחדות, אך מקשה שהוא חתיכה אחת רומז לבחי' גבוה ע"ד יחיד שלמעלה מאחד וא"כ רומז לע"ס דכתר כו'.

וזה מעשה המנורה מנחות ג' כח"א כט"א. עקדה שכ"ה ושער ע"ח. מד"ר פ' בא פט"ו קל"ג ב' פ' בהעלותך דרס"ג ג'. ילקוט ח"א נח"א ק"א אב"ג. של"ה קמ"ב שכ"א שכ"א (יח) ב"ה קכ"ג.

א) מנחות דכ"ח סע"א באה זהב באה מקשה אינה באה זהב אינה באה מקשה להעיר ממארד"ל במד"ר פ' בראשית ע"פ וזהב הארץ היא טוב שלא הי' העולם כדאי להשתמש בוהב ולא נברא אלא בשביל ביהמ"ק ולכן בחי' מקשה זהו דוקא כשהוא זהב וע' בת"א ויושט המלך לאסתר את שרביט הזהב ובר"ה כי עמך מקו"ח ועמ"ש ע"פ הנחמדים מזהב, והיינו שבחי' מנורת זהב זהו רק כלי להמשכת האור מהתורה.

ב) שם דכ"ט סע"א שלש דברים היו קשין לו למשה עד שהראה לו הקב"ה באצבעו מנורה וראש חדשים ושרצים מנורה דכתי' זה מעשה המנורה כו' וע"ש במהרש"א טעם הקושי והרמ"ז פ' תשא כ' ענין ג' עליות דמל' ושם חשיב מנורה שקלים החדש אך שרצים הוא ענין אחר והטור"ב בה' פסח סי' תל"ח כ' כי השמונה שרצים האמודי' בתו' הם הפסולת של שמונה מלכים שמלכו בארץ אדום ולכן ח' שרצים אלו יש להם עורות כאשר הובא במקומו עכ"ל הרח"ו כתב מה שנתקשה בענין שהוא בבחי' הידות לקליפות רגליה יורדות כו' עכ"ל, ועמ"ש מזה ע"פ כל מפרסת פרסה כו' וע' במד"ר באיכה ע"פ נשקד כו' ישתרגו כפולות תמצא ד' שהן שמונה וע' ע"פ גער חית קנה ובענין בני חת והפרש בין מצה ובין חמץ הוא בין ה"א ובין ח"ת, זח"ג פנחס דרנ"ב א' וע"ש בהרמ"ז מ"ש בענין החית ויותר י"ל ח' מלכי אדום וע' בסידור בד"ה מזמור לתודה הריעו וע' בד"ה או ישיר ישראל עלי באר בענין מלמטה למעלה לא ידענו וע' בענין אחכמה והיא רחוקה ממני.

ד*) במד"ר פ' בא ס"פ ט"ו ד"א החדש הוזה זה א' מארבעה דברים שהראה הקב"ה למשה באצבעו לפי שהי' מתקשה בהן הראהו שמן המשחה (ולא כד' מהרש"א הנ"ל) הראהו את המנורה שנא' זה מעשה המנורה כו' (י"ל הקושי כמ"ש במד"ר פ' תצוה פל"ו אמרו ישראל כי אתה נרי אתה אומר שנאיר לפניך וע"ש ס"פ הנ"ל בד' דברים נתאהה הקב"ה למעשה ידיו כו' מאיר לעולם כו' ואמר לישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור הוי למעשה ידיך תכסוף וזהו הקושי' ואפ"ל כי ישראל ממשיכי' מאא"ס ממש שהוא עת"י לז"א כו' וא"כ לפי"ז הפי' אל מול פני המנורה שהוא בחי' באור פני מלך חיים היינו דודי צח אדום יאירו שבעת הגרות שהן ממשיכים מאא"ס ממש להיות באור פני מלך חיים כו').

ה) במד"ר ר"פ בהעלותך דרס"ג ג' משה"כ כי אתה נרי אמרו ישראל לפני הקב"ה רבש"ע לנו אתה אומר שנאיר לפניך אתה הוא אורו של עולם והאורה שרה אצלך דכתיב ונהורא עמי שרי' ואתה אומר אל מול פני המנורה כו' היינו כי יתרון האור נמשך מן החשך דוקא ע"י בידור עולם התהו ועמ"ש סד"ה וידעת היום כו' כמו שהיום הוא עם הלילה כו' וא"כ הנה באור פני מלך חיים שייך לפרש ג"כ על ז"א והוא בחי' מול פני המנורה שהוא מל' דאצי' ולנו אתה אומר שנאיר לפניך שע"י אתהפכא תשוכא לנהורא ממשיכי' מבחי' ישת חשך סתרו שהוא כתר עליון להאיר בז"א.

ו) ילקוט פ' בא רמז קפ"ח בשם המכילתא זה א' משלשה דברים שנתקשה בהן משה כו'.

ז) פ' תרומה רמז שס"ט סד"ה חה מעשה המנורה גבריאל חגור כמין פסקיא ה' והראה לו למשה מעשה מנורה כו' וכנ"ל ס"ו.

ח) שם סד"ה מקשה אין מקשה אלא מין קשה כו' יש להעיר מענין איתן שארז"ל איתן כמשמעו קשה וכת"י משכיל לאיתן האורחי משכיל ממקור השכל להיות בחי' איתן כו' כי עם קשה עורף בלק"ת בד"ה ראה אנכי נתן.

(ט) י"ל וזה מעשה כי המל' היא נוק' וממטלמ"ע היא משפיע כמ"ש בלק"ת
בשה"ש סד"ה קול דחי כו' בענין ומקפץ על הגבעות בענין כל
אשר תאמר אליך שרה כו'.

(י) בשל"ה בתושב"כ פרשה תרומה שכ"ז א' פרק דר"ח בד"ה המנורה
אדמו"ר ז"ל פי' וזה מעשה המנורה שענין המנורה להמשיך אור
אבא שהוא בחי' וזה כנודע מענין משה נתנבא בזה כו'.

וזה מעשה המנורה מקשה זהב וגו'. הנה כללות נש"י נקרא מנורה כמ"ש מה
אלה אדוני ויאמר זה דבר ה' אל זרובבל כו'. וגם הנה בזהר תרומה
דקל"ג פי' ענין מטה שולחן כסא מנורה, מטה היא צלוחת דערבית ושולחן
כסא ומנורה הוא בתפילת שחרית שולחן הוא קרבנות ופסוד"ז וכסא הוא
ברכת ק"ש וק"ש, ומנורה הוא שמו"ע. ויש להבין מהו שנק' ק"ש כסא
ושמו"ע מנורה. והענין כי הנה נודע שניצוץ אלקות מתלבש בגפש להיות
שכל ומדות מחדומ"ע השכל של הנפש האלקית הוא רק באלקות ואין לה
השכלה אחרת כלל, וכן המדות נק' יצ"ט אך כי להיותה מלובשת בנה"ב אשר
יש לה ג"כ שכל ומדות ומחדומ"ע שהשכל הוא רק בענינים גשמיים והמדות
שלה נק' יצה"ר ורשע מכתיר את הצדיק ומלביש ומקיף את הנה"א עד
שאהבה דנה"א היא מוסתרת ומכוסה ולכן ע"י הוא סדר התפלה בכל יום
להוציא תאהבה מהעולם אל הגילוי להיות עולה למעלה כרשפי אש לצאת
מנרתקה והיינו ע"י שמע ישראל ישראל הוא הניצוץ אלקות המלוכש בגפש
והטעם כי נקרא ישראל כי להיות הנה"א כלולה דרך כלל מב' בחי' שכל
ומדות וזהו פי' אל דישראל כי המדות הם בחי' הלי' כי עיקר שורש המדות
הם ג' בחי' נה"י שהן בחי' המדות כמו שהן בתולדותן ושרשן וכמו הולד
בתחלת התהוותו בבחי' עיבור ראשו בין ברכיו וכן נשמת כל אדם היא
היתה בבחי' עיבור קודם שנמשכה לגוף ולפי שכל מדה מג' אלו כלולה
ג"כ מעשר ע"כ נק' לי' וגם כנגד ג' בחי' הנ"ל שבישראל הוא בחי' ג'
מדריגות כהנים ליום וישראלים ששרשן ג' אבות אברהם יצחק ויעקב והא'
שלפני הלי' הוא בחי' נהירו דחכמתא הנמשך לתוך המדות להגדילן ולהחיותן
ולהרחיבן כי אל"ף הוא כענין אאלפך חכמה אאלפך בינה ופי' ישר אל היינו
כמ"ש עשה את האדם ישר אך והם בקשו חשבונות רבים הוא בחי' פיזור
הנפש ברבות מחשבות ודיבורים ומעשים אשר לא לה' המה, וע"ז נאמר שמע
ישראל ושמע הוא לשון אסיפה וקיבוץ כמו וישמע שאול וקיבוץ שיתקבץ
למעלה לשרשו כמו שהוא בחי' אדם ישר והיינו ע"י התבוננות כי ה' אלקינו
שהוא בחי' התחדשות החיות מאין ליש שהוא תמיד תרין ריעין דל"מ המחושש
בטובו כו' ה' אחד בלי שום שינוי לפי שאינו מלוכש כח הפועל בנפעל כי
לא מחשבותי מחשבותיכם כו' רק בשכמל"ז כי הארץ הלזו הגשמי היא בחי'

מל' דעשי' וגעה'ת הוא מל' דיצירה וגעה'ע מל' דבריאה והכל רק בחי' מל' בלבד צדיקים נהנין מזיו השכינה ושכינה הוא בחי' מ' שהוא בחי' שם בלבד יחיד חי העולמים מלך ולכן ואהבת את הוי' אלקיך בכל לבבך בשני יצריך וכמ"ש מי לי בשמים כו' כלה שארי ולבבי כו' ובבחי' מאודך בלי גבול שאין לו כלי המגביל רק לדבקה בו ממש בא"ס ב"ה מקור הזדים ומקור התענוגים וכדי שיבא למדריגה זו בק"ש הנה הוא ע"י פסוד"ו רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות לומר עריצים ע"י רוממות אל איך שמלאכים מקדישים בבחי' ביטול הללוהו במרומים הללוהו כל מלאכיו כו' מפני שהם בחי' יש וכשרואים ביטול היש מתפעלים מאד וא"כ כש"ב בעה"ו שהוא יש יותר שצריך להתפעל מבחי' ההתבוננות מביטול היש ומה בא בק"ש לקיום ואהבת כו' כי ע"י זמר עריצים שהוא להפריד הרע מנה"ב ע"יז ויכל את"כ להיות גילוי האהבה של הנה"א לצאת מתוך ההסתר וההעלם של הנה"ב משא"כ קודם הפרדת הרע מנה"ב בפסוד"ו לא יוכל לבא לגילוי אור האהבה דנה"א (וע' מ"ש במ"א ע"פ אם בחוקותי) ולכן נק' פסוד"ו וקרבות בשם שולחן כי ארז"ל משחרב בהמ"ק שולחנו של אדם מכפר עליו במקום מזבח היינו דהאכילה נק' ע"ש הלחם לשון מלחמה שלא יאכל לתיאבון כ"א לשובע גפשו לברר הטוב מהמאכל שנפלו בשבה"כ כו'. ולכן כשאכל לש"ש בבחי' זו הוא כמו אכילת מזבח שהיה בירור הנה"ב כו' משא"כ כשאוכל לתיאבון עז"ג וישמן ויבעט. והנה פסוד"ו וקרבות שהוא ג"כ ענין בירור הנה"ב שנק' ג"כ זמיר עריצים כנ"ל לכך נק' שולחן.

ב) והנה ק"ש נק' בחי' כסא דהנה כתיב השמים כסאי וכתיב והוכן בחדס כסא פי' שמים אש ומים הוא בחי' המדות אהבה ברשפי אש ובחי' אהבה הנמשכת כמים לדבקה בו והם כסא כס א' שהם כסא ומכון לבחי' א' אאלפך חכמה אאלפך בינה בחי' חו"ב תרין ריעין ההתבוננות בגדולת ה' ולהבטל אליו כו' שיהיו מאירים ונמשכים במדות להיות ואהבת את כו' בשני יצריך שגם היצה"ר ישוב לאהבת ה' ואז נעשו המדות בחי' שמים אש ומים כסא ומכון להשכל המתבונן שיהי' מוח שליט על הלב כו' מתחלה בחי' אתכפיא כמו שיושב על הכסא שאחוריו נמשך על הכסא ואח"כ יבא לבחי' אתהפסא משא"כ אם אינו מתבונן המדות נפרדים מן השכל ונמשך אחר שרירות לבו כטבע מדותיו עיר פרא אדם יולד ועז"ג אלביש שמים קדרות כו' המדות אש ומים נמשכים בהבלי עולם אבל ע"י ההתבוננות בק"ש נעשו בחי' שמים כסאי לבחי' אאלפך חו"ב כו' וזהו כונן שמים בתבונה ואז כתיב שמים תכין אמונתך בהם שע"יז נמשך אור וחיות לבחי' אמונה וזה פי' שמע ישראל דפי' אל דישראל מבואר למעלה שהוא המשכת נהירו דחכמתא לתוך המדות כו' ולכן נק' זה בחי' כסא וכמ"כ באתעדל"ת אתעדל"ע נמשך ג"כ בחי' השמים כסאי כו' וכתיב היושב בשמים כו' כי הנה (בד"ה וארא) פי' ה' אחד ארז"ל אמליכתי למעלה ולמטה ולד' רחוח כו' הם בחי' ו"ק מעלה ומטה וד' רחוח שהוא בחי' התחלקות ופירוד ואעפ"כ שורה ומתגלה בהם יחודו ואחדותו ית' ואינן מתייחדין באחד שכולם בטילים לגבי אור ה' השורה ומתגלה בהן לכן נק' המשכה זו בחי' ישיבה והשפלה בבחי' כסא

כִּי כַמֵּאֲמָר כְּגֹוֹנָא דַּאֲיִנּוֹן מִתִּיחֲדִין לַעֲיִלָּא כִּי קוּבִיָּה לֹא יִתִּיב עַל כֹּרְסִיִּי דִּיקְרִי כִּי הָרִי יַחַד וּבִיטּוּל זֶה שֶׁל הַרְיָק שְׁמִתִּיחֲדִים וּבִטְלִים לֹא־אִס בִּיהַּ הַנִּמְשָׁךְ וְשׁוֹרָה בָּהֶם גַּךְ יִתִּיב עַל כֹּרְסִיָּא כִּי לִמְהוּי אַחַד שְׁיוּמֶשֶׁךְ לַהֲיוֹת גַּךְ אַחַד זֶה עָיִי הַשְּׁפֵלָה וְיִשְׁיבָה כִּי בֹאֲאִס בִּיהַּ מִצַּד עֲצָמוּ לֹא שִׁיךְ לֹמַר רְיָק מַעֲלָה וּמִטָּה כִּי דְהֵינּוּ אִפִּי הַשְּׁשָׁה מְדוּת עֲלִיוֹנוֹת חֲגִית נְהִיִּי שְׁהֶם בַּחֲיִי מַעֲוִמֵּט וְדִ רַחֲוֹת שְׁשֵׁרֶשֶׁן מִבַּחֲיִי רְיָק הַעֲלִיוֹנִי שְׁהֶם הַשְּׁשָׁה מְדוּת הַיְדוּעִים הָרִי אֲאִס בִּיהַּ לֹא מִכֹּל אֲיִנּוֹן מְדוּת אִיהוּ כֹּלֵל וְאִינּוּ בְּגֹדֵד עֲלִמִּין כֹּלֵל וְכִמְ"שׁ כִּי נִשְׁגַּב שְׁמֹו לְבַדּוֹ רַק הַדּוֹד עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם בַּחֲיִי זִיו וְהַתְּפַשְׁטוֹת לְבַד וְלִכֵּן הוּא גַּךְ יַחֲד חֵי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ מִבַּחֲיִי מֶלֶךְ כִּי, חַהוּ כֹּנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה וְלַהֲיוֹת הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם הוּא עָיִי תְּבוּנָה כִּמְ"שׁ ה' אֲלִקְיֵנו חוּ"ב תִּרְ מֵאִין לִישׁ וְאַחֲ"כּ רֹזָא דְהַ' אַחַד כִּי וְלִכֵּן אוֹתִיוֹת תְּבוּנָה בֵּן וּבַת אַהוּיָר חוּ"ג כִּי, ח"שׁ הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם יִתִּיר יוּ"ד כִּי אַע"פ דְּכֹוֹן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה מִ"מ יִשׁ בּוֹה גַּכּ מִבַּחֲיִי יוּ"ד דַּחֲכִי תִרְ כִּי, וּבִנְפֶשׁ הוּא שְׁגֵם בַּהַתְּבוּנָה מֵאִיר מִבַּחֲיִי בִיטּוּל כִּי וְיִשְׁיבָה זֶה הוּא שִׁיחֵי גִילּוּי אִס בִּיהַּ בַּהַמְדוּת וְכֵן לַמַּעֲלָה בְרִיָּק מַעֲלָה וּמִטָּה כִּי וְכִמְ"שׁ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיִי ה' אַחַד כִּי מִשְׁאֲ"כּ הַאֲיִדְנָא לֹא אַחַד כִּי אֵין מֵאִיר זֶה בְּגִילּוּי כִּי.

ג) וְהִנֵּה לַהֲבִין עֵינִין שְׁמוּ"ע שֶׁהוּא צְלוֹתָא דְּמַעֲוֹמֵד שְׁנִקְרָא מְנוּרָה יִשׁ לַהֲבִין תַּחֲלָה הַהֲפֵרֶשׁ בֵּין יִשְׁיבָה לַעֲמִידָה כִּי ק"ש צְלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב גַּךְ כִּסָּא וְשְׁמוּ"ע שֶׁהוּא צְלוֹתָא דְּמַעֲוֹמֵד הוּא בַּחֲיִי מְנוּרָה וְהַעֲנִין דְּהִנֵּה כְּתִיב וְהוּא יּוֹשֵׁב פִּתַּח הַאֵהָלָה פִּי וְהוּא עִיד מִ"שׁ וְעַבְדֵי הַלּוּי הוּא פִּי הוּא הֵינּוּ עֲלֵמָא דַּאֲתַכְסִּיָּא שֶׁהוּא בַּחֲיִי אַתָּה הוּא זֵוִי לְבֹדֵךְ וְעַבְדוֹת הַלּוּיִם בְּשִׁירָה וּבְזִימְרָה וּבְנִיגוֹן שְׁעִי"ז מִתְעוֹרֵר גִּילּוּי הַלֵּב שִׁיחֵי נֹוּגַע הַתְּתַפְּעֻלוֹת מִבַּחֲיִי הוּא עַד הַנֶּפֶשׁ וְכִמְ"א בְרוּךְ הוּא שִׁיחֵי הוּא בַּחֲיִי בְרוּךְ וְגִילּוּי בְּנֶפֶשׁ וְהֵינּוּ עָיִי הַתְּתַבּוּנָה בַּחֲיִי בִינָה וּמִבַּחֲיִי בִינָה הַנֶּקֶף הוּא נִמְשָׁךְ הַגִּילּוּי בַּמְדוּת שְׁכֻלֵב עָיִי נִי שְׁעִי"ב הַנִּמְשָׁכִים בְּמַחַ בִּינָה בִּלְבַב וְהַמְשַׁכָּה זֶה גַּךְ בְּשֵׁם יִשְׁיבָה חַהוּ הוּא יּוֹשֵׁב פִּתַּח הַאֵהָלָה (שֶׁהוּא בַּחֲיִי יִסּוּד אֵימָא הַנִּמְשָׁךְ בִּלְבַב וּמִסְתִּיִם בַּחֲוָה) וְהַטַּעַם שֶׁנֶּקֶף בְּשֵׁם יִשְׁיבָה הוּא מְבֹאֵר לַמַּעֲלָה כִּי הַיּוֹשֵׁב עַל הַכִּסָּא מִשְׁפִּיל עֲצָמוּ וְקוֹמְתוּ עַל הַכִּסָּא כֵּךְ הוּא יִרְדּוֹת וְהַמְשַׁכּוֹת הַמוֹחִין בַּמְדוּת כִּי, אֶךְ עִיקַר הַהֲפֵרֶשׁ בֵּין יִשְׁיבָה לַעֲמִידָה הוּא ג' דְּבָרִים הֵא' כְּדִפִּי בּוֹהַר פ' תְּצוּהַ דְּקִפ"ג עִי"א ח"ל כֹּלֵל זִימְנָא דְּאֵעַל בְּרַ נֶשׁ לַאֲיִנּוֹן יוֹמִין עֵילָאִין בֵּין בְּצְלוֹתָא בֵּין בְּשַׁבְחָא אֲצִטְרִין לְקִימָא עַל רִגְלוֹהֵי יִרְכִין וְגוֹפָא כַּחַדָּא תִמֵּן יִרְכִין וְגוֹפָא לְקִימָא כְּדוֹרָא דְּקִימָא בַּחֲלִיִי יִתִּיר לֹא כְּנוֹק' דְּאוֹרְחָא לְמִיתַב עַכ"ל, פִּי שְׁבַעֲמִידָה עַל רִגְלוֹי אוֹ הַרְגִלִים עִם הַגּוֹף הֵם כַּאֲחַד דְּהֵינּוּ שְׁהֶם שְׁנֵיהֶם בַּמְדִּירָגָה א' מִשְׁאֲ"כּ כְּשִׁיּוֹשֵׁב הָרִי הַרְגִלִים נְרָאִי בַּמְדִּירָגָה אַחֲרַת מִן הַגּוֹף וְלֹא בַּמְדִּירָגָה אַחַת שֶׁהַגּוֹף יּוֹשֵׁב עַל הַכִּסָּא מִשְׁאֲ"כּ הַרְגִלִים וּמְבֹאֵר בּוֹהַר שֶׁם שְׁעִמִּידָה הוּא בַּעֲלָמָא דְּכּוֹרָא, עֲדִי"מ הַאִישׁ לְפִי שֶׁהוּא בַּעַל גְּבוּרָה וְכַח לִכְךָ יִכּוֹל לַעֲמוֹד עַל רִגְלוֹי, מִשְׁאֲ"כּ בַּעֲלָמָא דְּנוֹק' שְׁבֹאֲשָׁה קְרָאָה מִתְּשֵׁב זֶהוּ חִילּוֹק אַחַד בֵּין יִשְׁיבָה לַעֲמִידָה, וְעוֹד חִילּוֹק וְהַפֵּרֶשׁ ב' שְׁבַעֲמִידָה אוֹ הַרָאֵשׁ מוֹגְבָה קוֹמְתוּ יוֹתֵר לַמַּעֲלָה אֲבַל בִּישְׁיבָה הִנֵּה הַרָאֵשׁ נִשְׁפַּל לְמִטָּה, וְעוֹד יִשׁ הַפֵּרֶשׁ ג' שְׁבִישְׁיבָה הַרְגִלִים מוֹגְבָהִים מִן הָאֶרֶץ אֲבַל בַּעֲמִידָה הַרְגִלִים נֹוּגְעִים וְעוֹמְדִים

בארץ, והנמשל מכ"ו יובן בעבודת ה' בענין ההפרש בין צלותא דמיושב שהוא ק"ש וברכותיה לצלותא דמעומד שהוא שמו"ע כי ק"ש הוא כמ"ש שמע ישראל שמע הוא לשון התבוננות שהוא בחי' מוחין דאימא. ושמו"ע הוא חיי ברכות הוא בחי' חכמה, וזהו ואחר האש קול דממה דקה, רשפי אש הוא בחי' ק"ש וקול דממה דקה זהו שמו"ע שהוא בחי' ביטול וההפרש בין בחי' בינה לבחי' החכמה הוא ע"ד שאינו דומה שמיעה לראיה כי שמע לשון שמיעה והתבוננות זהו בחי' בינה אבל איזהו חכם הרואה את הנולד שהוא כאלו רואה בראי' חושיות הביטול היש לאין לכן מזה נמשך קול דממה דקה שהוא ביטול ולמעלה מרשפי אש ולכן ק"ש שמע ישראל כו' גק' צלותא דמיושב שהרגלים עם הגוף אינן במדריגה א' כ"א הגוף לבדו במדריגה א' עם הראש אבל הרגלים אינן מיוחדים כ"כ עמהם כי הראש זהו השכל המתבונן והגוף הוא המדות אהוי"ר ורחמנות שאדם מעורר רח"ד ע"ע והן הן מיוחדים יחד בשעת ק"ש שהוא בחי' רשפי אש אהוי"ר הנמשכים מהשכל המתבונן כנ"ל אבל בחי' ירכין שהם אינם עצמות המדות חג"ת כ"א בחי' נה"י שהוא בחי' מעשה בפו"מ ובחי' ההתבוננות הנ"ל לא נמשך ממנה כ"כ באורך למטה שיהי' ממנה אור וחיות לבחי' המעשה (וכמ"ש שיסוד אימא קצר ומסתיים בחוה דו"א ואינו נמשך בנה"י דו"א) והטעם הוא מפני שהתבוננות הזאת אינה עצמיות השכל כ"א הוא רק בחי' כלי המכין את השכל שהשכל עצמו הוא בחי' חכמה והבינה היא מקבלת השכל מבחי' חכ' וכמבאר מענין המשל שאין דומה שמיעה לראיה הרי השומע הוא בחי' מקבל מזולתו וכמ"כ ענין שמע ישראל כו' שהתבוננות איך ה' אחד לא שניתי הוא עדין אצלינו רק בבחי' שמיעה, כמו ששומע הענין הזה מזולתו ולא שהוא רואה בעיניו ממש ואינו דומה לראי' איזהו חכם הרואה את הנולד וכמ"ש מבשרי אחוזה אלוה, וכתב אתה הראת לדעת כי הוי' הוא האלקים שיהי' זה כאלו רואה ממש בראי' חושיות, וזהו ההפרש בין ק"ש שנק' היכל האהבה לבחי' היכל קד"ק שהוא בסמיכת גאולה לתפלה כו' וכיון שבחי' שמיעה והתבוננות הוא בחי' מקבל ע"כ אידי דטריד למבלע לא פליט לכן לא יומשך ממנה האור והשפע רק בקירוב אליו דהיינו במדות אהוי"ר שנתעורר בחי' אהוי"ר מצד ההתבוננות אבל בבחי' נה"י שהוא השפעת המדות שזהו מעשה שלהן מסתלקת ההתבוננות, משא"כ מבחי' חכמה שהוא בחי' שלמעלה מהשגה דהיינו בחי' הביטול יומשך ג"כ למטה בבחי' נה"י חה"ע יסו"א ארוך וכמשל הראיה שמתפשטת למטה יותר מבחי' השמיעה לתפוש גם דברי' הגשמי' (ועמ"ש במ"א בענין אורך ורוחב שהם בחי' חו"ב ע"ש בענין קרן דרומית כו' וכמ"ש עוד מענין נקודא בהיכלי') ולכן ק"ש שהוא בחי' שמיעה והתבוננות נק' צלותא דמיושב שבישיבה הגוף והראש כאחד, דהיינו בחי' ואהבת הנמשך מהתבוננות' אבל הירכין אין מתייחדין עדין עם הגוף, אבל שמו"ע שהוא בחי' חכמת ברוך בחי' גילוי וראי' וכמ"ש הוי' עליהם יראה כו', הוא בעמידה דוקא ובעמידת ירכין וגופא כחדא דהיינו גם בירכין כמו בגוף דהיינו גם בחיצוני' וזהו כדכורא דקיימא בחילי' שתוקף ההעמדה על רגליו הוא בקיום המעשה בתומ"צ שגם במעשה יהי' מאיר הביטול ולא בקרירות ומצות אנשים מלומדה

כו' משא"כ מבחי' ההתבוננות לבד יומשך האור החיות בהמדות אבל כדי שיהי' ההשפעה גם בנה"י שהם בחי' המעשה הוא ע"י הביטול מבחי' חכמה שלמעלה מההשגה, ובוה יוכן ג"כ חילוק הב' שבין ישיבה לעמידה שבעמידה מוגבה הראש יותר מבישיבה והיינו הגבהת המחזין כי בק"ש הוא בחי' ההתבוננות בחי' מחזין דאימא ובשמו"ע הוא בחי' מחזין דאבא שהם נעלים יותר ע"ד שאין דומה שמיעה לראיה ועי"ז גופא נמשך עמידת הרגלים ע"י הגבהת הראש שלפי שהחכ' הראי' גבוהים יותר מבחי' השמיעה וההבנה לכך נמשך ממנה תוקף חיות למטה יותר גם בבחי' ירכין.

ד) והנה באתעדלית בבחי' עמידה וביטול הנ"ל נמשך כמ"כ אתעדל"ע בבחי' זו וכמ"ש ועמדו רגליו ביום ההוא כו' כי בחי' השמים כסאי הוא בחי' ישיבה ואז כביכול אין הרגלים מגיעים למטה, דהיינו בעולם העשי' לא נמשך כלל הגילוי כי אע"פ שלמעלה נעשה בחי' יחוד באמירת אחד כו' שהיו בחי' יתיב על כורסייא כנ"ל הרי גילוי זה רק למעלה בעולמות עליונים משא"כ למטה החושך יכסה ארץ ולכן דוקא לע"ל כתיב ביום ההוא יהי' הוי' אחד כו' שיהי' הגילוי למטה, אבל עכשיו אע"פ שבק"ש ממשיכים האור וההמשכה להיות התלבשות או"א"ס ב"ה ב"ק ונק' אחד הנה גילוי זה עיקרו למעלה לבד ולכן נק' ישיבה שאין הרגלים מגיעים למטה פי' שלא נמשך הגילוי בעשי', וגם כי בישיבה אין הרגלים עם הגוף במדריגה א' כלל, אבל לעתיד לבוא שיהי' הגילוי למטה נק' ועמדו רגליו עמידה ממש למטה והיינו מפני שבעמידה גם כן הוגבה הראש כביכול פי' לפי שיהי' הגילוי מבחינה עליונה ביותר מהגילוי דעכשיו דכתיב כונן שמים בתבונה וזהו ענין היושבי בשמים כו' ולכן מבחי' זו א"א להיות נמשך הגילוי רק בבחי' שמים אבל בחכ' יסד ארץ חכ' למעלה מבחי' תבונה וזהו כמשל הגבהת הראש כו' כי בחכמה שורה א"ס ב"ה ממש בחי' יחיד שלמעלה מהתלבשות שבמדות ו"ק שאז נק' אחד ולכן בגילוי מבחי' זו נמשך הגילוי גם למטה, והארץ הרום רגלי ועמדו רגליו כו' וירכין וגופא כחודא שע"י הגבהת הראש יעמדו הרגלים למטה וכו' דהא בהא תליא כי בחכמה דוקא שלמעלה מבחי' תבונה יסד ארץ שלמטה מבחי' שמים ע"כ ע"י הגבהת הקומה בבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כו' יהי' ועמדו רגליו כו' וגילוי זה הוא בחי' ותורה אור דהנה כתיב עוטה אור כשלמה שאור התורה מלובש בלבוש ונק' שלמה והוא בחי' השמים כסאי כו' בחי' יושב ועוסק בתורה אבל בגילוי פנימית התורה לע"ל זהו ותו"א שעיקר לימוד התורה הוא בעמידה כמ"ש ואתה פה עמד עמדי כו' והמשכה זו להיות ותורה אור הוא ע"י כי נר מצוה שהמצוה הוא בחי' והארץ הרום רגלי כי נש"י נק' רגל ברא כרעא דאבוה וע"י קיום המצות שהם מקיימים כמו צדקה הוא בחי' והארץ הרום רגלי הנה כמו שע"י הגבהת הראש עומדים הרגלים על הארץ, כמ"כ להיפך ע"י עמידת הרגלים על הארץ יוכל להגביה ראשו ולעמוד משא"כ אם יושב ויש הפסק רב בין רגליו לארץ לא יוכל לעמוד ולכן ע"י כי נר מצוה שהוא בחי' עמידת הרגל על הארץ שהארץ הוא מצות מעשיות שעל"י עומדים נש"י ברא כרעא כו', עי"ז יוכל להיות ותורה אור הגבהת הראש והוא גילוי פנימיות התורה ועוד שע"י קיום המצות מדוכך הנפש שיוכל לבא לבחי' עמידה וביטול בשמו"ע

וכמשל שעושי רפואה ברגל ועיניו מתרפא הראש כמ"כ באדם כדי שיתכל לבא לבחי' צלותא מעומד בבחי' ביטול הנ"ל הוא ע"י קיום המצות כו' וכמארז"ל שצ"ל מעשיו מרובים מהכמתו דוקא. והנה לכן נק' צלותא דמעומד בשם מנורה. שהמנורה מורה על בחי' עמידה ירכין וגופא כחא וכמ"ש וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחתה מקשה היא שבחי' ירכה שהיא בחי' רגל עם בחי' פרחתה שהיא ראשה וגם אוי"ר נק' פרחתה גרפין לפרחתה בהון לעילא הם מקשה אחד היינו מדרגה א', וזהו בחי' שמו"ע שנגע הביטול דבחי' חכמה עד ירכין ממש וכמ"ש בעמדם תרפינה כנפיהם שהוא למעלה מבחי' אהי"ד וכדי לבא לבחי' ביטול זה צ"ל תחלה מקשה זהב שמכה בקורנס כו' בחי' בטל רצונך מפני רצונו ועי"ז תצא המנורה מאילי' פי' שע"י קיום בטל רצונך כו' שהיא יראה תתאה יבא אח"כ לבחי' ביטול ויראה עילאה שהוא בחי' שמו"ע. ולכן היה המנורה ח"י טפחי' כנגד ח"י חוליות וח"י ברכות דשמו"ע כו' והנה ענין עד ירכה עד פרחתה מקשה היא הענין כי מקשה פי' הדבר שאינו מושג ולמעלה מהשכל וכמארז"ל שנתקשה משה במעשה המנורה. והענין כי הנה בחי' ביטול הנ"ל נמשך מבחי' רא"י שלמעלה מבחי' שמיעה ואיך שייך ראייה ממש באלקות. אלא הענין דאע"ג דאיתו לא חזי מוליהו חזי והוא מקור הגשמה שלמעלה מהשכל המושג וממנה מאיר הארה בנשמה שבגוף ולכן יש בכל אחד בכח למס"ג שהוא ג"כ למעלה מהשכל והטעם ולכן נק' מקשה היא ששורש המנורה כללות גש"י מבחי' שלמעלה מהשכל וכמ"ש במ"א בפ"י כי עם קשה עורף הוא שהוא הביטול שלמעלה מהשכל וזהו עד ירכה עד פרחתה היינו יהי' מי שיהי' מישראל יש בו בחי' זו ולכן עי"ז יוכל לבא לבחי' צלותא דמעומד שהוא בחי' ביטול הנ"ל ועי"ז נמשך מלמעלה בחנוכה ג"כ בחי' ואתה ברחמך הרבים עמדת להם כו' עמדת דוקא כנ"ל. והנה כמו שבאתעדל"ת יש ב' בחי' הנ"ל צלותא דמיושב כמ"כ גם באתעדל"ע יש ב' בחי' הנ"ל. כי הנה יש להבין מארז"ל פ"ק דע"ז שלש שעות ראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה ג' שעות שניות יושב וזן כו', והרי רפ"ג דמגילה ארז"ל ע"פ ואתה פה עמוד עמדי כביכול אף הקב"ה בעמידה כשעוסק בתורה וא"כ מהו שאמרו יושב ועוסק בתורה. והענין דהנה כתיב מושב מלכים לכסא וכתיב וישב ה' מלך לעולם דבבחי' מדת מלכותו ית' שייך לשון ישיבה היינו כי הישיבה הוא לשון השפלה וירידה ממדרגה למדרגה כי כדי שיהי' התהוות ביע"ע שהן יש ודבר נפרד שאו שייך בחי' מלך כי אין מלך בלא עם עוממות כו' הוא ע"י הגבורות וצמצומים להודיע לבנה"א גבורותיו וכבוד הדר מלכותו ולהסתיר ולהעלים האור וזהו בחי' הכסא כס א' כו' והיושב על הכסא נשפל קומתו הוא בחי' ירידת החכ' להתצמצם ולומר יהי אור יהי רקיע כו' וכל בחי' התלבשות מח"ע בבחי' מל' להתהוות ביע"ע זהו השפלה וכנדוע מענין במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו שבחי' גדולתו אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו שהוא בחי' עולם הדיבור הנק' עיר ע"ש שהאזניות נק' אבנים שתי אבנים בונות שתי בתים כו' כ"ז הוא ענה והשפלה גדולה וע"כ נאמר וישב ה' מלך לעולם שכי שיומשך להיות מלך לעולם הוא נק' ישיבה והשפלה שבחי' ח"ע נשפל ונמשך כביכול בירידת המדרגה כמו שיושב שהרי משפיל קומתו שהוא הראש שבו המוחין (ועמ"ש במ"א בענין ע')

שנים שנתנו האבות לדוד כו') משא"כ כשעומד הרי ראשו גבוה יותר, וזהו בחי' ח"ע חכים ולא בחכמה ידיעא כמו שהיא בעצמותה למעלה מבחי' מלך לעולם קדש מלה בגרמי' היא כו' ולכן יובן ג"כ שבישיבה הנה הרגלים אינן במדרגה א' עם הגוף הראש (וכמש"ל אות ב') דהנה כתיב לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו הפסיק באף בין עשיה ליצי' לפי שבעשי' יש ריבוי הקליפות מחמת ריבוי הצמצומים והיינו שעולם העשי' מקבל מבחי' רגל בחי' נה"י וכנודע מענין סנדל שנק' נעל דשכינתא הוא פנימי' עולם העשי' ושם מוסתר האור יותר, וה"ע רגלי' יודות כו' רגליה דוקא משא"כ ביצירה ובבריאה געה"ת וגעה"ע שמקבלים מבחי' חג"ת חב"ד דמל' זהו המשל משיבה שהרגלים הירכינן אינן במדרגה א' עם הגוף והבדל גדול יש ביניהן, משא"כ בבחי' שלמעלה מהתלבשות בבי"ע הנה גם בנה"י הוא ג"כ כמו בחג"ת וזה"ע עמידה שהרגלים הגוף ביחוד א' הגם שהרגלים למטה מהגוף אבל עכ"ז אין ביניהם שינוי כ"כ כמו בישיבה כו', והנה עפי"ז יובן מארז"ל פ"ג דמגלה כביכול אף הקב"ה בעמידה כי התורה היא בחי' חכ"ע שלמעלה מבחי' חכמה שבמל' הנק' וישב כו' ולכן נק' עמידה ומשארז"ל וישב ועוסק בתורה צ"ל זהאי וישב הוא לשון עכבה, וכמשארז"ל במגלה שם מדכתי' ותשבו בקדש ימים רבים ולא לשון ישיבה ממש וע' לקמן אי"ה אבל משארז"ל וישב ודן וישב חן כו' זהו ישיבה ממש פ"י השפלה שגשפלו המוחין דח"ע להיות וישב ודן דהיינו בבחי' מל' מלך במשפט יעמיד ארץ וגם כי בעצמות ח"ע במוחין דגדלות מתבטלים כל הדינים והצמצומים וכמ"ש וירא את ולא התבונן ולכן כדי שיהי' בחי' ודן הוא ע"י וישב דוקא שהוא ירידה והשפלה של החכמה, ולא מעצמות החכ' כ"א אחר שנתצמצם החכ' ואין מאיר המוחין דגדלות ממש שייך לומר וישב ודן, ועד"ז פ"י רבינו ז"ל מ"ש ה' למבול ישב מהו ענין ישב אלא שזהו לפי שבודר המבול נעשה דין לכך נק' זה ישב שהוא כביכול בחי' השפלה מח"ע בהמדות לדקדק עמהם במדה"ד והנה בישיבה נשפל הראש והרגלים נגבהין מן הארץ כך ההשפעה מבחי' נה"י דז"א לבי"ע נסתלק או ומפני זה ה"י המבול והראש נשפל כו', אבל בישראל נאמר והפוך מזה והוא מ"ש ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם עמדת דוקא דהיינו הגבהת הראש בעצמות הח"ע שעיי"ז גילוי בחי' ברחמיך הרבים והפך מבחי' וישב חן וגם הרגלים בעמידה על הארץ שזה גילוי השפע מעצמות אלקותו ית' כשהראש והרגל ביחוד א' ולע"ל כתיב ועמדו רגליו כו' הטעם לזה כי דור המבול לא ה"י להם התורה שהיא חכמתו ית' חכים ולא בחכמה ידיעא שלמעלה מבחי' חכ' שבמדות הנק' וישב חן ולכך למבול ישב, אבל נש"י ע"י שלומדים התורה יוכלו לבא לבחי' גילוי דעמדת להם כו' והיינו משום שנש"י נק' רגל ברא כרעא דאכוה, וע"י קיום המצות הוא בחי' הארץ הדום רגלי גורם הגבהת הראש להיות עמדת להם כו' וזהו ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפוצו כו', יקום אלקים ויפוצו כו' כי בחי' עמידה זהו עלי' גדולה ומ"מ יפוצו אוביו כי ההשפעה מגיע לבחי' רגל ברא כרעא כו' וזהו וה' נצב עליו בעמידה הפך מבחי' למבול ישב.

ה) והנה אע"פ שנתבאר שבחי' ישיבה נק' רק בחי' מל' אבל למעלה מבחי' מל' הוא בחי' עמידה וכדמשמע בזהר דישיבה הוא רק בעלמא

דנוק' וכמאמר באשה קראו מושב כו' וכמבואר לעיל הטעם באריכות זהו אמת דרך כלל אבל דרך פרט שייך ג"כ באצ"י ב' בחי' הנ"ל. כי הנה מבואר ג"כ ע"פ השמים כסאי דקאי על התורה שהתורה הוא מן השמים והוא בחי' כסאי והענין כמארז"ל גובלות חכמה שלמעלה תורה ופי' באגה"ק (ד"ה עוטה אור) שבחי' חכמת אלקות ב"ה המלוכשת בתרי"ג מצות התורה נק' בחי' אחוריים דחכמה כו', והוא כאין לגבי פנימי' החכמה המיוחד בא"ס ב"ה כו', ולכן משרבוע"ה שהשיג עד אחוריי' דחכ' וכה שתנתן התורה ע"י כו' עכ"ל ולכן נאמר ותמלא כדה כ"ד ספרין דאורייתא נק' כד מים החכ"ע ולכן נק' התורה כסאי (ד"ה השמים כסאי) כמו כסא עד"מ שנעשה לשבת וישיבה זו השפלה היא לגבי עמידה כשהאדם עומד הנה הוא בעל קומה וראשו ומוחו גבוהים מן הארץ. וע"י הישיבה נשפל קומתו כך התורה נעשה כסא לאו"ס ב"ה לבחי' ראשו שהוא בחי' רצונו וחכמתו שאנת חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בבגנה ידיעא ובתורה יורדים ומשתלשלים חכמתו ובינתו בדברים גשמי' בתפילין וציצית וצדקה תרומות ומעשרות וקרבתו כו', ופי' השפלה זו למעלה היינו שנמשך רק בחי' גובלות ח"ע להתלבש בתורה אבל עצמות ח"ע אינו נשפל כו' רק אחוריים דח"ע הם המתלבשים בו"א שהם המדות כשר ופסול כו' והוא הנק' השמים אש ומים והוא בחי' כסאי כסוי לבחי' אלף אאלפך חכמה בינה שהם אלפיים שנה שקדמה התורה לעולם ולכן ארז"ל הקב"ה יושב ועוסק בתורה ויהי' א"כ ישיבה זו לשון ישיבה ממש היא השפלה והמשכה שיומשך בחי' גובלות ואחוריים מח"ע להתלבש בו"א הנק' שמים כסאי. אך הנה כ"ז הוא בחי' היצוניות התורה ר"ל חכמת אלהות המלוכשת בגלות לנו ולבנינו זהו הנמשך מבחי' גובלות ואחוריים דח"ע ונק' כד לכד מים החכ' אבל פנימיות התורה הוא בחי' פנימית ח"ע המיוחד בא"ס ב"ה שהוא ג"כ בחי' א"ס ממש ועו"נ ואחי' אצלו שעשועים אצלו דוקא. ועל היצוני' התורה נאמר ושעשועי בני"א זהו עוטה אור כשלמה אור הוא פנימיות התורה שהוא א"ס ממש והשלמה הוא הלבוש וזהו היצוני' התורה ונק' כסאי כנ"ל (ע' במ"א ע"פ גדילים תעשה) ובבחי' זו ארז"ל כביכול אף הקב"ה בעמידה היינו בחי' התורה כמו שהיא אצלו שעשועים למעלה מבחי' ישיבה והשפלה רק ח"ע כמו שהיא בעצמותה קדש מלה בגרמי' היא כו'. ועפי"ז יובן מש"ל (אות ג') דכמו שבאתעדלית יש ב' בחי' היינו צלותא דמיושב וצלותא דמעומד כמ"כ יש באתעדל"ע ב' בחי' אלו דהיינו בחי' ישיבה כמ"ש השמים כסאי כו' ובחי' עמידה כמ"ש ה' נצב עליו וכמ"ש קומה ה' כו'. ועמדו רגליו ביום ההוא כו' והיינו כנ"ל שההמשכה שממשיכים מבחי' גובלות ח"ע להיות מתלבש בו"א בבחי' כסאי כס אלף שבבחי' אאלפך חכמה כו' אינו מאיר בגילוי רק ע"י כיסוי העלם ולכן אין הגילוי למטה כלל וכמשל בישיבה הרגלים הם במדרגה אחרת לגמרי וזה מפני שהמשכות אור מלוכש ומוכתר בכלים ע"כ כשנמשך למטה יותר נעשה הסתר יותר, אבל יש עוד המשכה מבחי' ותורה אור ממש שלמעלה מבחי' כשלמה דהיינו שלא יהי' לבוש זה מעלים ומסתיר את או"ס ב"ה המלוכש בה אלא כי עין בעין יראו כו' חשף ה' את זרוע קדשו וראו כל אפסי ארץ כו' והיינו ע"י גילוי בחי' מקור התורה כמו שהיא בים החכ' למעלה מבחי' ותמלא

כדה כו' זה נק' ועמדו רגליו כי בעמידה הנה הוא בעל קומה וראשו ומחו גבהין כו' זהו בחי' התורה כמו שהיא בחי' אור למעלה מבחי' שלמה אלא בחי' ואהי' אצלו שעשועים, ועיי' גילוי בחי' זו יומשך הגילוי בחי' ועמדו רגליו רגליו הן בחי' אותיות שבהן מתגלה חכמתו וריצונו ולא יהיו מוגבהין מן הארץ כ"א יתגלו למטה ויהיו מיוחדים במדריגה א' עם הראש והגוף ולא כמו בשיבה כו' דהיינו שיהיה אה"ס ב"ה כמו שהוא למעלה מבחי' הלבושים יהי' נגלה למטה ממש בלי שום הסתר והעלם כלל, ולבאר עוד בזה הוא דהנה מבאר במ"א פי' קול דודי כו' מדלג כו' דקאי על מ"ת הי' צ"ל צמצום עד שימושך בחי' אותיות משמו הגדול אה"ס להתלבש בחכ' וזה נק' יתשב ועוסק בתר' השפלה כו' ונק' מדלג כו' שיש חלל בין רגליו לארץ בחי' מקום פנוי בין אותיות הנ"ל לח"ע כו' אבל לע"ל שימושך אה"ס ולא יהי' חלל וצמצום נק' ועמדו רגליו כו', והנה כ"ז הוא עיי' ב' בחי' אתעדל"ת הנ"ל, שעיי' צלותא דמיושב בחי' שמע ישראל וכו' ואהבת שהאבה עדיין בחי' יש ונמשך רק מבחי' שמיעה ונק' בחי' ישיבה עיי' נמשך אתעדל"ע ג"כ ע"ד הקב"ה יתשב ועוסק בתורה, אבל עיי' צלותא דמעומד שהעמידה היא בחי' ביטול לגמרי מכל וכל וכמ"ש בעמדם תרפינה כנפיהן שהוא למעלה מהאהוי"ר וע"כ ירכין וגופא כחא וכמ"ש במ"א בענין על יונת אלם כו' כי אין עמידה אלא שתיקה ולכן בשמרי'ע וקולה לא ישמע ולכן עיי' נמשך מבחי' שלמעלה מהחכ' סיג לחכמה שתיקה בבחי' כתר כתר לשון זעיר כו' שהי' בחי' דילוג משם בחכמה וזהו השתיקה בחי' העלם כו' ועיי' ביטול זה דשמ"ע ממשיך בחי' הנ"ל להיות בגילוי ולא יהי' בחי' העלם כו' אלא ותרי"א האור שלמעלה מהצמצום מה שעכשיו הוא בבחי' שתיקה והעלם רק הגילוי בחי' נובלות חכמה כו' יהי' מאיר בגילוי ממש, ולכן נאמר במשה ואתה פה עמוד עמדי שעיי' משה רבע"ה שהי' ונחננו מ"ה בחי' ביטול המשיך גילוי הנ"ל להיות ועמדו רגליו כו'.

ח', י"א.

והניף אהרן את הלויים. ברבות בקהלת קט"ו א' ע"פ והתעונו אנשי החיל אלו הכהנים א"ר אבא בר כהנא שנים ועשרים אלף ליום הניף אהרן ביום אחד שנאמר והניף אהרן את הלויים עכ"ל. ועמ"ש לקמן בד"ה בבחי' זח"ג בהעלותך קנ"א ב' ואתמר ליואי לא סלקין לאתרייהו עד דירים לון כהנא בגין דימינא מדבר תדיר לשמאלא עכ"ל ופי' הרמ"ז והו הטעם לתנופה שהיה אהרן מניף את הלויים להעלותם למקורם דהיינו אל אימא דדינין מתערין מס"רהא ושם הדינין מתוקין כו' מ"ש הרמ"ז עד דירית הוא ט"ס וצ"ל עד דירים, עיי' כי הלויים הם בחי' העלאה וכדי שיהי' העלאה זו הוא עיי' המשכה בתחלה וזהו ענין שאהרן מניף כו'.

בהשמטות סי' ט' למה היה אהרן מניף את הלויים כו' לתינוק כשהוא בוכה וכועס מה עושיין כדי לפייסו כו' מניפין אותו ומנענעין אותו כדי לשתקו כו' כעין דוגמא זו הכהן שמניף את הלויים תנופה כדי שישקוט הצד של גבורה שלהן כו'. עוד נ' להעיר לזה ממ"ש בנח"ב פקודי דף רכ"ד ע"ב ע"פ ויהי זהב התנופה, אמאי אקרי זהב התנופה ולא אקרי הכי כסף התנופה אלא תרין אינון דאקרון הכי, זהב התנופה ונחשת התנופה כו' בכל אתר תנופה איהו ארמותא לעילא כו' יעו"ש שהאריך ופי' הרמ"ז שידוע שהדין כשהוא בשרשו הוא זך ובהיר ומעולה מהחסדים וקיי"ל אין הדינין נמתקין אלא בשרשן כמ"ש בכוננות השופר כו' אבל כשהגבורות נמשכים למטה יש מהם יניקת החיצונים משא"כ מהחסדים כו' עכ"ל, וכמו חם הוא אבי כנען שהשתלשלות ג"ק הטמאות נמשך מקו השמאל דוקא ועמ"ש בד"ה זאת חקת התורה בענין שמאל דוחה שמדחה השפ' מדחי אל דחי עד שנמשך יניקת החיצונים ולכן צ"ל זהב התנופה דוקא כו', ועד"ז גבי צ"ל דוקא והניף את הלויים, ועמ"ש סד"ה הביאו עלי כפרה וז"ג עט"ב דח"ג שהם רצוא ושוב באצ"י הם מתכללים יחד ובבי"ע הם מתפרדים כו' ומחמת זה יש יניקה מהגבורות וכן באצ"י עצמו ז"ג שהם מ"ה ובין לפעמים אין בהם יחוד אבל ארי"א הם תרין ריעין כו' וזהו והניף את הלויים לבחי' בינה אשר שם לויים לשון חיבור ויחוד כמו לויתן זה יצרת כו' חיבור מ"ה ובין תרין ריעין דלא מתפרשין משא"כ למטה במדות הם ענפין מתפרדין כו'.

בבחי' פ' בהעלותך ק"ע ע"ד ובוה נתפרסם אהרן בגבורה גדולה ובכח עצום או היה זה בדרך גס כו', ונראה ע"ד מ"ש ימינך ה' נאדרי בכח, כי נטה ימינו וברא שמים בחי' סוכ"ע ונטה שמאלו וברא ארץ ממכ"ע, ואהרן בחי' ימין ע"כ היה בו הכח והגבורה כו'.

זח"ג תזריע דמ"ט סע"ב ובגין דיתבסמין יתיר בעי כהנא דאתי מסטרא דחסד (עילאה אריך אנפין מצד נצח דיליה, עמה"מ שער ט"ז פרק ל"ה דקמ"ג ע"ד) לארמא לון (למעלה למקומו) דכתי' והניף אהרן את הלויים כו' כמה דאיתו להאי איש דלעילא כו' ופי' בבה"ז שם שהוא ע"ד עיבור שני דו"א בשביל שעיי"ז הביטול והתכללות יומשכו לו מוחין דגדלות שא"א להיות המשכת מוחין דגדלות בלתי ע"י שמתחלה יבוא לבחי' ביטול וכך הוא ענין והניף אהרן את הלויים כי התנופה הוא בחי' הביטול מהותם הראשון לבוא לבחי' אין כו'.

והניף אהרן את הלויים, רבות קהלת קט"ו א' ע"פ התעונו אנשי חיל. זח"ג תזריע מ"ט סע"ב, בהעלותך קנ"א ב בהשמטות סי' ט'. עמה"מ שט"ז פליה קמ"ג ד', בחי' פ' בהעלותך ק"ע ד', ועמ"ש ע"ה.

להבין ענין פסח שני. נ"ל שאפשר יובן עפ"י הקדמות שנמצא מדברי רבינו. הא' בתו' דמדבר סיני טו' ח"ל אך עוד אחת היא שא"א לבא לבחי' ומדריגות אלו שהם בחי' מדב"ס שהר"ע יציאת הנפש מנרתקה לבוש נוגה ואה"מ שהוא שמחת הנפש בה' עושה ע"י קיום התומ"צ עד שיפריד מקודם מנפשו חלאת טומאת הרע הגמור שנק' גקה"ט לגמרי דהיינו להיות סו"מ גמור בפרי"מ והר"ע יצ"מ וזהו באחד לחדש השני כו' לצאתם מאמ"צ שצ"ל בבחי' שנית מיצ"מ דהיינו אחר שיהי' סו"מ גמור בתכלית ואזי יכול לבוא לבחי' ומדרגת מדב"ס ואה"מ ע"י בחי' משה ואהרן עכ"ל. נמצא למדנו מהקדמה זו שבחי' חדש שני שהוא חדש אייר הוא בחי' שנית שאחר יצ"מ היינו יצ"מ הוא סו"מ גמור וזהו בניסן נגאלו מנש"ט ואז"כ באייר הוא בחי' שנית לצאת אפי' מק"נ וכן נודע דספ"ע הוא בירור ג"כ בחי' אתהפכא ועיקר ספ"ע הוא כל חדש אייר ובפסח הי' אתכפי"י בבחי' אלו היינו יצ"מ ומדב"ס אח"כ החדש הנ' ניתן התורה הוא אוה"מ.

הקדמה ב' מ"ש בזהר במדבר דקי"ג ע"ב חדש השני חדש זיו שהוא אייר רמו לההוא ירחא דנהיר לסיירא שהוא יסוד שהוא שני למל' שהוא ראשונה דהיינו ניסן והיסוד שהוא אייר שני לה ולכן נק' חדש זיו בסוד ויהי יוסף יפה תואר ע"ש במק"מ והמובן שיצי"מ הוא בבחי' מל' ושיתאחד עם הקדמה הא' דיצ"מ הוא סו"מ גמור צ"ל כך שידוע שהמל' רגליה יורדות שמתלבש בע"ש ע"כ יציאה זו מג"ק בנפש רומו למעלה צאת המל' מגקה"ט וזהו לחם עוני אתכפיא משא"כ ליסוד צ"ע אין שייך בחי' זו שהרי אינו מתלבש בקליפות ח"ו אך בחי' השנית אתהפכא שייך ליסוד ג"כ כנודע שיש ב' בירורים א' שהמל' מבררת והב' יסוד מברר בירור שני כענין מ"ד מברר ב"ן כמ"ש ביוסף והנה קמה אלומתי ותסובנה אלומתיכם ותשתחווין לאלומתי דבירור השבטים נתברר שנית ע"י יוסף רק בבירור דיסוד אינו לצאת מנוגה כך בירור דמ"נ ואם נאמר דב' בחי' אלו ניסן ואייר אתכפיא ואתהפכא א"ש דשייך למל' ויסוד ע' דרוש והנצח זו בנין ירושלים שם נת' דאתכפי' הוא בחי' מ"ג ואתהפכא מ"ד למהוי אב"א או כענין עיבור שני שאחר הלידה הא' כדי להיות מחזין דגדלות ולכן בנה שלמה הבית בחדש זיו שהוא בית עולמים להיות יחוד זר"נ ונק' הר ציון שמשם הושעת העולם כי יסוד נק' ציון (ע' שערי אורה ש"ב דכ"ו ע"ב וע' בקרניים מענין חדש זיו ובוהר בהעלותך קנ"ב).

הקדמה ג' ענין פסח מהו זה שמצינו בדברי רבינו ז"ל ע"פ קול דודי מדלג ח"ל קול בחי' המשכה זו הוא מלמעלה מהשתלשלות ממהר"ע שנתגלה עליהם ממ"ה כו' והיינו בחי' מל' מלכותך מל' דאי"ס גם שהי' הוא ושמו בלבד מדלג בדרך דילוג ולא כסדר ההשתל' היינו ובמורא גדול שמגילוי זה נמשך מורא גדול, והנה בשה"ש נאמר בל' דילוג ובתורה נאמר בל' פסח תפסח ה' על הפתח שהוא ג"כ ל' דילוג וקפיצה והענין הוא שבתורה נאמר לאיזה מקום הי' הדילוג דהיינו על הפתח היינו בחי' מל' זה השער לה' ראשית חכ' יראת ה' היא נק' פתח הוא בחי' מל' כל עולמים שיורדת להחיות כל העולמות ונגלה בחי' ממ"ה דהיינו מלכותך מל' דאי"ס בבחי' מל' כל עולמים

ובנפש היינו בירית הנק' פתח נגלה בחי' ובמורא גדול הנמשך ממל' דא"ס
 עכ"ל לענינינו ולהתייחד עם דרוש הנ"ל דיצ"מ לצאת מהרע היינו ג"כ
 בבחי' יר"ת שהוא שרש לסו"מ אך לפי שהי' שקועי' במ"ם שע"ט ולכן נגלה
 מבחי' ובמורא גדול להוציאם ממצרים נמצא למדנו דפסח הוא המשכה ממל'
 דא"ס למל' דאצי' שזהו פסח ודילוג וכמו"כ בנפש בחי' יר"ת וסו"מ נמשך
 לזה כח ממורא גדול. ועפ"י הקדמות אלו ההכרח לפרש בפסח שני ג"כ דילוג
 כנ"ל רק שפסח הראשון הדילוג למל' שהוא בחי' ניסן ופסח שני הדילוג לבחי'
 שנית שהוא יסוד כנ"ל וכשיצמצם לבחי' זאת בנפש שהוא בחי' התקשרות
 ואה' בחי' אתהפכא שהוא בחי' השנית ליר"ת וסו"מ. ובזה יובן מ"ש בזהר
 בהעלותך קנ"ב ואי תימא בדרגא עילאה יתיר קאי בירוא תנינא שהרי יסוד
 למעלה מהמל' וכן בנפש הוא בחי' שנית שאחר יצ"מ לאו הכי משום דאבן
 מאסו הבונים היתה לראש פינה שהמל' שרשה גבוה יותר מיסוד ששרשה
 ממל' דא"ס כי א"ח עט"ב ונתב"ס דוקא וכמ"ש בפ"י מאמר הזהר כשושנה כו'
 ולכן יגמדה"ר נמשכים למל' לסיהרא כו' וכן ידוע דשורש יר"ת גבוה מאהבה
 בסוד דו"ר ורו"ד אבל כולא נטיל כו' צ"ל הטעם דיש בחי' המל' שדבוקה
 ביסוד והוא בחי' עטרת יסוד בסוד שלומי אמוני ישראל ומ"מ לאו איהו כמאן
 דנטיל בזמנא דנטיל מתתא לעילא היינו כסדר יראה ואח"כ אהבה כו' וידוע
 דבת בתחלה סימן יפה לבנים כי בזאת יבא אהרן מטעם הנ"ל ששם היראה
 גבוה יותר ודא דנטיל בתר זמנו נחית מעילא לתתא היינו אה' יסוד ואח"כ
 יראה וד"ל. ובכל הנ"ל יובן דפסח שני מצה וחמץ עמו בבית דפסח ראשון
 אסוד בב"י ובי' לצאת מגקוה"ט שהן גבו' קשות דשאור וחמץ שצריך לבערו
 ע"י שריפת גבורות דקדושה אבל פסח שני שכבר יצא מהרע חמץ ומצה עמו
 בבית והנה מ"ת הוא בחי' הג' וזהו בחדש השלישי בחי' שמחת הנפש ע"י
 תומ"צ אה' כו' ובזה יובן שיש מ"ד דנשים בפ"ש רשות ובראשון חובה היינו
 מטעם הנ"ל דפ"ש הוא ביסוד שהוא בחי' זכורא בחי' אה' ומ"ד דשני בשני
 ובראשון י"ל משום שביסוד יש בחי' עטרת יסוד שהוא בחי' נוק' המשלימתו
 לעשר וכמ"ש ג"כ בביאור הזהר פ' תשא בענין והדל לא ימעיט כו' וענין
 על מצות יאכלוהו ע' זהר בראשי' דל"ג א' ענין לחם עוני דשייך ג"כ ליסוד
 ע' זהר ויחי רמ"ט והדל לא ימעיט וע' פרד"ס עה"כ ערך עני ות"ת שנק'
 עשיר ד"ל.

עשה לך שתי חצוצרות כסף. פ"ק דיומא ג"ב, פ"ג דר"ה כו"א. פ"ג דמנחות
 כ"ח א"ב ירושלמי פ"ו דיומא. רבות נח פל"א ל"ב ד' א"ר איסי בד'
 מקומות נאמר בלשון הזה עשה בג' נתפרש באחד לא נתפרש עשה לך תיבת
 כו' עשה לך חרבות צורים כו' עשה לך שתי חצוצרות כסף נתפרש עשה לך
 שרף לא נתפרש כו'. בפ' בהעלותך על פסוק זה רס"ד ב"ג מלך הכבוד שהוא
 חולק ליריאינו מכבודו כו' מלך עשיתיו שנאמר ויהי בישורון מלך כו' מה מלך
 כשהוא יוצא תקועין מלפניו אף אתה עשה לך שתי חצוצרות כסף כו' ירא

ה' בני ומלך כו' משה שנתירא מן הקב"ה נעשה מלך כו'. בקהלת ק"ה ד' ס"פ אין אדם שליט ברחו ר' סימנן אומר כבוד גדול חלק הקב"ה למשה שנאמר עשה לך שתי חצוצרות ולא ליהושע, ולמסע את המחנות זח"א פי' נח ע"ד א', בבחי' פ' בהעלותך האריך בענין החצוצרות וסיים וע"ד האמת היו שני חצוצרות רמו לתקיעה (שהיא מבחי' ימין וחסד) ותרועה (רמו למדת הדין, והם זו"ג) כו', ובפרס ערך חצוצרות כסף כ' ח"ל פי' הרשבי" ע"ה בר"מ כי נצח והוד נקראים כן בהיותם מקבלים מצד החסד כי שם מוצא הכסף נקראים חצוצרות בסוד התקיעות שהם בחסד וגבורה ואלו ענפיהם כי מעשה אבות יעשו בנים עכ"ל, ולכן א"ש מ"ש הרבות דלעיל מה מלך כשהוא יוצא תוקעים מלפניו כי ז"א גק' מלך, וכשהוא יוצא היינו שמתיוחד במדת מל' שהיא נק' כבוד הוי' ולכן תוקעים מלפניו בחצוצרות כי יחוד זו"ג הוא ע"י נצח והוד איהו בנצח ואיהו בהוד, ובמא"א אות ה' ססעי' גו"ן כ' חצוצרות כסף נצח הוד דאבא עד כאן לשונו ואתי שפיר שנאמר עשה לך דוקא כי משה יסוד דאבא גם השגתו הי' עד נהי"מ דאבא כמ"ש באגה"ק בד"ה עוטה אור כשלמה ע"פ וראית את אחורי כו', לפ"ז אפ"ל ההפרש בין חצוצרות לשופר דבר"ה דוקא בשופר כי שופר בחי' קו האמצעי בחי' יסוד אימא או תפארת אשר בקו האמצעי עצמיות האור וכמ"ש הרמ"ז פ' אמור דצ"ט ח"ל ונקדים שנו"ה נקראים קרנים כמ"ש בת"ז ד"מ ע"ב גם נדע שהם אטומים ואינם כמו היסוד שהוא צנור חלל כו' ואנן בעינן שופר שהוא ביסוד ששם המוחין העצמיים כולם כו' עכ"ל והאריך, ובאו"ת מהמגיד נ"ע פי' שתי חצוצרות חצי צורות, כי על דמות הכסא דמות כמראה אדם כו' שהאדם שלמטה הוא חצי צורה וכשמתדבק בהקב"ה נעשה צורה שלימה כו' ויש לבאר דבריו ע"ד זכר ונקבה יחד הם אדם משא"כ כל א' לבדו נק' פלג גופא, גם להעיר מענין מחצית השקל ולפי"ז י"ל ג"כ שהם נו"ה דאיהו בנצח כו' כנ"ל ועמ"ש ע"פ ה' צלך בת"א בד"ה רני ושמחי, גם להעיר מענין ועשיתם אותם כאלו עשאוני בד"ה אני ישנה גבי רעייתי שממשיכים האור בהמדות להיות חו"ג כו', משא"כ האור מצד עצמו מסתלק למעלה, א"כ הם העושים הצורה תהו שתי חצי צורות כו' וע"ד גדול כחן של נביאים שמדמים צורה ליוצרה, ולהעיר מענין ויצר, ומענין המה היוצרים וכן נו"ה נקראים תרי פלגי גופא, ועיין מזה בספר שערי אורה שער ג"ד ושניהם נכללים לפעמים כאחד כו' ולפי שמשה אמר ונחנו מ"ה ותחסרהו מעט מאלקים כו' ע"כ זכה לבחי' שתי חצי צורות הג"ל, אשר היינו יחוד זו"ג ולכן נתנבא באספה"מ משא"כ שאר הנביאים שלא נתנבאו כ"א באספ"מ לא זכו לשתי חצוצרות המורים על יחוד וגילוי אספ"מ בשא"מ, ולפי"ז שתי חצוצרות באים ליום שיש בו יחוד ו"ה, ולכן בר"ח תוקעים בחצוצרות שאזי יחוד שמשא וסיהרא אבל בר"ה שאזי המל' מקבלת מבינה שלמעלה מבחי' שמשא אזי תוקעים בשופר כו' וזהו תקעו בחדש שופר בכסא לשון קביעת זמן כדאיתא בסנהדרין דצ"ו סע"ב דהיינו בחדש השביעי שוהו קביעת זמן להתגלות הבינה במל', אך במקדש בחצוצרות וקול שופר להיות מעלת ב' הבחי' יחד שהמל' תקבל מבינה ע"י השופר, וגם יחודה עם ז"א ע"י חצוצרות אכן בגבולין מקום שיש שופר כו'.

עוֹרֵל ב' חצי צורות ע"ד מ"ש סד"ה שימני כחותם בפ"י כי עזה כמות אהבה
 בפרישותא דנפשא מן גופא שאע"פ שהגוף מסתיר על הנשמה עכ"ז
 קשה עליה פרידותה מן הגוף לפי שהגוף הוא כלי להנשמה, וכך עדי"ן נק' כנס"י
 נשאי כלי ה', והו ענין האהבה דנפשי איתיד בתניא פרק מ"ד, ובאגה"ק
 סד"ה ישראל נגאלין אלא בצדקה בפ"י למען חיד, והו שתי חצי צורות
 כנס"י היא הגוף והקב"ה הוא הנשמה והו בחי' אדם, בתו"א בד"ה זאלה
 המשפטים ובד"ה ותחת רגליה, וכ"ז הוא מדרגת הצדיקים בחי' ולדבקה בו
 בחי' אדם רמ"ח מ"ע, תמים תהי' עם הוי' אלקיך, אבל החוטא צ"ל תשובה
 על הוי' לפני הוי' ואינו בבחי' דלדבקה בו כ"א ע"ד ליכלל בבחי' אין כמ"ש
 בד"ה האזינו, ובד"ה כי תבואו אל הארץ ושבתה הארץ, בענין בחי' אש גבוהה
 מבחי' טבע המים לדבק, וחצוצרות כסף כינופאי מים לדבק, אכן בכסא זמן
 תשו' צ"ל שופר מן המצר קראתי כו' ממעמקים ליכלל בבחי' ביטול בעצמות
 אוא"ס כו', זח"ג בהעלותך דקנ"ה ע"א מבואר ששתי חצוצרות נמשכים ממזרח
 ודרום שהם חכמה וחסד מיכאל ואוריאל יעו"ש, וע"כ כחם לשבר הדינין כו'
 כי תחסד ממתיק הדין וחכמה מקוד החסד ולכן היו של כסף כו' שהוא חסד
 גם כסף ענין נכסוף נכספתי אהבה כו', וענין ד' מאות שקל כסף עובר לטוחר
 וענין שקל הקדש מכסף, ושופר של ר"ה פיו מצופה זהב והו בחי' כמעלת
 זהב שהוא בינה על הכסף שהוא חסד, ועמ"ש ע"פ תאת התרומה אשר תקחו
 מאתם זהב וכסף, ומ"ש בד"ה מנורת זהב כולה.

י"ד, טו.

וכי תבואו כו' הרעותם בחצוצרות ונוכרתם לפני כו' בבחי' סאן כי התרועות
 רמו למדת הדין והיא המנצחת במלחמה כו' ח"ש וכי תבואו כו' הרעותם
 בחצוצרות כו', ויש לפרש ענין ונוכרתם, כי החצוצרות ה"ע יחוד ז"א ונוק'
 להיות שמאלא אתכליל בימינא וא"כ זהו בחי' ונוכרתם כו' ועמ"ש בד"ה
 והי' לכם לציצית בפ"י למען תזכרו כו', רבות בפתיחתא דאיכה נ"ב א' אלו
 זכיתם הייתם קורים ונוכרתם לפני כו' ועכשיו שלא זכיתם אתם קורים זכרה
 ירושלים ימי עניה, של"ה קפח"א ר"ב, שנא"א, במסכת תענית שלו דף רי"ש
 ע"ב בשם הרמב"ם פ"א מה' תענית מ"ע מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות
 כו' ודבר זה מדרכי תשובה הוא כו' עכ"ל וסיים השל"ה והתענית בכלל ההרעה
 הדינו כי ע"י התענית מדמה א"ע לצורה העליונה שאין שם אכילה ושתייה
 כו' והו ב' חצי צורות כנ"ל גם תשובה וחזרת פנים בפנים, בפ' בהעלותך
 שנא"א פ"י וכי תבואו מלחמה מרמו על מלחמת האדם עם היצה"ר תמיד כו'
 המצה בחצוצרות כו' הדביקות בו ית' עכ"ל י"ל ע"ד התקשרות מדומ"ע של
 האדם במדומ"ע שלו ית' ע"י עסק התורה והתפלה כו'.

ויסען מהר, לתור להם מנחה. רבות ר"פ שלח רס"ו ג' (שהוא נ"ט ג') שם ס"פ י"ו רס"ח ב' (שהוא ס"א ב') מתקן לכם איטמטייה ופי' במ"כ מקום מזומן וכשר למנחה. חקת פ"ט ער"ה א' דרך האתרים התייר הגדול שתר להם את הדרך שנאמר וארון וגו' לתור להם מנחה. בקהלת רבה דף ק' ע"א (שהוא י"ט סע"ב) ע"פ טוב שם משמן טוב, חז"ג בהעלותך קנ"ח א'.

י"ד ל"ה.

ויהי בנסוע הארון. א) פ"ו דשבת קט"ב, פ"ב דעכומ"ז כד"ב, משנה פ"ג ידיים. עקרים מ"ד פכ"ח, ירושלמי פ"ג דמגילה, אדר"נ פל"ד, מס"ס פ"ו, מד"ר תולדות פס"ד דף ע"א ד' ופס"ה ע"ג פ' שמיני קעז"א רפח"ג שא"רות מב"ג, זח"א ויצא קמ"ו סע"א ויחי דרל"ו ע"ב פקודי דרכ"ב ע"א בהעלותך קנ"ה א' ובכה"ז שם. ילקוט ח"א פ' תולדות ל"ג א"ד פ' במדבר דף רב"ב רמז תרפ"ו ואתחנן דרס"א ד' רמז תתי"ב האזינו שז"א רמז תתקמ"ג פ' הברכה דף ש"י ע"א רמז תתקנ"א כמ"ש בוהר ויחי הג"ל ח"ב קי"ד רמז תשצ"ג קי"ב רמז תתל"ב קיח"ב רמז תתמ"א קס"ג רמז אלף ע"ו קפח"ב תוך רמז תתקפ"ט. עמה"מ ש"א פנ"ט, וז"ל וגם המלבוש הזה הוא בסוד מם מרובעת וסתומה כי המלבוש הוא מרובע ואח"כ נחלק המלבוש לב' ונעשה ב' גזיין והם ב' גזיין הכתובים בפרשת ויהי בנסוע הארון כו' מי שאמר פרשה זו בכונה לא יזק כו' ובלבד שיכוין בשתי גזיין הנזכרים שהם מרמזין על שני חצאי המלבוש וז"ס תפלת משרע"ה ויהי בנסוע הארון כו' כד מפקן ס"ת בצבורא מתפתחין תרעא דרחמי ולכן אומרים תפלת בריך שמהי דמארי עלמא כו' עכ"ד וב' חצאי המלבוש הם בחי' פנים ואחור ע"ש פרק סמך, וא"כ י"ל שהם ב' בחי' שבתורה פנימית התורה הנק' נסתרות לה' אלקינו, ובחי' גליא שבתורה והגלות לנו ולבנינו, ועמ"ש בענין עוטה אור כשלמה בד"ה ועשו להם ציצית, וא"כ ב' גזיין שבפ' ויהי בנסוע הארון רומזים על בחי' סתים וגליא שבתורה שיש בכל א' גזיין חמשים שערי בינה, שכן התורה ניתנה ביום החמשים לצאתם מאמ"צ, ושער החמשים הוא כתר תורה, אך התורה יש בו פנימיות חיצונית ע"י וא"א והם ב' גזיין כו', ועיין במק"מ פ' בראשית ט"ו א' בד"ה בריש הורמנותא, לבוש מאור עצמותו שהיא התורה בנויה מרל"א שערים פנים ומרל"א שערים אחור כו' ובכח ה"ג נפסק המלבוש לשנים כו' כעין ב' גזיין של ויהי בנסוע הארון כו' דע שהמלבוש כו' ונארג ג"כ מד' אותיות הוי"ו כו' ע"ש, א"כ י"ה דשם זהו נסתרות, ו"ה הן נגלות כו' וזהו ג"כ ענין קומה הוי", ומזה יובן מה שבמדת הארון ה' חצאי אמה אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו, לרמוז לב' חצאים שבתורה סתים

וגליא ולהיות אשר ב' נונין הנ"ל נמשכו ממש סתומה כנ"ל שהוא כללות המלבוש י"ל שלכן ניתנה התורה לארבעים יום, וע' בשה"ש רבה ע"פ אם יתן איש כו' ולקחתי דבר שניתן לארבעים יום כו' דמעלת ארבעים יום בחי' מלבוש הנ"ל וזהו ג"כ ענין ארבעים יום מר"ח אלול עד יהכ"פ.

קיצור. • העה"מ ש"א פנ"ט והמק"מ פ' בראשית דף ט"ו פירשו העולם המלבוש הוא בסוד מ' מרובעת וסתומה ואח"כ חלק המלבוש לבי', וזהו ב' נונין שיש אצל פ' ויהי בנסוע הארון וזהו ענין שניתנה התורה למ"ם יום כמ"ש ויהי שם עם ה' ארבעים יום, כי התורה עוטה אור כשלמה שרשה מבחי' עולם המלבוש כו'.

רבות תולדות פס"ה עג"ג, ר"פ ויהי ביום השמיני פי"א קעז"א ר"פ ואתחנן גבי והוא משנא עודניא וזמניא כו' רפח"ג וכ"ה ר"פ וילך ש' א', רות פ' ב' מב"ג גבי זיוקים ע"ש קומה ה' כו' של"ה ק"צ א"ב רוא"ב שכד"א וע' ל"ג מ"ע ס"ג ע"ה בחיי לח"ד קע"ד קע"א א' ד'.

ב) בשל"ה במסכת תענית שלו בדרוש לפ' מטות דר"ו ע"א וע"ב פי' הב' נונין הא' ע"ד נפלה כמארז"ל מפני מה לא נאמר גון באשרי, הב' שע"י נפילה זו יהי' הקימה התגלות נש"ב כו' •, וזה כמ"ש בווהר ויחי דרל"ז ע"ב דאע"ג דכתיב נפלה ולא תוסיף קום היא תקיפא כאריה ולביא בהאי נפילה מה אריה ולביא לא נפלין אלא בגין למיטרף טרפא כו' וע' בת"א גבי דרושי פורים בד"ה כי אברהם לא ידענו ושם קנ"ו א' בפירוש כי גפלתי קמתי פי' בעת נפילה עצמו קמתי כי מקבלת מוחין שלא ע"י ז"א גם נפלה ולא תוסיף קום פי' שאין יכול להיות קימה גדולה ביותר מן הנפילה עצמה כו' עכ"ל, ובמ"א כתבתי ש"ל פי' נפלה ע"ד על פני כל אחיו נפל דתרגום שרא, ולהעיר מענין הנני דאברהם שע"ז זכה לכהונה ולמלכות רבות וירא פ' ג"ה והנני בשני נונין כו'.

קיצור. • בשל"ה פי' הב' נונין שמבחי' נפלה ולא תוסיף קום משם יומשך העליה, והיינו ע"ד מ"ש בלק"ת פ' תצא סד"ה כי ההרים ימושו דפי' ולא תוסיף קום היינו שיהי' הגילוי למטה ולא יצטרך לעליות, וגם יש פי' כי גפלתי קימה שהנפילה עצמה ג"כ קימה היא מטעם שאז מקבלת מלמעלה יותר מז"א, וא"כ לפי"ז יש לפרש ב' נונין הפוכים, הא' שהנפילה עצמה קימה היא, וכמ"ש סומך ה' לכל הגופלים, וכמ"ש לקמן סעי' ה' בשם מהרש"א, וכן משמע בווהר כאן שהפיכת הנו"ן זהו ע"ד דומה דחי לצבי שמחזיר ראשו לאחוריו ועיין מענין זה שמחזיר ראשו לאחוריו בתו"א ע"פ ויושט המלך לאסתר דקנ"ו ע"א היפוך גו"ן השני זהו ענין שיהי' הגילוי למטה ממש כנ"ל.

קיצור : נוסף מכוך באב' נומ' 62.

נש"ב כו' . . ולהעיר מענין : בכוך באב' 41 : נש"ב כו' להעיר מענין זובח תודה יכבדני בשני נונין וכן לך ה' הגדולה כו' כי כל עמ"ש ע"פ ויורע יצחק כו' מאה שערים, ולהעיר מענין.

ג) בשל"ה ר"פ תרומה שכד"א ביאר כי המשכן הי' דירת עראי של הקב"ה כדמיון אכסנאי וזהו ויהי בנוסע הארון כו' ובהמ"ק הי' דירת קבע כ"כ בשם שערי אורה שער א' וע' בת"א בד"ה ויגש אליו יהודה ג"כ מענין דירת עראי ודירת קבע.

ד) זח"א ויצא קמ"ז סע"א משה אמר קומה ה' ויפוצו כו' כמאן דפקיד ליה לאגתא קרבא, וזה כמ"ש בילקוט פ' הברכה ע"פ משה איש האלקים למה נק' איש האלקים האיש הזה אם מבקש להפך נדרו של אשתו מיפך ואם מבקש מקיימו שנאמר אישה יקימנו ואישה יפרנו אף משה אמר קומה ד' שובה, איש האלקים אמר ר"ל אלמלא כתב אי אפשר לאומרו כשם שגזר אדם על אשתו ועושה כך הקב"ה משה גזר עליו ועושה עכ"ל והיינו שנק' איש לבחי' שם אלקים ויובן עפמ"ש בת"א סד"ה משה ידבר בענין והאלקים יענו כו' ע"ש שמשה ידבר זהו המשכת שם הוי' שלמעלה משם אלקים ולכן והאלקים יענו כמתורגמן כו' וזהו איש האלקים האומר קומה ועמ"ש ע"פ ותגזור אומר ויקם כו' אך צ"ע דכאן נאמר קומה הוי', הנה ענין המלחמה מבואר בד"ה ויאבק איש וע"ז אמר משה קומה ה' להמשיך תוס' גילוי האור מא"ס ב"ה בקדושה, ועי"ז ויפוצו ע"ד ולאום מלאום כו' כשזה קם זה נופל וזהו קומה בחי' כשזה קם כו', ובעה"ק ח"ג פמ"ג קומה כל לשון קומה הנזכרת כלפי מעלה ענין ההתקוממות והעילוי להאצל מלמעלה בדין או ברחמים כו' כי למעלה אמר ויהי בנוסע הארון שהוא רמו לה' אחרונה כו' ולזה אמר קומה בה"א שתקום בהתקוממות ועילוי לקבל מפחד ה' והדר גאונו ובוזה יפוצו אויביו כו' עכ"ד, והענין י"ל עפמ"ש בלק"ת פ' חוקת בד"ה ויקחו אליך פרה פ"ב ולכן אשה פסולה להזות כו' רגליה יורדות כו' ואין בכחה לדחות ולהעביר רוח הטומאה אלא בחי' דכר דוקא והאיש דרכו לכבש כו' ועמ"ש במ"א שלכן אמרו כל הבן הילד כו' ואם בת היא כו' וע"כ אמר קומה שתתעלה המל' הנק' ה' תתאה להתחבר עם נהורא עילאה, ואוי ויפוצו כו' כי ואת עשו שנאתי כו' וכמ"ש ג"כ בבה"ז פ' וישב דקפ"א סע"א שע"י שאין קשר וחיבור שמשא וסיהרא שהם זו"ג או אעפ"י שלמעלה באצ"י ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי כו' עכ"ז בכי"ע שם הוא מיעוט הירח ומתגברים החיצונים כו' שהרי אפילו בקדושה ארז"ל עולם הפוך ראיתי כו' נשמע למטה הפך ממה שלמעלה כו' ומכש"כ בעכומ"ז קליפה קדמה לפרי עיזי מסגן ברישא, אבל ע"י יחוד שמשא וסיהרא נמשך שכמו שהוא באצ"י כך יאיר והתגלה בכי"ע ממילא הרי נמשך אור החסד לקדושה ע"י ואוהב כו' אהבתי אתכם כו' ונמשך הדין לעוברי רצונו כו' לכן דוקא ע"י קומה שבחי' ה' תתאה בה' בראתם תתעלה ויהי' לה קימה מעליותא להתחבר בשמשא ע"ד שוין בקומתן המאורות הגדולים, אוי ויפוצו אויביך כו', ולשון ויפוצו נזכר גבי דור הפלגה ומשם הפיצם ה' והיינו ג"כ ע"י שם הוי' כמ"ש בהי"י ס"פ נח, שהם כפרו בשם המיוחד, ואמרו כי אינו משגיח למטה רק מבחי' מדה אחרונה כו' ע"כ וירד ה' כו', נשמע עכ"פ שמפלתם הי' ע"י התגלות מדות דאצ"י ועד"ז נאמר כן קומה עליי' המל' כו' וזהו הוי' איש מלחמה אמנם עוד יש דרך לאחיזת החיצונים מבחי' דקמי' כחשכה כאורה כו' וכמ"ש בפ"י עבדים היינו לפרעה כו' ויוציאנו ה' אלקינו

תויב שהלבישו לח"ג דא"א שיהי' נמשך השפע ע"י אור התורה דמחויב נפקת, ואפ"ל עד"ו ג"כ ויהי בנסוע הארון ויאמר קומה הוי' כעין משכן העדות אשר פקד ע"פ משה שהוא יחוד תרי"ב שילבישו כו', זח"א ויחי דרל"ז ע"ב, ח"ב פקודי דרכ"ב ע"א, ח"ג פ' בהעלותך במקומו דקנ"ה א/ עיין מענין ויהי בנסוע הארון בבה"ז פ' בהעלותך ובלק"ת בביאור ע"פ אלה מסעי.

קיצור. • ענין אומרו קומה ע"ד שנק' איש האלקים, אישה יקימנו, וזהו משה ידבר האלקים יענגו, ענין קומה העילוי להאצל מלמעלה, זהו ע"ד ארוממך אלקי המלך בוח"ב וארא דף כ"ח סע"ב, ובח"א פ' מקץ בד"ה כי אתה גרי, ואפ"ל עילוי זה היינו שיהי' ארון הברית ארון כל הארץ, ארון לשון דבר, עיין זח"א ד"ב ע"א ודל"ג סע"ב, וארז"ל בילקוט תחילת יהושע, ארון עוקר דיריין ומושיב דיריין, זהו ע"ד האיש דרכו לכבוש ואין האשה דרכה לכבוש, וגם עילוי זה הוא חיבור וקשר נקוד דבי"ע באור א"ס המאיר באצי, וזהו קומה בה"א הוי' ויפוצו איביך עמ"ש ע"פ ויפץ אותם.

(ה) **שבת פי"ו דקט"ו ע"ב ת"ד** ויהי בנסוע הארון ויאמר משה פרשה זו עשה לה הקב"ה סימניות מלמעלה ולמטה כו', וע' בבחי קצ"ט א"ב זח"ל מהרש"א סימניות אלו הם נוגין הפוכין ולמ"ד שאין זה מקומה אלא כדי להפסיק בין פורעניות כו', כדמסיק יש לכיין שע"כ באו אלו הסימנין בנויין הפוכין כי הנון מורה על פורענות כמ"ש פ"ק דברכות שע"כ לא נכתב נון באשרי לפי שהיא מורה על הנפילה (הג"ה וע' בת"א בד"ה כי אברהם לא ידענו גבי כי נפלתי קמתי וע' עוד מענין נון ל' אונאה בוח"ג חקת ק"פ ע"ב, ונון הפוך י"ל שהאונאה הוא לטוב כעין מ"ש בע"ז שער ל"ב שער האונאה כשמתגלה גם שליש העליון דת"ת נק' אונאה יותר משתות זהו ענין המילה ולכן כאן היו"ד של הנו"ן הפוכה מורה על גלוי שליש העליון כו', גם אונאה לטוב כענין יונתי עכ"ה) וע"כ הם הפוכים שיתהפך הנפילה לטוב ע"ש סומך ה' לכל הנופלים כמ"ש (הג"ה וגם כי משיח נק' בר נפלי ע"ש ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת בגמ' פרק חלק דצ"ו סע"ב עכ"ה) ולמ"ד ספר חשוב בפני עצמו ע"ש חצבה עמודיה שבעה באו הנויין בספר זה שהוא קטן שבספרים שאין בו רק שני פסוקים לרמוז שגם ספר הזה כולל נש"ב והם הפוכים שהם מתהפכים מדעת בן אדם שלא יוכל לעמוד עליהם כו' עכ"ל ענין נש"ב נמשכים מה' קולות ואלו ה' קולות ג"כ הם ז' כמ"ש קול ה' על המים כו' וזהו חצבה עמודיה שבעה, וע' מזה ברבות ר"פ שמיני, ובוח"ג פ' פנחס דף רג"ד א' ואינן חמשה חומשי תורה ואי תימא שית אינן אלא שבע אינן וע"ש בבה"ז דאינו מבואר היטב הענין כי בינה עד הוד התפשטת ע"כ מצד הבינה הם רק ה' בחי' ה' חסדים מחסד עד הוד הנמשכים מהבינה וא"א להיות נמשך יותר ביסוד ומ' שהם מקור ההשפעה לבי"ע, אבל ע"י החכמה יסוד אבא ארון מאיר גם ביסוד וכמ"ש בבה"ז פ' תשא גבי ההדל לא ימעיט שזהו ענין יוסף שהוא יסוד ה' יתום מאמו בינה כי בינה רק עד הוד התפשטת אבל יס"א שגבוה

יותר מתפשט גם ביסוד וממנו מאיר במ' ע"ד בחכמה יסד ארץ משא"כ מבחי' תבונה רק כונן שמים ה"ח ד"א כו' וכן הראי' מתפשט בעשי' גשמיות אי"כ מה שהם ה' קולות זהו מצד הבינה אבל מצד החכמה ה' אלו מתפשטים להאיר ביסוד ומ' ע"כ הם ז' קולות, ומ"מ נק' רק ה' קולות כי יסוד ומ' היינו רק השפעת ה' קולות הנ"ל והוא הכללות מהם, ולכן נק' יסוד כל שכולל ה' בחי' הנ"ל ובפרטם הם גש"ב ומ' נק' כלה שמקבלת בחי' כל הנ"ל, והנה מ"ת הוא ביום החמשים לספח"ע אשר שער החמשים מחבר חר"ב ע"כ הם ה' קולות, וגם ז' מצד חיבור תו"ב זהו ג"כ ענין ה' ספרים וענין ז' ספרים כו' וזהו חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה, חכמות דוקא דמה שהם ז' נמשך מצד החכמה כו', ולכן הסימניות הם נוגין כי הנן מורה על יחוד חו"ב דהיינו שער החמשים המיוחד חו"ב כו' *.

(ה) מזד"ר פ' תולדות פס"ד דע"א ד' ע"פ ויקרא אותה שבעה (דהיינו שם הבאר) ע"כ שם העיר באר שבע עד היום הנה תולדות כ"ו ליג כנגד ספר וידבר שהוא משלים שבעה ספרי תורה, והלא חמשה הן אלא בר קפרא עביד וידבר תלתא ספרים מן וידבר עד ויהי בנסוע הארון ספר בפני עצמו, מן ויהי בנסוע הארון ודבתרי' ספר בפני עצמו (ר"ל פסוק ויהי בנסוע ופ' ובנוחה יאמר הן ס' בפ"ע) ומן סיפא דפסקא (סוף פ' ויהי בנסוע) ועד סופי' דספרא ספר בפני עצמו עכ"ל, וכן איתא בגמרא בשבת פרק כל כתבי דקיי"ו ע"א פרשה זו עשה לה הקב"ה סמניות מלמעלה ומלמטה כו' מפני שספר חשוב הוא בפני עצמו כו', חצבה עמודי' שבעה אלו שבעה ספרי תורה עכ"ל, וכן איתא במד"ר ר"פ ויהי ביום השמיני ר"פ י"א, בר קפרא פתר קריא בתורה חכמות בנתה ביתה זו תורה הה"ד כי ה' יתן חכמה, ה' קנני ראשית דרכו, חצבה עמודיה שבעה אלו שבעה ספרי תורה ולא חמשה הן בר קפרא עביד מרישי' דוידבר עד ויהי בנסוע הארון חד, מן ויהי עד ובנוחה חד, ועד סיפי' חד הרי זין עכ"ל, והו' כמ"ש בת"א בתחילתו בד"ה השמים כסאי, בענין שהתורה קדמה אלפים היינו בתי' אאלפך חכמה אאלפך בינה, זהו חכמות, ומשם ירדה ונסעה להתלבש בעולם, והיינו בז' מדות דאצילות חג"ת נהי"מ, וזה חצבה עמודיה שבעה ור"ל שיומשך אור החו"ב גם בז"ת ע"ד שיהי' השם שלם, ולכן הם שבעה ספרי תורה, דהיינו המשכת אור החכמה בכל הני' המדות שהם מקור להאיר בבי"ע, י"ל מזוקק שבעתיים שהו' מדות געשו מזוקקים ע"י מ"ט שע"ב מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור דודי צח, והמשכתם משער הנר"ן זהו הנר"ן ונגד מ"ט אותיות שמע ובשכמל"ו, ועמ"ש ע"פ וימצא מאה שערים, ומ"ד חמשה ס"ת היינו עד תוד, עין בסידור דרוש ל"ג בעומר שזה נתב"ס ומ"ד ז' י"ל ע"י התורה יומשך הבינה גם ביסוד ומ', עין ברה"ל לך לך, אי"ג ה' פרצופים מא"א עד מ' ומ"ד ז' ע"ד והכהו לז' גחלים ז"ת דע"י, מהרש"א פ"י ז' ס"ת כי ואהי' אצלו אמון אומן בבה"ע, והיינו שבעה ימי בראשית, וכן במד"ר נשא פי"ג בהלחות יש תר"ך אותיות כנגד תרי"ג מצות וי' ימ"ב,

* ע"כ נמצא בבוך באב' 39, ומכאן ואילך נעקק מבוך באב' 62, שם מתחיל סעיף ה'.

עין מד"ר פ' קרח ובמ"כ שם מזה ובמק"מ ס"פ מצורע ובפ' תזריע דמ"ג ע"א פי' שבעה ימי בראשית הם ז"ת דע"י, ובפ"ג דמגילה דכ"ג ע"א בענין מספר הקראים בתורה במנחה בשבת ג' ובי"ט ה' ובשבת שבעה כנגד ברכת כהנים ביברכך ג' תיבות י"ל ההמשכה בחג"ת, והמשכה זו י"ל מהבינה, ובי"ט חמשה כנגד יאר שיש בו ה' תיבין, זהו ההמשכה בחג"ת ונ"ה והמשכה זו מהחכמה לכן נמשך למטה יותר ובפסוק ישא ז' תיבין שנמשך עד המ' כענין כבוד של ז' נימין, ושיומשך גם עד המ' נמשך ממקום עליון יותר היינו מבחי' כתר וכמו"כ מעלת שהם ז' ס"ת שעיי"ן נמשך ההמשכה מהתורה בכל הז"ת עד גם במקור דבי"ע מה גם שזהו ענין ההמשכה מבחי' אור שבעת הימים שהאיר בשבעה ימי בראשית שיאיר גם עתה, וכמארז"ל הריבין גנוז בתורה כו', זהו יהי בנסוע הארון לשון אור ותורה אור, והנה הפך הנ' פי' מהרשא"א ע"ד שגם משה לא השיג שער החמשים, לכן הנ' הפוכה לומר שאינו מושג, ואפ"ל לפ"ו ב' נונין כי שער החמשים זהו כתר, וכל כתר הוא ממוצע, ויש בו ב' בחי' כמ"ש בלק"ת בדרושי שבועות בד"ה מעט ביאור ע"פ וספרתם לכם, וזהו הב' נונין שבפ' ויהי בנסוע ובהו אי"ש ג"כ מ"ש בעמה"מ שהם ב' הצאי המלבוש והמלבוש י"ל ג"כ בחי' כתר ועיין ע"פ זובח תודה יכבדני שארז"ל במד"ר פ' צו ר"פ שית ובסנהדרין פרק נגמר הדין דמ"ג ע"ב כל הזובח את יצרו ומתודה עליו כאלו כבדו להקב"ה בשני עולמות, וזהו הב' נונין דיכבדני, ועמ"ש ע"פ כי על כבוד חופה שיש ב' בחי' כבוד עילאה וכבוד תתאה והם מאירים בב' עולמות שעכשיו מאיר כבוד תתאה ולע"ל כתיב ולכבוד אהי' בתוכה זהו כבוד עילאה, ועמ"ש מזה ע"פ ויבא מלך הכבוד שנו' ב"פ בפסוק תלים כ"ד היינו מלך הכבוד תתאה ומלך הכבוד עילאה, והנה כבוד זהו ל"ב נ"ח ויש ל"ב נתיבות חכמה עילאה ול"ב נתיבות חכמה תתאה וזהו ב' בחי' כבוד הנ"ל, ואפ"ל דכמו שיש בל"ב נתיבות ב' בחי' כמו"כ בנש"ב יש ב' בחי' הא' נש"ב המקבלים מל"ב נתיבות ח"ת, והב' נש"ב המקבלים מל"ב נתיבות ח"ע, וזהו איתי מלבנון, לבנון היינו ל"ב נתיבות חכמה ונש"ב כו', וא"כ עדי"ן הם ב' נונין דזובח תודה יכבדני, וא"ש שב' הכבוד נרמוז בב' נונין דהיינו ב' בחי' נש"ב הנ"ל, עוד י"ל דמבואר במ"א ע"פ לך ה' הגדולה כו' כי כל, כי לך זהו נש"ב וכן כי כל, כל זהו נש"ב, וההפרש ביניהם כי לך זהו עלי' מלמטה למעלה ואח"כ כי כל זהו מה שעיי עלי' זו נמשך מלמעלה למטה בחי' נש"ב כמ"ש מזה ע"פ וימצא מאה שערים, וזהו ענין הב' נונין שבפ' ויהי בנסוע, כי פסוק ויהי בנסוע הארון זהו העלייה מלמטה למעלה, וע"ז מורה גון אחד, וזהו ע"ד לך ה' הגדולה כו', ואח"כ פסוק ובנחה יאמר זהו"ע ההמשכה מלמעלה למטה, וזהו הגו"ן השני ע"ד כי כל בשמים ובארץ.

קיצור. באר שבע זהו ענין התורה שיש בה שבעה ספרים וזהו חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה, חכמות היינו אלפים שקדמה לעולם ומשם נמשך בעולם בז"ת, ובאר שבע היינו ג"כ בינה שהיא באר המשקה את השבעה כמ"ש בבה"ז ר"ע ויצא, והיינו ואהי' אצלו אמון אומן בשבעה ימי בראשית, וכן בלוחות יש תר"ן אותיות נגד תרי"ג מצות ושבעה ימי בראשית, והיינו שעיי התורה ממשיכינו אור שבעת הימים שהוא אור הגנוט שיאיר בז"ת, ועדי"ן

בברכת כהנים ג' ה' ז', וכדי שיומשך למטה יותר דהיינו בכל הו"ת זהו ע"י שנמשך ממקום עליון יותר דיינו מבחי' ישא ה' פניו שעי"ז יומשך אליך, עי"ן בלק"ת בשה"ש סד"ה שחורה אני ונאווה דרוש הראשון, וכן בענין אחת ושבע מתחיל מבחי' אחת שהוא כתר ואח"כ אחת ואחת חו"ב ואז יומשך עד סוף השבע כן פי' בכתבי האריז"ל, וזהו ג"כ ענין אמרות טהורות כו' מזוקק שבעתיים מ"ט פנים כו' ונמשכו משער החמשים מקור השבעתיים, כמו חג שבועות יום מ"ת, וזהו ענין שפ' ויהי בנסוע הארון מסויימת בנויין שהמשכה זו להיות שבעה ספרים מזוקק שבעתים נמשך משער החמשים, ולכן הוא היפוך כי שער החמשים לא נמסר גם למשרבע"ה בחייה וענין ב' הנויין כי יש בו ב' בחי' להיותו בחי' כתר הממוצע כו', וזהו ענין ב' הצאי המלכות בחי' עוטה אור כשלמה, עוד י"ל בענין ב' נויין ע"ד שארז"ל ע"פ זובח תודה יכבדני ב' נויין ע"ש ב' בחי' כבוד, ועי"ן מד"ר בשלח ר"פ כ"ג מה שיש כבוד בין המלך לאגוסטוס כו', ולכן יש ב' בחי' בנש"ב שבהם מאיר ב' בחי' כבוד שהם ב' בחי' ל"ב נ"ח כו' לבנון, עוד י"ל ע"ד לך ה' הגדולה כו' ואח"כ כי כל בשמים, והנה לך גימט' נש"ב מלמטה למעלה, וזהו נון שקודם ויהי בנסוע הארון ואח"כ ובנחה יאמר כו', וזהו כי כל אשר כל זהו נש"ב מלמעלה למטה כו', וזהו הנ"ן שאחר פ' ובנחה יאמר כו'.

ו) במד"ר פ' תולדות פס"ה דע"ג ג' ע"פ קום נא שבה, א"ל הקב"ה ליעקב אתה אמרת קום נא שבה, חייך בו בלשון אני פורע לך שנאמר קומה ה' ויפוצו אויביו כו', לעשו אתה אמרת יקום אבי כו' בו בלשון אני פורע לך יקום אלקים יפוצו אויביו בתלים סי' ס"ח וע"ש במדרש תלים, והפי' כי קום נא זהו בלשון רכה והכנעה לפני אביו ועד"ו קומה ה' היינו ג"כ בבחי' חסד לישראל, משא"כ יקום אבי זהו בלי הכנעה ורכות, ע"כ יקום אלקי' ג"כ במדה"ד אליו, ועמש"ל סעי' ד' בשם העה"ק ח"ג פמ"ג בענין הקימה וכי עוד שם קומה בה"א כו' דוד פירש ואמר יקום אלקים שהוא מדתו יפוצו אויביו ומשה שתף עמה מדה"ר ואמר קומה ה' כדי שתהי' כלולה ברחמים לישראל כו', ומזה קומה ה' הושיעני אלקי כי הכית את כל איבי לחי תלים סי' ג' ח', פי' קומה ה' והתעלה עד למעלה מקור הרחמים להושיעני כו' משוד עניים מאנקת אביונים עתה אקום למקום הישועה תלים י"ב וי' עכ"ל, ועי"ן מענין ישועות בזה"ר בתחילתו ובבה"ז שם, ובפ' תרומה דקס"ט א', ובלק"ת ע"פ ושאתם מים בששון ממעיני הישועה, ועי"ן במדרש תלים ססי' ג' חמשה פעמים דוד מקים להקב"ה בס' תהלים כו', וענין קימה זו י"ל ע"ד מ"ש בגמרא פ"ו דסוטה דל"ט סע"ב במנחה התעניתא מה הוה אמרי למה תהי' כאיש נדהם כגיבור לא יוכל להושיע כו' בירמי' סי' י"ד ט', גם קימה זו הפך מ"ש וישח אדם וישפל איש פ"ט דסוטה דמ"ח סע"א שגורמים שפלות לשונאו של הקב"ה כו', ע"ד ויחללו את שם קדשי באמור להם עם ה' אלה ומארצו יצאו ביחזקאל ל"ו כ', ופרש"י ויחללו השפילו את כבודי, והיינו ע"ד מ"ש מבחתי יכולת ה' כו' בפ' שלח י"ד ט"ז, וא"כ קומה ה' היינו שיראה יכולתו ית' מה שיוזא הכל יכול, וא"כ י"ל כי ידוע שיש ב' הנהגות בעולם הא' ע"ד הנהגת הטבע והגם שנמשך מבחי' המחשד בטובו בכל יום תמיד מעשה

בראשית, אך המשכה זו להיות עולם כמנהגו נהג המשכ' זו באה מבחי' חו"ב, והב' המשכת הניסים היתאני' ממנהגו ש"ע זהו נמשך מאור א"ס ממש לתו"ב ונק' יחד פנימי דחו"ב וכמ"ש מזה הרמ"ז פ' בשלח דנ"ד א' ע"פ אז ישיר ט' א' נהירו דעתיקא כו', ולכן ענין כאיש גדהם כגיבור לא יוכל לתשיע זהו כשמאיר רק ההנהגה החיצונית, ומזה נמשך עיזי מסגן ברישא כברייתו ש"ע ברישא השוכא כו', אבל ענין קומה ה' עליית המ' לקבל מאיר א"ס כו', אזי ויפוצו כו', ועיין בסידור כד"ה עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו כו' אך בקימה זו יש ב' בחי' חו"ג קומה ה' יקום אלקים ע"ד מ"ש ועבר ה' גנוף ורפוא כו' ולהמשיך קימה זו י"ל ע"י ק"ש שנאמר בה ג"כ בשכבך ובקומך.

ז) מד"ר פ' ואתחנן דרפ"ח ג' ע"פ ואתחנן אל ה' העיררו מפסוק הוא מהשנא עדניא וזמני, משה גזר על הקב"ה ואומר קומה ה' שובה ה' כו', ועכשיו מתחנן ומתחבט ליכנס לא"י ואינו מתקבלשעתא עברת כו' והיינו כי משה נק' איש האלקי' כנ"ל סעי' ד', והוא פני משה כפני חמה שמשא דנהיר לסיהרא, אבל כשהגיע זמנו של סיהרא לשלוט פני יהושע כפני לבנה זהו ענין שעתא עברת כו', ועד"ו הוא עוד במד"ר ר"פ וילך דף ש' ע"א ע"פ וגם לא ליחיעי חן אתמול ה' יודע האיך לרצות את בוראו קומה ה' כו', ובמד"ר ברות דמ"ב ג' פרשה ב', ר' מנחם בר אבין פתר קריי' במ"ש ויוקים ע"ש קומה ה' ויפוצו אויביך אנשי כוזבא שעשה דבר של הקב"ה כמו כזבי' שנאמר למה ה' יחרה אפך בעמך כו', והדברים עתיקים, הדברים הללו (היינו התורה) נאמרו ממעתיקו של עולם, ובמשנת דר"א כ' שצ"ל מעתיקו ש"ע, שהשי"ת נק' עתיק יומין עכ"ל, א"כ י"ל שגם ענין ויוקים קומה ה' היינו ע"י המשכה מעתיק יומין כו', א"כ יש להבין זה ע"פ מ"ש בבה"ז פ' בלק על המאמר דקצ"א א' בענין שחורה אני ונאווה, גבורי כח עושי דברו שממשיכים ג"ר לז"א ובנין המל', זהו עצמו ענין קומה ה'י, המשכה זו נמשך מעת"י, וזהו והדברים עתיקים כו'.

ח) ועיין בבה"ז פ' בהעלותך ע"פ ויהי בנסוע הארון בענין נון מחזר' לאתרא הכא בתרי דוכתא אמאי, ביאר תחלה ענין נון כפופה נוק' נון פשוטה כללא דדכר ונוק' ועיין בפרדס שער האותיות פי"ז ובמג"ד באות נון, ועיין עוד מענין נון בוח"ג פ' אחרי דס"ו ע"ב ור"פ חוקת דק"פ ע"ב האזינו דרצ"ג ע"ב ע"פ עיניו כיונים, וכאן בבה"ז פ"י הטעם בענין נון כפופה דכפיפא לגבי דלעילא, שבחי' מ' הוא רק מקבל מו"א דאצילות ע"ד סיהרא לית לה מגרמה כלום, המ' לא נאצלה בסוד שורש רק בנקוד' א' והט"ס באין לה ביסוד תוספת ממלכיות דט' ספירות דז"א, ועיין מזה בסידור סד"ה בונה ירושלים הוי', ובלק"ת פ' ראה בהביאור ע"פ וכל בניך פ"א, ובבה"ז פ' בלק ע"פ שחורה אני ונאווה, והיינו לפי שבחי' מ' הוא מקור דבי"ע שהם בע"ג ואין ערוך כו', וא"כ היא כפופה כדרך כל מקבל שבטל לגבי המשפיע, וז"ש בגמרא ספ"ה דברכות המלך כיון שברע שוב אינו זוקף עד סיום כל השמו"ע וגם הכפיפה ע"ד הכלה הופכת את פניה ואוכלת עמ"ש מזה בד"ה ואכלתם אכול

ע"ד מאן דאכיל דלאו דילי' בהית לאסתכלא בי, זהו טעם לכפיפת הנ"ן למעלה, וכפיפתו למטה מחמת יראת יניקת החיצונים שלא יהי' רגליה יורדות, ועמ"ש ע"פ והארץ הדום רגלי ובזח"ב דרמ"א א', וכל אות כלולה מג' בחי' חב"ד חג"ת נה"י, עיין בסידור בד"ה מזמור לתדה, וכפיפה שלמעלה בהנ"ן זהו כפיפת חב"ד והכפיפה שלמטה זהו כפיפת נה"י ע"ד ויאסוף יעקב רגליו, ועיין בלק"ת פ' תצא בד"ה כי ההרים ימושו ושם פ"א בענין מפני מה לא נאמר נון באשרי ועיין בסידור ע"פ סומך ה' לכל הנפלים חוקף לכל הכפופים משם ג"כ יובן ענין כפיפה דנ"ן כפופה באופן אחר ממש"כ, ונ"ן פשוטה היא בינה כי שם אין שייך שום כפיפה כי או"א הם תרין ריעין ומקבלת בעצמה ג"כ מא"א, וגם אין שייך שם יראת יניקת החיצונים, ושם הכפיפה ע"ד שנת' בסידור אין שייך בבינה כי שם י"ל ע"ד לעשות הישר בעיני ה' שנתבאר בלק"ת פ' ראה סד"ה כי תשמע בקול, ומ"ש שהנ"ן פשוטה כלולה דדו"ג, זהו ע"ד זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו בת"א פ' יתרו ובלק"ת סד"ה והי' מספר בניי בענין ושמו להם ראש אחד, ועיין מענין נון פשוטה בלק"ת בד"ה נשא את ראש בני גרשון דרוש הראשון בהביאור פ"ה וז"ל ראה סד"ה אחרי הוי' אליכם תלכו בענין ובו תדבקו, ועיין עוד מענין המשכת הבינה למטה בת"א בהביאור ע"פ וקבל היהודים, ועיין בילקוט ר"פ לך לך ע"פ לך לך, ושם רמז ס"ד בשם פרקי ר"א חמש אותיות נכפל וכולן לשון גאולה כו' עד נון בו נגאל אבינו יעקב מיד עשו שנאמר הצילני כו', והיינו נון' האחד נון כפופה מ' שאף בבחי' כפיפה או אפי' בעת נפילה כתיב סומך ה' לכל הנפלים חוקף לכל הכפופים כנ"ל, ונ"ן פשוטה בינה שמשם הגאולה כמ"ש וגאלתיך אנכי, וכמ"ש בפרדס ערך גאולה ג"כ מפסוק גאולה תהי' לו וביובל יצא, ולפי שיעקב הוא המחבר הבינה עם מ' כמ"ש בזח"ב ר"פ תרומה דקכ"ז ע"ב בפסוק מי זאת הנשקפה, רזא דתרין עלמין מתזבירין כחדא על ידא דיעקב שלימא דחבר לון כחדא, ע"כ נון בו נגאל יעקב ע"י שהמשיך מהבינה במ', וגם פי' הצלני לשון צל, עיין מד"ר ר"פ קדושים ע"פ להצילך להיות צל על ראשך, ומ"ש בפר"א חמש אותיות נכפל וכולן לשון גאולה, משמע שהגאולה זהו מחמת שהם כפולות י"ל כי כפול מורה על היחוד דו"ג, שהיחוד זהו המשכת סוכ"ע בממכ"ע ומזה דוקא נמשך הגאולה ועמ"ש בלק"ת בתחילתו בד"ה ראו כי ה' נתן לכם את השבת בענין כל עיסקי' דשבתא כפול, שמור זכור, שני כבשים, מזמור שיר כו', לכן באותיות שהן כפולות מורה שנמשך מאותיות העליונים דזכורא באתון נוקבין, עמ"ש בת"א פ' בשלח בד"ה לסוסתי ברכבי פרעה, ועפ"ז י"ל הגמרא פרק ראוהו ב"ד דכ"ו ע"ב מר סבר בר"ה כל מה דכייף אינש דעתיה (בתפלתו פניו כבושי' לארץ כו') טפי מעלי וביהכ"פ כמה דפשיט אינש דעתיה טפי מעלי, משום נשא לכבינו אל כפים, הענין כי ר"ה הוא במ', שלכן אומרים פסוקי מלכיות והמ' נקרא נון' כפופה, ע"כ כל מה דכייף אינש דעתיה להיות ע"ד נון' כפופה שע"ז ממשך בחי' בנין המ' טפי מעלי, אבל יהכ"פ היא אימא עילאה שהיא בחי' נון' פשוטה, ע"כ מה דפשיט אינש דעתיה טפי מעלי, כי בינה היא בחי' גבוה יותר הרבה כנ"ל, וענין פשיט אינש דעתיה י"ל ע"ד אליו ולא למדותיו וע"ד ותתפלל חנה על הוי' על דייקא, ועיין במסכת שבת ס"פ הבונה, נ'

כפופה נרין פשוטה, נאמן כפוף נאמן פשוט, ופרש"י אדם כשר צריך להיות כפוף ועניו וסופו להיות פשוט חקוף לעוה"ב. והנה אנן קיי"ל שגם ביהכ"פ מצוה בכפופים י"ל כי כפיפה זו יש לה שורש גבוה יותר ע"ד מ"ש בת"א פ' מקץ סד"ה רני ושמחי בת דרוש הראשון בענין ג' מדריגות דלא זו מחבבה עד שקראה בתי עד שקראה אחתי עד שקראה אמי והנה בחי' בת זהו ע"ד נרין כפופה מ' ובחי' אמי אימא עילאה זהו בינה והיינו ע"ד נרין פשוטה וכתביב רני ושמחי בת כו', כי הנני בא ושכנתי בתוכך דוקא ופי' שם שלע"ל התעלה בחי' המ' ביתר שאת ע"ד אשת חיל עטרת בעלה, כי עכשיו בעטרה שעטרה לו אמו בחי' בינה ולע"ל אשת חיל מ' תהי' עטרת בעלה, היינו ע"ד עליית המ' עד הכתר כמ"ש הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד היינו דוקא ע"י הכפיפה דעכשיו, ועמ"ש בסידור בד"ה מהרה ישמע בערי יהודה, ובהביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה בסופו בפירוש משמח חתן עם הכלה, ועד"ז י"ל פי' כי שריתי עם אלקים כי צחוק עשה לי אלקים כו', עיין בלק"ת פ' שלח בד"ה אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים דרוש השני, וזהו וענוה גדולה מכולם, היינו שלע"ל התעלה המ' נרין כפופה למעלה מהבינה כו', וזהו וזוקף לכל הכפופים, ובמ"א נת' זהו ג"כ הפלוגתא אם בתשרי עתידין להגאל שהוא בינה, אם בניסן עתידין להגאל שהיא מ' ומטעם הנ"ל, כי הנני בא ושכנתי בתוכך דוקא, וזהו ג"כ ענין הנני בשני נוגין דהיינו כנ"ל בענין שני נוגין שבהם נגאל יעקב כו', ומכל זה יש להעיר ג"כ לענין שני הנוגין שהם סמניות בפ' ויהי בנסוע הארון שצ"ל נאמן כפוף ומה יומשך שיהי' נאמן פשוט.

בנסוע הארון ספר בפ"ע, ר"ל ג' ספרים הראשונים חג"ת במדבר ג' ספרים נה"י משנה תורה מל', ועיין מזה בשל"ה דק"צ ע"א וע"ב בהג"ה וברבות ר"פ שמיני חצבה עמודיה שבעה אלו שבעה ספרים שבתורה כו' ע"ש ובפ"ב דעכומ"ז כ"ד סע"ב וישרנה הפרות ע' זח"א קכ"ג ב' ח"ב קל"ח עליי המל' מבי"ע ע"י חיות המרכבה לבית שמש ז"א ע"ד ארוממך אלקי המלך זח"ב וארא כ"ז א', וזהו קומה כנו' בפ' ויצא ובביאור אלה מסעי שלא להיות בבי"ע כרחל לפני גווייה גאלמה, וזהו מ"ב מסעות וכשמתחיל העליי' מלמטה עולים כל המדרגות ע"ד ריח דקרנן סליקו עד א"ס, אך ויאמר משה קומה ע"ד אישה יקימנו בפ' ויחי רלו"ב ור"ל שנמשך כח מבחי' אש יו"ד לבחי' אש ה', אתעדל"ע לעורר אתעדל"ת, כי נפלה וצ"ל קומה וזהו ענין הנוגין דפי' זו, ועד"ז נת' ענין ויכתוב משה את מצואיהם ועי"ן ואישה יפרנו הפיר עצת, וזהו ויפוצו כי כשאין התחברות ז"נ הרי אף שבאצ"י נש"י במעלה עליונה עכ"ז בבי"ע אינו כן, אויב גדול משונא עמ"ש ע"פ ואף גם זאת וכאן נאמר ב' הבחי' ועמ"ש בענין הר סיני שירדה שנאה ובענין משנאיו מן יקומון, והנה הארון צ"ל בכתף יסעו וק' אמאי לא פרות דוגמת חיות המרכבה והחיות נושאות, וי"ל דהא באמת ופניהם פני אדם,

א"ג כי ארך ג"כ בינה שכו הלחות שהם יסוד אבא הנשואת את בחי' זו
 תוא מרכבתא עילאה חג"ת דז"א כנו' בת"א יתרו וא"כ המרכבה ג"כ אדם,
 ולפי"ז קומה הוי' להתחבר לאור א"ס ע"י כתר עליון ואזי ויפוצו כו' כי
 משם אורידך נאום הוי' וקימה זו ע"י גילוי ש' הוי' שבנפש כנו' בד"ה ולא
 אבה, ועמ"ש בד"ה כי גר מצוה ותרא בענין אשר עמדת להם בעת כו'
 גו' עמידה דוקא, וזהו קומה, ועמ"ש בד"ה קמתי אני לפתח, בענין בטבעות
 הארון יהיו הברים ויש להעיר עוד לענין בנסוע הארון כו' ובשובה כו' מענין
 תורה קנין א' שהקנין יש בו העלאה והמשכה רצוא ושוב כו' בוח"ב פקודי
 רכ"ב א' פ' ויאמר משה קומה ע"ד משכן העדות אשר פוקד ע"פ משה,
 והיינו כי יחד אר"א ע"י משה ת"ת דעת כו'.

בי"ח בפ"י הפסוקים סי' צ"ד בשם הו"ח לענין הנונין מפסוק וידגו לרוב
 כנוני ימא, משא"כ ברשעים לא גין ולא נכד, אם תשקור לי ולניני,
 אמרו בלבם ניגם יחד, ובמשיח לפני שמש יגון שמו, בספרי ע"פ וינוסו
 משנאיך מפניך וכי יש שונאים כו' ששונא את ישראל כי ז"א דאצי' נק'
 ישראל כמ"ש ברבות ויחי פצ"ח שמעו אל ישראל שבשמים אביכם, ועת"י
 נק' שומר ישראל, וענין מפניך ע"ד אם אין פניך דולכים כו' ור"ל לא ע"י
 מלאך, וזהו וינוסו מפניך, ענין מ"ש רז"ל ששני פסוקים אלו הוא ספר
 חשוב בפ"ע פי"ו דשבת, י"ל כי הנה כללות התורה הוא להיות רצוא ושוב
 כמ"ש בד"ה זאת חוקת התורה שזהו ענין האפר ומים חיים ושלכן נק' חקת
 התורה כו' ועיין מזה בד"ה וקבל היהודים, והנה ענין בנסוע ובנחה היינו
 העלאה והמשכה רצוא ושוב וע"כ הוא ספר חשוב בפ"ע כי זהו קוטב כל
 התורה להיות רז"ש, וכמ"ש מזה באריכות בת"א פ' יתרו בד"ה וכל העם
 רואים את הקולות ובד"ה וקבל היהודים, וענין שיש בו פ"ה איתיות יש
 להעיר מ"ש בלק"ת פ' מקץ בענין גביע הכסף דיוסף גביע גימט' פ"ה
 והוא ה' פעמים טוב שהם ה' חסדים ה"פ אור כמ"ש את האור כי טוב, וה"ח
 הו' מחסד עד הוד, ולפי שספר ויהי בנסוע הוא ספר החמישי שהוא הוד
 ע"כ הוא ה"פ טוב, והו' ג"כ כענין ה' קולות שמתחלקים לו' כנ"ל סעיף
 ה' שנמשכים מה' עילאה והם ג"כ שרש נש"ב שעי' ג"כ מורים הנונין
 כמש"ל סעי' ה' בשם המהרש"א, והנה לבאר ענין ויהי בנסוע כו' ובנחה
 יש לבאר מענין מ"ש בד"ה ויאמר משה אכלוהו היום בפ"י הילך בתורת
 ובד"ה ונתתי לך מהלכים ענין ב' בחי' הילוך מלמטה למעלה ע"י התפלה,
 ומלמעלה למטה ע"י תומ"צ כו' ע"ש היטב, וזהו ענין בנסוע כו' ובנחה כו',
 ענין קומה הוי' בביאור אלה מסעי. גם י"ל כי הוי' הוי' ופסיק טעמא כו'
 אך קומה הוי' להתחבר לבחי' הוי' שלמעלה מהשתלשלות ע"ד הוי' הוי' לי
 לאלקים ועי"ז ויפוצו אויביך כו' ועמ"ש מזה סד"ה וירא ישראל בת"א פ'
 בשלח ומ"ש מזה בהגהות לד"ה ענין הברכות שבת"א פ' בראשית, ולהיות
 קומה צ"ל ג"כ בנפש מהלכים בין העומדים מתחלה עומדים בבחי' ביטול
 ע"ד ורגליהם רגל ישרה כו'.

ובנחה יאמר שובה כו'. ביבמות דס"ג סע"ב שאין השכינה שורה על פחות משני אלפים ושני רבבות מישראל, וכ' המהרש"א הוא מבואר בכ"ד ויעל אלפים מעל אבריהם, הצדיקים הם מרכבה של מקום כו' רכב אלפים רבותים אלפי שנאן וכן איתא ברבות ס"פ משפטים דק"ג ע"ד (שהוא ל"ב ע"ד) דפי' רבותיים אלפי היינו שני אלפים ושני רבבות שהרי אומר שחצי המחנה הוא מ"ש מצדך אלף ורבה מימינך, וכ"מ בפ' במדבר ר"פ ב' כ"ב רבבות כו' י, ויש להקשות שהרי בגמ' פרק לפני איריהן ד"ג ע"ב פי' שהן י"ח אלפים, דאלפי שנאן היינו שאינן כו' ופרש"י שני אלפים חסרים מרבותיים ומהדרש מבואר להפך שהן שני אלפים יותר על רבותיים, וכ"מ מהגמרא יבמות הנ"ל וכ"מ ג"כ בגמ' ב"ק ס"פ מרובה דפ"ג ע"א, ואיתא בשט"מ שם בב"ק שכן הי' מנין הלויים במדבר, ועיין מה בכלי יקר ס"פ במדבר, ואפ"ל דהנה בתו"א פ' יתרו דק"כ ע"א ד"ה אלפי שנאן א"ת שנאן אלא שאינן הטעם כי שרשן הוא בוי"א שאין לו רק ט"ס כו' ויש ט"ס מלמעלה למטה וט"ס מלמטה למעלה והם ב' טיתין דמט"ט כו' משא"כ במל' הם רבותיים שהוא י"ס גמורות כנדע עכ"ל. והנה אף שז"א אין לו רק ט"ס עכ"ז הרי המל' משלימתו לע"ס כמש"ש שהיא עשיראה דכולהו, וכמ"ש בזה"ג חקת ק"פ ע"ב גבי בגין דהיא שלומי אמוני ישראל ובמק"מ שם ר"ל שמשלמת לכל ספירה וספירה, וע' בהרמ"ז ר"פ כי תשא גבי והדל לא ימעיש מעשר דהיינו ג"כ שהמל' שהיא עטרת היסוד משלימתו לע"ס, ובפע"ח שער הלולב רפ"ב וז"ל והנה נדע אצלינו כי ה' אחרונה שבשם הוא סוד מלכות דז"א שהיא העטרה שלו ואינה הנוקבא ממש כי לכן הו' דבוקה בשם ואינה בפע"ע אך הנוק' היא אד' או אלפים עכ"ל, ושם פ"ג בדברי ה"ר יוסף מערבי אתרוג הוא סוד עטרה דיסוד והוא מציאת הרושם שהניחה נקודת המל' כאשר היתה דבוקה עם היסוד למטה ממנו כו' וכשנתפשטה נקודת המל' ונעשה פרוץ נשאר הרושם עם היסוד כו' זהו שימני כחותם על לכך כו' עכ"ל, ואפשר לבאר ענין שז"א הוא בעל ט"ס ע"ד מ"ש בביאור אלה מסעי בענין מ"ב מסעות ומדוע בספירות העומר הוא מ"ט ז' פעמים ז' משא"כ במסעות הם ז' מדות פעמים וי"ז ונתבאר כי המל' הוא הגילוי ונק' עלמא דאתגליא וכמו הדבור וכמ"ש באשר דבר מלך כו', ובחי' המסעות ע"ד אידי דטריד למיבלע לא פליט, לכן נחסרו המלכויות שהם הגילוי כו', נמצא כל מדה רק ר"ק עצם המדה לא הגילוי, והו' ג"כ שז"א הוא בעל ט"ס היינו ו"ק עם ג"ר שלו שהם המחזין אבל מ"מ אין בו בחי' מל' שהוא הגילוי זהו הכל ע"ד המסעות בחי' העלאה במקורו לא לירד ולהתגלות, משא"כ בחי' מל' שענינה הגילוי בחי' מלך על עם לכן יש בה ע"ס גמורות, והוא הדבור שיש בו מחזין ומדות ועצם הדבור, וכמ"ש מדה ע"פ מאמר הזהר פ' בחקתי קט"ז ב' בענין דומה דודי לצבי כו', והנה עם היות בז"א רק ר"ק או ט"ס עכ"ז המל' משלימתו לעשר היינו בחי' דו פרוצופין נבראו והוא ענין מה שיש בכל מדה בחי' כח התגלות המדה כמו אהבה וגילוי האהבה, ואד"כ מט' מלכויות

דז"א נבנה בנין המל' כו' וז"ס ט' ברכות דריה שאזי בנין הנק' עולם הדבור, ואפ"ל ההפרש בין המל' כשהיא כלולה בז"א לבחי' מל' כשנעשית פרוצוף בפ"ע שהוא ענין גילוי אחר גילוי, שזהו משארד"ל פ"ג דברכות אם הרהור כדבור דמי או לאו כדבור דמי, דבחי' ההרהור הוא מקור הדבור היינו שמהרהר איך לדבר, משא"כ מחשבה, זהו אינו שייך עדין לדבור כלל, והרהור הנ"ל נק' מחשבה תתאה וה"ע ד' רבתי דאחד במאמר אחד יכול להבראות לכן מצינו שהדבור נק' בשם מחשבה עיין בגמ' ספ"ג דב"מ גבי על כל דבר פשע ובמשניות שם בתוי"ט וכן נת' במ"א דפרצוף החיצון דמל' זהו הדבור ופרצוף פנימי הוא ההרהור ע"ד או ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ואח"כ ויאמר לאדם, וא"כ בחי' המל' כשמשלמת ז"א לע"ס זהו עדי"מ ההרהור המלביש להמדות כמו עדי"מ כאדם שמהרהר במה שהלב חפץ ומתאהה כו', וזוה נבנה אח"כ עולם הדבור, זהו ענין אחד ובשכמל"ו כי אחד אח ד' ר"ל אח הוא ט"ס דז"א וד' רבתי בחי' מל' המשלימתו לע"ס והוא ההרהור כנ"ל ואח"כ בשכמל"ו שיומשך עולם הדבור כו', גם י"ל בענין ב' בחי' אלו דמל' שזהו ענין קבלת עול מלכות שמים שבשמע ישראל ועול מצות שבוהי' אם שמוע, כי שמים ז"א ומל' שמים היינו מל' דז"א, ובחי' מל' כשהיא פרוצוף בפ"ע זהו ענין קבלת עול מצות וע' בסידור שער הק"ש מענין קעומ"ש ועול מצות ובר"ה ראיתי והנה מגרת זהב, גם י"ל ב' בחי' אלו ע"ד ב' בחי' שבמל' הנזכר בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה היינו הא' כשהיא באצ"י הב' כשנקרא שכינה שנעשית מקור לבי"ע, ובמ"א נתבאר שזהו ענין ב' ימים דר"ה שנחשבים כיומא אריכתא לפי שהם בנין המל' אלא לפי שיש בהמל' ב' בחי' כנ"ל, ובמ"א נתבאר שב' בחי' אלו נק' ג"כ ים ויבשה ועפ"ז יתורץ הקושיא הנ"ל דמ"ש בגמרא דפי' רכב אלקים רבותיים היינו י"ח אלפים זהו בענין העלאה ממטה למעלה שבבחי' זו אין נחשב המל' כ"א ט"ס העצמיים וכמו בענין המסעות מ"ב מסעות זפ"ו כנ"ל ועז"א רוכב על כרוב קל שלו ותט בחי' אלף עולמות כו' ופי' בת"א עליות ז"א דבריאה בז"א דאצ"י, ובעמה"מ די"ג סע"ב שער אק"ס פ"ו פי' עליות ז"א דאצ"י בט"ס שלמעלה מהטהירו שהם י"ח אלפים רבבות כו' וזהו ענין י"ח אצרות שבמזמור לדוד, וביהי כבוד, נמצא בענין ההעלאה חסרו ב' אלפים משני רבבות היינו בחי' המל' כנ"ל, ולכן לנגד זה בענין ההמשכה הם כ"ב אלף, היינו ב' אלפים נגד מל' שמים דז"א, וב' רבבות נגד מל' שהיא פרוצוף בפ"ע, ולכן אין השכינה שורה שהוא ענין ההמשכה בפחות משני אלפים ושני רבבות כי להיות והמשכה השראת השכינה מל' דאצ"י שנעשית עתיק לבי"ע צ"ל ע"י ב' בחי' הנ"ל שבמל' כענין ההרהור והדבור כו' ועמ"ש בדי"ה דומה דודי לצבי מענין ט"ס ומענין המל' • ועו"ל בענין שובה רבבות אלפי, כי אומר ברבות ס"פ משפטים ונשא פי"ב רמ"ז א' אלף משמאלו ורכאו מימינו.

ותענין החל' : בכת"י הנ"ל נוסף : וע' בבה"ז סי' בשלה דמ"ח בענין משריין ורתיכין שהם ב' בחי' מרכבות דמלאכים הא' שהן בבחי' העלאה מלמלמ"ע והב' שהן בבחי' ההמשכה וא"כ זהו ענין ח"י אלפים וכ"ב אלפים כנ"ל.

ומבואר בת"א בר"ה מזוה מימין שהמצות מבחי' ימין ותורה מבחי' שמאל, וכן נתבאר בענין זה השער שער מימין מצות ושער בשמאל תורה ושער רישוי' כעמר נקא בר"ה אני ה' אלקיכם דפ' ציצית, והנה התורה אלפים שנה קדמה לעולם זה חר"ב נק' משמאלו שמקבלים מבחי' ושער רישוי' כעמר נקי, אבל המצות נעשה ונשמע ב' כתרים נק' מימינו וזהו רבבה כצמח השדה ב' בעדי עדיים הן הכתרים, ולכן ע"י ק' ברכות ממשיכים המאות וע"י תורה האלפים וע"י מצות רבבות כו', וב' רבבות הם נגד מ"ע ומל"ת אשר מ"ע תלויים בו"ה ומל"ת בי"ה ומבואר בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה ויהי הן ז"ת דכתר שהוא שרש הנאצלים וי"ה הם ג"ר דכתר שהוא בחי' תחתונה שבמאציל, וזהו ענין ב' רבבות ב' בחי' שבכתר הנמשך ע"י מ"ע ומל"ת וב' אלפים הם חר"ב, ובאדם נאמר רק החצי מצדך אלף ורבבה מימינך ע"ד להנחיל אוהבי יש חצי מתר"ך אורות דכתר כו' וכן מחו"ב כי חכמה נק' אין ובינה יש כו' והשראת השכינה להיות מלך יחיד מל' דאצי' נעשית כד"ב דבריאה לכן צ"ל ב' אלפים ב' רבבות כו', וצ"ע מענין שאול באלפיו ודוד ברבבותיו וכן רבבות אפרים ואלפי מנשה והיינו כי באפרים נאמר וישם את ימינו על ראש אפרים כו', ואפ"ל לפ"ו ימינו ז"א ושמאלו נוק' כי הנקי' נק' ח"ת והו"א סוכ"ע כו', לפ"ו י"ל רבבות ואלפים להיות כלי להשראת סוכ"ע וממכ"ע כו' וזהו ענין שאין השכינה שורה בחי' מלך יחיד כו', הרצוא קומה בחי' מ"ה והשוב ב"ן ע"כ הרצוא ויפוצו כו', התנערי מעפר קומי כהדין תרנגולא כו' מן קיטמי' מה דרישא שכיבת באבק כו' וקומה ע"י בהתאסף ראשי כו', עוי"ל ב' רבבות וב' אלפים שהם ס"ה כ"ב אלפים היינו בחי' כ"ב אותיות התורה * והיא מבחי' אלף אאלפך חכמה נוצר חסד לאלפים, דבר צוה לאלף דור, ומרבע"ה אדם אחד מאלף מצאתי, אלפים שנה קדמה לכן כ"ב אותיות הם כ"ב אלף ועמ"ש ע"פ הזהר ויצא קנ"ו ע"פ ישכב יש כ"ב אתוון דאורייתא שהם בחי' להנחיל אוהבי יש כו', וזהו נגילה ונשמה בך וארז"ל בכ"ב אותיות ותורה.

וישמע משה. בשבת פי"ט דק"ל ע"א וכל מצוה שקבלו עליהן בקטטה כגון עריות דכת' וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו על עסקי משפחותיו (שנאסר להם קרובות) עדיין עושין אותה בקטטה דליכא כתובה דלא רמו בה תיגרי, פכ"ת דיומא דע"ה א' ע"פ זכרנו את הדגה אשר נאכל

אותיות התורה . . וארז"ל בכ"ב אותיות התורה : שם איתא : עוי"ל אלפן שאינן הם מכתר כמ"ש בעה"ק ח"ב פ"ב ולכן בו"א הם רק ח"י וכמו שהם רבותיים נמשך ב"כ אלפי שאינן כני"ל כי הכח מאיר במל' ע' בו"ה שובה ישראל עד פ"ה כי עמך הסליחה למען תורא ובת"א ר"ס לך לך.

במצרים חנם בפ' בהעלותך י"א ח', חד אמר דגים חד אמר עריות (דנאטר להן במדבר, הדגה מלשון תשמיש כמו וידגו לרוב בפ' ויחי מ"ח) ונראה משום כי בעלמא דאתכסיא דהיינו באצי' שם היחוד דוקא בקרובות אלא שבבי"ע הן עריות כמ"ש בסידור בדרוש ברכת הזימון וע"כ אמרו את הדגה כו' דגים שבים עלמא דאתכסיא כו', מ"ד דגים דכתיב נאכל, ומ"ד עריות דכתיב חנם, ופי' מהרש"א לפי שברחוקות לא ימצא לישא אלא במזהר ומתן משא"כ בקרובות דאפשר שיתרצו חנם ולפענ"ד נ' שהוא ע"ד חנם בלא מצות והיינו כי ל"ת נמשכין מי"ה ועשה מו"ה, אך יש בחי' דקמיה כחשפה כאורה ע"ד עד דלא ידעי בין ארור המן לברוך מרדכי, בת"א סד"ה לבסומי בפודיא זהו בחי' שלמעלה מהמצות, ולמ"ד עריות הא כתיב נאכל לישא מעליא נקט דכתיב אכלה ומחמה פיה כו', בשלמא למ"ד עריות היינו דכתיב וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו על עסקי משפחותיו שנאסרו להם לישכב אצלם אלא למ"ד דגים מאי בוכה למשפחותיו דא והא הואי, והקשה מהרש"א מה ענין זה לתרעומת שעל המן, וי"ל דכבר פי' חנם בלא מצות מה שאין אתעדל"ת מגעת שם, והנה המן הוא מבחי' טל שהוא ג"כ מבחי' הנ"ל, אבל עכ"ז נאמר בו למען אנסנו הילך בתורתו היינו שהוא בא לעורר אתעדל"ת ולכן נתרעמו על בחי' זו כי הם רצו בחי' חנם בלא מצות, והמן בא דוקא להיות הילך בתורתו כו', רבות פ' דברים דרפ"ו ע"ג תבן לא היו נותנים להם הם אומרים זכרנו את הדגה אשר נאכל כו', זח"ג פי' בהר דק"ח ע"א כתיב זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם בלא ברכה דלא דא דא עלן במצרים עול דלעילא, ת"ז תקון כ' דמ"ו א' דלילית חייבא דבהון חאבו ישדאל כו' זכרנו את הדגה כו', והבחי' פ' בהעלותך כ' בשם המדרש ח"ל אשר נאכל במצרים חנם אם תבן לא היו נותנים להם חנם שנאמר ותבן לא ינתן להם דגים היו נותנים להם חנם אלא מאי חנם חנם מן המצות עכ"ל, הכוונה כי הנה ההמשכה דחיות העולמות הוא נמשך חנם בלא מצות, ובחי' זו שרשה מיחד אר"א שהן נק' ריעים תרין ריעין דלא מתפרשין ומבחי' זו נמשך ג"כ יחד קרובות אמור לחכמה אחותי את וכמ"ש בבב"ז פ' וירא ע"פ וגם אמנה אחותי בת אבי היא וזהו ג"כ ענין הדגה אשר נאכל כו' כי ליתן הוא סוד יסוד אבא כו' ועמש"ל, והש"ך פ' משפטים ע"פ ובשביעית יצא לחפשי חנם פי' חנם חשבון צח שהם מ"ט אותיות שבפסוק שמע ישראל ובשכמל"ה, ויש ק"ש שחרית וערבית והם צ"ה, וע' זח"ב תרומה קכ"ז א' וע' בלק"ת מהאריו"ל ע"פ חנם נמכרתם, ובמ"ע אופן כ"ח וז"ל והנה זה הי' חפלת משה שאמר ואתחנן שרצה להעביר הקליפה שהיא נקראת חנם (דהיינו לפי שיניקתם מבחי' אם צדקת מה תתן לו כו' כמ"ש בת"א בד"ה בשלח פרעה) כמ"ש בפסוק אשר אכלנו במצרים חנם, וכה"א והרבה פצעי חנם איוב סי' ט' שהיא הקליפה, ולכן נק' גיהנם שעל עסקי חנם באו שם (ע' בפרק עושין פסין די"ט ע"א ובמהרש"א שם בה"א) ר"ל שמתעסקים בקליפה עכ"ל ואפ"ל שכמ"כ ע"י צח אותיות דשמע ישראל ובשכמל"ו שחרית וערבית מכניעים הקליפה הנק' חנם, וכמו בפורים ממשכים מבחי' עד דלא ידעי כו' להיות ארור המן כו' ולכן כל הקורא ק"ש כתיקונה מצננין לו גיהנם שהוא מבחי' חנם כנ"ל וזהו סוד צ"ח ואדום.

ירושלמי פב"ת דתענית הלכה ה' תני רשב"י כתיב וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו על שש עריות שאסר להן משה וכי בקה"ע והן אחותו מאביו ואחותו מאמו ואחות האב ואחות האם ונדה ואשת אח שהן עריות שאין ב"ד ממיתין עליהן ואין בן נח מוזהר עליהן אבל שאר עריות אף בני נח היו אסורין בהן דכתיב על כן יעזוב איש כו'. למשפחותיו איש לפתח אהלו רבות סדר וירא פמ"ח דנ"ג ע"ד גבי מנשים באהל תבורך מנשי דור המדבר שהן יושבות באהלים שנאמר איש לפתח אהלו וע' בוח"א ר"פ וירא ע"פ והוא יושב פתח האהל, ובפ' בא דל"ו ע"א, ואפ"ל פתח אהלו היינו יסודות דז"ג, וע' בוח"ג ויקרא דף י"ד ע"א ובמא"א אות פ' סכ"ו פתח מל' פתח וכניסה באצ"י וזהו ענין פתחי לי אחותי וכמ"ש בפ' אמור צ"ד א', וא"כ שייך זה לענין בוכה למשפחותיו, והיינו לבחי' פתח אהלו, רבות ס"פ בהעלותך דף רס"ד ד' בפ' מי יאכילנו בשר אמר ר' שמעון לא נתאוו בשר אלא שאר בשר כו', ואין שאר אלא עריות שנאמר איש איש אל כל שאר בשרו, הוי שכך בקשו להתיר להן את העריות וכה"א וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו כשבקשו כך, לכך ויחד אף ה' מאד כו', ובמדרש איכה ס"פ בכה תבכה דס"ג ע"א אמר רשב"י אמר הקב"ה אתם בכיתם בכייה של תפלות כו' וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו כו' ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו כו', וז"ל הש"ך ע"פ וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו הבין שמה שאמרו תנה לנו בשר היתה טונתם לכלל בבשר גם החר עריות שהן נקראים ג"כ בשר שנאמר והיו לבשר אחד, בפ' בראשית ס"פ ב', וזהו התאוה תאוה ב' תאוה תאוה הבשר ותאוה העריות כו' (ולפי"ז פי' מי יאכילנו היינו ג"כ ע"ד אכלה ומחתה פיה כו' כנ"ל) ואדמ"ו נ"ע פי' שלא מחמת התאוה הגשמיות בכו אלא מפני שעיקר היחוד העליון למעלה בעולם האצ"י הוא דוגמת בחי' אלו שנקראו שאר בשר ואחותו ובתו וכמארו"ל לא זו מחבבה עד שקראה בתי, עד שקראה אחותי כו', ומה הטעם ארו"ל הבא על אמו בחלום יצפה לבינה כו' אלא שבהשתלשלות בחי' אלו כבי"ע נעשו ערה ער ו"ה כו' דוגמת פני ארי' שבמרכבה הקדושה הוא אל הימין ולמטה נעשה חיה טמאה כו' והיינו מחמת שבה"כ, שהבחינה היותר עליונה נפלו בג"ק הטמאות שלמטה מק"ב שאין להם בירור כלל כ"א לדחותם לגמרי ע"ד שחורות כעורב וע"ז בנו שיתיר להן בירור זה ג"כ להיות דוגמת היחוד העליון, וי"ל שכוונתם כי יחוד דבחי' אחות ושאר אינו נפסק לעולם כמו חר"ב הם תרין ריעין דלא מתפרשין והו' שנק' חנם שאינו תלוי באתעדל"ת וע"כ רצו להמשיך מבחי' זו ביחוד ז"ג שהן איש ואשה שיהיו בבחי' תרין ריעין דלא מתפרשין כמו או"א והו' אחותי כלה כו', וזהו מי יתנך סאה לי כו' וכמ"ש ע"פ מי יתנך בשה"ש.

ויאמר ה' אל משה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל.

א) מד"ר פ' וירא ר"פ מ"ט כתיב סד ה' ליראיו ובריתו להודיעם איוהו סד ה' זו מילה שלא גילה אותה מאדם ועד עשרים דור. י"ל עשרים גימט' כתר, וכן עשרים הוא כף אשר הכף רומז לבחי' כתר * כמ"ש בלק"ת בשה"ש בהביאור ע"פ יונת' בחגוי הסלע בענין ולכי לך, ועמ"ש בענין עשרים גרה השקל ובענין סוכה שהיא גבה למעלה מעשרים אמה פסולה משום דלא שלטא בה עינא וכמ"ש ברע"מ פ' פנחס דרנ"ה סע"ב ולא למעלה מעשרים דאיהו כ' כתר עליון דלא שלטא בה עינא כו'. ואפ"ל ע"י המילה והעברת הערלה נמשך הארת הכתר שמאיר ע"י הבינה ביסוד ע"ד אל עליון כו' קונה הכל שנת' בלק"ת פ' מסעי בהביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השני ד"ה לבאר ענין המסעות פ"ג ובד"ה לריח שמניך טובים דרוש הראשון פ"א בענין מי גילה לבני רז זה, פי' הסוד איך דכולא קמי' כל"ח ולא כנדמה לנו העולם ליש דבר וזהו בענין כי אל דיעות הוי' שנת' בת"א פ' יתרו בד"ה משה ידבר ובסדור ד"ה מזמור לתודה וזהו הנמשך ומתגלה ע"י העברת הערלה מסך המבדיל, וע' בסדור בדרושי המילה ע"פ ולא יקרא עוד שמך אברם, גם מ"ש במ"א ע"פ מארו"ל במד"ר תצוה פל"ח ופ' אחרי פכ"א שבזכות המילה ה' נכנס אהרן לפנים מן הפרוכת המבדיל בין הקדש ובין קדה"ק כו', והנה שורש קדה"ק הוא בחי' כתר כי קדשים הם חו"ב וקדה"ק זהו כתר וכמ"ש בלק"ת בד"ה שבת שבתון הוא לכם, והיינו כנ"ל שע"י המילה מאיר גם הארת הכתר ביסוד כו' ומשם מאיר בכנס"י ועמ"ש עוד מענין מי גילה לבני רז זה בלק"ת בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע פ"א ושם ספ"ד ומ"ש בת"א פ' ויהי בד"ה חכלילי עיניים מין בענין נכנס יין יינה של תורה יצא סוד, והנה אמרו שם עוד במד"ר פ' וירא שם אמר לו הקב"ה אם המול תטול סוד ה' מה סוד ה' סמ"ך ששים (י"ל מענין ששים המה מלכות אלו ס' מסכתות וענין ששים אותיות שבברכת כהנים שנקראים ששים גבורים כו') ו' ששה ד' ארבעה הרי שבעים שבעים אני מעמיד ממך בזכות המילה שנאמר בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה בפ' עקב יו"ד כ"ב ומעמיד אני מהם שבעים זקנים שנאמר אספה לי שבעים איש מזקני ישראל ומעמיד אני מהם משה שהוא הוגה בתורה בשבעים לשון שנאמר הואיל משה באר כו' פ' דברים. והענין כמ"ש בזהר ע"פ כל הנפש הבאה לבית יעקב ששים ושש לאתערותא דעמודא דאמצעיתא ששים ולאתערותא דצדיק ושש, והענין כמ"ש ברע"מ פ' תשא ע"פ העשיר לא ירבה דא עמודא דאמצעיתא והדל לא ימעט דא צדיק וע"ש בפ' הרמ"ז הטעם שת"ת נק' עשיר ויסוד נק' דל כו' וע' מזה בבה"ז שם, והנה ת"ת ויסוד שהם יעקב ויוסף הם ב' ווין דהיינו אות וי"ו שמיליון ג"כ וי"ו כזה וכמ"ש בזהר פ' וישב דקפ"ב ע"ב וע' בזהר פ' יתרו דס"ח ע"א וכיון שהת"ת נק' עשיר לכן הויו' שבו הוא יא"ו רברבא והיינו שהוא ששים ר"ל שהויו' כלול מהויו' אשר היו"ד הוא

חכמה וכמ"ש בת"א ר"פ ויצא בענין וישם אותה מצבה שהוא וי"ו ויצוק שמן על ראשה שהמשיך בהוי"ו בחי' חכמה וזה חשבון ששים שהוי"ו מאיר בו הוי"ד ע"כ הוא יו"ד פעמים וי"ו שהוא ששים כו', והיסוד הוא וי"ו זעירא ועי' בוח"ג פ' מצורע דנ"ג ע"ב שזהו"ע עץ ארו ואזוב וכמ"ש ובג"כ עץ ארו ואזוב אזלין כחדא ועל דא ו' ו' כחדא אשתכחו חד עילאה חד זעירא וקריין לון ו' עילאה ו' תתאה ועמ"ש מזה בלק"ת פ' חוקת בד"ה ויקחו אליך פרה איתא במשניות ושם פ"ג בענין ולקח הכהן עץ ארו ואזוב ולכן אמר ולא תעירותא דצדיק ושש ודיינו חשבון וי"ו כמו שהוא בלא הוי"ד, ונמצא ס"ו דתיבת סוד היינו עמודא דאמצעי' וצדיק, ובחי' ד' זהו חדי במל' כמבואר בזהר ויחי דרל"ד ע"ב בענין האגידה לכם חיבור הג' עם הדי' זהו חיבור יסוד ומל', וגם נקי' דל"ת לשון דל ע"ד סיהרא לית לה מגרמא כלום, גם ע"ד דלת ופתח שהיא דלת ליכנס לאצי', גם היא מקור לד' בחי' שבמרכבה כו' ע"ד ומשם יפרד והיו לד' ראשים, ועיין בלק"ת פ' בלק בד"ה מי מנה בחי' רובע ישראל, וא"כ פי' סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם היינו כשמאיר עמודא דאמצעי' וצדיק בבחי' ד' שהוא מל' ע"ד אשרי משכיל אל דל ועז"א דח ומכל מלמדי השכלתי פי' מבחי' כל שהוא יסוד שהוא המלמד לדוד שהוא מל' שמלמד לו דעת עליון זהו סוד ה' ליראיו שכנס"י נקי' אשה יראת ה' היא תתהלל, וכ"ז נמשך ע"י המילה ודיינו ענין ובריתו להודיעם, ולכן עי"ו נמשך בחי' שבעים נפש ושבעים זקנים, כי זקן היינו זה שקנה הבמה וזהו נמשך ע"י שמאיר עמודא דאמצעי' הנקי' עשיר שעולה עד הכתר וכ"ש בחו"ב ומאיר ע"י צדיק במל' לכן מזה נמשך בחי' שבעים נפש שעם היוחם שבעים נקי' נפש לשון יחיד ע"י הכיטול שבהם מבחי' חכמה כח מ"ה וכן נמשך שבעים איש מוקני ישראל שקנו חכמה וע"ו איו"ל במד"ר פ' בהעלותך שדומים להקב"ה שנקי' איש כמ"ש הוי' איש מלחמה ודומים למשה שנקי' איש כו' איש האלקים, וגם עיקר פי' זקן היינו ע"ד ישראל סבא שדומה לבורא שנאמר בו ועתיק יומין יתיב לבושי' כתלג חיזור ושער רישי' כעמר נקא, ולכן זכו לסוד ה' שהוא הנבואה ורוה"ק כו'.

קיצור. סוד ה' ליראיו זו מילה שלא גילה אותה אלא לעשרים דור עשרים גימט' כתר וכן כ' ע"י המילה נמשך הארת הכתר סוכ"ע ביסוד ומל' מי גילה לבני רז זה כמו בזכות המילה נכנס כה"ג לבית קה"ק סוד ס' עמודא דאמצעי' ו' רברבא שהוי"ו כלול מי"ד בחי' חכמה ו' צדיק ו' זעירא מילוי הוי"ו יעקב ויוסף או משה ויוסף עץ ארו ואזוב וזהו כל הנפש הבאה לבית יעקב ששים ושש ואח"כ כשמאיר בחי' זו במל' שהוא בחי' דל"ת סיהרא לית לה מגרמא כלום זהו סוד ה' המאיר ליראיו לכן עי"ו נמשך שבעים זקנים זקן שקנה חכמה וגם ישראל סבא מאיר בו בחי' ועתיק יומין כו' ומאיר בו בחי' ח"ס, וזהו ג"כ ענין שבעים נפש שאע"פ שהן שבעים הם אחזות גמור עד שנקראו נפש.

(ב) **מד"ר** ויחי פצ"ט דקי"ב ד' ע"פ האספו ואגידה לכם שמינה אותן זקנים כמו שנאמר אספה לי שבעים איש, הנה מלשון האספו דורש שמינה אותן זקנים כי מינוי זקנים זהו ע"י שהם בבחי' התכללות יחד דוקא.

כמ"ש במד"ר פ' בהעלותך במקומו ע"פ אספה לי זשי"ה הבונה בשמים מעליותיו דהיינו ע"י שישראל הם אגודה אחת דהיינו מ"ש ואגורתו על ארץ יסדה כ"י ועמ"ש מענין ואגדתו בלק"ת פ' כי תצא סד"ה כי ההרים ימושו ומ"ש מזה ע"פ ולקחתם אגודת אוזב בבוך שמות פ' בא ומ"ש מזה בבוך תרי"ח חצי בוגין וע' בזהר פ' צו דל"ה סע"א.

ג) מד"ר פ' שמות ספ"ה ע"פ ויוכו שוטרי בני ולפיכך זכו לרוח הקדש שנאמר אספה לי שבעים איש מזקני ישראל כ"י.

ד) במד"ר פ' ויקרא ר"פ ב' בכל מקום שנאמר לי אינו זו לעולם לא לעוה"ו ולא לעוה"ב כ"י בסנהדרין כתיב אספה לי שבעים איש עמ"ש בלק"ת פ' במדבר בהביאור ע"פ וארשתין לי פ"ג אשר לי מורה על ע"ק שהוא בחי' כי לא אדם הוא להנחם, ועמ"ש בבוך תרי"ט א' די"ג ע"א בהגהות לד"ה בכ"ה בכסליו בענין מארז"ל במד"ר פ' ויצא פ"ע בענין שם הגדולה לאה גדולה במתנותיה כהונה לעולם כ"י בית דוד לעולם, דר"ל ה' גדולה היינו ה' ראשונה של שם שבה מאיר ע"ק ולכן הא לעולם, והיינו מ"ש במד"ר פ' ויקרא שם בכהנים כתיב וכיהנו לי כ"י בודד כתיב כי ראיתי בבניו לי מלך בש"א סי' י"ו, וא"כ בסנהדרין שנאמר אספה לי היינו ג"כ שנמשכו מבחי' ע"ק, והיינו לפי שהם זקנים מאיר בהם מבחי' ועתיק יומין יתיב ועמ"ש מזה בהביאור ע"פ ראשי המטות דתקס"ו ושם פ"ד הבאתי מ"ש בפרדס בערך סנהדרי גדולה וקטנה וז"ל הגדולה הא בבניה (הג"ה זהו ה' גדולה דלאה שהוא בבניה כנ"ל עכ"ה) מתגלית בתפארת (הג"ה חשארז"ל במשנה בסנהדרין פרק הנחנקין שממנה תורה יוצאה לכל ישראל, כי תורה היינו תפארת ע' פרדס ערך תורה ואורייתא מחו"ב נפקת זהו אשר סנהדרין ע' זקנים שמקבלים מחו"ב אמרו עליהם שמהם תורה שהיא תפארת הכולל חו"ג יוצאה לכל ישראל, ובפרדס ערך לשכת הגזית שהם דנין דין אמת לאמתו, אפ"ל אמת היינו תפארת ע' זהר ר"פ ויקרא דף הראשון ע"פ ונתתם לי אות אמת, ופי' לאמתו זהו ע"ד תתן אמת ליעקב דקשה דהא יעקב היינו תפארת שנק' אמת, וא"כ מהו תתן אמת ליעקב, אלא הפי' שיאיר בחי' ע"ק בתפארת שזוהו אמיתית האמת, ועמ"ש מזה בלק"ת פ' מסעי בהביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השלישי, וזהו שהסנהדרין דנין דין אמת לאמיתו כיון שבהם מאיר הבניה הנק' עתיקא, והנה משארז"ל במשנה ספ"ק דמכות סנהדרין ההורגת א' בשבוע דהיינו א' בשבע שנים נק' חבלנית וכ"פ הרמב"ם פי"ד מה' סנהדרין הלכה יו"ד, זהו ג"כ משום שמאיר בהם הארת ע"ק ששם החסד גובר כ"י עכ"ה) והטעם כי ע' סנהדרין הם ע' ענפים שבתפארת שהם ז' ספירות כל אחת כלולה מיו"ד (הג"ה ע' זהר פ' בשלח דס"ב ע"ב ע"פ ויבואו אלימה ושם שתיים עשרה עינות מים ושבעים תמרים שפי' ואתחקף אילנא קדישא שהוא תפארת בתריסר תחומין בארבעה סיטרי עלמא ואתחקף בשבעין ענפין וכולא כטונא דלעילא עכ"ל, וע' בזהר פ' במדבר דק"ח ע"ב גבי דהא אילנא עילאה קדישא כ"י עכ"ה) ומרבע"ה שהוא הדעת הרי ע"א והכלל הכולל הם ע"ב וסנהדרי קטנה הם במל' כ"י עכ"ל, ועמ"ש בענין ה' קטנה רחל, והנה בשבעים זקנים נאמר ואצלתי מן הרוח כ"י א"כ משה לגבי העי

זקנים מעין הבחי' של ערך המאציל לגבי הנאצלים ויש לחלק זהא המאציל מן הרוח של משה אינו משה כ"א ואצלתי כו', אלא י"ל כערך הכתר לגבי ע"ס כו' שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים, כך משה ממוצע בין בחי' ויאצל כו' ובין הע' זקנים, והיינו כי הע' זקנים הם ז"ת שכל א' כלול מיו"ד, ומשרבע"ה בחי' דעת שהוא המחבר כח"ב אל ז"ת כו', ולפי כתאריז"ל משה רבינו ע"ה בחי' יסוד אבא שהוא דעת עליון כו' ובמקום משה הוא המופלא של ב"ד שממשיך מבחי' מופלא שהוא הכתר כו' ועם היות הע' נק' זקנים אכן המופלא י"ל ע"ד סבא דסבין עמ"ש מזה בתגהות לד"ה בכ"ה בכסליו, עכ"פ מזה מובן קצת ענין אספה לי שבעים איש לי דייקא חח"ב לט"ב, ח"ג ע"ד ק"ד.

ה) זח"ב פ' יתרו דפ"ו ע"ב דכד אינון קיימין קמי' דר' שמעון מבוועין דליבא פתיחין לכל עיבר וכולא מתגלייא וכד אתפרשנא מיני' לא ידענא מידי וכל מבוועין סתימין א"ר חזקי' הוינו דכתיב ויאצל מן הרוח אשר עליו ויחן על שבעים איש הזקנים, כבוצינא דא דנהרין מיני' כמה בוצינין כך רשב"י מארי דבוצינין הוא נהיר לכולא כו'. י"ל כמ"ש בלק"ת בשה"ש בהביאר ע"פ שחורה אני ונאווה דרוש השני פ"א ח"ל אך גם זאת כדי שיהי' האור א"ס יכול לבא לידי גילוי שיתהווה מזה כל הספירות צ"ל מקודם בחי' ממוצע בין המאציל לנאצלים ואז יוכל האור א"ס לדוות ולחיות הספירות והממוצע זהו כתר כו' עכ"ל, ואעפ"כ דאי הספירות נתהוו מהמאציל ממש, אלא שזהו ע"י הכתר שתחלה האציל בחי' הכתר שהוא אור כללי להע"ס כמ"ש בע"ח שער מא' פ"ג כמו עד"מ התהו שהוא הגיולי לפ"ד הרמב"ן בפני החומש בפ' בראשית הוא מקור ד' יסודות ארמ"ע בן הכתר כו' ואז אח"כ ע"י הכתר האציל הע"ס בפרטות וכן עד"ו ההמשכה מע"ס דאצי' בבריאה הוא ג"כ ע"י כתר דבריאה ע"ש בלק"ת פ"ג, וזהו כמו ענין משה שבו ועל ידו האציל הקב"ה הרוח על ע' זקנים כמדליק נר מנר וכנ"ל ססעי' ד' שזהו ענין המופלא שעל ע' סנהדרין כו', ועד"ו ענין רשב"י שהי' נשמה דאצי' לכן בו ועל ידו דוקא נמשך החכמה לתלמידיו וחביריו שהיו מבריאה, ובוהר ס"פ בהעלותך דקנ"ו סע"א פי' שזהו כדמיון הלבנה שמקבלת האור מהשמש כמ"כ רה"ק של הע' זקנים הוא מבחי' סיהרא וכ"כ שם דקני"ה ע"ב, ומשה הוא בחי' שמשא וע"ד כתיב ואצלתי מן הרוח אשר עליך שלפי שהם מבחי' סיהרא ע"כ הם צריכים לקבל האור מבחי' שמש שהוא משה, וע' בוהר ר"פ בהעלותך מענין שמשא ח"ל דקמ"ח סע"ב ת"ח בהעלותך את הנרות אליו בוצינין עילאין דכולהו נהירין כחודא מן שמשא ועיין זהר ר"פ וילך מענין אשר משה הוא בחי' שמשא, ומכ"ז יובן ענין המבואר בלק"ת פ' במדבר בדי"ה במדבר סיני באוהל מועד תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן שהעלאות הנשמות ע"ד מי זאת עולה מן המדבר מתחלה למשפחותם ע' נפש ואח"כ ליי"ב שבט"ים הכל ע"י משה והיינו כנ"ל בענין הע' זקנים שמקבלים ע"י משה דוקא, לכן כמ"כ ההעלאה של הנשמות לבחי' ע' נפש שהם כענין ע' זקנים זהו ג"כ ע"י משה דוקא.

ו) בילקוט פ' בהעלותך במקומו ע"פ אספה לי שבעים איש תוך רמז
 תשל"ו כנגד שבעים יו"ט שנתן להם הקב"ה ואלו הם שבעה
 ימי הפסח ושמונה ימי החג ור"ה ויוהכ"פ ועצרת ונ"ב שבתות הרי שבעים
 ד"א כנגד ע' נפש שירדו למצרים עכ"ל. ובמ"א אות ע' ססעי' ל"ב כ'
 ז"ל ע' זקנים כנגד ע' יו"ט שיש לישראל והנה הע' זקנים כנגד ע' רברבי
 דבינה ויו"ט בבינה עכ"ל. ועיין מענין ע' רברבא בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה
 ואהבת את ובסידור שער הק"ש בד"ה זה פנחס דרל"ו ובוזר תרומה דקל"ג
 ע"א שזהו ענין א"ב דאל אדון שאומרים בשבת, ובמ"א נת דאתון רברבין
 זהו בבינה מצד הארת הכתר שמאיר בבינה, ואיך ההפרש בינם לאתון
 זעירין כמו ההפרש בין אנכי ובין אני כו'. והנה מ"ש ויו"ט בבינה צ"ע
 ודא יש בהם נ"ב שבתות אשר שבת הוא בחכמה, אלא צ"ל משום דבשבת
 מאיר הארת ע"ק ששם סוד הזקנה הראי' שגם שרו של עולם הנק' נער
 אומר נער הייתי גם זקנתי פי' גם זקנתי היינו בשבת שאו עולה באצ"י אשר
 שם מאיר בחי' עת"י קדמון ונצחי, ועי"ו אומר גם זקנתי ע"י שבשבת מאיר
 בו הארת עת"י המאיר באצ"י, ואח"כ כשהחור ונמשך ביצי' בימי החול נעשה
 בחי' נער והוא מ"ש בוזר פ' פנחס דרי"ו סע"א בפ"י אנוש כחציר ימיו
 אנוש דא רזא דההוא נער דסליק לסיבו ואתהדר כמלקדמין, וביאר שם רבינו
 ז"ל ע"ד הנ"ל כי אימא מקנא בכורסייא שהוא עולם הכריאה, להאיר זיו
 השכינה בג"ע העליון שהוא בכריאה ח"א מקנן ביצי' ומתלבש בבחי' מט"ט
 ו"ק דיצי' (ע' בלק"ת בשה"ש בהביאור ע"פ ששים המה מלכות דרוש השני
 ושם ספ"ב בענין יוצר אור ובורא חושך) ונק' נער (ע' הטעם בת"א פ' וישב
 סד"ה בכ"ה בכסליו בענין חנוך לנער ע"פ דרכו ועוד בת"א פ' תרומה
 בד"ה ביאור לענין הכרובים ומ"ש במ"א ע"פ ונערים ממשחה נגינתם ובלק"ת
 פ' צו בד"ה והי' אור הלבנה ושם פ"ב) ובשבת שיש עליות העולמות או ו"ק
 דיצי' עולים בשרשם באצ"י בבחי' ו"ק דאצ"י ובאצ"י מאיר אור א"ס הקדמון
 ונצחי ונק' עתיק יומין ע"כ גם ו"ק דיצירה מקבלים מבחי' זו, ולכן גם
 ו"ק דיצירה שעולים במקומן ו"ק דאצ"י נק' גם זקנתי, והו' דסליק לסיבו
 כו', אך כאשר חוזר ונמשך ביצי' בימי החול חוזר ונעשה בחי' נער שהוא
 בחי' קטנות ולכן נק' אנוש כחציר ימיו כמו החציר שקוצרים אותו וחוזר וגדל
 וחוזרים וקוצרים אותו וחוזר וגדל כו', והנה המק"מ פ' פנחס בשם ג"ב
 מהר"ו פי' דסליק לסיבו כשעולה לבריאה אזי נעשה זקן וכשיררד ליצי'
 חוזר ונעשה נער וזהו וישב לימי עלומיו עכ"ל צ"ל דס"ל דבריאה ג"כ
 כיון שאימא מקנא בכריאה הוא ג"כ בבחי' זקנה כי ע' רברבא שהוא בבינה
 הוא בחי' ע' זקנים כנ"ל בשם המ"א ואולי זהו ענין ששם מאיר בחי'
 עתיק יומין דבריאה שמבחי' זו הוא שרש ג"ע העליון וכיון שמאיר שם
 בחי' עתיק דבריאה נק' ג"כ גם זקנתי כו', עכ"פ כיון בשבת ויו"ט מאיר
 בחי' עת"י ועיין זהו ס"פ אחרי דע"ט ע"ב זהו אשר הע' זקנים הם כנגד
 עת"י דכמו שיש ע' ימים טובים בכל שנה שבהם מאיר הארת עת"י, ומה
 שהם ע' ימים דוקא י"ל נגד השיבה שהוא בחי' ע', כך בנפש זהו ענין ע'
 זקנים שבהם וע"י מאיר מבחי' עת"י ואפי' ביומין דחול ממשכיכים בחי' זו
 ע"י עסק תורתם, וזהו שארז"ל במשנה פ"ק דזבחים א"ר שמעון בן עזאי

מקובל אני מפי שבעים ושנים זקן דהל"ל שבעים ושנים זקנים, אלא המכוון כמו ע' גפש נק' גפש לשון יחיד ע"י הביטול שלהם כמ"כ או כ"ש ע' זקן שהם בבחי' ביטול דחכמה כח מ"ה ע"כ נק' זקן לשון יחיד שלכן נאמר בהם אספה לי אסיפה היינו התכללות חייבור, גם י"ל שע"י התכללות זו מאיר בהם בחי' זקן דהיינו בחי' עת"י כו', וזהו אספה לי שבעים איש שע"י האסיפה והתכללות של שבעים איש יהי' בחי' אסיפה לי שיאיר בהם בחי' עת"י, וזה שארז"ל משבטלה סנהדרין בטלה השיר מבית המשתאות דקשה מה ענין סנהדרין לשיר אלא לפי שהם נגד ע' יו"ט תרי ביו"ט שייך עונג ושמחה ולכן הי' שייך השיר, משא"כ משבטלה סנהדרין כו' ואין גלוי בחי' עת"י כו', ולע"ל נאמר אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדיו כי לע"ל אפי' גם בבחורים בחי' נערים יאיר מעין התארה שבזקנים כמ"ש הנער בן מאה שנה ועמ"ש מזה בלק"ת פ' צו בד"ה והי' אור הלבנה כו' וזהו ג"כ מ"ש זכרי' ח' ד' עוד ישבו זקנים וזקנות בירושלים ואיש משענתו בידו מרוב ימים, וכ"ז המכוון שיהי' עוד תארת ע"ק ע"ד חדש ימינו כקדם, ומזה נמשך השמחה או תשמת כו' היינו שהאל"ף אלופו של עולם יאיר בבחי' ז' המדות כו' וזהו ע"ד שם נשמחה בו.

קיצור. שבעים זקנים כנגד שבעים יו"ט שיש בכל שנה, ע"ד נער הייתי גם זקנתי שרו של עולם אמרו שביומין דחול הוא בחי' נער ובשבת שעולה באצי' נעשה זקן ע"י שבאצי' מאיר ע"י (הג"ה ור"ל כי ע"י בחי' המתנשא מימות עולם שנעתק ונבדל מיומין עילאין ע"כ ההמשכה משם א"א לבוא דרך התלבשות עו"ע כ"א בבחי' דילוג ונמשל לבחי' שערות, וע' בסודר סד"ה עבדים היינו שמו"ת שבכתר נמשך ע"י התלבשות באו"א משא"כ מג"ד ולכן זהו התארה אף שבאה דרך שערות גבהות הוא מבחי' המשכה דז"ת שבאה דרך התלבשות וע' בלק"ת פ' נצבים בהביאור ע"פ כי כארץ תוציא צמחה וע' בהביאור ע"פ שוש איש ספ"ג בענין י"ג מדה"ר שהם י"ג ת"ד שאף שבאים רק בבחי' שערות כחם גדול להיות נושא עון לפי שנמשכו מבחי' מו"ס שהוא פנימיות הכתר ומזה יובן מעלת הארת ע"י עכ"ה*) ובבחי' שבעים יו"ט מאיר הארת עתיק ולכן נאמר בהם שמחה ועונג, וע' זקנים שהם סנהדרין האיר בהם ג"כ הארות השערות דעת"י שנמשכו ממו"ס, ונקי ג"כ עיני העדה ע' לק"ת בהביאור ע"פ ואתחנן פ"א די"ל שממשיכים להיות עין ה' אל יראיו עיני ה' אל צדיקים ע"י שעבודתם בבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא ע' בלק"ת בשה"ש בד"ה לבתתני כו' באחד מעיניך, וכ"ז זכה אברהם ע"י המילה כנ"ל סעי' א' * בענין אספה לי שבעים איש, ואפשר לקשר ענין זה ע"ד הדרוש המבואר בלק"ת בד"ה בהעלותך את הנרות שסוף הדרוש שע"י אה"ר דאהרן באורך נראה אור נמשך בחי' כשמן הטוב כו' הזקן זקן אהרן לזרד ע"פ מדותיו שיהי' הגלוי למטה כמו למעלה, וזהו

עכ"ה : בבוך גרוסמאן גוסף : וע' לקו"ת דס"ז ע"א.
 כנ"ל סעי' א' : ע"כ נמצא בבוך באב' 61, ומכאן עד סיום המאמר נעתק מבוך באב' 19. — בבוך גרוסמאן סיום המאמר הוא באו"א, ונעתק להלן.

גיב ענין שבעים זקנים שהם הממשיכים גלוי זה דבתי' שירד על הזקן, והנה זקן שקנה חכמה הענין קנה יש להעיר ממ"ש בדרוש חמשה קנינים קנה הקב"ה תורה קנין אחד תקנין יש בו משיכה וכסף, ודהע"ה הי' מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה בבון ויקרא פ' בור ע"ש באריכות, ועד"ז יש לפרש ענין זקן שקנה חכמה והשבעים זקנים נמשך מבחי' ואצלתי מן הרוח אשר עליך, וכן הזקן זקן פי' במד"ר פ' ויקרא ספ"ג דהיינו זקן משה תקן אהרן, ועין מזה בזח"ג דפ"ח סע"ב ובמק"מ שם בשם הר"ר צמח.

בבון גרוסחאן: ועיי' בפרד"ס שער כ"ז הוא שער האותיות פי"ט פ"י כי האות הוזה עיקרה ביסוד כו' וסיים ויש עין אחר שהוא עין פקוח שאין גבות עני' כלל והוא בסוד עליון בא"א כנדרש באדרא עכ"ל ועיי' מזה באד"ר נשא דקב"ט סע"ב ודק"ל תחילת א' ושם פי' אשר יוסף זכה להשגחה מבחי' טובעין דא"א מ"ט כי נתן מלחמו לדל ובפי' האד"ר שם פי' דל הוא בחי' מל' והיסוד שהוא יוסף נותן מלחמו לדל ע"כ זכה לאשגחותא דעין דא"א וזהו בן פורת יוסף בן פורת עלי עין ועד"ז י"ל ענין ע' יו"ט שנתנו לישראל שבהם מאיר עיני פקחא דא"א ואולי עיי' מאיר ג"כ בכל הימים כנודע שיש הארת שבת בימי החול ואפ"ל כי הנה יש עוד בחי' שאינה טובה והו"ע עין תלויה שבפסוק יכרסימנה חזיר מיער כמ"ש בלק"ת פ' ראה בד"ה וכל בניך לימודי ה' ושם פ"ג אך ע"י שמאיר מבחי' עיני פקחא דא"א או אין שליטא לבחי' עין רעה וכמ"ש באד"ר שם מפני מה זכה יוסף דלא שלטא בה עני בישא מפני שזכה לאשתקלא בעינא טבא עילאה עכ"ל ועיי' בלק"ת פ' ראה בהקיצור מד"ה כי תשמע בקול סע"י ו'.

אספה לי שבעים איש מזקני ישראל כו' ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם כו'. הנה כתיב סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם ואי' במדרש דקאי על אברהם שבזכות המילה זכה לסוד הו"י סוד בגימ' ע' הוא ע' נפש דיעקב ועי' זקנים כו' ואי' במדרש שלא גילה סוד המילה עד עשרים דור כו'. הענין הוא דסוד המילה בשרשו הוא בהמשכת אור העצמו' ממש והוא בחי' אור הסובב העצמי שנק' בחי' עשרים שהוא הכיף כמשל כף היד שמחבק לכל הנתפס בו וכמ"כ כתי' למעלה וימינו תחבקני שהוא בחי' אור הסובב העצמי שסובב ומקיף לכל העולמות מראש עד סוף כו' באין שום התחלקות הממדיגות מעלה ומטה ואצי' ועשי' שוין קמי' והוא בחי' הכתר (עיי' בלק"ת ביאור יונתי כו') (כי בחי' החכ' ראשית הגילוי בבחי' הממלא לבא בהתחלקות הממדיגות דכל העולמות מראש עד סוף אבל בחי' הכתר ע"ז נאמר מבלי אשר

ימצא ראש וסוף כו') וגם עשרים גימ' כתר וזהו הנק' סוד ה' כו' כי הנה
 כתיב כי אל דיעות ה' ב' דיעות ד"ע ד"ת ד"ת הוא מאין ליש דהיינו האור
 האלקי שבא להחיות ולחיות העולמות שנראים העולמות והנבראים לבחי' יש
 והאור האלקי המחי' המהווה אותם נק' אין ע"ש שאינו מושג כו', ד"ע הוא
 איך דקמי' ממש שהעולמות והנבראים כלא חשיבי קמי' ונק' מיש לאין (ולפי
 מ"ש בד"ה מזמור שיר ליום השבת כו' דבחי' החכ"ע נק' ד"ע והרי בכאן
 נראה דקאי על בחי' הכתר וצ"ל במ"ש שב' דיעות הללו בלמעלה יותר
 דגם בחי' החכ' נק' ד"ת כמ"ש והחכמה מאין תמצא דהיינו מאין ליש ועיקר
 ד"ע הוא איך דקמי' ממש בבחי' אור הכתר העצמי ופנימי שנק' אור הסובב
 העצמי שלמעלה מעלה ממה שנק' בשם בחי' סוכ"ע שהוא מקור הממלא
 עכ"פ כמ"ש בד"ה והתהלכתי כו' שנק' בחי' שמש אבל בחי' עצמו' ופנימי'
 הכתר שהוא אור הסובב העצמי הוא הנק' אור הגנוז כו' וכמשי"ת שנק'
 קדש הקדשים וזהו שנק' סוד ה' כנ"ל וד"ל) ובחי' ד"ע זה נק' סוד ה' וע"י
 המילה הוא שבא בהתגלות למטה שז"ש ובריתו להודיעם לבא בבחי' דעת
 למטה ואי' במדרש ע"פ בזאת יבא אהרן אל הקדש בזכות המילה שנאמר בה
 זאת אות הברית יבא אהרן אל קדש הקדשים. דהנה כתיב והבדילה הפרוכת
 לכם בין קדש ובין קדש הקדשים דכמו שיש הבדל בין קדש לחול. (ולפי
 מה שנת' בד"ה וראיתי שיש יתרון במה שנק' ששת ימי החול שהן המדות
 העליונות שנק' יומין ולהיות באין בהתלבשות בתוך העולמות והנבראים
 נק' ימי החול אבל שבת שהוא בחי' החכמה נק' קדש דהגם שנת"ל שהחכ'
 ראשית הגילוי דממלא מ"מ הוא למעלה מע' מהיות בא בהתלבשות בתוך
 העולמות והנבראים כמו המדות העליונות ונק' רק בחי' קדש רק שהוא
 ראשית הגילוי להם כו' והגם שנת' בד"ה כל מחלוקת שהיא לש"ש כו' דגם
 פנימי' ועצמי' החכ' הוא למע' מסדר ההשתלשלות דממלא אפ"ל דגם פנימי'
 החכ' עכ"פ שרש לכל עיקר אור הממלא וכנ"ל בבחי' סוכב המקור להממלא
 וכמ"ש בד"ה והתהלכתי כו') כמ"כ יש הבדל בין קדש לקדש הקדשים (ולפי
 הנ"ל זהו ההפרש בין סוכ"ע דחכ' לאור הסובב העצמי דכתר וכמ"ש בד"ה
 מזמור שיר ליום השבת הנ"ל דגם ח"ס שהוא בבחי' חכ' שבכתר אין ערוך
 לבחי' פנימי' ועצמו' הכתר כו' וע"י המילה דוקא הוא שנכנס אהרן לבחי'
 קדש הקדשים. והענין הוא כמ"ש בגמ' שיש ז' הבדלים עד שיש הבדל בין
 ישראל לעמים שהוא בין הקדושה להקליפות כו' וזהו ג"כ ענין הערלה המבדלת
 כו' כידוע וע"כ ע"י הסרת הערלה למטה עי"ז דוקא הוא שהוסרו כל ההבדלים
 עד שרשם הראשון דהיינו בין קדש לקדש הקדשים ואז יבא בהתגלות גם
 בחי' קדש הקדשים הנ"ל שהוא בחי' הכתר עליון כנ"ל וע"כ נאמר בזאת
 בזכות המילה יבא אהרן אל הקדש דהיינו קדש הקדשים הנ"ל שזהו בחי' סוד
 ה' שנגלה לאברהם ע"י המילה כנ"ל. ובזהר איתא בענין ע' נפש דיעקב
 שזהו שב' כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה כו' ששים ויש ועוד ד' ה' ה'
 במצרים שזהו בחי' סוד הוי' ואיתא שם רזא דעמודא דאמצעיתא הוא ס'
 ורזא דצדיק הוא וי"ו והו"ע וי"ו רבתי וי"ו ועירא כו' וי"ו רבתי היינו
 שבראשו יר"ד שהוא החכמה וקוצו ש"י הוא בחי' הכתר העליון הנ"ל, ואז
 המדות בתכלית הגדלות שכלולים כל א' מיור"ד ונק' ס' אבל כשהמדות

בקטנות הם רק וי"ו (ואפ"ל דהמדות ה"ע הוא מה שבא בהתלבשות בעולמות כנ"ל ושהם באים לסיבת העולמות כנ"ל הם בבחי' הקטנות בצמצום גדול ונק' זיא אבל אותן המדות עצמן כמו שהן בשרשן באור העצמי הנ"ל שהוא בחי' הכתר עליון המה בתכלית הגדלות וכלולים כ"א מיו"ד וכמ"ש בבה"ז בד"ה ויהיו חיי שרה כו' שבחי' הכתר הוא רוא דמאה להיות שכל הע"ס כשהם בבחי' הגדלות דכתר כלולים כ"א מיו"ד כו') וזהו רזא דעמודא דאמצעותא (שהוא הת"ת שעולה עד העצמו' הוא הכתר העליון) הוא ס' שהוא וי"ו רבתי שבראשו יו"ד כנ"ל אבל רזא דצדיק שהוא יסוד המשפיע למל' שרש העולמות הנבראים הוא וי"ו בלא יו"ד בראשו שהן המדות בבחי' הקטנות ועו"ג העשיר לא ירבה והדל לא ימעט כו' ומדקא' העשיר לא ירבה משמע שהי' ביכולתו להרבות רק שהציוי הוא שלא ירבה כו' (וכן הדל לא ימעט שביכולתו להמעט רק שהציוי היתה שלא ימעט כו') הענין הוא דהעשיר היינו מצד פנימי' ועצמו' הכתר שהוא אור הסובב העצמו' כמו שהוא מצד עצמו' אא"ס ממש שביכולתו להיות ספי' עד אין קץ (כמ"ש בת"א) אך זה עלה ברצונו כו' שיהי' כל המשכות אלקו' גם היותר נעלה רק בבחי' ע"ס לבד (וכמ"ש בסי' עשר ולא אחו' עשר כו') והדל שהוא בחי' יסוד שהמדות העליונות נמשכים בצמצום על ידו כנ"ל אעפ"כ לא ימעט מעשר כי ישנם כל הע"ס גם כשהם בקטנות (ר"ל גם במדות הנמשכי' בעולמות בצמצום ישנם גם ג"ר דחב"ד אך שהם בהעלם ובקטנות ולא נגלות רק המדות וכמ"ש במ"א בענין מושכל מורגש מוטבע ע"ש ד"ל) ואי' בלקוטי הש"ס לאריז"ל שעו"א טוב שכן קרוב מאז רחוק דשכן קרוב הוא בחי' היסוד שנמשך לצורך התהוות העולמות וחיותם וקיומם שכ"ז נמשך בכל עת ואינו מסתלק ח"ו אפי' כרגע ואין הפרש בין זמן הגלות כו' וע"כ נק' שכן קרוב אבל המדות כשהם בבחי' הגדלות דכתר עליון נק' אח רחוק דבגלותא אסתלק לעילא כו' חזו בחי' ס"ו בסוד וכ"ז בא לגילוי לבחי' הד' שהוא המל' שנק' דבר הוי' וגם מטעם שמתלבש בד' חיות שאז דוקא הוא שרש לכל הנבראים כידוע (ובחי' המל' מקבל ב' השפעות הללו דבחי' הגדלות ובחי' הקטנות הנ"ל שז"ש דוד מכל מלמדי השכלתי כו' דבחי' דוד הוא בחי' המל' שמקבל כל ההשפעות הנ"ל אך נראה במ"ש שזהו סוד ה' ליראיו והינו שמתחברים ב' השפעות להיות כא' להיות נגלות בחי' המדות כמו שהם בגדלות גם בבחי' יסוד שבא לסיבת העולמות וכ"ז נמשך בבחי' המל' שנק' ד' כנ"ל (וכמשי"ת) וע"ז א' דוד מכל מלמדי השכלתי כי דוד הוא בחי' מל' ומקבל כל השפעות הנ"ל (דבחי' הת"ת היסוד) שז"ש מכל מלמדי השכלתי דכל בגימ' גרין שהוא שער הנ"ן דבינה שהוא בחי' הכתר עליון (כמ"ש בלק"ת וע"ד להתגלות ע"י בבינה) וגם יסוד נק' כל (דיסוד ז"א בעתיקא אחיד כו') ע"ש שער הנ"ן דבינה שמתגלה ביסוד ז"א ובא בהתגלות בבחי' המל' שהוא בחי' דוד כו' (חזו סוד הוי' הנ"ל) כי עדותיך שיחה לי דהיינו שע"י התורה נמשך בחי' השפעות הללו שזהו ענין ס' מסכתות סוד הס' הנ"ל והם שיתא ס"מ הוי"ו קאי על פ"י המשניות הללו ונק' גמרא ונק' וי"ו שהוא פ"י וביאור הוי"ו כי כשמדבר בפה וי"ו נשמע גם וי"ו האחרון בפ"י וביאור הוי"ו הראשון (וכנ"ל דוי"ו ראשון הוא הוי"ו רבתי בחי' ס' הנ"ל וי"ו האחרון הוא בחי'

יסוד וי"ו זעירא הנ"ל, אך שבכאן ר"ל שבא בהתגלות וי"ו רבתי גם בוי"ו זעירא וכנ"ל בפ"י סוד הוי' והוא ע"י כי עדותיך שיחה לי שהוא הדבור בפתל דוקא וכמו חיים הם למצאיהם בפה דוקא כמ"ש במ"א) ונמצא בכ"ז יובן דבחי' סוד הוי' זהו ע' נפש דיעקב כנ"ל במ"ש כל הנפש הבאה ליעקב כו' ובא כ"ז ע"י המילה כנ"ל וד"ל. ומעתה י"ל מה שסוד הוי' הוא סוד ע' זקנים שז"ש אספה לי שבעים איש כו', ובהקדים מ"ש הבונה בשמים מעליותיו ואגודתו על ארץ יסדה האי' במדרש אימתי בונה שמים מעליותיו כשאגודתו על ארץ יסדה הענין הוא עפ"י מ"ש בגמרא כתיב העמדו זרים ורעו כו' וכת"י ואספת דגגך ל"ק כאן כשישראל עושין רש"מ וכאן כשאין עושין רש"מ כו' ונת' בד"ה והתהלכתי דפ' שני' נק' אין עושין רש"מ מפני שלא נאמר בה בכל מאדך כו' דענין רש"מ היינו להמשיך פנימי' הכתר שנק' רצה"ע גם למטה בבחי' מקום דממלא הוא ע"י בכל מאדך דוקא שהוא בחי' אה"ר בלי גבול דוקא ובפרקי ר"א איתא דבזמן שישראל עושין רש"מ הארץ שותה מאוצר העליון שנאמר יפתח ה' לך את אוצרו הטוב כו' והנה בחי' אוצר העליון הוא מ"ש בחנה ותתפלל חנה על הוי' דהיינו למע' מבחי' הוי' (דהוי' הוא בחכ' כמו הוי' בחכ' יסוד כו' ועל הוי' הוא למעלה מבחי' החכמה דהיינו בבחי' הכתר שלמעלה גם משרש החכמה בבחי' הכתר שהוא בחי' ח"ס) וכמו אשריכם זורעי על כל מים דיש כמה מדריגו' במים וכמו ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן (שהוא בחי' נהר דבינה וכת"י ומעיין יוצא כו' שהוא בחי' מעיין דחכ') עד דכת"י ונהר יחרב ויבש שהוא בחי' המשכות האור למטה מטה כו' ופ"י על כל מים היינו בבחי' הכתר העצמי הנ"ל (וזהו למעלה גם משרש החכ' בכתר רק בפנימי' ועצמי' הכתר העליון כנ"ל) (ונראה לומר שבאמת גם פנימי' החכ' נק' על דהיינו מים העליונים שמעל לרקיע וכ"י יהושע (תענית ד"ט ע"ב) ומה שבי' בפר"א מאוצר העליון זהו למע' גם מבחי' פנימי' על דפנימי' החכ' כי פ"י מאוצר העליון ר"ל מבחי' פנימי' הכתר העליון שנק' אור הגנוז כנ"ל) וכ"ז תלוי בזמן שישראל עושין רש"מ דהיינו ע"י אהבה דבכל מאדך כנ"ל זהו פ"י המדרש אימתי בונה שמים מעליותיו דהיינו שיהא הגילוי למטה (וכמו אני אענה את השמים כו') מעליותיו שהוא מ"ש על הוי' וכן על כל מים ומ"ש מעליותיו דאי' קוב"ה בגלותא אסתלק לעילא לעילא (ואפ"ל כנ"ל דהיינו בחי' פנימי' חכ' עילאה שנק' מים העליונים ובחי' הכתר הוא שנק' על כל מים) ושיהי' הגילוי למטה מבחי' לעילא לעילא (זהו בחי' פנימי' הכתר הנ"ל) הוא דוקא כשאגודתו על ארץ יסדה דהיינו כשישראל באגודה אחת שנק' כלה שכולה מהכל כמו כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם כשכולים כולם כא' (דהיינו ע"י אהבה דבכל מאדך הנ"ל דבפנימי' ועצמו' הנשמה שנק' בחי' חידה שעז"נ במ"א ויחזן ישראל כאיש א' כמ"ש במ"א), וזהו ג"כ מ"ש אספה לי שע"י אסיפה שלמטה שיהי' כל ישראל באגודה א' (כנ"ל באה' דבכל מאדך) או עי"ז יבאו לבחי' לי שא' במדרש כ"מ שנאמר לי אינו זו לעולם וי"ג דברים נאמ' בהם לי וכמו ראיתי בבניו לי מלך כו' (וכמשנ"ת שהמלוכה לעולם) וכת"י חדר עברי נשיא להם לעולם הוא בבחי' עצמו' אא"ס דכת"י אני ה' לא שניתי כו' ועז"נ קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ואמרו"ל אין אמת אלא

תורה שע"י התורה נמשך בחי' אמיתית ועצמות אא"ס שהוא מ"ש אני ה' לא שניתני כו' כי ההיפך מבחי' אמת הוא בחי' הכזב שז"ש כמותא מים אשר לא יכזבו מימיו דר"ל אשר לא יהי' להם הפסק וכמו אל תכזב בשפוחתיך שא' השונמית שלא תמשוך נשמה לבני מבחי' אשר יש לו הפסק (וז"ש כל האדם כזב שמה שנמשך בציוור אדם בהשתלשלות חילוקי מדריגות יש להם הפסק וכמו שכל במוח דוקא וראי' בעין דוקא כו' כל אור לפי ערך הכלי כו') אבל עצמו אא"ס עליו כתיב אני ה' לא שניתני וע"כ הוא בב"ג בתכלית אין לו תחלה ואין לו תכלה כו' ונק' בחי' אמת (ראש תוך סוף בהשוואה אחת). וז"ש כ"מ שנאמ' לי אינו זו לעולם כו' וכ"ז בא ע"י שלמטה יהי' בחי' אגודה אחת דהיינו בבחי' אה"ר דבכל מאדך שאו ממשיכים רש"מ דהיינו בחי' פנימית הכתר כנ"ל ח"ש אספה לי שע"י האסיפה שלמטה יבא לבחי' לי הנ"ל וזהו בחי' זקני ישראל כי זקן שקנה חכ' ממקורה שהוא בחי' הכתר עליון ובשרשם הוא בבחי' עתיקא שעו"ג וע"י יתיב מלכותך מלכ"ע עלם כו', וע"כ נק' סנהדרי גדולה וע"ד מ"ש שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל ואי' במדרש דלאה נק' גדולה ע"ש שגדולה במתנותי' כהונה לעולם מלוכה לעולם וכמו חדר עבדי (שיצא משבט יהודה) נשיא להם לעולם כו' אבל רחל נק' קטנה שקטנה במתנותי' כי מלוכה דשאל לא נמשכה כו' ובוהר אי' שם ה' גדולה לאה ושם ה' קטנה רחל והוא בחי' ה' הראשון דשם הוי' שנק' גדולה כי הח' ראשונה יש בו יו"ד (בכתיבתו יו"ד בתחלה וממנו נמשך ההי') ובחי' היו"ד הוא שיש בו קוצו ש"י שהוא הכתר שעו"ג אני ה' לא שניתני וע"כ נק' גדולה במתנותי' במדרש כנ"ל אבל ה' אחרונה הוא שמקבל מבחי' וי"ו שהוא בחי' היסוד וי"ו זעירא הנ"ל וע"כ נק' קטנה במתנותי' כו' וז"ש ותקנא רחל באחותה דאי' בוהר ובמדרש איך שייך קטנה ברחל ואי' במדרש שוהו ע"ד קנאת סופרים תרבה חכ' ובוהר אי' תיאובתי' דעלמא תתאה להיות כנונא דעלמא עילאה דהיינו שיהי' התגלות אור העצמו' גם למטה מטה וע"ד שנאמר לע"ל ביום ההוא יהי' כו' שגם ההי' האחרון יהי' מקבל מבחי' היו"ד שהוא ב"פ י"ה כו' וזהו הטעם שנק' סנהדרי גדולה ע"ש שהמשיכו מבחי' פנימי' הכתר דאני ה' לא שניתני כו' וזהו שכתוב שדנו דין אמת לאמיתו כו' הענין הוא דכתיב תתן אמת ליעקב דהגם שיעקב שהוא בקו האמצעי הוא במדת האמת אך מ"ש תתן אמת ליעקב הוא בחי' אמת היותר נעלה כו' דקו האמצעי דיעקב נק' אמת ע"ש שמבריה מן הקצה אל הקצה ואינו כמו מדת אברהם ויצחק שיש להם הפסק וכמו מדת החו"ג שכאו"א מהם הפכו ומנגדו זל"ז וע"כ אברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק יצא ממנו עשו משא"כ יעקב קו האמצעי הי' מטתו שלימה כו' ובד"ה וידבר כו' נת' דגם מדת אברהם ויצחק נק' אמת שכולל ראש תוך סוף כא' כי אברהם המשיך מדת החסד כמו שהוא למע' באצ"י גם למטה מטה בהשוואה אחת ולא כמו שבא בסדר ההשתל' שמתמעט אור החסד בצמצום אחר צמצום כו' וכן יצחק במדת הגבו' וזהו ג"כ מ"ש בגמ' אלו ואלו דברי א"ח שהמשיכו כאו"א מהם במדת האמת כמו בשרשו למעלה ככה המשיכו למטה כו' וכמו הלל ושמאי הלל במדת החסד ושמאי במדת הגבו' כו' אבל מ"ש תתן אמת ליעקב היינו תוס' אור דעצמו' אא"ס דלאו מכא"מ איהו כלל למטה שיהי' נמשך גם למטה (ושם נת' שוהו

לאמתתה של תורה בחי' המשכות וגילוי עצמו' אא"ס שזהו סוד הלכה שנאמר בה ו'י עמו וכמ"ש בגמ' שהלכה כמותו בכ"מ וע"כ הגם שאמרו בפלוגתא דשמאי והלל אלו ואלו דא"ח מ"מ הלכה כב"ה וא' בגמ' שם הטעם משום דענותן ה' וכמו מרום וקדוש את מי אשכון את דכא ושפל רוח כו') וזהו ג"כ ענין סנהדרין גדולה שדנו דין אמת לאמתו בהמשכת אור העצמו' דאא"ס ממש וכמשנת בפנימי' הכתר שע"כ נק' זקן שהוא בחי' עתיקא הנ"ל (ולפי הנ"ל זהו בחי' סוד הוי' בחי' פנימי' ועצמו' הכתר שהתגלות זאת בא ע"י המילה וע"כ אי' במדרש שע"י המילה זכה אברהם לע' זקנים כו') ויובן ג"כ מה שנאמר בהם שבעים איש דשבעים לשון רבים ואיש לשון יחיד והוא ע"ד מ"ש בגמ' בבן עזאי שאמר מקובל אני מפי שבעים ושנים איש זקן ואי' בגמ' זקנים מבע"ל ומשני כולוהו כא' והענין הוא ע"ד מ"ש בפירש"י בחומש (פ' בהעלותך) במה שבעשו נאמר נפשות עשו וביעקב נאמר שבעים נפש דזהו עיקר ההפרש בין הקדושה לסט"א דסט"א דקדושה נק' רה"י וסט"א דקליפה נק' בחי' רה"ר טורי דפרודא שכל עיקר הפירוד ודהתחלקות הוא מצד בחי' היש של כל א"א שכא"א נתפס במהותו בבחי' יש וכא"א מנגדו ומהפכו זל"ז משא"כ בסט"א דקדושה נאמר במ"ת ויחן ישראל כאיש אחד כי מצד בחי' הביטול החכ' אין שום התחלקות ופירוד כלל וז"ש בגמ' כולוהו כא' דהיינו מצד שהם בבחי' זקן כנ"ל בבחי' עתיקא ע"כ הם בבחי' היחוד וכנ"ל שנק' רה"י משא"כ בקליפה דעשו כנ"ל וזהו ג"כ מ"ש שבעים איש לשון יחיד כנ"ל ח"ל.

ואצלת' מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם כו'. הנה ואצלת' משמע שהוא האצלת אור העצמי ומן הרוח אשר עליך משמע שהוא בבחי' משה דוקא כו'. הענין הוא דמשה ה' הממוצע בין האצלת דאור העצמו' לבין הע' זקנים וכמ"ש פני משה כפני חמה כו' דכמו השמש שממנה זורח האור לארץ ולדרים כו' שאין זה עצמו' אור השמש כ"א מאור העצמי שנמשך ע"י האמצע' מאור השמש כו' להיות כו' יש כמה בחי' בשמש הא' כמ"ש כי שמש ומגן ה' אלקים שהוא מה שבא להאיר בתוך העולמות והנבראים שבאים ע"י שם אלקים (וכמו בכל מע"ב נזכר שם אלקים כו') שמקבל מאור השמש דשם הוי' שהוא בחי' סוכ"ע כידוע הב' מ"ש וזרחה לכם יראי שמי שמש כו' שהוא גילוי אור העצמו' ממש שבא ע"א אמצע' השמש לבד כו' כמ"כ פני משה כפני חמה להיות שאור העצמו' מאיר למטה ע"י אמצע' משה שהוא כפני חמה כו' (ואפ"ל שזהו מ"ש פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה דכמו שהלבנה אין לה אור מצד עצמה להאיר כ"א מה שמקבלת מן השמש כמ"כ בחי' יהושע מקבל מפי משה וכמו ונתתה מהודך עליו וכ"ז בא מגילוי אור העצמו' שבא ע"י אמצע' בחי' פני חמה דמשה הנ"ל) וכמ"כ למעלה בבחי' עולם האצ"י ידוע שהכתר ממוצע בין עצמו' המאציל לנאצלים כו'. ובוזה יובן מה דאיתא במשנה בפלוגתא ח"א דמשה נחשב מכלל הסנהדרין והיו הסנהדרין ע"א וחי' דמשה אין נחשב ביניהם והיו הסנהדרין שבעים לבד ומשה על גביהן ונראה שזהו עצמו' כענין הפלוגתא שבסה"ק אם הכתר נחשב ממנין הספירות דלח"מ"ו אין הכתר נחשב ממנין הספירות וכמ"ש ראשית חכ' כו' ובפרדס איתא דיעה זאת וד' הרדב"ז דגם הכתר נחשב כו' וי"ל ששניהם אמת דמ"ש ראשית חכמה ודינו

בגילוי אור פנימי מה שבא בהתגלות ממש בתוך העולמות שראשית הגילוי הוא בחי' החכ' אבל הכתר אינו בא בגילוי בתוך העולמות כ"א שהוא רק ממוצע בין עצמו המאציל לנאצלים ומ"ש שהכתר נמנה בו היינו לגבי עצמו אא"ס דלאו מכא"מ וא"א להיות ממנו מקור להעולמות הנבראים אם לא ע"י בחי' הכתר הממוצע הנ"ל וא"כ בכלל זה גם כתר נחשב בו (ובמנין הספי' שאינם שייכים לעצמותו ממש כ"א להיות בא בתוך העולמות כנ"ל). זהו הטעם עצמו בפלוגתא שבמשנה אם משה נחשב במנין הסנהדרין דלגבי ההמשכה שנמשך למטה לתת בשר כו' הרי א' משה מאין לי בשר כו' ואין משה נחשב כו' אבל לגבי האצלת אור העצמו' שאינו נמשך רק ע"י משה וע"כ גם משה נחשב בכלל כו' ד"ל.

ומעתה י"ל מ"ש במדרש דשבעים איש המה נגד עי' יר"ט נ"ב שבתות ח"י
הפסח ושמונת ימי החג וכו' ימים דר"ה ויום א' דשבועות (וממדרש זה יש להוכיח דאין מניחין תפילין בחוה"מ מדקארום ליו"ט כו'). והענין הוא דכתיב נער דיתי גם זקנתי כו' וארז"ל שרו ש"ע אמרו והוא בחי' מט"ט ו"ק דיצירה האור שבא בבחי' ההמשכה לעולמות עד עולם העשי' כו' שבחול הוא בבחי' נער בבחי' הקטנות ובשבת ויר"ט בא לבחי' זקנה שהוא בתכלית הגדלות וכמו ההפרש בין נער לזקן שכל הכחות נפשי' שיש בזקן ישנם בנער רק שבנער המה בתכלי' הקטנות ובזקן המה בתכלית הגדלות ונער זה דמט"ט ו"ק דיצי' בחול נמשך בבחי' הקטנות דששת ימי החול (וכנ"ל במה שנק' וי"ו ועירא בחי' דל כו') ובשבת ויר"ט עולה למע' בבחי' זקנה בבחי' עתיקא כנ"ל שאז הע"ס המה בתכלית הגידול (והוא ע"ד הנ"ל בס"ו דסוד הוי' שקאי על המדות שנמשכו בעולמות שיש בהם עצמו' גדלות וקטנות) ועז"נ אנוש כחציר ימיו כו' דפי' אנוש דא הוא רזא דההוא נער כמ"ש בזהר וכחציר ימיו כי כל התבואות יש להן לגידולם כשקוצרין אותו בעת הזמיר לא יגדלו עוד עד זמנם כו' אבל החציר הוא העשב שקוצרין אותה והיא חזרת וגודלת תומ"י וקוצרין אותה עוד חזרת וגודלת כו' וכמ"כ הא רזא דההוא נער שבששת ימי החול הוא בתכלית הקטנות ובשבת ויר"ט נגדל ועולה למעלה כו' ותומ"י אחר שבת חוזר ומצמצם לסיבת העולמות הנבראים בבחי' הקטנות בימות החול כו'. ועכ"פ יובן שכשבת ויר"ט עולה בגדלות דבחי' זקנה שהוא בבחי' עתיקא הנ"ל וזהו עצמו ענין שבעים איש מוקני ישראל כו' שז"ש במדרש דשבעים איש נגד שבעים יר"ט כו'. ח"ש בגמ' משבטלו הסנהדרין בטלה השיר מבית המשתאות כו' שהשיר הוא העליות שעולה למע' כמו כל בעלי השיר יצאין בשיר וכמ"ש בד"ה מזמור שיר ליום כו' ופי' בית המשתאות הוא בשבת ויר"ט כו' (שמצוה לקדש על היין) וזה הי' בכח הסנהדרין להמשיך בבחי' עתיקא כו' שנק' סנהדרי גדולה כו' ועי"ז הי' למטה בכל שבת ויר"ט בחי' השיר שהוא והעלאה למע' בבחי' עתיקא כו' אך משבטלו הסנהדרין בטלה השיר כו' ח"ש לע"ל עוד ישבו זקנים וזקנות יחדיו כו' דהיינו המשכות בבחי' עתיקא כו' שנק' בחי' זקן (ולהיות שנמשך גם בבחי' המל' בחי' נוק' ז"ש וזקנתי כו') ויובן ג"כ מה שהיו שבעים איש שזהו שכתוב פקח עיניך כו' ואי' בזהר עיניך כתי' עין אחת והוא תרין עינין דאתהדרו לחד. הענין הוא עפ"י הידוע במ"ש עיני ה' אל צדיקים וכת"י עין ה' אל יראוי

והוא דאל הצדיקים נמשך מב' הקוין דחויג (ר"ל בהתכללות הקוין שע"י קו האמצעי שהיו ע"י התורה שנק' בשם ת"ת וכמו והת"ת זו מ"ת וכן המצות כו' דרמ"ח פקודין כו' המשכות החסד בכלל תשס"ה ל"ת בבחי' הגבו' בכלל שז"ש אנכי ולא יהי' לך כו' אבל אל יראיו נמשך מבחי' עין א' לבד בבחי' קו א' לבד ולפי"ז בחי' עין א' למטה מבחי' ב' עינים כו' אך מ"ש תרי עינין דאתהדרו לחד וזיינו בחי' עין א' שלמעלה מבחי' תרי עינין הוא בחי' עינא פקיקא דלא נאים שהוא בחי' פנימי' הכתר שעליו נאמר אני ה' לא שניתי ואין הפרש בין זמן הגלות כו' (שנק' שינה כידוע ועז"נ הנה לא יגום ולא ישן כו') והוא המאיר בכל שבת ויו"ט וזהו ג"כ ענין הע' זקנים בחי' עין א' הנ"ל דעינא פקיקא דלא נאים והוא גילוי בחי' עתיקא כו' ד"ל.

ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הכושית אשר לקח כי אשה כושית לקח. בשל"ה במסכת שבועות בתוך ד"ה שקר החן כ' שהתורה שבכ"פ נקראת אשה והיא כושית ופרש"י כושית בגימט' יפת מראה, כי תשבע"פ נק' עוז ותושיה שמתשת כחו של אדם ע"י שצריך בה יגיעה גדולה, זהו כל תורה שאין עמה מלאכה כו' ומצד זה שמתשת כחו נק' כושית לשון שחרות שמשחיר פניו כעורב ועי"ז נעשה היפוי בחי' ויפת מראה שהוא התגלות כח הנפש אלקית כו', זהו תוכן דבריו. ולבאר הדברים בענין עוז ותושיה נתבאר בד"ה בחדש השלישי לצאת בני, ועוד יש לבאר זה ע"פ מ"ש בד"ה שחורה אני ונאה בענין דברי סופרים שעז"נ קווצותיו תלתלים שחורות כעורב פי' כעורב שהוא אכזרי כך יש בבחי' שערות האלו אכזריות שהרי גם בדבר האסור ופסול כו' נמשך ניצוץ חיות אלקי המצווה ומחיה אותו כו' ועכ"ז נדחה לחוץ כו' וכ"ש בדברי סופרים שגם מה שעל פי דאורייתא הוא כשר ויש לו עלייה עכ"ז אסרו אותו וכמו שומנו של גיד הנשה, זהו אכזריות יותר ושרשו נמשך מגבורות עליונות דקדושה הנק' אש שחורה שהיא מבחי' גבורה דעתיק שבחכמה סתימאה, וכמ"כ גם האדם כדי שיוכל לקיים כל דברי סופרים צריך להתנהג בנפשו במדת אכזריות להיות סור מרע בבחי' אתכפיא כו' בכמה גדרים וסייגים קדש את עצמך במותר לך פי' קדש הוא חכמה עילאה כו' להמשיך על עצמו בחי' חכמה עילאה עי"ז כו' כמ"ש בד"ה ולא אבה כו' ויהפוך כו' ובד"ה ושמע אביה את נדרה כו' ולכן נק' תשבע"פ שחורה אני ע"ש שמקבלת מבחי' קווצותיו תלתלים שחורות כעורב כו', והנה עי"ז דוקא ונאה כי ערבים עלי דברי סופרים יותר מינה של תורה כו' ועי"ז נמשך בחי' שלמעלה מבחי' ושער רישי' כעמד נקי כו' הנקרא אש לבנה והוא בחי' ישת חשך סתרו כו', זהו דכושית בגימט' יפת מראה ע"י שע"ז מקבלת מבחי' יאר ה' פניו אליך כו', ועמ"ש בד"ה אם לא תדעי לך בת"א פי' ויצא בפי' ויפת מראה כו', אך לא שמרים ואהרן דברו על תשבע"פ ח"ו אלא הענין כי יש בתשבע"פ ב' מדריגות הא' ע"ד תלמוד א"י.

הב' ע"ד תלמוד בבלי שנק' במחשכים הושיבני כמ"ש בשל"ה בהקדמה דף ט"ז ע"ב והיינו שבא"י היו משיגים ההלכות פסוקות בלתי קושיות ותירוצים הרבה. אבל בבבל היו עסוקים בפלפול והוא הנק' חושך שהקושיא הוא מניעות ההשגה כו', והנה החשך הוא בריאה בפ"ע ולא העדר האור וכמ"ש יוצר אור ובורא חשך ואדרבה הבריאה למעלה מהיצירה והיינו שרשו מבחי' גבוה יותר כי ברישא חשוכא כמ"ש בד"ה אלה פקודי המשכן וזהו ענין מל"ת כו', ולכן ע"י שמאיר החשך שלמטה כשיגע בההלכה ומוציא לאור תעלומות חכמה זהו ענין מגלה עמוקות מני חשך כו', וזהו ענין שהאשה הכושית ע"ד במחשכים הושיבני כו' ע"ז דברו ובאמת היא דוקא בגימט' יפת מראה שהיא בחי' עליונה יותר ממדרגת יפת תואר ועמ"ש ע"פ קומי רוני בלילה כו'.

ויצעק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה. בגמ' ספ"ה דברכות דף ל"ד סע"א יותר ממה רבינו שנאמר אל נא כו' והיינו כדפי' בוח"ב פקודי דף רמ"ד סע"ב וז"ל אבל ת"ח משה כד סדר צלותיה בגיטתו דישאל אריך בהוא צלותא בגין דהיא צלותא דקיימא לעילא (פי' בז"א מק"מ) וכד סדר צלותיה בקצירו דאחתיה לא אריך בה בגין דקיימא לתתא (פי' במל') דכתיב אל נא רפא נא לה ולא אריך יתיר בגין דאיהו מארי דביתיה ופקיד ביתיה כדקא חזי עכ"ל וכ"כ בפ' פקודי דרנ"ט סע"ב ושם פי' טעם אחר מה שצריך לקצר בשמות שבמל' משום שהעיקר תולה במה שימשיכו לה מלמעלה כו' ובת"א פ' בראשית בד"ה להבין ענין הברכות פי' דמטבע קצר זהו עלמא דאתכסיא ומטבע ארוך זהו בעלמא דאתגליא וסאן מפורש בהפך, וע' בפרד"ס בעה"כ ערך עוה"ב ענין עולם ארוך זהו עוה"ב ועולם קצר זהו עוה"ז והיינו בינה ומל' או ז"א ומל', וכן אתוון רברכן בבינה ואתוון זעירין במל', וזהו ענין א"ב דאל אדק וא"ב דאל ברוך כו' וזהו ענין שם ה' גדולה לאה ושם ה' קטנה רחל, אשר ה' ראשונה דשם הוי' נק' ה' גדולה שהוא בחי' סוכ"ע ולגדולתו אין חקר, ובחי' ה' אחרונה דשם הוי' נק' ה' קטנה שהוא בחי' ממכ"ע כו' ולכן כשהתפלה להמשיך מבחי' סוכ"ע ממש צריך להאריך כו'.

(ב) ת"ז תקון ו' די"ח ע"א חלו נא פני אל ויחננו, להווא דאתמר ביה אל נא רפא נא לה דאסותא בידיה דאיהו יד פשוטה לקבל שבים כו'. בדי קסד"ד קעג"א קפ"א רא"ב.

(ג) בחיי פי' בהעלותך ויצעק כו' לאמר וטעם לאמר כי התפלה היתה באמירה מוחלטת לא במחשבה כו' כדי שיצטיירו האותיות כו' עמ"ש בד"ה מזחה מימין, אל שהכה בידך כו' והשם הזה דין כלול ברחמים אמנם ברוב המקומות מצאנוה מדת חסד כו'.

ד) ברבות ס"פ כי תצא דף רצ"ו ד' אם אתה מרפא אותה הרי מוטב ואם לאו אני מרפא איתה. יש לומר ע"ד מ"ש סד"ה משה ידבר כי משה הוא יחז"ע ז"א, האלקי יחז"ת יעננו כו' והיינו שמשה נק' איש האלקים פי' איש ומשפיע לשם אלקים, ומ"מ משה הוא נשמה ואלקים הוא מל' וגם אפילו אור א"ס שבמל', אלא דמ"מ נשמת משה הוא מבחי' ז"א כו' וזהו שאמר משה לבחי' מל' הנק' אל אם אתה מרפא אותה הרי מוטב כו' אני מרפא אותה היינו שימשיך הרפואה מו"א שהוא ש' הוי' כמ"ש רפאני הוי', ועמ"ש ע"פ רפאני הוי'.

ה) בשל"ה דף שמ"ט א' פי' אל נא רפא נא לה נרמזו בכאן רפאל, היינו כי רפאל הוא ענין רפא ושם אל בסופו ועמ"ש מזה בביאור ע"פ מהלכים בין העומדים וע' מענין רפאל וזח"ג ק"ח ב' פי' במדבר וכאן שם אל עם רפא זה רפאל, וא"ש לפמש"ל סעיף ד' דהבקשה הוא מבחי' מל' מקור דבי"ע שיומשך ממנה הרפואה והיינו ע"י רפאל.

ו) באו"ת מהמגיד נ"ע בפ' בהעלותך וברמזי אגדות על מארו"ל לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה, פי' כי הנה מרים שהיתה מצורעת כשלג ומצורע נק' סגירו ונהורא עילאה כנו' בוח"ג ס"פ תזריע, דהיינו שהחכ' שהיא אור אבא פי' שכל העליון מוסגר ממנו והוא צריך לו וע"כ מרים כשהיתה מצורעת כשלג והיתה צריכה להמשכת החכמה התחיל משה בתפלתו אל שהוא מדה ראשונה מיג"מ כי ב' היות הראשונים אינן נכללים בין היג"מ כנדוע (הם ב' פאות שהם תיקוני הראש שרש י"ג ת"ד ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ) ובהירות הוי' גדול ואין עולם התחתון יכול לקבלו כ"א ע"י אמצעות וע"כ המדה האחד הוא אל (תהו כי אל דעות הוי' שע"י שם אל מחבר ב' דעות משפיע ומקבל ד"ע דו"ת יחז"ע ויחז"ת ועמ"ש מזה בביאור ע"פ משה ידבר, זהו ויצעק משה אל הוי' לאמר אל פי' שמבחי' שם הוי' שלפני יג"מ יומשך תיקון הראשון דיג"מ שהוא בחי' אל, ונדוע דאבא יונק ממולא דהיינו מיג"מ ת"ד לכן ע"י המשכה זו יומשך במרים גילוי אור אבא, גם הארת אבא נק' אל כי קנה חכמה קנה בינה ב"פ קנה גימט' יש ובחי' מל' דאבא שהיא מעשר מיש נק' אל, תהו כי אל הוא נהירו דחכמתא כמ"ש במא"א אות א' בסעיף פ' וכמ"ש בוח"ג ס"ה א') והנה יג"מ שהתורה גדרשת בהן נמשכו מיג"מ מדה"ר ע"ד מדה הראשונה שהיא קל וחומר נמשך מתיקון הראשון שהוא אל, ולכן אחר שהמשיך משה שם אל הקל וחומר והוא מ"ש אד"כ ואביה ירוק ירוק כו' ופי' קל וחומר (היינו ג"כ חיבור ב' העולמות) שעולם העליון נק' קל (ע"ד רוכב על כרוב קל שלו) ועולם התחתון נק' חומר ע"ד חומר וצורה כו' (גם כמ"ש בפרדס בעה"כ ערך חומר כי המל' נק' חומר מצד השמאל כי משם חומר הדבר בסוד הקליפה ולכן צריך להחמיר ולהרבות סייג לבל יפרוץ הנחש הגדר עכ"ל ובערך קולא פי' המל' נק' קולא מצד החסד כו' ולכן ב"ש לחומרא ובי"ה לקולא) וע"כ התפלל תפלה קצרה, כי הנה ענין השפעה הנ"ל שע"י שם אל לקשר ולחבר העולמות עם א"ס ב"ה השפעה זו באה דרך לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה וכמו המשנה שבה נכלל כל אריכות שבגמרא עמ"ש מזה בבחי' פ' אחרי דע"ט ע"ב שוהו ענין היר"ד דשם הוי' כו' שחכמה לגבי

בינה זהו ע"ד הג"ל כמו מעיק ונהר כו' זהו ענין עולם העקדים שהשכל עקד ומצומצם בו (דהיינו שהם עקדים בכלי א' זהו ענין רבוי האור והכלים שאם האותיות הם בדרך קצרה כמו במשנה), ולכן ג"כ התפלל משה כאן תפלה קצרה שהיא ג"כ ע"ד הג"ל שדבריו מועטים והכוונה רבה ועד"ו א"ל אליהו לר' יוסי היה לך להתפלל תפלה קצרה וכן כה"ג ביהב"פ הי' מתפלל תפלה קצרה בבהמ"ק כו' ועפמ"ש י"ז להעמיד מ"ש לעיל* בשם התנ"א דמטבע קצר רומז לעלמא דאתכסיא וכענין היר"ד שבו נברא העה"ב והו' פנין הנז' בוח"א דקכ"ב סע"ב ובפ' שלח דקס"ח ע"א ודקס"ב ע"ב מאן דאיהו זעיר איהו רב ומאן דאיהו רב איהו זעיר כו' דהיינו כמו בעקודים איהו זעיר רק כלי א' ואיהו רב רבוי האור כו' והו' ענין עלמא דאתכסיא ולהפך בעלמא דאתגליא דאיהו רב מטבע ארוך רבוי האותיות והכלים ואיהו זעיר, ולכן באחד אצטרך לחטא לאלף הרומז על כתר ולהאריך בדלת הרומז לעלמא דאתגליא כו' ע"ש, ואין זה סותר למ"ש ב' הח"ב רמ"ד סע"ב כי יש נפ"מ בין אורות לכלים שהאורות כל מה שלמעלה יותר הם גדולים יותר ובכלים הוא להפך, ועיין ברבות כי תשא ר"פ מ"ב בארך אפים יפותה קצין מובן שמשנה הי' צריך להמשיך בתיקון חטא העגל מבחי' ארך אפים ע"כ האריך כו', והיינו רבוי האור כו', פי' אל נא במא"א אות נ' סט"ז נא לשון בקשה מצד המל' הנקרא בקשה עכ"ל ובאות ב' סעי' ל"ד כ' בקשה נק' המלכות המבקשת על עמה מלפני המלך עכ"ל ועמ"ש ע"פ בחרבי ובקשתי דת"א בצלותא ובעותא נתי' כי פי' ובקשתי היינו ג"כ לשון בקשה כו'.

שייך לפ' בהעלותך לפסוק ויצעק משה כו'. באדר"ג פ"ט באותה שעה עגה משה עוגה קטנה ועמד בתוכה וביקש רחמים עליה ואמר איני זו מסאן עד שתרפא מרים אחותי שנא' אל נא רפא נא לה עכ"ל. ונראה דדיק לה ממלת ויצעק כו' לאמר דפי' לאמר פי' בילקוט שם השיבני אם אתה מרפא אותה, והו' כענין עג עוגה. וענין עוגה מצינו במשנה פ"ג דתענית גבי חוני המעגל עג עוגה ועמד בתוכה כו', ופרש"י בגמ' שם דכ"ג ע"א עג עוגה שורה עגולה כמו עוגה שהיא עגולה עכ"ל, וכ"ה בפני המשניות להרמב"ם שם עוגה כמו עגול. והנה בגמ' שם עג עוגה ועמד בתוכה כדרך שעשה חבקוק הנביא (כדמפרש בתרגום של תפלה לחבקוק) שנאמר על משמתי אעמודה (כמין בית אסורים עשה וישב) וכי מהרש"א ח"ל כדרך שעשה חבקוק כו' דכל המתפלל עומד על מקום א' אבל מדכ' ב' בלשון כפול אעמודה ואתיבבה וגו' דמשמע לי' דעג עוגה במקום שהתפלל שלא יהא זו משם עד שיהא נענה ועוגה שורה עגולה כו' כדפרש"י ועש"ז נק' חוני המעגל ר"ל שהי' מעגל עצמו בשורה עגולה עכ"ל ע' מענין מעגל במא"א מ' ל"ח מעגל גי' אהי' דאלפין וקדם רבוע רבוע דכ"ן, והיינו כ' סוד מעגל ע' בכונת ה' עינינו, ואפשר להעיר

(*) סעיף א'.

לזה ממ"ש במא"א את עי' סעי' ו' וז"ל עיגולא וריבעא כי כל דבר מרובע
 בנקבה וכן משמע מהבהיר שאמר ריבועא לא רהיט ברחמים וכן הארץ היא
 מרובעת ד' כנפות הארץ אך השמים זכרים עגולים עגולא רהיט (הג"ה וא"כ
 זהו כענין ממכ"ע וסוכ"ע וכן במק"מ פ' בראשית ד"ה ע"ב פי' עגולא
 וריבועא הם עיגולים ויושר, ועי' מענין עגולים ויושר בת"א בביאור ע"פ ואלוז
 המשפטים ולכן עג עוגה בחי' עגול לרמוז להמשיך מבחי' סוכ"ע, והיינו ע"ד
 ועתה תשמע השמים שהם עגולים ומשם יומשך ההשפעה לבחי' ממכ"ע כמ"ש
 אני אענה את השמים והם יענו את הארץ עז"ב פ' יתרו דפ"ה ע"ב עכ"ה)
 וכן בחי' העיגול יותר שלם במרכזין מהריבועא (הג"ה וכן באוצ"ח בתחלתו חלל
 א' עגול בשוה מכל צדדיו כו' ואעפ"י שכל האצ"י הוא עגול והא"ס הוא מקיפו
 מכל צדדיו בשוה כו' ובמבוא שערים שער א' פ"א והנה כיון שהצמצום הי'
 באמצע מכל צד כי כל האא"ס הי' מכל צדדיו בשוה א"כ בהכרח שבמקום
 שנשאר פנוי יהי' עגול לגמרי כי אם יהי' במרובע בוית יהי' המקיפו אינו שוה
 בחלקי עצמותו גם הי' המקום עגול לסבת העולמות הנאצלי' בתוכו כדי שיהי'
 אור הא"ס מאיר בהשוואה א' על כולם וע"ז אנו אומרים שא"ס מאיר בשוה בכל
 העולמות והוא מלמעלה ומלמטה ומכל הסביבות כנודע בזהר ובר"מ עכ"ל
 המב"ש. נמצא למדנו כי בחי' העיגול מורה על אור הא"ס המקיף ומאיר לכל
 הארבע עולמות בהשוואה א' והוא הבחי' סוכ"ע שלמעלה מגדר ונהשתלשלות
 דקמי' בשוה אצ"י ועשי' וע"כ מקיף ומאיר בהשוואה א' לעשי' כמו לאצ"י
 ועי' מזה בת"א בביאור ע"פ יביאו לבוש מל' בד"ה הנה התו' מל' דא"ס
 עצמו שמאיר לכל העולמות בהשוואה א' כו' המקיף את כל החלל כמו שהי'
 קודם הצמצום עכ"ל. והנה ענין התפלה פי' בת"א פ' מקץ בד"ה גר חנוכה
 ומוחה וז"ל כי הנה התפלה היא בקשת יהי רצון שיתרומם בחי' רצון שכמו
 שכבר נמשך רצה"ע בחכ' הנה החכ' מחייבת ע"פ התורה אין יסורים בלא עון
 שהעון גורם יסורים ח"ו אבל ע"י התפלה יהי רצון נמשך רצה"ע שלמעלה מבחי'
 חכ' ושם הוא רחמים פשוטים ורבו פשעיך כו' עכ"ל והמשכה זו מבחי' בעל
 הרצון שלמעלה מבחי' רצון כמו שיובן ממ"ש בת"א בד"ה בשלח פרעה בענין
 כמה ארך אפים כו' שהוא למעלה מעלה מבחי' רצון ונק' בעל הרצון וע"ז
 אמרו לבעל החוסם אני מתפלל כמ"ש למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחטם
 לך ועמ"ש בלק"ת בד"ה מה יפו פעמיך בנעלים וע"כ המשכה זו באה מבחי'
 סוכ"ע המקיף את כל החלל כו' והוא בחי' עיגול עד"מ כנ"ל. וע"כ עג עוגה
 ועמד בתוכה לרמוז שמתכוין להמשיך מבחי' סוכ"ע מבחי' ארך אפים כו', ועי'
 עוד בת"א ר"פ לך בד"ה הנה אברהם גבי וזהו כי עגולי אריך מקיפי רגלי
 עשי' כו' ואז יכול להשתלשל רצונו ית' גם בדבר גשמי כו' ע"ש ועד"ז יובן
 כדי שיומשך ההמשכה בגשמיזות שיתרפא החולי הוא ע"י שנמשך מבחי' עיגולים
 ומקיף עליון דמקיף אבי"ע בהשוואה א' ועוד כמ"ש באגה"ק בסופו בד"ה
 להבין מ"ש בפע"ח ח"ל אבל התפילה היא המשכת אא"ס ב"ה לבי"ע דוקא
 ולא * בדרך התלבשות בלבד רק האור ממש לשנות הנבראים מכמו * שהם

שיתרפא החולה וירד הגשם משמים לארץ כו' והלכך כדי להמשיך אא"ס למטה א"א בלי העלאת מ"ב מלמטה כו' ונק' מאדך כדי לעורר בחי' א"ס, ומכ"ז יובן ענין עג עוגה שהוא בחי' מאדך שבנפש בחי' מקיף ועיגול ג"כ ועי"ז מעורר וממשיך בחי' א"ס ומשם דוקא נמשך הכח לשנות הנבראים כו' עכ"ה) וזה בבחי' ריבועא ועיגולא, אך בערך יושר ועיגול אז הנקבה בסוד העיגול נקבה תסובב עכ"ל המא"א (הג"ה וענין נקבה תסובב זהו ע"י העלאת מ"ן בכל מאדך, וע' מענין נקבה תסובב בלק"ת בשה"ש בד"ה קול דהוי פ"ד בענין כל אשר תאמר אליך שרה כו' ועי"ז י"ל מורה העוגה שחוני המעגל רצה להמשיך מו"א דאצי' והיינו ע"י שכנ"י נקבה תסובב שבשרשה תמשיך מבחי' סוכ"ע שלמעלה מו"א כו' היינו מא"א להיות אני אענה את השמים ועי"ז והם יענו את הארץ, וכן עד"ז בענין הרפואה שביקש משה שהוא כמ"ש רפאני הוי' וארפא וכתי' ותחפלל חנה על הוי' והיינו ע"י ובכה תבכה בהתעוררות רחמים הגיע לבחי' על הוי' בחי' סוכ"ע וכמ"ש בת"א ס"פ משפטים בד"ה לא תהי' משכלה ועקרה ובלק"ת בד"ה שובה ישראל דרוש הראשון פ"ג ושם העצה היעוצה לזה ויצעקו אל הוי' כו' בחי' צעקה בלב מקרב איש ולב עמוק כו' ועי"ז ממשיך מעצמות אא"ס אל שם הוי' חהר"ע חנון ורחום הוי' ע"ש פ"ד. ח"ש ויצעק משה אל הוי' ועי"ז מורה עג עוגה בחי' עיגול שמורה על העלאת מ"ן מלמטה בבחי' מקיף שהוא מאדך וזהו לבעל החוטם בחי' ריח עמ"ש בת"א פ' תולדות בד"ה ראה ריח בני בפ"י כריח שדה בענין העלאת מ"ן להמשיך האור מקיף כו', וזהו נקבה תסובב כו' וכן על ההמשכה מלמעלה מבחי' על הוי' להיות ממעמקים קראתיך הוי' שיומשך שם הוי' מבחי' ממעמקים כו' והיינו מבחי' סוכ"ע המקיף כו' כנ"ל. וע' עוד מענין על משמתי אעמדה בילקוט ח"ב דק"ח א' ב' דק"ג ד' ש"ט ח' ד' לה"ב וע' בפרד"ס ערך עגולה נק' הבינה כי היא בעיגול שאין בה תפיסא כלל משא"כ למטה בבנין שיש בו תפיסא (הג"ה להעיר ממ"ש בוח"א בתחלתו בענין מי ברא אלה עתיקא דקיינא לשאלה, וע' מ"ש ע"פ כי שאל נא לימים ראשונים כו' שהם ו"ק כו' משא"כ בג"ר אסור השאלה ע"ש במק"מ עכ"ה) ואפי' כשהיא יושבת על בניה היא מרובעת ר"ל רובצת תרגום רביעא וכן פי' למעלה בערך אפרסמון כו' עכ"ל וע' מזה בזהר ר"פ תרומה דקכ"ז סע"א וע"ב ובמק"מ והרמ"ז שם דסמך היינו בינה עילאה הכלולה באבא בסוד הבן בחכמה כו' ובחי' מם זהו תבונה ואו"א עילאין נק' אצי' שבאצי' הם כענין עוה"ב וג"ע שהם סוכ"ע וממכ"ע כי עוה"ב זהו ע"י גילוי סוכ"ע וזהו"ע המחול דלע"ל שהוא ג"כ בחי' עיגול וכמ"ש ע"פ אז תשמח בתולה במחול, ועמ"ש מכ"ז ע"פ קן צפור בענין האם על הבנים ומ"ש ע"פ ושמתם את דברי אלה ס"ם ת"ם סמי דחיי שהם ס' מ' דאפרסמון כו'.

בפ' נ"א שבפסוק זה י"ל א' בקשה להמשיך מאו"א הנק' אל נהירו דחכמתא לז"א ב' ההמשכה מתית דז"א לנוק' לגיות רפא נא לה וע' בד"ה הוי' יחתי מריביו בענין שני גרישין של גרשיים, א"ג פי' נא כי חולה גי' מיט שחסר שער החמשים וא"כ נא המשכה מבחי' נ' בינה שער החמישים לבחי' א'.

ילקוט ר"פ וארא דנ"ה ע"ב רמז קע"ז בשם הספרי כיוצא בו ויצעק משה אל הוי' לאמר שאין ת"ל לאמר אלא שא"ל השיבני אם מרפא אתה כו'.

פ' בשלח ס"ח ב' רמו ל"ג בד"ה מה תצעק אלי כו' ואתה עומד ומרבה בתפלה יש שעה לקצר ויש שעה להאריך אל נא רפא נא לה ה"ו לקצר ואתנפל לפני הוי' כראשונה ארבעים יום ה"ו להאריך עכ"ל בשם המכילתא. א"כ משמע דתפלה זו הקצרה זהו כענין מה תצעק אלי דגבי קיי"ס ושם פי' בער בשלח נ"ב ב' מה תצעק אלי בעתיקא תלי' וע"ש בהרמ"ז ומהמובן דלגבי בחי' זו צ"ל תפלה קצרה זהו כמש"ל בשם הת"א פי' בראשית בד"ה ענין הברכות דעלמא דאתכסי' ז"ס הברכות במטבע קצר, וגם כמו בכתר גרמו רק ע"י קוצו של יו"ד. פ' בשלח דע"א א' סוף רמו רמ"ד ומנין שאין אלי אלא מדה"ר שנאמר אלי אלי למה עזבתני ואומר אל נא רפא נא לה ואמר אל הוי' ויאר לנו עכ"ל עמ"ש מענין אל הוי' ויאר לנו בד"ה ראשי המטות ובד"ה אני לדודי דרוש הראשון פ"א כ' והארה זו נמשך מבחי' אל שהוא ראשית כל הי"ג מדות ומקורן וכללותן וכמ"ש אל הוי' ויאר לנו שהוא בחי' אא"ס ב"ה עצמו ממש ועמ"ש בד"ה מי אל כמוך ספ"ג. וע' בלק"ת בשה"ש בד"ה קול דודי במביאור המתחיל להבין ענין מדלג ושם פ"ב והר"ע הספי' שאומרים היום יום א' כו' יום הוא בגי' אל הוי' והוא רמו על בחי' המשכת האור מבחי' א"ס לבחי' המל' הנק' עומר כו' עכ"ל וע' במא"א אות יר"ד ס"ח יום עם הכולל גי' אל הוי' כי בחי' יום הנהגת היצי' עכ"ל ובת"א פי' יתרו בד"ה ביאור ע"פ משה ידבר ששרשו מתיקון הראשון די"ג ת"ד דא"א דאצי' שהוא בחי' מי אל כמוך שמשם דוקא נמשך הכח להשפיל א"ע גם בכי"ע. והנה ביצי' התחלת עה"ד טו"ר ומוזה שרש המחלה וע"כ הרפואה ע"י אל הוי' המאיר ביצי' כו' ששרשו מאריך אנפין בחי' ארוכה ורפואה כו'. עיי"ל דכ"ו בחי' אל הוי', וכאן בפסוק זה נאמר תחלה הוי' אחי"כ אל נא אחי"כ הוי' הוא תפארת, ובחי' אל היינו חסד שבתפארת הוא כי הי"ח נמשכים בו"א וחסד הג' שהוא חסד שבת"ת בו וע"י נעשו ב' כתרין דזו"ג כמ"ש בפע"ח שער חג השבועות כי החסד שבת"ת ז"א היינו חסד ג' נחלק לב' כו' ע"ש ובמ"א נח' שזוהו ג"כ ענין מחצית השקל בשקל הקדש, ובלק"ת פי' קדושים בד"ה ובשנה הרביעית יהי' כל פרוי מענין חלקי החסד שבת"ת כו' ומ"ש מזה בביאור ע"פ ושמתי כדכד דרוש השני ספ"ד שזוה"ע ושמתי כדכד שמשותף ע"ש ושרשן מב' בחי' שבכתר ע"י וא"א. הנה שמש צדקה ומרפא לכן מבחי' זו נמשך הרפואה והיינו כי הי"ח הנ"ל שרשן מחסד דלגאו דהיינו חסד דעתיקא וכמ"ש בלק"ת גבי שבועות בד"ה ביאור בשעה שהקדימו וז"ל ושרש הה"ח הוא מחיוורתא דגלגלתא ושרש שרשן הוא מחסד דעתיק עכ"ל. וע' בענין המלה שע"י הפריעה נמשך ומתגלה שלישי העליון דבחי' החסד שבת"ת כו'.

פ' בשלח דע"ג ב' תחלת רמו רנ"ו ע"ש והובא בגמרא דפ"ה דברכות דף ל"ד סע"א הנ"ל סע"י א'.

פ' ואתחנן דף רס"ב א' רמו תתי"ג משל לשלטון שהי' עושה כל מה שהי' מבקש כו' ע"ד אל נא רפא נא לה. דף רס"ב ד' רמו תתי"ז בשם ילמדנו כל מה שהי' משה מבקש בנא הי' מבקש סלח נא אל נא רפא נא לה נו"ל סע"י מ"ש במא"א אות נ' סע"י ט"ז נא לשון בקשה מצד המלי' הנק' סע"י

בקשה כו' עכ"ל, ובאות ב' ססעי' ל"ד בקשה נק' המל' המבקשת על עמה מלפני המלך עכ"ל. ובד"ה ואני נתתי לך שכם אחד כו' ובקשתי פי' בקשתי ג"כ לשון בקשה וענין שייכות בקשה לענין קשת היינו שאין מבקשי' דבר אא"כ שחסר לו כו' והוא ענין משיכת הקשת לאזוריו דהיינו המרירות מעומק איך שהוא רחוק מה' וזהו החסרון שחסר לו וכענין מארות חסר ו' לכן מבקשי' ממעמקים גילויו אור הוי' ע"י שמתכוונן איך דכולא קמי' כלא חשיב איך שואתה מחי' את כולם רק בבחי' שמו כו' ואיך שהוא רחוק מה' כו' וזהו"ע הבקשה, וזהו ענין משיכת הקשת שעייזו יורה החיצים אותיות התפי' שהם הבקשות דשמר"ע, וזהו ענין תשוי' בחילא יתיר ועייזו ממשיד מלמעלה ממעמקים כו' וזהו ג"כ ענין אל גא לשון בקשה להמשיך הרפאה לכנ"י מרעא בגלותא ומאותיות אלו נעשה כתרם בחי' כתר ורצון יהי רצון כו', ועד"ז ענין סלח נא ויהיו נא אמרינו לרצון.

בס"ד הפטרת פ' בהעלותך *

כה אמר ה' צבאות אם בדרכי תלך כו' ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה. (עיי' מזה ברבות בשלח ר"פ כ"ה ובזח"ג ר"פ ואתחנן דר"ס סע"א זח"ב תרומה ק"ע ע"א פקודי דרמ"א סע"ב זח"א וירא קע"ב חיי קכ"ט ב'). להבין מהו ענין מהלכים בין העומדים הנה נודע שהמלאכים נק' עומדים כמ"ש שרפים עומדים וכן הנשמות קודם בואם לעוה"ז נק' ג"כ עומדים כמ"ש חי ה' אשר עמדתי לפניו רק אחרי ירידת הנשמות לעוה"ז בהתלבשותן בגוף ונה"ב נק' מהלכים והטעם שהמלאכים ונשמות נק' עומדים כי שרש התהוותם הוא מבחי' אותיות והמלאכים הם מאותיות הדיבור וכמ"ש וברוח פיו כל צבאם וישראל עלו במח' הם מאותיות המחשבה והאותיות הם בחי' דומם כמ"ש בס"י שתי אבנים בונות כו', לפי שהן בטילות לגבי השכל המנהיגן כי האותיות הן לפי השכל כו' ולכן נק' עומדים כבחי' דומם שאין להם בחי' הילוך (ואפי' עולם הבריאה נק' עפר אשר בקרקע המשכן עפר הוא בחי' דומם) ומ"ש ובשתים יעופף הרי שמצינו להם בחי' הילוך הוא ע"י אתעדל"ת כשישראל או' קדושה למטה גם המלאכים או' קדוש למעלה ואזי נאמ' ובשתים יעופף וקרא זה אל זה כו'. אך להבין ביאור הדבר איך הוא אתעדל"ע ע"י אתעדל"ת הנה נודע שיש ב' בחי' ממכ"ע וסוכ"ע. פי' ממכ"ע היינו לפי סדר המדרגות בהשתלשלות וירידות המדרגות מעילה לעילה כו' ומהחה ומחי' לכארא לפי מוגו ותכונתו בבחי' השתלשלות ממש והשפעת והמשכת חיות זה הוא מבחי' מלכותו ית' מלכותך מלכות כל עולמים וכבוד הדר מלכותו פי' הדר הוא תפארת גדולתו

(*) המאמר — בלי ההגהות — נדפס בתו"א סי' וישב (ל, א).

ית' ברבוא רבבות עולמות אלף אלפים ישמשוני' כו' ולגודליו אין מספר שכ"ו הוא יקר תפארת גדולתו ית' אין זה אלא מבחי' מלכותו ית' וכל המלאכים זמירות יאמרו רק למלך אל חי וקיים כי הוא לבדו פי' בבחי' עצמותו ית' מרום וקדוש כו' וע"ז אר' ג"פ קדוש להיות המשכת קדושה עליונה מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע עד שיהי' הוי' צבאות ולהיות מלא כה"כ ופי' כבדו התלבשותו וגם כבוד בגימט' ל"ב הם ל"ב נתיבות חכמה שבחי' התלבשות אור א"ס ב"ה הוא בחכ' וכמ"ש (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית וכת' מלאה הארץ קניניך קניניך הם בחי' קנה חכמה קנה בינה הן מלא כל הארץ שהו"ע התלבשות אור א"ס ב"ה בבחי' ממכ"ע ונק' יחוד קוב"ה ושכינת'.

קיצור. שהמלאכים נק' עומדים שנמשכים מאותיות שהם דומם ומ"ש ובשמים יעופף זהו ע"י שישאל אומרים קדוש ובאתעדל"ת אתעדל"ע המשכה מסוכ"ע בממכ"ע ועי"ז נמשך ההילוך כנוכר בד"ה ועתה יגדל נא וכמ"ש ג"כ לקמן בענין אם בדרכי תלך.

והנה נודע כי תכלית ירידת הנשמה לעה"ז לא ירדה בשביל עצמה כי הנשמה א"צ תיקון לעצמה אלא עיקר ירידתה להתלבש בנה"ב כדי להיות בבחי' אתכפיי' ואתהפכא בנה"ב עד שלא יהי' לה כ"א רצון א' לאביה שבשמים וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ הדינו ע"י נה"א המתלבש בה המשכלת ומתבוננת בה' אחד בק"ש שמע ישראל שמע לשון הבנה איך הוא ית' א' בשמים ובארץ והח' והד' שהן ז' רקיעי' והארץ ד' רוחות העולם כולם בטלים לבחינת הא' הוא יחודו ית' כי הוא לבדו הוא כמו קודם שנבה"ע כי אני הוי' לא שניתי וברוך שאמר והי' העולם באמירה א' רק ברוך שם כמל"ז שבחי' מל' ית' הוא שמחי' ומזהוה את כל העולמות מאין ליש להיות נראה ונגלה לעיני בשר ליש דובר בפ"ע כו' ועי"ז ואהבת בכל לבבך בשני יצרינ' אך קודם ק"ש תקנו חכמים שתים לפניו לקיום הק"ש ומתחילין תחלה לספר מענין המלאכי' איך שהם מקדישים ומעריצים כו' והאופנים ברעש גדול כו' כי הנה להיות קיום ואהבת בשני יצריך שגם היצה"ר ישוב לאתכפיי' ואתהפכא הוא ע"י מלחמה גדולה וכמ"ש ולאום מלאום יאמץ וכתוב ויאבק איש עמו עד עלות השחר לע"ל * כל ימי משך זמן הגלות הכל הוא בבחי' מלחמה וכת' ורב יעבוד צעיר בחי' רב הוא בחי' לפני מלך כו' אלא שירדה ונפלה בשבה"כ כנודע וירידה זו מאיגרא רמה כו' לצורך עלי' ע"י ישראל בנפשות אלקות שבהם למשול ולשלוט על כח הנה"ב עד שתשוב להיות בבחי' אתכפיי' ואתהפכא כו' (כי הנה"א אף שנמשכה ג"כ רק מבחי' אותיות היינו מאותיות המח' שהוא עלמא דאתכסיא בחי' אותיות דשם מ"ה משא"כ המלאכים נק' בהמה אותיות דב"ן בחינת דיבור ועיקר הבריר ע"י שם מה בחי' ביטול כו' ולכן נק' ג"כ צעיר בחי' כי קטן יעקב שהוא בחי' ביטול וכמ"ש קטונתי מכל החסדים כו' (ועמ"ש בד"ה ויהי קול מעל לרקיע) אך אין הדינין נמתקי' אלא בשדרשן ולכך א"א להכניעו ולכבוש את רוח הנה"ב תחת ממשלת הנה"א

כ"א ע"י שרשה של נה"ב שמקור חוצבה ויסודתה בהררי קודש הוא מחיות הקדש שבמרכבה פני אר"י פ"ש כו' ולכך צריך להזכיר לפניו תחלה איך שהמלאכים וחיות הקודש מקדישים וממליכים כו' וזוהי יבא לקיום הק"ש להיות ואהבת בכל לבבך בשני יצריך (עמ"ש מזה בד"ה כי תצא למלחמה כו') והנה בק"ש ממשיכים לה בחי' ביטול ממש בה' אחד בק"ש במס"נ ממש באור א"ס ב"ה הסוכ"ע עד שתתפשט לצאת מנרתקה כו' והענין כמ"ש סוס ורוכבו רמה בים שהסוס בשל לגבי רוכבו שבלתי הרוכב אין מעלת הסוס כלום אבל כשיש רוכב עליו ניכר מעלת הסוס ביותר שיכול לרוץ למקום שאין הרוכב יכול להגיע לילך מצד עצמו וכך בחי' נה"ב מצד עצמה היא מקושרת למטה אבל כשרוכב עליו הנה"א המתלבש' בה הנה זאת תהי' העלאת נה"ב ביתר שאת ויתר עו במס"נ ממש והיינו לפי ששרשה ממקום עליון יותר מלפני מלך מלך כו' ורב יעבוד צעיר כו' (וזה דמיון לסוס היינו כי סוס ב"פ ס"ג כמ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים ונה"ב שרשה מב"ן אשר אחר שמתבררת עולה לס"ג וב"פ ס"ג היינו מלמעלה למטה ומלמטה למעלה ע"ש) ואזי גדול ורב כחה עד שבתפלת י"ח היא המשפעת וממשכת המשכת הביטול אור א"ס ב"ה במלאכים עד שהם אומרים קדוש כשישראל אומרים למטה (עמ"ש בד"ה כנשר יעיר קנו בענין ומלאכי אלקי' עולים ויורדים בו והטעם שהוא באמירת קדוש כי קדוש היינו המשכת ת"י נימין מא"א הנמשך בח"ע שמשם נמשך כח הביטול בבחי' הילוך שהר"ע למעלה מהשגה הכלי שבחי' זו נמשך מבחי' שלמעלה מהבינה והדעת דהיינו מבחי' כתר וכמ"ש בד"ה כי תצא בענין שנק' ישראל גוי קדוש ששרשם מסוכ"ע ובענין לך אמר לבי בקשו פני את פניך כו') וזהו"ע באתעדלת' אתעדל"ע שממטה למעלה להיות בטל באור א"ס ב"ה ממטה למעלה.

קיצור. שירידת נה"א לברר נה"ב וכדי להיות בירור זה הוא ע"י שרש נה"ב והאופנים וחיות וזוהי בא בק"ש לאהבת בשני יצריך והנה סוס ורוכבו רמה בים ממשוך מבחי' ס"ג ונמשך הביטול גם במלאכים שהם גרמי בירור נה"ב והיינו באמירת קדוש גילוי סוכ"ע שמשם נמשך הביטול וההילוך.

והנה כך הוא בענין המשכ' אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה הוא ע"י ישראל בעסק התורה שהוא חכמתו ורצונו ית' בתרי"ג מצות דאורייתא וזו מצות דרבנן שהם תר"ך עמודי אור בגימט' כתר שהן הן בחי' כתר עליון בחי' כותרת ומקיף שלמעלה מעלה מבחי' סדר ההשתל' ומשם ממשיכי' ישראל הארת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע. זהו שאחר ואהבת בכל לבבך ממטה למעלה או' והיו הדברים האלה כו' המשכת הדברים האלה מבחי' אנכי ממש מלמעלה למטה כו' שלא יסתיר ולא יעלים כו' והמלאכים מקבלים מהם המשכת התורה הנמשך בג"ע כמ"ש היושבת בגנים כו' וגם בעסק התו' בעוה"ז ארז"ל על יש מהחכמים הגדולים שנתקבצו המלאכי שרת כבימוזיטו חו"כ כו', ונמצא שהשפעת המלאכים מישראל הוא בין מלמטה למעלה ובין מלמעלה למטה (וזהו ענין עולים ויורדים בו).

ולזה ונתתי לך מהלכים ב' מיני הילוך ממטה למעלה ומלמעלה למטה (ועד"ז יובן מ"ש במ"א בביאור ע"פ מחצית השקל ח"ל הנה ידוע דת"ת דאימא

געשה כתר לויא וכתר זה געשה בכח החסד השלישי מה"ח היינו חסד שבת"ת דז"א המתחלק חציו למעלה לתוריד לו הכתר וחציו לאחוריו לצורך נוק' ושם במקומה מקבלת שפע טהרה מהחסד ההוא עכ"ל המחצית השקל ובפע"ח שער חג השבועות חתו ענין ב' מחצית השקל מחצית הא' הנמשך לכתר דנוק' הוא אתעדל"ע לעורר אתעדל"ת כי כתר דנוק' הוא הרצון הפשוט בכל מאדך ושיומשך ביטול זה זהו ע"י החסד הנ"ל ששרשו מא"א והו' כענין לזאת יקרא אשה אש ה' כי מאיש לוקחה זאת מבחי' אש יו"ד כמ"ש ד"ה הו' לכם לציצית ח"ש שהמשכה זו נמשך ע"י אמירת קדוש כי כן נק' השקל של הקדש וכשנמשך למטה נק' קדוש ומחצית החסד הנמשך לכתר דז"א זהו ההמשכ' ע"י התורה וגמ"ח כו' והו' הנק' אור ישר וחצי הנמשך לנק' זהו כענין או"ח שתחיל' להיות העלי' ממטה למעלה, והו' ג"כ ענין תשמי' כדכר שמשותף ב"פ כד שלישי ע"ב שאזא חסד והוא ג"כ ענין כרין וכרין כמ"ש בד"ה ותשמי' כדכוז). בין העומדים פי' בפנימיות העומדים הם המלאכים להיות השפעת בחי' הילוך בבחי' פנימיות המלאכים בין מלמטה למעלה, ובין מלמעלה למטה.

קיצור. שכמו"כ המשכה שע"י תומ"צ תר"ך עומדי אור נמשך ע"י ישראל והמלאכים מקבלים ג"כ מהמשכה זו חבירים מקשיבים חתו מהלכים ב' מיני הילוך בין העומדים בפנימיות העומדים ופי' וענין עומדים הנה עפמ"ש בוח"ג ר"פ ואתחנן מובן שהוא כענין עמוד דשמו"ע שצ"ל צלותא דמעומד דוקא כמו שהמלאכי' נק' עומדים, וכוננר מהגמרא פ"ק דברכות שהביא הטור סי' צ"ב שיכוין את רגליו זא"ז בתפלה דכתיב ורגליהם רגל ישרה ביחזקאל סי' א' ז' וכ"כ בירושלמי ח"א כמלאכי השרת וע"י ב"י בשם תר"י שכן דברי הש"ס דילן ולפי"ו עמידה זו הוא מדריגה גבה מאד שהרי שמו"ע הוא בחי' הביטול שלמעלה ממדריגות ק"ש שהיא צלותא דמיתשב וכמ"ש מזה באריכות בד"ה שימני כחותם והיינו כי באשה קראו מושב אבל עמידה הוא בעלמא דדכורא דקאים בחילא וכמ"ש בוח"ב פ' תצוה דקפ"ג ע"א. והו' ג"כ ענין יראה כל זכורך את פני כו' וכמ"ש ברבות בשלח פכ"ה כשהוא מבקש אותם יושבים שנאמר ויבא מלאך ה' וישב תחת האלה היינו כמ"ש ופעמים עושה אותם דמות נשים שנאמר שתיים נשים יוצאות כו', וע"י במק"מ ר"פ שמות ע"פ איש וביתו באו. ואפשר הי' לומר שהמלאכים שאנו מזכירי' בברכות ק"ש שהוא צלותא דמיתשב הם ג"כ מבחי' עלמא דנוק' והמלאכי' המעלים תפלת שמו"ע הם עומדים כו'. ועכ"פ כיון שכן בחי' עמידה הנ"ל הוא גבה יותר מבחי' ק"ש א"כ מהו ענין ההילוך שלמעלה מבחי' עמידה זו ונקדים ענין ורגליהם רגל ישרה שאין להם קפיצין ארכובות לכוף את שוקיהן לפי שאין להם ישיבה ולא שכיבה ואין צריכי' להיות להם קפיצין וארכובות כו' עכ"ל. וכפי' השני מבואר בירושלמי פ"ג דברכות עוד כי התוס' פ"ב דחגיגה דיי"ג ע"א בפ"י רגל ישרה שהוא מהלך ת"ק שנה כמו מן הארץ לרקיע ועוד יותר עליו הרגל ט"ו. והנה ת"ק שנה נמשך מבחי' ה' מדות תג"ת נ"ה ומה שאין נחשב גם יסוד היינו לפי שהיא בחי' כללות ה' מדות הנ"ל שהיסוד הוא בחי' ההשפעה לזולתו ואינו בחי' עצמיות בפ"ע

אור בהעלותך התורה תיא

וכמבואר בפע"ח גבי סוכות, וכמ"ש מזה בדרוש ל"ג בעומר בסידור וכ"ז
 הוא לפי שכוונן שמים בתבונה ובונה רק עד הוד אתפשטת ולכן היסוד נק'
 יתום מאמו ולכן המלאכים ששרשם ג"כ מהבינה כנוצר בביאור מא' פ' בלק
 ע"פ ברכו הוי' מלאכיו גבורי כח כו' ע"כ הם ת"ק שנה בחי' בינה עד הוד
 אתפשטת, וזהו ענין רגליהם רגל ישרה שהוא ת"ק עם ר"ה והיינו שעבודתם
 להמשיך בחי' י"ה חו"ב בתוך המדות שהם בחי' שמים כי התגלות אוא"ס
 ב"ה הוא בחכמה הנק' אין וא"א הם תרדל"מ אין ויש ותמיד צ"ל נמשך
 מאין ליש המחודש בטובו בכ"י תמיד מע"ב, וזהו עבודת המלאכים כמבואר
 פ' יתרו בביאור זכור ושמור בדיבור א' נאמרו וכדי להמשיך המשכה זו
 מחו"ב זהו ע"י שהם עומדים בבחי' ביטול דוקא זהו שרפים עומדים ממעל
 לו ומבואר במ"א דפי' ממעל לו היינו למעלה מבחי' הוי"ו שהיא המדות
 ובביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי, זהו ענין עומדים כדכורא דקאים בחילא
 ולכן אין להם קפיצין כי גם ג' פרקי הרגל הם ג' בחי' מדריגות זו למטה
 מזו היינו חב"ד חג"ת נה"י שבנה"י עצמן הן בחי' בי"ע והתחלקות זו זהו
 ענין כפיפת הרגל אבל בבחי' עמידה היינו שכולם ביחוד א' שבחי' בי"ע
 בהתכללות וע"ז וגם ב' רגלים מטונו' הכל התכללות וביטול ועי"ז ממשיכי'
 בז"א שהוא בחי' ת"ק שנה מבחי' חו"ב ונק' ישרה שממשיכים הגילוי להיות
 למטה באתגלי' כמו בעלמא דאתכסי' זהו ענין ישרה ובת"א פ' יתרו שם מבואר
 שעבודתם להעלות בחי' דמות אדם שעל הכסא לבחי' כי לא אדם הוא הבל
 כונה אח', ועכ"ז נק' בחי' זו עומדים במדריגה א'. והענין כמ"ש שיש שני
 מיני זוגים באו"א זיווג חיצינוי זיווגיהו תדיר תרין ריעין דלא מתפרשין שהוא
 לקיום העולמות המשכה זו באה מחכמה עצמה הינו מהארת אור א"ס ב"ה
 שמלוכש בחכמה שיש בכח הארה זו להחיות כל העולמות, זהו הנמשך ע"י
 המלאכים אך זיווג פנימי' להמשיך אר"ה ממש שרשו נמשך מאו"א ועתיק עד
 א"ס ממש ונק' יחוד פנימי' דאו"א לחדש הנשמות הוא נמשך ע"י נשמת
 הצדיקים דוקא והיינו לפי ששרשן מבחי' חכמה שלמעלה מהבינת ויסוד אבא
 נמשך עד יסוד ז"א ולא כמו שהבינה רק עד הוד אתפשטת והיחוד נמשך ע"י
 יסוד ז"א בחי' יוסף צ"ע הוא ענין תוס' מרובה על העיקר כו', והו' בחי' צדיק
 שלמעלה מבחי' ישר רגל ישרה ועוד שע"י בירור נה"ב הם בחי' תשובה שלמעלה
 מבחי' צדיקים ועי"ז דוקא נמשך יתרון האור, זהו עד יעבור עמך הוי'
 שהמלאכים רגל ישרה ממשיכים מבחי' י"ה חו"ב אבל נש"י ממשיכים מבחי'
 אנכי מי שאנכי שלמעלה משם הוי', והו' ענין מהלכים שבחי' זה התוס' אור
 נק' בשם הילוך ע"ד מ"ש ואורחות צדיקים כאור נוגה הולך האור במשלי סי'
 ד' תעין באד"ר דף קכ"ט ע"א וכמו הולך וגדול אסתר סי' ד' ובמ"ת כתיב
 קול השופר הולך חזק ובמ"א אות ה' ססי' ע' ב' הולך כינוי אל הזיווג הולך
 על הדרך יסוד דנוק' ברגל מברכת שהוא יסוד עכ"ל וד"ל שהיסוד נק' ג"כ
 רגל וכמ"ש בלק"ת ס"פ משפטים בענין מצות ראי' ברגלים ששלש רגלים הם
 בחי' נה"י נק' רגלים כי מצות ראי' תלוי ברגלים כי לטעם זה החיגר פטור
 ומי שאינו יכול לעלות ברגליו הילוך מלשון רגלים כנו' בגמ' רפ"ק דחגיגה
 תרי היסוד נק' רגל ונק' רגל מבורכת כענין מ"ש ויברך ה' אותך לרגלי ס"פ

ויצא וכמ"ש יברכך ה' מציון שהיא יסוד והיינו כי מיסוד נמשך היחוד להיות המשכה אר"ח ממש משא"כ מבחי' נר"ה שאין נמשך מהם הולדה ממש וגילוי אר"ח ולכן במלאכים נאמר ורגליהם בחי' ב' רגלים נר"ה אבל לישראל נתן מצות ג' רגלים שהן ממשיכי' יחד פנימי' שע"י יסוד וכוזה א"ש שנק' היו"ט רגלים מלשון רגל דלכאורה אין שייך כלל ענין רגל ליו"ט, אך הטעם הוא כי ביו"ט נמשך היחוד עליון תוס' אור הנק' בשם הילוך וכמו ההולך הוא ע"י הרגלים של אדם כך למעלה יחוד זה הוא ע"י בחי' נה"י ובמא"א אות ר' סי' ט' כתב רגלים נק' נה"י וכנגדן ג' רגלים ולכן נק' גם יסוד רגל גם כי היא עיקר עמידתה כנגד עקב דעתיקא פרסא ורגל וע"ב קס"א גימט' רגל כי אלו השמות מתגלג' ביו"ט הגק' רגל עכ"ל והיינו כענין בכוננת * המועדים בסוד חייב אדם לטהר עצמו ברגל, וכענין עד שתכלה רגל מן השוק עכ"ל והוא בפע"ח שע' יו"ט מש"כ פ"ג, וזהו לך ה' הגדולה כו' עד וההוד היינו הח' בחי' שמים ואח"כ כי כל בשמים ובארץ יחוד עליון והוא בחכמה יסד ארץ, והנה דרך נק' יסוד דטק' וכשאין יחוד נאמר דרכי ציון אבילות דרכים מבקשי' תפקידן, וע' במא"א אות ד' סי' ד', וזהו ענין דרך עץ החיים וכמ"ש בוח"ב בשלח דנ"א רע"א מאן דרך עץ החיים כו' דא הוא מטרוניתא וכ"כ פ' ויחי דדל"ג ע"א בענין לשמור את דרך עה"ח ע"ש במק"מ. וזוהו יובן ענין אם בדרכי תלך כו' וע' פ' ויקהל דרס"ו א', ח"ש ביהודה ויט אליה אל הדרך כו' צדקה ממני כו' על דרך תמנתה וכמ"ש ע"ו בוח"ג פ' אחרי, וזהו צדיק ה' בכל דרכיו ושמרו דרך הוי' לעשות צדקה כו', וזהו הלך ילך ובכה נושא משך הזרע ומשך הזרע היינו יוסף בחי' יסוד כמ"ש ברבות פ' ויגש ונק' משך שמשך את ישראל למצרים, ולמעלה הוא ענין ירדת הנשמה בגוף שירדו ונשתלשלו למטה בבחי' מצרים וגבולים, אך הירידה הוא צורך עלי' שע"י נעשו בבחי' ונתתי לך מהלכים והו' הלך ילך בהליכה שאין לה שיעור והפסק ילכו מחיל אל חיל ע"י ובכה הוא התעוררות רחמים כו' וכמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל ומכ"ז יובן ענין מהלכי' בין העומדים דוקא הנ"ל כי העומדים הוא ג"כ בחי' מדריגה גבוה מאד שלמעלה מבחי' יושב וזהו ענין שרפים עומדים ממעל לו, ולכן ע"י ממשיכים בחי' י"ה שלהמשיך מבחי' זו צ"ל עמידה דוקא כמ"ש בוח"ב תצוה קפ"ב אצטרך על לקיומא רגלוי בגין שבחא דעלמא עילאה שהמשכת י"ה הוא ע"י הביטול דוקא שלמעלה מהמדות בחי' אהי' כנ"ל בחי' וא"ו, אך עכ"ז אין זה ערוך לבחי' ההילוך שמשך מעצמות אור א"ס רק שנמשך ע"י מ"ה, וזהו התהלך לפני הוי' תמים שלמעלה משם הוי' שמשם שרש המשכת ההילוך כנ"ל. ומכ"ז יובן מה שאצל מצות מילה נאמר לאברהם התהלך לפני כי עיקר המשכה זו זהו ע"י היסוד דהיינו ע"י המילה ופי' מילה מל י"ה להיות גילוי י"ה כנ"ל גם כמ"ש באור פניך יהלכון כי מה שהחכ' מאין תמצא ומחודש בטובו בכ"י תמיד כו' וזהו נמשך רק מבחי' שערוה שהם בחי' חיצוני' ולכן נק' בחי' זו עדיין עומדי' אבל באור פניך בחי' פנים פנוי משערות חכמת

והיינו כענין בכוננת: כ"ה בכת"י. וכנראה הוא טעות המעתיק, וצ"ל: והיינו כי עיין בכוננת.

אדם תאיר פניו עצמיות ח"ס ע"כ מבחי' זו נמשך להיות יהלכון ועמ"ש בענין בקשו פני כו'.

קיצור. עומדים ביטול שלמעלה מנ"ה כמו תפלה מעומד ורגליהם רגל ישרה ממשיך מבחי' י"ה חו"ב בח"ק ה"ח ת"ק שנה להיות כונן שמים בתבונה. עיין זח"א ויגש ר"ז ובינה עד הוד אתפשטת היכל עצם השמים ואין להם קפיצין יחוד בי"ע ישרה גילוי למטה בז"א כמו באו"א עומדים ממעל לוי"ה. ועכ"ז יובן עומדים יחוד חיצוני דאו"א המחודש בטובו כו'. אך יחוד פנימי יחוד נשמות חדשות נק' הילוך ואור, וזהו שלש רגלים נה"י לכן מצות ראי' תלוי' במי שיוכל לעלות ברגליו להיות בחי' מהלך וההליכה בדרך בחי' דרך עץ החיים הלוך ילך ובכה נושא משך הורע וזהו התהלך לפני גבי מילה יסוד שבבחי' זו עיקר ההילוך באור פניך יהלכון.

אך הנה כ"ז אם בדרכי תלך כו'. והענין הוא כי הנה הכח הזה הניתן לישראל להיות בהם ועל ידם ההעלאה והמשכה זו הוא לפי שהם בני יעקב הבריה התיכון המברית מן הקצה אל הקצה (שבת פי"א צ"ב ברבות ויגש פ' צ"ח קה"ג ובשה"ש בפ' עד שהמלך במסיבו ד' י"א עד והבריה התיכון כו' מימות יעקב אבינו וברבות פ' קרח דף ע"ד ע"ב ומדינים ככריח ערמון איתא כך מה שנאמר והבריה התיכון וכ"כ המ"כ שם דמשה נק' בריח התיכון והיינו כי משה ויעקב שניהם בקו האמצעי משה בחי' דעת ויעקב ת"ת כנ"ל וע' זח"א ר"פ ויצא קמ"ח ב' ויחי רכ"ד ב' בשלח דנ"א ע"ב והברית התיכון כו' דא קב"ה פ' תרומה קע"ה ב' ח"ג בלק קפ"ו והרמ"ז שם צנור ארוך ועומדין מן הדעת עד היסוד ובו מלוכש יסוד אבא בחי' משה כו' ובעהמ"מ שער קרית ארבע פי' מן הקצה אל הקצה היינו מקצה השמים עד קצה השמים ובמ"א נתבאר מן הקצה העליונה בחי' סוכ"ע עד הקצה בחי' מל' ית' שהוא רק הארה שממנה חיות העולמות כו' ואפ"ל בחי' זו ג"כ על הקו וחוט מאור א"ס שמסתיים במל' דאצילות וזהו בחי' התו' קו האמצעי. עמ"ש בד"ה ועתה יגדל נא ועמ"ש סד"ה להבין פירוש י"ג מדות בענין נחלת יעקב נחלה בלי מצרים, וזה שכתוב בית יעקב לכו ונלכה באור ה' לפי שהם בית יעקב ע"כ לכו ונלכה באור בבחי' הליכה שאין לה שיעור מברית מן הקצה כו'. וזהו בתוך הקרשים מברית שהוא ממש ע"ד מהלכים בין העומדים כי הקרשים עצי שטים עומדים הם בחי' שרפים עומדים כמ"ש במדרש ובוהר תרומה ק"ע ובחי' מהלכים נמשך בין העומדי' היינו בפנימיו' העומדים המלאכים שגם הם מקבלים ההילוך מטעם הנ"ל הואיל וע"י נמשך המתקת נה"ב וזהו ממש ענין והבריה התיכון בחי' יעקב נמשך בתוכיות הקרשים שהם שרפים עומדים) וע"י תומ"צ שהם תר"ך צמודי אור כעמוד המחבר מעלה ומטה כו'. וזהו אם בדרכי תלך דרך הוא המחבר מעיר לעיר כו' וכן התומ"צ נק' דרך שבהם ועל ידם ע"י כולם דוקא עוברת ההשפעה וכנודע שהטפה יורדת דרך כל האברים כו' ועמ"ש מזה בד"ה והיו לכם לציצית ובמ"א אות ד' סי' ק"ד דרך נק' דעת או יסוד בין דאמא בין דדכורא בין דנוק' עכ"ל. ובפרד"ס בעה"כ סוף אות ד' וד"ל דרכים פי'

בוהר פ' מקץ כי דרכים הם הצנורות שבהם משפיעים חג"ת אל המל' כשמקבלים מהבינה כו' ובתיקוני' פי' כי סתם דרך הוא הת"ת כו', ועם היות שיש הכרחיות רבות שדרך הוא נוק' כו' עכ"ל. ועמ"ש בפ' מקץ קצ"ב ע"פ דרכי' דרכי נועם כו', ועמ"ש ע"פ המאמר פ' וישלח קע"ה ע"פ כי ישירים דרכי כו' ועו"נ כל ארחות הוי' חסד ואמת שאין הילוך ההשפעה אלא בבחי' חסד דוקא ובבחי' אמת דוקא. (וע' באדר"ר דקכ"ט א' וזהו ואנכי תרגלתי לאפרים בהושע סי' י"א פי' תרגלתי מל' רגלים כי נשתלשלו פנימיות רצונו עד בחי' רגלים במד' התחתונה מאד בעשי' הגשמיות כדי שעיי"ז יוכלו להיות בחי' מהלך שההילוך הוא בחי' רגלים, וזהו ענין אם בדרכי תלך כו'. והיינו שהמצות הם בחי' אשר אנכי מצוך כו'. ואת משמרתי תשמור היינו בחי' דרך הנ"ל צריך שמירה וכמ"ש לשמור את דרך עה"ח ושמירה זו הוא קיום ל"ת שעיי"ז מרחיקים החיצוני' שלא יקרבו לינק מבחי' דרך הנ"ל שהוא בחי' יסוד דנוק' המקבלת מעה"ח ולכן בנין המל' מה"ג וכמ"ש בביאור ע"פ וכל בניך א"ת בניך אלא בוניך כו' וזהו לעבדה ולשמרה לעבדה ע"י רמ"ח מ"ע בחי' בדרכי תלך כמו שהטפה יורדת ונמשכת מהמוח דרך כל הרמ"ח אברים שכולם מרגישים בה, ולשמרה ע"י שס"ה ל"ת וגם השמירה שלא תהי' פולטת היינו שיתקיים ההילוך ושמור זו משנה כו' ועד"ז אמר יעקב אם יהי' אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה כו' ועיי"ז והי' הוי' לי לאלקים וברבות ויצא פ"ע ושמרני בדרך כו' מלשון הרע כו' כד"א וידריכו לשונם קשתם שקר בירמיה סי' ט' היינו כי נגד דרך הנ"ל דקדושה יש ג"כ דרכים רעים דרכי שאול ביתה כו' והוא יסוד דקליפה וכמו לשון הרע ברית הלשון כו' והוא ג"כ לשון רגל רכילות וידריכו לשונם כו', ולכן צ"ל ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך כו', וזהו ענין משלחי רגל השור והחמור וכמ"ש בגמרא פ"ב דסוכה דנ"ב ע"ב דקאי על יצה"ר, ופי' רש"י בענין רגל השור ע"ד שנאמר ויבא הלך לאיש העשיר בשמואל ב' י"ב והיינו שנק' ג"כ הולך וזהו הולך שהולך ומתחזק שמתחלה הוא כאורה כו' ע"ש והולך ע"ד הוא כמ"ש כן דרך אשה מנאפת שבחי' זו נק' דרך כמ"ש ברבות ויצא פ"ע וצ"ל משלחי רגל של הילוך היצה"ר והיינו ע"י קיום המצות וכענין שור וחמור. עיין זה"ב שמות ד' סע"ב בשלח דף ס"ד סע"ב ובהרמ"ז ר"פ מקץ. וזהו ג"כ ענין עד שתכלה רגל מן השוק לכלות ולגרש רגל הנ"ל מן השוק בחי' רה"ר שהוא דרך הנ"ל כו' (טו"ב סי' ת"ק ל"ז כו' שנק' עולם הבריאה) אך א"א להיות מלמעלה למטה כ"א שיהי' תחלה מלמטה למעלה כי האומר אין לי אלא תורה כו' (ומרומו ג"כ בענין אם בדרכי תלך ע"ד דריכה ונגש כו' ודורך ענבים במושך הזרע ברבות ר"פ ויגש דורך ענבים הוא העלאת מ"ן עמ"ש ע"פ אוסרי לגפן ומושך הזרע הוא המשכת מ"ד וכ"כ במא"א אות ג' כ"ז גת יסוד דנוק' מקום קבץ היין וכן גת ששם נדרכים הענבים עכ"ל והיינו כנ"ל. עיין בע"ח דרוש זמ"ל בסוד מלך הדר ובעבודה הדריכה שיוצא היין הוא האהבה המסותרת שבנפש כנ"ל) ועוד זאת וגם אתה תדין את ביתי תדין דינא דמלכותא דינא כי בדברים לא יוסר עבד הוא הנה"ב וצריך להכותה בשבט ולעולם ירגיזו כו'

והוא בחי' זיעתן של חיות כענין זיעה שבאדם שהוא מחמת פחדו נעשה תגבורת האש על המים שבו ודוחה האש את המים לחוץ בבחי' זיעה, כך הנה כתי' ונהר דנור כו' שהוא מזיעתן של חיות שהם בבריאה ומשם יורד ליצי' ועשי' ונעשה נהר דינור על ראש רשעים יתול דהיינו הזיעה שהוא בחי' המים שדוחה בחי' האש שלהם שזעים וחלים מאימת כסא ומגודל הפחד יוצאת מהם בחי' הזיעה שהוא בחי' המים שהוא בחי' ההשפעה והמשכה כמים ומזה נעשה נהר דינור כו', וכענין כעס על ההיפוך הנמשך מחמת המשכת האהבה כו', ותדין את ביתי הוא בחי' נה"א כי היכל הוי' המה ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר כו', והנה לנפה"א קאמר תדין הוא בדברים משא"כ לנה"ב צריך להכותה בשבט. וזהו ענין שופטים ושוטרים שופטים בחי' תדין לנה"א ושוטרים בחי' שבט לנה"ב וע' בזח"ב פקודי דרכ"ב סע"א ודף רנ"ג סע"א שלכן המשכן נעשה ע"י בצלאל ואהליאב שהן בחי' חו"ג בצלאל בחי' חסד ואהליאב בחי' גבורות שהוא למטה דן בחי' דן ידין והיינו לפי שצ"ל וגם אתה תדין כו'.

תשמור את חצרי חצרי בחי' נה"ב כי ההפרש שבין בית לחצר הוא שביט מקורה בגג שהוא ענין פרסת האהל ומקיף מבחי' סוכ"ע חצר אינו מקורה וצריך שמירה. והנה אחר כ"ז כתיב ונתתי לך מהלכים ב' מיני הילוך כו' והוא לע"ל כי כהיום נק' בחי' רו"ש רצוא מלמטה למעלה ושוב מלמעלה למטה, אבל לע"ל כשיתגלה בחי' סוכ"ע כחשיכה כאורה ואין בו מעלה ומטה ויהי' הכל בחי' הילוך שיהי' גם השוב בחי' הליכה כמו הרצוא וכו' רק שמקודם צ"ל בחי' תדין כנ"ל (וזהו שארז"ל כל השונה הלכות כו' דאיתא בפרד"ס ערך הלכה הלכה הוא השכינה כו' וזהו הלכה למשה מסיני והכוונה שהוא כלת משה כו' הולכת להתייחד עם בעלה עכ"ל והכוונה שזהו ענין יחוד הנ"ל שנק' בשם הילוך כמבואר בשה"ש ששים המה מלכות אלו ששים מסכתות דשם נת' איך שע"י התורה ממשיכים יחוד קוב"ה ושכינתי' קוב"ה בחי' קול דודי כו' מדלג על ההרים כו', אך שכדי להמשיך יחוד והמשכה זו צ"ל מתחלה לבחי' מס"ב בק"ש. וזהו אחת היא יונתי א' שמקבלת מבחי' אחד אנת הוא חד ולא בחושבן כו', וזהו ענין ההילוך שמלמטה למעלה, וזהו ענין כל השונה הלכות בכל יום פ"י שונה מלשון כופל כמו שנים מקרא וכמ"ש ויאמר שנו וישנו במ"א סי' י"ח ל"ד והיינו להיות שונה וכופל בחי' ההילוך פעמים הא' מלמטה למעלה להיות בחי' אחת היא יונתי ע"י רעו"ד. הב' מלמעלה למטה בעסק הלכות התורה וכן משמע מהפסוק שלמדו זה שנאמר הליכות עולם לו א"ת הליכות אלא הלכות כי הליכות עולם לו היינו מלמטה למעלה שהעולם מתעלה לו ית' ופי' א"ת שאין די בזה כ"א שצ"ל ג"כ המשכות ההילוך מלמעלה למטה וזהו ענין משרב ביהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה דצ"ל מהו ד"א כו', ומבואר במ"א ד' אותיות הוי' והיינו כי צ"ל שונה הלכות ב' בחי' הילוך אשר בחי' ההילוך מלמטה למעלה הוא בחי' י"ה רו"ש כי י"ה הן הנסתרות כו' דחילו ורחימו וההילוך שמלמעלה למטה זהו ענין ו"ה קול ודיבור קלא דאשתמע ואוי נק' בן העוה"ב שנוולד ונמשך מהעוה"ב אשר להיות לידה זהו ע"י ההילוך הנ"ל)

וזהו ענין הנס שהי' בחנוכה וכן בפורים שהי' תחלה מלחמה כדי להיות בחי' תדין ותשמור כו', וכן בנפש ויאבק איש עמו כו' וצ"ל מלחמה כדי שיהי' רוב יעבוד צעיר כו' כנ"ל, ואח"כ הנס ביום מנוחה (והנס בהדלקת גרות ע"ד לכו ונלכה באור ה' כו', שבחי' ונתתי לך מהלכים הוא ההילוך באור הוי' כענין באור פניך יהלכון כו'. ומכ"ז יובן ענין כה אמר ה' צבאות כו' כי צבאות פי' בוח"א בראשית דכ"א ע"ב וצדיק צבאות יקרא מ"ט בגין דכל צבאות ומשריין עילאין מיני' נפקין עכ"ל ועיין מזה בסה"מ סי' ק"ד ובמא"א אות צ' שם כתב צבאות נק' ג"ה והיסוד הכוללם אות הוא בצבא שלו עכ"ל, והיינו שממנו נמשך ההולדה להוליד מלאכים ונשמות לבי"ע, אך אפ"ל דלידה זו זהו בחי' עליונה מאד דהיינו הנק' הולך והוא כי נת' בת"א פ' בא בד"ה בעצם היום הזה דפי' הוי' צבאות הוא שם התואר שהוא ית' א' עם הצבאות ע"ד איהו חזיוהי וגרמוהי חד שבאצי' שכך יהי' ג"כ בבי"ע, וזהו ענין שם צבאות כו', משא"כ כשהמלאך דבר נפרד בפ"ע וזהו ענין קדוש ק"ק הוי' צבאות מלא כל הארץ כבודו שבחי' צבאות הוא ההמשכה מנה"י להיות מכה"כ שגם למטה בבי"ע יהי' איהו וגרמוהי חד כמו באצי' ולכן צבאות נק' נה"י בחי' ג' רגלים שבהן כח ההילוך כו' וידוע שנה"י שרשן נמשך מהכתר אל עליון גומל חסדים טובים כו' שההילוך נמשך מלמעלה דוקא, וז"ש ברבות בשלח פכ"ה ששם צבאות שעושה צביונו בעולם לשון רצון וחפץ כמ"ש כל אשר חפץ ה' עשה כו', היינו שחפצו ורצונו עשה שגם בבי"ע שנמשכי' מבחי' ארץ יהי' איהו וגרמוהי חד כמו באצילות שהמשכה זו נמשך מחפץ ורצון העליון הסוכ"ע, וזהו ענין שנה"י חדשים בחי' צבאות שרשן נמשך מהכתר וז"ש כה אמר הוי' צבאות כו' ונתתי לך מהלכים כו'.

הגהות והנה מנורת זהב

בכח הנשמה * (ג"ב ועיין מענין ש"י עולמות בוח"א קנ"ו סע"ב, קנ"ח רע"א רי"א רמ"ב ב' ח"ב קס"ב, ובע"ח שט"ז פ"א בהג"ה פי' כי א"א יש בו תר"ך אורות כמנין כתר והם ב' פעמי' ש"י ומחציו ולמטה נמשך לצדיקים כו', וזהו ענין קנה חכמה קנה בינה ב"פ קנה גימט' י"ש ועיין בהרמ"ז בשלח דמ"ה ע"א, ובלק"ת בחבקוק, ועיין ג"כ בעמה"מ שי"א ספ"א שי"ג פ"ד, והנה ע"ז.

זולתך כו' * (ג"ב כי הנה ש"י עולמות הם מחצית התחתון דכתר מה שנמשך ומתלבש בחו"ב קנה חכמה קנה בינה, ואו"א מלבישים לזרועות דא"א

בכח הנשמה : בלקו"ת דף לג ד שורה המתחלת : העונג העליון.
 זולתך כו' : שם לה, א : אלקים זולתך.

וגודע שההלבשה זהו מה שנמשך בסדר ההשתלשלות, ולכן ארז"ל והקב"ה
נותן לו מלא עומסו לעוה"ב, מלא עומסו מבחי' החכמה המתלבשת בפרק היד
בחי' זרועות דא"א, אבל ג"ר דא"א הם למעלה מגדר התלבשות וכמ"ש
במ"א ע"פ שראשי נמלא טל כו', וזהו ענין י"ש אורות העליוני' דכתר והיינו
מה שהביא ע"ז הפסוק עין לא ראתה דרישי' דקרא ומעולם לא שמעו ולא
האזינו עין לא ראתה וגו' בישעי' ס"ד ג', ופי' במדרש שמות רבה ספ"ל
שארין העולם כולו יכול לקבל את השכר שנאמר ומעולם לא שמעו כו',
והיינו שהוא למעלה ג"כ מגדר ההתלבשות בבחי' ש"י עולמות שכל בחי'
עולם אינו יכול לקבל בחי' זו כו', ועיין עוד מענין עין לא ראתה במדרש
שם ס"פ מ"ה, ובקהלת רבה סד"ה כל הדברי' יגיעים כו' עין לראות כו',
וע"פ ויותר שהי' קהלת חכם כו' ובמדרש רבה דמגילת אסתר ע"פ בהראותו
את עושר כו' וע"פ ובמלאת הימים כו', ועיין בוח"א ד"ד סע"ב, ובפי' הרמ"ז
דעין לא ראתה הוא סוד גילוי פנימי' וסוד עתיק שהוא סתים וגנון כו', וזהו
לא ראתה אלקים זולתך ה"ס חכמה סתימאה המלבשת לגבו' דעתיק המתוארת
בשם אלקי' ובתוכה גנון יסוד עתיק כו', ח"ב דס"ג סע"א ק"ב קנז"א קס"ג
סע"א ח"ג דרס"ז ב', ובעמה"מ שער שישי ס"פ נ"ז פי' שזהו נאמר עמ"ש
ואורה צדיקים כאור נוגה כו' דפי' באד"ר קכט"א בפלגותא דשערי אוזיל
חד אורחא כו', הה"ד ואורח צדיקים כו' וע"ש בביאור האד"ר שהוא הגילוי
למעלה מהגילוי שע"י שערות כו', ולפמ"ש בעמה"מ ש"ז ספ"ג ענין עין
לא ראתה נאמר עמ"ש בוח"ג דט"ז סע"א בההוא יומא כו' השמים החדשים
כו' ומבואר במ"א שזהו ענין גילוי פנימית עתיק, וא"כ היינו ע"ד פירש
הרמ"ז דלעיל, וכ"מ ממ"ש בוח"ב קנ"ז א' שזהו ענין מ"ש והי' מדי חדש
בחדשו כו' יבא כל בשר להשתחוות לפני ופסוק זה נאמר סמוך ודבוק
לפסוק כי כאשר השמים החדשים כו' עומדים לפני ולכן בשני פסוקים אלו
נאמר תיבת לפני היינו גילוי פנימית עתיק כו' ולכן נאמר תחת אשר כו'
מרוב כל פי' כל נק' יסוד כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא ובארעא
כו' ונק' כל לשון כללות שכולל בתוכו כל הו"ק, וכמ"ש יקוו המים אל מקום
אחד דקאי על המשכת השפע מהע"ס לבחי' יסוד כמו הטפה הנמשכת מהמות
וכל האברי', ועיין זח"א יח"א ב' מענין יקוו כו' דפי' כנ"ל וד"ט ע"א
ע"פ ואין נסתר כו', והמל' המקבלת נק' כלה וע' בפע"ח שער הסוכות פ"ב
ע"פ מכל מלמדי השכלתי, ולכן בהאבות נאמר מכל כל, ורוב כל היינו ריבוי
היסודות שבהפרצופים העליונים אך ע"י קיום המצות שיומשך מבחי' עין
לא ראתה היינו גילוי פנימית יסוד דע"י שהוא ההמשכה מלמעלה לגמרי
מכל סדר ההשתלשלות הרי זהו למעלה מעלה מבחי' רוב כל הנ"ל שהוא
ההמשכה שבסדר ההשתלשלות, ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו גם וברית
שלומי לא תמוט, ולכן נאמר יבא כל בשר להשתחוות לפני כו' פי' כל בשר
היינו בחי' כל המאיר לבחי' בשר, כדכתיב עצם מעצמי ובשר מבשרי, ויבא
להשתחוות ולהבטל נגד הגילוי שיהי' לע"ל מבחי' פנימי' יסוד דעתיק כו',
ועיין מענין ורוב כל בד"ה ואתה תצוה זח"א קיו"א קע"ז א', וזהו יפה שעה
אחת כו', כי הנה ענין ב' בחי' י"ש שבכתר י"ל דכמו בוז"נ יחודא עילאה

ויחודא תתאה ביחודא עילאה למעלה היש ולמטה אין וביחודא תתאה להיפוך יש מאין, כן ברצה"ע יש שרש לב' בחי' אלו כנודע מענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם כו', עיין פרד"ס שי"א פ"ג ובביאור ע"פ יונתני, וזהו כי אל דיעות, פי' שכולל הב' דיעות והוא בכתר שנק' אל ע"ש החסד לית שמאלא בהאי עתיקא גם אל מעשר אותיות יש. והנה זו"ג נקרא שמים וארץ, והגם שלמטה גבהו שמים מארץ אכן בשרשן ארץ קדמה, כי זה שיהי' היש ודבר נפרד ולא בבחי' ביטול נמשך דוקא מעצמו' אור א"ס ב"ה כמ"ש בביאור דיביאו לבוש, ובאגה"ק איהו וחיהוי גבי שהאור הוא כעין המאור כו' שמציאותו כו', ולכן הוא לבדו בכחו ויכולתו לברוא יש מאין ע"ש ודו"ק, וא"כ י"ל ב' בחי' י"ש אורות שבכתר בחי' התחתונה הנק' שרש הנאצלים זהו המקור לבחי' יחור"ע זו"א דאצילות שלמעלה היש ולמטה כלא, אכן זה שיהי' היש ודבר נפרד נמשך דוקא מבחינת רדל"א שאמר והי' העולם שהוא אור א"ס ממש, וכמ"ש בע"ח שער א"א פ"ב דשרש המל' מרדל"א, לכן יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז דוקא שעיי"ז נמשך ג"כ יש אורות העליוני' דכתר, וזהו ענין ב"פ אנכי כי אני אין אנכי יש, ועיין רש"י גבי שירת דבורה וזהו ומשוש חתן כו' ישיש כו' ב"פ יש נמשך ע"י כלה דוקא ארץ קדמה ישיש כגבור כו'.

קיצור. ענין ש"י עולמות. וענין עין לא ראתה. וזהו מרוב כל וענין ומשוש חתן כו' ישיש) ואינו מתלבש.

המנורה כו' * (נ"ב. המלאכים שרשן מדיבור העליון והוא בחי' מל' שנק' דבר ה' אמנם במל' יש פרצ"ף הפנימי פנימיות הדבור ושם שרש גש"י, וזהו ישראל עלה במחשבה למעלה מבחי' דיבור שהוא פרצוף החיצון דמל', ועיין זח"א די"ג סע"א גבי כי תהיו אתם ארץ חפץ כו', וזהו ענין פני המנורה פנימיות המל', וע"כ הם בחי' נר יסוד דנוק' לקבל הפתילה יסוד דדכורא והשמן הנמשך בו ממוחין דאבא ומלמעלה מעלה עד א"ס וזהו אשר קדשנו כו' הרי את מקודשת לי ממש, וזהו ענין כשמן הטוב היורד על הראש כו' על גלגלתא דא"א שמשם שרש המצות כו', עיין זח"ג פ"ה סע"ב, וענין ותורה אור היינו מו"ס שהאור הוא המתאחו בהשמן דע"ג א"כ האור הוא חכמה שבחכמה דאצי' כו', ובענין הפתילה ע"ל קיצור ענין שנש"י נק' נר ע"ש הכל יסוד דנוק', ובו נמשך השמן והפתילה והאור כו', ומש"ר אך הנה כ"ז כו' אבל כדי כו', הנה כתיב החכמה תחי' כו', ועיין באגה"ק ד"ה איהו וחיהוי גבי ובוזה יובן היות המצות כו' אלא שהיא כחותם המתהפך כו' מן וכ"ז הוא ביאור.

ז' נרות כו' * (נ"ב כי שמע ישראל לי ראש ועיין זח"ב קנ"ח א' רישא דמנרתא בינה כו' זו' נרות היינו מואהבת עד ובשערין מ"ב תיבין נגד שם מ"ב דא"ב גית"צ שהם ז"פ שבכל א' ו' תיבין כנזכר בד"ה אלה

מסעי. ובענין הביטוש עיין זח"ג קס"ח א' ועיין מ"ש בביאור הזוהר פ' קרח קעח"ב גבי ועבד הלוי הוא כו' ועיין בתניא פכ"ט ועיין בד"ה אוסרי לגפן. ומש"ר שזו"ע שתקנו בברכת ק"ש אבינו אב הרחמן כו' היינו כי פנימית י"ג מדה"ר זהו כשמן הטוב כו' יורד על הזקן וכמ"ש באד"ר קל"א ולהמשיך גילוי השמן היינו ע"י כתישת הזתים. ומה שנק' התעוררות רחמים בשם כתישה וביטוש. הענין יובן ע"פ מ"ש בד"ה קול דודי בענין הטעם שהמרור הוא בקו האמצעי ת"ת מפני שבחי' רחמי' לא שייך אלא במקום שחסר ומר לו כו' ע"כ נמשך עליו מדת הרחמי'. וכמו"כ כאן שכדי שיעורר וימשיך גילוי מדת הרחמים זהו דוקא ע"י כובד ראש ושיטעום מרירות בנפשו על ריחוקו מאור פני ה', וזהו ענין הכתישה והביטוש להיות נשכר לבו בקרבו ונבזה בעיניו נמאס כמ"ש בתניא פכ"ט. וזש"ש שע"י יועיל לנפשו האלקי' כו' בראי' חושיות כי בחי' ראי' נמשך מגילוי חכמה עילאה שהוא בחי' שמן הנמשך אחר הכתישה דוקא. וזהו כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר, פי' שכדי להמשיך משרש התומ"צ שהם בחי' השמן והאור זהו ע"י תוכחת מוסר בחי' כתישת הזתים כו'. ובענין מש"ר ב' הזתים אהוי"ר, לכאורה כאן היראה גבוה מהאהבה כי היא בחי' רחימו ורחילו וז"ש במדרש שמות רבה פט"ו שני בני היצוהר הם משה ואהרן, וא"כ אהרן אה"ר, ומשה יראה עילאה ביטול. אך קשה א"כ אהרן מהימין בחי' אהבה ואיך משה מהשמאל ואפ"ל ע"פ מ"ש בזח"ב כ"ז א' בפסוק הוא אהרן ומשה ובמק"מ ב' האוצ"ח שמשה הוא מהחסדים יסוד אבא דרך ימין ויצאו דרך שמאל כו' ולכך הוא לוי בגבורה והוד יעו"ש ודף כ"ו ע"ב מזה ובהרמ"ז פ' אמור בדף ק"ב סע"ב איתא באוצ"ח שמשה הוא לצד ימין דאבא כו' יצאו דרך צד שמאל כו' ע"ש. ועמ"ש כה"ג בד"ה קול דודי בענין מדלג ומקפץ דילוג ברגל אחד הגילוי בבחי' אהבה וקיפוף בשתים הגילוי בבחי' יראה ג"כ, והיינו ודאי ע"י רגל ושמאל. והנה שרש הקיפוף נמשך מבחי' עליונה יותר מהדילוג שברגל א' קו הימין, ובענין יגדל נא כח הוי' כו' ע"ש בהגהות, וגם כי היראה עילאה שרשה מגבורה דעתיק אשר מע"י יוצאי' הה"ג תחלה, משא"כ בכל הפרצופי' כמ"ש במ"א, ובבראשית רבה ס"פ א' בכ"מ הוא מקדים משה לאהרן ובמקום אחד אומר הוא אהרן ומשה מלמד ששניהם שקולין כו' וכן הוא בויקרא רבה בחוקותי פל"ג. ומש"ר וזהו והחכמה תחי' מביא' לידי גילוי השמחה והתענוג כו'. לפי"ז פי' תחי' כמו להחיות בהן נפש כל חי דהפי' פיקוח נפש ותענוג כו', ועד"ז נאמר באמונתו יחיה, והיינו כי עם היות הרצון עליון הוא למעלה מהחכ' אך אמנם בחי' התענוג עליון שלמעלה מן הרצון הוא הנמשך ומתגלה ע"י החכמה, ולכן החכמה תחי' את הרצון ע"י המשכת התענוג כו' כי פנימית אבא דוקא הוא פנימי' עתיק כו', וזהו"ע של"ב נתיבות חכמה, הנה ש"י עולמות נמשכים מל"א נתיבות, משא"כ הנתיב הראשון הוא למעלה מש"י עולמות כמ"ש במק"מ פ' מצורע, והיינו כי הנתיב הראשון פנימיות אבא כי ל"ב נתיבות פי' בס"י ע"ס וכ"ב אותיות, א"כ הנתיב הראשון כתר שבחכמה או חכמה שבחכמה, א"כ הוא פנימיות אבא והוא פנימיות ע"י בחי' ש"י העליון שבתרי"ך אורות דכתר.

וזהו עין לא ראתה אלקים זולתיך פי' אלקי' היינו נתיב הראשון של"ב נתיבות הם ל"ב אלקים שבמע"ב כו'. ולכן נקרא ותורה אור גילוי פנימית ע"י ע"י פנימיות אבא כו'. ובוה יובן מ"ש בד"ה מה טובו גבי והתשו' הג' הוא ע"י התורה כו'. עוי"ל הנה רפ"ו דברכות משמע שפ' והי' אם שמוע לא נקרא עדין עושין רצונו ש"מ אע"פ שנאמר בה שמוע תשמעו כו' ולעבדו כו' והיינו לפי שלא נאמר בכל מאדך א"ס דוקא ע"י בכל מאדך נעשה עושין רש"מ אח"כ ע"י המצות. וביאור הענין היינו כמ"ש בד"ה והתהלכתי בתוכם ובביאור דקול דודי שבמצות יש ב' בחי' א"מ, ומה שנמשך אח"כ בפנימית והמשכה זו שבפנימי' נקרא עושין רצונו ש"מ כו', וזהו פי' תחי' החיות הוא שיומשך בגילוי להאיר בבחי' אור פנימי כו' גם פי' והחכמה תחי' ע"ד כי נר מצוה כו' ודרך חיים כו'. בוח"ב קפ"ב א' נז' מענין והחכמה תחי' אילגא דחיי ובהרמ"ז שם המשכת בחי' חיה ודרנ"ה ב' ובעמה"מ ב' שער או"א ס"פ מ"ד דע"ח ג' ודקל"ט ע"ד פי' תחי' השפעת חי"ה כו' בענין ז' נרות שבעה רועים, עיין במדרש רבה נשא ר"פ י"ד ובסוף שה"ש רבה סוף פסוק אם חומה הוא, ומהמובן שם שגילוי זה יהי' לע"ל י"ל ששרש ז' רועים להמשיך מו"ת דע"י וכמ"ש לע"ל והכהו לשבעה נחלים כו' וכ"כ הרמ"ז אמור פ"ח כי מעתיק לא יש באצילות כי אם הארת ז' תחתונות כו'.

קיצור. ענין הביטוש. וענין שעי"ז נמשך בחי' רחמיך הרבים. וענין שני זתיים. וענין והחכמה תחי'. וענין שבעה רועים כו'.

ביאור ע"פ דאיתי והנה מנורת זהב *

ענין והחכ' תחי' את בעליה, הוא ע"פ מארו"ל למה קדמה פ' שמע כו' שמתחלה יקבל עליו עומ"ש ואח"כ עומ"צ. והנה קבלת עול מלכות שהמצות הן עול וגזירת המלך ואעפ"כ צריך לקבל עליו ברצון עול זה ועיקר עשיי' המצות מצד העול כי כן צוה המלך ולא להמשיך ענג שבהם כי אין זו עבודה וכת' תחת אשר לא עבדת בשמחה שהשמחה תהי' מצד העבודה שעובד ומקיים גזירת המלך (וע' מזה בד"ה כי עמך מק"ח בפ' מקץ ובפ' שלח ע"פ ועתה יגדל נא) והנה כתי' הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו (ח"א דרכ"ב תע"ב, ח"ג דקנ"ט א' רמ"ה א' ועמ"ש מזה ע"פ אלה פקודי המשכן) הנסתרות הן דו"ר והנגלות ו"ה נגלות הן תומ"צ שהתורה רמיזא בו"ו של שם לפי שיש בה בחי' ו"ק ש"ס משנה זרעים בחדס כו' והמצות בה' של שם בחי' מל' והמשכת ה' אחרונה הוא ע"י בחי' ו"ו (ב, נ"ב ע' מזה בוח"א קצג"ב ובפי' הרמ"ז שם, ח"ג דף י"ד ב', ס"ה ב' ס"ו סע"ב עז"ב, ועמ"ש מענין ו"ו בד"ה ושכתי בשלום בענין וישם אותה

(*) המאמר — בלי הקיצורים, ובהגהות אחרות — נדפס בלקי"ת דף לה, ד.

מצבה ויצוק שמן על ראשה, ובענין יחוד ו"ה בד"ה אלה פקודי הג"ל ולהבין זה צ"ל ענין העבודה איך שייך לפניו ית' ל' עבודה וכי כלום הוא צריך ואם צדקת כו' ומה הוא שנאמר ולעבדו (ג. ועמ"ש סד"ה ואלה המשפטים גבי שש שנים יעבד, ובד"ה לא תהי' משכלה גבי ועבדתם את ה' אלקיכם ובד"ה לא הביט און ביעקב ובס"ב פט"ו) והענין כי העבודה הוא להמשיך גילוי אלקות מההעלם מלמעלה מההשתל' כי כמו שנמשך כבר בסדר ההשתל' הוא מתלבש בריבוי המדרגות עד שנעשה שמים וארץ גשמי' המעלימים ומסתירים עד שנראה ליש ודבר ויכול לומר כחי ועוצם ידי וצ"ל גילוי אלקות כמו שיהי' לעתיד ונגולו כספר השמים ובתח"מ גם גוף האדם מן הקבר ירגיש כו' ואין זה כ"א ע"י הארת רוח קדשו ממרום מלמעלה מן ההשתל' כי ההשתל' של הקו נמשך מבחי' אחרונה הארה מצומצמת מאד והיינו כמו עד"מ אדם גדול שהוא חכם ויש בו כמה מיני חכמות ומצמצם א"ע בבחי' אחרונה שבחכ' חכ' שבדבור או שבמעשה כך ההשתל' של הקו נמשך מבחי' עשי' הגם ששם לא שייך שום התחלקות כי אבי"ע שוין שם וגם אצי' הוא בחי' עשי' דכולא קמי' כו' היינו קמי' אבל בערכינו לפי שנמשך אלינו נוכל להעריך שנמשך מבחי' אחרונה הכלולה שם וכענין טורי חשוכא חגי' שבהעלם כו' (ד. הנה מענין ע"ס הגנוזות ונעלמות הנז' בפרד"ס שער הצחצחות עמ"ש בד"ה ואני נתתי לך שכב' א' שע"פ קבלת האריז"ל הן בחי' שמותיו הקדושים ב"ה כמו השם שאינו נוגע להעצמות ממש כו', והנה כעין מ"ש הפרדס אי' בע"ח שמ"א פ"ג בענין עתיק שהוא הבחי' היותר תחתונה ושפלה מכל בחי' א"ס וכאלו נא' ד"מ שהוא בחי' מל' שבמל' ואע"פ שאין כן כי אין שום דמות וספי' ח"ו כלל רק לשכך האוון נדבר כך כו' עכ"ל ואע"פ ששם נז' בענין עתיק דאצי' שהוא הנמשך ממל' דא"ק, הנה הרי בשער שבה"כ פ"ה כ' שכמ"כ לעילא מגולגלתא דא"ק יש בו דוגמ' עתיק דאצי' וא"כ גם ע"ז י"ל כמ"ש בשמ"א פ"ג שהוא הנמשך מבחי' היותר תחתונה שבא"ס, וכ"מ בהדיא בביאור האדרא מהאריז"ל בדף קכ"ח סע"ב גבי תי"ו רשים רשימו במש"ש ב' מ"כ מהרב ז"ל, ובס' עמה"מ ש"א פנ"ו משמע הקו נעשה עתיק וכתר לעולם המלבוש כו' וע' בז"ה על המאמר דט"ו בריש הורמנותא שכ' אויר קדמון חכ' המלבוש עתיק כו', מיהו אין לנו עסק אלא בקבלת הרח"ו ז"ל ועמ"ש בביאור דאלה מסעי שהקו זהו כענין עתיק דבריאה כי א"ק נק' אדם דבריאה, והנה ענין עתיק דבריאה נמשך מבחי' היותר תחתונה שבמל' דאצי' וכמ"ש בע"ח שמ"ו ספ"א גבי וא"כ אחר כל המיעוטי כו', ועד"ז כ"ש וק"ו לאין קץ בהמשכ' הקו מהאא"ס להיות עתיק דבריאה דכללות כו' כי הצמצום גדול יותר מהפרסא כו' ולכן כדי להמשיך תוס' אור היינו מן האא"ס ממש כו', והיינו מבחי' שמו הגדול שארז"ל עד שלא נבה"ע הי' הוא ושמו בלבד שהוא בחי' אא"ס ממש שלמעלה מבחי' ע"ס הגנוזות שהן שמותיו הקדושים ב"ה, והנה המשל הנז' כאן כמו עד"מ אדם גדול שהוא חכם ויש בו כמה מיני חכמות ומצמצם א"ע כו' כך כו' מבחי' עשיי', ביאור הענין היינו כמו המל' דאצי' נק' עשיי' שבאצי' ונק' ח"ת וכמ"ש בביאור ע"פ מי מנה, לפי שהוא מקור דבי"ע וכמ"ש

בענין הכרובים ס"פ תרומה שהיא מקור בי"ע ושורשם שבאצי' משא"כ ח"ע
 שהיא הגבה למעלה מעלה מבחי' ח"ת וע' בד"ה כי אברהם לא ידענו גבי
 וח"ע היא ממוצעת כו' וכ"ש מו"ס שהיא הגבה מאד נעלה גם מחכ' דאצי'
 כך עד"ז יובן בענין ע"ס הנעלמות אע"פ שאין שם דמות ספי' רק שהן
 בחי' שמות כנ"ל עכ"ז כמ"ש בע"ח לשכך האוזן נדבר כך, א"כ הקו שהוא
 הנמשך מבחי' היותר תחתונה דוגמת מל' שבמל' כנ"ל הרי שרשו מבחי'
 חכ' דעשיי' עד"מ עשיי' שבאצי' שמוזה נמשך שרש עתיק דבריאה כו' וע"כ
 שייך להמשיך תוס' אור עד"מ מח"ע כו' וזה"ע השמן משחת קדש כו' ולכן
 גם לפמ"ש בזה"ר שם שהקו חוט של חסד מהדכורא מת"ת הנעלם כו' עכ"ז
 התוס' אור מבחי' היותר עליון הרבה כנ"ל ומבחי' שמו הגדול ממש.
 קיצור. ענין העבודה להמשיך תוס' אור מלמעלה מההשתל' של הקו וע'
 מזה לקמן). ובחי' אחרונה כו' כאשר הוא משתלשל ומתלבש הנה
 היא מתעלמת לכך צריך להמשיך מבחי' יותר עליונה מלמעלה מן הקו.

והנה בנוהג שבעולם שמכתירין את המלך בכתר מלכות מסתמא יש לזה
 שרש מלמעלה, והענין כי יש ע"ס מלמעלמ"ט מכתר עד מל' וע"ס
 מלמטלמ"ע, ובחי' זו נק' מל' כתר כמ"ש בפרד"ס, ואין הכוונה מצד המנין
 בלבד אלא שיש בחי' במל' שמצד בחי' זו ראויה להקרא בשם כתר, ולכן
 נמשך בחי' כתר בבחי' המצות דייקא שהן במל' והיינו בחי' רצון שבו
 עונג העליון כי רצון היינו בחי' מצחא דגלגלתא כמ"ש באדרא האי מצחא
 רצון אקרי והוא עד"מ כמו המצח הוא עצם המכסה על מה שבתוכו כך
 הרצון הוא מכסה על התענוג ומלביש אותו לבלתי הגלות וכנודע שיש ב'
 בחי' בכתר בחי' אחרונה שבמאציל הוא בחי' עתיק ובחי' ראשונה לנאצלים
 בחי' א"א ועתיק הוא בחי' פנימי' וא"א בחי' חיצוני' המכסה וחופף על
 בחי' פנימי' שבו והוא בחי' רצה"ע שבו מלובש עונג א"ס שכשמו כן הוא
 אין לו סוף והיינו בחי' טעמי המצות שנאמר על התורה ארוכה מארץ מדה
 כו' (וזהו שהמל' שהיא עשיי' שבאצי' אשר בה הוא מעשה המצות הוא
 נק' כתר דהיינו ששם דייקא מתגלה רצה"ע עם העונג המלובש בו וכמ"ש
 במ"א בביאור ע"פ מי מנה כו' בסופו בפ"י אף עשיתיו ובפ"י רובע ישראל
 ע"ש) והנה המצות הן בסוף המעשה אבל התורה היא בחי' חכ' חכמת
 המצוה איך תהי' הכשר מצוה כדי שיומשך בה עונג העליון והרי היא קרובה
 יותר לא"ס, ולכן בחכ' אתברירו כי הנה גוף המצות הן מנוגה כמו ציצית
 של צמר מכבשים שאוכלים אותו ויש בהם תאוה מק"נ לאכול אכילה גסה
 משא"כ החכ' תחי' בעליה להיות השראות והמשכות עונג העליון במצות
 גדול תלמוד כו' וכמו שבאדם יתלבש תחלה השכל במחשבה ודבור ואח"כ
 במעשה כו' וז"ש בזה"ר מכאן ואילך בעלה חייב במזונותיה שהשפעת המל'
 הוא ע"י ז"א שהמל' הוא בחי' סיהרא ומקבלת משמשא הוא ז"א בחי' התורה
 והנה כ"ז הוא כשנמשך למטה במל' מכאן ואילך אחר נשואין וכמ"ש בזה"ר
 בראשית דמ"ט א' ע"פ ויבן ה' אלקים את הצלע דהא או"א אתקיים לה
 כו' ויביאה אל האדם מכאן ואילך כו', אבל שרש מציאותה הוא מרצה"ע
 (ועמ"ש סד"ה ראה אנכי נותן בענין מראש מקדם נסוכה כו') ולכן גם

אח"כ נעשה אחע"כ כי ב' בחי' יש במל' פרצוף החיצוני ופרצוף פנימי במקור בחי' המנורה כמ"ש בלק"ת (וע' בע"ח שער תיקון הנוק' פ"ו ופ"ב אות י"ט. ועמ"ש מענין פרצוף הפנימי דמל' בביאור ע"פ אחת היא יונתי, וע' זח"ב דף י"ד ע"ב) (ט, לכאורה לא נמצא כלל בלק"ת פ' בהעלותך שהמנורה הוא פרצוף פנימי דנוק', ובא"א על המאמר פי' תרומה קנו"ב שכינתא כו' איהי מנרתא דילי' פי' משום שיש מנורה אחרא מסט' דמט"ט, אבל מנרתא דקב"ה היינו מל' דאצי' דאתמר בי' שבע ביום הללתיך כו' ואפשר לזה נתכוין כאן מ"ש במקור בחי' המנורה, וצ"ל דמ"ש בלק"ת דהמנורה היא נוק' דו"א והוא מהע"ח שער תיקון הנוק' פ"ז, והרי בע"ח שם פ"ב אות י"ט פי' בהדיא דנוק' דו"א היא כנסי' ושושנה עליונה כמ"ש האריו"ל על האמר ר"פ בראשית ר"ח פתח כשושנה בין החוחים כו' שהוא פרצוף הפנימי דמל', וכ"מ קצת ממ"ש בפ' שמות די"ד ב' בענין מול פני המנורה כו' אחת היא יונתי כו' וע' בהרמ"ז ר"פ תשא מנורה היא עלייתה בשרשה העליון ובפ' בהעלותך דק"ג וע' תרומה קלג"א ובמק"מ שם ודקנ"ח א' דאיהי ו' כו' מסט' דמנרתא ובפרדס שי"ד ספ"ג, והנה מ"ש ובחי' גולה על ראשה הוא בחי' ההתבוננו' כו' הנה גולה פרש"י מל' גולית עליות והוא כענין גל נעול מעיין הנובע שהוא בחי' בינה ונהר יוצא כו' וכמ"ש מזה בהג"ה ע"פ ביום השמיני שלח, גם י"ל גולה מל' גילוי ע"ד מגלה עמוקות כו' ונגלו כספר השמים בישעי' לד"ד כי התגלות עתיק הוא בבינה וכנודע מענין והחמישית לפרעה דמתמן אתפריעו כל נהורין כו', גם י"ל וגולה מענין גילה כי אם הבנים שמחה, גם י"ל וגולה מענין גולגלתא כי בינה נעשי' כתר וגולגלתא לז"א וכן ארז"ל במד"ר קהלת ע"פ ותרין גולת הזהב זו גולגלתא, ובמד' ויקרא ס"פ ל"ב פי' גולה ל' גאולה כי כן גאולה היא מהבינה כמ"ש בפרד"ס ערך גאולה והיינו כי מהמדות יש יניקה לחיצוני' כאברהם שיצא ממנו כו' משא"כ בינה עלמא דחירו דרוך עוז"א דצ"ו בענין פי' שמלכך בן חורין ח"ב קפ"ג ח"ג צב"ב וע' בסידור ע"פ הללו' הללי נפשי וזהו ג"כ ענין סמיכות גאולה לתפלה כי יסוד ז"א ממשך מאו"א, וע' באג"ה סי' ד' ענין בחי' זו בעבודת ה' יציאת נקוד' פנימי' הלב מהגלות והשב"י דנה"ב ובסודור ע"פ אני בצדק אחזה כו' שזה"רע גואל ישראל וכ"ז היינו ע"י ההתבוננו' ולכן ע"י הבינה נק' וגולה על ראשה, וזהו אם כיון לבו יצא פי' יציאת נקודת הלב מהשב"י כו' כי פסוק שמע הוא בחי' הגולה ומואהבת עד ובשעריך מ"ב תיבין דאכגית"ץ כו' שהם זו קני המנורה, ולכן כל הפי' שבגולה שייך בשמע כי ישראל לי ראש היינו גולגלתא ולי גולית עליות כי שמע ישראל יחוד או"א והו ג"כ ענין מגלה עמוקות, וכן ל' גול למס"נ באחד, גם הגאולה ע"י השמן ח"ע שמשם מקור הכח למס"נ כו' אך במד"ר שם אי' ב' פי' א' גולה ל' גלות שגולה לבבל ושכינה עמהם הב' ל' גאולה וי"ל כי גולה ל' גלות היינו במנרתא דמט"ט משא"כ במנרתא דקב"ה לא שייך זה, ועוד שגם ע"י הגולה נמשך הגאולה כו' כי יתרון האור בא ע"י החושך, עוי"ל פי' וגולה ל' גול על ד' דרכך כו', והנה החילוק בין גולה לגאולה זה ע"י הא' פלא זח"ג קצ"ג ב' ע"פ כי עשית

פלא. פלא דא הוא חד דרגא מאינון פלאות חכ' ומאן איהו דא נתיב לא ידעו עיט ואי' שם ב' הרח"ו ז"ל דהיינו יס"א. ובפ' אחרי ס"א סע"ב נת' שזה"ע זווגא שלים ופי' בע"ח שער הזווגים פ"א דזווגא שלים היינו כאשר ההמשכה באה לבינה מחכ' שבחכ' משא"כ כשבאה מבינה שבחכ' נק' זווגא דלא שלים. והרמ"ז פ' פקודי דר"כ ב' ע"פ מה רב טובך פי' שבחי' חכ' שבחכ' זהו בחי' אור הגנוז שעז"נ את האור כי טוב, כי טוב לגנוז יעו"ש, וזהו שיתגלה לעתיד ולכן עי"ז בא הגאולה. ועמ"ש הרמ"ז פ' אמור צה"ב בענין ד' גאולות ועמ"ש מזה ע"פ והתהלכתי בתוכם, וע"ע מענין א' בפ' אחרי סו"ב ועמ"ש ע"פ ואכלתם אכול כו' אשר עשיתי עמכם להפליא. נת' ענין וגולה על ראשה). ושם מל' שהוא בחי' המצות קודמין לתורה ובחי' גולה על ראשה הוא בחי' התכוננו' אם הבנים ושבעה נרותיה הם הבנים שבעה רועים ז' מדות לך ה' הגדולה כו'.

ג) אך ושני זתים עליה זית יש בו מרירות והוא מכסה על השמן שבתוכו וצריך לטחון בריחיים ולכתוש עד שיצא השמן. והענין כד אתכפיי' ס"א אסתלק יקרא פי' אסתלק שנמשך ממקום גבוה יותר (י. עמ"ש מענין אסתלק יקרא בהגהות לד"ה וישב, ומעלת הל"ת על מ"ע היינו מה"ט שבהן וע"י הוא אתכפיי' כמ"ש בד"ה אלה פקודי, והנה כמו שע"י הל"ת נמשך בחי' שהוא עליון מאד מה שאין לו שום כלי ברמ"ח מ"ע כו' כך יובן גם כאן בהיות שענין השמן הוא המשכ' בחי' עליונה מאד שנק' ח"ע דכולא בפ' צו דל"ד סע"א וכנו' ג"כ ברבות ר"פ צו השמן אפי' אתה מערבו בכל המשקין שבעולם הוא לעולם למעלה מהן כך ישראל בשעה שהן ערש"מ כו', לכן א"א להמשיך בחי' עליונה זו כ"א ע"י אתכפיי' דוקא שהוא טחינת הזתים וכתישתן, ומ"ש שע"י ביטוש מעורר יגמה"ר היינו כי עיקר פנימי' האור המתלבש בתוך י"ג ת"ד נק' שמן כמ"ש כשמן הטוב כו' שיורד על הזקן כו' וכמ"ש באד"ר קלא"א בתריסר תיקונין אליו נגדין ונפקין תליסר מבויעין דמשח רבות, ובביאור האדרא שם כי השערות הם חלולים והם נעשי' ממותרי מו"ס ובתוכם נגדין מבויעין דשפע משח רבות דמו"ס עצמה ולא ממותרי מוחא כו', וע' בהרמ"ז פ' ויקרא דט"ו ובפ' אמור דצ"ד שהשערות עצמן הם דינים והם מציאות אימא והשמן שבהם זהו עיקר הרחמים והם מציאות אבא ולכך כדי להמשיך גילוי יגמה"ר בעשי"ת עושים ביטוש הגוף באלול ובפרט בעשי"ת שזה כענין טחינת הזתים להוציא מהם השמן הטוב, והנה הזתים הם צומח וי"ל דהיינו בחי' השערות עצמן שהשערות הם בחי' צומח והשערות עצמן הם בחי' דינים כמו שהזתים הם מרירות כו', ואפשר לפ"ז לומר שהאור הנמשך מהשמן זה"ע יאר ה' פניו אליך באור פני מלך חיים שהוא תיקון השביעי מיגת"ד וכ"מ בזהר בהעלותך קמ"ט א' ומבואר במ"א שבו נחגלה הארה מעצמיות ח"ס למעלה מן השערות כו' וזהו להצהיל פנים משמן כו', ובכ"ז מובן מה שפי' לעיל בהדרוש עצמו ענין כתיבת הזתים שהוא ע"ד ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' כי המשכ' יגמה"ר זהו ממש ענין כשמן הטוב כו', וזהו שגם בזהר ר"פ

אור בהעלותך התורה תכה

בהעלותך בדברו מענין העלא' גרות המנורה הקדים וסמך לזה ענין גילוי יגמה"ר ע"י השופר באור פני מלך חיים.

נת' ענין אסתלק יקרא ע"י אתכפיי' בקיום הל'ת וענין שע"י ביטוש מעורר יגמה"ר).

ולכן לא ניתנה התורה למלאכי השרת מלבד הטעם שנש"י הם מבחי' פנימי' כו' עוד זאת כי באדם למטה צ"ל אתכפיי' נגד טבעו בכל דרכיו ובאתערלות' אתערל"ע ממקום עליון יותר כנודע ממ"ש בארץ לא זרועה לא דייקא כי י"ה עם שמי וזכרי עם ו"ה הוא רמ"ח לפי שבעשיית המצות שהן בחי' הן נמשך דבר שיהי' בהתלבשות השגה משא"כ בחי' לא נמשך דבר שאינו מתלבש בבחי' הן כלל רק בבחי' לא כלומר שבזלעז"ו א"א להמשיך כלל, וממילא מובן שהוא ההיפוך מזלעז"ו ותוא עליון מאד נעלה וזה לא שייך רק כ"א בבג"י כו' משא"כ המלאכי' עם היות שיש להן גוף אין הגוף מסתיר כלל והרי גם הגוף בטל לומר קדוש כו' ולכן לא ניתנה התורה עד לאחר יצ"מ שעבדו בחומר ובלבנים כו'. וזה"ע ברחמיך הרבים שע"י הביטוש מעורר יגמה"ר שהן אורות עליונים למעלה מן ההשתל' (וזהו כשמן הטוב כו' יורד על הוקן כו' י"ג ת"ד הם י"ג מדה"ר והשמן הטוב שהוא פנימי' י"ג ת"ד הוא נמשך ומתגלה ע"י ביטוש הוא בחי' כתיבת היות עד"מ וע' במד"ר ר"פ ואתה תצוה). ולהבין ענין הותים למעלה (יא. הנה ברבות ר"פ ואתה תצוה ע"פ זית רענן מה היות הזה כו' מעלין אותו לגת ונותנין אותו במטחן כו' ואח"כ נותנין את שומנן כו' כך ישראל בצר לך ומצאוך, כי אל רחום ה' אלקיך, ד"א מה ראה ירמי' למשול ישראל כזית אלא כל המשקין מתערבין זב"ז והשמן אינו מתערב אלא עומד כך ישראל כו' ד"א כו' אבל השמן אפי' אתה מערבו בכל משקין שבעולם הוא נתון למעלה מהן כו' ד"א זית רענן הה"ד יפה גוף משוש כו'. והנה להבין קצת בענין בחי' אלו שבזית ושבישראל ובלק"ת פ' עקב ע"פ ארץ חטה כו' ארץ זית שמן כו' זית הוא יסוד כו' בחי' יסוד לעולם אינו נפרד כי הוא הקוץ של ד' שהוא מקבל ש"ע נהורין שהם בפנים כו' ולזה רמוז יפה פרי תואר כו', וברע"מ פנחס רמ"ד ב' קוצא דאות ד' מן אחד שיעורא כזית כו' ובפ' עקב דרע"ב א' י' וי' אינון גקודין דשמא קדישא אתקריאו פירורין כזזית ואינון לקביל טפין דזרע ומאן דמזולל בהון זוריק להון באתר דלא מצטרך עניותא קא רדיף אבתרי' כו' ופירורין בכזי' אינון בצדיק דאיהו כתיש כתישו מן אינון זיתים עכ"ל וע' בהרמ"ז שם ובפ' פנחס דרמ"ז סע"א ע"פ כלולה בשמן כתיבת נת' ענין זה באריכות וע"ש במק"מ שהאריך, והרמ"ז בפ' בהעלותך קמ"ט א' בד"ה ת"ח בשעתא דכהנא רבא אתכוין לאדלקא בזצינין כו' כ' וז"ל זית שהיסוד נק' כך שהוא הפרי השישי של פירות הארץ ונק' יפה פרי תואר שבו היופי והפרי והנה שמנו אגור בתוכו שה"ס שפע אבא האגור וגנוז בתוך היות הנז' עכ"ל, וז"ל הפרד"ס ערך כתיבת פי' הרשב"י ע"ה בתיקוני' כי מציאות היסוד עם המל' בסוד יהוד הזכר עם הנקבה ע"י החבר הקדוש המתעלם בה נק' כתיבת, והיינו ו'

זעירא שבמציאות ה', והיינו שפי' בר"מ בענין כתיש כתישין שבסוד
הנענוע הזרע נעקר ממקומו ונשפע זוה"ע שמן כתית כי הזרע והשמן הכל
ענין א', ולכ"ז מבשרי אחוה אלוה עכ"ל. והאריך עוד בזה בערך שמן.
וביאור הדבר להבין משל ומליצה הוא ע"ד שנת' בכמה מקומות בענין
זווג נשיקין וזווג גופני שבהטפה יש התלבשות מעצמות החכ' ומהות הנפש
ממש, וכמ"ש באגה"ק בסופו וז"ל ועוד זאת שהרי הדבור מדברי חכ"ע
אינו מוליד והטפה שנמשכה מהכלי דח"ע יש בה כח המוליד ומהוה יש
מאין וגם המשכ' ח"ע כלולה בה והטעם מפני שבה נמשך מהו"ע דח"ע,
משא"כ בדבור ומח' ואפי' בהשכלת השכל באיזה חכ' הרי חכ' זו רק
הארה מתפשט' ממהות השכל שבנפש ועצמותו. והארה זו היא רק לבוש
למהו"ע של השכל והשכל הוא רק הארה ולבוש למהות הנפש, משא"כ הטפה
נמשך בה גם ממהות הנפש ועצמותה המלובש' במוחין ולכן מולידה בדומה
לה עכ"ל וע' מכ"ז בביאור ע"פ אחת היא יונתי בענין פרצוף הפנימי
דמל' שבכל סדר השתל' הנה רק מחיצוני' עליון נעשה פנימי' לתחתון,
א"כ פנימי' חכ' שהיא ראשית סדר ההשתל' לא נמשכה מעולם בשום
המשכה אבל בהטפה מלובש פנימי' ועצמיות ח"ע ממש, וע' מזה בבה"ז
פ' בראשית ופ' נח ופ' בלק, והנה הטפה עם שהיא נמשכת מן המוח הנה
ג"כ מתפשט' תחלה בכל הרמ"ח אברים שהרי כולם מרגישים בה וכדאי'
בנדה מגיא' כל ש"ז שאין כל גופו מרגיש בה כו', וכמ"ש ג"כ בפ'
בראשית ד"ט א' בפ' ואין נסתר מחמתו לית דאתכסי מיני' מכל דרגין
עילאין כו', וכיון שכן הרי בה כלול מהמובחר והתוכיות החיות שבמות
ורמ"ח אברי' עד שלכן מולידה בדומה לה ממש, וע' בפירוש המשניות
להרמב"ם פ"ב דעדיות מ"ט בענין האב זוכה לבן בנוי בכח כו', ולכן
נמשל הזרע עד"מ לשמן כי הנה מכ"ד יכולים להוציא שמן והוא התוכיות
המובחר הפנימי' של הדבר ההוא וטפה א' של השמן הוא כח של צלוחי'
גדולה מהדבר ההוא עד"מ הרי כל הרב של הדבר נכלל בטפה א' שמן
כו' והוא מועט מחזיק המרובה, וכמ"כ הטפה כוללת כח המוחין ורמ"ח
אברי הגוף וכ"כ הרמב"ם פ"ד מה' דיעות הי"ט ש"ז הוא כח הגוף וחיו
ומאור העינים כו', ועד"ז יובן למעלה ענין יו"ד דש' הוי' שנמשל ברע"מ
לטפין דזרע כי הנה היו"ד הוא עד"מ נקודה א' וכמו טפה א' והוא בחי' צמצום
השפע שבא הגילוי רק כמו טפה א', אך באמת אין זה ענין צמצום והעלם
לגמרי', אלא ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה, דהיינו כדפי'
הרמב"ם פ"ב מה"ד הי"ד שיהיו ד' האדם מועטים ועניניהם מרובים וכמו
ל' המשנה שהמועט מחזיק את המרובה וכמאמר אילפא מי איכא מידי
בברייתא דלא פשיטנא לי' ממתניתין כו' ועד"ז ה"ע היו"ד ומה נעשה
אח"כ בבינה התפשטו' אורך ורוחב וזוה"ע אות ה' שיש לה אורך ורוחב
הוא כמו הולד שנעשה בבטן זאם מטפת האב וכמשנ"ת בבה"ז אחרי על
המאמר דע"ט הביאו עלי כפרה, ולכן נמשל בחי' היודי'ן לטפין דזרע שהטפה
הוא גי' בחי' מעט המחזיק את המרובה ולכן נמשלה לשמן שהוא גי' בחי'
זו, וזו"ע ביום השמע"צ דפי' המגיד נ"ע שמיני מל' שמן שהוא ח"ע, גם

מחכ' עד יסוד ח' מדרגות כמ"ש בזהר בענין ח' דאחד, ובשמע"צ עיקר המשכ' טפת ח"ע במל' להיות נקלט בחי' זו בכנס"י לכל השנה ע"כ נק' ביום השמיני כו' שהוא בחי' שמן היינו התוכיות והפנימי' והשפעה, ורבינו ז"ל אמר כמו משקה האסענציע שמערבין ממנה אח"כ מעט מזעיר בהמשקה ומתקנה עיי"ו כו' כך ה"ע ההמשכה שבשמע"צ לכל השנה, ועד"ו י"ל ג"כ ענין ח' ימי חנוכה שהם שמונה לפי שבהם ממשיכי' בחי' שמן בהנרות שהן הנשמות כו' כי שמן ושמונה קרובים לענין א' כמ"ש בס' שו"י, עוד ראיתי באר"ת ברמזי אגדות דל"ד על המאמר לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה שמצמצם שכלו הרחב ומלבישו בדיבורי' מועטים כמו שמוריקין מכלי אל כלי ע"י משפך שקורין לייקע כדי שלא ישפוך לחוץ כו' ובהמשפך המשקה מצומצמת וע"י מקבלת הכלי היא ולא ישפוך הדבר חוצה (ע' מענין משפך בתוי"ט פב"ת דע"ז מ"ו שמלמעלה פיו רחב ולמטה נקב קצר ולזה נתכוין המגיד נ"ע שהמשקה בו מצומצמת היינו למטה בנקב הקצר) כו'. והנה עולם כזה נק' עולם העקודים שהשכל עקוד ומצומצם בו עכ"ד. והיינו כי בעקודים כל הע"ס עקודים יחד בכלי א' נמצא זה"ע מועט מחזיק את המרובה, וזה"ע ישנה בדרך קצרה, ומ"מ יהי' מלובש בה הכל כו' ומה יובן בתוס' ביאור ענין הג"ל, ועד"ו פ"י שם ענין מאמר אלי' לר"י הי' לך להתפלל תפלה קצרה רפ"ק דברכות, ונלענ"ד שיותר יומתק ענין זה בתפלה קצרה הנו' במשנה רפ"ה דיומא גבי כה"ג ומתפלל תפלה קצרה בבית החיצון. והנה שרש השמן הנה דח"ע אינו מהחכ' לבד כ"א נמשך מלמעלה למעלה כמבואר בפ' ויקרא ד"ו סע"ב ע"פ כשמן הטוב כו' וסיים ת"ח האי שמן טוב לא זמין עד ההוא זמנא דפולחנא דלתתא הוה סליק ואתערען דא בדא הה"ד שמן וקטורת ישמת לב, שמן לעילא וקטורת לתתא וכדין הוא חדוותא דכולא, וכו"ה שם ח"ל פ"י שמן הם המוחזין דאבא וירדו מע"ק דרך המזלזל ומשם נכנס באבא כו' וע"ש ג"כ בנזק"מ, וענין המשכתם מע"ק ממש היינו ע"ד שפי' ר"פ אמור פ"ח סע"ב ע"פ כשמן הטוב על הראש דנגיד ונפיק מרישא דכל רישין סדכ"ס, על הראש דאי רישא דאדם קדמאה ופי' הרמ"ז שהשמן הוא ההמשכה שנמשך מיסוד דעתיק והוא מאיר על רישא דאריך כו' וכ"כ במק"מ שם ומשם נמשך ע"י הדיקנא לח"ע דאצ"י, וגם כי אבא מקבל מגולגלתא דא"א שלכן חכמה מקוד החסד אב הרחמן כי כן בגולגלתא דא"א מלובש חסד דעתיק וכמ"ש במ"א, והנה מובן למשכיל ענין המשכ' השמן מיסוד דעתיק דר"ל מה שהיסוד ממשך מחכ' דעתיק דוגמת השמן שהיא הטפה הנמשך ע"י יסוד ז"א שהוא נמשך מאבא וכנדע וכמש"ל ב' הרמ"ז בהעלותך קמ"ט, עד"ו ממש ה"ע המשכ' שמן הטוב מבחי' יסוד דעתיק כו' ועד"ו נמשך גם לעתיק מחכמה דעקודים וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך, ובפרט לפמש"ל ב' המגיד נ"ע שבחי' עקודי' זה"ע שישנה בדרך קצרה כו' והוא ממש ענין המשכ' השמן הטוב ע"י היסוד כו', ובעה"מ שי"א פ"ח פ"י שהשמן הטוב נמשך מיסוד דא"ק, ומכ"ז מובן מה דבהדרוש מבואר שבחי' שמן זהו מעשה המצות והאור זהו התורה דלכאורה שמן כיון שהוא מח"ע איך יקרא על מעהמ"צ שזם רצה"ע אלא כי הרי השמן הטוב ראשית התגלותו הוא כמ"ש היורד על הראש

היינו גולגלתא דא"א שהוא רצה"ע מקור המצות, וכ"פ בפי בלק קפ"ו ע"פ
 ושמן על ראשך אל יחסר דהא נהורא דבראשו אצטריך למשחא ואינון עובדין
 טבאן כו' והיינו כמו שלמעלה נמשך בחי' כשמן הטוב על הראש כנ"ל כמ"כ
 ג"כ בבחי' ישראל לי ראש המבואר בד"ה אני דפי' ציצית נמשך בחי' כשמן
 הטוב ע"י מעשה המצות, ועמ"ש בד"ה ענין חנוכה אע"פ שהשמן אין בו
 אור מצ"ע כו' ככה ממש היא המצוה כו' רצה"ע כו' וסד"ה הנ"ל בבחי' מקיף
 כו', ויובן עוד עפמ"ש במ"א בענין ג' בחי' אמ"ר בסדרו בד"ה הללו אל
 בקדשו, ובלק"ת בד"ה קמיפלגי במתיבתא דרקייע, והנה ג"ע נק' מתיבתא
 דרקייע ע"ד ועל ראשי החי' רקייע כעין הקרח כו' ונמשך ע"י ונהר יוצא מעדן
 כו' היינו בחי' מים ועדן עצמו בחי' אור, והשמן נק' שמן למאוד שהמאור
 הוא למעלה מבחי' אור וזה"ע עדן עילאה סתימאה הנו' באדר"ו דר"צ ע"א,
 ומזה יובן ענין המבואר בתוך הדרוש בענין שש"מ שהיא יותר מכל בחי'
 הג"ע דהיינו מרוב כל, והנה ענין הנו' במדרש והשמן אינו מתערב כו' יובן
 עד"מ מהמבואר בהגהות לד"ה ראה ריח בני בענין י"א סממני הקטורת בענין
 לבונה שהוא המקיף ליי"ס דנוגה כי אין קדש מתערב בחול כמ"ש בע"ח ש"י
 פ"א, ועד"ו יובן אפי' בע"ס דקדושה עם היות שבהם איהו וגרמיהי חד היינו
 רק הארה מתלבש בהם אבל אא"ס ב"ה נק' חד ולא בחושבן והיינו בחי' עתיק
 שאינו בחשבון הע"ס דכמו שאין קדש מתערב בחול כך ע"ז ארז"ל קדושת
 למעלה מקדושתכם למעלה דוקא שאינו יכול להתלבש ולהתערב בע"ס דאצי'
 הנק' קדושתכם כ"א בחי' מקיף מלמעלה ועמ"ש דס"ה לסוסתי ברכבי פרעה
 בשה"ש שהמשל הנ"ל מהלבונה לע"כ כן ערך המקיף העליון הנמשך ע"י
 המצות לנש"י כו' נו' שם בפ"י שכן הוא, וזה"ע אק"ב דעם היות קדש ישראל
 לה' מצ"ע אך ע"י המצות קדשנו בבחי' קדושתו ית' שלמעלה מקדושת נש"י,
 וזה"ע השמן שהוא בחי' שאינו מתערב כלל בשאר משקין כו' וכמ"ש כשמן
 הטוב על הראש על דיקא, וז"ע אתה ה' לבדך, ה' בודד ינחנו וזה"ע עד יערה
 עלינו רוח ממרום כי הנה פי' רם על כל גוים רם דוקא היינו לפי שמקבלים
 מבחי' המקיף דוקא בחי' לבונה כנו' בד"ה ויקח מן הבא בידו, כעד"ו בחי'
 המקיף העליון שאפי' לגבי ע"ס דאצי' הוא בבחי' רם חד ולא בחושבן
 קדושתו למעלה מקדושתכם הנה מבחי' זו יהי' הערה והגילוי וזהו בודד
 ינחנו וכנ"ל, וזהו שנחלקו רבנן וריב"ן פ"ק דשבת אם שמן שצף ע"ג יין
 אם הרי אפי' חיבור ול"ו אף שהיין ג"כ מדרגה גבוהה כי נכנס יין יצא סוד
 גילוי עלמא דאתכסי' כו' מ"מ ס"ל לרבנן דאינו חיבור, ומ"ד דהוי חיבור
 י"ל כי בהשתל' השמן בח"ע הרי או"א הם ת"ר, וענין בחי' שמן זה באדם
 הוא בחי' חכ' שבנה"א ומבואר בתניא פי"ט וז"ל אבל שרש ועיקר בחי'
 חכ' שבנה"א הוא במוחין ואינה מתלבשת בלבוש שק דקלי' שבלב בחלל
 השמאלי כו', וז"ע מ"ש במדרש ואינו מתערב כו' גם ח"ע חיה סוכ"ע
 למעלה מא"פ שמתחיל מנשמה ר"ן כו' וזהו ג"כ ענין מ"ש במדרש השמן
 כו' הוא נתון למעלה כו' ועמ"ש בד"ה אתם נעבים בענין כי ה' אלקיך
 אש אוכלה כו' אל עליון כו', ובכל הנ"ל יובן ענין שמן וקטורת ישמח לב
 וע' מזה בפ' בהעלותך קנא"ב וק"ג א' ובמק"מ ובהרמ"ו שם, ובפי' ויקרא

ח' רע"א כי הקטרת הוא ההעלא' ועי"ז באה ההמשכה והיינו כי קטרת העלאה מבחי' לבונה שהוא בחי' המקיף מה שאינו מתערב בחול כנ"ל לכן עי"ז דוקא באה ההמשכה מבחי' שמן למאור שהוא הנמשך מע"ק חד ולא בחושבן וע"ל בהגהות לד"ה ראה ריח בני ענין הקטרת ע"ד ריח בוגדיו כו' בחי' תשובה והרי ביאר במדרש תצוה דדוקא ע"י בחי' ויצעקו בצר להם נמשך גילוי בחי' השמן יגמה"ר כי אל רחום ועי"ז ישמח לב היא כנס"י לבבתי אחותי כלה וכמו שגילוי השמן נמשך ע"י כתיחת הזתים דוקא. וז"ש ותבא אליו היונה לע"ע והנה עלה זית כו' וע' מזה ח"ג רמב"ב פ' שלח קס"ה א' עלה זית דא מלכא משיחא כו' והוא נמשך ומתגלה לאחר בחי' המ"ר טרדת העוה"ו. ע' בד"ה מ"ר שבפ' נח וכמ"ש הפסוקי' בפ' ואתחנן סי' ד' ל' ל"א. וע' במד"ר ויקרא ספ"א מענין והנה עלה זית ובשה"ש ס"פ הנך יפה רעייתי. ומענין יפה נוף הנז' ברבות תצוה הנ"ל עוז"א ר"ו סע"ב שהוא בחי' יוסף יפ"ת כו' זית הששי בפירות א"י ע' בד"ה בכ"ה בכסליו מענין נר השישי ולכן אעפ"כ זית סמוך לארץ כמו חטה והוא ע"ד בענין ז' הנרות ה' נרות בפ"ע וב' האחרוני' ענין בפ"ע כך בענין ז' המינין שנשתבחה בהן א"י נז' תחלה ארץ חטה כו' ורמון ה' מינין ואח"כ ארץ זית כו' וארו"ל ארץ שרוב שיעוריה' כותים כמ"ש בלק"ת פ' עקב שם בענין טוב שכן קרוב כו'.

נת' ענין כתיחת הזית. זית יסוד ושמנו אגור בתוכו שפע החכ' וכמו המשכ' הטפה מהמוחי' ונק' יו"ד ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה מועט המחזיק המרובה וכמ"כ הטפה כולל כל כח הולד שיהי' מזה אח"כ ועד"ז ענין השמן שהוא התוכיות והמובחר כו' משמני הארץ כו' והיוד אבא נמשך מע"ק והוא מקור האור. וענין השמן שאינו מתערב ע"ד קדושתו למעלה מקדושתכם. וז"ע שמן וקטורת. וז"ע והנה עלה זית).

הנה שמן הוא בחי' חכמה כמ"ש שמן וקטורת כו' והשמן הוא שמאיר כנודע שגון האור הוא לפי זכות השמן שע"י השמן נמשך נהורא חיורא משא"כ ע"י הפתילה הוא בחי' נהורא אוכמא וגילוי האור הוא מבחי' זית (יב, כבר נת' כי זית הוא יסוד ושממנו נמשך האור וכדכתי' אור זרוע לצדיק ע' פ' תרומה קס"ו סע"ב וביארו בפרד"ס ש"ח פכ"ו. וע' בפ' בלק רד"ב מענין נהורא קדמאה שנמשך בבחי' היסוד וע"י נמשך בכנס"י כו' ע"ש ובבה"ז שם. וע' מענין נהור"ק כו' אור זרוע בפ' יתרו ע"ה ב' פ' תרומה קמ"ח סע"א ובפ' פקודי ר"כ ב' ובפי' הרמ"ז שם שה"ע חכ' שבחכ' ועכשיו מאיר ע"י שמתלבש בבחי' מים רקיע ולעתיד יהי' אור גמור בלי התלבשו' וכמ"ש מזה בהגהות לד"ה יהודה אתה בענין ביום ההוא תקראי לי אישי וע' מענין אמ"ר בע"ח שער מ"נ ומ"ד דרוש ו' וע"ע ח"ג צ"ג סע"א פח"א ובפי' הרמ"ז שם. והנה לפמש"ל שענין השמן הוא הנמשך מיסוד דעתיק על הראש דא"א א"כ האור י"ל היינו ח"ס כי חכמת אדם תאיר פניו באור פני מלך כו'. א"ב י"ל האור היינו בחי' אוירא שלמעלה ממו"ס אשר בו גילוי הדעת דע"י שהוא אור גדול ואויר היינו

אור יו"ד כו', וענין הפתילה לפי הדרך שנת' בד"ה כי אתה נרי שהוא בירור גה"ב באדם ולמעלה היינו בירור ש' בין י"ל דבשרשו למעלה זהו"ע דורדיי' דמו"ס שכיך ושקיס על דורדיי' היינו הבירורי' דבין ולכן עלי' נתלה האור דהיינו מו"ס ואוירא, וענין בחי' זו במצות היינו כי בהמצוה יש ב' בחי' הא' מעשה המצוה עצמה שהוא מבירור ק"ג צמר דציצית וקלף התפילין וזה"ע הפתילה הב' מה שנמשך עי"ז רצה"ע וח"ע וז"ע השמן והאור, אך לפמ"ש במק"מ ח"ג דרייט הפתילה הוא יסוד הנמשך בהנר יסוד דנוק' כמארז"ל על שתי פתילות בנר א', הרי שפתילה כינוי להאבר, וז"ש גבי יהודה חותמך ופתילך ומטך ופי' פ' אחרי שהם גה"י כו' א"כ הענין שע"י הפתילה שהוא היסוד נמשך השמן והאור שהוא המשכ' הנמשך מרדל"א ומו"ס נמשך על ידו למל' וא"כ הפתילה זהו ממש כענין הזית הנ"ל וגידול והבהוב הפתילה זהו"ע וצדיק דאיהו כתיש כתישין כו', והנה מ"ש כאן והוא ע"י כתיש' בחי' ביטוש הכלי הנה בענין ביטוש הכלי למעלה ע' ח"א ט"ו א' בטש אוירא כו' בהאי נקודא ובמק"מ שם, ויובן ע"ד מ"ש בענין ה' דאברהם בד"ה לך לך שנמשך מהירד ע"י המשכה שלמעלה מעצם היו"ד כו' וע"ע דס"ה א' כדין בטש כו' בטש בנהירו ופי' בפרד"ס שער הצחצחות פ"ו ל' הכאה, ועו"ש בפרד"ס שע"ד פ"ו נו' ענין בטישה גם להעיר מענין קוצי דשערי דא"א שמכה כו' ע' בסדור שער התפילין על המאמר דואתחנן דרס"ב א' גבי ומשירותא וממשיכותא דמוחא עילאה סתימאה דע"ק דאתמשך בההוא ז"א אשתכחו ד' מוחי' בההוא ז"א שכדי להיות התחלקות הדעת לב' מוחי' חו"ג זהו נמשך ע"י כח עליון כו' וע' במק"מ פנחס דרמ"ז מענין כתישת הזתים, ולהעיר מענין נענוע הלולב, וענין ישיש כגבור בהרמ"ז בהעלותך דקמ"ט, עוי"ל כתיבת תך ת"י רמוז למקדש ראשון שעמד ת"י שנים ולמקדש שני שעמד ת"כ שנים, וכדי להמשיך כ"ז למעלה צ"ל האדם מבטש הכלי שלו שהוא הגוף ובפרט כתיבת וביטוש האבר שלא לרדוף אחר התאוות ולקדש א"ע במותר לו כו' וזהו בניך כשתילי זתים עזח"א קטוב"ב ח"ג קכ"ה.

נת' ענין האור חכ' שבחכ' ולמעלה מבחי' מ"ר וענין שנמשך ע"י ביטוש הכלי, וענין הפתילה).

והוא ע"י כתישה בחי' ביטוש הכלי וע"י כמה גבורות מבחי' בוצד"ק קו המדה להיות התהוות בחי' חכ' כו' (וכמ"ש בבואור ע"פ ולא אבה) שהגבורות הן מרירות כזית כו' ויש ב' זתים גבורות דאבא וגבורות דאי' להיותה אם הבנים להמשיך השמן מוחי' דאו"א שבוי"א להאיר ז' גרות, (יד, עמ"ש בד"ה בכ"ה בכסלו, והנה כתי' מה שתי שבולי הזתי' כו' אלה שני בני היצהר כו' ואי' ברבות שמות פט"ו שהם משה ואהרן וענין משה ואהרן נז"ה דאבא והיינו ב' זתים לפי' המק"מ ח"ג רמ"ז שהם נז"ה כו' וע' מענין משה ואהרן בד"ה הוא אהרן ומשה ועמ"ש סד"ה ואתה תצוה באהרן מוחיך לפרוכת כו' מערב עד בקר אבל ויקחו אליך שמן כו' נר תמיד כו' ע"ש לפ"ז י"ל ב' מיני שמן דב' זתים הנ"ל הם ביטול אמיתי

וביטול היש וכענין ב' מיני מס'ג דאחד ובכל נפשך, או מ'ד ומ'ג וע'ד שנו' בענין העלאת הנרות שיש בהן ב' בחי' בהעלות ובהטיבו בד"ה ענין חנוכה, וע' בד"ה במדבר סיני שם נז' מענין משה ואהרן ובד"ה בהעלותך השני נז' ג"כ ההפרש ביניהם שזהו"ע שד"מ ושודמ"ט ועמ"ש במ"א ע"פ ויצוום כו', וי"ל ג"כ שרש ב' זתים אלו מב' מזלות דדיקנא ונוצר ונקה, גם י"ל שרש ב' שמנים אלו כנו' בהרמ"ז אמור פ"ח שמן דכתרא עילאה ושמן דמו"ט שהן מחו"ג דעת"י כו', גם י"ל כי הנה באו"א יש ב' זוגים א' זוג תדירי להחיות העולמות והוא נק' זוג ישסו"ת ושניהם אות ה' דשם ה"י, הב' זוג או"א עילאין יו"ד של שם להוציא נשמות חדשות וד"ע הב' זתים, ובמד"ר נשא ע"פ זאת חנוכת המזבח אי' שני בני היצהר אהרן ודוד היינו כי דוד מל' מקבל מיסוד ז"א ואהרן בינה מקבל מיס"א והיינו שני הזתים יס"א ויס"ז יו"ד עילאה דש' הוי' ויו"ד זעירא הנו' ר"פ פנחס, והנה שהשמן נק' יצהר ל' צהרים תוקף אור וע' באד"ר קכ"ט א' גבי עד נכון היום (כעה"כ של הסה"ד הביא יהי אור זה משה ויהי אור זה רשב"י) והנה א' על ימין הגולה וא' על שמאלה מובן לפי הנ"ל כי חכ' מקור הימין כו', ועו"ל ב' שמנים אלו דימין ושמאל רומז למטרה דבהמ"ק שהי' מימין היינו בדרום, ולמצות ג"ח שמצותה על פתח הבית משמאל כדי להאיר החשך וזה"ע יהי אור ויהי אור וע' סד"ה ג"ח מצוה להניחה משמאל מש"ש מענין זה דלפמש"ש י"ל ימין ושמאל בחי' מצות ותורה שנמשכו' מכתרא ומו"ס שבהן מלוכש חו"ג דע"י והן הן ב' שמנים כמ"ש הרמ"ז ר"פ אמור, והוא א' על ימין הגולה וא' על שמאלה ועמ"ש בד"ה ושמתי כדכד בענין כדין וכדין, גם י"ל בענין כדי שתהא מזוזה מימין ונ"ח משמאל לפי שע"י המזוזה נעשה בחי' שבע ביום הללתיך כדאי' פ' התכלת דמ"ג, ואי' ע"ז בספרי הובא בר"ח שעה"ק פ"ו למלך ב"ו שא' לאשתו הוי מתקשטת בכל מיני תכשיטין כדי שתהא רצויה לי כך אמר הקב"ה לישראל הוי מצויינין במצות שתהא רצויה לי וכה"א יפה את רעייתי כתרצה יפה את לי רצויה את לי עכ"ל, והנה עי"ז בא אח"כ מצות נ"ח ח' גרות שבחי' השמיני' זהו למעלה מבחי' שבע כנודע מענין למנצח על השמינית וכעד"ז ארז"ל ספ"ב דעירוכין די"ג סע"ב כנור של מקדש של ז' נימין הי' שנאמר שובע שמחות את פניך א"ת שובע אלא שבע ושל ימה"מ של שמונה שנאמר למנצח על השמינית וע' מענין שובע שמחות בויקרא רבה פ"ל, נמצא המזוזה גורם לנ"ח שאח"כ דוגמ' מארז"ל בענין מילה שהיא בשמיני' כדי שיעבור עליו שבת א', וע' במ"מ ד"ד מ"ש בענין ח' גרות דחנוכה ועמ"ש בד"ה כי אתה גרי שהם המח' וז"מ כו' משא"כ ז' הנרות הם ז' המדות לבד וע"ש בענין ג"ח שנמשך מבחי' והוי' יגיה חשכי שזהו למעלה מבחי' כי אתה גרי ה', וז"ע הב' זתים א' על ימין הגולה בחי' כי אתה גרי וא' על שמאלה להמשיך השמן בנ"ח שמהשמאל שהמשכה זו נמשך מבחי' והוי' יגיה חשכי ועמ"ש כה"ג בד"ה וארשתיך לי בענין כלתה נפשי כו' אכן לבי ובשרי כו' ע"ש.

ומש"ר בענין שבעה ושבעה מוצקות ב"פ ז' כ"פ בזהר ס"פ מקץ דר"ד סע"ב שזהו כענין שבעת ימים ושבעת ימים, ובמק"מ שם פי' ז"ק דזעיר וז"ק דמל', אמנם לפ"ז כאן שהוא שרש ההמשכה לזו"ג צ"ל שהם ז"מ דאבא וז"מ דאי' והיינו מוצק א' לשמן שהוא מבחי' אבא ומוצק ב' לזהב שהוא מבחי' בינה, ועד"ז י"ל ג"כ למעלה יותר וע' בע"ח שמ"ו שער כסה"כ פ"ב מענין שבע ושבע מוצקות שהוא ע"ד לאתקשרא שביעאה בשביעאה הנו' בפ' בראשית מ"ה סע"א פקודי ר"ס סע"ב, וע' ברע"מ פנחס רנ"ה סע"ב, ולכן ג"כ שבע ביום הללתיך יש ב"פ שבע הא' ע"י מעשה היינו ד' ציצית וב' תפילין ומוזוה כמ"ש בפ' התכלת דמ"ג, הב' ע"י דבור היינו ז' ברכות דק"ש בשחר מברך שתים לפניו וא' לאחריה ובערב ב' לפניו וב' לאחריה ופרש"י שם ע"ש שבע ביום כו', והיינו כי הם שבעה כפולות שבעה ושבעה לאתקשרא שביעאה בשביעאה כו' והיינו ג"כ חיבור דיבור ומעשה רוחני' וגשמי' כו' דכר ונוק' כו', עוי"ל דהנה פי' מוצקות היינו שהשמן ניצוק מהם מעצמו כמ"ש רש"י שם ע"פ לא בחיל ולא בכח כ"א ברוחי כשם שהותים והשמן הזה נגמר מאליו לכל דבריו כך לא בחיל ולא בכח שלכם תעשו את בנין ביתי כ"א ברוחי כו' וה"ע אתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת כ"א באה מאלי' וממילא כענין קדושתו למעלה מקדושתכם, וז"ע ז' תיקוני' דרישא דאי"א שבהם נמשך מו"ת דעת"י כו' וע' בעה"מ ש"ח פ"ח ושי"א פ"ח, והיינו מ"ש כשמן הטוב כו' כטל חרמון ופי' בוח"א פ"ח א' איהו שמן ואיהו טל כו' ונודע דטל הוא בחי' שלמעלה מאתעדל"ת כמ"ש בד"ה האזינו השמים וגם טל הוא מעשר מגימט' שמן כי טל במו"ס טל אורות ותורה אור טל תורה ושמן הוא על הראש בחי' גלגלתא כשב"כ בחי' מצות כו' אמנם ידוע שכדי שיהי' גילוי בחי' זו שלמעלה מאתעדל"ת בבחי' פנימי' ממש הוא דוקא ע"י שבתחלה נמשך האתעדל"ע הבאה ע"י אתעדל"ת כמ"ש מזה בביאור ע"פ אני ישנה כו' ועמ"ש מזה בד"ה כי כאשר השמים החדשים כו' וע' מענין אתעדל"ע זו ג"כ סד"ה רני ושמחי שעז"נ כי הנני בא כו' וזה"ע נ"ח כו' ע"ש, ואפ"ל שלזה הן ז' וז' מוצקות פי' הן בתחלה הן האתעדל"ע הבאה ע"י אתערותא דלתתא ונק' גם כן מוצקות אף שבאו ע"י אתעדל"ת כי באמת האתעדל"ת הוא כגרגיר חרדל לגבי האתעדל"ע כמ"ש בד"ה כי כאשר השמים כו' אלא שכך עלה ברצונו שיהי' נמשך אתעדל"ע על ידי אתעדל"ת הגם שאין ערוך זל"ז, וכיון שכן שזהו לפי שכך עלה ברצונו לכן נק' ג"כ מוצקות, ועוי"ל שיש בזה ג"כ רמז להאעתדל"ת שהוא מל' ד' בצר פקודך צקון לחש כו' בישעי' כ"ו י"ו ופרש"י צקון לחש שפך שיח תפלה הרי שבאעדל"ת שייך ג"כ יציקה ושפיכה ע"ד ואשפוך את נפשי לפני ה' בשמואל א' ט"ו ולפני ד' ישפוך שיחו תלים ק"ב א' והנה צקון לחש הנ"ל נמשך ע"י בצר כמ"ש בפ' בשלח דמ"ז א' ע"פ ופרעה הקריב וכדכתי' בצר לך ומצאוך כו' ושבת עד ה' אלקיך והצרה נק' מצוק כמ"ש במצוד ובמצוק וכתוב ממצוקותי הוציאני וממצוקותיהם יושיעם, וזה"ע שבע מוצקות היינו אתעדל"ע הבאה ע"י אתעדל"ת וכמו השמן הנמשך ע"י חביטת הותים כו' כנ"ל באריכות, אך אח"כ יש עוד שבעה

מוצקות עליונות מהם והם האתעדל"ע שכאה מאלי וממילא שלא ע"י אתעדל"ת כלל, ואפשר שזה"ע ב' זתים היינו ב' בחי' שמן הא' בא ע"י חביטת הזתים דוקא כמ"ש ברבות תצוה הב' בחי' שמן עליון יותר שניצוק ונמשך מאליו שלא ע"י אתעדל"ת כלל, וזה"ע השמים החדשים כי הנה ז' רקיעים הם, אלא כי השמים דעכשיו הם ההמשכה הבאה ע"י אתעדל"ת דבחי' ארץ אבל השמים החדשים דלע"ל הם אתעדל"ע הבאה מבחי' אשר אני עושה, ובחי' ארץ זהו להיות מטולמ"ט כו' ע"ש וזהו ז' וז' מוצקות כו' בשגם כי גם האתעדל"ת והאתעדל"ע יתעלו לע"ל וזהו ז' וז' מוצקות ממש, והנה רש"י פ"י שבעה ושבעה לכל נר ונר באין ז' מוצקות כו' רמו לאור שלע"ל שבעתים כאור של זה"י, וע' בילקוט שבעה ושבעה וגם מ"ט כו' י"ל הרמו כי הם ב"פ שבעה כנ"ל אך הז' מוצקות הראשונ' הם אור זה"י והז' שלמעלה במדרגה הם שבעתים כאור זה"י כו' ועמ"ש במ"א בד"ה והי' אור הלבנה, ע' ז"ג ח"א עמוד קנ"ג שבע הבלי' אינון כו' לקבליהו שבע שמהן דאינון אבגית"ץ כו' אליו שבע הבלי' אינון כפול' לקבל ז' דרגין דמגרתא דאתמר בהון ז' וז' מוצקות כו' ז' הבלי' סלקין ז' נחתין לאשקאה לון ובג"ד שבעה ושבעה מוצקות תלת אינון גניזין לעילא דלבושיהו דלהון אמש כו', ועמוד קנ"ז ז' וז' מוצקות אליו באמירה אליו במעשה כו' וע' מענין ז' הבלי' בפ' תזריע מו"ב לקבל ז' כתרין דלעילא ושם פ"י כי הבל נק' כתרין וכאשר אנו רואים הבל הלב הוא מקור הדבור כמו בחי' כתר שהוא מקור וממוצע בין המאציל לנאצלים ויש הבליים הנמשך מת"ת דו"א להיות כתר לנוק' והבליים דלעילא היינו ת"ת דא"י כתר לז"א כו', וי"ל דהיינו מ"ש אליו ז' הבליים אינון כפולים כו', ובענין שני הצנתרות פ"י בפרד"ס בעה"כ וז"ל פ"י ר"מ כי החו"ב נק' כן כי הם על המנורה הסהורה מריקי' השמן על שבעת הנרות, ויפה כיון אמנם הם שניהם של זהב עכ"ל, והנה פרש"י שהשמן נופל מתוך שני הזתים לתוך הצנתרות ומהצנתרות להגולה ומהגולה אל המוצקות ומהמוצקות לנרות והנה אם הצנתרות הם חו"ב עכצ"ל שני הזתים הם שני המזלות ונוצר ונקה שמהם נמשך לחו"ב וכנ"ל, ואפ"ל עוד עפמ"ש"ל שיש יחוד או"א עילאין ויחוד ישו"ת, לכן י"ל הזית שעל ימין הגולה זהו יס"א שממנו נמשך השמן לצנתר שמימין והוא יסוד דא"י עילאה ועד"ז הזית שמהשמאל בחי' יסוד יש"ס שממנו נמשך השמן לצנתר שמהשמאל בחי' תבונה, ומהצנתרות נמשך לתוך הגולה היינו כתר דו"א וז' וז' מוצקות הם המוחי' דאו"א שבז"א המאירים לז' נרות הם ו"מ דו"א, וענין שהמוחין הם ג"כ שבעה הוא ע"ד מ"ש בפע"ח בכונת שבעה שבועות דספ"ה"ע שבהם המשכ' מוחי' דאו"א כו' א"נ ז' נרות דמנורה הוא במל' כו', ומש"ר שמוצק א' לזהב ורש"י פ"י שמן צלול כזהב היינו כי זהב הוא שמחה וגם השמן והביטול הוא בשמחה וכה"ג נת' בד"ה ושאתם מים בששון שהמים דח"ע יתחברו להיות בששון ושמחה, ועמ"ש כה"ג בענין וכל הלבבות יראוך וכל קרב כו' יזמרה בד"ה וידעת וע"פ שוש אשיש ותגל נפשי כו' ועמ"ש בד"ה שוש תשיש ותגל העקרה מענין מעלת

שמחה ש"מ. והנה מש"ר וכ"ז נמשך אח"כ למל' * בפ' והא"ש. הנה מובן מדבריו שכל המשכות אלו הם נמשכי' לז"א בפ' שמע ישראל וזה"ע למה קדמה שמע לזה"א כדי שיקבל עליו עומ"ש תחלה כו'. ולהבין כ"ז קצת בעבודה איך שייך בחי' אלו בקעומ"ש. הנה מאהבת עד ובשעריך הם מ"ב תיבין ש' מ"ב דאבגית"ץ כו' כמ"ש בפע"ח שער הק"ש פכ"ה. שהם ז' ויין והיינו ז' קני המנורה והוא בחי' מנורת זהב כי ש' מ"ב הוא העלא' בחי' בכל מאדך כמ"ש כמ"א בענין מ"ב מסעות, ועמ"ש בהגהות לד"ה אלה תולדות יצחק בענין שמות כשמת בענין וויהם זהב כו', וענין וגולה על ראשה היינו פסוק שמע ישראל שלפני ואהבת דפי' ישראל לי ראש וכל הפי' שבתיתב וגולה המבואר לעיל שייך בבחי' ישראל, גולה לי' גלגלתא היינו גלגלתא דז"א ועמ"ש מזה בד"ה במדב"ס בענין שאו את ראש כו' לגולגלותם והוא בחי' הרצון שלמעלה מהשכל המושג שממנו נמשך למס"נ באחד, וגם וגולה לי' גולית מים כי בעה"נ ישבו אבותיכם ע' בפ' אמור צ"ט א' ומש"ר בד"ה אם בחוקותי תלכו, וגם גולה לי' גאולה כמ"ש במדרש והיינו כמ"ש כמ"א על מאדול אם כיון לבו יצא פי' יציאת נקודת הלב מהשבי' והגלות דנה"ב כו' והוא ג"כ בחי' יצ"מ שצ"ל בכל יום וזה"ע וגאולה וגולה שהם ב' פסוקי' שמע ובשכמל"ו אשר ועד הוא אחד בחילופי אתון נמצא ו' דועד מתחלף על א' דאחד וזהו ממש ההפרש בין וגאולה ובין וגולה שבתיתב וגאולה בא א' כו' ועוז"א ק"כ ב' ע"פ בכל צרתם לו צד לא בא' לו בוי"ו, והנה שמע ישראל ענין התבוננו' היינו כי בחי' גלגלתא דז"א נמשך מהתיבנה ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה בפי' בעטרה שעטרה לו אמו, שע"י ההתבוננו' נמשך ומתגלה ג"כ הרצון שלמעלה מהשכל והבינה רק שעובר ונמשך ע"י אמצעות הבינה והשכל כו'. וענין שני הזתים י"ל שמרמוזו בתיבת ה' אלקינו שהם יחוד א"א אשר גם אר"א מקבלים מא"א וא"א מעתיק עד א"ס כמ"ש בפע"ח שער הק"ש ובלק"ת פ' וירא, וענין המשכ' השמן להגולה היינו כמ"ש ושמן על ראשך אל יחסר דהיינו עובדין טבין כנו' זח"ב קנ"ד סע"א ח"ג קפ"ז א', והוא ע"ד אשר ק"ב, כי עם היות קדש ישראל לה' אך בחי' קדושתו ית' הוא למעלה מבחי' קדש ישראל, ולכן נק' קדוש ישראל פי' קדוש ומובדל גם מבחי' ישראל, וזה"ע קדושתו למעלה מקדושתכם, ואק"ב היינו שנמשך מבחי' קדושתו ית' ממש בנש"י ע"י התומצ' וזה"ע כשמן הטוב על הראש שנמשך בנש"י שהם בחי' לי ראש, והיינו מ"ש הן עם לבדד ישכון בדד ינחנו בבחי' אתה ה' לבדך כו' והיינו מ"ש בק"ש הוי' אחד חד ולא בחושבן, והמשכה זו הוא להיות בחי' ביטול בנש"י שז"ע המשכ' השמן הטוב לתוך הגולה וגם גולה לי' גילה ושמחה כי בשמע ישראל מרמוזו תיבת אשמח כמ"ש בפ' פנחס דרל"ו ב' וסי' אנכי אשמח בה' ע"י הגאולה כו', וגם לי' גול על דרכך כו' וזהו בקדוש ישראל יגילה, אך הנה כדי שיומשך השמן צ"ל תחלה כתיחת הזתים והיינו מ"ש באה"ע

קודם ק"ש ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' וכנו' בתוך הדרוש שז"ע הכתישה כו'. במשנה פ"ח דמנחות ג' זתים ובהם ג' ג' שמנים י"ל יסוד דא"א ויס"א ויסו"א ובכ"א ג' שמנים נגד ג' מוחי' חב"ד כו'. והנה השמן שממשיכי' בק"ש צלול כזהב כי ב"ן פ' שמע חסד והשם מ"ב שהוא גבורה אלא שהוא אור החסד בכלי הגבו', וזה"ע ואהבת ב"פ אור היינו מה שמאירים שבעה הנרות המתחיל מואהבת ש' מ"ב כנ"ל. וכ"ז נמשך אח"כ למל' בפ' והא"ש בחי' עומ"צ כו'. והנה כמשנ"ת שענין המנורה הוא בנו"ב והשני זתים והצנתרות הם בחו"ב כו' כך עד"ו יש שרש לזה למעלה יותר בכתר עצמו ז' קני המנורה ז"ת דא"א כו', גם י"ל עוד למעלה יותר דהנה בוצד"ק היינו נר והוא גבו' דע"י שבמו"ס וז"ע מנורת זהב וכעין זה פי' בעה"מ שי"א פ"ח דס"א רע"ג שהמנורה הטהורה הוא רישא דאין כו', וכו"ה בראשית ט"ו פי' מהרמ"פ בענין בוצד"ק גם למעלה מא"ק והוא יסוד שבמל' דא"ס כו' והוא נר לצוק בתוכה שמן טוב והיינו חוט הא"ס היורד בתוכה כו' וז"ע השמן והפתילה והאור, והיינו הפתילה י"ל הקו וממשיכי' בו תוס' אור מא"ס ב"ה כנ"ל וז"ע השמן והמאור.

נת' ענין שתי שבולי הזתים ב' מיני ביטול וענין א' על ימין כו' וענין פי' מוצקות ושהם ז' וז', וענין ב' הצנתרות, וענין כל בחי' אלו בפ' שמע בקעומ"ש, ואח"כ והא"ש עומ"צ ח"ע התוס' אור שלמעלה מהשתל'.

והנה בענין נ"ח שהם ח' נרות י"ל ע"פ מ"ש בפע"ח שער הסליחות פ"ח סד"ה א' יצחק בענין דיקנא דכה"ר דאתתקן בשמונה תיקוני' כו' מתיקן כי חפץ חסד ואילך מתלבשים בח' תיקוני' שמבחי' ורב חסד ואילך כו' וזהו כשמן הטוב כו' על הזקן כו' וה' תיקוני' הראשוני' שלפני כי חפץ חסד הם אור צח ואור מצוחצח ואור קדמון וחו"ב כו' ומשם ואילך מתחיל חסד כו' ועפ"ז י"ל ח' נרות הם מחסד ואילך ובחי' כשמן הטוב זהו חו"ב ב' זתים כנ"ל, והאור זהו בחי' אור צח כו' אי"נ נר הח' דחנוכה כי הנה פסוק שמע ישראל הוא בחי' וגולה על ראשה ומואהבת עד ובשעריך הם מ"ב תיבין כנ"ל הם ז' נרות כנ"ל. והנה אנשי כנה"ג בבית שני הוסיפו בין שמע לואהבת ששה תיבין דבשכמל"ו י"ל זה"ע נר השמיני כו' וכן באבגית"ץ אחר שקוציית אומרים בשכמל"ו.

אור התורה

פרשת

שלח

ש ל ח

שלח לך. (א) סוטה ליד ב' לך לדעתך אני איני מצוה אותך כו' בלקי' פ' שלח בד"ה וישלח יהושע ובחי' מרגלים ששלח משה לבחון מהות אהוי"ר זהו א"א אלא בבחי' משה פני משה כפני חמה ואינו שוה לכל נפש וע' בסש"ב פי"ד בענין בראת צדיקים כו'.

(ב) בנא"ל פי' שלח לך אנשים דע"י המצות נבראים מלאכים כו' והיינו שלח שתעשה המצות ותשלחם למעלה לשורשם ולך דייקא עכ"ל (ועמ"ש ע"פ ביום ה' שלח) ויתורו ע"ד תור כשר בתורים שהם הצדיקים הגדולים (ועמ"ש ע"פ ובהגיע תור אסתר ובענין נאו לחיך בתורים וקול התור נשמע בארצינו כו'.

(ג) במא"א פי' בענין ידיעה ובחירה זהו אני איני מצוה. וזהו לדעתך כי קמי' ית' בידיעה העליונה ידע מה שעתיד להיות. ואעפ"כ לא מנעו כי הבחירה נתונה. ומ"מ לדעתך ע"י הדעת דמשה יוכל לבחור בטוב כו'. וע' בתוי"ט באבות במשנה הכל צפוי והרשות נתונה מ"ש בש' המדרש ב"ד פכ"ב וע' בקהלת רבה ע"פ את הכל עשה יפה בעתו אפי' מחלוקת שבין רחבעם כו' ושם ג"כ הריני מקיפן במדבר מ' שנה.

(ד) מהר"ש"א שם דה"י להם להאמין שהיא טובה כו' יעו"ש בשם הרמב"ן כי גם במלחמות אלו שהיתה תשועת ה' הלכו לפי הטבע קצת כמ"ש סוס מוכן למלחמה ולה' התשועה והבחי' האריך בזה. וא"כ י"ל אני איני מצוה אותך להלוך לפי הטבע אפי' קצת כו' והנה גם במלחמה דעמלק שהו"ע התפלה שעת צלותא כו' שייך כן להלוך לפי הטבע כמ"ש כי בתחבולות תעשה לך מלחמה כו' ע' עוד מענין שלח לך בבחי' פ' בלק גבי אם לקרוא לך כו'.

שלח לך אנשים כו' אני איני מצוה אותך אלא לדעתך. להבין ענין זה שבכל א"י לא צוה השי"ת לשלוח מרגלים רק ביריחו שהיתה מנעולה של א"י כמ"ש ויריחו סוגרת כו' ובה היו דרין מכל ע' אומות כמ"ש החתי והאמורי כו' כל בעלי יריחו שנתכללו בה שהיתה כללות א"י. ולהבין ענין זה איך הוא נמצא בכל ישראל שבבחי' יריחו שלו צריך

מרגלים ובבחי שאר א"י שלו א"צ מרגלים (פי' דודאי פשוט שבחי' נתינת הארץ לישראל ישנו גם עתה ברוחניות אע"פ שהארץ התחתונה אינה בידינו עתה מ"מ בחי' א"י שלמעלה היא נתונה גם עתה לכל ישראל, והראי' ע"ז מבואר במ"א בסידור בדרוש דברכת המזון מהא דקיי"ל דברכת הארץ היא דאורייתא גם עכשיו והרי ברכה זו היא על הארץ שהנחלת כו' וע"ש, וכיון שכן שבחי' הארץ שייכה גם עתה ברוחניות לכל א' מישראל א"כ כמו"כ יש ג"כ בזה כל בחי' שבא"י דהיינו בחי' יריחו שהיא מנעולה של א"י הרוחניות שלמעלה משאר א"י ובבחי' יריחו הרוחני' צריך ג"כ לשלוח מרגלים משא"כ בשאר א"י הרוחניות). הנה כתיב ואברהם זקן בא בימים ופי' בזה שנתלבש בימיו שהימים הם בחי' לבושין הניתן להנשמה וכל אחד ניתן לו שני חייו כפי מה שצריך ללבושים כמ"ש ימים יצרו והיינו ע"י תומ"צ שהאדם עוסק בימיו וכל יום שביטל תומ"צ חסר מן הלבוש כפי ערך ביטולו, ולהבין ענין הלבושים ולמה צריכה הנשמה ללבושים שלא תהי' ערומה וגם למה נכתב זה בתורה להודיענו זאת.

(ב) והענין הוא דהנה אנחנו אומרים בכל יום נקדישך ולכאורה הוא נפלא לומר כן על השי"ת שהוא קדוש ומקודש בעצמו ואיך אנו אומרים שאנחנו מקדישים אותו וגם למה אומרים ג"פ קדוש במספר זה דוקא, אך הענין (כמ"ש במ"א בפי' שאו ידיכם קדש וברכו וכו') כי הנה יש בחי' קדש בלא וי"ו ובחי' קדוש בוי"ו, קדש הוא לשון הבדלה שז"ל ית' מובדל בבחי' אין ערוך לך וכמ"ש לא שניתי אתה הוא קודם שנבה"ע ומשנבה"ע הכל בהשוואה אחת כו', וקדוש בוי"ו הוא המשכה מא"ס ב"ה להיות סוכ"ע כי הוי"ו מורה על המשכה ומ"מ הוא ג"כ קדוש ומובדל שזהו פי' טובב ואינו כמו הנשמה שמתלבשת בגוף ומתפעלת ממקרי הגוף ולכן יש ג"פ קדוש לג' עולמות כללי' בי"ע שהן בחי' מחדו"מ בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כמ"ש במ"א וע"ז אומרים נקדישך להמשיך בחי' קדוש, והוא בחי' ג' מקיפים לג' עולמות כללי' בי"ע והמשכה זו היא מבחי' קדש וזהו שאו ידיכם קדש ומשם ברכו והמשיכו בחי' שם הוי' ולכן גק' הקדוש ב"ה שבחי' קדוש בוי"ו הוא ברוך ונמשך מבחי' קדש, והנה כמו שיש בעולמות ג' בחי' בי"ע כך יש בנפש ג' בחי' גר"ג שהן ג"כ בחי' מחדו"מ"ע, כי הנשמה שורה במוח ששם הוא המחשבה והרוח הוא בלב שממנו נמשך הדיבור מהבל הלב וזהו רוח ה' דיבר בי כו' ולכן נמשך לנשמה ג"כ ג' מקיפים לג' בחי' אלו גר"ג להקיף ולהלביש את הנשמה והיינו ע"י המצות בג' בחי' מחדו"מ) כי הנה התורה ניתנה לנו בשלשה דברים שהן מחשבה ודיבור ומעשה שכמה מצות תלויים בדבור לבד וכמה מצות תלויים במחשבה לבדה וכמה מצות תלויים במעשה לבדה ולכאורה יטעה האדם לאמר שאין בחי' גילוי אלקות המתגלה בבחי' מעשה שזה לבחי' גילוי אלקות המתגלה בבחי' דיבור ומחשבה שבחי' מעשה הוא מתעבה ומתגשם יותר גם בבחי' דומם כמו כסף ונחושת ממעשה הצדקה, אך באמת אינו כן כי הכל שזה אצלו ית' כי כולא קמי' כל"ח

ואין הפרש אצלו בין עליונים לתחתונים כיון שהכל כאין נגדו כי הוא ית' א"ס ואין ערוך אליו ית', וזהו מה שאומרים והקדוש בשמים ובארץ כלומר שבחי' שמים ובחי' ארץ שוה אצלו כי הוא קדוש ומובדל מהם אף שהוא מחי' את כולם ומהוה את כולם החיות הוא בבחי' רוי"ש כו' כי לפי שהחיות הוא רק הארה בעלמא ע"כ הוא בחי' רוי"ש להסתלק למקורו וחוזר ומתפשט וחוזר חלילה והנה המשכת החיות מקדושתו ית' נעשה ע"י ישראל כמ"ש מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ פוי בארץ יהי ג"כ המשכת בחי' אחד ולכן אומרים ג"פ קדוש להמשיך קדושתו בג' בחי' אלו מחשבה ודומ"ע שהן ג' בחי' הגשמה גר"ג שבכולם נמשך בחי' קדוש דהיינו ע"י עסק התומ"צ בג' בחי' שהם בחי' לבושין להגשמה שתוכל ליהנות מזיו השכינה דהיינו לכלול באחד, וזהו והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' דהיינו כמו שאדם צורך כספו בחרט כן תהי' נפשו צרורה בצרור החיים דהיינו שיקפנו וילבישנו לבוש וצרור החיים להכלל באחד את ה' (ביאור לפסוק ועתה יגדל כו', ושרש ענין ג' לבושים אלו לנר"ג שהם בחי' ג"פ קדוש היינו כי ממל' דאצי' נמשך ג' מקיפים לג' עולמות בני"ע דהיינו שמל' דאצי' נעשית עתיק לבריאה שפי' עתיק לשון שנעתק ונבדל, וכמ"ש המתנשא מימות עולם דהיינו כמאמר לאו מכל אינון מדות איהו כלל וזהו שאמר אח"כ צור משגבינו מגן ישענו משגב בעדינו, צור מגן ומשגב הם ג' מקיפים הנ"ל עת"י דבריאה ועת"י דיצירה ועת"י דעשי' ונק' צור כמו שהסלע מכסה מן הגשמים ומגין כך הוא בחי' המקיף, והנה כמו שבבי"ע נעשה ג' מקיפים ממל' דאצי' כך בבי"ע דאצי' שהן או"א הוא בריאה וחג"ת יצירה ונה"י עשי' נעשית להם ג' מקיפים ממל' דא"ס שנק' מל' דא"ק שנעשה עתיק דאצי' כו' ונגד זה יש ג' בחי' במצות יש מצות תלוים במחשבה כמו ואהבת כו' ויש בדבור ויש במעשה, שעיי' נעשית מבחי' זו לבושים לג' בחי' נר"ג שבאדם הנמשכים מבי"ע או מבי"ע דאצי' כמו נשמת הנביאים כו' וזהו שנאמר באברהם בא בימים באינון לבושי' והוא ענין צרור החיים שהמקיפים מעלים הנר"ג לבחי' קדש העליון ע' ד"ה ועתה יגדל נא הנ"ל).

ג) והארה והמשכה זו הוא בחי' ריח כמ"ש והריחו ביראת הוי' והוא למשל כמו שהריח אינו עצמיות הדבר אלא הארה והמשכה ממנו כך הארה זו מתפשט מאא"ס ב"ה ונק' מדה זו אריך אנפין כמ"ש ותהלתי אחטם לך כמ"ש לבעל החוטם אני מבקש ולבעל החוטם אני מתחנן שהארה זו נק' בחי' חוטם והוא בחי' ריח והקב"ה נק' בעל החוטם שהוא עצמות ההארה המתפשט ממנו והארה זו ארוכה מארץ מדה ומתפשטת ממקום גבוה מאד דהיינו א"ס ב"ה שהוא בלי גבול בבחי' מטה מאד מקום הגבול ולכן נק' א"א שמתארך בבחי' ריח הנ"ל להלביש הגשמה בבחי' מח' ודבור ומעשה המצות והתורה (ולתוס' ביאור אעתיק לשון הרב ז"ל בד"ה אלה מסעי כו' והנה עיקר ותכלית מסעי בני' היה לצאת מבחי' מצרים מיצר וגבול שאפי' געה"ע הוא בחי' גבול ומיצר

בחי' השגה כו' ולהיות חגייתם בירדן יריחו, יריחו הוא בחי' רית * והנה בחי' רית הוא בחי' הארה מועטת מעצמיות הדבר כמ"ש ורית אפך כתפוחים שהריח אינו ממהות התפוח עצמו, והנה כתיב וירח את ריח בגדיו ויברכוהו ויתן לך האלקים מטל השמים כו' וכן בוהר אמרו בריחא דלבושייכו כו' כי בגדים הם בחי' מצות שהם בחי' מקיפים שהם בחי' רצון שלמעלה מן החכמה וההשגה ואורייתא מחכמה נפקת כי בבחי' החכמה יש בו בחי' השגה, ולכן נהנין מזיו השכינה כו', אך בחי' רצה"ע שלמעלה מבחי' חכמה אין בו שום השגה ולכן ארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב ושכר מצוה מצוה היינו המצוה עצמה שלמעלה מעלה מבחי' עוה"ב ולכן כתיב וירח את ריח בגדיו כו' ויתן לך כו' שמבחי' ריח נמשך בחי' ברכה מטל השמים שהוא תושב"כ ומשמני הארץ שהוא תושבע"פ ולכן אין בו בחי' השגה כ"א בבחי' ריח וכמ"ש גבי קרבנות ריח ניהוח להוי' ניהוח הוא לשון נחות דרגא מבחי' ריח להיות הוי' חדשה גבוה מאד נעלה ולע"ל יתגלה בחי' זו והריחו ביראת ה' לא למראה עיניו ישפוט כו' דמורת ודאין וזהו גיב בחי' ירדן יריחו עכ"ל. ור"ל ירדן לשון שיורד מדן דונו דינא ע"ד מורת ודאין, והפי' כי מחכמה דאצי' נמשך בחי' גילוי בהשגה ע"י ל"ב נתיבות וזהו בחי' טעם חכמה חך מ"ה חכו ממתקים גיב"ק מהחין וע' זהר פ' שמיני, משא"כ מבחי' כתר ומו"ס דעתיקא שא"א לבוא לידי גילוי רק הגילוי הוא שכך רצונו כמאמר שתוק כך עלה במחשבה לכן נק' זה רית, אבל העצמיות אינו מתגלה והו' וריח אפך כתפוחים תיקון ואמת שלמעלה מבחי' שערות וצמצומים אבא יונק ממזלא אכלו ריעים כו' אבל מבחי' תפוחים א"א להיות הגילוי רק ע"ד ריח ונמשך גם למטה מטה כי עגולי אריך מקיפים גם עשי' כו', ומורת ודאין י"ל כי גבורה דע"י מלושב במו"ס ולכן ביצחק כתיב וירח כו' וע' בביאור ע"פ באתי לגני שבסידור דשם מבואר דרית שרשו מבחי' פנימית עת"י מה שלא נפל בשבה"כ משא"כ המאכלים שרשן מחיצוניות הכתר שמשם נפל בשבה"כ וע"כ צריכים בירור, וע' ד"ה בעצם כו' נימול כו' וע' ד"ה לרית שמניך דשם פי' שאותיות התורה נק' רית.

(ד) והנה בחי' הלבושין הם נמשכים ע"י בחי' ימים שיש שס"ה ימים שהן שס"ה המשכות כמו למשל שס"ה גידים של דם להחיות שהדם יוצא מהלב לכל האברים שנמשכים דרך הגידים שהם בחי' גבורות (עמ"ש במ"א בענין עשרה עומקים עומק גימט' גבורה העומק הוא גיד המעיין הנובע כו') שצריך האדם התגברות להתגבר לאכפיי' לסט"א בג' בחי' אלו שיהי' כל בחי' אלו דהיינו מחשבה ודבור ומעשה שלו לעבודת ה' בלבד (ועמ"ש ע"פ הזהר פ' פנחס דר"ג ע"פ משכו יומין צילאין אינון

בחי' ריח: בבוך. מים רבים — שנידעראמן נוסף: (ע' בפירש"י מלכים (ב' כ יג.) ע"ש ריח הטוב של שמן אפרסמון הגדל בירחו נק' יריחו, וכן פירש"י ביחזקאל קפיטעל כ"ז פי' י"ז).

ס"ה כחושבן משכו). כללא דמילתא שישים האדם מחשבותיו להתבונן שבמחשבת הקדושה ממשיך עליו לבוש לנשמה ולא שתהא כוונתו על מנת לקבל פרס רק שעייז יוכלל באחד וזה יהי רצונו שלא ליפרוד מאחדותו ית' ויתבונן ג"כ בזה לעו"ז שהם מחשבות רעות לבושין טומאה להנשמה ולא כטעות הפתיים שקל בעיניהם לחשוב מחשבת חוץ מאחר שאינם באים לידי מעשה רע ח"ו וגם ארו"ל מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ומכש"כ ההורים בטילים שאינם בכלל מחשבה רעה, אבל באמת לאמיתו המחשבה בעצמה הנה היא לבוש הטומאה שמלבישה ומקיפה לנשמה מראשה עד רגלה ואינה יכולה ליכלל באחדותו ולכן יהי בעיניו מחשבת חוץ כע"א ממש מאחר שבזה נפרד מיחודו ית' ויהי ממארי דחושבנא לחשוב בכל יום ממש כמה מהמחשבות שעברו בו ביום שהמחשבה הן לבושין כנ"ל, וזהו ימים יצרו שאמר אדה"ר אחר שאכל מעה"ד אמר גלמי ראו עיניך פי' שראיתי ערום בלי לבוש כמו גולם כמ"ש כי ערום אתה ואמר ימים יצרו פי' שנתת לי ימים בחי' לבושין להלביש בהם הנשמה להמשיך על ידם בחי' אחד, אבל ולא אחד בהם פי' שאני הוא שלא המשכתי בהם בחי' אחד וזהו בחי' מרגלים ששלח יהושע לרגל את יריחו דהיינו בחי' ריח הנ"ל לרגל ולהבחין בחי' הלבושין שמבחי' ריח הנ"ל ובחי' מרגלים ששלח משה לתור את ארץ כנען דהיינו לבחון את מהות אהוי"ר (שהארץ היתה של ז' עממים שנפלו בשבה"כ מז' מדות וכתוב ומצאת את לבבו נאמן לפניך ועייז וכוות עמו הברית לתת כו' ונק' א"י זבת חלב ודבש יערי עם דבשי ק"ש אהבה בתענוגים כו'). וזה א"א אלא בבחי' משה בחי' מ"ה שהוא מחכ' כמארו"ל לפני משה כפני חמה ואינו שוה לכל נפש ולכן לא הי' ציווי ע"ז לכל אדם כמארו"ל אני איני מצוה לך (וע' בתניא בענין בראת צדיקים כו' שלהיות מואס ברע אין הבחירה נתונה כ"כ ע"כ אין שייך ציווי גמור ע"ז) משא"כ בחי' המרגלים ששלח יהושע יש לכל אדם לרגל ולחשוב שלא תהי' נשמתו ערומה בלי לבושין שהם מחשבת התורה והמצות כנ"ל.

שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען וגו' איש אחד איש אחד למטה וגו'. הנה המרגלים היו מבחי' שלמעלה מא"י לכן הוציאו רבת הארץ (ע' במא"א אות ד' ס"י דור המדבר נק' לאה קשר של תפילין דיעקב והארתה נתעלמה אחרי מות דור המדבר, וזהו שהוא למעלה מא"י שהוא בחי' רחל עלמא דאתגלי' מקור דבי"ע ונק' ה' קטנה רחל משא"כ ושם ה' גדולה לאה וכמו שאותיות המח' נק' אתון רברבין ואותיות הדבור נק' אתון ועירין) כי הנה עיקר מעלת ומדריגת א"י הוא קיום המצות מעשיות שהרי הרבה מהמצות שהן תלוין בארץ דוקא כמו פאה תרומות

ומעשרות ושביעית שנק' שבת הארץ, ואף אותן המצות שאינן תלוין בארץ דוקא שהן חובות הגוף ונוהגות בין בארץ בין בחו"ל מ"מ יסודן ושרשן הוא הארץ כמ"ש בפ' ואתחנן וזאת המצוה כו' לעשות בארץ וכתב אח"כ שמע ישראל שהוא מצות ק"ש (עמ"ש סד"ה כי ההרים ימושו בענין ואגודתו על ארץ יסדה שאוי דוקא הכונה בשמים מעליותיו, וע' ברבות דרס"ד, ועמ"ש במ"א בד"ה הציבי לך ציונים שהמצות דעכשיו הם רק ציונים ורושם מענין המצות דלע"ל כמו שלומדים תכסיסי מלחמה שאי"ז ערך לגבי עצם המלחמה ואי"ז רק ציון ורושם כו', אפ"ל לפי"ע זה ג"כ מצות דחו"ל לגבי קיום המצות בא"י כו' ועמ"ש ע"פ אי לך ארץ שמקבלת מבחי' נער מט"ט משא"כ א"י מקבלת מז"א הנק' בן תורין, ועמ"ש מענין ארץ ששייך למצות בד"ה הבאים ישרש יעקב וע' בכוזרי מ"ב מסי' יו"ד עד ססי' כ"ד בענין מעלת הארץ וע' ברבות ס"פ מצורע בירושלים לא קיימתם כו') והיינו לפי שהארץ הוא מקור קיום המצות מעשיות ולכן ביקש משה ליכנס לארץ וכי לאכול מפריה הוא צריך אלא לקיים מצות כו', ודור המדבר היו מבחי' שלמעלה יותר ע"ד שרשב"י הי' במערה י"ג שנה ולא קיים כמה מצות מעשיות שהרי לא הי' לו מצה ויין לקידוש וכמ"ש ענין זה במ"א בדרוש לוייתן ושור הבר שבחי' לוייתן הוא נשמות מעלמא דאתכסי' מיחוד או"א הנק' אחים לז"א שלמעלה מהנשמות שנמשכו מיחוד ז"ג וכמו"כ הי' ענין דור המדבר מבחי' עלמא דאתכסיא ה' גדולה לאה כו'.

ב) וזהו ענין כוונת משה ששלחם לתור את הארץ היינו לפי שהם מעלמא דאתכסי' שלמעלה מבחי' הארץ לכן הם יעלו את הארץ (כי הנה כתיב בארצות החיים ב' ארצות ובחי' רחל שהוא מל' דאצי' צריכה העלאה לפי שרגליה יורדות כו' שלכן נק' ארץ כנען שהיתה תחלה ברשות כנען ושאר ז' עממין ע"ד מ"ש בענין בת שבע שהיתה ראויה לדוד משימ"ב והיתה עשוקה תחלה ביד אוריה ע' זח"א בראשית ד"ח ע"ב, ובפ"י הרמ"ז שם וכמו"כ בענין א"י שנאמר והכנעני או בארץ ל"ל י"ב ומבואר במ"א בענין חם אבי כנען שמפסולת קו השמאל גשתלשלו ג"ק שלמטה מנוגה וזהו ענין ארור כנען ושהי' בארץ הוא ע"ד בא נחש על חוה כנו' בפ' חיי דקס"ב ע"ב וע"י שעמדו על ה"ס פסקה זוהמת הנחש לכן יוכלו להעלות הארץ שהיא צריכה העלאה להעלותה מירידה זו שהוא כעין גלות השכינה שמבואר ענינה במ"א אות ג' סי"ח ח"ל גלות השכינה הוא רדת מל' של כל עולם לעולם התחתון ממנו עד רדת מל' דעשי' לעולם הקליפות שתחתיה וזהו עיקר גלות השכינה עכ"ל, והי"נ כ' סוד גלות השכינה ע' בלק"ת איכה ותבין היטב וע' בכוונת ליל פסח וע' בסוף הספר ערך תלמוד בבלי עכ"ל ולכן נק' ארץ כנען שנתלבשה המל' דעשי' בגלות בהקליפות וע' במ"א אות א' סקכ"ו ובזח"א פ' נח ע"ג א', ולהעלותה משם זהו ע"י המשכה מלמעלה, והיינו ע"ד שנת' ע"פ שאו את ראש בני' כו' אהרן שושבינא דמטרוניתא שנמשך כח מעלמא דדכורא להעלות הנוק' ואתו איש א' לכל שבט י"ב ג"א

דו"א וכענין לכה דודי לקראת כלה כו' וכש"כ להעלותה מהגלות והשבי' ויש להעיר ממ"ש בד"ה כי תצא בענין וראית בשביה אשת יפ"ת דקאי על הנשמה שהיא במאסר הגוף כו' וכדי להעלותה הוא ע"י המשכת מ"ד כו' ע"ש וכן המל' שט"ס שלה יורדים למטה ונק' מדבר במ"ם פתוחה כו' כמ"ש ע"פ במדבר סיני באוה"מ וצ"ל מי זאת עולה מן המדבר כו' כמ"ש בד"ה וארשתיך לי בענין וארשתיך לי בצדקה כי רשע מכתיר את הצדיק כו' ולכן צ"ל ובערת הרע כו' ובאג"ה סי' ד' בענין נגאלין (בצדקה) אישר"מ המשכה להיות העלאה, וביאור הענין כי הנה מצות מעשיות צריכות העלאה שלכן מברכין לפני כל מצוה בא"י שהברכה הוא המשכה כנודע מלשון המברך את הגפן כו' והיינו שממשיכים הארת אא"ס ב"ה על מעשה המצות שעי"ז תתעלה מגשמיותה מאחר שמעלים אותה אזי היא למעלה במדריגה יותר גם מן המקיים אותה ואזי הוא מקבל ממנה ולכן מיד אחר בא"י אומרים אק"ב אשר מלשון באשרי כי אשרוני כו' בחי' תענוג העליון ששם שרש המצות ואזי אנחנו נעשים מקבלים מהם לקבל קדושה עליונה זו שבהם (והיינו כמבואר בד"ה ואתחנן בענין ברכת המצות עובר לעשייתן שהמצות הם אתעדל"ת שנעשים מדברים גשמיים ציצית מצמר ותפילין של קלף סוכה ולולב כו' ועי"ז נמשך אתעדל"ע אשר קדשנו כו', אך כדי להיות באתעדל"ת אתעדל"ע נמשך תחלה אתעדל"ע וזהו"ע הברכה שתקנו חכמים שהם עיני העדה בחי' ואראה את הארץ כו', וכ"ז הכח וההמשכה הוא להעלות שם ב"ן שנפל בשבה"כ למטה ועמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ ואלה מסעי ואזי אחר שמתעלה ש' ב"ן הרי הוא עולה למעלה משם מ"ה המבררו כו' ועד"ז י"ל מ"ש ויהי' נא פי שנים ברוחך אלי כו' ועמ"ש ג"כ סד"ה קול דודי בענין מקפץ על הגבעות קיפוץ בשמים, ועמ"ש בד"ה אז ישיר אגוסטוס יושב בענין קי"ס שארו"ל ראתה שפחה על הים כו' כי ים עלמא דאתכסיא נמצא בבחי' א' הים גבוה ובבחי' א' נש"י גבוהים יותר שבשרשן הם גבוהים יותר מעלמא דאתכסי', כמ"כ בענין דוד המדבר שהן מעלמא דאתכסי' הגבוה מא"י עלמא דאתגלי' אעפ"כ בשרש הארץ הוא גבוה יותר הרבה כי נעוץ סופן וארץ קדמה כי עלמא דאתכסי' בחי' תבונה וארץ שרשה מח"ע כנודע מענין בחכ' יסד ארץ כונן שמים בתבונה, וזהו ענין ברכת המצות בא"י שהכח הנמשך לעורר אתעדל"ת הוא מבחי' ברוך דהיינו כמ"ש ברוך הוי' מעולם ועד עולם מעלמא דאתכסי' לעלמא דאתגלי' ואח"כ ע"י קיום המצות נעשה אק"ב קדש העליון הוא למעלה מבחי' ברוך כו' כי ברוך מבחי' ממכ"ע וקדש סוכ"ע.

ג) וזהו ענין ויתורו את ארץ כנען פי' ע"ד מ"ש ברבות בשה"ש בתחלתו ע"פ ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכ' מהו ולתור בחכ' לעשות תייר בחכ' הה"ד ויתורו את ארץ כנען, ד"א לדרוש ולתור ולהותיר וכ"ה בקהלת רבה דפ"ו ע"ב (שהוא ה' ב') ע"פ ונתתי את לבי מהו ולתור לעשות תואר לחכ' כמד"א שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען ד"א לתור ולהותיר, וא"כ ה"ז בא ללמד ונמצא למד דגם בענין לתור

את ארץ כנען יש לפרש ג"כ לשון להותיר וגם מענין תייר ותואר וכן פי' בס' ע"ג פ' שלח לשון ויתורו מענין ויתרון, והנה להותיר בחכ' י"ל ע"פ מ"ש שיש יתרון להכמה מן הסכלות כמ"ש בפ' תוריע דמ"ו ע"ב שיתרון החכ' נמשך מן הסכלות ממש שהוא מה שנתברר ממה שנפל מעולם התוהו וע' בת"א פ' מקץ בד"ה המגביהי לשבת ענין השמן שכל דנה"ב כשכלה ונכלל בפתיחה היא הנה"א מזה נמשך יתרון האור ועד"ו יש לפרש ענין ויתורו את ארץ כנען ע"ד מ"ש ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד בקהלת סי' ה' ט' וע' מזה ברבות בקהלת שם ובפ' אמור ר"פ כ"ב ובפ' וארא רפ"י דהפי' שיש יתרון לארץ שאפי' המלך שואל עבדת ארעא אי לא עבדת ארעא כו', ועוד מפרש מלך זה הקב"ה לשדה נעבד זה ציון כו' והיינו שיש יתרון לארץ שהוא בחי' מל' יותר אפי' מבחי' ז"א הנק' מלך וכן פי' הרמ"ז פ' תרומה דקל"ד סע"ב כי בהכ' יסד ארץ משא"כ כונן שמים שהוא ז"א הוא בתבונה ועמ"ש מזה בתו"א פ' בראשית ע"פ וייצר את האדם והיינו כמ"ש באגה"ק בד"ה איהו וחיהי בענין שדוקא בארץ ועפר הגשמי יש הכח להצמיח תמיד יש מאין הן העשבים והאילנות מכח הצומח שבו שהוא אין ורוחני כו' שהוא ע"י הארה דסוכ"ע שממנו דוקא נמשך הכח לחדש יש מאין שלמעלה מסדר ההשתל' כו' וכן למעלה יש יתרון בארץ שהוא מל' שממנה נמשך בי"ע יש מאין משא"כ באצ"י הוא סדר ההשתלשלות כו' ועד"ו המל' דאצ"י הוא כתר מלמטלמ"ע ויכוד הוא חכ' כו'. ובמ"א נת' שע"י מל' דאצ"י לברוא יש מאין ניכר יותר גדולת א"ס ב"ה מבהתהוות ע"ס דאצ"י כי אצ"י מלישון ויאצל מן הרוח כו' שהוא ענין גילוי ההעלם ולא דבר חדש ממש ואין בזה פלא כמו בהבריאה יש מאין התהוות חדש ממש שלא היו בהעלם כלל והבריאה יש מאין הוא ע"י המל' דאצ"י כו' ומה"ט יש ג"כ מעלה בקיום המצות מעשיות הנק' ג"כ ארץ יותר מבעסק התורה דאורייתא מחכ' נפקת שהוא ראשית בחי' ממכ"ע אבל ע"י המצות ממשיכי' מבחי' כתר וסוכ"ע כי עשי' לעילא כמ"ש בת"א ע"פ יביאו לבוש מל', וזהו ענין מלך מאן מלכי רבנן לשדה נעבד הוא קיום המצות וכמ"ש וירח את ריח בגדיו כו' כריח שדה אשר ברכו הוי' בגדיו הם המצות שהם לבושי' ומה נמשך ריח בחי' מקיפי' והיינו כריח שדה כו'. והנה כח הנ"ל בארץ שהוא המל' הוא ג"כ כענין הכח שיש באשה להיות נוצר ולד מטפת הדכר שהיא טפה בעלמא כמו"כ הכח בארץ להצמיח האור ממעשה המצות כמ"ש בדי"ה הבאים ישרש יעקב בתו"א פ' שמות וזהו שעיקר קיום המצות הוא מיוסד על הארץ כי אף שבארץ יש כח הצומח להצמיח יש מאין בלי זריעה ונטיעה אעפ"כ הפירות שעל ידי העלאת מ"ן הוא הזריעה והנטיעה הם משובחים מאד מאד מהעולים מאליהן מכח הצומח לבדו כמ"ש באגה"ק ססי' הנ"ל כך למעלה ענין העולים מאליהם הוא מה שמחדש בטובו בכי"ו תמיד מע"ב מאיליו ומעצמו כו' והעולין ע"י הזריעה והנטיעה הוא מה שנמשך ע"י מעשה המצות וזהו ענין ויתרון ארץ, וזהו ג"כ מה שהמשיל ברבות פ' שלח ענין הארץ למלך שזימן לבנו אשה נאה ובת טובים

היינו כי בחי' ארץ ואשה הכל בחי' אחת ונק' נאה כמ"ש ומראך נאווה וכת טובים כי בחכ' יסד ארץ אבא יסד ברתא וגם מקדם נסוכה וע' עוד מענין ארץ בד"ה השמים כסאי ובד"ה ויאבק איש בענין עפר בד"ה ויגש אליו יהודה ובד"ה וישב יעקב בארץ. והנה ארוז"ל בינה יתירה ניתנה באשה כמ"ש מזה בד"ה גן נעול וזהו"ע ויתרון ארץ (הג"ה או י"ל ויתורו את הארץ בכדי שתהי' כלי להתורה שהיא יסוד אבא קול התור התייר הגדול ועיקר קיום המצות הם בארץ וע"כ צריך לעשותה כלי והיינו ויתורו לבער המדות רעות דוגמת ספה"ע קודם שבועות שהוא מ"ת צ"ל בירור נה"ב ועמ"ש בד"ה הבאים ישרש ובמא"א ת' ט"ו תורה יסוד אבא ושם ד' תאר גי' ב' שמות מצפ"ץ כו' וסעי' מ"ד תורים הם זר"נ או בני יונה מט"ט וסנדר"ל כו'. וסעי' ג' תורי זהב הם גי"ה דאי'. ואולי מכ"ז יש להעיר לענין ויתורו את הארץ עכ"ה) ועוד זאת ענין ויתרון ארץ ע"י שהמל' מבררת בבי"ע מה שנפל בשבה"כ מעולם התווה שהוא למעלה מעולם התיקון וכמ"ש ע"פ עלי באר כו' ובד"ה שחורה אני ונאווה ובד"ה מחר חדש בענין עד דוד הגדיל. אך הנה עכ"ז יתרון זה שיש בארץ הוא ע"י שמקבלת תחלה מהשמים וכמו בגשמיות הרי נא' ונתתי מטר ארצכם ואזי ואספת דגנך כו' כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים והרוה את הארץ אזי דוקא והולידה והזמיחה כו' וכת' אני אענה את השמים והם יענו את הארץ כו' וכן למעלה הרי המל' נמשך לה השפעה ע"י ז"א בעלה וגם כל עיקר בנין המל' הוא מט' מל' דז"א כו' אלא שאחר שנמשך לה השפע מז"א אזי נעשית א"ח עט"ב והיינו אחר שמה מברר ב"ן אזי אח"כ דוקא מתעלה בס"ג כו' וכן בענין התומ"צ שהם ג"כ מ"ה וב"ן הרי ארוז"ל תלמוד גדול שמביא לידי מעשה נמצא המעשה מקבל מהתלמוד אלא שאח"כ יש יתרון בהמעשה יותר מבתלמוד שממשך מבחי' כתר שלמעל' מהחכ' והוה ויתרון ארץ בכל היא פי' כמ"ש כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא וארעא הוא בחי' צדיק יסוד עולם המקשר ומחבר ומביא ההשפע מבחי' שמים לבחי' ארץ ונק' גי"כ כל ע"ש שנמשך בו נ' שע"ב והוא ממשיך אותם בבחי' הדבור ואזי נק' המל' כלה כל ה' שמקבל וקולטת לתוכה נש"ב וכמ"ש מזה ע"פ עיני כל אליך וע' מזה בוח"א חיי דקכ"ב ע"א ובפ' תרומה דקל"ב סע"ב גבי מכל איש אשר ידבנו לבו ושם דקנ"ז רע"א וע' סידור בענין נשמת כל חי תברך כו' וזהו ענין ויתורו את ארץ כנען שהם מבחי' שם מ"ה המכבר ב"ן ע"כ ימשיכו הארת שם מ"ה להעלות בחי' ארץ שם ב"ן ולבררה ועי"ז יפעלו בה בחי' ויתרון ארץ שיהי' בה בחי' היתרון שיש בארץ כנ"ל ולכן נקראת ארץ כנען שיתרון זה נמשך בה ע"י הבירור מבחי' כנען היינו מה שמהפכין מחשיבא לנהורא וכענין אליעזר עבד אברהם שנתברר מבחי' ארור כנען להיות נק' ברוך הוי' וכך בארץ יש הבירור מבחי' כנען ומה שנתברר ונמשך היתרון דהיינו ענין יתרון האור שנמשך מן החושך כו' וע' כה"ג בוח"ב יתרו ס"ט ב' ע"פ מתוך הסנה כו'. ולכן לע"ל אחר גמר שלימות כל הבירורים נא' ולא יהי' עוד כנעני בבית ה' צבאות כו' זכרי' ססי'

י"ד. אך הנה יתרון זה נמשך ונולד בה ע"י הארת שם מ"ה כנ"ל בענין גדול תלמוד שמביא לידי מעשה כו' וזהו ויתורו שהם יעשו בה אותו היתרון כו' וזהו כולם אנשים פי' כמ"ש מכל איש אשר כו' ע' בפ' תרומה שם דר"ל שכולו איש, גם י"ל בענין ויתורו ע"ד מ"ש בענין נאו לחייד בתורים שהוא בחי' ג' קוין דעולם התיקון כו' וזהו ויתורו את ארץ כנען וגם כנען ל' סוחר כי שמים וארץ קנין א' היינו להיות כימי השמים על הארץ ע"י כי כל בשמים ובארץ וכמ"ש במ"א בדרוש חמשה קנינים וע"ש קנין זה נק' ארץ כנען לשון סוחר כו'.

ד) והנה זהו פי' לתור להותיר בחי' ויתרון ארץ וע"ד מ"ש ותותר לעוה"ב הנני בורא חדשה בארץ נקבה תסובב גבר וע' ברבות בראשית פ"ב וספ"א. אמנם פי' ויתורו מלשון תייר ופי' בערוך ערך תייר הוא כמ"ש בגמ' פב"ת דב"ק דקט"ז ע"ב ואם שכרו תייר ההולך לפניהם ופירש"י מראה להם הדרך ויש לפרש בזה ע"ד חנוך לנער כו' כי כל התחלות קשות ע"כ הולך עמו הגדול כו' כמ"ש בת"א סד"ה בכ"ה בכסליו וכך בענין דרך הנ"ל שילכו לכבוש את הארץ במלחמת ז' עממין שהם ז"מ הרעות שבנה"ב להיות אתכפי' ואתהפכא צ"ל תייר המורה דרך כו' היינו לפי שבהם נאמר שלך לך אנשים שהיו מבחי' משה ש' מה הם יפתחו את הדרך שגם כל העדה יומשך אח"ז כו'. דוגמא לזה איתא בענין יוסף שהי' במצרים והמשיך השראת השכינה ועי"ז היו ישראל יכולים אח"ז לעמוד במצרים ולברר כו' וכן איתא בירידת אברהם ושרה למצרים שהי' זה הכנה ליוד מכות כו' וע' ברבות חקת פייט דערה א' הובא בפירש"י בחומש פ' חקת כ"א א' ע"פ כי בא ישראל דרך האתרים דרך התייר הגדול הנוסע לפניהם שנא' וארון ברית ה' נוסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה בפ' בהעלותך יו"ד ל"ג וע' בוח"ג בהעלותך קנ"ח א' והוא ע"ד מ"ש אד' שפתי תפתח כי בבחי' מל' נאמר למען יזמרך כבוד וגו' וכשהוא עולה למעלה עולים גם העולמות אחריה שהוא שרשן ומקורן ומה נמשך ג"כ התעוררות בנפש להתפעל וזהו אד' שפתי תפתח וזהו התהללו בשם קדשו לשון נפעל שהמל' הנק' ואני תפלה פועלת בהם ההילול ע"ד משכני אחריו כו'. וזהו ענין לתור להם מנוחה שתר להם את הדרך וגם אור זה הי' דוחה כל החיצוני' המונעי' ההילוך בדרך כו' וע"ד מ"ש בסידור שער חג המצות בד"ה והגדת לבנך בענין הענן שהי' הורג נחשים ועקרבים שהמקיף מסמא עיני החיצוני' כו', גם ע"ד מ"ש בד"ה אלה מסעי בענין שכל המסעות היו ע"י משה ואהרן ובד"ה אלה מסעי השני בענין ויכתוב משה את מוצאיהם וע' בת"א פ' בשלח ע"פ וה' הולך לפניהם כו' וע' ברבות בשה"ש ע"פ וקול התור נשמע בארצינו ובפ' התאנה חנטה כו' וע' מזה בוח"א ר"פ בראשית ור"פ וירא ובפ' ויקרא ד"ד ע"ב. ועד"ו י"ל בענין ויתורו את הארץ כו'. עוד משמע ברבות בקהלת בענין לתור בחכ' לעשות תואר א"כ גם כאן י"ל בענין ויתורו לתור מלשון לעשות תואר והוא כמ"ש בתו"א בד"ה אם לא תדעי לך היפה בנשים בענין ורחל היתה יפ"ת וגו' וכבר מבוא' לעיל בשם המדרש שהמשילו את הארץ

לאשה נאה כו' והיינו כמ"ש במא"א אות א' סעי' קכ"ו ארץ כנען נק' רחל כשיש שליטה לכנען ואחיהו בה כו' עכ"ל וענין אחיוהו זו היינו כמ"ש בד"ה אלה מסעי הנ"ל בענין כרחל לפני גוזייה נאלמה. וענין שלח לך אנשים היינו להגביה ולהעלותה מבחי' זו ואזי נעשית בבחי' ורחל היתה יפ"ת משא"כ כשהיא בגלות והכנעני או בארץ ע"ז ארז"ל פ"ק דקדושין די"ב ע"ב דמנולה נפשה לגבי שבאי כו' וכמ"ש חשך משחור תארם כו' באיכה סי' ד' ח' והיינו לפי שהשכל והמדות דנה"א שהוא ענין יופי התואר הם בבחי' גלות בנה"ב המלבשת אותה לחשוב ולהרהר בתאוות גופניות ומטרידות את הנה"א מלהתהלך לפני אור הוי' אכן כשיעלו אותה מבחי' זו עז"נ ויתורו את הארץ שיעשה בבחי' יפ"ת ועמ"ש ע"פ וראית בשבי' אשת יפ"ת וחשקת בה כו' וכך א"י כשהיתה ביד כנעני הרי בחי' איפ"ת הוא בשבי' עד שחשך משחור תארה ולכן צריך לעשות בה תואר שתהי' בחי' יפ"ת ועפ"ז י"ל מ"ש ביהושע סי' ט"ו בגבולי א"י ותאר הגבול כו' שיהי' לו טוב תואר ואחר שיעשה בבחי' יפ"ת אזי אח"כ ימשיכו בה כל ישראל שתהי' בבחי' ויפת מראה שהוא בחי' רעו"ד בכל מאדך הגבוה יותר מהשכל ומדו' הנק' יפ"ת. ואפ"ל שכנגד ב' בחי' אלו דיפ"ת ויפ"מ נאמר טובה הארץ מאד מאד ב"פ מאד עכ"ה).

ה) אך הנה עד"מ בגשמיות כאשר אדם הגדול ובעל קומה רוצה להגביה חפץ המונח על הארץ והעפר מוכרח הוא להשפיל א"ע למטה מאותו החפץ ואזי דוקא יקחנו ויוכל להגביהנו ולהעלותו למעלה (ודוגמא לדבר מ"ש במ"א בד"ה קדש ישראל בענין פי' ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי ופי' תרגלתי מלשון רגלים כי נשתלשל פנימי' רצונו צד בחי' רגלים במדריגה תחתונה מאד בעשי' גשמיות בשביל להיות קחם על זרועותי להגביהם על זרועות למעלה ראש כמו למשל אדם גדול שמרכיץ עצמו אצל תינוק קטן בכדי ליקח אותו על זרועותיו כן השתלשל השי"ת פנימי' רצונו בדברים גשמי' בכדי שיוכלו ישראל ליכלל בפנימי' רצונו שהוא למעלה מעלה אפי' מבחי' ח"ע לכן ג"כ לא יוכל להתחיל בתפילה כ"א בעשי' מצוה בתחילה דהיינו להתעטף בטו"ת כו' עכ"ל. ועמ"ש בד"ה המגביהי לשבת שהמצות יש בהן כח להגביה ולהעלות הנה"ב כצדור אבן במרגימי' וכמ"ש ג"כ סד"ה ועתה יגדל גא כח אד' כו'. וע' מענין הרכנה בע"ח שער כ"ה דרוש ה' בענין שכינה מרכנת א"ע על ז"א וע' בסידור ע"פ וזוקף לכל הכפופים. והנה בהשתלשל בחי' אנכי במצות מעשיות הרי נשתלשלה המצוה למטה ממדריגת גשמי' והיינו בכדי שהיא תגביה את האדם המקיימה כו' וכמ"ש לכו לחמו בלחמי דקאי על קיום התומ"צ שהם בחי' לחם ומוזן להנשמה כמ"ש בד"ה ראשי המטות וכמו שהלחם שהוא צומח מחי' את האדם שהוא מדבר והיינו לפי שבשרשו גבוה יותר אלא שנשפל למטה יותר מהאדם שהאדם יהי' ניזון ממנו והוא מחי' את האדם כמו"כ נשפלו המצות למטה מטה עד שנק' רק לחם לגבי האדם המקיים אותו ועי"ז הם מגביהים את האדם בחי' ולחם לבב אנוש יסעד וכענין קחם על זרועותי להגביהם למעלה ראש כנ"ל. נמצא בשביל

שהמצות יגביהו את האדם הוכרחו להיות נשפלים למטה מן האדם ואזי דוקא הם מגביהים אותו וכמ"ש ג"כ ע"פ והארץ הדרום רגלי כו' וכמו"כ כאשר האנשים ששלח משה לתור את הארץ ולהעלותה היו מוכרחים להשפיל א"ע למטה ממדריגת הארץ ואזי דוקא יוכלו להגביה אותה וכנ"ל במשל.

וביאור ענין זה כי להיות עליי' המל' מירידתה למטה בבי"ע שחתעלה באצ"י זהו"ע והחיות נושאות את הכסא כו' ועז"ב קחו מאתכם תרומה להוי' כמ"ש בוח"ב פ' ויקהל דקצ"ו ע"ב והכח הזה בהם הוא מפני ששרשם מעולם התווה כו' ואעפ"כ הרי הם נשפלים למטה מבחי' מל' הם אצלה בחי' מרכבה וכמו הסוס שנושא את האדם כו' וע"י השפלה זו דוקא הם מעלים אותה כו', וכמו"כ בענין י"ב נשיאים שנשתלחו לתור את הארץ הנה הם למעלה מהארץ שהוא מל' אלא שהם י"ב ג"א דו"א שנק' שבטי י"ה ועמ"ש ע"פ ראשי המטות אמנם כדי שיעלו את הארץ אי"ו אלא ע"י שישפילו א"ע למטה מטה מהארץ היינו בבחי' מרכבתא תתאה שהוא י"ב בקר דבריאה שהם מרכבה לגבי המל' וזהו ענין החיות נושאות) וע"י השפלה זו שהיו הם משפילים א"ע למטה ממנה היתה היא מתעלית מעלה מעלה (ואפ"ל ע"ד כיצד מרקדין לפני הכלה ואומרים כלה נאה וחסודה הרי ר"י בר' אילעא ה"י משפיל א"ע לרקד לפני הכלה וע"י השפלה זו שמראה שהוא רק בחי' מרכבה לגבי הכלה אוי מגביה את הכלה לשרשה מל' דאצ"י כמו והחיות נושאות כו' וזהו ע"י הריקוד והשבח שמעורר שרשה שהיא כלה נאה כו', ובכח זה תוכל להגביה ראש להתעלות משפלותה לשרשה ומקורה אשר מראש ומקדם נסוכה, נמצא עלייתה זו תולה במה שזה האדם הגדול משפיל א"ע למטה מטה ממנה שבזאת דוקא היא מתעלית כו', וכמו"כ למעלה המל' בשרשה גבוה מאד מבחי' חכ' וכתר כנ"ל רק שירדה למטה מטה בבי"ע ובק"ג כו' וע"י שהנשמות דאצ"י משפילי' א"ע להיות רק בבחי' מרכבה אליה ומוכירי' שרשה הראשון שהוא באמת גבוה יותר כו' עי"ז הם מעלים אותה) ואזי גם הם ה"י מתעלים עמה למעלה מעלה וכן הוא למעלה והחיות נושאות את הכסא וארז"ל נושאות ומגושאות שמתחילה הרי הם נושאות ומגביהות את הכסא ע"ד ארוממך אלקי המלך ואח"כ הכסא נושא אותם למעלה ממדריגתם כו'.

ו) והנה המרגלים לא ה"י להם השפלה זו להשפיל א"ע באמת למטה מבחי' א"י ולכן הוציאו דבת הארץ ואמרו שא"א להעלותה כו' (ודוגמא זה נת' בת"א סד"ה ויגש אליו יהודה בענין ירבעם גבי מי בראש בן ישי בראש א"כ לא בעינא כו' ע"ש דהכל ענין א' כי באמרם שהם מרכבתא עילאה שבטי י"ה איך ישפילו א"ע למטה מבחי' המל' להיות בבחי' י"ב בקר כו' אבל באמת כך הוא המדה וירידה זו הוא צורך עלי' וכמו התלבשות הנה"א בנה"ב ועי"ז דוקא העלי' כש"כ שאין השפלה מי"ב ג"א דו"א בי"ב בקר דבריאה כו' ואמרו ארץ אוכלת יושביה היא ע"ד כלה שארי ולבכי כי חזק הוא ממנו וארז"ל פ"ז דסוטה ל"ה א' פ"ה

דמנחות נ"ג ב' פ"ג דעירוכין דט"ו ע"א כבי' בעה"ב אינו יכול להוציא כליו משם פי' בעה"ב היינו ז"א דאצי' שעז"נ כתפארת אדם לשבת בית ואמרו שא"י לברר ולהוציא כליו מה שנפל בשבה"כ מעולם התוהו לשם בבחי' כנען שהוא ג"ק כו' והיינו כי המדות דאצי' שבהן וע"י הנהגות העולמות נק' ז"א שהרי הם מלובשים בהכלים שהכלי מגביל ומצמצם וגם המוחי' מגבילי' את המדות כו' משא"כ א"א נק' אדם הגדול והמדות שלמעלה מאצי' נק' החסד גדולה לפי שהוא בבחי' ורב חסד בלי גבול ולא בבחי' צמצום ולכן נק' א"א שלמעלה מבחי' זעיר. והנה מה שנפלו בשבה"כ הוא מעולם התוהו שלמעלה מעולם האצי' ולכן נק' עשו בנה הגדול וע"כ מקבלים השפע שלא עפ"י חשבון ודעת כמ"ש בת"א ע"פ בשלח פרעה כו', וזהו"ע מ"ש וגם ילידי הענק ראינו שם שהם מקבלים יניקה וחיות מבחי' ארך אפים שלמעלה מבחי' ז"א והיינו שמאריך להם אף כו', וא"כ גם בעה"ב שהוא ז"א אינו יכול להוציא כליו משם כיון שיניקתם מלמעלה מהאצי' והפרידו בין ז"א לא"א כאלו ח"ו אין הארת א"א מתפשט למטה בו"א ע"ד האומ' על השמים כבודו כו' וכמ"ש הרמ"ז פ' שלח דקנ"ח ע"ב ע"פ היש בה עץ אם אין, אך באמת טעו טעות גדול ועז"נ אם תגביהי' כנשר לינק מעורף דא"א וזהו"ע הענקי' משם אורידך נאום הוי' שהוא ז"א וכבודע מענין ויוציאנו הוי' אלקינו או"א שהלבישו לזרועות דא"א כי באמת כולא חד היינו א"א הוא סוכ"ע וז"א הוא ממכ"ע וכולא חד שהוא ית' הוא הסוכ"ע הוא הממכ"ע ועז"נ בכל התורה אני הוי' היינו אני הוא מהו"ע עם שם הוי' כולא חד כי אף ששם הוי' הרי היו"ד בחי' צמצום מה שנמשך ע"י צמצום להתלבש בבחי' חו"ב כו' מ"מ הרי אנת הוא חכים אנת הוא מהו"ע ית' הוא המאיר בבחי' חכ' והוא היודע והוא המדע כו' וברצונו ית' יוציא כליו משם כרגע ואת רה"ט אעביר מן הארץ כו', ועוד אמר להם כלב סר צלם מעליהם שעיקר יניקתם אינו רק ע"י צל ומקיף בחי' לבונה מה שאינו נמשך ונבלע בתוכיותם כלל כי אין הקדש מתערב בחול כמ"ש בע"ח שער יו"ד, וז"ל ענין י"א סממני הקטורת וענין י"א יריעות עזים וי"א ארורים בפ' תבא הם עשר קליפות דנוגה ויש בהם חיות דקדושה להחיותם והנה בע"ס של קדושה או נבלע החיות בתוכם ונחשבים לעשרה בלבד אבל בקליפות אין החיות נבלע בתוכם כי אין קדש מתערב בחול אך עומד על ראשם ומשם מאיר להם ואז הם נחשבים לי"א כי כל המוסיף גורע וכ"כ בפע"ח שער הקדישים פ"ד אך בקליפה אין נכלל עמהם החיות לכן הם י"א כו' ולכן אומרים יתגדל ויתקדש י"א אותיות כי החיות שבתוך הקליפה מסתלק למעלה בתוך הקדושה ויעלה למעלה תוך הקדוש' וזהו ויתקדש שיכנס בקדושה וע"י הסתלקות החיות יכנעו הקליפות וימותו עכ"ל. היינו לפי שהחיות הוא רק בבחי' צל ומקיף ולא כמו בקדושה שהחיות שבהם נכלל עמהם ממש איהו וגרמוהי חד אבל אצלם עיקר החיות רק בבחי' צל ומקיף ע"כ בקל הוא יכול להסתלק מהם וליכלל בקדושה ואזי ממילא יכנעו כי הגם שיש ג"כ ניצוצי' המובלעי' בהם אין להם חיות בלי המקיף כי אפי' בקדושה נאמר. נשמה שנתת בי כו' ואתה משמרה בקרבי ע"י המקיף שהוא השומר

כש"כ בע"ס דק"ג שהחיות המלוכש בתוכם ונבלע בתוכם הוא חול ועיקר חיותם מהמקיף שאינו מעורב בתוכם אשר לכן בהסתלק המקיף יכנעו ויפלו וזהו שאמר להם כלב סר צלם מעליהם שכבר הסיר הקב"ה המקיף והצל שלהם ועמ"ש ע"פ ויסר את אופן מרכבותיו היינו המקור והשרש בקדושה שמשם מקבל יניקה העביר בחי' זו ועד"ז יובן ענין סר צלם מעליהם ועמ"ש בביאור ע"פ ואולם חי אני וא"כ ממילא לחמינו הם שכמו שהלחם טפל לגבי האדם כך עד"ז נאמר על ז' עממין ואכלת את כל העמים בפ' עקב ז' ט"ז ועמ"ש בביאור ע"פ משפט כתוב הוא דהיינו שהמאכל מחי' את האדם ע"י שמברר ממנו שרשו שנפל בו מעולם התוהו כך יבררו הניצוצי' שנפלו בכנען בשבה"כ כו' ויוכלל בקדושה כענין אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו אעכו"כ וכמ"ש בת"א בד"ה בשלח פרעה את העם וזהו מ"ש וענקים לגררותיך במשלי סי' י"א ט' וכתוב לבבתי באחד מעיניך ענק מצארוניך בשה"ש סי' ד' ט' ואיתא בשה"ש רבה ע"פ זה באחד ענק זה משה המיוחד והגיבור שבשבטים כי הנה גם ענקי' נקראו כן ע"ש שמעניקי' את השמש בסוטה ל"ד ב' היינו שמרוב גובה קומתן נראה כאלו השמש הוא ענק לצאורו כמ"ש הרא"מ בפ"י החומש בפ' שלח. והנה ארז"ל ע"פ מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש שאני עמלא דאורייתא דלעילא מן שמשא הוא ועמ"ש מזה בת"א פ' וארא בד"ה וידבר אלקי' כו' ושמי הוי' שהוא שמש הוי' שהוא מה שלמעלה מבחי' התלבשותו במגן דשם אלקי' כו' וזהו גמשך ע"י התורה וה"ז ג"כ כמו בחי' ענקים שצוארם גוקב ועונק בנקב שהחמה יוצא' בו דר"ל שנוקב את בחי' המגן ונרתק כו' ולכן עז"ז וענקי' לגררותיך שהוא ע"י גררותיך הקנה המוציא קול התורה עי"ז יהיו וענקים כו' וכמ"ש בענין יהושע שאמר שמש בגבעון דום דהיינו שהעמיד הגלגל המסבב את החמה שהוא הנרתק והיינו ע"י ספר משנה תורה שהראה לו ואמר כשם שלא דממתי מזה כך דום מלפני וכן ע"י קיום מצות הצדקה שנאמר הענק תעניק לו וכמ"ש באברהם האדם הגדול בענקים ע"י שהרבה חסד בעולם כמ"ש ושמרו דרך הוי' לעשות צדקה כו' וא"כ אדרבה מה שראינו שם בני ענק ע"ד לכן ענקתמו גאוה תלי' סי' ע"ג ו' כיון שכבר סר צלם מעליהם א"כ יבורר כ"ז להיות נכלל החיות בתומ"צ להיות וענקים לגררותיך כו' כנ"ל.

ז) והנה משה עם היות שהי' למעלה מעלה במדריגה הי' ג"כ שפל ועניו מכל האדם כו' וזהו שלח לך אנשים פי' שלח אנשים שהם מבחי' ומדריגה שלך כדי שהם יוכלו לעלות ולהגביה את ארץ כנען. והיינו מ"ש אח"כ איש א' איש א' דהיינו שנמשכי' מבחי' א' כו' וכנודע מענין אחד ועד אשר אחד הוא יחו"ע בשכמלו"ו הוא יחו"ת. ומרע"ה לא אמר רק אחד ע' בת"א בד"ה בחדש השלישי בפ' יתרו. והנה מבואר במ"א ע"פ לך הוי' הגדולה כו' כי כל בשמים ובארץ אותיות לך הם אותיות כל אלא שבחי' כל הוא מלמטה למעלה היינו שנמשך נש"ב מבחי' בינה בבחי' שמים ומשם לבחי' ארץ ע"י היסוד כו' ובחי' לך היינו כשהם עולים

מלמטלמ"ע שהם בטילים לגבי אוא"ס ב"ה דלמטב"כ והוא למעלה מהבינה והדעת כו' וכשהן בבחי' ביטול והתכללות זו והיינו ע"י יחוד אור הבינה בחכ' שבחי' חכ' כח מה היא מה שלמעלה מהשכל והשגה אוי נק' לך הוי' ולכן אות הלמד קודם לאות כף שהלמד מורה על ג' חסדים המכוסים שבחג"ת שהם מבחי' עלמא דאתכסי' והכף מורה על ב' חסדים המגולים שבנו"ה כו' וכל א' מהם כלול מעשר ע"כ בבחי' עלי' הרי עלמא דאתכסי' קודם לעלות ולכן בתיבת לך הלמד קודם לאות כף ובחי' כי כל בשמים ובארץ הוא כשנמשכים הגש"ב מלמעלמ"ט ואזי הכף קודם ללמד ששני חסדי' המגולי' דנו"ה קודמים לירד ולהתגלות כו', והנה מבואר למעלה בפ"י ויתורו את הארץ שהוא ע"ד ויתרון ארץ בכל היא היינו בחי' כי כל בשמים ובארץ וכדי להיות המשכה זו צ"ל תחלה העלאה כמ"ש לך הוי' הגדולה ואח"כ נאמר כי כל בשמים כו', וזהו ג"כ פ"י שלח לך אנשים פ"י מבחי' לך שיהי' בהם הביטול ע"ד לך הוי' הגדולה כו' והיינו ג"כ לך מבחי' שלך כי משה הוא מבחי' חכ' יסוד אבא וא"כ היינו נש"ב כמו שכלולים ובטלים ע"י הח"ע כו' והוא בחי' שעה"נ המקשר ומחבר חו"ב אין ויש וזהו הנק' לך וכמ"ש במ"א בענין קומי כו' ולכי לך ואזי עי"ן ויתורו את ארץ כנען ע"י בחי' כי כל בשמים ובארץ כו' כנ"ל עמ"ש במ"א בדרוש לכה דודי לקראת כלה שצ"ל המשכה מלמעלה כדי להעלותה משפלותה בבי"ע ועמ"ש מזה ג"כ ע"פ ומשש חתן על כלה ובמ"א נת' כי ענין ש' ב"ן גי' בהמה כי רוח הבהמה היורדת למטה משא"כ רוח האדם כו' וזהו ענין הוי' זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים שכמו ערך בהמה לגבי אדם כך ערך החיות הנמשך להחיות בי"ע לגבי אצ"י, וכדי להעלות ש' ב"ן לאצ"י עליי' בהמה באדם וכמו אחר ספה"ע בירור ב"ן עולה באצ"י בבחי' אדם בלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ קול דודי, ולהעיר מענין יודע צדיק נפש בהמתו צדיק חי העולמים ונוק' נק' בהמתו כו' ולכן בשבת צדיק אוכל לשובע נפשו ע"ד כ"א הלחם אשר הוא אוכל להעיר אליהו גי' בהמה שם ב"ן אפ"ל ע"ד משארז"ל חולין פ"ק ד"ה ע"ב בפ"י אדם ובהמה ערומים בדעת כאדם ומשימים א"ע כבהמה וזה יומשך ע"י בירור ב"ן בהמה יבא לבחי' בהמה שלמעלה מבחי' אדם כו' ובמ"א נת' בהמה הוא מל' שבמל' זהו ע"י המשכה מלמעלה וזהו ענין קרבן בהמה כו' ועד"ז הריקוד לפני הכלה כו' וזהו ג"כ ענין שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען מל' המלוכשת בבי"ע להעלותה כו'.

קיצור מהנ"ל. עיקר ענין הארץ הוא קיום מצות מעשיות ועמ"ש ע"פ אשריך ארץ כו' שמקבלת מז"א בן חורין, ומ"ש בדי"ה הבאים ישרש, ובענין האגדתו על ארץ יסדה והיא ה' תתאה ה' הקטנה רחל, ודור המדבר היו מבחי' ה' גדולה לאה וע"כ לא רצו ליכנס לארץ.

(ב) והיא נק' ארץ כנען בסוד רגליה יורדות וע"ד בא נחש על חוה גלות השכינה וע"י שבה"ס פסקה זוהמתן יוכלו להעלות הארץ כי אפי' בכל עליי' צ"ל לכה דודי לקראת כלה וכש"כ להעלותה משבי' ע"ד וראית

בשביה איפ"ת רשע מכתיר את הצדיק וצ"ל ובערת הרע, וכן מצות מעשיות מברכין עליהם תחלה המשכת אתדל"ע להעלות אתעדל"ת של מעשה המצות ואז אח"כ אק"ב ששם ב"ן לאחר הבירור נעלה משם מ"ה המברר וכענין זה ה' המכוון שהמרגלים יעלו את שם ב"ן ואזי יקבלו הם מהארץ, והנה המרגלים ג"כ מלשון רגל בחי' ונתתי לך מהלכים.

(ג) וזהו ויתורו את הארץ כי היא יפ"ת בשבי' וצריך לעשות לה תואר, ורחל היתה יפ"ת ע"י שלא תהי' לפני גזווי' נאלמה וכן בארץ ארו"ל שיש לה ראש פה עינים כו' ושתהי' בבחי' ארץ לא שבעה מים כמ"ש בד"ה והי' מספר בני' ושתהי' ארץ חפץ וארץ לשון רצוא בד"ה כי כאשר השמים החדשים וגם והארץ הדום רגלי, וזהו וחשקת בה ולזה צ"ל תחלה ויתורו את הארץ להבחין המדות ומהו התיקון ע"ד מארי דחושבנא כי תצא למלחמה ובתחבולות תעשה לך מלחמה, וגם ויתורו מלשון תייר יסוד אבא חכ' ראי' עי"ז מהפך המדות כמ"ש בד"ה בכ"ה בכסליו, וכמ"ש הוריני ה' דרכיך תלי' פ"ו י"א וכן תייר מראה דרך, גם ע"ד ירידת יוסף למצרים קודם ירידת ישראל לעשות דרך כמו חנוך לנער כו' מש"כ הוא בפנים אות ד'.

(ד) גם ויתורו לשון יתרון שיש יתרון לחכ' מן הסכלות וכן ענין יתרו חותן משה ויתרון ארץ כמו כח הצומח להצמיח יש מאין וכן יתרון במעשה המצות על תורה וכן יש בינה יתירה באשה שהיא תושבע"פ יותר מבאיש תושב"כ וזהו ויתרון ארץ, גם ע"ד יתר שאת ויתר עו ע"י בירור עולם התוהו וזמ"ל קדמאין ונוק' דקליפה נקראת ג"כ יותרת הכבד במא"א יוד מ"א דאתגברת על בעלה וזהו ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם תרין סרסורין כו' וא"כ ויתורו את הארץ היינו ע"ד תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תצרינה והמל' דקדושה מבררת נוק' דקליפה כמ"ש סוד"ה ויאבק איש שהעלו אבק עד כסה"כ ומוזה ג"כ נמשך ויתרון ארץ אך ויתרון ארץ בכל היא ע"י יסוד הממשיך לה נש"ב ע"ד גדול תלמוד שמביא לידי מעשה ויוסף הוא השליט על הארץ, כי כל בשמים ובארץ, הג"ה ועו"ל בפ"י ויתורו את הארץ ע"ד אסור לקדש את האשה עד שיראנה או ע"ד שידוכין ותשקוט הארץ שופטי' ססי' ה' ושדיכת ארעא שהאשה מוצאת מנוחה בית אשה כמ"ש ברות וכמ"ש כי תבאו אל הארץ ושבתה הארץ לשון נייחא וכמ"ש בווהר ר"פ בהר עכ"ה.

(ה) אך כדי להגביה מוכרח להשפיל א"ע למטה, ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי שנמשך אנכי בבחי' רגל כדי להעלותם, ונק' לכו לחמו בלחמי ועד"ז י"ל הי"ב אנשים שהם י"ב ג"א דז"א היו צריכין לישראל א"ע ע"ד יב"ב שבמרכבה תתאה שיהי' והחיות נושאות, ועד"ז ענין כיצד מרקדין לפני הכלה, גם במ"א נת' שיכול האדם למצוא שהדומם גשמי גבוה ממנו בשרשו עמ"ש בד"ה יביאו לבוש מל' ששרש היש גשמי כו' וכש"כ בבחי' ארץ יכולים למצוא שהיא גבוה בשרשה מהם.

(ו) והמרגלים לא היו להם שפלות זו ואמרו שנאחזו בה החיצוני עד שבעה"ב א"י להוציא כליו משם כי מקבלים מא"א אך טעו טעות גדול כי מעט אור דוחה חושך הרבה ואם תגביהי כנשר משם אורידך נאום הוי' כי אני הוי' כולא חד, ועוד כי סר צלם, ועמ"ש ע"פ ויסר את אופן מרכבותיו ועי"ז לחמינו הם, וענקים לגררותיך באחד ענק מצוורניך עמלא דאורייתא לעילא משמשא היא, ענקים שמעניקים את השמש, שמש בגבעון דום.

(ז) והנה משה ונחמו מה עניו מכל האדם, וזה שלח לך אנשים איש אחד ענין כי כל בשמים כו' לך הוי' הגדולה כו' גם להעיר מענין קומי לך וענין טובה הארץ ע"ד אשריך ארץ שמלכך בן חורין היינו ז"א ולא בחי' נער שהוא מט"ט כו', וזהו נחמן מטר (מ"ד מבחי' מים אשר מעל השמים) ע"פ ארץ ושולח מים מאוקיינוס שמתחת לרקיע על פני חוצות כו'.

(ח) י"ש להעיר מזה לענין ר"ה דכתיב ארץ אשר כו' מראשית השנה הרי בחי' ר"ה הוא שנמשך אור חדש בארץ מבחי' בחכ' יסד ארץ ע' בלק"ת ר"פ תבא בד"ה היום הזה וצ"ל תחלה ויתורו את הארץ להמשיך בה תואר היינו בנין הנוק' שהוא בעצם בחי' נקודה וצריך להמשיך בה ט' ספירות בנו' בבה"ז פ' בלק על המאמר דקצ"א א' גבורי כח עושי דברו וזהו ענין ט' ברכות דר"ה, ועד"ו חסידים הראשונים היו שוהים בתפילתם ט' שעות ביום להמשיך ט"ס הנ"ל כי שעה מלשון וישע ה', וזהו לך אמר לבי בקשו פני פני' פני היינו שתהי' בחי' יפ"ת בצלמינו כו' והיינו ע"י את פניך הוי' אבקש כמ"ש בד"ה כי תצא כו' וראית בשבי' כו' ע"ש, גם ויתורו לעשות בה יתרון בינה יתירה כו' שהוא ענין ויבן אלקי' את הצלע כו' ופי' בלק"ת פ' תבא בד"ה ענין ר"ה דהיינו מה שנמשך מוחין מבינה עצמה שלא ע"י ז"א כו' אך שצ"ל ולא תתורו אחרי לבבכם כו', ותואר ויתרון הנ"ל נמשך ע"י שיתורו את הארץ לבחון המדות ע"י החכ' כו' ופי' דורש מראשית י"ל בנין המל', וזהו מלכויות, וגם היחוד שאחר הבנין בד"ה תקעו השני וזהו זכרונות, עמ"ש על פסוק הוי' לכם לציצית בפ"י וזכרתם את כל מצות.

שלח לך אנשים ויתורו, המרגלים היו מבחי' שלמעלה מא"י ע"כ נדמה להם שא"צ לארץ הוציאו דיבת הארץ (ה' כי הם היו מבחי' לאה אשר ה' גדולה לאה והארץ בחי' מל' שהיא ה' קטנה רחל ע"כ), כי הנה עיקר ענין הארץ הוא קיום מצות מעשיות ואפי' במצות ק"ש שהיא חובת הגוף נאמר זאת המצה אשר ציהו ה' לעשות בארץ כו' שמע ישראל (ה' ושם פי' דבארץ הוא ג"ע כמ"ש ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ, היינו שע"י המצות

ממשיכים תוס' אור בג"ע לפי שע"י המצות ממשיכים מבחי' סוכ"ע בבחי' ממכ"ע, א"כ לפי"ו י"ל אף במצות שהן חובת הגוף ונוהגים אף בתו"ל, מ"מ זהו כמו פ' הוי' אם שמתע ונקרא אין עושין רצונו של מקום שלא נמשך הגילוי בפנימ' מבחי' רצון העליון, אבל להיות נמשך האור בפנימית שתהי' ממכ"ע שותה מאוצר העליון זהו ע"י קיום בארץ וכמו ע"י ואגודתו על ארץ יסדה נמשך להיות הבונה בשמים מעליותיו, גם חו"ל נק' ארץ שמלכך נער מט"ט, וא"י נק' ארץ שמלכך ו"א דאצי' הנק' בן חורין הוא בינה עלמא דחירו, וצ"ע בת"א פ' ויצא בד"ה וללכך שתי בנות מבואר בזמן שאין בהמ"ק קיים אין יכולים להשיג בארץ השגות יותר מבחור"ל, רק הצדיקים הגדולים ע"ש, ע"כ צ"ל דעכשו עיקר ענין הארץ יכולים להשיג ע"י עסק התורה שבע"פ) ולכן ביקש משה ליכנס לארץ כדי לקיים מצות התלויות בה, דוד המדבר רצו לקיים המצות ברוחניות כמו רשבי' כשהיו י"ג שנה במערה כו' לפי שהיו בחי' ה' גדולה לאה שנק' ג"כ ארץ עילאה, אך משה שהי' גבה יותר מהם ביקש דוקא ליכנס לארץ כי ע"י מצות מעשיות נעשה בירור שם ב"ן ועולה בס"ג שלמעלה ממ"ה, וגם כמ"ש סד"ה רני ושמחי בת ציון דרוש הראשון בענין כי הנני בא ושכנתי בתוכך דייקא.

(ב) וזהו ששלח משה לתור את הארץ, היינו לפי שהם מעלמא דאתכסיא שלמעלה מהארץ ולכן הם יעלו את הארץ (הג"ה לפי שבבחי' מל' נאמר רגליה יורדות כו' כרחל לפני גוזזיה נאלמה ולכן נקרא ארץ כנען שהיתה תחלה ברשות כנען שנק' ארץ כנען עיין חז"א דף ע"ג ב', ורזא דבת שבע דאתייהבת לאוריה החתי בקדמיתא פוק דוק ותשכח אמאי אתייהבת ארעא קדישא לכנען עד דלא יתון ישראל ותשכח מלה דא, ועיד בא נחש על חוה, וע"י שבהר סיני פסקה זוהמתן יוכלו להעלות את הארץ כי אפי' בכל עלי' צ"ל לכה דחי לקראת כלה, וכ"ש להעלותה מהשבי' ע"ד וראית בשביה אשת יפ"ת רשע מכתיר את הצדיק וצ"ל ובערת הרע, וכן מצות מעשיות מברכין עליהם תחלה המשכת אתעדל"ע להעלות אתעדל"ת של מעשה המצוה, ואז אח"כ אשר קדשנו במצותיו, ששם ב"ן לאחר הביורור נעלה משם מ"ה המברר, וכענין זה ה"י המכוון שהמרגלים יעלו את שם ב"ן ואזי יקבלו הם מהארץ.

(גימל) וזהו ויתורו את הארץ, דפי' במד"ר בענין ויתורו שלשה פירושים, האחד לשון לתור בחכמה דהיינו לעשות תייר בחכמה שהוא מורה דרך, השני לעשות יתרון בחכמה, השלישי לעשות תואר לחכמה, והנה ענין יתרון בחכמה י"ל ע"ד מ"ש שיש יתרון לחכמה מן הסכלות ופי' בזו"ג תזריע דף מ"ז סע"ב וז"ל ת"ח רזא דמילה לא נהיר חכמתא דלעילא ולא אתנהר אלא בגין שטותא דאתער מאתר אחרא, ופי' המק"מ שע"י הביורורים שמבררים מהסט"א הנק' שטותא מתעטרת המל' עכ"ל, ואדמו"ר נ"ע פי' כי הנה בחכמה אתברירו כח מה מברר בחכמה היצוני' שיוכלו בקדושה כמו תכונה לקידוש החודש, וכן מכל ז' חכמות בני קדם ע"י חכ' התורה נתרברים ונכללים בקדושה ואחר הביורור אז יש יתרון לחכ' מן הסכלות ומקבל תועלת ונתגדל מחכמת בני קדם הג"ל מה שנפלו בשבירה דהנה מה שנפלו בשבירה הוא מן ז' מלכין שמלכו לפני

מלך מלך לבני מעולם התהו בחי' סיג רק שנפלו בשבתי' בחכמת חיצונית קליפות נוגה, אך אחר הבידור כשנכללו בקדושה יש יתרון ומקבל מהחכמה סתם תועלת מבחי' סיג הנ"ל, כמ"ש אשת חיל עט"ב שיהי' סיג למעלה מבחי' מ"ה עכ"ל, ועיין זח"א ויחי דרכי' ע"פ ותרב חכמת שלמה מכל חכמת בני קדם שיש לפרשו ע"ד מש"כ בפ"י שיש יתרון לחכ' מן הסכלות, והו' ג"כ ענין ויתרון ארץ בכל היא, ומפרש במד"ר פ' אחרי פכ"ג שאפי' המלך שואל עבד ארעא, ועוד יש לפרש מלך זה הקב"ה שנאמר ה' מלך גיאות לבש, לשדה נעבד זה ציון שנאמר ציון שדה תחרש, ופי' בוח"א פ' וזי דקכ"ב ע"א וז"ל מלך דא קוב"ה לשדה נעבד כד איהו אתתקן כדקא יאות ומלך דא מלך עילאה דאתחבר לשדה כד איהו נעבד מאן שדה דא שדה אשר ברכו הוי' שהוא מ' דאצי' דכתיב ב' כריח שדה אשר ברכו הוי' דכד איהו נעבד ואתתקן בכל מה דאצטריך ל' ברזא כדקא יאות כדין מלך עילאה אתחבר עמה, וז"ל כד איהו נעבד ע"י קיום המצות לעבדה ולשמרה לעבדה זו רמ"ח מ"ע ולשמרה אלו שס"ה ל"ת כדין מלך עילאה ז"א דאצי' ונעשה יחד קוב"ה ושכינתי' שבא המשכה מאוא"ס ב"ה ממש, ועי"ל פי' זה גם כמ"ש במד"ר שגם המלך נעבד לשדה, והיינו כי ע"י הקרבנות ממשיכים תוספת אור מעצמיות אור א"ס בז"א, והו' ויתרון ארץ בכל היא כמו שדווקא בארץ יש כח הצומח להצמיח תמיד יש מאין וכן למעלה יש יתרון זה במל' שממנה נמשך בבי"ע יש מאין, משא"כ אצי' הוא ע"ד גילוי העולם כו', ועד"ו יש ג"כ מעלה בקיום המצות מעשיות הנק' ג"כ ארץ יותר מבעסק התורה דאורייתא מחכמה נפקת, וע"י המצות ממשיכים בחי' כתר וסוכ"ע.

(ד) וזהו ג"כ ויתורו את הארץ לעשות לה תואר (בפנים נכתב זה דקנ"ה סע"א ומקודם נכתב ענין תייר) ע"ד וראית בשביה אשת יפ"ת, והנה בת"א פ' ויצא בדי"ה אם לא תדעי לך פי' ענין ורחל היתה יפ"ת פי' יפת תואר בציוד האברים לפי תכונתם במדתם, והיינו כי הנה כתיב נעשה אדם בצלמינו ופי' בצלמינו היינו כמ"ש ועל הכסא דמות כמראה אדם והוא בחי' לך ה' הגדולה והגבורה, וכך הוא בנפש האדם ז' מדות אהוי"ר כו' ומחדומ"ע (בלק"ת פ' תצא בדי"ה ביאור כי תצא רפ"ב) אך לפעמים כתיב וראית בשביה אשת יפ"ת והיינו בהתפשטות הארת הנפש במחדומ"ע של הבלי העולם כו', וגם עצמיות חב"ד ומדות שבנפש מלובשים בהבלי העולם, וצריך להעלותה מבחי' זו לעשות לה תואר, והו' ג"כ ענין ויתורו את הארץ לעשות לה תואר והיינו בנין המל' שהוא בעצם בחי' נקודה וצריך להמשיך בה ט"ס כנזכר בבה"ז פ' בלק על המאמר דקצ"א ע"א ע"פ שחורה אני ונאווה, גם ע"ד מ"ש בע"ח שער מיעוט הירח פ"ב בענין התלבשות ט"ס שלה כו' כנו' בלק"ת פ' במדבר דף ג' ע"ב, והיינו ע"י ולא תתורו אחרי לבבכם.

וגם ויתורו לשון תייר ההולך לפניהם, ופירשי' ומראה להם הדרך כי כדי שיוכלו לכבוש הארץ ז' עממין ז' מדות הרעות צ"ל המשכה מבחי' חכמה ראייה עי"ז מהפך המדות ע"ד חנוך לנער כו' הולך עמו הגדול, שכבר הורגל בה בת"א בדי"ה בכ"ה בכסלו, וגם לפי שנאמר שלח לך אנשים שהיו מבחי' משה ש' מ"ה הם יפתחו את הדרך שגם כל העדה יומשך אח"ז כו'

דוגמא לזה איתא בענין יוסף שהי' במצרים המשׁיך השראת השכינה ועיזו
היו ישראל יכולים אח"כ לעמוד במצרים ולברר כו', ואפ"ל דענין מדה דרך
הוא כבודע בפני אל דיעות ה' שכולל ד"ע ח"ת, ומורה דרך הוא ללמד שיהי'
גילוי ד"ע למטה, ועד"ש דוד מכל מלמדי השכלתי שכל יסוד ונשיב מלמד
מדת מל' שיהי' גילוי גשיב למטה.

(ה) אך כדי להגביה החפץ מוכרח הוא להרכין ולהשפיל א"ע למטה מאותו
החפץ ואזי דוקא יוכל ליקח ולעלותה וכמ"ש בלק"ת ס"פ פנחס
בפי' הפסוק ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי שנמשך אנכי שהוא
פנימי רצון העליון בבחי' רגל שהם המצות שנתלבשו בעשי' גשמיות בכדי
שיוכלו ישראל ליכלל בפנימית רצונו שהוא למעלה מעלה אפי' מבחי' חכמה
עילאה ועד"ו לובשים טלית ותפילין קדם התפילה, וזהו ענין לכו לחמו בלחמי
וכן ענין הארץ היום רגלי, וכמ"כ האנשים ששלח משה לתור את הארץ
לעשות בה יתרון ותואר כי היו מוכרחים להשפיל א"ע למטה ממדריגות
הארץ להיות עי"ב בקר דבריאה והחיות נמשאות כו' כי אף ששרשן י"ב
ג"א דז"א מ"מ שרש המל' בבחי' כתר כמ"ש בענין מלך יחיד, ועד"ו הי'
ר' יהודה מרקד לפני הכלה.

(ו) והמרגלים לא הי' להם שפלות זו ואמרו ארץ אוכלת יושביה היא בחי'
כלה שארי ולבבי (זהו צ"ע א"כ מהו החסרון) אפי' בעה"ב אינו
יכול להוציא כליו משם כי הם מה שנפל בשבה"כ מעולם התווה ומקבלים
מבחי' ארץ אפיים כו', וזהו כי חזק הוא ממנו וטעו טעות גדול כי באמת
א"א ח"א כולא חד עי"ד אני הוי' ואם תגביהי כנשר משם אורידך נאום הוי',
וכן בעבודה בענין מדות הרעות הנה מעט אור דוחה חושך הרבה, ועוד כי
סר צילם שעיקר יניקתם אינו אלא עיי' צל ומקיף בחי' לבונה (ויש להקשות
ממ"ש בפרדס שכ"ג בענין אבן שהיא המל' מאסו הבונים, ויש לתרץ דהרי
אברהם נאמר ב'י' לך אל הארץ וכן ביצחק א"כ רצו בארץ חמדה אלא
שבבחי' מרכבה רצה אברהם בחסד ויצחק בפחד, והיינו מפני שעדיין לא
ניחנה תורה וגם ענינם הי' להמשיך חו"ב במל'.

(ז) והנה משה ונחמו מה עניו מכל, וזהו שלח לך אנשים שיהי' בבחי'
ומדריגה שלך, וזהו איש אחד מבחי' אחד כדי שיוכלו לעלות את
הארץ, הנה עוי"ל פי' שלח לך, כי הנה כתיב לך ה' הגדולה והגבורה כו'
ביטול הו' מדות במקורן ושרשן בבחי' לך, ואח"כ מלמעלה למטה נמשך כי
כל בשמים ובארץ, ולפי שיתרון ארץ בכל היא ע"כ עיזו ויתורו את הארץ
שיעשו היתרון בארץ כו'.

א) בלק"ת ר"פ שלך לך דליו ע"ה, שטה עשר ספירות * לאנהגא בהון עלמין, נ"ב ע' פרד"ס שיא פ"ח ושער ד' פ"ה איך הנהגת העולמות אינו כ"א ע"י עשר ספיר דוקא כי העולמות לא יוכלו לקבל מא"ס ב"ה עצמו רק ע"י הספיר יעריש, וזהו מ"ש תמיד בדרתשים שא"ס ב"ה עצמו אינו בגדר עלמין כלל לא בבחי' ממכ"ע ולא בבחי' סוכ"ע כי ז"ת י"ל ממכ"ע וג"ר סוכ"ע גם אפ"ל חו"ב הם סוכ"ע והכתר גק' כי גאה גאה סוכ"ס כו' וע' בספר וע' בת"א פ' וירא בדי"ה ארדה נא ואראה, וע' בדי"ה וארא אל אברהם שיש כמה אופנים בהנהגה זו לפעמים מאיר רק נה"י בחי' עיבור ולפעמים חג"ת כו' ולפעמים חב"ד ג"כ וע' בדי"ה אני ישנה ולבי ער לפעמים אותותינו לא ראינו כו', ובדי"ה באתי לגני עיקר הנהגת העולמות על ידי ז"ת הצריך להמשיך בהם גילוי חב"ד י"ל זהו זיכוך העולמות גם בימי החול מאירים ו"ק ובמועדים בינה ובשבת אבא וביהכ"פ כתר כו' ועמ"ש בדי"ה בואו חשבון ענין ונחשב חשבוננו של עולם להמשיך תוספת אור ובדי"ה ענין והחכמה תחי' את בעליה כי כדי שיהי' זיכוך העולם ע"ד ונגולו כספר השמים צ"ל ההמשכה ממקום עליון יותר והנה ספיר לשון בהירות עמ"ש בדי"ה וספרתם לכם והבהירות שרשה מאור צח, משא"כ עלמין העלם ושיהי' זיכוך העלמין היינו ע"י שיאירו בהם הספירות בגילוי רב כו'.

קיצור. פרדס ש"ח פ"א ההנהגה ע"י ע"ס דוקא ויש בזה כמה מדרגות אם מאיר רק ז"ת או גם ג"ר ע"ד ביום ההוא יהי' הוי' אחד ושמו אחד, נקרא כמו שנכתב ולא יכנף ונגלה כבוד הוי' יהי כבוד ה' לעולם ספירות וספרתם לכם בהירות.

ב) ענין ההיכל, וה' בהיכל קדשו והיכל גימטריא אד' שאינו נקרא כמו שנכתב, גם בינה נקרא היכלא עילאה הי' כל נ' שערי בינה, עיין הדר בראשית דף כ' עמוד א', עיין סדי"ה כי אתה גרי עיין מ"ש מזה בדי"ה דרשו הוי' בהמצאו וענין עלמין לשון העלם בדי"ה תקעו בחדש הראשון ענין עולם שנה נפש הוא בינה ז"א מלכות, ועיין מ"ש מזה בהג"ה בוך של מר"ח ז"ל ההיכל כולל כי כן העולם כולל שנה נפש.

קיצור. היכל גימט' אד' ענין עש"ן גם בינה נק' היכל.

ג) שטה בתוכם, נפרד בפ"ע, נ"ב דוגמת ע"י רבוי הפרסות והמסכים נעשה דבר נפרד בדי"ה אני הנה בריתי אתך וע"ש ע"י המילה כריתת הערלה ממשיכים גילוי כו' והפרסא שרשה מבינה כמ"ש בע"ח שמ"ז ובלק"ת בשה"ש בענין ומעיין מבית ה' יצא, ובינה נק' היכל וכנ"ל, והנה זהו ענין ירידת הנשמה לעוה"ז, כמ"ש בלק"ת שזהו ענין אור זרוע לצדיק ובדי"ה אתחנן שזהו ענין גר ה' גשמת אדם כמו הנר מאיר

שטה ע"ס : בלק"ת הוצאת חילנא תרס"ד דף לו, ג הוא שטה אנת הוא.
שטה בתוכם : שם דף לו, ד : שטה נעשה שריא.

את החושך כו' ושרש הענין י"ל כמ"ש בפע"ח בהקדמה בענין שרש ותוס' האור ששרשם מיחוד חיצוני ויחוד פנימי דאו"א כו'.

קיצור. ענין רבוי הפרסות ב' יחודים דאו"א ירדת הנשמה בגוף אור זרוע לצדיק.

ד) ועי"ז אסתלק * יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין, נ"ב להעיר ממה שכו' במד"ר קדושים פ' כ"ד בענין והתגדלתי והתקדשתי ובענין קי"ס במד"ר בשלח ר"פ כ"ג בענין עומד ויושב ומ"ש שלא יהיו הכלים ההיכלות מסתירים עמ"ש שהמקיף מצחצח חצי הכלי מבחוץ והא"פ מצחצח חצי הכלי מבפנים בד"ה משה ידבר ובביאור יביאו לבוש מ' וע"י זיכוך זה והי' הוי' לי לאלקים כי אלקים שרש הכלים הוי' שרש האור ולע"ל יזככו הכלים שמה שעשוי הכלים נמשכים משם אלקי' לע"ל יהיו מבחי' שם הוי' וכן בת"ת הכלי ג"כ משם הוי' משא"כ בחו"ג. לפי שבת"ת מאיר אור עליון יותר ע"כ הוא זיכוך הכלי וכן ע"ד כלי החכ' נק' איהו וחיוהי לגבי בינה שנק' איהו וגרמוהי, וזיכוך ההיכלות בינה נק' היכלא עילאה והיינו היכלות דבי"ע יהי' ע"ד היכלות בי"ע דאצילות ועמ"ש בענין שם צבאות וגם ע"ד השמים מספרין מנהרין ומנצצין וז"ב תרומה קל"ו והשמים הן ההיכלות א"כ ענין שהם מנהרין ומנצצין זהו זיכוך ההיכלות והיינו ע"י המשכת תוספת אור מוחין דגדלות ולכן אומרים זה בשבת וכמ"ש בסדר, ועין עוד זח"ב תרומה קס"ה א"ב בפירוש סולו לרוכב בערבית בי"ה שמו ולכן העדותי בכם היום את השמים ואת הארץ שהן עדים כי בהם ניכר ונגלה אם קיימו התומ"צ, ועמ"ש ע"פ השמים כסאי כו' ובפ"י השקיפה ממעון קדשך מן השמים בד"ה כי עמך מקור חיים, אסתלק יקרא והתגדלתי, זיכוך הכלים מזה יומשך והיה הוי' לי לאלקים בת"ת הכלי גם כן שם הוי' זיכוך ההיכלות, השמים מספרים.

ה) ומ"ש רק שיהיו * בחי' כלים לקבל גילוי אא"ס ב"ה ע"י ועשה טוב י"ל שיהיו כלים דבי"ע איהו וגרמוהי חד בהון כמו בכלים דאצי' והיינו ע"י רמ"ח מ"ע, וע' סד"ה שוש אשיש פ"ו בפ"י וככלה תעדה כליה, כליה אלו הגשמות שהן בבחי' כלים ומקבלים אוא"ס ב"ה הנמשך ע"י תורה ומצות ודברי אשר שמתו בפיו והם בחי' כלים הבטלים לאורו כו', וע' מזה זח"ג פ' בלק קצ"ט ע"ב וע' בד"ה לא תהי' משכלה בענין שנק' כנ"י כוס ישועות כוס הוא כלי ובד"ה מנורת זהב שהיא כנס"י והמנורה כלי לבחי' שמן ופתילה וגונוי האור כו' ע"ש פ"ב ופ"ד ועד"ו ארז"ל פ"ב דסנהדרין דף כ"ב ב' בפ"י מ"ש כי בועליך עושיך אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי, והפ"י כמ"ש בביאור נשא בענין מקדש אד' כוננו ידיך כו' גם כלי ר"ת כהנים לויים וישראלים שהם ג' קיין בחי' אדם כו' ובמא"א כף סל"ו כלי נק' היסוד דנוק' ע"ש אות

ועי"ז אסתלק : שם : ידי זה.
רק שיהיו : שם : בבחינת מסתירים.

יוד זעירא שנכנס בה ונעשה מכלה כלי (עמ"ש סד"ה המגביהי לשבת, ובד"ה עיני כל אליך י"ל מבחי' כל געשה כלי ע"י יוד זעירא הנ"ל) וכל יסוד נק' כלי (י"ל ע"ד לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום ושלום הוא יסוד וכמ"ש ע"פ ונתתי שלום בארץ) ובפרט יסוד דנוק' (ע' בד"ה שימני כחותם בענין חותם שוקע בטול זהו הכלי לגילוי חותם בולט) והזכר עשאה כלי ברוח דשביק בה (ע' בד"ה לריח שמניך בפיו' כי טובים דודיך כו') עכ"ל.

קיצור. שיהיו כלים וככלה תעדה כליה כוס ישועות מגורה שעשאה כלי כל יר' זעירא כלי שלום.

גם כלים ע"ד חסד דז"א הוא כלי לבחינת חסד דא"א בכיאר אני דפי ציצית דרוש השני פרק ד' ובד"ה ה' יחתו מריביו גם שיהי' עזו כפריו, גם יש לומר זהו צדיקים כי אף על פי שבמקום שבעלי תשובה כו' זהו בענין המשכת האור אבל שיהיה דירה בתחתונים זהו על ידי צדיקים שהן כלים וכן בינה תשובה עד הוד אתפשטת אבל היסוד שהוא כלי נמשך מהחכמה אחותי בת אבי כו', וכן ענין תיקון היכלות ע"ד אורייתא היכלא עילאה דקוב"ה ששם דר בקביעות ולא כמו ח"י אלף עולמות ששט בהם דרך העברה לבד ע' בסודור מזה ובד"ה וארשתיך לי ב"פ.

קיצור. ז"א כלי לע"ק ע' זח"ג קנ"ב א' הנשמה כלי ליחידה והצדיקים דוקא כלים אורייתא היכלא עילאה דקוב"ה, וע' עוד בד"ה כי ביום הזה יכפר רפ"ג אין אור ה' נאחו יפה ושורה בנפש האדם בא' מג' דברים אלו כ"א בביטול רצון כו' וכן צ"ל ביטוש הכלי ע"ד מבטשין ליה זח"ג שלח קס"ח א' ע' בכיאר מגורת זהב ספ"ג ובמא"א בית ע"ב ע' ע"פ אם בחוקתי תלכו שצ"ל ב' חקיקות עד שיהי' כלי, וע' בענין באר חפרוה שרים במחוקק וענין מעשה דוקא בד"ה ושננתם ע' דבור ופעולה אף עשיתיו ת"י יעשה למחכה לו לעשות בארץ שמלכ' בן חורין.

קיצור. צ"ל ביטוש הכלי ע' פרדס שער הצחצחות אם בחוקתי ב' חקיקות.

ו) ומ"ש רק שמתחלה כו' ואוי יכולים כו' נ"ב ע' בד"ה קחו מאתכם תרומה איך ע"י אתכפיא ממשיך האור ואח"כ ע"י אתהפכא ממשיך בהכלים והיינו שצ"ל ב' העלאות מ"נ א' לבחי' אור ב' לבחי' כלים ואפ"ל ע"ד ע"י סו"מ קיום מל"ת מעורר י"ה שהוא יחוד או"א וע"י וע"ט מ"ע ממשיך בו"נ וידוע כי יחוד או"א זהו המשכת אור חדש כו'. ובוהר מקץ קצ"ט לשמרה מל"ת במל' לעבדה מ"ע בו"א י"ל ע"י לשמרה במל' להרחיק ממנה יניקת החיצונים מעורר יחוד חר"ב אור חדש כי בחכמה יסד ארץ.

ומ"ש המצות • הם רמ"ח המשכות מח"ע ולכן נק' אברים דמלכא כו' וחלב דבש הן תרין דרועין כו' נ"ב לפ"ז זהו בחי' נר מצוה רמ"ח אברין ותרין דרועין שהו"ע שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני ועי"ז נמשך שפע אור הביטול דחכ"ע בכנ"י כמשנ"ת לקמן בד"ה והי' לכם לציצית פ"ב דרוש השני.

קיצור. ע"י סו"מ ואתכפיא העלאה להמשכת האור וזהו שכד אתכפיא היצו"ר אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא. ונק' יחוד חריב ואחר כך ע"י וע"ט ממשיך בהכלים רמ"ח אברים וחלב ודבש שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני ומתחת זרועות עולם, וזהו נר.

ו) ומ"ש וארץ מכוונת • כו' י"ל דכתיב וע"ט שכן ארץ וכתי' לעולם ירשו ארץ, ע' מענין ארץ בד"ה ואתחנן ספ"ג וז"ל כי ארץ העליונה היא כנ"י שנק' ארץ חפץ עכ"ל וע' במד"ר וישלח פ' פ' גבי בדביקה ובחשיקה ובחפיצה שנאמר ואשרו אתכם וחפץ זהו פנימית הרצון שהוא התענוג כו' וע' מזה בד"ה אני ישינה ולבי ער ובד"ה הבאים ישרש ובד"ה וידעת היום דרוש הראשון פ"ג בפי' ואת המצוה כו' לעשות בארץ כו' שמע ישראל כו' פי' ארץ אמונה בסוכ"ע זבת חלב ודבש שתהי' בבחי' אהבה בתענוגים ולע"ל ומלאה הארץ דיעה את ה' וע"ש בהביאור פ"ד ופי' זה מתאחד עם פי' הראשון ובד"ה ואת המצוה פי' ארץ הוא ג"ע. ובמא"א ג' סכ"א ג"ע נק' יסוד דנוק' שבו הדכורא מתעדן עכ"ל והיינו פי' באתי לגני אחותי כלה שהוא בחי' גני וכמ"ש בוח"ג פ' פנחס דר"מ ע"א ובמק"מ שם וע' זהר ר"פ נח דנ"ט ב' גבי נייחא לגינתא וזהו ויניחהו בג"ע כו' ל' נייחא כמ"ש במ"א והמכוון שנמשך גילוי חכמה עילאה שבו מלובש א"ס ב"ה נמשך בבחי' ח"ת מקור בי"ע כו' והמשפיע מתענג מהשפעה זו ע"ד יותר משהעגל רוצה לינק הפרה רוצה להניק כמ"ש ע"פ הזהר פ' אחרי דס"ז ע"ב בענין קוב"ה אתי לאשתעשע עם צדיקיא בג"ע כו' גם ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן זהו שפע היסוד במל' וא"כ עשיית המצות בארץ שהוא כדי שיהי' באתי לגני כו' ועי"ז ומלאה הארץ דיעה בחי' חיבור ב' הדיעות דיתר"ע ויתר"ת וזהו עצמו היחוד והוויגו כו' וזהו ענין זבת חלב ודבש מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים דגנתא נייחא ב' וגם ויניחהו בג"ע כנ"ל כי חלב זהו מתוק ולכן שהוא המשכה מבחי' עתיק יומין כמ"ש בוח"ג נשא קליו ב' ע"פ רחצות בחלב מאי בחלב כחורו דלעילא ובפרדס ערך חלב שהיא השפע מכ"ע והיא החכ' אל הבינה ושם בבינה אימא עילאה נעשה חלב ועמ"ש ע"פ ושדי כמגדלות אלו ת"ח ודבש מתיקות ועכ"ז כל שאור וכל דבש לא תקריבו דין דגדלות. וא"כ קרוב לומר שזהו הפנימי' של מ"ע ומל"ת אשר מ"ע הם חס"ים והיו חלב ושרשם מבחי' ושער רישי' כעמר נקי

והמצות : שם : נפ"ג.
וארץ מכוונת : שם : רמ"ח אברין. (והלי' שם : ארץ ישראל מכוונת).

גם ב' מזלות ונוצר ונקה שאר"א יונקים מב' מזלות דוגמת חלב שבא בבחי' יניקה, ודבש זהו ע"י ל"ת נמשך מבחי' שלמעלה מבחי' שערות כמ"ש במ"א בד"ה שחורה אני ונאווה ובמד"ר וישב פ' פ"ז משמע הטפה נק' חלב כמש"ש חלב עזים שחורות וחלב עזים לבנות אחד הוא ובענין דבש ע' במא"א דל"ת ס"ה שכ' גם דבש גימ' אשה וכן נק' מל' וע' מ"ש בפ"י באתי לגני כו' אכלתי יערי עם דבשי ואכילה נק' הווג כמו כי אם הלחם אשר הוא אכל וענין לחם פנים ע' זח"א ויחי דרס"ו וכן מצה עשירה שנילושה בשמן ויין ודבש, וע' במא"א מ"ם ססעי"ז צ"ה ומצה עשירה היא בינה שהיא תמיד בעשירות כו'.

אח"פ, אמונה, ג"ע באתי לגני, יערי עם דבשי זהו זבת חלב ודבש חזרו דלעילא ואפ"ל שורש מ"ע ומל"ת ע' מענין מצה עשירה שנילושה בדבש זהו זאת המצה כו' לעשות בארץ כו'.

ח) ומ"ש המרגלים היו • במדרגה גבוה מאד, ז"ל המא"א את ד' סעי' יו"ד דור המדבר נק' לאה קשר של תפילין דיעקב והארתה נתעלמה אחרי מות דור המדבר ונוק' דיצה"ר נק' דור הרע עכ"ל, והנה לאה היא עלמא דאתכסייא, ויובן עפמ"ש סד"ה וישב יעקב בענין ב"פ בארץ היינו בארץ מגורי אביו בארץ כנען (זח"ב תרומה קכ"ו ב' ע"פ מי זאת) והיינו בארץ מגורי זהו נק' יחו"ע והיינו ע"י עסק התורה ולפמש"ל דארץ זהו ג"ע היינו געה"ע שהוא בינה ובארץ כנען זהו יחו"ת ונק' געה"ת, אך י"ל מזה יומשך ג"כ הגילוי לע"ל בתח"ה עמ"ש סד"ה כי ההרים ימושו ועמ"ש בד"ה וללבן שתי בנות, והנה אע"ג דשם ה' גדולה לאה שבה התגלות הרוממות ע' מד"ר ויצא פ"ע גבי גדולה במתנותיה כו' ושם ה' קטנה רחל עכ"ו לע"ל כתיב רני ושמחי בת ציון שהיא ה' קטנה שתהי' אחזט"ב למעלה מבחי' לאה כמובן ממש בד"ה רני ושמחי בת דרוש הראשון וע' עוד מענין לאה ורחל בזח"א ויצא דקנ"ח ע"ב ושם מבואר דבבחי' עלמא דאתכסיא הנק' לאה מאיר שם הוי' דלעילא וכנ"ל בענין ה' גדולה כו', וא"כ לכאורה המשכה זו גבוה יותר וכאן אומר בהפך דעיקר המשכה ע"י ארץ שלמטה שהיא רחל ואפ"ל דהיינו שעיי"ו לע"ל ביום ההוא יהי' הוי' אחד ויתחברו ממש ב' שמות הוי' כמ"ש במ"א ע"פ מארז"ל ספ"ג דפסחים וזהו בודאי בחינה גבוה יותר אחר שעיי"ו גם בעלמא דאתגליא יהי' גילוי שם הוי' דלעילא וזה"ע יהי' ב"פ י"ה, והיינו כי הפרש בין עלמא דאתכסיא ובין עלמא דאתגליא זהו מצד ע"ס שבעלמא דאתכסיא מאירים ג' ראשונות בחי' י"ה משא"כ בעלמא דאתגליא אין מאיר רק ז"ת אבל מצד אנת הוא חד ולא בחושבן ע"ס כלל הרי עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא שוין והו' כענין מדריגות קיי"ס שכדי להיות הפך ים ליבשה צ"ל ע"י בחי' הגבוה משניהם ע' בד"ה או ישיר משה ובנ"י וסד"ה אשירה להוי' כי גאה גאה

ושם בענין אדון הנפלאות נפלאות הם עלמין סתימין וזהו גאה אך אדון הנפלאות שגם עלמין סתימין אין ערוך אליו ית' זהו כי גאה גאה זה נמשך ע"י תומ"צ מעשיות וכמ"ש במ"א אשר קי"ס הי' הכנה למ"ת א"כ מובן כמ"ש שזהו למעלה מההמשכה שע"י דור המדבר שמבחי' לאה שהוא ההמשכה בעלמין סתימין כו' והיינו כי ההמשכה בעלמין סתימין זהו מבחי' י"ה ובעלמין דאתגליין מבחי' ו"ה אכן לע"ל יהי' התגלות הכתר מלי' דא"ס שהוא למעלה מב' הבחי' וכענין יוהכ"פ לפני הוי' תטהרו וע' סד"ה לבסומי בפוריא דרוש הראשון.

קיצור. דור המדבר היו ממדריגת עלמא דאתכסיא ב"פ בארץ ב' בחי' ג"ע ה' גדולה ה' קטנה ויש קי"ס ע"י אדון הנפלאות כי גאה גאה דוגמת לפני הוי' תטהרו וזהו הנמשך ע"י מצות מעשיות.

ט) דל"ז ע"א ואמרו על א"י * שהיא אוכלת יושביה ע' מזה בד"ה והי' לכם לציצית דרוש השני פ"ב ואפ"ל עוד כפשוטו ע"ד מ"ש הרמב"ן ס"פ אחרי ע"פ ולא תקיא הארץ אתכם וזהו ע"ד וסביביו נשערה יכמו שהארון היה מכלה בלויים ע' מד"ר ס"פ במדבר, וע' בהרמ"ז פ' מקץ בענין קץ דשמאל ולכל תכלית הוא חוקר והם חשבו כן על א"י. עז"ל ע"י אוכלת יושביה כענין מש"כ בד"ה שיר השירים בענין כלה עילאה שמכלה היש ולגרמי' כו', או י"ל כי ארץ הוא תושבע"פ וארו"ל זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו וכמ"ש מזה בת"א פ' בראשית סד"ה ענין הברכות וע"כ צ"ל חותם בברוך וע"כ אמרו שהיא אוכלת יושביה על לא זכו כו' וכן גם בבחי' המעשה ע' בד"ה כי תבאו אל ארץ מושבותיכם פ"ג ובבחי' זו כתיב רגליה יורדות כו' אפשר לו ליפול ח"ו בתאוות גשמיים כו' וע' בד"ה ביום השמיני שלח גבי לפני קרתו מי יעמוד וא"כ כוננת דור המדבר קרוב למ"ש בענין בן עזאי ובן זומא בד"ה וישלח יעקב שהיו רק בבחי' רצוא ולא בבחי' שוב כו' וצ"ל לשבת יצרה יעו"ש.

קיצור. שהם לא רצו בבחי' רשום ובמעשה כ"א רק בחי' רצוא או שוב ע"י הדבור כמו בן עזאי ומטעם כי ע"י ושוב נמשך ארץ אוכלת יושביה ויש בזה ב' פירושים דרך כלל או אוכלת ע"ד רגליה יורדות או להפך שמכלה היש לגמרי ולבא לבחי' ביטול במציאות.

י) ורצו שיהי' ההמשכה לבחינת דיבור כו' נ"ב עיין בבה"ז פ' בראשית על המאמ' דכ"ז אעשה לו עזר, מה שהמלאכים בקשו התורה ולא נתנה להם כי שרשם מהדיבור מזיווג נשיקין ונשיי נמשכו מזיווג גופני שהוא עשי' והוא שרשו גבוה יותר וכמ"כ יש בהתורה ב' בחי' כאלו כו' וע' מזה ג"כ בבה"ז פ' בלק על המאמר שם דק"צ ע"ב ע"פ ברכו ה' מלאכיו כו' ע"ש א"כ קרוב לזה ענין שיהי' ההמשכה לבחי' דבור

זהו כענין זווג נשיקין אבל המשכת הזיווג גופני זהו ע"י מעשה דוקא. ומוזה יובן ענין כלום מעשה בא לידך כו' ויובן זה עפמ"ש ע"פ ששים המה מלכות ששים מסכתות אחת היא יונתי דרוש הראשון ובהביאור יעו"ש. עוי"ל הטעם שהוא ע"י מעשה דוקא יען שעיי"ז דוקא בירור עולם התהו ומה שנפל בעשי' ועמ"ש בבה"ז פ' שלח ע"פ ביום ההוא יצאו מ"ח מירושלים מ' חציים אל הים הקדמתי בינה היינו ע"י בירור כח"ב דתהו וזהו טובה הארץ מאד מאד ב"פ מאד הא' נגד בינה דתיקון שבה התגלות ע"י וכן פ"י בזח"ב וארא כ"ז א' בכל מאדך בינה וע' הדר תרומה קס"ב ב' הב' נגד בירור כח"ב דתהו ועמ"ש ע"פ מאמר הח"ג תוריע דמ"ז ע"ב ע"פ וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות גם ב"פ מאד מאד ע"ד ב"פ אנכי ע' בד"ה כי המצוה הזאת פ"ב בפ' נצבים וסד"ה שובה ישראל דרוש הראשון ובד"ה מומור שיר חנוכת הבית דרוש השני בענין לבוש ובית, ואפ"ל עוד בנפש שכל ומדות זהו דוגמת ע"ס וג' לבושין מחודומ"ע זהו ענין עלמין מח' בחי' עלמין סתימין ודבור ומעשה הן עלמין דאתגלייא ע' בד"ה שובה ישראל עד דרוש הראשון פ"א וכל קיום המצות מלוכש בג' בחי' אלו מחודומ"ע וע' סש"ב פ"ה שע"י שהלבושי' מלבישים התומ"צ עיי"ז גדלו ממדריגת ע"ס שבנפש וא"כ עיי"ז ממשיכים גי"כ הגילוי בעלמין סתימין ועלמין דאתגליין שלמעלה כו' שיהיו מאירים וכמ"ש ולא יהי' לך עוד השמש לאור יומם והי' לך ה' לאור עולם. גם והי' אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהי' כו' גם ישמחו השמים ר"ת י"ה ותגל הארץ ר"ת ו"ה הרי מאיר בהם ש' הוי' ממש גם ע"ד אני אענה את השמים זח"ב יתרו דפ"ה ע"ב גם ע"ד השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה.

שלח י"ג י"ו

אלה שמות האנשים כו' ויקרא משה להושע בן נון יהושע, פ"ו דסוטה דף ל"ד ע"ב בקש משה עליו רחמים כו' י"ה יושיעך מעצת מרגלים, סנהדרין דף ק"ז סע"א יו"ד שנטלתי משרה כו' צווח כמה שנים עד כו' להושע בן נון יהושע, וכ"ה ברבות פ' לך לך ר"פ מ"ה, ור"פ וארא קכ"ד ב', מצורע פי"ט קפ"ו א' פ' שלח לך ע"פ זה, פ' קרח רע"ב א', בשה"ש בפסוק ראשו כתם פז כ"ט ד'.

והימים ימי ביכורי ענבים. עיין זח"ב תרומה קמ"ד סע"א. דאפילו ענבי אוכמין בחלום, בזמנין טבין מ"ט בגין דבזמנא דחורי שלטן כולא אתבסם, ר"ל כי ענבי חורי היינו שרשן מחסדים דאבא וזהו ענין יין לבנון שבמד"ר ר"פ ויקרא שמלבין עוונותיהם, וע"כ בזמנן שאו גלוי ענבי חורי לכן אז גם אוכמי טבין שכאשר עה"ח מאיר בעה"ד נמתק עה"ד זהו והימים ימי ביכורי ענבים שהוא בזמן דשלטי ענבי חורי כו' וע' מזה בזהר פ' שלח פי' ג"כ עד"ז שהספירות העליונות הם עומדים להתחבר עם המל'.

לד"ה ויהס כלב. עלה נעלה. ועלמות אין מספר וע' סד"ה והי' מספר בניי גבי ולכן לע"ל יתעלה העולם שבחי' עלמא דאתגלייא יהי' כמו עלמא דאתכסייא כו'.

י"ד א'

ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא. פ"ד דתענית דף כ"ט ע"א פ"ז דסוטה דף ל"ה ע"א סנהדרין פרק חלק דף ק"ד ע"א אמר רבב"ח אר"י אותו היום ליל ט"ב היה אמר הקב"ה אתם בכיתם בכייה של חנם ואני אקבע לכם בכייה לדורות עכ"ל. ועמ"ש מזה ע"פ בכה תבכה בלילה מהרש"א פי' בכייה של חנם היינו ח"ו שנאת חנם למקום ב"ה, ואפ"ל ע"ד הדגה אשר נאכל במצרים חנם שארז"ל חנם בלא מצות כך זהו ענין בכייה של חנם.

ב) ירושלמי רפ"ק דשקלים לטובה או ישיר משה ובני ישראל (וע"י התעוררות משה השירו גם בני') לרעה ותשא כל העדה ויתנו את קולם (מעצמן), המבואר מזה שזהו הפך מעלת השירה אשר ענין השירה פי' אדמ"ו נ"ע בד"ה או ישיר משה ובני' שהוא ענין להיות עליות העולמות וביטולן באור א"ס ב"ה בבחי' אתה ה' לבדך, ועמ"ש בד"ה את קרבי לחמי בענין השיר על הקרבן ע"ד כל בעלי השיר יוצאין בשיר, ובד"ה אשירה להוי' פי' כי ענין שירה הוא התעוררות בחי' שמחה דהיינו בחי' גילוי כי עצבות זמרה שחורה היא קמיטת וכוויצת החיות, והשמחה הוא גילוי והתפשטות החיות כמו צהבו פניו כו' וגלוי זה הוא להיות גלוי בחי' הוי' מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע אדון הנפלאות כו' עכ"ד ושני הפי' עולין בקנה א' שע"י השירה שמלמטה

למעלה בבחי' שמחה וביטול לאור א"ס גורמים מלמעלה גילוי השמחה וכמ"ש בד"ה שיר השירים שע"י השירים של בחי' כלה כלתה נפשי וכלה שארי ולבבי גורמים שיר החתן להיות שירה עמי כו', ולכן ההפך מזה ממש כשבכו בכייה של חנם היינו שאינן רוצים בגלוי א"ס ב"ה, ה"ז גורם ח"ו קמיטו למעלה שלא יהי' גילוי שם הוי' כו' ההפך ממ"ש אשירה להוי', ולכן מצינו שהשירה מכפרת, ועי"ז נמשך ח"ו בכייה לדורות שע"י הסתלקות שם הוי' ניתן מקום ליניקת החצונים, וע' מענין בכייה במא"א אות בית סכ"ב בכיה הוא על חסרון אורות אימא וגימ' ל"ז מלוי ס"ג והיא ברחל שהיתה נוהגת לקבל אורות אלו וכן ב"פ דמעה גימ' רחל עכ"ל ועיין בזה ויגש דר"י ע"א ע"פ רחל מבכה כו' כי איננו דבעלה לא אשתכח עמה עכ"ל וזהו ע"ד שמבואר במד"ר פ' וישב פרשה ע"פ איננו גדול שאמרה אשת פוטיפר ליוסף איננו ר"ל שסילק אורו והוא השיב גדול ה' ומהולל מאד כו' ובחורבן בהמ"ק רחל מבכה כי איננו ח"ו גדול בעיר אלא אסתלק לעילא לעילא ע' בת"א בד"ה וארא אל אברהם ועמ"ש בד"ה ויאבק איש ובד"ה ואני נתתי לך שכם אחד ובד"ה מיילדות העבריות, והנה במא"א אות עיין סמ"ב עצב עצבון דכר ונוק' דקליפה, והי"נ הביא מהזח"ב ויקהל דר"ט ע"ב בעצב דא רזא דחויא כו' ובפ' פקודי דרנ"ה ע"א דא שמחה ודא עצבא כו'.

ג) ועפ"ז יש לפרש ג"כ המד"ר פ' שלח פט"ז דרס"ו ע"ב ע"פ זה ותשא כל העדה כו' זש"ה נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה אותו קול שבכיתם גרם לכם להיות שנואין פי' עלי היינו ע"ד הביאו עלי כפרה דהפי' בבחי' שלמעלה משם הוי', וכך יניקת החצונים זהו ע"ד אם תגביהי כנשר לינק מבחי' דשם אם צדקת מה תתן לו וכחשכה כאורה שממית בידיים תתפש וכמ"כ ח"ו מעין זה שלא רצו להכנע להנהגת שם הוי' ע"י משה כ"א נתנה ראש ונשובה מצרימה ע"ד את הדגה אשר נאכל במצרים חנם בלא מצות ששם הי' ג"כ בכייה וזהו הכל בכייה של חנם לקבל מבחי' חנם שהיא הסט"א כמ"ש במא"א אות ח' סצ"ד וכמ"ש ל, ובזח"ב תרומה קכ"ח ע"א לפי שיניקתם מבחי' הנ"ל דכחשכה כאורה, וזהו ענין נתנה עלי בקולה עלי דוקא, ע"כ שנאתיה, ולשון אותו קול יש לומר ע"ד שבקדושה קול הוא העלאה והמשכה כמ"ש הקל קל יעקב, כך יש לעומת זה כמ"ש במעשה העגל קול ענות אנכי שומע בפי' כי תשא ל"ב י"ח, ופי' ברבות שם פמ"א קרוב לר"פ קול חירופין וגידופין (כלפי מעלה כביכול) אני שומע.

ד) רבות פ' בלק דר"פ ע"א כל מקום שנאמר העם לשון גנאי הוא וכל מקום שנאמר ישראל לשון שבח הוא ויהי העם כמתאוננים כו' ויבכו העם בלילה ההוא כו'.

ה) רבות באיכה ט"פ בכה תבכה ארשב"י אמר הקב"ה לישראל אתם בכיתם כו' נרשם ע"פ בכה תבכה.

הגהות לד"ה טובה הארץ מאד

(סעיף ב) ונתלבש * בלבושי רבי' ועצומים (עד שלא יהי' נראה לנבראים איך שהוא ית' מחי' את העולם עד שיוכל להדמות כאילו העולם יש ודבר בפ"ע וכמא' שרו של מצרי' לי יאורי ואני עשיתיני כו' והיינו מצד שנתעלם כח האלקי המחיה את הנבראים) כי עולם כו'.

מתגלה * בבחי' גילוי (שיהי' מושג ומורגש איך שהוא מחדש בכי"ת מע"ב יש מאין ממש כו' כנודע) ובאעדל'ת זו כו'.

גילוי אלקות בנפש האדם (שיודע ומרגיש איך שהוא ב"ה מחי' העולם ומחדש בטובו) עי"ז נעשה כו'.

וזהו"ע * זבת חר"ד (שיהי' האורות בוקעי' דרך הכלי' ויתגלו למטה שיהי' זבת חלב ודבש) שהם כו'.

א) ועתה יגדל נא. בגמ' פ"ט דשבת דפ"ט ע"א וא"ר יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות. ופרש"י כגון הנך דאמרין פרק הבונה דף ק"ד. תגא דקוף לגבי רי"ש וכן שעטנ"ז ג"ץ שצריכים כל אות ג' זיונים כדאמרין במנחות דכ"ט ע"ב. ראש הוי"ן נמתח לימין ולשמאל בגגו מעט וכן ראש השין השמאלי וכן כל ראשי שבע אותיות הללו בכל מקום שהן. וז"ל מהרש"א קושר כתרים כו' והם התגין והויינין כפרש"י והם רומזים לפי הנסתר גם לפי הנגלה כמ"ש בפרק הקומץ גבי רע"ק שהי' דורש על כל קרץ וקוץ תלי תלים של הלכות עכ"ל (עין מזה בספר שולחן ארבע ש"א י"א ד', חזות קשה ש"ז י"א א', בן שמואל דכ"ו ע"ב. מבקש ה' פ' נח י"ח א' ופנחס רמ"ג ב' וצו ר"ב. אמרי שפר כ"ו א', תולדות יעקב קטן פנחס פ"ו א', ראשית דעת הקדש שז"ב. תהלה לדוד ח"א פמ"ב כ"ה ב', כלי חמדה קרח קפ"א שני ע' א'. צפנת פענח שלח קנ"ד ד', יפה תואר פרק פ"ט תפרי"א. עקדה שער ע"ד רט"ו ב', דברי שלמה שלח רה"ג. עולת שבת במדבר ק"ג. דרש משה נ"ו ג', כפתור ופרח ל"ג א', טעמי מצות רקאנטי י"א א', רי"ק תצוה. שערי אורה ט"ו ג'. מערכת רי"ז א', דרשות שם טר"ב של"א נ"ב א', בחיי פ' שלח ר"ו א' עבודת הקדש ג' ד', תולעת יעקב ו' א', של"ה תשב"כ שמ"ג א', דרש משה פיוענץ מ' ע"ג כ"ה ד', מגלה עמוקות אופן ע"ד ואופן קצ"ו. זקן אהרן קכ"ה ד', באר הגולה באר ד' כ"א ב', תפארת הגרשוני פ"א א'. ספר גלגולים

ונתלבש : בלקו"ת הוצאת ווילנא תרס"ד דף לו, ה, הוא שטה גדול שנתעלם.
 מתגלה בבחי' גילוי : שם דף לה, א שטה פועל שיועבר.
 וזהו"ע זבת חר"ד : שם דף לה, ב שטה ועמ"ש.

מב"א) וז"ל שערי אורה תחלת שער ב' ומשה רבע"ה כשעלה למרום המשיך מדת אל חי לאדנ"י באמרו ועתה יגדל נא כח אד' הוא סוד החיים הנמשכים אליה מאל חי מה כתיב בתרי' סלחתי כדברייך ואולם חי אני זה סוד שהמשיך חיים מאל חי למדת אני כו' עכ"ל וע"ש, ועיין מ"ש ע"פ אני הנה בריתי אתך דהפי' שנאמר לבחי' אני שהוא מל' הנה בריתי שהוא מדת יסוד הוא אתך וע' בזה תרומה דף קל"ח ע"פ גשמת כל חי תברך את שמך זהו כמ"ש הש"א המשכה מבחי' אל חי לשם אד', ועיין מענין אני בוח"א פ' בראשית ד"ו ע"א ע"פ ומקדשי תיראו אני הוי' ובמק"מ והרמ"ז שם ובמ"א את אלף סעיף ק"ב אני הוא כנוי פרסי לנקודת ציון שבה כו' עכ"ל ועמ"ש ע"פ וראיתי אני שיש יתרון לחכמה כו', ועמ"ש מענין חיים לקמן ע"פ ואולם חי אני, שהם המוחין היינו ג"ר, ובמ"א נת' כי האצי' ממוצע בין המאציל לבי"ע וכל ממוצע יש בו מבחי' תחתונה שבעליון ומשורש ומקור שבתחתון וזהו ענין ג"ר וז"ת, כי הז"ת נק' ספירות הבנין שהם שייכים להתהוות עולמות וג"ר הם ימי קדם ועמ"ש ע"פ הזהר אמור צ"ד א' קדש מלה בגרמה הוא כו' וע"כ נקראו חיים ועמ"ש בענין וחי עולם נטע בתוכנו שהיא למעלה מחיי שעה ששרשה מז"ת אבל ההמשכה מג"ר נק' חיי עולם כו'.

ב) וז"ל הבחיי בפ' שלח ע"פ ועתה יגדל נא וע"ד הקבלה ועתה יגדל נא יושפע וימשך הכח הפנימי במדות (י"ל היינו שפע הבינה שבה התגלות עתיק, וכענין חצר הפנימי' בתי גוואי, גם ע"ד מלגאו איהו שם מ"ה דאיהו אורח אצילות כו') ולא יסתלק למרום מרומים (ע' בת"א בד"ה וארא אל אברהם) וביאור הענין כי כשישראל מקיימין התורה והמצות השם יתברך רוכב שמים וזהו רוכב שמים בעורך בפ' חאת הברכה ל"ג כ"ה כלומר בעזר ישראל (כדלקמן בענין היה לך לעזרני) משפיע כחו במדותיו (שהם הנק' שמים ז"א דאצי' ועמ"ש ע"פ השמים כסאי בת"א ר"פ בראשית וע' זח"ג ואתחנן דרס"ה ע"ב ע"פ היושבי בשמים וזח"ב תרומה קס"ה ב' ע"פ סולו לרוכב בערבות, ועמ"ש בענין קדיש בשמי מרומא עילאה ביות שכינתיה) ובוה מוסיפים כח בגבורה שלמעלה שנאמר באלקים נעשה חיל (וע"כ נק' כנס"י אשת חיל והיינו ע"י ב"פ כ"ד אתון דבשכמל"ו שחרית וערבית שהם כחשבון חיל) וכשאינן מקיימין התורה והמצות הוא מתרחק ממדותיו שנאמר ובגאותו שחקים בפ' הברכה שם כלומר שהוא מתגאה ומסתלק למרום מרומים (זהו דחוק קצת בפ' הפסוק כ"א זה מבואר בפסוק מאנה לנחם כו' כי איננו ושאר הפסוקים) ואינו משפיע כחו במדותיו ובוה מתישין כח שלמעלה שנא' צור ילדך תשי בפ' האוינו ל"ב י"ה, ולפי שהיו ישראל חייבין כלייה במקום הזה והיו מתישין כח שלמעלה הוצרך משה לומר עתה בתפלתו ועתה יגדל נא כח אד' כדי להמשיך ולהשפיע הכח הפנימי (היינו בינה שהיא הנק' כח כמ"ש בפרדס בעה"כ וז"ל כח בפ' מלה זו הארכנו בשער פרטי השמות הוא שער כ"א פ"ד בענין כ"ח אותיות והעונה אמן בכל כחו אמנם כלל העולה משם כי כח היא בינה בהצטרפות חכמה כח מ"ה, ור' משה קרא לתפארת כח אד' ופי' הטעם כי הוא הנותן כח שהיא המל' ואם כדבריו צריכים אנו לומר שנותן לה כח הבינה בדוקא ואז נק' כח אד' ובח"ג פ' שלח לך דקס"א פי'

כי השפע הנשפע למל' מלמעלה ע"י המדרגות מכתר אל חכמה ומחכמה אל הבינה ומשם אל המל' או נק' כח אד' כו' ע"כ עיקר דבריו, עכ"ל הפרדס, ועמ"ש בענין ההמשכה מבחי' כתר למל' בד"ה קול דודי הנה זה בא מדלג בפ' עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים כו' ובד"ה כי אתה גרי גבי יחיד חי העולמים מלך, שבא שרש ההמשכה מבחי' יחידו של עולם ע"י חי העולמים לבחי' מלך שהוא מל', וא"ש עם מ"ש השערי אורה דלעיל שהמשיך מבחי' אל חי כו', וע' בזהר ר"פ תולדות דקל"ה ע"פ וישב יצחק עם באר לחי רואי, וע' בזהר בתחלתו ד"ו ע"א ע"פ ובניהו בן יהודע בן איש חי רב פעלים מקבציאל שם מתבאר איך היסוד מושך השפע מדרגא דעין לא ראתה כו' ועמ"ש בלק"ת פ' במדבר בד"ה וארשתוך לי בענין לבי ובשרי ירננו אל אל חי וע' בסידור שער ר"ה בד"ה אד' שפתי תפתח האלף דאד' המשכה מבחי' פלא כו') במדות ושלא יסתלק למעלה (היינו כפשוטו כי הכח הוא הכח שיש בהעלם באדם והוא בחי' הפנימית) וזהו לשון יגדל, כיוצא בו אמר דהע"ה ישישו וישמחו בכ' כל מבקשיך ויאמרו תמיד יגדל הוי' אוהבי תשועתיך תלים סי' מ"ם י"ז, (ובלשון קבלת האריז"ל נק' זה המשכת מוחין דגדלות לז"א, גם י"ל שזהו המשכה מבחי' שמו הגדול, גם י"ל כי יש ב' שמות הוי' ופסיק טעמא ביניהו כמ"ש בת"א בד"ה ועשית ציץ, וא"כ פ"י יגדל הוי' היינו ע"י התקשרות והתחברות ב' שמות הוי' וכמ"ש בת"א פ' בשלח סד"ה וירא ישראל ובפ' מקץ בד"ה כי אתה גרי בפ' והוי' יגיה חשכי ע"י ו' החיבור כו' ע"ש בהביאור וכמ"ש באד"ר דק"ל ע"א בפ' לכו ונלכה באור הוי' דהיינו באור המאיר לשם הוי' ועד"ז הוא ג"כ פ"י יגדל נא כח אד', א"כ פ"י יגדל ה' ע"ד שלע"ל נאמר ביום ההוא יהיה שבחי' ו"ה יהי' בבחי' י"ה א"כ זהו יגדל הוי', וכה"ג נתבאר בפ'י ואגדלה שמך שנאמר גבי אברם שהוא מה שנקרא אח"כ אברהם בתוספת אות ה' ועי"ז נתגדל בתוספת מעלה כו', וכמ"כ בענין מה שמשם הוי' מבחי' הוי"ו יהי' בחי' יו"ד, היינו שכח עלמא דאתכסיא וסוכ"ע הנק' י"ה נמשך ממש בעלמא דאתגליא וממכ"ע בחי' י"ה כו', גם פ"י יגדל הוי' ע"ד אימתי גדול הוי' כשהוא בעיר אלקינו כו', גם כמ"ש בביאור ע"פ שובה ישראל אשר נאמר אני הוי' הוא שמי שאינו רק שם והארה ואינו נוגע לעצמיות כו' אך יגדל הוי' שיומשך בו התגלות העצמיות כו' ועד"ז פ"י יגדל נא כח) ורבותינו ז"ל חכמי האמת כנו ההמשכה והשפע בלשון עזר והוא שדרו"ל במסכת שבת כשעלה משה למרום כו' אין שלום בעירך (ג') ע"ד מ"ש בת"א פ' ויצא בפ'י ושכתי בשלום אל בית אבי, ב' שלום כמ"ש שלום שלום לרחוק ולקרוב, בחי' שלום לרחוק שנעשה קרוב זהו ענין שלום מלמטה למעלה כו' ושלום מלמעלה למטה כו' ובחי' שלום מלמטה למעלה היינו עליית יחו"ת ליחו"ע להיות ביטול היש כו' ועז"א אין שלום בעירך כו', ואפ"ל ג"כ כי שלום הוא יסוד ובחי' שלום שמלמטה למעלה זהו היסוד והתקשרות המקבל אל המשפיע כו' ונק' יסוד דנוק' ציון כו', או י"ל ע"ד שלום בפמליא של מטו(ה) א"ל רבש"ע כלום יש עבד שנותן שלום לרבו (ע') בזה בתוס' פ"ז דב"ק דע"ג ע"ב סד"ה כדי עבד שאני כו', ויש לפרש דבחי'

שלום שייך התקשרות דו"ג יסוד המקשר כו' משא"כ כשהם בבחי' עבדים ומשה לגבי הקב"ה החשיב עצמו בחי' עבד כו') א"ל אעפ"כ היה לך לעורני מיד אמר ועתה יגדל נא כח אד', וביאור מלת לעורני להמשיך לי כח ועזר עכ"ל. ויש לפרש זה עפמ"ש במ"א בפ"י שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' להמשיך מבחי' קדש העליון סוכ"ע ממש כתר וחכמה בשם הוי' שהוא ז"א כו' וכדאיתא בגמ' פ"ט דב"מ דף קי"ד סע"א דהקדש א"צ צדקה אבל צריך ברכה כו' ע"ש. והתולעת יעקב בהקדמתו כו' וז"ס שאמר היה לך לעורני ולהמשיך הברכה ממקור הכל כו' ובברכות בפ"ק ישמעאל בני ברכני כו' מיד נענע לי בראשו וה"ס שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים עכ"ל ועמ"ש מזה בד"ה שוש תשיש ותגל העקרה.

ג) בספר עה"ק בהקדמה היה לך לעורני כו' כי לא ישער שכל האדם שיהי' תיקון העליון מסור ביד התחתונים כו' לולי שגלה הקב"ה הסוד המופלא הזה לארון הנביאים עד שתמה הוא ע"ז והוא אומרם קושר כתרין והוא קשר וחבור ויחוד האותיות כו' (ולפעד"ג כתרין ממש להמשיך הרצון מבחי' כתר עליון לו"א כענין הקב"ה מצלי יהי רצון מלפני כו' ועמ"ש בת"א בד"ה מה יפו פעמיך ובד"ה מזוהה מימין) ואותיות מלשון אתא בוקר כו' (ולפמ"ש רש"י זהו נק' זיוני וע' במא"א אות ז' סעיף א' בחי' זיין היינו כשהמל' נק' עטרת בעלה כי צורת זיין היינו כמו יוד על וי"ו וכמ"ש ברע"מ תרומה קנ"ח א' א"ח עט"ב כו' כצורת ז' מסטרא דעלמא דאתי עטרה על רישיה כו' ועיין מזה בפרדס שער האותיות ס"פ יו"ד, ועיין זח"א בראשית דף כ"ד בענין זרקא כו' שהיא עולה מעלה מעלה וע' בחדר ר"פ צו ע"פ היא העולה כו' ומ"ש ע"פ אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה כו' וברכות בש"ש בפסוק משכני אחריו, זיין שנתן להם לישראל בחורב כו', ויש להעיר ג"כ לענין זיין ממה שכל השביעין חביבים כו' ברבות אמר ס"פ כ"ט ע"פ כחודש השביעי כו' והוא ענין המשכת זיוני להאותיות שנק' כתרין וע' בע"ח שער טנת"א) בעירך כו' עיר אלקינו כו' והאריך שם.

ד) סנהדרין קי"א ב' ארך אפים לצדיקים א"ל אף לרשעים כו' והיינו דכתי' ועתה יגדל נא כח אד' כאשר דברת לאמר עכ"ל. ועיין בפ"ב דערובין דכ"ב א' דפרש"י אפים זעומות מאריך לרשעים ומאחר פורענותיהם לעה"ב, וע"ש בתוספת גי' לטובה שיש להם שהות לחזור בחשובה ועיין באדר"ז האזינו - סע"ב שיל' ב' בחי' אפים אלו הם פנים דע"ק ופנים דו"א.

ה) רבות במקומו פ' שלח רס"ד ג' ועתה יגדל נא כח אד' תנצח מדת רחמים למדה"ד, הנה מדת דין היא מל' שבנינה מן הגבורות ומדת רחמים היא תפארת, אך עוי"ל כי גם ז"א נק' מדה"ד בערך עתיקא שהוא אב הרחמים ולכן ז"א לגבי עתיקא כאלקים חשוב, וכ"מ במא"א אות כ' סכ"ב דפי' מל' נק' כסא דין כי ז"א נק' אלקים בערך עתיקא ורוכב עליה, ושם לעיל מיניה כ' כסא רחמים הוא בינה והיינו מפני שהיא כסא לבחי' עתיקא

וכ"כ הפרדס ערך כסא וז"ל אמנם לפעמים תמצא הבינה נק' כסא רחמים והטעם כי הוא ג"כ כסא לרחמים עליונים עכ"ל דהיינו ליג"מ הרחמים דע"ק. וכ"כ בפע"ח גבי חנוכה פי"ד מהחברים בברכה יש י"ג תיבין כנגד י"ג מכילין דרחמי דאימא מקשטא לברתא עכ"ל הרי בבניה מאירים יגמה"ר והוא הנק' כח אד' כאשר דברת לאמר כו' אותה המדה שאמרת לי קיים כו' ע"ש)

ברבות באיכה דס"ה א' ע"פ וילכו בלא כח כו' בזמן שישראל עושים רצונו של מקום מוסיפים כח בגבורה שלמעלה כד"א ועתה יגדל גא כח ה'. משא"כ בלא המשכת בחי' כח הנ"ל כתיב ח"ו וילכו בלא כח כו' ועתה תשובה וגבה מעת כ"ח עתים אבל ועתה ע' מא"א עת קודם היחוד.

(ו) **זח"ג** שלח דקס"א ב' ת"ח כד אנהיר עתיקא סתימאה במוחא (ג"ב מהרח"ו א"א בחכמה) ומוחא אנהיר ללבא (אבא האיר לז"א) בדרך נעם ה' (היינו ע"י הבינה עמ"ש סד"ה את קרבני לחמי בענין להקריב לי במועדי שהבינה היא המחבר החכמה עם המדות ועמ"ש בדרוש ברכת הזימון פי' לזיתן שדוקא ע"י חיבור או"א נמשך התגלות התענוג ולכן נק' הבינה דרך נועם ה' ועיין בזח"א מקץ קצ"ו ע"ב ע"פ דרכיה דרכי נועם) והא אוקימנא ודא איהו כח ה' (ג"ב מהרח"ו בינה נק' כח ה' לפי שיונקת מאריך הנק' ה' א"ג כח ה' שפע הבא מאריך לכל הספירות עכ"ל. ויש לפרש לפי שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים דהיינו שמחבר ומקשר ומביא שפע אור א"ס ב"ה לע"ס. ע"כ נק' כח ה' שהכח הוא המשכת החיות הפנימי.

באדר"ו דרצ"ה ע"ב ועתה יגדל גא כח ה' מאן כח ה' ההוא דאקרי מזלא קדישא סתימא דכל סתימין דחילו דא ונהירו דא ומזלא תליא. פי' מזלא הוא הבחי' שלמעלה מהשכל והוא כתר ונק' מזלא ע"ש שממנו גוזל ונמשך השפע בבחי' הא"פ דוגמת הנשמה שבגוף שמקבלת מבחי' מזליה כו'. והנה בשמשון הגבור מבואר שעיקר כחו ע"י שהי' נזיר ומורה לא עלה על ראשו בשופטים סי' י"ו י"ג. והיינו לפי שהנזיר ממשך מבחי' ושער רישיה כעמר נקי שהוא בחי' א"א שהמשכת בחי' זו נמשך ע"י שערות ונק' קדוש כו'. וזהו חנון ורחום הוי' היינו המשכת חנון ורחום להיות בחי' הוי' כמ"ש בת"א בד"ה כי אתה גרי ובד"ה אשירה להוי' בענין ושמרו דרך הוי' ולכן נק' בחי' זו כח הוי'. עוי"ל ע"ד מ"ש בד"ה יביאו לבוש מל' בענין סוכ"ע שלהיות התהוות גשמיות מרוחניות אינו דרך הטתלשות כ"א נמשך ע"י כח הסוכ"ע הכל יכול כו'. ולכן נק' בחי' זו כח ועמ"ש בענין עוז ועוז מלך כו' שהוא ג"כ ענין כח הנמשך מע"ק. כח ב"פ יד ואעפ"כ שמאל יד כהה וימין יד שבכה לכן עיקר כח בע"ק אשר שם לית שמאלא והכל ימין ות"ת ג"כ נק' כח ע"י שבו כלולים חו"ג כמ"ש הרמ"ז עקב דרע"א סע"ב ועי"ז השמאל ימין ועמ"ש בענין השולט בשתי ידיו ובאדם ע"י ימין יחו"ע שאו ידיכם ממשך להיות יגדל כח כו' ובאטר הכח בשמאלו אור החסד בכלי הגבורה כו'.

(ז) **פנחס** דף ר"כ סע"א ע"פ כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה. דבוצינא דליק ושריא על רישיה ונ"ב מהרח"ו השכינה נק' כח בסוד וילכו

בלא כח, וע' מזה בפ' קרח קע"ח א', והרמ"ז בפ' פנחס שם פי' שזהו המקיף של הנשמה בחי' חיה יחידה, וע"ד כתיב יגדל נא כח אד' כו' דשריא על רישיהון דצדיקיא יש לפרש כי ביחידה מלובש ניצוץ האלקות כמ"ש בע"ח שמ"א פ"ג, וכמ"כ למעלה שם אד' או אפילו לשם הוי' זהו הא"פ המלובש בהכלים ובחי' כח זהו המקיף סוכ"ע כו', והרמ"ז פי' לכן יגדל י' גדולה שחיה יחידה הן יו"ד וקוצו כו', וע"ד תנינן כל העונה איש"ר בכל כחו. לפ"ז נ' שהמשכה זו דבחי' כח ה' זהו מבחי' שמו הגדול והוא ע"ד על שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד, שבחי' זו נק' כח ה', והנה בפ"י יגדל נא כח אשר כח הוא סוכ"ע כתר חכמה כנ"ל יש לפרש שני פירושים, הא' שיגדל ההמשכה מהם בממכ"ע, הב' שיגדל ההמשכה מאור א"ס בסוכ"ע ועמ"ש ע"פ ביום ההוא יתקע בשופר גדול שלע"ל מה שעכשיו סוכ"ע יהי' ממכ"ע ושיומשך בחי' טובב מבחי' עליונה יותר כו' ועד"ז יגדל נא כח תוספת אור בכתור חכמה לו', ובאמת שני הפירושים עולים בקנה א' דע"י תוספת וריבוי האור המאציל העליון בכתור וחכ' עי"ז נתוסף ונמשך משם האור בממכ"ע כו' ועמ"ש כה"ג בכונת ברוך שאמר והי' העולם ישיש בו ג"כ שני פירושים אלו כו'.

ח) בפ' פנחס דרמ"ה ע"א נטילת ידים עד שיעורא דגורי רבנן, דאינון חמש קשרין דבהון י"ד פרקי, ואוף הכי י"ד פרקי אינון דיד שמאלא ואינון כ"ח פרקי (ומהם נמשך ג"כ כ"ח עתים שבקהלת סי' ג' י"ד לטובה מצד ימין כו' ועיין בפרדס ערך עת, ובמא"א אות ע' סעיף ס"ט ובשלי"ה שער האותיות דף ק"ד סע"ב להמתיק י"ד עתים הרעים ע"ש וכמ"כ י"ל ע"י נטילת ידים) לקבלייהו כח ה' דאינון כ"ח אתוון דקרא קדמאה דעובדא דבראשית (היינו כמ"ש אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ב' ידות הנ"ל מהם נמשך בריאת שמים וארץ שבפסוק ראשון דבראשית) דאתמר בהון ועתה יגדל נא כח ה' (פי' להמשיך האור בחו"ג מבחי' חכמה עילאה כמ"ש בד"ה באתי לגני שע"י עסק התורה ממשיכים מבחי' עצמיות חכמה עילאה מה שלמעלה ממדרגת החכמה שנתלבשה במדות בהתהוות העולם כו' ע"ש וזהו הגדלת כח הנ"ל ב' ידות כו' ולכן בפסוק ראשון דעשה"ד וידבר אלקים יש ג"כ כ"ח אתוון שעשרה מאמרות מתקיימין ע"י עשרת הדברות וזהו כאשר דברת לאמר) ועשר אצבען רמיון לעשר אמירן דעובדא דבראשית, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין מאן דמזלזל בנטילת ידים נעקר מן העולם, אמאי בגין דאית בהון רזא דעשר אמירן וכ"ח אתוון דאתברי בהון עלמא (והמים הם החכמה הנמשך מבחי' יו"ד רבתי דיגדל שבהם ועל ידם מטהרים הידים כו' שלא להיות שממית בידים תתפש כו' וממילא יתמתקו י"ד עתים הרעים כו' ומים ראשונים ח"ת וח"ע א"ג מ"ן ומ"ד כמ"ש הרמ"ז פ' עקב דרע"ב ועי"ז שאו ידיכם קדש שמתעלות בח"ע כו').

ט) במא"א אות כ' סעיף יו"ד כח נק' לפעמים חסד ימינך ה' נאדרי בכח וכ"כ בת"ז תיקון כ"א דס"א ע"א כח אד' הם ב' ידים דז"א שבהם כ"ח פרקי כו' ועל הרוב כח דס"ג הוא הנק' כח אד' ובאות א' סצ"ו

כ' אמיץ כח נק' הבינה כי היא המאמצת אל החסד הנק' כח וסימן ימינך ה' נאדרי בכח, גם כ' ד' אותיות הפשוט בכתר וי"ד אותיות דמלוי בחכ' וכ"ח אתון דמלוי המלוי בבינה לכן נק' הבינה כח עכ"ל וע' בת"ז בהקדמה דף ד' ע"ב מענין יגדל נא כח ותיקון כ"ב דס"ו ע"ב ד"א שימני כחותם כח תם כח דא שכינתא עילאה (לפ"ז הטעם שנק' כח כי מבחי' זו נמשך להיות כלה שארי כו' בד"ה שה"ש) כח מה מן חכמה עילאה, ועלה אתמר ועתה יגדל נא כח אד' כו', ריש תיקון כ"ה ע"ב א' ותיקון נ"ה דצ"ב ע"א וע"ש תיקון י"ט דף ל"ט ע"א מענין כח וכ"ח עתים.

והנה במנחות ספ"ג דל"ז ע"א איתא דשמאל נק' יד כהה דאין בה כח, וימין היא יד שבכח ע"ש, א"כ לפ"ז צ"ל איך אמרו דב' ידים יחד נק' כח הלא השמאל היא יד כהה ואיך נקראת כח, לכן נלענ"ד עפמ"ש בע"ח של"א פ"ז דארבע הידות הם באו"א דשם שייך ימינא ושמאלא, משא"כ בא"א נק' יד החמישית לשון יחיד משום דב' ידות שקולין כחדא דלית שמאלא בהאי עתיקא שגם השמאל היא כימין ממש, ואפשר דוגמת בחי' זו זהו ענין השולט בשתי ידיו שנזכר במשנה פ"ו דבכורות, ועד"ז י"ל מ"ש והיה כאשר ירים משה ידו לשון יחיד וכן באהרן וישא אהרן את ידו כתיב ע"ש שהעלו לבחי' עתיקא, והיינו כי למטה ב' ידים זהו ענין יחו"ע ויחיות ביטול אמיתי בבחי' ימין מקרבת וביטול היש ע"י גבורה דרועא שמאלא כנו' בד"ה צאינה וראינה בלק"ת בשה"ש, אך יש עוד בחי' ע"ד לעשות הישר שגם ביחיות יהי' כמו יחו"ע כו' וכענין אנשי יריחו שלא היו מפסיקין בבשכמל"ו כו' או חסידים הראשונים אחת היא יונתי כו' והוה כאשר ירים משה ידו, וזהו ענין השולט בשתי ידיו בהשוואה א', וזהו ענין יד הרמה שלמעלה מבחי' יד הגדולה והחזקה ימין ושמאל כו', וזהו י"ד אותיות דג' שמות הוי' אלקינו הוי' שבק"ש כו', וזהו ועשית חג שבועות כו' מסת נדבת ידך כו' ושם עיקר בחי' כח כיון שמאל כימין וזהו ענין שכינתא עילאה כלה שארי כו' ומשם ממשיכים בחי' יגדל נא כח אד' היינו להמשיך בידיהם דו"א ג"כ הארה מבחי' ע"ק והיינו ע"י תפארת שכולל בעצמו חו"ג שהם ב' ידות לכן הוא נק' כח כמ"ש הרמ"ז פ' עקב דף רע"ב סע"ב שיש בו כ"ח פרקין כו' ולכן איתא בפרדס ערך כח בשם ר' משה שתפארת נק' כח אד' כהובא לעיל, והמשכה זו זהו ע"י עסק התורה שהיא קו האמצעי בחי' תפארת כו' וזהו ומהללים לשם תפארתך ועמ"ש ע"פ ובשנה הרביעית יהי' כל פריו קדש הלולים כו'.

י) **ועתה יגדל נא**, במא"א אות עיין בסופו סעיף ס"ט עת נקראת המל' קודם הווג ואתר הווג נק' עתה בתוספת ה' עכ"ל ועיין מענין עת בזהר וירא קט"ז ובפ' תרומה דקנ"ה ע"ב, וגראה הטעם שהה' מורה על הווג כי באברהם ע"י המילה נוסף בשמו אות ה' גם מצינו את לשון נקבה אתה לשון זכר וכ"ה ג"כ במשנה פ"ד דנזיר, וכ"ה בענין ליל ולילה בוח"ב פ' בא, ובענין נער נערה, והיינו כי צורת ה' מורה שקבלה טפת דכר והוא ענין היו"ד שנמשך לתוך הדל"ת ונעשה ה' כנו' בתו"א סד"ה המגביהי

לשבת כו' וכן הובא בפרדס שער כ"ז הוא שער האותיות ספ"ז בשם הרע"מ וז"ל ה' ד' הות מדאתחבר דכורא עמה אתעברת ואתעבידת ה' עכ"ל וע"ש ג"כ ספ"ח כשנמשך הוי"ו לתוך הדלי"ת או היא מליאה כל טוב כו', ועמ"ש בפ"י צדק מלאה ימינך בד"ה ולא אבה כו' ויהפוך, אך פ"י וענין יחוד זה בבחי' עת שיהי' נעשה עי"ז עתה, היינו כי עת הוא בחי' זמן ואוי יש כ"ח עתים, וידוע דהזמן מתחיל רק בבחי' מל' בסוד מלך מלך ימלוך, אבל למעלה מהמל' אין שייך בחי' זמן כו' ומבואר במ"א בענין עסק התורה שנק' זה הדבר, משה נתנבא בזה היינו באמירת כאו"א פרשה שבתורה או נביאים וכתובים הלכות ואגדות יהי' זה הדבר עצמו שנאמר מאז ומקדם כמ"ש היו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום כו' דברת במ שהדברים האלה עצמם שאמר משה באותו יום יהיו אצלך דברת במ עצמם לפי שע"י בחי' רעותא דלבא גמשך מה שלמעלה מבחי' עלמין ושם הוא למעלה מן הזמן ושם הי' בחי' נבואתו של משה כמשנת כ"ז בד"ה ראשי המטות וע' מזה ג"כ בד"ה בחדש השלישי לכן אוי נק' עתה לשון הוה שגם מה שנאמר כבר מקודם זה ג' אלפים שנה מאיר עתה ממש, וזהו הגילוי מה שמתגלה בזמן מבחי' שלמעלה מהזמן, וזהו ההפרש בין בחי' עת ובין בחי' עתה שבחי' עת זהו התחלקות הזמנים אבל בחי' עתה היינו שתמיד הוא בבחי' עתה, וכמ"ש אשר אנכי מצוך היום ולכן ארז"ל ברבות בראשית פכ"א אין ועתה אלא תשובה שנאמר ועתה ישראל מה ה' אלקיך כו', כי תשובה היא שובה ישראל עד ומבואר במ"א שבחי' עד הוא ענין נצחיות בבחי' זמן ושובה עד להעלות המל' שהיא מקור הזמן לאור א"ס ב"ה כו' ובחי' זו זהו ענין ועתה, ופי' הוי"ו דועתה הוא המשכת הקו חוט מאור א"ס שנמשך להאיר בבחי' מל' הנק' עת עי"ז נעשית ועתה, וכ"ז נמשך ע"י עסק התורה והיינו כאשר דברת לאמר כדכתיב וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר דפי' לאמר שאזי נמשך הכח הנ"ל להיות ואשים דברי ממש בפ"ך כו' ועי"ז יגדל נא כח כו' ונמתקים גם י"ד עתים שמבחי' גבורה כי התחלקות עתים זהו רק למטה משא"כ ע"י הארת הקו וחוט בחי' ועתה ועמ"ש ע"פ וחי' אמונת עתך חוסן ישועות כו', ת"ז ד"ב סו"ב צב"ב, ת"ז בהקדמה ד"ד ע"ב תיקון כ"ב ס"ו ב' שימני כחותם כח תם כו' כח אד' כו', תיקון נ"ה דצ"ה ע"א.

ד"ה ועתה יגדל נא

א) היום לעשותם, אשר עמדת לפניו וע"י קיום מעשה המצות ונתתי לך מהלכים, עומדים שמקבלים מבחי' ממכ"ע הלבשת אורות בכלים שהכלים מגבילים, ומהלכים בחי' סוכ"ע (הג"ה י"ל עומדים מצד זיווג חיצוני או"א להחיות העולמות ומהלכים ע"י גילוי יחוד פנימי דאו"א עמ"ש

בביאור זכור ושמור בדבור א' עכ"ה) ובעוה"ז דוקא מאיר אור הסוכ"ע כמ"ש בלק"ת פ' פנחס בד"ה ואמרת אליהם את קרבני לחמי, ע"כ ע"י המצות שממשיכים בחי' סוכ"ע יוכל לבא לבחי' ובכל מאדך בלי גבול הכלי שזהו ענין ההילוך וזהו אם בחוקותי תלכו והיינו ע"י ההתבוננות בבחי' סוכ"ע, וזהו"ע ובטובו מחדש כו' והיינו רק מהארה בעלמא (הג"ה כנ"ל בענין זיווג התיצוני' דאו"א עכ"ה) אבל הוא ית' המלך המרומם לבדו מאז (הג"ה בענין או ע' בהרמ"ז בשלח נ"ד ע"פ או ישיר שהוא מבחי' זיווג הפנימי' דאו"א ועמ"ש ע"פ או ידבר יהושע כו' שמש בגבעון דום עכ"ה) ואינו בגדר עלמין כלל (הג"ה ע' בד"ה וארא אל אברהם בפ"י יחיד עכ"ה) ואי לזאת הרחמנות על האדם גדולה מאד ולכן ברחמיך הרבים רחם עלינו שיומשך להאיר בבחי' מקיף עכ"פ וזהו אדון עווינו (הג"ה וזה המקיף הוא מבחי' סוכ"ע כי עוז זהו עוז לעמו יתן וכמ"ש ויתן עוז למלכו או יחזיק במעווי יעשה שלום לי כו', גם ע"ד תנו עוז לאלקי' שע"י אתעדל"ת מוסיפי' כח בבחי' ועתה יגדל נא כח וזהו ההמשכה הפנימי' וע"כ אומרי' אדון עווינו כו' עכ"ה) צור מגן ומשגב ג' מקיפי' מחדומ"ע נר"נ (הג"ה נר"נ הם ג"כ ישראל ליום כהנים, שלשה שריגים, צור ע"ד ב"ה הוי' צור עולמים או ושמתיך בנקרת הצור, מגן שמש ומגן כו' משגב ע"ד בו ירוץ צדיק ונשגב, אינ' משגב אותיות בשגם זה משה, ומבחי' בשגם זה בשר נהפך להיות משגב בעדינו כו' ועמ"ש מענין ישראל לוי כהן ע"פ ויקח קרח שהם ג"כ דגנך ותירושך ויצהרך עכ"ה) וזהו ענין הלבושים הנעשים ממעשה המצות שע"ז תהי' צרורה בצרור החיים את ה' (הג"ה וזהו"ע ההילוך כי צרור החיים היינו גילוי סוכ"ע מקור חיים בממכ"ע ע' במנ"א צ' כ' וז"ל צרור החיים נק' היסוד דאי' ויסוד דנק' שנצרך בה יסוד אל חי גם יסוד ז"א נק' צרור החיים כי שפע המוחין הנק' חיים היא צרורה בה עכ"ל, ובאימא הוא התגלות עתיק כמ"ש בזח"ב בשלח ס"ג ב').

ב) וזהו בא"י מלך העולם בחי' אדון עווינו ואח"כ אק"ב להעלות הנשמה לבחי' קדוש ע"י ג' המקיפים הנ"ל (ועמ"ש בד"ה שבת שבתון פ"ג) כי ב' בחי' יש במצות בעשייתם הא' שמקיים מצות המלך הקב"ה והב' הכוונה להמשיך אור והבחי' הב' רק בשביל שמחה ש"מ עוטה אור כשלמה שהחכי' שהיא תו' אור היא לבוש לרצה"ע כתר (הג"ה י"ל משום אבא יונק ממזלא דמו"ס מבחי' שערות לכך נק' לבוש זמו"ס עצמה הרי ארו"ל נובלות חש"מ תורה, וע' בד"ה מנורת זהב פ"ד ופ"ה עכ"ה).

ג) והנה שם אד' הוא בבחי' מל' (ועמ"ש בד"ה אד' שפתי תפתח ועמ"ש ע"פ למען אד' למען אברהם שקראך אדון ומ"ש בד"ה שובה ישראל עד דרוש השני פ"ד בפ"י כי עמך הסליחה למען תורא) ושם גילוי המצות המלך וכח אד' הוא אא"ס הסוכ"ע (כח ר"ת כתר חכמה) וכמו כח היד הזורק את האבן נושאו הגבה למעלה כן כח המצוה מגביה הנשמי' שתהיינה בחי' מהלך להיות צרורה בצרור החיים (הג"ה והיינו כמ"ש בת"א פ' וישב בד"ה ונתתי לך מהלכים שיש ב' בחי' הילוך הא' מלמעלה למטה והיינו ע"י תומ"צ

ממשיכי האור מסוכ"ע בממכ"ע, והב' ההילוך מלמטה למעלה ע"י בכל מארך וכן נת' בד"ה והתהלכתי בתוככם ב' בחי' הילוך א' המשכה כנ"ל והב' העלאה עליות ממכ"ע בסוכ"ע, ולכן ע"י כח אד' המשכה שע"י המצות הילוך הא' ע"ז יבא להילוך הב' בכל מארך, וכענין מ"ש בפ"י מחצית השקל היורד מלמעלמ"ט מבחי' קדש אקב"ו ע"ז מגביה המחצית הב' מלמטה למעלה עכ"ה) וכמו שבעוה"ז דוקא מאיר כח הסוכ"ע שיהי' האדם מתלך ע"י מעשה המצות והיום דוקא לעשותם כן גם ענין התשובה הוא בעוה"ז דוקא מה"ט ועז"נ ועתה יגדל נא כח אד' שיומשך למטה עד שאפי' דבר שנפל למטה יגביה וינשא בכח זה (הג"ה ועמ"ש בענין סומך ה' לכל הנופלים בד"ה כי ההרים ימושו ובד"ה ובהגיע תור אסתר ומ"ש ע"פ ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו בד"ה קדש ישראל לה', גם להעיר מענין לכה דודי לקראת כלה, אך כדי להיות נושא עון צ"ל יגדל נא כח אד' שיוכל להעלות גם העון כו', ועמ"ש בפ"י ושקל בפלס הרים וגבעות במאזני' סד"ה אתם נצבים והפלס מגביה משא כבד יותר מהמאזני' יעו"ש עד"ז יובן ההפרש בענין כח אד' שע"י יגדל נא כח יגביה ג"כ להיות ונושא עון כו', ובמא"א פלס הוא בינה ובינה ג"כ נק' כח כו', ולענין כח אד' יש להעיר מענין סוף מעשה במח"ת, ופי' מראש ומקדם נסוכה כי היוד דשם אד' הוא היוד דשם הוי' כו' ואע"פ שהוא סוף במעשה במחשבת המאציל היתה תחילה כי תארי ט' הספי' הי' אפשר להמאציל לתארם גם שלא הי' פועל אותם באותם התוארים אבל לא יצא לו לתאר מלכות אם אינו שולט על אחרים ועל ידה יתראה כח אלקותו וממשלתו ולכן במחשבת המאציל היתה תחלה עכ"ל ס' ערוגת הבושם בפ"י לכה דודי, ופי' כי היוד דהוי' שהוא במח' תחלה הנה בשם אד' הוא בסוף בסוד חותם המתהפך כי מה שבמח' הוא תחלה ועיקר המכוון בא בדבור בסוף כמ"ש ע"פ אל יתהלל החכם בחכמתו כו' כי אם בזאת יתהלל כו' ועמ"ש ע"פ כסא כבוד מרום ושהתהוות בי"ע ע"י המל' יש בו גדולת המאציל יותר מאצ"י ע"ס כו' ומ"ש ע"פ יהנה באר בשדה שהוא שם אד' וג"כ ע"ד באר את התורה ומהבאר נמשך מים חיים שיהי' העלאת מין לגילוי מקור מים חיים שיהי' דירה בתחתונים).

ד) כאשר דברת לאמר פי' ארך אפים שיהא שפע הפנים ארוך ונמשך עד למטה מאד (הג"ה במא"א א' קכ"ד אריך אנפין כו' שיש לו ש"ע נהרין נמצא שיש לו ארך יותר מז"א שאין לו רק ק"כ כו' וכל אריכות מצדו כי הוא נק' ארוך פרצוף היותר ארוך מכל האצ"י וממנו ארך ימים וממנו ארוכה דרך אפים ר"ל אסותא דאנפין כו' עכ"ל ועמ"ש בענין כל המאריך באחד כו' ולפי"ז חסידים הראשונים שהיו מאריכין ושוהי' בתפילתם ט' שעות ביום י"ל כדי להמשיך ש"ע נהרין דא"א כי ש"ע נהרין אלו הם ט"ס דא"א כמ"ש בע"ח שא"א פי"ה, וכן י"ל בענין ט' ברכות דר"ה חתו ענין כסא דמלכא משיחא מחזיק רכ"א לוגין כמנין ארך שנא' כוסי רויה כו', ולפי פשוטו ארך אפים הוא כמ"ש בישעי' ס' מ"ח ט' למען שמי אאריך אפי ותהלתי אהטם לך וע' מזה ברבות פי' במדבר ספ"ה ובפרדס ערך אנפי רברבי וערך אריך וערך ארך אפים פי' ארך אפים בתפארת, וצ"ל

שזא ע"ד כי תפארת עולה עד הכתר ולכן גם כן קדוש הוא בת"ת מה"ט כמ"ש בלק"ת פ' תזריע בדרוש קמיפלגי במתיבתא דרקיז עכ"ה). כאשר דברת לאמר מבחי' דבור העליון מל' דאצי' נעשה כחב"ד לבריאה מקור ג"ע הע' והיינו ע"י התורה ומקיום המצות נמשך למטה יותר בגעה"ת והוא אריכות יותר (וע"ד מקרא בעשי' דהפי' ג"כ כה"ג שנמשך האור ומתפשט עד העשי' משא"כ ע"י המשנה אינו נמשך רק ביצי' וע"י תלמוד רק בבריאה וע' באג"ה סד"ה ויעש דוד שם) ולכן נא' ועתה יגדל נא כח אד' הכח שממעשה המצות שיומשך למטה בעשי' להגביה שפלים ע"י התשו' (וכמ"ש בביאור יביאו לכוש מל' ממשל אבוקה גדולה שמאירה גם למרחוק ואבוקה היינו ש"ע נהורין דא"א, ועמ"ש ע"פ ומקדשי תראו מקדש היינו ש' אד' מקדש אד' כוננו ידיך וכח אד' שרשו במח' תחלה כנ"ל) וזהו ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך, בחסד ואמת יכופר עון, ועתה כי היום לעשותם.

ה) עו"ל פ' כי כאשר דברת לאמר. דהנה כפי' וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר פ' המגיד נ"ע זי"ע שקישר וחיבר עשה"ד לע"מ, והנה ע"מ מתחילי' בבית בראשית נמי מאמר הוא, בראשית הוא חכ' שנק' רק מאמר לבד לגבי אא"ס ב"ה כמ"ש בלק"ת בד"ה האוינו השמים דרוש הראשון, אבל עשה"ד מתחילין באלף אנכי שהוא כתר ועז"נ הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים שהם ע"ס. והנה בפסוק בראשית ברא יש כ"ח אותיות והוא ענין כח מעשיו הגיד לעמו חכ' כח מ"ה חזו ג"כ ענין כח אד' כי בחכ' יסד ארץ, וגם יוד דאד' שרשו מיוד דהוי' וכנ"ל, אך כאן נא' יגדל נא כח והגדלת כח זה נמשך מהכתר, שהוא א"א שכולו חסדים ועז"נ ימינך ה' נאדרי בכח והיינו שבפסוק וידבר אלקי' את כה"ד האלה לאמר יש ג"כ כ"ח אותיות וכח זה נמשך מבחי' אנכי, וגם כי בחי' כח דבראשית היינו בחי' ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים נטה שמאלו וברא ארץ כו' ב"פ י"ד גי' כח אבל הכח דא"א הרי לית שמאלא בהאי עתיקא וא"כ ב' הידות הם ב"פ ימין, וכדי להיות נושא עון צ"ל ע"י המשכה מבחי' דלית שמאלא רק הכל ימין שהוא ורב חסד משא"כ מבחי' שיש שמאל הרי מדה"ד מעכת כו' כמ"ש ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב הרי ב"פ ימין וימין הוא היד שבכח לכן מזה נמשך יגדל נא כח אד' והיינו כאשר דברת לאמר שיומשך הכח מבחי' אנכי שבעשה"ד לבחי' לאמר בראשית נמי מאמר הוא כנ"ל כפי' וידבר כו' אלקי' לאמר ומה יאיר בשם אד' הגדלת כח זה בחי' ארץ אפי' כו' ועמ"ש ע"פ זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר דהפי' המשכה מבחי' חקת שהוא אותיות החקיקה גליף גליפו בט"ה ע שיומשך בבחי' חכמה וזהו לאמר כו', וכך הוא פ' כאשר דברת לאמר כי עשה"ד הן מאיתיות החקיקה חרות על הלוחות מיני' ובי' ושיומשך בבחי' לאמר עשרה מאמרות שהן בחי' תושב"כ זהו כענין חקת כו' אשר צוה לאמר, ויעו"ש הטיב ביאור ענין זה דשייך לענין תשובה כו', ומכ"ז יש להעיר לענין כוננת הלל כי הלל גי' אד' וכמנין הס הנז' בפסוק והוי' בהיכל קדשו וע' במא"א ה' יו"ד הלל נק' המל', וההליל והשבה שמשבחים למלכותו ית' לעורר בחי' כח אד' שהוא מל' דא"ס להמשיך משם תוס' אור במל'

וע' בפע"ח שער ר"ח פ"ב, גם מזה יש להעיר לכוונת הברכה אתה גבור לעולם אד' ר"ת אגל"א וכתב הבחיי שזה השם יוצא מפסוק יהודה אתה א' דאתה גור אר"י לא יסור אוסרי לגפן כו' והיינו כי יהודה הוא מל' שהוא שם אד', וענין אתה גבור לעולם אד' זהו ע"ד ועתה יגדל נא כח אד' כי גבור היינו בעל כח גדול כמו שמשון הגבור שע"י נזירות ושערות נמשך בו מבחי' כתר א"א שז"ס כח וכענין אישר"מ בכל כחו וזהו איוהו גיבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפים מגיבור הרי ארך אפים נק' גבור ע"י שכובש את מדה"ד כו', וכך ענין אתה גבור לעולם אד' שע"י שם אד' יכבוש מדה"ד כמש"כ אם עוונות השמור י"ה אזי בחי' אד' מי יעמוד אד' מ"י ה"ס כח אד', וזהו"ע גבורי כח עושי דברו תל"י סי' ק"ג וכמ"ש מזה זח"ג בלק קצ"א א'. ואפשר אגל"א ע"ד אגלי טל וכן ברבקה נו' ר"ת אגל"א, גם הוא ענין משכיל אל דל בחי' אל"ה, גם י"ל גל הוא הפרסא שבין אצי' לבריאה כנודע בענין עד הגל ויורש הפרסא נמשך מהכתר בסוד השמים כסאי וזהו האלף דאגל"א א' דאנכי וכן א' דאהי' וממנו יומשך באלף דאד' הוא אלף האחרון שאחר גל.

יש * להעיר מזה לענין ר"ה שהתקיעות הם שלש של של שלש שלש כי בר"ה בנין המל' שהוא שם אד' כמ"ש בד"ה אד' שפתי תפתח. גם ארז"ל ברבות בראשית פי"ז הוא שמי שקרא לי אדה"ר וקאי על שם אד' כמש"ש שאתה אדון לפי שבחי' שם אד' מתפשט על גילוי עולמות בי"ע היינו כנ"ל בענין שמבחי' אדון עוזינו נמשך צור ומגן ומשגב ע"כ הם שלש סדר תקיעות והם של שלש כי כ"א כלול מכולן וכן באצי' יש ג' בחי' בי"ע חב"ד זהו בריאה חג"ת זהו יצירה נה"י עשי' זהו שלש של שלש שלש ועמ"ש ע"פ כי כארץ כו' כן אד' הוי' יצמיח מבואר ג"כ שם אד' מאיר בר"ה וא"כ תקיעות שופר זהו להיות ועתה יגדל נא כח אד' ע"י שממשיכים מט"ס העליונות שהם שלש של שלש כו' וזהו דהנה ט' ברכות דר"ה כנגד ט' אזכרות שאמרה חנה ע"ד ה' ידין אפסי ארץ אד' ידין הוא שם אד' אדון לכל בריותיך כו' הרועה בשושנים ע"ד כח אד'.

ועתה יגדל נא כח אד' כאשר דברת לאמר. יגדל נא היו"ד רבתי, וגם צ"ל ענין תיבת לאמר שהוא מיותר וכנו' באלשיך. (ועיין בגמ' פירק חלק דקי"א ב' ובשבת דפ"ט א', וברבות שלח פט"ו. ובאיכה רבתי ע"פ וילכו בלא כח ר' יהודה בר' סימון בשם ר' לוי בר' טרפון בזמן שישראל עושים רצונו של מקום מוסיפים כח בגבורה שלמעלה כמ"ש ועתה יגדל נא כח אד' ובזמן כו' ע"ש. ובזח"ג שלח דקס"א ב' כח אד' ההוא חילי' דאתי מע"ק

יש להעיר : ע"כ נמצא בכרך באב"י 41. ומכאן עד הסיום נוסף מכון וידבר — חין.

סתמיא דכל סתימין יגדל נא כו' ע"ש. פנחס דר"כ סע"א יגדל נא כח כו' וע"ד תנינן כל העונה איש"ר בכל כחו כו' וע"ש בפ"י הרמ"ו, ודף רמ"ה א' נט"י עד שעורא דגורו רבנן דאינון חמש קשרין דבהון י"ד פרקין ואוף הכי י"ד פרקין אינון דיד שמאלא ואינון כ"ח פרקין. לקבלייהו כח אד' דאינון כ"ח אתון דקרא קדמאה דעובדא דבראשית דאתמר בהון ועתה יגדל נא כח אד' עכ"ל ועיין מזה ברע"מ פ' עקב דף ער"ב סע"ב ובפ"י הרמ"ז שם. לפ"ז י"ל פי' לאמר שיומשך הגדלת הכח למאמר דבראשית, כמארז"ל בראשית נמי מאמר הוא, והוא כולל כל העשרה מאמרות וע"ז ארז"ל והלא במאמר אחד יכול להבראות. ובארז"ל דרצ"ה ב' ועתה יגדל נא כח אד' מאן כח אד' ההוא דאקרי מזלא קדישא סתימא דכל סתימין כו' ועיין באר"ד דק"מ סע"א). ולהבין זה צ"ל מארז"ל כל העונה איש"ר"מ בכל כחו קורעים לו גזר דינו של ע' שנה, מהו פי' בכל כחו (והנה שמיה רבא הוא תרגום של שמו הגדול ואנו אומרים יתגדל ויתקדש שמיה רבא על שם מ"ש ביחזקאל ל"ח כ"ג והתגדלתי והתקדשתי כו' ובמדרש רבה ר"פ קדושים תהיו א"ר שמעון בן יוחאי אימתי שמו של הקב"ה מתגדל בעולמו בשעה שעושה מדת הדין ברשעים שנאמר והתגדלתי כו' וע' מזה בזח"ב שמות ד"ז ע"ב תרומה קע"ד א', בשלח נ"ו א' לאוקרא שמיה, ח"ג ואתחנן דף ע"ר ע"א ובמק"מ שם. ועכ"פ י"ל פי' יתגדל כו' שמיה רבא היינו שיומשך גלוי מבחי' שמו הגדול והיינו כענין ועתה יגדל נא כח כו' וזהו כי יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי יש בו כח אותיות שהוא ענין יגדל נא כח אד' והנה פי' שמיה רבא מברך הוא כמ"ש ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם דהפי' שיומשך מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגליא וזהו פי' מברך שהברכה היא ריבוי ותוספת הגלוי למעלה מסדר ההשתלשלות, (ובמ"א ע"פ הדרוש דברכת הזימון בכוס של ברכה דלעתיד שיברך דוד נת' כי לפי פשט המשנה סוף ברכות משמע בהפך דמן העולם היינו מעוה"ז ועד העולם היינו עוה"ב והתירוץ כי ברכה זו נמשך ע"י העלאת מ"ן מבירור רפ"ח ניצוצים וזהו ענין ברכה בראש וברכה בסוף כנו' סד"ה

כמגדל דוד • שיר ד' ד', י' דיגדל י"ל מר"ס היינו אורא או חכמ' דע"ק ממש בביאור דאני דפ' ציצית* יחוד קו האמצעי מגדול ישועות מלכו שמאל ב' כ"ב נ"א מגדיל ישועות תלים י"ח נ"א, וברחמים גדולי ישעי' ג"ז ז', מגדול עוז משלי י"ח י', נט"י שאו ידיכם יחז"ע ויחז"ת בבחי' קדש ע"ק דלית שמאלא כו' ועי"ז וברכו את ע"ד איש"ר"מ, עד כי דוד הגדיל, שמואל א' כ' מ"א. בסנהדרין קי"א סע"ב א"א אף לרשעי' זהו כאשר כו' לאמר יתגדל כו' שמיה רבא והתגדלתי, והכא שיומשכו היג"מ באד' נוק' ע' אלשיך, בד"ה הוי' כמשוש חתן.

(* בכי"ק נמצא קטע זה בשולי הגליון.
 (** בכי"ק ישנה כאן תיבה שא"א לפענחה.)

כה תברכו את בניי. והנה בוח"ב תצוה קפ"ז א' פי' מברך שירותא קשה וסופיה ר"ך מ"ב קשה ודינא איהו ודאי, ולבחר רך כו' וע' במק"מ שם ובסה"מ דף צ"ג סי' קס"א, ואפשר ענין רך ע"ד לעולם יהא אדם רך כקנה שזהו ענין ההפרש בין עולם התיקון לעולם התהו שבעולם התהו היו המדות בבחי' קשה ארו ובעולם התיקון נעשו בחי' רך והיינו ע"י המוחין המתלבשים בהם שבחי' החכמה הוא הביטול והאיש משה ענו מאד כו' ווי"ש יען רך לבבך מלכים ב' כב יט ובשמואל ב' ססי' ג' ואנכי היום רך ומשוח כו'. וא"כ סופי' רך זהו ענין כשנמשך גלוי ח"ע וביטול אך ענין שירותא קשה ודאי איז קשה זה כענין עולם התהו ח"ו אלא גבורה דקדושה, וכענין שער' דדיקנא קשישין אינון הנז' באד"ר דקל"א ב' דאינון תקיפא דתקיפין לאחסין ולאחאתא אינון י"ג מכילין, והיינו כדי לאכפייא דינין ולשבור הקליפות שעיי"ז יוכל להיות הגילוי, ועמ"ש מזה סד"ה הנותן שלג כצמר, ועוד כי בי"ג ת"ד יש חיצוניות ופנימיות היינו השערות עצמן נק' דינין והוה שירותא קשה ופנימיותן הם רחמים גדולים והוה סופי' רך כי פנימיותן הוא בחי' כשמן הטוב היורד על הזקן ובשמן נו' לשון רך כמ"ש רכו דבריו משמן בתלים נה כב. ומה דהשערות הן דינים כי כדי שיהי' גלוי המשכה זו הפנימי' צ"ל ע"י גבורות וצמצומים ועמ"ש מזה ע"פ מאמר הזהר פ' פקודי דרל"ג א' גבי והנה איש מראהו כמראה הנחשת, שזהו ענין גבריאל שתחלתו גבר לשון גבורה ובסופו יש שם אל שהוא חסד כמ"ש חסד אל כל היום. ועד"ז בנין המל' הוא מהגבורות כמ"ש לקמן בענין כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו, להודיע לבנה"א גבורותיו וכבוד הדר מלכותו, ואח"כ נמתקת ע"י החסדים. ולכן בענין יהא שמיא רבא מבר"ך שתכלית ברכה זו היא שיומשך בעלמא דאתגליא בחי' מל' הנק' שם הוא ע"י ב' בחי' מ"ב ר"ך וכענין חצות לילה הנז' בוח"א לך לך צ"ב סע"ב גם י"ל שרש ב' בחי' אלו מגבורה דעתיק המלוּבש במו"ס שהוא ענין קו המדה כו' וזהו ענין טלא דבדולחא כאבן הבדולה שיש בו גוון אדום ולבן ועיין באד"ר דקכ"ח ב, ועוי"ל בפיו' וסופיה רך דאיתא בפ"ק דב"ב דף ד' ע"א מאי רכא מלכותא שנאמר ואנכי היום רך כו' ויקראו לפניו אב רך ועיין מענין אברך בברות ס"פ אחרי, זח"א מקץ קצ"ו סע"ב מאי אברך קשירו דאתקשר שמשא בסיהרא כו' ובת"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי לכן כתיב גבי יוסף אברך לפי שהיה צדיק המקשר ומשפיע כו' גם ר"ך עם הכולל רכ"א בחי' ארך אפים וזהו ענין כסא דמלכא משיחא מחזיק רכ"א לוגין כו' כמ"ש במ"א.

קיצור. ענין לאמר. וענין כח אדי' ע"ד אירש"מ בכל כחו. ובהג"ה ענין כשעושיין רש"מ מוסיפין כח. וענין נט"י כ"ח פרקין. וענין יתגדל והתגדלתי, וענין מברך מעלמא דאתכסיא כו'. וענין מב רך כי בנין המל' צ"ל תחלה מהגבורות. וענין כמ"כ בשערות דדיקנא קשישן ופנימיותן רך כשמן הטוב. וענין גבריאל. גם כענין אב רך צדיק יסוד קשירו כו' וכן פי' מבורך הוא ביסוד כמ"ש בוח"ב תרומה קל"ה ב' ובגין דאיהו מקורא ברזא דאת קיימא קרינן ליה המבורך וגם ביסוד שייך בחי' גבורה בתחלה כנודע בפיו ישיש כגבור כו').

(ב) ופי' שמה רבא היינו משארז"ל עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבבו (וע' מזה בד"ה קול דודי שהוא בחי' האור כמו שהוא כלול בהמאור ונק' מלכותך שלמעלה מבחי' מלכות כל עולמים ובד"ה אני דפי' ציצית נתבאר כי יש כמה שמות הקדושים שהם בבחי' ממכ"ע אבל שמו הגדול הוא מה שלמעלה גם מבחי' סוכ"ע וע' מענין שמו הגדול ג"כ בד"ה את שבתותי תשמרו), וא"כ צ"ל איך נתהוו רבוי התחלקות הנבראים מהאחדות הפשוט בחי' הוא ושמו בלבד. אך הענין שזהו ענין שנברא העולם ע"י עשרה מאמרות שהוא בחי' אותיות דיבורו ית' שהאותיות דבורו ית' הם מחלקים השפע לחלקים רבים. וכמו למשל בנפש האדם דהנה הנפש עצמה היא בחי' אחדות פשוט, ואעפ"כ השפעתה ע"י הדבור היא מתחלקת לחלקים רבים, שהוא ע"י צירופי אותיות הדבור שמדבר לחבירו, ויכול לדבר דיבורים הרבה שונים עד אין קץ ותכלית, וגם שכל וסברא אחת כשבא בדיבור הוא מתחלק לחלקים בכמה צירופי אותיות הדבור, וזהו בחי' התחלקות הארת הנפש ע"י הדבור אף שבעצמה היא אחדות א'. (ומקור התחלקות צירופי אותיות הדבור הוא נמשך מבחי' החכמה והשכל ולכן התינוק אינו יכול לדבר עד שמתגלה בו בחי' השכל ושם נת' דשרש האותיות נמשך מקדמות השכל ושכל הנעלם שבנפש אך עכ"ז הוא רק מבחי' שכל אבל עצמות הנפש ממש היא למעלה משרש התחלקות האותיות. ותדע דהנפש עצמה היא ודאי למעלה מהשכל כמ"ש בת"א פי' וירא בד"ה פתח אליהו כו' ועיין מ"ש בביאורי הזהר פי' פנחס דף רנ"ד גבי בחד צפרא כו' דבחי' חכמה זו ושכל הנעלם נק' קו המדה, שהוא בחי' גבורה דעתיק המלוכש במו"ס, שהוא הנותן מדה וקצבה לכל אור וכלי, ולכן ממנו נמשך התחלקות אותיות הדבור תחלה לה' מוצאות ואח"כ בכל מוצא ג"כ לכמה אותיות שונים וזהו ענין בשלשה דברים ברא הקב"ה את העולם בסופר וספר וספור, ספור היינו אותיות הדבור וסופר היינו ח"ע המחלק את אותיות הדבור ומצרפן זהו איה סופר איה שוקל, שוקל היינו מתקלא קו המדה כו') וכמ"כ הוא למעלה שא"ס ב"ה בעצמו הוא אחדות פשוט יחיד ומיוחד, ואעפ"כ נבראו ברואים רבים שונים זמ"ז בהתחלקות אין קץ והיינו לפי שנברא העולם ע"י עשרה מאמרות שזהו בחי' התחלקות צירופי אותיות דיבורו ית' שהם הם המחלקים ההשפעה של אור א"ס ב"ה לבחי' התחלקות מינים ממינים שונים עד אין קץ כו' (ועיין מענין זה דהתחלקות צירופי האותיות באגה"ק סי' ה' בד"ה ויעש דוד שם וסי' ו' בד"ה זורע צדקה, וזהו מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית פי' שריבוי התחלקות הנבראי' הוא לפי שבחכמה נבראו העולמות וזהו בראשית ברא ות"י בחוכמתא וע"י החכמה נמשך התחלקות אותיות הדבור אבא יסד ברתא ועי"ז נעשה ריבוי התחלקות הנבראים כו' אבל הוא ית' הוא למעלה מעלה מהחכמה, וזהו בראשית נמי

בשולי הגליון:

ע' מענין דיבור דרוש שבועות תקס"ג.

מאמר הוא כו' וע' מזה בת"א בביאור דמזוזה מימין בתחלתו שבחי' החכמה הוא בחי' גבורות דהיינו התחלקות כו' ושרש החכמה כו' קו המדה כו' והגילוי הוא בחכמה דאצילות אור אבא ושם מה רבו מעשיך כו' אך שהיו כלולים בחכמה כו' ונפרטו בע"מ שנברא העולם כו' ע"ש, ועיין עוד מענין רבוי התחלקות שהוא ע"י הדבור בת"א פ' וארא בד"ה וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני הוי' וארא כו' שזהו ג"כ ענין שם הוי' ושם אלקים דשם אלקים הוא לשון רבים ע"ש רבוי התחלקות בהתפשטות החיות כו' משא"כ הוי' נק' אחד שהוי' הוא בחי' מקור כל הויות ושרשא דכולא קודם שבא לידי המשכה וגילוי באותיות הדבור כו' ע"ש. אמנם נראה דשם הוי' ג"כ הרי היוד בחכמה ה' בבניה כו' וא"כ הוא מקור להתחלקות אותיות הדבור, וע"ז נאמר מה רבו מעשיך הוי' כולם בחכמה עשית כי הוי' בחכמה יסד ארץ שהוא הדבור. אכן בחי' שמו הגדול כמו עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד היינו למעלה מעלה מהחכמה. כי שמו בגימ' רצון והרצון הוא כתר עליון שלמעלה מהחכמה וכ"ש שמו הגדול בחי' רעוא דכל רעוין כו' וכ"ש לפמשנת דשמו הגדול היינו אור א"ס ממש ולכן י"ל הוי' הוא אחד אכן שמו הגדול בחי' יחיד כי אחד א' המשכה מבחי' נוצר חסד לאלפים להיות אאלפך חכמה וזהו ח' דאחד וממנו נמשך בדלית רבתי בחי' הדבור, וא"כ פי' אחד היינו הדבור כמו שהוא כלול במקורו ח"ע עיין בתניא פ"כ ופרק כ"א ועיין מענין לאלפים בת"א פ' יתרו בד"ה מראיהם ומעשיהם.

קיצור. ענין מה רבו כו' ע"י צירופי אותיות הדבור. ואבא יסד ברתא וזהו בחכמה עשית. וזהו קו המדה. וזהו ענין אלקים ל' רבים. וענין הוי' אחד. וענין יחיד).

ג) וזהו כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם גבורותיו כו' שהם הצמצומים של אור א"ס ב"ה שברא עולמות עד אין קץ בהתחלקות עד אין קץ מינים ממינים שונים. שכמו שאנו רואין התחלקות מיני הדצ"ח בעוה"ז ואין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה, והמזלות מקבלים מע' שרים והשרים מקבלים משמרי האופנים כו' דהנה יש ב' בחינות במלאכים שלמעלה יש מלאכים שהם בחי' משפיעים שמשפיעים כל

וזהו * אותיו' התורה ואפשר ששרשן ג"כ מחכמה אך מחכמה שבמל' דא"ס.

כ' ארוכה מארץ כי בחכמה יסד ארץ התורה שרשה ממנו"ס ראשית קו המדה ופנימי' התורה למעלה מקו המדה ע' ד"ה בחדש ג'.

התחלקו' ע"י אותיו' ושרשן קו המדה ה"ג לכן ע"י אותיו' התורה ממשיכי' הברכה באותיו' הג"ל חוהו כאשר דברת לאמר.

ההשפעות לעוה"ז ע"י המזלות כו' והם בחי' האופנים שאומרים ברוך כבוד ה' ממקומו ברוך הוא המשכה שיומשך כבוד ה' מבחי' מקומו שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו כו' וזהו ענין ברוך המקום והוא בחי' המשכת השפע דלעילא שממשיכים האופנים באמרם ברוך כו' ויש בחי' מלאכים שהם בחי' מקבלים כמ"ש וקרא זא"ז ואמר קדוש ותרגומו ומקבלין דין מן דין, דהיינו שאינן בחי' משפיעים כלל למטה כ"א בחי' מקבלים והיינו לפי שאומרים קדוש כו' וכמ"ש במ"א דקדוש הוא בחי' רצוא וברוך הוא בחי' שוב והשרפי' הם תמיד בבחי' רצוא וביטול כו' ולכן הם נעלים מבחי' האופנים המשפיעים כי הרצוא הוא מבחי' ש' מ"ה והשוב מבחי' ש' ב"ן כו' וזהו ענין רוח האדם היא העולה למעלה אדם היינו ש' מ"ה ורוח הבהמה ש' ב"ן היא היורדת להשפיע למטה כו'. וזהו אלף אלפים ישמשוניה ורבוא רבבן קדמוהי יקומון בדניאל סי' ז'. פי' ישמשוניה הם המלאכים המשפיעים למטה ע"י שאומרי' ברוך. ורבוא רבבן קדמוהי יקומון היינו המלאכים האומרי' קדוש היינו כמו שהוא ית' קדוש ומובדל וזהו קדמוהי ממש יקומון דהיינו למעלה מבחי' ברוך כו' ממקומו שהוא מקומו של עולם בחי' ממכ"ע כ"א קדמוהי ממש בחי' מהותו ועצמותו ית'. וע' זח"ב פקודי דרנ"ב ב'. ועמ"ש בכיאר הזהר בשלח דמ"ח ע"ב גבי ת"ח כל משריין דלעילא וכל אינון רתיכין דענין משריין ורתיכין הם ב' בחי' הנ"ל ומשם יובן שהמלאכים האומרים קדוש הם מעלים עמהם ג"כ המדרגות שלמטה מהם ועד"ו י"ל שהם המעלים ג"כ התפלות והאהוי"ר של האדם כו' ע"ש. והנה בכל בחי' משני מדרגות המלאכים הנ"ל יש כמה וכמה מלאכים אין קץ כמ"ש אלף אלפים ורבוא רבבן. ובגמ' ובמדרש אמרו אלף אלפים מספר גדוד אחד אבל לגדודיו אין מספר כמ"ש היש מספר לגדודיו וזהו ענין להודיע לבנה"א גבורותיו וכבוד כו' פי' שכל העולמו' וריבוי המלאכים המשפיעים והמקבלים נבראו ע"י צירופי אותיות דיבורו ית' שהם עשרה מאמרות שמהם נבראו כל העולמות. שהם הכל גבורותיו שהם מיני צמצומים שיהיה התחלקות רבוי הצירופים כ"כ וגם כי האותיות נק' אבנים שהם כמו בחי' דומם אצלו ית' וזהו ברוך עושה בראשית. וארז"ל בראשית נמי מאמר הוא. והיינו ענין במאמר אחד יכול להבראות פי' בראשית הוא חכמה שמשם מקור התחלקות האותיות וכנ"ל ולכן נק' מאמר אחד אשר בחכמה עדיין כל האותיות והצירופים כלולים יחד ומ"מ גם חכמה היא בחי' מאמר ועשייה ממש לגבי א"ס ב"ה כמ"ש כולם בחכמה עשית. (אך פי' כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו היינו כי גם להיות התהוות דבור מן החכמה הוא ע"י גבורות וצמצומים רבים כמבואר בת"א גבי פורים בד"ה כי אברהם שמהמוח יוצא המשכה דרך הגידים ללב שהן המדות ומן הלב אשר שם הריאה מתחיל להיות בחינת דבור שיוצא הבל מן הריאה ונעשה קול נמצא שהתלבשות החיות מן החכמה אל הדבור הוא ע"י המדות שכלב ע"י צמצומים דרך נקבים וחלונות עכ"ל. ועמ"ש במ"א ע"פ מאמר הוח"ג קדושים פ"ו ע"פ לפני לא נוצר אל כו'.

קיצור. גבורותיו צמזומים שיהי' התחלקות הדבור ומוזה נמשך רבי' התחלקות הברואים דצ"ח. ומלאכים ב' מדרגות קדוש וברוך ובכל בחי' רבוא רבבות כו' הדבור מקבל מהחכמה ע"י המדות ע"י צמזומים דרך נקבים וחלונות).

ד) אך עיקר פי' להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו בא להורות ענין עמוק. והוא איך שע"י תורה ומצות ממשיכים תוספת אור בבחי' הדבור עליון והוא מבחי' הדר מלכותו כו' וזהו ענין יהא שמייה רבא מברך כו' וכמשי"ת בס"ד והענין כי הנה ה' דהאדם הוא הא הידיעה ורומז על האדם הידוע היינו האדם שעל דמות הכסא הוא בחי' תורה כדפי' בוח"א נח דע"א סע"ב וכמ"ש זאת התורה אדם. וכן כתיב וזאת לפנים בישראל שבחינת התורה שנק' זאת היא לפנים בישראל שהיא מלובשת בתוך הפנימית של ישראל. פי' שכמו באדם הגשמי יש רמ"ח איברים ושס"ה גידים כמ"כ ממש הוא למעלה שעל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו. שיש בו רמ"ח איברים ושס"ה גידים עד"מ והוא רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת שרמ"ח מ"ע נק' רמ"ח איברים דמלכא ושס"ה ל"ת הם נק' שס"ה גידים שבהם נמשך הדם שהוא הנפש כו' וע' באגה"ק ד"ה אשרנו מה טוב חלקנו. והנה עד"מ באדם האיברים הם כלים אכן בתוכם מלובש אור וחיות מהנפש בכל אבר לפי מזגו ותכונתו ודרך כלל הם ג' בחי' מחשבה ודבור ומעשה וגם בחי' הרצון שולט ומושל על כל האיברים ומתפשט בהם להניע הרגל כפי רצונו ותיומ"י שעולה כן ברצונו אזי מיד תתנענע רגלו שכל האיברים בטלים לגבי הרצון הנמשך ומאיר ומתפשט בהם. וזהו עיקר בחינת אדם הנמשך ומתלבש תוך הגוף שהוא חיצוניות האדם א' הוא מחשבה ד' דבור מ' מעשה כו' ובכלל מחשבה הוא בחי' רצון וגם אית רצון ואית רצון והכל נק' מתשבה דכמה מחשבתין אינון כו' ועד"ו יובן הנמשל למעלה בענין בחי' אדם שעל הכסא שהוא בחינת תורה יש גם כן ב' בחי' הא' מה שהמצות הם נק' איברים היינו בחינת כלים חסד דרועא ימינא כו' וזהו הנק' כמראה אדם בכף הדמיון כי הוא עדיין בחי' חיצוניות והב' הוא בחי' רצון העליון הנמשך ומאיר בהם כי הנה יש בחי' רצון העליון שלמעלה מהחכמה ויש רצון התחתון הנולד מהשכל והתורה והמצות נמשכו מרצון העליון ב"ה כי אורייתא מחכמה הוא דנפקא אבל שרשה הוא למעלה מהחכמה שהוא רצון העליון ב"ה והוא בחי' אדם ממש אדמה לעליון הוא אור א"ס ב"ה ממש כי הרצון עליון הוא בחי' כתר שנק' ג"כ א"ס כו' לכן נק' אדם אדמה לעליון והוא הנמשך ומתלבש בפנימית הבחי' הנק' כמראה אדם רמ"ח איברין כו' וכמ"ש בוח"ב משפטים

בשולי הגליון:

וכענין הגבה למעלה אות יו"ד כ"ש יו"ד רבתי יגדל ובבהרת אותיות גינאי כו'.

קכ"ב א' אדם היינו אריך כמראה אדם היינו זעיר כו' ע"ש וזהו וזאת לפנים
בישראל ישראל היינו ז"א וזאת שהיא התורה היא מלובשת בפנימיות ז"א
היינו אור א"א המלובש בז"א וכמ"ש בזח"ג אחרי ס"ו ב' בפ"י בי נשבעתי
כו'.

ועתה יגדל נא כח אד' כאשר דברת לאמר. הנה צ"ל ענין תיבת לאמר
דמיותר הוא גם מהו ועתה והיו"ד רבתי דיגדל ומ"ש כח אד'
דהל"ל שם הוי' שהרי ביג"מ נז' תחלה ב' שמות הוי'. ולהבין זה צ"ל
מארו"ל כל העונה אישר"מ בכל כחו קורעי' לו גז"ד של ע"ש מהו פי'
בכל כחו. והנה פי' שמי' רבא מברך הוא כמ"ש ברוך ה' אלקי ישראל
מן העולם ועד העולם דהפי' שיומשך מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגלי'
וזהו פי' מברך שהברכה היא ריבוי ותוס' הגילוי למעלה מסדר ההשתלשלות,
ופי' שמי' רבא הינו משארז"ל עד שלא נבה"ע הוי' הוא ושמו בלבד (ע'
מזה בד"ה קול דודי שהוא בחי' האור כמו שהוא כלול בהמאור ונק' מלכותך
שלמעלה מבחי' ממכ"ע, ובד"ה אני דפ' ציצית נת' כי יש כמה שמות
הקדושי' שהם בבחי' ממכ"ע, אבל שמו הגדול הוא מה שלמעלה גם מבחי'
סוכ"ע וע' מענין שמו הגדול ג"כ בד"ה את שבתותי תשמרו) והנה להבין
מהו ענין מן העולם ועד העולם מעלמא דאתכסי' לעלמא דאתגלי' יש
להקדים מ"ש כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו ואח"כ כתי' להודיע
לבנה"א גבורותיו וכבוד הדר מלכותו הפסוק הראשון בלשון נוכח כנגד
עלמא דאתגלי' והפ' השני בלשון נסתר כנגד עלמא דאתכסי'. והענין דהנה
פי' כבוד מלכותך כבוד היינו ל"ב נ"ח ל"ב אלקי' שבמע"ב שמוזה נבראו
העולמות בבחי' ריבוי גבראי' לאין קץ וזהו כבוד מלכותך וצ"ל איך נתהוו
ריבוי התחלקות הנבראי' מהאחדות הפשוט בחי' הוא ושמו בלבד. אך
הענין שזהו"ע שנבה"ע בע"מ שהוא בחי' אותיות דבורו ית' שהאותיות
דבורו ית' הם מחלקי' השפע לחלקים רבי' וכמו למשל בנפש האדם דהנה
הנפש עצמה הוא בחי' אחדות פשוט ואעפ"כ השפעתה ע"י הדבור הוא
מתחלק לחלקי' רבים שהוא ע"י צירופי אותיות הדבור שמדבר לחבירו
ויכול לדבר דבורים הרבה שונים עד אין קץ ותכלית וגם שכל וסברא
אחת כשבא בדבור הוא מתחלק לחלקי' בכמה צירופי' אותיות הדבור,
וזהו בחי' התחלקות הארת הנפש ע"י הדבור אף שבצממה היא אחדות א'

בשולי הגליון:

עונה אישר תעז לשוני, וזאת לפנים בזח"ג חקת ובד"ה מקץ שנתיים.

(ומקור התחלקות צירופי אותיות הדבור הוא נמשך מבחי' החכמה והשכל ולכן התינוק אינו יכול לדבר עד שמתגלה בו בחי' השכל ושם נת' דשרש האותיות נמשך מקדמות השכל ושכל הנעלם שבנפש אך עכ"ז הוא רק מבחי' שכל אבל עצמות הנפש ממש הוא למעלה משרש התחלקות האותיות. ותדע להגפש עצמה היא ודאי למעלה מהשכל כמ"ש בת"א פ' וירא בד"ה פתח אליהו כו' ועמ"ש בביאורי זוהר פ' פנחס דרנ"ד גבי בחד צפרא כו' דבחי' חכ' זו ושכל הנעלם נק' קו המדה שהיא בחי' גבור' דעתיק המלוכבש במו"ס שהוא הנותן מדה וקצבה לכל אור וכלי ולכן ממנו נמשך התחלקות אותיות הדבור תחלה לה' מוצאות ואח"כ בכל מוצא גי"כ לכמה אותיות שוני' וזהו ענין בשלשה דברי' ברא הקב"ה את העולם בסופר וספר וסיפור, סיפור היינו אותיות הדבור וסופר היינו ח"ע המחלק את אותיות הדבור ומצרפן וזהו איה סופר איה שוקל שוקל היינו מתקלא קו המדה כו') וכמו"כ הוא למעלה שא"ס ב"ה בעצמו הוא אחדות פשוט יחיד ומיוחד ואעפ"כ נבראו בראים רבים שוני' זמ"ז בהתחלקות אין קץ והיינו לפי שנבה"ע ע"י ע"מ שזהו בחי' התחלקות צירופי אותיות דבורו ית' שהם הם המחלקי' ההשפעה של אא"ס ב"ה לבחי' התחלקות מינים ממינים שוני' עד אין קץ כו' (וע' מענין זה דהתחלקות צירופי האותיות באג"ה סי' ה' בד"ה ויעש דוד שם וסי' ו' בד"ה זורע צדקה, וזהו מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית פי' שריבוי התחלקות הנבראים הוא לפי שבחכ' נבראו העולמות וזהו בראשית ברא ות"י בחוכמתא וע"י החכ' נמשך התחלקות אותיות הדבור אבא יסד ברתא ועי"ז נעשה ריבוי התחלקות הנבראים כו' אבל הוא ית' הוא למעלה מעלה מהחכמה וזהו בראשית נמי מאמר הוא כו' וע' מזה בת"א בביאור דמוזוה מימין בתחילתו שבחי' החכ' הוא בחי' גבו' דהיינו התחלקות כו' ושרש החכ' כו' קו המדה כו' והגילוי הוא בחכ' דאצי' אור אבא ושם מה רבו מעשיך כו' אך שהיו נלולי' בחכ' כו' ונפרטו בע"מ שנבה"ע כו' ע"ש. וע' עוד מענין ריבוי התחלקות שהוא ע"י הדבור בת"א פ' וארא בד"ה וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' וארא כו' שזהו ג"כ ענין שם הוי' ושם אלקים דשם אלקים הוא לשון רבים ע"ש ריבוי התחלקות בהתפשטות החיות כו' משא"כ הוי' נק' אחד שהוי' הוא בחי' מקור כל הויות ושרשא דכולא קודם שבא לידי המשכה וגילוי באותיות הדבור כו' ע"ש. אמנם נראה דשם הוי' ג"כ הרי היו"ד בחכ' ה' בבינה כו' וא"כ הוא מקור להתחלקות אותיות הדבור ועו"נ מה רבו מעשיך הוי' כולם בחכמה עשית כי הוי' בחכמה יסד ארץ שהוא הדבור אכן בחי' שמו הגדול כמו עד שלא נבה"ע הי' הוא ושמו בלבד היינו למעלה מעלה מהחכמה כי שמו בגי' רצון והרצון הוא כ"ע שלמעלה מהחכ' וכש"כ שמו הגדול בחי' רעדכ"ר כו' וכש"כ לפמשנ"ת דשמו הגדול היינו אא"ס ממש ולכן י"ל הוי' הוא אחד אכן שמו הגדול הוא בחי' יחיד כי אחד א' המשכה מבחי' נוצר חסד לאלפים להיות אאלפך כו' וזהו ח' דאחד וממנו נמשך בדלית רבתי בחי' הדבור וא"כ פי' אחד היינו הדבור כמו שהוא כלול במקורו ח"ע ע' בתניא פ"כ ופכ"א וע' מענין לאלפים בת"א פ' יתרו בד"ה מראיהם ומעשיהם.

קיציר. ענין מה רבו כו' ע"י צירופי אותיות הדבור. ואבא יסד ברתא. וזהו בחכמה עשית וזהו קו המדה. וזהו"ע אלקים לשון רבים. וענין הוי' אחד וענין יחיד).

ב) וזהו כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו כבוד היינו ל"ב נ"ח שהן כ"ב אותיות המלבישי' לע"ס שהן בחי' ל"ב שמות אלקי' שהן הצמצומי' של אא"ס ב"ה שברא עולמות עד אין קץ בהתחלקות עד אין קץ מינים ממינים שונים שכמו שאנו רואים התחלקות מיני הדצ"ח בעוה"ז ואין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה והמזלות מקבלי' מע"ש, והשרים מקבלי' משמרי האופנים כו' וכמו"כ הוא ריבוי התחלקות במלאכי' כו' ויש מלאכים מעלמא דאתגלי' ויש מעלמא דאתכסי', דהנה יש ב' בחי' במלאכי' שלמעלה יש מלאכי' שהם בחי' משפיעים שמשפיעים כל ההשפעות לעוה"ז ע"י המזלות כו' והם בחי' האופנים שאומרי' ברוך כבוד ה' ממקומו ברוך הוא המשכה שיומשך כבוד הוי' מבחי' מקומו שהוא מקומו ש"ע ואין העולם מקומו כו', וזהו"ע ברוך המקום והוא בחי' המשכת השפע דלעילא שממשיכי' האופנים באמרם ברוך כו' ויש בחי' מלאכי' שהם בחי' מקבלים כמ"ש וקרא זא"ז ואמר קדוש ותרגמו ומקבלין דין מן דין דהיינו שאינן בחי' משפיעים כלל למטה כ"א בחי' מקבלי' והיינו לפי שאומרי' קדוש כו' וכמ"ש במ"א דקדוש הוא בחי' רצוא וברוך הוא בחי' שוב והשרפי' הם תמיד בבחי' רצוא וביטול כו' ולכן הם נעלים מבחי' האופני' המשפיעי' כי הרצוא הוא מבחי' שם מ"ה והשוב מבחי' ש' ב"ן כו' וזהו"ע רוח האדם הוא העולה למעלה אדם היינו שם מ"ה ורוח הבהמה שם ב"ן היא הירודת להשפיע למטה כו', וזהו אלף אלפי' ישמשוני' ורבוז רבבן קדמוהי יקומון בדניאל סי' ז' פי' ישמשוני' הם המלאכים המשפיעי' למטה ע"י שאומרים ברוך ורבוז רבבן קדמוהי יקומון היינו המלאכי' האומרי' קדוש כו' היינו כמו שהוא ית' קדוש ומובדל וזהו קדמוהי ממש יקומון דהיינו למעלה מבחי' ברוך כו' ממקומו שהוא מקומו ש"ע בחי' ממכ"ע כ"א קדמוהי ממש בחי' מהו"ע ית' ועוז"ב פקודי דרנ"ב ב' ועמ"ש בביאור הזהר בשלח דמ"ח ע"ב גבי ת"ח כל משריין דלעילא וכל אינון רתיכין דענין משריין ורתיכין הם ב' בחי' הנ"ל ומשם יובן שהמלאכי' האומרים קדוש הם מעלים עמהם ג"כ המדריגות שלמטה מהם. ועד"ז י"ל שהם המעלים ג"כ התפלות והאוי"ר של האדם כו' ע"ש. והנה בכל בחי' מב' מדריגות המלאכי' הנ"ל יש כמה וכמה מלאכי' עד אין קץ כמ"ש אלף אלפין ורבוז רבבן ובגמ' ובמדרש אמרו אלף אלפי' מספר גדוד אחד אבל לגדודיו אין מספר כמ"ש היש מספר לגדודיו. וזהו ענין להודיע לבנה"א גבורותיו כבוד כו' פי' שכל העולמות וריבוי המלאכי' המשפיעי' והמקבלי' נבראו ע"י צירופי אותיות דבורו ית' שהם ע"מ שמהם נבראו כל העולמות שהם הכל גבורותיו שהם מיני צמצומים שהי' התחלקות ריבוי הצירופי' כ"כ וגם כי האותיות נק' אבני' שהם כמו בחי' דומם אצלו ית' וזהו ברוך עושה בראשית וארו"ל בראשית נמי מאמר הוא והיינו ענין במאמר א' יכול להבראות פי' בראשית הוא חכ' שמשם מקור התחלקות האותיות

וכנ"ל ולכן נק' מאמר א' אשר בחכ' עדין כל האותיות והצירופי' כלולי' יחד ומ"מ גם חכ' היא בחי' מאמר ועשי' ממש לגבי א"ס ב"ה כמ"ש כולם בחכ' עשית (אך פי' כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו היינו כי גם להיות התהוות דבור מן החכ' הוא ע"י גבורות וצמצומי' רבים כמבואר בת"א גבי פורים בד"ה כי אברהם שמהמוח יוצא ההמשכה דרך הגידים ללב שהם המדות ומן הלב אשר שם הריאה מתחיל להיות בחי' דבור שיוצא הבל מן הריאה ונעשה קול. נמצא שהתלבשות החיות מן החכ' אל הדבור הוא ע"י המדות שבלב ע"י הצמצומי' דרך נקבי' וחלונות עכ"ל ועמ"ש במ"א עפ"י מאמר הזו"ג קדושים פ"ו ע"פ לפני לא נוצר אל כו' וזהו ענין ב' הפסוקי' כבוד מלכותך קאי על עלמא דאתגלי' ומהו ג"כ המלאכי' האומרי' ברוך ובחי' כבוד הדר מלכותו היינו על התהוות עלמא דאתכסי' ובכלל זה השרפים האומרים קדוש כו' ועי' מזה בסידור וזהו ענין ברוך ה' מן העולם ועד העולם כו'.

קיצור. גבורותיו צמצומי' שיהי' התחלקות הדבור ומהו נמשך ריבוי התחלקות דבראי' דצ"ח. ומלאכי' ב' מדריגות קדוש וברוך ובכל בחי' רבוא רבבות כו' והם עלמא דאתכסי' ועלמא דאתגלי' הדבור מקבל מהחכ' ע"י המדות ע"י צמצומי' דרך נקבים וחלונות).

ג) אך עיקר פי' להודיע לבנה"א גבורותיו וכבוד הדר מלכותו בא להורות ענין עמוק. והוא איך שע"י תומ"צ ממשיכי' תוס' אור בבחי' הדבור עליון והוא מבחי' הדר מלכותו כו'. וזהו ענין יהא שמי' רבא מברך כו' וכמשי"ת בס"ד. והענין כי הנה ה' דהאדם הוא ה' הידיע' ורומז על האדם הידוע היינו האדם שעל דמות הכסא והוא בחי' תורה כרפי' זח"א נח דע"א סע"ב וכמ"ש זאת התורה אדם וכן כתיב וזאת לפנים בישראל שבחי' התורה שנק' זאת הוא לפנים בישראל שהיא מלובשת בתוך הפנימי' של ישראל פי' שכמו באדם הגשמי יש רמ"ח אברים ושס"ה גידים כמו"כ ממש הוא למעלה שעל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו שיש בו רמ"ח אברים ושס"ה גידים עד"מ והוא רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת שרמ"ח מ"ע נק' רמ"ח אברים דמלכא ושס"ה ל"ת הם נק' שס"ה גידים שבהם נמשך הדם שהוא הנפש כו' וע' באג"ה ד"ה אשרינו מה טוב חלקנו. והנה עד"מ באדם האברים הם כלים אכן בתוכם מלובש אור וחיות מהנפש בכל אבר לפי מזגו ותכונתו ודרך כלל הם ג' בחי' מח' ודבור ומעשה וגם בחי' הרצון שולט ומושל על כל האברים ומתפשט בהם להניע הרגל כפי רצונו ותומ"י שעולה כן ברצונו אוי מיד תתנענע רגלו שכל האברים בטלי' להרצון הנמשך ומאיר ומתפשט בהם וזהו עיקר בחי' אדם הנמשך ומתלבש תוך הגוף שהוא חיצוניות האדם א' הוא מח' ד' דבור מ' מעשה כו' ובכלל מח' הוא בחי' רצון וגם אית רצון ואית רצון והבל נק' מח' דכמה מחשבתין אינון כו'. ועד"ז יובן הנמשל למעלה בענין בחי' אדם שעל הכסא שהוא בחי' תורה יש ג"כ ב' בחי' הא' מה שהמעות הם נקראי' אברי' היינו בחי' כלי' חסד דרועא ימינא כו' וזהו הגק' כמראה

אדם בכף הדמיון כי הוא עדיין בחי' חיצוני' והב' הוא בחי' רצה"ע הנמשך ומאיר בהם. כי הנה יש בחי' רצה"ע שלמעלה מהחכ' ויש רצה"ת הנולד מהשכל והתורה והמצות נמשכו מרצה"ע ב"ה כי אורייתא מחכמה הוא דנפקת אבל שרשה הוא למעלה מהחכמה שהוא רצה"ע ב"ה והוא בחי' אדם ממש אדמה לעליון הוא אא"ס ב"ה ממש כי הרצון עליון הוא בחי' כתר שנק' ג"כ א"ס כו' ולכן נק' אדם אדמה לעליון והוא הנמשך ומתלבש בפנימי' הבחי' הנק' כמראה אדם רמ"ח אברי' כו' וכמ"ש בוח"ב משפטי' קב"ב א' אדם היינו אריך כמראה אדם היינו זעיר כו' ע"ש. וזהו וזאת לפנים בישראל ישראל היינו ז"א וזאת שהיא התו' היא מלובשת בפנימי' ז"א היינו אור א"א המלובש ב"א וכמ"ש בוח"ג אחרי ס"ו ב' בפני' בי גשבעתי כו'. וזהו שמברכי' עליה אקב"ו כו' שנמשכו מבחי' קדש העליון כו' וכנו' במ"א. והנה יש ג' מדריגות תורה ועבודה וגמ"ח תורה הוא בחי' המשכה מלמעלה למטה כו' (כמשי"ת) וגמ"ח הוא ג"כ בחי' השפעה מלמעלה לרוח שפלים ולב נדכאים כו'. ועבודה הוא בחי' העלאת מ"ן מלמטה למעלה שזו הי' בזמן בהמ"ק מעשה הקרבנות כו' דכתיב בהן לריח ניחוח אשה לה' כו' שהוא הכל בחי' עליות (ועמ"ש מזה בד"ה זכור ושמור בד"א. וזהו להודיע לבנה"א גבורותינו וכבוד הדר מלכותו הדר הוא לשון הידור והוא ע"י התכללות ג' גוויני' שהן תורה ועבודה וגמ"ח וכמו ג' גוויני' הקשת כו' שנא' כמראה הקשת כו' כן מראה הנוגה כו' כן הם ג' בחי' תורה ועבודה וגמ"ח. גמ"ח היינו השפעה מלמעלה למטה להחיות רוח שפלים ולב נדכאים כו'. אך המשכה זו היא עדיין בבחי' מקיף וימינו תחבקני, עבודה הוא בחי' העלאת מ"ן מלמטה למעלה שזו הי' בזמן ביהמ"ק מעשה הקרבנות כו' דכתיב בהן לריח ניחוח אשה להו' שהוא הכל בחי' עליות ותו' היא המשכה מלמעלה בבחי' פנימי' וזהו"ע ההידור מבחי' ג' גוויני' הקשת כו' ועי"ו ממשיכי' מבחי' עצמות אא"ס ממש שעז"נ הוד והדר לבשת כו' וכמ"ש במדרש ע"פ ולקחתם לכם פרי עץ הדר זה הקב"ה שנאמר הוד והדר לבשת ברבות אמור פ"ל כו' ועז"נ הנך יפה דודי כו' תפארת וכתר ענין א' הוא והו"ע יאר ה' פניו חכמת אדם חאיר פניו כו'.

קיצור. שע"י תומ"צ ממשיכי' הדר מלכותו והיינו להודיע לבנה"א הת"ה נק' אדם רמ"ח אברי' ושס"ה גידים ובתוכם הרצון וג' לין גופא דרועא ימינא ודרועא שמאלא תורה עבודה וגמ"ח אדם אדמה לעליון. הדר ג' קוין כמראה הקשת, הוד והדר לבשת, גם הדר מלכותו ע"ד אגוסטוס יושב).

ד) והנה עתה משחרב ביהמ"ק תקנו אכנה"ג את התפלה במקום קרבן כו' שבחי' תפלה היא ג"כ בחי' העלאת מ"ן מלמטה למעלה וכדכתיב אליך ה' נפשי אשא שירצה ליכלל ביתודו ית' (ועמ"ש בד"ה לבבתי אחותי) ובחי' תו' היא בחי' המשכה מלמעלה למטה כנ"ל אך א"א להגיע לבחי' תורה בלתי התפלה שקודם לכן כי אורייתא היא מחכ' הוא דנפקא

כנ"ל והחכ' מאין תמצא וא"א להגיע לבחי' אין בלתי שימסור נפשו תחלה להוי' א' בתפלה שע"י המס"ג דוקא שבתפלה שמבטל רצונו לגמרי מפני רצון עליון ב"ה אזי מגיע לבחי' אין שהחכ' נמשכת משם (ועמ"ש בד"ה כי תבואו אל הארץ ושבתה הארץ ובד"ה קחו מאתכם תרומה) וכמארז"ל האומר אין לי אלא תורה אפי' תורה אין לו כו' דמאחר שלא מסר נפשו תחלה בביטול האמיתי כו' אינו מגיע לבחי' האין כלל שהחכ' של תו' נמשכת משם ולכן אפי' תו' אין לו וכדכתיב יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני ותהי יראתם אותי כו' וכתוב שם להלן ואבדה חכמת חכמיו כו' כנ"ל שאפי' תורה אין לו (ועמ"ש בענין על מה אבדה הארץ על שלא ברכו בתורה תחלה וזהו אל יתהלל החכם בחכמתו כו' כ"א בזאת יתהלל כו' בזאת היינו יראה וזהו השכל וידוע אותי דעת לשון התחברות וח"י חוליות השדרה שכנגד ח"י ברכאן דצלוחא נמשכי' ממוח הדעת וזהו והי' חוסן כו' יראת ה' היא אוצרו וכמ"ש במ"א) כ"א שמוסר נפשו תחילה בתפילה כו' שמגיע לבחי' אין שחכמת התו' נמשכת משם או יוכל להגיע לבחי' תורה (וזהו ענין הדר הוא לכל חסידיו כו' בחי' הדר והתכללות רו"ש כנ"ל) וזהו וידבר הוי' אל משה לאמר משה הוא הדעת שבכא"א מישראל וזהו וידבר ה' אא"ס ב"ה לבחי' משה וזהו הדעת של כנס"י לאמר פי' שנמשיך ההמשכה מאא"ס ב"ה לבחי' משה שהוא הדעת של כנס"י כו' בכדי שיוכלו כאו"א מישראל לאמר תמיד שיהי' אמירתו אותו פ' כו' כי למעלה הוא למעלה מהומן כו' ולכן בכל עת שא' מישראל לומד איוז פ' בתורה שורה בו דבר ה' שדבר בסיני אל משה כו' וכדכתיב ודברי אשר שמתי בפין אשר שמתי כבר בסיני בדברי אל משה כו' אז שמתי בפין שתוכל לאמר בכל עת שיהי' דומה כיום שנא' למשה בסיני כו' וזהו דכתיב לאמור כו' כנ"ל שהוא הדבר אשר שמתי בפין כנ"ל וד"ל. וזהו מ"ד הרחב פין ואמלאהו כו' שאמרז"ל פ"ז דברכות ד"ג ע"א ע"ז בד"ת כתיב כו' פי' שקודם לכן כתיב אנכי ה' אלקיך המעלך מאמ"צ שהוא בחי' יצ"מ שבתפי' שעולי' ממצרים בעלי' אחר עלי' כו' שוהי סדר התפלה הכל בחי' עליו' עלי' אחר עלי' תחלה ברוך שאמר ואח"כ יוצר אור כו' ואח"כ ק"ש ושמו"ע כו' (ועלי' זו הכל ע"י אנכי ה' אלקיך המעלך והיינו כי אלמלא עוזרו אין יכול לו כמ"ש בד"ה אני ה' דפ' ציצית ובד"ה כי תצא למלחמה גבי ונתנו ה' אלקיך בידיך והיינו ג"כ ע"י התומ"צ כי ומקבלין דין מן דין) ואחר העלי' ממצרים שוהי המעלך כו' כתי' הרחב פין שזוהי כתי' בד"ת שאתה צריך רק לפתוח פין בד"ת. ואנכי אמלאהו שדבר הוי' ישרה בתוכו שתיכף כשיפתח פיו בד"ת או בד"ס שחמורים מד"ת אזי ישרה בו האא"ס ב"ה דבר ה' שדבר אותו הלכה או הפ' בסיני וזהו ואמלאהו כדכתי' ודברי אשר שמתי כבר בפין כנ"ל (וזהו ענין ובתים מלאים כל טוב בתים הם צירופי אותיות התורה וכתוב בהו אשר לא מלאות ע"י אתדל"ת כ"א שנמשך באתדל"ע ואמלאהו) וזהו כאשר דברת כבר לאמר שיוכל כאו"א מישראל לאמרו בכל עת כמו שנאמרה בסיני כנ"ל ומה שחמורים ד"ס יותר משל תורה הוא מפני שע"י

עבירות שעוברי' על המצות שנכתבו בתו' כו' עושי' מסך מבדיל ביניכם ובין ה' כו' כדכתי' עונותיכם מבדילי' כו' ולכן ד"ס שהם גדרים וסייגים לתורה כו' שהם למטה שעושים סייגים לתו' שלא יובדל ויוסתר אור השפע שנשפע למטה כו' כשעוברים על דבריהם אזי עושים מסך מבדיל שמבדיל למטה שלא יושפע למטה כו', ולכך הם חמורים מד"ת עצמן שכשעוברים על ד"ת עצמן עושי' מסך מבדיל למעלה למעלה כו' וכשעוברי' על ד"ס עושי' מסך מבדיל למטה להסתיר אור השפע שלא יושפע למטה כנ"ל והעיקר הוא שיושפע למטה כו' לכך חמורים הם ד"ס משל תו' וכנ"ל.

קיצור. ענין תפלה במקום קרבנות וש"א להגיע לתו' כ"א ע"י תפלה בחי' מס"נ בחי' אין והחכ' מאין תמצא נותן התו' לשון הזה בכל יום נמשך כמ"ש בד"ה אכלוהו היום מאין וידבר לאמר, ודברי אשר שמתו בפ"ך הרחב פיך ואמלאהו כאשר דברת לאמר.

ה) וזהו ועתה יגדל נא כח אד' כו' פי' ועתה הוא בחי' שית אלפי שני דהוי עלמא כו' שהם הכל בחי' עליות וירידות כי ששת ימי המעשה הוא בחי' ירידות כו' וימי השבת הוא בחי' עליות כו' שכל שבת הוא נק' שבת בראשית כמו בשבת הראשון ששבת מכל המעשים כו' (ע' מענין ועתה ברבות בראשית פכ"א ובמ"א אות ע' סעי' ס"ט ועמ"ש בד"ה ראשי המטות בענין זה הדבר כו' ויהי' זה הדבר עצמו שנאמר מאז ומקדם כו') יגדל נא פי' שיגדל ויומשך הכח מבחי' יר"ד רבתי דיגדל שהוא מקור התו' כי ביו"ד נברא העוה"ב, ויו"ד רבתי גבוה יותר כו', וזהו כוונת רז"ל כל העונה אישר"מ בכל כחו כו' פי' שמי' רבא הוא בחי' הוא ושמו בלבד (שהי' קודם שנברא כו') ובכל כחו הוא התו' שנק' עוז וכח וכדכתי' ה' עוז לעמו יתן כו' (ועמ"ש מזה בד"ה בחדש השלישי בת"א ומ"ש בענין ועוז מלך משפט אהב ע"פ ואלה המשפטים דבחי' עוז שרשו מגבו' דעת"י שבמו"ס. אך פי' העונה אישר"מ בכל כחו אף שזוהו ע"י עסק התורה שנק' עוז וכח אך פי' בכל כחו קאי ג"כ על האדם והוא ע"י התפלה כנז"ל ש"א להגיע לתורה כ"א ע"י התפלה כו' וזהו בכל כחו כדפי' בזהר פ' פנחס דר"כ ע"ב ע"פ כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה ובפי' הרמ"ז שם דכח היינו המקיפי' של הנשמה הי' יחידה והוא בחי' רעוד"ל בכל מאודך וכמ"ש מזה בד"ה כי תצא כו'. ועו"ל פי' בכל כחו קאי על ג' בחי' תו' ועבודה וגמ"ח כי כח היינו ב"פ יד והיינו בחי' חו"ג שהן ב' ידות והן גמ"ח וימינו תחבקני, ועבודה שהוא העלאת והן יד הגדולה ויד החזקה אך יש עוד יד הרמה שהוא קו האמצעי תפארת שנק' כח שכולל ב' ידות חו"ג וזהו"ע תו' שנאמר בה מימינו אש דת כו' וזהו בכל כחו כו', והנה שמי' רבא תרגום של שמו הגדול ואנו אומרים יתגדל ויתקדש שמי' רבא ע"ש מ"ש ביחזקאל והתגדלתי והתקדשתי ועמ"ש ברבות ר"פ קדושי' ובזח"ב ז"ב גו"א קע"ד א' ח"ג רע"א. וזהו ענין יגדל נא כח וזהו יהא שמי' רבא מברך לעלם ולעלמי עלמי יש בו כ"ח אותיות. והנה מברך פי' בזהר ח"ב תצוה קפ"ז א' פי' מברך

שירותא קשה וסופי' רך מ"ב קשה ודינא איהו ודאי ולבתר רך כו' וע'
 במק"מ שם ובסה"מ דצ"ג סי' קס"א ויש לומר כי מ"ב היינו תפילה שהיא
 העלאה וכל העלאות ע"י שם מ"ב ולכן בפי' ראשונה דק"ש הוא שם מ"ב
 כמ"ש במ"א ומה שנק' קשה כי התפי' נקרא עבודה קשה כמ"ש בת"א
 פ' שמות בד"ה קול דודי וכמ"ש ברבות כי תשא ע"פ כי עם קשה עורף
 אתה שהו"ע המס"ג ועמ"ש בד"ה ראה אנכי בענין פי' משכיל לאיתן כו'
 ובחי' רך הוא עסק התורה ועמ"ש מענין ר"ך בד"ה אני לדודי בפי'
 הרועה בשושני' דפי' רז"ל שלבו רך כשושנים והוא ע"ד מארז"ל לעולם
 יהא אדם רך כקנה שזוה"ע ההפרש בין עולם התיקון לעולם התוהו
 שבעולם התוהו הי' המדות בבחי' קשה כארו ובעולם התיקון נעשו בבחי'
 רך והיינו ע"י המוחי' המתלבשי' בהם שבחי' החכ' הוא הביטול והאיש
 משה עניו מאד כו' וז"ש יצ' רך לבבך מלכי' ב' כ"ב י"ט ובש"ב ססי'
 י"ג ואנכי היום רך ומשוח כו' וא"כ סופי' רך זהו"ע כשנמשך גילוי ח"ע
 וביטול והיינו ע"י עסק התו' שהיא המשכת חב"ד בהמדות ועי"ז נעשו המדות
 רכים כקנה ואי"ז סותר לבחי' מ"ב קשה כי זהו כמ"ש במדרש שה"ש
 ע"פ יונתי בחגוי הסלע שהם מתגברי' נגד המונעי' מעבודת ה' כחיות
 להכניע הרע וזהו"ע הקושי קשה עורף כנ"ל אבל אצל הקב"ה נעשי' כיונה
 תמה ושומעין לו כו' וזהו ענין רך) ואז קורעי' לו גז"ד של ע' שנה כו'
 פי' ע' שנה הם ז"מ הרעות שנמשכו מזמ"ל דתוהו שנפלו בשב"כ שישנן
 ג"כ בנה"ב של כל א' מישראל שהם ז"מ הרעות וכל מדה כלולה מיד
 כו' ועי"ז שיקרא אישר"מ בכל כחו כו' יהי' קורעי' לו גז"ד של ע' שנה
 שיקרע אותם וישברם לאכפי' לסט"א כו' וכדתי' כהמס דונג מפני אש
 כו' (וענין קורעי' ע' בהרמ"ז קדושי' ד"פ דנמשך משם קבל רגת עמך
 שבאנא בכח כו' ע"ש שהוא ע"י כפיית והמתקת הדינים בשרשן וז"ש
 יגדל נא כח אד' דוקא כי אד' הוא אותיות דינא אך האלף דאד' הוא
 המתקת הדין כנו' בסידור שער ר"ה אד' שפתי תפתח כו'. והנה האלף
 דאד' נמשך ביו"ד דשם הוי' כי תמונת אלף הוא יו"ד וכמ"ש בוח"ב
 פקודי דרל"ה ע"ב ובמק"מ שם ובחי' יוד דשם הוי' הוא הנק' כח אד'
 והיינו כי מקור ההמשכה בח"ת נמשך מח"ע בחי' סוכ"ע כו'. אך הנה
 לפני יג"מ נאמרו ב' שמות הוי' ופסיק טעמא בינייהו כמבואר ביאור
 הענין בת"א בד"ה ועשית ציץ גבי קדש למד למטה והוי' למעלה כו' אשר
 בחי' ש' הוי' הראשון זהו"ע עד שלא נבה"ע הי' הוא ושמו בלבד זהו"ע
 שמי' רבא ועי"ז מורה היוד רבתי דיגדל שהוא מבחי' י' דשמי' רבא
 כו' ע"כ משם נמשך ההגדלה של כח אד' כו'.

א) ביאור ע"פ ועתה יגדל היוד רבתי. צ"ל תחלה ענין קו המדה שנו'
 בזהר שנק' בוצינא דקרדוניתא ופי' שקו המדה הוא הקו"ח הנו'
 בע"ח שהוא נמשך מאא"ס ב"ה שהוא נמשך ויורד בכל הע"ס והוא נק'
 קו המדה (הנה מ"ש שקו המדה הוא הקו"ח לכאורה זהו דבר חידוש כי
 בוצד"ק היינו גבו' דעתיק המלוכש במו"ס ומהו ענין להקו"ח שלמעלה גם
 מא"ק. אך בזהר הרקיע בראשית דט"ו פי' בוצד"ק ג"כ למעלה מא"ק

ונתלבש תוך א"ק כו' וע' מזה ג"כ בסה"מ סי' קע"ו ד"ה מתניתין בטהירו דק"ח סע"ב. ואפשר לפמש"ש בזה דגם למעלה מא"ק יש דוגמת עתיק ונמשך ממל' דא"ס כו' א"כ בחי' בוצד"ק היינו גבו' דעתי' הנ"ל ואפשר מתלבש ג"כ בחכ' שבכתר דא"ק וזהו"ע ראשית הקו שנתלבש בכתר דא"ק והוא בחי' קו המדה. אלא שלפמ"ש בזה הרקיע שם משמע דהקו"ח זהו למעלה מבוצד"ק כי פי' שם שבוצד"ק הוא דוגמת יסוד דנוק' כך הוא למעלה במל' דא"ס והקו"ח יורד ונמשך ומתלבש בה כעין חוט של חסד כו' והוא מלמעלה מבחי' מל' דא"ס כו' ע"ש, אכן רבינו ז"ל נראה מדבריו בכמה דוכתי' דלא העמיד יסוד על דברי המקובלי' הנ"ל מה שלא נרמו בע"ח ומפרש שהקו"ח נמשך ג"כ ממל' דא"ס ע"כ פי' דבוצד"ק זהו הקו"ח. וגם לדבריהם עכ"פ הקו"ח נמשך ומתלבש בבחי' בוצד"ק כנ"ל וכמו בעתיק דאצי' הנמשך ממל' דא"ק הנה חכ' שבכתר שבו גבו' דעתי' נק' נוק' לגבי כתרא עילאה שבו מלובש חסד דעתי' כדפי' הרמ"ז בפ' ואתחנן דרס"ה ע"ב גבי היושבי בשמים ובפ' שופטי' דער"ה א', כך עד"ו לדברי הו"ה הנ"ל יתכן בחי' אלו גם למעלה מא"ק כו' וא"כ הקו"ח שהוא חוט של חסד דעתיק דא"ק נמשך ומתלבש תוך בוצד"ק שהוא גבו' דעתיק הנ"ל שבחכ' שבכתר דא"ק כו' ואפשר שזוהו נמשך בחי' הברכה ותוס' אור שבקו המדה דוגמת מ"ש בסוף האדר"ו דרצ"ו ע"ב ע"פ כי שם צוה ה' את הברכה. ואפשר שגם עפמ"ש בע"ח י"ל קרוב לזה והוא דמבואר בע"ח ובמ"ח מס' עתיק שיש בעתיק ג"כ דכר ונוק' שהם מ"ה וב"ן והנה בוצד"ק הוא מבחי' ב"ן כמש"ש וכדלקמן א"כ הוא מבחי' נוק' דעתיק והקו"ח הנמשך בעתי' י"ל ראשית גילוי והתלבשות בדכורא דעתי' אלא שבעתיק מ"ה וב"ן דו"ג מיוחדי' בתכלי' בפרצוף א' וכמו"כ י"ל עד"ו גם בבחי' עתיק שלמעלה מא"ק כו' וע"כ פי' כאן שקו המדה הוא הקו"ח כו'. וע' בפ' שמיני דל"ו סע"א ע"פ יברכך ה' מציון ובפי' הרמ"ז שם וע' בפ' צו דל"א סע"א ובפ' ויקרא די"ג ע"א וע' באג"ה בד"ה חסדי ה' כי לא תמנו כו' חסד עילאה כו' בלי גבול ומדה י"ל היינו שחוט של חסד דעתיק שלמעלה מגבו' דעתיק קו המדה כו'). והענין הוא שלכך נק' בחי' קו המדה לפי שהוא מודד לכל הע"ס שיוכלו ליאצל ע"ס מאא"ס ב"ה. כי הנה אא"ס ב"ה כשמו כן הוא שגם האור הנמשך ממנו (היינו בחי' שמו ה' הוא ושמו בלבד) הוא א"ס ממש בלי גבול ותכלית כלל ולכך אי אפשר שיאצל ממנו בחי' ע"ס שיהי' בבחי' התחלקות לע"ס בלתי שיהי' קו המדה (לפי' בזה שם כי טבע החסד להתפשט עד בלי די והמדה וגבול נמשך מבחי' הדין שממנו נמשך הצמצום ושרש אור זה עשה מדה וגבול בתחילת האצי' לכן כשירד אור זה בעולמות נק' קו המדה כי הוא נותן מדה ותחום וגבול לכל הספי' ואו' עד פה תבא ולא תוסיף עכ"ל. וע' בת"א גבי פורים בד"ה להבין ההפרש שבין מצות ת"ת גבי ומה שנאצלו ע"ס כו' היינו בבחי' הקו"ח כו' בחי' גבול ומדה והוא ראשית הגילוי בחכ' כו' עכ"ל וכנ"ל ששרש הגבול ומדה הנמשך מגבו' דעתיק שהוא מל' דא"ס ראשית גילוי הוא בחכ' שבכתר כו') והיינו

כי בלא קו המדה אוי כשהי' נאצל בחי' חכ' וכדומה היתה נמשכת בבחי' א"ס ממש ולא הי' אפשר שיאצל מדה אחרת שלמטה הימנה כי לא היתה פוסקת כלל בבחי' חכ' מלהיות נמשך שיוכל ליאצל מדה אחרת שהיא מדת חסד וכדומה ולא הי' אפשר כלל אז שיומשך מאא"ס ב"ה בחי' ע"ס בבחי' התחלקות ולזה הוא הקו המדה שהוא המודד כל הע"ס שיהי' בבחי' מדה פי' שהמדידה שלו הוא בחי' צמצום והסתר שכשנאצלה בחי' חכ' אוי הוא מודדה שיהי' נמשכת בבחי' מדה וגבול כמה במדה יומשך ויאצל בחי' חכ' ולא יותר שלא תהי' נמשכת בלי גבול כ"א תיכף כשכלה שיעור מדתה של המשכת החכ' אוי הוא מסתיר את אור החכ' שיפסוק מלהיות נמשך עוד ואוי יתחיל להיות נמשך מדה אחרת שהוא מדת חסד שלמטה ממנה וכן במדת החסד הוא מודדה בשיעור ומדה כמה יומשך ממדת החסד וכשנמשך מדת החסד כשיעור מדתו אוי הקו המדה הוא מסתיר ומצמצם את אור החסד שיופסק מלהמשיך עוד ויתחיל להיות נמשך מדת גבו' שלמטה הימנה ועד"ו הוא בכולן (וזהו ע"ד מארז"ל לעולם ישלש אדם תלמודו שליש במקרא כו' נמצא זהו בחי' מדה לשיעור התפשטות החכמה וכן במדות ארז"ל המבזבו אל יבזבו יותר מחומש כו') וזהו ענין קו המדה שהוא עושה שיוכל להיות נמשך מאא"ס ב"ה שכשמו כן הוא בלתי גבול ותכלית בחי' ע"ס בבחי' התחלקות והוא כנ"ל שהוא מודד כל א' במדה כמה יומשך ולא יותר שמצמצמו ומסתיר אורו ומתחיל להמשיך המדה האחרת כו' משא"כ זולתו לא הי' אפשר לימשך כלל מאא"ס ב"ה בבחי' התחלקות לע"ס (וזהו שקו המדה הוא גבו' דעתיק המלושב בח"ס. כי הנה מבואר במ"א בפ"י יהי רצון ששרש בחי' החיוב והגבול נמשך מצד החכ' אבל הכתר ורצה"ע כולו רחמים פשוטים ואין בו שום מקור בחי' דין כלל וע"כ גם בחי' קו המדה מתחיל רק מבחי' חכ' היינו ח"ס חכ' שבכתר שם נמשך בחי' הגבול דע"י להיות מגביל כל ההמשכות כפי שמחייבת הח"ס אבל בחי' כתר שבכתר הוא למעלה עדיין מבחי' קו המדה כו'. ובמ"א עפ"י מאמר הזח"ב פקודי דרל"ג נת' שיש כמה בחי' בקו המדה היינו קנה המדה וקו המדה אשר בקנה המדה נמדד עלמא דאתכסי' ובקו המדה עלמא דאתגלי' ואפשר קנה המדה הוא דכורא וקו המדה הוא ב"ן נוק' ועלמא דאתכסי' י"ל סוכ"ע ועלמא דאתגלי' ממכ"ע כי סוכ"ע ג"כ בגדר עלמין כו'. גם נת' במ"א בד"ה אתם נצבים ענין תשקל בפלס כו' שיש בחי' פלס שבו נשקל בחי' הרים הגבוהים חג"ת דא"א ויש בחי' מאזנים שבהם נשקלים הגבעות חג"ת דז"א כו') ומכ"ז יובן ג"כ ענין התחלקות העשרה מאמרות שמהן נתהוו ריבוי הנבראים אין קץ ותכלית ששרש התחלקות כ"ב אותיות הדבור נמשך מן החכ' בחכ' יסד ארץ אבא יסד ברתא כי התחלקות האותיות זהו ג"כ ע"י ה"ג קו המדה שבחכ' ע"ד מדידת הע"ס ע"י החכ' וזהו ענין ל"ב נ"ח שהן ע"ס וכ"ב אותיות כמ"ש בס"י בתחלתו.

ב) אך י"ל משנז"ל שהקו המדה הוא נמשך ויורד בכל הע"ס איך שייך בבחי' שלמעלה מהמקום מעלה ומטה. והענין הוא שאין הפי' של

בהי' מעלה ומטה בבחי' מקום ח"ו כ"א הפי' של מעלה ומטה הוא בבחי' ומדריגה שבחי' חכ' הוא געלה במדריגה מבחי' מדת חסד שהיא למטה ממנה במדריגה וכן מדת חסד היא געלה במדריגה מבחי' גבו' שלמטה הימנה במדריגה וכן בכולן הפי' של בחי' מעלה ומטה הכל הוא במדריגה כו' (ועד"ז) ג"כ בענין קו המדה שראשית הקו וגילוינו בח"ס ודאי הוא געלה במדריגה מבחי' היותו נמשך ומתלבש אח"כ בבינה דאצי' הנק' ג"כ בוצד"ק ומודד ע"ס דו"א כו' ומכש"כ מכמו שנמשך ומתלבש אח"כ במל' דאצי' הנק' ג"כ קו המדה בזח"ב פקודי דרל"ג א' דהיינו אמה ש' ב"ן ע"ש במק"מ וגם איתא שם כי יש בחי' מדה הנמשך משם שבא בחילופי אתון ושם אהי' מתחלף על אותיות בוכו ונודע דחילוף אתון זהו העלם והסתר וכענין אחד בחילופי אתון ועד דאעפ"כ אין ערוך יחודות לגבי יחוד'ע. וע' בתניא סוף ח"ב פי' שהוא כמו אור המאיר בלילה מאור הירח ואור הירח הוא מאיר מאור השמש כו' ולכן שם בוכו בגי' דל ובגי' הדיוט ונק' ברכת הדיוט אל תהי קלה ע' בזח"ג נשא קכ"א ב' ובפי' הרמ"ז שם, ואפשר זהו פי' אשרי משכיל אל דל להמשיך בבחי' דל הנ"ל תוס' אור מבחי' משכיל וכמ"ש לקמן בענין יגדל נא כו' וזהו ענין ר"ת אתה גבור לעולם אד' ר"ת אגל"א שהוא המשכת האלף פלא בבחי' גל"א גי' דל כו' כמ"ש במ"א בדרוש כוונת המקוה) ובוה יובן ענין ועתה יגדל נא ביד רבתי פי' יו"ד סתם הוא חכ' דאצי' ויוד רבתי הוא ח"ס דא"א שלמעלה מאצי' כי חכ' דאצי' מתפשט בל"ב שבילין אל בינה משא"כ ח"ס דא"א כו' (ולכן נק' היוד רבתי כי ענין אתון רברבין מורים על שנמשכי' מא"א בחי' א"ס משא"כ אתון זעירין באים מז"א כו' וזהו ג"כ ענין שמי' רבא) וזהו בחי' יוד רבתי שביגדל והוא בחי' קו המדה היינו גבו' דע"י שמתלבש במו"ס דא"א וזהו יגדל נא שיומשך מן ראשי' הקו שזהו היוד רבתי דיגדל שהוא ראשית דקו המדה שישראל יכולי' להמשיך מן ראשי' הקו מפני ששרשן הוא מראשית הקו שישראל עלו במח' הקדומה כו' ופי' ראשית הקו היינו עד"מ חבל שראשו עב מאד ואח"כ כל שנמשך למטה הולך ומתקצר כו' וכך הוא בחי' השתלשלות והתהוות מתיקות התפוח ממתיקו' רוחני שבמזל כו' ועד"ז גבוה מעל גבוה הרי כל מה שנמשך למטה הולך ומתקצר וכידוע מענין נר"ב שהם יחידות עשירות מאות כו' ולכן ראשית הקו המדה נק' יוד רבתי ואח"כ נעשה יוד סתם כו' ויש יוד זעירא כו' ונש"י ממשכי' תוס' אור מראשי' הקו להיות נמשך בתוס' ברכה כו' והמשכה זו היא בבחי' מל' וזהו כח אד' ע' בסידור שער ר"ה ע"פ אד' שפתי תפתח כו' וע' בזח"א בראשית כ"ד ב' בענין מדה. ואפשר שיובן ענין תוס' ברכה זו ע"ד הנז' בזח"א בראשית דל"ז סע"ב ג"ח א' בענין אריכות ימים שהי' קודם המכול שהי' לפי שבאה ההמשכה מאריך משא"כ אח"כ שנמשך רק מזעיר כו' ע"ש במק"מ והיינו כי בא"א הוא בחי' אלפי' חשבון גדול כי הע"ס כלולי' מיוחד ויוד מיוחד כו' משא"כ בו"א א"כ ממילא מובן איך שייך תוס' ברכה בבחי' המדה אף אם הוא מדה אחת ודוגמת מ"ש גבי מחצית השקל דא יוד

העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט כי ע"ס הן עשר ולא תשע עשר ולא י"א וכמ"ש ברע"מ ר"פ תשא וכ' בפרדס שער א' פ"ו העשיר דא עמודא דאמצעייתא כו' עכ"ז אין לו להרבות כללות על יותר מע"ס אלא עשירותו יהי' בריבוי השפע ואור או היותו כלול מעשר פעמים הרבה כו' והדל לא ימעיט כו' אין עניותו לפחות מע"ס כלל שאין לפחות מהן בענין עשר ולא תשע אלא עניותו הוא במיעוט שפעו או מיעוט כללות מהעשר כו' ע"ש באריכות, הרי שעם היות המדה אחת ממש בבחי' יוד והוא חכ' הכלול מע"ס עכ"ז יש חילוק עצום בין ע"ס שבבחי' עני מן הדעת לגבי ע"ס שבבחי' עמודא דעמצעייתא הנק' עשיר כו' שהן בריבוי שפע ואור כו' וכמו שאין ערוך ע"ס שבנה"א ההדיוט שבישראל שהן ממדריגות התחתונות דע"ס דעשי' לגבי ע"ס שבנה"א של מרע"ה שהן מרוממות האצ"י כו' וכמו שאין ערוך ע"ס שבנה"א של ההדיוט שבישראל שהן ממדריגות ולא תשע עשר ולא י"א כו'. ועד"ז יובן ענין יגדל נא עם היות הכל בחי' יוד אמנם לפי כי ביגדל היות רבתי זהו מורה על שהמשכה של הע"ס יהיו באין בריבוי שפע ואור עצום במאוד כו'. ויובן עוד עפמ"ש בפרד"ס שער מהות והנהגה פ' י"ג היחוד השני והוא להשפיע שפע רב דרך הצינורות ביותר על ענין הבריאה כו' ע"ש והגדלה זו נמשך עד בחי' מל' שהוא בחי' ע"מ ע"ס דב"ן להגדילם להיות מאירים בריבוי אור ושפע ע"י שיומשך ממל' דא"ס במל' דאצ"י ומזה יומשך הגילוי למטה כי עכשיו אותותינו לא ראינו כרחל לפני גחזיה נאלמה אבל ע"י המשכה זו יהי' הגילוי למטה כי פי הוי' דבר ועמ"ש בת"א סד"ה ואלה שמות כו' הפרש בין כשהדבור מקבל מבחי' יעקב ובין כשמקבל מחכ' עילאה כו'.

קיצור אות א'. נת' ענין קו המדה שהוא הקו"ח שמודד לכל הע"ס עד פה תבא החכ' ואח"כ יתחיל החסד וממנו נמשך ג"כ הע"מ ובהג"ה נת' שקו המדה בוצד"ק הוא ב"ן דעתיק בחי' נוק' והקו"ח בחי' חוט של חסד מ"ה דעתיק דכורא והיינו כענין חו"ג דעת"י המתלבשי' בכתרא ומו"ס ושכמו"כ יש בחי' אלו למעלה מא"ק, ומזה יובן ג"כ ענין תוס' ברכה דקו המדה מבחי' חוט של חסד המתלבש בבוצד"ק.

(ב) **והקו** המדה נמשך מלמעלה למטה שראשית הקו הוא בחי' עליונה יותר כו' (ושיש כמה בחי' מדריגות קו המדה) וזהו יגדל נא יוד רבתי להמשיך מראשית הקו המדה שבח"ס (וענין הברכה בבחי' מדה יובן מענין אריכות ימים שלפני המבול ומענין מ"ש בפרדס גבי העשיר לא ירבה וע' לקמן אות ג' וסוף אות ד' גבי ואמלאהו).

(ג) **כאשר** דברת לאמר. פי' זה הכח שיש בישראל להמשיך מראשית הקו הוא ע"י בחי' דברתי לאמר שהו"ע עסק התורה שהוא בחי' דברי אשר שמתו בפיו. והענין כי משה הוא בחי' יסוד אבא זהו וידבר ה' אל משה שה' הוא אא"ס ב"ה שנמשך ומאיר ומתלבש ביסוד אבא והיינו ענין וידבר ה' אל משה, דבר אל בניי פי' בניי הם בחי' נו"ה (כי ישראל היינו ז"א ובניי הם נו"ה ולפי"ז סדר המשכה זו מיסוד אבא

אל נז"ה דז"א היינו כי יסוד אבא מתלבש בז"א ועם היות עיקר התלבשותו בקו האמצעי דז"א עכ"ו ודאי אורו מאיר ג"כ לנז"ה דז"א. א"נ י"ל ישראל זה היינו ישראל סבא ועמ"ש מזה סד"ה ואלה שמות אך פי' ראשון עיקר) שמשם נמשכים כללות נש"י (כי ברא כרעא דאבוהי הוא כרעא היינו בחי' רגל וכביטול הרגל אל הראש כו' וזהו וכל בניך לימודי ה' ע' זח"ב תרומה ק"ע ע"א ח"ג שמיני ל"ו סע"א ס"ב א' אמור צ"א ב' וע"ש פ' אחרי דס"א א' בפ"י לשון לימודים דנז"ה נק' לימודי הוי' והיינו לפי שהם מקבלים משם הוי' שבתפארת דז"א שבו מלוכש יסוד אבא. ובמד"ר ס"פ ויגש אבל לעוה"ב אני מלמד בכבודי שנא' וכל בניך לימודי הוי'. וכ"ה עוד ברבות פ' בשלח ר"פ כ"א אכן ברבות פ' תצוה ר"פ ל"ח איתא אלא שהוא נעשה תלמידו של הקב"ה שנא' וכל בניך לימודי הוי' משמע דהיינו גם עתה אלא שלעתיד נא' ולא יכנף עוד כו' והיו עיניך רואו' את מוריד שיהי' בחי' זו בגילוי ממש וע' ברבות ס"פ כי תצא וע' עוד בזח"ג ס"פ צו דל"ה א' בפ"י חתום תו' בלימודי ובפ"י הרמ"ז שם שלימודי הם נז"ה הנקראים כן מפני שבהם מתגלה אור יסוד אבא שהוא התו' כו' וע' מענין נז"ה באג"ה סי' ט"ו וז"ל ואח"כ בבוא ההשפעה לידי מעשה כו' צריך להתיעץ איך להשפיע כו' ובחי' עצה זו נק' נז"ה שהן כליות יועצות וגם תרין ביעין המבשלי' את הזרע כו' עכ"ל. ומה יובן הא דנז"ה נק' לימודי הוי'. והנה שרש עצה זו נמשך ממקום גבוה כי דוקא מי שהוא חכם גדול יכול להשפיע וכמ"ש בפע"ח שער העמידה פי"ד פ"י אל עליון שהוא כתר גומל חסדים טובים נז"ה הרי נז"ה נמשכי' מהכתר כו' ועמ"ש מזה בביאור דאלה מסעי ואפשר שזהו"ע וידבר ה' אל משה דבר אל בניי שכדי שימשך ממשה שהוא יסוד אבא אל בניי נז"ה הוא ע"י המשכת אא"ס וכתר עליון ליסוד אבא כו' ולכן נא' עצות מרחוק כו' מבחי' אחכמה והיא רחוקה ממני וע' זח"א בראשית ח' א' ודרי"ט א'. ובפרד"ס בעה"כ ערך לימודי ה' כ' נק' נז"ה והטעם כי שניהם מלומדים ומרשפים הלימוד והנבואה מתפארת הנק' הוי' כו' עכ"ל וע' בזהר ס"פ צו ל"ה א' דעם היות התו' והנבואה שניהם נשפעים ע"י נז"ה אך השפעת לימוד התו' נמשך מבחי' עליונה יותר ועמ"ש בפ"י הרמ"ז (שהאריך) הוי' ההמשכה שנמשכה מאא"ס ב"ה אל משה שהוא בחי' יסוד אבא נמשכה למטה אל בניי שהם נז"ה שמשם מקור נש"י בכדי שיוכלו אח"כ נש"י לאמר שיהיו בחי' ודברי ממש של אא"ס ב"ה אשר שמת' בפ"ך כו' שלעולם כאשר בניי אומר פ' זה בפיו אוי שורה בו דבר ה' שאמר פ' זה למשה בסיני והוא מפני שכשהי' דבר ה' של זו הפ' נמשך לבחי' משה שהוא המשכת אא"ס ב"ה ליסוד אבא (ולפי"ז בחי' דבור זה היינו מל' דא"ק שנעשה עתיק לאצ"י וכמ"ש הרמ"ז בראשית ד"ד ע"ב ע"פ ואשים דברי כו') אוי נמשך האא"ס עוד למטה אל בניי שהם נז"ה דז"א (וכנ"ל דנז"ה שרשן גבוהי' מאד כו') והוא בכדי שיוכלו בניי למטה לעולם לאמר פ' זו וישכון בפייהם דבר ה' שהוא אא"ס ב"ה כמו שנא' למשה בסיני מפני שאז שנא' פ' זו למשה נאמרה ונמשכה גם לבניי שהם נז"ה כו' ולכך יכול לעולם לאמר אותו פ' והיא שוה אז כיום שנאמרה למשה בסיני כי למעלה אין שם בחי' זמן כי שם הוא למעלה מהזמן כו' משא"כ

העכומ"ז לא ימשיך הדבר ה' שדיבר זו הפ' בסיני כו' וזה דברי אשר שמתו בפ"ך כו' אשר שמתו כבר בעת שנאמרה למשה בסיני כו'. אך המשכה זו שממשיכי ישראל בעסקם בדת את אא"ס ב"ה המלוכב בה הוא ע"י בחי' מס"ג שיש בכל א' מישראל בכח ובפועל שהוא בחי' מסירת הרצון לה' אחד שמבטל רצונו מפני רצה"ע ב"ה הוא בחי' לאכפ"י לס"א כמו כשאנו רוצה ללמוד והוא כופה א"ע בע"כ ולומד וכה"ג הוא הכל מס"ג שמבטל רצונו מפני רצה"ע ב"ה דמה לי קטלא כולו או קטלא פלגא ועי"ז המס"ג שיש בכ"א מישראל יכול הוא להמשיך בעסקו בתו' מראשית הקו של אא"ס ב"ה כי ע"י הביטול זה מגיעים לבחי' אין שלמעלה מהחכ' כי החכ' מאין תמצא וא"כ בחי' אין הוא למעלה מהחכ' שהוא בחי' ראשית הקו ועי"ז בעסקו בתו' ממשך מבחי' אין בחכ' עילאה כו' ולבחי' מל' שהוא הדבור (והר"ע ג' קו"ן עבודה זהו מס"ג וביטול היש לאין ואח"כ ההמשכה ע"י התו' קו האמצעי ועמ"ש במ"א ע"פ באתי לגני כו' אריתי מורי כו'.

קיצור. ענין כאשר דברת לאמר דהיינו כי וידבר ה' אא"ס אל משה היינו יסוד אבא דבר אל בני"ה הם נז"ה (כי יסוד אבא מלוכב בז"א) ונמצא כשנאמרה הפ' למשה נמשכה גם לבני"ה שהם נז"ה הנקראי' לימודי הוי' ועי"ז יכול כ"א ללמוד התו' לאמר בבחי' דברי אשר שמתו בפ"ך אך היינו ע"י מס"ג שע"ז מגיעי' לבחי' אין כו' שהחכמה יסוד אבא מאין תמצא כו'.

ד) וזהו להודיע לבנה"א גבורותיו וכבוד הדר מלכותו פי' ה"א דהאדם הוא ה' הידיעה שהוא האדם הידוע האדם שעה"כ ונק' אדם אדמה לעליון ששרשו הוא ממצחא דא"ק שלמעלה מאצי' היינו כי עולם התווה זמ"ל שמתו שנשברו הכלי' ונפלו לשם ב"ן ועולם התיקון הוא בחי' האדם היינו שם מ"ה ששרשו הוא ממצחא דא"ק ותוא בחי' מלך הח' הדר ושם עירו פשו (י"ל עולם הדבור עיר אלקינו כו' וכענין מ"ש ושם השנית פועה) ושם אשתו מהיטבאל ב"ן (ועמ"ש"ל אות א' מענין מ"ה וב"ן דע"י שהוא ענין מקור ושרש קו המדה והוט של חסד כו' ע"ש) ועז"נ הדר הוא לכל חסידיו שהוא שרש התיקון בחי' ישראל ולכן נק' אדם שהוא כציור האדם ברמ"ח אברי' שהן ג' קו"ן תו' תעבודה וגמ"ח תו' הוא קו האמצעי והוא בחי' המשכה מלמעלה למטה וגמ"ח הוא ג"כ המשכה מלמעלה למטה רק שהתפרש ביניהם הוא שתו' מאמצעיתא הוא בחי' המשכה פנימי' מלמעלה למטה וגמ"ח היא המשכה חיצוני' שנמשכה מלמעלה למטה (ע"ד וימינו תחבקני אבל דעת ת"ת יסוד קו האמצעי ע"י יסוד נמשך הטפה שמבחי' פנימי' וכן דעת גנוז בפומא ברית הלשון כו' והגם דהתו' נמשך מחכ' וחד"ן קו ימין אבל יסוד אבא הוא דעת עליון דו"א) ועבודה הוא ההעלאה ממטה למעלה הם ג"כ ג' בחי' כהנים ליום וישראל' (וע' בהרמ"ז ר"פ צו שע"י ג' בחי' אלו ממשיכי' הורדת האור מתלת רישין כו' ע"ש. וי"ל שזהו"ע הדר מלכותו והיינו כי קו האמצעי ת"ת דעתיק שבקרומא דאירא עולה עד רדל"א כו' וזהו להודיע כו' הדר כו' שעיקר ההמשכה ע"י הדעת קו האמצעי כו' וע' לקמן טוף אות וי"ו. והנה כתי' הדרת פני זקן פי' הדיקנא נק' הדרת פנים שבאה ונמשכה ממז"ט ומרדל"א בסוד כשמן הטוב כו' והו"ע הלכות התו' אך

פי' הדרת שאנו ממשיכי' ההידור כי השערות נמשכי' ע"י הבירורי' שמתבררי'
 עד שעולים במו"ס ועי"ז נמשכי' השערות כו' ובחכ' אתברירו והיינו ג"כ ע"י
 עסק התורה והו' ג"כ ענין ולקחתם לכם פרי עץ הדר כו') חתו להודיע לבנה"א
 גבורותיו וכבוד וזרז מלכותו פי' שיומשך מכבוד הדר מלכותו שהוא המלכות
 הדר שהיא מל' דא"ס ב"ה לבחי' מל' דאצי' המשכה זו ע"י ישראל שהם
 ממשיכי' מראשי' הקו ע"י עסקם בגי' בחי' תו' ועבודה וגמ"ח (שענין ההידור
 נמשך דוקא ע"י התכללות ג' גווינן יחד כמ"ש במ"א ע"פ הנך יפה רעיתי
 כו' ועמ"ש ע"פ וגבה מאד מס' דיעקב) חתו ענין הרחב פיך ואמלאהו וארו"ל
 בדברי תו' הוא דכתי' שישאל הם למטה בבי"ע ובי"ע נתתו משכה"כ שנפלו
 לבין ולכן הם צריכי' להכין הכלים פי' שצריכים להרחיב הכלי' דבי"ע והו'
 הרחב פיך ואמלאהו כי תו' הוא קו האמצעי וקו האמצעי דתי' הוא בבחי'
 התחברות ושליומו' כי הבי' קוין אינן בבחי' התחברות ושליומות כי"כ נגראה
 בגוף האדם שהיד והרגל שהם חסד נצח אינן מתחברין ועי"ז שהיד הוא בפ"ע
 הדרגל הוא בפ"ע ואין שייכות הרגל להיד כלל שזה נפרד בפ"ע וזה נפרד
 בפ"ע לכן גדילי' סוף היד ציפורני' כו' שהיא מותרות וזוה"ע אברהם שיצא ממנו
 כו' שהיא מפני שאינם מחוברי' ול"ז כ"א נפרד בפ"ע משא"כ גוף של האדם
 שהוא עמודא דאמצעייתא הוא מחובר ומקושר כא' ממש חתו ענין שקו האמצעי
 הוא בבחי' ההתחברות ועי"ז הוא ג"כ בבחי' השלימות (שדתי' עולה עד הכתר
 ולכן נק' עמחא דאמצעייתא העשיר כמבואר בר"מ ר"פ תשא גבי העשיר לא
 ירבה כו' וע' מזה בוח"ג דצ"ו סע"ב ע"פ והי' יום א' כו' דא הוא גופא
 דאמצעייתא דאחיד לכל הני וכולא מתקשרא בי' והוא בהון כו' ובמק"מ ב' הרח"ו
 שלכן נק' תפארת ע"ש שיוצאין ממנו פארות וענפים כו' וע"ש בפ"י הרמ"ז
 גבי עכשיו מבואר טעם מופלא למה חג השבועות הוא יום א' והוא מפני היחוד
 המעולה שנעשה בפנימיות קו האמצעי כו' וע"ש שמקבל מרישא גלגלתא ומוחא
 כו' דהיינו מפנימי' הכתר והנה שבועות הוא יום מ"ת היינו שהתו' היא קו
 האמצעי כנ"ל) וכנראה שטיפת זרע שבמוה מתעורר ונמשך ע"י קישוי האבר
 כו' שהוא בחי' השלימות וההתחברות שבחי' התחונה מעורר לעילא כו' (חתו
 ענין ויאסור יוסף הוא יסוד מרכבתו ויעל כו' ויוסף הוא יפ"ת ויפ"מ היינו בחי'
 הדר מלך חת' שהוא יסוד דא"ק ע' בלק"ת פי' קדושים מענין הדר ויוסף לשון
 תוס' אור בריבוי והגדלה ירדל נא כו' חתו בן פורת יוסף אותיות תופר והתפירה
 ע"י חוט היינו שממשיך נראשית הקו"ח עד בחי' מל' דאצי' שהוא להיות
 המשכת אא"ס גם בבי"ע כו') חתו ואמלאהו שפסוק זה בד"ת נא' שהתו' נמשכה
 מקו האמצעי ולכן עי"ז דוקא נמשך המילוי השלימות מראשית ופנימי' הקו"ח
 וקו המדה כנ"ל שדתי' עולה עד פנימי' הכתר ורק אתה הרחב פיך כו' (וכענין
 המבוא' בוח"ב ר"פ תצוה ע"פ אשר מלאתיו רוח חכ' כו' דשרי' שמשא בסיהרא
 באשלמותא דכולא כו' ע"ש במק"מ וענין הרחב פיך היינו כענין שנא' במלכי'
 ב' סי' ד' כלים רקים אל תמעטי כו' ויצקת כו' והמלא תסיעי כו' שע"י ריבוי
 הכלי' נמשך ממילא מילוי השמן למלאות כל הכלים כו' ועמ"ש ע"פ הזח"א
 חיי שרה קל"ג א' בענין תפילת ערבית כו' שמשם יובן מעלת ההמשכה שע"י קו
 האמצעי כו' ועמ"ש במ"א בפ"י ענין ימי המילואי' ועמ"ש סד"ה לא תהי' משכלה

בפי' את מספר ימיך אמלא וגם כמ"ש ומלאה הארץ דעה כו', וגם י"ל כי פעם כתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש מה"ע ית' אלא שהוא בבחי' סוכ"ע העלם ומקיף ופעם כתי' מלא כל הארץ כבודו כבודו היינו זיו יקרי' הארה לבד בחי' ממכ"ע, אמנם ע"י עסק התורה נאמר אנכי ה' אלקיך המעלך כו' ואמלאהו פי' שבחי' ואמלאהו יומשך מבחי' אנכי ממש מבחי' את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש מה שהוא בבחי' העלם יומשך בבחי' גילוי ממש ולא מבחי' כבודו וזיו יקרי' לבד כ"א בחי' אנכי ממש חזו ע"י ודברי אשר שמתי בפיך בחי' כאשר דברת לאמר כנ"ל ועמ"ש בזה ח"א נח דס"ז א' בפי' לה' ואת הארץ ומלאה דאתמלי' מן שמשא סיהרא שלים בכל סיטרין כו' ד"א ומלאה אליו נשמתין דצדיקיא דאתמליי' מניהו מחילא דעמודא חד דעלמא קיים עלי' כו' ובפי' סיהרא שלים ע"ש בוח"א פי' בראשית דל"א סע"א גבי ימי המילואים כו' באשלמותי' כו' והיינו שיהי' זו"ג שוין בקומתן. ועמ"ש מזה בת"א פי' תרומה ע"פ מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי כו' דהיינו ע"י עסק התו' מקבלת ג"כ המוחי' דאוי"א כו' וזהו דהרחב פיך ואמלאהו בד"ת הוא דכתי' שעייז נמשך ואמלאהו שלימות המל' שתהי' שוה בקומתן לז"א ומקבלת מאוי"א בעצמה ויהי' יחוד זו"ג בתכלי' השלימות כו', וזהו ע"ד שכתב הרמ"ז פי' אחרי דני"ט ע"ב וז"ל והנה נקראי' אחים כאשר הם שוים בקומתן שמל' נבנית ע"י אוי"א ולא ע"י זעיר כו' הם משגיחי' אפי' באפי'ן או הוא תכלית ההצלחה עכ"ל והמשכה זו זהו ע"י עסק התורה דמחוי"ב נפקת שעייז ממשכי' מאוי"א עצמן בנוק' שהוא הדבור והוא כנס"י א"כ העוסק בתורה בדבור ממשך מאוי"א בכנ"י כו' וזהו א"ת בניך אלא בוניך כו' וזהו מלאה הארץ קנייך היינו קנה חכ' קנה בינה שעייז מלאה הארץ כו' וזהו להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא פי' יש היינו קנה חכ' קנה בינה בגי' יש ועייז ואוצרותיהם בחי' כנ"י אמלא להיות שוין בקומתן כנ"ל וע' בפי' הרמ"ז פי' בשלח דמ"ה בענין יש הנ"ל. וע' מענין ומלא ברכת ה' בוח"א דרל"ג סע"ב ובענין כוס בהמ"ז מלא ברע"מ פי' עקב דרע"ג סע"ב מלא מתפארת כו', ובסידור האריז"ל פי' שממשיכי' במלי' מכל המילואי' של ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן והשמות עצמן כו' ועמ"ש בד"ה אני חומה בפי' ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת דפי' בתים הם צירופי אותיות דעיר אלקינו והם מלאים כל טוב היינו שפע עונג העליון ונועם ה' ית' אשר לא מלאת דהיינו שאינך יכול להגיע אליהם באתדל"ת כ"א שיווד נמשך מעצמו ממקור הטוב העליון ומתלבש בבתני' הנ"ל וזהו הרחב פיך שהם הבתים עצמן צירופי אותיות הדבור ואו ואמלאהו שהמשכת האור הנמשך בהן הוא למעלה מאתדל"ת חזו אשר לא מלאת כ"א אנכי המעלך כו' ואמלאהו ועמ"ש בד"ה ואתחנן איך שרש התו' נמשך מבחי' שלמעל' מאתדל"ת כו' ועמ"ש בענין ת"ע רשות שעצם היחוד העליון הוא למעלה מאתדל"ת כו'. עוד להעיר ממ"ש בחכ' יבנה בית כו' ובדעת חזרנים ימלאו ונת' ע"פ מים רבים כו' ועמ"ש ע"פ תמתי שהוא ע"ש השלימות והמילוי כו'. עוי"ל כי זהו ענין יגדל נא כח אד' דמבואר לקמן שה"ע מילוי המילוי דשם אד'. וזהו ואמלאהו להמשיך גילוי בחי' מילואי' הנ"ל שהן פנימי' המכוון כו' כי כל מה שיהי' נמשך האור למטה יותר שזהו ענין המילוי הוא נמשך ע"י כח עליון

יותר כבוד מענין המגביהי לשבת המשפילי כו' ומענין אל עליון גומל חסדים טובים כו' וזהו שע"י התורה שממשיכי בחי' יגדל נא המשכה משמו הגדול ע"י ואמלאהו שלימו' האר' בבחי' מילואי הנ"ל. וענין זה קרוב הוא למ"ש בזהר ד"א ומלאה אליו נשמתין דצדיקיא כו').

וזהו ועתה יגדל נא. כי הנה אני ראשון ואני אחרון כתיב שקודם שנאצלו ונבראו העולמות הי' הוא ושמו בלבד אין עוד מלבדו וזהו אני ראשון וגם אחר זמן עמידת העולמות יהי' ג"כ אין עוד מלבדו ואני אחרון ורק באמצעיתא הוא הקו"ח שהוא המשכת סדר כל ההשתלשלות של העולמות כולן עד העוה"ז הגשמי שהוא וא"ש שבזה הי' רצון המאציל שיומשכו דוקא עולמות בבחי' יש ובתוכם יומשך א"ס ב"ה שאין עוד מלבדו וזהו בחי' הקו הנמשך עתה בכל הספי' וזהו ועתה שהוא הקו הנמשך עתה בתוך כל הספי' שהוא סדר ההשתלשלות כל העולמות של עתה עד עה"ז הגשמי שהוא וא"ש כו' (או י"ל פי' ועתה ע"ד שנת' באד"ר דקכ"ט סע"א בפ"י עת רצון כו'). יגדל נא פי' יומשך מן יו"ד רבתי דיגדל שהוא בחי' חכמה סתימאה שמלוכש בה בחי' גבו' דעתיק שהוא בחי' קו המדה כנ"ל שהוא בחי' ההמשכה ממל' דא"ס ב"ה שהוא ממל' דהדר מלך החי' דתיקון כו' למלכות דאצילות כו'.

קיצור מן אות ד'. וזהו להודיע כו' דעת תורה שע"י נמשך הדר מלכותו שם מ"ה אדם אדמה לעליון ממצחא דא"ק (ועמש"ל אות א' בהג"ה בענין מ"ה וב"ן דעתיק) והנה קו האמצעי התחברות ושלמות (שבועות מ"ת יום אחד ח"ג צ"ו ב') לכן ע"י התורה ואמלאהו רק ורחב פיך (כענין כלים ריקים אל תמעטיני, וענין ואמלאהו ע"ד ימי המלואים ולמלאות פגמת הלבנה ולהמשיך מבחיו' אני מלא במכה"כ ויש לומר בזה ב' ענינים הא' הגדלת בנין פרצוף הנק' שתהי' נבנית ע"י או"א ולא ע"י ז"א היינו ע"י עסק התורה דמח"ב נפקת וזהו ענין המבואר בד"ה מי יתנך כאח לי כו', הב' דאתמליא סיהרא מן שמשא שהוא שלימות היחוד עליון דו"ג אחר בנינה והא בהא תלי' שכשהן שוין בקומתן אזי היחוד מבחי' עליונה יותר וכמו במוסף שבת כו' שיחוד זו"ג הוא כעין מדרגות יחוד או"א כו' וכענין תמתי שהוא אחר ג' עליות אחותי רעיתי יותני כו' ותמתי לשון שלימות ואמלאהו כו' וזהו ועתה יגדל נא כו' וקרוב לומר יותר אשר ב' בחי' הנ"ל והגדלת בנין המל' והיחוד נעשי' ע"י ג' בחי' תורה ועבודה וגמ"ח כי ע"י עבודה וגמ"ח שהם ב' קוין ימין ושמאל נעשה הגדלת פרצוף הנק' כמ"ש שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני ואמנם עצם היחוד העליון זהו ע"י קו האמצעי בחי' תורה כו').

ה) כח אדני. הנה פי' כח היינו מילוי המילוי דשם הוי' שיש בו כ"ח אותיות כמ"ש בפע"ח שער הקדישים (וע"ש שהם כ"ח אותיות שכתובות יתא שמי' רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיה וגם יש כ"ח תיבות מן איש"ר עד דאמירן בעלמא. ועוד יש פי' אחר דפי' כח הם ב' בחי' י"ד כמ"ש ברע"מ פ' עקב דף ע"ב סע"ב) והמילוי הנ"ל הוא בחי' מל' אצי' שכשהוא עדיין בבחי' העלם בשם הוי' הוא בחי' המילוי כי מילוי בגימט' אלקים שהוא בחי' מל' דאצי' כו' (גם כבוד מענין זהו גימט' י"ט המילוי של שם הוי' השם הוי' עם המילוי בגימט')

מ"ה בחי' אדם נמצא חוה שהיא נוק' היא המילוי של שם הוי' וכמ"ש בתו"א פ' בראשית ד"ה להבין ענין הברכות סד"ה ועתה נבוא לבאר). וביאור הדבר בענין המילויים הוא ההנהגה כל ספירה היא כלולה מיו"ד כמו כשנאצלה בחי' חכ' הרי ההתגלות הוא בחי' החכ' שנאצלה שהיא נגלה אך בהחכ' יש עוד ט"ס שכלולים בה והם אינם נרגשים ונגלים כו' שהם כלולים בה בבחי' העלם (זהו ענין ו"ד של מילוי יו"ד היינו המדות הדבור כמו שהם כלולים עדין בתוך השכל כמ"ש בדרוש מחצית השקל. והט"ס שכלולים בה נק' מילוי כמו אשה עוברת שהולד בתוכה כעצמים בבטן המליאה שהיא ממולאת ממנו אכן עכ"ז אינו נראה לעין רק הוא בבחי' עיבור והעלם כן הט"ס שכלולים בחכ' הם בה בבחי' העלם עדין ואין נראה ונגלה רק בחי' החכמה עצמה, והנה עיקר המכוון הוא בחי' המילוי (אף שהמילוי הוא ט"ס הכלולים בחכ' שהם למטה מעצם אעפ"כ זהו המכוון העיקרי וכמ"ש במ"א ע"פ אל יתהלל ההכם בחכמתו כו' כ"א בזאת יתהלל כו' וכמו חותם המתהפך כו' נכנס ראשון יצא אחרון כו' דהיינו שבמח' ארץ קדמה כו' עליונים למטה ותחתונים למעלה כו' ע"ש) כי הנה ענין המילוי שהוא מה שכלול בהעלם ולא נגלה ונראה זהו כענין המכוון של הדבר כמו ע"מ באדם שעוסק במו"מ שההתגלות הוא עסק שכלו באותו המו"מ אך עיקר המכוון של עסקו באותו מו"מ הוא דבר אחר ממש מעסקו שעיקר המכוון הוא כדי להרויח וכיצא שהוא דבר אחר ממש מעסקו (והוא פנימי' הרצון שלו ונק' חפץ ועסק הצו"מ עצמו אין לו בו חפץ כלל כ"א רצון שרוצה בו מפני שבלעדו א"א להגיע אל הרייח שהוא תכלית המכוון וע' בהקדמת הרמב"ם לפי' המשניות במס' ברכות בפ"י אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד"א של הלכה שהוא ע"ד הנ"ל שזהו תכלית המכוון בכריאת העולם וכמארז"ל ע"פ כי זה כל האדם כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה כו'. וגודע דחפץ היינו הרצון שיש בו תענוג והוא בחי' אור עתיק המאיר בא"א וזהו צחוק עשה לי אלקים כי שם אלקים בגימט' מילוי ומוה נמשך הצחוק התענוג עליון שיתגלה לע"ל כי תכלית המילוי להיות התהוות בי"ע שהוא שיהי' יש ושיהי' היש בטל כו' וזהו כי תהיו אתם לי ארץ חפץ וכמ"ש בתו"א ס"פ שמות בד"ה הבאים ישרש כו' ועמ"ש בהגהות לד"ה אלה תולדות יצחק) אך עכ"ז בעת עסקו באותו מו"מ אין נראה ונגלה כ"א אותו העסק שהוא עוסק בשכלו ובמחודמו"ע באותו מו"מ ועיקר המכוון שלו הוא או בבחי' העלם לגמרי והוא כמו בחי' המילוי דהיינו מה שיש בהעלם תוך הדבר נמצא שהמילוי הוא המכוון העיקרי כו' (דהיינו מה שבתחילה הוא בהעלם והוא תכלית המכוון למה שקדם לו שאינו אלא הקדמה והכנה לזה וגם בענין בטן המליאה הלא אין אשה אלא לבנים, נמצא זהו עיקר המכוון ותדע שהאשה עצמה היא נקבה הולד יכול להיות זכר וגדול בישראל כו' שהוא למעלה מעלה מבחי' נוק' כו') וכמ"כ הוא למעלה שכשנאצלה בחי' חכמה דאצי' היה או והתגלות רק בחי' חכמה דאצי' בלבד שהוא שם הוי' כמ"ש הוי' בחכמה ובחי' אלקים שהוא בחי' מל' דאצילות היה או בבחי' העלם והוא ענין המילוי, אבל באמת המילוי הוא המכוון העיקרי, שהמכוון העיקרי של המאציל שהאציל כל העולמות הוא הכל לצורך בי"ע היינו שעיקר הכונה הי' להיות דירה בתחתונים והוא שיתהוו עולמות בי"ע שהם יש דבר

ממש ובתוך היש יומשך בחי' אין שהוא אא"ס ב"ה שאין עוד מלבדו כו' היינו ע"י ביטול היש לאין אך לא היה באפשרי שיתהוו עולמות ב"ע בלתי שיאצלו תחלה כל הע"ס דאצי' וכמ"ש בתו"א בד"ה כי אתה אבינו בדרושי פורים ולכך כשנאצלה בחי' חכ' דאצי' שאז אין נגלה כ"א היא בלבד (והוא כללות עולם האצי' שאצי' הוא חכמה דכללות העולמות) ובחי' אלקים שהוא מל' דאצי' שהיא מקור לבי"ע הי' או בה בבחי' מילוי שהוא בחי' העלם אך המילוי הוא עיקר המכוון שלו ית' והוא כנ"ל שעיקר כוונת המאציל ב"ה שהאציל הע"ס דאצי' הוא בכדי שיוכל להתהוות מל' דאצי' שהוא מקור לבי"ע בכדי שיהי' המאציל ית' מלך על עם כו' (וזהו שאע"פ שבסדר הברי'א קדמו שמים ז"א לארץ שהוא מל' דאצי' אבל במחשבה ארץ קדמה כו' ועמ"ש בבה"ז ר"פ ויצא גבי חרח השמש כו' אל מקומו שואף כו' ג"כ מענין זה כמש"כ) וזהו ענין כח ה' שהוא המילוי והיינו בחי' מל' דאצי' מקור דבי"ע כשהוא עדין בבחי' מילוי והעלם בחכמה דאצי' כו' (וזהו ענין כ"ח שנה שנתן יעקב שהוא תפארת לדוד שהוא מל' כמ"ש בזח"א וישלח קס"ח והיינו שהוא המשיך בחי' המל' מההעלם אל הגילוי והמשיך בה בחי' כח אד' מההעלם אל הגילוי. וזהו ג"כ ענין אורך היריעה האחת שמונה ועשרים באמה ורוחב ארבע באמה פי' ארבע הם ד' אותיות שם הוי' וזהו עצם החכמה ולכך נק' רוחב היריעה אבל האורך הוא המשכה והתפשטות בחי' זו למטה. והוא כ"ח היינו בחי' המילוי שבו ועל ידו נמשך המשכות וגילוי וחכמה כענין המל' שם אלקי' בבחי' דיבור שבו וע"י נמשך החכמה אך שהמשכה זו באה ע"י צמצומים והתחלקות כדי שיומשך בבי"ע כו', וכ"ז נמדד באמה הוא קו המדה. ועמ"ש מזה ע"פ הזח"ב פקודי דרל"ג). וזהו יגדל נא כח אדני' שיומשך מבחי' יו"ד רבתי דיגדל שהוא מר"ס דא"א שמלוּבש בו גבורה דע"י (היינו בחי' גבורות וכבוד הדר מלכותו שהוא מל' דא"ס שנמשך ע"י גבורות להתלבש במר"ס דא"א) שהוא קו המדה כח היינו מל' דאצילות כשהוא בבחי' העלם בח"ע שהוא המילוי דשם הוי' כנ"ל שהוא המכוון העיקרי שבשבילה ולצרכה נאצלו כל הע"ס שלמעלה הימנה (ומה שנק' כח אד' י"ל לפי שבחי' מילוי הנ"ל הוא שרש הכח והמקור לשם אד' שהוא מל' דאצי' כשנעשית מקור לבי"ע ע"י במק"מ ר"פ בראשית א"ב שבחי' זו נק' כח לפי שהוא המכוון העיקרי כנ"ל. ובזה יובן מה שהמל' נקרא אבן שתיה ושתיה מלשון יסוד ותכלית המכוון ע"י זח"א ויחי דרל"א א') וזהו שישאל ממשכיכים מראשית הקו לחדש מע"ב. והיינו שממשיכים מח"ס שבו מלוּבש גבורה דע"י שהוא קו המדה ועיקר ותכלית ההמשכה למל' דאצי' ובשבילה ממשיכים ג"כ לחדש גם כל ע"ס דאצילות כדי שיומשך האור אח"כ למל' דאצי' כו' וע' בזח"א בראשית דכ"ד סע"א גבי זרקא כו' היתה לראש כו' ברישא דכל רישין סלקא כו' ע"ש היינו לפי שזהו עיקר המכוון בהשתל' כו' ואף שבודאי האור שנמשך בח"ע הוא גדול יותר ממה שנמשך למל' דאצי' אעפ"כ עיקר המכוון הוא שיומשך למל' דאצי' ועד"מ כמארז"ל כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני חנינא בני די לו בקב חרוּבין מע"ש לע"ש כו' ועמ"ש בתו"א פ' יתרו בביאור ע"פ משה ידבר המתחיל ג"כ משה ידבר גבי כי כדי להמשיך למטה הוצרך להמשיך למעלה כו', ועיין באוצ"ח מענין קב

חרובין ומענין רוצה אשה בקב כו' שבחי' קב הוא ג"כ המילויים דע"ב ס"ג מ"ה שנמשכים לנוק' שם ב"ן. ומכל הנ"ל יוכן הטעם דרוצה אשה בקב כו' אף שהמילוי בחי' דין אלא לפי שעיי"ז במשך לה ההשפעה לבי"ע וגם שזהו המכוון העיקרי כנ"ל. ומה יוכן מה שארז"ל במדרש איכה רבתי ע"פ וילכו בלא כח בזמן שישראל עושים רצונו של מקום מוסיפים כח בגבורה שלמעלה כמי"ש ועתה יגדל נא כח כו' היינו כי רצונו של מקום הוא ג"כ הענין שיומשך תוס' אור מרצה"ע למל' דאצי' הנק' מקום הנה מקום אתי כמי"ש במ"א ע"פ והתהלכתי בתוכם כו' וזהו עצמו ענין מוסיפים כח כו'.

קיצור מאות ה'. כח מילוי המילוי מה שמל' כלולה בחכ' בהעלם ההעלם הזה הוא עיקר המכות של הנגלה כמו במו"מ כו' וזהו צחוק ותענוג עשה לי אלקים מלוי בגימט' אלקים, אורך היריעה כו' (וזהו כענין כל העולם ניוון בשביל כו' קב ג' מילויים) ויגדל נא להמשיך מיר"ד רבתי מו"ס להגדיל ולחדש מעשה בראשית בחי' כח ומילוי הנ"ל, ונק' מוסיפי' כח, עושים רצונו של מקום).

ו) אמנם בדרוש אחר ע"פ ועתה יגדל נתבאר פי' כח הוא טוכ"ע כי כח היינו הכח שבהעלם ביד האדם עד"מ ונמשך מההעלם אל הגילוי כו' וכך אד' היינו מל' דאצי' וכח אד' היינו מל' דא"ס ע"ד מ"ש בוח"ג בלק קע"ה א' בפ"י אד' מי יעמוד כו' יעו"ש וכן משמע בוח"ג שלח קס"א ב' דפי' כח היינו הכח הנמשך מעתיק. וכן פי' באדר"ז דרצ"ה ב' מאן כח כו' ההוא דאקרי מזלא קדישא כו' והרמ"ז פ' פנחס דר"ך פי' דכח ר"ת כתר חכמה אשר בחי' זו היא ודאי למעלה גם מעצם החכמה כ"ש מבחי' מילוי המילוי הנ"ל ולכאורה סתרי אהרדי ב' דרושים אלו אכן יש לומר דשניהם עולים בקנה א' והוא בהקדים מ"ש בתו"א בדרוש לך לך מארצך שלהיות התפשטות וירידות המדריגות הוא דוקא ע"י בחי' ומדריגה היותר עליונה כו' כמו וידבר שלשת אלפים משל כו' ולכן להיות הארת הבינה אורך ורחב מבחי' יו"ד חכמה בחי' נקודה כו' הוא ע"י גילוי בחי' עליונה יותר הוא בחי' עתיק קוצו של יו"ד שעיי"ז מתפשט היר"ד בה"א כו'. וזהו ענין ה"א דאברהם כדי להיות המשכה כו' ע"ש והנה הבינה היא עצמה ו"ד דמילוי יו"ד כמ"ש במק"מ פ' ויקרא די"א ע"ב איך כי ר"ד היא צורת ה"א ורומז לאימא בסוד הבן בחכמה וכן גם ו"ד רומזים לזו"ג עכ"ל הרי במילוי של יו"ד גרמו בינה וזו"ג והיינו שכללות ענין המילוי זהו מה שהחכ' כוללת המדריגות שלמטה ממנה שהם עדיין בבחי' העלם בה אבל עתידים שיצאו אל הפועל ויתגלו אח"כ וא"כ הוא ענין מה שיומשך מהחכ' להיות התפשטות וירידות המדריגות למטה שיומשך בבניה וז"א ונוק' עד שתנוק' הוא מקור דבי"ע כו' וכבר נת' שלהיות התפשטות וירידות החכ' למטה בבי"ע זהו דוקא נמשך ע"י בחי' שלמעלה מעצם החכ' והיינו בחי' עתיק. אי"כ א"ש זה דכח אד' היינו מזלא קדישא בחי' כתר אשר ממנו דוקא נמשך הכח לירידות האור למטה וירידה והמשכה זו הוא בחי' המילוי שזרע כ"ח אותיות המילוי כנ"ל. ובהא א"ש מה דאיתא שהבינה נקרא כח כמי"ש בפרדס בעה"כ. והנה בענין מילוי הנ"ל ששרשו נמשך מבחי' גבוה יותר יש למצוא עוד דוגמא לזה ממי"ש בוח"ג ויקרא די"א א' אחרי ס"ה ב' בפ"י אשר אהיה זמין לאמשא

ואולדא כולא והיינו מה שמבינה נמשך זויג שהם מקור לבייע הרי שם אהיה שרשו בכתר ושם י"ה בחכמה כמש"ש נמצא שלהיות הגילוי וההמשכה למטה בא דוקא מלמעלה יותר וזהו כנ"ל בענין המילוי כו'. הנה בענין הברכה ההמשכה מראשית הקו יש להעיר ממ"ש בסידור ע"פ יום ליום יביע אמר כו' אחי כו' שההשפעה נמשך במהירות כו' ואפ"ל שזהו ע"י יחד כתר א ומר"ס היינו חו"ג דע"י וע"ד שנת' במ"א בענין יהי רצון כו' ועמש"ל בתחלת הדבור בשם הזהר הרקיע כו'. גם י"ל היו"ד רבתי דיגדל מורה על תכ' דעתיק שמשם נמשך הגדלת כ"ח כתר וחכמה דאריך כו', וזהו הדר מלכותו הדר קו האמצעי תפארת דעתיק עולה עד הכתר כו', וממשיך הדר מלכותו התעוררות פנימית עתיק כו' לכן בחי' זו נמשך ע"י הגי' קוין תורה ועבודה וגמ"ח והעיקר ע"י התורה שהיא קו האמצעי ונמשכה מדעת דעתיק כמש"ש הרמ"ז ס"פ קרח וע"כ ממנה נמשך הגדלת כח כתר חכ' דאריך שהן חו"ג דעתיק כי דעת ממשיך לחו"ג והן ג"כ כח ב"פ יד כו' ומשם נמשך ע"י השתלשלות ג"כ לחו"ג דז"א שמהם בנין המל' כנודע מענין ע"פ שנים עדים יקום דבר ברע"מ פ' שופטים. וזה ע נטילת ידים כ"ח פרקין במים כו' ועי"ז לא יומשך יניקה מהצפרנים כו' והיינו ע"י שאו ידיכם קדש ע' בר"ה צאינה וראינה).

קיצור מן אות ו'. אמנם בוח"ג משמע דכח הוא מולא דע"ק או כח ר"ת כתר חכמה ולא סתרי כי כדי להיות התפשטות וירידות המדריגות שזהו ענין המילוי הנה הוא נמשך ע"י בחי' ומדרגה היותר עליונה כמש"ל אות ג' גבי עצות מרחוק ומבואר בר"ה לך לך כו' ונמצא כי כח כתר וחכמה סתימאה הוא הכח של כ"ח אתון דמילוי כו' ויגדל כח י"ל שיומשך מהכ' דעתיק בכתרא ומר"ס כו').

ז) וזהו ענין מארו"ל כל העונה איש"ר בכל כחו פי' שם סתם הוא מל' דאצי' ושמי' רבא שהוא בחי' שמי' הגדול הוא מל' דא"ס ב"ה ופי' יהא שמי' רבא מברך היינו שיומשך ממל' דא"ס ב"ה למל' דאצי' כו' (וזהו מגיד מראשית אחרית ומקדם כו', פי' מראשית היינו ח"ע שממנה נמשך במל' הנק' אחרית כמש"ל בענין הדיבור שנמשך מהחכ' ומגיד ל' המשכה כמו נהר דינור דנגיד כו' ומ"ש במאמר דפתח אליהו כתר עליון כו' ועליה אתמר מגיד מראשית כו' י"ל כי הממשיך המשכה מח"ע במל' זהו ע"י הכתר אך ומקדם כו' היינו שיומשך במ' מבחי' קדם קדמונו של עולם שלמעלה מהחכמה והוא בחי' יהא שמי' רבא מברך כו', וזהו המגיד מראשית אחרית הוא יתן שם טוב פי' שם טוב היינו המשכה מבחי' שמו הגדול כמארו"ל וכתר שם טוב עולה על גביהן כו' ושארית כמ"ש והי' שארית יעקב כו' כטל כו' ועיין בסה"מ סי' קע"ו בסופו פי' ועליה אתמר מגיד מראשית אחרית כי אני כתר ראשון ואני מל' אחרון אני אין שהוא כתר נעוץ סופן בתחילתן כמ"ש בתיקון כ"א עכ"ל ואפ"ל גם לפ"ז כי ומקדם הוא בחי' עליונה יותר היינו כי מראשית הוא מא"א שנק' ראש ושרש הנצלים אכן ומקדם היינו מעתיק שהוא מל' דא"ס קדמון לכל הקדומים והוא ענין שמייה רבא האומר עצתי תקום שהתורה נק' עצה ותושי' גם כמ"ש עצות מרחוק היינו מבחי' אחכמה והיא רחוקה כו' ח"ס כו' עמ"ש

מזה באות ג' ולכל הפצי אעשה כי תהיו לי אתם ארץ חפץ כו' בכל כחו הם
 כ"ח אותיות דמילוי כו' והוא ע"ד שפי' בוח"ב תרומה קס"ה ב' ע"פ סולו
 לרוכב בערבות ביה"ש שמו כו' ודא איהו שמי' הוא הגדול בגין דאית שמי'
 דלא איהו גדול כדאי אע"ג דאית ב' תוספת אתון כו' וענין זה היינו כי תוס'
 אתון זהו ריבוי הכלים אבל עכ"ז האור אינו גדול כמו בשם י"ה שאע"פ שיש
 בו מיעוט אתון היינו רק מיעוט הכלים אבל האור גדול יותר כי בחור"ב מאיר
 עתיק שמו הגדול אצ"ס. ועמ"ש כעין זה להבדיל בכמה אלפים הבדלות גבי מ"ש
 בחור"ב פקודי דרל"ג ב' עשתי עשר יריעות אוסיף אתון וגרע מהושבנא כו'
 והיינו ג"כ ריבוי הכלים ומיעוט האור כו' ע"ש. והנה לפ"ו כ"ח אותיות דמילוי
 המילוי הוא רק ענין ריבוי הכלים שהאותיות הם כלים אבל הוא מיעוט האור
 והיינו כי בההשפעה לבי"ע צ"ל כן כדי שיוכלו לקבל כמו הרב המלמד עם
 תלמיד קטן שמוכרח לחלק ההשפעה לריבוי חלקים כו' והם ריבוי הכלים
 ומיעוט האור אכן יגדל נא כו' שיומשך בכ"ח אותיות המילוי הנ"ל מבחי' שמו
 הגדול אשר פי' שמו הגדול הוא ריבוי האור דוקא כנ"ל והוא אצ"ס ממש ויומשך
 ריבוי האור הנ"ל בריבוי הכלים שיומשך גם לבי"ע כו'. ולפי"ז קרוב ענין זה
 למ"ש במ"א הוי' אור הלבנה כו' כאור שבעת הימים שבחי' הגילוי שבבי"ע
 יהי' כאור שבעת הימים שהן ההמשכה מהמאציל בנאצלים, כך יהיה ההמשכה
 שמאצ"י לבי"ע כו' וזהו ממש ענין יגדל נא כח אד' שהוא בחי' מל' בחי'
 לבנה והיינו מ"ש לעתיד עד דוד הגדיל כו' כסא דמלכא משיחא מחזיק רכ"א
 לוגין כמנין ארץ אפיים כו' וזהו מגדול ישועות מלכו כו' כי ישועות היינו
 ש"ע נהורין כמ"ש בתו"א פ' ויצא בד"ה הוי' כו' התאבן הזאת כו', וע' ברבות
 באיכה קודם הפסוק פרשה ציון בידיה מענין מגדול ישועות כו' דקאי על משיח.
 וע' בוח"ב פקודי דרל"ב סע"ב ופי' מגדיל ישועות כי עכשיו מאירים רק ק"ג
 נהורין והתגדלה שיומשך גם ר"ך נהורין הנ"ל וזהו ענין ארץ אפיים כו', וע'
 מזה בתו"א בביאור ע"פ החלילי עינים ואפשר שזהו ענין מברך מ"ב ר"ך כו'
 וכמ"ש"ל, וע' בע"ח סוף שער א"א ותמצא דבחי' ק"ג נהורין שרשן מתנה"י דא"א
 אבל כללות ש"ע נהורין הם מכל הע"ס דא"א ע"ש וגם פי' מגדול ישועות כי
 יש כמה בחי' ש"ע נהורין גבוה מעל גבוה כו' כמ"ש במ"א בביאור ע"פ שוש
 אשיש גבי כי הלבישני בגדי ישע, והנה בתורה כתיב ואהיה שעשועים ב"פ
 ש"ע וע' בהרמ"ז ר"פ שמיני י"ל כי הנה פי' ש"ע היינו הש"ן ג"ר דא"א והע'
 ז"ת כמ"ש בע"ח שם ולפ"ו ב"פ ש"ע הם ע"ס דעתיק וע"ס דא"א א"נ פנימית
 ומקיפים דעתיק, א"נ מ"ה וב"ן דעתיק ומבור"ל שע"י התורה נמשך ואמלאהו
 כו' דהיינו ענין יגדל נא כח כו', חזו ג"כ ענין מגדול ישועות שע"י התורה
 נמשך מבחי' שעשועים שהוא ג"כ ענין ישועות כו') אחי קורעין לו גז"ד של
 ע' שנה פי' ע' שנה דתהו שמתו הזמ"ל שנגזר דינם למיתה וכשעונגה אמן יהא
 שמיה רבא בכל כחו ממשך מבחי' מלך השמיני הדר שהוא מקור התיקון ולכן
 לא נאמר בו בתורה וימת כמו בזמ"ל דתהו ואז קורעין לו גז"ד כו', ולמטה
 בעבודה הוא כשמתהפכי' הו' מדות הרעות של האדם שכ"א כלול מיו"ד כו'
 וזהו קריעת גז"ד של ע' שנה כו' והיינו ע"י יגדל נא כח הוי' מבחי' מו"ס
 וזהו ארץ אפיים שהוא מדריגה גבוה מאד ולכך יכול לשפול מאוד למטה להיות

נושא עון כו' ורב חסד פי' כנוכר בזח"ג נשא קל"ג ב' דאית חסד ואית חסד, היינו אית חסד שנמשך בבחי' קוין שהוא חסד דו"א בקו ימין שימין מקרבת וכפגדו הוא הקו שמאל שדחה כו' אית חסד שהוא חסד הנעלה מבחי' קוין שהוא רב חסד דו"ג ת"ד ושם הוא נושא עון כו' סלח נא פי' סליחה הוא התגלות הרצון בבחי' הארת פנים ואור פניך כי רציתם והוא א"א וזהו ביוהכ"פ שנמחלים העוונות שאו מתגלים הי"ג ת"ד.

קיצור מאות ז'. זהו העונה איש"ר המשכות מל' דא"ס במל' דאצילות, והיינו בכל כחו מלוי והו' מגיד מראשית כו' ומקדם כו' ופי' כי המילוי ריבוי הכלים ומיעוט האור אבל שמו תגדול ריבוי האור כי הוא אא"ס ממש ולכן ענין המשכות ש"ר בכל כחו ר"ל שיומשך ריבוי האור ממש בריבוי הכלים ע"ד שמל' דאצילות מקור דבי"ע יהי' כמו בחר מל' דא"ס מקור דאצילות וזהו והיה אור הלבנה כו' כאור שבעת הימים וזהו עד דוד הגדיל וזהו מגדול ישועות כו' וזהו א"א ורב חסד כו' סלח נא יוהכ"פ.

ח) הנה בשבר פרק אמר ר"ע דפ"ט א' כתרים לאותיות כו' הי' לך לעורני כו' ועתה יגדל נא. והענין כמ"ש במ"א ע"פ ראשי המטות בפ' מופלא סמוך לאיש דרש הדיבור מחכ' אבא יסד ברתא אך כמו"כ יש אותיות שלמעלה מהחכ' אותיות התעטו והם הטעמים כנודע מענין טנת"א כו' וע"י מס"נ ביטול לאין ממשיכים מבחי' אותיות שלמעלה מהחכמה וזהו ענין מופלא כו' ולכן יכול לנדוד ולהמשיך ע"י אותיות שלו איסור קונם אף בדבר שאינו קדוש ע"י אותיות התורה דמחכמה נפקת כו' ע"ש. ועד"ז י"ל ענין קושר כתרים לאותיות פי' להמשיך מבחי' אותיות שלמעלה מהחכמה הנק' כתרים שיומשכו ויאירו בהאזניות הדיבור הנמשכים מחכמה וזהו ממש ענין כאשר דברת בחי' מל' דע"ק לאמר שיומשך ויתגלה בחכמה בראשית נמי מאמר הוא ועד"ז יומשך למל' דאצילות, וזהו ענין יהא שמי' רבא מברך והו' יגדל נא כח אד' וכדפי' בחכ"ב יתרו פ"ג ב' לאמר קאי על נוק'. ויובן עוד ענין קושר כתרים לאותיות ע"פ מ"ש במ"א בפ' יהי רצון כו' ומשמח חתן וכלה כו' וזהו שפי' במדרש ענין יגדל נא כח אד' שבזמן שישראל עושי' רצונו של מקום כו' כי מקום היינו ממכ"ע ברוך המקום, וכשממשיכים בו מבחי' כתר ורצה"ע זהו"ע עושין רצונו של מקום וכמ"ש במ"א. הנה כח אד' פי' ברע"מ פנחס דף רמ"ה דאינון כ"ח אתון שבפסוק בראשית ברא והיינו כי בראשית נמי מאמר הוא מאמר הכולל הנמשך מצ"ע והגדלת כה זה ע"י קושר כתרים הנ"ל. א"נ בדפי' בד"ה באתי לגני שתמיד הדיבור מקבל מהמדות ומהחכ' המלוכשת במדות שאינה ערוך לח"ע עצמה, וע"י עסק התורה ממשיכים מחכמה עילאה עצמה בהדיבור אך התחלת המשכה זו צ"ל שיומשך מבחי' הכתר בחכמה וזהו אריתי מורי כו' ע"ש וזהו כאשר דברת לאמר, וע' בת"א בד"ה כי אתה אבינו כו' והנה עכשיו אותותינו לא ראינו הטעם כמ"ש בתו"א סד"ה ואלה שמות בפ' הבאים מצרימה כו' ובד"ה אלה מסעי בענין לפני גווייה גאלמה אכן ע"י המשכת מבחי' כאשר דברת לאמר יהי' גילוי בחי' העש"מ וכמ"ש ונגלה כבוד ה' כו' וראו כו' כי פי ה' דיבר, עין סד"ה אני הנה בריתי אתך, ועמ"ש בענין מזרה ישמע קול

כלה, ועמ"ש ע"פ ארוממך ה' כי דליתני ושרש ענין יגדל נא תוספת המשכת האור מראשית הקו כו'.

ועתה יגדל נא. בלקו"ת ועתה תשובה, ועתה ישראל מה ה' אלקיך כו'. ובמא"א סוף אות ע' עת נקי המל' וכשמקבלת השפע מ"א נקי עתה, ואפ"ל לפי"ז פ' ועתה שנמשך על תוס' אור, ועמ"ש ע"פ הוי' אמונת עתך לפי' הרד"ק קיום חזוק כמו ותקעתיו יתד במקום נאמן, וכמו עת רצון, עת לעשות להוי', לחבר העת לשם הוי', וכענין משכו יומין עילאין ליומין תתאין, וכמ"ש ע"פ שובה ישראל עד.

יגדל ביו"ד רבתי, כי יו"ד דתש"י בפ' האזינו י' קטנה מכל היחיד"ן ע"ד ונהר יחרב ויבש וכאן אדרבה י' רברבא, ועמ"ש ע"פ גדול הוי' היינו בחכ' ולגדולתו אין חקר וכן ע"ז בא היו"ד רבתי דיגדל שיומשך מבחי' ולגדולתו אין חקר.

נא. כי במכלול ל' עתה, דבר נא באזני העם, וי"מ לשון תחנה ובקשה, כמו אנא שא נא לפשע אחיך. ורש"י פ' בא יא ב ע"פ דבר נא באזני פ' אין נא אלא ל' בקשה כו', ועמ"ש ע"פ בחרבי ובקשתי, בקשתי לשון בקשה.

כח אד'. היינו כח המל' עד אדון עולם אשר מלך בטרם כל יצור נברא מה שעלה במח' הקדומה שיהי' מלך, גם כי מקור המל' בגלגלאת כתר, ועמ"ש מענין במלך שלמה בד"ה שה"ש, וחד אמר יגדל הוי', תלים מ, יז, ומדוע משה אמר אד' אלא אדרבה שגדול כח משה יותר להמשיך מבחי' ולגדולתו גם בשם אד' שלמטה משם הוי' כמ"ש בד"ה משה ידבר האלקים יענגו, גם כי משה הי' צריך להמתיק הדין שהוא מבחי' אד' דינא דמלכותא, ע"כ אמר כח אד', וכח זה מבחי' ארך אפים שנק' גבור כמארז"ל רפ"ד דאבות איזהו גבור הכובש כו', וזהו"ע גבורות שנו' פ"ו דיומא ס"ט ב' שכובש את יצרו כו', ולכאורה תמה איך שייך לשון זה למעלה, אלא ע"ד יצר סמוך ישעי' כ"ו ב' ופירשו המחשבה כמו וכל יצר מחשבות לבו, והיינו כי במח' יש דינא קשיא ומיתוק דין זה זהו ע"י גבורה שבכרת, ולהמשיך זה זהו ע"י גבורי כח עושי דברו כענין הקדמת נעשה לגשמע ביטול רצון, שמוע מזבח טוב, ובחי' זו זהו"ע המצות.

כי אם לעוברי רצונו כו' נמשך מבחי' הנ"ל, ועמ"ש בענין בנו הגדול בד"ה בשלח פרעה, עאכ"כ לעושי רצונו.

וזהו"ע מהלך, והתהלכתי, ברמב"ם במו"נ פכ"ד התפשטות וזהו כענין חותם בולט כו' וזהו"ע ואולם חי אני כו' שנמשך בחי' חי באני כו' ותשב באיתן כו' והיינו ע"י ההילוך שבנפש בחי' בכל מאדך ג"כ בולט למעלה מהכלים, ועמ"ש ע"פ אם בדרכי הלך כו'. א"נ ע"י ביטול רצון חותם שוקע שמלמטה

נושא עון כו' ורב חסד פי' כנוכר בזח"ג נשא קל"ג ב' דאית חסד ואית חסד, היינו אית חסד שנמשך בבחי' קוין שהוא חסד דז"א בקו ימין שימין מקרבת וכפגדו הוא הקו שמאל שדוחה כו' ואית חסד שהוא חסד הנעלה מבחי' קוין שהוא רב חסד דיי"ג ת"ד ושם הוא נושא עון כו' סלח נא פי' סליחה הוא התגלות הרצון בבחי' הארת פנים ואור פניך כי רציתם והוא א"א וזהו ביוהכ"פ שנמחלים העוונות שאז מתגלים הי"ג ת"ד.

קיצור מאות ז'. זהו העונה איש"ר המשכות מל' דא"ס במל' דאצילות, והיינו בכל כחו מלוי זהו מגיד מראשית כו' ומקדם כו' ופי' כי המילוי ריבוי הכלים ומיעוט האור אבל שמו תגדל ריבוי האור כי הוא אא"ס ממש ולכן ענין המשכות ש"ר בכל כחו ר"ל שיומשך ריבוי האור ממש בריבוי הכלים ע"ד שמל' דאצילות מקור דבי"ע יהי' כמו כתר מל' דא"ס מקור דאצילות וזהו היה אור הלבנה כו' כאור שבעת הימים וזהו עד דוד הגדיל וזהו מגדול ישועות כו' וזהו א"א ורב חסד כו' סלח נא יוהכ"פ).

ח) הנה בשבת פרק אמר ר"ע דפ"ט א' כתרם לאותיות כו' הי' לך לעזרני כו' ועתה יגדל נא. והענין כמ"ש במ"א ע"פ ראשי המטות בפ"י מופלא סמוך לאיש דשרש הדיבור מחכ' אבא יסד ברתא אך כמו"כ יש אותיות שלמעלה מהחכ' אותיות התענוג והם הטעמים כנדע מענין טנת"א כו' וע"י מס"נ ביטול לאין ממשיכים מבחי' אותיות שלמעלה מהחכמה וזהו ענין מופלא כו' ולכן יכול לנדוד ולהמשיך ע"י אותיות שלו איסור קונם אף בדבר שאינו קדוש ע"י אותיות התורה דמחכמה נפקת כו' ע"ש, ועד"ז י"ל ענין קושר כתרם לאותיות פי' להמשיך מבחי' אותיות שלמעלה מהחכמה הנק' כתרם שיומשכו ויאירו בדאותיות הדיבור הנמשכים מחכמה וזהו ממש ענין כאשר דברת בחי' מל' דע"ק לאמר שיומשך ויתגלה בחכמה בראשית נמי מאמר הוא ועד"ז יומשך למל' דאצילות, וזהו ענין יהא שמי' רבא מברך וזהו יגדל נא כח אד' וכדפי' בזח"ב יתרו פ"ג ב' לאמר קאי על נוק'. ויובן עוד ענין קושר כתרם לאותיות ע"פ מ"ש במ"א בפ"י יהי רצון כו' ומשמח חתן וכלה כו' וזהו שפי' במדרש ענין יגדל נא כח אד' שבזמן שישראל עושי' רצונו של מקום כו' כי מקום היינו ממכ"ע ברוך המקום, וכשממשיכים בו מבחי' כתר ורצה"ע זהו"ע עושין רצונו של מקום וכמ"ש במ"א. הנה כח אד' פי' ברע"מ פנתס דף רמ"ה דאינון כ"ח אתון שבפסוק בראשית ברא היינו כי בראשית נמי מאמר הוא מאמר הכולל הנמשך מצ"ע הגדלת כח זה ע"י קושר כתרם הנ"ל. א"כ כדפי' בד"ה באתי לגני שתמיד הדיבור מקבל מהמדות ומהחכ' המלובשת במדות שאינה ערוך לח"ע עצמה, וע"י עסק התורה ממשיכים מחכמה עילאה עצמה בהדיבור אך התחלת המשכה זו צ"ל שיומשך מבחי' הכתר בחכמה וזהו אריתי מורי כו' ע"ש זהו כאשר דברת לאמר, וע' בת"א בד"ה כי אתה אבינו כו' והנה עכשיו אותותינו לא ראינו והטעם כמ"ש בתו"א סד"ה ואלה שמות בפ"י הבאים מצרימה כו' ובד"ה אלה מסעי בענין לפני גוזיה גאלמה אכן ע"י המשכת מבחי' כאשר דברת לאמר יהי' גילוי בחי' העש"מ וכמ"ש ונגלה כבוד ה' כו' וראו כו' כי פי ה' דיברה, עיין סד"ה אני הנה בריתי אתך, ועמ"ש בענין מדרה ישמע קול

כלה ועמ"ש ע"פ ארוממך ה' כי דליתני ושרש ענין יגדל נא תוספת המשכת האור מראשית הקו כו'.

ועתה יגדל נא בלקו"ת ועתה תשובה ועתה ישראל מה ה' אלקיך כו' ובמא"א סוף אות ע' עת נק' המל' וכשמקבלת השפע מו"א נק' עתה ואפ"ל לפי"ז פ"י ועתה שנמשך על תוס' אור ועמ"ש ע"פ הוי' אמנות עתך לפי' הרד"ק קיום חזוק כמו ותקעתי יתד במקום נאמן וכמו עת רצון עת לעשות להוי' לחבר העת לשם הוי' וכענין משכו יומין עילאין ליומין תתאין וכמ"ש ע"פ שובה ישראל עד.

יגדל ביו"ד רבתי כי יו"ד תש"י בפ' האזינו י' קטנה מכל היהי"ן ע"ד ונהר יחרב ויבש וכאן אדרבה י' רברבא ועמ"ש ע"פ גדול הוי' דינו בחכ' ולגדולתו אין חקר וכן ע"ז בא היו"ד רבתי דיגדל שיומשך מבחי' ולגדולתו אין חקר.

גא. כ' במכלול ל' עתה דבר נא באזני העם וי"מ לשון תחנה ובקשה כמו אנא שא נא לפשע אחיך ורש"י פ' בא יא ב ע"פ דבר נא באזני פ"י אין נא אלא ל' בקשה כו' ועמ"ש ע"פ בחרבי ובקשתי בקשתי לשון בקשה.

כח אד' היינו כח המל' עד אדון עולם אשר מלך בטרם כל יצור נברא מה שעלה במח' הקדומה שיהי' מלך גם כי מקור המל' בגלגלתא כתר ועמ"ש מענין במלך שלמה בד"ה שה"ש ודוד אמר יגדל הוי' תלים מ' יו' ומדוע משה אמר אד' אלא אדרבה שגדול כח משה יותר להמשיך מבחי' ולגדולתו גם בשם אד' שלמטה משם הוי' כמ"ש בד"ה משה ידבר האלקים יענגו גם כי משה הי' צריך להמתיק הדין שהוא מבחי' אד' דינא דמלכותא ע"כ אמר כח אד' וכח זה מבחי' ארץ אפים שנק' גבור כמארז"ל רפ"ד דאבות איזהו גבור הכובש כו' וזהו"ע גבורות שנוי פ"ז דיומא ס"ט ב' שכובש את יצרו כו' ולכאורה תמה איך שייך לשון זה למעלה אלא ע"ד יצר סמוך ישע"י כ"ו ב' ופירשו המחשבה כמו וכל יצר מחשבות לבו היינו כי במח' יש דינא קשיא ומיתוק דין זה ע"י גבורה שבכתי' ולהמשיך זה זהו ע"י גבורי כח עושי דברו כענין הקדמת נעשה לנשמע ביטול רצון שמיע מזבח טוב ובחי' זו זהו"ע המצות.

כי אם לעוברי רצונו כו' נמשך מבחי' הנ"ל ועמ"ש בענין בנו הגדול בד"ה בשלח פרעה שאכריב לעושי רצונו.

וזהו"ע מהלך והתהלכתי ברמב"ם במו"נ פכ"ד התפשטות זהו כענין חותם בולט כו' וזהו"ע ואולם חי אני כו' שנמשך בחי' חי באני כו' ותשב באיתן כו' והיינו ע"י ההילוך שבנפש בחי' בכל מארך ג"כ בולט למעלה מהכלים ועמ"ש ע"פ אם בדרכי תלך כו' א"נ ע"י ביטול רצון חותם שוקע שמלמטה

קבלת עול דאדי' ממשיך חותם בולט כו'. ועמ"ש ע"פ אדי' הוי' אתה החלות וע"פ כן אדי' הוי' יצמיח צדקה כו'.

כאשר דברת לאמר. בכחיי דבור כלל הדבר ואמירה הפרטית. ובספרי דבור קשה אמירה רך, א"כ כמו מבחי' דבור נמשך לאמר בלשון רכה כן ועתה יגדל נא.

ה' ארך אפים היינו כנ"ל טוב ארך אפים מגבור כו' ועמ"ש ע"פ מי ימלא גבורות כו'.

ואולם חי אני כו'. בשליה דט"ו ע"א ואמרו עוד ואלם חי אני, אמר רבא דדייני בדבריך וזה סוד ישמעאל בני ברכני כו', וסוד נענע לי בראשו כו', ועמ"ש ל בד"ה ועתה יגדל נא * ססעי' א' בפ"י ואולם חי אני שבחי' אני שהוא מ' מתאחד עם בחי' חי ועמ"ש ע"פ אני הנה בריתי אתך דג"כ י"ל כן אני הוא מ' נקודת ציון שבה הנה בריתי יסוד אתך והיינו ע"י המילה כו' פי' החייתי, ע"ד שארז"ל במד"ר בקהלת ע"פ מה יתרון העולם בפירוש וצדיק באמתתו יחיה אפילו צדיק חי העולמים מאמנתו הוא חיה והיינו כמ"ש במא"א ח' כ' חיים נקרא המוחין והם חיי המלך כו' ולכן התפילין נקי' חיים עכ"ל כי המוחין ג"ר גבהו מז"ת כי בג"ד מאיר בחי' ע"ק לכן זהו בחי' חיי המלך ז"א כו' ועמ"ש ע"פ אהללה ה' בחיי כו' ועמ"ש מענין נקודת ציון בד"ה בהעלותך את הגרות דרוש הראשון פ"ג ומש"ש בהגהות ע"ז, ועמ"ש בת"א בהביאור ע"פ רני ושמחי בת ציון, דרוש השני.

וימלא כבוד ה'. זח"א פ' נח דף ס"ו ע"א שבחי' כבוד ה' יתמלא אור מעצמותו ית'.

ואולם חי אני וימלא כבוד הוי' את כל הארץ וגו'. וי"ל לכאורה במ"ש וימלא כבוד ה' לשון עתיד הלא כתיב מכה"כ לשון הווה שבכבודו מלא עולם תמיד, וכמו"כ כתיב את השמים ואת הארץ אני מלא כו' ולמה אמר וימלא וגם בלשון שבעה חי אני וימלא שמשמע על להבא נשבע, וכמו"כ י"ל במה שאנו אומרים בשכמל"ו משמע ענין ברכה והמשכה מלי' זאת אנו מבקשים על

העתיד ולכאורה כבר הוא מבורך בשם ומלכות וכמ"ש מלכותך מכ"ע אין מלך בלא עם וגם י"ל שאלת המלאכים כמו שאנו אומרים משרתיו שואלים זל"ז איה מקום כבודו כו', וזה פלא לכאורה הלא הם עצמם אומרים קק"ק כו' הוי' צבאות מכה"כ שכל הארץ האירה מכבודו בבחי' התגלות מאין ליש בכל העולמות ובכל נברא בפרט ואם לאו לא הי' קיום מציאות כלל כידוע וא"כ מה זה ששואלים איה מקום כבודו כו'. ועוד ענין א' י"ל בהיות ידוע מאמרם ז"ל דקודם שנבה"ע הי' הוא ושמו בלבד כו' דהיינו שלא הי' עדין בחי' השתלשלות העולמות דאבי"ע כלל רק הי' הוא ושמו בלבד העצמי ושנק' מל' דא"ס שלפני הקו כו', וא"כ י"ל קודם שנאצלו ונבראו כו' מי קראו בשמו להיות לכבוד מאחר שאין עוד מלבדו ולמה אמר וימלא כבוד ה' לקרותה בשמו הגדול הלא אין שינוי לפניו מקודם שנבה"ע כי ממנו נמצא הכל ולא יתכן בחי' הכבוד רק על זולתו הנפרד מאתו כו' (בענין וימלא כבוד יש להבין ממ"ש בלק"ת בד"ה ויקרא אל משה ושם ספ"א מענין וכבוד ד' מלא את המשכן ועד"ז יובן ענין וימלא כבוד ד' את כל הארץ כמשארז"ל עתידה א"י שתתפשט על העולם כולו. כמ"ש מזה בהביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השני, ועמ"ש בלק"ת פ' צו בד"ה ענין שבעת ימי המלאים דף י"א ע"ב, ועמ"ש ע"פ לרד"ק מוזמר לד' הארץ ומלוואה, בענין בשכמל"ו ע' בהרד"א וע' בת"א בד"ה בחדש השלישי ובלק"ת בד"ה שמע ישראל. בענין איה מקום כבודו והלא כתיב מכה"כ ע' בד"ה כי על כל כבוד חופה מה שפ"י שיש כבוד תתאה וכבוד עילאה וע' בד"ה האזינו השמים דרוש השלישי ושם פ"ג בענין פ"י ברוך כה"מ, שם משמע שהשרפים לפי שהם בבריאה אומרים מכה"כ, והאופנים לפי שהם בעשיי' אומרים בכה"מ להמשיך מכבוד עילאה בכבוד תתאה וע' בלק"ת בשה"ש סד"ה שחורה אני ונאיה דרוש השני מענין האופנים שאומרים בכה"מ, והנה ר"ת בכה"מ הוא בכים י"ל כמ"ש לקמן בענין שיעקב דוקא אמר בשכמל"ו לפי שעיי' התעוררות רחמים מבחי' יעקב כענין מים תחתונים בוכים עיי' דוקא ממשיכים בחי' ברוך כבוד כו', ובוח"ג פ' פנחס דרנ"ו ע"ב בפ"י הראני נא את כבודך מבואר שזהו כתר עליך).

ב) אך הנה כל זה יובן בהקדים מ"ש כי לא מחשבתי מחשבותיכם ס"י לא כמו ענין מחשבות ב"ו שאין מחשבתו פועלת איזה התהוות חיות דבר אף כשיחשוב על דבר מה כמה שעות לא יוכל להספיק אור וחיות בדבר הזה מלבד כשיש מציאות לאותו הדבר בלתי מחשבתי אבל לא כן ידמה בחי' מח' ית' שהרי כאשר עלה ברצונו הפשוט שנק' הפי' שיהי' התהוות העולמות א"כ מיד נתהווה שרש התהוותן מבחי' הזאת ובחי' המח' הזאת הפשוטה הנה הוא מקור חוצבו עד עולם דהיינו כשאמר במחשבתו הקדומה ובעצמות אנו אמלוך כו' להיות התהוות חוץ ממנו כב"י ולהיות מלך על עם מיד נתהווה שרש התהוות שלהם במח' זו שחשב אנו אמלוך כו' כמ"ש בזהר בראשית דמח' א' הקדומה בעצמיות אוא"ס נמשך כל ההשתל' העולמות עליונים כו', (הנה בענין כי לא מחשבתי מחשבותיכם עיין מזה בלק"ת בשה"ש בד"ה ביאור ע"פ יוגתי בחגוי, ושם פ"א, ובד"ה תקעו בחדש דרוש השני פ"א, וע' קצת מזה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה רפ"ג ומ"ש בשם הזהר דבמחשבה

אחת נבראו כל העולמות כ"כ עוד בד"ה ביאור הדברים ע"פ שחזרה אני ונאוה ושם פ"ג ונזכר מזה ג"כ בסידור בד"ה הקול קול יעקב, אך הנה מבחי' מח' זו הפשוטה בעצמותו נמשך מקור התהוות עלמין סתימין דלא אתגליין וע"ז אמר בראשית נמי מאמר הוא דהיינו אפי' בחי' ומח' קדומה נק' מאמר להתהוות להיות מקור העלמין סתימין רק שנק' מאמר סתום במח' סתומה כו' ואח"כ בבחי' דיבור גתהווה מקור התהוות עלמין דאתגליין (עיין בת"א פ' מקץ בד"ה מוזה מימין גבי והנה מה שנברא החומר במאמר דבור ולא נברא הכל בחפץ ד' ורצונו בלבד הוא מפני שאז לא הי' גילוי מאין ליש רק שהי' העולם בטל במציאות ממש עכ"ל ופי' בטל במציאות היינו ע"ד עלמין סתימין דלא אתגליין עיין בלק"ת פ' בלק בד"ה מי מנה עפר יעקב ושם ספ"א בפ"י אחד היה אברהם, ובד"ה שבת שבתון הוא לכם ושם פ"א ועיין בת"א פ' בשלח בד"ה אז ישיר משה ושם בענין עלמא דאתכסיא שהם בטלים במציאות במקורם שתא בחי' סוכ"ע כו' וע' בד"ה תקעו בחדש הנ"ל שם וע' בד"ה יו"ט של ר"ה פ"א בענין יחו"ע ויחו"ת) כמ"ש כי הוא אמר ויהי כו' והן כמו יו"ד מאמרות ויאמר אלקים יהי אור כו' וכיוצא, אבל בבחי' המח' של הע"ס נבראו עלמין סתימין כו', ונק' מאמר סתום והיינו ענין מם פתחה מם סתומה כידוע, וזה לכבודי בראתיו יצרתיו כו', פי' לכבודי אין כבוד אלא מל' כמ"ש כבוד מל' כו' והיינו מה שעלה במחה"ק אנא אמלוך כו' זהו לכבודי בראתיו (שהוא מל' דא"ס שמאיר בבחי' א"ק שנק' אדם דבריאה ובכלל בחי' המח' כידוע דבי"ע היינו בחי' מחדומ"ע כו') פי' בראשית בחי' המח' להיות התהוות עלמין סתימין כנ"ל יצרתיו בבחי' הדבור בהתהוות עלמין דאתגליין כו' ולמטה היינו ג' עולמות בי"ע עולם שבג"ע הבריאה ועולם המלאכים שביצ'י ועולם המעשה שהוא שרש עוה"ז השפל כידוע ובכלל היינו ג' מיני אדם דבריאה בבחי' מחה"ק כנ"ל, ואדם דיצ'י בחי' גילוי אור המאציל להאציל ע"ס והוא בחי' עתיק וא"א כו' בחי' ממוצע להביא אוא"ס מן ההעלם לגילוי כידוע ואדם דעשי' הוא בחי' ז"א דאצי' מקור דבי"ע שנק' כלי דבחי' עשי' כנודע וז"ש לכבודי שהוא בחי' אנא אמלוך כו' בראתיו יצרתיו כו' (מפרש כאן ולכבודי היינו מחשבה הקדומה דאנא אמלוך ומוה נמשך בראתיו שהם עלמין סתימין יצרתיו עלמין דאתגליין וכמ"כ מפרשו ולכבודי על כבוד תתאה ומ' דאצי' בראתיו עולם הבריאה ששם השרפים שנק' עלמין סתימין לגבי יצרתיו עולם היצירה וכידוע מענין יוצר אור ובורא חשך כמ"ש מזה בלק"ת בשה"ש בד"ה שחזרה אני ונאוה דרוש הראשון פ"ב וספ"ג, ועיין מענין ולכבודי בראתיו בלק"ת פ' אמור בד"ה לבאר הדברים ע"פ ונקדשתי בתוך בניי ושם פ"ד פי' ולכבודי זהו המשכת הכתר לנוק' שהוא מקור דבי"ע, וע' מזה ג"כ בהביאור ע"פ מי מנה רפ"ג ובד"ה האזינו השמים פי' ולכבודי בראתיו על התורה שנק' ג"כ כבוד שהוא לבוש, וע' עוד מענין ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו בד"ה ואתה הרים את מטך שם מפרש ג"כ שכללות העולמות נחלקים לג' בחי' בי"ע שהם מחדומ"ע כו'), והנה בחי' מלוכה זו שנק' כבוד שממנו בא כל עיקר התהוות העולמות כמ"ש לכבודי בראתיו כו' היינו להיות דוקא בחי' נפרד מעצמותו שע"ז יתכן בחי' מלוכה כידוע שאין מלך בלא עם, משא"כ על בניים

לא יתכן בחי' מלוכה גם כי ירבו מאד אבל ברוב עם דוקא הדרת מלך וא"כ הרי בהכרח שהוצרך להיות בחי' צמצום האור בעצמות א"ס שיתכן לומר במח' הפשוטה אנא אמלוך כו', (עין מזה בד"ה הבאים ישרש דפ"ט סע"א ורע"ב, ועמ"ש בד"ה כי סארץ תוציא צמחה פ"ג, ובד"ה תקעו בחדש דרוש הראשון פ"א בענין פי' בריש הורמנותא דמלכא אך לכאורה זה שיהי' היש דבר נפרד נמשך מבחי' כבוד תתאה שהיא הדבור משא"כ מצד כבוד עילאה שם הוא הביטול כנ"ל בענין עלמא דאתכסיא וצ"ל מ"מ המחשבה היא שורש להדבור שיהי' יש דבר נפרד) והוה בחי' ירידה גדולה מעצמיות מאחר שבאמת אין עוד מלבדו ועל מי ימלוך רק שע"י הצמצום יכול להיות התהוות בחי' נפרד מעצמות להיות נק' מלך כו' ולפ"ז צריך לעורר ולהמשיך מעצמות א"ס ב"ה שירד מעצמותו להיות עולה במח' ורצון הפשוט אנא אמלוך כו' ואז יהי' מקור להתהוות כל העולמות כו', (ע' בענין עושי דברו הדרר לשמוע בד"ה בשעה שהקדימו ובד"ה תקעו בחדש דרוש הראשון גבי והנה הדרך להמשכת רצון כו' להיות גילוי מלכותו כו' ועמ"ש סד"ה אתם נצבים בענין למען הקים אותך לו לעם, ובד"ה תקעו השני רפ"ב, בד"ה יו"ט של ר"ה פ"ב, בד"ה והי' ביום ההוא יתקע פ"ב, בד"ה הנך יפה רעייתי פ"א).

ג) ולזאת הנה אנו אומרים בכה"מ, פי' ברוך ל' המשכה שיומשך ויתברך כבוד ה' שהוא בחי' המלוכה הנ"ל כמ"ש לכבדי בראתיו כו' ממקומו מקור מחצבו בעצמותו, והענין הוא שמקור מקום כבוד ה' שהוא בחי' אנא אמלוך הנ"ל שעלה במח' ורצון הפשוט הנה הוא מיוחד וכולל כבר בהעלם עצמות א"ס רק שיצא מן ההעלם לגילוי במח' זו והטעם הוא כי הרי גם בחי' המח' הזאת היא באה מן ההעלם לגילוי ג"כ שהרי עד"מ באדם הנה כח מח' הוא כח היולי להיות בכחו לחשוב מה שיצטרך אבל אין עדיין בבחי' גילוי מח' שהרי היא כלולה עדיין בעצמיות הנפש ונק' עצם כח שכלו ומחשבתו ומיוחדת בעצמיות בתכלית רק כשצריך לחשוב איזה ענין הנה או נפרד מן העצמיות ובא לידי גילוי מן ההעלם העצמי כידוע, ובזה יובן למעלה בעצמיות א"ס ב"ה שבחי' כח מחשבתו כלולה ומיוחדת בעצמות ממש כי הוא המדע כו' ונק' עצם הכח חכמתו ומחשבה כו' רק שבא לידי גילוי מח' ורצון פשוט מבחי' העלם העצמיות כח מחשבתו המיוחדת בו והוא ענין הנ"ל שכאשר עלה ברצונו ומחשבתו הפשוטה אנא אמלוך וכיוצא, ונמצא הרי יש מקור מחצב בהעלם עצמיות כח מחשבתו ית' לגילוי מח' זו דאנא אמלוך ולזה או' בכה"מ ממקור מקומו של בחי' גילוי מח' זו מן ההעלם עצמיות וזהו ג"כ פי' לכבדי בראתיו כדי שיבאוי לגילוי מח' שנק' בריאה יש מאין והוא לכבדי מפני מקור מלוכה זו שנק' כבוד כמו שהוא בעצמיות שנק' מל' דא"ס ובל' חז"ל הי' הוא ושמו בלבד כידוע וגם נק' מח' בל' הדרר אבל נק' מח' אחת כלומר כללית הוא בחי' מקיף כללי כידוע, משא"כ מח' זו הבאה בגילוי אנא אמלוך שזה רק פרטי לפי פרטי ההשתל' דאבי"ע דל"ל, ובזה יובן מה שאנו אומרים בב"ש יחיד חי העולמים מלך ובישתבה מטיימין הברכה מלך יחיד חי העולמים, כי הנה בחי' ירידת המח' הזאת דאנא אמלוך מעצמות בחי' המח' הכלולה ומיוחדת בתכלית באא"ס כנ"ל הוצרך להיות בחי' רבוי צמצומים והוה רק מפני

רב טובו וחסדו כדי להאיר אורו למטה מטה כמ"ש בע"ה, חזו זכר רב טובך
 יביעו וצדקתך ירננו פי' צדקתך הוא להחיות רוח שפלים שנק' צדקה למאן
 דל"ל מג"כ והיינו להיות מקור התהוות יש מאין מעצמיות הא"ס ונק' צדקתך
 כי אינו רק בחי' צדקה וחסד וזה באה ע"י שהוא ית' רב טוב וחסד ע"כ
 מצמצם א"ע בכמה מיני צמצומים בשכלו עד שאמרו אמרו לצדיק כי טוב
 שהצדיק נק' טוב כי עיקר ענין ההטבה של איש הטוב הוא במה שיוֹרד
 מעצמיותו להחיות רוח שפלים ומצמצם א"ע ומשפיל א"ע בזה כו', ולכן נאמר
 למעלה שמפני שהוא ית' טוב בעצם ע"כ יגרום טובו הגדול לצמצם א"ע מאד
 כדי שיוכל להיות מקור לעולמות וז"ש זכר רב טובך ע"כ צדקתך ירננו להיות
 בבחי' מלך על עם כמ"ש מלכותך מכ"ע שבאמת הוא מקור חיותם מאין
 ליש כו', וזהו יחיד חי העולמים מלך פי' בעצמותו ממש הוא יחיד ומיוחד
 בתכלית האחה"פ ואע"פ שהוא חי העולמים אין שינוי לפניו מקודם שנבה"ע
 כו' כמ"ש אני ה' לא שניתי אך להיות עולה במח' הנק' אנא אמלוך הוא בא
 בבחי' ירידה וריבוי הצמצומים מפני רב טובו וחסדו כי חפץ חסד הוא כו',
 וזהו כולל בכללות כל השבחים דב"ש יחיד חי העולמים נעשה מלך כו' אבל
 בישתבח הוא מדבר בירידת המשכת אוא"ס בנאצלים ונבראים כמ"ש אל מלך
 גדול ומהולל בתשבחות כו' ששם הוא בחי' מלך דהיינו מח' דאנא אמלוך מקור
 כל הנשמות המלאכים וכל העולמות לכך אמר מלך יחיד חי העולמים שכל
 חי העולמים כלולים בחי' מלך יחיד במח' הפשוטה הנ"ל וד"ל. (עיון מענין
 המחשבה וכן המחשבה בד"ה אלה מסעי דרוש השלישי פ"ב ועמ"ש בד"ה
 כי כארץ תוציא צמחה פ"ג, והנה ענין בכה"מ זהו בחי' עליונה יותר מבחי'
 מכה"כ שאומרים השרפים כמ"ש בד"ה האוינו הנ"ל פ"ב ופ"ג וסד"ה שחורה
 אני ונאוה דרוש השני דהיינו שזהו המשכה להיות המשכת הכבוד גם בעשיי
 והיינו ע"י המשכת כבוד עילאה שהיא חכמה עילאה, אך כשצ"ל המשכת חכ"ע
 למטה מוכרח להיות התחלה לזה מלמעלה מהחכמה כמ"ש בד"ה והיה לכם
 לציצית דרוש השני פ"ב ובר"ה ביאור ע"פ באתי לגני פ"ב בענין אריתי מורי,
 וזהו ברוך כבוד ה' ממקומו פי' ממקומו ממקור בחי' כבוד עילאה, ואפ"ל שזהו
 ענין היחוד דב' בחי' כבוד, והמשכה זו באה דוקא ע"י רעש גדול דבחי' חיות
 ואופנים כו' ע"ש בד"ה האוינו וע' מה ג"כ בד"ה אני דפ' ציצית דרוש הראשון
 ספ"א (הג"ה כח המחשבה כענין ע"ס הגנוזות ובעין מ"ש בענין כח אד', וע'
 במא"א א' קע"ג מחשבה זהו אצ"י ושם מחשבה רצון קול דבור זח"ב רסב"ב
 המחשבה שקודם לרצון זהו כמ"ש בד"ה למנצח על השמינית ההסכם שממנו
 נמשך כח הרצון ג"פ קדוש ג' וזין זהו חי והיינו חי העולמים להיות מלך, מכה"כ
 מל' אבל וימלא כבוד זהו היחוד והיינו רננו צדיקים והיינו בה', וזהו ע"י
 בכה"מ עיי' נמשך יחוד ב' כבוד כענין כי על כל כבוד חופה, כך מקומו זהו
 כענין החופה עדן וכמ"ש כחתן יוצא מחופתו, גוהו ואולם חי אני שזהו היחוד
 שנמשך חי באני ע"ד הנה בריתי אתך, ואפ"ל מכה"כ היינו הארץ עילאה וזהו
 היחוד למעלה אבל את כל הארץ את רבוי גם הארץ שלמטה או כמו לדי' הארץ
 ומלואה זו א"י תבל ויושבי בה היינו חו"ל וזהו את כל הארץ, יהי כבוד ד'
 לעולם שיהי' השם נק' כמו שנכתב ומעין זה במקדש לפי שנאמר וכבוד ד'

מלא את המשכן ה'י נקרא השם כמו שנכתב עה"ק ח"ג פמ"ט חי אני ברכות לראש צדיק ודינו רננו צדיקים הנ"ל אפ"ל עוד ע"ד מ"ש בד"ה וישב יעקב בענין ב"פ בארץ א"כ שרפים מכה"כ ארץ עילאה את כל הארץ ארץ תתאה ועמ"ש בענין ארץ ארץ ארץ שמעי דבר, שיש ג' בחי' ארץ בד"ה השמים כסאי, ובלק"ת פ' שלח סד"ה טובה הארץ מאד מאד וע' ביאור בעצם היום הזה נמול בענין שמים הארץ עילאין ושמים הארץ תתאין ובהר ר"פ האוינו בענין משה שאמר האוינו השמים ותשמע הארץ, וישעי' שאמר שמעו שמים האויני ארץ, וכדי להמשיך למטה בארץ הג' צ"ל ההמשכה מלמעלה מעלה מבחי' מקום כבודו בכה"מ, תע' זח"ב ר"ז א' בענין הנה מקום אתי, והו' ואולם חי אני דכ' העה"ק שבא ההמשכה מלפני לפניו וע"ד שבועה תע' פי' שבועה בד"ה ביום השמע"צ שמאלו תחת לראשי בענין אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם, ואפ"ל ע"פ המבואר סד"ה שחורה אני הנ"ל דנאופנים חיות ממשיכים מבחי' קדש, קדש מלה בגרמה וזהו למעלה מבחי' קדש דשרפים וע' סד"ה בהעלותך ההפרש בין קדש לקדוש ובביאור כי כארץ תוציא צמחה ובכה"ז אמור ק' במאמר וגם אמנה אחותי בת אבי היא, וא"כ השרפים ממשיכים ג"פ קדוש ועי"ז מכה"כ, זיו יקריה זיו יסוד והיינו ארץ עילאה אבל ע"י רעש דאופנים חיות מגיע בבחי' קדש ולכן נק' חיות הקדש וע' בד"ה וארשתוך לי בענין לבי ובשרי ירננו אל אל חי, למעלה מבחי' כלתה נפשי לחצרות ע"ש פ"ג, וכשמגיעי' לבחי' קדש נמשך ברוך כה"מ, וזהו וימלא כבוד ה' שכבוד ה' עצמו נתמלא שפע ע"י המשכה זו דבכה"מ וזהו למעלה מבחי' מכה"כ ששם לא נו' שהכבוד נתמלא שפע, אבל פי' וימלא כבוד ה' היינו שהכבוד נתמלא רוב שפע מבחי' יחדו בכבוד עילאה, וכבוד עילאה נתברך ממקומו ושרשו בחי' קדש, ועי"ז מתגלה הכבוד בבחי' את כל הארץ, דהיינו ע"ד גלוי חותם בולט הנמשך ע"י קיום מצות ל"ת ד"ס איה סופר סד"ה שחורה אני וע' ד"ה שימני חותם, ועד"ז י"ל מכה"כ בבחי' חותם שוקע וימלא כבוד בבחי' חותם בולט חשף ד' כו' ויתבטלו כל המסתירים, עוי"ל שלע"ל ושמו אחד שיהי' נק' כמו שנכתב א"כ המ' הנק' שם יהי' מאיר למטה בחי' הוי' ממש זה נמשך ממה שיהי' הוי' אחד כולו הטוב המטיב דלית שנאלא בהאי ע"ק, ור"ל שיאיר ע"ק בז"א בלי שום פסיק טעמא בין שני הויות שעיי"ז יומשך ושמו אחד, וכמ"כ אולם חי אני נאום ד' זהו ע"ד נשבע הוי' בנפשו, ויש לפרש ע"ד בי נשבעתי שדיא נשבע באור ע"ק המלוכש בו זח"ג אחרי סו"ב נשא דק"ל ע"א, והו' וינפש דגבי שבת, ועד"ז פי' נשבע ד' בנפשו נמצא אולם חי אני נאום ד' ודינו שע"ק מאיר בז"א ומוזה יומשך וימלא כבוד ה' ע"ד יהי כבוד ה' לעולם שיהי' נק' כמו שנכתב, משא"כ עכשיו זה שמי לעלם בחי' העלם אף שמכה"כ כו', עכ"ה) ובחי' מקום כבודו זהו ענין שמו שארז"ל עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד, ומ"ש וזהו ענין יחיד חי העולמים מלך, פי' חי העולמים הוא בחי' אמרו צדיק כי טוב שמשפיע החיות היינו ענין זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו, צדקתך זהו מ' שע"י רב טובך חי העולמים נמשך מבחי' יחיד ומבחי' מחשבה דאנא אמלוך בבחי' מ' דאצי' ואוי וצדקתך ירננו, ועמ"ש לקמן בענין רננו צדיקים מהו ענין רננה ומשם יובן ענין וצדקתך ירננו, ובישתבח אומרים י"ג שבחים ואח"כ אומרים מלך יחיד חי

העולמים פי' מלך יחיד ר"ל מלך היינו מחשבה דאנא אמלך הכלולה בבחי' יחיד אור א"ס ממש שלמעלה מהאצ"י היינו ע"י י"ג שבחים י"ג מדה"ר נ"ו"ש סד"ה ויקחו לי תרומה בענין י"ג דברים שנאמרו גבי חאת התרומה אשר תקחו מאתם כו' ומכאן יש להבין יותר מש"ש) והנה בברכות יוצר אור אנו אומרים קדוש ג"פ עד ה' צבאות מכה"כ, פי' ג' מיני צמצומים ה' בכלל עד שיהי' מכה"כ מבחי' המלוכה הנ"ל שנק' כבודו כו' כנ"ל בפ"י בכה"מ וכך הוא פי' בשכמל"ו וזהו ג"פ קדוש לשון מובדל ומוסתר עד שיבואו לידי גילוי בחי' מח' דאנא אמלך שנק' כבודו והיינו כדי שיומשך מכת המח' שבהעלם לגילוי כו' צריך להיות גילוי צמצומים בהעלם העצמיות תחלה והיינו ג"פ קדוש שבעצמותו עד שנעשה מכה"כ ד"ל. (מענין ג"פ קדוש עיין ח"ג פ' אמור דצ"ג ע"א דיש לפרש שהם המשכה חב"ד חג"ת נז"י עד שנמשך בבחי' צדיק וממנו נמשך בבחי' מכה"כ היינו כבוד ותאזה, ועיין במערכת ס"פ ט"ו ושם פי' החייט ג"פ קדוש המשכת ג"ר כח"ב בחג"ת, צבאות הם הנצחיים מכה"כ הכולה אל מדת כל שהוא היסוד שממלא את הארץ אשר היא כבודו מהשפע העליון, ועמ"ש ע"פ הוזהר פי' חי דקכ"ב א' ע"פ ויתרון ארץ בכל היא ובסידור בדי"ה נשמת כל חי תברך את שמך, ועיין בדברי רבינו ז"ל בביאור קדושים דתקס"ב שפי' ג"פ קדוש נגד זה ג' דברים שהעולם עומד עליהם תורה ועבודה וגמ"ת, ושם פי' שהקדוש הג' נגד גמ"ח והיינו להיות המשכה למטה גם במקור דבי"ע אשר שם פרסא מפסיק, לפ"ז י"ל כיון פרסא מעלים א"כ עם שמכה"כ עכ"ז יש העלם וכ"כ רבו ההעלמים עד שיש דקרו לי' אלקא דאלקיא סוף מנחות דק"י ע"א, והיינו כי כל זה היסוד כשמקבל מבחי' גש"ב גימטריא כל, אכן האופנים החיות שממשיכים שיהי' בכה"מ, שהוא מחכמה עילאה שלמעלה מהבינה, והוא קדש שלמעלה מבחי' קדוש, עי"ז נמשך שגם למטה הי' הגילוי כמו למעלה כמ"ש בד"ה ששים המה דרוש הראשון בענין ומעין מבית ד' יצא והשקה כו' למעלה ממדרגת זוגר יוצא כו' ומשם יפרד כו' ועי"ז וימלא כבוד ה' את כל, פי' ע"ד אחעט"ב שבחי' כבוד ה' ישפיע לבחי' כל המקבל מנש"ב, ע"י שתקבל מהחכמה כו' (הג"ה חי אני פי' בש"א ש"ב ובעה"ק ח"ג פמ"ט שבחי' חי צדיק עליון מאיר במ' הנק' אני, ע"ד אני הנה בריתי אתך, ואפ"ל כי הנה אני מ' ואנכי כתר אף שהפי' שזה אך אנכי מורה על רוממות אנכי הרואה והיינו ע"י תוספת אות כף המורה על כתר, וא"כ י"ל פי' חי אני שגם המ' הנק' אני היא בבחי' חי ורוממות כמו הכתר ע"ד ארוממך אלקי המלך, וגם י"ל חי עם אלפי שאינן זהו כ' וה"ל אני כמו אנכי גם נת' במ"א חי עדיף מבחי' טוב כי יוסף בן שבע עשרה שנה גימ' טוב והוא עדיין בבחי' נער וקטנות, אכן בן ח"י לחופה מקיף עליון שיהי' היחיד, ועד"ז י"ל בחי' כל שנק' היסוד זהו ענין א' עם בחי' טוב כנ"ל בענין מכה"כ ע"י זכר רב טובך, אבל ואולם חי אני זהו בחי' עליונה יותר לכן מזה נמשך וימלא כבוד כו' את כל כו'.

מלשה שלא אמר בשכמל"ו י"ל כי אחד שהוא א' בז' רקיעים והארץ וד' רחות דהיינו ר"ק א"כ זהו ענין מחשבה דאנא אמלך שממנה שורש התהוות ו"ק הנק' עולם וכולל מ"ש יעקב בשכמל"ו אך יעקב ביאר זה בפירוש ולא

שיהי' רק ברמו וע"ד מ"ת בוכים משא"כ מים מן המים משיתיהו מים עליונים, או י"ל משה הזכיר מקום כבודו ע"ד מבחי' הוי' אחד יומשך ממילא ושמו אחד כנו"ל בהג"ה, ויעקב פי' המשכת הכבוד ממש ממקורו, והנה במקדש לא היו עונים אמן כ"א בשכמל"ו במסכת תענית פ"ב דיי"ו ע"ב, והנה אמן גימ' הוי' אד' גם אמן ביסוד שהוא המקשר ומחבר יחד ב' שמות הנ"ל כמ"ש בפרס ערך אמן וא"כ במקדש שלא היו אומרים אמן רק בשכמל"ו מוכח דזהו בחי' עליונה יותר כי הנה ארו"ל פ"ה דברכות גדול מקדש שניתן בין שתי אותיות שנאמר פעלת הוי' מקדש אד', א"כ המקדש מצד עצמו מחבר ב' השמות הוי' אד' שזהו ענין אמן ע"כ לא היו צריכים לומר בו אמן כיון המקדש מצד עצמו מקשר ב' השמות שע"ז בא ענין אמן אלא אמרו בשכמל"ו דזהו בחי' עליונה יותר מבחי' אמן ואולי זהו ע"ד שבחי' בכה"מ הוא מעלה עליונה יותר מבחי' מכה"כ כנ"ל, ועמ"ש בבכך תרטו"ב ע"פ אחרי ד' אלקיכם תלכו, סעי' ח' דרל"ג ע"א בענין אמן ואמן גימ' יעקוב מלא ואו, כי יעקב ת"ת וזהו יחד הוי' אד' גימ' אמן וזהו אלה תולדות יעקב יוסף, אך שיהי' תולדות בשני ווין כמו מצות שבת נאמר מצוות בשני ווין שיאיר אור ע"ק בנ"א ע"ד היש בה עץ ת"ת אילנא דחייא אם אין ע"ק זהו ענין אמן ואמן יער"ש תוספת הו"א שבואמן מורה שנמשך מע"ק בשם הוי' ומאיר בחי' זו בשם אד', וי"ל שזהו ענין בשכמל"ו שיתברך הכבוד ממקורו ושרשו הוא ע"ק שעז"נ הראני נא את כבודך כמ"ש בזח"ג פ' פנחס דרנ"ה סע"ב ונאמר לפני לא יראו, וזהו ג"כ ענין בכה"מ לכן זהו בחי' עליונה יותר מבחי' מכה"כ, שהכבוד מקבל מבחי' כל שהוא יסוד המושך השפע מת"ת לבד בחי' היש בה עץ אילנא דחיי, וגם אם כל גי' נש"ב שיומשך השפע מהבינה אין זה ערך לכשהמשכה מבחי' אין כי החכמה מאין תמצא ויש הפרש גדול בין מוחין דאבא ומוחין דאימא בד"ה מצה זו, וגם שער החמשים דבינה לעליונים נדמה להם למטה, בהביאור ע"פ וספרתם לכם דגבי חג השבועות ד"ה מעט ביאור, וכ"ש בחי' אין ממש, ויותר י"ל דענין מעלת ברוך שם כבוד מל"ו זהו ע"ד שארו"ל בערובין פ' כיצד מעברין דף ג"ד א' כל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק, והנה זו"נ נק' דודים שהיחוד לפרקים, שלפעמים נפסק היחוד כמ"ש בזהר ויקרא דף ד' ע"א אינו דתאיבין דא לדא ולא משתכחין תדיר אקרו דודים, ואינו דמשתכחי תדיר ולא מתכסיין ולא מתפרשין דא מן דא אקרו ריעים, היינו שאר"א נק' תרין ריעין ועז"נ ונהר יוצא מעדן יוצא תמיד ואינו פוסק בזח"ג פ' אחרי דס"ה ע"ב ובפ' יתרו דפ"ג סע"א, וע' בכה"ז פ' וירא על המאמר וגם אמנה אחותי בת אבי היא, ממעלת בחי' זו דתרין ריעין דלא מתפרשין שהוא בחי' הארת אור א"ס ממש שאין הפסק להשפעתו ע"ד אני הוי' לא שניתי כו', זהו ענין וכמצא מים אשר לא יכזבו מימיו ונק' בחי' זו אמת כמ"ש בהביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השלישי תשם פ"ה, משא"כ זוג זו"נ שנפסק לפרקים ומתפרדים זה מזה, ולכן נאמר עזי חמרת י"ה ויהי לי לישועה כי חיבור י"ה אינו פוסק כנ"ל, ונמצא הגם שבחי' אמן זהו יחד זו"נ הוא ע"ד דודים לבד, ולפעמים מתפרדים, אבל בשכמל"ו כיון כ"מ שנאמר ועד אין לו הפסק א"כ הענין שבחי' יחד ר"ה יהי' ג"כ תדירי ע"ד תרין ריעין, וכמ"ש בלק"ת סד"ה שובה ישראל עד

דרוש השני פ"ה, במש"ש רק להיות יחוד"ת כמו יחוד"ע בחי' תרין ריעין דלא מתפרשין וע"ש בהג"ה שזה ענין אהל כל יצען כו' וברית שלומי לא תמוט כו', ומ"מ אמת ג"כ כמש"ל דשורש המשכה זו באה מע"ק בחי' אין שהא בחי' אמת אני ה' לא שניתי, והיינו כמש"ש בזח"ג פ' אחרי דע"ז ע"ב דחיבור ו"ה הוא ע"י החסד אבל יחד י"ה במזל תליא שהוא הכתר ולכן לא מתפרשין לעלמין, משום דלית שמאלא בהאי ע"ק משא"כ בבחי' חסד שיש כנגדו מדה"ד שגורם שיתפרדו לפעמים, ולכן ע"י שיומשך ביחוד ו"ה ג"כ מע"ק יהי' ג"כ בחי' תרין ריעין דלא מתפרשין, וזהו ענין נצח סלה ועד אשר מבורא בזהר פ' ויקרא דף כ' ע"א דבחי' סלה הוא לעילא לעילא אתר דע"ק שריא, ולכן אין לו הפסק וכמ"כ הוא בחי' ועד ובחי' נצח שהוא ענין נצחיות, ולכן במקדש דוקא אמרו בשכמל"ו במקום אמן שיש בו בחי' עליונה יותר מבחי' אמן, והנה כאשר זוג ו"ה יהי' ג"כ בבחי' תרין ריעין כמו י"ה, יש בו בחי' עליונה יותר כמבורא בבה"ז פ' וירא הנ"ל שבזוג ז"ינ אע"פ שמתפרשין לפעמים יש בו מעלה יתירה ג"כ מפני שהוא להוליד נשמות חדשות משא"כ ביחוד א"א שהן תרין ריעין הוא להחיות העולמות ברוב שפע בלתי התחדשות נשמות חדשות ממש יעו"ש, א"כ כשהווג ו"ה יהי' בבחי' תרין ריעין יהי' בזה ב' המעלות יחד להיות המשכת אורות חדשים ממש בלי הפסק, ועפ"ז יובן מארז"ל במד"ר פ' לך ובדוכתי טובא דכ"מ שנאמר והיה הוא לשון שמחה כמו והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, והיה ביום ההוא יצאו מים חיים, והיינו כי תיבת היה מורה אשר ו"ה הם קודמים ליה, וזה כשיהיו ו"ה ג"כ תרין ריעין כמו יהי' או יהי' בזה ב' המעלות יחד לכן הוא שמחה, וכיון שיצא לנו דבחי' בשכמל"ו זהו בחי' עליונה יותר מבחי' אמן, עפ"ז יובן ג"כ ענין וימלא כבוד ד' שזהו גבוה יותר מבחי' מכה"כ, כי אף דמכה"כ זהו ג"כ היחוד ו"ה דהיינו ג"פ קדוש בוא"ו זהו ההמשכה בחג"ת כנ"ל ואח"כ ע"י צבאות מכה"כ נמשך השפע במ' הנק' כבודו והיינו יחוד ו"ה אך יחוד זה ע"י בחי' היסוד הנק' כל זהו כענין אמן שהוא ג"כ בחי' יסוד המחבר הוי' אד' כנ"ל בשם הפרד"ס ע"ד כי כל בשמים ובארץ, אך אעפ"כ נק' רק דחיים, דמתפרשין לפעמים זה מזה, והיינו ע"י שעדיין יש קליפות המסתירים והם גורמים הפירה, אבל ענין וימלא כבוד ה' את כל הארץ והו הגילוי בקביעות בבחי' דירה בתחתונים היינו ע"י שבחי' ו"ה יהי' בבחי' תרין ריעין דלא מתפרשין, ואזי לא יהי' שום הסתר למטה ג"כ כלל, כי זה היחוד הוא הגילוי כמו ביחוד"ע דכולא קמיה כלא חשיב, והמשכה זו היינו ע"י וא"לם חי אני, שבחי' אני יהי' בבחי' חי ממש דהיינו ע"ד תרין ריעין דלא מתפרשין, וזהו כאשר ההמשכה בא מע"ק דוגמת וברית שלומי לא תמוט, וכמש"ש בלק"ת פ' תצא סד"ה כי ההרים ימוש שזהו בחי' עליונה יותר ממדרגת ומשיבוע לכל חי רצון, דבחי' כל חי זהו ההמשכה שבסדר ההשתלשלות ולכן נק' כל חי לפי שיש כמה רבוי עולמות וכולהון אקרון חי ע"ש פ"ב, הם היסודות שבסדר ההשתלשלות, אבל וברית שלומי זהו ההמשכה מיסוד דעתיק שלמעלה מסדר ההשתל, וזהו עצמו בחי' וא"לם חי אני שיש לפרשו חי אני ממש היינו יסוד דעתיק, ובחי' חי זה נמשך ג"כ ממש במ' הנק' ג"כ אני ע"ד אני ראשון ואני אחרון ומוזה נמשך וימלא כבוד ה' את כל הארץ בבחי' גילוי ממש ושללא תמוט וע' בזהר פ' משפטים דק"ח ע"ב ע"פ ראו עתה כי אני אני הוא כו'.

התרגום מתרגם כבוד ה' יקרא דה' ומכה"כ תרגם זיו יקרי' הדינו כאשר כבוד סמוך לה' זהו יקריה ממש, משא"כ מכה"כ רק זיו מבחי' יקריה ובתלים ק"ד ל"א יהי כבוד כו' ישמח ואר"ל במד"ר פ' אחרי פ"כ שמח אינו אומר אלא ישמח והדינו לעתיד לבוא בכ"א אי"כ כמ"כ יהי כבוד הדינו לע"ל, וק' ההכתי' גם עכשיו מכה"כ אע"כ צ"ל דכבדו רק זיו והארה והדינו כבוד תתאה אבל יהי כבוד ד' יקרא דה' ממש וכבוד תרגום יקר והדינו כשיהי' כבוד תתאה במדרגת כבוד עילאה שיהי' תרין ריעין לכן יהי' כן לעולם דלא מתפרשין וזהו בשכ"מ לעולם ועד.

והנה משה שלא אמר בשכמל"ו י"ל כי באומרו אחד זה המשכה מבחי' אלף כתר בחכמה זהו החית ומשם נמשך בבחי' ד' רבתי שהוא מל', וא"כ זהו שיתברך הכבוד שהוא מ' ממקומו כתר וחכמה אך זהו יח"ע שבאצי' ממש, אכן יעקב שאמר בשכמל"ו הנה בחי' מלכות לא שייך רק על נפרדים דוקא, רק שיהיו בבחי' ביטול כמו ביטול חיות המרכבה אף שנאמר בהם ונכפיהם פרודות והו ענין גלה כבוד מלכותך כו' מלוך על העולם כולו בכבודך וידע כל פעול כי אתה פעלתו כו', וזהו הענין שיח"ת יהי' כמו יח"ע בבחי' תרין ריעין דלא מתפרשין אבל עכ"ז יהי' גק' יח"ת ולא יח"ע כי יח"ע הוא ביטול אמיתי ע"ד איהו וגרמתיי חד בהן ויח"ע הוא ביטול היש, שהוא יש ומ"מ ביטול ע"ד וידע כל פעול ויבין כל יצור, וזהו הנק' גלה כבוד מלכותך הנשא על כל הארץ ביקרך, הדינו ענין וימלא כבוד ה' יקרא ה' בלי העלם המסתיר דק"ג, ומ"מ גילוי זה ע"ד שהיש יהי' בטל כו' וכמו בחיות המרכבה כן יהי' הביטול למטה, וזהו ענין בשכמל"ו, ולכן גק' ציקי קדרה כו', ואפשר יהי' ב' הבחי' שיש צדיקים גדולים שיהי' בהם הגלוי ע"ד שהוא באצילות ממש, ויש שיהי' הגילוי ע"ד בשכמל"ו).

ובזה מתורץ גם הקושיא מה שמלאכים שואלים איה מקום כבודו דר"ל על מקום שרש הנעלם של בחי' גילוי כבוד ה' שבמח' איך הוא נמשך מעצמיות כח מזשבתו הכלולה בעצמותו ית' דלית מח' תב"כ, ע"כ שואלים איה מקום כבודו להיות למעלה מכל השגה אפי' משכל הנעלם דא"ק כו', ובוה מתורץ גם הקושיא הנ"ל בהיות שקודם השתל' הי' הוא ושמו מי קראו בשמו כו', והתירץ דעצמותו מתעורר כי חפץ חסד הוא ואז"כ תלוי במעשה התחתונים כמ"ש בע"ח כו', וז"ש חי אני וימלא כבוד ד' כו' כמו נשבע ה' בנפשו והדינו שיבא לידי גילוי מן ההעלם עד"מ באדם שנשבע להביא מח' הנעלמה לידי גילוי וד"ל.

ד) אך הנה עדיין יש להבין איך יוכל להיות בחי' המשכה זו דכבוד ה' ממקומו העצמיות כו' ע"י המלאכים שאומרים קו"ב מאחר דכולא קמי' כלא חשיב וכאין בלי ערך כלל כנגדו אפי' לא בערך טיפה מן הים בים אוקיינוס כידוע, אך הענין הוא דכתיב תתן אמת ליעקב כו' (וידוע שאין המלאכים אומרים קדוש עד שישאל אומרים קדוש למטה ע"כ ע"י התחברות המלאכים עם הנשמות יוכלו להמשיך וכמ"ש כה"ג בת"א ס"פ וישב בדי"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים, שהנשמות ממשיכים ההילוך בפנימיות העומדים

שהם המלאכים ועיי"כ מאיר בהם בחי' קדוש, ועי' מענין תתן אמת ליעקב
 בוח"א ס"פ לך דצ"ו ע"א, פי' בשלח דנ"ז ע"א פי' יתרו דפ"ט ע"ב ודף צ'
 סע"א פי' ויקרא די"ב ע"ב פי' אחרי דע"ג ב' נשא דקל"א סע"א ועי"ב דקל"ג
 סע"ב פי' שלח זקס"ג ע"ב ואתחנן דף רס"ז סע"א ענין וחסד לאברהם, האזינו
 דרצ"ז סע"א, ת"ז וקון כ"ב דס"ז סע"ב תקון עי' דק"כ סע"ב קכד"א, קכח"ב
 קלה"א, ופי' אמת היינו מס"נ ועי' באג"ה ד"ה זורע צדקה שכר אמת ובת"א
 פי' מקץ בר"ה רני ושמחי דרוש הראשון ובר"ה ביום השמע"צ שמאלו תחת
 לראשי, ועיי"ז ימשיך אתעדל"ע לעלות במחשבתו אגא אמלוך עיין מזה בד"ה
 הבאים (ישרש) שהוא עיי' אמת דיעקב דהיינו עיי' מס"נ שלהם באחד כמ"ש
 מי לי בשמים כו' דפי' מס"נ הוא מסירת הרצון שנק' גפש כמו אין גפשי
 אל העם הזה, וכך פי' אליך ה' גפשי אשא בחי' מסירת הרצון בלתי לה' לברו
 כו' הואו בחי' ביטול היש לאין עד רום המעלות ועיי"ז רוח איתי רוח כו'
 כמ"ש אם ישים אליו לבו כו' כידוע להמשיך אתעדל"ע עיי' אתעדל"ת, פי'
 גי"כ בחי' ביטול העצמיות דהיינו לצמצם א"ע להיות רוצה במלוכה ולעלות
 במח' אגא אמלוך כו', והו' שמפסיקין בין אחד לואהבת בבשכמל"ו הגם דמשה
 לא אמרו אלא יעקב כידוע ואנשי יריתו היו כורכין את שמע בלי הפסק
 בשכמל"ו (עמש"ל ועמ"ש מזה בד"ה בחודש השלישי, וזה כעין שהאבות
 לא בחרו מדת מל' עי' פרדס שכ"ב) אבל אין הלכה כמותם (ועל"ק בהביאור
 דבמחשבה הקדומה עלה בחי' מ' קודם לשאר הספירות, המשכה זו עיי' יעקב
 חבל נחלתו, ועי' מד"ר פי' בראשית פי"ח בענין עם המלך במלאכתו ישבו,
 את כל הארץ האותיות מא' עד תיו ואספת דגנך העלאת האותיות כי יעקב
 בריח התיכוך לכן בו ועל ידו נמשך אמת המשכת הא' כתר בתאו מ' עיי' המם
 בינה, והיינו עיי' הרחמים מים תחתונים בוכים כו', לכן בכים ר"ת ברוך
 כבוד ה' ממקומו שעיי' הכי"י והתעוררות רחמים ממשכיכים בחי' זו כו', חתו
 רגזו צדיקים רגזא היא החדה הבאה אחר המורדות דוקא) מפני שעיקר בחי'
 המשכת של כבוד הוי' אגא אמלוך מעצמיות א"ס הוא באמרו בשכמל"ו וזהו
 פי' יעקב דוקא משום שנאמר יעקב חבל נחלתו שהוא חלק אלוה ממש כמאמר
 ישראל עלו במח' סתם דהיינו במח' הכללית דהי' הוא ושמו בלבד דלפני
 הצמצום שמצמצם א"ע להיות לו רצון ומח' בגילוי אגא אמלוך כו' ועי"כ
 ביכולתו להמשיך משם להיות גילוי ההעלם וז"ש שמע ישראל ה' אלקינו
 ישראל דוקא מטעם זה ומטעם זה יעקב דוקא אמר בשכמל"ו (וכמ"ש בזהר
 משה מלגאו יעקב מלבר דמשה בחי' הדעת ויעקב בחי' הת"ת ששם מעורר
 בחי' המלוכה שהוא יחוד ת"ת ומל' וזהו תתן אמת ליעקב אמת ראש תוך
 סוף הכולל כל השתל' הוא עיי' יעקב דוקא מטעם הג"ל וד"ל, וכי"ז ענין פי'
 ראשונה של ק"ש באמרו ודברת עם לקשר מחו"ד שלו במחו"ד העליון להיות
 גילוי ההעלם דמח' כללית הג"ל עיי' חכ' שבתורה שנק' ראשית הגילוי כו',
 אבל בפ' ראשונה נאמר ואספת דגנך כו' שהוא עיי' הכירורים דרפ"ח שנפלו
 בשבירה בבחי' נוגה דבי"ע ומזה נתהווה כל דצח"מ הגשמיים ושרש הכל מז'
 מלכין קדמאין דתהו שמתו כמ"ש וימלוך וימת כו' עד שנפלו למטה מטה
 מאד עד שנמשך התהוות הבהמות והחיות הגשמי' מבחי' פני שור ופני ארי'
 שבמרכבה והתהוות העופות מפני נשר והתהוות גפש החינית שבאדם מבחי'

פני אדם אשר לארבעתן כו', ובחי' העלאות הבידורים דתהו שבדצח"מ כמו במלאכים ומשקים לחיות ובהמות כו' היינו ע"י מס"נ בק"ש באה"ר כי שאז מתעלה ג"כ כל חלקי החיות דמלאכים ולבושים וחלקי החי ומדבר שבאדם התחתון ששרשן מבחי' אותיות שנפלו מעולם התהי וכולם עולים ונכללים בשרשם כי ע"י מס"נ באחד נתאספו ונתקבצו כל האותיות ממקומות שנתפזרו למטה ועולים הכל לשרשן הראשון, וזהו פי' ואספת דגנך שנתאסף כל פרטי בחי' אותיות עליונים דתהו דלמטה שנפלו בלחם היין וכל מיני תענוגי שח"ו ליכלל גם באחד זה מ"ש וימלא כבוד ה' את כל הארץ, פי' את היינו כ"ב אותיות שנפלו מלמעלה מא' עד תי"ו שהן בחי' התהו ונק' את כל הארץ וע"י בחי' כבוד ה' המתגלה מן ההעלם ע"י מס"נ הנ"ל יתקבצו כל האותיות הללו וימלא ב"ג כ כבוד ה' והיינו ענין הפ' שניה דואספת דגנך אחר פי' ראשונה במס"נ באחד כנ"ל (ויש סאן ב' מיני העלאות א' מס"נ דמח' ודבור כנ"ל הב' העלאות מין דמאכלים וכיוצא בו פי' אליך ה' בפשי אשא שזהו שא' ואספת דגנך כו').

אך עדיין י"ל למה א' תתן אמת ליעקב ולא לאברהם ולמה חלק לב' דברים אמת ליעקב וחסד לאברהם. אמנם הענין הוא כידוע שהאבות הן הן המרכבה וכמו המרכבה שנושאת את היושב עליו ומורידו למטה כך החיות שבמרכבה נושאות את הכסא כו' היינו ע"י העלאות המדות דאבות גורמים ירידת המשכות כבוד ה' מן ההעלם העצמי לידי גילוי, אך הנה אברהם הי' מרכבה לבחי' חסד עליון של המאציל כמ"ש אברהם אהבי שהי' מעורר בחי' האה' העליונה וחסד עליון מלמעלה למטה ע"י בחי' רוי"ש וכמ"ש הלוך ונסוע כו' כידוע, וכך הי' יצחק בחי' מרכבה לבחי' גבורה עליונה כו' שזהו"ע ב' הקוין חח"ו ובג"ה כידוע ונק' שמאל הימין מקרבת, אך יעקב אמר אלקי אבי אברהם ופחד יצחק הי' לי שהוא בחי' קו האמצעי בריח התיכון כו' שכלול מב' הקוין ימין ושמאל ולכך נק' בחיר שבאבות, וכמ"ש והאכלתיך נחלת יעקב אביך דוקא ונק' נחלה בלי מצרים ופרצת ימה וקדמה כו' פרצה שאינה מגבלת במחיצות מכל צד שאין לשטח שלו הגבלה כלל לאיזה צד שמתפשט מתפשט עד אין שיעור כמ"כ למעלה בבחי' נחלת יעקב שנק' בריח התיכון שבחי' קו האמצעי הגם שכלול לב' הקוין ימין ושמאל, אבל אין בו בחי' מיצר שבחי' ימין ושמאל הכלולים מתפשטים לאין שיעור ונק' ראש וסוף אחור וקדם מזרח קדם ומערב אחור, ווי"ש אשר נשבעת לאבותינו כו' שבחי' קו האמצעי דיעקב עולה עד הכתר עליון שלמעלה מבחי' התחלקות הקוין במדה וע"כ נק' יג"מ בשם הרחמים שהן בלי גבול כלל ונק' א"א זרב חסד מאריך אף לרשעים ג"כ להיות נושא עון כי עוצם בחי' הרוממות כולא קמי' כלא חשיב ונמשך רח"ר ג"כ על העולמות יותר עליונים כמו אל התחתונים בהשוואה א' כנ"ל שהמדה של יעקב שנק' רחמים כולל בו מדה חוי"ג מגיע לרח"ר עליונים שאינו בגבול ומדה ע"כ ופרצת ימה כו' שנמשך למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית ולימין ושמאל בלי שיעור נחלה בלי מצרים נחלת יעקב דוקא תתן אמת פי' אמת אלף אלופו ש"ע פלא עליון בחי' פנים כתר ואז"ס עצמו בבחי' העלם עצמו ושיתחבר אלף זה למטה מטה לתורה

שחא מל' סופא דכ"ד היינו ע"י מדתו של יעקב דוקא מדה"ר בריה התיכון מקצה העליון לקצה התחתון ומעוררים כ"ו ע"י בחי' מ"ת בוכין אנן בעינן למהוי קדם מלכא שבכ"י זאת מעוררים רחמים על עוצם הריחוק מבחי' אחד כבן מלך שצעק לאביו מעומק בור להעלותו משם כן בחי' הניצוצים שנפלו לעומק שאול וצלמות בחושך החומר בעה"ז השפל נק' מ"ת בוכין שצותקים לעלות וליכלל באחד משא"כ כשאין קול הבן המרוחק מגיע לאזני המלך לעורר ר"ר כו', אמנם אחר הרחמנות נמשך ג"כ בחי' שמחה כבן שיוצא מתחת השבי' שישמחו ואב והבן, ת"ש רגנו צדיקים בה' הנה זו שלאחר הבכי' מהריחוק כב' אהבים גדולים שנפל א' בצרה הם ב' צדיקים צ"ע וצ"ת כנ"י בהעלות הנשמות שב' צדיקים שוים למעלה באצ"י שאין שם מעלה כו' וצדקתך ירננו.

ה) וזהו האולם חי אני (וע' מזה עוד בעה"ק ח"ג פס"ג) שעיקר הטעות של המרגלים באמרם כי חזק הוא ממנו, (ע' רש"י ובסוטה לה"א. מנחות ג"ב ערוכין טו"א. ובסוטה שם אמרו) אפילו בעה"ב אינו יכול להוציא כליו משם (והענין י"ל ע"ד מ"ש הרמ"ז פ' שלח דף קנ"ח ע"ב בענין היש בה עץ אם אין שאמרו זה ע"ד היש ד' בקרבינו אם אין כי נסתפקו שמה אין והאריך בעצמו שולטת עליהם כי אם דרך זעיר דוקא חזה עון גדול מעין אתם האומרים שהשגחת הש"י הוא על השמים לבד והשמים שולטים על הארץ עכ"ל, וביאור הדברים שסברו כי בא"א עצמו נאמר אם צדקת מה תתן לו כו' רק זה נמשך מהשגחת ז"א שנק' מדותיו ית', וחשבו שלגד בחי' ז"א שייך לומר שלפעמים גובר ז"א דקליפה כענין עת אשר שלט האדם באדם והיינו ע"י שהקליפה מקבלת משה"כ דעולם התהו כו' וכמ"ש בד"ה ויאבק איש עמו בענין אם תגביהי כנשר כו', חזהו שאמרו אין בעה"ב שחא ז"א יכול להוציא כליו משם, והיינו מה שנפל בשבה"כ, או ח"ו קאי גם על בחי' אני שבתוך הגולה כו', היינו דאיתא בזח"א פ' נח דע"ג ע"ב ורוא דבת שבע דאטיהיבת לאוריה החתי בקדמיתא פוק ודוק ותשכח אמאי אטיהיבת ארעא קדישא לכנען עד לא ייתן ישראל ותשכח מלה דא, וכ' בזח"מ שם ח"ל בפ' לך דף פ"ג פירש הענין ואמר כי א"א להתקשר בקדושה ובטהרה כ"א להצטרף קודם בטומאה דלית טהור אלא טהור דנפק מגו טמא ולכן הוצרכה הארץ להיות תח"י כנען וישלוט בה כדי שאח"כ יהי' נקרא ארץ ישראל ולא ארץ כנען ארץ הקליפות חזה טהור דנפיק מגו טמא ולא סגי בלאו הכי, דמאבינו הראשון שחטא בעה"ד טו"ר כל עניני הקדושה מעורבין טו"ר וצריך להפריד הטוב מן הרע, וכמ"כ הוצרכה בת שבע להיות תח"י אוריה החתי שהוא רמו לבת שבע העליונה היותה מלובשת בקליפות בעה"ד טו"ר ואח"כ תצא מהרע ותבא אל הטוב והיינו היותה מעתמטת מתח"י הקליפות בסוד גלות שכינה ולעלות אל מקומה עכ"ל, ובוהר פ' לך דפ"ג ע"א ביארו זה יותר ת"ח רוא דמלה אי אברהם לא ייחות למצרים ולא יצטרף תמן בקדמיתא לא יהא חולק עבדא דקוב"ה, כגוונא דא לבנוי כד בעא קודב"ה למעבד לון עמא חדא עמא שלים ולקרבא לון לגביה, אי לא נחתו למצרים ולא יצטרפון תמן לא הוו עמא יחידא דיליה, כגוונא דא אי לא אטיהיבת ארעא קדישא

לכנען בקדמיתא וישלוט בה, לא הות ארעא חולקיה עבדא דקב"ה, וכולא
 רזא חדא עכ"ל. המסוך י"ל בב' אופנים ושניהם אמת הא' ע"ד שנת' בת"א
 פ' יתרו בד"ה וכל העם רואים את הקולות בענין שמצרים נק' כור הברזל
 ועיי' שהיו בניי שם בגלות נצטרפו ונתבררו ועיי' נפרד הטוב מן הרע, הב'
 י"ל שבקליפות נפלו הניצוצים מעולם התהו וצריך לבררם ולהעלותם משם
 הדינו ג"כ ע"י שהיו שם בגלות וכנוכר באריכות בדרוש ויברך יעקב את פרעה,
 וכמ"כ בענין הארץ שהיתה תחלה תחת רשות כנען ורומז על גלות השכינה
 הנק' ארץ שנתלבשה בקליפות כדי לברר עה"ד טו"ר ולהוציא הניצוצים שנפלו
 שם, ולכן ע"ש ירידה זו נק' לפעמים המ' עצמה בשם עה"ד טו"ר וכמ"ש
 באג"ה סי' כ"ז, והיינו סד"ה והמשכילים יזהירו ח"ל והנה כשהמל' דאצי'
 מתלבשת בקליפת נוגה כדי לברר הניצוצות שנפלו בשבה"כ אוי גם המל'
 דאצילות נקרא בשם עה"ד טו"ר לגבי ז"א דאצי' שאינו יורד שם ונקרא עץ
 חיים, והנה ההתלבשות בק"נ הוא סוד גלות השכינה אשר שלטה השכינה
 שמשפעת לחיצונים שהם בק"נ כו', אבל בצאת השכינה מק"נ אתר שיושלם
 בירור הניצוצות ויפרד הרע מהטוב כו' עכ"ל הצריך לענינינו, ועיי' מענין
 התלבשות השכינה בקליפות כדי שעיי' יבוררו הניצוצות בהרמ"ו פ' בראשית
 ד"ו ע"ב גבי וכוורסייא קדישא נפלת הם ט"ס דנוק' דז"א דאצילות שנתלבשו
 בקליפות כנוכר בדרוש הקליפות ההוא דאקרי אני הוא בתוך הגולה היינו
 ט"ס שלה עכ"ל, וזהו ענין שלא נתמלאה צור אלא כו', ועיי' מענין זה בלק"ת
 פ' במדבר בד"ה להבין ביאור הדברים הנ"ל, בענין במדבר סיני, המובן
 מכ"ז דהתלבשות ארץ העליונה תח"י כנען הוא כדי לברר הטהור מהטמא ע"ד
 מי יתן טהור מטמא שנוכר במד"ר ר"פ חקת, הם המרגלים אמרו ע"ז שאפילו
 בעה"ב אינו יכול להוציא כליו משם כלומר כ"כ היא מלובשת בהם עד שא"א
 להעלותה משם וכטענה הנ"ל כי כחם חזק ביניקתם מעולם התהו שקדם
 לתיקון כו', ולכן א"ש שלסתור דבריהם בא הפסוק ואתם חי אני אשר בחי'
 המ' הנק' אני היא מיוחדת בבחי' אל חי וכנו' בעה"ק חלק התכלית פס"ג,
 ורק הארה ממנה לבד נתלבשה בקליפות וביכולתו ית' להצילה משם תומ"י
 כשיוגמר הברור, ועיי' וימלא כבוד ה' את כל הארץ, ר"ל אדרבה לא בארץ
 ישראל לבד, כי עתידה א"י שתתפשט גם בכל העולם כולו, הרקנטי פ' זו
 פי' וימלא כבוד ע"ד ענין ימי המלואים והאריך בזה בפ' תצוה שזהו ענין
 כאור שבעת הימים, והיינו שיתמלא ש' הוי' שפע מעמקי האין (ושם הוי' ממלא
 כבודו שפע זו כו') א"ת משום שהיו סוברים דחיות ע"ש דנוגה נמשך מבחי'
 מל' כמ"ש ומלכותו בכל משלה מלך אלקים על גוים את זלעז"ו עשה אלקים
 אבל טעו כי באמת יש הפרש שאין להם המשכה רק מבחי' חיצוני' מאד הנק'
 צל שאינו עצמיות כלל, ח"ש סר צלם ששרש חיותם אינו אלא בחי' צל
 שהוא מקיף בהעלם גדול שלא בא בבחי' אור חיות פנימי' ע"כ עומד למעלה
 ואינו בא ומאיר למטה בתוך תוכם כלל, ומ"ש כי חזק הוא כי שרש העייש
 הוא מו' מדות דתהו שהם בחי' גבורות חזקים אך למכה מלכים גדולים
 סר צלם וממילא לחמנו הם כבדמה שבורחת מאדם שאין להם בחי' אור
 פרצוף אדם אלא אתם קרוים אדם בבואה דבבואה צלם דצלם לית להו שהוא
 בחי' יחידה לית להו, וזהו ואלם חי אני וימלא כבוד ה' גם למטה בבחי'

גילוי את כל הארץ גם באותיות דא"ת דתהו שנפלו בע"ש וכמו לעתיד ואת רזה"ט אעביר מן הארץ וממילא אין לע"ש בחי' אור גם בחיצוני' המקיף סר צלם מעליהם, וכבודי פי' כבודי ולכבודי בראתי וכבודי לאחר לא אתן שהפרידם מאחד"פ ולא עליהם הי' הרצון והמח' אנא אמלוך, וזהו חי אני בחי' אור עצמותו ממש שימלא כבוד בחי' אנא אמלוך את כל הארץ ויבוער רזה"ט לגמרי וימלא לי' עתיד שעכשיו עדין יש להם לע"ש יניקה מבחי' מי' עכ"פ בבחי' צל ומקיף ע"כ אין כבוד הי' העצמי מתגלה משום דכבוד העצמי לאחר לא אתן מכה"כ רק בבחי' גילוי כבוד העליון הנמשך בבחי' צמצום מההעלם, אבל על בחי' עצמות כבודו ששואלים איה מקום כבודו רק לעתיד יתגלה וימלא כבוד הי' וד"ל. (מ"ש שטעות המרגלים היה בענין את זלע"ז שקסברו שהחיות אלקי נתלבש בהם בבחי' פנימי' כמו בקדושה ולכן קסברו שאין בעה"ב יכול להוציא כליו משם, ור"ל כליו הכלים מט"ס דנקי' שנתלבש בהם כנ"ל. אבל באמת הקדושה אינה מתערבת עמהם כ"א בבחי' צל ומקיף לבד ולכן נאמר סר צלם היינו כמ"ש בפע"ח בענין י"א סממני הקטורת שבחי' לבונה זהו האור מקיף המחיה אותם בבחי' מקיף לפי שאין הקדש מתערב בחול כו', ועמ"ש בד"ה ראה ריח בני, ובעמה"מ שער הראשון פמ"ג ד"ח ע"ב פי' סר צלם מעליהם שכשם שיש צל בקדושה כו' ובטומאה יש ק"כ צירופי אלקים גימט' צל כו', ובשער קרית ארבע ס"פ צ"ב כ' אבל אדם הן עכומ"ז הן ישראלים יש להם שותפות באלו הק"כ צירופי אלקים רק הישראלי יש לו ק"כ אלקים קדושים כו' והעוכמ"ז יש לו הצל אשר אינו ירא מפני אלקים והוא מק"כ צירופים שיש בק"כ כו' ונקי' אלקים אחרים וע' במא"א אות מם ואחיזת ק"כ צירופים שלהם בק"כ דקדושה נקי' מר כו', ולכן ע"י וימלא כבוד הי' שוהו ע"ד ראו עתה כי אני הוא ואין אלקים עמדי נמשך כי סר צלם הנמשך מק"כ צירופים שלהם כו', וע' במא"א אות צ' סל"ד מענין צל דקדושה שהוא מבחי' י"ה המאיר על ו"ה כי יוד פעמים הא גימט' צל כו'.

וזהו ענין אני הוי' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן, פי' אני הוא מי' הוי' הוא ז"א, הוא דא עתיקא זהו בינה וכולא חד ונקי' שמי' היינו ואולם חי אני, וז"ל הרקנטי ותבונן בכל מקום שנאמר חי אני על מלת אני כי היא הצריכה ברכה חיות ושפע היא מתהלכת בין החיות וסוף הפסוק מוכיח וימלא כבוד הי' את כל הארץ עכ"ל, ובפי' תצוה בדרוש המילואים דקי"ג סע"ג כ' ואולם חי אני אמר רבא החייתיני בדבריך וזהו סוד ישמעאל בני ברכני וסוד נענע לו בראשו הודיע כי בברכת רי' ישמעאל נמשך השמן הטוב מן האין, וזהו אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך כי ברית כרותה לשפתים עכ"ל. הנה מענין נענע לו בראשו מבואר בלק"ת פי' שלח בד"ה אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מאמ"צ דרוש השני שהוא המשכת מגלגלתא דא"א ומו"ס כו', וענין החייתיני בדבריך י"ל ע"ד וצדיק באמונתו חייה שארז"ל במד"ר בקהלת דצ"א א' בפסוק מה יתרון העושה דקאי על צדיקו של עולם, ופי' באמונתו היא המ' כי איהו אמת ואיהי אמונה. החינוכה שע"י השפעת אורו בבחי' מי' נמשך בו תוספת אור מבחי' האין כנוכר בוהר ויקרא דף הי'

ע"א ע"פ גדול הו"י בעיר אלקינו אימתי הוא גדול כשהוא בעיר אלקינו דמלכא בלא מטרוניתא לאו איהו מלכא, ולכן בגלות נק' היסוד הצדיק אבד כמ"ש במא"א אות א' סעיף ד' כי אז אבד לנוקביה ואבד לקבל ברכאן עילאין מאימא עילאה, וע' זח"ג ואתחנן דרס"ו ע"פ ובאו האובדים כו', וזהו ואולם חי אני החייתי בדבריך שע"י שאמר ועתה יגדל נא כח אד' ופי' בשערי אורה להררי"ג תחלת שער השני ח"ל ומרבע"ה כשעלה למרום המשיך מדת אל חי באד' באמרו ועתה יגדל נא כח אד' הוא סוד הדיים הנמשכים אליה מאל חי וכו' עכ"ל, א"כ משה גרם החיבור היחוד צדיקו של עולם באמנתו ע"ד זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, הרי עי"ז החייתי שהמשיך מבחי' אין בחי' כי עמך מקור חיים בבחי' צדיק כו' והו' ואולם חי אני, ובעה"ק חלק התכלית פס"ג כ' וז"ל ואולם חי אני, המשכת חי העולמים במדת אני, וזה תכלית היחוד וסודו למעלה פמ"ט התבאר סוד הכתוב הזה, בזאת תדעוך כי אל חי בקרבכם, ביהושע סי' ג' ירד, השם הגדול מיוחד בכבודו (הג"ה), ואפ"ל שזהו תשובה לשאלתם היש הו"י בקרבינו דהיינו השם הגדול מיוחד בכבודו אם אין היינו שרק בחי' בכבודו לבד מאיר ועי"ז אמר להם יהושע בזאת תדעון כו' ובמד"ר ס"פ צו את אהרן ס"פ יוד שהחזיק המועט את המרובה כו' צמצמן בין שני בדי ארון הה"ד ויאמר יהושע בזאת תדעון כו' אמר להם מתוך שהחזיק אתכם שני בדי הארון ידע אני ששכינתו ביניכם עכ"ל ור"ל שזה הו"י ע"י גילוי מה שלמעלה מבחי' מקום שיהי' מאיר בבחי' מקום, דאל"כ לא הי' אפשר שהמקום שבין שני בדי ארון יחזיק ששים רבוא אנשים, אע"כ צ"ל שהאיר בהמקום מה שלמעלה מבחי' מקום, וזהו ע"י שאל חי מאיר בשם אד', כי שם אד' הוא במ' ומבחי' מלכות הוא שרש המקום והזמן כמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים כו' משא"כ שם הו"י הוא למעלה מבחי' זמן ומקום ויחוד הב' שמות וזינו שגם למטה בבחי' מקום חזן יאיר הבחינה שלמעלה מהמקום והזמן כמבואר בלק"ת בד"ה בהעלותך את הנרות הראשון פ"ג, ובד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך, בפ"י לשיקבה"ו, ובשש"ב ח"ב פ"ו, וזהו ענין כי אל חי בקרבכם ומהו נמשכים הנסים היוצאים לגמרי מהטבע, משא"כ מבחי' מ' לבד נמשכים רק הנסים המתלבשים בלבוש הטבע כמו נס דאסתר וכמ"ש הרמב"ן פ' וארא עכ"ה), צמאה נפשי לאלקים לאל חי תלים סי' מ"ב ג', נפש דוד צמאה ותאבה להתייחד עם דודה חיה ואור עיניה כו', (הג"ה), ואפ"ל כי הנה התפלה שהיא במ' נק' חיי שעה חיות הזמן אבל התורה נק' חיי עולם, א"כ עד"ו שנפש דוד שהיא שרש חיי שעה מקום זמן צמאה לבחי' אל חי שהוא חיי עולם, ועיין בלק"ת בשה"ש סד"ה לסוסתי ברכבי דרוש הראשון בפ"י הפסוק אשר יעשה אותם האדם וחי בהם פי' שעושין ומתקנין בחי' אדם שיתעלה לבחי' כי לא אדם הוא עכ"ל, א"כ פי' חיי בהם היינו המשכת תאור והחיות מבחי' ע"ק שבו נאמר כי עמך מקור חיים לז"א הנק' אדם וממנו לנפש דוד, ועד"ו יתפרש ג"כ פי' ואולם חי אני עכ"ה), עוד הביא שם פסוק כי אשא אל שמים ידי ואמרת יי אונכי לעולם, ואזינו ל"ב מס ואמר כי למעלה אמר כי יראה כי אולת יד היא היד הגדולה (ר"ל מל') והיד השליכה בטעם השליך משמים ארץ תפארת ישראל וזה בשעת הכעס, כי בניה גרמו לה

בקלוקל מעשיהם, אמר עתה בשעת הרצון שישאנה אל השמים אשר נפלה משם (ע' זח"א פ' ויצא דק"ן ע"א בפירוש כימי השמים על הארץ ועין בת"א פ' וארא סדיה לכן אמור לבניי בפ"י אל הארץ אשר נשאתי את ידי כו' ובהביאור שם בסופו שזה הגבהת ורוממות תשבע"פ שהיא המ' להיות בבחי' אחזעט"ב ע"ש) בסוד אקים את סוכת דוד הגופלת, ואמרתני חי אנכי לעולם כטעם האולם חי אני, והכל ביחוד אחד כי זה סוד החיים הנאמרים במקום ב"ה עכ"ל, הנה מפרש אנכי ג"כ במ' וכמ"ש בזהר יתרו דפ"ה סע"א אנכי דא שכונתא וכ"מ בזהר פ' לך דפ"ז ע"ב ועיין מפסוק כי אשא אל שמים ידי בילקוט ח"ב דנ"ב ע"ב בישע"י רמז של"ג ובתלים דצ"ג ע"ב רמז תר"ן ע"פ קומה ד' אל נשא ידיך, ובתלים ע"פ וישא ידו להם רמז תתס"ה, ובמקומו פ' האזיט פ' בשם הרמב"ן כמ"ש העה"ק וא"כ דברי העה"ק הם מדברי הרמב"ן, ובפ' וארא דע"ג סע"ג ע"פ אשר נשאתי את ידי כו' וכן כי אשא אל שמים ידי שאשא את היד הגדולה אל השמים להיות בה הדיים, וכן פ' ס"פ בשלח דצ"א א' ענין כי יד על כס י"ה ובפ' נשא ע"פ ישא ד' פניו כלומר שישאנה אליו כענין כי אשא אל שמים ידי, אליך כלומר לצורכך עכ"ל ועד"ו פ' בלק"ת בשה"ש ברי"ה שחורה אני ונאווה דרוש הראשון פ"ה ענין ישא ד' פניו אליך, עוד בבחי' פ' לך דף כ"ג ד' מענין כי אשא אל שמים ידי.

ונחזור לענין וימלא כבוד דרבינו ז"ל מפרש כי עכשיו עם כי מכה"כ מ"מ יש עכ"פ בחי' צל ומקיף לסט"א, וכפי מ"ש בשם עמה"מ צל זה יונק מק"כ צירופי אלקים, אבל לע"ל את רוח הטומאה אעביר כו' כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה כו' זהו וימלא כבוד כו' וזהו ענין יהי כבוד ד' לעולם והוא לשון עתיד כמו סיפיה דקרא ישמח ד' במעשיו פ' במד"ר ר"פ אחרי פ"כ דקאי על לע"ל, ואפ"ל דהיינו שלע"ל יהיה גילוי שם הוי' עד שיהי נקרא כמו שנכתב, עוי"ל ע"ד שנת' ע"פ שאו שערים ראשיכם כו' ויבא מלך הכבוד כו' ונכפל הענין עוד פ"ב שאו שערים כו' ויבא מלך הכבוד, ובתרגום שאו שערים הראשון שערי בהמ"ק שאו שערים השני שערי ג"ע, והנה בהמ"ק מ' וג"ע בינה, כי ונזר יסוד אבא יוצא מעדן עצמיות אבא להשקות את הגן בינה, וא"כ מלך הכבוד שנאמר פעם ראשון היינו ז"א דאצ"י, והכבוד זהו מ', ומלך הכבוד שנאמר פ"ב הכבוד זהו כבוד עילאה אבא, ומלך הכבוד זהו ע"ק וברע"מ פ' פנחס דרנ"ה ע"ב פ"י כבוד עילאה היינו כתר, וא"כ מלך הכבוד היינו מ' דא"ס, לפ"ז י"ל סאן האולם חי אני זהו מאמר ש' הוי' ז"א דאצ"י שנשבע בע"ק כמש"ל סעי' ד' וא"כ וימלא כבוד ד' היינו בחי' כבוד דע"ק עומ"ש ע"פ המד"ר פ' בשלח ר"פ כ"ג בענין מה כבוד בין המלך לאגוסטוס שהוא ענין מלך המלכים כו' אגוסטוס יושב חזו ע"ד ועת"י יתיב כו' וזהו ענין וימלא כבוד ד' את כל הארץ.

ואולם חי אני וימלא כבוד ה' וגומר. הנה ענין וימלא קאי אלע"ל שעתיד להיות כן צ"ל מהו השייכות פסוק זה כאן לענין המרגלים. ועוד דהא עכשיו ג"כ מלא כה"כ כתיב למען יזמך כבוד וגומר. ע' זח"א דע"א ב' והו"ע אלקים אל דמי לך המבואר בזהר ח"א קע"ח ב' ע"ז ב' פ"ו ב' ח"ב קמ"א רנ"ו ב' זהו ולא ידום הוא שהמל' שירדה להחיות ביע' תשוקתה למקורה לעולם האצ"י כמ"ש כלתה נפשי לחצרות ה' ונת' ענין זה ע"פ כמשוש חתן וע"פ ארשתין כו' וכן בנשמת האדם צ"ל בחי' זו להיות יזמך וכלתה נפשי, אך והוא ימשל בך להיות בחי' שב האח"כ דירה בתחתונים והו' תכלית ירידת המל' לברר וכן בנשי' בקיום התומ"צ שע"ז יהיה דירה בתחתונים והו' ואהבת ואח"כ ודברת בם וקשרתם כו'. והנה נודע דדור המדבר היו מבחי' לאה משא"כ באי הארץ הם מבחי' רחל זיווג וז"נ כו' והענין כי הביוררים הם ע"י ג' בחי' מצדומ"ע והם ג' דברים שהעולם עומד ע"ז כנוכר בד"ה כי ביום הזה יכפר כו' ומעשה זהו בחי' רחל עשי' שבאצ"י גם מל' מקנא באופן משא"כ לאה הנ"ל מסט' דיובלא בחי' מח'. הנה ע"י מעשה מבררים עולם העשי' וע"י מר"ד בירור בריאה ויצ' ונדע דעולם העשי' רובו ככולו רע ומיעוטו טוב והם לא רצו לירד כ"כ למטה לברר בעשי' ע"י המעשה באמרם כי חזק הוא כו', כי רובו רע הגשמי מגשם ואף אם יעלה הניצוצות לא יהי' בירורים ויקיים רשע מכתיר כו' רק רצו ע"י מחו"ד לברר בריאה ויצירה כו' אך נודע כי נעוץ תחב"ס ועיקר ע"י מעשה וגם כי הניצוצים שנפלו למטה בעשי' שרשם גבוה יותר כו' זהו וימלא כבוד הוי' כו'. את כו' פי' את היינו האותיות מא' עד תיו שהם בבחי' כל הארץ שנתלבשו להחיות העשי' וע"י העלאת האותיות אלו יהי' וימלא כבוד וע' העלאת האותיות מבואר בפ' ויצא ע"פ ויקח מאבני המקום וישם כו'. אך מה שטענו המרגלים ארץ אוכלת יושביה שהעשי' מגשם כו' עז"נ ואולם חי אני. הענין כמבואר ע"פ וארשתין ענין כלתה נפשי לחצרות הוי' הוא בחי' כלה נאה וחסדה וכלות נפשה לחצרות הוי' המדות דאצ"י אך לבי ובשרי שהם גשמיים הוא כלה כמו שהיא אפי' חגרת כו' זאת עצתם שירגנו אל אל חי מהו"ע כו' שע"ז אפי' לב האבן המס ימס. זהו ותתפלל חנה על הוי' שלהיותה עקרה בגלות ואין מולדת אהוי"ד לכך ותתפלל על למעלה מבחי' שם הוי' והיינו מהר"ע, וזהו כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו עמ"ש בת"א ע"פ זה והיינו ע"ז וארשתין לי פי' כי כלתה נפשי לחצרות זהו להיות יחד המל' עם ז"א דאצ"י, אבל ע"י לבי ובשרי ירגנו אל מהר"ע נמשך וארשתין לי ממש כדכתיב ורב טוב לבית ישראל וברית שלומי לא תמוט התגלות יסוד דא"א כו' ולכן הוא לעולם כי לא אדם הוא להנחם לא שניתי כי בז"א יש חו"ג ע"כ יש שינוים שע"י הגבורות נמשך לפעמים תעת לרחק כו' אבל בא"א לית שמאלא זהו אה"ע אהבתנו כו' ח"ש במדרש שחור טוב פי' י"ט כ"מ שנאמר לי אינו זו לעולם כו' וע' בת"א פי' יתרו בביאור דזכור את כו' ענין דוד שנמשך בקרן כו' זהו ואולם חי אני היינו אל חי מהר"ע, וע"ז אפי' לב האבן המס ימוס ולא שייך הטענה ארץ אוכלת כו' וגם כי משם נמשך הכח למל' לירד לברר וזהו עשוי קשוי כלה שהם י"ג ת"ד הנמשכים למל' להאירה מששכת הקליפות וכמ"ש בזהר בהקדמה בתחלתו בענין כשושנה בין החזנים

כו' י"ג עלמין דסחרין לשושנה כו' וגם הבירורים שמבררת הלא נודע
 דהאיש דוקא דרכו לכבשת ואין אשה כו' אלא שו"ק דז"א מתלבשים בה לברר
 וגם ח"ע מתלבשת בה לברר ובבחי' מקיפים ופנימים אלו תוכל לברר הטוב
 מהרע גם בעשי' וז"ש בטח בה לב בעלה כו' גמלתהו טוב ולא רע כל ימי
 חייה ופי' בזהר פ' תזריע דמ"ב ע"ב דאינון ימי השמים נהרין עלה כו'
 דאינון ימי חייה דע"ן החיים שדר לה חיים כו' ועי"ן גמלתהו טוב וכפי' הרמ"ו
 שם שעיי"ן מעלים הניצוצים בלי ערוביאי של טר"ד כו' וע' בזהר פ' קרח
 דקע"ז ב' ע"פ ראה חיים כו' דחיים שלא שראן אלא עין דא היפך ממש ארץ
 אוכלת יושביה כו' ועי"ן באדרא קל"ח ב' ע"פ ה' פעלך בקרב שנים חייהו
 ושם נדרש על המשכת החיים מא"א לו"א ובפ' בשלח מ"ה א' נדרש על
 המשכת החיים לעלמא דנוק'. וזהו ענין האולם חי אני וימלא כו'. גם י"ל
 פי' חי אני ח"י ברכאן דצלוחא כנגד ח"י חוליות השדרה שעיי"ן נמשך מן
 המוח ח"ע על הירכים נו"ה ועיי"ן נמשך למל' זהו וימלא כבוד כו' ועי"ן
 בת"א ע"פ יביאו לבוש מלכות מזה כו'. וזהו ענין וימלא כבוד כו' פי' כמ"ש
 ברוך כבוד הוי' ממקומו ושרשו והוא שממשיכים אור למל' ממל' דא"ס
 שזהו שורש ענין כבוד עילאה בחי' כתר כמ"ש ברע"מ פ' פנחס רנ"ו ב' בפ"י
 הראני כו' כבתיך הענין כמ"ש איה מקום כבודו שורש המל' מכתר שנק'
 איה כדאיתא בת"ז תיקון עשירי שלשם הוא עולה כו' וזהו שהאופנים ע"י
 רעש גדול ממשיכים בכה"מ היינו מבחינת איה ולכן משמע בגמ' שהם גבוהים
 בזה משרפים כמ"ש בחולין פג"ה דצ"א ע"ב וכפי' בספר חמדת צבי על תק"ז
 ד"יג ע"ד הכח הזה באופנים לפי שהם בעשי' ומבררים העשי' והיינו ע"י
 רעש גדול כו' וכך הו"ע וימלא כבוד פי' שהכבוד נתמלא ויומשך לו הארה
 ממקומו ושרשו וכעין מ"ש בזהר ויקרא ד"ב ע"ב ע"פ וכבוד ה' מלא ע"ש
 במק"מ דר"ל שהכבוד שהוא מל' שכינתא תתאה נשלמה ונתמלאה מי"חיתא
 עילאה כו' וזהו"ע המילואים פי' כי מלא כה"כ היינו ממכ"ע, אך סוכ"ע היינו
 את השמים כו' אני מלא וממשיכים מבחי' אני מלא בבחי' מל', ועיקר
 בחי' זו יהי' לע"ל. וזהו וימלא כבוד והיינו מבחי' ואולם חי אני מלא
 וכ"ז ע"י את כל הארץ העלאת הבירורים דעשי', וכמו שהאופנים אומרים
 ברוך כה"מ שרפים בבריאה ואופנים בעשי' זהו החילוק בין כלתה גפשי
 ללבי ובשרי כו' ולכן אופנים ממשיכים ממקום עלין יותר מבחי' איה כו',
 והנה בריאה מחשבה וא"כ דור המדבר שלא רצו ליכנס לארץ בחי' עשי'
 כ"א בחי' מח' זהו כמו השרפים אך באמת עשי' גבוה יותר שעיי"ן וימלא
 הכבוד ממקומו מבחי' איה משא"כ השרפים ממשיכים מלא כה"כ מבחי' כבוד
 נמשך למטה אבל עיי"ן וימלא כבוד כו'.

עוי"ל פי' ואולם חי אני כו'. עדמ"ש בת"א פ' יתרו ד"ה אלפי שגאן שז"א
 אין לו ט"ס ויש בו ב"פ ט' מלמעלה למטה ומלמטה למעלה ח"י
 ברכאן דצלוחא וזהו ואולם חי אני, אך במל' יש ע"ס גמורות נמצא המל'
 משלימתו לעשר וזהו תמתי שמשלמת אותו וכמ"ש בזהר חוקת ע"פ שלומי
 אמוני ישראל ושלמות זה היינו שעיי"ן יומשך הגילוי גם בבי"ע שזה ע"י
 מל' שבו כו' וזהו חי אני וימלא כבוד כו' פי' וימלא לשון מילוי ושלמות
 שהמל' משלימתו ליר"ד כו' ועיי"ן יהי' הגילוי את כל הארץ כו'.

במדבר הזה יתמו וגוי. פי' בוח"ג פי' שלח דקס"ג דהיינו שע"י המדבר יבאו לבחי' תמים תהי' אלא שאם לא החטא היו באים לזה ע"י איי ועכשיו הוכרחו לבא לזה ע"י מדבר כו'. והיו כענין באדה"ר תחלה ויניחהו בג"ע לעבדה כו' ואח"כ וישלחהו כו', ומצינו כה"ג שלשון הקללה הוא ג"כ ברכה כמ"ש בכד הקמח את א' בערך אה' ד"ו ע"א ח"ל ומרוב אהבתו אלינו כו' ואף במקום התוכחה עצמה מצינו שהלשון יכלול נחמה והוא דבר השע (פי' א') קרא שמה כו' כי נשא אשא להם ולשון נשא אשא לפי קשר הענין יהי' לשון עקירה הזכרתה כלשון ישא פרעה את ראשך ס"פ וישב, אמנם יש בו זכרון נחמה לפי שהוא כולל לשון סליחה כן ת"י ברם אם יתובן אשבוך להן כו' עכ"ל, ועד"ז פי' במדבר הזה יתמו עם היותו לשון קללה ע"ד ותם לריק כחכם בחקתי כ"ו כ', עכ"ז יש בו ג"כ לשון ברכה והוא ע"ד תם עונך בת ציון איכה ד' כ"ב, וע' מזה ברבות ד"פ ע"ג, וע' באג"ה ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו, גם ע"ד יתמו חטאים מן הארץ תלי' ק"ד ל"ה, וארז"ל פ"ק דברכות ד"י ע"א חוטאי' לא כתיב אלא חטאי' ופירש"י יצה"ר והיינו דליהדרו בתשובה וכמ"כ י"ל הפי' כאן יתמו החוטאי' דהיינו תם עונך כו' ואזי הם יבאו לבחי' תמתי ועד"ז ארז"ל ברבות באסתר דק"ו ע"א אחותי זו בכל כו' דהיינו שישם נתאחו ישראל אליו ית' ונדבקו בו, תמתי באדום שאו תם עונך ונעשו בבחי' תמתי, ועמ"ש מענין יתמו חטאים ע"פ סדין עשתה ותמכור במשלי סו' ל"א כי במקום שבע"ת עומדי' כו' ולכן במדבר הזה יתמו וזהו ג"כ ענין המדבר דכתיב המוליכך במדבר כו' נחש שרף ועקרב וצמאון כו' ארז"ל בפ' לך פמ"ד נחש זו בכל כו' וממילא וצמאון זו אדום תם המוליכך שמשם נעשו מהלכים כו', ויש להעיר לענין יתמו ממ"ש ע"פ אני כו' יהי' תמים בפ' לך להסיר נזם של הערלה ואזי יהי' תמים ועמ"ש ע"פ כולך יפה רעייתי ומום אין ברך, ובערלה יש ד' קליפין והם נופלים ע"י ד' גלויות הנ"ל ח"ש בשם ה' כי אמילם כו', גם להעיר ממ"ש בענין ד' בחי' אחותי רעייתי יונתי תמתי ואפ"ל בפ"י ושם ימותו כי הנה ארז"ל ברבות ס"פ נשא ע"פ כי לא יראני האדם חיי שאפי' החיות הנושאות את הכסא אין רואין את הכבוד אבל צדיקים אע"ג דבחייהם אינן רואין אבל רואים הם במיתתם הטעם כי עד"מ סח הראי' מלובש דוקא בשחור שבעין כך עד"מ בחי' ראי' הנק' עין יעקב נמשך מבירור ש' ב"ן דהיינו דוקא ע"י אתהפכא חשוכא לנהורא כמ"ש במ"א בביאור ע"פ כנשר יעיר בענין יצרנהו כאישון עינו ולכן במיתתם שנתברר נה"ב בימי שנותינו בהם ע' שנה כו' בירור ש' ב"ן הם רואים, הנה בירור ש' ב"ן זהו"ע המוליכך במדבר כו' ולכן ושם ימותו ר"ל לבא לבחי' רואים הם במיתתן זהו דוקא ושם ע"י בירור ש' ב"ן בחי' מדבר תהו ובמדבר אשר ראית כו', עו"ל דהנה בן מאה כאילו מת כו' ר"ל שאז יוכל לבא בחייו לבחי' ראי' זהו כו' כיון שהוא כאילו מת ר"ל שכבר נשלם הבירור וזהו הנער בן מאה שנה ימות כמ"ש בלק"ת פ' צו בדרוש הוי' אור הלכנה ועז"נ ושם ימותו לבחי' זו דבן מאה והיינו כמארז"ל א"ת מה אלא מאה, ועמ"ש ע"פ ויהיו חיי שרה מאה שנה ברזא דמאה ברכאן כו' עמ"ש ע"פ יתמו חטאי' מן הארץ וע"פ סדין עשתה ותמכור שם נז' מענין במדבר הזה יתמו.

הגהות לדיה ענין הנסכים

ואחת אכילת מזבח * (וכן במגילה ע"פ והשתי' כדת כדת של תורה אכילה מרובה משתיה וקאי על כל הקרבנות מפרים וכבשים ואילים שהם נק' אכילת מזבח וכמ"ש את קרבני לחמי כו' כבשים בני שנה כו' מלבד המנחה עשירית האיפה סולת למנחה בלולה בשמן רביעית ההין הוא הנק' מנחת נסכים) וצריך להבין כו'.

ויורד לשיתין * (ע' בזה מחלוקת הרמב"ם עם הראב"ד שא' שלא היה יוצק אלא בספל והכ"מ נדחק ליישב דברי הרמב"ם בדוחק ובאמת לפמ"ש במס' תמיד ד' הרמב"ם נכונים מאד והוא הנק' בשם שתית וכמ"ש בקדש הסך נסך שכר להוי') שמחוללין ויורדין כו'.

המשמח אלקי * (ואנשים מכאן שאין אומרים שירה אלא על היין וגו' פלאי מהו"ע שמחת אלקים מיין גשמי ויובן בביאור ענין מהות השמחה גם באדם מה ענינה דהיינו מה זה שא"ר שלפעמים יהי' האדם בשמחה וישמח ויגיל שהוא שינוי מסדרו התמידי ושמחה זו צ"ל מהו) כי שמחה כו'.

וממגד גרש ירחים כו' עד וכן במלאכים כו' ובכתבים נמצא הלי' כן (שיש פירות שגדלי' מן החמה ומן הלבנה כמו הגפן גדל מהחמה וירקות מהלבנה ופירות העץ מהכוכבים ופי' חמה או מלבנה היינו מן הרחני' שבהם שהרחני' שבחמה הוא המשפעת כח וחיות בגפן כו' והה"ע המזל שמכה בעשב ויש מזל וכח רחני פרטי שבכל עשב כפי שינוי מזגו ותכונתו. והנה מובן מפי' זה שהמזל יש בו ב' בחי' א' שהוא מקבל חיות מלמעל' הימנו לעצמו והב' שהוא משפיע למטה והנה מה שהוא משפיע חיות למטה בגשמי' נק' חיצוני' שהוא הנמשך ומתגלה לחוץ ממנו ומה שהוא מקבל חיות לעצמו נק' פנימי' עם היות כי ברחני' לא שייך התחלקות לחלקים לומר שזהו מצד פנימי וזהו לצד חיצוני כמו בגשמיות והמזל הוא כח רחני וברדאי כולו א' מראשו לסופו ואינו בגדר מקום לסיימו בפנים וחיצון כו' אבל הטוונה שכלול מב' כחות אשר הוא נק' בערכיו חיצוני' על היותו מתחבר לזולתו שבחורן ממנו ולמטה דהיינו כי הרי עם היותו כח א' רחני מ"מ הרי יש בו ב' דברים א' שהוא בחי' מקבל חיות לעצמו וא' שהוא בחי' משפיע לזולתו שלמטה ממנו והרי ב' דברים אלו הם ב' כחות שונות עם היותם בנושא א' ושייך לקרותם בב' שמות ולהבדילם זמ"ז כפי מהותם כו' והה"ע ל' בחינה שנוכר תמיד בדי' הקבלה בחי' כתר בחי' חכמה כו' שלכאורה אינו מובן למה לא א' בשמן כתולדתן כתר חכ' ומה זה שהוסיף עוד תי' בחינה כו' אך הענין לפי שהתחלקות שברחני' אינו כמו התחלקות שבדברי' גשמי' כמו היד שיש בו ה' אצבעות כ"א מובדל וחלוק לעצמו מזולתו כי הידים מפריד ביניהם

ואחת אכילת מזבח : בלקו"ת דפוס ווילנא תרס"ד ושלאחריו הוא בךף מא. ג שורה המתחלת אכילות.
 יורד לשיתין : שם : ולהבין ענין.
 המשמח אלקים : שם : החולתי.

ויכולי לקרותם בשמותן ראשון ושני ושלישי משאיכ ברוחני כמו ספי' החכ' הכלולה מייס חכ' שבחכ' בינה שבחכ' כו' עד מל' שבחכ' אינן עשרה דברים נפרדים זמ"ז ממש כמו האצבעות האדוקי' במקום א' קשרי אצבעות ביד כי למעל' אין מקום גשמי ח"ו ומאחר שכולם בבחי' חכ' הם כולם מציאות א' בלי שינוי כלל מראשו לסופו עד"מ מאחר שמושלל מגדר מקום ואיכ התחלקות דשם כתר שבחכ' עד מל' שבחכ' אינה גילוי לעשרה דברי' רק שהוא בבחי' התחלקות בכח שיש בו כוחות אלו כח החכ' כח הבינה כח החסד כו' וכולם בנושא א' כלומר שאינו אלא מציאות א' לפי ראות עין הוא בחי' החכ' עצם הספי' רק שיש בה כמה כחות משונות זמ"ז כו' אבל אינו הבדלה בגשמי' שהרי אעפ"כ בנושא א' הן לכן לא נמצא משל בגשמי' לקרותם שם מד' רוחני' הנ"ל בגשמי' אלא בשם בחינה בחי' כתר בחי' חכ' כו' ששם בחי' מורה על אופן התחלקות הנ"ל בנושא א' רק שנושא זה יש בו כמה כחות אלו במספר וכמו ענין בחי' הכסף אם אר' שמחזיק עד"מ ח' בחי' כסף ח' בחי' סיגים הנה מכ"מ אין הכוונה שמתחלקי' זמ"ז ח' בחי' כסף לעצמו וח' בחי' סיגים לעצמו שהרי כולם נכללו ונתערבו כנ"ל עד שהי' לגוש א' ממש עד שאין שום חלק משהו מהגוש שאינו מוכלל מהכסף הסיג יחד רק שיש בכללות ב' עניני' כסף וסיג פי' שבאמת הוא מציאות א' מראשו לסופו רק שעצם מציאותו כלול מב' דברים שונים שנתערבו והיו לאחדים ואין בהם הפרש במקום גשמי לומר שחלק זה כסף וחלק זה סיג כי כולו אחד הוא אלא שבכל חלק ונקודה פרטי' כלולה מב' הדברים האלה והן הנק' בחי' שיש בה כך בחי' כסף וכך בחי' סיג דהיינו שהכסף המעורב עם הסיג הוא כך וכך עד"מ נגר הסיג כו'. וכך הוא הנמשל ממש ברוחני' שבחי' חכ' כלולה מייס עד"מ הם עשרה דברים שוני' זמ"ז אבל אין ההבדל בהתחלקות ממש זמ"ז כי כולם בנושא א' אלא שנושא כולם ויש בו עשרה כוחות אלו וז"ש בחי' חכ' בחי' בינה שהרי החכ' אינה בהתחלקות ממש לעצמו מן הבינה כי כולם כא' רק שבחי' כח החכ' הכלול באותה הספי' זה נק' בחי' חכ' שיש בחסד עד"מ וכיוצא בו. וכמו"כ ענין פנימי' וחיצוני' שיש בכל דבר שאין הכוונה שזה מבפנים וזה מבחוץ ח"ו כי באמת כולם מציאות א' מראשו לסופו רק שכלול מב' כוחות שונות א' הוא היותו מקבל לעצמו והב' היותו משפיע לזולתו ונק' ב' בחי' כי אעפ"כ שניהם בנושא א' והנושא הוא עצמות הספי' שהוא בחי' השלימו' כמשי"ת שהוא הסובל בחי' הקבלה וההשפעה אלא שמ"מ בחינתו היותו מקבל ע"י נק' פנימי' כי הוא לצורך עצמו והוא למעלה הרבה יותר מההשפעה לזולתו כידוע שנה"י שבעליון מוחין לתחתון כו' ולכן בחי' היותו משפיע נק' חיצוניות. וכמו"כ יובן ענין פנימי' וחיצוני' גם בנפש החי כמו בהלכות שיש בה נפש חיות רוחני הנמשכת מפנ"ש שבמרכבה דאופני' החיות הזה יש בו ג"כ ב' בחי' הנ"ל א' שמשפעת בגוף הבהמה ומחי' אותה עם היות כי התפשטות החיות הוא רק בדרך הארה בלבד כונו השמש מהשמש עד"מ שהויו בלבד הוא הנראה בארץ ולא עצמיותו ממש כידוע ומבואר במ"א ואינו כענין השפעת ער"ע שעצם המשפיע מלוכש בהשפעה כו' מ"מ הרי האר' זו היא התפשטות עכ"פ וממילא שעצמיותו שורה ונמשכת בגוף שאו הגוף חי ממנו וחיות זה הוא בחי' זיו מעצם החיות שבנפש

עצמו משא"כ אם תסתלק הנפש ישאר הגוף שממה כו' וא"כ בהתלבשות הנפש בגוף נעשי' בחי' משפיע ומקור החיות להגוף כנ"ל ואמנם הוא ג"כ בחי' מקבל מלמעלה דהיינו מפנ"ש הרוחני שהוא מקור חוצבו כנ"ל שהרי אלו היתה נפסקת ממקורה היתה נפסדת לגמרי כו' וזהו"ע פנימי' וחיצוני' שבה ואע"פ שהוא רק נפש א' כי היותו בחי' משפיע להיות מתפשט חיות ממנו בגוף נק' חיצוני' והיותו בחי' מקבל החיות לעצמו ממקור חוצבה נק' פנימי' שלה כו'. ועד"ז בכחי' נפש האדם שיש לו ג"כ נפש הנמשכת מפני אדם שבמרכבה כידוע דהרי התפשטותו בגוף נראה בעליל שהוא מעין השכל הנובע שבראש ששם הוא משכן נפש השכלי' ושם מתפשט הארתו כו' וזהו בחי' החיצוני' שלה ומה שמקבלת אור חיות לקיום עצמותה נק' פנימי' ע"ד הנ"ל) וכן במלאכים כו'.

ומחבר ב' הכוחות כא' * (וכן עד"ז כאו"א כלול מג' בחי' אש רוח מים הנמשכי' מג' אבות הנ"ל מצד בחי' האש שבו טבעו לעלות למעלה מכפי גדר עצמותו ומצד טבע המים לירד בנמוך ביותר והרוח הוא בחי' העצמות הנ"ל המחבר אותם ד"ל).

וזהו ישמח לבב אנוש * (שהיא שינוי מהויתם התמידי' והיינו שהוא בחי' התגלות הפנימי' שבו שהי' נעלם ונסתר רק החיות החיצוני' הוא המתפשט בגילוי לחיות הגוף ועל פיו יהי' כל הנהגותם תמידי' כו' אבל בהיותו בשמחה וטוב לבב הענין הוא שפנימי' חיותו מתגלה לחוץ ולכן נהפך או לאיש אחר ממש ויוצא חוץ לגדרי מדותיו הטבעי' המוטבעי' בחיצוני' בלבד מסיבת גילוי פנימי' החיות שהוא נעל' הרבה יותר כנ"ל ולכן מתאדם פניו בעת שמחתו ופניו צהובות כי החיות הפנימי' הזאת בבואה לידי גילוי בדמי' שבהם הוא מתגלה בדם ששורה הנפש כו' וע"כ נכנס יין יצא סוד ולכאורה אינו מוכן איך הוא התהוות בחי' השמחה שהי"ע התעוררות רוח חדשה רוחני' בלא גשמי' אך הענין שבאמת השמחה עצמות הוא בחי' רוחני' ולא מתהוות מן היין כלל כ"א מפנימי' החיות שבנפש שהוא מאיר ומתגלה לחוץ שזה"ע השמחה כנ"ל רק שסיבת גילוי זה הוא ע"י היין שיש בו סגולה זו לעורר בדמי' הם מעוררי' הנפש המלוכש בהם להיות פנימיות' מתגלה נמצא שהיין הוא רק מעורר השמחה שישנה בהעלם בנפשו שמשם הי' מתהוות ונמשכת מהעלם לגילוי ע"י היין וכן עד"ז ע"י בשורה טובה ועריבה לנפשו הגורמת התפעלות או חתונת בנו שאו פנימי' נפשו מתגלה לחוץ ויוצאת מגדר הטבע אם הוא כילי מפזר כו' מטעם הנ"ל).

העולמות * בבחי' איתה מחי' כו' (המשכות חיות זה הוא בבחי' השתלשלות מעולם ועד עולם בכ"ע לפ"ע ותכונתו כמו בעולם השפל שלנו החיות הוא באופן להחיות דצח"ם גשמי' ובעולם המלאכי' שהוא רוחני' החיות נעלה יותר וכן גבוה מעל גבוה החיות נעל' יותר כו' וא"כ בכל בחי' החיות

ומחבר ב' הכוחות כא' : שם דף מא, ד שורה בחינת בריה.
 וזהו ישמח לבב אנוש : שם : ישמח לבב.
 העולמות : שם דף מב, א שורה כל העולמות.

שבכ"ע יש בו ב' בחי' הנ"ל א' מה שהוא בחי' משפיע למטה שהרי המשכות החיות בעולם שלמטה הוא מעולם העליון ממנו ואמנם זהו רק החיצוני בלבד מעולם העליון הב' הוא מה שמקבל מעולם העליון שממנו וכמ"ש ומקבלין דין מן דין הוא תכלית העילוי והג' העצמות בחי' החיות באותו העולם כו' ובחי' הנסכים כו'.

בחי' המשכה מלמעלמ"ט * (היינו בחי' גילוי פנימי אלקותו שזה"ע שמחה לשם אלקי' שנעשה שמה עדי"מ דהיינו שמגלה פנימיותו וכמ"ש יאר ה' פניו אליך פי' פנימיות דהיינו בכ"ע לפ"ע מתגלה הפנימי הנסתר תמיד ובשרשו הו"ע גילוי בחי' סוכ"ע כי סוכ"ע הוא בחי' חיות הפנימי הנעלם ונסתר מן העולמות רק החיצוני בלבד הוא שמתלבש להחיות העולמות ונק' ממכ"ע וכדמיון חיות הנפש מתפשט בגוף שהחיות מלוּבש באברי' ממש הוא בחי' חיצוני הנפש כו' וכ"ה הארת אלקותו ית' המתלבש בעלמין ממש להחיותם לגבי עצמות אורו ית' הוא בחי' חיצוני בלבד אבל הפנימי נעלם ונסתר ונק' סוכ"ע כנ"ל וע"י ניסוך היין מתעוררי' גילוי פנימיותו ית' בעולמות כי נכנס יק יצא סוד וכמו שהיין הו"ע גילוי ההעלם שמתחילה הי' בלוע בתוך הענבים וע"י הסחיטה יצא לגילוי כו' כך ע"י יצא סוד גילוי הפנימי אלקותו ית' וזהו סוד משמח אלקים כו' וד"ל).

ענין הנסכים

(לקו"ת * מב, א)

(שורה ענין גילוי הפנימית למטה) ועמ"ש במ"א ע"פ ושאתם מים בששון בענין ניסוך המים בחג שהוא המשכת וגילוי חכ"ע שלמעלה מהבינה וע' בע"ח שכ"ו ספ"א בינה בריאה וחכ' אצי' כו').

(מב, ב)

(שורה ההין או — בוח"ג פ' שלח קס"ב ב') ע' בזהר שלח קס"ב ב' יוסף רביעא איהו כו' עלי' כתי' ונסכו רביעית ההין ופ' תשא קפ"ו ב' ברע"מ חצי ההין ובא וי"ו ובהרמ"ו שם שהוי"ו חוצה ומתמצע בין ה' עילאה לה' תתאה ויובן ענין זה ממ"ש בזהר וארא כ"ב א' בפ"י מן העולם ועד העולם וע' בזהר בלק דר"ד ע"א ע"פ רובע ישראל ומכ"ז יובן דכשנמשך האור מבחי' ישראל עצמו שהוא בחי' וא"ו חצי ההין אזי היא המשכה עליונה יותר הרבה ממה שנמשך מבחי' יוסף צ"ע כו' יען כי אז גם שרש המשכה ממקום עליון יותר והיינו לפי שההעלאה הוא עליות עצמי' פני שור לכן יורד המשכה ג"כ מלמע' ביותר כו' (חסר).

בחי' המשכה מלמעלמ"ט : שם : מלמעלמ"ט.
* הבא בחצאי ריבוע הוא מהוספת המו"ל.

בבואכם. בביאת כולכם, פ"ב דכתובות דכ"ה סע"א. פ"ה דנדה דמ"ז א'. של"ה
מצה עשירה דרוש השני קנ"ז ב'.

והיה באכלכם. פ"ג דסוכה דל"ה רע"ב, משלכם ולא משל מעשר פ"ב דפסחים
ל"ח א'.

מלחם הארץ. מנחות פרק רי"ש ד"ע ב' אתיא לחם לחם ממצה דאין חייב
בחלה אלא מחמשת המינים פ"ב דפסחים דל"ז ב' אין לחם אלא האפוי
בתנור. בירושלמי ריש חלה כמ"ש בגמ' דמנחות הנ"ל וכ"ה בירושלמי פ"ב
דפסחים אמתניתין ד'. זח"ג קרח קע"ט א' תרימו כגון רום ידיהו נשא ואיגון
עשר אצבען דסליקו להון לע"ס כו'. בלק קפ"ח ב' קרא דא על עומר התנופה
אתמר, הקשה הרח"ו דהאי קרא בחלה כתיב, והמק"מ תירץ, ועכ"פ פ"י הפסוק
להרים השכינה, פ' עקב דף ער"ב סע"א ובפ"י הרמ"ז שם שהארץ דתרומה תרום
ה' אחרונה דשם הוי' לחברה עם כללות ש' הוי' שהוא שם מ"ה זהו תרו מ"ה.

ראשית עריסותיכם. רבות בראשית פ' א' בזכות ג' דברים נברא העולם בזכות
חלה ובזכות מעשרות ובזכות בכורים, ומה טעם בראשית ברא אלקים
ואין ראשית אלא חלה שנאמר עריסותיכם שם ר"פ י"ד ע"פ ויצר, אדה"ר שהי'
גמר חלתו של עולם ונקראת חלה תרומה שנאמר ראשית עריסותיכם, במדבר
פי"ד רנ"ו ד' (שהוא מ"ט ד') גבי ביום השביעי נשיא ס"פ שלח ראשית
עריסותיכם חלה, ז"ג ח"א עמוד קנ"ח חכמות נשים בנתה ביתה דחד אופה חד
עורכת וחד מקטפת להזיא דאתמר בה ראשית עריסותיכם חלה כו' דאיהי
סגולתא, בראשית ד"ל סע"ב, בראשית ברא רוא דראשית עריסותיכם ובמק"מ
שם ובספ"ה"מ סי' קט"ז דנ"ו ע"ב, ואפ"ל חלה מלבד לשון חלות כמ"ש בלחם
הפנים שתים עשרה חלות בפ' אמור, אך גם מלשון התחלה כמו אתה החלות,
עוד אפ"ל מלשון שכי' כרם תטע ולא תחללנו, והכא ההפך ע"י התלה נעשה
חלול שיתצא העיסה לחולין ונעשו החולין חולין שנעשו על טהרת תרומה וקדש.

והיה באכלכם מלחם הארץ וגו'. ע' בגמ' במנחות רי"ש דף ע' ע"ב זח"ג קרח
קע"ט א' בלק קפ"ח ב' ובמק"מ שם עקב דער"ב סע"א ובפ"י הרמ"ז שם
בת"ז תיקון ט"ז דכ"ד א' זח"א בראשית ד"ל ע"ב במא"א אות ח' סכ"ו. ויש
להעיר לענין מלחם הארץ ממ"ש בסידור שער ברהמ"ז בענין לחם מן השמים
שהוא יח"ע ולחם מן הארץ שהוא ענין יח"ת, ועפ"י י"ל דלכן באכלכם מלחם
הארץ צריך להרים חלה שע"ז תתחבר ותתקשר לבחי' יח"ע כי הנה החלה
ניתנת לכהן ומבואר במ"א ע"פ כי הוא יברך הזבח שאכילת כהנים שאוכלים
מהקרבן גורם וממשיך אכילת אדם העליון שיומשך בו אור ושפע והוא למעלה
מאכילת מזבח אר"י דאכיל קרבנין בחי' ש' ב"ן בהמה יח"ת אבל אדם שם
מ"ה יח"ע ואכילת אדם דלעילא זהו כענין לחם מן השמים ולכן החלה שנתרם

מלחם מן הארץ וניתנת לאכילת כהן הוא ממשיך אכילת אדם דלעילא ש' מ"ה
הי' עלי' מבחי' יחוו"ת להתכלל ביחוי"ע אך החלה צריך להגביה אחר שיתן
המים בקמח כי הנה ארוז"ל בב"ר ר"פ י"ד ע"פ היצר ה' אלקים את האדם עפר
מן האדמה ע"פ ואיש תרומות זה אדה"ר שהוא גמר חלתו של עולם ונקראת
חלה תרומה שנאמר ראשית עריסותיכם אי"ר יוסי בן קצרתא כאשה זאת
שהיא מקשקשת עיסתה במים ומגבהת חלתה בינתיים כך בתחלה ואיד יעלה
מן הארץ וגו' ואח"כ היצר כו' כי הנה מבואר בד"ה והי' מספר בניי בענין
ד' יסודות עפר מים אש רוח שבחי' מל' נק' ארץ שהיא המדריגה התחתונה
להיות עם ויש בבי"ע כי מלכותך מל' כ"ע ובד"ה ועתה יגדל גא כתב וח"ל
כי כל העולמות הברואים הם לפניו בחי' דומם וכמ"ש מן העפר אשר יהי'
בקרע המשכן מקום שכינתו ית' בעליונים הם המלאכים ונשמות נקרא בשם
עפר כי אין ערוך אליו ית' עכ"ל ועמ"ש מענין עפר בד"ה ויאבק איש. והנה
ארץ מלשון רצון ותשוקה האל אישך תשוקתך חזו ואיד יעלה מן הארץ וכמ"ש
בזח"א דל"ה ע"א ואיד יעלה מן הארץ דא תיאובתא דנוק' לגבי דכורא והיא
העלאת מ"ן בחי' תשוקה הנ"ל. ועמ"ש מזה בסד"ה האינו השמים ואני נמשך
מלמעלה בחי' מ"ד והשקה את כל פני האדמה שמים הוא השפעה מלמעלה
המחדש בטובו בכ"י כו' ועמ"ש בד"ה האינו הנ"ל בענין ויבא כגשם לנו נמצא
מ"ש הרבות שהיא מקשקשת עיסתה במים היינו יחוד מ"ן ומ"ד. אך צ"ע איך
יתכן זה באדה"ר הדכתיב כי לא המטיר כו' ואדם אין כו' הרי שקודם בריאת
אדה"ר לא הי' עדיין המשכת מ"ד ע"כ אפ"ל דקשקש זה במים הוא בבחי'
מ"נ היינו בחי' ואד יעלה כו' לחלוחית הארץ כו' וע' בת"ו תיקן ט"י והכס"מ
שם אות ג' כ' וז"א מערה טיפתו במל' היא מעלה מ"ן ומשניהם יולד תולד
הקדש עכ"ל והינו גופו של אדה"ר שהי' חלתו של עולם הוא תולד הקדוש
הנולד מיוחד עפר ומים הנ"ל שהם זו"נ אך זה הי' עדיין רק גופו ואיתא בזח"ג
קדושים דפי"ג סע"א אדם קדמאה אע"ג דגופא דילי' תוה מעפרא לאו מעפרא
דהכא אלא מעפרא דבי מקדשא לעילא אבא ואימא אשתכחו ומלכא עילאה
אשתתף בהדייהו וע' בסה"מ סי' קס"ו בשם ספר הגלגלים ס"פ י"ח דר"ל שלא
נברא אפ"י מעפר בהמ"ק התחתון כ"א מעפר בהמ"ק העליון דהינו ע"י זיווג
זו"נ דאצי' נולד גופו שהוא כללות ג' עולמות בי"ע חזו ענין החלה אחר גיבול
העפר במים שהוא ענין יחוד זו"נ דאצי' ואח"כ ויפח באפיו נשמת חיים היינו
מאו"א הם בחי' אש רוח שלמעלה מעפר ומים דהיינו ע"י התרומה חלה הנ"ל
שהוא העלאת מבי"ע להיות ביטול היש ממשיך גילוי חו"ב עילאין. וזהו כמו
דמל' דאצי' נק' גופא לגבי ז"א שנק' נשמתא וע"ק נק' נשמה לנשמה כך
אחר החלה שהוא גוף אדה"ר היינו בחי' ח"ת שנק' גופא בחי' כלים שהכלי אינו
ערוך לגבי האור כמו הגוף לגבי הנשמה והעלאת והגבהת החלה עליי' הכלים
כענין נשמה שנתת בי טהורה היא שנמשכת מפנימיות הכלים וכשמתעלה בבחי'
אליך ה' נפשי אשא זהו עלית הכלים ועי"ז ויפח באפיו נ"ח מבחי' סוכ"ע
בחי' האור שלמעלה מבחי' כלים כו' חזו ויהי האדם לנפש חי' ר"ת חלה
למפרע כמ"ש המ"כ בב"ר ר"פ י"ד וע"י חלה ותרומה זו נמשך בו נפש חי'
מבחי' אר"א שלמעלה מעלה מעפר ומים כנ"ל חזו ענין ג' מצות דאשה נדה

חלה והדלקת הנר וע' בגמ' פ"ב דשבת דל"ב רע"א ובח"א למהרש"א שם
ובירושלמי בשבת שם כולם נגד חוה שגרמה מיתה לאדה"ר ותיקינה ע"י ג'
דברים אלה וז"ל אדה"ר דמו של עולם דכתיב ואיך יעלה מן הארץ ופי' דכמו
שהדם הוא הנפש כך הוא ענין גבורות גשמים לעולם וגרמה לו חוה מיתה לפיכך
מסרו מצות גדה לאשה ויש לפרש כי הדם הוא המתווה מהמאכל שמתברר
ונעשה דם כמ"ש בד"ה אני ישינה ולבי ער והוא בחי' אתעדל"ת הנעשה
מהבירורים ע"י אתכפיא חוה ממש ענין ואד יעלה כמ"ש בברכות ולכן נגד תיקון
זה נמסר לאשה מצוה גדה שהוא בדם שהפסולת נדחה לחוץ ומובחר הדם נתברר
ונעשה ממנו הולד אשה מזרעת אדם שממנו בשר כו' גם אח"כ בימי היניקה
דם נעכר ונעשה חלב וכ' מהרש"א שם שתיקון זה הוא בבחי' נפש כי הדם
הוא הנפש וחלה ונר הם תיקון רח ונשמה ובחלה אדה"ר חלה טהורה לעולם
הי' דכתיב ויצר כו' עפר מן האדמה עפר משובח מן האדמה מתחת המזבח
דכתיב מזבח אדמה כו' שמשם הושחת כל העולם כן פי' בקה"ע וע' בירושלמי
פ"ק דנזיר ה"ב מה אדמה שנא' להלן מזבח כו' ותמי כמו דמר ר' יוסי כיון
שהאשה מקשקשת עיסתה במים היא מגבהת חלתה וגרמה לו חוה מיתה לפיכך
מסרו מצות חלה לאשה היינו כי הנדה זהו עדין תיקון הנוק' שתהי' ראויה
ליווג והוא שתהי' בבחי' כי נפש כי הדם הוא הנפש אמנם קשקוש העיסה במים
זהו ענין יחוד רוח ונפש שהן מים ועפר ומוזה מפרישים חלה טהורה והוא ענין
רח טהורה רוח האדם העולה הוא למעלה ועמ"ש ע"פ האזינו השמים בענין
והרוח תשוב אל האלקים כו' זהו ענין תרימו תרומה ארמותא והעלאה, ובהדלקת
הנר אדה"ר נרו של עולם הי' שנאמר נר אלקים נ"א וגרמה לו חוה מיתה
לפיכך מסרו מצות הנר לאשה וכ' מהרש"א שזהו בחי' נשמה והיינו כנ"ל
בענין ויפח באפיו נ"ח שנשמה זו נמשך מאו"א ומע"ק, וזהו אחר הגבהת החלה
שהוא עליית הכלים כנ"ל ועמ"ש מענין נר הוי' נשמת אדם בד"ה רני ושמחי
בת, ויובן ענין ג' בחי' נר"ן ממ"ש בד"ה מה טובו שזהו ענין ג' בחי' בתשובה
הא' סור מרע וזהו ענין גדה הב' ועי"ט זהו ענין חלה הג' ע"י עסק התורה
והוא ענין הנר כי ותורה אור כו' ובספר הגלגולים פט"ז פי' אדה"ר חלתו של
עולם שהוא ענין הכתרים דבי"ע והוא כי תרומה לשון רוממות מלך יחיד שמל'
דאצ"י נעשית כתר לבריאה ובח"א ד"ל סע"ב בראשית ברא אלקים רוא
דבראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה דא חכ"ע דהוא ראשית, ובמאו"א אות
ח' סכ"ו חלה נק' חכמה דנוק' ולכן נק' ראשית כו' והוא ענין כולם בחכ' עשית
וכמ"ש בת"א בביאור ע"פ המגביהי לשבת בשם הפרד"ס שלכן מציאיים שמן
מכל דבר לפי שכולם בחכ' עשית וכמבואר במ"א ע"פ וקוי ה' יחליפו כח
בענין עד שלא נבה"ע הי' מים במים ואח"כ נאמר יהי רקיע ויהי מבדיל כו'
פי' מים במים היינו ח"ת שהיתה כלולה בח"ע ואח"כ נא' ויהי מבדיל כו'
שמים תחתונים שהוא ח"ת ירדה למטה להחיות בי"ע וזהו כולם בחכמה עשית
וכמו עד"מ החכ' שבדבור או במעשה כו' וח"ע הוא התורה כו' ואח"כ ע"י מ"ת
נמשכה ח"ע להתלבש למטה בח"ת ועי"ן יהי' עלי' יותר שתתעלה ג"כ ח"ת
ח"ע למעלה יותר במו"ס והו' חכמות בחוץ תרונה וע' מזה ג"כ בת"א פי' יתרו
בד"ה זכור את יום השבת (הראשון) ועד"ו י"ל הפרשת והגבהת החלה הנק'

ראשית עריסותיכם היינו ח"ת בחי' מזון היינו ואתה מחיה את כלם ולכן חמשת המינים הייבים בחלה חטה כ"ב אתון וכן שעורה שיעור ה' ה' מצאות הפה שזהו המזון הנק' עריסותיכם ואתה מחי' כו' ומבואר בזח"ב ר"פ ואתה תצהה אתה הוא בחי' מל' כ"ב אותיות מאלף עד תי"ז וה' מצאות התי"ו דואתה הוא המשכת הקול הנמשך ומתלבש בהדיבור כו' ועז"נ ואתה מחי' היינו כי הדיבור הוא נמשך ע"י ה"ג המחלקים הצירופי אותיות אמנם צ"ל ג"כ התחברות האותיות והו ענין ואתה כו' והו ג"כ ענין גיבול הקמת במים שהקמח הוא מה שנתפרדו כ"ב אתון דחטה לחלקים קטנים לכל נברא כפי שיוכל שאת וגיבולה במים מטבע המים לדבק בחי' האהבה לדבקה בו כמ"ש ע"פ כי תבואו אל הארץ ושבתה הארץ והוא ענין חיבור האותיות בצירופי' כענין עיר אלקיננו * העיר היא הרבה בתים כו' אך ראשית עריסותיכם הוא החכ' שבדיבור שהוא ח"ת שצריך להפריש ולהגביה לקשרה בח"ע שבו שורה א"ס ב"ה וכענין שבתא דלילא שאזי הוא עליית החכ' שנתלבשה בדיבור ומעשה להתכלל במקורה ח"ע והיינו ע"י אכילת כהן כי ימין מקרבת שוש' דמטרוניתא והוא אכילת אום דלעילא שהוא ענין מ"ה המברר בין שלמעלה מבחי' ארי' דאכיל קרבנין בירור דב"ן כו' גם הוא ענין אכלו ריעים לעילא כו' שעייז נמשך השפע ג"כ באריא והיינו ממולות דמו"ס כו', והיינו ע"י עליית ח"ת בח"ע מעורר וממשיך השפע בח"ע מאו"ס ב"ה ממש וזהו וראשית עריסותיכם להניח ברכה אל ביתך ביחזקאל סי' מ"ד למ"ד פי' ביתך הוא בחי' מל' ח"ת וזהו בראשית ברא ביי"ת הוא ח"ת ראשית הוא ח"ע ולכן ארז"ל פ"ו דיבמות דס"ב סע"ב וברבות בראשית ר"פ י"ז השרוי בלא אשה שרוי בלא ברכה שנאמר להניח ברכה אל ביתך כו' וגם כי בית עשוי מאבנים שהם אותיות וכשמצרפין יחד דוגמת גיבול הקמח במים ונעשו גוף א' נק' בית ועמ"ש בד"ה וזאת המצהה בפ' ואתחנן שזהו ענין תשבע"פ כמארז"ל א"ת בניך אלא בוניך כו' וצ"ל להניח ברכה אל ביתך כי הנה העולם נברא בבית שהוא סי' ברכה ולא נברא באלף אף שהוא גבוה יותר אלא לפי שיש ממנו יניקה לבחי' ארור ע"י בחי' ארך אפיים כו' אבל ע"י ביי"ת בחכ' יבנה בית יומשך רק במקום הקדושה כו', ויש ברכה בראש הוא ח"ע וברכה בסוף הוא ח"ת וזהו להניח ברכה אל ביתך וזהו ע"י החלה שהוא בחי' ראשית בזה ממשך האור בבחי' ראשית חכמה ברכה בראש ומוזה נמשך ברכה בסוף תיקון הנוק' הוא החלה כו' וזהו ראשית חכ' יראת ה' דמתפרש על המל' יראה תתאה וגם על ח"ע שראשיתה הוא יראה עילאה יראה בגי' גבורה היינו גבורה דעתיק שרש מו"ס כו' כמ"ש הרמ"ז פ' קדושים ד"פ וע' בהשמטות זח"ב ססי' ג' היינו כמו ע"י עליית שבתא דלילא עליית הדבור בח"ע גמשך אח"כ המשכה שבתא דיומא. או כמ"ש בד"ה והי' מדי חדש שבר"ח עליות הדיבור לקבל מח"ע שלא ע"י המדות ונמשך מחזן חדשים כו', וזהו והי' באכלכם מלחם הארץ תרימו תרימה הקשה הרמ"ז פ' עקב שהרי החלה היא קודמת להינטל קודם האכילה וא"כ איך אומר הפסוק היה באכלכם כו' והענין כי ארז"ל פ"ט דברכות דנ"ה ע"א ובמנחות פי"א דצ"ז ע"א ע"ט

המזבח עץ שלש אמות כו' וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' ביחזקאל סי' מ"א פתח במזבח וסיים בשולחן ר' יחנן ור' אליעזר דאמרי תרווייהו בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עליו ועכשיו שאין בהמ"ק קיים שולחנו של אדם מכפר עליו ופרש"י דנתן פת לאורחים התעס' כתבו דגדולה לגימט' ועמ"ש מזה בסידור שער ברהמ"ז שכמו שע"י מזבח נעשה העלאת בירור ק"נ ששרשם מעולם התהו ועי"ז נמשך המשכה וזהו ריח ניתנת להוי' ועמ"ש בד"ה לבבתני כמ"כ ע"י שולחנו של אדם נעשה בירור דניצוצות וכמ"ש בד"ה כה תברכו בענין יברכך ה' וישמרך ולכן כדי שיהי' שולחנו של אדם בבחי' מזבח הוא ע"י החלה שהוא תיקון בחי' אדה"ר שהי' חלתו של עולם והוא שניטל עפרו ממקום המזבח כמ"ש ביר' פ"ז דגזיר ה"ב א"ר יחנן בן פזי מלא תרודו א' נטל הקב"ה ממקום המזבח וברא בו אדה"ר כו' היא הוא דכתיב ויצר כו' מן האדמה וכתוב מזבח אדמה תעשה לי מה אדמה שנא' להלן מזבח אף כאן מזבח עכ"ל וכמ"ש ג"כ בשם הירושלמי פ"ב דשבת ולכן ע"י שהחלה הוא תיקון בחי' אדה"ר שהוא בחי' מזבח שיוכל לזבוח את יצרו לאכפטיא כו' אוי אח"כ באכלכם מלחם הארץ יהי' השולחן במקום מזבח להעלות הניצוצות לשרשם וזהו תרימו תרומה להוי' היינו בעת אכלכם ממש. ועי"ל החלה תיקון השולחן ע"ד שעל השולחן הי' מונחים י"ב חלות דלחה"פ כמ"כ ע"י חלה הניתנת לכהן תיקון השולחן כו'. ועוד זאת כי הנה בבהמ"ז משה תיקן ברכת הון בשעה שירד להם מן ויהושע תיקן ברכת הארץ וכמבואר ענין זה בסידור שם שצ"ל תחלה המשכה מבחי' לחם מן השמים לבחי' לחם מן הארץ שהם ח"ע וח"ת ברכה והודאה וכדי להיות המשכה זו מקרימי' לזה העלאת ח"ת בח"ע ע"י החלה הניתנת לכהן שהי' דמטרוניתא כו' ועי"ז יהי' נמשך אח"כ בבהמ"ז המשכה מח"ע בח"ת ודוגמת מ"ש בבה"ז פ' כי תשא בענין מצות קידוש החדש שהוא עליית המל' לשרשה בחכ"ע ואחר העלאה זו מברכים על הלבנה והוא המשכה מלמעלה למטה כו' ועמ"ש בת"א ס"פ בשלח בענין לחם משנה דשבת שב' הבחי' עולים למעלה יותר בשבת ועמ"ש בביאור דצאינה וראינה בענין לכו לחמו בלחמי.

בספר כס"מ על הת"ז תיקון ט"ז כ' חלה נקדחת ציון וע' זח"א דרל"א ענין אבן שתיה וע' בת"א בראשית בד"ה ויצר איך ע"י גוף אדה"ר נעשה העלאת כל העולמות כו' והגוף עפר והנשמה מדבר כו' ע"ש משם יובן כמ"כ להעיר לענין הגבהת החלה שהוא תיקון חלתו של עולם כו'.

ראשית * עריסותיכם כו' כתרומת גורן מביאר לעיל חטה ושעורה הם בחי' כ"ב אתון ותרומה מבחי' זו היינו העלאת האותיות לשרשן ומקורן כמו מט"ט קושר כתרין לקונו מאותיות התפלה שהוא ע"י העלאת האותיות לשרשן כמ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה מוחה מימין ותרומה תרי ממאה בחי' ב' שמות הוי' אלקים כו' ונק' תרומת גורן כי העלאת זו דוקא אחר שנתברר התבואה הנ"ל מהמוץ והתבן שהם בחי' הפסולת ועכ"ז הי' שומר לפרי והוא מה

תקלט   התורה   ש ל ח   אור

שמתחיל בעבודת ה' אדעתי דנפשי ואח"כ צריך לזרוק בחי' זו להיות ביטול אמיתי אזי יוכל להיות התרומה וההעלאה כו' כמ"ש בדר"ה ויקח המן את הלבוש בענין ומעטרא לי' כסאסאה לשיכולתא וזהו ענין כתרומת גורן ופי' במא"א אות גמל סכ"ה גורן נק' יסוד דנוק' דביה דשים וזרים הזרע העליון טו' כי שם מקום הכירור ועמ"ש בענין פי' יסוד דנוק' בדר"ה הנותן לשכוי בינה ובת"א פ' משפטים ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה ובמא"א אות מ' סעיף קכ"ג כ' מוך נוק' דקליפה הפך מצה דקדושה ותבן הוכר עכ"ל הי"ג הראה מקום לזה מהזח"ג פ' בלק דקפ"ט ע"א וכ"ז הוא ענין תרומת גורן אך ראשית עריסותיכם הוא ענין חיבור ודיבוק כמו בשערסן בגמ' רפ"ו דברכות ומענין עריס במשנה פרק ו' דכלאים היינו טבע המים לדבק שמתדבקים האותיות ומצטרפים יחד ונעשו לחם ומזון שלמעלה מבחי' דגן וכמו במשנה וגמרא שמשגיגים פשט המלוכש באותיות משא"כ במקרא אין רק השגת האותיות כו' ע' בבה"ז פ' בראשית ואזי צ"ל חלה מראשית עריסותיכם ושיעורה א' מכ"ד ע"ד שבתורה נאמרה ותמלא כדה כ"ד ספרין דאודיתא כו' ועמ"ש ע"פ ושמתי כדכד ב"פ כ"ד מ"ח ע"ד אשת חיל כמ"ש בע"ח אשת חיל ב"פ ח"ד כו' והן כ"ד אתון דבשכמל"ו שחרית וערבית וכנגד זה נחתום מפריש חלה א' ממ"ח כו' וע' בפי' ואתחנן דרס"ד ע"ב ובפי' תרומה דקס"א ע"ב מענין כ"ד אתון הנ"ל.

קיצור. כנ"י נק' כלה זהו אשה אש ה' בה' בראם אתא קלילא הארה בעלמא ומזה נמשך ואל אישך תשוקתך לעצמותו ובהג"ה כלה נש"ב אש ה' ה"ג הנמשך מלמעלה ואעפ"כ המשכה זו למטה ע"י הא לכם זרע כוס ש"ב דיתב על ה' אצבען הגק' ישועות וזהו תקראי אישי שהתשוקה להיות איש ואשה י"ה ביניהן שיהיו תרין ריעין דלא מתפרשין.

ובזה יובן מארז"ל פב"ת דיומא גדולה תשובה שדוחה ל"ת שבתורה ע"ש דפי' ב' ואפ"ל הטעם משום הל"ת נא' לא יוכל בעלה הראשון אבל לעיל נאמר ביום ההוא תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי כי בעלי ז"א ע"י אור מים רקיע אישי אבא ע"י אור כו'. מיהו קשה דהא כתיב איש איש כי תשטה אשתו כו', אלא בספרי פ' האזינו ארז"ל משום שנאמר כי אל אנכי ולא איש וי"ל שיהי' ההשפעה מלמעלה מבחי' אש יו"ד שהוא ז"א המקבל מאבא אבל אל היינו אל א"א וכענין מ"ש ביגמה"ר בנקרת הצור מקור מוצא האש בחי' ע"ס הגנות במאצילן כו'.

קיצור • מ"ש ע"פ והיה באכלכם מלחם הארץ כו' ראשית עריסותיכם חלה.
בבון במדבר פי שלח דקפ"ד ע"א.

(א) לחם מן הארץ יחיות וע"י החלה מתקשרת ביהו"ע כי ניתנת לאכילת כהנים ואכילת כהנים ממשיכים אכילת אדם העליון שהוא בענין לחם מן השמים. ובענין לחם משנה דשבת שהם ג"כ רומזים לבי לחמים הנ"ל דלחם מן השמים ולחם מן הארץ כמבואר בסידור שער ברהמ"ז סד"ה ת"ר מניין לברכת המזון מן התורה הרי אע"פ ששניהם נעשו מלחם מן הארץ עכ"ז א' מהן רומז ללחם מן השמים, כמו"כ י"ל החלה הניטלת מן העיסה רומז ג"כ לבחי' לחם מן השמים, הבהן שושבינא דמטרוניתא. ועיין זח"ג פ' מצורע דף ג"ג סע"ב בפ"י אתה כהן לעולם על דברתי. ע"כ אכילת החלה שייך לו שמקשרה ומחברה למעלה באדם העליון. ואולי אכילה זו הוא הזיוג שנק' אכילה כמו קראו לו ויאכל לחם. נמצא ע"י שהכהן אוכל החלה גורם למעלה אכילת אדם העליון את החלה ע"ד שנתבאר.

(ב) החלה צריך להגביה לאחר שיתן המים בהקמח (יש להעיר ענין אם אין קמח יחד חיצוני דאו"א להחיות העולמות, וזהו"ע התפלה שנק' חיי שעה, אין תורה דאי עולם מפתחות הפנימיים, ועכ"ז אם אין תורה אין קמח. עמש"ל דנ"ה א' ע"פ אם בחוקתי סעי' ז', בענין מ"ש במד"ר פ' שמות פ"ב בענין דר בשן). כמו אדה"ר שנק' חלתו של עולם הרי בתחילה ואד יעלה מן הארץ ואח"כ וייצר כו'. י"ל חיבור ארץ ומים המבואר בד"ה והי' מספר בני"ה, ועיין מזה בבון שמות פ' יתרו בד"ה מזבח אדמה תעשה לי ושם ססעי' ג', וע"ד ומלאה הארץ דיעה את ה' כמים לים מכסים.

(ג) ובזח"ג קדושים דפ"ג סע"א לפי' סה"מ סי' קס"ו דענין גוף אדה"ר חלתו של עולם הוא כללות ג' עולמות בי"ע ונולד מזיוג זו"ג דאצי' ואח"כ ויפח באפיו נשמת חיים הוא מאו"א דאצי', בחי' אש ורוח שלמעלה מעפר ומים בד"ה והי' מספר בני"ה הנ"ל וס"ת ויפח באפיו נשמת חיים הוא חותם אשר חותמו של הקב"ה אמת. ובמד"ר פ' במדבר פי' ה' דרשו ע"פ ותהלתי אחטם לך ל' חותם. הוא ג"כ המשכה מבחי' חוטמא. ובזח"ג באד"ר דק"ל סע"ב האי קרא לעת"י אמרה. וזהו שאמר רב המנונא לבעל החוטם אני מתפלל כו'. ועיין מזה בלק"ת ס"פ שלח בד"ה וישלח יהושע מן השיטים ושם סעי' ב'. וא"כ הרמת החלה בענין עליות הכלים לקבל האור והנשמה. לפי"ז הרמת חלה ע"ד חלו נא פני אל. ועי"ז ויפח באפיו נשמת חיים ס"ת חותם ותהלתי אחטם לך הארה מבחי' בעל החוטם והי' האדם לנפש חי' ר"ת חלה.

(ד) ג' מצות נדה חלה הדלקת הנר בירושלמי בשבת פרק במ"מ שכולם הם תיקון למה שחזה גרמה מיתה לאדה"ר, כי אדם הראשון היה דמו של עולם, חלתו של עולם, נרו של עולם.

(ה) לפמ"ש במד"ר ר"פ בראשית ובוז"א ד"ל דפי' בראשית ברא בזכות חלה שנק' ראשית, א"כ ראשית היינו חכמה. אך אפ"ל שהוא חכמה תתאה ל"ב פעמים אלקים שבמע"ב הם ל"ב גתיבות חכמה תתאה. והגבתת החלה לקשרה בחכמה עילאה. ומוזה נמשך להניח ברכה אל ביתך המשכת חכ"ע בחכ"ת. ולכן מתחלת התורה בבי"ת רבתי שהיא סימן ברכה. (זהו ענין אם אין קמח הפרשת חלה חכמה תתאה אין תורה חכמה עילאה, אך אם אין תורה חכמה עילאה אין קמח. זהו ענין אם אין יראה אין חכמה אם אין חכמה אין יראה וע"ל סי' ב'.

(ו) וזהו ה"י באכלכם ר"ל כדי שיהי' השולחן במקום מובח זהו ע"י החלה כי אדה"ר חלתו של עולם מעפר המזבח נברא, ועוד כי ע"י החלה עליות ח"ת בח"ע, מזה נמשך אח"כ בבהמ"ז המשכת חכמה עילאה בחכ"ת ברכת הארץ ע"י ברית ותורה.

(ז) ראשית עריסותיכם חלה כ"י כתרומת הגורן, גרן יסוד דנוק' ועמ"ש ע"פ מדושתו ובן גרני. וחמשה מינים שחייבים בחלה כללותם חטה ושעורה והם חט"ב אתון דאורייתא וכן שעורה שעור ה', והתרומה האותיות וע"ד מט"ט קושר כתרם לקונו מתפילותיהן של ישראל. אך כשעשו מהם עיסה דהיינו אחר הטחינה והלישה ע"י המים דהיינו המשכת השכל בהאותיות צריף עוד תרומה והוא חלה. ושעורה אחד ממ"ח. כי התורה נקנית במ"ח דברים. י"ב צירופי הוי"ו, חלה י"ל לשון מיתוק, תרגום מה מתוק מדבש מה חלי מדובשא. ולשון חלו גא פני אל. ולשון כדי שתתחולל דעתו עליו. ולשון החל עלינו הימים הבאים לקראתינו לשלום. וההיפוך מענין יחולו על ראש יואב. היינו שע"י החלה נמשך להניח ברכה אל ביתך שיחול עלינו הברכה.

(ח) בת"ז תיקון ט"ז פי' חלה חל ה'. ור"ל כי חטה יש בה ח' ולכן החג אותיות ח"ט ע"ד עה"ד חטה היתה. לכן בשבטים לא היו אותיות ח"ט כמבואר בהר בלק דקפ"ח ע"ב. וע"י הפרשת החלה מהעיסה חל הה"א. וכענין ההפרש בין חמץ ובין מצה הוא בין אות ח"ת שהוא בחמץ ובין אות ה' שהוא במצה. וכמ"ש מזה בסידור בד"ה מומור לתודה שעל אות ה' נאמר פיה פתחה בחכמה ולכן אין ממנה יניקת החיצונים, משא"כ מאות ח"ת. א"כ ע"י החלה חל ה"א בהלחם למעלה מבחי' החטה בעצם. ועמ"ש בת"א ר"פ ויצא בענין מבחי' חרן נעשה רבה ג"כ נתקן הח' ונעשה ממנו ה'. ואפ"ל ג"כ ע"י החלה מהשעורה נמשך סער מתחולל על ראש רשעים יחול ונמשך חלות הברכה על הצדיקים. מנחות ד"ע ע"ב דרך חמשת המינים חייבים והם דברים הבאים לידי חימוץ. י"ל כי זהו עה"ד חטה היתה הם מבחי' מ' הנק' נוק' הם הבאים לידי חימוץ כי בזה עיקר היצו"ר כמארז"ל וחמץ נוק' דקלפיה. והנוק' נק' לזם כמ"ש כי אם הלחם אשר הוא אוכל, ע"כ הם דוקא חייבים בחלה לרומם המ' ולחברא לדכורא היינו שיחול עליו הה"א עיין תו"א פ' מקץ סד"ה המגביהי שמגביה הה"א על הי"ד שבתוכו. ועיין בלקר"ת פ' תצא בדיה ולא אבה ספ"ג בענין צדק מלאה ימניך שמבחי' צדק בלא היא שמורה על דין לפי' הזהר נעשה

צדקה בה"א שהוא בחי' ימינך חסד, ובהרמ"ז פ' בחוקותי דקיי"ג ע"ב ואות
ה' מורה על הזיוג דקבילת דכורא ה' חסדים.

(ט) בריקאנטי פ' שלח ד"ה מראשית עריסותיכם וז"ל כבר רמזתי לך כי
החלה היא מצוה יחידה בעיסה תרמוז לכנס"י הנק' ראשית
לעולם הנפרדים ובהכנסה בתנור הבויער באש להבה אריך להפריש ממנה חלה
שלא תהי' מדת הדין קשה וזהו נאמרם בזכות החלה שנאמר ראשית עריסותיכם
(א"כ צ"ל שהיא ראשית לעולם הנפרדים) ומשם הברכה נאצלת בעולם שנאמר
יחזקאל סי' מ"ד ל' ראשית עריסותיכם תתנו לכהן להניח ברכה אל ביתך דוגמת
הקטורת שלא שינה בה אדם מעולם עכ"ל. ועיין מענין תנור בלקו"ת פ' בהר
ושבתה הארץ פ' בתנור אחד, פ' שיעורר בלבו רשפי אש והאבה מחמת בחי'
אחד דהיינו מגדולתו של מלך מה"מ הקב"ה, וכ"כ עוד בפ' בחוקותי בד"ה
בשברי לכם מטה לחם ושם פ"ב בתנור אחד פ' בחמימות האבה הבאה
מהתבוננות של אחד יחידו של עולם עכ"ל. ועפי"ז יש לפרש מ"ש במא"א אות
תי"ו ססעי' ל"ו תנור יסוד דנוק' ושם האופה יסוד עכ"ל. פ' כי הזיווג נק'
בשם אכילת לחם כמ"ש כי אם הלחם אשר הוא אוכל ועד"ו התנור שאופין בו
הלחם הוא יסוד דנוק' דהפי' ע"ד חותם שוקע שמלמטה למעלה המבואר בלקו"ת
בשה"ש בד"ה שמני כחותם ושם רפ"ג שהוא ענין שמרע תפלה בלחש השתחוואות
בבחי' ביטול באא"ס ב"ה ממש, זהו ענין הנזכר בלקו"ת פ' בהר שם בפ'י
וכי תקריב קרבן מנחה מאפה תנור תקרב בלא יר"ד, דהיינו כשהנפש רוצה
להתקרב בעצמה לה' אז תהי' בחי' מאפה תנור עכ"ל. ור"ל להתקרב בעצמה
ע"ד שנת' בת"א פ' וישב בד"ה בכ"ה בכסלו בענין למסור נפשו באחד. והנה
יש ג"כ תנור לעומת זה ע"ד מ"ש בהושע סי' ז' ז' כולם מגאפים כמו תנור
בוערה מאופה, ופרש"י שהוסקה מיד הנחתום כן יצרים בוער בקרבם, והוא
בחי' יסוד דנוק' דקליפה שהוא ג"כ בחי' תנור הבויער מאש זרה, ואולי זהו
מ"ש במא"א שם תנור בעולם הבריאה דתמן מלך הראשון מזמ"ל דתהו בלע בן
בעור יום בוער כתנור, ור"ל בלע נפל בשבה"כ ונק' בלע לשון בליעה ע"ד
ותבלענה שבע שבליים הדקות שהם ז' מדות הרעות, ולכן הוא בן בעור שמוזה
נמשך היצה"ר הבויער כתנור כו', ולע"ל כי הנה יום בא בוער כתנור כו' במלאכי
ג' י"ט דהיינו מ"ש הריקאנטי מדת הדין, וא"כ אפ"ל לכן מפרישין חלה שעיי"ז
לא יהי' אחיזה לתנור דלעומת זה של אש זרה לאפות העיסה כ"א יהי' האפייה
בתנור דקדושה כו'.

כי דבר ה' בזה וגו'. פ"ג דברכות דף כ"ד סע"ב דמי שקורא ק"ש במבואות המטונפות עו"נ כי דבר ה' בזה כו'.

ב) סנהדרין פרק חלק דצ"ט סע"א הרבה דברים שנקרא כי דבר ה' בזה אחז מהן כל שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק וכ"פ בש"ע י"ד סס"ו רמ"ו סק"ה. ועמ"ש בזה אדמו" נ"ע בד"ה חייב אינש לבסומי כו'.

ג) פ"ק דשבתות י"ג א' הכרת בעוה"ז תכרת בעה"ב, עונה בה שאם עשה תשובה ומת מיתתו ממרקת, הנה בפרדס שער היכלי התמורות פ"ד פי' שיש בקליפה הנק' כתיאל שהיא כתר לשאר הקליפות ומן הקליפה האזנה הכרת שהיא לפעמים כתיאל ועל ידו נכרתו הרשעים כו' עכ"ל. והנה ידוע שבכתר דקדושה יש ב' בחי' ע"י וא"א וזהו ענין ב' כתרים שקשרו להם אחז כנגד נעשה וא' כנגד נשמע וכך לעומת זה בקליפה יש ג"כ ב' בחי' הנ"ל כמ"ש בע"ז שער הקליפות שמ"ח ספ"ג שביצירה יש א"א דקליפה ובעשי' גם עתיק דקליפה כו', ולכן מהם נמשך ב"פ כרת הנ"ל כמו שבקדושה יש ב' כתריות כו', ואפ"ל שהכרת בעוה"ז נמשך מא"א דקליפה והכרת גם לעוה"ב נמשך מעתיק דקליפה, כי עוה"ב הוא ענין התגלות עתיק דקדושה שבבינה כו', וא"כ מי שפגם כ"כ עד שנכנס בעתיק דקליפה שהוא תכלית עומק הרע כענין כי אין דעת החשבון בשאול כו' שהוא נגד בחי' חד ולא בחושבן שבקדושה הוא נכרת גם לעוה"ב, והנה בר"ח בהקדמתו לשער התשובה העיר לענין תשובה ממה שישים אל לבו חומר העונש עד שלפעמים הכרת תכרת ונא שיכרת הגוף מעוה"ז הנשמה מעוה"ב היינו כנ"ל כשהפגם מגיע כ"כ שנכנס ח"ו לעומק רע, ולכן ראוי שיחוס האדם על עצמו שהרי אפילו הבעלי חיים בורחים מליפול באש ובמים כו'.

ד) פ"ג דיומא דל"ו ע"ב עונות אלו הודונות וכה"א הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה כו'.

ה) פ"ז דסנהדרין דס"ד סע"ב הכרת תכרת כו' והלא כבר נאמר ונכרתה, וכי שלשה עולמים יש, וכיה ר"פ חלק ד"צ סע"ב, ולכאורה ק' אמאי לא הרי אומרים בשבת אין ערוך לך ואין זולתך כו' אין ערוך לך בעוה"ז ואין זולתך לחיי העוה"ב כו' ואין דומה לך מושיענו לתחה"מ, ולכאורה חיי העוה"ב שהזכיר קודם ימה"מ ותחה"מ זהו ג"ע שכר רחמינות לנפש לבד, וא"כ יש סוף ג' עולמות העוה"ז וג"ע ותחה"מ שהוא עיקר העוה"ב ועיין בספר העיקרים פ"ל וספליא, מיהו שם משמע הפי' לחיי העוה"ב היינו שאחר תחה"מ וכן פי' הרד"א, ומ"מ עדין הקושיא במקומה עומדת, דהא לכל הדיעות יש ג"ע שהוא שכר רחמי לבד תחה"מ שהוא עוה"ב א"כ יש ג' עולמות, וצ"ל דהם דביו לפי השרש כי ב' עולמים הם בינה ומל' שהם ב' ההי"ן דשם הוי' וכידוע ובינה היא הנק' עוה"ב ומל' הוא העוה"ז וא"כ ג"ע בכלל ב' עולמים הנ"ל אם שהוא הארה מבחי' עוה"ב, היינו כי יש בינה ותבונה אשר תבונה הוא הארה מבינה עילאה כו' א"כ הוא בכלל עוה"ב אם שיי'ל שג"ע התחתון נכלל בכלל עוה"ז שהוא שרש וראש העוה"ז כו' וג"ע העליון הוא הארה מעוה"ב, עכ"פ

רק שני עולמים יש בינה ומל' כו', ולכאורה יש להקשות מה על מאמר תלת עלמין אית ליה לקב"ה וכן לאדם הדיינו עוה"ז וג"ע התחתון וג"ע העליון כנזכר בזה"ג פי' שלח קנ"ט א' ב', ויש ליישב דמ"מ ב' עלמין העליונים הכל א' ושניהם נכללים באות יו"ד ע"ש.

ו) בירושלמי פ"ק דפיאה ז"א מבואר ענין ד' דברים שאדם אוכל פירותיהן כו' וכנגדן ד' דברים עכומ"ז שעז"נ הכרת תכרת בעוה"ז ובעוה"ב, ואפשר כי דבר ה' בזה דבור אנכי ששמעו מפי הקב"ה וכמו שפירשו כן ג"כ בגמרא דידן בספדרין שם, ויש לפרש דהוה לעומת מה שקשרו להם שני כתרים בשעת קבלת התורה וכנ"ל סעיף ב' והיינו ע"י ביטולם לדבר ה' הדיינו עושי דברו לשמוע בקול דברו, ולכן לעומת זה מי שדבר ה' בזה ח"ו הוא הכרת תכרת כו' ועמ"ש מענין שהקדימו נעשה לנשמע בד"ה בשעה שהקדימו ובד"ה צאינה וראינה.

א) דבר אל בניי ואמרת אליהם ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורתם ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת פ"ב דברכות דף י"ד ע"ב אמר רב שמחל בר רב יצחק אמר רב דבר אל בניי לא הוי התחלה, ואמרת אליהם הוי התחלה, נראה ע"פ מ"ש בבחי' כאן ס"פ שלח ח"ל דבר אל בניי מצות ציצית בכלל ואמרת אליהם פרטי המצוה, וכן הדין בכל הפרשיות שבשאר מצות שיאמר בהן דבר אל בניי ואמרת אליהם שפירשו כן כי כל מצוה יש לה כלל ופרט וכבר הוכרתי זה בראש סדר ויקרא עכ"ל ושם בפי' ויקרא ע"פ דבר אל בניי ואמרת אליהם אדם כי יקריב כ' הדבור על כלל המצוה והאמירה על פרטיה וכן דבר אל בניי שבמצות ציצית שידועים תחלה מצות ציצית בכלל ואמרת אליהם בפרט, והפרט הוא מה שבא בקבלה שמונה חוטין בכל כנף שהם ל"ב על ארבעת רבעיו לטוונה ידוע, וחמשה קשרים גם כן זה נכלל במה שאמר ואמרת אליהם כי פרטי המצוה לא יתבאר מהכתובים בכלל עכ"ל, ובלק"ת בביאור בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע נתבאר שהמצות בכלל נמשכים מחיבורתא דגלגלתא שהוא חיצוניות הכתר, ופרטי המצות להיות הסוכה כך וכך זהו נמשך מהתורה שהיא מו"ס ופנימיות הכתר שבו מלוכב גבורה דעתיק מאמר קו המדה וא"כ דבר אל בניי המצוה בכלל זהו מה שנמשך בהדבור מבחי' גלגלתא, אך ואמרת אליהם פרטי המצוה זהו מה שנמשך מבחי' מו"ס, זהו אמרת אלה צרופה, וכתיב תול כטל אמרתי ועמ"ש בד"ה ועתה יגדל נא בפי' כאשר דברת לאמר מובן דפי' לאמר הוא בחי' גבוה יותר מהדבור, ולכן אמרו דבר אל בניי לא הוי התחלה ואמרת אליהם הוי התחלה כי החכמה נק' ראשית שהוא התחלה והיינו בחי' מו"ס שהוא החכמה הראשונה שבאצי' ומשם נמשך ואמרת אליהם, אבל דבר אל בניי המצוה בכלל זהו הנמשך מבחי' גלגלתא לא נק' התחלה, ועוד כי בחי' גלגלתא זה חיצוניות

הכתר שבכתר שאינו בחשבון ע"ס וא"כ אינו התחלה, כי ראשית התחלת הגלוי הוא החכ' כנ"ל, ועיין באד"ר דקל"ג ריש עמוד א' דאמירה הוא בנחת ע"ד דברי חכמים בנחת נשמעים כנז' בבה"ז פ' וירא וע' במא"א אות א' סצ"ח ואות ד' סעיף ג"ד וכן מצאתי בספרי הובא בילקוט פ' בהעלותך ע"פ ותדבר מרים והארץ במשה אין דבור בכל מקום אלא לשון קשה שנאמר דיבר האיש אדוני הארץ אתנו קשות בפ' מקץ מ"ב, ואין אמירה בכל מקום אלא לשון תחינה וכה"א ויאמר אל נא אחי תרעו בפ' וירא י"ט, וצ"ע בענין עשרה מאמרות ועשה"ד דלכאורה עשה"ד גבוהים יותר מע"מ שהע"מ מתחילים בבית בראשית ברא ועשה"ד מתחילים באלף אנכי שהוא כתר וע' במד"ר פ' בראשית פרשה א', אך במק"מ פ' ויקרא בדף י"א סע"ב פי' דעשה"ד הם נפש דז"א ובאים לו מהבינה וע"מ הם רוח דז"א שבאים לו מן אבא, ועמ"ש ע"פ את ד' האמרת היום כו', הענה בקיום המצות יש ב' בחי', הא' ע"ד כי מצות המלך הוא מבלי שידע שום טעם זה נמשך מבחי' הדבור וכמ"ש גבי שמואל ושאל הנה שמוע מוזבח טוב וכתו' מאסת את דבר ה', וזהו ענין שדבור הוא לשון קשה ר"ל פקודה וציווי שיצא דבר מלכות מלפניו מבלי שידוע הטעם, אבל אמירה הוא לשון רכה ע"ד גילוי איוו טעם ושכר שיש בהמצוה להיות שש ושמח בהמצוה ולכן אמירה מבחי' חכמה וזהו דבר אל בניי ואמרת אליהם ועמ"ש מענין שני בחי' אלו שבמצות בדיה ועתה יגדל נא כו'.

קיצור. דבר ואמרת פי' הבחי' הדבור כלל האמירה פרט (ועיין מענין כלל ופרט שהם ג"כ עגולים ויותר, שהם נפש ורוח, ובלק"ת ר"פ שלח בדיה טובה הארץ מאד מאד, וכ"כ במק"מ דהדבור בחי' נפש והאמירה בחי' רוח) ואפ"ל שרש ב' בחי' אלו הם גלגלתא ומו"ס, ועמ"ש ע"פ כאשר דברת לאמר, וע' בת"א בדיה מזוזה מימין, איך פרטי הדברים נמשך ע"י החכמה ולא ע"י הדבור כ"א מהדבור נמשך כלל הדבור ע"ש בענין עשרה מאמרות עד"ז יובן ג"כ כאן ענין כלל ופרט, ובמצות ג"כ הקבלת עול מצוה נמשך מבחי' דבר, וידיעת טעם המצוה נמשך מבחי' האמירה, וושרו"ל דבר אליהם לא הוי התחלה ואמרת אליהם הוי התחלה.

ב) ועשו להם ציצית. במנחות פ"ד מ"ב א' שתוא נוטפת על הקרן, קרן הוא מל' כנדע מענין ובא לו לקרן בזהר בפ' במדבר דק"כ, וציצית המשכות ל"ב נתיבות חכמה עילאה לחי' נוק' ע"כ צריך שתוא נוטפת על הקרן, והו קרנו תרום בכבוד כבוד ל"ב נתיבות חכ' שהן ל"ב חוטי הציצית וכשהציצית שהם בחי' כבוד נוטפים על הקרן זהו קרנו תרום בכבוד ועיין מפטוק קרנו תרום בוח"ג בהעלותך דקנ"ד ע"א וזהו ענין וירם קרן, סלסלה ותרוממך לבחי' שער רישי' שלמעלה מלבושי' כתלג וע"ד העבדה זהו שצ"ל יראת חטאו קודמת לחכמתו כי הציצית הם ל"ב נתיבות חכמה, וצ"ל חכמה זו נוטפת על הקרן שהוא בחי' יראה, שם בניי כו' ולא עכומ"ז, ושם תעשה ולא מן העשוי, סוכה ט' סע"א ועשו להם משלהם, גם עשיי לשמה.

קיצור. ענין שתהא נוטפת על הקרן ע"ד ובה לו לקרן הוא מ' ול"ב חוטין המשכות ל"ב נתיבות הכ"ע במ' עכצ"ל נוטפים על הקרן, כי בזאת יבא אהרן רמה קרני דוקא ע' בת"א פ' יתרו בביאר דזכור ושמור דוד שנמשח בקרן כו' ולשון נוטפת ע"ד נופת תטופנה שפתותיך וכתוב בפסוק זה וריח שמלותיך כריח הלבנון דקאי על מצות ציצית, גם הנבואה נקי הטפה כמ"ש ולא תטיף על בית ישחק בעמוס סס"ז ו' ופרש"י לשון נבואה הוא וכן שמים נטפו בשופטים ה' ד' זהו שפע מ"ד כו' ולכן נטיפה זו צ"ל על הקרן דוקא, וכן טוטפות דתפילין פירשו ג"כ לשון הטפה כמ"ש במ"א.

ג) במנחות פרק התכלת דמ"ב ע"א אמר רב יהודה אמר רב מניין לציצית בעובדי כוכבים שהיא פסולה שנאמר דבר אל בני ועשו להם ציצית בני ישראל יעשו, ולא עו"כ יעשו כו' וע' בתוספת בדי"ה ואל ימול, דלמ"ד דעו"כ כשר לעשות ציצית בגמרא שם עמוד ב' מ"מ בעינן עשייה לשמה ואעפ"כ עו"כ כשר כמו גבי מילה משום דסתם מילה וציצית לשמה קיימא כו', ועו"כ סתמא קעביד כמ"ש התוספת במסכת עכו"מ דכ"ז ע"א, והרב"י בא"ח ס"י י"ד בדי"ה כתב הרמב"ם פ"א מה' ציצית ס"ל בפשיטות דעשיית עו"כ חשוב שלא לשמה האשתמטתי דברי התוס' הנ"ל, ובגמ' שם הרי סוכה דכשירה בעוכמ"ז דחניא סוכת עכו"מ כו' ובפ"ק דסוכה ד"ח ע"ב וד"ט ע"א דהיינו משום דבסוכה לא בעינן לשם חג כלל רק שתהי' עשויה לצל, וגראה כי סוכה שהיא בחי' מקיף ע"כ א"צ לשמה ולכן אף עו"כ יכול לעשותה כי רם על כל גוים ה', וע' בש"ע רס"י תרל"ה שא"צ שתהיה נעשית לשם מצוה רק לצל, וביאר בטו"ב שגם גנב"ך ורקב"ש יש להן בחי' צל וע"כ סוכתם כשרה, וראיה לזה מ"ש סר צלם מעליהם, הרי יש בהם בחי' צל ונתבאר מזה בדי"ה ואולם חי אני, שזהו ענין בחי' לבונה אשר ב"א סממני הקטורת וכמ"ש מזה בת"א בדי"ה ראה ריח בני שזה המקיף הוא מבחי' גבוהה, משא"כ הפנימי שלהם כו' וע' בפע"ח שער הקדישים וע"כ בחי' סוכה שהוא ענין צל גם הם יכולים לעשות, ולכן מקריבים בסוכות דוקא ע' פרים ומתחילים מי"ג עד ז' לברר המקיף כו', משא"כ חוטי הציצית שהם המשכות בבחי' אור פנימי ממש וכדי להמשיך בבחי' פנימית צ"ל ע"י כוונה לשמה וגם דוקא ע"י ישראל שזהו ענין יעקב יו"ד עקב שממשיך היו"ד בבחי' פנימית בבחי' עקביים וכמ"ש בת"א פ' וישלח בדי"ה ויקח מן הבא בידו מנחה שאין הכלי יכולה לקבל אלא ע"י צמצום כמו יר"ד כו', עו"ל דגבי סוכות מצינו בכתוב שלע"ל גם העו"כ יעלו לחוג חג הסוכות בזכרי' ס' י"ד ט"ז, והיינו שיתבררו ויתעלו עד שיוכלו לקבל ג"כ מאלקותו ית' בבחי' מקיף שהמקיף ג"כ נקי אור מקיף, אבל שיאיר אלקותו ית' בבחי' פנימי' ממש כמו הציצית זהו ה"י לכם לציצית לכם דוקא, ועמ"ש במ"א בדי"ה כי ביום הזה יכפר עליכם בענין משארו"ל במד"ר בשיר השירים ע"פ אחות לנו קטנה כו' מה קטן זה כו' כי ביום הזה יכפר עליכם דר"ל שע"י שהם בבחי' קטן יעקב הקטן שנאמר מי יקום יעקב כי קטן הוא וע' באג"ה בדי"ה קטנתי מכל החסדים משום דכולא קמיה כלא חשיב עי"ז יבא יהכ"פ ויכפר עליכם כי מבחי' זו דכולא קמיה כלא חשיב משם דוקא נמשך הסליחה

וע"כ ארז"ל במד"ר פ' בא פט"ו יהב"פ הוא לכם שנאמר כי יום כפורים הוא לכם ועד"ז ל"ב חוטי הציצית שהם ל"ב נתיבות חכמה שענין החכמה הוא כח מה כמו דמיי' כלא חשיב נאמר היה לכם לציצית והו תתן אמת ליעקב אמת זהו חכמה עילאה... דברו ליעקב כו' לא עשה כן... וע' כה"ג בת"א סד"ה יביאו לבוש מ' שהלוש מ' שהוא המקיף יכול המן ליקח אחר שיתברר משא"כ הכתר מ' עז"נ בעטרה שעטרה לו אמו דוקא.

קיצור. אע"ג דסוכות גנב"ך ורקב"ש כשירה, מ"מ בציצית יעשו בני ישראל, כי הסוכה היא הארה המאיר בבחי' מקיף וכתוב רם על כל גוים ה' קרו ליה אלקא דאלקיא בבחי' מקיף, לכן לע"ל יבואו העו"כ ג"כ לחוג חג הסוכות כמ"ש בזכריה סי' י"ד, אבל הציצית זהו מה שמאיר בבחי' פנימיות ממש ע"ד שחלק מכבודו ממש ליראיו, וזה א"א לעו"כ לקבל, ועמ"ש בלק"ת פ' בחקתי סד"ה אלה החוקים ובת"א סד"ה ראה ריח בני בטעם שהברח היה שהברכות יקבל יעקב ומוזה יובן מה שטעה קרח טלית שכולה תכלת כו' כי העיקר הם החוטי"ן דוקא שהם ההמשכה בפנימיות כו', ומענין יוהב"פ הוא לכם יובן ג"כ ענין והיה לכם לציצית.

ד) פ"ק דברכות דף י"ב ע"ב פ' ציצית מפני מה קבעה (בק"ש) א"ר יהודה בר חביבא מפני שיש בה חמשה דברים מצות ציצית יציאת מצרים עול מצות, ודעת מינים הרהור עבירה והרהור עכומ"ז, בשלמא הני תלת מפרשין עול מצות דכתיב וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה', ציצית דכתי' ועשו להם ציצית, יצ"מ דכתי' אשר הנצאתי אתכם מאמ"צ כו', אלא דעת מינים הרהור עבירה והרהור עכומ"ז מגלן דתניא אחרי לבבכם זו דעת מינים וכן הוא אמר נבל בלבו אין אלקים בתלים סי' י"ד (תע' במדרש תלים על פסוק זה שהאריך איך כל האברים שבאדם כולם הולכים אחר הלב והמליות יועצות את הלב כו' ע"ש, וז"ש אמר נבל בלבו, ח"ש אחרי לבבכם) אחרי עיניכם זה הרהור עבירה שנאמר ויאמר שמשך אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה בעיני, אתם זונים זה הרהור עכומ"ז וכה"א ויזנו אחרי תבעלים עכ"ל הוונה נקרא שמקבלת מאחר כך ועיזבת המשפיע שלה בנש"י שכנס"י מקבלים מהקב"ה ועז"נ לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת לכן ח"ו כשמתקשרים לקבל תענוגי' גשמיים שמקור שורשם מק"נ נק' זונים משא"כ המינים... ובפ' תולדות... ענין שהצדיקים לבן ברשותן ודומין לבוראן משא"כ הרשעים הם ברשות לבן זהו ולא תתורו אחרי לבבכם להיות ח"ו ברשות לבן כ"א שיהי' לבו ברשותו והיינו ע"י ל"ב חוטי הציצית שהם ל"ב נתיבות חכמה והם למעלה מבחי' לב שיש בו ג"כ ל"ב נתיבות תתאין ולכן מוח שליט על הלב, אך במהרש"א הקשה דקאמר מפני שיש בה חמשה דברים וקא חשיב ששה והביא שבגירסת ילקוט לא קא חשיב מינות וא"כ מינות והרהור עכומ"ז חדא הוא אך הוא ז"ל מסיק דהרהור עבירה והרהור עכומ"ז חדא, וכן י"ל שהרי במשלי נאמר לשמרך מאשה זונה ופרש"י במשלי סי' א' בפסוק להבין משל ומליצה דכולל ב' דברים עכומ"ז חוזה כפשוטו.

קיצור. י"ל חמשה דברים בפ' ציצית נגד המ' שהיא ה' תתאה ה' זעירא וע"י ה' דברים אלו מתקשרת בה' עילאה דוגמת ה' עיננים דיהב"פ גם יש ה' לשונות של חיבה שחיבב הקב"ה את ישראל במד"ר פ' וישלח פ' דביקה חשיקה וחפיצה אהבה ודבור, אחלי הם נגד נר"ג חיה יחידה, וענין שע"י הציצית יבא לבחי' שיהי' לבו ברשותו.

ה) פ"ק דסוכה דף ט' סע"א ועשו להם משלהם והיינו למעוטי גזולה, וכ"כ בב"י סי' י"א בשם הגמ"ק דחוטין שאולין כשרים משום דלהלואה ניתנו דלא הדרי בעיניהו.

פ"ק דיבמות ד"ד סע"ב ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם ותנא דבי ר' ישמעאל כל בגדים צמר ופשתים הם (והאי בגדיהם דציצית משמע בין של צמר ובין של פשתים ואמר רחמנא עביד תכלת נמי לפשתים) ואמר רחמנא עביד ליה תכלת ותכלת עמרא הוא, ועיין מענין כלאים בח"ג פ' קדושים דפ"ו ע"ב ואיך שבציצית שרי החיבור ההערבוב כו', ועמ"ש מזה לקמן פ' תצא ע"פ לא תלבש שעטנו כו'.

וברבות פ' חוקת דף רע"ד ע"א מבואר שזהו חוקה כמו פרה אדומה, וז"ל כלאים לא תלבש שעטנו וסדין בציצית מותר וכו' ביה חוקה את חוקתי תשמרו עכ"ל. וענין החוקים מבואר במ"א ע"פ אם בחקתי תלכו שרש מצות אלו נמשכים מבחי' כתר שבכתר דאע"פ שכל המצות שרשם מהכתר כי תרי"ג מצות דאורייתא עם ז' מצות דרבנן הם תר"ך עמודי אור מ"מ שרשם מבחי' חכמה שבכתר אך החוקים שרשם מכתר שבכתר כו' ע"ש, ובבחי' פ' קדושים דף קנ"ג ע"ד כ' ח"ל ומה שהותר הכלאים בציצית גם במצות ציצית בין הלבן והתכלת עכ"ל, והיינו כי לבן ותכלת הם חו"ג שהם מתכללים זב"ז והיינו ע"י בחי' אין ע"ד עושה שלום במרומיו כו' ועי"ז גם הכחות המשתנים זמ"ז ששרשן ג"כ זה מחסד וזה מגבורה יוכלו להתחבר יחדיו משא"כ בשאר דברים שאינן כמו ציצית לא יוכלו להתחבר, ואפשר למצוא דוגמא לזה ממ"ש בסדר בדרוש ברכת הזימון בענין יעקב שנשא שתי אחיות שעתידיה תורה לאוסרן עלי כו' שאיסור העריות נזכר בתורה בלשון גלוי עריות וזהו לפי שבאצ"י שם היחד עליון דוקא בבחינה זו רק למטה בבי"ע שיומשך גילוי בחי' זו נעשה ערה כו' וכמו פני אריה שלמעלה הוא אל הימין וכשנפל למטה נעשה חיה טמאה כו' ועיין מזה ג"כ בבה"ז פ' תרומה ועד"ז ענין הכלאים שהוא חיבור הכחות המשתנים הנה באצ"י דאיתו וגרמזי חד יוכל להיות התכללות חו"ג משא"כ למטה בעשייה לא יוכל להיות בחי' זו, וע"כ בציצית שהוא מצות הקב"ה יוכלו להתייחד צמר ופשתים כמו באצ"י משא"כ בשא"ד כו', ועמ"ש כעין זה ע"פ לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת ושבת מקדש בקרבנות אש תמיד תוקד כו' והוא ג"כ כנ"ל, וז"ל התולע"י ומה שאסרה תוה"ק צמר ופשתים התירתם בציצית ה"ס מ"ש דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה כו' שדורשה היא לעשות נקמה במי שמחבר צמר ופשתים וגורם ערבוביא למעלה אבל כשהדבר

בשלימות כמו בציצית ששם כל המאורות כלולים או תעש בחפץ כפיה, ומטעם זה התירה תורתנו כלאים לכהן בשעת עבודה בבהמ"ק עכ"ד, ועמ"ש במ"א בענין שעטנו שוע טווי ונו, כי מקור צמר נמשך מבחי' הבל שהביא מבכורות צאנו הכבשים שיש בהן צמר לפי שכ' ושער רישי' כעמר נקי ופשתן זהו בחי' קין ושרשו בקדושה גבוה מאד כמ"ש בד קדש ילבש כו' שהן בגדי לבן כו' רק לפי שקין נפל למטה נעשה כלאים פשתן עם צמר והוה ענין שעטנו כי בהבל כתיב וישע ה' אל הבל משא"כ שעטנו ר"ל הפך בחי' וישע ה' כי נילוז הוא ומליו עליו כו' ויש בו ג"כ אותיות שטן אך במצות ציצית שהיא בחי' לבושיה כתלג חיזור (י"ל ע"ד בד קדש לבוש הבדים כהדין קמצא דלבושא מיניה וביה) ושער רישי' כעמר נקי ע"כ שם דוקא יוכלו להתחבר יחדיו כו', ועמ"ש באריכות מענין כלאים וכלאי הכרם ע"פ אשירה נא לידידי כו' כרם היה לידידי כו' ועמ"ש בבה"ז פ' אחרי דע"ט סע"ב ד"ה הביאו עלי כפרה מענין ח"ג או"י וא"ח איך שלמעלה הם באחדות והתכללות וכשיוורדים לבי"ע מתפרדים כו' ותדע דימינא ושמאלא הרי למעלה שמאלא אתכליל בימינא, והנה למטה ישראל נק' ימינא ועכומו"ה הם מסט' דשמאלא והרי הבא על בת עכומו"ה הוה אמיתית כלאי הכרם כו', ובציצית וותר כלאים לפי שבקדושה גם הקו השמאל אינו שמאל אלא הכל ימין כמ"ש ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ד' תרעץ אויב הרי ב' הידים נק' ימין כי שם אחדות כמו רואים את הנשמע ושומעין את הנראה לכן שם גם צמר ופשתים כלולים יחד ממש אבל בירידתן למטה הנה מקו השמאל נעשה שמאל גמור וה"ם שרו של עמלק שנק' כן בסמך ולכן עובדי כוכבים הם מבחי' שמאל שא"א שיתחברו וע"כ כמ"כ לבישת כלאים.

קיצור. בגדיהם כל בגדים צמר ופשתים הם, וי"ל מפני שעיקר הבגדים זהו ענין הלבושים הנעשים ממעשה המצות, והם מבחי' צמר או פשתים, צמר זהו בחי' ושער רישיה כעמר נקי, וע"י עסק התורה ממשיכים בחי' זו, כמ"ש סלסלה ותרוממך, וכתוב קווצותיו תלתלים תלי תלים של הלכות, וכן בגדי פשתים שנק' בגדי בד קדש ובהם נכנס כה"ג לפנים מן הפרוכת המבדיל כו' ובגדי אהרן הם הלבושים הנעשים ממעשה המצות כמ"ש בת"א בד"ה ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך, ומ"ד דכל הבגדים חייבים בציצית י"ל כי ואכסך משי, ועו"ל הטעם כמ"ש לקמן סעיף י"ז דהבגדים נמשכים מעה"ד טור"ר שהרי לאחר אכילת עה"ד כתיב וידעו כי ערומים הם, אלא שע"י הציצית ל"ב חוטין שנמשכין מכבוד עילאה ממשיכים האור בכבוד תתאה עד שגם הלבושי' הנק' כבוד דר"י קארי למאנא מכבודותא גם הם לא יסתירו ולכן גם כל הבגדים חייבים בציצית, ולכן איכא מ"ד דציצית חובת מאנא הוא דהיינו לברר לבושי עה"ד טור"ר ולכן זהו על כנפי בגדיהם להמשיך בחי' ולא יכנף כו' והיו עיניך ראות כו', והנה בציצית וותר כלאים, וצמר ופשתים זהו ענין הבל וקין שהם ב' הפכים, כמו אש ומים, אך בבחי' במלך שלמה מלך שהשלום שלו שם גם ב' הפכים ישכנו כאחד, כמ"ש באג"ה סי' י"ב בד"ה והיה מעשה הצדקה שלום.

(ו) פ"א דחולין דקל"ו ע"א ציצית אע"ג דכתב רחמנא כסותך דידיך אין דשותפות לא, כתב רחמנא על כנפי בגדיהם לדורותם וכמ"ש בש"ע סס"י י"ד, הענין כי שותפין י"ל ז"נ כמ"ש בלקוטי הש"ס מהאריז"ל במשנה רפ"ק דבי"ב השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר גם הנה שותף הוא תרגום של חבר כמ"ש במלאכי ס"י ב' י"ד והיא חברתך ואשת בריתך ות"י היא שותפתך ואתה קיימך, ועמ"ש בענין כל האומר ויכולו כאלו נעשה שותף להקב"ה במע"ב ור"ל שממשיך עי"ז יחד העליון דקדו"ה ושכינתו וכיון שהוא הממשיך זהו כאלו נעשה שותף כו', והטלית שהוא לבוש ואור מקיף י"ל שמקיף לז"נ כאחד דוגמת מ"ש בפע"ח שער הסוכות פ"ד שהסוכה היא אימא עילאה דמסכבא על בנין כו' וכן בענין הלבוש כמ"ש בפע"ח ש"א פ"ג וז"ל הלבוש החיצון של בינה הנק' חשמ"ל כו' מלביש ומקיף את ז"נ כו' עכ"ל, וע"כ בגד השותפין שהוא מלבוש דז"נ חייב בציצית, ולכן רב יהודה רמי תכלת בפרזומא דאינשי ביתיה במנחות דמ"ג ע"א ולדידן דקיי"ל שהנשים פטורות היינו לפי שבמ"ע שהזמן גרמא הזכר מוציא אותה לפי שהמי שורש הזמן כו' ע' בלק"ת מהאריז"ל ר"פ בראשית ובספר המערכת.

קיצור. אע"ג דטלית שאולה פטורה מן הציצית טלית של שותפין חייבת, כי השותפין הם ז"נ דאצי' שהמי' למעלה מן מבי"ע וז"א ממשיך מ"ד מאז"ס, והטלית י"ל החשמל דבינה שמלביש את שניהן, ועוד כי אדרבה הוא בבגדו והיא בבגדה יוציא כו', וכמ"ש בלק"ת פ' אחרי בד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש השני שע"י עסק התורה ה"ל כאלו הקב"ה והאדם מלובשים בלבוש א' ע"ש פ"ג, ובד"ה ביאור הדברים בענין לטהר תטורה ובד"ה ואשה כי תדור, ספ"ג, וע"כ כסות השותפין חייבת בציצית שהם ד' חיות המרכבה שנמשך בהם ועל ידם להיות עוטה אור כשלמה כו' משא"כ טלית שאולה כי הלבוש הנעשה מהמצות א"א לעשותו במגנא כ"א באגר שלים בהר פ' תרומה דקכ"ח א', ועוד דכאן ר"ל הבגדים הלבושים שנעשה לו ממעשה המצות וא"כ על כרחך הוא שלו, משא"כ שאולה רק כסות השותפין חייב מטעם הנ"ל.

(ז) פ"ב דברכות דט"ו סע"ב גבי שיתן ריח בין הדבקים, הבנף פתיל, פ"ב דשבת דכ"ו ע"ב דרבא רמי כתיב חתיב מין כנף (דהאי כנף קרא יתירה הוא דהא כתיב על כנפי בגדיהם והוי ליה למכתב ונתנו על הציצית פתיל תכלת) וכתיב צמר ופשתים יחדיו (גדילים תעשה לך דמשמע נמי מהן תעשה) הא כיצד צמר ופשתים פוטרין בין במינן בין שלא במינן שאר מינן במינן פוטרין שלא במינן אינן פוטרין וכ"ה בפ"ח דזויר דנ"ח ע"א ובמנחות דל"ט ע"א, ופי' מין כנף ממין הטלית יהא הציצית דהכא משמע ציצית של כנף תנא ואם של משי הוא ציצית של משי פוטר בה, ואף למי"ד דלא קיי"ל כרבא מ"מ ס"ל לרש"י והרמב"ם דצ"ל הציצית ממין צבע הטלית כו' כמ"ש בש"ע בה' ציצית ס"י ט', והענין דהנה כתיב לבושי' כתלג חיור ושער רישי' כעמר נקא זהו ענין הטלית הציצית כי בחי' ושער רישי' זהו ענין הציצית וכמ"ש ויקחני בציצית ראשי ולבושיה כתלג חיור זהו

הטלית, הנה בחי' השערות הנ"ל הם עכ"פ ממין בחי' הטלית שהיא כתלג חיור והן בחי' עמר נקי וכמ"ש הנותן שלג כצמר, ועין במהרש"א בח"א פ"ק דר"ה על מאמר מלמד שנתעטף הקב"ה כשליח צבור ובספר ישן מצאתי ח"ל נתעטף הקב"ה באותו טלית לבינה שנתעטף בברייתו של עולם שעליו נאמר עוטה אור כשלמה שמבטיק מסוף העולם ועד סופו כו' והאריך עכ"ל מהרש"א, נשמע הטלית הוא בחי' עוטה אור כשלמה, הציצית שהם ל"ב נתיבות חכמה החכ' נקרא אור כי הכסיל בחושך הולך לפי שהוא הפך החכמה, א"כ הציצית ממין כנף שהוא הלבוש הנ"ל.

קיצור. ענין הכנף מין כנף, כי הלבוש הוא לבושיה כתלג חיור, והציצית בחי' ושער רישיה כעמר נקי הרי כתיב הנותן שלג כצמר או הטלית הוא בחי' טלית לבנה בחי' עוטה אור כשלמה, היא חכמה עילאה, הציצית הם ל"ב נתיבות הנמשכים מן החכמה, א"כ הוא ממין כנף, גם לפמ"ש לקמן סעיף י"ב דד' ציצית הם ד' חיות הנושאות את הכסא, והכסא זהו הלבוש, כמ"ש מהרמ"א בתילים סי' ק"ד ע"פ עוטה אור כשלמה, הרי ד' החיות הם עכ"פ ממין החיה הכללית שעליה נאמר כי רוח החיה באופנים, שהיא מ' ונק' ג"כ כסה"כ ע"כ צ"ל הציצית ממין כנף, גם חיה גימטריא חוט, וה"ע חוט של תכלת.

(ח) רפ"ד דמנחות דל"ח ע"א מ"ט דרבי (דאמר התכלת הלבן מעכבין זה את זה) דכתיב הכנף מין כנף (היינו לבן דרוב טליתים של פשתן הן ולבנות) וכתוב פתיל תכלת (צמר צבוע כדאמרינן ממש כיתנא תכלת עמרא) ואמר רחמנא וראיתם אותו עד דאיכא תרווייהו בחד, וכ' התוספת כתיב הכנף מין כנף ואפילו לתנא דבי ר' ישמעאל פ"ק דיבמות דף ד' דפליג ארבא דדריש הכי לא פליג אלא אתא דמרכה שאר מינים אבל הכנף מין כנף דריש שפיר עכ"ל, ח"ל התולע"י בדיה ויתעטף בציצית ובזמן התכלת הי' שבעה חוטין לבנים כנגד שבעה מאורות, וחוט אחד תכלת כנגד הכלה שהיא תכלית הכל וגוונה תכלת הוא צבוע בדם חלזון והוא מצוי בים כנרת ע"ש הכבוד שהיה תלוי למעלה מראשותיו של דוד והיה מנגן מאליו יעו"ש ולפיכך אמרו מתחיל בלבן ומסיים בלבן והוא כטעם התרועה שיש פשוטה לפניו ופשוטה לאחריה עכ"ל, והנה כנור הוא כ"ו נר ע"ד נר הוי' נשמת אדם כי כ"ו גימ' שם הוי' תע' במד"ר ובבחי' פ' בהעלותך מענין הכנור, ועמ"ש ע"פ עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור, וע"כ ס"ל לרבי דמעכבות זו את זו ואעפ"כ קי"ל דאינן מעכבות זא"ז, וכמו תש"י ותש"ר שאין מעכבות זו את זו ומ"ש חוט אחד תכלת זהו דעת הרמב"ם שהשיב בתשובה שכ"מ בספרי אבל רש"י והתוספת והטור רס"י י"א ס"ל שמן הארבעה חוטים יהיו ב' של לבן ושנים של תכלת.

קיצור. התכלת הלבן אינן מעכבים זה את זה ורבי ס"ל דמעכבין זה את זה, וס"ל וראיתם אותו, כאשר שניהם יחד ותכלת היא הכלה, ולבן מורה על חסד שהוא דבר זכר הסודי, והתכלת צבוע מדם חלזון שבים כנרת, כנור, וע"כ מעכבין זא"ז כי בהתחברם יחד הוא השלימות, ומ"ד דאין מעכבין,

צ"ל מ"מ בכל אחד נרמז ג"כ שניהם כי כלולים זמ"ז, הנה הם ב' חוטין של לבן ב' של תכלת כי בשם ה' יש ב' אותיות הזכרין י"ו וב' גוקבין הם ב' ההי"ן ומה שאח"כ נעשו שמונה חוטין יש להעיר ממ"ש בהגהות לד"ה ועשית בגדי קדש, בענין שמונה בגדים של כה"ג שארו"ל במד"ר פ' אחרי שהם כנגד שמונה ימי המילה, וכן בספר א' העיר דציצית והו הפך ציצין המעכבין את המילה, שהם ציצין של ערלה והציצית היינו בחי' התגלות זו מהקדושה עליונה ועמ"ש לקמן ע"פ וראיתם אותו הזכרתם.

ט) בענין פתיל תכלת בפרדס שער הגוונים הוא שער עשירי פ"ד ובעה"כ ערך תכלת פי' היא המל' במציאותה התחתון בסוד הים המתקרב אל מצולות ים כו' ולכן ארו"ל כל הגוונים יפים לחלום חוץ מן התכלת עכ"ל. והוא בפ"ט דברכות דנ"ז ע"ב, ובמא"א אות תיו סעיף כ"א תכלת מל' דיצירה כו' גבורות דאבא כו' גם מל' נק' אשא תכלא, יר"ק ציצית ב' ג' קליפות כ"ה ערך ק"ש א', עמה"מ קי"ו א', רבות לך פמ"ג דמ"ז ג' סדר ויקהל משה ס"פ מ"ט תכלת זו כנס"י שנאמר ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת, נשא פי"ד דרנ"ז ע"ב כנשיא השביעי, שלח לך ס"פ י"ז, רס"ט א' ב' ור"פ קרח, ז"ג ח"א עמוד קע"א כגון ישעיה דאמר ואראה את אד' כו' בזכות מצות ציצית הוה אתגלי ליה בכסא כו' זח"ג פ' צו לג"א, פ' שלח לך קע"ד א' ב' קע"ה א' ב', פנחס רכ"ח א' ב', שלי"ה קי"ב א' שנד"ב, מ"ע רכ"ג רכ"ד, ע"מ ק"א קח"ב, תד"א ח"א כ"ו, י"ח יעקב קפ"ג מצות ל"א שבת ל"ח גן עדן ס"ד, בחי' כד"ד נא"ב קכ"ו ג' קל"ג קע"ח א' קעט"א רי"ד ג' רכ"א ג'.

יך"ק ציצית א' בשם גליא רזיא מאן דלא ירא שבת דא קרח דהוה מתלוצץ בציצית ובמוזזה דרמו למטרוניתא מלכא דשבתא כו' שם ב' עטיפת ציצית פי' שישפיע אור המל' ויקשטה בקשטים ההם שהם ד' ציצית ד' נפוחות כו', קליפות כ"ו יעקב היה בכחו לטהר הקליפות הנק' בגד בוגדים בכלאים בציצית שע"י מצות ציצית יש הפרה לכלאים, והוא כמש"ל ששורש הכלאים שעטנו נמשך ממחלוקת קין והבל שהם צמר ופשתים, וכיון ע"י ציצית מתחברים יחד ומתבטלים בשרשן ומקורן דלאו מכל אליון מדות איהו כלל א"כ נמתקים הדינים וממילא אין יניקה לחיצונים מן המדות חו"ג שהם צמר ופשתים כו'.

קי"צור, תכלת היא המל' במציאותה התחתון מה שאוכלת ומבטלת היש דבי"ע. קרח הוה מתלוצץ בציצית ובמוזזה דרמיו למטרוניתא, בגד בוגדים היינו מכלאים ושעטנו וע"י מצות ציצית יש הפרה לכלאים.

בשולי הגליון:

קרח ציצית מפיר כלאים. חכמת לב, ל"ב נתיבות עמ"ש ע"פ ויעשו כל חכם לב, אי"כ מל"ב חוטי הציצית נמשך שיהי' חכם לב ולא תתורו אחרי לבבכם, והפרש בין נתיבות לשערים, הנתיבות חוטי השלהביות כו'.

(י) בבחי' פ' ויקהל קב"ו ג' ע"פ מלא אותם חכמת לב כי חכמת לב נתיבות החכמה הם ל"ב כנגדם נצטוינו במצות ציצית שיש בה ל"ב חוטין ח' לכל כנף וכנף וכאשר אבאר שם במקומו בפ' ציצית בעז"ה, (ומה שהציצית הם בעצם י"ו חוטין וכשכופלים אותם נעשו ל"ב יש להעיר ממ"ש במ"א בענין מצנפת ואבנט, שהמצנפת הי' י"ו אמה כנגד ב' מחזין חר"ב ובכ"א יש ח' בחי' ודינו ד' אותיות הוי' וד' אותיות אד' והאבנט היה ל"ב אמה ע"י ששם ג"כ מוח הדעת שנחלק לבי' מחזין חו"ג ובכל א' ג"כ ח' בחי' הנ"ל. הדעת מחבר חו"ב ומייחדם וגם מחבר המחזין עם המדות לשון האדם ידע ע"כ בו רמז לכפילות החוטין שנעשו מן י"ו ל"ב כו') וכן נאמר בספר יצירה בל"ב נתיבות פליאות חכמה ומפני שהחכמה נעלמת מן ההשגה לכך הזכיר בה לשון נתיבות כי לשון דרך הוא רחב (וכ"כ בזו"ב ויקהל דרשו ע"א) אבל נתיב הוא צר עד מאד (ועמ"ש ע"פ וכל גבולך לאכני חפץ בד"ה ושמתי כדכד ויש להעיר ג"כ מענין אות ה' שיש בה שער רחב פתח למטה ויש בה פתח צר אצל ראשה אשר הפתחא זוטא רומז לבחי' פיה פתחה בחכמה, וכמ"ש בסידור ע"פ מזמור לתודה כו' בענין חמץ ומצה שהתפרש בין אות ח' לה' רק בפיתחא זוטא הנ"ל ורחוקים זמ"ז מאד וע"ד מ"ש קטנתי מכל כו' שכל הקרוב קרוב קמ"י הוא יותר כאין ולכן בחכמה אות יר"ד ובכינה אות ה' וכמשל המעיין שקטן יותר מהנהר כו' הכל מצד קרבתו למקורו ומצד הכובים הם קטנים כו' כמ"ש במ"א ועד"ו הנתיבות הם צרים עד מאד לפי שהם בבחי' חכמה שהיא אות יר"ד) ומזה אמר הנביא עמדו על דרכים וראו ושאלו לנתיבות עולם בירמי' ו' י"ו, הזכיר לשון עמידה בדרך שהוא רה"ב וכן הבטו שאמר וראו, אבל בנתיב שהוא צר מוזכר לשון שאלה ואמר ושאלו והנה מרוב העלמת החכמה אי אפשר להשיג שרשה כי אם ע"י הנתיבות כדמיון חוטי השלהביות שהם נתיבות לגחלים וע"י חוטי שהלהביות אדם רואה את הגחלה, וכן בדמיון החוט הנמשך מן הפקעת שע"י החוט ילך אדם למקום הפקעת (לפ"ו יש לומר כמו הקו וחוט לגבי א"ס ב"ה כעין זה הם הנתיבות לגבי עצם החכמה, וע' בבה"ז פ' וישלח ע"פ כי ישרים דרכי ה', ועו"ל כי החכמה היא עד"מ כח השכל, הנתיבות הם פרטי מיני החכמות שבהם נתגלה כח החכמה כמו עד"מ למטה יש חכמת התכונה חכמת הרפואה חכמת הגוונים חכמת העשייה לעשות כלים גאים וכהנה ועד"ו נאמר חצבה עמודיה שבעת) וכן בדמיון הסעיפים שבאילן שרש האילן מחופה תחת הקרקע ולא נודע מקומו וע"י הסעיפים והגידים הנמצאים מתחת מחילות הקרקע ילך אדם אחר השורש וימצאו עכ"ל.

קיצור. חכמת לב היינו ל"ב נתיבות חכמה, וכן אבנט של כה"ג היה ל"ב אמה, הנתיב הוא צר מאד, ולא כמו השערים והדרכים, וכמו המעין לגבי הנהר וכן היר"ד לגבי הה"א שהם אין ויש, הנתיבות הם הארות של החכמה, כמו הענפים מן האילן, וכיון שהציצית שהם ל"ב חוטין הם המושכת בחי' חכמת לב ע"כ מזה נמשך להיות ולא תתורו אחרי לבבכם, וכמש"ל סעיף ד' בענין שהצדיקים לבן ברשותם.

(א) ובפ' שלה לך כי וע"ד המדרש ועשו להם ציצית, ציצית מלשון ראיה
 מלשון מציץ מן התרכים (וכן פי' בזהר ס"פ שלח ושזוהו ג"כ מבחי'
 ציץ דה"ג) הלוכש ציצית צריך שיהיה מן העבירות שהרי כסא הכבוד רואהו
 שהוא דומה לתכלת כו' וע"ד הקבלה ועשו להם ציצית המצוה הזאת בשלשים
 ושתיים חוטין שבה תרמוז לכלה שבשה"ש המעוטפת וכולולה משלשים ושתיים
 נתיבות פליאות חכמה ועליה הזכיר שם ד' י"א וריח שלמותיך כריח הלבנון
 (לפי' צ"ל הרי ציצית מלשון יוצא וכדפרש"י בירמיה מ"ח ט' ע"פ תנו ציץ
 למאב, תנו כנף למואב כל דבר תלאי התולה וכולט מן האדם ומן הבהמה
 קרוי ציץ כמו היה לכם לציצית במדבר ט"ו, ויקחני בציצית ראשי יחוקאל
 ח', והרי הדבר היוצא מן האדם זה בחי' גמוכה מעצמות כמו ציצית
 ראשי היינו שער רישי' היוצא מן הראש הרי עצם הראש והמוחין
 חשוב יותר לאין שיעור מן השערות היוצאים ממנו, וא"כ אם חוטי
 הציצית הם ל"ב נתיבות דחכמה עילאה, והלבוש היא הכלה בחי' מל' חכמה
 תתאה הרי אי"כ הציצית חשובים יותר זה הפך בחי' ציצית ראשי, ובאמת
 מה"ט נראה שפי' אדמו" ג"ע ברוב הדרושים דהטלית בחי' סוכ"ע והוא
 בחי' לבטנית דגלגלתא דאי"א הציצית הם ל"ב נתיבות חכמה הנמשכים מבחי'
 ושער רישי' כעמר נקי הם שרש בחי' ממכ"ע וא"כ הטלית גבה מהציצית
 אבל לפמשי"כ קשה כנ"ל, ויש לומר כי בה יש ג"כ ל"ב נתיבות חכמה שהם
 ל"ב אלקי' דמעשה בראשית וכמ"ש בפרדס ערך לב ח"ל והחילוק שבין
 כבוד הרומז אל ל"ב נתיבות ובין לב הרומז ג"כ אל ל"ב נתיבות כי כבוד
 רומז אל ל"ב נתיבות עליונים וכאשר תקרא המ' כבוד תרמוז אל זה שע"י
 שנכנסה בהיכל הכבוד ונטהרה למעלה ונתייחדה עמו קבלה מהל"ב נתיבות
 עליונים וכאשר תקרא לב תרמוז אל ל"ב נתיבות שבה פשוטים בלי תוספת
 אור כלל ובארנו בערך כבוד עכ"ל ושם כתב כי כבוד תקרא השכינה בהתחברה
 אל דחה כו' תהו ענין כי על כבוד חופה עכ"ד וא"כ לסאורה היה מקום
 לומר דל"ב חוטי הציצית הם ל"ב נתיבות שבה ועפמ"ש בר"ח שער הקדושה
 פי' שנמשכים ממנה לד' חיות המרכבה כו', אך באמת זה אינו כי מצות
 ד' ציצית הוא ודאי יחודה עם בעלה דהיינו כי ד' ציצית הם ד' חיות הגשאות
 את הכסא כו', והו ענין ותכלת דומה לכסה"כ המטוין שממשיכים בה מבחי'
 כבוד עילאה ע"ד כסא כבוד מרום מראשון דפי' הבחי' פי' תרומה כסא בינה
 כבוד חכמה מרום כתר מראשון אין סוף כו', ובפרדס ערך כסא כתב כי
 ת"ת נק' כסא כבוד כשהוא כסא לכבוד עילאה ל"ב נתיבות חכמה וא"כ לפי'
 ע"י הציצית ממשכיכים במ' מבחי' כבוד עילאה, כי ע"י והחיות נשאות את
 הבסא נמשך היחוד עליון כמ"ש בחז"ב פי' ויקהל דקצ"ו ע"ב בענף קחו
 מאתכם תרומה וע' בת"א פי' יתרו בר"ה זכור את יום השבת לקדש דרוש
 השני בענין החיות נשאות שביאר ענין זה איך שע"י נמשך מבחי' סוכ"ע
 בממכ"ע זה"ס יחוד הנ"ל, והיא משפעת בחי' זו ג"כ לשרש בי"ע שהם ד'
 חיות המרכבה וכמ"ש ל"ב בענין קרטו תרום בכבוד, ומה שנקרא ציצית
 לשון יוצא יש להעיר מענין יציץ ופרח ישראל, הרי הציץ והפריחה בחי'
 גבה וכן ענין כציץ השדה תלים ק"ג הרי השדה עפר והציץ צומח כו' גם

אור שלח התורה תקנה

ע"ד הנמשל היוצא מהמשל וכך הטלית לבושיה כתלג חיור זהו בחי' חשמל שהוא כענין משל ע' בלק"ת פ' אחרי בדי"ה כי ביום הזה יכפר דרוש השני וגילוי הפנימי מתוך החשמל זהו ענין ל"ב נתיבות חכמה עילאה כו', או כמו מגדל הבולט מהחומה זח"ב צ"ח זהו ענין אתון רברבין שבתורה בחי' בליטה עמ"ש מענין חותם בולט בדי"ה שימני כחותם, אי כמו ע"י אספקלריא רואין האור והו' ענין הלבושי' הנעשי' ממעשה המצות שעיי"ז יראה נועם ה' וצחצחות כמ"ש באג"ה סי' כ"ט ד"ה אשת חיל עט"ב או כמו אשה יולדת זכר או כמו האילן יוצאים ממנו פירות שיש בהם טוב טעם משא"כ האילן עצמו אינו ראוי למאכל, ויש לפרש עוד עפמ"ש בפ"י אל יתהלל החכם בחכמתו כו' כ"א בזאת יתהלל שבחכמה יש שני מדריגות הא' עצם החכמה מה שהוא חכם גדול בפ"ע, הב' כח התפשטות חכמתו לזולתו ובחי' ז' הב' אף שהיא רק התפשטות החכ' והוא ענין ו"ד דמלוי יו"ד מ"מ שרשו' באה מבחי' שלמעלה מעצם החכמה זכמ"ש בת"א בדי"ה לך לך מארצך, וזהו ג"כ ענין במחשבה ארץ קדמה רק שהוא כחותם המתהפך כו' זהו ג"כ ענין יגדל גא כח אד' שבחי' כח נק' מילוי המילוי דשם הוי' שיש בו כ"ח אתון, כי הוי' בחכמה ובחי' מילוי זהו מה שיש הכח בחכמה להתפשט בכי"ע כו' ובאמת בחי' זו היא עיקר המכוון ובהא ונמשכה מבחי' כח שהוא הכח שבהעלם היינו סוכ"ע זהו ענין אורך היריעה כ"ח באמה, ובזח"ב פ' פקודי רלג"ב איתא כ"ח אמה נמשכים מל"ב נתיבות חכמה היינו האורך עם הרחב שהוא ד' אמה היינו עצם ד' אותיות הוי' הם ל"ב כו', והיינו העצם עם מילוי המילוי כו', ועפ"ז יש לפרש דלק"מ ענין ציצית שהוא מה שיוצא ונמשך לחוץ מהבגד ועכ"ז הוא גבה מהבגד, היינו כי ל"ב חוטין דציצית הם בחי' התפשטות חכמה עילאה דאצי' מה שנמשך להאיר ע"י המל' דאצי' בכי"ע הוא ענין כ"א בזאת יתהלל כו' זה גבוה מעצם הלבוש שהוא המל' מה שאינו מתפשט ומאיר כו' וזהו עצמו ענין יגדל גא כח אד' כנ"ל זהו ענין חאת הברכה, וזהו ג"כ ענין חכמות בחוץ תרונה שלהיות ההמשכה בחוץ בדי' ציצית מלשון יוצא זהו דוקא ע"י חכמות היינו ע"י אור ח"ס המאיר ונמשך בחכמה דאצי' כו', לפ"ז ל"ב חוטי הציצית יש בהם הארה מה שלמעלה ג"כ מבחי' ל"ב נתיבות חכמה עילאה והיינו שנמשך מבחי' ושער רישי' כעמר נקי בחכמה עילאה ועיי"ז נמשך המשכות ל"ב נתיבות חכמה להאיר לבי"ע וכה"ג נתבאר בלק"ת בדי"ה הוי' לכם לציצית השני רפ"ב שכדי שיומשך מהחכמה למטה צ"ל שיש ההמשכה מלמעלה מהחכמה וכה"ג נתבאר ע"פ אריתי מורי בדי"ה באתי לגני, תעד"ז מ"ש אך יצא יצא יעקב שיעקב אותיות יבקע מה שבוקע האור ויוצא ומאיר לחוץ, ובקיעה זו באה ונמשך ממקום גבה יותר כמ"ש בסידור שער חג הסוכות גבי יעקב אומר או יבקע כו' כמשל החביות כשנתמלאה ביותר כו' לכן הציצית באמת באין מבחי' שלמעלה מעצם הלבוש ולכן עשאה מן הנימין היוצאים משפת הבגד פסולה דא"כ הוי' הענין של"ב חוטין אלו נמשכין מהבגד עצמו שהוא מל' תנ' שלמה והם ל"ב נתיבות פשוטים ובאמת באין ונמשכין מל"ב נתיבות חכמה עילאה ומלמעלה מעלה כו', וזהו ג"כ דארו"ל ג"כ דציצית מלשון ציצית ראשי שהם

בחי' שעדות כי הנה השערות אף שהם מותרים מחזין עכ"ז סיבת בקיעתם בא דוקא משלימות המוחין כמשל חבית המלאה כו' ולכן סימן בר קיימא זהו כשגמרו שערי כו' ויותר נראה זה בשערות הזקן שאין בוקעין (ועמ"ש בענין צאן לבן מה שיצא מבחי' לזכר העליון כו') אלא לאחר היותו בן עשרים שנה שנשלמו בו המוחין דגדלות כו' כמ"ש מזה בלק"ת פ' מסעי בד"ה הנה גבי המסעות פ"ג. ולכן הכפרה על פגם העוונות נמשך מ"ג מדה"ר שהן י"ג ת"ד ועמ"ש מזה בהביאור ע"פ שרש אשיש ספ"ג ובהביאור ע"פ כי כארץ חוציא צמחה פ"ג גבי זבוח מתורן דהנה כו' ע"ש וסד"ה כנשר יעיר. לכן הציצית שארז"ל אין ציצית אלא יוצא בפ"ד דמנחות דמ"א סע"ב זה נמשך המשכה עליונה מעצם הלב נתיבות כי להיות התפשטות והמשכת ל"ב נתיבות חכמה בבי"ע צ"ל הכח לזה מלמעלה מעלה כענין חכמות בחוץ כו' וכענין אך יצא יצא כו'. ועמ"ש ע"פ ויצא יעקב מבאר שבע כו' וענין הרי ביום ההוא יצאו מים חיים כו' תע"פ ומרדכי יצא מלפני המלך בפע"ח ובח"א גבי פורים וכמ"כ ענין ונהר יוצא מעדן יחד חו"ב שרש ההמשכה בא מא"ס כו' שלמעלה מעצם החכמה כמובן ממ"ש בח"א ר"פ לך לך גי' ה' דאברהם. ועד"ז נת' בד"ה לסוסי בפי' כחתן יוצא מחופתו פי' מה שהחתן יוצא ונמשך דהיינו מה שנמשך אתעדל"ע ע"י אתעדל"ת זהו הבא מחופתו בחי' סוכ"ע בחי' תענוג העליון משם נמשך להיות יוצא כו'. ויש להעיר מפסוק הנה ה' יוצא ממקומו ישעי' כ"ו כ"א. ה' כגבור יצא. ישעי' מ"ב י"ג. ואוהביו כצאת השמש בגבורתו שופטים סי' ה' ל"א. יוצאים ביד רמה בשלח י"ד ח'. יצאת לישע עמד חבוקי ג' י"ב. וזהו ענין האולם חי אני וימלא כבוד ה' את כל הארץ פי' כבוד הוא ל"ב נתיבות חכמה וכדי להיות וימלא כבוד גם למטה זהו ע"י המשכה עליונה דהיינו מבחי' האולם חי אני מה"ע ית' ועמ"ש בפי' ומעיק מבית ה' יצא כו' כי עכשיו ונהר יוצא כו' ולכן ומשם יפרד כו' אבל כאשר ומעין יצא אזי והשקה כו' ע"ש בלק"ת בשעה"ש סד"ה ששים המה מלכות דרוש הראשון. וזהו נמשך ע"י הציצית אשר אין ציצית אלא יוצא והיינו ל"ב נתיבות חכמה יוצאין זהו ממש ענין ומעין יצא כו'.

קיצור. ציצית מלשון ראייה המצה הזאת בל"ב חוטין שבה תרמז לכלה שבשה"ש המעוטפת וכלולה מל"ב נתיבות פליאות חכמה וצ"ל הרי ציצית מלשון יוצא כמו בציצית ראשי. ולפמש"כ הרי הציצית היוצא גבוה במדרגה מהטלית שממנו יוצא ובמ"א פי' הטלית סוכ"ע הציצית ממכ"ע אבל כאן אינו מפרש כן כי אומר הטלית זהו מ' כבוד תתאה ול"ב חוטין הציצית נמשכים מכבוד עילאה. ואפ"ל פי' יוצא כמו הנמשל היוצא מהמשל כמ"ש בלק"ת פ' אחרי בד"ה ביאור הדברים בענין למגר ושם ספ"א בענין משליך קרחו כפיתים כו' ישב רוחו יזלו מים כו' ע"ש כך ענין הציצית בחי' הראי' והשגה בהאור יוצא מהלבוש שהוא המשל כו' ועמ"ש לקמן סעי' י"ב בשם הי"ג דהלבן שבציצית נמשך מבחי' רקיע כעין הקרח ולכן אי"ש דהציצית זהו ענין משליך קרחו כו' ישב רוחו יזלו מים כו'. עוד יש לבאר ענין יוצא ע"ד אל יתהלל החכם בחכמתו כו' כ"א בזאת יתהלל דהיינו בהשפעה שמשפיע שזה נמשך מבחי' עליונה מעצם חכמתו וכמ"ש במד"ר ע"פ האלף לך שלמה כו' שישלים

תלמודו לאחרים כו' זהו מבחי' האלף שלמעלה מבחי' ומאתיים דבני יששכר, וא"כ זהו מעלת אין ציצית אלא יוצא, ועתה יגדל נא כח הוא המילוי דמילוי כו' חכמות בחוץ תרונה שכדי שיהי' ההמשכה בחוץ היינו בבי"ע ע' וחי"א תולדות דקמ"א ע"ב זהו ע"י חכמות דוקא ב' חכמות ח"ע וחי"ת, ע' וחי"ג נשא דקל"א ע"ב ודף ק"מ ע"א ובפ' ואתחנן דרס"ב א' וע' מזה בסידור שער התפילין בד"ה ומשירותא וממשיכותא דמוחא עילאה סתימאה כו' וסד"ה ואילין תפילין דרישא מוחא עילאה דאתמשך במוחא תתאה כו' דכתיב חכמות בחוץ כו', ובלק"ת בד"ה בהעלותך את הנרות שלך גדול משלהם בסוף הדרוש ג"כ מענין חכמות בחוץ כנ"ל, לפ"ו המשכת ל"ב נתיבות ח"ע במ' הבלה בא הכח לזה מהכתר ומו"ס שלמעלה גם מח"ע ולכן נק' וריח שלמותיך כריח הלבנון ריח דוקא גם ע"ד יעקב אומר אז יבקע כשחר אורך, וכמו שערות די"ג ת"ד מכפרים על פגם המצות ששרשן מגלגלתא כו' וע"כ לפי ששרש האור והבקיעה של י"ג ת"ד הוא מבחי' היותר עליונה כו' ועד"ז ח"ע אין ציצית אלא יוצא ועמ"ש ע"פ והוא כחתן יוצא מחופתו ומעיין מבית ה' יצא כו' ועמ"ש מזה בלק"ת בד"ה ששים המה מלכות דרוש הראשון ושם שזו ענין תמתי להשלים גם החסרון שבבי"ע כו' וכמ"כ ענין יוצא דציצית להמשיך מעין הנ"ל וזהו לדורתם לדור תם בחי' תמתי והיינו שממשיכים בבי"ע כמו באצילות ששם מקנן החכמה.

(ב) כ' הבחי' שם ועד יש במצוה זו סוד נפלא הוא שבה ישראל מתדמין לחיות המרכבה כו', תגה לכל חיה וחיה מארבע חיות יש לה ארבע כנפים שהן י"ו כנפים לארבעה חיות ויש לכל א' ארבעה פנים שהן י"ו פנים לארבעה חיות הוא שכתוב וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת והנה הן ל"ב בין הכנפים תפנים כו' עכ"ל, וד"ל וזהו ל"ב חוטי הציצית ועיין בהרמ"ז פ' במדבר מענין י"ו פנים דהחיות, ובמא"א אות ד' סכ"ז וז"ל ד' ציציות כנגד ד' נושאי הכסא ד' חיות כו', ולפי שהכסא גוון תכלת אבן ספיר דמות כסא לכן תכלת בציצית ולפי שהרקיע כעין הקרח לכן ציצית לבנות כו' עכ"ל, והי"ב כ' שזה מרומז ברע"מ פ' פנחס דרכ"ז ע"ב ודף רכ"ז ע"ש באריכות, ואפ"ל כי ב' הטונות עולים בקנה א' כי לכל המשכה צ"ל העלאה וכדי להיות יוצא ונמשך למטה ל"ב נתיבות חכמה עילאה זהו ע"י החיות נושאות את הכסא כו' שמרוממת בחי' המל' לעצמות אור א"ס כמ"ש בכמה דוכתי וכמ"ש בת"א בד"ה זכור את יום השבת לקדשו דרוש השני וכמ"ש מזה לעיל סעיף י"א ועמ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה כי אתה נרי בענין ארומך אלקי המלך וע' וחי"ב ויקהל קצ"ו ב' קחו מאתכם תרומה (ועמ"ש מענין המרכבה בד"ה אנכי הוי' אליך אשר הוצאתיך שע"י המרכבה והחיות נושאות נמשך בזו"ג גילוי אור א"ס מהכתר ולכן ארז"ל דבר גדול מעשה מרכבה, כי ו"א מצד עצמו נק' זעיר אנפין, אנפי זוטרי בחי' כי נער ישראל כי קטן יעקב, והכתר נק' אריך אנפין, וע"י המרכבה ממשיכים מא"א בז"א, והוה דבר גדול הוא סוכ"ע, משאי"כ דבר קטן נק' ממכ"ע וזהו ענין מבין דבר מתוך זיכר כו', ולכן נקראו ה' ציצית גדילים שממשיכים מבחי' גדולתו ית' כנ"ל בענין דבר גדול כו', המשכה זו זהו ענין ל"ב חוטי הציצית ששרש המשכה

זו מבחי' ושער רישיה כעמר נקי כנ"ל). אך החיות נושאות ומנושאות שכתחלה הן מנושאות בבחי' ביטול לבחי' אדם הרוכב עליהן וממשיך בהן הביטול ועי"ז אח"כ נושאות כו' והמשכת הביטול בהם זהו מהארת ל"ב נתיבות וזהו שהן י"ו פנים וי"ז כנפים כו' ועי' בסדור בד"ה ועשו להם ציצית.

קיצור. ד' חיות ובכל חיה ד' פנים ח' כנפים זהו ח' חוטין וי"ל שזהו העלאה והל"ב נתיבות זהו שנמשך ע"י העלאה זו כענין דבר גדול מעשה מרכבה ועי"כ נקראו גדילים. הי"ג פי' שהלבן שבציצית נמשך מבחי' הרקיע כו"ז הקרח שעל ראשי החיה.

(ג) בשל"ה פ' שלח לך דף שני"ד ע"ב כ' גם מצות ציצית רומזות לראשית היא ראשית חכמה וכן יש ל"ב חוטין נגד ל"ב נתיבות חכמה כו' ול"ב חוטי הציצית רומזים לחכ' עילאה כמ"ש והחלה לחכמה תתאה סוד כנסיי כמ"ש עכ"ל, ועפ"ז אפ"ל פי' ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם שהכנפים הוא בחי' כנפי החיות ובבחי' כנפים אלו שהם בחי' ההעלאה יעשו וימשיכו הציצית שהם ל"ב נתיבות חכמה, וז"ל הר"ח שער הקדושה פי' דקמ"ב ע"א ובסוד החוטין שהם ל"ב אמר שהם כנגד ל"ב נתיבות חכמה ויוצאים ע"י צדיק (שהוא יסוד כי יסוד אבא מסתים ביסוד ז"א) היינו מכנף הארץ כו' צבי לצדיק, בישעי' כ"ד כ"ו, ואינו חולק על המאמרים הקודמים שהעתיקנו מהרשב"י המורים שהם בחיות. שהל"ב נתיבות יוצאים מלמעלה ע"י צדיק ומתפשטים בחיות ח' לכל צד עכ"ל, ופי' ח' היינו ד' אותיות הוי' וד' אותיות אד' לכן הם לבן ותכלת ולכן הם ד' חוטין וכופלין אותן ונעשים שמונה כי כן שם הוי' מתלבש בשם אד', ולפי"ז י"ל שליש גדיל ע"ד ועתה יגדל נא כח אד' ע"י יו"ד רבתי יגדל ועתה יגדל כח' יהא שמיה רבא מברך כו' ועמ"ש מזה לקמן.

קיצור. וזהו מכנף הארץ היינו כנף דציצית כמ"ש בזהר ס"פ שלח ומירות שמענו ומה נמשך צבי רצה"ע כמו גברא דמארא צבי במד"ר פ' בראשית לצדיק היינו המשכת ל"ב נ"ח שנמשכים ליסוד כמ"ש וכל נתיבותיה שלום וז"א מקץ דקצ"ו סע"ב ומהצדיק נמשכים לכנף הארץ ומתחלק לדי' כנפי החיות ועתה יגדל נא.

(ד) רבות מז"ג לך לך ס"פ מ"ג * ע"פ אם מחוט ועד שרוך נעל א"ר אבא בר ממל אתה אמרת אם מחוט חידך שאני נותן לבניך מצות ציצית המד"א ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת ומתרגמינן חוטא דתכלתא, חוט פי' הרמ"ז ויגש ר"ז ע"ב שליש התחתון של החסד דע"ב וזהו שליש גדיל ושני שלישי ענף, השליש העליון נקי גדיל ע"ש ה' אלקי גדלת מאד בבחדי פ' כי תצא והיינו כח"ב נקי שליש העליון ושני שלישים הם חוטים כנ"ל וכן למעלה יותר בהקו חוט ראשית הקו ועי"ז נאמר ועתה יגדל נא כח כו' יו"ד רבתי זהו שליש גדיל והוא עצמות הקו המלוכש בא"ק הנקי

אדם דבריאה שהיא שליש העליון כו' והארת הקו שבאצ"י נק' ענף וע' בפ' שלח קנ"ח בענין תלת עלמין כו' ובהרמ"ז שם.

והי' לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם, פ"ק דברכות ד"ב סע"ב פ' ציצית שיש בה עול מצות דכתי' וראיתם אותו וזכרתם, פ"ב דשבת כ"ז ב' וראיתם אותו פרט לכסות לילה, וכן הוא פ"ב דזבחים יח"ב ומוציא אני כסוה לילה שאינו בראייה אצל אחרים, וכ"ה פ"ד דמנחות מ"ג א' ב' ל"ח א', בפסוק הנ"ל ולא תתורו אחרי, ספ"ב דנדרים כ' ע"ב.

קיצור. ענין חוט וענין שליש גדיל כו' וע' בזה"ג נשא קליד א' בענין הכל תלוי במזל כו' חוטא יקירא קדישא כו', הוא כעין המשכתו הקו חוטא מאור א"ס וזהו הא"ו דקדוש כו' כמ"ש במ"א ולכן נאמר ג"נ ציצית בפ' זו כנגד ג"פ קדוש כו'.

טו) מד"ר פ' ויקהל ס"פ י"ט דקס"ב ג' ע"פ חאת התרומה כו' ותכלת זו כנסי' שנא' ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת, עמ"ש ע"פ בכלתו לדבר אתו וע"פ ויכולו השמים דבמד"ר פ' כי תשא פירשו ככלתו לשון כלה ולשון כליון ולשון כללים, פ"י לשון כלה זהו כמ"ש בת"א פ' תצוה סד"ה ועשית בגדי קודש גבי הנהגה על בחי' לבוש זה אמרו שהתורה נקרא כלה ומאורשה קהלת יעקב וישראל הם בחי' חתן ומשפיע כו' שהם המשפיעים להיות אוא"ס בחכמה כו' ובסידור בדרושים להתונה בד"ה ענין רב שמואל בר רב יצחק מרקד אתלת, לפ"ז גם בענין תכלת י"ל כן לשון כלה וכמו ולא געלתים לכלתם פ"י בזהר לשון כלה, גם כלה שארי ולבבי, ובוהר ע"פ כי כלתו היא פ"י שציתא ע"ש בפ' אחרי דע"ב, ועד"ז תכלת דאכיל תשצי וע' בלק"ת בד"ה שיר השירים, בענין ב' פירושים בענין כלה וכמ"כ י"ל תכלת לשון כליון ע"ד כלה שארי ולבבי שיכלה היש לבא לביטול או לשון תאוה כמו נכספה וגם כלתה נפשי ובוה"ג פנחס דרכ"ו ב' איהו תכלת דכל גווינן תכלית דעשר ספירן ובי' ותכל כל עבודת אהל מועד ואיווי לשון כלה זה"ד ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן.

קיצור. תכלת זו כנסי' י"ל תכלת לשון כלה, ולשון כליון כי גם בכלה יש פ"י שהוא ע"ד כלה שארי ולבבי ותרגום אשתצי גושמא כמ"ש מזה בלק"ת תחלת שיר השירים.

מד"ר בפ' נשא פי"ד נשיא השביעי דרנ"ז ע"ב ד"א מלך הכבוד אמר חוקי מה נשתנית תכלת משאר מיני צבעונין שצוה האלקים להיות בציצית מפני שתכלת דומה לעשבים (הג"ה להעיר מפסוק תדשא הארץ דשא עשב ועמ"ש בת"א בד"ה ואלה המשפטים עכ"ה) והעשבים דומה לים כו' עד והבטא דומה לכבוד שנאמר כמראה הקשת אשר יהי' בענן וגו' וחלק ליראינו תכלת שהיא מעין כבודו שנא' ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת עכ"ל היינו כבודו ל"ב נתיבות ח"ע ומרע"ה ביקש הראיני נא את כבודיך כו' ותכלת שהוא במל' הוא מעין כבודו ובהרמ"ז במדבר קי"ח משמע דא"א נק' מלך הכבוד כי כבוד זהו ל"ב נתיבות החכמה והוא מלבוש הפנימי של א"א.

מענין עשבים עשב זהו ש' ע"ב ויסע ויבא ויט השנין ג' וויין כמ"ש בת"א בד"ה ואלה המשפטים בענין ונתתי עשב בשדך לבהמתך, וע' זח"ג פ' ויקרא ד"ב א' כתיב זכור את יום השבת לקדשו וכתיב במע"ב תדשא הארץ דשא עשב כו' משם מוכן דבחי' דשא עשב זהו מה שנמשך בה ביהודה עם ז"א דהיינו ענין זכור את יום השבת וגם עד"ו יש לפרש ענין תכלת דומה לעשבים. מד"ר שלח דרס"ט א' ועשו להם ציצית הוא דכתיב אור זרוע לצדיק כו' ע"ש וע' מענין אור זרוע לצדיק בזח"ב פ' תרומה דקס"ו סע"ב ובלק"ת בשה"ש בד"ה ששים המה דרוש הראשון ובחי' זו יש ג"כ בענין ד' ציצית כמ"ש לעיל ססעי' י"א.

טו) זח"ג פנחס דרכ"ז ע"א ותרין גוונין רשימין בטלית חד חיזור וחד תכלת כו' שחיי' המל' כלולה מב' גוונין חו"ג כמו שז"א כלול מב' בחי' אלו כו'. ועמ"ש בביאור ע"פ וכל בניך בענין א"ת בניך חסד לבד אלא בוניך שיומשכו בה ג"כ גבורות דאבא שלא ינקו החיצונים כו' ע"ש ועמ"ש בבה"ז פ' שופטים בענין ע"פ שני עדים שהם חו"ג הנמשכים מהרעת אותיות עדות יקום דבר שהוא המל'. ע"ש ד' חיות ולכל חי' ד' אנפין ד' גדיפין איטן ל"ב אנפין וגדיפין כו' וכמ"ש ג"כ בבחי' ס"פ שלח וכמ"ש מזה לעיל סעיף י"ב. והנה ביאור הענין יובן עפמ"ש אדמו"ר בד"ה ועשו להם ציצית דתקס"ד שנדפס בסידור דענין ד' חיות הם אהוי"ד ורחמנות והבחי' הד' הוא פ"א שהוא קעומ"ש בג' לבושים מדומע' כו'. ולפי"ז ד' כנפות הטלית הם ד' חיות הנ"ל וענין ד' ציצית שבהן היינו כמש"ש שיש מרכבתא עילאה דאצי' ג"כ חגת"ם והן ד' ציצית כו' ובהם מאיר ל"ב ג"ח שה"ע הוי' אד' שיש בכל בחי' ועמ"ש בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר דקס"ב מענין חיה שיש בה חיות ווריוות יותר מבבחי' בהמה כו'. וזהו ענין ב"פ הנך יפה רעייתי כנגד הד' כנפות והד' ציצית שהן מרכבתא תתאה ומרכבתא עילאה וכמ"ש בלק"ת בשה"ש ע"פ זה הוא ז"ל אמר ב' הדרושים בשבת אחד הלבוש והבגד שבו עושים הציצית לכאוי' הוא מל' שנק' לבוש כמ"ש ה' מלך גאות לבש כו' ובבחי' פ"י הלבוש ע"ד נתעטף הקב"ה כשליח ציבור בטלית לבנה וא"כ רומז לבחי' לובן העליון כתר והוא ג"כ מל' דא"ס. וע"ד שנת' בד"ה יביאו לבוש מל' שלבוש מל' זהו סוכ"ע המקיף לכל ד' עולמות בהשוואה אחד וזהו ענין עוטה אור כשלמה ובמהרש"א בח"א פ"ק דר"ה פ"י טלית לבנה הוא חכמה והנה כמו שהד' חיות אף שהם למטה מהמל' עכ"ו הם נושאות כו' שם פ"י דקטורת שהוא ריח זהו מעשה המצות יעו"ש כמ"כ ענין ד' כנפות והציצית מעלות את הטלית ולבוש הנ"ל כי כדי שיומשך אא"ס ב"ה להתלבש בבחי' הלבוש להיות עוטה אור כו' זהו ע"י אתעדילת בבחי' חיות המרכבה וכן באדם שיש בו ד' בחי' אלו כו' וזהו ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם כו' וזהו ענין גדילים כו' כי חיות הקדש מתנשאים ברעש גדול ועי"ז ממשיכים ברוך כבוד הוי' כבוד היינו ל"ב נ"ח כמ"ש בד"ה האוינו השמים דרוש השלישי פ"ג זהו וירח את ריח בגדיו וכמ"ש וריח שמלותיך כריח הלבנון דקאי על מצות ציצית שהוא ל"ב חוטינן היינו לב נון כו'. ועמ"ש מזה בד"ה בכ"ה בכסלו

ועיני מזה בתורה אור פ' יתרו בד"ה זכור ושמור בדבור אחד נאמר. ועיני בזה חלק ב' פ' ויקהל דף קצ"ח ע"ב בענין קחו מאתכם תרומה ועמש"ל בשם מד"ר ויקהל ס"פ מ"ט ונרמו בחי' זו בציצית כי ציצית הוא תרי"ג כמנין קטורת שבאתב"ש הקוף בדלת הוא תרי"ג כמ"ש במדרש פ' נשא והריח המשכת אור המקיף זהו ריח בגדיו כי המקיפים שורים על הלבושים וכשהמקיף עליון מאיר בהלבוש נק' ריח בגדיו או כי הלבוש יש בו ב' בחי' היינו סתים וגליא שבתורה וכשהפנימי מאיר בחיצוני נק' ריח בגדיו. וענין ועשו להם וארו"ל תעשה ולא מן העשוי כי אשר ברא אלקים לעשות כתיב והיינו כי יש ב' בחי' הא' האור להחיות העולמות שפע הקצוב זהו העשוי מאליו וממילא היינו מה שהוא ית' מהוה המיד אבל צ"ל תעשה להמשיך אור הדש יחד פנימי דחרי"ב תוס' אור והו ענין ל"ב חוטי"ן ל"ב נ"ח שיאיר בבינה ונק' לבנון בחי' פנימיות היחוד אור חדש כו' ולכן ארו"ל גדולים מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ כו' גדולים דוקא וזהו גדילים תעשה לך להמשיך מבחי' ה' אלקי גדלת מאד הוד הודר לבשת עוטה אור כשלמה כו' ומבחי' שמו הגדול שיהי' גילוי המאור הגדול כו'. לדורותם שיהי' בחי' זו דר ביניהם ממש כדפי' בספר נועם אלימלך שיהי' עיקר דירתו של האדם בבחי' ד' חיות הנושאות את הכסא דהיינו שיהי' מרכבה אליו ית' כענין האבות הן הן המרכבה ועי"ד שרפים עומדים ממעל לו לפי ששם השוקותם נחשב כאילו עומדים שם כמ"כ כשהי' לאדם בחי' ופניהם וכפניהם של ד' חיות כו' יהי' סאלו דר שם ממש. ועמ"ש ע"פ אנכי ה' אלקיך בפני וענין שיהי' בבחי' וענין מרכבה כו'.

קיצור. בציצית צ"ל ב' גונוין חזור ותכלת ע' בת"א בד"ה אשירה לה' בענין לעשות צדקה ומשפט ענין ד' כנפות וד' ציצית הלבוש י"ל מרכבתא תתאה זו ד' כנפות והלבוש גאות לבש. וד' ציצית מה שנמשך בהם ממרכבתא עילאה ב"פ הנך יפה וסיים עיניך יונים זהו ציצית לשון הסתכלות וענין וריח שלמותיך ריח בגדיו ענין תעשה ולא מן העשוי. גדילים גדולים מעשה צדיקים ההמשכה מבחי' גדלת מאד הוד הודר לבשת.

עו"ל בענין ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם. דהנה מבואר בלק"ת בד"ה האזינו השמים דרש השלישי פ"ג שהלבושים שלמטה הנקראים ג"כ כבוד הם מעה"ד טו"ר הראיה שאחר שאכלו מעה"ד כתיב וידעו כי ערומים הם מובן אשר קודם שאכלו עה"ד אף שהיו ערומים לא הצטרכו ללבוש כלל ולכן גבי שאלו כשנאמר עליו הגם שאילו בנביאים כתיב ויפשט גם הוא בגדיו ויתנבא בש"א סס"י י"ט. והיינו כיון שהגיע לנבואה והנבואה היא למעלה מעה"ד טו"ר המסתיר כו' ע"כ ויפשט בגדיו ע"ד שהי' באדם ותוה קודם שאכלו מעה"ד. והנה מבואר שזהו מגמת החיות ואופנים שאומרי' ברוך כבוד ה' ממקומו שהוא המשכת כבוד עילאה דכולא קמיה כלא חשיב שיאיר בחי' זו בכבוד תתאה ואזי לא יסתירו הלבושים דעה"ד טו"ר זימלא כבוד ה' את כל הארץ יעו"ש הא"כ זהו ג"כ ועשו להם ציצית שהם ל"ב חוטי"ן הנמשכים מל"ב נתיבות דחכמה עילאה ונק' כבוד

עילאה והיינו על כנפי בגדיהם שהבגדים מלמטה שרשם מכבוד תתאה ונשתלשלו בלבושי הנמשכים מעה"ד טו"ר וע"י שימשיכו להם ל"ב חוטין מכבוד עילאה אזי יתבררו הלבושי דעה"ד טו"ר ולא יסתירו ולכן נק' ציצית לשון מציץ מן החרכים שהוא ענין הסתכלות שיבואו לבחי' ראית האלקית כמו שהי' קודם אכילת עה"ד טו"ר וכמו שנביאים כו' ולכן נאמר בציצית וראיתם אותו דהפי' כאלו כסה"כ אתם רואים, ואף שעכשיו אינו בבחי' ראיה ממש אך לע"ל נאמר כי עין בעין יראו וגם עכשיו הוא ראית השכל ע"ד איזהו חכם הראה את הנולד, שהוא רואה בראית השכל איך שהכל נולד מאין ליש, חזו והיה לכם לציצית לכם דוקא משא"כ בעובדי גלולים נאמר עיניים להם ולא יראו כו' כמוהם יהיו עושיהם כו' והו' שציצית הוא כענין ציץ כמבאר בזח"ג ס"פ שלח דקע"ה, כי ציץ לשון הסתכלות כמ"ש בת"א בד"ה ועשית ציץ, וגם יש לפרש הציצית לשון הסתכלות וזה מה שנמשך על האדם הסתכלות מבחי' עין ה' אל יראיו.

בפנ"י • בשם הילקוט לדורתם לדור תם ואין תם אלא יעקב שנא' ויעקב איש תם כו' היינו גבר שלים שמחבר חו"ג וכמ"כ בציצית התחברות תכלת ולבן כו' ועמ"ש ע"פ תמתי שעושה השלימות שלא להיות ומשם יפרד כו' מפלגך ולתתא כו' והיינו ע"י ומעיין מבית ה' יוצא וזהו מצות ד' ציצית ד' כנפות אשר וכנפיהם פרודות אבל ע"י שעושה מהם בגד א' ועושה ד' ציצית המשכת ל"ב ניח הרי זהו ענין ומעיין כו' ויהי' גם למטה גילוי ח"ע וזהו תמתי וזהו לדור תם.

עוד שם בפנ"י אם מחוט כו' חוט עם ציצית גימ' תרי"ג חזו תעשה ולא מן העשוי כי מן העשוי הרי וכנפיהם פרודות וצ"ל תעשה ליחודם כו' עד שאפי' כלאים הותר בציצית עם שהם ב' הפכים ואעפ"כ בציצית מתחברים יחד והיו לאחדים ע"י שהוא גילוי מרכבתא עילאה כו' וענין חוט ע' זח"ג נשא קל"ד א' גבי האי חוטא קדישא מול ונצר חסד כו' והוא מענין הקר"ח שבע"ח ומהרמ"א פי' שלכן נאמר לדורותם קודם שהזכיר פתיל תכלת לפי שתכלת אינו מתקיים לדורות עולם שהרי עכשיו אין לנו תכלת אבל לבן יש לעולם כו', ואפ"ל עוד כי לדורתם לע"ל אחר שיקוים ואת רוח הטומאה אעביר כו' לא יצטרך תכלת שהוא גוון דאכל תשצי כ"א יהי' הכל לבן כו'.

מענין פי' כנף בעה"ק ח"א פס"ד בצל כנפיך תסתירני הכוונה על הא אחרונה שהוא כסות לעליונים כו' ואמנם כשישראל עושים רש"מ כו' ואז הכנפיים חופפים מבחוץ כו', ובפרד"ס ערך כנפיים ארבע כנפיים הם שם אד' וארבעה פנים הם שם הוי' ט' לרמוז אל בניסת זה בתוך זה כו' וא"כ עד"ן י"ל ועשו להם ציצית על כנפי להמשיך ד' אותיות הוי' בד' אותיות אד' כו' וע' בעה"ק ח"ד פי"ט ד"י ע"א וארבעה כנפיים לאחת להן יש לדעת כי הכנפיים האמורים במרכבה הזאת כולם הם כסויים מתכסים בהם שמותיו של מקום כו'

וע"ש בענין וידי אדם מתחת כנפיהם אז"ל כי הם ידים לקבל בהם תפילת בע"ת כו' ואפ"ל שזהו על כנפי בגדיהם ע"ד בגדיו בוגדיו בע"ת והיינו ע"י על כנפי בחי' וידי אדם מתחת כנפיהם כו'. ועמ"ש בפי' וכנפיהם פרודות כו' בסבת הנהר כו' אשר יחרב ויבש כו' וא"כ ע"י ד' ציצית שממשיכים הנהר היוצא מעדן לא יהיו פרודות מלמעלה חתו הקשר של ציצית להיות הקשורים ליעקב לדור תם כו'. ויש לעיין מפסוק ולא יכנף עוד מוריד בישעי' סי' ל' כו' ובחז"א בהשמטות סי' כ"ט די"ג רע"א ובהוא זימנא דקב"ה אתפשט מאלין קליפין אתמר ולא יכנף עוד כו' ועד"ו בוג" ח"א עמוד קכ"א ויקרא אלקים לאור יום כו' ולא יכנף עוד כו' וכ"ה שם עמוד תפ"ו ולע"ל ולא יכנף עוד כו'. וכ"ה בפי' פנחס דרכ"ב סע"ב זהו ענין ישמחו השמים ותגל הארץ ר"ת הוי' וזהו ע"ד ביום התא יהי' הוי' אחד כו'. אשר עכשיו נקי באד' ולע"ל נקי כמו שנכתב כו'. ויש להעיר מענין כי הכרובים פורשי כנפיים ומענין ואשא אתכם על כנפי נשרים כו' ואפ"ל דהנה בפסוק ולא יכנף כתיב והיו עיניך רואות את מוריד זהו ענין ציצית שהיא לשון הסתכלות שיהי' בחי' עין בעין יראו והיינו דוקא ע"י ועשו להם ציצית על כנפי כו' ועי"ז יהי' להם יניקה לבחי' הכנפיים המסתירים של הקליפות כו' ויקויים ולא יכנף כו' רבות קל"ח ב' קנד"א רעט"ג. עמה"מ יב"ד כא"א מא"א פ"ב פג"ג צו"ד קיט"ד כפג"ג. שלהי עב"א קלט"ב קנז"א קסד"א שכז"א שלד"א שלה"ג שעא"א.

רבות בשלח פכ"א קלח"ב היו עיניך רואות את מוריד האומר וכל בניך למודי ה' והנה לימודי הוי' הם נ"ה שמלומדים מהתפארת שבו שם הוי' כו' ומשם שורש הנביאים כו'. תצוה פל"ח קנד"א שהוא נעשה תלמידו של הקב"ה שנא' וכל בניך למודי הוי' וכן ולא יכנף עוד כו' וענין הוי' עיניך רואות ע"ד שכי' שם ע"פ וישכון בטח בדד עין יעקב אין עין אלא נבואה כו'. וי"ל לכן ל"ב חוטי הציצית בד' כנפות לרמוז שלע"ל ילמדו ל"ב נ"ח עילאה מפי הקב"ה ולא יכנף עוד כו' ואפ"ל כי ד' כנפות רומזים לד' אותיות הוי' שבחי' הוי' יהי' לאלקים ר"ל ע"ד שעכשיו שם אלקים הוא כיסוי לשם הוי' ולע"ל יהי' גילוי שם הוי' בעצמו והוא יהי' בבחי' אלקים לגבי עצמות א"ס וזהו הד' כנפות הטלית היינו ד' אותיות הוי' שהם בבחי' כנף וכיסוי לעצמות א"ס כו' כי א"א בלא כיסוי לגמרי אלא שלא יהי' הכיסוי מהכינורים ושמות אלקים כ"א שם הוי' עצמו כו' ולכן צ"ל בגד של ד' כנפות דוקא ואיכא למ"ד של חמש פסול כי חמש י"ל מורה על ש' אלקים וקיי"ל דכשר משום שיש בכלל חמש ד' ועוד כי בש' הוי' יש קש"י כו' ועמ"ש לקמן מזה.

רבות פ' בלק רעט"ג ע"פ כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל ראתה עינו את ישראל יושבין לפני הקב"ה כתלמיד לפני רבו לע"ל כו' וכה"א כי ליושבים לפני ה' יהי' לסחרה ולמכסה עתיק כו'. וכה"א ולא יכנף עוד כו' ועמ"ש ע"פ מי יחנך כו' תלמדני כי לעת"ל ולא ילמדו עוד איש את רעהו כו' ב"א אתה תלמדני כו'. והנה למכסה עתיק זהו דברים שכסה ע"י כו'.

בעמה"מ ש"ג ספ"ו די"ב ע"ד ונשגב הוי' לבדו ביום ההוא ר"ל שם הוי' הוא מדריגת הנשמה שכולו טוב ולא מדריגת אלקים ושאר כנפיים הם הכינרים ויקדים ביום זההוא ולא יכנף עוד מוריד הויו עיניך ראות את מוריד שהוא שם הוי' עצמו כנפיים הם מכסים ופרגודים אשר הם כדמות הכנפיים לכל יאחזו בהם הקליפות הכנפיים הם הכינריים עכ"ל חזו ע"ד והי' הוי' לי לאלקים שיהי' גילוי סוכ"ע כו' וידוע שגילוי סוכ"ע א"א כ"א ע"י ואת רוח הטומאה אעביר כמ"ש בביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה. האפ"ל לכן דוקא בגד של ד' כנפים חייב בציצית כי ד' כנפים י"ל נגד ד' אותיות ש' הוי' שממנו שורש ד' חיות כי פ"א באבא י"ד של שם פ"ש בבינה כו' והכנפיים הם הכינריים המלבישים לש' הוי' ע"ד ד' אותיות אד' הע"י המשכת ד' ציצית ל"ב ג"ח עי"ו ולע"ל הוי' הוי' לי לאלקים וכמ"ש סוף פ' ציצית אני הוי' כו' להיות לך לאלקים זהו ולא יכנף עוד כו'. ש"ו ס"פ ל"ב כא"א ולא יכנף כו' גילוי פנימי התו' כו' א"כ הטלית עוטה אור כשלמה שהיא התורה ויש בה סתים וגליא ומצד הגלי' הנו הכנפות לבוש המסתיר ומ"מ הכנף מין כנף ולע"ל שיהי' גילוי פנימי אבא זהו ולא יכנף וגילוי דלע"ל דוקא ע"י לימוד הנגלות שזהו ענין כנפיים בגדיהם פע"א והכינריים יהיו נבלעים בשם המיוחד שנא' ולא יכנף עוד כו' דמ"א א'. שער או"א ס"פ מ"ו והכנפיים יגנוו בהא בתרא' כו' שהוא ממש מקור ש' אלקים כו' יתפשט החסד כו' אור השמש כו' כמו שהי' הוא ושמו בלבד כו' ולא יכנף כו' א"כ זהו ע"ד הקב"ה מוציא המה מנרתקה שבחי' הנרתק שמש ומגן זהו ענין יכנף כו'. שער קרית ארבע ספ"ט דפ"ג ג' קליפין לע"ס וע"ס הנקראים מחזא הם בוויזה ואילין קליפין אינון מחיצה בין ישראל לאביהם שבשמים ועתיד הקב"ה לאעברא להון מעלמא ולאתחזאה לישראל במחזא הה"ד ולא יכנף כו' ושם ס"פ ס"ט אז ז"ו"נ יהיו כמו או"א הוי' ביום ההוא יהי' הוי' אחד כו' ולא יכנף כו' ולא כמו עכשיו אשר שמות אלקים ושאר כינריים הם מכסים אותו כו'. וס"פ קמ"ד בענין ח"ש מ"ל ויש עתים שהם חשות כו' הקליפות שהם קבעת הערלות הם מסך מבדיל כו' (הג"ה ועמ"ש בת"א פ' לך בד"ה אני הנה בריתי אתך ובד"ה והבדילה הפרוכת עכ"ה) כו' ולע"ל ולא יכנף עוד כו' עכ"ל וא"כ יש להעיר מענין ומל' הוי' את לבבך כו' ועמ"ש מזה בת"א פ' לך ע"פ בעצם היום גימול ענין גדולה מילה כו' והוא גילוי יסוד דא"א כו' ורב טוב לבניי כו' ועי"ו ולא יכנף כו'. ושער רישא דז"א ספ"ו ולא יכנף כו' ונגלה כבוד הוי' כו' ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה כו'.

הכנף מין כנף ותכלת שניהם במל' הנק' לבוש הי"ח הג"ג ע"ד חטה ושעורה וע"ד ים ויבשה כו'.

במכלול בשרש כנף ומרפא בכנפיה פרישת אור השמש המאיר לארץ נק' כנפי' כמ"ש המצ"ד במלאכי ג' מלשון משחר פרוש על הדרים וכמארז"ל שמש בשבת צדקה לעניים וא"כ מזה נשכיל פי' ולא יכנף עוד מוריד ר"ל שלא יהי' עוד העלם דאוא"ס שהוא בבחי' העלם ע"י הצמצומים המסכים הפרסות אלא יהי' גילוי אור ע"ד שמש צדקה ומרפא בכנפי'. והנה

ת"י ולא יכנף ולא יסלק שכינתא מבי מקדשא הגהה הענין כי עוטה אור כשלמה ולכן נק' ומרפא בכנפי' שהאיר ע"י שלמה וכנפות הבגד אך מזה נמשך בהשתלשלות מסכים רבים ע"כ ולא יכנף שיהי' גילוי האור מתוך השלמה ע"ד מוציא חמה מנרתקה שמש צדקה ומרפא בכנפי' הדינו ע"י כנפות הטלית והציצית שיוצאים הציצית מהכנף הינו יציאת וגילוי האור ע"ד מוצא חמה מנרתקה. הגהה הגם כי לע"ל ולא יכנף י"ל הינו שלא יהי' שאר כנפיים הינו אפי' החיות הקדש שהרי נאמר בהם וכנפיהם פרודות אלא יהי' כמ"ש מה יקר חסדך אלקים ובנ"א בצל כנפיך יחסיון וכמ"ש ע"ז ברבות בח"מ ברות ע"פ ישלם ה' כו' אשר באת לחסות תחת כנפיים שמענו שיש כנפיים לארץ כו' לשמש כו' ומרפא בכנפי' לחיות לכרובים ולשרפים בא וראה כמה גדול כחן של צדיקים כו' שאינן חסין לא כו' בצל כנפי שמש כו' אלא בצל מי שאמר והי' העולם שנא' בו בצל כנפיך יחסיון ות"י שכינתא השכינה נק' כנפיך ע"ד כנף אביו כנף שראה אביו, ובמא"א כ' סעי' כ"ד כנף גימ' אהי' דההין ביסוד דנוק' ולכן נק' היסוד דגו' כנף אביו וכן יסוד דאימא עכ"ל ר"ל שהוא כנף ולבוש המלביש לבחי' טפת אבא שהיא השפעת ח"ע שהלביש המלברש השפעה זו היא יסוד דאימא וה"ע תושבע"פ הנק' תורת אמיד שהיא מלבישת לתשב"כ הנק' מסר אביך ועמ"ש מזה בלק"ת בד"ה ביום השמע"צ וע' במ"ח מסכ' ציצית ר"פ ב' והיינו כי צל לבוש וכנף להיות מתלבש בו האור ובלתי זה א"א שאפי' משה עכ"פ ראה דרך אספקלריא רק שהי' אספקלריא המאירה וע' בזח"ג בלק ר"ד ב' ע"פ בקר אערך לך ואצפה כמד"א ויצפהו כו' גבי ואינון אקרון כנפיים עילאין שהמל' היא ציפוי וכיסוי לבחי' בקר דיוסף שנמשך מנהורא קדמאה כו' וזהו ובצל כנפיך יחסיון וזהו הנמשך ע"י ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם שעיי"ז יוכו לבחי' ולא יכנף כו' כ"א שיהי' מה יקר כו' בצל כנפיך יחסיון עמ"ש מזה לעיל סד"ה רבות בשלח פכ"א וע' בהרמ"ז ר"פ חוקת דק"פ ע"א בענין הקנין שהוא ע"י כנף הבגד כו' ע"ש.

כנף הבגד פי' במכלול קצת הבגד למטה, להעיר לדי' כנפות מענין די' קרנות המזבח דרומית מזרחית מזרחית צפונית צפונית מערבית מערבית דרומית שהוא חיבור ב' בחי' ע"י הקרן וע' זהר במדבר דק"כ ע"א כמ"כ ממש ד' כנפות הבגד.

קיצור מהפסוק דבר כו' ואמרת, כלל ופרט, כענין עגולים ויושר או כתר חכמה, וע' בד"ה מוזהה מימין, סעיף א'.

ועשו להם בניי יעשו אע"ג דסוכות גנב"ך כשרה, סוכה היא צל אבל חוטי הציצית זהו ההמשכה בפנימית, סעיף ג'.

ציצית, ל' ראייה אין ציצית אלא יוצא, כענין והוא כותן יוצא מחופתו, וכענין ומעין מבית ד' יצא, גם ע"ד אל יתהלל תחכם כו' בואה יתהלל כו', הדינו המשכת ל"ב נתיבות חכמה במל' ולבי"ע, סעיף י"א וסעיף י"ד.

על כנפי, ד' כנפות הם בחי' כנפי די' חיות וכנפיהם פרודות, סעיף י"ב.

בגדיהם. איכא מ"ד דהיינו בגדים של צמר או של פשתן דוקא, היינו ע"ש לבושה כתלג חיזור ושער רישיה כעמר נקי, וכן איש לבוש הבדים, ומ"ד שאר מינין נמי חיבין מדאורייתא כענין ואכסך משי שעשאן ממש בעולם וע' פ"ג דסנהדרין דכ"ו ע"ב בענין וישת עליהם תבל, ובענין תושיה ותבאר במ"א בהגהות לד"ה בחדש השלישי לצאת בניי מאמ"צ. כאן סעיף ה'.
בגדיהם. מרבה בגד של שותפין, שותפין נק' זו"נ דאצילות ע"ד שלש שותפין באדם כ"ו, הלבוש מחשמ"ל דבינה מלביש שניהם לכן חיבי בציצית להמשיך בהם ל"ב ג"ח שיומשך ב"ד חיות כנ"ל משא"כ טלית שאולה, כאן סעיף ו'.

לדורותם. פ"י ע"י הציצית בחי' ומעין מבית ד' יצא אזי והשקה את נחל השטים וזהו ענין תמתי, וזהו לדורותם לדור הם כמ"ש בילקוט הובא במ"א ה' ציצית סי' כ' סק"ג, ועיין בפנים יפות סי"פ, והיינו כי יעקב איש חם יושב אהלים, להמשיך מהבינה ששם התגלות עתיק סוכ"ע במ', עין זהר חלק א' וישלח דף קס"ו, והוא ענין המשכת דירה בתחתונים, והיינו בחי' תמתי, וזהו הנמשך ע"י הציצית ע' לקמן ססעי' י"א, וע' זח"ג בהשמטות סי' ד' מענין לדורותם באופן אחר.

עוד בענין על כנפי בגדיהם מזה למדו בהתכלת דמ"ב א' ציצית צריכה שתהא נוטפת על הקרן, כי צ"ל קרנו תרום בכבוד, כבוד ל"ב ג"ח שהם חוטי הציצית יהי' נמשך בבחי' קרן, וזהו תרוממנה קרנות צדיק, כאן סעיף ב'.

ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת, בהרמב"ם פ"א מה' ציצית פ"י שיכרוך על הענף חוט של תכלת וכן תרגם אונקלוס, היינו כי הלבן הוא חסד וצריך לכורכו ע"י מדה"ד שהיא מגבלת החסד שיומשך רק במקום הראוי וכמ"ש בת"א בד"ה אשריה לה' כי גאה גאה בענין ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, ובפ' לך לך בד"ה אנכי מגן לך, ובלק"ת פ' ראה כהביאור ע"פ וכל בניך בענין א"ת בניך אלא בוניך.

ענין הכנף מין כנף עיין סעיף ז', וגם הכנף הוא ענין מכנף הארץ המבואר סעיף י"ג.

פתיל. עמ"ש ע"פ גדילים תעשה לך בענין שלישי גדיל ושני שלישי פתיל ובשורש ישע ערך פתיל כ' שהוא לשון חבור והתאבקות מלשון נפתולי נפתלתי ענינו נתחברתי להתדמות בשיווי עם אחותי עכ"ל וכן פרש"י בחומש פ' חקת י"ט ט"ו בענין צמיד פתיל לשון מחובר בלשון עברי וכן נפתולי אלקים נפתלתי נתחברתי עם אחותי עכ"ל וכמ"כ ענין פתיל שיהיו וד' חיות דבריאה מחוזרים וקשורים עם האצילות ולא להיות בבחי' פירוד, ויהי' עלמא תתאה כגוונא דעלמא עילאה כדפירש בהזר ר"פ תרומה דקכ"ו ע"ב ואי תימא ותקנא רחל באחותה הכי הוא ודאי דהא עלמא תתאה כל

בגוכי"ק, בשולי הגליון: סעיף . . שייך על ציצית הכנף, ד' שייך לס"פ ציצית, ז' הכנף ח' תכלת, וכן ט', י' ל"ב ג'.

תיאובותיה לאו איתו אלא בנין למהוי כטונא דעלמא עילאה ולמירתה דוכתאה עכ"ל וע' בוח"א פ' ויצא דקניו ע"ב בס"ת ע"פ המעט קחתך את אישי כו'. אי"כ הפתיל זהו ממש ענין נפתולי אלקים נפתלתי עם אהותי כו', ובמד"ר נו' וישב פרשה פ"ה ופתילך זו סנהדרין שהם מצויינין בפתיל המד"א פתיל ונכלת. ופי' המ"כ מצויינין מעוטפות בטליות, האפ"ל כי הסנהדרין מקור המשפט ע"כ נק' פתיל תכלת כי תכלת כורסיא דדינא, ואולי נק' פתיל כי הם גורמים חיבור הקב"ה עם ישראל ועמ"ש מענין פתיל בת"א פ' מקץ בהביאור ע"פ המגביהי לשבת וענין תכלת, עיי' סעיף ט' והו' ע"ד מ"ש בזה קרח קע"ח ב' ע"פ ועבד הלוי הוא כו', ונוכר לקמן ע"פ היה לכם לציצית וראיתם אותו סעיף א'.

בס"ד תורת אדמו"ר

ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת כו' וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות הוי' כו' ולא תתורו כו' למען תזכרו כו'. ולהבין ענין ב' זכירות הללו למה וגם איך יהי' מצות ציצית מורה על זכירות כל המצות. גם להבין מארז"ל הכנף מין כנף (דאי' בגמ') רבא דמי כתיב הכנף מן כנף וכתוב צמר ופשתן יחדיו גדילים כו', הא כיצד צמר ופשתן פטורים בין במינן ובין שלא במינן שאר המינין במינן פוטרי' משום הכנף מן כנף שלא במינן אינם פוטרי' האף למ"ד שאר מינין פטורי' מציצית מדאורייתא דמ"מ אורחא דמילתא דעא לעשות ציצית להיות מין כנף ע"ש בפירש"י בפ"ב דשבת). הנה להבין זה תחלה מ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא והלא כתיב מכהא"כ ולא נו' שמים וגם שם לא נו' כבודו רק אני מלא אני ממש מלא את השמים ואת הארץ בשה. אך הענין ידוע שיש ב' בחי' ממכ"ע וסוכ"ע פ"י ממלא הוא מה שנמשך בעשמ"א יהי אור כו' בדבר ה' שמים נעשו שנמשך חיות מהארת אלקותו ית' להתלבש בנבראי' להחיותם ולקיימם ומחדש בטובו בכיות מע"ב והחיות הזה מתלבש בתוך תוכם לפנימיותם ממש לכאו"א מפרטי הנבראים והוא בחי' כז הפועל בנפעל ובחי' אור וחיות זה נמשך בענין ואופן שמתחלק בכאו"א לפי שעו"ד כפי אשר יוכל שאת כו' ע"ד בגשמיות בעולם השפל שלנו יש בכלל ד' מדרי' דצח"מ. והנה הגם שהדומם נתווה ג"כ בעשמ"א ונמשך ומתלבש בו ג"כ חיות אלקות כמו במדבר ומבלעדי זה החיות לא הי' נברא ומתקיים כלל כבודע. ומ"מ בחי' החיות המתלבש בו הוא מעט נגד החיות של הצומח כי החיות שבדומם הוא הארה מועטת ומצומצמת ביותר, עד קצה התחתון ממש. ובצומח יש קצת יותר כו', וכמ"כ בצומח החיות שלו מועט נגד החי כו' עד שבמדבר נמשך בו חיות יותר בפנימי' ותוטו שהוא בר שכל ומדבר כו' הרי יש התחלקות בענין ריבוי החיות ומיעוט החיות המתגלה בנבראים שבמדבר יש בו גילוי רב יותר מבחי' ובחי' יותר מבצומח כו' וכמ"כ בכלליות העולמות גשמיות ורוחני' יש התחלקות רבות מדרי' עד אין מספר אשר לכולם נמשך חיות משוגו

ונבדל מהחיות הנמשך לזולתו הכל הוא ממדת מלכותו ית' שהוא הנק' בחי' ממכ"ע ומאין ליש הוא המחי' ומהה איתם ממש לכל חד לפום שיעורא דילי' מתלבשת תוך תוך העלמין.

אבל בחי' סוכ"ע היא בחי' הארה שמאיר אור השפע ומקיף מלמעלה ואין נמשך ומתלבש בבחי' גילוי אור סתגלות להיות מושג בהשגתו רק מקיפו ומאיר עליו מלמעלה ולא בפנימיותו ולפי שהוא בבחי' מקיף מלמעלה א"כ הוא מאיר ומקיף על כולם בשוה ולא שייך לומר שמקיף על העולם הזה יותר מזה מאחר שהוא מקיף וסובב לכן נק' סוכ"ע כי כל העולמות אינם יכולים לקבל את האור בפנימיותן לכן שוה ומשוה קטן וגדול ועל אור מקיף הזה נא' את השמים ואת הארץ אני מלא בבחי' סוכ"ע דלית אתר פנוי מיני' רק על כל העולמות מקיף ומאיר אוא"ס ב"ה בבחי' סובב ולכן נא' בפסוק זה שמים וארץ בהשוואה אחת ממש כי לגבי בחי' זו אין שייך שיניינם והתחלקות המדרי' הוא מרומם ונשגב מלהיות מושג בשמים כמו בארץ רק הוא בבחי' מקיף עליהם וא"כ הוא בשוה בשמים ובארץ משא"כ מצד החיות המתלבש בתוכיות העולמות הנק' ממכ"ע יש התחלקות המדרי' בו ובבחי' זו נאמר מלא כה"כ כבודו ומתרגמינן זיו יקר' היינו בבחי' ממכ"ע שנק' זיו והארה בלבד ולכן לא נזכר כאן שמים כי בבחי' זו יש התחלקות המדרי' בו בין שמים לארץ (אמנם מ"ש מלא כה"כ והלא בבחי' ממכ"ע מאיר בגילוי יותר מבחי' שמים בו ית' לקמן אי"ה בו) והיינו בבחי' כבודו דוקא זיו יקר' אבל בבחי' אני מלא אני ממש בחי' סוכ"ע הוא מאיר בשמים ובארץ בהשוואה אחת.

נת' ענין אני מלא סוכ"ע וממכ"ע ממלא חיות המתלבש בתוך הנבראים ומתחלק לכל חד לפושע"ד כמו דצח"מ וכן עולמות עליוני' והכל הוא ממדת מל' ית' אבל סוכ"ע מקיף אין שייך התחלקות שמקיף על זה יותר מזה בו לכן אני מלא שמים וארץ בשוה.

ב) אך לכאורה צ"ל לשון הפסוק אין שייך לומר מלא על בחי' המקיף אר"מ אשר אינו מתלבש ומתגלה כלל בתוך השגת העולמות דמ"ש מלא כה"כ דקאי על בחי' ממלא כ"ע יתכן לשון מלא כיון שבחי' חיות זה נמשך בגילוי בפנימי' לכן יתכן לשון מלא ובלשון הזהר ורע"מ ממכ"ע ממלא ממש בפנימיות שהאותיות משיגי' ותופסים החיות המתלבש בהם שהרי האדם נעשה בר שכל מחמת חיות זה בו, וכן החי נעשה בעל חי בו, משא"כ בחי' אור הסוכ"ע שאינו מושג כלל בעולמות ולכן נק' סובב דוקא כמו דבר הסובב ממעל ואף שאין שם גדר מקום ח"ו מ"מ המכוון שהוא למעלה מהשגת כל העולמות וכיון שכן איך יתכן לשון מלא לאמר את השמים ואת הארץ אני מלא. איזה יחוס יש לו לשמים וארץ לומר שהוא מלא בהם ולית אפ"מ שהרי לא שייך בינו וביניהם יחוס גשמי' כיון שאינו בגדר מקום ח"ו ולא יחוס רוחני' כיון שאינו מושג כלל. אמנם הענין זהו כי גם בחי' אור המקיף הנק' סוכ"ע הוא ג"כ משפיע חיות בכל העולמות ובשמים וארץ הגשמי' ממש שכולם חיים וקיימים ע"י הארה והשפעה זו אלא שההשפעה זו הנמשכת מבחי' סוכ"ע אינה בבחי' גילוי אלא בהסתר והעלם ואין העולמות משיגי' אורו אעפ"י שמזה עיקר

חיותם דוקא ולכן נק' טובב כיון שאינו מושג אבל עכ"פ כיון שממנו דוקא עיקר השפעת חיות כל העולמות א"כ שייך ע"ז לשון מלא שהוא בתוכם ממש. כיון שכל מהותם ועצמותם מתהווה כל רגע ממש מבחי' זו דוקא הסוכ"ע.

ולקרב זה אל השכל קצת עד"מ מנפש האדם ענין בחי' מקיף שעכ"פ הוא מחי' והוא בתוכם ממש כו'. ומ"מ נק' מקיף הנה יובן מענין הארת והשפעת הנפש ברמ"ח אברי הגוף שיש ממנה ב' מיני המשכות הם דוגמא עד"מ לב' מיני המשכות החיות הנמשך מהקב"ה בעולמות שהם בחי' ממכ"ע וסוכ"ע הנ"ל כי יש בחי' המשכה והארה מחיות הנפש המאיר ומתלבש בגילוי בכל אבר לפי מוגו ותכונתו והוא שבמזח מלובש ומתגלה כח השכל והמח' וכל השייך להן ובעין כח הראיה ובאזון כח השמיעה וביד כח המעשה וכל מלאכת אומן וברגל כח ההילוך ויש בחי' מהנפש המאיר ג"כ ונמצא בכל האברים רק שאינו בבחי' תפיסא והתלבשות בתוך האבר וכמו בחי' הרצון והמח' שאעפ"י שהתגלות המח' הוא כמות דוקא ולא בשאר האיברים כנ"ל שאם יסרו על המוח תתבלבל המחשבה ואם יכהו על הרגל לא יתבלבל המחשבה כי אין לה שייכות כ"כ עם הרגל שאין הרגל כלי למוח המח' אבל המוח הוא כלי ממש לגילוי זה עכ"ז אגו רואים ג"כ לכאורה היפוך זה שהמח' ישנה ג"כ ברגל שהרי מיד שעולה במחשבתו שיפשוט רגלו הנה תיכף מחפשט הרגל בלי שום עיכוב ואיחוד כלל, האם לא הי' בחי' המח' ברגל רק שמהמח' נמשך לרגל מח' זו לילך א"כ הי' צריך להיות זמן מה עד שתלך המח' ותחפשט ברגל א"כ כיון שאנו רואים שתחפשט הרגל מאילוי וממילא באותה רגע שיעלה במחשבתו לפרשטה תומ"י תקדי' הרגל נעשה לנשמע מזה נראה שיש מהות המח' ברגל ע"כ א"צ שהות כלל, חנה לכאורה היפוך מתנ"ל שנראה בחוש ג"כ שהתגלות המח' הוא כמות דוקא. הענין הוא דשניהם אמת כי מה שהמחשבה מאירה בגילוי ממש. (דהיינו ע"ד גילוי או"פ בכלי שנק' או"פ לפי שמתגלה ממש בהכלי שמשגת ומלבשת את האור כו') וזהו דוקא כמות ולא ברגל כי כלי המוח והרכבתה הוא שיכול להיות בה ממש גילוי המח' משא"כ הרגל אין כלי כלל מה שיהי' בה גילוי מהות המחשבה רק הרגל הוא כלי לגילוי כח ההילוך כמו שהמח' הוא כלי לגילוי כח המח' אבל מ"מ בבחי' העלם ישנה המחשבה ג"כ ברגל ג"כ ממש כמו במוח רק שבמזח נוסף על ההעלם הוא ג"כ בבחי' גילוי וזה אינו ברגל, ופי' וענין ההעלם ושמ"מ ישנה שם דינו מה שהרגל נשמעת תומ"י להמחשבה הו"ע שהמח' ישנה ממש ברגל עד שפועלת בה כרצונה לכל אשר תחפוץ יטנה שהתפעלות זו שהרגל מתפעלת ומתנוגת כרצון המח' ואפילו נגד טבע הרגל שיוכל להניח רגלו באש כשרוצה כו', הנה הרגל בטילה לגמרי לגבי בחי' רצון ומח' זו הנה זתר"ע שהמח' ישנה שם ולכן א"צ שהיות כלל כנ"ל והרי א"כ יש השפעת המח' בהרגל שמוחמת השפעה זו הרגל בטילה לעשות תומ"י כרצון המח' אמנם ענין ההעלם הוא שאין ההשפעה זו מושגת להרגל שאין הרגל משיג כלל ענין המח' ומהותה הרי א"כ השפעת המח' בהרגל בא בדרך העלם והסתר משא"כ השפעת המח' כמות הוא בגילוי ולא דרך הסתר כנ"ל. והנה בחי' המח' הנ"ל שישנה בהרגל ג"כ בבחי' מקיף ז"ע בחי' יחידה שבנפש המקפת מראשה ועד רגלה של כל כחות הנפש בהתוף

כא' ממש בשוה מבלי קדימה לא' על חבירו או ביתרוק מעלה מא' על חבירו משא"כ בגילוי הנפש יש התחלקות המדרי' שבמות מאיר בגילוי כחות עליוני' יותר מבידים וגוף כו'.

וע"פ משל זה יובן ג"כ למעלה ענין ממכ"ע וסוכ"ע, שבחי' האור והחיות המלוכש ונתפס ומתגלה בכל נברא בפרט בכל עולם בכלל נק' ממכ"ע שנאיר לכ"א כפום שיעורא דילי' אשר יוכל שאת הגילוי בפנימיותו ותוכו ע"ד גילוי המח' במוח האדם כו' שנתפסת ממש במוח וכן עד"ו הוא התלבשות כלליות נפש האדם בגופו ונפש החי בגוף הבעל חי, ונפש הצומח בגוף הצומח שבחי' נפשות אלו מלוכשות ונתפסות כל א' בכלי שלה, וכן עד"ו בעולמות עליוני' שבג"ע מתגלה ממש השגת זיו השכינה ע"ד גילוי המחשבה במוח האדם כך הו"ע המח' עליונה אי' מקננא בכורסי' דבריאה שהוא עולם הבריאה געה"ע כי כללות ג' עולמות בי"ע הנה העשיה נק' רגל כמ"ש הארץ היום רגלי כו' וג"ע עולם הבריאה נק' ראש שבו גילוי מוחי' חב"ד דבחי' א"ס ב"ה, ונמצא השפעה זו באה בבחי' גילוי אמנם עיקר האור שהוא א"ס ממש שהוא סוכ"ע שאינו מתגלה אפי' בגעה"ע כי כמו שאין הרגל יכולה להשיג מהות גילוי המח' כך כתיב כולם בחכ' עשית שאפילו הח"ע נק' עשיה שאינו יכולה להשיג מהות גילוי הא"ס ממש שאינו בגדר חכ' כלל, ואעפ"כ נמשך ממנו הארה והשפעה בכל העולמות ואפילו בעשיה גופנית ומה עיקר חיותם וקיומם (וכמו עד"מ להבדיל הבדלות לאין קץ כמו שהרגל מתפעלת מהמחשבה שיש בה ממש השפעת המח') רק שהשפעה זו מסוכ"ע באה דרך הסתר והעלם רק עכ"פ ישנה בכל העולמות, והו' שנאמר את השמים ואת הארץ אני מלא דהיינו אני ממש בחי' סוכ"ע וע"כ גאי' לשון מלא כי הוא מלא ממש תוך כל העולמות ולית אתר פנוי מיניה כמו בחי' ממכ"ע רק ההפרש שאין ההשפעה באה בדרך גילוי רק דרך הסתר והעלם אבל ישנו ממש בהם בתוך העולמות לכן נאמר כאן בשמים ובארץ בהשוואה א' דבבחי' זו אין שייך חילוקי מדרי' כי בבחי' זו א"א להיות אפילו בשמים ובבחי' העלם מאיר אפילו בארץ ודומם הגשמי' משא"כ בפסוק מלא כהא"כ דקאי על בחי' ממכ"ע שנק' כבודו זיו יקרי' וכבוד לי' לבוש קארי למאנא מכבודתא הנה בבחי' זו לא נו' שמים וארץ בהשוואה א' כי בבחי' זו יש התחלקות המדרי' כנ"ל בענין געה"ע ועשי' כו' זהו שארז"ל הוא מקומו ש"ע ואין העולם מקומו דהיינו כמו עד"מ המקום הוא סובל בתוכו את האדם והכלים כך בו ית' כתיב ואני אסבול שסובל כל העולמות ומחיה ומהה אותם ע"י רצונו הפשוט שהוא בחי' סוכ"ע ובחי' רצון הזה אינו בגילוי בהם שהם משיגים הרצון אעפ"י שישנו בהם ומהה אותם וה"ז בבחי' מקיף כנ"ל, וזהו ממש כמשל המקום שהוא מקיף על הדבר שבתוכו וגם הוא בתוך דבר שהרי הדבר עומד באיזה מקום הנה כל תוכו של הדבר וגבו ממולא מהמקום והמקום נושאו וסובלו וכך בחי' סוכ"ע המהוה כל העולמות ישנו בהם רק שאינו משיג ואינו בגילוי נק' מקומו ש"ע.

קיצור. נת' איך שייך לשון מלא על סוכ"ע והענין כי הרי משפיע בהעולמות ומדהה אותם ע"ז רק שהשפעה באה דרך הסתר והמשל כמו השפעת

המח' בהרגל כו' ובמחז בגילוי וברגל בהעלם וכן ענין ממלא גילוי ההתחלקות וסובה ההעלם אני מלא מקומו ש"ע ואני אסבול.

ג) אך לפי הנ"ל צ"ל מ"ש מכהא"כ כיון שכבודו היינו בחי' ממכ"ע ובחי' ממכ"ע הוא מאיר בכל חד לפושע"ד שבעולמות עליוני' יש גילוי רב בג"ע נהנין מזיו השכינה כו', ולכן המלאכים משיגים אלקות לפי ערכם כו' ובעשיה הגילוי בהארה מצומצמת במאד וכלא חשיבי לגבי הגילוי שבעולמות עליוני' א"כ מהו שא' מכהא"כ שבחי' ממכ"ע הנק' כבודו ג"כ מלא הארץ דוקא יותר מבעולמות עליוני' וזה תמה דאדרבה נהפוך הוא שבעולמות עליוני' הגילוי יותר. אך הענין הוא דמלא כהא"כ הוא ע"י התורה כי אין כבוד אלא תורה ובמד"ר מבואר דגם מצות ציצית נק' כבוד וזהו ג"כ ענין תכלת דומה לים כו' עד לכסה"כ דימו מצות ציצית לבחי' כסה"כ והכל ענין א' כמשי"ת אי"ה. והענין כמבואר בזהר שיש בחי' כבוד עילאה וכבוד תתאה וזהו כי על כל כבוד חופה שיש כמה בחי' כבוד והיינו כי כבוד הוא בגימט' ל"ב שהם ל"ב נתי' החכ', וידוע ע"פ מ"ש חכמות בתוך תרונה שיש חכ"ע וח"ת ובחי' ח"ת היינו התפשטות וחי' בעולמות בי"ע זהו ל"ב אלקים דמע"ב שהם ל"ב גתה"ח כנדוע כמו עד"מ הנתיב שהולכין מעיר לשדה והנתיב הוא קצר כך הוא צמצום הארת א"ס ב"ה להתלבש בעולמות בע"ג ע"י ל"ב נתיבות כנ"ל ומבואר למעלה שבהמשכה זו שבבחי' ממכ"ע יש התחלקות המדרי' בעולמות עליוני' מאיר יותר כו' לכך מובן שיש בחי' עליות אין קץ ממש גם בבחי' ממכ"ע דהנה בגעה"ת כתיב בו ויטע ה' אלקים גן בעדן כו' לשון ויטע משמע שהוא בחי' עשיה לבד דאף שאין שייך אצלו ית' בחי' נטיעה ועשי' גשמי' ח"ו מ"מ דברה תורה כלשון בני"א שכמו בבני"א כח המעשה הוא כח היותר אחרון מכחות הנפש והוא כח היצוני' משא"כ כח הדיבור המח' הוא פנימי' ממנו ויש בו חיות יותר כו' כמ"כ כח חיות אלקות המתלבש בגעה"ת הוא עד"מ כמו כח המעשה ח"ש על כל שבת מעשה ידיך כו' וכמ"ש במ"א שגעה"ת נק' תחלת מעשיך שהוא תחלת עולם העשיה לכן יש שם דיוקנין דהאי עלמא כו' וגם אדה"ר הי' שם קודם החטא וזהו ג"כ מ"ש מה רב טובך כו' פעלת לחוסים בך פעלת הוא פעולה ומלאכה גשמיות והנה עכ"ז הוא תענוג לאין קץ ע"ד שארז"ל מוטב דלדיני' כו' וכמו"כ שמדרי' לאין קץ גבוהים זמ"ז וגבוה מעל גבוה וכמאמר קדושים בכל יום יהללוך סלה הכל ירוממוך סלה, וסלה פי' בלי גבול והפסק וכן ידוע מענין נו"ן אלפים יובלות בעילוי אחר עילוי וכל העליות הוא בגילוי האור דבחי' ממכ"ע שיש בזה ג"כ עליות לאין קץ ח"ש ואין דומה לך מושיענו לתחה"מ דהיינו שאין ערוך כלל עדין לעצמיות האור המקיף הסוכ"ע כו', והנה כל בחי' עליות הו"ע השגה גבוה מהשגה כי יש בחי' ומדרי' רבות בבחי' חכ' עד אין קץ ותכלית וכמ"ש בזהר כמה קדישין אית לעילא וקדושה הוא בחכמה וכמ"ש במ"א. אך בחי' ח"ע בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא הוא בחי' ראשית חכ' והוא הנק' כבוד עילאה שהוא למעלה מבחי' ח"ת המתפשטת בעולמות בי"ע וממנה נמשכת התורה כי אורייתא מח"ע נפקת ולזאת יובן כי במ"ת כשנתגלה עשהד"ב אנכי ולא יהי' לך כו' בה"ס ממש בעוה"ז הרי ע"כ נמשכת ונתגלה או בחי' ח"ע בעוה"ז

ממש מה שעיי ג'ן אלפים יובלות לא יגיעו כללות העולמות לגילוי זה כי יש עליות רבות עד בחי' ח'ע וחכ'ת וכ"ש לבחי' ח'ע והנה בבחי' ח'ע כתיב הוי' בחכמה שנמשך ומתגלה בה גילוי א"ס ב"ה ממש דהיינו מבחי' סוכ"ע כנ"ל הוא מקיף וסובב כו' ומ"מ הארה ממנו מאיר בח"ע שמשם נמשכת התורה דאורייתא וקוב"ה כולא חד אך המשכה זו היא ע"י צמצומים רבים עד"מ וגמשלו לשערות וכמ"ש וזרח משעיר למו לשון שעלות כו' והז"ע כ"ע ל"ב נתיבות שבח"ע שבתורה ולכן נאמר מלא כהא"כ בארץ דוקא כי המלאכים אימרים קק"ק ופי' קדוש שאז"ס הסוכ"ע מובדל ונעלם מהן רק הארה בעלמא מבחי' ממכ"ע בחי' כבוד תתאה מאיר בהם אבל ע"י התורה שנק' כ"ע ממשיכי' נש"י גילוי ח"ע למטה בעוה"ז ובה מאיר ומלוכש הארה מבחי' סוכ"ע וע"ז נאמר מכהא"כ בארץ דוקא.

וזהו ג"כ כלליות ענין מצות ציצית כי הטלית ה"ע כלליות ההמשכה מסוכ"ע בממכ"ע שהטלית עצמו שהוא בחי' לבוש ומקיף ה"ע המשכת הסוכ"ע ול"ב חוטי הציצית הם בחי' ל"ב נתיבות החכמה הנמשכי' מבחי' חכים ולא בחכ' ידיעא שמתחלקים אח"כ לתרי"ג בחי' דהיינו להתלבש בחכמת התורה שיתא סדרי משנה ורעים מבחי' נתיב זה כו' והוא בחי' המשכה מסוכ"ע בממכ"ע ע"ד הנ"ל בענין מכהא"כ. והז"ע הכנף מין כנף שהמשכה זו ע"י ל"ב נתיבות הנ"ל הוא ממין כנף ר"ל הארה מבחי' סוכ"ע המקיף כו' והוא מבחי' ושער רישי' כעמר גקי כו' (וזה דאי' במד"ד פ' גשא פי"ד ע"פ מי זה מלך הכבוד פי' מארז"ל שחלק מכבודו ליראיו הוא מצות ציצית ע"ש. והענין כי נודע בפ"י הפרש בין שחלק מכבודו ובין שנתן מכבודו דמתנה יש לה הפסק והיינו מה שמתלבש הכבוד דחכ"ת בעלמא דפרודא כו' וכמ"ש במ"א ע"פ ויאמר יהונתן אל דוד כו' משא"כ שחלק מכבודו אין לה הפסק שאין בה בחי' הפסק אלא הוא גילוי אור עליון למעלה מבחי' עלמא דפרודא כו' ולכך גם במצות ציצית שהוא גילוי ל"ב בחי' דחכ"ע אמר זהו"ע שחלק מכבודו (כו') ולכן צריך להתעטף בציצית בטלית קודם התפלה לפי שהטלית והציצית שהוא המשכה דבחי' סוכ"ע והוא הטלית ומה שמאיר בבחי' ממכ"ע הן ל"ב חוטי הציצית ה"ז בחי' כלליות עומ"ש והתפלה הוא אח"כ התחלקות לפרטים כידוע שהוא בחי' סולם מוצב ארצה כו' עד ב"ש הוא עולם העשי' ומב"ש עד יוצר אור בחי' יצי' כו' וק"ש בחי' בריאה עד שמו"ע דאצי' דתמן קאתי מלכא כו' והטלית הוא בחי' סוכ"ע המקיף לכל ד' עולמות הנ"ל בשהו וניתן כח ועוז לשיהי' אח"כ גילוי בנפש בפנימי' בשעת התפלה ובי' ציצית לפניו ובי' ציצית לאחוריו בחי' שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

ד) ומעתה נבא לבאר ענין שייכות מצות ציצית למחלוקת קרח מה שנחלק על מצות ציצית דוקא וגם מה שנחלק על זקן אהרן דוקא דהכל ענין אחד ומתחלה יש לבאר ענין בחי' אהרן כה"ג שהוא בחי' אהרן שושבינא דמטרוניתא פי' שהוא המאיר וממשיך גילוי אהר"ר בכנס"י שהוא להם כח ועוז לעורר את האה' כמ"ש במ"א באריכות. ח"ש על אהרן בשלום ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון כי אהרן אותיות נראה גילוי אלקות ומעט אור דחה

הרבה מן החושך וזהו הרבים השיב מעון שיוכלו להתעורר בתשר"ש מאה"ר שהוא משפיע עליהם מלמעלה, וזהו ג"כ ענין שלום ומישור שהמישור הוא להיות גילוי למטה ג"כ כמו למעלה והוא ע"י שלום והתקשרות ויחד העולמות משפיע ומקבל כו' והמשכה זו מבחי' אה"ר ורב חסד שלמעלה להיות מאיר למטה הוא ע"י בחי' שערות זקן אהרן שיורר למטה ע"פ מדותיו כו' הוא ממש כענין בחי' ומדרי' חוטי הציצית הנ"ל אלא שחוטי הציצית הם מבחי' ושער ראשו' כעמר נקי ובחי' שערות דאהרן הוא מבחי' דיקנא דכה"ר זקן אהרן כו' וענין החוטין והשערות הוא שכדי שיומשך הגילוי בעולמות מבחי' ורב חסד צ"ל ע"י יניקה שיש בשערה מהמות, אך מ"מ השערה הוא בעיקרה מחוברת להגולגולת ממש ומתאחדת עמה ומשם מקבלת יניקתה רק אח"כ גדילה ומתפשטת להלאה מן הגולגולת וכמו"כ יובן הנמשל ענין בחי' המשכות שנמשכי' מבחי' סוכ"ע ממש להאיר בממכ"ע נק' עד"מ השערות שיש בהם הארה מבחי' הסובב ממש רק ע"י צמצום וזהו"ע הכנף מין כנף כנ"ל. (אך מה שאם עשה הציצית מן הקוצי' היוצאין מן הבגד פסולה אלא צריך לעשות ציצית מצמר אחר ולקשרם בהטלית נת' במ"א) הנה כ"ז הוא ענין לבן שבציצית שזהו"ע הכנף מין כנף כנ"ל. הוא בחי' שורש ומקור לכל רמ"ח מ"ע שהם בחי' החכ' והו"ע הוכירה הזאת שבציצית והוא על רמ"ח מ"ע ועז"נ והייחם קדושים כמא' אשר קדשנו במצותיו ועזנו כו' ואנשי קודש תהיון לי קודש הוא בחי' ח"ע וקדוש הוא בחי' המשכה מבחי' קדש וא"כ פי' ואנשי קודש תהיון לי היינו שע"י נש"י יהי' השפעות והמשכות קדש קודש העליון שהוא בחי' המשכת ח"ע מא"ס ב"ה, והיינו ע"י הציצית בחי' ושער רישי' כעמר נקא. א"כ הן הן אנשי קדש שמשפיעים בחי' הקדש וזהו ג"כ מה שנו' בכתבים לשון קדושה וכמו שאמר משרע"ה לקרץ בקר וידע כו' ואת הקדוש שכה"ג הוא הנק' קדוש וכמ"ש בזהר ע"פ זה והיינו כי בחי' דיקנא דכה"ר הוא בחי' המשכה זו דקדושה עליונה הנ"ל הנק' אה"ר כו'.

ה) אך ענין חוטי התכלת שבציצית הוא בחי' המשכות יראה וזהו בחי' שורש ומקור לכל שס"ה ל"ת וזהו שנו' ב' זכירות בפ' ציצית אחת על שמירת שס"ה ל"ת והוא ע"י התכלת והב' על זכירות רמ"ח מ"ע הוא ע"י הלבן כנ"ל והטעם להמשכת היראה ע"י התכלת הוא עפ"י מ"ש בזהר (פ' תרומה דקל"ט ודקמ"ט) דתכלת הוא כורסיא דדינא דדינין ב"י דיני נפשות כו' והוא תכלת הוא מל' כליון דאכיל ושצי. ולהבין ענין אכיל ושצי הלא אין רע יורד מלמעלה ח"ו. אך הענין הוא דהנה ארד"ל מוטב דלדיני' וליתי לעלמא דאתי הרי שעונש הגיהנם טוב יותר מן החטא עצמו אלו לא הי' דינין אותו עליו כי הזוטא שהוא דבר שלנגד רצון העליון ב"ה הוא רע ומר יותר מן הכל כמ"ש עוונותיכם מבדילי' שלא יכול להיות הגילוי אלקות בנשמתו כו' אך הגיהנם הוא כמו רפואה להוציא הנפש ממחלה זו כמו עד"מ מי שנכוה רגלו שזאת היא תקנתו להעמידה במקום החום ביותר שע"ז יצא ממנה האש זר שנתפשט בה ע"י המכות כו' ואעפ"י שהרפואה זו מרה הוא לסבול אותה אך טוב יותר ויותר מן עצם המחלה הכוונה שכשתשאר בלי רפואה הוא גרוע יותר כך עד"ז יובן ענין עונש הגיהנם אעפ"י שאש שלנו הוא א' מס' מגיהנם מ"מ הוא רפואה על העין שזוטא רע ומר מיסורי גיהנם וע"ל.

ולחבין זה קצת ביותר יובן בהקדם תחלה ענין הגיהנם שמלאכי חבלה שלוחי הדין דנין אותו. וידוע שיש בגיהנם כמה מדורים ושאלו ואבדון הם היותר קשים ובאים לשם רשעים גמורים כו' והענין כי נז' בפסוק ארחות עקלקלות (שופטים ה') פי' שהם זלעז' ארחות עקלקלות נגד ל"ב נתיבות החכ' דקדושה שהם בחי' ארחות הוי' שנמשך בהם גילוי אוא"ס ב"ה, אך הגילוי הוא מבחי' שערות בחי' צמצום כדי שיוכל להיות נמשך דארת הסובב בעולמות, וכמ"כ בלעז' בקליפות וסט"א הנה ידוע דיניקתם הוא מבחי' שערות והוא מה שארז"ל שער באשה ערוה באשה דוקא דהיינו כשנמשך ההשפעה למטה מטה בעלמין דפרודא (שנק' בשם עלמא דנוק' אשה דעתה קלה כו') אזי מבחי' צמצום אחר צמצום של זו ההמשכה יכול להיות ג"כ יניקת החיצוני' מבחי' שערות דוקא וכמ"ש בזח"ג (פ' תוריע דמ"ט ע"א) ע"פ והי' ביום ההוא יגלח ה' כו' במלך אשור את הראש כו' זהו"ע ארחות עקלקלות שאלו ואבדון ועז"ב דרך רשעים באפילה ולכן נאמר בלוי' והעבירו תער כו' כי להיותם מבחי' גבורות לכן צ"ל והעבירו תער שלא ינקו מהן ארחות עקלקלות הנ"ל וזהו"ע הגיהנם שלוחי הדין שהם פועלים רע לייסר ולחבל כו' והם תכלית גבורות הקשות ומ"מ כ"ז טוב יותר מהחטא ועון עצמו שהוא נגד רצה"ע ב"ה שזהו גרוע ומר יותר מן השאלו כו' ולכן ירידת הנפש לגיהנם זהו טובתה שעיי' הוכל לעלות אח"כ ליהנות מזיו השכינה בג"ע וכמארז"ל מוטב דלדייני' כו'.

ועתה יובן ענין תכלת כורסייא דדינא דדיינין בי' דיני נפשות הוא הדין על הנפש ומשפט שתי' בגיהנם וכמה תהי' שם וכל כיוצא בה, וזהו"ע זאכיל ושצני, והרי דין זה הוא בשביל טובת הנפש מוטב דלדייני' ואין רע יורד מלמעלה ח"ו כי הוא התכלית הטוב וכמאמר משפט דאיהו רחמי אך שלוחי הדין עצמן הם בחי' שאלו ואבדון הן פועלי רע, והן גבורות קשות ממש, משא"כ בחי' כורסייא דדינא דתכלת הוא גבורות דקדושה שהם תכלית הטוב שאין מטונין הדין בשביל דין ממש ח"ו רק משום שהחטא גרוע יותר מגיהנם ע"כ מוטב דלדייני' (וזהו הפרש בין תכלת לקלא אילן כי קלא אילן הוא בחי' נבורות קשות אילן דקליפה וזהו שנק' קלא כמנין סמא"ל וכמ"ש בסידור אחר תפלת ערבית דיוהכ"פ יש לומר ד' מזמורים הראשונים דתהלים כו' מנין קלא כמנין סמא"ל כדי להנצל כו' ע"ש. וצבע הקלא אילן מתדמה קצת לתכלת להיות התכלת ג"כ בחי' גבורות לכן הגבורות קשים דשלוחי דין הנ"ל מתורמים עצמן לגבורות דקדושה דתכלת אך באמת לא קרב זא"ז כי הם גבורות קשים פועלי רע ממש משא"כ כורסייא דדינא דתכלת אין רע יורד מלמעלה ח"ו, כי כונת הדין הקדוש כדי לנקות הנשמה שהם שלוחי הדין שהחטא עצמו גרוע אפי' משלוחי הדין והגיהנם עד שהם רפואה להחטא לנקותו כו') ולכן מהתכלת נמשך יראת החטא כי יבין האדם ויכיר איך שראוי לברוח מהחטא הרחק כמטחוי קשת שלא לנגוע אפי' בקצהו ויותר ממה שירא מהעונש של החטא ראוי לירא מן החטא עצמו שהרי העונש הוא רפואה על החטא ואין שייך לומר שיהי' מתיירא מן הרפואה ולא מן המחלה עצמו ולכן יראת עונש הוא מדרי' קטנה שזהו כמו אדם שמתירא מן הרפואה ואינו מתיירא מן החולי עצמו שזו דעת קלה אלא העיקר שצ"ל יראת חטא להתירא מן החטא עצמו שהוא רע ומר יותר

לאין קץ מן העונש כמארז"ל הנ"ל מוטב דלדייני' כו' ובחי' זו נמשך מהתכלת דוקא שהם כורסייא דדינא דדיינין ב"י דיני נפשות ותכלת דאכיל וצעי וכשיראה התכלת ויתבונן בזה הלא התכלת הוא גבורות עליונות דקדושה וא"כ איך יהי אכיל וצעי הלא אין רע יורד מלמעלה כו', ומתרץ לעצמו בתירוץ אמיתי הנ"ל דאדרבא העונש הזה הוא טוב האמיתי משפט דאיהו רחמי והיינו ע"כ משום דהחטא רע ומר יותר מן העונש וא"כ זהו טובתו שיקבל העונש משתשאר החטא בנפשם וכמו עד"מ אדם שמתפשט בו ח"ו איזה מנה רעה ברגלו שמוכרחים לחותכה ממנו שאעפ"י שצווק צעקה קשה ומוה כשחותכים אותה עכ"ז הרחמנות עליו שלא לחותכה הוא אכזריות גדולה שא"כ ימות לגמרי כך הו"ע התכלת כורסייא דדינא לעונשו בגיהנם הוא כשביל לנקותו מן החטא עצמו וא"כ מזה יובן גודל הרע של החטא שהוא גרוע מן הכל עד שהגיהנם ושואל ואבדון הם רפואה לזה כו', וטובים הרבה יותר מן החטא עצמו ולכן מזה נמשך יראת חטא וזה נמשך דוקא ע"י ראיית התכלת כי כ"ז יובן מענין התכלת כנ"ל והר"ע הזכירה השורש לשס"ה ל"ת ולכן חוטי התכלת הם המנגדים לארחות עקלקלות הנ"ל כי ע"י התכלת וראיתם אותו וזכרתם כו' ולא תתורו כו' ולא יצטרכו ח"ו לירד לארחות עקלקלות הנ"ל.

ו) ואחר כל הנ"ל יובן ענין מחלוקת קרח מה שחלק על חוטי הציצית ושתקנא על זקן אהרן שהכל ענין א' כי הנה קרח נתקנא בכהונה גדולה דאהרן שושבינא דמטרוניתא שמאיר לנש"י וממשיך להם אה"ר ועי"ז ורבים השיב מעון כי אור דוהת את החושך כו' והמשכה זו ע"י זקן אהרן והוא ג"כ ענין חוטי הציצית לבן ותכלת המשכת דאהוי"ר כנ"ל ולהיות כי הלויים א"א להיות מהם המשכת שערות כי מזה יהי המשכת יניקת החיצוני' ולכן נק' קרח מל' קרחה לכן לפי שהבין שא"א להיות ממנו המשכה זו ע"ד שהוא באהרן ע"כ הלק לגמרי על בחי' סדר המשכת הנ"ל שע"י חוטי הציצית ורצה לשמש בכהונה גדולה באופן אחר והוא ענין טענתו טלית שכולה תכלת למה מצטרך לחוטי תכלת כו' פ"י להיות כי עיקר ענין כהן גדול הוא שממשיך את האור למטה להאיר את החושך היינו ע"י זקן אהרן חוטי הציצית הנ"ל לזה א' שיש אותן אחר והיינו ע"י טלית שכולה תכלת כו' והטלית הוא בחי' מקיף ששרשו גבוה מאד מבחי' סוכ"ע בחי' את השמים ואת הארץ אני מלא וטלית שכולה תמלת כו' הוא בחי' מקיף ששרשו גבוה מאד מבחי' סוכ"ע בחי' את השמים 'את הארץ כו' היינו בחי' מקיף דגבורות מדת מל' ית' בחי' רוממות והתנשאות ובחי' מקיף זה מסמא עיני החיצוני' ע"כ יוכלו לדחות את החושך ע"י בחי' זו ולא יצטרכו לחוטים דתכלת שהם המשכות מצומצמים הנמשכים מבחי' המקיף כנ"ל שהרי המקיף עצמו גבוה יותר, אך באמת שגה ברואה דאם היות שהמקיף עצמו בחי' סוכ"ע גבוה יותר, אבל אינו מאיר בגילוי בפנימי' שהגילוי בפנימיות הוא דוקא ע"י הציצית ולכן טלית שכולה תכלת צריכה חוטי דוקא כו', רק לע"ל שאז יהי גילוי הסובב כ"ע עצמו ג"כ אז באמת יהי הלויים כהנים כמ"ש בכתאריז"ל ע"פ והכהנים הלויים משא"כ עכשיו א"א להיות שום המשכה בפנימיות רק ע"י בחי' שערות דוקא שהם חוטי הציצית ולע"ל יהי ג"כ גילוי אור המקיף דמבחי' טלית כנ"ל וכן בעבודת הוי' הנה החוטיין הם בחי' גילוי דאהוי"ר

בנפש ולכן טלית שכולה תכלת אעפ"י שתכלת דומה לים החכי שהוא בחי' תורה
 עוטה אור כשלמה עכ"ז אורייתא בלא דחור"ר לא פרחא לעילא כי האומר אין
 לי אלא תורה אפילו תורה אין לו המשכת דור"ר הוא ע"י הציצית ד"ל.

הנהות על הסיודור

ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם ונתנו כו' והי' לכם לציצית
 וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם ולא תתורו אחרי
 לבבכם כו' למען תזכרו את כל מצותי כו'. ויש לדקדק למה אמר בזכירה ראשונה
 את מצות ה' ובזכירה שניה אמר מצותי כו' וגם יש להבין כל עיקר ענין מצות
 ציצית איך ע"י ראייה שיראו אותם יזכרו על כל המצות וידוע מאמר המפרשים
 בענין המזכרת כי ציצית עולה ת"ר ושמונה חוטים וחמשה קשרים הרי תרי"ג
 ועכ"ז אינו מובן שבראית הציצית יעלה על זכרון האיש מספר הציצית החוטין
 הקשרים ועוד כי מלשון הכתוב יראה שע"י ראי"י הענף שבכנף החוטין
 יהי' הזכרון כמ"ש במהרמ"א (י"ל וראיתם אותו קאי על כסה"כ משום דתכלת
 דומה לכסה"כ כמ"ש במדרש ס"פ שלח לכן ע"י יזכור עיו"ל ל"ב חוטין ל"ב
 ג"ח וחכמה מוח הזיכרון) הנה כתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וי"ל איך
 שייך באלקים חיים ענין צלם דמות ח"ו הלא אין לו דמות הגוף ואינו גוף
 ולא גערוך אליו קדושתו וא"כ איך אפשר שיתחזה בחי' גבול מאתו ית' מאחר
 שהוא בחי' א"ס כו'. וגם אם בע"ג אין זה בצלמו ודמותו כו' (הג"ה ועמ"ש
 .לק"ת פ' עקב סד"ה ואכלת ושבעת פ"ו ומ"ש בת"א בד"ה זכור ושמור בדיבור
 אחד מענין כמראה אדם ובלק"ת בשה"ש בד"ה צאינה וראינה גבי שאו
 ידיכם קדש וברכו את הוי' ובהביאור שם פ"ד בענין וממדבר מתנה
 ומשם יובן קצת ענין נעשה אדם בצלמנו כדמותנו ועמ"ש מענין בצלמנו בלק"ת
 בד"ה כי תצא כו' וראית בשביה אשת יפ"ת ובהביאור שם פ"א ומ"ש בד"ה
 ראשי זמטות, ובד"ה משה ידבר ומ"ש בד"ה היום הזה בלק"ת פ' תבא ועי'
 בנח"א בראשית ל"ד ע"ב שם נת' איך אדם כלול מד' רוחות העולם מזרח
 דרום צפון ומערב ועי' במא"א ד' כ"ו שהם אר"א חו"ג או ת"ת ח"ג ומל'
 ומזה יובן דשיך הקדמה זו לענין ד' הציצית שהם ג"כ ד' בחי' הנ"ל עו"ש
 אדם א' כתר מ' בינה ד' מל' אמור ק"ד א' ור"פ במדבר קי"ז א' ובמק"מ
 ובהרמ"ז שם עכ"ה) אך הנה ידוע שמקור ההשתלשלות וההתהוות העולם הנבראים
 מאין ליש אינו מבחי' עצמותו ית' אלא שרש התהוותם נמשך רק מבחי' הארה
 בעלמא והיינו מבחי' לבושינו שהן מחשבתו ודיבורו כמ"ש בדבר הוי' כו'
 ובמח' א' צופה ומביט עד סוף כל הדורות בבחי' סובב כו' (ועמ"ש ד"ה וקיבל
 היהודים ובשה"ש בד"ה קול דודי בפ"י כי הוא צוה ונבראו ובד"ה אחרי הוי'
 אלקיכם תלכו פ"א בפ"י כי עמך מקרחת. וענין הקדמה זו הוא שעל בחי' הארה
 זו שהיא הארה בעלמא על בחי' זו הוא שנאמר נעשה אדם בצלמנו כי בהארה

זו יש ענין צ' למד מ"ם דצלם שהו"ע א"פ ואר"מ ומקיף למקיף כמ"ש בביאור כי תצא הג"ל) אך עכ"ו יש להבין זה גופא איך יתכן אצלו ית' בחי' מח' שהיא יש דובר מה כו' והיא ית' פשוט בתה"פ ולית מח' תפיסא ביה כו' כי היא למעלה ממחשבה ושכל כו' והחכ' הוא כעשי' גשמיות נחשבת אצלו ית' (ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי בחגוי בענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם.

קיצור. יקדים מהו ענין ב' וזכירות וענין מצות ה' ומצותי ואיך ע"י וראיתם אותו יבוא הזכירה ויקדים ענין נעשה אדם בצלמנו. ויקדים שמקור התהוות העולמות רק מהארה אחת ונק' מחשבה אחת ובבחי' זו נאמר בצלמנו).

(ב) ויובן עפמ"ש בתילים סי' ק"ד עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה כו' פי' עוטה שהוא מלביש ומעטה את האור להיות נתעלם בתחלה בשלמה ולבושו, כמ"ש ישח חושך סתרו כו', ואח"כ יבקע האור מתוך החושך וההעלם של אותו הלבוש ויצא ויאיר אור זה הנולד מתוך הלבוש בנאצלים ונבראים ואח"כ נוטה שמים כו' (זה עולה ע"ד הנזכר ברבות ויקהל ר"פ חמשים מהיכן נבראת האורה אמר נתעטף הקב"ה בשלמה והבהיק העולם מזיו הדרו מראשו ועד סופו כמ"ש עוטה אור כשלמה כו' דממ"ש נתעטף בשלמה והבהיק משמע שהשלמה מצד עצמה אינה האור כ"א ממה שהבהיק אוא"ס ב"ה דרך השלמה מזה נמשך האור והיינו ע"י השלמה שאל"כ לא היו יכולים לקבל, אמנם ברבות בראשית ר"פ ג' הלשון באופן אחר קצת מהיכן נבראת האורה א"ל מלמד שנתעטף בה הקב"ה בשלמה והבהיק זיו הדרו מסוף העולם ועד סופו כו' א"ל מקרא מלא הוא עוטה אור כשלמה דמלשון זה משמע שהאור והשלמה הוא דבר אחד ממש ומ"מ הוא ע"י שנתעטף בה כו' והבהיק כו' וברבות ר"פ בהעלותך ד"א אל מול פני המנורה ב"ו מדליק נר מנר דלוק שמא יכול להדליק נר מתוך חושך שנאמר חושך ע"פ תהום מה כתיב אח"כ ויאמר אלקים יהי אור ומתוך חושך הוצאתי אורה כו', וזהו מסכים ללשון דפ' ויקהל נתעטף בשלמה כו' שהשלמה הוא עדיין בחי' חושך והו"ע ישת השך סתרו ומתוך השלמה הוציא אור, ואפ"ל בזה עפמ"ש ברבות נשא פ"ט דרל"ה ע"ד בפ"י הפסוק על שה על שלמה שהמליכות עליהם כמ"ש שולמה לך קצין תהי' לנו, הרי שלמה ושמה הוא בחי' מלכות, ועד"ז י"ל למעלה והשלמה שנתעטף בה הקב"ה הו"ע בחי' מל' דא"ס, דהיינו מה שעלה במחשבה לפניו ית' שיהי' מלך על עם כמ"ש מענין זה בלקוטי תורה פ' נצבים בד"ה כי כארץ תוציא צמחה ושם פרק ג' שחזו ענין המלך הקדוש שאומרים בעשרת ימי תשובה יעו"ש, וזהו ענין בריש הורמניתא דמלכא, וכמ"ש מזה במ"א ע"פ ואולם חי אני וימלא כבוד ה' שהוא ע"ד מ"ש כי לא מחשבותי מחשבותיכם בענין במח' א' ברא את העולם שהוא בחי' מאמר אנא אמלוך דהנה אין מלך בלא עם עוממות נפרדים דוקא, והנה למטה נפרדים, אבל למעלה הנה מבחי' מחשבה זו דאנא אמלוך הם מתהווים כו', וזהו אדון עולם אשר מלך בטרם כל יצור נברא כו' אנא אמלוך שעלה במח' שיהי' מלך על עם, וע"י מח' זו נתהוו העולמות, והנה מחשבת אנא אמלוך נק' ג"כ כבוד וכמ"ש כבוד מלכותך יאמרו ולכבודי בראתיו, וזהו"ע איה מקום כבודו כו' יעו"ש באריכות והנה כבוד הוא לבוש כנדע מענין ר"י

קארי למאנא מכבודתא והיינו שבחיי מלכות נק' לבוש כמ"ש ה' מלך גיאות לבש, וזהו"ע השלמה שנתעטף בה הקב"ה, והנה מבחי' מל' נמשך שיהי' העולם והסתור כי מדת המל' הוא רוממות והסתלקות מהנבראים וכמ"ש במ"א בפי' הים עומד עליהם מלמעלה בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב ע"כ נק' בחי' זו ישת חשך סתרו, אלא שמתוך שלמה ולבוש זה שנתעטף בה הקב"ה הבהיק זיו הדרו של אוא"ס ב"ה מה שלמעלה מבחי' מלכות ומוזה נמשך האור שנברא ביום ראשון שהי' מאיר מסוף העולם ועד סופו כו', וזהו"ע עוטה אור כשלמה שהאור נמשך ע"י השלמה המעלים את האור שיהי' יכולים לטובלו וז"ש ברבות בראשית פ"ג. ר' ברכי' בשם ר' יצחק אמר ממקום בהמ"ק נבראת האורה הה"ד והנה כבוד אלקי ישראל בא מדרך הקדום כו' והארץ האירה מכבודו ואין כבוד אלא בהמ"ק כו' והיינו דכבר נת' דבחי' מח' אנא אמלוך נק' כבודו ולכן והארץ האירה מכבודו שמבחי' כבודו הוא בחי' השלמה ולבוש בה וע"י נמשך האור כו' ובחי' כבוד זה הוא המתגלה בבהמ"ק ולכן היה בו התאים שהם חושך בחי' ישת חשך סתרו כמאמר ומתוך החושך הצאתי אורה כו'.

קיצור. מהרבות פ' ויקהל משמע שהשלמה אינה האור אלא ע"י נמשך האור ממנו ית' וי"ל השלמה בחי' מל' בחי' כבוד ה' כבוד הוא לבוש ה' מלך גיאות לבש וגילוי אוא"ס בה נמשך ע"י מדת מלכותו ית' והארץ האירה (מכבודו).

ג) וביאור הדברים הנה מבשרי אחזה שאנו רואים מחשבת האדם שהוא בחי' לבוש לנר"ג שהרי השכל הוא העיקר ומחשבה מצד עצמה אינה כלום אלא שדרך אותיות המח' יאיר אור השכל מן ההעלם לגילוי ההשגה ובלתי התלבשות השכל במחשבה לא היה יכול לבוא לידי גילוי אור כי היה נשאר בהעלמו העצמי כו' (ועמ"ש בת"א פ' תצה בד"ה ועשית ציץ בענין תפתחת עליו פתוחי הותם ובהביאור שם פתוחי הותם הם אותיות דבינה כי החכמה הוא למעלה מבחי' אותיות כו' וע"ש שזהו ג"כ ענין בצלמנו כדמותנו לפ"ז י"ל ענין בצלמנו הנוז"ל אות א' שייך על שלמה הנ"ל ועמ"ש מענין לבוש המחשבה בת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמור בדב"א ובר"ה מי מנה עפר יעקב ובד"ה שובה ישראל דרוש השני פ"א וספ"ב) והנה כמו שדרך המסך יחשיך האור ויתעלם תחלה האח"כ בקע האור מתוך נקבי המסך ויאר ונק' אור של תולדה בחי' הארה דהארה כו' (ע' בת"א פ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת ובפ' וירא בד"ה פתח אליהו) כמ"כ מה שהשכל מושג ומוכן אחרי התלבשות המחשבות שהעלימו בתחלה נק' אור של תולדה ולא אור השכל כמו שהוא בעצמו ומהותו (עמ"ש בלק"ת גבי פסח בד"ה והניף ידו על הנהר נהר הוא בינה בחי' מחשבה והיינו שלע"ל יהי' גילוי בחי' החכ"ע כמו שהוא בעצם למעלה מעברת דרך אותיות המחשבה והו"ע גילוי פנימי' התורה לע"ל והיינו כדלקמן דפנימיות התורה הוא למעלה מבחי' השלמה רק בחי' זו לא יוכל להתגלות רק לע"ל אחר שקיימו התורה הנגלית שהוא מבחי' השלמה כו') ואמנם אם לא היה אור המותת נתעלם ונתלבש בלבוש המח' לא הי' יכול כלי להכילו (ועמ"ש בד"ה את שבתותי תשמרו ופ"א מענין מחשבה וספ"ב ובהביאור שם פ"א ע"ש)

ועד"ו יובן למעלה דבאמת מאחר שהיא ית' א"ס אין לו תכלה אין לו תחלה כו' ואין ערוך אליו כלל גם להיות נאצל מאתו מחשבה וחכמה וכדומה כי אין זה כ"א בהתעטף אורו העצמי כמלבוש המכסה ומעלים לגמרי והוא מ"ש לבושה כתלג חיזור ישת חושך סתרו כו' ואח"כ בוקע האור ויורד דרך אותו ההעלם של הלבוש אז יוכל להאציל מאור של תולדה זה הנק' הארה דהארה אור החכמה דאצ"י (ע' בביאור ע"פ ואתחנן כי יש פרסא המפסיק בין חכ' לכתר כו' ע"ש). וכמו"כ עד"ו יש פרסא המפסיק בין האצ"י לבריאה כמ"ש במ"א בת"א בד"ה פתח אליהו וזהו עוטה אור כשלמה פי' מפני שצריך להיות האור מאיר בתוך השלמה כו' לכך עוטה הלבויש את האור בבחי' לבוש והעלם ואח"כ יבקע והאיר (ועמ"ש מענין אז יבקע כשחר אורך בוח"ג אמור ק"ד ונתבאר כסידור שער הסוכות ומ"ש בענין יבקע צורים במדבר בלק"ת פ' צו בד"ה להבין ענין משמת חתן וכלה ובד"ה הי' אור הלבנה וע' בוח"א דט"ו ע"א בקע ולא בקע ובהרי חמה שם דקאי על קו המדה כו' והבקיעה מעט והו' בקע ולא בקע כו' ע"ש ובמק"מ ולפ"ו י"ל מ"ש או יבקע כו' דקאי אלע"ל שאוי יהי' בקיעת האור והתגלות ממש וכנ"ל בענין והניף ידו כו'.

קיצור. שאותיות המח' הם לבוש השכל וכמו מסך שהאור העובר דרך עליו נק' אור של תולדה השכל בלי לבוש זה א"א להכילו. כן והמשכה מאו"ס כ"א ע"י לבושי' כתלג חיזור והו' עוטה אור כשלמה. ועמ"ש בענין פתחי חותם ובביאור ע"פ את שבתותי תשמרו ובענין הניף ידו על הנהר ובענין יבקע צורים במדבר, אז יבקע כשחר אורך כו' עכ"ה).

ד) והנה כתיב ותורה אור וידוע מארז"ל ברבות בשה"ש ס"פ ראשו כתיב פז שהתורה נתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה וכ"ה בזהר גשא קל"ב ע"א ובפ' שופטים דף ער"ה ע"א (הג"ה ומשמע בפ' גשא שם דאש לבנה הוא בחי' עתי' שנאמר בו ושער רישי' כעמר נקי ואש שחורה הוא ז"א שנאמר בו קוצותיו תלתלים שחורות כעורב ועמ"ש מזה בלק"ת בשה"ש בד"ה שחורה אני ונאווה דרוש הראשון פ"א ופ"ב ובדרוש השני בהביאור המתחיל הנה בין המאציל לנאצלים רפ"ג וספ"ה. וענין אש לבנה ואש שחורה י"ל דשיך ללבן ותכלת וציצית כדמשמע בסה"מ סי' קל"ט דנהורא תכלא או אוכמא הוא בחי' גבורה ונהורא חיורא הוא חסד והו"ע מ"ע ומל"ת יעו"ש עכ"ה) הענין הוא דהיינו שהתורה יש בה פנימי' וחיצוניות ועל פנימיות וסודות התורה כתיב ארוכה מארץ מדה כו' לפי שבחי' א"ס מאיר בפנימיות התורה לכך אין לה שיעור למעלה כו' והחיצוני' יש לה שיעור כו' שהן ההלכות דשית סדרי משנה כו' שבאו לשיעורין וגבולין דוקא וכללותם רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת ג"כ בבחי' שיעור וגבול הוא והיינו מ"ש הנסתרות לה' אלקינו פי' בחי' סתים וגליא שבתורה הנסתר שבה הוא פנימי' התורה לה' אלקינו הוא בבחי' א"ס ממש כמ"ש ארוכה מארץ כו' הנגלות הוא בבחי' חיצוני' שניתן לשיעורים לנו ולבנינו הוא לעשות את כל דברי התורה הזאת בבחי' עשי' דוקא בצמצומים בדקדוקי סופרים (הג"ה ע' באג"ה סי' י' ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו אית חסד ואית חסד חסד דז"א הנק' חסד עולם ממנו נמשך בחי' התורה כמו שהוא למטה בשיעורים

וגבולים ואית ורב חסד שהוא בלי גבול והוא שרש התורה היינו פנימית התורה ובה א"ש דלא סתרי אהדי דרשות חז"ל היינו שברבות בראשית ר"פ יו"ד אמר לכל יש סיקוסים היינו מדה חוץ מדבר אחד דהיינו התורה שאין לה מדה אלו בגמ' בעירובין פרק עושין פסין משמע דגם התורה יש לה מדה רק שהיא ארוכה מארץ כו', ולפמ"ש א"ש דשני הדרשות אמת דמצד פנימי' התורה שהיא בחי' אש לבנה עת"י הוא בחי' א"ס, ומצד הנגלות שבתורה שהוא בחי' אש שחורה שחורות כעורב דהיינו בבחי' ז"א יש לה מדה רק אעפ"כ היא ארוכה מארץ כו' ועמ"ש בת"א בד"ה בשלח פרעה. וזוה יש לפרש מארז"ל פ"ב דסוכה דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן היות דאביי ורבא וכבר עמדו ע"ז המפרשים איך קורא להיות דאביי ורבא שהוא עיקר התושבע"פ בשם דבר קטן והלא זהו תכלית עבודת האדם אלא הענין כי פי' ז"א זעיר היינו בחי' קטן וכמ"ש מי יקום יעקב כי קטן הוא ואף כי יעקב הוא בריח התיכון המבריא מן הקצה לקצה היינו מקצה השמים דלעילא בינה עד קצה השמים דלתתא וגם כנ"ל בענין יעקב אותיות יבקע יבקע צורים כו' אך כבר מילתא אמורה בת"א פי' וישב בד"ה בכ"ה בכסליו חז"ל ולגבי א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו' נק' כל כליות החיות בשם קטנות שאין ערוך אליו ית' ולכן כתיב מי יקום יעקב כי קטן הוא כי יעקב מבריא מן הקצה אל הקצה ומאחר שיש קצה בראש וקצה בסוף הרי יש לו בחי' גבול הי"ז בבחי' קטן לגבי א"ס ב"ה עכ"ל, אבל בחי' גדול היינו כמ"ש גדול ה' ולגדולתו אין חקר שהוא בבחי' א"ס הסוכ"ע שהוא בלי גבול ולכן לפעמים המקובלים הראשונים קראו הספי' גגית גדולה גבורה ת"ת האחרונים קראו חג"ת אלא כי הראשונים דיברו בבחי' ורב חסד שהוא גמשיך מגדולתו של הקב"ה בחי' סוכ"ע כמ"ש ארך אפים וגדל חסד והאחרונים דברו בחסד דז"א ע"כ נק' סתם חסד ועמ"ש באג"ה סי' ל"א בענין פי' כל פרוטה מצטרפת לחשבון גדול ועמ"ש מזה בד"ה ע"כ יאמרו המושלים באו חשבון ובד"ה והי' ביום ההוא יתקע בשו"ג. הנה כבר מבואר שהתורה כמו שנמשכה למטה בבחי' שיעורים וגבולים יש לה מדה היינו לפי שנמשכה ע"י שהכלים דז"א הם בבחי' מדה שיעור קומה רל"ז אלפים רבבות פרסאות כמנין ורב כח ולכן לגבי או"ס ב"ה הסוכ"ע ובלי גבול נק' הכלים דז"א דבר קטן אף שהן מקור החיות שבבחי' ממכ"ע לכל העולמות העליונים ותחתונים אבל מצד פנימי' התורה שהוא מבחי' עת"י שהוא למעלה מבחי' כלים ונק' מלי דא"ס ע"כ הוא דבר גדול שאין לה מדה כלל כמאמר הרבות בראשית ר"פ יו"ד הנ"ל ולכן אמרו דבר גדול מעשה מרכבה היינו פנימיות התורה אך היינו לגדולי התנאים שידעו ממש במעשה מרכבה כמו ר' יחזקאל בן זכאי ותלמידיו ורשב"י כו' ועד"ז י"ל ענין המאור הגדול וענין המאור הקטן שהם בחי' סוכ"ע וממכ"ע כו' ואעפ"כ יש לומר בחי' רמה ונשגבה במעלת עסק התורה בתויות דאביי ורבא יותר גם מבפנימיות ובמעשה מרכבה ממש והוא עפמ"ש בלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ שחורה אני דבחי' מ"ע תלזין בבחי' תעור רישי' כעמר נקי שהם דיקנא דא"א ומל"ת תלזין בחי' קוצותיו תלתלים שחורות כעורב ואעפ"כ המל"ת בשרשן גבהים יותר ושדוקא ע"י בחי' זו דשחורות כעורב שבבחי' גבורות לדחות הרע יתגלה לע"ל בחי' עליונה יותר גם מבחי' ושער

רישי' כעמר נקי ע"ש הטעם באריכות ושלכן נאמר ע"ז שחורה אני ונאווה, ונאווה דוקא בחי' יאר ה' פניו כו' כמ"כ י"ל שע"י העסק בדעיות דאב"י דבא בדקדוקי סופרים שהוא כדי לברר הטוב מהרע בתכלית הבירור בחי' עה"ד טו"ר כו' הגה ע"י בירור זה יתגלה בחי' שלמעלה מהגילוי שע"י מעשה מרכבה כו' ע"ד שנת' שם ביתרון מעלת הגילוי שע"י קיום מל"ת יותר מע"י מ"ע כו' והא דיינו הך כו' חתו ערבים עלי ד"ס יותר מיינה של תורה ויינה של תורה הוא פנימי' התורה ואעפ"כ ערבים עלי ד"ס כו' והיינו כי מבו"ל שבחי' התורה הנגלית זהו הלבוש והשלמה ולכן נק' משל הקדמוני שהוא כמו המשל שבו וע"י יושג הנמשל כך ע"י התורה יהי' בחי' קדמונו של עולם וחדו פי' משל הקדמוני כמ"ש בת"א בסופו בד"ה לבסומי בפורי'א דרוש השני ומבמ"א שהמשל שרשו ממקום גבוה למעלה גם מהנמשל שלכן שבת שלמה שיוכל לומר משלי כו' וכענין החשמ"ל דבינה המלביש זוי"ג ששרשו גבה מזוי"ג כמ"ש בד"ה והבדילה הפרוכת בפ' לך לך. ועד"ו יובן שבחי' הלבוש הנק' נובלות חכמה כמ"ש באג"ה ססי' י"ט נובלות חש"מ כו' הרי בד"ה לך לך נתבאר דהנובלות שרשן מבחי' גבה יותר מעצם החכ' כו' ע"ש וז"ש הקטן יהי' לאלף כו' וזהו"ע ונערים פני זקנים ילבינו כו' כמ"ש בלק"ת פ' צו ור"ל ילבינו שהם ימשיכו בהם הלבנונית מבחי' מקור הלבנונית שלמעלה מבחי' ושער רישי' כעמר נקי כו'.

קיצור. שענין לבוש הנ"ל והו' התורה שניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה פנימי' התורה הוא א"ס ונק' אש"ל חיצוני' התורה יש לה מדה וזהו הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו כו' זהו"ע חסדי ה' ב' בחי' חסד ולא סתרי הרבות והש"ס, דבר גדול ודבר קטן, כי ז"א נק' קטן וא"א נק' גדול גג"ת חג"ת שיעזר קומה רל"ו מדה ומ"מ ערבים עלי ד"ס כו' עכ"ה).

(ה) ופ"י לעשות שישראל הם העושים וממשיכים את התורה וכמ"ש בד"ה השמים כסאי בת"א בתחלתו בפ"י לעשות ולקיים תחילה לעשותה ואח"כ לקימה כו' דהיינו תחלה להמשיכה ממקורה מבחי' אלפים שנה שקדמה לעולם להמשיכה בבחי' עולם כו' ע"ש ובפ"י מקץ בד"ה כי עמך מקו"ח בפ"י המשפילי לראות בשמים ובארץ ובד"ה יונתי בחגוי פ"ב בפ"י עוסק בתורה לשמה ובד"ה אני ישינה ולבי ער ספ"ג וגם כי ע"י הכלים דרמ"ח מ"ע למטה עושים ומגדלים הכלים דז"א כמ"ש מזה ע"פ משה ידבר בהביאור ובביאור ע"פ וקבל היהודים יעו"ש, זהו פי' הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו כו' דפי' הבחי' בשם הרמב"ם ח"ל יאמר סודות התורה הנסתרים וטעמי המצות לשם יתעלה הם האם יזכה אדם שיקח אונו שמץ מהם בידיעת שרש המצה ועיקרה בנסתר שבה אל יפטר בכך מן הנגלה שלא יעשה המצה בענין גופני שחלילה וחלילה לו להמנע מזה שהרי הנגלות לנו ולבנינו לעשות עכ"ל ור"ל שדוקא ע"י הנגלות לנו בעשיית המצה בענין גופני ע"י דוקא ממשכיכים הנסתרות לה' אלקינו הוא פנימי' התורה וזה הי' עון המרגלים שלא רצו לנס בארץ לקיים המצות בענין גופני ורצו לקיימם ע"י מחו"ד לבד כמ"ש בלק"ת ר"פ שלח וטעו טעות גדולה, ועמ"ש"ל סוף ארת ד' והבן, ונחזור לענינינו דזהו פי' ותורה אור פי'

שהתורה הוא אותו האור שנאמר בו עוטה אור כשלמה וכן מבואר ממ"ש ברכות בראשית פרשה ג' דעוטה אור כשלמה קאי על אור שנברא ביום ראשון ושם אמרו ג"כ אשר חמשה פעמים אור כתיב בו נגד חמשה חומשי תורה יהי אור נגד ספר בראשית כו' ובלק"ת מהאריז"ל פ' האזינו חמשה חומשי תורה הם כנגד ה' פרצופי האצ"י כתר תרי"ב ת"ת ומל' ע"ש ההר"ע ה"פ אור ועל אור זה נאמר עוטה אור כשלמה היינו האור הוא בחי' אש לבנה והשלמה הוא בחי' אש שחורה והיינו מה שפנימי' התורה מתעלם ומתלבש בגופי תורה ולבושי' החיצונים והיינו הנגלות לנו כו' (הג"ה וע' בזהר בהעלותך קנ"ב אורייתא אית לה גופא ונשמתא נשמתא לנשמתא והמבואר שם דגופא הוא מל' דאצ"י נשמתא הוא ת"ת ונשמתא לנשמתא הוא ע"ק והוא כענין שנוכר בזהר ויחי דף רמ"ה. והנה ענין נשמתא הוא הפנימיות של הנגלה ונק' ריזין דאורייתא ונשמתא לנשמתא זהו"ע רוא דריזין זהו"ע דגנך ותירושך ויצהרך דגן זהו הנגלות גופי תורה ותירושך יינה ש"ת שה"ס הפנימיות ויצהרך שמן צף ע"ג היין זהו פנימית עליון יותר וזהו ג"כ ההפרש בין געה"ת לגעה"ע. ועפ"ז אפ"ל בענין ה"פ אור ה' בחי' הנ"ל הם כוללים ג' בחי' הנ"ל כי פ"י והנגלות ויה הן נגלות וז"ש אש שחורה הנסתרות הם חריב הו"ע נשמתא דאורייתא והן אלפים שנה שקרמה לעולם והיינו מ"ש ואהי' שעשועים יום יום, אך נשמתא לנשמתא זהו בחי' כתר והוא בחי' אש לבנה, ועו"ג ואהי' אצלו אמו, ולכן התורה היא הממוצע שבה וע"י נמשך האור להעולמות שיוכל לסובל והממוצע צ"ל בו ב' בחי' שכלול מן המשפיע ומן המקבל וכך בחי' כח"ב הוא בחי' א"ס ע"י זו"ג שהם שרש בי"ע נמשך בחי' גבול עכ"ה) וע"י החיצוני' יאיר אוא"ס למטה ע"י הכלים מכלים שונים דרמ"ח מ"ע כו' (הג"ה וע' מענין עוטה אור כשלמה בזח"א בראשית דל"א סע"ב איך שעד"ז הו"ע כי קרן אור פניו כו' ויתן על פניו מסוה כו' ובפ' תולדות דקמ"ב ע"ב ע"פ וירח את ריח בגדיו כד"א עוטה אור כשלמה ור"ל שנכנס עם יעקב ריח בגדיו ולבושיו של הקב"ה שמתלבש בהם היינו בחי' עוטה אור כשלמה וזהו הנק' ריח בגדיו כי הריח הוא אור מקיף והוא שורה על הלבושים כו' ועוד מענין עוטה אור כשלמה בזהר תרומה קס"ד ב' ע"פ ואת המשכן תעשה עשר יריעות והנה כמו שהלבוש דעוטה אור הוא המחבר א"ס עם בע"ג שיוכל מא"ס להיות נמשך השפע בבחי' גבול והיינו ע"י שהלבוש כלול מב' הבחי' כנ"ל כמו"כ מלמטה למעלה הלבוש הנעשה לנשמה מעסק התורה המצות הוא המחבר את הנשמה שהיא בעצם בע"ג להיות צרור בצרור החיים את ה' ממש והיינו ע"י שהלבוש מהתורה כלול מב' בחי' גליא וסתים שאף שמצד הגליא הוא בבחי' גבול מ"מ מצד הנסתרות לה' אלקינו הוא בבחי' א"ס וע"כ כמו לחבר הנשמה עם אוא"ס ממש ומ"מ במ"א כ' אדמו"ר ג"ע עפמ"ש בזח"ג פ' אחרי ד' ע"ג א' תלת דרגין אינון כו' וכולן סתים וגליא שהגליא שבתורה מחבר בחי' גליא שבישדאל אל בחי' גליא דקוב"ה והסתים שבתו' מחבר בחי' סתים שבישדאל אל בחי' סדכ"ס ועמ"ש מזה סד"ה שובה ישראל דרוש הראשון, וע' באג"ה סי' כ"ט בד"ה אחעט"ב לבוש א' נברא כו' להלביש הגר"ג ודרך לבוש זה כו' ויבא משה בתוך הענן כו' וע' בת"א פ' חיי בד"ה יפה שעה אחת בתשובה

אור ש"ח התורה תקפ:

ומע"ט כו' ע"ש, וזהו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו שכמו למעלה עוטה אור כשלמה כו' כך באדם הלבוש מהתומ"צ הוא המקשר ומחבר כו'.

קיצור. פני לעשות פני והנגלות לנו כו', לעשות ותורה אור ה"פ אור ה' חומשי תורה, ענין דגנך תירושך ויצהרך, כי קרן מסוה ריח בגדיו כמו שהתורה מלמעלה למטה כמור"כ מחבר מלמטה למעלה חזו בצלמנו כדמותנו עכ"ה).

(ו) והנה אין כח זה להמשיך אוא"ס מבחי' פנימי' התורה לחיצוני' שלה בכלים מכלים שונים אלא לישראל לבדם כמ"ש לעשות את כל דברי התורה כו' מפני שישראל עלו במחשבה וכמ"ש בלק"ת בשה"ש בדיה הנך יפה רעייתי בפני הפסוק יפה את רעייתי כתרצה וכפי ב' הפירושים שבענין רעייתי היינו הא' לשון מרעה ופרנסה היינו כמו שהמאכל מחבר אור הנפש להתלבש בגוף וכמו"כ צריך להמשיך אוא"ס ב"ה להתלבש בבחי' הלבוש כו' הנק' שלמה ולהיות עוטה אור כשלמה שיומשך האוא"ס להיות מתלבש בבחי' השלמה והלבוש והכח הזה להמשיך אוא"ס שיתלבש בבחי' הלבוש זהו בנש"י ע"כ נק' רעייתי מפרנסתי שזהו פעולת המאכל להמשיך התלבשות אור הנשמה בהגוף שהגוף נק' לבוש להנשמה ועד"ז נק' ע"ס מדותיו לבושים (הג"ה ושורש בחי' זו י"ל שהוא הרשימו שנשאר אחר הצמצום שהוא לבוש לקו חוטם זהו"ע עוטה אור כשלמה כי הרשימו הוא שורש כל הכלים דאצילות שהם הנק' מדותיו לשון לבוש כמו מדו בד והקו הוא שורש כל האורות, וזהו עוטה אור כשלמה ובעה"מ שער עולם הבריאה פרק ג' פ"י כי עוטה אור כשלמה קאי על עולם המלבוש שביאר בשער א', ומוזה יובן ענין מ"ש ברבות בראשית פכ"א ע"פ והנה איש אחד לבוש הבדים כהרין קמצא דלבושי' מיני' וביה שלבושו גדל עמו היינו שרש הרשימו הוא מה שהניח האוא"ס כשנכלל האור במאור והניח רשימו אי"כ לבושיה מיניה וביה וכמו שורש התורות אותיות המחשבה היא מבחי' האחרונה שבשכל, זהו שארז"ל ע"פ שמלתך לא בלתה שכמו שהקטנים היו גדלים כך הלבוש גדל עמם, וע' מזה בספר או"ת מהמגיד נ"ע בפ' עקב ומ"ש בת"א פ' וארא בדיה לכן אמור לבניי בענין ארץ הצבי וכ"ז היינו ע"י שעלו במחשבה שהיא בבחי' עוטה אור כשלמה כנ"ל וע"י פנימיות הלב שזהו פני הב' דרעייתי ששרשו למעלה מהחכמה כנודע מענין ז"א בעתיקא אחיד ותליא, וזהו בחי' סתים שבנשמות ששרשו למעלה מחיצוניות הלבוש ע"כ ע"יז יכולים בחי' עוטה אור כשלמה ועמ"ש מזה בדיה האוינו השמים דרוש השני עכ"ה) היינו ע"י יפה את רעייתי בחי' רעו"ד, והנה פני יפה את רעייתי, הנה היופי הוא דוקא מכמה גוונין וכמשנ"ת בדיה הנך יפה רעייתי הנ"ל יעו"ש דדרוש ההוא מתקשר ושייך לדרוש זה היינו כי היופי דרעייתי כלול מד' גוונין לבן ואדום וירוק ככרתי כו' והן ד' חיות שבמרכבה פני ארי' פני שור פני נשר פני אדם כו' ופי' פני ארי' ידוע שהוא בחי' אהבה לדבקה בו בתשוקה נפלאה כמ"ש אחרי ה' תלכו כאריה ישאג כאותו האריה ישאג תמיד באה"ר (הג"ה וע' ברבות פ' יתרו פכ"ט מענין אריה שאג ומ"ש מזה בדיה ויאכילך את המן בלקרית פ' עקב ובמא"א א' ק"א עכ"ה) ופני שור הוא מהשמאל שמאל דחה

להשפיל א"ע כמ"ש ויראו מגשת כו' ועמ"ש מהו ג"כ בד"ה וספרתם לכם דגבי חג השבועות בפ"י ופניהם וכנפיהם כו' פני נשר הוא בחי' הרחמים כמ"ש כנשר יעיר קנו על גוזליו רחף כו' יפרוש כנפיו ישארו על אברתו פי' על דייקא כמ"ש ואשא אתכם י'ל כנפי נשרים ואביא אתכם אלי דייקא כו' לפי שע"י מדה"ר יכולה כנס"י להתעלות עד רום המעלות בבחי' עצמות אוא"ס שלמעלה מבחי' כנפי נשרים כו' מפני שברית התיכון מברית מן הקצה לקצה כו' כמ"ש בסמוך ועמ"ש בסד"ה בחודש השלישי לצאת בני' ומ"ש בד"ה יחינו מיומים בענין ביום השלישי יקימנו, ופני אדם לארבעתן (הג"ה זהו בחי' ד' ועמ"ש בד"ה ושם אחיו יובל בענין שיר משולש ושיר מרובע ומ"ש בת"א פי' תולדות בבאיור ע"פ מים רבים בענין שתי רבקות של שלש בקר או של ארבע כו' ועמ"ש סד"ה ואלה המשפטים בפ"י אשר חשים לפניו לבחי' פני אדם כו' עכ"ה) הענין כי פי' אדם אדמה לעליון כו' כמ"ש נעשה אדם בצלמנו כו' לפי שכאשר יקשר האדם ג' לבושי מחדומ"ע לה' דהיינו כמ"ש אליך ה' נפשי אשא מחשבה במח' ודיבור בדיבור דבר ה' זו הלכה כו' ולבטל כל רצונותיו הנרות להיות רק לבבו א' להוי' כמ"ש בטל רצונך כו' או הוא דומה לעליון אוא"ס שנכלל במחשבתו ודיבורו ית' ע"י לימוד התורה וע"י מעשה הצדקה שנותן שפע לנמוכי רוח כו' דומה הוא במעשיו למעשה ה' שהוא בחי' השפעת שפע אלקות לכל הנבראים הנק' דלים שנק' למעלה בשם צדקה כי ירידה גדולה הוא לגבי עצמותו ית' שהוא בבחי' א"ס כו' ונק' בשם מעשה כמ"ש והי' מעשה הצדקה כו' לפי שבחי' עשי' בלבד הי' נחשבת ועד"מ כתיבת האצבע דברי שכל שהכתיבה בחי' עשי' לגבי גוף השכל כו'. כמו"כ אפי' ההתהוות שע"י החכמה דמל' דאצי' היה בחי' עשי' לגבי עצמות מל' דאצילות כמ"ש כולם בחכמה עשית שהחכ' המתוה נק' ג"כ בחינת עשי' שהוא כמשל השכל הנגלה במעשה הכתיבה כו' וזהו פני אדם שע"י תומ"צ דומה לעליון והוא לארבעתן.

קיצור. שלהיות המשכת עוטה אור כשלמה ניתן כח זה לישראל והיינו מפני שעלו במח', וזהו ב' הפירושים דרעייתי לשון רועה ול' רעיד' וענין הקו והרשימו, שמלתך, וענין יפה את רעייתי היופי כלול מד' גוגנין פני אריה כו' עד ופני אדם.

(ז) והנה יש מרכבתא עילאה שלמעלה ממרכבה דד' חיות הנ"ל דבריאה (הג"ה עמ"ש בת"א פי' יתרו בענין האבות הן הן המרכבה והיינו דכמו ד' חיות דבריאה נושאות את הכסא ומרוממת זו"ג דאצילות למעלה באוא"ס כמו"כ חיות עילאין חגת"מ דאצי' שנת' בד"ה הנותן שלג כצמר בסידור הם מרכבה להעלות בחי' חכמה ובמא"א ד' מ"ח ד' חיות אוא"תו"מ כו' א"כ לפי"ו מה שמרוממת בחי' אדם זהו הכתר כו' וכן פי' במא"א מם ס"א מלאכי אלקים נק' אוא"א מלבישים נו"ה דעתיק עכ"ל זהר"ע כתר יתנו לך מלאכים כו' כמ"ש בפע"ה. ויש להעיר עוד מענין מרכבו ארגמן שה"ש ג' יו"ד וע' בבחי' פ' יתרו ע"פ ויוצא משה את העם לקראת האלקים כו' דצי"ג ע"ד וראו ד' מחנות שכינה הרשומות במילת ארגמן ענין ד' מחנות שכינה כנ"ל ויש מרכבה עוד

גבוה יותר כר ע"ש דרעיט סעיב וע' במ"א א' קל"ו בענין מרכבה המדומן
 בתיבת אברהם וע' בפרדס ערך מרכבה כי גג"ת נק' מרכבה עליונה ונה"י
 נקראים מרכבת המשנה כו' וע' בלקר"ת בד"ה הים ראה וינוס שם פי' ענין
 הרים תג"ת וגבעות נה"י כו' ע"ש בפרדס כי בתיקונים פי' כי חו"ב וגדולה
 וגבורה הם מרכבה עליתה כו' יער"ש עכ"ה) ופי' מרכבתא תתאה היינו בחי'
 ד' גוונים הנ"ל דפני ארי' לפני שור כו' דיפה את רעיתי בהם מלמטה למעלה
 וכנגד זה יש למעלה בחי' מרכבתא עילאה מלמעלה למטה להאיר בד' גוונים
 כאלו והוה מ"ש יאר ה' פניו אליך כו'. וביאור ענין זה הנה באתעדל"ת באהבה
 דכנס"י בבחי' פני ארי' הנ"ל מעוררים אתעדל"ע שיאר ה' פניו אליהם בבחי'
 אהבה שלו שיהי' בבחי' א"ס ממש וכמ"ש וימינו תחבקני הוא אה"ר שלמעלה
 מבחינת אור תאהבה וחסד עליון שמלוכש בכלי כו'. (הג"ה וכענין המבואר
 בד"ה בהעלותך את הנרות והפרש בין אה"ע שהי' בחי' אהבה דאברהם אהבי
 ובין אה"ר נמשך מלמעלה מבחי' אהרן אותיות נראה כו' שהיא בחי' חכ' נר
 וכך פני ארי' שבמרכבתא עילאה לפי' המ"א הוא חכמה והיינו כי ארי' אותיות
 ראיה) וע"י יראה דפני שור כו' מעוררים למעלה בחי' יראה עילאה שנופלת
 על האדם פתאום מלמעלה (הג"ה כמ"ש בלק"ת גבי שבועות בד"ה וידבר
 אלקים בענין אם אין חכמה אין יראה כו'. והו"ע אבל חרדה גדולה נפלה עליהם
 משום דמזליהו חזי וענין בחי' זו לפני שור כי ר"ת אבגית"ץ חשבון שור
 והוא הגבורה שבחסד וגבורה גימ' יראה כי שורש יראה עילאה זו נמשך
 מגבורה דעת"י שבמ"ס גם י"ל שור לשון הבטה כי יראה זו נמשך מבחי'
 מזליהו חזי כנ"ל עכ"ה) וע"י הרחמים דפני שור יעוררו רח"ר העליונים ע"ר
 כנשר יעיר קנו כו' ה' בוד יתנו כמ"ש במ"א הוא ענין ישארו על אברותו
 כנ"ל מפני שבריה התיכון דמדת יעקב ברחמים מבריח מן הקצה לקצה פי'
 קצה העליון הוא בחי' הארת עצמות אוא"ס שבפנימיות התורה דכתיב בה
 ארוכה מארץ מדה וקצה התחתון הוא בחי' מלכות דאצילות שרש כנס"י עד
 שנמשך הי"ד בבחי' עקב היינו גם לקטני הערך בנשי' הדיוט שבהדיוטות
 הנק' עקבים כו' וע"י רחמים רבים העליונים יתפשט אוא"ס מקצה העליון
 עד קצה התחתון כו' לפני אדם העליון היינו רמ"ח פקדין רמ"ח אברים דמלכא
 ושס"ה ל"ת שס"ה גידין בצירוף האדם הוא תושב"כ ותושבע"פ כו' וזהו שלמד
 משה בהר ארבעים יום אעפ"י שכבר נאמרה כל הפרשה בזמנה ובמקומה
 (הג"ה כי בחי' אדם שבמרכבה תתאה היינו מה שהאדם מקשר מחדו"מ שלו
 בתו"מ ובחי' אדם שבמרכבתא עילאה מה שהקב"ה קורא ושונה כנגדו בבחי'
 דברי אשר שמתו בפ"ך כו'. גם אדם הוא דעת כמ"ש בד"ה ואלה המשפטים
 ואדם שבמרכבתא תתאה זהו דעת תחתון ואדם שבמרכבתא עילאה זהו ד"ע
 המאיר בהכלי דדע"ת. וזהו ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם פי' שבבחי'
 פני אדם דמרכבתא תתאה תשים המשכת ד"ע. ועמ"ש מענין המשכת ד"ע
 בד"ת בד"ה ויקהל משה. והנה ארבעים יום שהי' משה בהר י"ל ג"כ כנגד
 מרכבתא עילאה כ"א כלול מיו"ד עכ"ה) וזהו ועשו להם ציצית על כנפי
 בגדיהם דתה ככר מכואר למעלה דלבוש התורה נק' בגדיהם כמ"ש וירח את
 ריח בגדיו כו' וזהו ענין שביקש יעקב ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש כו'

וצריך להמשיך להיות עוטה אור כשלמה כנ"ל אות ו' והמשכה זו זהו ע"י יפה את רעייתי ד' גוונים כו' והו"ע ד' ציצית וכמ"ש במא"א ד' סעיף כ"ז ד' ציצית כנגד ד' נשאי הכסא ד' חיות כו' וכן האריך בזה הבדוי ס"פ שלח והו' הנסתרות להו"י אלקינו ופי' בת"ז הנסתרות הם חו"ב מוחא וליבא שהם אהו"ר והיינו שע"י שהאהו"ר שהם ד' חוטי הציצית ממשיך בחי' הסתים והנסתרות שהוא פנימי' התורה להיות מאיר ומתקשר ומתחבר בהנגלות שבתו' וע' מזה באו"ת מהמגיד נ"ע פ' תבא סד"ה השקיפה ממעון קדשיך.

קיצור. שיש מרכבתא עילאה חג"ת דאצי' להעלות בחי' חכ' באוא"ס וע"י אתעדל"ת דמרכבתא תתאה נמשך אתעדל"ע מבחי' מרכבתא עילאה אהו"ר עילאין כו' וכן בבחי' אדם הקב"ה קורא ושונה כנגדו חו"ע הרי ציצית שבתוך הארבע כנפות.

(ח) וז"ש גדילים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה כי הנה הארת ד' גוונים העליונים שמאירים מלמעלה למטה א"א להאיר בכנס"י כ"א בבחי' מקיף דוקא כי לא יוכלו להתצמצם בבחי' או"פ בכנס"י במוחם ולבבם דוקא וכן בד' כנפות הטלית הו"ע דעוטה אור כשלמה בבחי' מקיף כו' דכתיב אשר תכסה בה בבחי' מקיף דוקא יאירו בכנס"י והו' אשר תכסה בבחי' לבוש ומקיף כו' וענין הציצית שהם ל"ב חוטין הנמשכים מן הכנף כו' הוא להיות כי א"א למקיף להאיר אורו במקבלים כ"א דרך צמצום הקו"ח בלבד כמו ענין בקיעות האור דרך שערות באדם כו' כן ענין חוטי הציצית הן המשכות מצומצמות מאד כמו חוטין דקים שמאירים בצמצום מן המקיף העליון כו' וכל חוט שזור וכפול מדי' כו' כי כל גוון מבחי' ד' גוונים הנ"ל כלול כ"א מדי' גוונים כמו אהבה דאברהם פני אריה כלולה גם מיראה אלא שהיראה בה בעולם והאהבה הוא בהתגלות ומדות היראה דיצחק פ"ש הוא להיפוך שהיראה הוא בגילוי והאהבה בעולם כו' וכן אנו מתאים במחנה המלאכים, דבמחנה מיכאל באהבת רשפי אש כו' כתיב ויראה להם כו'. ומנין החוטין ל"ב כנגד ל"ב נתיבות החכ' שמאיר במל' דאצי' שהוא שורש כנס"י כידוע הן כולן בבחי' נימין ושערות בוקעים ויוצאים מאו"מ העליון ועמ"ש בבה"ז ס"פ וישלח ע"פ כי ישרים דרכי ה' שם נתבאר שע"י ל"ב נתיבות החכמה יומשך כח הביטול בנפש כו' ע"ש.

קיצור. ענין אשר תכסה בחי' מקיף. וענין ל"ב חוטין ל"ב נתיבות. וענין פתיל תכלת שנתנו על ציצית כו' הוא בחי' אשא תכלה לשון כליון דאכיל ושצי כו' היינו לבער הרע בדרך כפייה לאכפייה לסט"א כו' משא"כ למעלה באצי' אין רע יורד כי לא יגורך רע כתיב וכאשר נהפוך בחי' הרע לטוב לגמרי שלא בדרך כפי' כמו שאמר לאתהפכא חשוכא לנהורא כו' זהו בחי' החוטין הלבנים כו', אבל חוטי התכלת הוא למטה כאשר המל' יורדת לברר בירורים בעה"ד טו"ר ונקראת או תכלת לשון תכלה כמ"ש כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא דאכיל ושצי כו' וכן באדם התחתון הוא לאכפייה לסט"א וכמ"ש בסמוך ולא תתורו אחרי לבבכם כו' והו' וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות הו"י פי' ע"י ראי' דתכלת. דהנה מי שלא ראה אור מימיו שם חושך לאור

לא ידע כי בחושך הוא אך מי שראה אור יכיר וידע את החושך כמו"כ ע"י מצות ראי' תכלת הנה יזכור על מצות הוי' בחי' הארה אלקית הבאה למעלה ע"י אותיות שם הוי' צמצום המשכה כו' הוא ע"י קבלת עומ"ש הנק' מצות המלך כמ"ש שום תשים עליך מלך כו' הכל ענין אחד שמצות המלך נק' מצות הוי' כו' ואז יכיר וידע איך שהוא בחושך פוי' שלא ירצה לקבל שום תענוג וזולתו ית' והיינו ולא תתורו אחרי לבבכם אשר אתם זונים כו' פוי' זונה כשמקבלת שפע תענוג ממשפיע אחר ולקחה לעצמה משפיע זולת בעלה כמו"כ אחרי אשר קיבל מ"ש בהתבוננות כי הוא חייך כו' במצות התכלת ולא ירצה לו משפיע אחר דהיינו כתרין דמסאבותא שהם כחות שמשפיעים תענוגים זרים שלא לה' המה ולהיות מרכבה לקבל שפע מהם כו' ואמנם אם לא הי' רואה אור האלקי במצות המלך לא הי' מרגיש בעצמו לתת לב לזה לבלתי יקבל רצון ותענוג זר כו' כי דרך האויל ישר בעיניו ולא יכיר בפחיתת ערכו כלל כי רואה א"ע נקי מעבירות חמורות אך כל מה שיתפעל ביותר במצות הוי' יותר ירגיש בנפשו שלא הי' כמו זונה אפילו בדות הענינים כמו בתאוות היתר כדומה כו' וזהו תכלת דאכיל ושצי כנ"ל גם החומרות דנה"ב כו' וכ"ז בחי' אתכפיא כמו"כ למעלה בבחי' מל' דאצי' נפש כל חי כשמאירה אור בבחי' תכלת מבררת בירור נוגה אכיל ושצי.

קיצור. ענין תכלת ולבן אתכפיא ואתהפכא ולא תתורו.

ט) **ועתה צ"ל מ"ש עוד למען תזכרו ועשייתם את כל מצותי כו' אני הוי' אלקיכם כו' דצ"ל מאחר שכבר נאמר וזכרתם את כל מצות הוי' א"כ מהו עוד למען תזכרו כו'.** וגם מ"ש תחלה מצות הוי' וסאן נאמר מצותי. אך הנה י"ל פוי' אני הוי' וי"ל מהו שאמר אני כאלו הוא ידוע מי הוא ובאמת לית מחי' תב"כ כו' ולא ידוע רק מצד התפשטותו בנאצלים ונבראים כידוע. אך הענין דישי' בחי' נר"ב באדם ובחי' חי' יחידה וידוע דנר"ב יש להם כלים משכן השכל שהוא הנשמה במוח ומשכן הרוח בלב ומשכן הנפש בדם כו'. אבל בחי' חי' יחידה שהם בחי' הרצון והתענוג אין להם בחי' כלים כלל שישכנו בהם אלא משכנם בכל הגוף בהשוואה אחת כו' כמ"ש במ"א (עמ"ש בלק"ת בדי' מפני מה יו"ט דפסח תב' המאיר כו' כשיעלה ברצונו כו' ע"ש שמשם מובן שהרצון שורה גם ברגל) והם בחי' מקיפים של הנפש שאינם מתלבשים בכלי הגוף כלל כו' ועד"ז יובן למעלה דידוע דבחי' אורות וכלים שבנאצלים רק מבחי' נר"ב ואילך כו' אבל בחי' כתר העליון שהוא בחי' תחתונה שבמאציל ושורש כל הנאצלים כידוע הו'; כמו בחי' חיה יחידה שבאדם שאין להם בחי' כלים כלל בשיעור קומה של יוצר בראשית דאבי"ע כו' וצריך שיעוררו בהעלאת מ"נ שימושך מן ההעלם של הכתר העליון להיות מאיר תוס' אר"ס בנאצלים, וזהו אני הוי' פוי' אני הוא בחי' כתר שנק' אין ואני כמ"ש בע"ח דמשאור הכתר מאיר בנאצלים נק' אני וכשהוא מופלא ינעלם מהם נק' אין כמ"ש והחכ' מאין תמצא, וזהו אני ראשון ואני אחרון פוי' בחי' הארת הכתר בנאצלים הוא ראשון שלפני האצילות והוא אחרון שלאחר האצילות בהשוואה אחת הוא כי אין לו כלי מיוחד שיאיר בו מעלה ומטה כו' וכמאמר

אליהו איהו תפיס בכולהו עלמין ולית מאן דתפיס ביה כו' זהו אני הוי' פי' אני הוא שהשפלתו א"ע להקראות בשם הוי' בבחי' אור וכלי כי שם הוי' הוא אותיות הצמצום כידוע.

ואני ה' אלקיכם פי' מי הוא הגורם לזאת השפלות והירידה להיות במקום גדולתו ענותנותו כו' מפני שאני אלקיכם כי ישראל נבמ"ח כו' אתם ממשיכים ומורידים בחי' אני להיות בבחי' הוי' כדי להיות אלקיכם ועמ"ש מזה בד"ה כי המצוה הזאת בלק"ת פי' נצבים בפני אנכי הוי' אלקיך כו' ע"ש, וזהו ג"כ פי' והייתם קדושים לאלקיכם פי' שתורידו ותמשיכו בחי' עצמות אוא"ס שהי' נק' בשם קדוש ומובדל בחי' טובב כנ"ל כי באמת אין לשון קדושה שייך אלא בדבר שהוא מופלא ונעלם כו' ואין זה אלא כשבא אוא"ס לכלל ההשתלשלות באו"כ עכ"פ כו' אבל קמיה עצמותו ממש גם קדש לא יתכן לקרותו וע"כ אנו אומרים נקדישך פי' נמשיך אותך שתהי' בבחי' קדוש וזהו והייתם קדושים שתמשיכו ותורידו בחי' קדושה אלקית שיקרא עצמות אוא"ס בשם בחי' קדוש וע"ז מורה חוטי הציצית שהם בחי' תעור רישי' כעמר נקא שהר"ע קדוש כמ"ש בנוזר קדוש יהי' כו' שער ראשו כו' ועד"ז יובן ג"כ ענין מצותי פי' התחברות והתקשרותו ית' בנאצלים בתוסי' אור ע"י בחי' תתר עליון הממצע כו' והוא למעלה מבחי' מצות הוי' דהפי' המשיך משם הוי' יוד ה' כו' צמצום התפשטות שכ"ו אינו אלא בחי' אור וכלי והוא הנק' מצות הוי' בזכירה ראשונה. אבל בזכירה שניה כתיב את כל מצותי דוקא להמשיך עצמות אוא"ס מבחי' חיה יחידה שלמעלה מבחינת כלים להיות נמשך ומאיר בשם הוי'. והוא למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי ופי' למען קאי אדסמיך ליה שכאשר תעשה בסדר הזה דוקא אז תוכל לבא למדריגה זו דמצות. (ועמ"ש בד"ה שובה ישראל דרוש הראשון ספ"ב אזי יבוא ויגיע כו' ושם רפ"ג. והנה יעקב אמר בסדר המדריגה כו' ע"ש וב' בחי' אלו הנזכר שם הו"ע מ"ש בפ"י מצות הוי' ומצותי כו' והמ"י) היינו כאשר תקבל מ"ש תחלה במצות המלך הי' מצות הוי' דבציצית הבגד פתיל תכלת כו' (כי בזאת יבא אהרן אל הקודש) ואח"כ תזכרו על כל מצותי שהן בחי' החוטין הלבנים שבציצית כו'. וביאור הדברים. הנה כתיב עבדו את ה' בשמחה כו' וכן תחת אשר לא עבדת בשמחה ובטוב לבב דוקא כו' וכתיב עבדו ה' ביראה דוקא (וע' מזה בזהר ר"פ אחרי דני' ע"א וע"ב ובמק"מ והרמ"ז שם, ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה בענין ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כו' ע"ש). אך הענין הוא דמצות המלך בציצית התכלת הוא כדי לבער הרע ע"י היראה דתכלת דאכיל ושצי כנ"ל אין שם גילוי שמחה אדרבה ביראה ופחד דוקא שום תשים עליך מלך כו'. אבל באבוד רשעים רינה (ועמ"ש מזה בת"א פי' ויצא בד"ה ושבתי בשלום) שצ"ל שמחה וטוב לב אשר יצא מאפילה לאור גדול כו' והעבודה שלאח"כ הוא רק להוסיף אוא"ס ע"י מצות שנק' קדוש ושנק' הוי' כנ"ל אין זה אלא בשמחה וטוב לב דוקא כי אין עצבות לפני המקום כו' (והגם שבגמ' אמרו דבבתי גוואי שייך עצבות היינו באצ"י שם יש בתי גוואי ובתי בראי היכלות דאר"א והיכלות דווי"נ אבל בעצמות אוא"ס שלמעלה מאצ"י עוז וחדוה במקומו וע' באגה"ק ססי' כ"ב וע' בלק"ת

בדרושי עשימ"ת בד"ה מי אל כמוך בפ"י תשובה קדמה לעולם חזו אין עצבות לפני המקום בבחי' שלפני ולמעלה משרש המקום הומון שהם ר"ק כו' וזהו בחי' חוטי הלבן שבציצית שהוא בחי' לובן העליון כו' מקור כל התענוגים כו' כי אין שם רע כלל שהרי לא יגורד רע כתיב וע"כ אין שם אלא חדות ה' דוקא כו', וזהו למען הזכרו שאם לא ביעור הרע שע"י תכלת לא היו מגיעים לשמחה זו (ועמ"ש בענין סוכות זמן שמחתינו שהיא אחד עשימ"ת בד"ה ביתם השמע"צ שמאלו תחת לראשי שם פ"ד.

קיצור. ענין זכירה שניה למען תזכרו פ"י אני הו"י פ"י והייתם קדושים לאלקיכם. פ"י מצות הו"י ופ"י מצותי. ועמ"ש בענין ויאמרו הו"י הוא האלקים הו"י הוא כו' והיינו כסדר תחלה תכלת יראה ואח"כ חוטי לבן שמחח עת וחדה במקומו).

י) להיות לכם לאלקים ומבואר במ"א הפ"י שענין ע"ד הו"י הו"י לי לאלקים ששם הו"י בבחי' אלקים ע"י גילוי עצמות אא"ס בבחי' אני הו"י כו' והענין דהנה ארז"ל ברבות פ' בלק ע"פ כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל כו' ראתה עינו את ישראל יושבין לפני הקב"ה כתלמיד לפני רבו ולע"ל כו' וכה"א כי ליושבים לפני ה' יהי' לסחרה ולמכסה עתיק כו', ולא יכנף עוד מוריד כו'. ועמ"ש ע"פ מי יתנך כו' תלמדני כי לע"ל ולא ילמדו איש את כו' כ"א אתה תלמדני כו'. והנה למכסה עתיק זהו דברים שכיסן ע"י כו' והענין כמ"ש בעמה"מ ש"ג ספ"ו ד"ב ע"ד ונשגב הו"י לבדו ביום ההוא ר"ל שם הו"י הוא מדריגת הנשמה שכולו טוב ולא מדריגת אלקים ושאר כנפים הם הכינאים ויקיים ביום ההוא ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך ראות כו' שהוא שם הו"י עצמו וכנפים הם מכסים ופרגודים אשר הם כדמות כנפים לבל יאחזו בהם הקליפות והכנפים הם הכינאים עכ"ל וזהו ע"ד הו"י הו"י לי לאלקים שהי' גילוי סוכ"ע כו'. וביאור ענין ולא יכנף עוד מוריד היינו כי בחיות נאמר וכנפיהם פרודות וזהו ע"ד ומשם יפרד הו"י לארבעה ראשים שהם ד' מתנות שכינה ובריבוי ההשתלשלות נמשך מזה ד' ראשים מצרים בבל כו' שהם בחי' גפרד ממש לי יאורי ואני עשיתי כו' והן הן הקליפות המסתירים בחי' מחיצה המפסקת ועז"נ ולא יכנף עוד כו'. וכמ"ש בוח"א בהשמטות סי' כט דף י"ג רע"א ובהוא זימנא דקודשא ב"ה אתפשט מאילין קליפין אתמר ולא יכנף עוד כו' וכ"ה שם עמוד * הארץ הו"י. וזהו ע"ד ביום ההוא יהי' הו"י אחד כו' אשר עכשו נק' באדנ"י ולע"ל יהי' נק' כמו שנכתב כו' ור"ל שע"י שלא יהי' העלם הסתר שם הו"י במגן ונרתק דשם אלקים אד" ע"י ממילא יבטלו ההסתר והקליפות וזהו את רוח הטומאה אעביר וכ"ן נמשך ע"י ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם המשכת ל"ב ג"ח עילאה בד' כנפות וע"י ולא יהיו כנפיה פרודות כו' וממילא לא יהי' יניקה ליש ודבר גפרד כו' וזהו שאומרים בלבישת ציצית בצל כנפיד יחסיזן. והיינו כי הגם לע"ל ולא יכנף י"ל היינו שלא יהי' שאר כנפים

היינו אפי' כנפי החיות הקודש שהרי נאמר בהם וכנפיהם פרודות, אלא יהי' כמ"ש מה יקר חסדך אלקים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון וכמ"ש ע"ז ברבות בחי' ברות ע"פ ישלם ה' כו' אשר באת לחסות תחת כנפיו שמענו שיש כנפים לארץ כו' לשמש כו' ומרפא בכנפיה לחיות ולכרובים ולשרפים בא וראה כמה גדול כחן של צדיקים כו' שאין חסין לא כו' בצל כנפי שמש כו' אלא בצל מי שאמר והי' העולם שנאמר כו' בצל כנפיך יחסיון, ות"י שכינתא השכינה נק' כנפיך היינו כי צל לבוש וכנף להיות מתלבש בו האור ובלתי זה א"א שאפי' מרע"ה ראה מתוך אספקלריא רק שהי' אספקלריא מאירה כו' וע' בוח"ג בלק ר"ד ב' ע"פ בוקר אערך לך ואצפה כד"א ויצפהו כו' גם ואינון אקרוז כנפים עילאין שהמל' הוא ציפוי וכיסוי לבחי' בוקר דיוסף שנמשך מנהורא קדמאה כו', וזהו ובצל כנפיך יחסיון וזהו הנמשך ע"י ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם שע"י יזכו לבחי' ולא יכנף כו' כ"א שיהי' מה יקר כו' בצל כנפיך יחסיון וע' בהרמ"ז ר"פ חוקת דק"פ ע"א בענין הקנין שהי' ע"י כנף הבגד כו' ע"ש. גם י"ל פי' ובצל כנפיך ע"ד מ"ש במכלול בשרש כנף ומרפא בכנפיה פרישת אור השמש המאיר לארץ נק' כנפיה כמ"ש המצ"ד במלאכי ג' מל' כשחזר פרוש על ההרים וכמארז"ל שמש בשבת צדקה לעניים וע"כ מזה נשכיל פי' ולא יכנף עוד מוריך ר"ל שלא יהי' עוד העלם האור שהוא בחי' העלם ע"י צמצום והמסכים והפרסות אלא יהי' גילוי אור ע"ד שמש צדקה ומרפא בכנפיה. והנה ת"י ולא יכנף עוד כו' ולא יסלק שכינתא מבית מקדשא. והנה הענין כי עוטה אור כשלמה ולכן נק' ומרפא בכנפיה שהאור ע"י שלמה וכנפות הבגד אך מזה נמשך בהשתלשלות מסכים רבים ע"ד ולא יכנף שיהי' גילוי האור מתוך השלמה ע"ד מוצא חמה מנרתקה שמש צדקה ומרפא בכנפיה והיינו ע"י כנפי הטלית והציצית שיוצאים הציצית מהכנף היינו יציאות וגילוי האור ע"ד מוצא חמה מנרתקה וזהו להיות לך לאלקים ששם הוי' יאיר בבחי' גילוי עד שיהי' לך לאלקים ולא ע"י המגן ונרתק כו'.

קיצור. פי' ולא יכנף עוד כ"א בצל כנפיך יחסיון וגם ע"ד שאור השמש נק' כנפיה וזהו להיות לך לאלקים מוצא חמה מנרתקה, וכ"ז נמשך ע"י ועשו להם ציצית על כנפי כו'.

להבין שרשי הדברים האלה. הנה שורש ענין הציצית ידוע בכתבי האריז"ל דל"ב חוטין הם המשכות המקיפים ממחין דאור"א במלכות דאצילות והמה כדוגמת השערות ולכן ציצית הוא לשון שערות כמו בציצית ראשו והיינו לפי שא"א להיות המשכה מאור המקיף לפנימי המצומצם אם לא שיוגבל בתחלה בצמצום גדול כמו דרך שערה בלבד כידוע בענין י"ג ת"ד שהם ג"כ מבחי' אורות המקיפים שמאירים דרך שערות מטעם זה ועמ"ש מזה בלק"ת בד"ה ויקח קרח פ"ה ופ"ב ושורש ענין הדי' כנפות הוא בחי' חג"ת מלכות שהם פני אריה ושור ונשר ופני אדם דכליל כולו כו' (הג"ה הנה כן מבואר בבחי' פ' שלח גבי מצות ציצית וז"ל דע כי ארבע חיות הן נמשאות הבהוד

כו' ואין ארבעתן כיא חיה אחת ועמ"ש מזה בלק"ת גבי דרשי חג השבועות
 בד"ה וספרתם לכם פ"א. וע"כ הזכיר הכתוב דמות על ראשי החיה רקיע
 כו'. והנה לכל ח"י ח"י מארבע חיות יש לה ארבע כנפים שהן י"ו כנפים
 לארבע חיות ויש לכל אחד ארבעה פנים שהם י"ו פנים לארבעה חיות כו' והן
 הן ל"ב בין הכנפים והפנים כו'. וע"כ נצטווה בעטיפת הטלית להיות ארבעה
 כנפות הטלית מחופפין על החיה הוא שכתוב גדילים תעשה לך על ארבע
 כנפות כסותך כו'. וז"ש הלשון שהזכיר במצוה זו מלת כנפים כו' על כנפי
 בגדיהם כו' וכדי לרמוז מנין הכנפים הפנים שבכל חיה וחיה באה הקבלה
 להיות שמונה חוטים בכל כנף עכ"ד. ועפ"י י"ל מה שהן ד' חוטין בכל
 כנף וכפולין לשמונה כי כן בכל חיה הם ד' בחי' רק שהם כפולין היינו
 ארבעה פנים וארבעה כנפים כו' עכ"פ מבואר הדברים אשר ד' הכנפות של
 הטלית הם ד' חיות המרכבה פני אר"י פני שור כו' ומשמע מדברי הבחי'
 שהכסות עצמו בעל ד' כנפות הוא החיה האחת שממנה נמשכים הד' חיות.
 והוא בחי' מל' דאצ"י עצמה וכ"מ בספר עה"ק ח"ד פ"ט ע"פ היא מתהלכת
 בין החיות זו היא החיה הידועה כי דוד המלך הוא בכלל האבות כו' עכ"ל.
 וכ"מ בתולעת יעקב גבי ציצית וז"ל ועליה הזכיר שם וריח שלמתוך כריח
 הלבטון וידוע שאין השלמה דבר זולתה וכמו שדרשו בב"ר פכ"א כהד"ן קמצא
 דלבושי' מיני' ובי' עכ"ל וכן פי' בחז"א ויחי דרמ"א א' ובמק"מ שם דמחז"ג
 ונ"ה ד"מ נמשך ד' חיות הנ"ל וכל חיה כוללת ג' שבטים כמו ד' דגלים
 כו' ע"ש אמנם מ"ש הבחי' דגם ד' חוטי הציצית הם הפנים והכנפים של כל
 חיה זה צריך ביאור שהרי ל"ב חוטי הציצית הם ל"ב נתיבות חכמ' שהם
 למעלה מעלה גם מבחי' מל' עצמה ואצ"ל מארבע חיות ומהפנים הכנפים
 שלהם אלא הענין ע"ד שנתבאר בלק"ת בד"ה האוינו השמים דרוש השלישי
 פ"ג בענין האופנים וחיות הקודש ברעש גדול כו' ואמרים ברוך כבוד הוי'
 ממקומו היינו כי יש ב' בחי' כבוד תתאה הוא מל' ממנה נמשכים
 ד' חיות שהן מ"ש ומשם יפרד שנמשך עלמא דפרודא יש מאין שלמטה הוא
 יש ודבר ומה שלמעלה נק' אין שאינו מושג. אבל כבוד עילאה הוא חכמה
 עילאה זהו איך שלמעלה היש ולמטה הכל כל"ה. והו' שחיות הקודש ממשיכים
 בחי' גילוי כבוד עילאה בכבוד תתאה והוא יחוד העליון כבוד חתן וכבוד
 כלה. וע"ז רומזים ל"ב חוטי הציצית המשכת כבוד עילאה ל"ב נ"ח והו'
 ומעין מבית ה' יצא והשקה כו' שלא יהי' בחי' ומשם יפרד כמ"ש בלק"ת
 בשה"ש בד"ה ששים המה מלכות דרוש הראשון פ"א. והו"ע הציצית שארו"ל
 ציצית לשון יוצא בחי' ומעין כו' יצא כו'. ובכל הנ"ל א"ש דעיקר המצוה
 הן הציצית ויש בהן קדושה יותר מבהטלית ובלק"ת סד"ה ויקח קרח פי'
 בזה טעם אבל לפמש"כ א"ש בפשיטות יותר כי הטלית הוא כבוד תתאה.
 אבל ל"ב חוטי הציצית הם המשכות כבוד עילאה שזו למעלה מעלה מבחי'
 כבוד תתאה שמשם נמשך יש מאין כו' בבחי' ומשם יפרד הוי' לארבעה
 ראשים והו' וכנפיהם פרודות שהם שרש להיות יש ודבר נפרד. אבל כבוד
 עילאה הוא המשכת הביטול דחכמה עילאה כח מה שלמעלה היש וכל מה
 שלמטה הכל אין וכלא חשיב. ע"כ עיקר הקדושה והמצוה הוא בחוטי הציצית

ולא בהבגד הדי' כנפות שלו כו', אך עכ"ז המשכה זו הו' ע"י רעש גדול של חיות הקודש היינו ע"י ששרשם ממה שנתברר מעולם התו' כמש"ש בד"ה האוינו השמים הנ"ל פ"ב, ולכן נקראו בשם גדילים, גדילים תעשה לך כו', ע"ד מארז"ל בפ"ד דמגילה ד' כ"ח ע"א ע"פ ואת כל בית גדול שמגדלין בו תפלה, וכך ד' חיות הנ"ל שמתנשאים ברעש גדול בחילא יתיר ועי"ז ממשיכים גילוי אוא"ס מבחי' גדול הו' כו' ולגדולתו אין חקר. וכענין יהא שמי' הגדול מבורך כו' ושיהי' הגילוי למטה כמו למעלה ע"ד את שני המאורות הגדולים שיהי' אור הלבנה בחי' מל' כאור החמה כו' והו' לעושה אורים גדולים כו'. עי"ל גדילים כי אימתי גדול הו' כשהוא בעיר אלקינו המשכה זו שיומשך בעיר כו' זהו עבודת ד' חיות המרכבה ע"כ נק' הם גדילים, וגם י"ל שנקראו גדילים כי פי' רעש גדול י"ל שנמשך מבחי' גדול הו' ומהולל מאד בעיר אלקינו וארז"ל אימתי גדול כשהוא בעיר כו' כמש"ש במ"א פ' וארא בד"ה וידבר אלקים כו' והאופני' וחיות השגתם מבחי' זו, והו' רעש גדול וע"כ נקראו גדול ובוהר ויקרא ד"ה ע"א בפ' אימתי גדל כשהוא בעיר כו' משמע עי"ז נעשה גדול והיינו שעיי"ז נמשכים בו מוחין דגדלות וכענין בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו דוקא שאו מאיר בו עתיק הנק' אדם הגדול, ואדמו"ר ג"ע בד"ה וידבר וארא פי' כי גדולה היא השפלה אצלו ואימתי שייך לקרותו גדול כשנמשך בעיר כו' ועמ"ש בד"ה והנצח זו ירושלים בענין שני הפי' ע"פ לך ה' הגדולה ועמ"ש בביאור ע"פ קול דודי שבשש"ש בענין ובמורא גדול זו גילוי שכינה ובחי' זו ממשיכים חיות המרכבה ע"י היראה הגדולה שהם זעים מחיל כסא זהו גוון התכלת וע"י האהבה שוהו גוון לבן ע"כ נקראו גדילים והיינו שממשיכים מבחי' ה' אלקי גדלת מאד כו' להיות עוטה אור כשלמה כו' ושיהי' נמשך בעיר כו' וע' מענין ד' חיות בהרמ"ז פ' עקב דרע"א סע"ב.

קיצור מההג"ה. בבחי' פי' ד' כנפות ד' חיות ושרשם חיה א' מל' היא השמלה כהדין קמצא. ובכל חיה ד' פנים ה' כנפים זהו ד' חוטי' שכופלין לשמונה. ועמ"ש סד"ה למנצח על השמינית. אך העיקר נראה כי ע"י חיות הקודש ברעש גדול ממשיכים ברוך כבוד ה' כבוד עילאה ע"ד הראיני נא את כבודך ולכן עיקר הקדושה בהציצית כי וכנפיהם פרודות וע"י הציצית ומעיין יצא ורעש גדול זהו"ע גדילים ועי"ז ממשיכים ה' אלקי גדלת מאד להיות מאיר מבחי' גדולה זו בעיר אלקינו והו' ע"ד דבר גדול מעשה מרכבה ומבואר לעיל דפי' גדול היינו א"א שנק' אדם הגדול ולכאורה המרכבה היא בכריאה ומה שיכות הם לבחי' א"א אלא שוהו ע"ד החיות נושאות את הכסא ועי"ז מגביהות בחי' אדם שעל הכסא שהוא ז"א להעלותו לבחי' א"א כמש"ש בת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמור בדבור א' נאמרו ולהמשיך בחי' ברוך כבוד ה' ממקומו, וע"כ נק' דבר גדול דבר היינו מל' ודבר גדול מל' דא"ס בחי' יהא שמי' הגדול מבורך ועי"ז והי' אור הלבנה כאור החמה בחי' המאור הגדול ועמ"ש ע"פ ואולם חי אני וימלא כבוד עכ"ה).

(ב) (הג"ה וכן עד"ז פי' בר"ח שער הקדושה דקמ"ב ע"א בד"ה ובסוד החוטינ שהם ל"ב ויאמר שהם ל"ב נ"ח ויוצאים ע"י צדיק והיינו מ"ש בישעי' כ"ד י"ו מכנף הארץ זמירות כו' צבי לצדיק ואינו חולק על המאמרים הקודמים שהעתקנו מהרשב"י המורים שהם בחיות שהל"ב נתיבות יוצאים מלמעלה ע"י צדיק ומתפשטים בחיות שמונה לכל צד עכ"ל. היינו כי צדיק הוא יסוד והנה בינה עד הוד אתפשטת ולכן יוסף שהוא יסוד נק' יתום מאמו, וז"ש בירידת יוסף למצרים שהוא בחי' גלות נאמר בו ויהי יוסף יפ"ת ויפ"מ ר"ת יתום כי הוא יתום מאמו מטעם הנ"ל, היינו לפי שבחי' התוד הוא עדין מעצמות המדות שבאצ"י אבל יסוד הוא מה שמשפיע בכי"ע ובהשפעה שבבי"ע א"א שיאיר אור הבינה שהוא ההשגה באלקות שזה אין בכח הגבורא להשיג וז"ש ונבונים לא אשתכח אפי' בדורו של משה רק בבני יששכר נאמר ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים וצ"ל שהן היו מבחי' אצ"י, אכן יסוד אבא מאיר ביסוד ז"א ג"כ כלי החכמה לפי שהיא בחי' שלמעלה מהשכל והשגה זה יוכל להאיר גם בבי"ע שכ"א מישראל יש בו הביטול למס"נ באחד על קד"ה, וזהו מה שמו ומה שם בנו וארז"ל מה שם בנו בני בכורי ישראל היינו כי בחי' כח מה דחכ' נמשך ומאיר בכ"א מישראל ועמ"ש מזה ע"פ ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך, גם כמשל כח הראי' שנמשך גם בעשי' הגשמי' משא"כ כח השמיעה ועמ"ש מזה בבה"ז ר"פ תצא בענין והדל לא ימעיט ובסידור ע"פ יתום ואלמנה יעודד ולכן הציצית שהם ל"ב נ"ח הם נמשכים ע"י יסוד גם בבי"ע כו' ועמש"ל ההפרש בין ונהר יוצא כו' ומשם יפרד כו' ובין ומעיין כו' יצא כו', ובפרדס שער הנתיבות פ"א כ' שהם מקורות הבאים מהחכמה אל הבינה כי שם אשר הנתיבות כמבואר בתיקונים במקומות רבים עכ"ל וז"ש וריח שלמותיך שהוא לבוש דמלי' כריח הלבנון היינו ל"ב נ"ח המאירים בנש"ב והיינו ע"י חוטי הציצית ועמ"ש בד"ה ושמתי כדכד פ"ה בענין וכל גבולך לאבני הפץ שע"י ל"ב נ"ח יומשך תאהבה שתהי' בבחי' חפץ שהוא פנימית הרצון ועין מענין נתיבות לקמן אות ד'. והנה כ"ז כשנפרש שהלבוש הוא מלי' דאצילות הציצית הם ל"ב נתיבות ח"ע שנמצא הציצית גבוהות מהלבוש וגם אם נפרש הטלית הוא בחי' לבושיה כחלג חיזור שהוא החשמ"ל העליון שלמעלה מאצ"י כמ"ש בלק"ת בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר, ולפי"ז הציצית הם בחי' ושער רישי' כעמר נקא, א"כ גם לפי"ז הציצית גבוהות מהטלית כי הרי שער ראשו הוא מבחי' עצמות האדם עד"מ משא"כ בחי' לבושיה כו' ועמ"ש ע"פ הנותן שלג כצמר ששרש שער רישי' כעמר נקא הוא מחסד דע"י שמלוּבש בגלגלתא ולמעלה מבחי' תלג ששרשו מגבורה דעתיק אלא שעו"נ הנותן שלג כצמר כו' ע"ש.

קיצור. מ"ש בר"ח של"ב חוטינ הם ל"ב נתיבות חכמה ויוצאים ע"י צדיק ומתפשטים בד' חיות וענין שיכות ל"ב נתיבות לצדיק וענין לבושי' כחלג ושער רישי' כעמר נקא, עכ"ה).

(ג) והנה הד' חוטינ היו צ"ל שזורים היינו לפי שכל א' כלול מחבירו (תג"ה) הנה כל נתיב מל"ב נתיבות הם כלולים זמ"ז ובכדי ס"פ שלח וכל

נתיב מתחלק לשנים טוב ורע כנגד מ"ע ומל"ת, ע"כ י"ל דלהכי די אם כל חוט שזור משני חוטין) ולכך גם בכל כנף היו ד' חוטין (ר"ל כי גם כל חיה כלולה מד' חיות כו' וגם ע"ז רומזים החוטין ושזירתם כו') ואמנם חוט התכלת בו היה עיקר הכריכה על ג' חוטין הלבן (הג"ה זהו לדעת הרמב"ם פ"א מה' ציצית דין ז' אבל הראב"ד חולק וס"ל להפך דרוב הכריכות היו מלבן עכ"ה) כי פני אדם שבמרכבה שעליו רומז חוט התכלת שרשו הוא האדם שעל הכסא שהוא בחי' מלכות דאצי' הרוכב על הכסא דבריאה כו' ויש מרכבה עילאה יותר והיא מרכבה דאדם קדמאה הנק' אדה"ר שהוא אבא שרש כל האצי' הרוכב על הכסא דבינה עילאה אם הבנים כו' ומרכבה היא בחי' חגית דז"א פני ארי' הוא חסד דז"א ופני שור הוא גבורה דז"א כו', ולהיות כי אבא יסד ברתא דוקא כי נעוץ סופן בתחלתן כו' ע"כ באדם תתאה שהוא מל' דאצי' מאיר הארת אדם קדמאה אבא דוקא, ולכך ע"י המצות התכלת שדומה לים כו' יזכרו על כל המצות כו' ושקולה כנגד כל המצות כו', ולכך התכלת מלמעלה על ג' החוטין כו' מאחר ששרשה בחי' אדם עילאה אבא שורש התורה דמחכ' נפקת וזשארז"ל ברבות נשא פי"ד חלק ליראיו תכלת שהוא מעין כבודו, והיינו כי כבודו הוא ל"ב ג"ח, והתכלת שרשו מח"ע אבא, וביאור הדברים מבואר למעלה שזהו שאמרו אם אין חכמה אין יראה כו' דיראה חיצונית הוא בחי' מלכות דאצילות שום תשים עליך מלך כו' דהיינו רק לקשר מחשבה דיבור ומעשה במחדומ"ע כו' שהוא רק בחי' חיצונית השתחזואה בפו"מ כו', (ועמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית בלק"ת שם פ"ב גבי אך הנה יש ב' בחי' השתחזואה כו' ומוה יובן דיראה חיצונית המבואר כאן אינה יראת עונשו, וכדפי' בסש"ב ר"פ מ"ג ע"ש) אבל יראה עילאה היא חכמה דבחי' אבא שהוא ביטול במציאות כח מה כו' ונעוץ סובת"ח שאם אין יראה אין חכ' כו' ועד"ז יובן למעלה דבחי' אדם תתאה הוא בחי' מל' דאצילות אינה אלא התפשטות מדות המל' להיות ראש לשועלים כו' אבל שרשה ויסודה בבחי' אבא דוקא הנק' אדם קדמאה ואדה"ר כי ראשית הגילוי מאוד המאציל הוא בחכמה ואחרון בהשתל' הוא המלכות סופא דכל דרגין כו' ונעוץ סופן כו', (הג"ה ובזה יובן מארז"ל דהתו' נקרא תרעא לדרתא לגבי יראה ובפי" דיומא דע"ב ב' פירש"י שהתו' אינה אלא שער ליכנס בה ליראת שמים, לכך צריך שתקדום לו יראת שמים עכ"ל, וקשה דהא יראה שקדם לתורה נק' מפתחות החיצוני' בגמ' פ"ב דשבת דל"א לגבי התורה שנקראת אצלה מפתחות הפנימיות, וא"כ איך פירש"י לכך צריך שתקדום כו' דמשמע שתקדום לו היראה שהתורה היא שער אצלה כו', אלא הענין דיראה חיצונית הוא נק' מפתחות חיצוניות לגבי התורה כי יראה חיצונית שרשה ממל' והתורה הוא ז"א וגם שרשה מחכמה אמנם יראה הפנימי' הוא למעלה מהתורה והיינו ע"ד שנתבאר שהתורה יש בה בחי' חיצוני' ופנימית שהתורה הנגלות לנו נק' נובלות חכמה והוא בבחי' מדה אבל פנימי' התורה הוא פנימי' חכמה שהוא בחי' א"ס, היראה עילאה היא נמשכת מפנימי' חכמה ובפרט כמ"ש בלק"ת בד"ה בשעה שהקדימו פ"ג שענין יראה עילאה זו זהו יראו את ה' שיהי' בבחי' את הטפל ע"י הגילוי

כמו שלמעלה היש האמיתי וכולא קמי' כל"ח כו' ע"ש וכן פי' הרמ"ז פ' וישב ובפ' קדושים ד"פ דיראה עילאה נמשכת מגבורה דעתיק שבמו"ס שהוא דאי פנימית החכמה היינו פנימי' התורה ממש ולכן א"ש שהתורה שבלקחה מחיצוניות ח"ע אינה אלא שער ליכנס בה ליראת שמים שהיא פנימי' חכ' ופנימי' התורה ולכן צריך שתקדום היראה לעסק התורה. ואף שיראה הקודמת לתורה בהכרח שהוא רק יראה החיצוניות אך מ"מ כיון שנעוץ תחב"ס, וכמשל ג' אוירים שבין הארץ לרקיע שאויר הג' הסמוך לארץ חם הרבה יותר מאויר האמצעי כו', ע"כ יראה החיצוני' ג"כ שרשה מיראה הפנימי' כי עכ"פ היא בחי' יראה ועמ"ש מזה בבה"ז פ' אמור על המאמר ד"ק ע"פ וגם אמנה אחותי בת אבי היא כו' ע"ש. ח"ש רש"י לכך צריך שתקדים לו יראת שמים. ועמ"ש בד"ה גן נעול בענין בינה יתירה ניתנה באשה דקאי על יראה כמ"ש אשה יראת ה' היא תתהלל, ומכ"ז יובן בתוס' ביאור מש"ל איך ע"י חוטי הציצית ממשיך להיות עוטה אור כשלמה שיומשך ויתחבר פנימיות התורה בחיצוניות התורה והיינו כי ע"י התורה היראה המרומז בתכלת הרי עם היותו יר"ת מעוררים בחי' שלמעלה מהתורה מה שהתורה נק' רק תרעא לדרתא לבחי' זו. וזהו מ"ש בציצית לדורותם. יש לפרשו ג"כ לשון דירה כמ"ש בזהר סוף ח"ג סי' ד' היינו מה שהתורה הנגלית נק' רק תרעא לדרתא, נמצא הדירה הוא יראה הפנימי' ופנימי' התורה הנה בחי' זו יומשך שיהי' מתגלה אצלם ממש, וזהו לדורותם בחי' דרתא. מה שהתורה נק' תרעא לדרתא זו כו' והו"ע מה שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים כו', וזהו טלית שכולה תכלת תושבע"פ למה צריך לציצית הלא ד"ס כולם סייגים לדחות הרע כמו היראה ובאמת אדרבא חבל דל"ל דרתא כו' וא"כ אדרבה תורתו נעשה לו כו' כמ"ש ביומא עב"ב ע"פ ושמתם וזהו בל"ב נתיבות כו' ואח"כ בשלשה ספרים סופר וספר כו' ויראה זו דוקא ע"י חוט ד' חיות חיה גימ' חוט כו' וכן חוט של חסד לבן.

קיצור. ענין חוטים שזורים. הכריכה להרמב"ם בחוטי התכלת. פני אדם שרשו מאדם עילאה ובהג"ה וזהו לדורתם כי התורה נק' תרעא לדרתא ליר"ע עכ"ה).

ד) והנה אעפ"י שהתכלת נק' אשא אוכמא בזהר ע"ש שמכלה ומבער כו' חג"ת הוא אש הלבן שלמעלה הימנו כו' היינו לפי שהמל' ירדה בסתר המדיניות להיות ראש לשועלים כ"י ויש שם תערובות טו"ר כו' וע"י המל' נתבררו כידוע דבהמה רבה הוא שם ב"ן דמלכות רביעא על אלף טורין וכל הר' יש בו אלף צמחים של בחי' המלאכים כמ"ש אלף אלפים ישמשוני' כו', והיא אכלית לזן בגמיעא חדא כלומר שנכללין ברוח פיו ית' ומתבררין בזה כו', (הג"ה ועמ"ש ע"פ יצרנהו כאישון עינו שהראיה נמשך דוקא מהשחור שבעין, ועד"ז נאמר בפתיל תכלת הוי' לכם לציצית. ציצית לשון ראייה כמו מציץ מן החרכים שע"י הבירור דנהורא אוכמא נמשך הראיה להיות עין בעין יראו כו' עכ"ה) אבל בעולם האצ"י דלא יגור שם רע כי

אין רע יורד מלמעלה כו' אין שם כלל ענין הבירורים דעה"ד טו"ר עד שתקרא בשם תכלת אשא תכלה ואשא אוכמא לבער ולכלות כו', אלא ענין המצות שם הוא רק להוסיף ולהרבות האורות בכלים בריבוי ותוס' מוחין חדשים מאו"א כו' (הג"ה ועמ"ש בסידור ע"פ הללויה שירו לה' שיר חדש עכ"ה) ולזה מרמזים הג' חוטים שהם לבנים הכוללים כל המצות וכמו שאמר את כל מצותי כו' הדינו רק להמשיך או"א"ס בנאצלים בתוס' גילוי אור בלבד כו' והוא שורש ענין הג' גוונים של יופי העליון מלמעלה למטה באמרו הנך יפה פעם שנית כמ"ש למעלה והיינו ג"כ ענין יאר ה' פניו היינו פנים העליונים דא"א שמאירים בפנים דז"א (וע' בזח"ג ויקרא ט"ו ע"פ ישר יחזו פנימו ובפי' הרמ"ז שם) להוסיף האור כו' וזהו אליך שהוא ז"א שנק' בן לאו"א כמ"ש מה שמו ומה שם בנו כו' בנו הוא ז"א דכתיב בני בכורי ישראל ואשר בו אתפאר מהארת פנים דא"א והאב הוא אבא בבחי' אדם קדמאה הנ"ל, וזהו שורש ענין עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה פי' שמים הוא בחי' ז"א שכולל מאש ומים בחי' מוחין דאבא שבו בחי' מים הוא בחי' מוחין דאימא בחי' אש דגבורות כו', וכל בנין ז"א באורות פנימים ומקיפים לנטותו כיריעה כו' היינו אחרי אשר עוטה האור כשלמה פי' כידוע שיש בחי' פרסא המפסיק בין האציל לנאצלים ועליו נאמר ישת חשך סתרו כו' ואם לא הפרסא לא היה מתמצצם או"א"ס כ"כ בנאצלים אך דרך הפרסא שבוקע האור ונעשה אור של תולדה בלבד אז יוכלו הנאצלים לקבל השפע כו' וזהו עוטה בלבושים העלמות דשלמה כו' ואח"כ נוטה שמים כו' ועד"ז יש פרסא בין האצילות לבריאה ג"כ מזה הטעם לפי שאין ערוך כלל בין האצ"י עם הבריאה בע"ג כו' עד שאין התהוותם אלא מבחי' אור של תולדה כו' כידוע וזהו"ע הטלית עם הד' כנפות שהוא בחי' לבוש העולם האורות דאו"א במלכות ואין מאיר רק דרך החוטין בלבד בל"ב דנוקבא שעומדת בחוזה דז"א כידוע וד"ל, (הג"ה והנה ב' בחי' פרסא הנ"ל י"ל זהו ב' בחי' טלית טלית גדול וט"ק, דכבר מבואר דא"א נק' גדול, וז"א נק' קטן לגבי א"א וכמש"ל בענין דבר גדול מעשה מרכבה, וע"כ הפרסא שבין א"ס לאצ"י נק' טלית גדול הוא לבוש לבחי' א"א, כמ"ש זעתי יתיב לבושה כתלג חיוור ולפי"ד הפרד"ס הכתר עצמו נק' פרסא, וזהו"ע טלית גדול, והציצית שבו הן המשכות מבזוי' שער רישי' כעמר נקא, הגם שהם ל"ב חוטין המורים על ל"ב ג"ח החכ' הוא למטה מבחי' א"א, אך הרי פנימי' חכ' הוא פנימית עתיק יומין א"כ י"ל ל"ב חוטין שבטלית גדול הנ"ל הן המשכות פנימי' הל"ב ג"ח, ויש לבאר מעלת הנתיבות עפמ"ש באו"ת מהמגיד נ"ע בלקוטי תילים ע"פ דרכך ה' הודיעני ואורחותיך למדני, ח"ל פי' כי יש דרך ונתיב, כי דרך הוא כבושה שכל העולם הולכים בה, והוא דרך הטבע והעמדה של עולם ונתיב הוא שאין הולכים בה כל אדם רק לפעמים שהוא אינו דרך הטבע שאינו מגולה לכל ובימוה"מ יתגלה הנתיב ע"ד שנאמר עוד ישבו זקנים כו' בישישים חכמה כו' שיתגלה נתיב החכמ' עכ"ל וביאור דבריו י"ל כי דרך הטבע והעמדה של עולם שרשו מיחד תדירי דחו"ב הנמשך להחיות העולמות, ולכן הוא דרך שכל העולם הולכים בה, כי המשכת חיות זה נמשך

ומתפשט לכל העולמות ואפי' בקליפות נמשך חיות תדיר להחיותם והיינו מ"ש בזהר פ' ויקהל דרטי' ע"א ע"פ אורח צדיקים מה בין אורח לדרך. דרך כמד"א כדורך בגת דכתשין ביה רגלין כל מאן דבעי כו' דרך רוא דא הנותן בים דרך, בגין דדרך ביה סט"א דלא אצטריך, ובמק"מ ע"ד דרך נחיש כו' והיינו לפי שמהשפעות חיות העולמות נמשך לכל הברואים יניקה וחיות ולכן נק' זו דרך ע"ד דרך הרבים, אבל הנתיב הוא אינו דרך הטבע ר"ל ההמשכה שלמעלה מעלה מחיות העולמות כ"א תוס' אור חדש שהו"ע יחוד הפנימי דחוי"ב שהחכמה מקבל מא"א וא"א מעתיק כו' עד המאציל העליון ומאור זה נמשך נסים גפלאים היוצאים מהטבע ואינו דרך הטבע, וע"כ אין העלכים בה כל אדם כ"א הוא שביל היחיד שבחי' זו יוכל להמשיך היחיד בדורו שיש לו בחי' יחידה שהיא נמשכה מא"א הוא בחי' בכל מאדך בלי גבול, וע' בזהר חלק ב' משפטים דצ"ד סע"ב וזה יתיר כו' דאיהו אדם באורח אצילות דלעילא כו' האי איהו שולטנותיה בכל רקיעין כו' עכ"ל גם י"ל שביל היחיד שבו מאיר יחידו של עולם כו'. ומכ"ז יובן מעלת ל"ב נתיבות שהם נק' נתיבות ושבילין שבהם נמשך האור של יחוד פנימי דחוי"ב שלמעלה ממדריגות חיות התדירי הנק' טבע כו'. והו' שארז"ל אבוך במאי הוה זהיר טפי בציצית, כדי להמשיך בחי' גילוי מיחוד פנימי הנ"ל כו' ובזו"א פ' מקץ דקצ"ז ע"ב ע"פ דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום נראה כי הדרכים הם ג"כ בחי' גבוה ועכ"ז הנתיבות הם עליונים יותר כו' ע"ש, והיינו ע"ד הפרש בין מוחין דאימא ומוחין דאבא שנת' בלק"ת גבי פסח בדי"ה מצה זו כו' ע"ש וע' בבחי' פ' ויקהל דף קכ"ז ע"ב ע"פ חכמות ל"ב נתיבות החכמה הם ל"ב כו' ומפני שהחכמה נעלמת מן ההשגה לכך הזכיר בה ל' נתיבות כי לשון דרך הוא רחב אבל נתיב הוא צר עד מאד, ומה אמר הנביא ירמיה ס"ו ו' י"ו עמדו על דרכים וראו ושאלו לנתיבות עולם כו', אבל בנתיב שהוא צר כו' והנה מרוב העלמת החכ' א"א להשיג שרשה כ"א ע"י הנתיבות כדמיון חוטי השלהבת שהם נתיבות לגחלים עכ"ל, היינו כענין שלהבת כשהוא קשורה בגחלת, ועמ"ש מענין פי' צר בענין מן המיצר קראתי ע"פ הנותן שלג כצמר כו' צמר אותיות מצר ובפע"ח בסוגת השופר בענין מן המיצר והיינו בחי' דלית מח' תפיסא ביה, גם כמו המעיין הוא צר הנהר נק' רחובת הנהר כו' כי לפי שהמעיין נמשך מהמקור א"א שיומשך רק ע"י צמצום הו"ע מיצר והו"ע היו"ד דשם הוי' כו', ומכ"ז מובן ענין טלית גדול הציצית ל"ב נתיבות ח"ע, וט"ק היינו החשמ"ל המלביש לוי"א שנק' זעיר וג"כ הציצית הם ל"ב נתיבות חכמה הנמשכים מח"ע לח"ת כו'.

קיצור. ענין תכלת ולבן, וענין טלית גדול חשמ"ל שלמעלה מאצילות וט"ק המלביש לוי"א, וענין ל"ב נתיבות, דרכין ואורחותיך, נתיב צר מן המיצר מעיין לגבי רחובת הנהר עכ"ה).

ה) וזוהו שורש ענין ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת כו', וראיתם אותו חכרתם את כל מצות הוי' כי המל' כלול מכל האורות שבעולם הנאצלים (עמ"ש בביאור ע"פ דני ושמחי בת ציון בפני ציון ע"ש) ולכך נקראו מצות הוי' או מצות המלך

כי ידוע דז"א נק' הוי' לפי שמהזה את הכל באצ"י עצמו מאורות לכלים
 כו' ואמנם בזכירה השני' אמר את כל מצותי שהו"ע הנ"ל בהמשכת או"ס
 עצמו בנאצלים בנר"נ דאו"א וז"א כו' כי הנה ידוע דנר"נ יש להם כלים
 אבל חיה יחידה אין להם כלים כלל ע"ד שאנו רואים משכן השכל במוח
 והמדות בלב כו'. אבל מדות הרצון והתענוג אין לו מקום וכלי מיוחד
 בגוף כו'. וע"כ יש בחי' קטנות וגדלות בנר"נ מצד מיעוט או ריבוי האור
 כו' מפני שכבר משכנם המה בכלי הגוף משא"כ בחי' חיה יחידה לא יגרעו
 ולא יתוספו לעולם מצד ריבוי או מיעוט הכלים כלל מאחר שאין משכנם
 כלל בכלי הגוף כו'. וא"כ יובן עדי"ו למעלה מעלה בהיות דבחי' ע"י וא"א
 הוא בבחי' חיה יחידה (וכמ"ש הרמ"ז ס"פ בא שמרע"ה זכה לחיה הוא
 מפנימית אריך שהוא חיצוניות עתיק המושפע לאבא במקומו, אבל המשיח
 יתעלה למעלה לפנימי' עתיק ויוכה ליחידה עכ"ל נמצא מובן מדבריו דחיה
 יחידה נמשכים מא"א וע"י כמש"כ) שאין שם כלים (וע' בהרמ"ז פנחס דר"ך
 מענין חיה יחידה) וכדי להמשיך להם תוס' אור בבחי' גדלות המוחין גם
 באבא שמשכנם במוח כו' צריך לעורר בחי' הארת פנים דא"א וע"י שימשכו
 מהארת או"ס עצמו מבחי' יחידה כו' להיות תוס' האורות בנאצלים וע"י
 דרך זה והיינו הנק' מצותי כלומר התחברות בעצמות או"ס בנאצלים כו'
 ולא נק' מצות הוי' מאחר שהוא מבחי' העלם העצמות שלמעלה מבחי' כלים
 עדין כנ"ל, ושם הוי' הוא בבחי' אור המלוכש בכלי כידוע שאינו אלא בז"א
 ואו"א שהן בבחי' נר"נ בדרך כללות ההשתלשלות כו'. ובהו יובן פי' אני
 הוי' אלקיכם כו' דיש להבין לכאורה מהו שאומר אני במשמעות ענין שהוא
 הידוע מי הוא כאדם שאומר לחבירו אני צויתי בכך, הרי באמת לית מח'
 תב"כ, אך הענין הוא דכך הוא אומר אני מי שאני דלא אשתמדע כלל באב"ע
 כו' והוא בחי' אין דכתי' עליון שנאמר אני ראשון ואני אחרון פי' בהשוואה
 אחת לפני האצילות כו' ולאחר האצילות כו' הנה אני הוי' המאיר באצ"י
 בכלים דכולא חד ממש, והיינו ע"י מעשה המצות במה שעשיתם את כל
 מצותי כו' והוא ענין הנ"ל בהמשכות ריבוי האור בנאצלים כי רמ"ח פקודין
 רמ"ח אברים כו' ור"ל שע"י המצות נמשך תוס' אור מא"ס ב"ה באצילות.
 ועתה יובן סדר הפסוקים וראיתם אותו את תכלת המברר בירורים במצות
 המלך שום תשים עליך מלך בבחי' יראה תתאה וזכרתם את כל מצות הוי'
 דתורה שהיא בז"א מימינו אש דת למו כאש שחורה ע"ג אש לבנה כדוגמת
 התכלת ע"ג הלבן כו'. ואח"כ מפני שנעוץ סוב"ת תזכרו זכירה שניה לעשות
 את כל מצותי מהארת או"ס בעצמו בנאצלים כנ"ל שאינו אלא ע"י שמחה
 וטוב לב דוקא כי אחרי אשר ביער וכלה את הרע דאתם זונים ע"י התכלת
 כמ"ש ולא תתורו כו' מפני עוצם הביטול דאת זלעו"ז כו' ולפי גדל הביטול
 כן נדחה הזנות כו' או יגיע לעבוד בשמחה ותענוג דהיינו להוסיף להרבות
 האור בבחי' אצ"י עצמו שאין שם בירור עדה"ד טו"ר כנ"ל הם ענין ג'
 הזוטין הלבנים דהוא בחי' חג"ת פני אריה פני שור פני נשר כו' וידוע
 דהמרכבה דפני אריה כו' הוא עד רום המעלות שהרי גם בא"א אדמה לעליון
 לאדם העליון הרוכב כו' וע' בהרמ"ז תרומה קס"ה ע"פ לרוכב בערבות
 בי"ה שמו כו' ע"ש, והו בחי' הלבן שבציצית דלבושי' כתלג חיזור כו'.

קיצור. ענין מצות הוי' ומצותי. גר"ג ח"י. ענין אני הוי' והאיתם אותו וזכרתם. אח"כ למען תזכרו.

(הג"ה ועמש"ל אות ד' בענין ט"ק וט"ג ואפ"ל שהן ב' בחי' דמצות ה' ומצותי כי בחי' מצות הוי' זהו עוטה אור כשלמה שהשלמה הוא מל' דאצי' ומצותי זהו ענין אור כשלמה בחי' מל' דא"ס כו' וכמ"כ הדי' כנפות כשהשלמה מל' דאצי' הד"כ הם ד' חיות דמרכבה דבריאה וכשהשלמה הוא מל' דא"ס הד"כ הם ד' חיות דאצי' או"א חו"ג וכשהשלמה הוא בינה הד"כ הם ד' חיות חגת"מ דאצי' ומהרמ"א בתלים ע"פ עוטה אור כשלמה פירש שהשלמה הוא כסה"כ שהוא שלמה לאור האצי' יעו"ש וכסה"כ הוא חב"ד דבריאה ושם שרש התלמוד כמ"ש בסש"ב פנ"ב, ובסידור בדרוש שאחר עלינו לשבח בדי"ה ביאור למ"ש בסש"ב פנ"ב וא"כ א"ש שהד"כ הם ד' חיות הנושאות את כסה"כ זהו נעשה אדם בצלמינו כדמותנו כמו שלמעלה לבוש הד"כ שהוא כסה"כ וד' חיות כמ"כ באדם הלבוש הדי' ציצית, והוי' מ"ש במדר פ' קרח שטען קרח טלית שכולו תכלת כו' בית מלא ספרים כו' כי עיקר האצי' הוא בשביל שיהי' בי"ע בת"א בדי"ה כי אברהם לא ידענו וע"כ עיקר המכוון מהשלמה והלבוש זהו הדי' ציצית שהן ד' חיות המרכבה מקור דבי"ע וכן בית מלא ספרים היינו ע"ס דאצי' והמכוון מהם הוא המוחה שהוא ג"כ על פתח הכניסה היציאה היינו התחברות בי"ע ואצי' כו', וענין מזו זה ע"ד עם זו יצרתי לי כו' זה אלי כו').

ו) ושרש ענין זה התורה בפנימיות וחיצוניות כו' היינו כמ"ש בע"ח דפנימי' אבא הוא פנימי' ע"י כו' והיינו הנסתרות לה' אלקינו שארוכה מארץ מדה בחי' א"ס ממש מפני דפנימי' יסוד אבא יש בו מבחי' פנימית עתיק שבו הארת עצמות הא"ס מסתיים, והוא למעלה מבחי' כלים כלל כנ"ל התורה כבר ניתנה לשיעורים וגבולים כמ"ש מימינו אש דת למו כי כמו הציצית בד' חוטי' דוקא ולא יותר ושיהי' שזורים ויקשרו ויכפלו אותם בבחי' התאחדות וההתכלות דוקא כו' וע"כ התורה נק' נובלות הש"מ כי בחי' חיצוניות דיסוד אבא כבר הוא במדידות השפע כו' משא"כ בחי' הפנימית דיסוד אבא עדין לא נמדד לשיעורין וגבולים כלל מפני הארת אוא"ס כו', וזהו הנסתרות שהוא פנימי' התורה שהוא בבחי' פנימי' יסוד אבא לה' אלקינו, שבעצמות אוא"ס שלמעלה מגדר כלים כו', אבל הנגלות הוא שפע חיצוניות דיסוד כו' והי' לנו ולבנינו הגה' בחי' זו"ג בהמשכת אורות בכלים מכלים שונים כו' היינו הטעם שפע ג' העולמות דבי"ע הוא רק מחיצוני' התורה שבאה לשיעורין כו', ושרש ענין ישאהו על אברתו כו' על דייקא כו' לפי שקו האמצעי הוא דת"י עולה עד הכתר, ובכתר מאיר מבחי' הארת אוא"ס ממש משא"כ הקוין חח"ן מימין כו' שאינם עולים עד הכתר כמ"ש בפרדס ולזה ע"י הרחמים שבבחי' ת"ת כידוע מברית מן הקצה לקצה העליון שהוא בחי' כתר ושם הארת א"ס ממש, ולכך כתיב ואביא אתכם אלי דייקא למעלה מעלה בבחי' עצמות אוא"ס כו' דל"ל.

בסידור דפוס ברדיצוב ד"ה ועשו להם ציצית, שטה במצוה אחרת כו'.

א) ועיין במהרמ"א שכתב שאינו מובן שבראיית הציצית יעלה על זכרון האיש מספר הציצית והחוטין והקשרים ועוד כי מלשון הכתוב יראה שעל ידי ראייה הענף שבכנף החוטין יהיה הזכרון עכ"ל, ועיין ברי"ח תחלת שער הקדושה קדם פ"א הביא בשם הזוהר פ' שלח דף קע"ה שהזכירה הזו היא מפני הרצועה וקושי הדין היינו גוון תכלת שהוא כורסיא דדנין בה ד"צ וכ"כ עוד בזוהר דקנ"ב סע"א וע"ב, וזהו ע"ד מ"ש בזוהר פ' שלח דקע"ח ע"ב ע"פ ועבד הלוי הוא, תו הוא דא עתיקא אלמלא דינא לא אשתכח בעלמא, בענין געשה אדם בצלמינו כדמותינו עיין בלק"ת פ' תבא בדי"ה היום הזה פ"ג, ועמ"ש מזה בת"א בדי"ה ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר ובמ"א ע"פ על כן קראו לימים האלה פורים שם פ"י דהבחי' ישראל עלו במחשבה וארז"ל במד"ר ר"פ בראשית, מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר זהו בחי' כמראה אדם וע' באג"ה סי' ז' ד"ה מה טוב חלקינו, וע' עוד מזה בדי"ה משה ידבר ובדי"ה כי תצא כו' וראית בשביה אשת יפ"ת.

ב) שטה לבושי, ובמחשבה א' כו' עיין בדי"ה הקול קול יעקב שבמחשבה א' נבראו כל העולמות וכ"כ בדי"ה ביאר הדברים ע"פ שחורה אני וגאה פ"ג בשם הזוהר ובדי"ה ואולם חי אני פ"י שזהו ענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם תשם נזכר שמחשבה זו היא ענין מה שעלה במחשבה אלא אמלוד זהו ענין ולכבודי בראתיו כבוד הוא בחי' מחשבה זו דאנא אמלוד, ועמ"ש מזה בלק"ת בדי"ה כי כארץ תוציא צמחה פ"ג, ומענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם נתבאר בהביאור ע"פ יונחי בחגוי הסלע בלק"ת בשה"ש והקיצור ממ"ש בפנים בסעיף זה יבאר שצ"ל ענין ב' זכירות וזכרתם למען תזכרו, וענין מצות ד' ומצותי, איך ע"י ראיית הציצית יבוא לזכירת המצות, ויקדים ענין געשה אדם בצלמנו, איך שייך על אדם בצלמינו ויאמר כי מקוד כל התדוות העולמות הוא רק ממחשבה אחת ועז"נ כי לא מחשבותי מחשבותיכם, ומחשבה זו היא בחי' אנא אמלוד, וע"כ שייך במחשבה זו בחי' אדם, כי אין מלך בלא עם, וגם כי העם צ"ל בערך מה לבחי' המלך ע"כ משפיל עצמו בבחי' כמראה אדם שהם רמ"ח מ"ע רמ"ח איברים דמלכא ושס"ה ל"ת הם שס"ה גידים ואז שייך לקרותו מלך, והמצות הן מצות המלך ועיין בלק"ת סדי"ה אחם נצבים בענין למען הקים אותך לו לעם ובאג"ה סי' ז', ועז"נ געשה אדם בצלמנו דהיינו בבחי' שעלה במחשבה כמראה אדם.

סעיף ב' אך הענין הוא דכתי' עוטה אור כשלמה תלים סי' ק"ד.

ג) עמ"ש מענין עוטה אור כשלמה בלק"ת סדי"ה ביום השמע"צ כנישין, ובהקיצור סע"י ה'. ומ"ש בענין שהמחשבה הוא ג"כ בחי' לבוש דוגמת המסך כן נתבאר עוד בסידור בדי"ה ששת ימים תאכל מצות דרוש השני, גבי הניף ידו על הנהר בהיות ידוע שיש ב' ההי"ן בשם הוי' כו' כי בחי' בינה מעלמת אור החכמה שבתוסה כו' וה"ו כדמיון בחי' הפרסא כו' מבטן מי יצא הקרח כו' ע"ש, ואפ"ל שזהו ענין כי ביי"ה הוי' צור עולמים ה' עילאה זהו המחשבה האחת כו' היא מקבלת מן היוד כנדע, ואפ"ל

כי פי' כשלמה זהו לבוש מל' כמ"ש במד"ר פי' נשא פ"ט קרוב לס"פ דשלמה זהו מלוכה כמ"ש שלמה לך קצין תהיה לנו, וא"כ זהו המחשבה דאנא אמלוך, ואחר שהשלמה הוא מל' הנקרא חכמה תתאה א"כ ואור המלוכה בה זהו חכמה עילאה, וא"כ זהו ענין כבוד עילאה וכבוד תתאה זהו באצ"י וכמ"כ יובן עד"ז למעלה יותר לפמ"ש בהביאור ע"פ האולם חי אני דבחי מחשבה דאנא אמלוך זהו מל' שבעשר ספירות הגנוזות במאצילן, א"כ בחי עוטה אור כשלמה היינו ג"כ בחי חכמה שבע"ס הגנוזות כו' וקרוב לזה פי' מהרמ"א בתלים סי' ק"ד שהשלמה הוא כסה"כ וע"י כסה"כ מאיר האור ובפי' כסא כבוד מרום מראשון יש פי' כסא בינה כבוד חכמה מרום כתר מראשון אין סוף ע' בקונטרס שבסוף ספר הבחי פי' תרומה סעיף ז' ואפ"ל לפי' כסא כבוד זהו השלמה מרום מראשון זהו האור.

ד) ומ"ש והנה כתיב ותורה אור שבחי' עוטה אור זהו ענין ותורה אור, כידוע מאד"ל בבון במדבר דף ר"י סע"א שטה והנה כתי', שטה אחרונה ע"א ומשמע, עמוד ב' שטה הוא יעו"ש, ומ"ש דעל פנימית התורה נאמר ארוכה מארץ מדה והחיצוניות יש לה שיעור כו' עיין באג"ה, בשטה דווקא דף רי"א ע"ב שטה כעמר נקי, הקיצור זהו ענין עוטה אור כשלמה, בדף רי"ט ע"א בשטה ויובן, שטה באצ"י מקדשנו וא"כ כסא כבוד זהו השלמה מרום מראשון זהו האור, והנה כמו אותיות בשטה וכמו, שטה ששת לע"ל כך הוא ענין עוטה אור כשלמה, וזהו ענין, בשטה זהו, שטה דאביי שטה אחרונה ד"ס כו'.

סעיף ג', ופי' לעשות ישראל הם העושים את התורה.

ה) עמ"ש בדיה השמים כסאי בדף רי"ב ע"א, שטה א', שטה התורה, לנו כו' ועיין בזהר בהעלותך, עמוד ב' שטה הוא, גבול היינו שע"י החיצוניות, שטה יאיר כו' וע' מענין, דף רי"ג ע"א שטה באדם כו' והנה לפי' פי' ולכבודי בראתיו כולל ג"כ בחי' עוטה אור כשלמה כי כבודי היינו לבוש דר' יוחנן קרא למאנא מכבודתא וגם אין כבוד אלא תורה היינו ב' הבחי' דעוטה אור כשלמה כנ"ל סק"ג.

קיצור, פי' לעשות את כל בדף רי"ט ע"א בשטה לעשות, שטה שבחן ב"ה וא"כ ולכבודי בראתיו כולל ב' הבחי' דאור ושלמה, כבוד עילאה וכבוד תתאה.

ו) ומ"ש והנה אין כח זה להמשיך ולחבר אור א"ס מבחי' פנימיות התורה אלא לישראל לבדם כו' מפני שישראל עלו במחשבה כו' וישראל גם כן סתים וגליא זהו מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל, המכוון בזה כי עפי"ז יובן ענין בדף רי"ט ע"א בשטה ועתה, שטה כח בנשיי וכן ביאר שטה טליך יעו"ש בהביאור הענין כמ"ש בלק"ת בשה"ש בדף רי"ג ע"א בשטה מפני, שטה אחרונה ושורש בחי' זו כבר נתבאר שהשלמה זהו המחשבה דאנא אמלוך האור זהו שורש חכמה עילאה כנ"ל סק"ג ועוד אפ"ל שהוא ענין הרשימו עמוד ב' שטה שבמרכבה כו' ועיין ברבות בשטה וארי.

שטה ק"א. ובענין תפני נשר עמ"ש בד"ה יחינו מיומים וביום השלישי יקימנו הנה מה שהלבושי ממחדומ"ע נק' בחי' פני אדם שהו גבה מבחי' פני אריה כו' עיין בסש"ב ח"א פ"ה. ועמ"ש בד"ה בדף רי"ד ע"א בשטה ועמ"ש. שטה ועמ"ש סד"ה אדם כו' גם אדם זהו מחדומ"ע כי אלף דאדם זהו בחי' מחשבה לשון אאלפך ד' דבור מ' מעשה.

קיצור. זהו ענין הנך יפה בדף רי"ט ע"ב שטה א' שטה אלו שנתן ר"ת שוד נשר אריה הנו"ן פשוטה זהו בחי' אדם.

סעיף ד. הנה יש מרכבתא עילאה ומרכבתא תתאה.

(ז) נ"ב עמ"ש בת"א בדף רל"א ע"א שטה ב' שטה כו' יעו"ש. ומ"ש בענין מרכבתא עילאה שהיא האה"ר שלמעלה מהכלי וכן בענין יראה עילאה. יובן ע"פ מ"ש בלק"ת בד"ה בהעלותך בשטה כו'. שטה כי ראה ובענין יראה עילאה עמ"ש בלק"ת בשטה דפני, שטה מבחי' כנ"ל ובענין ופני אדם העליון היינו כי בחי' בשטה הג"ה. עמד ב' שטה א' כלול מיר"ד. קיצור שיש בשטה קיצור. שטה וזהו כנפות.

סעיף ה' זהו ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם.

(ח) הנה מ"ש כי הנה ד' גוונים העליונים שמאירים מלמעלה למטה א"א להאיר בכנס"י כ"א בבחי' מקיף דוקא. המכוון בזה הוא לבאר ענין בגדיהם. שהבגד הוא בחי' מקיף כמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית בענין ג' בחי' מזון לבוש בית שהם אר"פ ואור מקיף. ובחי' מקיף למקיף כו'. ועצם הבגד זהו לבוש רק על הלבוש שורה האור מקיף ולכן ד' גוונים העליונים הנמשכים לכנס"י ממרכבתא עילאה דאצילות שא"א להתגלות בכנס"י כ"א בבחי' מקיף הם שורים על תבגדים וזהו ענין ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם. זהו דוגמת ענין המבואר בת"א פ' תציה ע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ושם מבואר דבחי' אהרן כה"ג זהו האתעדל"ע הנמשך אחר אתעדל"ת והוא מבחי' רוב חסד שלמעלה מהשתל' ומשם נמשך להתאדם בחי' אה"ר וכו' ואהרן אותיות נראה וכדמיון ראייה חושיית כו'. אך הנה לבחי' גילוי האהבה צ"ל כלי ולבוש במה שתשרה ותתלבש האהבה שתבא לידי גילוי בפועל ממש כי אין אור בלא כלי ולבוש כו' (הג"ה ואף האור ומקיף אינו שורה כ"א ע"י לבוש כנ"ל עכ"ה) ולבוש זה הוא ענין עסק התורה ועסק המצות וע"ז נאמר ועשית בגדי קדש לאהרן כו' יעו"ש באריכות וכן נתבאר עוד בלק"ת סד"ה האזינו השמים דרוש הראשון ספ"ה גבי אך ארז"ל לא עם הארץ חסיד פני שא"א להמשיך בחי' חסיד הארה מבחי' רוב חסד בחי' אהבת ה' אור א"ס ב"ה על נפשו כו' כשהוא עם הארץ שאין לו תורה כי תלת קשרין כו' וכך הוא ענין ועשו להם ציצית ההמשכה מבחי' ד' חיות דמרכבתא עילאה שהוא אהבה רבה ויראה עילאה ורחמים רבים כו' אלא על כנפי בגדיהם. שהוא הלבושים מתורה ומצות כו' ובענין בגדי אהרן שנתבאר שם שגם כל אדם יוכל לעשות לבושים אלו. וכמו ששם נאמר לכבוד כך הוא בענין ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם שהם ל"ב חוטין שהם בחי' כבוד עילאה. ועיין עוד מענין

האה"ד שבבחי' מקיף בלק"ת בדרושי שמע"צ בד"ה טוב לחסות בה' דרוש הראשון ובפ' תצא בהביאור ע"פ ולא אבה ושם פ"ב בענין כי אהבך ה' אלקיך, וזהו ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם והנה מבואר בזהר ס"פ שלח דף קע"ד סע"א בענין מצות ציצית שכמו שבלבתי כה"ג היה הציץ על מצח אהרן, כך הוא ענין ציצית לכל אדם אלא שהציץ לשון זכר זהו לפי שהוא בבינה וציצית הוא במל' כנס"י והנה בענין ציץ מבואר בת"א פ' תצוה בד"ה ועשית ציץ זהב טהור ותוכן המבואר שם הוא ב' ענינים האחד שהציץ להיות יציץ גורו של אור והאהבה רבה יעו"ש סד"ה והעצה היעוצה, הב' שממשיך התגלות רצון העליון מבחי' רעוא דכל רעיון לכנס"י, וזהו לרצון להם לפני הוי' ובהביאור שלא נדפס בת"א מבואר אשר הציץ היה ענינו לחבר למעלה אסתכלותא דמצחא דא"א במצחא דז"א כו', דמ"ש בוח"ג נשא דקכ"ט ע"א, ולכן ציץ הוא לשון הסתכלות והכטה, ועד"ו יובן ג"כ ענין ציצית, שהוא ג"כ ממשיך ההסתכלות מלמטה למעלה ומלמעלה למטה וזהו ענין עיניך יונים שנאמר אחר ב"פ הנך יפה וכמ"ש עוד בלק"ת בשה"ש בד"ה אני ישנה ולבי ער ושם פ"ג בענין בחי' יונתי, ובאתעדל"ת זו שבבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא נמשך מלמעלה ג"כ עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו כו' וע"ש בהביאור פ"ג בענין יונתי שבאסתכלותא דמצחא נמשך מלמע' שע"ה נהרין הוא בחי' מצמיח ישועות, וזהו ענין ועשו להם ציצית כו' והיה לכם לציצית דהיינו ההסתכלות מלמטה למעלה, וההסתכלות שנמשך מלמעלה למטה עיני ד' אל צדיקים ומה נמשך צוה ישועות יעקב וזהו והיה לכם לציצית לכם דוקא כמ"ש במד"ר פ' בא פט"ו הציצית לכם והיינו בחי' עין ד' אל יראיו כו' זהו נמשך לכם.

מ' שראה הציץ היה מהדרה בתשובה כמ"כ ע"י ציצית נמשך ולא תתורו וע' בהדי שהלובש ציצית כסה"כ רואה אותו.

(א) ויהי לכם לציצית רבות בא פט"ו קל"ב ג' ד"א תחדש הזה לכם זה"ד יהי' לך לבדך משלי ה' י"ז הציצית נתתי לכם שנאמר והיה לכם לציצית כי המצות נק' מצותי שהקב"ה מתעטף בציצית היינו מה שבז"א נמשכו תרי"ג ארזין מחד ארחא דא"א שהם רמ"ח אברים ושס"ה גידים ולפי שאתם קרוים אדם ע"כ ניתנו המצות לכם וע' באגה"ק סי' ז' ע"פ מה טוב חלקינו גם כי מצוה לשון צותא וחיבור להמשיך אא"ס בע"ס ע"י לית בי"ה וע"י מ"ע בוי"ה ונק' מצות הוי' וכתיב חלק הוי' עמו חלקי הוי' אמרה גפשי וע' בשה"ש רבה ע"פ דודי לי ואני לו וכשתבע לא תבע אלא ממני כו' וע' בזהר ר"פ תרומה ע"פ כי יעקב בחר לו י"ה וזהו מקשה היא מגורה כנס"י מקשה לשון הוקש כמו התקוששו וקשו בצפני' רסי' ב' היינו שהם מוקשים לו אדם אדמה לעליון ומה שנו' זה ע"פ תחדש הזה לכם כי בר"ח ניסן התחיל ההנהגה שלמעלה מהשתלשלות לשנות הטבע וזהו נמשך מיחוד פנימי דא"א שלמעלה מיחוד חיצוני דא"א להתיות העולמות וכמ"ש העקידה בפ' החדש הזה לכם והרמ"ז בשלח נ"ד ע"פ או ישיר והנה ביחוד

החיצוני משותפים כל העולם שכולם מקבלים עכ"פ אור חיות איש לפי מדריגתו וכמ"ש ואיזה יום ששמחים אנו ואתם היינו יום הגשמים כו' פרנסה כו' אבל ביחוד הפנימי תוס' אור נאמר החדש הזה לכם ועד"ו ענין והי' לכם לציצית, ועמש"ל סעיף ה' גם ע"ד שהמצות נק' אור זרוע לצדיק ברבות ס"פ שלח והם נזרעו בכנסי' דוקא שהיא הכלה המקבלת הזרע ומוזה נגדלים לידת האור וכמ"ש סד"ה הבאים ישרש בפיו אשה יראת ה' היא תתהלל משאי"כ עכומ"ו אינן בחי' כלה כ"א שפחה אשר ילדה כמוה כו' ואינה מקבלת אור זרוע כו'. עוי"ל ועיקר כי מצד לבושי' כתלג חיוור שמקיף לכל העולמות בשוה אי"כ כחשיכא כאורה ולכן אמרו במד"ר משפטים פל"א גינו אותם בפורפירא שהוא לבוש לומר שהזקין ונק' עתיק יומין ושלג מורה על הקרירות הפך ההתפעלות ע' מד"ר פ' בראשית ס"פ י"ב וכן מיסאל שהוא חסד נק' מלאך של שלג במד"ר ע"פ צאינה וראינה הררי מצד החסד אמר אברהם לו ישמעאל כו', ועמ"ש מזה בת"א פ' לך ע"פ אנוכי מגן לך, אמנם ע"י ד' הציצית שהם ל"ב נ"ח נאמר והי' לכם ע' בת"א בד"ה כי עמך מקור חיים גבי השקיפה ממעון כו' וברך כו' גם כמ"ש בפיו בעבור זה עשה ה' לי בד"ה מצה זו כו' והנה ענין ומשם יפרד והי' לד' ראשים הם ד' חיות המרכבה וכן ד' דגלים ויש ג"כ לעומת זה ד' בחי' היינו מצרים בכל כו' כמ"ש במד"ר פ' בראשית פט"ו לכן ע"י ד' ציצית נמשך והי' לכם לציצית ולכן סדין בציצית ב"ש פוטרין כי סדין נאי סדין עשתה לה ותמכור שיש ממנו יניקה לכנעני שממית בידים תתפש והוא פשתן קמן בד', דכחשיכא כאורה ע"כ יוכלו להמשיך מהציצית לא לכן פוטרין כו'.

ב) ולא תתורו אחרי לבבכם אמור ר"פ כ"ח ושלמה אמר והלך בדרכי לבך כיון שאמר ודע כי על כל אלה כו'.

ג) נשא פ"י רלז"א משלי כ"ג תנה בני לבך לי ועינייך דרכי תצרינה כמ"ד וראיתם אותו וזכרתם.

ד) שם רל"ז ב' ד"א תנה בני לבך כו' מה ראה הקב"ה לשאול מישראל הלב העינים שיהיו אחרינו לפי שהעבירה תלויה בהם הה"ד ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו' עינא וליבא תרי סרסורי דחטא' אינון וע"י ציצית ל"ב חוטין ממשיכים אור ללב וע"י יהי' תנה בני לבך לי כו' וגם תכלת ולבן י"ל רומז לשחור ולבן שבעין כו'.

ה) רבות ס"פ שלח והי' לכם לציצית שתהא נראית (פי' שצריך שיהיו הציצית על בגדיו כדי שיזכור תמיד מצות הי"ת כמ"ש הפוסקים ודרש ציצית לשון הבטה כד"א מציץ מן החרכים מ"כ. ועמ"ש ע"פ ועשית ציץ ומ"ש בלק"ת ע"פ והי' לכם לציצית וע' במא"א צ' כ"ב בענין ציצית. ובפרדס ערך ציץ וערך ציצית ובזח"ג קע"ד סעי"ב. ומוזה יובן ענין הציצית לכם ר"ל האור המאיר ונראה הנק' ציצית מלשון מציץ מן החרכים הוא לכם) וכמה חוטין בשי"א ד' ובה"א ג' נ' לפמ"ש במא"א ד' כ"ז ד' ציצית כנגד ד' נשאי הכסא ד' חיות והנה בכל חי' שהוא נגד דגל א' יש עוד עמה ב' חיות והן י"ב בקר דבריאה ע"כ ס"ל לבי"ה שהן ג' חוטין וגם יותר י"ל

שהענין שכל חי' כלול מחג"ת שהו ג' אבות אין קורין אבות אלא לשלשה וכן כל דגל מד' דגלים כלול מג' אבות או י"ל ג' הם ג' מחזין חבי"ד וד' זהו שהד' נחלק לב' מחזין חו"ג כמ"ש בענין ד' פרשיות דתמילין. עוי"ל ג' והייחוס לי סגולה ג"פ קדוש וב"ש דכ"ל שהו ד' היינו כי בכל חי' יש ד' פנים גם כי י"ו חוטי"ן כפולים הם ל"ב ג"ח. וראיתם אותו פרט לכסות לילה. הנה הציצית הם מלשון ציצית ראשי בחי' שערות וכמו שבכהנים היו שערות ובלוים נאמר והעבירו תער לפי שהכהנים הם חסד ע"כ בהשערות נמשך אור וגילוי משא"כ בלוים שהם מבחי' גבורה מהשערות נמשך יניקת החיצונים ועד"ו ארז"ל שער באשה ערוה כמ"ש מזה בלק"ת פ' כי תצא גבי וגלחה את ראשה כמו"כ יום ולילה הם חו"ג יום אצ"י ולילה בריאה בורא חושך ע"כ כסות יום חייב בציצית שאזי השערות הם קדושה עליונה דוגמת דיקנא דכהנא רבא. גם באצ"י לא יגורך רע ואין שם שום יניקה מהשערות משא"כ כסות לילה בחי' גבורה פטור מהציצית כי השערות שנמשכו מבחי' גבורה יש מהם יניקת החיצונים כנ"ל. ועמ"ש מזה בקיצור ג"כ בלק"ת סדיה ויקח קרח כו' וע' מ"ש מענין יום ולילה ע"פ וזכרתי את בריתי יעקב כי יום המשכה ואז שייך ציצית וכן ענין ימים יצרו כו'. וראיתם אותו קאי על כסה"כ. אפ"ל שע"י ראית הציצית יוכו לראות כסה"כ. עוי"ל ע"ד כי עין בעין יראו פ"י עין בעין ע"ד כי אל דיעות כמ"ש בלק"ת פ' ראה בפ"י לעשות הישר בעיני ה'. והו וראיתם אותו ע"י תכלת ביטול היש לאין יבא לבחי' ראיה שמלמעלמ"ט כו' ראי' מביא לידי זכירה כי ראי' בחי' חכמה חכ' הוא מוח הזיכרון שלכן נאמר בפ' קדש ולזכרון בין עיניך.

ו) רבות בקהלת ע"פ מה יתרון לאדם וע"פ שמח בחור בילדותיך מ"ש ברבות אמור ר"פ כ"ח כנ"ל אות ב'. רבות בקהלת ע"פ דברתי אני עם לבי פ"ז א' הלב זונה ולא תתורו אחרי לבבכם כו' אשר אתם זונים אחריהם כי ע"י ואהבת בכל לבבך נק' יתוד קוב"ה ה' לי בעוזרי וע' במדרש ע"פ תוכו רציף אהבה זו השכינה אבל כשהלב מתאוה לתאוות גשמיות נק' זונה וע' מענין זונה במא"א אית זיין סכ"ג זונה נק' קנ"י כי הניחה הקדושה ויצתה לקליפה דבקה בהם כו' והי"נ כי ע' זוהר פ' פנחס דרל"א ועמ"ש בבה"ז פ' חוקת בפ"י כן דרך אשה מנאפת כו'. ואפ"ל וראיתם אותו וזכרתם כו' ועשיתם י"ל ע"ד גדול תלמוד שמביא לידי מעשה כי תלמוד אתעדל"ע שמעורר אתעדל"ת כמ"ש ע"פ ואתחנן אל הוי'. ועמ"ש עוד בפ"י שמביא לידי מעשה סדיה ביום השמע"צ שמאלו תחת לראשי, ובר"ה אני לדודי דרוש השני הא"כ כמו"כ הציצית שהם ל"ב ג"ח שזהו שרש התורה שנמשכה מחכ' בחי' ל"ב נתיבות, ולכן התורה מתחלת בבית בראשית ומסיימת בלמ"ד ונקראת כבוד ע"כ הראי' דציצית שהוא בחי' חכ' שנק' ראיה הוא מביא לידי ועשיתם אותם כו' וע"ד בחכ' אתברירו מ"ה מברר ב"ן תע"ז ג"כ ולא תתורו כי מתורה נק' עוז ותושי' שמתשת כח נה"ב גם ע"ד להפך נה"ב זהו ע"י יוצר אור מענין האופנים וחיות כו' כי משם שרשה כך י"ל ענין התכלת דומה לעשבים ונתתי עשב בשדך לבהמתך כו' וגם דומה לים ביטול גוני ימא כו'. דומה לכסה"כ אשר הכסא נושא נושאו שהם חיות המרכבה כו' לכן מזה יבא ליתן כח בה"ב להיות ולא תתורו כו'.

קיצור. וראיתם ועשיתם ע"ד ל"ב נ"ח גדול תלמוד שמבא לידי מעשה ועיני ג"כ ולא תתורו כי עזו ותושי' מתשת כח נה"ב ועוד כי תכלת דומה לעשבים ונתתי עשב בשדך לבהמתך.

רבות קהלת קיד"א זח"א עמד מ"ה ח"ב רע"א ח"ג של"א של"ב של"ו תק"ג. ברכות י"ב ב' יג"א שבת כו"א זבחים יח"ב מנחות ל"ח א"ב מ"ג א"ב נדרים כ' ב' ילקוט ח"א רסו"ב רצו"א ח"ב ט"א קיח"ג קמב"ד קפו"א קפט"ב בודי ג"א יד"ד כא"א לח"ג צט"ב קנוד"ד קעח"ג קעט"א ריט"ד. של"ה סט"א עב"ב עג"א קיא"ב קיב"א קכב"ב קע"אב. רבות קהלת קיד"א ע"פ שמח בחור בילדותיך והלך בדרכי לבך א"ר שמואל בר ר' יצחק בקשו לגנוז ס' קהלת מפני שמצאו בו דברים שהן מטין לצד מינות אמרו זה חכמתו של שלמה כו' משה אמר ולא תתורו אחרי לבבכם שלמה אמר והלך בדרכי לבך הותרה הרצועה לית דין ולית דיין כשאמר כי על כל אלה יביאך אלקים במשפט אמרו יפה אמר שלמה עכ"ל ועי' זח"ג עמוד קסט"ח ח"ב עמד רנ"ה זכ"ה במד"ר בפ' אמור ר"פ כ"ח כנ"ל סעיף ב' והבדלי פ' ראה הביא בשם הרמב"ן שטונת שלמה הוא לבאר שניתן הרשות והבחירה ביד האדם לעשות כפי הפצו ורצונו ולכן אמר שמח בחור כו' והלך כו' ודע כו' כלומר זה תלוי בך ע"כ צריך להתחזק לבחור בטוב. בחיי ר"פ בראשית ד"ג ע"א פי' החרתם דגבי מצות ציצית שהוא לשון ריח כי ריח הוא זכרון הדבר וכענין שכתוב בקרבנות ריח ניחוח אזכרתה לה' ר"פ צו ו' ח' ובפ' ויקרא ב' ב' פירש"י הקומץ העולה לגבוה הוא זכרון המנחה שבו נוכר בעליה לטובה ולנח"ר עכ"ל. וכתוב בציצית וראיתם אותו חחרתם והיינו ג"כ ריח כמ"ש וריח שמלותיך שהוא ציצית כריח הלבנון ור"ל כי זכרון אותם המצות כזכרון לבנון והלבנון הוא החכ' אשר מצות ציצית רומזת אליה ול"ב חוטין כנגד ל"ב נתיבות פליאות חכ' עכ"ד בשינוי לשון קצת. ועי' עוד בבחי' ס"פ יתרו צט"ב ע"פ אזכיר את שמי ומלת אזכיר מלשון אזכרתה שהוא המשכת הריח כו' ובאורו אמשיך את הרצון לשמי עכ"ל והיינו כענין נח"ר כו' גשמע מדבריו דהריח זהו המשכת רצון העליון בבחי' שמו ועי' בזהר ר"פ צו דכ"ו ע"ב מענין כמאן דאריח ריחא וענין הריח שבחכ' זהו כענין שמן המשחה שהשמן עצמו הוא חכ' וכאשר מאיר בו הארת הכתר וזה בחי' ריח זהו שהיו נותנים בשמן המשחה בשמים ראש מר דרור כמ"ש מזה בלק"ת ס"פ נשא סד"ה זאת תנוכת המזבח ביום המשח אותו. ועמ"ש בלק"ת בשו"ש בד"ה באתי לגני כפי' אריתי מורי עם בשמי אכלו רעים כו' וזשארז"ל גבי אתרוג שיש בו טעם וריח היינו הטעם שרשו מחכמה חד מה כל חיך הטועם מבחי' הכתר ועמ"ש ע"פ לריח שמניך טובים ולפמש"ל בשם הבחי' דפי' ריח המשכת הרצון נח"ר י"ל שזהו המשכת התענוג בתכמה כמ"ש בת"א בד"ה זכור את יום השבת לקדשו דרוש הראשון פי' לעשות את השבת כי שבת עצמו הוא חכמה ולעשות את השבת בחי' וקראת לשבת עונג להמשיך תענוג העליון בהכמה והיינו ע"י מעשה המצות אשר קדשנו אשר הוא תענוג העליון וגם כמו יחד אר"א שבק"ש הוא אור חדש הנמשך מאת"ס ממש ע"י הכתר אלא שנמשך ע"י חו"ב שבהם וע"י מאיר באב"ע

ע' ביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בני וע"פ הראיני את מראיך ע"כ י"ל הפי חכרתם את כל מצותי שיהי' בבחי' ריח שהוא אור מקיף דכתיב, ועמ"ש בת"א פ' תולדות בדי"ה ראה ריח בני דעיקר ריח זהו אור"מ דתשובה הנק' ריח בוגדיו ושיהי' בבחי' בוגדיו שהוא לבושי' דהמצות ג"כ מעלה זו זהו חכרתם את כל מצות. הנה י"ל כמו שהקומץ זהו הריח של המנחה כמ"כ ל"ב חוטי הציצית הם בחי' הריח של הטלית זהו הריח שמלותיך כו'. או י"ל ע"ד מ"ש רש"י בשה"ש ע"פ לריח שמניך כמו הריח שגדף למרחוק כך ענין הנוראות שהי' ביצי"מ. א"כ ע"זו הוא ענין חכרתם את כל מצות שיהי' ריחם נדף למרחוק הדינו פירותיהם בעה"ז כמ"ש הבהי פי תולדות דל"ח ע"ג כענין שאר"ל כל הזוהר במצות ציצית זוכה לטלית נאה כו' ע"ש ע"פ ורוב דגן ותירוש.

קיצור. וזכרתם ל' ריח ע"ד ריח בוגדיו ושיהי' כמ"כ בחי' זו במצות הריח בל"ב נתיבות היינו שיהי' בהם הארת הכתר ע"ד ההחכמה מאין וכמו מים חיים ל"ב חוטין הם הריח של הלבוש וא"כ אח"כ למען תזכרו שתהיו עצמם בבחי' זו גם הריח נדף למרחוק.

בפ' בראשית די"ד ד' ע"פ ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאזה הוא לעינים ותרא זו ראיית הלב כו' כי הלב והעינים סרסורי התאה וכתוב ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וא"כ זה אזהרה לבלתי נטות אחרי עץ הדעת והיינו ע"י וראיתם אותו כו' הפך ותרא האשה כי טוב העץ כו'. בפ' נח נ"א א' ע"פ וישומו את השמלה על שכם שניהם ולכן ישראל מבני שם שקבלו את התורה זכו למצות ציצית שנאמר בה וריח שלמותיך כו' והנה לבושי' כתלג חיור זהו הטלית ושיהי' בו ריח זהו מבחי' ושער רישי' כעמר נקא שהוא חוטי הציצית ע"ד הנותן שלג כצמר דפי' בסידור שבבחי' לבושי' כתלג חיור יאיר מבחי' ושער רישי' כעמר נקא ועמ"ש מזה בהביאור ע"פ שבת שבתון הוא. תפלה לעני חסר ה' נרנח"י רק נפש עשין שפיכת נפש למען יזמך כבוד וכן באדם התפלה בדי"ה ואתחנן מלמטלמע"ל אבל תורה ח"ע בה גילוי כי מל' לא שייך רק על נפרד ויש וביש אין שורה א"ס לכן שואלת מו"א בעלה שבו חכמה כו' וע"ד שהמשל אין מסתיר כך לא יסתיר כו'. אבל תורה ח"ע גילוי א"ס א"ג והמשכה מלמעלה למטה וזהו שדוד לא הי' לו חיים כו' תורה באור פניך מלך חיים כו' ועד"ז הברכה. הנה ענין מאור עינים כי באמת ואין אלקים עמדי וכמו משלי שלמה לגבי שלמה אין המשל מסתיר. בילקוט פי' צו ע"י שלמים ישא פניו היינו כי שלום כלי לברכה ע' בת"א פי' נח ולהעיר מענין תפלה למשה קב"ה מצלי ג"כ מלמטלמע"ל. למען תזכרו ריח תחלת שעה"ק קכו"א קמ"ב. זח"ג ע' תייט וע' לג"ד סא"ר כו' (י"ח) תשוב' ק"ב.

א) רבות ס"פ שלח ס"פ י"ו. וראיתם אותו פרט לכסות לילה או אינו אלא פרט לסומים חזר האמר למען תזכרו נתן ראי' ונתן זכירה וזכירה למי שאינו רואה ראי' למי שרואה עכ"ל. א"כ לפי"ז מוכן כפל ב' הזכירות הא' וראיתם אותו וזכרתם הב' למען תזכרו אלא כי הא' למי שרואה ואינו סומא שצ"ל וראיתם אותו ודראי' מביא לידי זכרון הב' למי שהוא סומא ואינו רואה אעפ"כ צ"ל למען תזכרו וכמשכ"ש המ"כ שתעשו לכם מעשים וסימנים המחזיקים כח הזכרון וכהוא דאמרינן בעירובין אגמרי' בסימנין.

והנה מבואר ברבות וירא פנ"ג ע"פ ויפקח את עיניה כו' הכל בחזקת סומים עד פיקח את עיניהם ועמ"ש ע"פ יאר ה' פניו אליך יתן לך מאור עינים כו' והיינו הראי' ברוחניות ע"ד ואראה את ה' כו' ועז"נ וראיתם אותו כאלו כסה"כ אתה רואה כו' ואזי וזכרתם כו' ואף מי שאין לו בחי' זו וע' בת"א בד"ה וארא אל אברהם בענין בחי' עיבור שאינו רואה כו' וכך כו' ע"ש צ"ל זכירה לבד למען תזכרו כו' והיינו ע"י ולא תתורו כו' ואחרי עיניכם כו'.

ב) עוד שם וזכרון מביא לידי מעשה שנאמר למען תזכרו ועשיתם הנה בת"א פ' תצוה סד"ה זכור ולא יהא בבחי' שכחה שהוא בבחי' אהוריים כו' וע"ש בפ' מקץ סד"ה ויהי מקץ הראשון בפ"י ולא זכר שר המשקים את יוסף כו' ובלק"ת ר"פ בהר בד"ה כי תבואו שזהו ענין פתחי לי אחותי מלשון אחי חיבור שהם תמיד בבחי' ביטול אם זכרתך על יצועי שהאבה קבוע ונטוע בטבע כמו אח ואחות יעו"ש ונראה שזהו ענין תרד"מ ע' בד"ה באחי לגני גבי אכלו ריעים שלמעלה מבחי' דודים וא"כ ענין למען תזכרו שע"ז יבואו לבחי' אחותי היינו שיהי' זו"נ כמו א"א תרין ריעין כו' ובינה נק' עלמא דזכורא וגם ההפרש בין בתי ובין אחותי שבחי' בת זהו מקבל משא"כ אחותי ולכן זהו למען תזכרו. ויש להעיר מפסוק חכור את בוראך קהלת י"ב א' ובקהלת רבה קי"ד ג' בורך בארך בוראך וכ"ה בפ' מצורע פ' י"ח פסוק רק השמר לך כו' פן תשכח כו' יום אשר עמדת ואתחנן ד' ט' למען תזכור את יום צאתך מאמ"צ פ' ראה י"ז ג' זכרו תורת משה עבדי מלאכי ג' כ"ב ז' רבתי י"ל ע"י זכירה ראשונה נמשך אזכיר את שמי וכן לזכרון לפני ה' תמיד ואזי תזכר מל' זכר כי נקבה דעתה קלה ואין בה זכרון משא"כ זכר וע' במא"א ז' י"ב הזכירה בא מא"א ואפ"ל ב' זכירות נגד אחותי ואמי.

ג) עו"ש והייתם קדושים בומן שאתם עושים את המצות אתם מקודשים ואימתכם מוטלת על העכו"מ. יש להעיר ממ"ש ע"פ מי זאת כו' איזמה כנדגלות האימים הם הענקים שמעניקים את השמש וכך ע"י המצות ממשיכים שמש צדקה כו', וביהושע ב' ט' וכי נפלה אימתכם עלינו חזו ע"ד הדבק לשחזור וישתחוו לך ויש להעיר מפסוק וראו כל עמי כו' ויראו ממך א"נ למען תזכרו זהו בחי' אחותי והייתם קדושים זהו שקראה אמי הייתם קדושים לאלקיכם שמשפיעים הקדושה באלקות ע"ד שאו ידיכם קדש וברכו את ה' וכן פ"י בלק"ת פ' שלח סד"ה והי' לכם לציצית השני. ענין השכחה כמ"ש

לא יהי' לך כו' על פני שזהו ענין אל אד' גי' צו אלא • ע"א הדינו כשאומר כחי ועוצם ידי כו' לברש הטבע כו' זהו ענין שנפרד מיחודו רק קרו לי' אלקא דאליקא ולכן נאמר חכרתי כו' כי הוא הגתן לך כח לעשות חיל. (רוח שטות זהו שכהה) עקב ח' י"ח.

ד) זח"ג פתח דרכ"ח ע"ב בענין משולשת שלישי גדיל ושני שלישי ענף וכן החוליות משולשין ועמ"ש ע"פ השלשת תרד מאד. בתד"א ח"א סכ"ו מצה א' שיהי' נהגין בה גם בשבתות ויר"ט ואיזה זה מצות ציצית כו' לדורותם לדור תם.

ה) בר"ח בשעה"ק בתחילתו ממש וז"ל וכן כפ' ציצית שהציצית מקום היראה בסוד התכלת דין גמור ונאמר בו למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי ופ' הרשב"י ע"ה בזהר פ' שלח דקע"ה ע"א שהזכירה הזו היא מפני הרצועה וקושי הדין ע"ש. ואפ"ה נא' והייתם קדושים לאלקיכם הרי קדושה מחמת היראה והיינו אלקיכם שהוא השכינה הוא מקום הצריך קדושה והבדל מהחיצוני' (ע' בלק"ת פ' ראה בביאור ע"פ וכל בניך) ובהיותנו מתקדשים אנו דבוקים בשכינה עכ"ל. והנה מ"ש מפני הרצועה ואפ"ה כו' יובן עם מ"ש בזהר פ' קרח קע"ה ב' ע"פ ועבד הלוי הוא דא עתיקא אלמלא דינא כו' וע"ש בבה"ז שזהו ענין אעא דלא סליק בי' נהורא כו' וענין שמאלו תחת לראשי שעיו"ז יוכל להיות עלי' יתירה מע"י ימין מקרבת כו'.

ביאור על והי' לכם שבלק"ת

ביאור הדברים ע"פ מ"ש והי' וכס לציצית. מ"ש הנה כנס"י נק' כלה ע' לקמן פ' מטות כד"ה עיני כל סוף פ"א הע' זח"ג דר"צ ע"ב ובמא"א אות כף סמ"ב. וע' בד"ה שיר השירים פ"א שבפי' כלה יש שני פי' הא' לשון כליון כמו כלה שארי ולבבי והיינו שמכלה היש ולגרמי'. והב' לשון תשוקה כלתה נפשי והנה במ"א מבואר הקושיא הלא מל' דאני' הוא אחת מע"ס שהן אלקות ממש וא"כ איך שייך בזה התשוקה להכלות הנפש לאו"ס כמו שלא שייך התשוקה מהרגל אל הראש ובה"ז פ' בשלח על המאמר דמ"ח תירץ כי בע"ס יש אורות וכלים שהכלי מגביל את האור והכלי נמשך להאיר למטה ע"כ מצד הכלי שייך השיר וההעלאה ליכלל למעלה וכ"כ עוד בביאור ע"פ ואתה הרם את מטרך. ואפ"ל עוד עפמ"ש הרמב"ן בענין המל' כי היא עמהם באחדות ולא באצילות א"כ אינה אצל וסמוך לכך שייך התשוקה שיהי' קרוב וע"ד מ"ש בע"ח שער הכללים שבחכ"י מאיר אא"ס בקירוב משא"כ כו' והחייט העתיק כי הוא עמהם באצ"י ולא באחדות תה

חאי טעות סופר וכן מבואר בשליה דל"ט ע"ב באחדות ולא באצ"י ועמ"ש בפירוש דברי הרמב"ן בביאור ע"פ שחורה אני ונאיה פ"ב דהיינו מה שנעשית כתר לבריאה כו' ע"כ בחי' זו דוקא נקראת כלה, וגם מבואר במ"א כי אצ"י עם היותו אלקות מלשון ויאצל מן הרוח כו' עכ"ז הוא ע"ד בחי' שערות כמ"ש ושער רישי' כעמר נקי וכמ"ש כאן פ"ב וכיון שהמל' עוד ירדה בבריאה לכך שייך שפיר התשוקה. וע' בשה"ש רבה ע"פ ישקני מנשיקות פיהו ורבנן אמרי הדיבור עצמו הי' מחזור על כל א' כו' הרי דיבור של הקב"ה הוא קומה שלימה כמו חכם גדול וע"ש בידי משה כמו"כ בחי' מל' הנק' דבר ה' שייך בה כלות הנפש ותשוקה ליכלל למקורו ושרשו וכה"ג נת' במ"א בענין ראש השנה שבחי' הה"א בה' בראם רוצה להסתלק לשרשו ומקורו וזהו את הצמאה ועמ"ש ע"פ ארץ לא שבעה מים בד"ה הי' מספר בנ"י ואפ"ל ענין תכלת שבציצית מורה על הבחי' דכלה לשון כליון כלה שארי ולבבי שזהו ענין נהורא תכלא שמכלה היש כמ"ש לקמן בפנים סעיף ב' וכ"כ בתולע"י וחוט א' דתכלת כנגד הכלה שהיא תכלית הכל עכ"ל. ובמ"א אות תי"ו סעיף כ"א תכלית מצד המל' סיום כל הספירות עכ"ל והוא מהוהר ס"פ שלח דקע"ה ע"ב תכלית סוף וגם כליון וגם המכוון העיקר וע' בה"ז פ' ויצא בענין ויפגע במקום. ומ"ש והקב"ה נק' בשם חתן ע' מזה בד"ה שיר השירים ומ"ש בד"ה שחורה אני ונאיה דרוש השני פ"א בפ"י ביום חתונתו זה מ"ת עד"מ בחי' הזיווג הוא המשכת הטפה הנמשכת מן המוח כו' כך בתורה הוא בחי' חכמתו ורצונו ית' כו' ע"ש. המעיין בזהוהר יראה שהמשכה זו נק' ונהר יוצא מעדן להשקות כו' וע' בזהר ר"פ נח דנ"ט ע"ב ועמ"ש ע"פ כאיל תערוג על אפיקי מים תשוקת המל' לקבל מאפיקי מים כו' ובמ"א ח' ס"ט חתן נק' ז"א בקבלת ג' מחוין עם לבושיהם כו' ע"ש.

קיצור. כלה לשון כלות הנפש ולשון כלה שארי זהו ענין תכלת וגם תכלת לשון תכלית וענין איך שייך התשוקה במל' כיון שהיא אלקות אך מצד הכלים דע"ס שייך ועוד שהוא עם הע"ס באחדות ולא באצ"י וענין חתן ונהר יוצא מעדן כו'.

ב) ומ"ש בענין לזאת יקרא אשה כו' ע"ש אש ה' כי בה' בראם כו' וברוח פיו כל צבאם שהוא מקור ומצא הע"ס. הנה בד"ה כה תברכו בפ' נשא פ"א פ"י ממקור החיות מרוח פיו ית' והע"ס הוא אותיות שכבר יצאו מרוח פיו כו' א"כ המאמר האחד שכולל הע"מ הוא רוח פיו שהוא מקור להאותיות שיצאו מרוח פיו יעו"ש ובד"ה כי תצא דרוש הראשון פ"י שנאמר האחד הוא מחשבה תתאה שהוא מקור להדיבור ומלשון בה' בראם מורה יותר כמ"ש. ויש לבאר זה עפ"מ במ"א ע"פ הוהר פ' תזריע דמ"ז ע"ב בענין ז' הבלים שאמר שלמה לקבל ז' כתרין דלעילא כו' הבל הבלים הבל מהבלים דלעילא כו' ובהבלים דלעילא כתיב כי על כל מוצא פ"י הוי' יחי' האדם ופ"י כי הבלים נק' כתרין וכאשר אנו רואים הבל הלב הוא מקור הדיבור שהרי כשהוא בעצבות אינו מדבר וכשהוא בשמחה מדבר נמצא שהבל הלב הוא הגורם ומקור לדבור כמו בחי' כתר שהוא מקור וממוצע בין המאציל

לנאצרים שאין ערוך ול"ו לקבל השפעה אם לא ע"י בחי' כתר ממוצע כ"ו וע' בע"ח שמ"א פ"ג ועד"ו ענין הבל הלב נעשה מקור להדבור היינו כתר דטק' וזהו ויהיו חיי שרה כ"ו ויהיו מנין ל"ו שהוא כחשבון הבל והיינו מילוי ס"ג שבחי' הבל זה הוא חיי שרה שהיא מל' וע' מזה בבה"ז שם וע' במא"א פ"א ס"ב והבל זה נמשך מת"ת דז"א שנעשה כתר לטק' היינו הבל הלב ועד"ו יש עוד הכלים דלעילא היינו גם ז"א הוא המדות שמקבל מהשכל ות"ת דאימא נעשה כתר לז"א כנוצר בביאור כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם היינו אדם ז"א יחי' מן מוצא פי הוי' הכלים דלעילא תפארת דאימא והיינו כי מאחר דבאמת לאו דאית לך צדק ידיעא ולא מכל אילין מדות כלל א"כ איך יכול להתהוות ממאציל העליון ו"ק שהם שרש ומקור בחי' מקום מעלה ומטה מורח ומערב כ"ו ע' בד"ה בהעלותך דרוש הראשון ספ"א אלא הוא ע"י מוצא פי הוי' היינו בחי' הבל הוא בחי' כתר אשר הוא ממוצע כנ"ל ע"י יחי' האדם ז"א ויומשך לאחזאה מדת חסד וזהו כי יש קלא דאשתמע המקבל מהבל הלב כנ"ל. וכמ"ש בזהר ויש קלא דלא אשתמע כמ"ש ע"פ אין אימר ואין דברים בלי נשמע קולם והוא בחי' המדות שבשכל והם מקבלים מהבל דבינה כ"ו, ולפי שבחי' אדם זהו בחי' שם מ"ה ובחי' ס"ג זהו כי לא אדם הוא גאה גאה ע"כ מבחי' הבל דס"ג יחי' האדם מ"ה כ"ו ועמ"ש בביאור ע"פ ונתתי לך מהלכים בין העומדים מענין מ"ה וס"ג כ"ו ועמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר הראשון פ"א בענין הלב שהוא אותיות הלב האותיות להב כי הלא דברי כאש כ"ו, וזהו ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל כי בהמה הם בחי' בי"ע פ"א פ"ש כ"ו ואדם הוא אצילות חכמה והחכמה מאין תמצא זהו ומותר האדם מן הבהמה הוא בחי' אין בהי' חכמה והבל הלג נמשך רק הבל והארה הוא בחי' מוצא פי הוי' כנ"ל. ועמ"ש מזה בלק"ת ס"פ בחקתי סד"ה וימצא דדאים ועמ"ש ע"פ הבל הבלים אמר קהלת וע' במדרש תלים ס"י ס"ב מענין הה"א שהוא הבל הובא סד"ה וימצא דדאים זהו אתא קלילא דלית בי' מששא כי יסוד נק' דבר שיש בו ממש יסוד עולם ונק' בן ישי י' מקבל מבחי' ש"י שהוא בחי' להחיל אהבי יש קנה חכמה קנה בינה אבל המל' רק הארה כ"ו גם איתיות איש א' יש אלף פלא מאיר בחו"ב שהי' בחי' יש כ"ו ושארז"ל ע"פ ואלכבישך משי שעשאן ממש בעולם הפך בחי' אתא קלילא דלית בי' מששא כ"ו היינו ע"י הלבושים מהתורה ומצות גם ע"ד דעתן קלה רוכב על כרוב קל שלו ענין קדשים קלים לגבי קד"ק כ"ו וע' מענין אש ה' לקמן בפ' פנחס בד"ה הנה כתיב לעבדה פ"ג והנה ה"ג הם ה"פ אש אש ה' כ"ו ע"ש וע' במא"א אות ה' רכ"ט כ"ו יו"ד ובמג"ד אות ה' בענין הא לכם זרע כי בכח הה"א הזרע וההולדה כ"ו וע' בזהר בתחלתו דף הראשון בענין כוס של ברכה דיתבא על חמש אצבען ה' עלין דשושנה כ"ו ובהרמ"ז שם ועמ"ש בד"ה ושבתם מים השני בענין כוס ישועות אשא ובזח"ג דרל"ג ע"ב ה' עלין דשושנה זהו ה' תיבות שמע ישראל ה' אלקינו הוי' ואפ"ל הענין שע"יז יבא למס"ג באחד שזוהו אשה אש ה' הנמשך מבחי' ה' תיבות הנ"ל.

קיצור. ענין אש ה' הבל הלב כתר דנקי מקור הדבור ויהיו כמנין הלב
הו חיי שרה ונק' הבל הבלים. ועד"ו מת"ת דאימא שיהי' כתר לז"א
נק' גי"כ הבל היינו מלוי ס"ג גי' הבל קלא דלא אשתמע כי על כל מוצא
פי הוי' יחי' האדם ז"א וזהו ומותר האדם נשמות מן הבהמה פ"א כו' כי הבל
נמשך מבחי' הבל ופי' אתא קלילא דלית בי' מששא וע"ד כרוב קל שלו
ומה נמשך אש ה' וענין ה' עלין דשושנה ה' תיבות דשמע ישראל עד למס"ג
באחד ואלבישך משי שעשאן ממש בעולם.

ג) ומ"ש אך להבין מאחר שהחיות נמשך להיות מנבראים כו' מאין יהי'
להם הכח כו' היינו כי ה' יש לה ג' קוין המורה על ירידת החיות
בבחי' בראתיו יצרתיו והקו הגי' הוא בחי' אף עשיתיו שהעשי' דבר נפרד
כו' כמ"ש בד"ה מי מנה ומל' מקננא באופן הוא בחי' עשי' אופן הוא סנדל
ע' בד"ה מה יפו פעמיך בנעלים והנה המרגלים טענו כי חזק הוא ממנו
אפי' בעה"ב אינו יכול להוציא כליו משם לפי שטעו וסברו שהתלבשות הכלים
דמל' בקליפת ע"ד התלבשות נה"א בנה"ב שבע"כ נמשך אחר רצון נה"ב
כו' אכן באמת ז"א כי וכבדתי לאחר לא אתן אלא מלובשת רק בבחי' צל
ומקיף, ומה שמאיר בפנימית זהו רק ע"י שערות שער באשה ערוה כו' אך
עכ"פ מאחר שירדה מטה מטה צריך כח לעשות וכש"כ בנה"א המלובשת ממש
בנה"ב צריכה עת וכח וכמ"ש בענין אני הוי' לא שניתני ואתם בני יעקב
לא כליתם שאין לכם כלות הנפש מפני שירדו בבחי' עקב יו"ד עקב כו'
כמ"ש סד"ה פי' וענין י"ג מדות מי אל כמוך ועמ"ש סד"ה ועתה יגדל נא כח
אד', ומ"ש בד"ה האוינו השמים השני בפ"י אל תט באף עבדיך בבחי' אף
עשיתיו כו', וא"כ איך יהי' בבחי' אש ה' שהאש נמשך מבחי' הה"א בחי' הבל
העליון והרי ההבל יורד עד למטה מטה ועז"ג אך הבל בניא כוב בני איש
תלים סי' מ"ב יו"ד והיינו לפי שהם בחי' הבל ורעות רוח שהוא הבל דס"א
כמ"ש בזהר ח"ב בשלח דנ"ט ע"א והיינו כמו הבל דקדושה הוא מקור הדבור
דקדושה כמש"ל אות ב' כמו"כ הדיבורים והמחשבות אשר לא לה' המה
ונמשכו מהיכלות הקליפות ונק' הבל ורעות רוח וע' מזה בסש"ב ח"א פ"ו
(וזשארז"ל שאין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של ב"ר כו'
הבל שאין בו חטא כו' כי כדי להמשיך בחי' הבל העליון ממוצא פי ה' זהו
ע"י הבל עסק התורה אך לפי שלמטה יש בהבל האדם גי"כ מבחי' הבל ורעות
רוח ע"כ לא יוכל להמשיך כ"כ והבל מוצא פי הוי' אלא הבל תשב"ר שהוא
הבל שאין בו חטא הוא ממשיך בחי' זו להיות וישע ה' אל הבל כו') ובהיות
כן איך יוכלו לעלות בבחי' אש ה' מאחר שמלבישים גי"כ בבחי' שלעומת זה
הוא ההבל ורעות רוח כו' ולכן הכח לעלות הוא ע"י כי מאיש לוקחה זאת
אש יו"ד הוא בחי' חכמה כו' בחי' ברק המבריק כו' הנה הברקים הם
מתולדות אש כנראה בחוש וכמ"ש ומן האש יוצא ברק ביחזקא' סי' א'
ולכן במ"ת הוי' ברקים ובמ"א ב' ל"ד ברק ו"ק יסוד וסימן ויצא כברק חיצו
יורה כחיץ ומצדו ברקים עכ"ל. ובלק"ת מהרח"ו ז"ל ע"פ דבורה אשה נביאה
דע כי דבורה בחי' המל' אשת לפידות שהוא היסוד שעליו נא' ויצא כברק
חיצו כו' שהיא טיפת הזרע שהיא יורה כחיץ כו' עכ"ל. ובמ"א ח' נ"א חצים

נק' ג' טיפין דמחין הם יורדים חוץ למטרה היא מטרוניתא חצים מצד היסוד הנק' חץ רובה קשת עכ"ל א"כ לפי"ז ברק הוא יסוד אבא הוא בחי' אש יו"ד ולפי"ז אש יו"ד היא ההשפעה שמלמעלה למטה בבחי' אש היינו ויצא כברק היצו חתו ע"ד תקראי אישי כו' שנת' בד"ה ואשה כי תדור נדר פ"ג וברבות פ' שמות ע"פ בלבת אש מתוך הסנה איתא שלמעלה שחורה והרמ"ז פ' עקב דף פ"י ענין שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה אש שחורה היא מו"ס ולפי"ז נק' אש שחורה ע"ד ישת חשך סתרו שהוא העלם ואינו מושג ובאד"ר דקל"ב משמע אש לבנה הוא ע"ק אש שחורה ז"א ועמ"ש מזה בד"ה שחורה אני ונאווה דרוש הראשון שע"ז הפסוק פ"ב ובדרוש השני שע"ז הפסוק בד"ה ביאור הדברים ע"פ שחורה אני ונאווה דפ"ג ובמ"א פ"י כי ד"י ארמ"ע הנה האש אין לו התחברות עם ג' יסודות רמ"ע כי ג"י הן ביי"ע ואש הוא אצילות שאצילות הוא אלקים כו' ועמ"ש בד"ה אתם נצבים פ"ג בפ"י כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא ולכן נק' אל עליון כו' ומשם נמשך להיות לאדם בחי' צעקה בפנימיות הלב כו' ע"ש ולכן מבחי' אש יו"ד נמשך הכח להיות אש ה' וכ"ה במא"א א' קכ"ה וז"ל אש נק' חכ' בסוד ד"י ארמ"ע עכ"ל וע"י המשכה מחכמה הנה גם בבחי' ומשם יפרד יוכל לימשך הביטול כמ"ש במ"א בענין ומעין מבית ד' יוצא והשקה כו' ולכן עי"ז יומשך שיהי' הנשמה בחי' נר ה'. ועו"ל בענין אש יו"ד ג"כ ע"ד מלמטה למעלה כי הנה ע"ס נק' כשלזבת קשורה בגחלת ואיתא במשנה סוף מסכת ביצה ושלזבת פטור משום דלית בי' מששא כי המאציל העליון א"ס ב"ה הוא יסוד היסודות אנבי וע"ס רק הארה ונק' שמו ואצ"י לשון ויאצל והם קשורה ממש ורצונם ליכלל במאצילן ע"ד ע"ס הגנות ועמ"ש מזה בד"ה כי ביום הזה יכפר דרוש הראשון בענין בנקרת הצור והוה אש יו"ד שגם היו"ד ח"ע הוא בחי' רו"ש ליכלל במאצילו וכמ"ש בס"י דברו בהן ברצוא ושוב. והנה בחי' עם עוממת שייך רק בבחי' אות ה' אין מלך בלא עם מלשון גדילים שעממו שמסתתר הרשפי אש משא"כ בבחי' אש יו"ד ולכן מבחי' אש יו"ד נמשך הכח להיות אש ה' ובמא"א א' קנ"ג אשא דכיא נק' גבורה דעתיק וכן גבורה דאריך כו' ואפ"ל ע"ד מ"ש כי החכ' מאין כו' הוא בחי' ביטול ממש ולכן נק' אשא דכיא ועמ"ש בביאור ע"פ ויקהל משה מענין אש ומ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות חידך שלך גדול האור הנמשך מהשמן חכמה הוא בבחי' ביטול ולא כמו האש המדות הגלויים שהוא בבחי' יש כו' וזהו אש יו"ד דייקא וכמ"ל שע"י המשכה מהחכמה יוכל להגיע הביטול גם למטה בבחי' ומשם יפרד כו' וע' בזהר יתרו דפ"ט סע"ב אית אשא דאכלא אשא כו' ואשא דמדבחא אכלא אשא אחרא אריא דכיל קרבנין אור י"ה כו' עמ"ש מזה בד"ה לבאר ענין יוכ"פ.

קיצור. הנה ה' יש בה ג' קוין אף עשיתיו לכן טעו המרגלים ואמרו אפילו בעה"ב אינו יכול להוציא כליו ואתם לא כליתם אך הבל בני אדם הבל ורעות רוח לכן צ"ל כח מבחי' אש יו"ד כברק חצו גם אש שחורה מו"ס ישת חשך סתרו אש אוכלה הוא ד"י ארמ"ע גם כשלזבת קשורה בגחלת אשא דכיא והחכ' מאין העלאת הנרות בשמן אור י"ה.

ד) וזהו ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה
 כו' כי הנה ברבות בראשית פי"ד ע"פ זאת הפעם זאת היא שעתידיה
 להקיש עלי כזוג המד"א פעמון זהב ורמון עכ"ל הנה פירשו פעם לשון קול
 הדינו ענין פעמון שמקשקש ומוצא קול וע' מזה בזהר פ' פקודי דר"ל"א ע"א
 שהוא בחי' קלא דאשתמע וע' מזה בלקו"ת פ' נצבים סד"ה שוש אשיש
 גבי ומעיל צדקה יעטני. ואפ"ל כי ענין מט"ט זהו ט"ט רמון ט"ט הינו
 שפע חי העולמים המתלבש בבחי' רמון כו' והוה פעמון זהב ורמון ועי"ז
 ונשמע קולו שהוא ההשפעה למטה הנמשך ע"י מט"ט כו' שרו של עולם כו'
 גם זאת הפעם ע"ד מה יפו פעמיך בנעלים כמו הנעל של אור כך מתלבש
 בלבוש עב מבחי' עור בהמה שם ב"ן להחיות ע"ש והוה עצמו ענין פעמון
 ורמון כי מט"ט נעל דשכינתא. ועמ"ש בזה בלק"ת בד"ה מה יפו פעמיך
 ועי"ז גם זאת הפעם שמלובשת הנשמה בגוף גשמי מבחי' נעל עור בהמה
 שהוא הנה"ב שנקח מלבוש החיצון הנק' עור הבהמה שם ב"ן עכ"ז מה
 יפו פעמיך בנעלים והיינו לפי שהוא עצם מעצמי ובשר מבשרי ע"ד אש
 שחורה ע"ג אש לבנה עצם חוררו כו'.

ה) אך להבין ענין תכלית ירדת הנשמה מבחי' עצם מעצמי לירד ולהתלבש
 למטה בגוף גשמי זהו כמשנת"ל בד"ה שחורה אני ונאווה דרוש השני
 פ"א שע"י ירידה זו נק' הקב"ה אצלם בשם חתן כו' והיינו במ"ת דכתיב
 ביום חתונתו כו' יעו"ש חוהו ע"ד מ"ש והי' לבשר אחד שוהו בחי' גבוה
 יותר מבחי' ובשר מבשרי כו' והוה ע"י התומ"צ כי התורה מחכמה נפקת אך
 כיצד תהי' המשכת ח"ע בבחי' גילוי למטה הנה הוא עד"מ כמו טפה ממות
 האב שמוכרח להתפשט תחלה בכל האברים כך צ"ל התפשטות והמשכת החכ'
 ע"י רמ"ח אברין דמלכא שהן רמ"ח מצות כו'. ועמ"ש זה ג"כ בת"א פ' וישב
 בד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים וע' בזח"א בראשית בדף ט' ע"א.
 ומ"ש שהמצות הן שממשיכות שתהי' הנשמה בבחי' נר ר"ל כי נר יש
 בו שמן ופתילה ואור והנר הוא המקבל בחי' אלו חוה מורה על יחוד דוגמת
 שתי פתילות בנר א' דהכוונה על זנות עכ"פ מובן מזה כי נר הוא יסוד
 דנוק' המקבל לתוכה הפתילה והשמן והאור ואז נקרא אשה ע"ד תקראי אישי
 ועמ"ש מזה בד"ה מגורת זהב כולה פ"ב ופ"ד וע' במא"א נ' ל"א מענין נר
 ומ"ש סד"ה רני ושמחי בת דרוש הראשון דנר נכלל בו ג' הבחי' דלא זו
 מחבבה בתי אחותי אמי ובזהר הרקיע בפ' בראשית על דט"ו ע"א שבוצד"ק
 זהו נר הינו יסוד דנוק' דעתיק ולתוכו נמשך הקר"ח כעין יסוד כו' הנה
 הטפה נמשך ג"כ דרך חוט השדרה זהו ענין הי ברכות דשמר"ע שהם נגד ח"י
 חוליות השדרה כמ"ש בלק"ת פ' בלק בד"ה לא הביט און ביעקב ולכן נק'
 היחוד בשם ידע והאדם ידע כי הוא נמשך ממוח הדעת דרך חוט השדרה.

וביאור ענין זהו לבשר א' יש לבאר עפמ"ש כתוב בזה ח"ל וכדי להבין
 היטב איכות ענין יחוד מ"ן ומ"ד דור"נ יש להקדים תחלה ענין סמיכות
 גאולה לתפלה שהמלכות נק' תפלה וכמ"ש ואני תפלה כו' (כי תפלה לשון
 התחברות והתקשרות עמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה יונתי בתגוי הסלע שהיא

התחברות הנשמה בשרשה בחי' מולי' וכמ"כ יובן ענין זה בבחי' מל' בעליותה מבי"ע לאצילות ע"ד הנו' בד"ה במדבר סיני באהל מועד בלק"ת פ' במדבר בענין במדבר סיני עליית המל' הוא אמרו אד' שפתי תפתח כו' שזהו בבחי' היכל קד"ק דבריאה (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ יהודה אתה בת"א פ' ויחי) והגאולה הסמוכה אליה הוא בבחי' יסוד ז"א שנק' גואל ישראל כמ"ש אם יגאלך טוב כו' (וע' במא"א אות גימל סעיף ד' הוא ע"ד את האור כי טוב וכן נק' הגאולה ע"ד אתא בוקר כו') וכשמתייחדים מ"ן ומ"ד דז"ג בהיכל קד"ק דבריאה בתכלית היחוד התכללות זב"ן או נק' גאולה אריכתא כלומר שאין המ"ן דנוק' יש ודבר בפ"ע כלל עד שבחי' גאולה דיסוד יחשב גואל לבדו אלא גם המ"ן נחשב בחי' גאולה מפני ביטולה והתכללותה במ"ד וכללות שניהם נקראים גאולה אריכתא כי מפני התחברות המקבל בהמשפיע ניתוסף הארה בודאי אך להיותם מתאחדים בתכלית גאולה אחת יחשב רק שהוא גאולה אריכתא (זהו גואלנו מעולם הוא שמך דפי' בהר ר"פ ויגש דקאי על המל' במא"א שם וז"ל גאולה במל' מצד היסוד המאיר לה כו' ולכן נק' המל' המלאך הגואל כו', וע' זהר ר"פ תוריע דמ"ב ע"ב ע"פ אשה כי תוריע וילדה זכר אתתא מיומא דאתעברת כו' אי להוי דכר שנמתקו גבורותי' ונהפכו לחסדים וכמ"ש כפ"י למען תזכרו שתהי' אתם בבחי' זכרים כו' ובפ"י גואלנו מעולם הוא שמך היינו לפי שמל' הוא בקו האמצעי שאין ממנו יניקה לחיצוני' כי מבחי' חו"ג יש יניקה ע"ד שאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' משא"כ מקו האמצעי וכמ"ש ע"פ לא עשה כן לכל גוי כו').

וביאור הדברים הנה מבואר דמן המ"ן דנוק' שהי' כבר מצומצמת להגביל גבולין כו' נעשה ממנה בחי' אצילות ממש כשמתייחד עם המ"ד כו' והדוגמא לזה הקרבנות שע"ג המזבח שהי' אש שלמעלה אוכלת איתם ונכללו אש שלמטה שריפת הנה"ב באש שלמעלה והיו לאחדים כו' (הוא ענין התכללות אש ה' בבחי' אש יו"ד כו' והיו לאחדים) כמ"כ במזבח העליון דאצילות דמיכאל כהנא רבא מקריב נשמות עליו כו' הענין הוא דנכללו הנשמות בבחי' העלאת מ"ן באש שלמעלה דזכורא כו' והיו לאחדים והיינו כמאמר לאשתאבא בגופא דמלכא הנו' בוותר ובהתכללות זה נתהפך המ"ן ממהות למהות שהרי נעשה בבחי' אצי' ממש כו' (וזהו אחד באחד יגשו ויגש אליו יהודא למהוי אחד באחד) ופרטי הדברים בזה הנה ידוע דמהות הנשמות והמלאכים מעלים מ"ן אל רחל כו' ורחל מעלה מ"ן אל ז"א כו' ויש כאן ב' מדריגות (ועמ"ש בד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים) הא' בחי' העלאת מ"ן של הגבראים בע"ג ממש שהמה כבר נמשכו ונתהוו יש מאין כידוע אל כח אלקי המהווה אותם מאין שהוא בחי' מל' דאצי' הנק' רחל עקרת הבית כידוע והב' בחי' העלאת מ"ן דמל' דאצי' שהוא כח אלקי הפועל בנפעלים מאין ליש שירדה בריבוי הצמצומים להיות ראש לשועלים כו' כידוע מעלה מ"ן לבחי' ז"א דאצי' והיינו מיכאל מקריב נשמות ע"ג המזבח פ"י ה"ג שבמל' דאצי' הוא אש שלמטה שע"ג המזבח עילאה דכתיב אש תמיד תוקד כו' וכמ"ש ואל אישך תשוקתך כו' ואח"כ יורד אש שלמעלה דז"א כו' ואוכל הנשמות שנקרבו בה"ג שבמל' בבחי' מ"ד כו' דארי' הוא חסד כמ"ש במ"א

וא"כ אותן הנשמות הוא בחי' רחניות ומקור של הנשמות ולא הנבראים ממש וזהו והיו לבשר אחד כי כדביבוק המין ומ"ד יחדיו שתאבו הנשמות דמין בגופא דמלכא כו' ובזאת יתאחדו בתכלית היחוד (היינו יחוד אש ה' באש יר"ד בחי' י"ה והנה בשר הוא מיסוד האש אך בשר דנוק' זהו יסוד האש שבבריאה ע"ד שרפים רשפי אש כו' ועו"ג לא באש הוי' משא"כ בחי' בשר שלמעלה מאצי' בחי' יסוד האש שבבחי' ביטול כענין אש יר"ד ובשר הוא חשמ"ל חיות אש ממללות הררי יש חשמ"ל באצילות וכשיוכלל הבריאה באצי' זהו לבשר אחד וכמ"ש סד"ה והי' מדי חדש בחדשו פי' יבוא כל בשר להשתחות דהיינו עליות י"ב בקר דבריאה שהם הנק' בשר בשרשן י"ב ג"א דז"א דאצי' וזהו ענין ששם עלו שבטים שבטי י"ה כו' ולכן יבא להשתחות השתחוואה הוא ביטול ממש וכמ"ש סד"ה והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול בפני' להשתחותו בהר הקדש בירושלים) ועי"ז יומשך אח"כ בהתחוות הולד הנוצר מהם באחדות משותפות דוקא כי הולד יש בו מן האב ומן האם יחדיו מעורבים כו' כידוע (וע' בזהר ויחי דרמ"ה) וסיבת השפע בולד באחדות כזאת הוא מפני שהי' תחלה יחוד המין עם המ"ד בתכלית האחדות כו' וזהו לבשר אחד ופי' אחד מה שהי' נפרד מתחלה ואח"כ נתייחד כו' וכמ"כ מאחר דמה שנחסר במין נשלם ע"י המ"ד נמצא שבין שניהם אינו אלא גוף א' (כי דר"ג הם תרין פלגא גופא ועמ"ש ע"פ אנכי שלומי אמוני ישראל שהמל' משלימתו לז"א שכדי שיהי' הגילוי למטה הוא ע"י המל') ולכך ביכולתו להשפיע גוף א'. משותף משניהם דוקא. ונמצא בקצרה פי' יחוד מין ומ"ד דזו"ג בחי' כח הפועל בנפעל מעלה מין שורש הנבראים ומתהפך לבחי' אצי' דמ"ד כו' ומסיבות יחוד זה נולדים נשמות ומלאכים מאין ליש ממש שהוא כמשל הולד כידוע (ועמ"ש בענין ענתה בגי' ה' צבאות) והוא בחי' היכל קד"ק דבריאה שפותח שפתיו כו' לקבל מ"ד דיסוד ז"א דגאולה הסמוכה אליה וזהו עיקר ענין סמיכת גאולה לתפלה אך מהיכן יהי' להם השתוות ההתחברות כזאת מאחר שהמל' היא שורש המגביל גבולין דנבראים ומ"ד דאצי' הוא בחי' אצי' בלתי מוגבל כלל כו' הענין הוא דיש ג"כ בחי' גבול גם באצי' והוא למ"ד כלים דז"א כו' כידוע ונק' בלשון רז"ל שיעור קומה של יוצר בראשית הן האורות די"ס שנגלו מן ההעלם כיצירת האור מתוך החושך ושיעור קומה היינו כשנמדדו האורות בכלים מכלים שונים בבחי' אברים חג"ת נה"י ונכלל גבולין של המל' בשרשן הגבולין דאצילות בשיעור קומה כו'.

קיצור. ענין הירידה מבחי' עצם מעצמי כו' הוא צורך עלי' ע"ד והיו לבשר א' ויקדים ענין סמיכת גאולה לתפלה שהבריאה נהפך לאצי' ממש לאשתאבא בגופא דמלכא יבא כל בשר להשתחות. יש להעיר מענין ונהפכת לאיש אחר וממשל חנוך ואליהו שנהפך גופם לפידי אש עד"ו יובן ג"כ התהפכות הנברא לאצי' ועמ"ש בענין קי"ס שהוא ג"כ עליית י"ב שבטים דבריאה באצילות ממש.

ו) ועזח"ב תרומה קני"ז א' בפ"י כל בשר והמטון שגם בבחי' בשר שהוא ב"ע שהם בחי' יש ונתהו ע"י החשמ"ל המפסיק בין אצילות

לבי"ע זק"ב בשר ומשה אמר מאין לי בשר כו' הנה לע"ל יהי לבשר אחד שיהי בזה ג"כ גילוי אחד וכמו בתח"מ יהי עצמות גידין ובשר וכמ"ש ברבות פ' בראשית פ"ד בעה"ז מתחיל בעור ובשר וגומר וגידים ועצמות אף לעה"ב מתחיל בעור ובשר כו' נמצא לע"ל בתח"מ יהי ג"כ עור ובשר כו' ואעפ"כ אין בו לא אכילה ולא שתיה והיינו ע"י והיו לבשר א' שבחי הבשר יהי בו גילוי אחד וזהו ע"י היחוד עליון שע"י עסק התורה ותפלה ורמ"ח מ"ע רמ"ח אברים דמלכא שע"ז נמשך מבחי אש יו"ד בבחי אש ה' שיהי לבשר א' כו'. והנה כ"פ אש גימ' בתר וענין בתר זהו הרי בתר טורי דפרחא כנו' בהר פ' ויצא וע"י היחוד העליון דבחי אש יו"ד ואש ה' נכללים באחדות וביטול כו' וכענין והר סיני עשן מפני אשר ירד עליו ה' באש דפי' עשן ר"ת עולם שנה נפש שנכללו בבחי ביטול וזהו העשן כו' והנה בדור המבול כתיב לא ידון רחי באדם לעולם בשגם הוא בשר רוחי הוא ההמשכה מבחי אויר אור יו"ד בחי א"א הנק' רוחא דכל רוחין בזהו ר"פ לך דע"ז ע"א שלא יומשך בחי' זו באדם דלעילא מפני היות ממנו בחי' בשר שהוא שורש ליניקת החיצונים כמ"ש במ"א וע' זח"א פ' בראשית דל"ז סע"א ודנ"ח ע"א אבל לע"ל שנאמר והי לבשר א' אוי ונתתי רוחי בכס ודייתם כו' ונחה עליו רוח ה' רוח חו"ב כו' וכמ"ש במ"א ומבחי בשגם נעשה משגב בעדינו כו'.

קיצור. עוד פי' והיו לבשר א' ע"ד תח"מ שאין בו כו' ענין בתר כ"פ אש וענין לא ידון רחי כו' ונתתי רחי בכס כו'.

(ז) ומש"ע אך הנה הארה המשכה זו אשר בבחי חכ' עילאה להמשיך בחי ביטול למטה בעולמות הנבראים הוא מאיר ונמשך מלמעלה מאא"ס שלמעלה מהחכ' כן נת' בד"ה באתי לגני פ"ב בפני אריתי מורי ובהביאור שם פ"ב כ' וכמו עד"מ הרב שצריך להסביר לתלמידו איזה שכל עמוק שמוכרח להיות שכלו בעצמו גדול יותר וגם בשעת ההשפעה מוכרח לעורר עצמיות שכלו להתייעץ איך להשפיע השכל העמוק להתלמיד שהוא קטן הרבה מהרב כו' ועד"ז יובן גם כאן בהנמשל שכדי להיות המשכת ח"ע בהמדות צ"ל מקור ההמשכה מלמעלה מהחכ' עכ"ל. זהו ענין אל יתהלל החכם בחכמתו כ"א בזאת יתהלל כו' פי' בזאת זהו ההשפעה בח"ת לזאת יקרא אשה שצ"ל מקור ההמשכה מלמעלה מעצם החכמה ועמ"ש כה"ג בת"א ר"פ לך גבי ה' דאברהם הוא דא עתיקא ובביאור ע"פ אלה מסעי דרוש השני פ"ג בענין נו"ה שהן העצה איך להשפיע ששרשן מהכתר ועמ"ש באגה"ק סי' ב' ע"פ חגרה בעוז מתניה ועמ"ש בביאור ע"פ ואתחנן ג"כ כזה שכדי שיהי היחוד עליון צ"ל המשכה מהסתכלות דא"א וע' ג"כ ביאור תורה צוה ומ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה לסוסתי ברכבי דרוש השני בפני' והוא כחתן יוצא מחופתו והנה זהו ההמשכה מאוא"ס שלמעלה מהחכמה בחכמה זהו ג"כ מרומז בענין הציצית יען כי המשכה זו אינו ע"י השתלשלות עילה ועלול כענין ההמשכה מחכמה לבינה שהוא ע"י ל"ב נתיבות ע"ד וזהו יוצא מעדן כו' משא"כ בחי מר"ס דע"ק אית קרומה דמחפ"א על מוחא וא"א שיומשך להאיר

בדרך נתיב ושכיל כי אין ערוך בין המאציל לנאצלים ומר"ס דע"ק הוא בחי' תחתונה שבמאציל כו' ע"כ ההמשכה ממר"ס בחכ' דאצ"י נמשך רק ע"י בחי' ושער רישי' כעמר נקי כו' שאין לזה ערך ויחס לעצמיות מר"ס כו' אבא יונק ממזלא וזהו ג"כ ענין ומותר האדם מן הבהמה ב"ע הוא בחי' אין והחכמה מאין תמצא כי הכל הבל שהשערה חלולה ובתוכה מלובש הבל מבחי' מותרי מחיזן כו' ואעפ"כ ל"ב חוטי הציצית רומזים לל"ב נ"ח והיינו כי לאחר שנמשך הארה ממר"ס בחי' ושער רישי' כו' לחכ' דאצ"י אזי נמשך אור החכמה להאיר למטה וזהו ע"י ל"ב נתיבות. ואפ"ל שלכן צ"ל חוטי הציצית שזורין כמבואר בטור וב"י בהלכות ציצית רס"י י"א כי עצם הצמר קודם ששזור רומז לבחי' ההמשכה ממר"ס דשער רישי' כעמר נקי שהוא בחי' אין אכן מה שהוא שזור שיש בו אזי ממש יותר ובחי' יש זהו רומז לל"ב נ"ח שהן נמשכים בכינה ושם נמשכים בהשגה כו' קנה חכ' קנה בינה ב"פ קנה בגי' יש וכמש"ל בפ"י איש אלף יש אלף פלא מר"ס וממנו נמשך בחו"ב הנקראים יש כו' משא"כ ההמשכה שמר"ס לחכ' אין בו השגה כלל וכענין ההפרש בין היוד ובין קוצו של יוד שהיוד שהוא עצם החכ' יש בו איזו ממש אבל קושי' הרומז לכתר אין בו ממש כי הוא בחי' אין כו' ועד"ז ההפרש בין חוטין השזורין ובין החוט עצמו קודם ששזור כו'. עוי"ל כי כתר נק' יחיד לית שמאלא בהאי עתיקא משא"כ בחו"ב יש שורש חו"ג ע"כ השוירה שהוא מורה על התכלות חו"ג זהו שייך בחו"ב ולא בכתר והו' ענין שיר פשוט שיר כפול שיר כפול בחו"ב ושיר פשוט בכתר וזהו והי' לכם לציצית וברכות בא פט"ו ע"פ החדש הזה לכם הציצית נתתי לכם שנאמר הי' לכם לציצית כו'. הה"ד יהי' לך לבדך והיינו כי אף שמצד רוממות הא"ס ב"ה הרי נאמר כחשיבא כאורה כו' זהו בהמשכה חיצוני' להחיות העולמות שעו"ג טוב ה' לכל וכשנמשך דרך אחוריים אבל ההמשכה הפנימיות שמאיר ע"י חו"ב זהו נמשך לכם וכמ"ש מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן כו' ע' בסידור ועו"ג טוב ה' לקיוו והו' ע"ד הנז' בוח"ג פ' אחרי דע"ו ב' בענין י"ה חיבורא דלהון במזלא תליא ועמ"ש בד"ה החלצו בפ"י שלום בפמשמ"ע י"ה. והנה איש ואשה י"ה ביניהם כו' לכן שרש יחוד זה זהו ע"י הציצית ששרשם מבחי' שער רישי' דאי"א הנק' ג"כ מזל כו' כי מזל הוא כתר כמ"ש בפרדס בעה"כ ערך מזל ומשם נמשך כח ההשפעה מח"ע למטה כו' כנ"ל וגם בחי' איש כי יקח אחותו חסד הוא המחברם והיינו וילך איש מבית לוי שהוא יחוד או"א אשר אבא מלביש לחסד דאי"א כו' אך הנה המשכה זו מבחי' ושער רישי' כעמר נקי הוא צבוע בטון תכלת שיהי' מכלה היש ויהי' היש בטל שזהו תכלית הבריאה ולכן תכלת ג"כ לשון תכלית וזהו ענין תכלת דומה לים כי ים עלמא דאתכסי' שם הביטול ע"ד גוני ימא משא"כ בבחי' יבשה ומשם יפרד אלא שנמשך דם חילזון מהם שהוא להמשיך תכלת לכלות היש גם בבחי' ארץ אבל רק דומה לים ועד"ו ים מל' דומה לרקיע ז"א ורקיע דומה לכסה"כ בינה כו' שם גילוי כבוד עילאה שלמעלה היש וכולא קמ"י כלא חשיב היינו ע"י ל"ב נתיבות ח"ע גימ' כבוד כו' ועמ"ש ע"פ מה ראו על ככה שבחי' הביטול

דמה נמשך להם ע"י ככה כף הדמיון ע"ד תכלת דומה לים וים דומה כ"ו ואעפ"כ עי"ז ומה הגיע אליהם כ"ו.

קיצור. והמשכה מחכמה אש יו"ד בכנס"י אש ה' באה מלמעלה מהחכמה עד"מ הרב שצריך להסביר לתלמיד שצריך להעמיק יותר תחלה וזהו אל יתהלל החכם כ"ו כ"א בזאת כ"ו. חוה ענין הציצית ששרשם ושער רישי' כעמר נקי ועי"ז זוקא נצבעו בגוון תכלת להמשיך הביטול גם למטה ומבחי' ושער רישי' נמשך תחלה בל"ב נ"ח. והו' שהן שזורין שיר פשוט שיר כפול לציצית הציצית נתתי לכם טוב ה' לקויו והו' י"ה חיבורא דלותן במזלא תלי' כתר ואיש כי יקח אחותו חסד הוא ופי' תכלת דומה לים כ"ו מה ראו על ככה כ"ו.

ח) ועפ"י"ז אפ"ל בענין הטלית וציצית שהטלית עצמו הוא מל' שנק' לבוש כמ"ש יביאו לבוש מלכות וכמ"ש ג"כ בד"ה יונתי בחגוי הסלע בפ' יפתי וז"ל שם פ"ג והנה בחי' מל' הוא בחי' לבוש כמ"ש יביאו לבוש מל' וכתוב ה' מלך גיאות לבש שעיקר בחי' מלוכה הוא בחי' כמו לבוש עד"מ שהוא כיסוי עשוי לכסות בו את הגוף שלא יהי' בגילוי וכך הוא בחי' מלכותו יהי' כי הנה בגילוי אל היינו ית' לע"ל כשיקריים ונגלה כבוד ד' כתיב כי שמים כעשן נמלחו כ"ו רק שיהיו השמים החדשים כ"ו ומה שכהיום נראו שמים וארץ גשמיים הוא מבחי' עולם מלשון העלם והעלם זה הוא מבחי' מלכותו ית' שאין מלך בלא עם כ"ו עכ"ל וע"ש כל הפרק ועד"ז נת' במ"א בפ' כסא כס א' כיסוי המכסה לבחי' א' אדם העליון בביאור ונתתי לך מהלכים בין העומדים וע' מ"ש בת"א פ' לך בד"ה והבדילה הפרוכת ומ"ש בפ' אתחנן בד"ה למען תירא פ"א ובביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים שבלק"ת סוף שה"ש ושם פ"ב בענין כסאי כ"ו ובד"ה תקעו בחדש דרוש הראשון פ"א ומה שנמשך גילוי מדת מלכותו ית' הוא כמ"ש ה' מלך גיאות לבש שנתלבש בלבוש מל' כ"ו להעלות ולהסתיך כ"ו ע"ש. ולפי"ז ד' כנפות הטלית היינו ע"ד ד' מחנות שכינה והוא ענין ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים וכמו"כ כתיב וכנפיהם פרודות וכמ"ש מזה בד"ה וספרתם לכם בלק"ת בדרוש חג השבועות ולכן כדי שלא יהי' בבחי' פרודות לגמרי אלא להמשיך הביטול בהיש זהו ענין הציצית להמשיך בהלבש מל' מבחי' כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכ' וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית וכמ"ש באריכות ועמ"ש בד"ה האזינו השמים דרוש השלישי פ"א בפ' ברוך כבוד הוי' ממקומו ומ"ש מזה ג"כ בד"ה האולם חי אני וימלא כבוד כ"ו. והו' ענין למען תלמוד ליראה כי אם אין חכמה אין יראה ד' כנפות אחד את ד' שהמל' היא דלת ופתח להמשכת א' ע' מא"א ד' ט"ו מ' ס' שבלחות מ' רבוע ס' עגול מל' דא"ס המקיף כ"ו פטור מן הציצית כי שם בלא"ה ביטול סוכ"ע.

וזהו • ע"כ יעזוב איש. ונק' קול ז"א קול דודי הנה זה בא יעזוב אר"א השכל דבק באשתו הדיבור כמ"ש ונגלה כבוד כ"ו כי פי ה' דיבר

ועיניו והיו לבשר אחד כג"ל זהו ובו תדבקון. למען תזכרו ואמונה כל זאת וקיים עלינו כו', גדולה תשובה שמגעת עד כסה"כ (לגבי תשובה נאמר ב"פ הוי' הוא האלקים בביאור שובה ישראל ובר"ה כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום וכמו"כ בפ' ציצית כתיב להיות לכם לאלקים שבחי' הוי' יהי כמו שם אלקים. ואפ"ל ע"ד שאמר יעקב ונתן לי כו' ובגד ללבוש ואזי הוי' הוי' ובמ"א נת' שזהו"ע נדר קדש א"ע במותר לך וכן תכלת לעבר גם הרקות כו' גם ע"י תורה קה"ק כנ"ל). והיינו שמכוון לנגד היכל קה"ק שלמעלה מבחי' קדש והוא בינה הנק' קה"ק"ד זהר ר"פ יתרו ס"ט ב' וא"כ בציצית ג"כ בחי' זו שהרי תכלת דומה לים כו' עד לכסה"כ וכדלקמן בענין כסא כבוד מרום מראשון כו' בת"ח יקרה הוא מפנינים מכה"ג ע"י עסק התורה דג"כ היכל קה"ק וכן בציצית ל"ב הוטין תורה ל"ב נתיבות חכמה זהו פותח את ידיך יודיך, שהם אש יו"ד כו' והיינו ע"י ושער ריש' ונמשך להיות נר ה' נהורא תיכלא ונהורא חיורא. וראיתם אותה זכור מצוה אחרת התלויה בו ק"ש כי ק"ש יש בה רמ"ח תיבין רמ"ח אברים בדי"ה צאינה וראינה וע"כ כמו ע"י רמ"ח אברים נמשך וכו' וכן ע"י מצות ק"ש יחוד קודב"ה וא"כ ציצית זה רק בנין המל' עצמה להמשיך בהעצם מעצמי ובשר מבשרי ותפילין ש"ד וש"י וקריאת שמע אחר כך היחוד והו' חזרתם בראשית ברית אש ואני אהי' לה חומת אש כו' בד"ה הוי' מספר לע"ל אש גבוה מרוח עמ"ש מזה בביאור ועתה יגדל נא דתקס"ג. אפ"ל והו"ע ברית אש להאיר. בנר כו' והייתם קדושים קדש קדוש וקדושה. דהיינו להמשיך מבחי' קדש העליון ע"י הוי"ו לבחי' ה' ואזי נק' קדושה בד"ה מקושה, ובתולע"י בציצית רקיע יסוד הנק' עושה שלום דומה לכסא כבוד מרום מראשון היינו כסא בינה כבוד חכ' מרום מראשון כתר בבחי' ס"פ וישב י"א תמר כולל זכר ונקבה תמר ל"ב נתיבות פעמים יו"ד כו' בראשית ברית אש יס"א כו'. ואפ"ל כבוד עילאה לבוש הפנימי תורה עוטה אור כשלמה ומל' לבוש החיצון ע"כ צריך להמשיך מהפנימי לחיצון זהו לבש ה' עוז כו'. ע' בד"ה נשא י"ל גם מחשבה הקדומה נק' לבוש מל' אנא אמלך וא"כ צ"ל אם שייך שם מצות טלית וציצית ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מל', מל' דא"ס כו' או י"ל שם אין שייך פרודות כו', גם י"ל ע"ד עגולא וריבועא דמי דאצי' נק' ריבועא כנ"ל בענין ד' ראשים דכ' אבל מל' דא"ס העיגול המקיף ופטור מהציצית כו' ואדרבה הציצית להמשיך משם בחי' ברוך כבוד זהו וימלא כבוד כו', ותכלת דומה כו' עד וכסא דומה לכבוד. הא דנשים אם חייבות בציצית פלוגתא דרבנן ור"ש, י"ל כי בתלע"י הטלית וציצית רומז לכלה א"כ ס"ל לרבנן נשים חייבות, והא דר"ש פטור, י"ל כי המל' הנק' כלה היא הטלית וציצית אבל חיוב הציצית על האדם הלובש ולא על הלובש כו'.

בפע"ח • שכ"ו פ"א בפנים דע"ק אמת הם גימ' ז' שמות ס"ג ומהם נמשכים ז' מילויים ס"א בחי' הבל זהם ז' הבלים ח"ס קול שופר וע"י שפניו מתאדמים ממשך בחי' אמת בההבל וקול חתו את פניך הוי' אבקש חתו וישע

בפוע"ח : בבוך רח"ל נמצא המאמר רק עד אות ז' ואח"כ גוספו ב' הקטעים דלהלן.

הוי' אל הבל כי ש"ע נהורין הם בפנים דע"ק כו' ולעודר כ"ז צ"ל ע"י שיהי' בחי' אש ה' מבחי' הבל הנ"ל ולכן ע"י שופר מהכבשים שהיו בהמה כי הבל מקור הדיבור הו"ע רוח הבהמה היורדת למטה שם ב"ן ושרשו מס"ג וכבשים ע"ד והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו בחי' עמר נקי כו' גם ע"ד ומותר האדם מן הבהמה אין כי הבל הבל גם י"ל ויבן את הצלע להיות עצם מעצמי ובשר מבשרי וזהו מלכיות ואח"כ היחוד ע' ד"ה שוש אשיש בחי' והיו לבשר אחד חדו זכרונות ע"ד וזכרתם את כל מצות אך כי ההמשכה מחכמה צ"ל מלמעלה מהחכמה חדו שופרות, גם ע"ד טוב הוי' לכל וטוב הוי' לקויו והו מלכיות וזכרונות.

בענין דומה לכסה"כ עמ"ש בד"ה ותחת רגלי, בענין אש ה' אש יו"ד עפמ"ש בד"ה אתם נצבים אש כו' ובמא"א א' קכ"ה אש נק' חכמה ושם קי"ג אשא דכיא נק' גבורה דעתיק.

ביאור ע"פ והי' לכם לציצית

הנה ענין עוטה אור כשלמה הוא דהנה כדי להמשיך האור השפע מא"ס המאציל ב"ה אל הנאצלים אשר אין ערוך ביניהם א"א להיות אא"כ ע"י הפרסא המבדלת בין המאציל לנאצלים ועליה נאמר ישת חושך סתרו שע"י שהאור עובר ונמשך דרך הפרסא יוכלו הנאצלים לקבלה ולכן נק' הלבושים תיקונים וכמ"ש באד"ר ענין עד לא אתתקן כו' כי ע"י הלבוש יכולים לקבל האור כו' ואין הלבוש מעלים לגמרי ח"ו וכן מאצ"י לבריאה נמצא פרסא מפסקת בכדי שיוכלו הנבראים לקבל האור והשפע דאצילות שכאשר היא בוקעת דרך הפרסא אז היא מתצמצמת ועי"ז דוקא יוכלה לקבלה והוא מאחר שאין ערוך הנבראים נפרדים ובעלי גבול לבחי' אצ"י ע"כ א"א זולת ע"י הפרסא וכ"ש שאין ערוך האצ"י לגבי א"ס ב"ה ע"כ צ"ל פרסא לבד הצמצום הראשון להיות מק"פ כו' וזהו עוטה אור כשלמה היינו בחי' פרסא המבדלת ומסתרת את האור הנמשך מא"ס ב"ה שמאיר ע"י לבוש זה (ונק' ג"כ חשמ"ל העליון שלמעלה מאצ"י כמ"ש במ"א בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר ולכן נק' בחי' זו בצלמנו כמו שבחי' צלם האדם נמשך מבחי' חשמ"ל שנעשה לבוש לגר"נ דו"א וכעד"ז בחי' חשמ"ל העליון שלמעלה מאצ"י הוא לבוש לאא"ס ב"ה הנמשך ומתלבש באצ"י ופי' חשמ"ל לשון חשות וממלות זה מורה על בחי' וענין לבוש הנ"ל כמ"ש במ"א) ואח"כ נוטה שמים כיריעה היינו בחי' התורות ז"א דאצ"י שנק' שמים אש ומים פי' שנמצא בו בחי' מוחין דאבא שנק' מים ובחי' מוחין דאימא שהוא בחי' אש בחי' גבירות היינו דאחר שעוטה אור כשלמה בהסתרות בהירות האור ע"י הפרגוד שבין המאציל לנאצלים אז יוכל להתצמצם האור בהכלים דאצ"י לנטוע שמים שהוא בנין ז"א דאצ"י (וי"ל היינו כדפי' לעיל דבחי' לבוש זה הוא הממוצע

בין עצם האור ובין הכלי לכן ע"י שעוטה אור בלבד זה יחלבש אח"כ בכלים דז"א הנק' שמים) והנה כמו כן יש בהתורה בחינת עוטה אור כשלמה שהתורה היא (ג"כ בחי' לבוש שהיא) הממנע המהבד את א"ס ב"ה עם העולמות שבכל עולם ועולם הוא כן והענין שפנימי' התורה היא בחי' א"ס כמ"ש ארובה מארץ מדה חיצוניתה יש לה גבול והענין דאורייתא מחכמה נפקת שהיא יסוד אבא דאצילות ואיתא בע"ח שפנימי' אבא הוא בחי' פנימי' ע"י ובחי' פנימי' עת"י הוא בחי' א"ס ממש מה שלמעלה מהאור הנמשך לעולמות והוא בחי' האור שלפני הפרסא הנ"ל המפסקת בין המאציל לנאצלים, וא"כ כיון שפנימי' אבא היינו בחי' סתים שבתו' הוא בחי' פנימי' עת"י הוא בחי' מה שא"א להיות נמשך נמשם השפע לערך השתלשלות העולמות והיינו הנסתרות לה' אלקינו שבפנימי' יסוד אבא מלובש פנימי' עת"י שהוא בחי' א"ס ממש והנללות לנו ולבנינו היינו חיצוני' יסוד אבא שנמשך לזו"ג דאצי' חהו שנק' התו' שלפנינו נובלות חכמה שלמעלה בחי' חיצוני' האחרים דח"ע ולפי שאעפ"כ הפנימי' מלובש בהחיצוני' זהו ענין עוטה אור כשלמה הוא ג"כ ענין מארז"ל שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה ולכן התו' הוא הממנע המהבד את א"ס ב"ה עם העולמות שהרי פנימיותה הוא בחי' א"ס ממש וע"י אמצעות הלבוש שהוא נובלות חכ' נמשך ומאיר בעולמות שהרי בכל עולם הגילוי ע"י בחי' חכמה שבו.

ב) אך הממשיך גילוי מבחי' האור בהלבוש הן נש"י כי יש בהן ג"כ סתים היינו כי עם היות הנשמה שלמטה בגוף הוא מבי"ע שהן בחי' נבראים יש מאין אך שרשן מאצי' מבחי' ישראל סבא שהוא בחי' נה"י דאבא והנה נה"י הוא בחי' המשכה מעצמות המחזין וכמשל בהטפה מלובש מעצמיות כח השכל כו' לכן יש בכחם להמשיך מבחי' סתים שבתורה כו' (ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ צאינה וראינה כו' בענין ישראל מקדשי שמך כו') ובמ"א נת' דשרש הנשמות ממח' הקדומה הוא בחי' א"ק כו' אכן כיון שהנשמות עצמן מבי"ע איך יגיע לשרשם אך זהו ע"י התפלה שנק' סולם והיינו ע"י רעותא דליבא להשיב נפשו לשרשו אליך ה' נפשי אשא דרך פרט יש בזה בחי' היינו אהוי"ד ורחמנות וקעומ"ש כנ"ל וזהו ג"כ ענין הטלית ד' ציצית שהטלית זהו בחי' הלבוש העליון דבחי' עוטה אור כשלמה שהוא בחי' מקיף שאינו מתגלה הא"ד בתוך האדם שלכן עיקר התיקון הוא ע"י זה שהלבוש יעלים האור רק שאינו העלם לגמרי כי אעפ"כ הוא מאיר דרך צמצום השערות דחוטי הציצית שע"י יכולים לקבל שקוצי דשערי דז"א מאיר בא"א ונק' ציץ ל' זכר ומשם נמשך הארה ומאיר ג"כ לנוק' וזהו ציצית ל' נקבה כו' ולכן הציצית הם מצמר כענין ושער רישי' כעמר נקא. והנה ביאור ענין ד' גזונין הנ"ל דהתכלת הוא בחי' אחרונה כי גזון לבן זהו בחי' אהבה כו' והתכלת זהו קבלת עול כו' או בחי' יראה וצ"ל דבפע"ח שער הציצית מבואר כי החוטי תכלת הן נמשכי' מבחי' מקיפים דאבא והחוטי לבן הם נמשכים מבחי' מקיפים דאימא וכמ"כ צ"ל במה שנת"ל בענין סדר ד' חיות דמרכ' פני אריה הוא בחינת אהבה כו' עד הבחינה הד' הוא בחינת פני אדם הוא בחינת קבלת עול היינו בחינה אחרונה כו' הרי בחינת אדם גבה

מבחינת פני אריה כו'. אך הנה ידוע מה שכתוב בספר יצירה נעוץ תחלתן בסופן, פירוש הראשית היא בחינת אבא דאצילות הוא נעוץ בסופו בבחינת מלכות דאצילות כי אבא יסד ברתא דהיינו חכמה בראש וחכמה בסוף והיינו מ"ש במרכבת יחזקאל הד' חיות שהן ד' רגלי המרכבה שנושאות את הכסא שרגלי רביעאה הוא דוד מלכא הוא פני אדם הדרי הוא למעלה מג' חיות שלפניו פני אריה כו' שהרי בחי' פני אדם הוא כענין האדם עילאה שעל הכסא ואיך זה אלא משום דנעוץ בסופן שהוא רגלי רביעאה מתחלתן הוא בחי' אדם שעל הכסא ולכן הוא ג"כ בחי' פני אדם. והנה כמו שיש בחי' מרכבתא תתאה דהיינו בעולם הבריאה שהן ד' חיות שראה יחזקאל (והו בחי' ד' כנפות שכשרים אף אם הם של עור כו' מה"ט) שנושאות את הכסא הוא בחי' מל' דאצי' כמו"כ יש בחי' מרכ"ע דאצי' עצמו שהמדות חגת"מ דאצי' הם נק' בחי' מרכבה לבד לגבי בחי' אדם קדמאה הוא בחי' ח"ע הנק' בזהר אדם קדמאה הכסא הוא בחי' בינה דאצי' (ועמ"ש במ"א שע"ז ארז"ל האבות הן הן המרכבה היינו בחי' מרכבתא עילאה דאצילות והו בחי' ד' ציצית שהוא ד' בחי' דאצי' שלמעלה מעלה מבחי' הד' כנפות כו' הנ"ל) והנה בחי' פני אריה היינו חסד דאצי' והוא בחי' אברהם כו' ורגלא רביעאה הוא דוד מלכא היינו מל' דאצי' ונק' פני אדם שגבה מפני אריה מפני שנמצא בה מבחי' אדם קדמאה הוא חכ' דאצי' דהיינו ענין חכ' בראש חכ' בסוף כנ"ל ולכן התכלת זהו בחי' אחרונה רגלא רביעאה קעומ"ש ומ"מ שרשו ממקיפם אבא שלמעלה מבחי' חוט הלבן דנעוץ תחלתן בסופן. ויובן זה יותר ע"ד מארז"ל אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכ' פי' יראה ראשונה שאמר אם אין חכ' אין יראה היינו בחי' יר"ת דמל' דאצי' המתלבשת בבי"ע להחיותם שזהו משנת"ל בחי' התכלת לקבל עומ"ש בבחי' יראה תפחד ולקשר מחדו"מ שלו במחדו"מ של הקב"ה שזהו בחי' יר"ת (ולפי זה פי' אם אין חכמה אין יראה היינו כיון שהתהוות המל' דאצי' הנק' יראה הוא מחכמה כי אבא יסד ברתא אי"כ אצי' המל' הוא ע"י שנאצלה תחילה החכמה ואם אין אצי' חכ' אין יראה) ואם אין יראה אין חכ' הוא בחי' יר"ע שהוא בחי' תכלית הביטול בבחי' חכמה כח מה שזו א"א להתלבש בבחי' לבושים כלל כ"א ע"י מזליהו חזי כו' (ויראה זו נמשך מבחי' גבורה דעתיק כמ"ש הרמ"ז ר"פ פנחס וא"כ אצילות יראה זו קדם לבחי' התהוות חכ' דאצי' לכן אם אין יראה זו א"א להתהוות ח"ע ולפי"ז זה המשנה מדבר בסדר אצילותן מלמעלה למטה ובמ"א נת' הסדר מלמטלמ"ע) ונמצא מזה מובן ענין נעוץ תחלתן בסופן כי יר"ע הוא ראשית כל האצי' ויר"ת הוא סוף האצילות וכן חכמה בראש וחכמה בסוף לכן התכלת עם היות למטה הוא יר"ת שמבחי' מל' הלבן הוא בחסד דו"א למעלה ממנו כו' אך בשרשן הוא גבה יותר שהרי הוא שרשו מבחי' יר"ע ראשית ומקור דח"ע ח"ש ששרשו ממקיפי אבא משא"כ הלבן שרשו ממקיפי אימא והוא ע"ד בחכ' יסד ארץ וכונן שמים בתבונה.

ג) והנה התכלת נק' אשא אוכמא בזהר שהוא בחי' מל' (שהוא גוון הרביעי שבאש שלמטה מכולם כנודע) ע"ש שהוא סמוך לפתילה והוא המכלה אותם ומבערה כו' חגיגת הוא האש הלבן שלמעלה כו' והענין הוא כנודע

שמל' דאצי' נשפלת בבי"ע להיות ראש לשועלים כו' ואז היא מבררת בירורי נוגה המעורב טו"ר בבי"ע כמ"ש ותתן טרף לביתה כו' וכמ"ש מצמיח חציר לבהמה וכו' בזה ע"ז אלף טורין כו' אכלה לון בהמה רבא בגמיעא חדא כו' שהם בחי' המלאכים המתבררים מבירורי נוגה שנק' חציר כו' הם נבלעים בבהמה רבה שהוא שם ב"ן דאצי' בחי' מל' דאצי' דאכלה לון בגמיעא חדא שהוא המברר אותן כו' כנ"ל ולכך נק' בשם תכלת דאכיל וצ"ע כולא דהיינו לברר את הרע הנוגה ולכלותו עד שיתברר הטוב בלבד כו' וז"ש הכנף פתיל תכלת כו' וראיתם כו' חכרתם את כל מצות ה' פי' שע"י התכלת דציצית יזכור מצות ה' שהמה המצות דמל' דאצי' שנק' מצות המלך כו' דהיינו שע"י מצות המלך יברר בירורי נוגה לאהפכא מחשוכא לנהורא ולבער ולכלותו את הרע אבל בחי' חוטי לבן שבציצית שהם בחי' האש לבנה שלמעלה ע"ג אש שחורה בחי' חג"ת דאצי' דכתיב לא יגורך רע באצי' כלל ואין יצטרך שם לברר בירורי' כלל מאחר שלא יגור שם רע כלל כו' ע"כ בחי' קיום המצות הוא רק בכדי להוסיף אורות באצי' בלבד וז"ש ועשיתם את כל מצותי דהיינו רק כדי להמשיך תוס' אורות באצי' כו' (כי אין מהצורך שם לברר בירורים מאחר שלא יגור במגורו רע ע"כ גורמים המצות רק תועלת זו שמתוסף אורות בגילוי באצי') ח"ש עוטה אור כשלמה כו' דהנה כאשר מצטרך להמשיך השפע מן המאציל ב"ה אל הנאצלים אשר אין ערוך ביניהם כנדע בלתי אפשר להתמשך זולת ע"י הפרסא המבדלת בין המאציל לנאצלים ועליה נאמר ישת חושך סתרו שכאשר השפע עוברת דרך הפרסא או יוכלו הנאצלים לקבל שמשנתה ע"י למהות אחר (שנק' אור התולדה כמ"ש במ"א) וכן מאצי' לבריאה נמצא פרסא מפסקת בכדי שיוכלו הנבראים לקבל השפע דאצי' שכאשר היא בוקעת דרך הפרסא או מתצמצמת ומשתנה למהות אחר ממש כמ"ש במ"א והוא מאחר שאין ערוך בין אצילות לבריאה (נמצא פרסא מפסקת בכדי שיוכלו הנבראים לקבל השפע דאצי' שכאשר היא בוקעת דרך הפרסא או מתצמצמת ומשתנה למהות אחר ממש כמשנת במ"א והיינו מאחר שאין ערוך בין אצי' לבריאה) שהמה נבראים נפרדים בע"ג כו' ע"כ א"א זולת הפרסא המפסקת כנ"ל. ח"ש וראיתם חכרתם את כל מצות הוי' שע"י ראי' דתכלת יזכור כצות ה' שהם מצות המלך שהוא המלבושים במל' דאצי' כנ"ל ולכך נק' מצות ה' שמורה על שמטוה את הכל כו' אבל בזכירה שניה כתיב את כל מצותי שהוא בחי' המשכת א"ס עצמו לכלים דנאצלים כו' דהנה ידוע שנר"ג יש להם כלים שמתלבש בתוכן אבל ח"י אין להם כלים שיתלבשו בתוכן כ"א הם בחי' מקיפים שלמעלה מהכלים כמו שנראה בנפש האדם משכן השכל במוח והמדות בלב כו' אבל הרצון אין לו כלי בגוף כו' שהוא בחי' מקיף כו' כמו"כ למעלה בחי' ח"י הם מקיפים שלמעלה מהכלי כו' ח"ש אני ה' דלכאורה אינו מובן דמשמע שידוע מי הוא הקורא אני כו' והלא למת"ב בעצמותו ית' כ"א מפעולתו ניכר שהוא מהוה את הכל כו' ומזה ניכר דאנת אשתמדע על כולא אבל עצמות א"ס אינו מושג ומזה אומר אני ה' כו' אך הענין הוא שאני הוא בחי' הכתר המקיף דיתידה כמ"ש אני ראשון ואני אחרון כו' והוא בחי' עצמותו ית' נמשך לבחי' הוי' שהוא בחי' נר"ג דאצי' האורות דאצי' המלובשים בהכלים ע"י מעשה המצות שעשיתם אתם את

מצותי דוקא זה גורם להמשכת אני בחי' הכתר שרש המצות אל בחי' הוי' כו' והי' ע"י חוטי הלבן שהם בחי' חג"ת דאצי' אריה שור נשר דמרכ' שהוא בחי' שמחה דכתיב עבדו את ה' בשמחה וגו' דהיינו להוסיף אורות באצי' עצמן שאין שם בירור כנ"ל הם נמשכים ממחין דאימא אבל התכלת שנמשכים מאבא דאצי' הוא בחי' הביטול בתכלית ורק שנפל למטה מכולן שהוא בחי' רגלא רביעאה דכורסייא פני אדם תתאה מפני שנעוץ תחב"ס דוקא וסופן בתחלתן דוקא כנ"ל.

ד) והנה ביאור ענין גדיל ופתיל וארז"ל נוי תכלת שליש גדיל ושני שלישי ענף הענין דהנה פי' וענין מרכבה שהוא למטה מהרוכב עליו ועכ"ז כחו גדול להעלות את האדם למקום שלא הי' יכול להגיע בעצמו וזהו מפני ששרש פני אריה פני שור כו' הוא מעולם התהו ולכן ההיות נושאות את בחי' אדם דתיקון כו' אך א"כ איך הוא זה במרכבתא עילאה דאצי' שהוא בחי' תיקון אך הוא ג"כ כי ז"א בעתיקא אחיד ותליא לכן יש בכח מרכבתא עילאה שהוא בחי' חגת"מ דאצי' להעלות בחי' אדם קדמאה שהוא חכ' כו' וכן בנפש האלקי' יש כח במדות שבנפש להעלות ולהגביה את בחי' ההתבוננו' מצד ששרשן במדות שלמעלה מהשכל של הנפש כמ"ש כ"ז במ"א באריכות והמדות שלמעלה מהחכ' הם הנק' טורי חשוכא והם הנק' ג"כ בהמה רבה ושם בחי' ההתכללות ביתר שאת גם מבחי' מדות דמרכ"ע מצד ההארה שנמשך משם במדות שלמטה מהחכ' נעשה בהן ג"כ התכללות יותר חזק ענין הגדיל שהר' חוטינן נעשו דבר א' ממש משא"כ בפתיל הן בחי' ד' חוטינן כ"א מהות בפ"ע רק שאינן פרודות ממש כמו הכנפות היינו כי כל זמן שהמדות מכוסים ביחד אין נק' גדיל ששם כלולים יחד ולפי שיסוד אימא מסתיים בשליש עליון דתפארת לכן הוא שלישי גדיל כו' והיינו בעוד המדות כלולים בתוך הדעת וההתבוננו' שם כלולים אהוי"ר יחד ונק' גדיל אלא שאינן בגילוי כ"כ באדם ואח"כ כשבאין בגילוי בלב הם כל א' בכלי בפ"ע והו' שני שלישי ענף וצ"ל ב' הבחי' כמ"ש וידעת כו' והשבות אל לבבך כו' וזהו שלישי גדיל ושני שלישי ענף.

ה) והנה עד"ז יובן ג"כ ענין ר"ה שהוא בחי' יראה קבלת עול מלכות אמרו לפני מלכיות כו' זהו בחי' תכלת אך הנה בשרשו בחי' זו גבה מהלבן כנ"ל (וגם עמ"ש במ"א עפ"מ"ש שחורה אני במל"ת שהם בחי' שחורות כעורב ואעפ"כ ונאה יותר מבחי' ושער רישא כעמר נקא שהם מ"ע ע"ש הטעם ולכן יובן כמו"כ טאן כו' ולכן עיקר המשכת גילוי אור חדש למדת מלכותו ית' הוא בר"ה כידוע) חזו בחי' שופר שהוא גילוי בחי' יר"ע שהשופר ממשך בחי' חרדה כו' והיינו כי ענין יר"ת דאצי' שלמטה מהחכ' הוא בחי' מלכיות קבלת עול מלכות אבל ע"י השופר נמשך ג"כ יר"ע דאצילות כו' והנה תשר"ת הם כנגד אברהם יצחק ויעקב חזו מלכא שהם ד' גווינן ג"ל אך כ"ז הוא בחי' עומקא דליבא ופנימי' הלב שהאה' מבחי' ורב חסד והרחמים נק' רחמים גדולים כו' הוא למעלה גם מבחי' מרכבתא עילאה דאצילות וע' בפע"ח בענין השופר דנו' ג"כ בחי' גיכ"ק מהחידן שנמשך משם לבחי' אהה"ע מהגרון כו' כי השופר הוא בחי' קול פשוט שזהו כמו בחי' א' כמ"ש בסידור

ועי"ז נמשך התהוות הדיבור כו' אך חכו ממתקים כתיב זהו ענין גומל חסדים טובים וכמ"ש במ"א ע"פ ויצץ ציץ ויגמול שקדים כו' שזוה גילוי מבחי' רב חסד שלמעלה מהא"כ שמשם המתקת הדינין כו' הלבן הוא בחי' וימינו תחבקני כי ר"ה תכלת זהו בחי' שמאלו תחת לראשי ואע"ג שעיקר בחי' ימינו תחבקני זהו מקיפים דטוכות מ"מ ביהכ"פ מתחיל גילוי החסדים כו' כמ"ש בפע"ח ולכן הי' הלשון של הזרית מלבין וגם שעבודת היום בבגדי לבן דוקא ועל ידי זה נמשך אח"כ בחי' עוטה אור כשלמה בשמחת כנ"ל.

לתוספות ביאור. דהנה י"ל מארז"ל בענין הוא של בגד וכנפיה של עור וחיבת דעכ"פ כש"כ אם כנפיה ג"כ של בגד שחיבת ולפי מש"ל דד' כנפות מבחי' פני אריה פני שור כו' נק' עור א"כ לכאורה לעולם צריך להיות כנפיה של עור כו' הן אמת שי"ל שהן עצמן לא נק' כנפיה של עור כי העור הוא בחי' החיצוני שלהם כו' אך עוד אפשר לומר והוא דמדרעת זאת שיש ב' בחי' לבושים למעלה הא' בחי' ח"ע נק' לבוש לאא"ס ב"ה כמש"ל בפ"י עוטה אור כשלמה כו' והב' בחי' מל' נקרא ג"כ לבוש כמ"ש יביאו לבוש מלכות כו' וכתוב ה' מלך גיאות לבש כו' וע' ע"פ ועשית בגדי קדש כו' מענין ב' לבושים אלו וגם בפסוק יונתי כו' נתבאר מענין לבוש מלכות והנה כשישראל הם במעלה עליונה בבחי' רעותא דליבא או ממשיכים אור חדש מאוא"ס ב"ה מלמעלה מהחכמה להיות נמשך ומתלבש בחכמה שהיא התורה ואזי נשמות ישראל הן למעלה מבחי' תורה וזהו שנקרא התורה מאורסה ובחי' כלה לגבי נשמות ישראל שהם בחי' חתן המשפיע וממשיך בה אוא"ס ב"ה וכיון שכן החכמה היא הלבוש אשר תכסה בה והד' כנפות הם חגת"מ דאצילות מרכבתא עילאה דאצילות והציצית הם המשכת קוצי דשערי דא"א בשערות דז"א היינו בחי' אהבה רבה ורחמים גדולים ויראה עילאה ולכן גם כנפיה הם של בגד שהרי הם ג"כ מבחי' אצילות לבושים והדר והדר אך כשאין להם בחי' אהבה רבה הנ"ל ממשיכים מבחינת האור המלובש בחכמה עילאה כדכתיב הוי' בחכ' להיות מתלבש בלבוש מלכות וזהו ג"כ בחי' הטלית שנקרא פרישו דמלכא ואז הד' כנפות הם מבחי' פני אריה דבריאה כו' שהוא מרכבתא תתאה כו' והציצית הן מרכבתא עילאה דדיינו מבחי' חגת"מ דאצילות ומ"מ שליש גדיל כו' כנ"ל.

למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי כו' ועשיתם אותם כו'. ויש להבין שהרי כבר אמר וראיתם אותו וזכרתם כו' וב' זכירות הללו למה. וגם להבין מ"ש ב"פ אני הוי' אלקיכם אני ה' כו' אשר הוצאתי כו' אני ה' כו'. אך הנה יש להבין ענין זכירת כל המצות ע"י ראייה זאת בחוטי הציצית התלויין בד' כנפות כמ"ש וראיתם אותו חזרתם כו' דלכאורה אינו שייכות כלל לזכור על המצות בראי' זו כו' ועמ"ש מזה בלק"ת סד"ה הוי' לכם לציצית הראשון.

יובן זה בהקדים ענין הידוע דיש ב' בחי' המשכות החיות והשפע מאור א"ס
 הא' בחי' ממכ"ע והב' בחי' סוכ"ע. וביאור ענינם מבואר בכמה מקומות. ועמ"ש
 בלק"ת בד"ה וידבר אלקים כו' אנכי הוי' אלקיך כו' משל ע"ז מכות הנפש
 המלוכשים בגוף וראשיתן כח השכל שבמח ומהתכללות כחות אלו בעצם הנפש
 יעו"ש. אך לתוספת ביאור הנה בחי' ממכ"ע הוא בחי' הגילוי עד"מ גילוי
 אור השכל שבאדם שנתגלה אורו בבחי' כלי המוח מההעלם, וכמו התינוק
 שמתחילת תולדתו דעתו קצרה מאד מחמת קוטן הכלי אין אור השכל מלוכש
 בו בגילוי ונשארו בהעלם עדיין בעצם הנפש ולכן ימים ידברו ורוב שנים
 יודיעו חכמה שע"י שהכלי המוח הולך ומתרחב ומתגדל ע"ז ניתוסף בו
 בחי' הגילוי של השכל יותר, כי הרי נראה ונגלה בו בחוש כח השכל להשכיל
 כל דבר יותר כל מה שיגדיל יותר כידוע. ונמצא יש בחי' גילוי בחלק המדבר,
 וכמו"כ יש בחי' גילוי בחלק הצומח ובחלק החי כמו הבהמה למינה ועץ
 השדה למינהו והנה בחי' אור החיות שבהם בא מלמעלה בבחי' הגילוי מן
 ההעלם ע"ד הנ"ל במדבר עד שגם בבחי' חיות המצומצם ביותר כמו בחלקי
 הדומם ג"כ האור והחיות בא מבחי' ההעלם לגילוי. והנה דאי אין גילוי אור
 חיות חלק המדבר ערך אחד עם חיות החי. וזהו שאמרו חביב אדם שנברא
 בצלם כו' שנאמר כי בצלם אלקים עשה את האדם משא"כ בבהמה חיה, וזהו
 לפי שהמדבר לגבי חי הוא כערך אצילות אצל הבריאה וכדלקמן ואצילות
 הוא אלהות ממש, משא"כ הבריאה יש מאין ואין ערך זל"ז ולכן ג"כ מדבר
 לגבי חי הוא הגבה מאד נעלה שנברא בצלם אלקים שהוא בחי' אצילות
 (ז"ל המד"ש. החסיד ז"ל פי' כי השי"ת ברא את האדם השליטו על בעלי
 חיים בכח השכל אשר בו, ולזה האדם נצב הקומה להורות כי שרשו ועיקרו
 למעלה ואין כן שאר הבעלי חיים, אבל הם כפופים להורות כי שרשם למטה
 בארץ וזהו הצלם אשר בו נברא האדם נושא לכל החכמות, כי בו אפשר
 להשיגם כולם עכ"ל. ומ"ש ולזה האדם נצב הקומה וזו ע"ד רוח האדם העולה
 היא למעלה כי שרשו שם מ"ה בחי' רצוא, ורוח הבהמה שם ב"ן היא
 היורדת למטה לבי"ע, ומזה נתהוו פני אריה פני שור כו' עכ"פ מזה יובן ענין
 אדם ובהמה שהוא משל דוגמא לאצי' ובריאה, וזה הכל בבחי' ממכ"ע, ולכן
 נק' בצלם אלקים וכתוב דמות כמראה אדם כו'. ועיין במד"ר פי' עכ"ה)
 וכן נתו עם הצומח כי יש לכא"א מדריגה בפ"ע עד שחיות ואור זה מתלבש
 בבחי' מדבר וחיות ואור זה מתלבש בבחי' בהמה חיה מתלבש בבחי' צומח
 חיה בבחי' דומם כא"א לפי מזגו ותכונתו נמשך מן ההעלם לגילוי, וגם בפרט
 הנה בכל חלק מדצח"מ אין כל א' דומה לחבירו כי במדברים אין שכל זה
 דומה לשל חבירו כו' כידוע בפ"י תוכן רוחות ה', וכמו"כ אין כל חי דומה
 לחבירו, וכן בצומח דומם כי בכל א"א נמשך המשכה מיוחדת בבחי' הגילוי
 מן ההעלם כו' א"כ נמצא שבבחי' הגילוי מן ההעלם נמשך האור בהתחלקות
 רבות מדריגה אחר מדריגה בכמה אופנים שונים, וכך יובן למעלה בבחי'
 גילוי הכללי מאלקים חיים להחיות ולחיות מאין ליש, הנה ג' עולמות בי"ע
 הן לנגד דצ"ח כמ"ש בע"ח (וחי ג"כ ענין הסנה בוער באש שראה משה כו'
 שהוא שרש ד' יסודות ארמ"ע שהן דצח"מ והן ד' עולמות אבי"ע כמ"ש בע"ח)
 כי ערך עולם העשייה לגבי עולם היצירה כערך הדומם לגבי הצומח, וכן ערך

היצירה לגבי הבריאה כערך הצומח לגבי החי שהרי על המלאכים דיצירה נאמר אז ירננו כל עצי היער בו (הג"ה חשארז"ל בחולין פא"ס ד"ס סע"א בשעה שאמר הקב"ה למינהו באילנות נשאו דשאים ק"ו בעצמם כו' דתמוה הרי הצומח אין לו דעת ללמוד ק"ו. ופי' מהרש"א בח"א שם דקאי על שורש הדשאים כי אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה וגבוה מעל גבוה שומר והם הנקראים ג"כ דשאים. וכן פי' בזהר ע"פ תדשא הארץ דשא שהם המלאכים הנקראים יוצר משרתים ועשב הם הנקראים ואשר משרתיו כו' ועל דרך זה נאמר ויטע הוי' אלקים גן כו' ישבעו עצי ה' דאינן עצים גשמיים ח"ה אלא שורש שרשן וגם נקרא עצים לשון עצה, אלא שמ"מ הן נקראים רק בחי' צומח לפי שהם מבחי' מדות חגית המדות נק' צומח לגבי השכל שנק' חי. ונמצא היותן בחי' צומח אין הכוונה אלא שהם מבחי' מדות כו'. ועד"ז מה שעשי' הוא דומם היינו בחי' אותיות שנק' דומם, ואעפ"כ ידוע אשר אותיות שבעולם העליון נעשו מקור השכל לעולם התחתון כמו ממאמר נעשה אדם נברא אדה"ר, לכן מאותיות דע"ס דעשי' נמשך שורש הנפש השכלית שבאדם אעפ"י שהוא בחי' מדבר שבעוה"ז שהוא דוגמא לבחי' אצ"י כו' ומה יובן ענין אז ירננו עצי היער כו' עכ"ה) והתיות והשרפים אשר בעולם הבריאה לגבי האצילות כערך החי לגבי המדבר כו' ועמ"ש בביאור ע"פ ואלה המשפטים מענין אדם ובהמה) וכולו בחי' גילוי אור אלקי יש בהן להחיותן מאין ליש אך האור האלקי מאיר בכל עולם כפי שהוא במעלה ומדריגה שיש עולמות עליונים שמקבלים חיות עליון רחני יותר ויש עולם שמקבלים בהגשמה יותר כערך גילוי חיות הצומח לגבי גילוי חיות החי כו' וכמו שרפים בבריאה וחיות ביצירה ואופנים בעשי' והם בחי' נר"צ שהאופנים ברעש גדול שהמה מרחוק אומרים ברוך פי' שיתגלה מן העולם השרפים שעומדים מקרוב בהשגה קרובה יותר או' קדוש, ובהם נאמר שרפים עומדים ממעל לו ואמר בזה"ק ממעל לשכינתא. פי' שכינתא הוא בחי' כח הפועל אלקי שבנבראים כידוע, ולהיותו מלוכש ונתפס ממש תוך כל עלמין ונק' ממכ"ע ע"כ השרפים ממעל לשכינתא, כי תשוקתם בבחי' סוכ"ע, וכמ"ש מזה בלק"ת בד"ה ונקדשתי בתוך בני ישראל ובהביאור שם ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה רפאני ה' וארפא, ושם פי' ממעל לו שמשגיגים ההארה בבחי' שם אד' המאיר בבריאה כמו עד"מ שהתלמיד מקיף וסובב בהשגתו לשכל הרב בשעה ששומע השכל ותשוקתם לבחי' קדוש הוא בחי' סוכ"ע, ואמנם כל מה שיורד האור האלקי מטה מטה מתמעטת האור מיעוט אחר מיעוט עד חלק הדומם דעשי' שאין לו ערך עם השרפים דבריאה שזה היותר עליון, והה יותר תחתון וה"ז כדמיון שכל שבמוח האדם שאין לציפורן הרגל ערוך אליו וכיוצא בזה. ואמנם ראשית הגילוי היותר עליון הוא בחכמה המאיר בעולם האצילות שנק' אדם בחי' מדבר בכלל היינו בחי' אצילות שנק' חכ' בכללות אבי"ע, וכמשל שראשית הגילוי הנפש הוא בזוי' השכל שבמוח, וכמ"ש בלק"ת בד"ה וידבר הנ"ל. וכל ה' בא בבחי' גילוי דממכ"ע, וראשית הגילוי הוא בבחי' החכמה כמ"ש כולם בחכ' עשית, וכתוב ראשית חכמה היינו בראשית ברא כו' כידוע.

הקיצור. יקשה ענין כפל הזכירות וזכרתם תזכרו וענין ב"פ אני הווי, ויקדים ענין ממכ"ע וסוכ"ע. ממכ"ע גילוי ד' עולמות אבי"ע כמו מדבר חי צומח דומם ובמדבר גילוי השכל ויש בה קטנות וגדלות שרפים אמרים קדוש ואופנים אמרים ברוך, וראשית הגילוי בחכמה, ובהג"ה זהו ענין חביב אדם שנברא בצלם אלקים, לפי שהמדבר נגד האצילות נצב הקומה רוח האדם העולה היא למעלה ופי' צומח ע"ד שהמלאכים יוצר משרתים נקראו דשא נשאו דשאים ק"ו בעצמם כו' ישבעו עצי ה' הם בכלל בחי' מדות חג"ת ועשי' דומם המכוון דוגמת בחי' אותיות, ומאזותיות דעולם העליון נעשה מקור השכל לעולם התחתון ומ"מ בכללות העולמות נקראו אף י"ס דעשי' בשם בחי' דומם, ועמ"ש בת"א בד"ה ויגש אליו יהודה, וכ"ז הוא בחי' ממכ"ע.

(ב) אך הנה בחי' סוכ"ע הוא בחי' ההעלם שלמעלה מעלה מבחי' הגילוי הנ"ל. ומה שנק' סובב אין הכוונה שהוא סובב ומקיף מלמעלה בלבד ואינו נמצא למטה כלל שהרי נאמר את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש דהיינו מבחי' סובב כו', וכמ"ש בותר דלית אתר פנוי מיני' כו' אך פי' סובב הוא בחי' ההעלם. והענין הוא עד"מ בחי' הארת הנפש שעל האדם מלמעלה שאינה באה כלל בבחי' גילוי כמו בשכל וכל האברים שנמצאת הארה הזאת בהשוואה אחת על הראש והרגל יחד ואין בה חילוק מדריגות כלל כו' (הג"ה) לפמש"כ פי' סובב אין ר"ל סובב מלמעלה כ"א סובב הוא ההעלם, אי"כ א"צ לומר המשל מבחי' הנשמה שלמעלה מתנוף שהוא בחי' מזלי' כ"א גם הנפש שבתוך הגוף הנה הנפש עצמה אין לה בחי' התחלקות לכמה כחות פרטיים אלא שכל הכחות כלולים ומתאחדים בה ואין עולים בשם כח פרטי כלל כמ"ש בד"ה וידבר הנ"ל פי"א זהו משל לבחי' סובב שהוא ההעלם, ועיין בד"ה ואלה המשפטים בהביאור עכ"ה) גם בחי' סובב למעלה הינו בחי' אור א"ס שאינו בא לבחי' גילוי כו' כי הוא למעלה מגדר בחי' השתל' לבוא בסדר המדריגות במיעוט אחר מיעוט כנ"ל, אלא שזה ומשוה כו' נמצא הוא בעולמות היותר תחתונים בהשוואה אחת כמו בעולמות עליונים בלי שום שינוי כלל כמ"ש אני ה' לא שניתי כו' וזהו פי' הקדוש בשמים ובארץ קדוש לשון הבדלה בבחי' ההעלם, אבל הוא נמצא בבחי' ההעלם למטה כמו למעלה ממש, לכן הוא בשמים ובארץ בהשוואה אחת, וכמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא בהשוואה א' כו' כחשיכה כאורה כו', וזהו עיקר ההפרש בין בחי' סובב לבחי' ממלא הנ"ל דרך כלל.

קיצור. ענין סוכ"ע אין פי' סובב מלמעלה כ"א שהוא מלא השמים והארץ אך הוא בהעלם והמשל כמו עצם הנפש (הג"ה) ומ"מ אע"פ שהוא מבחי' ההעלם עכ"ז הוא מחי' ומחווה ע"י היותו בבחי' סובב, וכענין מ"ש במד"ר פ' בשלח פ"כ ע"פ ויסב אלקים את העם כו' שהוא כענין מ"ש ה' סביב לעמו, דהפירוש שע"ז שהוא סובב עליהן ומקיפן הוא נותן בהם כח ועוז וגם מצילו מהשונאים ועמ"ש ע"פ ימצאהו בארץ מדבר יסובבנוו כו' וכמשל הנ"ל מהנפש עצמה, אע"פ שהיא בבחי' העלם מ"מ הנה היא עצמה עיקר וכן וחיות כל הכחות המתפשטים ממנה בהאברים כו'.

קיצור. הסובב אע"פ שהוא בהעלם הוא מחי' ומגין כמ"ש וה' סביב לעמו יסובבנהו, ולכן נמשל ללבוש המגין על האדם וכדלקמן עכ"ה).

והנה דרך פרט הנה בחי' ממכ"ע מבואר למעלה שהוא בחי' גילוי אשר הוא הולך ומתמעט כו' עד"מ גילוי השכל שבמוח וכן הראי' בעין כו' עד כח ההילוך ברגל עד שנמצא שיש חילוק רב בין ראש לרגל ע"י חיות מצומצם בציפורן הרגל וכיוצא. וכמו"כ עד"מ למעלה הנה געה"ע דבריהא שם הנשמות נהנין מזיו האלקי בעונג גפלא עד אין קץ ושיעור להיותו עונג אלקי ממש שהוא בחי' א"ס כו', והארה זאת מתמעטת ויורדת בירידת המדריגות מעילה לעילה עד ג"ע התחתון דיצירה ועשי' שאין שם גילוי אור כ"כ ומשם יורד האור ומתמעט יותר ויותר עד ע' שרים דעשי' שמשפיעים בעוה"ז תענוגים גשמיים וההשפעה לע' שרים נמשך משמרי האופנים, כי אופן המקבל עונג האלקי בעשייה הוא פנימי' עולם עדין וחיצוניות שלו נמשך בהשרים שמקבלים מהאופנים פסולת העונג ומהם שורש תענוגים הגשמיים דעוה"ז כידוע במשל המאכל הגשמי שמתברר בקיבה ונדהה פסולת שלו לחוץ, המובחר שבו נעשה חיות בדם הוא הנפש. כך יש למעלה מלאכים עליונים בעולם העשי' שנק' קרביים ואצטומסא כמ"ש בר"מ וכמ"ש וכל קרביי את שם קדשו שהן המבררים אור השפע האלקי הנשפע מיצי' לעשי' ומן המובחר נעשה חיות אור עליון בהשגות המלאכים דעשי' והפסולת נדהה לחוץ ונק' שמרים, והוא פסולת השפע עונג העליון הנמשך להשרים להיות משפיעים למטה תענוגים גשמיים וכמו טעמים מתיקות שבמאכלים וכיוצא ששרשם מפסולת עונג העליון כידוע, אך לכאורה יפלא שהרי בע"מ נברא העולם וידוע דכל מאמר ומאמר הוא המקור והמחי' מהנברא והוא שנברא מאותו המאמר כמו מאמר יהי אור כו' ממנו נתווה האור ואין להאיר מציאות וקיום בלעדי אותיות יהי אור ויהי אור משמע פשוטו של דבר שמאמר זה סיבת קיומו של אור תמיד, וכן עד"ז כל המאמרות. וכמ"ש בסש"ב ח"ב פ"א בפ"י לעולם ה' דברך נצב בשמים וכן מאמר תדשא הארץ שורש מציאות כל זרע הארץ ופרי העץ להוציא צמחים תמיד מאין ליש בלי הפסק כו' והרי אמרו דאין לך עשב מלמטה שאין לו מזל כו' והמזלות מקבלים רק הפסולת משמרי האופנים כנ"ל, והאיך יתכן לומר שבחי' הפסולת והשמרים נמשך במאמר תדשא הארץ וכיוצא אחרי אשר המאמרות נקראים בשם מוצא פי ה' כו'. אך הענין הוא מפני שיש חילוקי מדריגות רבות מאד ביו"ד מאמרות ע"י ריבוי ירידות המדריגות אשר בבחי' ממכ"ע כנ"ל. וכמשל גילוי השכל שבמוח עד כח ההילוך אשר ברגל כנ"ל, הגם שיש חילוקי מדריגות כ"כ עד שאין ערוך כלל לרגל עם הראש מ"מ כולם מתאחדים והיו לאחדים כי הרי משתלשל זה מזה כו'. וכמו"כ יובן למעלה ביו"ד מאמרות שנתגלו בירידות המדריגות מאד עד שמאמר תדשא הארץ דשא נמשך ג"כ בעשי' להתלבש בבחי' צומח עשב ותבואות כו', וה"ז כדמיון כח ההילוך אשר ברגל, וכמ"ש הארץ הדום רגלי והגם שאין להם ערך לגבי חיות היותר עליון כמו הנשמות שנהנין מזיו כו' מ"מ כולם מתאחדים זה עם זה כמו שיש גידי המוח גם ברגל להרגיש גם הכאב שבציפורן הרגל כו' (הג"ה ור"ל כי מאמר תדשא הארץ דשא יש בו

ג"כ כמו ציור אדם עד"מ שהרי ממאמר נעשה אדם נתתוה אדה"ר כמו מדבור מ' דאצ'י נעשה כח"ב לבריאה. ולכן בעולמות עליונים נמשך ממאמר תדשא המלאכים שנקראים דשא. והן בחי' יוצר משרתים ובחי' עשב נקרא האשר משרתיו כולם עומדים כו'. וכן עשב הוא בחי' ע"ב שין היינו הדעת הנמשך בג' בחי' חג"ת כמ"ש במ"א ע"פ ונתתי עשב בשדך לבהמתך וכן הרועה בשושנים הם יג"מ הרחמים שהם ג"כ ממאמר תדשא כו'. ועמ"ש במ"א ע"פ בנאות דשא ירביצני כו'. אך למטה נמשך מהו ג"כ גידול וצמיחת דשא ועשב גשמי ממש וכל פירות שבעולם. ונמצא ממאמר תדשא נמשך ונתתוה ענינים נפלאים וגבוהים וגבוה מעל גבוה וגם כל הצומח ותענוגים הגשמיים, וזהו כמו ציור אדם שיש בו דברים גבוהים כמו חב"ד שבמחוחו ומדות עליונות אהוי"ר כו'. וגם יוצא ממנו פרש ופסולת גשמיים שהיא צואה ממש היוצא מנקב וטאחור אחר בירור והקרביים. וכן מי רגלים כו'. כמו"כ עד"מ מאמר תדשא הוא ציור אדם וקומה שלימה ונתתוה ממנה עליונים וגם ענינים גשמיים שנחשבים עד"מ פסולת לגבי ענינים העליונים כערך פרש היוצא מהאדם לגבי חב"ד שלו כו'. וכי"כ בע"ח שער ל"א שער הארת המחזין זו"ג פ"ה. ואמנם מצד האחור דז"א כו' מחציו ולמטה יש בו נקדה ג' באחור אשר משם יוצא פסולת ושמרי המאכל, ומכאן יוצא הארה אל החיצונים. ח"ש שהקליפות ועבודת כוכבים נק' צואה בלי מקום וכמ"ש צא תאמר לו וכו' עכ"ל. ולכן אדו"ל שלשה שאכלו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כו' נאמר ע"ז כי כל שולחנות מלאו קיא צואה בלי מקום. ונק' זבחי מתים שהיא ענין מה שגפ"ל בשבחה"כ ועיין בהרמ"ז פ' תצוה דקפ"ד מענין נקב האחור. ועמ"ש ע"פ ונשב בגיא מול בית פעור שזה הי' ענין פעור. ועפ"ז יש לפרש מאדו"ל פ"ק דברכות דט"ו א' הרוצה שיקבל עליו עול מלכות שמים שלימה יפנה ויטול ידיו ויניח ציצית ותפילין כו' ופי' בת"א סד"ה בשלח פרעה שמתחלה יפנה ויסיר הצואה מקרבו שהיא בחי' הרע שבקרבו כו' כי שורש בחי' ק"ג ותאוות גשמיים הוא מקבל מבחי' פסולת הנ"ל. וכיון שעיקר קבלת עול מלכות שמים הוא להיות ועמך לא חפצתי שיהי' התענג רק בו ית' או תתענג על ה' א"כ א"א אא"כ יפנה ממנו הצואה הפסולת הנ"ל שזהו כמו ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם כמו הזונה שלהוטה לקבל תענוג מאיש זר כו'. וזהו יפנה היינו בחי' ולא תתורו כו' ועמ"ש בזוהר ר"פ נח ע"פ אלה תולדות נח אלה פסל את הראשונים ר"ל פסל את בחי' שפע הפסולת כו'.

קיצור. ענין ממכ"ע שנמשך השפע ע"ד ציור אדם ראש וגוף ורגל שהחיות הולך ומתמעט כן ענין בי"ע עד ששפע הגשמית נמשך מפסולת ושמרי האופנים. וא"ת הרי נתתוה ממאמר תדשא ומי נתן בו פסולת. אך כמו בציור אדם בראש משכן השכל, אעפ"כ מנקב האחור יוצא צואה כן מאמר תדשא ציור אדם ולמעלה דשא ועשב הם יוצר משרתים ואשר משרתיה. בנאות דשא ירביצני ולמטה נמשך עשב גשמי ועמ"ש ע"פ ונשב בגיא מול בית פעור. וזהו ענין כשלא אמרו דברי תורה על השולחן נק' כי כל שולחנות מלאו קיא צואה. ולכן הרוצה שיקבל עליו עומ"ש שלימה יפנה ויטול ידיו וזהו כענין ולא תתורו.

ג) והנה בחי' סוכ"ע נק' בחי' לבוש כמ"ש ה' מלך גיאות לבש כו', וזהו לבושי' כתלג חיזור כו' (הג"ה בילקוט בתילים במקומו שלימות המשיח יהי' הלבוש לבושי' כתלג חיזור, ועמ"ש מענין גיאות לבש בת"א בד"ה יביאו לבוש מלכות שנתלבש במדת גיאות התנשאות להיות בבחי' מלך על העולם, ובהביאור שם שהיא מל' דא"ס, חוהו ג"כ פי' ברוך כבוד ה' ממקומו כי כבוד הוא לבוש ממקומו היינו מקור ושורש הלבוש, וכמ"ש מזה בד"ה האולם חי אני זימלא כבוד ה', ובקי"ס נאמר כי גאה גאה היינו לפי ששם נאמר ה' ימלוך לעולם ועד כי בא סוס פרעה ובחי' מלוכה נק' ה' מלך גיאות לבש, וכן איתא בילקוט בתילים שבשעת קי"ס נתלבש הקב"ה בלבוש גיאות כו', ובמ"ת לבש ה' עוז כדי שיהי' ה' עוז לעמו יתן, ובמד"ר ס"פ ואתחנן עשרה לבושים, ופי' בשל"ה ס"פ בראשית דף רע"ב ע"ב שהם התגלות ע"ס משרשן הנעלם, ולכאורה לפמשי"כ דבחי' לבוש זהו סוכ"ע א"כ קשה איך שייך עשרה לבושים, ובילקוט שם ז' לבושים שזהו הכל ענין עשר ספירות, ועשר ספירות הם בחי' ממכ"ע כמו השכל שורה במוח כו', אך הענין יש לפרש עפמ"ש המשל לענין סוכ"ע שאין הפירוש טובב מלמעלה אלא פירוש שהוא בבחי' העלם ומבואר המשל הזה מכחות הנפש שיש בהן העלם וגילוי שבחי' הגילוי זהו כמו שמאירים באברי הגוף וההעלם הוא כמו שהם כלולים בעצם הנפש והרי כשהם כלולים בעצם הנפש יש שם ג"כ התכללות עשר בחי' ג' שכליים חב"ד וז' מדות אלא ששם הם במדריגות גבוהות יותר וגם כלולים יחד, הנמשל שיש ע"ס שבבחי' גילוי זהו ענין ממכ"ע ויש כמו שהן כלולים עדין בשרשן הנעלם בחי' כתר זהו סוכ"ע ונק' ע"ס דעקידים לכן שייך שפיר עשרה לבושים, כי גם בהארה זו המאיר בבחי' טובב ומקיף ע"ד יסובבנהו כו' לפעמים מאיר המקיף בבחי' חסד שבו ולפעמים מאיר בבחי' חכמה שבו וכמו במ"ת ה' עוז לעמו יתן.

קיצור מההג"ה. ענין ברוך כבוד כי גאה ע"י ה' ימלוך וענין עשרה לבושים ע"ס דעקודים ע"כ הגה"ה).

כי הנה למעלה בבחי' ממכ"ע הנמשך ובא בסדר מדריגות מעילה לעילה כו', וראשית הגילוי בג"ע העליון שהוא גילוי עונג האלקי שהנשמות נהנין כו', ורי בחי' התענוג האלקי הזה אינו אלא בחי' הגילוי מההעלם והיינו רק בחי' אור חיו הארה בעלמא בלבד מעצמות העלם עונג העליון שבאוא"ס ב"ה בעצמו ובכבודו שנק' בחי' מקור התענוגים כי בחי' העונג הנגלה בג"ע יש לו שיעור למטה בכל עולם לפי מדריגתו בצמצום עד צמצום היותר אחרון כו' אבל עונג הנעלם בעצמות אוא"ס אין לו סוף ושיעור ויש תענוג למעלה מתענוג עד רום המעלות בעילוי אחר עילוי לאין קץ ומספר כמאמר ירוממוך סלה, פי' סלה בלי הפסק ושיעור לרוממות למעלה מרוממות כו' כי אוא"ס למעלה עד אין שיעור כו', וכל בחי' הרוממות הללו היינו ג"כ הנק' עונג ושעשועי המלך בעצמותו דוקא שאין להם שיעור כנ"ל, כי בחי' עונג זה הנעלם בעצמותו הוא נבדל ומרומם לגמרי מבחי' ההשתל' עד שאין יכול להתלבש ולהאיר בג"ע העליון בבחי' גילוי כלל, ולכך נקרא בחי' טובב כנ"ל, וכמארז"ל ביו"ד נברא העוה"ב הרי כל תענוג העוה"ב אינו ערוך לגבי מקור

התענוג שבפעצמות אור א"ס מאחר שלא נברא תענוג העוה"ב רק באות יו"ד בלבד, ועד"מ היו"ד שהוא רק אות אחד מצומצמת שבכל האותיות ואין לה ערך לגבי כל האותיות והדבורים שיכול איש לדבר ומכש"כ לגבי השכל ומתות האדם בעצמו ומאחר שנתבאר שכל בחי' סוכ"ע הוא בחי' אור העונג הנעלם בעצמות אור"ס שנק' בחי' ריממות והתנשאות על כל ההשתל' כנ"ל בפ"י הכל ירוממוך סלה כו' ע"כ נק' סוכ"ע בשם לבוש כמ"ש ה' מלך גיאות לבש דקאי בבחי' לבוש מלכות שהא בחי' מקיף העולם לכל העולמות, ולכן נק' גיאות בבחי' התנשאות כמ"ש המלך המרום המתנשא כו', ועד"מ הלבוש למטה שהוא חופף על האדם מלמעלה ואינו נכנס ונקלט בתוך האדם כמו המזון שנכנס בקרב האדם ומחי' אותם בבחי' א"פ אבל הלבוש מלבישו בחוץ בבחי' מקיף והעלם (הגיה ועיין מענין הלבושים הנעשים לאדם ממעשה המצות בת"א מקץ בד"ה ת"ד נר חנוכה שעל ידם תוכל ליהנות מזיו השכינה וכפ' חי בד"ה יפה שעה אחת בתשו' ומעשים טובים שהלבוש גבוה מהזיו כו', ועד"ז יובן ענין הלבוש למעלה שבו ועל ידו מאיר הארת אור"ס ב"ה בבחי' ממכ"ע, ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי בפירוש יפתי, ובמ"ש בת"א בד"ה ועשו להם ציצית, ובענין גתעטף בטלית לבנה ובענין לבוש הבדים הדין קמצא דלבושא מיני' ובי', ובעמ"מ בענין עולם המלוש ומש"ע מענין הלבושים בד"ה תורה צוה, ועד י"ל ע"ד מ"ש ורוח לבשה את עמשי בדברי הימים א' סי' י"ב וארז"ל פ"ק דמגילה דט"ו ע"א ע"פ ותלבש אסתר מלכות שלבשה רוח הקודש כמ"ש ורוח לבשה את עמשי כו' והרי ענין רוח הקודש זהו הארה בבחי' פנימית, והבחי' פ' הברכה הביא בשם הרמב"ן רוח הקודש היא החכמה שהיא רוח הנמשך מן הקודש שהוא המקור העליון היינו כתר, וכן כתיב וימלא אותו רוח אלקים בחכמה עכ"ל, וכיון שכן שמאיר בבחי' אור פנימי איך נקרא זה לבוש ותלבש אסתר, וצ"ל כמו שהחכמה נק' כבוד היינו ל"ב נתיבות חכמה גימט' כבוד, וכבוד הוא לבוש, והיינו לפי שבחכמה מלוש אור"ס, וע"י ל"ב נתיבות חכמה שבתורה נמשך אור א"ס הסוכ"ע להאיר בממכ"ע במ"ש בת"א פ' בשלח בד"ה לסוסתי, נמצא לפ"ז רוח הקודש נק' לבוש שהוא המקיף שמבחי' חכמה ובו ועל ידו מאיר בבחי' פנימיות שיאיר הרוח חכ' בו ועד"ז ע"י שהכה"ג לבש החושן, שבו האורים ותומים ע"ז האיר בו רוח הקודש, וכמו שהביא הבחי' פ' הברכה ע"פ תומיך ואוריך דתרגם אונקלס תומיאי אוריאי אלבשתא, והוא כענין ורוח לבשה את עמשי יער"ש ועד"ז יובן בענין הלבושים הנעשים ממעשה המצות אשר בהם ועל ידם מאיר האור בפנימיות כו', וא"כ עד"ז יובן להפך ענין סוכ"ע שנק' ה' מלך גיאות לבש, וכן לבש ה' עוז שהוא לבוש, ובו ועל ידו נמשך הארה בבחי' פנימיות בעולמות כו' ועד יובן זה מענין מ"ש ע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך בת"א פ' תצוה והם ג"כ כענין הלבושים הנעשים ממעשה המצות וגם אהרן הוא אהר"ר אהבתי אתכם אמר ה', והלבושים לאהר"ר זו נק' בגדי אהרן המצנפת דוגמת וכובע ישועה בראשו כו' והם בד קודש מעולם האחדות, כמ"ש בלק"ת פ' אחרי בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר דרוש השני בהביאור השני, הנה יש כה"ג משוח בשמן המשחה ויש מרובה בבגדים, שע"י לבישת הבגדים נעשה כה"ג הרי יש כח בהלבושים והבגדים שיהי' נעשה בהם

ועל ידם כהן גדול, וכמו"כ בעבודה ע"י הלושים של התומ"צ יומשך בנפש בפנימיות בחי' אה"ר שזהו ענין בחי' ומדריגת כה"ג כו', וזהו כענין שע"י שלוש האורים התומים מאיר בו רוח הקודש כו', וי"ל שלכן נק' בגדי קדש שבהם ועל ידם נמשך קדש העליון, וכמו שהשמן נק' ג"כ שמן משחת קדש כו'.

קיצור מההג"ה. הלבוש י"ל שבו ועל ידו מאיר, כמו ע"טה אור כשלמה וכענין משל הקדמוני, והח לבשה את עמשי רח"ק המאיר דרך הכבוד, ועד"ו תומיא ואורייא אלבשתא, וזהו ענין ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך, וזהו המרובה בכגדים ועד"ו יוכן למעלה).

ד) והנה מטעם זה יש גבול ושיעור לאכילה כי אין האדם יכול לאכול רק כפי שיעור שהאצטומכא מחזקת ולא יותר מאי כידוע, אבל הלבשים הרי אדם יכול ללבוש כמה לבושים זע"ז כו' והיינו לפי שוה"פ אינו אלא לפי הכלי המחזיקו, אבל בחי' המקיף אחרי היותו למעלה ע"ג הכלי ואינו מוגבל בכלי כלל, הנה וארתו בלתי מוגבלת בכלי כלל ואין לה שיעור, והיינו ההפרש בין המזון ללבוש כי המזון בחי' א"פ והלבוש בחי' או"מ כנ"ל (ובזה יוכן ענין ג' אלפים משלי שלמה כי שורש המשלים מבחי' מקיף דהיינו להלביש לאור השכל במשל מידה כו' ואין קץ להלבשתו ויוכל להלביש לאור השכל בלבוש היותר עליון מבלי שיעור, משא"כ אור השכל עצמו כו') וזהו הטעם ג"כ שנק' סוכ"ע בשם לבוש דוקא להיותו בלתי מאיר בבחי' א"פ גם בג"ע כנ"ל להיות העונג הנעלם בבחי' הרוממות שבלתי מאיר בעולמות ואינו נקלט ונתפס בגדר השגה שמקבלים בג"ע וכיוצא משום דלית מחשבה תפיסא בעצמות אח"ס כלל כידוע, ח"ש עין לא ראתה כו' (ועיין באגה"ק סי' כ"ט בד"ה אשת חיל עטרת בעלה מענין לבושים אלו) משא"כ בחי' ממכ"ע שהוא בא בבחי' גילוי אור למקבלים לכל אחד ואחד במדריגתו כנ"ל ה"ו כמו בחי' המזון שהוא בחי' א"פ המוגבל בשיעור ומדה, וכמו הנשמות שנהנין מזיו בג"ע העליון וחתתון כו' שיש גבול לתענוג זה והולך ומתמעט כו' למטה כנ"ל וזהו ג"כ ההפרש בין תורה למצות. כי הנה מבואר בע"ח שהתורה היא בחי' מזון לנפש האלקי' והמצות נעשי' בחי' לבהים כג"ע, (ועמ"ש מזה בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית, ומ"ש בד"ה אוסרי לגפן עירה בפ"י כבס בין לבושו שיש לפרש שע"י יינה של תורה הוא כיבוס הלבוש שממעשה המצות ע"ד החכ' תחי' בעליה בד"ה מנורת זהב כולה) ושורש הלבוש הוא בבחי' א"מ שהיא בחי' סוכ"ע כנ"ל, וע"כ שורש המצות ג"כ בבחי' סוכ"ע ושורש התורה שנק' מזון הוא בבחי' א"פ שהוא בחי' ממכ"ע כנ"ל.

וביאור הדברים הנה התורה היא ביאור ופירוש על כל המצות דהיינו מה שנתפס ומושג כהשגה וטעם במות האדם להבין ולהשכיל מעשה המצוה וטעמה ואיך לעשותה בפועל משא"כ המצות עצמן בשרשם אין להם טעם כלל (הג"ה עמ"ש בלק"ת בד"ה ועתה יגדל נא כח אד' ובהביאור שם בסופו עכ"ה) כי הרי מצות נקראו בשם פנימיות הרצון העליון ב"ה וידוע דכל בחי' רצון בפנימיותו הוא למעלה מן הטעם והשכל לגמרי אך הנה בחי'

העונג השעשועים אשר הוא סיבה לרצון הנה הוא גנוח ונעלם ברצון ונק' הוא בשם פנימיות שברצון כידוע (הג"ה עמ"ש בד"ה ואהי' אצלו אמן בפירוש אחר וקדם צרתני עכ"ה) וזהו ממש ענין הנ"ל בבחי' סוכ"ע שהוא בחי' אור עונג העליון שבהעלם בעצמות המאציל שהוא למעלה גם מן החכמה כו' ושוה ומשוה לקטן כגדול כו' בבחי' העלם ומקיף כו' ולא כמו מן החכמה ולמטה שנמשך משם כסדר ירידת המדריגות עד הילוך שברגל כו', והגם שהמצות נקראים בשם רצון אין מזה הכרח לומר שהן חיצוני' עונג העליון שהרי אנו רואים שהתענוג והרצון ענין א' ממש עד שמתחלפים לפעמים שהרצון יהי' בבחי' הפנימי' התענוג מלבישו לרצון בבחי' החיצוניות (הג"ה ע' בד"ה ובבאה לפני המלך אמר עם הספר, ועיין בד"ה למנצח על השמינית פי' רעא דכל רעיון, ועמ"ש סד"ה ועשית ציץ זהב טהור עכ"ה) שהרי ידוע דכל דבר שיש בו תענוג ונחת רוח לאדם שלא יבוא אור אותו התענוג ונח"ר כ"א מפני שכך הוא רצונו דוקא ואם אין רצונו מתלבש באור אותו העונג גם שיהי' עונג נפלא כמו מתיקות וטוב טעם הפירות או מצויר בנין הנחמד למראה וכיוצא לא יקבל עונג כלל ממנו, וא"כ אנו רואים שהתענוג והרצון ענין א' הוא, ומזה יובן למשכיל על דבר למעלה בבחי' רצון ותענוג העליון שהן ענין א' ממש ג"כ והמצות שנק' רצון העליון הוא ממש בחי' תענוג העליון שהוא בחי' סובב הנ"ל וראיה לדבר זה ממארו"ל שאמרנו בלשון ריח ניחוח אמר הקב"ה נח"ר לפני שאמרתיו ונעשה רצוני, הרי בקיום הרצון העליון תלויה עצמות התענוג הפשוט שנק' נחת רוח לפני דוקא כי המה ענין אחד (הג"ה והנה נח"ר הוא ענין א' עם ריח ניחוח וכן המצות נק' ריח וירח את ריח בגדיו ובוזהר בלק קפ"ו א' בריחא דלבושיכו, וכן זריח שלמותיך כריח לבנות קאי על טלית וציצית, ועמ"ש מזה בלק"ת ס"פ שלח ע"פ וישלח יהושע בענין יריחו ובד"ה אלה מסעי השני בענין ירדן יריחו שריח זהו אור מקיף התורה שנק' לחם חיים הוא בחי' טעם ומ' שהוא א"פ, וכן מבואר במד"ד פ' אמור ספ"ל דטעם וריח זהו התורה ומצות כמש"ש מה אתרוג יש בו טעם וריח כך ישראל כו' ע"ש עכ"ה) ובזה יובן הטעם שאמר שהמצות הן בחי' לבושים לנפש בג"ע והתורה הוא בחי' מזון כנ"ל, כי הנה שורש הלבושים הן בבחי' אור מקיף כנ"ל עדימ' הלבוש שמלביש אדם על הגוף מבחוץ ואינו שיעור להן כו' כנ"ל, וע"כ מן המצות דוקא נעשה בחי' לבושים להלביש לנפש בבחי' מקיף כי שרשם בבחי' רצון ותענוג העליון שנק' בחי' נח"ר שהן בחי' תר"ך כו' וכמ"ש כצינה רצון תעטרנו בבחי' נח"ר ומקיף כו' אבל התורה היא בבחי' מזון כמו המזון שנכנס לתוך הגוף ומחי' לכל האברים בבחי' א"פ כנ"ל, כך התורה הוא בחי' א"פ לנפש והיינו מה שמשגי בתורה בטוב טעם ודעת כל ביאורו ופירוש המצות האידך הוא ובאיה אופן ומאי טעמא כו' (הג"ה ממ"ח ז"ל וידוע דאורייתא סתים וגליא, וכמו שבנגלה התורה פי' וביאור למצות גם בבחי' הנסתה שבה אינה אלא פי' וביאור למצות כמו כל סודות התורה שקצתם מבואר בוזהר וכתבי האריז"ל אינם אלא הקדמות להבין ולהשכיל על ידם סודות וטעמי המצות ע"פ הסוד של הקבלה, וגם שהוא בחי' סוד נעלם מ"מ הרי בחי' סוד זה הוא טעם וחכמה למעשה המצות אלא שנק' תעלומות חכמה שהוא בחי'

ח"ס דא"א, אבל שרש המצוה הוא למעלה מן הסוד והטעם הנעלם ג"כ כי אין טעם לרצון העליון כלל, היינו בחי' תרי"ג ארחין דגלגלתא שחופף על בחי' ח"ס דא"א וכמ"ש במ"א, ולזה הטעם נמשל התורה לבחי' מזון כמו עד"מ שנקלט בקרב איש כו' כך ההשגה שבתורה נתפסת ונקלטת במוח האדם כו' עכ"ה ממו"ח ז"ל) ונמצא מובן מכל זה שההפרש אשר בין תורה למצות היינו ממש ההפרש אשר בין בחי' ממכ"ע לבחי' סוכ"ע שהרי מבואר למעלה שבחי' טובב הוא בחי' הלבוש ובחי' ממלא הנה בא בבחי' גילוי למקבלים כדמיון המזון שהוא בבחי' או"פ כו', וכך המצות שרשם בבחי' לבוש טובב כו' שהוא העונג הנעלם כנ"ל, התורה בבחי' מזון בבחי' או"פ.

קיצור. והנה המזון א"א לאכול כ"א בשיעור, משא"כ הלבוש כי זהו ענין א"פ וא"מ, ועמ"ש בענין שארה כסותה, והיינו ענין ממכ"ע וסוכ"ע, וזהו ענין תומ"צ בחי' טעם ובחי' ריח חכמה ורצון לפעמים התענוג תולה בהרצון, רצון ע"ד כצינה רצון תעטרנו כמו לבוש ובהג"ה ריח בגדיו, וענין כיבס ביין לבושו כי יינה של תורה הוא בחי' והחכמה תחי' בעליה עכ"ה.

ה) ובכל הנ"ל יובן שורש ענין מצות ציצית, והנה כתיב לבושי' כתלג חיוור ושער רישי' כעמר נקא פי' לבושי' היינו כמו עד"מ הטלית שאדם לובש ומתעטף, וכענין מארו"ל פ"ק דר"ה די"ו ע"ב מלמד שנתעטף הקב"ה, וזהו ענין עוטה אור כשלמה, וזהו ענין לבושי' כתלג חיוור כמו הטלית באדם שהוא לבן, והוא בחי' לבוש להלביש אותו ותליון בו ל"ב חוטין דציצית בד' כנפות כך בטלית שיתעטף בו הקב"ה שהוא עצמות המאציל גא' לבושי' כתלג חיוור כמראה לבן דוקא והוא בחי' לבוש ומקיף של אבי"ע דהיינו בחי' סוכ"ע (ועמ"ש מזה בת"א בביאור ע"פ יביאו לבוש מל') שהוא בחי' העונג והרצון הנעלם בעצמות המאציל שא"א לבוא לידי גילוי גם בנשמות בג"ע העליון כו' ול"ב חוטין דציצית הקשורין בטלית היינו בחי' ל"ב נתיבות חכמה שנמשכים מהרצון בבחי' ממלא כנ"ל שהוא בא בבחי' או"פ דוקא כנ"ל, והיינו בחי' חכמ' שבתורה שנותנת השגה וטעם לכל המצות כנ"ל באריכות, וזהו ושער רישי' כעמר נקא פי' עד"מ השערות שרשם הן בחי' יניק' המשכ' חיצוניות ממותרי המוחין שהן הארות מצומצמות מאד שנמשך דרך חלל השערה וכמ"ש במ"א באריכות וכמו"כ הוא ענין ובחי' ל"ב נתיבות חכמה כי הנה עד"מ הנתיב שהוא שביל קצר מאד להילוך אדם יחידי ואמנם תועלת הוא כדי שיבא מעיר לעיר או משדה לשדה וכיוצא, כך בחי' הילוך אור המשכה שנמשך מעצמות אור א"ס בבחי' צמצום מן העצמות הוא שנק' ל"ב נתיבות של חכמה דהיינו שיהא נמצא בחי' החכמה שבתורה ליתן טעם לכל מצוה ולפרשה ולבארה בין בנגלה בין בנסתר כנ"ל, והכל רק בחי' המשכות מצומצמות מן העצמות כדמיון הנתיב שהולך מעיר לעיר כו', ואמנם כמו שהנתיב מביא את האדם גבוה לנמוך עד מטה מטה כו', כך בחי' החכמה שבתורה נמשכת למטה מטה להתלבש בכל עולם ועולם כפי מה שהוא עד עולם השפל הזה שנתלבשה התורה בענינים גשמיים כמו בתרומות ומעשרות וכיוצא, וכמו"כ בכל עולם מתלבש כמו ערך מדריות עולם ההוא מאחר שהחכ' באה בבחי' השתל' א"פ כמו המזון כנ"ל וע"כ

היא באה בבחי' א"פ לכל עולם כפי מה שהוא דוקא (וכידוע בע"ח שיש תורה דאצילות ויש תורה דבריאה), וא"כ פי' ל"ב נתיבות היינו נתיבות היוצאות מן החכמה להתמשך מטה מטה בכל העולמות עד עוה"ז השפל (וגם פירוש הראשון אמת דל"ב נתיבות יש עד שנמצאת החכמה מאין ליש הן בחי' ושער רישי' כעמר נקא כידוע דאור אבא יוגק ממזל הח' כו', והיינו מ"ש והחכמה מאין תמצא מבחי' אין דכתר וכמ"ש במ"א). והנה הטעם שנחלקו לל"ב נתיבות דוקא, הנה מכואר בכהאריז"ל שזהו ענין ל"ב חוטין דציצית כי ח' החוטין שבכל כנף היינו ב' שמות דהוי' אד' שהן ח' אותיות וד"פ ח' ל"ב (לנגד ד' מוחין חב"ד כמ"ש בשער הציצית), וזהו לבושי' כתלג חיזור ושער רישי' כעמר נקא פי' שורש המצות נק' בשם לבושי' שהוא הטלית בחי' אור"מ, והיינו בחי' עצמות התענוג והרצון העליון שבעצמות אוא"ס כנ"ל, להיותו למעלה מן הטעם והשגה לגמרי כנ"ל, ושער רישי' כו' היינו בחי' ל"ב נתיבות חכמה שנמשכים בבחי' צמצומים כדי להתצמצם ולהתלבש עד למטה מטה בכל עולם לפי מדריגתו שיוכל לקבל בבחי' גילוי וכמ"ש זרח משעיר למו כו', והן בחי' שערות שהמה בחי' הארות מצומצמות כנ"ל משא"כ בחי' הלבושים שהן בחי' א"מ החופף על האדם מלמעלה ויכול להיות לבוש ע"ג לבוש עד אין שיעור למעלה דהיינו תענוג למעלה מתענוג כנ"ל בפי' הכל ירוממוך כו', וכל זה שורש ענין הציצית דרך כלל בטלית חוטין של ציצית שקשורין ותלוין בו שהוא כמ"ש לבושי' כתלג חיזור ושער רישי' כו'.

קיצור. שהטלית בחי' לבושי' כתלג חיזור עוטה אור כשלמה והוא סוכ"ע לבוש ומקיף לאבי"ע, ול"ב חוטי הציצית הם ל"ב נתיבות חכמה ונמשכים מבחי' ושער רישי' כעמר נקא, וענין שהם ל"ב ד' פעמים ח' היינו הוי' אד' שנמשכים כן לכל כנף (הג"ה ור"ל שם אד' בחי' מגן לשם הוי', וכן שמונה בגדי כה"ג הם נגד הוי' אד' ענין נתיב ארוך וקצר להעיר מפתח הצר של אות ה"א, ע"ד פיה פתחה בחכמה, ובמא"א נ' ססעי' מ"ב נתיב ב"פ רל"א שערים פנים ואחור והם בעולם המלבוש, כמ"ש בעמה"מ ש"א פכ"ח ד"י סע"ב נמצא הנתיבות שרשם מאותיות רל"א שערים ועיין מענינם בלק"ת ס"פ בהר בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו ועולם המלבוש זהו ענין עוטה אור כשלמה, ועיין במד"ר פ' משפטים פ"ל דקמ"ג ע"ב משל לבריונים כו' אני מחליפה שנאמר מדוע אדום ללבושיך היינו שמלבתש זה האדום נמשך הדין על הרשעים להיות פורה דרכתי כו' משא"כ ע"י לבושי' כתלג חיזור הוא המשכת החסד, ולכן מיכאל נק' מלאך של שלג, וע"כ יובן שהלבתש טלית וציצית ממשך עליו מבחי' לבושי' כתלג חיזור היפוך בחי' מדוע אדום ללבושיך כו'.

קיצור. ששורש ל"ב נתיבות מרל"א שערים פנים ואחור שדם בעולם המלבתש, עוטה אור כשלמה, א"כ שם שורש הטלית והציצית, וגם הלוּבש טלית וציצית ממשך עליו מבחי' לבוש של רוב חסד כו' עכ"ה).

ו) **ועתה יש להבין בדרך פרט בענין חוטי הציצית מה טעם אינן נמשכות ויוצאות מגופו של טלית אחר שהן ג"כ חוטי הצמר כבשים כמו**

הטלית אלא מביאין חוטין של צמר מבחוץ שלא מין הטלית ונותנין בכנסת הטלית וקושרין אותן שם, וכמ"ש ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם שצריך להיות הציצית נקשרים על כנפי הטלית כמו דבר זר הנקשר ומתאחד, והו תעשה ולא מן העשוי. אך הענין יובן ע"פ מ"ש בזהר פ' אחרי דע"ג ע"א ג' אינון מתקשראן דא בדא קוב"ה אוייתא וישראל וכל חד דרגא על דרגא סתים וגליא. והנה מן הקשר הזה שישראל מתקשראן באורייתא יובן בחי' הקשר השני שהתורה מתקשרת בקוב"ה, ומתוך קשר זה השני דאורייתא בקוב"ה יובן ענין הקשר הציצית בטלית. והנה לכאורה אינו מובן ענין התקשרות של ישראל בתורה האיך יש באפשר לבע"ג נפרדים יש מאין להתדבק ולהתקשר ממש בתורה שהוא חכמה אלקי' והוא המדע כו'. אך ענין קשר זה היינו כמו שאנו רואים בנפש האדם העוסק בתורה שמשים כל שכלו ורוח בינתו בעסק זה הרי כל כחות נפשו מתאחדת ומתכללים באותו דבר הלכה שעוסק והגם שנפשו היתה בחי' יש נפרד לעצמה קודם עסקה בתורה, אך בעסקו בד"ת מתקשרת ומתאחדת בד"ת והרי זה כמו שצוררין דבר בדבר וקושרין אותן יחד עד שמתאחדין יחד כו'. כך הנפש צרורה בצרור החיים ומתאחדת בד"ת שעוסק בכל כח שכלו ורוח בינתו, והו הנק' קשר ויחד שמחברין דבר נפרד כמו הנפש שמתאחדת בתורה (הג"ה) וכמ"ש קשרם על לח לבך, והנה בכל קשר צ"ל שני קשרים זע"ז ואם לאו אינו קשר של קיימא, והו ע"ד הנ"ל שבכל דרגא יש סתים וגליא בישראל סתים וגליא הוא בחי' ישראל ובחי' יעקב וכן בתורה יש סתים וגליא, וצ"ל התקשרות ב' המדריגות שבישראל בב' המדריגות שבתורה, והיינו ע"י לימוד הנגלות שבתורה, וגם לימוד האגדות שהם פנימי' התורה, וכמ"ש באדר"ן פכ"ט כל מי שלמד הלכות ולא למד אגדות טעם טעם חכמה ולא טעם טעם של יראת חסא כו', והרי אם אין יראה אין חכמה, וכמו"כ אם אין חכ' אין יראה לכן צ"ל ב' קשרים שע"ז יתקשר באמת בתורה והו מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל.

קיצור. שצ"ל ב' קשרים בכל קשר בחי' סתים וגליא שבנפש יתקשר בסתים וגליא שבתורה עכ"ה).

וככה יובן בחי' קשר השני דאורייתא בקוב"ה, דכמו שאין ערוך לנפש בע"ג עם התורה בחי' חכמה ואלקי' כך יותר אין ערוך לתורה עם עצמות אלקות כי עצמות א"ס חכים ולא בחכמה ידיעא ונבדל בערך מן החכמה עד שהחכ' נק' לגבי' בחי' עשייה ויש נפרד מבחי' אין, וכמ"ש והחכ' מאין תמצא, וכנ"ל בפ' ל"ב נתיבות חכמה כו', אך כמו שהנפש מתקשרת ומתאחדת בתורה כנ"ל כך התורה אע"פ שהיא בחי' יש נפרד מן העצמות מ"מ נכללת ומתאחדת בעצמות כמו שצוררין דבר בדבר כו' כדמיון קשר הנפש בתורה כנ"ל (הג"ה) ואפ"ל שקשר זה שיהי' התקשרות התורה בהקב"ה ממש זהו הנמשך ע"י שישראל מתקשראן באורייתא כי כל הקורא תשונה הקב"ה קורא ותשונה כנגדו נמצא עי"ז ממשך גילוי אור א"ס בחכמה, וז"ש בזה"ג פ' פנחס דרכ"ב ע"ב דהמע"ה הי' מחבר תורה שלמעלה עם הקב"ה ועמ"ש בלק"ת בד"ה שה"ש בפ' ב"פ חתן כו', ומ"ש בתר"א פ' יתרו בד"ה זכור את יום השבת לקדשו

בפי חכמות בחוץ תרוטה שע"י שנמשכה חכמה עילאה בחוץ היינו המשכות התורה למטה עי"ז דוקא תרוטה היינו שע"י יהי גילוי אור א"ס שלמעלה מח"ע יעו"ש, ואפ"ל פי תרוטה ע"ד ובלילה שירה עמי שירו קרי דהיינו שעשועים של הקב"ה בת"א סד"ה ויהי מקץ דרוש השני, ועמ"ש מזה בלק"ת פ' אמור בד"ה והניף הסן אותם פ"ב יעו"ש י"ל שזהו הקשר דאורייתא מתקשרה בקוב"ה.

קיצור. ש"ל שע"י שישראל מתקשראן באורייתא עי"ז דוקא גורמים דאורייתא מתקשרה בקוב"ה וזהו תרוטה שירה עמי עכ"ה).

והנה מבחי' קשר זה דאורייתא בקוב"ה יובן ג"כ בחי' קשר הציצית בטלית דמטעם זה שהחכ' ג"כ כבר יצאת בבחי' נבדל ונפרדת מן העצמות בבחי' יש מאין כנ"ל בתורה ע"כ החזיטין של ציצית שהן ג"כ בחי' ל"ב נתיבות חכמה כנ"ל, אינן יוצאות ונמשכות מגופו של טלית שהוא בחי' לבוש עליון לבושי' כתלג חיזור דהיינו בחי' סוכ"ע כנ"ל, אלא שהחזיטין נקשרין עם הטלית ומתאחדים עמה יחד כמו שצוררין דבר הור' להיות מאתחד כנ"ל בקשר דישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה (הג"ה ועמ"ש כה"ג ע"פ זאת חוקת התורה שיש אותיות החקיקה שהן מיני' ובי' ויש אותיות הכתב דיו ע"ג קלף שהדיו מצד עצם הוא דבר זר רק שנתחבר ע"ג הקלף והיו לאחדים, וכך הוא ענין תורה שבכתב דאורייתא מחכמה נפקת שאינה ערוך לא"ס ממש כו' וע"ש דיו הוא אותיות יר"ד כו' וצ"ע דהא השער ריש' עד"מ שהוא שורש הציצית כמ"ש ויקחני בציצית ראשי הרי הם דבוקים בעצם הגלגלת, ולא כקשר דבר זר ונפרד י"ל זהו שורש ומקור של ל"ב נתיבות, וכמו אותיות החקיקה שהם מיני' ובי' הם שורש לאותיות הכתב, אבל ל"ב נתיבות עצמן שהם בחכ' דאצי' הרי נמשכים כמו שקושר דבר בדבר כו'. ואפ"ל בענין אחר כי אדרבה ע"י הקשר נעשה קשר חיבור יותר מדבוק השערות מצד עצם ויש להקדים כי יסוד נק' קשר שקושר ומחבר דו"כ כי כל בשמים ובארץ, וכ"כ ביאיר נתיב באות ק' ססעי' ה' ח"ל ומ"כ שיסוד נק' קשר שבו מתיחדים עכ"ל, וכ"כ ברע"מ פ' פנחס דרכ"ה סע"א קשר דטלית ח"י עלמין דקטיר קוב"ה ושכינת' בכל סטרין בארבע נגפות הטלית והובא בר"ח שעה"ק פ"ו ד"ה ובענין כריכות הציצית, זהו ע"ד בן פורת יוסף אותיות תופר כמו שתופר ב' יריעות יחד שיהיו לאחדים ממש כך הוא מחבר בחי' ב' דיעות שמלמטה למעלה להיות כמו מלמעלה למטה כנדע בפירוש כי אל דיעות כו' בד"ה משה ידבר, זהו ג"כ ענין הקשר של קיימא שקושר ומחבר ב' דברים שיהיו אחד כי יסוד הוא התקשרות המשפיע עם המקבל, וכמ"ש גבי יהונתן ודוד בשמואל א' רס"י י"ח, ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד דהיינו לפי שהם יסוד ומל', וכן נאמר ביעקב ובנימין ונפשו קשורה בנפשו כי בנימין הוא יסוד כו' קשר של קיימא אהבת יתן ודוד אינה בטילה, ועד"ז אמרו הנבעלת לעובדי כוכבים קשורה בו כו' ועמ"ש ע"פ המאמר פ' וישב דקפ"א סע"א לקשרא קשרין כו' ועד"ז הוא ענין הקשרים ליעקב, עיין בבאיור ע"פ נשא ובר"ה ואשה כי תדור, זהו ג"כ ענין קטורת לשון קשר וקשר תש"י ותש"ר י"ל יחד שכינתא תתאה ויחד שכינתא עילאה, והפר"ס

המ"א פירשו קשר חג"ת או נה"י וגם זה אמת. והנה לפי"ו ענין ישראל מתקשראן באורייתא י"ל תורה נק' חתן וגש"י נק' כלה. א"כ הוא יחוד חתן יכלה שגש"י מקבלים טיפת חכמה כו', והנה כל קשר צ"ל ב' קשרים היינו מ"ן ומ"ד שמתקשרים יחד, וגם להעיר מענין מאלמים אלומים שהם ג"כ כמו אגודות וקשרים היינו שמאספי' המ"ן ומקשרים אותם יחד להיות אגודה א', ואו אח"כ ותשתחוין לאלומתי שהוא בחי' יוסף הממשיך מ"ד כו' ועיין בד"ה שחורה אני, הנשמה כמו שהיתה למעלה טהורה היא, ואח"כ נעשית דבר נפרד בראת כו', ואעפ"כ נאה שע"ז נעשית כלה, והוא התקשרות יותר מבתחילה א"כ זה שנפרדה גורם הקשר, ולולי שנפרדה לא באה לקשר זה א"כ הקשר בחי' גבוה יותר ממה שהיתה תחלה דבוקה בשרשה בחי' בנות ירושלים שהרי ע"ז שנעשית בחי' נלה ע"ז הוי' לבשר אחד ממש, וגבוה גם מבחי' אחותי והו' אחותי כלה אחותי רעייתי, ועד"ו ממש יובן ג"כ בקשר דתורה הנה נובלות חכמה שלמעלה וזורה, והו' ענין השערות כשהם מחוברים למוח שעכ"ז אף שהם מחוברים הם רק מותרי מוחין וכמ"ש בביאור ע"פ תורה צוה אכן ע"י נש"י שיקבלו התורה ממשיכים בהתורה מעצמיות חכ' שלמעלה כמש"ש ובד"ה זכור את יום השבת בענין חכמות בפ' יתרו כנ"ל, והו' לעשות את התורה בד"ה השמים כסאי, עוסק בתורה לשמה לשם התורה עצמה והוא ענין המשכת כשמן הטוב כו' על השערות והו' תעשה דוקא ולא מן העשוי, והו' ענין הקשרים וענין ה' קשרים ה' יסודות דה' פרצופים, וכמו ה' קולות דתורה וקשר זה דוקא אחר שירדה התורה למטה ולא בשמים היא כו', ונפרדה עד"מ מחש"מ או כי כולם בחכמה עשית עשייה נפרד הבח כזכור בד"ה מי יתנך אזי דוקא מקשרים אותם בהקב"ה ממש, ועיין בד"ה זכור ושמור העלאת אדם שהוא תורה לבחי' כי לא אדם הוא, וכנגד ב' קשרים הנ"ל הם ב' זכירות הא' חזרתם שהתומצ' נק' זכר וגש"י כלה זהו קשר דישראל מתקשראן באורייתא, אח"כ למען תזכרו שתה"י אתם זכרים ומשפיעים בהתורה להמשיך בה בחי' עצמיות חש"מ כו' ועמ"ש סד"ה ביום השמיני עצרת בענין שמחת תורה שהתורה שמחה ע"י עוטה אור כשלמה כו', ואפ"ל ג"כ להתקשרות נש"י באורייתא היינו התקשרות בריאה באצילות וקשר השני דאורייתא בקוב"ה היינו אצילות בא"ס, והו' ענין שם מ"ה דאיהו אורח אצילות אורח הממשיך א"ס באצילות וכענין ושמרו דרך הוי' כו' וי"ל ב' קשרים הנ"ל היינו ב' בחי' חתן בד"ה שיר השירים.

קיצור. ענין אותיות החקיקה ותרגוב"כ ושי"ל באופן אחר שהקשר מעלה יתירה יותר מהדבוק שבתחלה ע"ד שחורה אני ואעפ"כ ונאווה יותר מבנות ירושלים אף שמתחלה טהורה אך ע"י הירידה נעשית כלה ומקבלת טפת חכמה והו' הקשר ע"ד בן פורת יוסף אותיות תופר ונפש יהונתן נקשרה כו' והקשורים ליעקב, וכן בקשר דאורייתא בקוב"ה שמתחלה שרשה בחי' שערות ונק' נובלות, וע"י המשכת התורה למטה נמשך עצמות ח"ס, והו' תעשה ולא מן העשוי וענין ה' קשרים ה' קולות ב' זכירות עכ"ה.

ובכל זה יובן טעם מצות ציצית שא' בפ' זו וראיתם אותו חזרתם את כל מצות ה' כו' שע"י ראית הזוטין התלויים בד' הכנפות יזכור אדם על

כל המצות ולהיות עוד התועלת מזה ממילא שלא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם כו' ולכאורה אין טעם לזכירת המצות בהסתכלות זאת, ומה גם שממילא עי"ז ולא תתורו כו'. אך הענין הוא דמ"ש אשר אתם זונים אחריהם הענין הוא כי הנה בחי' משפיע ומקבל עילה ועלול ברוחניות המשילו המקובלים לבחי' זכר ונקבה בחי' משפיע לזכר ובחי' מקבל לנקבה וידוע דכנס"י נק' כלה בחי' מקבל וכמ"ש אתי מלבטון כלה ונק' ג"כ ארוסה כמ"ש וארשתוך לי לעולם כו'. הענין הוא שכנס"י מקדשת להקב"ה להיות לו דוקא בחי' מקבל דהיינו שתקבל המשכת תענוג מהמשכת אוא"ס דוקא, והוא שתקבל המשכת תענוג ורצון העליון אשר במצות כנ"ל, ח"ש וארשתוך לי בצדק ומשפט דוקא ולא תקבל תענוג ורצון זר וזולת זה העונג העליון כמ"ש ועמך לא חפצתי כו' אבל מי שממשיך את לבו אחר תענוגים זרים מתענוגי עוה"ז וזולת זה הרצון העונג העליון אשר חלק ה' אותן הפרידן מיוחדו כו' ה"ז כמו אשה מנאפת תחת אישה שמקבלת המשכת תענוג מבבל אחר זולת בעלה שנק' זונה כידוע ח"ש ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם להיות בחי' זונה לקבל תענוג ורצון זר בלתי לה' לבדו, ואמנם ע"י הסתכלות העינים בחוטי הציצית כמ"ש וראיתם אותו כו' אזי ממילא ולא תתורו כו' להיות בחי' זונים כו', והטעם הוא כי הנה בהסתכלות האדם בחוטי הציצית הנה יבין וישכיל כי הן הנה ל"ב נתיבות חכמה הנמשכות ומתפשטים מאור א"ס ב"ה בבחי' הארה בעלמא כמו עד"מ השערות הנ"ל, כדי להיות בחי' ח"ע מתלבשת למטה מטה מעולם לעולם כנ"ל עד שתרד ותתפשט גם בעוה"ז השפל בענינים הגשמיים כמו התורה הנגלית לפנינו, ועכ"ז הן מקושרים ומיוחדים בבחי' הטלית שהיא בחי' סוכ"ע כנ"ל וקשר זה בחי' יחד התכללות הוא כמו שצוררין ומתאחדין דבר בדבר כנ"ל ובחי' סוכ"ע שנק' לבוש עליון כנ"ל, הרי הוא למעלה רם וישא מאד עד אין קץ למעלה מעלה ממדרגת החוטין בחי' ח"ע, דלכך בחי' ח"ע שבחוטין אינן נחשבים מגופו של טלית רק קשורין ומיוחדין עמה בלבד כנ"ל, וא"כ בראי' הסתכלות כזאת הרי יזכור האדם על שורש המצות כולן שהם בחי' לבושי' דטלית כנ"ל בחי' מקיף כו' ועי"ז יגיל וישמח לבו ויתענג בו"אי' זו יותר מרוב כל חדיני גם מכל חיי העוה"ב שנק' רוב כל כי בג"ע תוה"ב אין שם רק בחי' הארה חיו וגילוי העונג בעלמא מעצם התענוג העליון הפשוט כנ"ל, ובחי' חוטי הציצית כאשר מתאחדים בטלית בכפיו הוי הן מתאחדים וכוללים בעצמות התענוג וברצון הפשוט שנק' לבושי' בגילג חיוור כנ"ל שהוא בחי' סוכ"ע כנ"ל, ולזאת ממילא ישליך מלבו כל מיני תענוגים זרים שבעוה"ז שהן רק בחי' פסולת ושמרים היותר אחרונים כנ"ל ולא ימשיך לבו אחריהם להיות מקבל תענוג מהם בבחי' נקי' שנק' זונה כנ"ל, והיינו מ"ש ולא תתורו כו' אשר אתם זונים אחר וראיתם אותו וזכרתם כו', כי ע"י ראייה וזכירה זאת ממילא ולא תתורו אחרי לבבכם להיות זונים כו' (ושורש הטעם מבוואר בע"ח שהתכלת בחי' א"מ שמסמא עיני החיצונים כשמסתכלים בו ולהיפוך בקדושה הנה כשמסתכלים בו הוא בחי' שומר מכל רע כו').

וזהו למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי. פי' אחר שבבחי' ראי' וזכירה הנ"ל בחוטי הציצית שיוזכר על שורש המצות אשר בטלית כנ"ל, הנה אח"כ יעלה ויבוא האדם למדריגה יותר גבוה והוא מ"ש למען תזכרו כו' פי' שתהי' אתם בבחינת זכרים דהיינו בחינת זכר המשפיע, והיינו ועשיתם את כל מצותי שתהיו אתם המשפיעים והממשיכים את כל המצות ולהיות המצות נמשכים על ידכם דוקא. הטעם כי בראי' זו הסתכלות הנ"ל יתקשר האדם בעצמות טובב כל עלמין כנ"ל, הרי משם יוכל להמשיך בחי' הגילוי מן ההעלם דהיינו שכל בחי' לבושי' שהוא בחי' עונג העליון שבעצמות א"ס בהעלם שיבא לידי גילוי דוקא שזהו תכלית השלימות כאשר בחי' ההעלם עצמות דסוכ"ע בא לידי גילוי בבחי' ממלא דוקא ולא תהא המשכת בחי' ממכ"ע בבחי' זיו בלבד כמו עכשיו אלא בחי' העלם העצמות דוקא יבא בבחי' גילוי וכידוע. והנה תכלית השלימות הזה שהוא גילוי ההעלם של העצמות לא יהי' רק בזמן תחיית המתים דכתיב או עין בעין נראה אתה ה' כו', אבל גם בעוה"ב דעכשיו שהוא בחי' הארת הזיו בג"ע לנשמות לא יש בחי' השלימות הזה כי הרי אמרו שביו"ד נברא העוה"ב הרי אינו אלא רק אות א' הבא מן ההעלם כו' משא"כ בתח"מ שיהא בחי' גילוי אור א"ס ממש מקור המצות הנק' סוכ"ע כנ"ל, ואמנם תכלית השלימות הזה לעתיד גם בזמן תחיית המתים אינו אלא ע"י מעשה המצות בפרי"מ כל משך גלותנו עכשיו, ולזה רמזו רז"ל דיפז שעה אחת בתשומע"ט בעה"ז מכל חיי העוה"ב מעשים טובים דוקא, שהן מעשה המצות לפי שמקומם ושרשם למעלה הוא ממש בחי' עצמות אור א"ס הנק' סוכ"ע שהוא עצמות עונג העליון שלמעלה הרבה מחיי העוה"ב כנ"ל שחיי עוה"ב לא נברא אלא ביו"ד שהוא בחי' צמצום גדול, ולכך ע"י מעשה המצות עכשיו דוקא יבא בחי' גילוי סוכ"ע לעתיד מפני שכל דבר עולה לשרשו דוקא כי רוח אייתי רוח כו', וזהו למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי ע"ד שיהי' לעתיד שיומשך ממקור המצות כנ"ל והיינו פי' תזכרו לשון עתיד.

אנ"י הוי' אלקיכם אשר הוצאתי כו'. פי' אני ה' אלקיכם הנה כתיב כי שמש ומגן הוי' אלקים פי' כמו עד"מ השמש עם המגן שהמגן הוא המסתיר לעצם השמש, כך שם הוי' נמשל לעצם השמש המאיר לארץ ולדריים, ובחי' אלקים הוא בחי' המגן ונרתק לשם הוי' להעלים ולהסתיר עצם מאורו להיות אור השפע נמשך למקבלים בבחי' הצמצום מאין ליש כו', וביאור הענין ידוע כי שם הוי' כולל כל עולם האצ"י דשם איהו חיהי כו' דהיינו בחי' יחו"ע שהוא בחי' ביטול ממש באור א"ס ואין עוד מלבדו כו', והיינו בחי' סוכ"ע הנ"ל דקמי' כחשיכה כאורה כו' שוה ומשוה כו' להיותו בבחי' עצמות אלקות שלמעלה מבחי' השפעה חוץ ממנו כמו מאור גופו של שמש בעצמו כו', אבל בחי' ממכ"ע הבא בגילוי אור למטה בסדר המדריגות מעלה ומטה רוחניות וגשמיות כנ"ל באריכות הוא ע"י בחי' שם אלקים המכסה ומסתיר לשם הוי' ונק' יחו"ת כידוע, ומבואר בכמה מקומות, וז"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים, ולעתיד הקב"ח מוציא חמה מנרתקה דהיינו מ"ש ונגלה כבוד הוי' דוקא כמ"ש במ"א) הנה ידוע דתכלי' השלימות הוא

שיהי' בבחי' אלקי' דהיינו בחי' סוכ"ע עצמו יבא בבחי' גילוי מן ההעלם. וזהו שאמר יעקב והי' הוי' לי לאלקים כו' הוי' בחי' סובב יהי' בבחי' גילוי דשם אלקים בחי' ממכ"ע כנ"ל ואמנם מעתה יש להבין לכאורה אם הוי' יורד מן ההעלם לגילוי הרי יתגלה בבחי' גילוי ממש דהיינו בבחי' אלקים ממש א"כ מה יהי' בחי' ההעלם של הגילוי הזה אך הענין הוא דבאמת יהי' בבחי' עליות המדריגות עד רום המעלות בכל גילוי והעלם כו' וכל העלם שנעשה גילוי הנה יתעלה בחי' העלם הראשון ויבוא במדריגה יותר עליונה וכמ"ש ביום ההוא יהי' הוי' כו' פי' יהיה ב"פ י"ה כי עכשיו שם הוי' ו"ה ומהי"ר יהי' יר"ד כו' וכמ"ש במ"א וי"ש לעתיד הנה אלקינו זה קוינו לו פי' אלקינו הוא בחי' גילוי ההעלם של שם הוי' שיהי' לעתיד כנ"ל. והיינו פי' אלקינו זה לנוכח מפני שבא בבחי' הגילוי כו' קוינו לו פי' שהמשכנו בו בבחי' קוין עליונים דהיינו בחי' המשכות רצון העליון ותענוג העליון ע"י מעשה המצות כל משך הגלות כנ"ל. וזה הפי' קאי בזמן תח"מ שיתגלה עצמות סוכ"ע שהוא למעלה מבחי' הוי' שבג"ע כנ"ל. וזהו אני הוי' אלקיכם אני הוי' סוכ"ע הוא שבא בבחי' הגילוי להיות נק' אלקיכם כנ"ל. אך הנה זה בא ע"י אשר הוצאתיך מארץ מצרים דוקא. פי' מצרים הוא בחי' מיצר וגבול לשון מיצר השדה דהנה כמו שיש בחי' מצרים בקליפה כך יש בחי' מצרים בקדושה והיינו בחי' אהוי"ר כשהן באין בבחי' מיצר וגבול ע"פ טעם ודעת השכל המוליד אותם שיש גבול להתפשטות האהבה או היראה לפי גבול ושיעור השכל והדעת כנודע אך בחי' אהוי"ר שלמעלה מן השכל והדעת הוא האהבה שבלתי מוגבלת בשיעור ומדה כלל אחר שאין לה דבר המגביל אותה כלל, והנה ידוע המאמר דרוח אייתי רוח ואמשיך רוח ובאתעדל"ת אתעדל"ע כמים הפנים כו' וע"י אתעדל"ת באוי"ר המוגבלים הנ"ל גמשך אתעדל"ע מלמעלה על הנפש ג"כ בבחי' שיעור וגבול והוא בחי' ממכ"ע הנ"ל המאיר בנפש לפי מדריגתה בלבד דהיינו השגות והתפעלות מוגבלים לפי ערך אשר תוכל הנפש שאת, אבל באתעדל"ת באוי"ר בלתי מוגבלים הנ"ל כאשר תתעורר מלמטה כמו"כ תעורר עליו מלמעלה בחי' אה"ר למעלה מכדי שתוכל הנפש שאת, והיינו מבחי' סוכ"ע שאינו נגבל בכלי כלל כנ"ל, והיינו אהבת בכל מאדך כידוע ועד"ן תקנו כל סדר התפלה לעורר את אה"ר זו שבלתי מוגבלת ובלתי הפסק וכמו הכל ירוממוך סלה בלי הפסק וכן וקדושים יהללוך סלה וכל החיים יודוך סלה כו', וזהו אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים בחי' מצרים וגבולים דאוי"ר הנ"ל אלא בחי' סוכ"ע מתגלה עליהם בבחי' אוי"ר בלי מצרים וגבולים כנ"ל וע"כ ממילא עי"ז נעשה אני הוי' דבחי' סובב בבחי' אלקים בבחי' ממלא שהוא בחי' הגילוי מן ההעלם העצמות דוקא כנ"ל

ומעתה יש להבין מ"ש ב"פ אני הוי' אלקיכם כו'. דהנה מה שאמר אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי כו' היינו ע"י בחי' אתעדל"ת שנעשה אתעדל"ע כנ"ל, והיינו בחי' רצוא כמ"ש אם רץ לבך כו' וכמ"ש אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף, ומטעם הנ"ל בפי' המאמר דרוח אייתי רוח כו'. אך אני ה' אלקיכם אשר אמר פעם ב' היינו בחי' השוב שאחר

בחי' הרצוא כמ"ש אם רץ לבך שוב כו' שהוא בחי' המשכה וירידה כו' ועל ידי זה גם כן מלמעלה למטה נמשך ויורד אני הוי' להיות ממש בבחי' גילוי למטה כמו למעלה להיות לו דירה בתחתונים כמו בעליונים ממש, וזהו פי' קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת דוקא, פי' באמת זה קאי על אמתתו של אור א"ס ב"ה דהיינו שיקראוהו כמו שהוא ית' באמיתית יחדו דהיינו בחינת סובב כל עלמין כנ"ל ואז יהי' קרוב אל קוראיו באמת גם כן דהיינו להיות בחינת גילוי סוכ"ע למטה כמו שהוא למעלה ממש ולא כמו שהוא מתמצם בשם אלקי' שהוא בחי' ממלא שאינו אמיתית עצמותו ממש כנ"ל, והנה כל מה שאמר בפ' זו הוא כולל לכללות ענין המצות דוקא כמארז"ל ב"פ הציצית שקולה כנגד כל המצות מאחר שאמר וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' כו', וא"כ מ"ש ב"פ אני ה' אלקיכם בבחי' רו"ש כנ"ל כל זה הוא ענין כללות כל המצות, והענין הוא לפי שכל זה הכח להיות בחי' סובב בבחי' גילוי ממש, מן ההעלם עצמותו וכל בחי' יציאת מצרים הנ"ל הכל הוא נעשה ע"י מעשה המצות לפי שהן בחי' המשכות עונג ורצון העליון בבחי' לבושי' ומקיפי' כנ"ל, וזהו פי' ברכות המצות אשר קדשנו במצותיו פי' אשר לשון עונג כמו באשרי כו' והוא בחי' עונג העליון הנ"ל ואשר זה הוא שקדשנו בבחי' קדושין כמ"ש וארשתוך לי כו' כמו טבעת קדושין שהחתן נותן להכלה ואומר הרי את מקודשת לי כך כתיב והייתם קדושים לאלקיכם ע"י מעשה המצות ואח"כ וציוונו לשון צוותא וחיבור לפי שמתחבר אור עצמות הא"ס להיות בבחי' הגילוי מן ההעלם ממש כנ"ל בפ' אני ה' אלקיכם שהוי' דבחי' סובב נמשך בבחי' הגילוי מן ההעלם עד שיהי' אלקיכם ממש כו' וזהו פי' אשר קדשנו במצותיו מלמטה למעלה וציוונו מלמעלה למטה שהוא בחי' רו"ש הנ"ל שהן ב"פ אני ה' אלקיכם שבפ' זו שכולל לכללות המצות וע"כ נרמז רו"ש זה ג"כ בברכות המצות.

אני ד' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מאמ"צ.

פ"ד דמנחות דף מ"ד א' אני הוא שעתידי ליפרע ואני הוא שעתידי לשלם שכר עכשיו נדמו עלי כד' עדים כו' וע' זהו ס"פ שלח דף קע"ה ע"א נז' ג"כ על הציצית ארבע סהדי כו' ולהבין למה דוקא במצות ציצית הוא כן אשר ד' ציציותיו טפחו לו על פניו י"ל משום שנאמר בה וראיתם אותו וזכרתם כו' ולא תתורו כו' זונים אתריהם, גשמע מצות ציצית שייך לשלא יהיו זונים כו', ויש להבין זה גופא איך ע"י קיום מצות ציצית יומשך ולא תתורו כו', וע' מזה בש"ך פ' תצא ע"פ גדילים תעשה לך ובמהרמ"א ס"פ שלח, והענין כי ד' ציצית פי' במא"א אות ד' וד"ל ד' ציצית כנגד ד' נושאי הכסא ד' חיות כו' ע"ש וכי' הי"ג שזה מבואר ברע"מ פ' פנחס דרכ"ו ע"ב

ודרכיו וכ"כ הבחיי ס"פ שלח דף קפ"א א' גבי ועוד יש במצוה הזאת סוד
 נפלא שבה מתדמין ישראל לחיות המרכבה כו'. דע כי ארבע חיות הן
 נושאות הכבוד כו' והנה בענין והחיות נושאות את הכסא מבורר בזה ויקהל
 דקצ"ח ע"ב ע"פ קחו מאתכם תרומה לסלקא לה להיא תרומה רוא דכרסייא
 קדישא לאתחברא באבהן ובבעלה שהוא עליות המ' לקבל מתג"ת, הנק' אבהן
 וההמשכה ע"י יסוד ע"ד אלה תולדות יעקב יוסף וזה ולבעלה וכ"מ שם
 דף ריש סע"א גבי תרי ממאה לה ולבעלה ע"ש במק"מ וא"כ עד"ו ע"י הד'
 ציצית נמשך היחוד העליון, ובת"א פ' יתרו בד"ה זכור ושמור בדבור אחד
 נאמרו ושם דק"ח ע"ג פי' והחיות נושאות בבחי' עליונה יותר ע"ש במ"ש
 והחיות בנשואם את הכסא נושאות את מראה אדם שעליו לבחי' כי לא אדם
 הוא כו' ע"ש, אך באמת שניהם עולים בקנה א' כי כדי להיות יחוד זה דור"ג
 דאצילות צ"ל מקור ההמשכה מאוא"ס מבחי' כי לא אדם הוא שיהי' נמשך
 אור חדש בבחי' אדם וכמ"ש עוד בת"א פ' חיי בד"ה עיין בע"ה דכ"ח ע"ב
 וא"ש הא דתנן יפה שעה א' כו' מפני שהווג ז"ג הוא באצי' והמצות
 ממשיכות מ"ד דאצילות ושרשו ממר"ס דא"א עכ"ל, וע' מענין יחוד זה
 בלק"ת בדרושי עשי"ת בד"ה להבין פי' הפסוק מי אל כמוך ושם פ"ב בענין
 פי' לשיקבה"ה וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית שנו' בר"ח שער הקדושה פ"ו
 שהם ל"ב נתיבות חכמה עילאה שנמשכין בד' החיות ע"י צדיק, והענין כי
 החיות אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו, ועמ"ש מזה בד"ה האיניו השמים
 דרש השלישי פ"ג שם פי' שיומשך מבחי' כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכמה
 בכבוד תתאה בחי' כסא הכבוד והיינו והחיות נושאות את הכסא כו' ובד"ה
 ואולם חי אני וימלא כבוד ה' פי' שזהו בחי' עליונה יותר מבחי' מכה"כ,
 ולכן וימלא לשון עתיד שלע"ל יהי' כן זה המשכה זו היינו ע"י חי אני שבחי'
 אל חי מאיר בבחי' אני שהוא מ' ומה נמשך וימלא כבוד והיינו ג"כ ענין
 בכה"מ, מבחי' איה מקום כבודו וכמ"ש מזה ג"כ בד"ה כי על כבוד חופה,
 והנה במצות ציצית כ' במא"א שם כי י"ג חוליות ה' קשרים שיש בכל
 א' מהד' ציצית רומז לבחי' חי, וד"פ חי היינו שם ע"ב, וע' מענין זה
 בהרמ"ז ר"פ פקודי פי' ד"פ חי שבשם ע"ב היינו ד' בחי' אבי"ע שיש
 בחכמה דאצילות עצמה כו' נמצא העולה מזה אשר ע"י ד' כנפות וד' ציצית
 שזהו בחי' והחיות נושאות נמשך בחי' ברוך כבוד הוי' ממקומו ע"ד ואולם
 חי אני וימלא כבוד ה' שז"ס היחוד העליון, וכמ"ש בעה"ק חלק התכלת
 פמ"ט ופרק ס"ג לכן הם ל"ב חוטיין כחשבון כבוד, והוא גלוי אור א"ס ממש
 למטה כמו למעלה לכן על זה אמרו יפה שעה א' בתשובה ומעשים טובים
 בעוה"ז מכל חי העוה"ב, ואף שעה"ב הוא תענוג אין קץ ומטב דלידייניה
 כו' עכ"ז ג"ע הוא בעולם הבריאה ואינו ערוך ליחוד זה שהוא המשכות גלוי
 אור א"ס ועיקר מזה בת"א פ' חיי שם בד"ה להבין מארז"ל יפה שעה א' ובפ'
 תצוה בד"ה ואתה תצוה את בני' וע' באג"ה סי' י"ז ד"ה נדע דבאתעדל"ת
 ולכן ע"י וראיתם אותו דמצות ציצית יומשך וזכרתם את כל מצות ד' שבהן
 ועל ידן נמשך יחוד זה דבחי' ואולם חי אני וימלא כבוד, רק בציצית מבורר
 זה יותר מטעם הנ"ל דד' ציצית הן ד' חיות נושאי הכסא וממשיכים המשכה
 זו גם תכלת דומה לים כו' תרומה לכסא הכבוד כו', לכן מזה נמשך ג"כ ולא

תתורו כו' אתם יזנים כי הגה כל תענוגים הגשמיים הם פסולת מהתענוג העליון שבג"ע כנוכר בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה שמע ישראל בענין יהי רקיע כו' ויהי מבדיל כו' ורגמת חצר הכבד כו' ועמ"ש ע"פ ונשב בגיא מול בית פעור וכיון שקיום המצות שעה א' יפה גם מתענוגי עוה"ב כו"ל בענין יפה שעה אחת כו' מכש"כ וק"ו שלא יהי' להוט אחר התענוגים גשמיים שהם פרש וצאה ופסולת לגבי תענוג העליון דג"ע ולכן שחק רע"ק אם לעוברי רצונו כך כו' כמ"ש בלק"ת פ' שלח בד"ה אני דפ' ציצית דרוש הראשון, וזנה זונה נק' ק"נ כי הגה בחי' משפיע ומקבל המשילו לדכר ונוק' וכנ"י הם מקבלים והזשפעה מהקב"ה וכשרוצה לקבל ההשפעה מתענוגי גשמיים הנמשכים מק"נ נק' זונה. ח"ל במא"א אות ז' סכ"ג זונה נק' הנגה כי הניתה הקדושה ויצאה לקליפה ודבקה בהם היתה כמותם, ולכן תרגום זונה נפקת ברא, כי יצאה מן הקדושה להדבק כו' עכ"ל, ועיין בזהר פ' פנחס דרלי"א ע"ב, ועיין בפרש"י במשלי סי' א' ו' בפסוק להבין משל ומליצה, היא ההפך מ"ש מבחי' כנס"י שנק' נוק' דו"א דאצי' ע"ש שהיא המקבלת שפע הדעת את ה' והביטול וכנ"ל בענין וימלא כבוד ד', והנה כסה"כ הוא בהיכל קדוה"ק הוא היכל השביעי ויש למטה ממנו ששה היכלות שהם שש מעלות לכסא כמבואר בזהר ס"פ פקודי, ובע"ח שער כסה"כ בענין היכל קדוה"ק ושם יש ד' רגלין לכסא, ד' חיות נושאי הכסא, ולעומת זה יש ז' היכלות הטומאה וכמבואר בפרדס שער היכלי התמורות, וזהו ענין ז' המטות שהציע לו הזונה, ו' של כסף והעליונה של זהב כי הם כקוף בפני אדם לגבי הקדושה ע"כ כמו שבקדושה הם ז' היכלות והיכל העליון שבו היחוד עליון נק' היכל קדוה"ק, כן דימו א"ע כקוף לעשות ז' מטות והעליון שבו יחוד דו"ג דקליפה זהו המשל למטה של נה"ב וזהו ענין אבי אבות הטומאה, שהוא לעומת זה דקוה"ק ולפי שזהו תכלית הרע ההפך ממש מיחוד העליון דקדושה שענינו גלוי האלקות בבחי' הדעת להיות ומלאה הארץ דעה את ד' ובקליפה זהו תכלית התפשטות רוח הטומאה, ע"ד אין למעלה מענג ואין למטה מנגע, כי ענג ר"ת עדן נהר גן וזוהר יחוד העליון בחי' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ובקליפה זהו נגע, וע' בה"ז בפ' תרומה קצת מזה וכבר נת' כי ד' ציצית הם ד' חיות הנשאות את הכסא הגורמי' יחוד העליון דהמשכת אור א"ס המוכ"ע בממכ"ע ע"כ באו ויטפחו לו על פניו למונעו מהנגע שהוא הפך הענג העליון וזהו ענין אני הוא שעתידי ליפרע אני דוקא כמ"ש בעה"ק ח"ד פי"ט ע"פ ויסרתי אתכם אף אני, מאי דכתי' אף אני אלא הקב"ה אומר ויסרתי אתכם, וכנס"י אומרת אל תדמו שאני מבקשת רחמים עליכם אלא אף אני איסר אתכם לא די שאני אדון הדין אלא אף אני איסר ע"כ ממדרשו של ר' נחוניא בן הקנה, והטעם מפני שהם גרמו לה בחי' ואני בתוך הגולה יעריש, והיינו שעי' העוונות נאמר ובפשעיכם שולחה אמכם, וגרמו מחיצה של ברזל המפסקת כמ"ש במ"א בהמהות לד"ה ועשית ציץ וכענין השליך משמים ארץ כו', ואני עתיד לשלם שכר למקימי המצות שממשיכים בחי' ואולם חי אני, שממשיכים מבחי' אל חי בבחי' אני כמשנ"ת בהמהות לד"ה ואולם חי אני, ע"כ אני דוקא עתידי

לשלם שכר וע' זח"ג ר"פ מצודע ובפ' וארא דכ"ו ע"א ופ' בדר דק"מ ע"ב
 ע"פ תנשה טוב שכן ארץ.

להיות לכם ע' בחיי ס"ג שלח יצ"מ לצורך גבוה וע' מזה בעה"ק ח"ב
 פ"ב ופ"א וע' מ"ש בפ"י מ"ש יעקב והיה ד' לי בת"א סד"ה וידבר
 כו' וארא, ועה"ק פי' שזהו היחוד וע' במא"א א' ד' ובזח"ג ה' א' אימתי
 גדול כו' כשהוא בעיר כו' וע' זח"ג קצ"א א' בענין עושי דברו כו'.

ביאור הדברים ע"פ אני דפ' ציצית

להבין ענין הרצון שנתבאר שהוא בחינת חיצוניות נגד השכל דהלא הרצון
 גבוה מהשכל (וכמו שמבקשים יהי רצון והיינו כי מרצון בחי'
 כתר שמו בגימט' רצון והשכל הוא בחי' חכמה). אך הענין כי יש ב' בחי'
 שכל א' בחי' חכמה אבא דאצילות שיונק ממולא דאריך והוא למטה מהרצון
 שהרי יניקתו מבחי' שערות בלבד הנמשכות מבחי' גלגלתא שהוא רצון
 ואין ערוך השערות לגבי בחי' גלגלתא עצמה, והב' הוא בחי' מוחא סתימאה
 שהוא בחי' שכל הנעלם מכל רעיון והוא למעלה מן הרצון שבו הוא בחי'
 תענוג שהוא בבחי' א"ס ממש (והרצון הוא בחי' חיצוניות של מו"ס וכמו
 הגלגלת לגבי המוח שבתוכו שבחי' מו"ס הוא הפנימית של הרצון שהוא
 הטעם הכמוס של הרצון, וכ"ז מבואר בע"ח שער כ"ב פ"ה כי המוח הסתום
 שבכתר כו' בכתר יש בו בחי' פנימית שהם מחין שבו בעצמו כו' ע"ש
 הרי מבואר מזה דבחי' מו"ס זהו פנימית דגלגלתא שהוא חיצוניות (שלו)
 ונק' סתימאה כי אינו בא לידי גילוי כלל, משא"כ חכמה דאצילות דאתפתחא
 לל"ב שבילין, וכמ"ש בזהר ח"ג דקכ"ח סע"ב שזהו ענין ונהר יוצא מעדן
 כו' והמשכת החכמה דאצילות מח"ס הוא ע"י שערות, וע"ז נאמר וזרח
 משעיר למו (עמ"ש מזה בביאור ע"פ תורה צוה לנו כו' בפ' הברכה) שבחי'
 שיערה אחת בלבד נמשך להיות מושג ולהיות תענוג הנשמות בג"ע כו' וגם
 המשכת השערות ויניקתן מח"ס הוא ע"י בחי' גלגלתא שמכסה על מו"ס
 דהיינו שהרצון מסיר ומעלים את בחי' מו"ס שלמעלה מהרצון ולהיות
 רק שיערה לבד נמשכת ע"י הגלגלת כו', ולכן מבואר בענין מנין הע"ס
 דלפעמים הכתר נמנה במנין הע"ס ופעמים הדעת נמנה ואז אין הכתר
 נמנה והיינו כי כשמונים בחי' חיצוניות הע"ס אזי גם הכתר נמנה בענין
 הספי' כי חיצוניות הכתר דהיינו הרצון נמנה בכל ע"ס, אבל בבחי' פנימית
 אין הכתר נמנה כי פנימית הכתר הוא מו"ס שהוא בחי' א"ס ממש ואינו
 בכלל ע"ס אלא שהוא מקור כו' ואז החכמה דאצי' היא הראשונה שבע"ס
 ראשית חכמה. (הג"ה). ולפ"ז מ"ש במ"א בדוכתי טובא בענין תומ"צ שלפעמים
 משמע שהתורה הוא למעלה מהמצות ופעמים משמע שהמצות הם למעלה
 מהתורה ששניהם אמת כי התורה היא מבחי' מוחא והמצות מבחי' גלגלתא

ויש מעלה במוח שאינו בגלגלתא שהוא בחי' פנימית ויש מעלה בגלגלתא שהוא חיצוניות עליון יותר כו' צ"ל לפ"ו דהיינו לפי שהתורה נמשכת מחכמה דאצי' ולגבי חכמה דאצי' שייך לומר כן טעם היותה בחי' פנימית וגלגלתא היא חיצוניות אך לפי שהיא חיצוניות הכתר כו' אבל מו"ס שהוא פנימית הכתר הוא למעלה לגמרי מבחי' גלגלתא שהיא חיצוניות שלו. מאחר דמעלה ומטה היא הבחי' שבכתר שאינו במנין הע"ס כלל פשיטא דבחי' זו היא למעלה לגמרי מבחי' שבכתר שהוא במנין הע"ס כי הבחי' שאינו במנין הע"ס לפי שהיא בחי' תחתונה שבמאציל דאנת הוא חד ולא בחושבן וכמ"ש בע"ח שמ"א פ"ג ואע"ג דבע"ח שם איתא דוהו בחי' עתיק ומו"ס הוא בבחי' א"א, עכ"ה). אך הרי ע"ז נתבאר כאן שבמו"ס הוא בחי' תענוג שהוא בחי' א"ס ממש, ור"ל דבחי' עתיק שהוא בחי' תענוג הוא מתגלה בח"ס בבחי' פנימיות ממש, משא"כ בחי' גלגלתא שהיא חיצוניות, וכמ"ש בע"ח שכ"ב פ"ה באריכות, וע"כ מו"ס אינו במנין ע"ס ע"ד מ"ש בע"ח שמ"א פ"ג, ועיין מ"ש בביאור ע"פ שוש אשיש בהפסטה דפ' נצבים מבואר כמ"ש כאן. אמנם בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות מבואר דגם לגבי בחי' מו"ס שייך לומר שיש בחי' בגלגלתא שהיא גבוה יותר כי מו"ס היא חכמה שבכתר והוא מקור התורה וגלגלתא היא כתר שבכתר והוא מקור המצות אלא שהם חיצוניות כו'. ולכאורה זהו נגד מ"ש בע"ח שכ"ב פ"ה הנ"ל. ולפ"ו צ"ל שהפנימית דכתר שלמעלה לגמרי מגלגלתא הוא מ"ש בע"ח שכ"ב ספ"ו שהכתר שלו הוא אור רוחני מקיף עליו כו', אמנם החיצוניות שלו המתפשטים למטה כו' הוא הגלגלת כו' ע"ש (וזהו ענין רישא וגלגלתא ומוחי המבואר בזהר פ' אמור צ"ו ב' ע"ש במק"מ דפי' רישא הוא עיקר הכתר שהוא בסוד אור מקיף וגלגלתא שהוא חיצוניות הכתר כו', הרמ"ז כתב רישא הוא פנימית הכתר גלגלתא הוא סיום חיצוניות המתפשט ונעשה גלגלתא כמ"ש בא"י וכוונתו גם כן למה שכתוב בע"ח שכ"ב ספ"ו החיצוניות שלו המתפשטים כו'). אך באמת י"ל דלא כלל כי דרוש הנזכר בביאור יביאו לבוש מלכות מיוסד ע"פ מ"ש בע"ח שער א"א פ"ג המיוסד ע"פ מאמר האדר"ו דרפ"ח מאמר תלת רישין כו', ושם מבואר דגלגלתא יש בו בחי' שלמעלה ממו"ס כי גלגלתא הוא כתר דאריך ז"א ומו"ס הוא חכמה דאריך אנפין כנ"ל. אך מבואר שם בע"ח שבתוך הגלגלת הזה יש בתוכו בחי' מוח סתום מאד מלבד מו"ס דא"א ונק' אורא עילאה ובפ' ד' כ' שבחי' זו נמשך מבחי' האי רדל"א דע"י שלא יכלה להתלבש בא"א (היינו בחי' גלגלתא ע"ש) ואחזי נהורא בהאי רישא כו' הנק' אורא ושם ספ"ו ביאור דהיינו ששם מתגלה הדעת דעתיק והוא נשמה דא"א, משא"כ בגלגלתא מלובש חסד דעתיק שהוא מבחי' ז"ת דעתיק והוא בחי' רוח דא"א שלמטה מבחינת נשמה כו' ע"ש (ועיין מזה ג"כ במבואר שערים ש"ג ח"ב פ"ג ושם פ"ה, וזה תבין איך לפעמים כו' ע"ש, ועיין ביונת אלים פמ"א זו"ל ואמנם יש בפנימית הגלגלת אורא כו' כתר נעלם כי כללות רדל"א אחזי נהורא בההיא אורא כו' ע"ש, ועיין בספר הוד מלך לספרא דצניעותא דף רישו ע"ב, וז"ל ונמצא למידין כי מו"ס ראשיתה דילי' סתום בעתיק, והיינו דקרו לה חכמתא עילאה

סתימאה עכ"ל). וא"כ לפ"ז מובן דמ"ש בע"ח שער א"א פ"ג אינו סותר למ"ש בע"ח שכ"ב פ"ה כיון דעכ"פ יש בגלגלתא בחי' מוח סתום מאד שהוא הפנימית דגלגלתא ממש היינו שהוא פנימית הכתר שבכתר ממש באופן שגלגלתא רק החיצונית שלו. ולכן א"ש דגלגלתא הוא במנין ע"ס והמוח הסתום בו אינו במנין ע"ס כיון שהוא נמשך מדעת דעתיק שהוא בחי' תחתונה שבמאציל ואינו נמנה עם ע"ס כמ"ש בע"ח שמ"א פ"ג כנ"ל, (וי"ל שזהו ענין רישא וגלגלתא ומוחא. וגם לפמ"ש בע"ח שכ"ב ספ"ה יתפרש לשון זה היטב כמ"ש מוחין שבו בעצמו כו' ומלבשת גם את המוחין הנק' חב"ד כו' ע"ש. והנה ע"פ א"ש ג"כ הא דהדעת דאצילות משלים למנין ע"ס כשאין הכתר נמנה והיינו למנין ע"ס בבחי' פנימית דהא בבחי' חיצונית נמנה הכתר עצמו כדלעיל והוא מוכרח בע"ח שמ"א פ"ג והיינו כי הדעת הוא בחי' פנימית כמשנ"ח במ"א בביאור ע"פ מים רבים הובא בפ' תולדות שהדעת בכ"מ הוא בבחי' פנימית וביאור ע"פ ואלה המשפטים בענין משה משה לא פסיק טעמא, ועיין בפע"ח שער הלולב פ"ג ד"ה להר"ר יוסף מערבי, והנה הרמ"ז ר"פ ויקרא כו' ששרש דעת העליון דו"א דאצי' נמשך מדעת דעתיק הגנוז בא"א שהוא פנימי' הכתר וצ"ל דאע"ג דדעת דעתיק אינו במנין הע"ס אעפ"כ הדעת דאצי' שנמשך ממנו הוא במנין ע"ס לפי שהמשכתו משם ע"י צמצומים רבים שהרי איתא בע"ח שער א"א פ"ח שהדעת המיוחד או"א נמשך ממול הי"ג וכן איתא בביאור האדר"ז דעת עילאה שהוא מזלא שהוא תיקון הי"ג כו', וכ"ה בלק"ת בישעי' ע"פ מי מדד בשעלו דעת עליון מזלא קדישא וכ"ה בע"ח שער כ"ה דרוש ב' סי' ט"ו ועיין בפע"ח שער העמידה ס"פ י"א ושער חורת העמידה סוד הקדושה כו' הארה מן הדעת העליון כו' עיין שם (וקדושה הוא בחי' קוצי דשערי ובספר מבוא שערים שער ה' ח"א פ"ז כי הדעת העליון שמשם יורד השפע אל או"א להזדווג הוא מזלא קדישא דדיקנא דא"א מזל החי' ומזל הי"ג כו' וע"ש ש"ג ח"ב פ"ה דפנימית הדיקנא הוא מרישא תניינא הנק' אורא, נמצא עכ"פ שנמשך ע"י אמצעות בחי' שערות שאינו ערך לעצמיות המוח ממש אמנם בע"ח שער כ"ה דרוש ב' סי' י"ז, והנה זה הדעת העליון מקורו נמשך מב' פנים דא"א תיקון ואמת וכ"ה בלק"ת פ' שמות ע"פ כי סר לראות וכ"כ הרמ"ז שם ומבואר במ"א דתיקון ואמת שנמשך מח"ס שלא ע"י צמצום השערות כו', וזהו ענין הארת פנים ולכן נק' ואמת, אך מ"מ מבואר שם דהארת פנים הוא ג"כ כמו בחי' עשי' לבד לגבי עצמיות הח"ס, ולכן נק' חותמו של הקב"ה חותם דייקא, וכיון שכן לכן הדעת יכול להיות במנין ע"ס הגם ששרש המשכתו מבחי' שאינו במנין ע"ס כו' כיון שכבר נמשך ע"י צמצומים עד שאין ערוך כו' לגבי הבחי' ח"ס כנ"ל ומ"מ משלים במנין הע"ס במקום הבחי' שבכתר מה שאינו נמנה כיון דשרש מקורו נמשך משם כו'.

ועתה יש לבאר ענין ישראל לי ראש היינו שממשיכים הרצון עליון שבחוכו התענוג, דהיינו בחי' גלגלתא וח"ס ע"י קיום רצה"ע ב"ה, כי הנה יש פלסופים המכחישים בהשגחה פרטית מפני שנלאו להשיג איך יתכן

בחי' רצון אצלו ית' במעשה האדם בעוה"ז וכי כלום חסר כו' שהרצון באדם אינו אלא למלאות מחסוריו, משא"כ למעלה אנת הוא שלימותא דכולהו ומה חסר ח"ו עד שיהי' שייך רצון והשגחה אם מקיימים רצונו. אמנם באמת הנה כך הוא הרצה"ע להיות בחי' ביטול היש והיינו כי באמת בחי' א"ס הוא בחי' תענוג כמ"ש כי עמך מקור חיים היינו מקור התענוגים אלא שנמשך ממנו להיות תענוג מביטול היש כי מטבע הטוב להטיב כו' ואז ממילא נמשך ג"כ בחי' רצון נתאוהה הקב"ה כו' (היינו כדי להטיב כו') והרצון הוא תר"ך מצות תרי"ג דאורייתא עם ז' דרבנן שנק' תר"ך עמודי אור, פי' כמו עמוד שנמשך מן הגג לארץ והוא מחזיק הגג והיינו ע"י שעומד בקרקע ולפי שהקרקע היא קשה לכן נתקיים עמידתו בטוב, משא"כ בעפר תיחוח כו' כמ"כ הר"ך מצות הם עמודים הנמשכים מן הגג הוא בחי' תענוג עליון שנמשך ומתלבש בהמצות והן עצמן נשפלו למטה בקרקע ע"מ היינו בעשי' גשמיות ציצית מצמר כו', ומחמת שנועץ סופן בתחלתן וסוף מעשה עבמח"ת (שהעשי' שרשה לעילא כמ"ש במ"א לכן הוא כמשל הקרקע הבריאה וחזקה שיש בכחה להחזיק העמודים כו') ע"כ עמידתן בטוב ויפה ויכולין להחזיק ולקבל המשכת התענוג עליון כו' (וזהו ענין ותומכיה מאושר עיין בזהר ח"א ד"ח ק"א ועמ"ש ע"פ והארץ הודם רגלי) וזהו ענין מנענע ראשו שע"ז מתנענע ממילא גם המוח שבתוכו ע"מ וכך ע"י המשכת הרצון נמשך ג"כ התענוג שבתוכו, וזהו ענין יהש"ר מברך פי' שמו הגדול היינו בחי' א"ס שלמעלה גם מבחי' כתר (ועיין בפע"ח שער השבת פ' כ"א וז"ל סעודתא דעתיקא קדישא כו', לכן נק' קדישא זו קדישא רבא עכ"ל, ובוזהר ח"ב ק"ה א' קס"ה ב' פי' שמי' רבא בע"א קצת ועמ"ש ע"פ תגל נפשי באלקי ועמ"ש ע"פ ראה אנכי), שהכתר הוא הארת הסובב ולהיות שמייה רבא מברך ונמשך למטה והיינו ע"י שמנענע ראשו שהוא בחי' גלגלתא וממילא מתנענע ונמשך ג"כ בחי' א"ס המלוכב בו כו', וזהו ענין הקדישים שבתפלה שהם להעלות העולמות כמו אצל הודו בין עשי' ליצי' אומרים קדיש שבוה הקדיש אנו מעלין העשי' ביצירה כמ"ש בפע"ח, היינו כי א"א להיות עליות העולמות עשי' ליצי' אלא ע"י המשכה תחלה מיצי' בעשי' וההמשכה הוא ע"י איש"ר שנמשך א"ס שביצי' כו' שזהו ענין מנענע ראשו והגם שעיקר המשכה זו דנענע הראש הוא ע"י העלאות מ"ן דק"ש שמע ישראל כו' וכמ"ש כי אם ישראל יהי' שמך כי שרית עם אלקים שע"י בחי' ביטול היש שזהו ענין כי שרית עם אלקים ע"ז נמשך שישראל יהי' שמך בחי' לי ראש מ"מ צריך לומר ג"כ בדיבור יהש"ר מברך כו', (הג"ה) ויובן פי' וענין לי ראש ע"פ מ"ש במדרש שוחר טוב פי' כל מקום שנאמר לי אינו זו לעולם כו' ונתבאר הענין במ"א ע"פ וארשתוך לי כו' דר"ל לפי שענין לי רומז לבחי' מהו"ע היינו בחי' עתיק שבו דייקא נאמר לא שניתי כי לית שמאלא בהאי עתיקא, וזהו בחי' לי ראש שהם בבחי' מדרגה עליונה זו דבחי' גלגלתא ומו"ס דא"א ממש שלמעלה מעלה מבחי' ז"א, וזהו ענין העלי' שנעשה ע"י ירידת הנשמה בגוף וכנ"ל שלהיות בחי' ישראל לי ראש הוא ע"י כי שרית כו' ביטול היש דוקא ועמ"ש ע"פ ואלה שמות שיש ב' עליות מבחי' יעקב הא' בבחי' ישראל זוטא, הב' בבחי'

ישראל סבא. וי"ל ענין ב' עליות אלו הא' בחי' גלגלתא ומוחא דז"א שנק' ישראל זוטא ונק' בחי' זו ג"כ לי ראש כי ז"א בעתיקא אחיד ותליא. וגם כי בז"א הנה מבחי' מצחא ולמעלה הוא בחי' כי לא אדם הוא כמ"ש במ"א ע"פ צאינה וראינה כו' וגם כי לפעמים עולה ז"א עד שנמשך לו הכתר מא"א וע"י ממש כמבואר בענין חג השבועות. ולכן גם בחי' ז"א נק' לי ראש. אכן עלי' השנית בבחי' ישראל סבא שיהי' לעתיד היינו בגלגלתא ומו"ס דא"א. וזהו לי ראש ממש ונק' סבא בחי' ע"י כו' ועלי' זו הוא ע"ד מ"ש בס' הגלגולים ס"פ י"ז שהי' עולם האצ"י עולה עד א"ק כו' ע"ש. וכ"ן נמשך ע"י כי שרית כו' כמ"ש ע"פ ואלה שמות שלהיות אלו נמשכים ע"י הירידה תחלה בבחי' גלות מצרים ואז ע"י יצי"מ נעשים עליות אלו.

והנה ההמשכות הם עכשיו בהעלם ולעתיד יתגלו. וזהו אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים להיות לכם לאלקים. פי' ע"ד מ"ש ושבתי בשלום אל בית אבי והי' הוי' לי לאלקים שאצ"י נק' הוי' יוד' חכמה ה' בינה וקושי' כתר אלקים הוא בחי' מל' שנקרא התהוות היש ודבר נפרד לגמרי הוא ממל' דאצ"י. וזהו ענין שם אלקים המעלים להיות התהוות היש ונפרד שהם הנבראים דבי"ע מלאכים ונשמות. וכמ"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים כי שם אלקים הוא מגן ונתקן לשם הוי' שמסתיר. וזהו ענין הפרסא מפסקת בין אצילות לבריאה. משא"כ באצ"י ששם הוא בחי' גילוי אור א"ס ב"ה שנק' אצ"י הוי' לשון התהוות ע"ש והשפעות מכתר לחכמה ומחכמה לבינה מוחין דאבא מוחין דאימא הכל בחי' גילוי אור. ופי' והי' הוי' לי לאלקים היינו שלעתיד יהי' הוי' הנחשב כמו אלקים לפי שיתגלה בחי' א"ס שלמעלה מאצ"י וכמ"ש עד יעבור עמך הוי' כו' (עמ"ש ע"פ האזינו השמים) והוא בחי' שמו הגדול ובהגלות נגלות בחי' זו אז שם הוי' כאלקים יחשב לגבי גילוי עצום הזה (ועמ"ש בביאור ע"פ שובה ישראל בד"ה איתא במ"ח במס' יומא). וזהו פי' אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים שע"י יצי"מ יהי' עילוי זה עד שהוי' כאלקים יחשב. כי הנה יצי"מ ישנה בכמה מדרגות. הא' עלי' מבי"ע לאצ"י ביטול היש לאין ואמנם באצ"י ג"כ שייך בחי' יצי"מ כי גם אצ"י הוא בחי' מצרים וגבולים ונק' מדת החסד כו' שהם בבחי' מדה וגבול שאם הי' חסד בלי גבול לא הי' עונש לרשעים כלל וכן הגבורה ג"כ בגבול כו' והיינו לפי שהאורות מלובשים בכלים לפי שהם המגבילי' לכן יש מיצר עד כאן כו'. (ו"ש בפרקי היכלות רל"ו אלפים רבבות פרסאות הוא שיעור קומה והיינו בחי' כלים דאצ"י שהם בבחי' גבול ותכלית עיין באגה"ק ד"ה איהו וחייהי בשם ע"ח) משא"כ למעלה מאצ"י. כי הנה בחי' המיצרים והגבולים זהו בעולם התיקון שהאורות מועטים והכלים מרובים ובתוהו האורות מרובים מהכלים וכו' אמנם אור א"ס ב"ה הוא למעלה מבחי' כלים לגמרי ואין שייך בחי' מיצר וגבול ולכן בחי' עלי' מאצ"י שלמעלה מאצ"י נק' ג"כ יצי"מ (וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ אלה מסעי דלכך עד ירדן יריחו נק' הכל יצי"מ. כי יריחו הוא בחי'

ריח בגדיו הוא בחי' מקיפים כו' שלמעלה מבחי' כלים באור פנימי ולכן עד בחי' זו נק' עדיין יצי"מ. ולכן ג"כ כ"ז נמשך ע"י בירור נה"ב ששרשו מעולם התהו ששם האורות מרובים כו', וזהו ג"כ שיצי"מ יש גם בצדיקים ואפי' במשרבע"ה שהי' לו גילוי אצי' ממש הי' שייך בו מצות יצי"מ בכל יום הוא ע"ד הנזכר. ולקרב הדבר אל השכל בעבודה איך שייך מדרגות רבות מאד ביצי"מ הנה נת' ע"פ במדבר סיני באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מאמ"צ כו' לחדש השני וכן לשנה השנית ר"ל שצ"ל בבחי' שנית מיצי"מ היינו אחר שיהי' סומ"ר גמור בתכלית אז יוכל לבוא לבחי' מדבר סיני שהוא ענין צאת הנפש מנרתקה מלבושי נוגה כו' ע"ש. וב' בחי' יצי"מ שנזכר כאן מבי"ע לאצי' ומאצי' למעלה זהו למעלה מב' בחי' הנ"ל כי אחר צאת הנפש מלבושי נוגה שייך בחי' יצי"מ מבי"ע לאצי' וענין זה בנפש כי בי"ע הוא בחי' אהוי"ר יש מי שאוהב, משא"כ אצי' זהו בחי' ביטול שלמעלה מבחי' אהבה כמו ענין שמו"ע למעלה מבחי' ואהבת דק"ש כו'. והנה בבחי' ביטול ג"כ יש ב' מדרגות זה למעלה מזה ביטול היש וביטול אמיתי דח"ע כמ"ש במ"א בענין שבת תתאה ושבת עילאה שהם ב' ביטול הנ"ל. ועד"ז יובן ענין יצי"מ דמשה כו' שהי' מבחי' אצי' אעפ"כ הי' צ"ל בבחי' יצי"מ היינו העלי' לבחי' ביטול אמיתי דח"ע וכענין שיש הפרש בין יחוד המדות דאצי' שנק' איהו וגרמוהי חד לבחי' ביטול דח"ע שנק' איהו וחיוהי חד. עוד יש לבאר ענין זה ע"ד מ"ש במ"א בענין דא מוחא לדא ודא קליפה לדא שבחי' אהבה דכי הוא חייך עם היותה מוחא עכ"ז נק' קליפה לגבי אהבת דכל מאדך בלי גבול כו' וכן בבחי' מאדך יש מדרגות לאין קץ שמה שאצל זה נק' מאדך לפי שהוא למעלה מהכלי שלו הנה לגבי בחי' צדיק גדול יותר נחשב עדיין לבחי' גבול לפ"ע הכלי שלו שרחבה יותר והמאדך שלו גבוה יותר. וז"ש לע"ל וגבה מאד שבחי' בכל מאדך יהי' בבחי' גבוה הרבה יותר כו' וכמו שהוא באהבה כך ג"כ בביטול כי ביטול דבי"ע נק' יש וסיגים לגבי ביטול דאצי' וכן עדין באצי' עצמו וכו'. וזהו ועתה ישראל מה הוי' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה את כו' כי ישראל הוא בחי' לי ראש שהוא מדריגה גבוה מאד כדלעיל והי' מהראוי שא"א להגיע לבחי' זו כ"א אחר עומק הביטול בתכלית שהרי בחי' זו הוא למעלה מאצי' כנ"ל ואעפ"כ מה הוי' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה כו' שהיא היראה המביאה לידי קיום מצותיו ית' בסומ"ר וע"ט שהן הן בחי' ראשונה דיצי"מ שעיו"ז ג"כ יוכלו להגיע להיות בחי' לי ראש ועיין בתניא פמ"ב).

וזוהו אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים שע"י יצי"מ נמשך גילוי בחי' אור א"ס שלמעלה מאצי' הוא ענין עד יעבור עמך הוי' כנ"ל, ואז שם הוי' שהוא בחי' אצי' יהי' נחשב בבחי' שם אלקים כו', וכמ"ש יעקב והי' הוי' לי לאלקים, והיינו דוקא ע"י ושבתי בשלום אל בית אבי בחי' יצחק כדכתי' צחוק עשה לי אלקים שההתגלות התענוג עליון נמשך מבחי' ביטול היש לאין דהיינו בחי' כי שרית עם אלקים כו', וזה הי' ענין יעקב שיצא מבאר שבע והיינו מבחי' אצי' וילך

חרנה בבי"ע לברר בירורים י"ב שבטים מלאה ורחל שבירר כ"ז בזמן כ' שנה שהי' אצל לבן חרנה, ואח"כ ושבתו בשלום אל בית אבי בחי' עליות וביטול במדרגות עליונות מכתחלה כביטול שכל בשכל גדול יותר וכביטול העלול בעילתו כו' או והי' הוי' לי לאלקים כנ"ל. וכך גם לעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו כי יצחק הוא בחי' תענוג עליון לשון צחוק עשה לי אלקים שהתגלה מבחי' ביטול היש כי אברהם לא ידענו כו' כי יצחק הוא בחי' כמעלת הזהב על הכסף גבורות שלמעלה מחסדים כו'.

והנה אח"כ כתיב אני הוי' אלקיכם פעם ב' והוא כי כל הנ"ל בענין יצי"מ זהו בחי' עליות מלמטה למעלה. אמנם עיקר תכלית המכוון הוא להיות המשכות אור א"ס ב"ה למטה דייקא, וכמ"ש לא ברעש הוי' ואחר הרעש אש לא באש הוי', ופי' בזהר פ' צו דף ל' ע"א דרעש היינו מ"ש ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול והיינו בחי' אופנים וחיות שמתנשאים ברעש גדול ואש היינו בחי' שרפים (ועמ"ש המק"מ א"ג י"ל מ"ש ר"י כו') כי השרפים הם בבריאה והאש הוא לה' לעלות בבחי' אצי' (עמ"ש פ' בראשית בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ואינן רק עולים, אבל לא נמשך ע"י בחי' אצי' למטה בבריאה ממש וזה לא באש הוי' שאין שם הוי' שהוא אצילות נמשך למטה באש שלהם דהיינו עולם הבריאה וכן רעש דאופנים ג"כ לא נמשך שם הוי' ע"י למטה חוץ לא ברעש הוי' שהרי המלאכים ביקשו שתנתן להם התורה שהיא בחינת המשכת אלקות ולא ניתנה להם אלא לישראל דוקא, שהם הן שיכולין להמשיך (עמ"ש מזה בפ' יתרו ע"פ זכור את יום השבת) וגם שלמטה בעוה"ז הוא דוקא הכלי לזה ע"י ציצית ותפילין כו' כי נעוסב"ת כו' וכנ"ל מענין תר"ך עמודי אור שהעמוד עומד על גבי קרקע דייקא כו' וכן החיות נושאות ומנושאות עם הכסא אבל לא נזכר שימשיכו למטה כו'. וזהו ענין אני הוי' אלקיכם שנאמר פעם שנית אחר יצי"מ שהוא המשכת מ"ד, ויצי"מ הוא העלאת מ"ן ביטול היש כו', והמשכות הן ע"י ב' בחי' מ"ע ומל"ת ביטול היש לאין בבחינת ועשה טוב ברמ"ח מ"ע כו', והפרדת הרע ע"י סומ"ך ע"י ל"ת לא תאכל חלב שהם דברים שאין להם עלי' והם פנימים ושעטנו מקיפים. וכ"ז הוא ע"י בחכמה אתברירו כו', וכן בטומאה וטהרה יש דבר שמקבל טומאה כו' ויש דבר שאינו מקבל טומאה כו' אלא שהוא מבחי' דעת, כמאמר רז"ל חכמה זה סדר קדשים והיינו בחכמה אתברירו כנ"ל, ודעת זה סדר טהרות. (ועמ"ש בפ' חקת ע"פ ויקחו אליך פרה כו' גבי אשה פסולה להזות אשר משם מובן ג"כ דלהעביר רוח הטומאה הוא ע"י בחי' דעת דייקא, ואולי הוא מפני שטומאה הוא ענין מקיפים דקליפה שהרי הטומאה והטהרה אינו כענין המאכלות אסורות או כשרות שנעשים מזון להאדם האוכלם שהוא בחי' פנימי, משא"כ בטומאה שנטמאה במגע ומשא אין זה רק ענין מקיף מסטרא דמסאבא והטהרה הוא ענין העברת רוח הטומאה ומקיף דקליפה והשראת מקיף עליון כו'. והנה מהמקיפים דקליפה אין שייך שיהי' מהם בירור והעלאה כלל, וכמ"ש בפ' אחרי ע"פ כי ביום הזה יכפר עליכם כו', דעליכם ר"ל הלבושים צואים ומקיפים

דקליפה שהם בחינת עליכם בבחי' מקיף יכפר ויקנח ויעבירם לגמרי ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. משא"כ מבחי' פנימים שיך העלאה ע"י התשובה כו' ע"ש. והנה להעביר המקיפים דקליפה הוא ג"כ ע"י התגלות מקיפים עליונים דקדושה וכנודע שהמקיף דוקא מסמא עיני החיצונים, ולכן הוא ע"י הדעת שהדעת עולה עד הכתר יד רמה וממשיך אור הכתר שהוא בחי' מקיף וכתוב תרום ידיך על צריך וכל אויבך יכרתו תרום ירך דייקא בחי' יד רמה שמשם אין יניקה ועי"ז וכל אויבך יכרתו. וזהו כתר אותיות כרת, וזהו כי גאה גאה ועי"ז סוס ורוכבו רמה בים וכמ"ש במ"א. ולכן ג"כ תורת עיני הלכות סדר טהרות שמדבר הכל בעיני מקיפים נמשכים מבחי' דעת, משא"כ תורת א"ה במאכלות אסורות וכשירות שנכנסים בפנימית האדם ונעשים לו מזון כו', ועי"ז אמרו בחכמה אתברירו שחכמה היא בחי' אר"פ ובה נעשה בירור דפנימי' אכן תורת סדר טהרות שהוא עיני המקיפים כו' נמשך ע"י הדעת דייקא מטעם הנ"ל. עוד יש להבין ענין זה ממ"ש במ"א בביאור ע"פ שחורה אני ונאוו דמבואר באדרא קל"ו א' דטעמא אוריית בדכיא ומסאבא הוא בשערות דז"א קוצותיו תלתלים ומבואר שם ששרש המשכה זו הוא ממקום עליון יותר כו' ולכן אמרו ודעת זה סדר טהרות, ועיין בספר מבוא שערים ש"ג ח"ב פ"ב בפ"ו מפיו דעת ועמש"ל בענין שהדעת משלים למנין ע"ס במקום הכתר כו' ושרשו מדעת דעתיק כו'. וגם י"ל פי' ודעת זה סדר טהרות כמ"ש ויודע בהם את אנשי סוכות דפרש"י ותבר בהון שהוא ענין כריתה והשחתה, וכן וידע אלמנותו ביחזקאל י"ט ז' ע"ש ברש"י דפי' והרס כמו גבוה ממרחק יידע בתהלים קל"ח ו', וכך ענין המקיפים דקליפה אין מהם בירור והעלאה וצריך להעבירם ולדחותם לגמרי, כמ"ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, וזהו ענין שהמקיף דקדושה מסמא עיני החיצונים כמ"ש וכל אויבך יכרתו וכנ"ל, משא"כ מבחי' פנימים שיך בירור והעלאה והוא ענין בירור ק"ג ע"י רמ"ח מ"ע כו'.

וזהו ההפרש בין בחי' בחכמה אתברירו לבחי' דעת זה סדר טהרות, והגם כי גם בשאר סדרים לבד סדר טהרות יש כה"ג כמו אזהרת שעטנז וכיוצא אך לא דמי דהטומאה הוא דביקת המקיף על האדם שהרי נטמא עי"ז וצריך טהרה דוקא, משא"כ בשעטנז שכשפושטו ליכא האיטור), וכללות הענין שע"י ביטול היש לאין מעורר ג"כ למעלה המשכת אין האמיתית אור הכתר ביש דאצי' כי על חו"ב כתיב להנחיל אוהבי יש קנה חכמה קנה בינה ב"פ קנה בגימט' יש, וכתוב והחכמה מאין תמצא מכלל דהיא עצמה אינה עדין בבחי' אין, וכמ"ש ח"ג קכ"ט א' שזהו ענין מ"ש היש הוי' בקרבנו אם אין, פי' אם הארה נמשך מבחי' היש דהוי' שהוא חו"ב או מבחינת אין דהוי' כו', (ור"ל יש היינו מה שנמשך בחו"ב שבזה שיך בחי' השגה משא"כ אין הוא מה דלית מחשבה תפיסא ביי'), והעיקר הוא ההמשכה כנ"ל, וענין חסדי ה' חסד עילאה הוא רב חסד שיתגלה לע"ל, וזהו חסדי מאתך לא ימוש כו' כמ"ש בזהר ח"ג קל"ו ב', אך הכלי לזה הוא חסד דאצילות שעליו אמרו וכמה גופין תקינת

לון כו' חסד דרועא ימינא כו' והוא כגופא לגבי נשמתא לבחי' ורב חסד כו' (ועיין באגה"ק ד"ה וילבש צדקה כשריון, ועמ"ש בפ' נשא ד"ה ה' יחתו מריביו, ובמ"א נת' דפי' כמה גופין תקינת לון קאי על ע"ס דבי"ע וחסד דרועא ימינא הוא חסד שבע"ס דכריאה שהוא כלי לחסד דאצי' שנק' נשמתא כמו שהגוף הוא כלי לנשמה, ועד"ו ג"כ חסד דאצילות הוא כלי לגבי רב חסד שהוא בחי' נשמתא לנשמתא כו', ועד"ו יש לפרש מ"ש בזהר ח"ג קל"ו ב' הנ"ל וחסד דקשוט לאו בחיי גופא אתמר אלא בחיי דנשמתא, פי' חסד דאצי' נק' חיי גופא שהוא חיות ומקור לע"ס דבי"ע שנק' גופא כנ"ל וחסד דאצי' הוא נשמה להן כנשמה המחיה את הגוף, משא"כ בחי' רב חסד לא שייך כלל שיהי' אפי' נשמה לע"ס דבי"ע אלא שהוא נשמה המחיי' חסד דאצי' וזהו חיי דנשמתא כו' וכנ"ל שהוא בחי' נשמה לנשמתא כו') ועמ"ש ע"פ והי' מספר בניי כו' כי גדול יום יזרעאל, וענין בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה שיש ב' תורות תורת ה' ותורתו הנה למטה היינו תושב"כ ותושבע"פ ועמ"ש ע"פ נאוו לחייך בתוריכם, אך באמת הנה יש ב' תורות והוא מ"ש בספר הבהיר דוד המע"ה ה' מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה, פי' תורה שלמעלה הוא ג"כ המשכת אלא שהמה ע"פ אופן אחר לגמרי ולא נתגלה אלא להאבות אברהם ויצחק חפרו בארות ויעקב ה' עובדא שלו במקלות והוא ענין אחד עם תפילין שלנו (כמבואר בסתרי תורה בזהר ויצא דקס"ב א') ואם אחד מישראל דעתה יעשה זאת לא יפעול כלום וכן חנוך ה' תופר מגעלים ועל כל תפירה כו' היינו מפני שהמשכתם ה' כמו בתורה שלמעלה ועמ"ש קצת כעין זה ע"פ וישלח יעקב וע"פ ויקח מן הבא בידו מנחה, משא"כ תורת משה שהיא מורשה קהלת יעקב הוא איך ומה שימשיך כל אדם כו' (ועמ"ש ע"פ אם בחקתי כו') וזהו ענין תורת ה' ובתורתו והוא חכמה עילאה שלמעלה גם מכתר וחכמה תתאה ועמ"ש בפ' יתרו ע"פ וכל העם רואים בענין אל תאמרו מים מים כו' ועמ"ש בבואור ע"פ כי אתה נרי כו' ועמ"ש ע"פ לך לך בפ' גובלות חכמה שלמעלה תורה כו').

והנה כנגד ב' בחי' שנתבאר שיש חסד דקשוט שיתגלה לע"ל וכן תורת ה' והכלי לזה הוא בחי' גמ"ח ותורה ציוה לנו כו' כנגד זה נאמר בפ' ציצית ב"פ אני הוי' אלקיכם, הא' נגד הכלי והב' נגד מה שיתגלה לע"ל בחי' חסד דקשוט ותורת ה', ולכן נאמר פ' זה בפ' ציצית דוקא כי בציצית יש ב' בחי' המשכות ל"ב חוטין ל"ב נתיבות חכמה והטלית שהוא המקיף שרומזין לשני בחי' תורה ומצות והן כלים להמשכת הנ"ל, ועוד יש לפרש הפסוק באופן אחר קצת, כי הנה ענין והי' הוי' לי לאלקים היינו ע"ד ז"א בעלותו לגבי עתיקא כאלקי' יחשב ומבואר במ"א ע"פ מעין גנים באר מ"ח שיש ע"ס מלמעלה למטה ומלמטה למעלה והנה מלמעלה למטה זהו מעין גנים שהוא המשכת כח"ב דתיקון ובאר מים חיים מלמטה למעלה זהו ענין גילוי מבחי' כח"ב דתהו לאור שנתברר המ"ן כו', ונמצא שיהי' התגלות ב' הכתרים דתהו ותיקון ונגד זה נאמר ב"פ ענין הנ"ל דו"א בעלותו כו' א' מ"ש להיות לכם לאלקים הב' מ"ש אה"כ אני הוי' אלקיכם.

עיי"ל שזה נאמר נגד ב' הבחי' שיש בכתר עיי וא"א אשר כנגד זה נאמר
 ב"פ אנכי כמ"ש אנכי אנכי הוא כו' שלעתיד יתגלו ב' הבחי',
 וע"ד שבמ"ת קשרו להם שני כתרים כו'. ועמ"ש מענין זה בביאור ושמתי
 כדכד שמשותיך. והנה כל זה נמשך ונתגלה עיי ב' הבחי' דביטול היש
 לאין היינו בחי' העלאה דיצי"מ ובחי' המשכה שעיי תומ"צ שהם מ"ן
 ומ"ד. ופי' אני הוי' אלקיכם שנאמר תחלה י"ל עוד עפמ"ש בזהר וישלח
 קע"ד א' דענין ב' השמות ישראל ויעקב הם נגד ב' שמות הוי' אלקים
 ע"ש, ולכן בישראל כתיב כי שרית עם אלקים לפי ששרשו משם הוי'
 המושל על שם אלקים (עמ"ש בביאור דמוזזה מימין כו'). והנה חלק הנשמה
 המלוכשת בגוף נק' יעקב יו"ד עקב וחלק הנשמה שבבחי' מקיף על הגוף
 נק' ישראל לי ראש ומבחי' המקיף נמשך כח ועוז לחלק המלוכש בגוף
 להיות שר ומושל על נה"ב דהיינו ענין הוי' אלקיכם שילוב הוי' באדנות
 שיהי' ביטול היש. ומזה נמשך ג"כ התחברות והמשכות ב' בחי' הנשמה
 שיתפשט וימשך בחי' ישראל בבחינת יעקב, וזהו לא יאמר עוד שמך
 יעקב כ"א ישראל יהי' שמך ע"ד שילוב הוי' באדנו, וזהו אשר הוצאתי
 אתכם מארץ מצרים שעיי"ו נמשך הכח ועוז להתגבר על נה"ב והגוף
 להיות כלה שארי ולבבי כו' ועיי"ז אח"כ להיות לכם לאלקים אני הוי'
 אלקיכם כנ"ל).

הגהות לד"ה וישלח יהושע

(סעיף א' בסופו) דהיינו לכלול באחד (משא"כ כשהיא ערומה בלי לבוש
 אינה יכולה ליכלל בא' מאחר שהיא בחי' נברא וכל נברא הוא
 הווה ונפסד ורחוק מאד מבחי' אחד ולכן צריכה היא בגד ללבוש דהיינו
 מחדו"מ בתומ"צ שהם בחי' לבושי' המלבישי' לנשמה ומקיפי' אותה
 מראשה עד רגלה והם נמשכו מבחי' אחד ועיי"ז יוכלו נש"י ג"כ באחד).

אור התורה

פרשת

קרח

בס"ד פ' קרח ה'תרכ"ב

במד"ר ר"פ קרח טלית שכולה תכלת מהו שתהא פטורה מן הציצית כו' בית מלא ספרים מהו שתהא פטור מן המזוזה כו' בבוך במדבר דקצ"ח סע"א שי"ל הטלית הוא מל' שנק' לבוש וד' כנפות הטלית ד' מחנות שכינה בחי' ומשם יפרד והי' לד' ראשים ולכן כדי שלא יהי' פרודות אלא להמשיך הביטול בהיש זהו ענין הציצית להמשיך בהלבוש מ' מבחי' כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכמה והו' ענין ל"ב חוטי הציצית ל"ב נתיבות החכמה וכענין ברוך כבוד הוי' ממקומו בד"ה האזינו השמים דרוש השלישי פ"ג, וזהו אין ציצית אלא יוצא בענין ומעיין מבית ד' יוצא והשקה כו' (בוך תרט"ב דף רי"ג ע"א) וטענת קרח בטלית שכולה תכלת הוא המ' הנק' לבוש וכולה תכלת כמו נהורא תכלא שמכלה היש דבי"ע היינו שיהי' יש וביטול היש בלק"ט פ' שלח דמ"ה סוף עמוד השני, א"כ למה צריך החוטין להמשיך ל"ב נתיבות חכמה עילאה הי' די במל' לבד בלתי ההמשכה מע"ס עילאין. ואפ"ל ע"ד בעשרה מאמרות נברא העולם שהם ע"ס דאצילות, והלא במאמר אחד יכול להבראות ר"ל במדת מל' לבד שהרי היא כלולה מע"ס ויש בה ג"כ בחי' חוי"ב כו' אלא להפרע כו' ור"ל שעי"ז שנברא בי"ס עילאין שהאירו במל' נברא העולם באופן גבוה יותר מן אלו נברא ע"י ע"ס שבמל', וכן הי' העולם קודם חטא עה"ד במעלה עליונה עד שלע"ל נאמר הנה ישכיל עבדי כו' מאד כמו אדה"ר קודם החטא, ועד"ז יובן במצות ציצית שאפילו טלית שכולה תכלת בחי' מל' שנמשך בה ג"כ מבחי' ושער רישי' כעמר נקא מקור החכמה, מ"מ אין די בזה אלא צריך להמשיך מע"ס עילאין ממש דהיינו ל"ב חוטי הציצית הם ל"ב נתיבות חכמה עילאה, ושטה אחרת להבחי' פ' קרח ע"פ ויקח קרח דתרגום ואתפליג קרח שהיתה כוונתו ע"ד דור הגלגה שרצו לקבל רק ממדת מל' שלא משם הוי' וכ"כ במק"מ ר"פ חוקת בשם מהר"ח וכוונתם זה מעין מאמר כ"ו ועד"ז רצה קורח להיות ההמשכה מבחי' טלית שכולה תכלת שרומז למעלה ולא לקבל מע"ס עילאין וכשהשיב לו מרע"ה שאינו כן כי גמלתו טוב כל ימי חייה דוקא ע"י שעץ החיים שדר לה חיים וצדיק יסוד עולם להמשיך שפע הפנימית אז אמר א"כ ע"ס העליונות הוא עיקר וא"כ בית מלא ספרים שהם ע"ס עילאין אין צריך למזוזה, ובאמת זה אינו כי ההמשכה בבי"ע שיהי' יש וביטול היש א"א שיומשך כ"א ע"י המ' דוקא, א"כ היוצא מזה כי ענין המזוזה הוא מה שנמשך מע"ס דאצילות בבי"ע ע"י המל' דוקא, והנה הפתח זהו מל' שהוא הנק' פתח האוהל וא"כ איך המזוזה גימט' אד' שהוא מל', לכאורה י"ל הפתח זהו מ' דאצ"י והמזוזה מה שנעשית עתיק לבי"ע, אך עוי"ל המזוזה גימט' אד' זהו ענין ועתה יגדל נא כח אד' דפי' כח או"י היינו מה ששורש המל' הוא בכתר מל' דא"ס ועד"נ אם עוונות תשמר י"ה אד' מי יעמוד וזהו ג"כ מ"ש כן אד' הוי' יצמיח צדקה ותהלה, וההמשכה זו זהו כענין ברוך כבוד הוי' ממקומו פ"י כבוד הוא המל' יהי' בו ברכה והמשכה ממקורו ושרשו עיין בלק"ט בד"ה האזינו השלישי פ"ג.

ב) עוי"ל בענין מוזה עפמ"ש בתו"א דקנ"א סע"ב וז"ל ארו"ל הנביאים והכתובים עתידים להבטל ומגלת אסתר והלכות אין עתידין להבטל. והענין מ"ש הנביאים והכתובים עתידים להבטל אין פ"י שיבטלו לגמרי ולא יהי' גילוי הנביאים כלל ח"ו אלא שיהי' או"ס ב"ה בגילוי • רב ועצום עד שגילוי הנביאים יהי' בטלים בגילוי • זיו השמש בשמש (ה' היינו כי כל הנביאים נתנבאו בכה רק משה נתנבא בזה. ולע"ל נאמר ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה שלע"ל יהי' הגילוי בבחי' זה וכמ"ש ע"פ יהי' כבוד ה' לעולם. ולכן הגילוי שבבחי' כה שזהו ענין הנביאים והכתובים יהי' בטל כביטול זיו השמש בשמש לגבי בחי' זה וכן בעבודה מבחי' זה נמשך הביטול דיחוי' שלמטה הוא היש ודבר ולמעלה הוא אין. משא"כ בגילוי זה נמשך הביטול דיחוי' אין שלמעלה היש וכולא קמי' כלא חשיב. ע') שאם היות שהזיו ודאי יש לו אור רב במקורו ביתר שאת מהאור המאיר לארץ ולדרים עליה אלא שבמקורו הוא בטל מחמת אור השמש שהוא מקור האור וכך כל הנביאים עתידים להבטל באור וגילוי א"ס ב"ה שיתגלה לע"ל וראו כל כו', והנה ע"ז אמרו שמגילת אסתר לא תבטל הענין כי ארו"ל אסתר שנאמר • ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, שהשכינה מסתרת בגלות בכל • ביום ההוא עלמין סתימין דלא אתגליין. בענין • מוזה עם זו יצרתי לי בספר ישעי' סי' מ"ג. דהנה לע"ל כתיב ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו שבחי' הוא בחי' סתים יהי' בבחי' זה שהוא בחי' התגלות כאלו הוא לנוכח כו' משא"כ בחי' אסתר שהוא בחי' אסתיר פני ביום ההוא שאפי' ביום ההוא הוא בחי' הסתר העולם ששרשו • מבחי' סתימא דכל סתימין כו' שאור זה אינו זיו אלא מאור בעצמו עכ"ל. וע"ש בהביאור דקנ"ג ע"ג. שזהו בחי' עתיק דבריאה ומה שהוא מוסתר גם מבחי' ביום ההוא י"ל מבחי' בינה המקננא בבריאה. והנה הנביאים שרשן מנו"ה דאצילות. א"כ מבואר דבחי' מל' כשנעשית עתיק דבריאה יש בה בחי' גבוה מנו"ה דאצי' שמשם שורש הנביאים כנ"ל. והיינו ע"כ מפני שבה מאיר כתר דאצילות ולכן נק' סתימא דכל סתימין. וא"כ שפיר י"ל שזהו ענין המזוזה כי שני המזוזות הם נצח והוד שמהם שורש הנביאים וקובעים בהם המזוזה הוא גימט' אד' עתיק דבריאה שבה מאיר עתי' וכתר דאצי' מלך יחיד כו', הנה אסתר זהו ענין שם אד' במילאו וג"כ נמשך מזה תרעא לאעלאה וזהו ג"כ ענין מוזה גימט' אד' שקובעין בהמזוזות שהם נו"ה הוא ג"כ בחי' ה' שומריך ה' צילך ושמירה זו זהו ע"ד הגם דפריים.

קיצור סעי' ב' הנביאים והכתובים עתידים להבטל ר"ל כביטול זיו השמש בשמש לגבי הגילוי שיהי' לע"ל כי כל הנביאים נתנבאו בכה ולע"ל

ב"ה בגילוי : בתו"א : ב"ה כ"כ בגילוי.
 בגילוי : בתו"א : כבטול.
 אסתר שנאמר : בתו"א : אסתר מן התורה מנין דכתיב.
 בבל : בתו"א : בבחינת.
 בענין . . מ"ג : בתו"א אין תיבות אלו.
 שרשו : בתו"א : לפי שרשה.

כתיב ואמר ביום ההוא הגה אלקיני זה ומגילת אסתר לא תבטל כי אסתר הוא בחי' אסתר פני ביום ההוא שהוא מוסתר אפי' מבחי' ביום ההוא. הגה שורש המזוחות שהם ט"ה מדריגות הנביאים וקובעים בהם המזוחה גימט' אד' עתיק דבריאה כעין בחי' אסתר שהוא ג"כ שם אד' במילאו.

ג) והנה ענין בית מלא ספרים שאעפ"כ חייב במוחה י"ל ע"ד שארז"ל ת"ח שאין בו יראת שמים דומה לגובר שמסרו לו מפתחות הפנימיות ומפתחות החיצוניות לא מסרו לו בהי עייל, ופי' בלק"ת בד"ה כי תשמע בקול פ"א דכ"ג ע"א, וז"ל ויראה הוא מפתחות החיצוניות שיראה זו היא לקחה מבחי' חיצוניות הוא בחי' זיו התארה בעלמא להיות התהוות העולמות שבהם ועל ידם נמשכה בחי' היראה וכמ"ש כי אראה שמין מעשה אצבעותיך שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה כו' ברוך שאמר והי' העולם שמה שברוך גלקח ומה שאמר והי' העולם שאין זה אלא זיו כו' וכענין אחרי הוי' אלתיכם תלכו בחי' אחוריים שהם בחי' מל', אבל העיקר הוא מפתחות הפנימית בחי' מפתח לפתוח בגילוי בחי' פנימית דהיינו גילוי אור א"ס ב"ה ממש שאינו בגדר עלמין כלל וכמ"ש אתה הוא ד' לבדיך לבדיך ממש כמו קודם שנברא העולם כו' והיינו ע"י התורה והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום אנכי ממש ולא שם התארה בעלמא, ובזח"ב תרומה קע"ד א' משמע שיסוד אבא נק' מפתח, אך צ"ל כסדר תחילה מפתחות החיצוניות ואח"כ מפתחות הפנימית וכענין אם אין יראה אין חכמה והו ענין בית מלא ספרים שאעפ"כ חייב במוחה, בית הוא ענין אורייתא היכלא עילאה דקוב"ה ובפרט תושבע"פ נק' בית כמ"ש בלק"ת ע"פ זאת המצוה וטד"ה למען תירא, הוא מלא ספרים עשר ספירות דאצילות שנקרא ספרים כמו בשלשה ספרים ברא הקב"ה את עולמו וכן שלשה ספרים נפתחים בר"ה, ועיי' פרד"ס שער הנתיות פ"א ובעוה"ב גבי ספרים ומוחה מל' יראה כי מוחה היינו זו זה ע"ד עם זו יצרתי שמקבלים מבחי' זה, והיינו יראה ואהבה, וגם פי' זו הזי"ן הוא מל' שמחברים אותה להוא"ו שהוא ז"א.

ובמד"ר במדבר פ"ה דר"ך ע"ג, ע"פ למען שמי אאריך אפי ותהילתי אחטם לך לבלתי הבריחך דהיינו ע"י עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו כי הפרד"ס ערך תהלה פי' תהילה בכתר וגם במל' ע"ד נעוץ תחילתן בסופן לכן ע"י שאומרים תהילתו של הקב"ה דהיינו ענין עם זו ועיי' ממשכים מכתר הנק' תהלה המשכה זו היא בע"ס והו ותהילתי יספרו, הטעם שתהילה אמיתית הוא הכתר כי ענין התהילה להמשיך מההעלם אל הגילוי לשון בהילו נרו ושורש והמשכה מההעלם אל הגילוי היינו להמשיך מע"ס הגנוזות בע"ס דאצילות וזו ע"י הכתר, ואפ"ל כי הכתר יש בו בחי' תחתונה שבמאציל ובחי' שרש המאצילים אשר בחי' התחתונה שבמאציל י"ל שוהו הנק' נורא תהילות, והוא למעלה מסוכ"ע ובחי' שרש המאצילים זהו סוכ"ע ושם שייך ענין תהילה.

קיצור סעי' ב' * . בית מלא ספרים חייב במוחה, ע"ד גובר שמסרו לו מפתחות הפנימית שהיא התורה שנמשך מבחי' אשר אנכי מצוך היום ולא שם

והארה בעלמא. מ"מ מזה נמשך היראה וזהו תרעא לאעלאה לכן בהי עייל כמו"כ המזוזה בחי' יראה וגם זהו אהבה, ועי"ז אח"כ יוכל ליכנס במפתחות הפנימית בית מלא ספרים תורה, וזהו ע"ד ע"י עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו יומשך מבחי' למען שמי אאריך אפי ותהילתי הדיינו ענין ותהילתי יספרו אחטם לך אשר מה אשר ותהילתי יספרו זהו ענין זיו הארה המח' העולמות תהילה תתאה מ' יומשך מזה אאריך אפי בחי' א"א וגם ותהילתי אחטם לך חוטמא בחי' ריח הארת הכתר אריך אנפין אאריך אפי כו'.

ועוד בענין מפתחות הפנימית ע"ד לשקוד על דלתותי דלת לפנים מדלת יכנס שיעור שני פתוחים, כי חו"ג הם שורש מזוזות והבינה הוא המשקוף עליהם, וזהו פתח פנימי כי בינה נק' עוה"ב כי כח"ב אינם שייכים לעולמות שאשי' אם לא הי' כלל עולמות הי' שייך כח"ב ומחו"ג שייך להיות התעוזה העולמות דאל"כ על מי שייך חו"ג, לכן כמו המשקוף הוא בינה השקיפה הי' ממעון קדשיך, נק' זה פתח פנימי, ואף ששרש המזוזות הם חו"ג דיינו ההמשכה ממפתח פנימי למקור חיות העולמות, ועוד פתח פנימי יותר אשר חו"ב הם שרש המזוזות והמשקוף עליהן הוא בחי' כתר והנה גו"ה שהם שורש המזוזות והמשקוף הוא ת"ת זהו פתח החיצון הנמשך להחיות העולמות, ומה שארו"ל שיכנס דלת לפנים מדלת במד"ר ר"פ כי תבוא הלא לפי"ז שלושה דלתות י"ל זהו ע"ד שיש פתח שאין לו דלתות כענין פתחי לי ואני אפתח לך כפתחו של אולם, לפי שהוא אתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת, ואפ"ל ב' המזוזות המשקוף של דלת החיצון גו"ה זהו התחלת העבודה ע"ד אתכפייא שזהו בחי' נצח כמ"ש בלק"ת בד"ה אלה מסעי דרוש השני פ"ב וז"ל אך כל היום שאחר התפלה שאין לו עוד התבוננות הנ"ל כו' ולכן צ"ל בחי' נצחון שהוא בחי' אהבה מוסתרת שבכל נפש מתולדתו ולזאת יש בהם אה"ר בטבעם, ולכן נקראים עם קשה עורף כו' וההדה הוא שמודה על האמת שכן הוא אף אם הוא אינו משיג בשכלו כמו שאנו אומרים מודים אנחנו לך כו' עי"ש, עוד נת' שם תחלה ענין מדת הרחמים שע"י והתבוננות מעורר ג"כ רחמים רבים על ניצוץ אלקות המח' את נפשו איך שירדה מטה מטה מאיגרא רמה כו', וזהו שאנו מבקשים ברחמיך הרבים רחם עלינו כו', וא"כ י"ל שזהו המשקוף של פתח החיצון שהוא תפארת בחי' רחמים כו', וענין שתי המזוזות המשקוף של פתח הפנימי הדיינו חו"ג ובינה זהו ענין ג' אהבות בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך, וצ"ל אשר ב' המזוזות הם יצחק ויעקב כי אור הגבורה הוא בכלי חסד לכן שפיר י"ל דמזוזה הימנית זהו יצחק אף דמזוזה הימנית זהו חסד, מ"מ בין האור הוא גבורה לכן שייך לומר שזהו יצחק כי האור הוא עיקר, והאור הוא בחי' גבורה שהוא ענין העלאה ממטה למעלה בבחי' רצוא אלא שהעלאה זו הוא בבחי' אהבה זהו ענין בכל לבבך בלק"ת פ' אמור בד"ה ונקדשתי בתוך בניי ובכל נפשך י"ל זהו יעקב בחי' אור חסד בכלי הגבורה כי יעקב מחבר תר"ג וכמשנ"ת ענין אור הגבורה בכלי חסד ואור חסד בכלי הגבורה בלק"ת פ' ואתחנן בד"ה ואהבת את שוהו ענין פ' פרשיות שמע והי' אם שמע אשר פרשת שמע הוא בחסד (היינו כלי חסד והאור הוא גבורה שזהו ענין שם מ"ב, והיינו ע"ד הנ"ל אלא דשם פ' זה על אהבת בכל מאודך, אבל כאן צ"ל זה על אהבת בכל לבבך, ובחי' ובכל

מאדך י"ל שהיו המשקוף, דהיינו בינה וכן משמע בזהר וארא דכ"ו ע"א וז"ל
 ובכל מאדך לאבללא לון לעילא באתר דלית בי' שיעורא ע"כ י"ל דהיינו בינה
 כמ"ש בזהר בשלח דס"ג ע"ב שהבינה נק' עומקא דבירא ובוהר ואתחנן דרס"ה
 ע"ב מעמיקתא דכולא לארקא ברכאן לתתא כמ"ד ממעמקים קראתיך הוי' מ'
 נק' ארץ לשון רצון כי עיקר הרצון הוא שיהי' הגילוי בבי"ע כמ"ש בבה"ז פ'
 ויצא ע"פ ויפגע במקום ובענין שז"א בעל ט"ס ונעוץ תחילתן בסופן ביסוד
 מל' תחילתן היינו חכמה ומחכמה עד יסוד יש ט"ס היינו חב"ד חג"ת נה"י כי
 יסוד מקבל מהארץ כמו שאין קישוי אלא לדעת וכ"מ שיש ע"ס אזי נעוץ תחילתן
 בסופן תחילתן זהו הכתר כי מל' שרשה בכתר שנקרא כתר מלכות.

בהפטרה דקרח כי לא יטוש כו' בעבור שמו הגדול. וביהי כבוד כתיב כי
 לא יטוש כו' ונחלתו וארז"ל כשישראל זכאין אזי ונחלתו לא יעזוב
 כי נחלה זהו שמתפרנס ממנה וכמו"כ כשישראל זכאין הרי ישראל מפרנסין
 לאביהם שבשמים משא"כ כשאין ישראל נקרא רק עמו ולא נחלתו ואעפ"כ
 כי לא יטוש בעבור שמו הגדול ע"ד המשכה מפתחו של אולם שאין לו דלתות
 כו' כי אף שמלמטה למעלה צ"ל תחלה פתחי לי כו' אכן מלמעלה למטה
 יוכל לפתוח בלי פתחי לי כו'. והנה מחלוקת לש"ש זו מחלוקת הלל ושמאי
 ומחלוקת זהו שלא לש"ש כי פ"י לש"ש יתוד שפ' מ' עם שמים ת"ת, וגם ע"ד
 שיהי' ש"ש מתאבד בד"ה ועשית בגדי קדש והלל ע"ד אהרן וכמארז"ל הלל
 אומר הוי מתלמידיו של אהרן וממשיך היחוד מלמעלה למטה והו ג"כ ענין
 אהרן באורך נראה אור ובה"א כלה נאה וחסודה וגם אהרן שודמ"ט ע"י זח"ג
 נ"ד סע"ב, תשמאי ג"כ היחוד רק מלמטה למעלה, לכן צ"ל כלה כמות שהיא
 וגם ושם דרך כו' וסופה להתקיים ע"ד ושמתי כדכד כדין וכדין שהם וישפה
 משא"כ קרח אנשי שם כמו בדור הפלגה ונעשה לנו שם כו' וגם לפי' הראשון
 בענין טלית שכולה חסדים עכ"פ רצה להפריד הגבורות מן החסדים א"כ א"א
 להיות היחוד שענינו החסדים מבסמין את הגבורות ע"כ זהו שלא לשם שמים,
 והנה טוב שב משמן הטוב הקב"ה הלך ת"ק שנה לעשות לו שם ר"ל להמשיך
 מבחי' אתה קדוש בבחי' ושמך קדוש ואזי הוא טוב שם ועי' זהר בחוקתי
 קי"ז ב' וע"כ ויעש דוד שם. במדרש שמואל פי' מחלוקת לש"ש דאף שהלכה
 כבית הלל מ"מ על ידי שבית שמאי חולקים גורמים להוסיף חכמה בבית הלל,
 וזהו סופה להתקיים.

ויקח קרח כו' למה נסמכה פ' ציצית כו' אמר קרח טלית שכולה תכלת כו'.
 ובכתבי דאריו"ל מבואר (וכ"מ ג"כ במדרש) דנתקנא קרח על זקן אהרן
 לפי שנאמר בכהנים ופאת זקנם לא יגלחו ובלוים נאמר העבירו תער כו' הענין
 הוא דהכל א' דהנה כתי' מלא כל הארץ כבודו שאינו אלא זיו כי תרגום כבודו
 זיו יקריה וכת' את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש ומבואר במ"א (ע"פ

אני לדודי כו') דבבחי' ממכ"ע אינו אלא זיו משא"כ בבחי' סכ"ע הוא בחי' אני מלא רק שאינו נמשך בהעולמות בבחי' גילוי כ"א בבחי' העלם והוא כמו עד"מ המחשבה שהתגלותה הוא במוח אעפ"כ מאירה ג"כ בהרגל שכשיעלה כרצונו לנענע רגלו אוי תתנענע רגלו תיומ"י מבלי שיצטרך לשיהוי זמן מה עד שיומשך המחשבה מהמוח לרגל כסדר השתלשלות המדרגות והיינו דאי מפני שהארת המחשבה מהמוח מאיר בה ג"כ שלא ע"י הדרגה רק שהיא בבחי' מקיף שאין הרגל משיג מהות המחשבה כו' וכך בחי' סכ"ע הוא רצון עליון שמחי' ג"כ העשייה גשמיות כמ"ש כל אשר חפץ ה' עשה רק שאינו מושג והו אני מלא אני ממש ומה שנתפס בהעולמות בתוכיותם זהו רק זיו יקריה כו' אך הנה פי' מלא כל הארץ כבודו אין כבוד אלא תורה שתורה מחכמה נפקת ל"ב נתיבורו החכמה בגי' כבוד שע"י התורה נמשך בחי' אני מלא אני ממש בחי' סוכ"ע יומשך בגילוי להיות אני מלא מלא ממש בבחי' גילוי והיינו ע"י התלבשותו באותיות התורה שכל הירשב ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו היינו מה שהוא קדרש ומובדל שאף בחי' חכמה נחשב אצלו כעשייה גשמיות כמ"ש כולם בחכמה עשית יומשך ויתגלה למטה ע"י אותיות התורה חזו מדלג על ההרים שהיא בבחי' דילוג שלא כסדר ההשתלשלות כו' (כמ"ש במ"א בפי' בשלח בדי"ה לסוסי ברכבי כו' ע"ש) * כדכתי' וירד ה' על הר סיני כו' וכל העם רואים את הקולות כו' ומה שצ"ל ע"י עליות כסדר המדרגות ממדרגה למדרגה נ' אלפים יובלות נתגלה בשעת מ"ת שהי' גילוי בחי' ח"ע ממש כו' וזהו ענין הטלית וחוטי הציצית כי הטלית הוא מקיף וסוכ"ע המקיף על כל העולמות כא' רק שהוא בבחי' העלם אינו מושג ושיומשך בבחי' גילוי זהו ע"י ל"ב נתיבו' חכמה שבתורה שהן הן ל"ב חוטי הציצית, הוא בחי' שער רישי' -עמר נקי (כי תכלת עמרא הוא רק שנצבע בגוון תכלת) כי בחי' גלגלתא זהו בחי' רצון העליון סוכ"ע וכדי שיומשך משם הארה בבחי' גילוי להיות מכה"כ א"א רק ע"י בחי' שערות כמו למשל השערות שהם מותרים מוחזין כו' אבל בבחי' השתלשלו' עילה ועלול ממש לא הי' יכול לימשך מבחי' סוכ"ע ממש להיות בגילוי למטה שאין ערוך לו כלל והשתלשלות עילה ועלול זהו למטה בבחי' ממכ"ע אבל בבחי' סוכ"ע א"א להיות זהמסכה עדין ומ"מ אף שנמשך ע"י שערות וצמצומי' הרי מ"מ הוא נמשך מבחי' גלגלתא ממש כו' והוא בחי' אני מלא ולא זיו יקרי' לבד ולכן ארז"ל יפה שעה א' בתשו' ומעשי' טובי' בעה"ז מכל חיי העה"ב כי עה"ב וג"ע זהו זיו השכינה זיו דייקא אבל ע"י תומ"צ נמשך בחי' המשכה ממזו"ע ממש רק שנמשך ע"י דילוג כמ"ש קול דודי הנה זה בא מדלג כו' והוא שנמשך ומתלבש בבחי' שערות עד"מ וכמ"ש כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן כו' והו לבושיה כתלג חיזור דקאי על התורה שנקי' לבושיה וכמ"ש עוטה אור כשלמה וכמ"ש מזה ע"פ כי ביום הזה יכפר כו' ולהיות הגילוי בפנימי' הוא ע"י בחי' ושער רישי' וכמ"ש במ"א ע"פ ורחק משעיר למו כו'. אך הנה ארז"ל כל האומר אין לי אלא תורה כו' כי הגם שהתורה היא המשכת אור א"ס ב"ה הנה להיות המשכה זו ברעותא

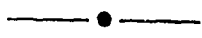
ע"ש : בגליון הכתי"ק יש כאן הערה שא"א לפענח כולה : . . . ע"פ . . . ובפי' מסעי בביאור ע"פ וירד הגבול.

דליבא תליא מילתא כי רוח אייתי רוח כו' ותא ע"י אהוי"ר וכמ"ש אשר התציתך מאמ"ץ להיות לך לאלקים שיצ"מ צ"ל בכל יום לצאת מהמצרים והגבולים של הגה"ב אז יהי אח"כ ההמשכה להיות לך לאלקים וכמ"ש במ"א. והנה יש ג"כ באהוי"ר ב' בחי' כי הנה אהרן כה"ג הוא משבעה רועים הממשיך בחי' אהבה רבה לכנס"י והנה נודע כי אברהם הוא הרועה הראשון הממשיך ג"כ בחי' אהבה וחסד לכנ"י וכמ"ש אברהם אהבי וא"כ מהו ההפרש בין מדת אברהם אהבי ובין מדת אהרן איש החסד. אך הענין כי האהבה היא מבחי' חסד וכמ"ש וחסד לאברהם והוא בחי' חסד עולם ומזה נמשך בחי' האהבה הסביעית שבלב כללות נש"י כו' אבל אהרן ממשיך מבחי' רוב חסד שלמעלה מבחי' חסד עולם הוא בחי' אהבה רבה כו' וכמ"ש ע"פ בהעלותך את הגרות ובד"ה ועשית בגדי קדש לאהרן כו'. נמצא האהבה הנק' חסד עולם היא בסדר ההשתלשלות שהמדות נולדי' מהשכל המתבונן בגדולת ה', אכן אה"ר היא בחי' רעו"ד שלמעלה מהשכל ולמעלה מההשתלשלות שכל ומדות כו' ולפיכך נמשך בחי' זו ע"י שערות כמ"ש זקן אהרן שיו"ד ע"פ מדותיו כי ההמשכה מבחי' רב חסד א"א להיות כ"א ע"י בחי' שערות כנ"ל ולכן בכהנ"ל נאמר ופאת זקנם לא יגלחו ובאהרן זקן אהרן כו' אבל בלויים נאמר והעבירו תער. כי הנה הלויים הם מבחי' בינה שממנו נולדי' המדות שבבחי' חסד עולם וכמ"ש חסדי ה' עולם אשירה שע"י השיר והניגון נמשך גלוי המדה מההעלם ולכן הלויים היו אומרי' שירה על ניסוך היין כי נכנס יין יצא סוד גלוי אהבה הטבעי' וזהו גלוי המדות שבסדר ההשתלשלו' וא"צ שערות כו' ולכן נאמר והעבירו תער שלהיותם מבחי' גבור' יהי' יניקת החיצוני' מהשערו' כי הלויים הם מסטרא דשמאלא. והנה מתחלה צ"ל בחי' לויים וזהו ענין פסד"ו הללוי' כו' ואח"כ יבא לבחי' רעו"ד מדת כה"ג כו' שמן שצף ע"ג יין כו' כי צ"ל כסדר תחלה מפתחות החיצוניות חסד דלבר ואח"כ מפתחות הפנימית חסד דלגא. וזהו ענין חוטי הציצי' תכלת ולבן אהוי"ר מלמעלה מהשתלשלות כו' וקשורי' בהטלית הוא לבוש התומ"צ כי לא עם הארץ חסיד כו' (ונק' התורה מקיף ולבוש עוטה אור כשלמה וזהו שנק' התורה משל הקדמוני בחי' לבוש וכמ"ש ע"פ יהי' לכם לציצית... אלבישנה הו') וקרח נתקנא על המשכה זו דוקן אהרן שממשיך אה"ר מלמעלה מסדר ההשתלשלות כו' שאצלו אין בחי' זו ע"כ אמר טלית שכולה תכלת כו' פי' שהמקיף עצמו גבה מבחי' החוטי' השערות הנמשכי' ממנו. וא"כ א"צ לחוטי' ולזקן אהרן כו' רק סגי בבחי' המקיף עצמו. אך מרבע"ה השיבו שאפילו טלית שכולה תכלת כו' כי כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו שאין התורה שייכה לו כיון שהכל רק עדין בבחי' מקיף לבד וצ"ל המשכה בפנימית דוקא שיהי' נוגע ללב כו' וזהו ע"י אהוי"ר ושיומשך בפנימי' האוי"ר מלמעלה א"א כ"א ע"י חוטי' ושערות דוקא כנ"ל והוא בחי' חוטי' הציצי' וזהו ג"כ ענין זקן אהרן כו'.

ו"ז"ש • בוקר וידוע ה' את אשר לו ואת הקדוש כו' דהנה כתיב יראו את ה' כל קדושו וכתיב יראו מה' כל הארץ כי יש יראה חיצוניות

ויראה פנימיות. ויראה פנימיות היא בחי' ביטול וזהו את ה' שיהי' בבחי' את הטפל לשם הוי' ויראה זו נמשך ע"י מעשה המצות וזהו כל קדושו אשר קדשו במצותיו כו' וזהו אשר אפי' טלית שכולה תכלת חייבת בציצית כי הטלית בלא ציצית הוא עדין בבחי' מקיף בלבד אבל כדי שיומשך היראה בפנימיות ממש זהו ע"י חוטי' של הציצית שזוא המשכת התכלת היראה בפנימיות להיות יראו את הוי' כל קדושו וכמ"ש בפ' ציצית חזיתם קדושים כו' משא"כ בלא המשכת בפנימיו' היראה מרחוק וכמ"ש גבי ערב רב וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק כמ"ש ע"פ וכל העם רואים את הקולות כו' ע"ש ולכן נאמר בקר ויודע ה' כי בוקר הוא גילוי החסד והוא כמו בחי' כהן איש חסד וכמו שבכהנים הוא דוקא בחי' שערות משא"כ בלויים כו' כנ"ל כך ג"כ כסות יום דוקא חייבת בציצית משא"כ כסות לילה שהוא בחי' גבורות אי"א להיות משם ההמשכה דרך שערות חוטים כנ"ל, ולכן נאמר בוקר ויודע ותי' כו' דמחלוקת קורח בענין טלית שכולה תכלת כו' וקנאתו על זקן אהרן הוא הכל ענין אחד ולכן בוקר שהוא זמן גילוי החסד יוכיח מי הוא הראוי להיות כה"ג וכמ"ש בזה"ק.

ויקח קרח כו' טלית שכולה תכלת כו' ובמדרש דנתקנא על שקשטו לאהרן ובלויים והעבירו תער כו' וע' זהר ח"ג מ"ט ע"פ קרח הוא כו'. הנה כתי' אני מלא וכתתי' מכה"כ הענין כי סוכ"ע אני מלא רק העלם ומה שיש כח הפועל זהו רק בחי' מל' והיינו יתיר חי העולמי' מלך ושיומשך סוכ"ע לגלוי זהו ע"י תורה והיינו . . . בד"ה לסוסתי המשל מח' ברגל וזהו מכה"כ אין כבוד כו', וזהו מדלג כו', כי הנה ידוע ענין עליו' העולמות נא"י והוא ע"ד ויטע גן קיבול שכר שלנו הי' מדור אדה"ד כו' ועד"ו עליות אין קץ יהללוך סלה כו' אמנם בתורה נאמי' מדלג כו' גלוי אנת חכים מה שלא בחכמה ידיעא וכמ"ש במ"ת אנכי הוי' כו' וזהו ענין הטלית והציצית הטלית מקיף לבוש מל' דאי"ס ומקיף ראש ורגל ע"ד השמי' הארץ אני מלא. ול"ב חוטי' הארה פנימי' ונק' ציצית תשמישי מצוה כו' ולכן הם רק חוטי' כי להיות המשכה מלמעלה מהשתלשלות בבחי' א"פ אי"א כ"א ע"י חוטי' ושערות כו' משא"כ בחי' השתלשלו' עילה ועלול כו' ולכן לפעמי' שער באשה ערוה ולפעמי' שערות י"ג ת"ד כו' וזהו הבגד מין כנף בחי' שער רישי' כעמר נקי אישר"מ מנענע בראשו כו'.

והנה כמ"כ בעבודה יש אהוי"ר הנמשכי' דרך השתלשלות ויש שלמעלה מהשתלשלו' היינו מבחי' חסד עולם ומבחי' ורב חסד כו' כמ"ש בד"ה ועשית בגדי כו' וע' בד"ה אילו פיטו כו' ונק' מפתחו' החיצוניות ומפתחות הפנימי' חסד דלגאו דלבר כו' וזהו בחי' זקן אהרן יען אהרן ממשך אה"ר מבחי' ורב חסד ע"כ צ"ל דוקא ע"י בחי' השערות וזהו כשמן הטוב ח"ע דתורה כו', ושמן שצף ע"ג יין וזהו לויים לארמא קלא נכנס יין כו' ועבד הלוי הוא

להמשיך מהעלם לגלוי אך זהו המדות שבסדר השתלשלו' אם הבנים כו' כי צ"ל כסדר תחלה מפתחו' החיצוני' ואח"כ כו' תחלה מוחי' דאימא לעורר הרצוא והשמחה כו' ואח"כ שמן וביטול כו' ולכן בלויים אין שערות כי נמשך מסדר השתלשלו' ואדרבה והעבירו תער להיות כי ימרט כו' זהו בחי' קרח הוא או דייקא טהור הוא, אבל העיקר בחי' בהן רעו"ד ביטול ואה"ר והו דייקא ע"י שערות כו' (לויים ג"כ לי' ילה אישי התקשרות אך מוחי' דאימא כו'). וזהו ענין חוטי הציצית תכלת ולכן אהוי"ר מלמעלה מהשתלשלות שתי ציצי' לפניו כו' והנה אף שהתורה נק' ג"כ שערות זהו לגבי המצות אבל לגבי אהוי"ר נק' התירה לבוש כמ"ש עוטה אור כשלמה, משל הקדמוני, וחוטין המשכה בפנימי' זהו תורת האדם אהוי"ר כו'. וקרח שאין אצלו שערות ע"כ אמ' טלית שכולה תכלת, שהוא בחי' המקיף דאני מלא גבה מהחוטין והפנימי' וגם המקיף דחה כו', אך ז"א כמארז"ל כל האומר אין לי אלא תורה כו' כי צ"ל המשכה בפנימי' או אח"כ יומשך גם המקיף וכמו מיעקב ועשו כו' ולכן לגבי מעשה אמרו גדול תלמוד וגם אהוי"ר כנ"ל. ולכן הציצית יש בהם קדושה יותר מבטלי' אף שהטלית מקיף וכנ"ל ולכן גם בבריאי' עולם נמשך קו כו' ולא די בהעיגול סובב כו' וע"י הקו יומשך גם גלוי הסוכ"ע כו', וזמ"ש במ"א מענין לבוש מלכות וכתר מלכות כו'.

ביאור הדברי' ע"פ ויקח קרח כו'

הנה צ"ל תחלה ענין א"פ וא"מ ועגולים ויושר והענין הוא כי א"פ היינו מה שנכנס ומתיישב בהכלי והוא בחי' ישר והדרגה מעלה ומטה חב"ד חג"ת נה"י ובחי' א"מ הוא לעולם מה שאינו נכנס בהכלי כלל מפני גדול רוב אורו ונשאר למעלה מן הכלי בבחי' מקיף וגם הוא בבחי' עיגול שמקיף הראש הרגל כאחד. והנה כל המקיפים נמשכו מבחי' עיגולים ולא מבחי' ישר ואף שהם נמשכים מהקו חוט אעפ"כ שרשן הוא מבחי' העיגול הגדול המקיף את הקו חוט, (וצ"ל שהוא ע"ד מ"ש במ"א איך שרש כל הכתרי' מכתר עליון חיינו כגון כתר דנוק' שנמשך מת"ת דז"א מ"מ שרשו באמת מכתר עליון כו' מאחר שנק' כתר וכך הוא כאן אף שהמקיפי' נמשכין מהקו שהוא בחי' א"פ מ"מ שרשן מהעיגול הגדול כו'). והנה ענין ב' אלפים יובלות שהוא עליות העולמות הוא הכל בא"פ (וגם בא"מ הנמשכים מהקו שנעשו מקיפי' אלו פנימים ונמשך מקיף עליון יותר כו' משא"כ במקיף העליון המקיף לכל העולמות בשהו א"כ גם אחר עליו' העולמות שיתעלה העשיי' להיות כבחי' אצילות ממש מ"מ כיון שמקיף לאצי' ועשיי' בשהו ממש א"כ הרי אינו מושג באצי' כמו בעשייה) שיתגלה אורות עליונים יותר בהכלים ע"י עליות הזדככות הכלים. כמו ג"ע התחתון שהוא לנו מתן שכר כמאמר מוטב דלידייני' וליתי לעלמא דאתי, שכדאי כל יסורי גיהנם כדי לזכות לנועם ה' חיו השכינה המאיר ומתגלה בג"ע התחתון

ובג"ע העליון גילוי אור גדול יותר עד שצריך לטבול בנהר דיגור בעליית
הנשמות מג"ע התחתון לג"ע העליון כדי לשכח חיוזו האוי עלמא כך עד"ו הוא
מג"ע התחתון לגבי ג"ע העליון ועד"ו יש מדרגות אין קץ כמ"ש במ"א בפי'
נוצר חסד לאלפים כו'. הגנה כתי' ויניחיהו בג"ע לעבדה. פי' שאדה"ר אלו לא
חטא בעה"ד אזי הג"ע הי' אצלו מדור ושם הי' מקיים המצות לעבדה זו רמ"ח
מ"ע ולשמרה זו שס"ה ל"ת (כי אלו לא חטא בעה"ד הי' עבדתו באופן ומעלה
גבוה יותר מעכשיו כמ"ש ע"פ הן האדם היה כאחד ממנו כו') כמו שאצלינו
עתה הוא העה"ז אחר שנאמ' ויגרש את האדם כו' והקבול שכר אצלינו הוא
הג"ע א"כ באדה"ר ע"ד שהי' קודם החטא שמה שאצלינו מקום קבול שכר עד
דמוטב דלידיני' כו' זה הי' אצלו בחי' עבדה כמו אצלנו העה"ז א"כ דאי
הקבלת שכר שלו הי' למעלה מבחי' הג"ע. ומזה יובן ענין עלי' העולמות
שיתגלה יותר אורות עליוני' בהכלים ומה שעתה הוא בחי' עולם האצילות יהי'
לעיל בחי' עשייה ממש דהיינו שבחי' עולם העשיי' דלעיל יהי' בו כמו מעלת
הגילוי שבאצי' עכשיו (ע"ד שעולם עשיי' דאדה"ר הי' הג"ע ח"ש ויטע אלקי'
גן כו' ויטע היינו בחי' עשייה אלא שלעיל יהי' עלי' יותר) ובחי' האצילות
דלעיל יהי' יותר גבה לאין קץ מבחי' שעכשיו נק' אצילות (ועמ"ש ע"פ כאשר
השמים החדשים כו') זהו ענין העליות בנו"ן אלפים יובלות וכ"ז מגיע רק
בבחי' א"פ הנמשכים מהקו. אבל לגבי הא"ב המקיף מראש א"ק עד רגלי
העשיי' בשה שם אין שינוי כלל. והו' ענין ב' הפסוקי' את השמים ואת
הארץ אני מלא. אני ממש. ומלא כל הארץ כבודו. וכבודו הוא בחי' לבוש כמו
קארי למאנא מכבודותא. ולא אני ממש. רק כבודו ולבוש. אך מ"ש אני מלא
זהו בבחי' המקיף הגדול שסובב לכל העולמות ולכן נאמ' השמי' והארץ בשוה.
דסובב אין ר"ל מלמעלה כי לית אתר פטי מיני' ממש וזהו אני מלא רק
שנק' סובב עדי"מ לפי שהוא בהעלם ואין בו השגה ותתלבשות. ומ"ש מכדי"כ
היינו בחי' א"פ הנמשך ומתלבש בתוך העולמות ומתגלה בהם ע"י עליות
העולמות כו' בני' אלפים יובלות כו' (וע"ד נוצר חסד לאלפים שיש אלפי' מדרגות
כו' ועמ"ש במ"א גבי יבל הוא הי' אבי כל יושב אהל כו' ושם אחיו יובל כו'
כי עליות העולמות נק' יובלות ע"ד ושם אחיו יובל והוא הכל בא"פ וכל העליות
ע"י שיר זהו אבי כל תופש כנור כו' אבל יבל הוא המשכת הא"מ אבי כל
יושב אהל כו' ונק' הפנימי אחיו להא"מ שהרי מהמקיף הגדול נמשך הא"פ)
הנה המשל לענין א"מ וא"פ יובן עד"מ באדם דהנה המחשבה ישנה בכל
האיברים, כנראה בחוש כשעולה במחשבתו ורצונו לעשות מה בידו או לילך
ברגלו אזי תיומ"י ממש תתנוענע הרגל או היד לפעול מה שעלה במחשבתו
בלחי' שיהי' רגע כלל לא אפילו בכדי הליכה הובאה אור המחשבה מהמוח
להרגל א"כ זהו מפני שהמחשבה א"צ לימשך ולהתפשט מהמוח לרגל דא"כ הי'
צריך שהי' איזה זמן אלא דאי שישנה ממש בהרגל גם כן. אך מ"מ
הרי אנו רואים שעיקר גלוי המחשבה הוא רק במוח אלא הענין שבכל האיברים
היא שם בבחי' מקיף שמקפת כל האיברי' ופועלת בהם אבל אין מתגלה מהותה
בגילוי כ"א במוח אשר שם היא מתלבשת בבחי' א"פ משא"כ בהרגל עד"מ
היא רק בבחי' מקיף ולכן אע"פ שיכהו על ידו או רגלו לא תחבלבל המחשבה

מחמת זה משא"כ אם יחלה או יכאב לו הראש תתבלבל המחשבה מפני ששם היא מלוכש בדרך בחי' א"פ כו' וממשל זה ישכיל ויובן קצת ענין א"פ וא"מ הנ"ל שהמקיף פועל ומהווה ומחי' ומ"מ אינו משג כלל בהעולמות וכמו עד"מ שהמחשבה פועל ברגל אע"פ שאין הרגל משיג מהות המחשבה כנ"ל.

והנה מ"ש מלא כל הארץ כבודו. הארץ דוקא היינו כי אין כבוד אלא תורה כבוד בגימ' ל"ב שהם ל"ב נתיבות החכמה ול"ב חוטים דציצית. הענין הוא כנ"ל שעיקר גילוי אלקות בהבלים יהי' ע"י עליות העולמות ג' אלפים יובלות בעילוי אחר עילוי עד שיתגלה אור א"ס ב"ה הגה ישראל המשיכו בעת מ"ת שיתגלה עתה לעה"ז אור א"ס ב"ה מה שצריך לגלוי זה ג' אלפים יובלות והוא ע"י התורה כי אורייתא מחכמה נפקת ואור א"ס ב"ה מלוכש דוקא בחכמה. והו' כל ההשתלשלות שחכמה דא"ק מתלבשת ע"י המל' דא"ק בחכמה דאצילות וחכמה דאצי' מתלבש במל' דאצי' ואח"כ נמשך ג"כ ע"י המסך בחכמה דבי"ע (ויש התלבשות רבים דרך פרט כמ"ש במ"א בענין מ"ש גבי שלמה וידבר שלשת אלפים משל ע' בד"ה מזוהה מימין. והתורה בשרשה נק' משל הקדמוני ע' בד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא כו') שכל ההתלבשות הוא הכל בחכמה. והנה בשעת מ"ת הי' גילוי מח"ע ממש אשר הוא חכים ולא בחכמה ידיעא הי' גילוי זה ממש בדר סיני והו' קול דחי כו' מדלג כו' שע"פ סדר ההשתלשלות הי' צריך לגילוי זה ג' אלפי' יובלות אלא שבא הגילוי ע"י דילוג שלא כפי סדר ההשתלשלות והו' מלא כל הארץ כבודו. הארץ דוקא שבמ"ת נתגלה בעה"ז בחי' ח"ע ממש למעלה מעלה מבעולמות עליוני' שאין מתגלה שם ח"ע ממש כ"א ע"י ריבוי השתלשלות כו' ולכן כדי להיות גילוי זה למעלה מסדר והדרגת ההשתלשלות דרך עילה ועלול זהו ענין ל"ב נתיבות ול"ב חוטי הציצית. שחוטי הציצית הם בחי' שערות ששרשן מא"א חכמה שבכתר שהיא בחי' התורה חכים ולא בחכמה ידיעא ומשם נמשכי' השערות שער רישי' כעמר נקי כו' ונמשכי' על או"א עד שנמשך ג"כ בבחי' מל' ואז נק' ציצית ל' נקבה והיינו דכאשר צריכים להמשיך אורות עליונים מן או"א למל' שלא ע"י ההתלבשות תחלה בו"א או אי אפשר כ"א דרך שערות והיינו לפי שהמשכה זו היא שלא כסדר דרך ההשתלשלות כי דרך ההשתלשלות עילה ועלול הוא שנה"י דתבונה נעשים מחזין לז"א ואח"כ נה"י דז"א נעשים מחזין לנוקבא ובבחי' סדר דז"א הנה הנה"י דז"א עצמן מתלבשי' להיות מחזין לנוק' והוא מפני שהתארה מאו"א כבר נתלשה בו"א ומהז"א נמשך בנוק'. אבל להיות הגלוי מאו"א עצמן במל' שלא ע"י התלבשות בו"א תחלה שזהו למעלה מדרך

בשולי הגליון. בגוכתי"ק:

בינה מקנא בבריא' חכמה אינו מאיר כלל בבריא' רק ע"י בינה וביצי' רק ז"א ובעשי' מל' ובמ"ת האיר למטה ממש ח"ע והיינו חכמה דא"ק וא"כ זהו דילוג כמו עד"מ גלוי מדבר לדומם דכן ערך חכמה נק' מדבר ומל' דומם עד"ה ויצר.

ההשתלשלות לכן א"א להיות נמשך כ"א ע"י בחי' שערות וזהו ענין חוטי הציצית (בשגם כי באמת המשכה זו מא"א אינו ג"כ מא"א עצמן רק מה שמקבלי' מבחי' שער רישי' דא"א כמ"ש במ"א ולכן הוא ודאי למעלה מסדר ההשתלשלות כו' ולכך א"א שיומשך ע"י נה"י כו' כ"א ע"י בחי' שערות) וכמו משל השערות שאינן מתאחדי' עם האדם כמו האיברים שהרי יכול לחתך השערה ולא יסוב לו משא"כ באבר כו' ומ"מ יש בהשערה יניקה מהמוח. כך להיות גלוי ממקום שלמעלה מדרך ההשתלשלות ע"י בחי' איברים שנה"י יהיו נעשי' מחזיקי' כ"א ע"י שערות כו' ומ"מ אף שנמשך רק בבחי' שערות הוא נעלה לאין קץ מן ההמשכה הבאה בדרך ההשתלשלות אף שהוא ע"י נה"י כו' (וכמו הא דאוי"א יונקים ממזלות דא"א שמומ"ס הוא בחי' עליונה מממה שמלבישים לזרועות דא"א כמ"ש במ"א). ח"ש במ"ת ה' בצאתך משעיר כו' שהי' הגילוי ע"י בחי' שערות כי לפי שהי' המשכה שלא כדרך השתלשלות כנ"ל שמה שצריך שהות עליות ע"י נ' אלפים יובלות נתגלה בשעת מ"ת בעה"ז וזהו בחי' מדלג כו' לפיכך צ"ל ע"י בחי' שערות דהיינו כמו בהשערה יש בה יניקה מהמוח ממש רק שנתגשם בבחי' שערה כמו כן הוא ענין נובלות חכמה שלמעלה תורה שהיא חכמתו ית' חכים ולא בחכמה ידיעא רק שנתלבשה בענינים גשמיים שזוהו כמו ההמשכה ע"י בחי' שערות שאינו ערוך כלל אל בחי' ח"ע כמו שהיא למעלה כו' ומ"מ הרי היא בחי' ח"ע ממש ולמעלה מבחי' השתלשלות. וזהו ענין ל"ב נתיבות החכמה הנתיב הוא קצר ונמשך הרבה להלאה. להיות מכה"כ ל"ב נתיבו' החכמה. וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית. (וזהו ענין התורה שהיא בחי' המשכת א"פ רק שזהמשכה שלא כדרך ההשתלשלות כנ"ל ומ"מ בח"ע יש ג"כ הארה מא"ס ממש הסיכ"ע כדפי' בד"ה וידבר אלקים כו' דעשה"ד וזהו הכנף מין כנף וכמ"ש במ"א ואמנם המצות הם בחי' המשכת המקיף וסוכ"ע עצמו בחי' גלגלתא עצמו). דהנה שרשן מבחי' שער רישי' כעמר נקי (שהרי תכלת עמרא הוא רק שצבוע כגון תכלת) והוא המשכת החסדים שערות לבנים כי יש שערות הנעשים מא"ח מהבירורים דרפ"ח ניצוצים שנפלו בשבה"כ שאין הבלי יכולה להכיל ולסבול האור אזי יוצא בבחי' א"ח דרך שערות. אבל אלו הם הנמשכים מלמעלה למטה בל"ב נתיבות החכמה. (כמ"ש במ"א הדבונה שהחכמה מקבל משערות אלו מהכתר ומשפיע אותם למטה במל' ע"י ל"ב נתיבות כו'. והוא ההשפעה שיהי' בחי' ביטול בנש"י המקבלי' מבחי' מל' שכדי שיהי' בהם ביטול זה הוא ע"י המשכה מלמעלה מח"ע ומשערות דא"א ע"ש בפ"י כי מאיש לוקחה זאת כו') והשערות דדיקנא זכהנא רבא הם נמשכים להשפיע אה"ר לכנפי' וכמ"ש ג"כ ע"פ בהעלותך כו' (ובמ"א נת' ה' הפרש בין שער רישי' לשער דייג ת"ד דבחי' שער רישי' הוא זהמשכה מבחי' המצות ורצון העליון ובחי' ת"ד זהו ההמשכה מח"ס ע"י הלכות התורה. ושניהם הם בחי' לבנים גלוי החסדי' להיות מזה אהבה רבה כו' שע"י קיום התומ"צ יבוא לבחי' האה"ר וזהו אשר קדשנו במצותיו כו' ע' ביאר ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות כו'). וזהו ענין חוטי לבן שבציצית שטון הלבן הוא בחי' החסד והשפעת האה"ר וענין חוטי התכלת שבציצית. כי הנה תכלת דומה לים ים הוא בחי' מלכות הנקי ים כנודע מענין י"ב בקר דבריאה הים שהוא בחי' מלכות עומד עליהם מלמעלה

בבחי' מקיף כי מדת מלכות הוא בחי' התנשאות ורוממות (ע' בדי'ה מי מנה עפר יעקב) וזהו זים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף. הנה גבי משכן כתי' ופרשו על בגד כליל תכלת, והיינו בנסוע המשכן במדבר ששם מדור החיצוני' הי' מכסי' אותו בבגד כליל תכלת שהוא בחי' מקיף דמלכות והוא מקיף הקשה ומסמא עיני החיצונים. והענין כמבואר * למעלה ענין המקיף שהוא מה שאינו נמשך ומתלבש בהכלים ולכן דוחה החיצונים שיניקת החיצונים הוא דוקא ע"י ההשתלשלות בכלים מכלים שונים שע"י גם היש יכול לקבל יניקה משא"כ מבחי' המקיף ששם בחי' הביטול יותר א"י לקבל, אך המקיף האחרון דתכלת קשה מכולן שמפני שהמל' היא יורדת בב"ע שם יניקת החיצונים הי' יכולים לשלוט בהשפעה ע"כ צריך להיות במל' דוקא מקיף דתכלת שהוא קשה ומסמא עיני החיצונים כו' (וזהו תכלת דאכיל ושצי כו' מלך במשפט יעמוד ארץ אמנם חוטי הציצית דתכלת הם המשכות בחי' פנימי' והוא המשכות בחי' יראה כי הטלית הוא פרישו דמלכא שום תשים עליך מלך חוטי התכלת הם המשכות בחי' יראה הנמשך בנפש שזהו ע"י בחי' שערות כו' ובמ"א נת' דתכלת הוא גבורות דאבא ולכן בחי' החסדים דאימא והיינו כנדע מענין ד' אותיות ה"י שהם דחילו ורחימו ורחימו ורחילו. נמצא בחי' החסדים דאימא זהו בחי' אה"ר ושמחה של מצוה כמ"ש ע"פ רני ושמחי וגבורות דאבא זהו בחי' יראה עילאה שלמעלה גם מאה"ר ולכן עכשיו אין מצוי תכלת כמו הלבן כו' ומ"מ התכלת הוא ג"כ במל' שהוא בחי' יראה תתאה כי כן יראה תתאה שרשה מחכ' ויראה עילאה כי אבא יסד ברתא, וזהו אם אין חכ' אין יראה). וזהו ענין מצות ד' ציצית להיות מסובב במצות שתי ציצית לפניו ושתי לאחוריו, השתים שלאחוריו א' כנגד בחי' שמאלו תחת ראשי ה"ב' בחי' ימיני תחבבני זהיינו ענין בחי' תכלת ולבן שהתכלת דוחה ומסמא עיני החיצונים, והוא בחי' שמאל דוחה, וזהו מ"ש ולא תתורו כו' אשר אתם זונים שלא להיות בבחי' זונה ח"ו והיינו ע"י המשכות הלב להמשיך אורות עליונים אל הלב כו' ונראה כמ"ש במ"א בדי'ה אז תשמח בתולה במחול שיש אהוי"ר נמשכים ע"י הדעת ויש לפעמים נפל לאדם אהוי"ר אף שלא מצד הדעת, וזהו כמשל שמכים לאדם מאחוריו ואינו ידע מאין בא לו זה כו' ועד"ו איתא קוצי דשערי מכה מאחורי ז"נ כו' וזהו ענין ב' הציצית שלאחוריו אמנם ב' הציצית שלפניו היינו כשבאים האוי"ר ע"י אמצעות הדעת כו', וגם יש לבאר זה ע"פ אופנים אחרים ואכמ"ל.

ועתה יובן ענין מחלוקת קרח. אמר קרח כו' טלית שכולה תכלת כו' ובכתבי האריז"ל מבואר דנתקנא קרח על זקן אהרן לפי שנאמר בכהנים ופאת זקנם לא יגלחו כו', ובלוים נאמר והעבירו תעד כו', והכל אחד, כי הנה ענין דיקנא דכה"ר זהו השפעת האה"ר לנשי' וכמ"ש כשמן הטוב כו' זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו, והיינו שיורד ע"י מבחי' מדותיו של הקב"ה שהוא אה"ר, ולפי שאהבה זו נמשכת מבחי' ורב חסד שלמעלה מסדר ההשתלשלות ע"כ א"א

להיות נמשך רק ע"פ בחי' שערות דוקא משא"כ בחי' אהבה הגמשכת רק מהשכל
 שהוא בבחי' השתלשלו' וכמ"ש במ"א ע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן כו' ע"ש.
 הוא ע"ד שנתבאר למעלה שבהשתלשלות הוא ענין נה"י דז"א מחזין לנוק'
 שמפני שנמשך בסדר ההשתלשלות, ע"כ נה"י עצמו של העליון מתלבשים
 בהתחתון, אבל כשנמשך אורות עליונים שלא כסדר השתלשלות נמשך דרך
 שערות דוקא כו' וכך הוא בענין האהבה שהמדות נמשכים מהשכל באין בדרך
 השתלשלות ונק' אהבת עולם אבל להיות נמשך בחי' אה"ר ששרשה מבחי'
 ורב חסד שלמעלה מהחכמה א"א להיות נמשך כ"א ע"י בחי' שערות, חזו ענין
 זקן אהרן הוא ג"כ ענין חוטי הציצית תכלת ולבן דר"ר עילאין כו' (רק בב'
 ציצית שלפניו הינו שעוברים ונמשכים מלמעלה מהשכל והדעת כו'), אמנם
 בלויים נאמר העבירו תער כי מפני שהלויים הם מסטרא דשמאלא מבחי' גבורות
 ע"כ צריך שלא יצא מהם בחי' שערות (שאם הי' יוצא מהם בחי' שערות הי'
 זה ריבוי כחות הדין וכמ"ש ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא נטור הוא, כמ"ש
 במ"א, ורק בכהנים שהן בחי' חסדים, אז ריבוי השערות זהו הכל המשכות
 החסדים, משא"כ בלויים ועין מ"ש ע"פ וגלחה את ראשה כו' דו"ק ולא דמי
 לחוטי תכלת דציצית, דתכלת הוא ג"כ גבורה ומ"מ ע"י שערות אלו נמשך
 קדושה עליונה זהרי תכלת עימרא שהוא צמר לבן שער רישי' כעמר נקי
 שהוא אדרבה אמיתית החסד, רק שנצבעים בטון תכלת גבורה דאבא, משא"כ
 הלויים הם בעצם מבחי' גבורות, וגם לא מגבורות דאבא כ"א מבחי' בינה
 אשר שם דינין מתעריף, ולכן נאמר בהם העבירו תער על כו') חה הי' קנאתו
 של קרח במה שמבחי' שערות דכהנים נמשך קדושה עליונה המשכות אהבה
 ויראה לנש"י, ובלויים אדרבה והעבירו תער כו' שאצלם א"א להיות בחי' שערות
 (וכמו ע"ד שער באשה ערוה כו') ומפני שלא הי' אצלו בחי' המשכה זו שע"י
 השערות, ע"כ חלק ע"ז ואמר שאין נצרך כלל לבחי' שערות ולכן שאל טלית
 שכולה תכלת כו' פ"י שהוא אמר שהעיקר הוא התכלת כי תכלת הוא ג"כ בחי'
 גבורות כנ"ל, אכיל ושצי כו', ואמר שהעיקר הוא הטלית שכולה תכלת, דדיינו
 המקיף שהוא המסמא עיני החיצונים כנ"ל, הוא פטור מן הציצית שהם השערות
 הממשיכים אורות עליונים בבחי' פנימיות, כי הרי המקיף גבה יותר כמש"ל
 ואיך יתכן שבהטלית והמקיף עצמו לא יהי' מצוה כ"א בהחוסטין שהם רק המשכות
 הארה לבד מהמקיף כו', היתה כוונתו כשא"צ לחוסטין יוכל הוא ג"כ להיות
 סה"ג כמו אהרן, אע"פ שא"א להיות אצלו בחי' שערות, הרי אמר שטלית שכולה
 תכלת אין צריך לחוסטין כו', השיב לו משה רבינו ע"ה כי אפילו טלית שכולה
 תכלת צריך חייב לעשות ציצית, כי החוסטין הם המשכות אורות אל הלב
 בבחי' פנימיות, והרי מבואר שלהיות ההמשכה עליונה מלמעלה מסדר ההשתל'
 בבחי' פנימיות אי אפשר כ"א ע"י שערות חוטים כו' ואם לאו לא ימשך בגילוי
 כלל וישאר בהעלם ובבחי' מקיף לבד העיקר הוא שיומשך בבחי' גילוי היינו
 ע"י החוסטין דוקא, ולכן הטלית אין בו משום קדושה כמו חוטי הציצית שנק'
 תשמישי מצוה כו', שלפי שהן חוסטין ושערות לכך יוכל לימשך בבחי' גילוי
 ממש, ע"כ חל עליהם מצוה וקדושה יותר מבהטלית כו', ולכן אפילו טלית שכולה
 תכלת ותכלת דומה לים שהוא ים החכמה אע"פ צריך ציצית שיאירו ללב, כי

האמר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לה, וצריך להמשיך יראה והתבה מלמעלה ע"י הציצית שהם השערות כו'.

בט"ד תורת אדמו"ר, הגהות לד"ה ויקח קרח שבלקו"ת

ביאור הדברים ע"פ ויקח קרח כו'. הנה צ"ל תחלה ענין או"פ ואו"מ ובחי' עיגולים ויושר. הענין כי או"פ היינו מה שמתיישב ונכנס בהכלי בבחי' יושר ובהדרגה מעלה ומטה תב"ד חג"ת נה"י ובחי' או"מ הוא מה שלא הי' יכול ליכנס בהכלי כלל מפני גדול אותו האור ונשאר למעלה מן הכלי בבחי' מקיף וגם הוא מבחי' עיגול שהרי מקיף הראש הרגל כא' (והיינו בחי' מקיף היושר שלא ניכנס לעולם בהכלי) הנה ידוע בע"ח ענין הקו וחוט שנמשך מן או"מ ב"ה שהוא כדי להיות נמשך ומאיר בבחי' או"פ וראשית הגילוי בחי' ונק' ממכ"ע שמאיר בכל עולם לפי ערכו כו' אמנם בחי' סוכ"ע הוא אור או"מ המקיף לכל העולמות בשה מראש דא"ק עד רגלי העשי' וגם מקיף את הקו כו' (ועמ"ש מזה בביאור שע"פ יג'או לברש מל' בדי"ה להבין התפרש). והנה שורש המקיפ' נמשך מבחי' עיגולים ואף שהם נמשכים מבחי' הקו"ת שממנו נמשכים גם המקיפים שבכל העולמות אעפ"כ שרש המקיפי' נמשך מבחי' העיגול הגדול המקיף את הקר"ה, (וצ"ל שהוא ע"ד מ"ש במ"א גבי בחי' כתר נוק' דאעפ"י שת"ת דז"א הוא שנעשה כתר לנוק' זה אינו כ"א שהשפעה עובר דרך הימנ' כו' אבל בשרשה היא נלקחת משורש אחר והז"א משורש אחר כמבואר בשער אד"פ ולכן יש עת שאפי' הוא יותר גבוה הימנו כמו בתפילת נעילה שהיא מתעלה עוד יותר ממנו היא נק' אז עט"ב עכ"ל, ואפשר עדין י"ל כאן דאף שהמקיפים נמשכים מהקו מ"מ שרשן מהעיגול הגדול בחי' סוכ"ע, ועמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו דשורש המקיפי' הוא מאדור שלמעלה מהקו כו') אבל האו"פ שרשם נמשך מבחי' היושר כו'.

ובהקדמה זו יובן נו"ן אלפים יובלות שהיא עליית העולמות הוא הכל באו"פ כו' (משא"כ במקיף העליון שמקיף לכל העולמות בשה א"כ גם אחר עליית העולמות שיתעלו העשי' להיות בבחי' האצ"י ממש מ"מ כיון שמקיף לאצ"י ועשי' בשה ממש א"כ הרי אינו מושג באצ"י כמו בעשי' ולכן גילוי בחי' סוכ"ע ממש הוא למעלה מכל בחי' העליות שבאו"פ כו' מיהו באו"מ שבאצ"י שידך ג"כ בחי' עלי' וכמ"ש בפע"ח גבי שבת שהמקיפים נכנסו בבחי' פנימי' ונמשכו מקיפי' עליונים יותר דאעפ"י שהמקיפים שרשן בבחי' סוכ"ע המקיף הגדול כנ"ל אשר שם אין שידך עלי' היינו רק שרשן משם, אבל הן עצמן נמשכו מהקו ולפיכך שידך בהן עלי' ממש כו') שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים ע"י עליות ההודכות הכלים כמו געה"ת הוא כלי לגילוי אור וזו מא"ס ב"ה, וגעה"ע הוא כלי לאור ותענוג גדול ונעלה יותר לאין שיעור

על האור שבגעה"ת. והנה כתיב באדה"ר ויניחהו בג"ע לעבדה ולשמרה פי' שהג"ע שהוא עתה אצלינו שהוא קבלת שכר על המצות הי' או אצל אדה"ר בחי' מקום עבודה כמו שאצלינו עתה העוה"ז וקבלת השכר הי' למעלה מהג"ע. ולא הי' הג"ע נחשב אצלו לבחי' קבלת שכר כ"א הי' אצלו בחי' מדוד כמו עתה אצלינו העוה"ז וגם שהי' או בחי' עולם העשי' ע"ד שעתה הוא בחי' הג"ע וז"ש ויטע ה' אלקים גן כו' ויטע היינו בחי' עשי' כו'. וזוהו יובן ענין עליית העולמות שיתגלו אורות עליוני' יותר בהכלים עד שמה שעתה הוא בחי' אצי' יהי' לע"ל בחי' עשיה היינו שעולם העשי' דלע"ל יהי' בו הגילוי שבאצי' עכשיו (ועמ"ש במ"א ע"פ היה אור הלבנה כו') ובחי' האצי' דלע"ל יהי' יותר גבה לאין קץ מפני שיתגלו אורות גדולים יותר בהכלים (ועמ"ש ע"פ כי כאשר השמים החדשים וע' בס' הגלגולים פי"ז ופי"ט ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי גבי עתידה א"י שתתפשט כו') וזהו הכל גילוי אורות פנימים בהכלים שיתגלה יותר עד אין קץ נר"ן אלפים יובלות. אבל לגבי האו"מ שלמעלה מהקו המקיף מראש א"ק עד רגלי העשי' בשהה שם אין שינוי כלל. (ועמ"ש ע"פ וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך) וזהו"ע ב' הפסוקים דכתי' את השמים ואת הארץ אני מלא וזהו בחי' או"מ ב"ה הסוכ"ע. ומקיף להקו ולכל העולמות בשוה כי טוב ומקיף אין הפי' שמקיף מלמעלה כי אדרבה לית אפ"מ ממש. וזהו אני מלא וגם את השמים ואת הארץ בשוה. רק שנק' טובב לפי שהוא אינו מושג בכל עולם ואינו מלוכב בהשגה ומלא כהאי"כ כבודו הוא לבוש כני"ל היינו האו"מ שנמשך ומתלבש בתוך העולמות ומתגלה בהם ע"י עליות העולמות בנו"ן אלפים יובלות שמתגלים יותר האורות בהכלים כנ"ל (ובענין נ' אלפים יובלות י"ל שזוהו מ"ש ושם אחיו יובל ולכן הי' אבי כל תופש כינור ועוגב כי כל עליות העולמות הוא ע"י שיר וכבר נתי' שכל עליית נר"ן אלפי' יובלות זהו עדין בהאו"מ אכן על גילוי בחי' המקיף נא' יובל הוא אבי כל יושב אהל כו'. ונק' האו"מ אחיו להאו"מ שהרי מהמקיף הגדול נמשך האו"מ הם דבוקים זכ"ו הוא לשון אחיה וחיבור.

והנה המשל לענין או"מ ואו"מ יובן עד"מ באדם והנה המח' פועלת תומ"י בכל האברים כנראה בחוש שכשעולה במחשבתו ורצונו לעשות איזה תנועה בידו או לילך ברגליו אזי תומ"י ממש תתנענע הרגל או היד ממש לפעול מה שעלה במחשבתו בלתי שיהוי כלל. א"כ ע"כ צ"ל שזוהו מפני שהגחי' א"צ לילך מהמח' לרגל בסדר השתל' המדרי' דא"כ היתה התנועה מתעכבת איזה רגע מעליית המח' עד כדי הובאה מהמח' לרגל כסדר מדרגא לדרגא אלא ודאי שהמח' מקפת לכל האברים וע"כ פועלת גם ברגל ברגע זו ממש. שעלה במחשבתו לנענע רגלו. אך בחדאי עיקר משכן המח' וגילויה הוא במוח אשר שם מתלבשת בבחי' או"מ אלא שמקפת ג"כ לכל האברים בבחי' מקיף. (ולכן אעפ"י שענין מה שעלה במחשבתו לנענע רגלו הרי עלי' זו במוח הוא ולא ברגל שהרי גילוי המח' ההינו להרגיש ולידע מה שחשב הוא במוח ולא ברגל אעפ"י פועלת המח' ברגל תיכף וא"צ שיהי' כדי שיבא ההמשכה ממוח לרגל כסדר המדרי' אלא נמשך בלא הדרגה כיון שזו המח' המתגלית במוח מקפת ג"כ הרגל בבחי' מקיף ע"כ תומ"י שעלה זאת במחשבתו במוח

לילך ברגלו תפעול המח' בהרגל ברגע זו מאחר שזו המח' מקפת כל האברים כאחד מבלי נצטרך שיומשך כסדר ההשתל' כו' ועין ג"כ קצת ממשל זה נו' בע"ח שער סדר אבי"ע ספ"ג ח"ל, גם נדקדק הענין בדקות יותר כי הרי המח' עם הפעולה באים ביחד כו' כשהמח' מתפשט באברים עצמן ואז באים המח' המעשה ביחד כו' ברגע אחד בלתי שיקדים זה לזה וע"ש שכתוב משל זה לבאר ענין איהו וגרמוהי חד בהון ולפי מ"ש הוא משל לבחי' האו"מ עם הכלים ואפשר שכן הטונה בע"ח כי איהו היינו דאי ג"כ בחי' או"מ מה שלמעלה מההתלבשות בכלים הנק' גרמיהי ואעפ"כ הוא חד בהון, וזהו כמשל המח' שמתאחד עם הרגל כו' ועמ"ש עוד ממשל זה בד"ה להבין מפני מה יו"ט דפסח הוא ביום שנעשה בו הנס (כו') וממשל זה יובן קצת ענין או"מ ואר"מ איך שהמקיף פועל ומהוה ומחי' אף שאינו מושג כלל בהעולמות וכמו עד"מ שהמח' פועל ברגל תומ"י להיותה מקפת כל האיברים ואעפ"י שאין הרגל משיג כלל את המח' כנ"ל (ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי גבי כי לא מחשבותי מחשבותיכם).

קיצור מהנ"ל הנה ענין או"מ שרשן מהקו המקיפי' אעפ"י שנמשכו בהקו שרשן מהעיגול שלפני הקו וכמו כתר דנוק' אף שנעשה מת"ת דז"א, מ"מ שרשו למעלה מהז"א ועליית נר"ן אלפים יובלות זהו בהא"פ והקו אבל לגבי סוכ"ע אין שינוי וביאור ענין מקיף ופנימי יובן ממשל המח'.

ב) והנה מ"ש מלא כהא"כ הארץ דוקא היינו כי אין כבוד אלא תורה כבוד בגימט' ל"ב שהם ל"ב נתיבות החכמה ול"ב חוטין דציצית והענין היא כנ"ל שעיקר גילוי אלקות בהכלים יהי' ע"י עליית העולמות נר"ן אלפים יובלות בעילוי אחר עילוי עד שיתגלה אור או"מ ב"ה, הנה ישראל המשיכו זאת בעת מ"ת שיתגלה עתה לעוה"ז או"מ ב"ה מה שצריך לגילוי זה הדרגות ועליות עילוי אחר עילוי נר"ן אלפי' יובלות עד שיגיע לגילוי זה, וע"י התו' נתגלה בחי' גילוי זה בעוה"ז כי אורי"י מחכ' נפקת ואו"מ ב"ה מלובש בחכ' דוקא (ועמ"ש'ל בדרושי דחה"ש ע"פ וידבר אלקים) ולכן נק' אצילות חכמה בכללות העולמות לפי שבו מאיר בחי' חכ' דא"ק שמתלבשת ע"י המל' דא"ק באצ"י וע"כ באצ"י הוא גילוי או"מ ב"ה שמאיר בבחי' חכ' כו' משא"כ בבריאה אינו מאיר בחי' חכ' אלא ע"י התלבשות גמור בבינה, וזהו"ע המסך כו' וביצירה אינו מאיר אלא ע"י התלבשות עוד בז"א דבריאה כו' כמ"ש כ"ו בע"ח שער סדר אבי"ע פ"ג, והנה בשעת מ"ת הי' למטה בעוה"ז גילוי חכ"ע המאיר למטה באצ"י אשר הוא חכים ולא בחכ' ידיעא שבחכ' מלובש ומאיר ממש או"מ ב"ה הי' גילוי זה ממש בה"ס, וזהו קול דודי כו' מדלג שע"פ סדר ההשתלשלות הי' צריך לגילוי זה נר"ן אלפים יובלות אלא שבא הגילוי ע"י דילוג שלא כפי סדר ההשתלשלות (וגם מובן כי ערך העשי' לגבי האצ"י כמו ערך הדומם לגבי המדבר ולכן מל' מקננא בעשי' חכ' באצ"י ועמ"ש'ל בפ' בראשית ע"פ ויצר כו' וכשיהי' ח"ע המאיר באצ"י נמשך ומאיר בעשי' הי' דילוג גדול ועצום כו') וזהו מכוונ"כ הארץ דוקא שבמ"ת נתגלה בעוה"ז בחי' ח"ע ממש למעלה מעלה מבהעולמות עליוני' כו' כנ"ל, ולכן כדי להיות

גילוי זה שבבחי' דילוג הו"ע ל"ב נתהח"כ והר"ע ל"ב חוטי הציצית כי הנה ציצית הוא מלשון ויקחני בציצית ראשי שהוא בחי' שערות ציצית ראשו דז"א המאירים במל' וצ"ל כי הרי עיקר ההשתל' הוא שנה"י דאי' נעשו מחי' לז"א ונה"י דז"א נעשו מחי' לטק' ואם כן המל' מקבלת מבחי' נה"י דז"א שהן מהותו ממש. ומתו"ע תראה זו דציצית שהוא בחי' שערות לבד אשר השערות אין עצמיות ומהות האדם כלל, כנראה למטה באדם, אך הענין כי אדרבה המשכה זו שע"י השערות שהן הציצית הוא מה שנמשך מלמעלה מסדר ההשתל' עילה ועלול ולכן א"א לימשך רק ע"י בחי' שערות והיינו שההמשכ' שנמשך ע"י הציצית במל' הוא ממחי' דא"א עצמן משא"כ סדר ההשתל' הוא שנה"י דתבונה מתלבשין בז"א ואז מנה"י דז"א נמשך ומתלבש בנוק' והוא מפני שהתארה היא קטנה שהוא בחי' נה"י דז"א לבד לכן יכולים להתלבש בעצמן ומהותן להיות מחי' לנוק' אבל כשצריכים להמשיך במל' ממחי' דא"א עצמן שלא ע"י התלבשות ממש בז"א בדרך וסדר ההשתלשות לכן מפני שהאור שלהם גדול א"א להיות נמשך למחי' דנוק' כ"א ע"י דרך בחי' שערות לבד כו'.

(הגה"ה ואין לתמוה שזה שהאור מאיר מחכ' שלא ע"י התלבשות בז"א נק' למעלה מסדר ההשתלשות דהא מכוון לעיל בשם הע"ח דעיקר ההפרש והשינוי הגדול שבין בריאה לאצי' הוא שבאצי' מאיר אור החכ' בעצמה אבל בבריאה אינו מאיר אלא ע"י התלבשות תחלה בבינה ויצירה היינו מה שאין מאיר בו הבינה אלא על ידי התלבשות תחלה בז"א כו' ע"ש. וכך עדין יובן ג"כ באצי' שכשנמשך אור החכ' במל' ע"י ז"א נק' כסדר זהשתל', אבל כשמאיר אור החכ' בעצמו במל' והר"ע למעלה מסדר ההשתל' למטה, ולכן נמשך דוקא ע"י בחי' שערות והר"ע הציצית כו'. אך יש להקשות דהא א' בפע"ח שהציצית הן שערות ראשו דז"א וי"ל דהא ל"ב חוטי הציצית הם ל"ב נתיבות חכ' שלכן י"ל שעוברים ונמשכים דרך הז"א אבל עיקר המשכה זו הוא ממחי' דא"א. וכן משמע בפע"ח שער הציצית פ"ה בדרוש המחברים שציץ וציצית הן מה שיוצא ממחי' דא"א ממש, שברישא דז"א ע"י הכאת קוצי דשערי דא"א ברישא דז"א כו' תעיקר תארה זו דציצית הוא אל הנוק' הנק' מצוה ע"ש ובעמה"מ שער י"ד פ"מ דפ"ט ע"ד כ' בענין הציצית שהם בחי' שערות שהשערות נכנס' בתוך זעיר או בתוך נוק' מא"א כו' האריך עוד בזה שער עשירי פי"ט דני"ד והוא קרוב למ"ש בע"ח שער א"א פ"ג בהג"ה מנוהדורא קמא המתחלת כבר ביארנו ע"ש ועוד דהא איתא בפע"ח שם ספ"ה ובפ"ג דאם היות שבשערות דז"א נא' שתורות כעורב עכ"ז הציצית הם לבן כי הם מתלבנים ע"י יסוד אבא המתגלה שם גם כמ"ש שם בפע"ח ובמ"ח במס' ציצית פ"ג אות ה' ד' שהציצית הם מבינה דא"א כו', ולפי מה שכ' בפע"ח פ"ג בענין ציץ וציצית שציץ הוא קוש"י דשערי דא"א שנתפשט ונתלה עד רישא דז"א והציצית הוא קוצי דשערי דז"א המתפשט ונתלה עד רישא דנוקבא. אם כן מובן ששורש הציצית הוא ממש מהארת שערות דא"א בשערות דז"א וכמ"ש בעמה"מ שם שאנו ממשיכין הציצית מאורו של שערות אריך למטה וע"י מתלבנים השערות דז"א שהם הציצית וכן

הנוק' כו' ועד"ו נת' ג"כ בביאור ע"פ הוי' לכם לציצית ההציצית שרשן משערות דא"א שע"ו נאמר ושער רישי' כעמר נקא וע' באדרא דנשא דק"מ ע"א. ובשעתא דאתמשכן שערי חיוורי דע"י לשערי דז"א כתיב חכ' בחץ תרונה כו' וע"ש דקל"א ע"ב וע' בע"ח שער א"א פ"ו דהשערות רישא דדיקנא דא"א מלבישי' לאו"א ועמ"ש מזה בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר שהם ג"כ לבוש ממש לשפע דאו"א. ומכ"ז יובן איך שהציצית הם מא"א. וגם ממוחי' דאו"א כו' וכמשי"ת לקמן ג"כ שהציצית הוא ענין א' עם בחי' זקן אהרן שהוא מבחי' שערות דא"א וגם אהרן אותיות נראה הוא בחי' חכ' וכן ציץ וציצית לשון הסתכלות וראי' וכמ"ש מזה במ"א ועכ"פ הוא המשכה עליונה יותר ממה שנה"י דז"א הם נעשי' מוחי' לנזק' אעפ"י שנה"י הם אברים ממש דז"א והציצית הם בחי' שערות ומטעם הנ"ל, ותדע דכה"ג אי' דהא דאו"א יונקים ממזלות דאריך הוא גבוה מהלבשתם לחריג דאריך אעפ"י שחריג הן אברים והמזלות הם בחי' שערות דתיקוני' דיקנא אלא היא הנוחנת לפי שהוא המשכה מבחי' ח"ע סתימאה לכך א"א להיות נמשך רק בבחי' שערות וכמ"ש לקמן בש' המכוש שער ג' ח"ב ספ"ה ולכן בחי' ההמשכה שעל ידי שערות אלו הוא גבוה הרבה יותר ממה שמלובשי' ומקבלים מעצמיות חריג דאריך אף שהן בחי' אברים ממש ועד"ו יובן ג"כ כאן בענין הציצית שנמשך לנזק' משערות דז"א שהוא גבה יותר ממה שמקבלת מנה"י דז"א. והיינו לפי שהמשכה זו באה משערות דא"א וממוחי' דאו"א ממש לכך א"א להיות נמשך ומתגלה כ"א ע"י בחי' שערות דז"א כו' ועמ"ש במ"א בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה שבשערות דז"א תלוי' מצות ל"ת נמצא עי"ז נמשך המשכה עליונה במאוד שהל"ת גבוהים ממ"ע כנודע ומבואר שם, אך שם נת' שהמשכה זו אינה מתגלית עתה כלל, והיינו התם דמדבר בשערות דז"א כשהן בבחי' שחורות כעורב, אך כאן במצות ציצית שהשערות דז"א מתלבנים והר"ע שנמשך הארת שערות דא"א בבחי' גילוי למטה ממש, בשערות דז"א כו', ע"כ הג"ה).

וכמ"ש השערות שאין מתאחדין עם האדם כמו האיברים שהרי יכול לחתוך השערה ולא יכאב לו משא"כ באבר כו' אך אעפ"כ הם מחוברים בשרשם אל המוח ומשם יונקי' ומתצמצמי' כ"כ עד שנעשי' כמו דבר נפרד כו' כך להיות המשכה וגילוי מלמעלה מסדר ההשתל' א"א להיות ע"י בחי' התלבשות בחי' נה"י שיהי' נעשין מוחי' כ"א ע"י שערות כו' ומ"מ אף שנמשך רק בבחי' שערות הוא גבה לאין קץ מן ההמשכה שבדרך ההשתל' אף שהוא מבחי' עצמי' שנה"י שבעליון נעשו ממש מוחין לתחתון, ח"ש במ"ת ה' בצאתך משעיר כו' שהי' הגילוי ע"י בחי' שערות כי ע"י שהי' ההמשכה שלא בדרך השתל' כנ"ל שמה שצריך לנז"ן אלפי' יובלות עד שיתגלה או"א"ס ב"ה נתגלה בשעת מ"ת בעוה"ז הוא ע"י ל"ב נתיבות שהם ל"ב חוטי הציצית שהם בחי' שערות דהיינו כמו בהשערה יש יניקה מהמוח ממש רק שנתגשם ותלבש בבחי' שערה כמ"כ הר"ע נובלות חכ' שלמעלה תורה שהוא חכמתו ית' חכים ולא בחכ' ידיעה רק שנתלבשה בענינים גשמי' שזוהו כמו ההמשכה ע"י בחי' שערות שאין ערך כלל מהות בחי' חכ' זו אל מהות ח"ע כמו שהוא למעלה. ומ"מ הרי בתוכה ממש ממהות ח"ע שלמעלה מההשתל' כמו שבהשערה

יש יניקה מהמוחין ממש, והר"ע ל"ב נתהח"כ התיב הוא קצר ונמשך הרבה להלאה בריחוק מקום שהולכין בו מעיר לעיר כך ה"ע מכהא"כ ואין כבוד אלא תורה ל"ב נתיבות חכמה (ועיין מ"ש מענין נתיבות על פסוק וכל גבולך לאבני חפץ) והר"ע הציצית וכמ"ש השער רישי' כעמר נקא הוא המשכות חסדים שערות לבנות הנמשכים מלמעלה למטה בל"ב נתיחה"כ (כי יש ג"כ שערות דו"א שהם דינים וכמ"ש בזהר ע"פ כי תזריע דמ"ח ע"ב בענין ואיש כי ימרט ראשו כו', אבל שערות אלו דציצית הם חסדי' הדינו לפי שמקור ההמשכה משערות דא"א.) וענין זקן אהרן דיקנא דכה"ר הוא המשכת השפעת אה"ר לכנסי' כו' (ועמש"ל ע"פ בהעלותך וע"פ ועשית בגדי קודש.) והר"ע הלבן שבציצית שגוון הלבן הוא מבחי' ורב חסד להיות השפעת תח"כ והשפעת אה"ר.

קיצור מהנ"ל. ההנה ענין מלא כל הא"כ אין כבוד אלא תורה שמה שע"י גו"ן אלפים יובלות יהי' גילוי חכ' דא"ק שאינו מאיר רק באצ"י משא"כ בבריאה כו' הי' מתגלה בשעת מ"ת בעוה"ז והוא דילוג עצום כמו גילוי המדבר מדומם והר"ע הציצית שהן בחי' שערות והוא כשנמשך לנקי' מחריב עילאין עצמן כו' וכך גילוי ח"ע בעוה"ז בהלכות התורה זהו כמו המשכת המח בשערות כו', והר"ע הלבן שבציצית ששרשו מבחי' רשע וישי' כעמר נקא. זהו ג"כ ענין זקן אהרן להיות השפעת אה"ר, ועכ"פ החוטין והשערות הם השפעת המשכת האר"פ רק שהוא מבחי' ח"ע, שבה שורה אוא"ס התאחדות התקשרות האו"פ בהאר"מ, וזהו הכנף מין כנף כו'.

ג) והנה ענין חוטי התכלת שבציצית כי הנה תכלת הוא לשון כליון והנה ארז"ל תכלת דומה לים הוא בחי' מל' דאצ"י שנק' ים וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף וכמ"ש בזהר ר"פ חיי שרה כי גבי ים כתיב ג"כ הים עומד עליהם מלמעלה, וכמ"ש במ"א (ע' בס' בלק בד"ה מי מנה) והנה כתיב ובנסוע המחנה כו' ופרשו עליו בגד כליל תכלת מלמעלה דהיינו בנסוע המשכן במדבר ששם מדור החיצוני' היו מכסים כלי המשכן כבגדי תכלת שהוא בחי' מקיף דמל' הוא מקיף הקשה ומסמא עיני החיצונים והענין הוא כמבואר למעלה ענין המקיף שהוא מה שאינו נכנס ונמשך ומתלבש בהכלי מפני שאורו גדול עד שאין הכלי יכולה להכילו כלל, ולכן הוא מקיף הראש והרגל כאחד וגם נת"ל דשורש כל המקיפים הוא מהמקיף הגדול שמקיף כל העולמות בשוה כו' ולכן המקיף דוחה ומסמא עיני החיצונים שיניקת החיצונים הוא דוקא מחמת ההשתלשלות בכלים מכלים שונים שע"י גם היש יכול לקבל יניקה משא"כ ע"י אור המקיף הם נדחים מפניו אך המקיף האחרון דמל' הוא בחי' תכלת שהוא קשה מכולן שמפני שהמל' יורדת בבי"ע ששם יניקת החיצוני' הי' יכולים לשלוט בהשפע ע"כ צ"ל במל' דוקא מקיף תכלת שהוא קשה ומסמא עיני החיצונים ביותר והר"ע תכלת דאכיל ושצי מלך במשפט יעמיד ארץ וכמ"ש בזהר פ' קרח ורוב כיסויים דמאני מקדשא תכלת איהו בגין תכלת הא אוקמהו כו' ע"ש דקע"ז ב' אמנם ענין חוטי התכלת דציצית הם המשכות בבחי' פנימי' מבחי' תכלת הנ"ל הוא המשכות בחי' יראה כי הטלית

הוא פרישו דמלכא קבלת עומ"ש שום תשים עליך מלך, וחוטוי התכלת דציצית הם המשכות בחי' יראה הנמשך בנפש שהו ע"י בחי' שערות, (הגה"ה, ובמ"א נת' התכלת הוא בחי' גבורות דאבא ולכן הוא מבחי' אי' גם נת' התכלת ולכן הם גילוי ממקיפים דאר"א, הענין כנודע שיש ד' בחי' דתו"ר האח"כ בחי' רתו"ד נמצא ד' בחי' אה"ר זהו בבחי' בינה והר"ע חוטי הלכן אמנם בחי' יר"ע זהו תכלת בחי' גבורה דאבא שלמעלה גם מאה"ר ונק' ג"כ גילוי מקיפי' דאבא כי יר"ע זו הוא כענין אבל חרדה גדולה נפלה עליהם משום דמוליותו חוי כו' מ"מ התכלת הוא במל' שהוא יר"ת כי כן יר"ת שרשה מחכ' ויר"ע נעוץ סוב"ת) והר"ע מצות ד' ציצית להיות מסובב במצות ב' ציצית מלפניו וב' ציצית מלאחריו השנים שלאחריו הם אחד כנגד שמאלו תחת לראשי הב' בחי' וימינו תחבקני ודיינו כנגד ב' בחי' ומדרי' התכלת ולכן שהתכלת הוא מבחי' גבורה ונק' שמאלו ונק' שמאל דחה ע"ד ותתייצב אחותו מרחוק האיגנה דחי' אמיתי' וכמ"ש ואימתך לא תבעתוני כו' וכמ"ש מרחוק הוי' נראה לי שבחי' חכ' הוא בחי' ריחוק, אך נמשך ממנו ג"כ דחי' ממש לסט"א שהמקיף התכלת דחה ומסמא עיני החיצוני' ח"ש ולא תתורו כו' אתם זונים כו' שלא להיות בבחי' זונה ח"ו, הרינו ע"י המשכת היראה ופחד הוי' ובחי' וימינו תחבקני הוא בחי' אה' והשני ציצית שלפניו הם נגד הלב להמשיך אורות עליונים אל הלב כו' (פי' כמ"ש במ"א שיש שני מיני אהבה דא' הבאה מהשגות בהתבוננות בגדולת ה' ויש אהבה התלככות למעלה מהשגתו והנה אה' שע"פ השגתו נק' פכ"פ כי בפנים יש הכל שכל ראי' ושמיעה משאי"כ האה' שלא ע"פ ההשגה נק' בחי' אחר כו' כמו באחר רק עצמות לבד ועורף וכמו שאחד דוחפו מעורף ואינו יודע מאין היתה לו זאת כו', והנה לבוא להשגה יותר גדולה שהוא פכ"פ צריך תחלה להיות אבי"א היינו להתלהב לבו למעלה מכפי ערך השגתו כו', ועד"ז י"ל כאן ענין הב' ציצית שמלאחריו והר"ע קוצי דשערי שמכה מאחוריו כו' שהאחי"ר הם למעלה מהשגתו ומה יבא להשגה יותר גדולה ואחי"ר והן הב' ציצית שלפניו כו') והנה מעלת אחי"ר שנמשך ע"י הציצית הוא שיש אחי"ר שע"פ ההשתל' שהמדות נמשכים מהשכל אמנם יש אחי"ר שלמעלה מסדר ההשתל', מבחי' ורב חסד כו' ויר"ע, וזה נמשך ע"י הציצית ולכן הם בחי' חוטין שנקי' שערות וכמ"ש לעיל שלהיות גילוי בפנימי' מלמעלה מסדר ההשתל' הוא ע"י בחי' שערות דוקא והר"ע חוטי הציצית כנ"ל (ועמ"ש ע"פ ועשית ציץ כו').

קיצור. תכלת דומה לים מל' דאצי' וים דומה לרקיע מקיף ומקיף התכלת דחה ומסמא עיני החיצונים ולכן במסע כלי המשכן בתיב ופרשו בגד כליל תכלת כו' וחוטוי תכלת דציצית המשכת יראה וענין ב' ציצית שלאחריו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני וב' ציצית שלפניו אחי"ר ויר"ע ודרך כלל אחי"ר הנמשך ע"י הציצית מבחי' אחי"ר עילאין שלמעלה מסדר ההשתל', ולכן נמשך ע"י חוטי הציצית דוקא ושער רישי' כעמר נקא).

ד) **ועתה יובן ענין מחלוקת קרח ושעותו** אמר קרח טלית שכולה תכלת כו' ובכתבי האריו"ל מבואר דנתקא על זקן אהרן כו' והכל ענין אחד

כו'. הנה אהרן כה"ר נק' שושבינא דמטרוניתא שהיא המעלה גש"י במקורם
 באו"ס ב"ה היינו ע"י שנמשך בהם אה"ר והו"ע דיקנא דכה"ר וכמ"ש
 כשמן הטוב כו' זקן אהרן שיו"ר ע"פ מדותיו דהייט שנמשך ויורד ע"י מבחי'
 מדותיו של הקב"ה שהוא אה"ר מבחי' ורב חסד ולפיכך נמשך דוקא ע"י זקן
 אהרן בחי' שערות שלהיותו מלמעלה מסדר ההשתל' ע"כ א"א להיות נמשך
 כ"א ע"י בחי' שערות דוקא ע"מ משא"כ האה' הגולרת ונמשכת רק מהשכל שהוא
 בבחי' השתל', הוא ע"ד מה שנתל' שהשתל' הוא מה שנה"י שבעליון נעשו
 מוחי' לתחתון שבחי' נה"י דתבוטה נעשו מוחי' לז"א שמבחי' אחרונה שבשכל
 נעשה מקור להמדות וכן נה"י דז"א נעשו מוחי' לזקן שמפני שנמשך מעילה
 לעלול בהדרגה ע"כ מגה"י עצמן שהוא הבחי' האחרונה שבעילה נעשו מוחי'
 ובחי' ראשונה להעלול, אבל כשנמשך אורות שלא בהדרגה מעילה לעלול
 כ"א מלמעלה מעלה כו' אזי א"א להיות נמשך כ"א בבחי' שערות דוקא וכך
 בענין שהאזוי"ר של המדות שעיקר תולדתן והמשכתן הוא מהשכל זה נק'
 דרך השתל' עו"ע, אבל יש בחי' מדות שנמשכי' מלמעלה מהחכ' מבחי' ורב
 חסד, שהוא חסד דלגאו והוא למעלה מההשתל' ולכן א"א להיות נמשך כ"א
 ע"י בחי' שערות והו"ע זקן אהרן שיו"ר ע"פ מדותיו כו' ר"ל המדות שלמעלה
 מההשגה כו' וזה ג"כ ענין חוטי הציצית תכלת ולבן דחז"ר עילאין כו',
 (ובב' ציצית שלפניו שהאזוי"ר נמשך דרך בחי' פנים שהוא בחי' השגה,
 היינו שנמשך מלמעלה מהחכמה בחו"ב כו') אך בלויים נאמר והעבירו תער
 כו', מפני שהלויים הם מסטרא דשמאלא מבחי' גבורות ע"כ אדרבה צריך
 שלא יצאו מהם המשכה עוד בבחי' שערות וצמצומי' כ"כ (שא"צ הי' זה
 ריבוי כחות הדין ולכן ע"ז נאמר ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור כו')
 דוקא בכהנים ששרשם מבחי' ורב חסד אז השערות הם המשכות עליונות
 ואדרבה דוקא בבחי' שערות לבד יכול להיות גילוי וההמשכה מבחי' זו שא"כ לא
 יוכלו להכיל משא"כ בלויים א"צ להיות שערות (וכענין זה נת' למעלה פ'
 אמור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי, וכענין מ"ש בניזר קדש יהי גדל פרע כו'
 ע"ש) ואעפ"י דתכלת ג"כ בחי' גבורה הוא, ואעפ"י אדרבה חוטי ציצית
 דתכלת הוא המשכת קדושה עליונה כני"ל, ולא דמי הוא תכלת עמרא הוא
 צמר לבן שהוא מבחי' ושער רישי' כעמר נקא, שהוא אדרבה אמיתית התסד
 רק שנצבע במין תכלת היינו ג"כ גבורות דאבא שהם גבורות ממותקות יראת
 ה' לחיים, וגם אור אבא דוחה החיצונים כמ"ש בע"ח בדרוש הנגעים משא"כ
 הלויים הם בעצמם בחי' גבורה, היינו ג"כ גבורות דאי' אשר מבינה דינין מתערין
 מינה ואעפ"י שהם ג"כ גבורות עליונות דקדושה לעורר תרינה התשוקה כו',
 מ"מ כיון דמשם דינין מתערין צ"ל העבירו תער כו' (ועמ"ש לעיל בד"ה
 בהעלותך את הנרות בענין קרבנות הנשיאים והעלאת הנרות דאהרן שארז"ל
 שלך גדול משלהם כו' ע"ש), וזה הי' קנאתו על אהרן שהוא מבחי' שושבינא
 דמטרוניתא שמבחי' זקן אהרן ושערות דכהנים נמשך קדושה עליונה המשכת
 אזוי"ר לגש"י, ובלויים אדרבה והעבירו תער כו' שאין מהם המשכת בחי' זו,
 ומפני שלא הי' אצלו בחי' המשכה זו ע"כ חלק ע"ז ואמר שאין נצרך כלל
 לבחי' שערות וחוטי הציצית שהשערות החוטין הם ההמשכה בבחי' צמצום,

ולכן שאל טלית שכולה תכלת כ"י פי' שאמר שהעיקר הוא התכלת כי תכלת ג"כ הוא בחי' גבורות כנ"ל דאכיל ושצי כ"י ואמר שהעיקר הוא הטלית שכולה תכלת דהיינו המקיף שהוא המסמא עיני החיצוני' כנ"ל. שהוא פטור מן הציצית שהם החוטין והשערות הממשיכים האורות בבחי' פנימי' ואמר שא"צ כלל להמשיכה זו כי הרי המקיף עצמו גבוה יותר מהחוטין האו"פ הנמשכים ממנו (וגם כמשנת"ל דשורש כל המקיפי' הוא מבחי' המקיף הגדול שלמעלה מהקו"ח כ"י) ואיך יתכן שבהטלית עצמו והמקיף עצמו לא יהי' המצאה כ"א רק כאשר נמשך ממנו חוטין שהם רק המשכות מצומצמות לגבי המקיף עצמו כ"י היתה ג"כ סוגתו שבוה יחלוק ג"כ על סוגת אהרן שכשא"צ לחוטי הציצית כמ"כ א"צ לבחי' ההמשיכה שנמשך דוקא ע"י השערות דוקן אהרן ולכן יוכל גם הוא להיות כה"ג אעפ"י שבלוים א"א להיות המשכת קדושה עליונה מבחי' שערות מטעם הנ"ל. הרי אמר טלית שכולה תכלת א"צ כלל לחוטין כ"י.

והשיב לו משה רבינו ע"ה כי אפי' טלית שכולה תכלת צריך וחיב דוקא לעשות חוטין יען כי עיקר יסוד התומ"צ הוא להמשיך גילוי או"ס ב"ה למטה וכמאמר אם רץ לבך שוב לאחד ולא די בבחי' רצוא לבד שזו בחי' ליום כ"י וכדי להיות ההמשיכה וגילוי למטה בבחי' או"פ מלמעלה מהשתל' הוא דוקא ע"י החוטין שהוא המשכות אורות אל הלב בבחי' פנימי' ואעפ"י שהחוטין הם בחי' צמצומים הרי כך הוא המדה שלהיות ההמשיכה עליונה מסדרי ההשתלשלות בבחי' פנימי' א"א כ"א ע"י שערות חוטין כנ"ל ואם לאו לא יומשך כלל בבחי' המשכה וגילוי למטה כ"י (כ"א בבחי' העלאה מלמטה למעלה יוכל להיות הערי תכלית הבריאה הוא לשבת יצרה להיות לו דירה בתחתונים שיהי' הגילוי מלמעלה למטה) וישאר בבחי' העלם ובבחי' מקיף לבד והעיקר הוא שיומשך בבחי' הגילוי דהיינו ע"י חוטי הציצית. ולכן אין בהטלית שום קדושה כלל, ומותר להשתמש בו דברי חול, משא"כ בציצית אף שהטלית רומז להמקיף שגדלה מעלתה במאד מאד כ"י על קדושת ציצית שהם נימין ואו"פ הנמשכים ממנו מ"מ היא הנותנת שמפני גדל מעלתו שהוא אור גדול לאין קץ ממש ע"כ אין יכולה המשכה זו להתגלות למטה כלל להתלבש בטלית הגשמי' אבל הציצית לפי שהם מבחי' נימין ואו"פ הנמשכים ממנו ע"י צמצום בבחי' שערות לכן יוכלו להתלבש ממש בציצית הגשמיים ולכן אפי' טלית שכולה תכלת ותכלת דומה לים וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף ואעפ"י חיב בחוטי ציצית דתכלת שהם נימין ואו"פ שנמשך משם שיאירו ללב בבחי' פנימי' כי תאומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לה. וצריך להמשיך יראה והאבה מלמעלה ע"י הציצית שהם השערות כ"י (וגם בתחלת אצ"י העולמות הי' צמצום ונמשך תאור בבחי' קו"ח דוקא כדי שעייז יוכל להיות המשכות או"ס ב"ה בבחי' גילוי בפנימי' כ"י משא"כ אם לא הי' נמשך בבחי' קו לא הי' יכול להיות שום גילוי למטה, וגם כל העיגולים והמקיפים כ"י אינן נמשכים מאור א"ס אלא ע"י הקו חוט שהוא א"פ ונמשך ע"י צמצום ומק"פ מקודם כ"י דאל"כ לא הי' יכול להיות שום המשכה (ועמ"ש במ"א בענין הרועה בשושנים א"ת שושנים אלא ששוניים כ"י).

והנה ע"י שנמשך עתה הגילוי בבחי' קו ע"י התומ"צ יהי' אחי"כ לע"ל גילוי אור הסוכ"ע שלמעלה מהקו כו' שהמקיף עצמו יתגלה בבחי' פנימי' והיינו דוקא ע"י שנמשך תחלה גילוי אר"ס מבחי' הקו אוי דוקא יכול להיות לע"ל ג"כ גילוי המקיף משא"כ אם לא הי' נמשך גילוי זה כו' וזהו אמר ביום ההוא הגה אלקינו זה הי' קוינו לו כו' שע"י שהמשכנו אותו בבחי' קוין ע"י ההמשכת שע"י תומ"צ שהם ג' קוין תורה תעבדה וגמ"ח עי"ז יהי' נגלה אחי"כ אור המקיף עצמו כג"ל וכמור"כ בחוטי הציצית עצמן ששרשן מבחי' ושער רישי' כעמר נקי, הרי איתא בע"ח שער א"א פ"ה ויש בחי' שערות מעולים מהלבנונית כו' וכן הוא במבר"ש שער ג' ספ"ט לפי שהשערות הן ווי"ן ונמשכים מת"ת דעתיק כו' וגם כי הרי מבואר למעלה שחוטי הציצית הם ענין א' עם זקן אהרן שלכן קרח שחלק על כהונת אהרן חלק ג"כ על מצות ציצית וכן אהרן היינו בחי' י"ג ת"ד אשר שם י"ג מדה"ר ומבואר במ"א שבי"ג ת"ד מאיר ונמשך הארה מלמעלה מעלה מההשתל' שהרי בחי' י"ג מדה"ר הוא בחי' נושא עון לכפר על פגם חסרון המשכות המקיפי' שנמשכים ע"י המצות כו' וע"כ צ"ל שמאיר בהם הארה שלמעלה מהמקיף וכן הוא במב"ש שער ג' ח"ב ספ"ה בענין רישא תגינא דאריך שמתלבש בי"ג ת"ד ולא באברים לרוב העלמו כו' ועוד זאת כמ"ש בפ' וישלח בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה כו' ויעקב הוא יו"ד עקב כו' הגם שהיר"ד הוא הארה מצומצמת ממש ע"ש שצ"ל בחי' זו דוקא ועד"ז נת' ע"פ טוב לחסות בהוי' שהעיקר הוא להיות הוי' לי כו' ע"ש.

הגהות לד"ה ויקח קרח

הוא הכל באור פנימי * (וגם באור מקיף הנמשכי' מהקו שנעשו מקיפי' אלו פנימי' ונמשך מקיף עליון יותר כו' משא"כ במקיף העליון המקיף לכה"ע בשה א"כ גם אחר עלי' העולמות שיתעלה העשי' להיות בבחי' אצ"י ממש מ"מ כיון שמקיף לאצ"י ועשי' בשדה ממש א"כ הרי אינו מושג באצ"י כמו בעשי').

סעי' ב' והו"ע המסך כו' * (ויש התלבשות רבי' דרך פרט כמ"ש במ"א בענין מ"ש בשלמה וידבר שלשת אלפים משל ע' בד"ה מוזה מימין התורה נקי' משל הקדמוני ע' בד"ה ודיב אינש לבטומי').

מבעולמות עליונים כו' * (שאין מתגלה שם ח"ע ממש כ"א ע"י ריבוי השתלשלות כו') ולכן כדי כו'.

הוא הכל באור פנימי : בלקי"ת דפוס חילנא תרס"ד ושלאחריו דף גב, ג, שורה המתחלת יובלות.

וזח"ע המסך כו' : דף גב, ד שורה גמור בבינה.
מבעולמות עליונים כו' : דף גב, א שורה בחי' ח"ע.

תרפד   אור   קרח   התורה

דרך בחי' שערות לבד * (בשגם כי באמת המשכה זו מאו"א אינו ג"כ מאו"א עצמן רק מה שמקבלי' מבחי' שער רישי' דא"א כמ"ש במ"א ולכן הוא דאי למעלה מסדר ההשתלשלות כו' ולכן א"א שיומשך ע"י גה"י כ"א ע"י בחי' שערות לבד) ולכן גבי גזיר כו'.

נעשו ממש מוחי' לתחתון * (כמו הא דאו"א יונקי' ממולות דא"א שממריס הוא בחי' עליונה ממה שמלבישי' לזרעות דא"א כמ"ש במ"א) ווי"ש במ"ת כו'.

וזהו"ע הציצית * ((וזהו"ע התורה שהוא בחי' המשכות או"פ רק שהמשכה שלא כסדר ההשתלשלות כנ"ל ואמנם המצות הם בחי' המשכות המקיף וסוכ"ע עצמו בחי' גלגלתא עצמו). דהנה שרשן מבחי' שער רישי' בעמר נקי ושהרי תכלת עמרא הוא רק שצבוע בגוון תכלת והוא המשכת החסדי' שערות לבנים כי יש שערות הנעשי' מאו"ח מהבירורי' דרפ"ח ניצוצי' שנפלו בשבתי' שאין הכלי יכולה להכיל ולסבול האור אוי יוצא בבחי' אר"ח דרך שערות אבל אלו הם הנמשכי' מלמעל' למטה בל"ב נתי' החכ' כמ"ש במ"א דהכונה שהחכ' מקבל משערות אלו מהכתר ומשפיע אותן למטה במל' ע"י ל"ב נתי' כו' והוא ההשפעה שיהי' בחי' ביטול בנש"י המקבלי' מבחי' מל' שכדי שיהי' בהם הביטול זה הוא ע"י המשכה מלמעל' מח"ע ומשערות דא"א ע"ש פי' כי מאיש לוקחה זאת כו').

ונמשך אה"ר בכנ"י כו' * (ובמ"א נתי' ההפרש בין שער רישי' לשער די"ג ת"ד דבחי' שער רישי' הוא המשכה מבחי' המצות ורצה"ע ובחי' ת"ד זה המשכה מח"ס ע"י הלכות התורה ושניהם הם בחי' לביני' גילוי החסדי' להיות מזה אה"ר כו' שע"י קיום התנימ"צ יבוא לבחי' אה"ר וזהו אשר קדשנו במצותיו כו' ע' ביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות כו').

ואח"כ רחימו ורחילו * (נמצא בחי' חסדים זהו אה"ר ושמה שמ"צ כמ"ש ע"פ רני ושמחי וגבו' דאבא זהו בחי' יר"ע שלמעל' גם מאה"ר ולכן עכשו אין תכלת מצוי כמו הלבן כו').

ואהו"ר הן הב' ציצית שלפניו כו' * (היינו כשבאי' האהו"ר ע"י אמצעות הדעת כו' וגם יש לבאר זה ע"פ אופנים אחרים ואכמ"ל).

סעי' ד. שהוא בבחי' השתלשלות והוא ע"ד שנת' למעלה * (וכמ"ש במ"א ע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן כו' ע"ש והוא ע"ד שנת' למעלה שבהשתל' הו"ע גה"י דז"א מוחין לנוקי' שמפני שנמשך כסדר השתל' ע"כ גה"י עצמן

דרך בחי' שערות לבד : שם שורה בחי' שערות לבד.
נעשו ממש מוחי' לתחתון : שם שורה מוחין לתחתון.
וזהו"ע הציצית : שם שורה ענין הציצית.
ונמשך אה"ר בכנ"י כו' : נג, ג שורה אהבה רבה.
ואח"כ רחימו ורחילו : נג, ד שורה ורחימו.
ואהו"ר הן הב' ציצית שלפניו כו' : נג, א שורה מהשגתו.
ע"ד שנת' למעלה : נג, ב שורה והוא ע"ד שנתבאר.

של העליון מתלבש בתחתון אבל כשנמשך אורות עליוני שלא כסדר השתל' נמשך דרך שערות דוקא כר וכ"ה בענין האה' שהמדות שנמשכי' מהשכל באין דרך והשתל' ונק' אה"ע אבל להיות נמשך בחי' אה"ר ששרשה מבחי' ורב חסד שלמעלה מתחכמה א"א להיות נמשך כ"א ע"י בחי' שערות) וזה"ע זקן אהרן כר.

ויקח קרח בן יצהר וגו' (מהרמ"א) ראוי לשים לב ואמרו ויקח קרח מה לקח גם אמרו בן יצהר בן קהת כר למה לא חס על כבוד אבותיו אלו הקדושים מלהזכירם במחלקותו. ב' בענין חמשים ומאתיים איש דמשמע ברבות שהם היו הנשיאים אליצור בן שדיאור ושאר הנשיאים א"כ מהו שהי' מספרן חמשים ומאתיים. וע' מזה בכלי יקר. ג' (עקידה) אמרו נשיאי עדה קריאי מועד אנ"ש כי מה ראה על ככה להפליג ביחס ומעלת האנשים האלה המתקוממים על ה' ועל נביאו שאין מנהג הכתוב ליחס את הרשעים לשבחם. ד' באמרו רב לכם כי כל העדה וגו' ומדוע תתנשאו על קהל ה' וכי שוטין היו שלא ראו שאין זה טענה שלא יהי' עליהם מלך וכהן. ה' במה שהי' ראש דבריו של משה בוקר ויודע ה' (כלי יקר) ועד דאם זהו ענין הגבלת זמן הל"ל בוקר יודע ה' ומהו ויודע דהוי"ו מיותר (דרוש קרח תקס"ו). ויש להבין תחלה שורש ענין מחלוקת קרח ועדתו וטעם מפלתו והנה מבואר בזהר בריש פ' זו בשרש הטעם למחלוקת קרח ח"ל אורייתא חילא דימינא ושמאלא אתכליל בימינא מאן דעביד ימינא שמאלא ושמאלא ימינא כאלו אחריב עלמא אהרן ימינא ליהאי שמאלא קריח בעא למעבד חילופא דימינא לשמאלא בג"כ אתענש ובמק"מ בשם נ"ב מהר"ו מאן דעביד ימינא שמאלא שעושה הזעיר הנק' ימין שמאל בסדר רשעים מהפכים מדה"ר למדה"ד ושמאלא שהיא הנוקבא הנקראת שמאלא ע"ד אף ידי יסדה ארץ שהיא נוק' וימינו טפחה שמים שהיא ז"א מהפכה לימין ואומר שהיא המנהגת כמאמר דור הפלגה ה"ו מקצץ בנטיעות ודומה לחטא צלפחד בפי' שלח דקנ"ו ע"א עכ"ל. ועפ"יז יש לפרש ענין ויקח קרח בת"א ואתפליג (מ"ע קפ"א בשם בחי') שהי' מעין ענין דור הפלגה שעשו פירוד והבדל בין ז"א לנוק' כמ"ש הרח"ו שאמרו שהיא המנהגת ע"ד רם על כל גוים ה' על השמים כבודו ועוב את הארץ בידה וזהו ענין קיצוץ בנטיעות וזהו ואתפליג מלשון הפלגה כי בימיו נפלגה הארץ ר' יהודה אמר שמאלא אתכליל תדיר בימינא קרח בעא לאחלפא תיקונא דלעילא ותתא בג"כ אתעביד מעילא ותתא וכתב המק"מ פי' ר' יהודה פליג את"ק וס"ל שקרח לא החליף הימין בשמאל ושמאל בימין כמש"ל אלא השמאל שנכלל תמיד בימין לא רצה קרח באותו כללות ולקח עצמו לצד א'. ח"ש קרח בעא לאחלפא שלמעלה השמאל נכלל בימין וקרח לא רצה בזה עכ"ל. ועמ"ש מענין שהשמאל טפל לימין בד"ה וידעת היום גבי ואהבת את

כו' את הטפל בחי' יראה נקי טפל לבחי' אתבה שהזא ימין כו'. ועתה ייד
 ביאור ענין זה למה רצה קרח לעשות מבחי' הגבורות עיקר ואיך שנענש
 מפני שהחליף תקונא דלעילא ותתא לדעת רמי ולדעת ר"א אחליף לגמרי
 ימינא בשמאלא כו'. והנה ידוע שקודם שנמשך בחי' הקו"ח מאוא"ס הי' תחלה
 בחי' הצמצום הנק' מקו"פ כו' ואח"כ נמשך בחי' הקו"ח כו' וא"כ מאחר
 דבחי' צמצום זה כבר קדם לבא לבחי' הקו"ח שהרי שרש בחי' הגבורות
 למעלה גבהים מבחי' קו החסדים שהצמצום מבחי' גבורות הוא כידוע להיות
 בבחי' הסתלקות מלמטה למעלה כו' וזהו עיקר הטעם באמת להכליל העני'
 בכל מקום במעלת הגבורות על החסדים כמו מעלת הזהב על הכסף כו'
 וזהו ג"כ ענין הטעם ששרש קיום מל"ת גבוהים ממ"ע אף שהל"ת הוא
 רק מניעת דבר והמ"ע הוא עשיית דבר הדינו כי ע"ד הנ"ל בענין האמ"ס
 שלמעלה מהקו שהוא בחי' סוכ"ע חקו הוא נקי לגבי בחי' זו ממכ"ע כמ"ש
 בביאור ע"פ יביאו לבוש מל'. כמו"כ הוא בחי' כתר חכמה שבחי' הכתר אינו
 בחשבון ע"ס שהוא מרומם ונבדל מכל הע"ס שראשיתו הוא החכמה וע"ז
 ארז"ל ברישא חשיכא הדר נהורא פי' חשיכא הדינו ישת חשך סתרו ע"ד
 הצמצום העולם האור במקורו והו' גם כן ענין הכתר עיין בת"א פי' וירא
 בד"ה פתח אליהו הדר נהורא יהי אור בחי' חכמה והנה בחי' יסוד אבא נקי
 ברוד שמבחי' חכמה יכול להיות המשכה בגילוי אור והו' הנמשך ע"י מ"ע
 דאורייתא מחכמה נפקת ע' ד"ה תקעו בחדש אבל בבחי' כתר למחב"כ
 רק בבחי' הודאה לבד וע' מ"ש בביאור דל"ג עומר ע"פ אתה הוצבת גבולות
 ארץ ובד"ה יהודה אתה תשם הוא מגיע בחי' קיום מצות ל"ת כי כמו
 שמלמעלה למטה הלאו קודם להן היינו תחלה הי' הצמצום ואח"כ נמשך הקו
 ברישא חשיכא הדר נהורא כמו"כ הוא ענין קיום מל"ת נגד מ"ע בחי'
 הלאו קודם להן היינו ג"כ מה שהוא מצמצם א"ע בבחי' אתכמי סט"א במניעת
 דבר שלא לעשות נגד רצונ' ית' שהן המסתירים גילוי אלקותו ית' והו'
 ע"ד שכ' שפליסופים בענין השלילה שא"א לעמוד על השגת אלקותו ית'
 רק ע"ד שלילת דבר ההיפוך כו'. וע"י צמצום זה מעורר בחי' גילוי אור
 הסיכ"ע בחי' כ"ע ברישא חשיכא. ובמ"א נת' כי הל"ת נקי חשך ע"ד גם
 מדיים חשך עבדיך ואחשודך אותך מחטא לי שמחשיך עצמו מהחשך גשמי
 ועי"ז ממשך מבחי' ברישא חשיכא והנה מ"ע נמשך מה"ח ול"ת הן ה"ג
 לצמצם א"ע נמצא שרש הגבורות דקיום מל"ת גבוהים מהחסדים דקיום
 מ"ע וכמ"ש ע"פ שחורה אני ונאווה תע"פ אלה פקודי המשכן וזהו ג"כ ענין
 הלויים שלעתידי יהיו הם כהנים לפי ששרש הלויים מבחי' גבורות כמ"ש כאן
 ליואי בשמאלא ושרש הגבורות קודמים לבחי' החסדים מטעם הנ"ל דח"ל.
 אך הנה בזה הי' טעות השגת קרח במה שהשיג במעלת הגבורות שרש
 הלויים שגבוהים הרבה מבחי' החסדים כנ"ל וע"כ הי' חולק על אהרן. אבל
 שגה ברואה כי הגם שבעצמת המאציל באמת כך הוא שהצמצום בהכרח
 לבא קודם לבחי' החסד וההשפעה כידוע אבל אי"ז כשעדיין השפע הוא בעצמות
 המשפיע שאו בהכרח שיבא בו בחי' הצמצום תחלה משא"כ בהיותו כבר
 משפיע למקבל או נהפוך הוא שהחסדים הם העיקר והגבורות שם אינו אלא

בחי' טפל לחסדים כמשי"ת בסמוך היינו בעולם האצ"י שהוא כבר בחי' גילוי אור המאציל בבחי' מאין ליש להיותו בבחי' אורות וכלים ממש כידוע שם החסדים עיקר והגבורות טפל וכמ"ש והחיות רר"ש היינו חיות אור א"ס בנאצלים שהוא שם ג"כ בבחי' רר"ש הרי בחי' השוב הוא עיקר להיותו עיקר המחי' והרצוא אינו אלא בחי' טפל כמשל הידוע מן הנשימה שבורח האדם שהוא ג"כ בבחי' רר"ש שאנו רואים בחוש שבחי' השוב הוא עיקר המחיה כו' וע"כ נק' אור הזכ' דאבא מקור החסדים בשם באר מים חיים כו' כמ"ש בחרר בכמה דוכתי לפי שהוא עד"מ מים וזים שנובעים בתמידות כך מי החסדים הולכים מגבוה לנמוך להחיות בתמידות והשוב הוא עיקר הנונה שם ובחי' הרצוא שאר יש שם אינו אלא בחי' טפל והיינו רק כדי שיוכל להיות אחרי הרצוא בחי' השוב דחסדים וכל עיקר הרצוא אינו בא בשביל עצמו כלל רק הוא בא בשביל החסדים דאח"כ בלבד וזהו הנק' טפל שהוא בחי' משמש בכל מקום להעיקר וכך בחי' הרצוא דגבורות אינם אלא בחי' משמשים שיוכלו החסדים לימשך אח"כ ואינם באים בשביל עצמם כלל כו' וזהו ענין עלי' שהוא רק לצורך ירידה בלבד דהיינו כדי שיוכל להיות המשכה צריך להיות תחלה בחי' העלאה הרי ההעלאה אינה ענין אמיתי מצ"ע אלא רק כדי שיוכל לירד השפע אחר ההעלאה כו' הוא הנק' עלי' צורך ירידה ח"ל והיינו ענין ביטול והתכללות בחי' הגבורות בחסדים שהזכיר כאן במאמר זה שמאלא אתכליל בימינא אהרן ימינא ליואי שמאלא כו'. ויובן זה עדמ"ש בלק"ת פ' שלח סד"ה כי תבואו אל ארץ מושבותיכם גבי ואל אישך תשוקתך אך הוא ימשל בך כו' ע"ש. הגיה אמנם בענין ל"ת ומ"ע הרי גם עכשיו הל"ת שרשן גבוהים ממ"ע וי"ל דמ"מ הא מ"ע דחה ל"ת כמו מילה בצרעת סדין בציצית כו'. ועוי"ל ועיקר דודאי לא כל בחי' גבורה שוין דאף שבאצילות החסדים גבוהים מהגבורות מ"מ בשרשן למעלה מהאצ"י שם הגבורות יותר כנ"ל בענין ברישא חשיבא וכמו חכ' דאצ"י הוא קו הימין חכמה חסד נצח, ומו"ס שלמעלה מהחכמה בה מלוכש גבורה דעתיק וע"כ גם למטה יש בחינות שמגיעות למעלה מעלה שהן בחי' הגבורות נעלה יותר וזהו ענין איזהו גיבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפיים מגבור וכמו מצות תשובה ממעמקים קראתיך בחילא יתיר עמ"ש סד"ה שובה ישראל שבדרך המשכה מלמעלה למטה נאמר לפני לא יראו אבל מלמטלמ"ע את פניך ה' אבקש ועד"ז מל"ת מגיעים ג"כ שם וכן ענין יר"ע יראה גי' גבורה הוא גבה מאהבה אפי' מבחי' אה"ר וכן ענין שמשון הגבור ע"י מצות נזירות בחי' שערות בהן תלוי הגבורה הי"ע גבורה של תורה בחי' קווצותיו תלתלים תלי תלים של הלכות אכן הלויים שהם מגבורות דאבי"ע שעבודתם בבחי' שיר היינו בחי' רצוא בזה השוב גבה יותר ויובן זה עוד עפ"מ בדי"ה וידעת היום בענין פי' שלום שלום לרחוק ולקרוב שהרצוא והעליות הכל בבחי' ממכ"ע אבל השוב נמשך מבחי' סוכ"ע כו' ע"ש.

(קיצור. ד' הערות בפסוק קרח רצה לאחלפא ימינא בשמאלא שיהי' השמאל עיקר או עכ"פ שלא יהי' טפל לימין והיינו מפני שבשרשן הגבורות

גבהים יותר היינו ענין ברישא חשוכא והדר נהורא אבל באמת טעה בזה כי באצי' שם נהפוך הוא וא"ת מל"ת ותשובה ויר"ע הן מגיעות למעלה מאצי' משא"כ עבודת הלויים בשיר ורצוא זהו מגבורות דאבי"צ.

ב) ולהבין ענין זה בתוס' ביאור איך שבאצי' ובי"ע העלי' רק לצורך ירידה כנ"ל הנה יש להקדים ענין א' והוא ביאור ענין י"ב צירופי הוי' דז"א שנק' יום הם יב"ש היום וי"ב צירופי אד' דמלכות שנק' לילה מה הן. דהנה כתיב כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול ולכאורה אינו מובן דהלא ידוע בענין עצמות אצ"ס שהוא למעלה מבחי' גדר התחלקות זמן ומקום כו' ואחר שהוא בדאי למעלה מבחי' הזמן אפי' ממקור ההתהוות הזמן א"כ איך אומר כי אלף שנים הם כיום אתמול מהו יום אתמול הרי גם יום אתמול הוא בגדר זמן כמו אלף שנה כו'. אך הענין הוא דבאמת בחי' עצמות אצ"ס הוא למעלה גם מבחי' מקור הזמן אלא שבחי' התחלקות הזמן נסתעף ממנו בדרך השתלשלות דאבי"ע מעילה לעילה כו' עד שנתחלק הזמן לימים ושעות ורגעים ועמ"ש מזה בד"ה פי' יג"מ מי אל כמך.

וביאור הדברים יובן בתחלה ממה שאנו רואים בחי' התחלקות הזמן היותר אחרת בהשתל' שהן היום הלילה דהנה היום מובדל בשינויים גדולים מן הלילה עד שאין היום דומה ללילה כלל לא במהות ואיכות מלבד שיב"ש היום מאירים ויב"ש הלילה אפילים הנה גם בהשפעה והמשכה שנמשך ביום משונה היא מן ההשפעה והמשכה שנמשך בלילה כמ"ש ממגד תבואות שמש וממגד גרש ירחים הרי יש גידול תבואות שמש שמגדל ביום ויש גידול שמתגדל בלילה מן הירח דוקא ויש הבדל גדול ביניהם א"כ החיות המקורי' של היום בדאי מובדל בשינוי גדול משל לילה וגם באדם אשר חי ביום כמו בלילה וכן הבהמה וכל גדר תחי ג"כ אנו רואים שיש בהם שינוי גדול מיום ללילה דביום חיות האדם באופן יותר מאיר בשכל ומדות וגם בשאר אבריו מכמו שהוא בלילה היינו שיש פלוגתא בגמ' אם הלילה לשינה או לגירסא כו' וחד מ"ד ס"ל דהמשכת שפע חכ' בלילה יותר מביום כו' ועכ"פ משונים הם היום והלילה גם באדם וכל תחי כו' ועי' מזה ברי"ח שער האהבה ספ"ה שפי' עדי"ז הפסוק וידעת היום שתדע סוד היום כו' ע"ש. א"כ מוכרח לומר שהיום יש לו חיות מיחוד נבדל הלילה יש לו חיות מיחוד נבדל בפ"ע א"כ יובן עדי"ז עוד למעלה מהתחלקות דיום לילה שהוא ג"כ ע"ד הזה דהנה ידוע הטעם להתחלקות השנה לשס"ה יום דוקא לפי שיש בחי' ההתחלקות בחי' כלל ובחי' פרט כדרך כל התחלקות שמתחלק לפרטי פרטים שבהכרח שהראשון הוא כללי יותר מכולם וכשתחלק הכלל הראשון לחלקים נק' החלקים כא"א בשם פרט וכאשר כא"א מתחלק לחלקים נק' כלל לגבי החלקים שמתחלקים מאתו כו'. ועדי"ז יש כלל ופרט עד הפרט היותר אחרון כו' ד"ל. הדוגמא מזה יובן למעלה בהתחלקות הזמן שיש ג"כ בחי' כו"פ בסדר השתלשלות כנ"ל דהנה התחלקות הראשון בשנה הם יב"ח בלבד שהשנה מתחלקת לי"ב חלקים בלבד וא"כ נמצאת בחי' דמשכה הכללית שכוללת י"ב החדשים כאחד נק' ראש השנה היינו כמו הראש כולל חיות כל

הרמ"ח אברים ואח"כ מתחלק ל"ב המשכות פרטיות וכארא מובדל בחיות משונה בפ"ע כנ"ל בענין הבדל שבין יום שלילה כו' האח"כ מתחלק כל חדש ללמ"ד יום הרי הוא ג"כ ע"ד הוזה שהחדש נק' כלל שכולל חיות כל ה' יום כא' בלתי התחלקות האח"כ נמשך בבחי' התחלקות ללמ"ד חלקי חיות וכארא נבדל במדות בפ"ע כו' ואח"כ היום מתחלק ל"ב"ש והלילה ל"ב"ש וכל שעה יש לה צירוף מיוחד כידוע בענין יב"ש שהם י"ב צירופי הרי' בדרך פרט וי"ב שעות הלילה בחי' י"ב צירופי אד' כו' ואמנם הגה לפ"ז מובן הטעם שנק' כלל הראשון שכולל השס"ה יום כולם בשם ר"ה וכן הכלל השני שכולל למ"ד יום בשם ר"ח כו' הנה עד"מ הראש עם האברים כולם באדם שאנו רואים בחוש שמן הראש יתפשט שפע חיות לכל האברים כולם פנימ' חיצוני' כמו כח הראי' בעין נמשך ממוח שבראש וכן השמיעה והדיבור כו' וגם האברים הפנימים כלב וריאה וכבד וקיבה כו' הכל מקבלים מחיזוק המחין שבראש והמופת לזה שבאיבוד המוח יופסדו מקורם ויהיו כלא היו מתחלה חיות בהם כו' כמבואר בספרי הרפואה אך הנה התחלקות זאת בעין לראות וברגל להילוך וכיוצא בודאי אינה ניכרת כלל במחין שבראש כי אין שם כח הראי' בבחי' כח נבדל וההילוך בכח נבדל אלא כולל הוא כל חיות המתחלקים כאחד בלתי התחלקות כלל ואח"כ מתחלקים ויוצאים ממנו כל אריא בפ"ע ואעפ"כ כולם כלולים בו כו' והוזה הדמיון להבין להמשכה כללית דשס"ה יום שנק' ראש השנה כמו הראש שכוללת כל כחות אברים הפרטים כו' וכך בר"ה נשפע כל שפע הבאה אח"כ בשס"ה יום בבת אחת אלא שאח"כ מתחלק כארא בעתו ובזמנו כו' וכן החדש נק' ראש לגבי למ"ד יום שמתחלקים ממנו ע"ד הוזה מפני שבר"ח נשפע כא' כל הלמ"ד יום האח"כ מתחלקים ללמ"ד חלקים אמנם כולם כלולים בר"ח כו' ולכך נק' ראש חדש עד"מ הראש עם האברים כנ"ל. והוזה כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול פי' דוד שאמר מזמור זה דתפלה למשה בודאי הי' לו רוח הקודש בשרש השגתו של נשמתו שהי' בודאי באיזה מדריגה בג' העולמות אם בי"ס דיצי' או בי"ס דבריאה אשר שם אלף שנה שלנו נחשבים כיום רק כיום אתמול בלבד כי שיתא א"ש דהוי עלמא וחד חרוב אינה נקראת כלפי מקוד המח' כללות הו' אלפים שנה אלא רק בשם ז' ימים בלבד ובכוא התחלקות של יום אתמול זה למטה הוא שנתחלק לאלף חלקים ונעשים אלף שנה בכל שנה פרט א' שנק' ר"ה וכנ"ל בהתחלקות י"ב חדשים מר"ה ולמ"ד יום מר"ח וחד השיג בבחי' ר"ק דבריאה שמשם נמשך ההתחלקות ז' אלפי שנה שלנו ושם הם נכללים בכללות בהתכללות למ"ד יום בר"ח וע"כ נק' שם יום אתמול כללות חיות אלף שנה כא' ובו"ק דאצי' גם ז' יומין דבריאה נכללים כא' כו' ועד"ז יובן בחי' התכללות של ההתחלקות עד רום המעלות דהנה בדרך אחר נק' ז' אלפים שנים שלנו בשם שמיטה א' למעלה באצי' ח' שמיטות נכללים כא' ונק' יובל כו' ועד"ז עד ג' אלפים יובלות כו' והרי יוכל להיות התכללות כזאת עד אין שיעור למעלה מעלה בעצמות אור הא"ס כי בחי' אא"ס אין לו שיעור למעלה בעילוי אחר עילוי כמאמר הכל ירוממו כו' וכידוע אלא שדוד לא השיג בתפילת משה זו רק ביצירה או בבריאה לכך

לא אמר רק כי אלף שנים כיום אתמול כו'. ואחר הקדמה זו יוכן שרש ענין עלי' צורך ירידה הנ"ל. דהנה מתבאר מתוך כל הנ"ל בכל התחלקות בפרט הוא בהכרח שיש חיות חדש מיוחד בכל חלק וחלק בפ"ע עד שגם בפרט היותר אחרון כמו היום והלילה יש חיות מיוחד ליום בפ"ע וחיות הלילה הוא בחי' משונה מחיות היום ועד"ו מתחדש החיות גם משעה לשעה ביום אחד והוא ענין הצירופים שיש בכל שעה צירוף שם הוי' מיוחד וכשבאה השעה השנית מתחדש לבא צירוף אחר חדש שלא הי' עדיין מעולם והוא בהכרח לומר כי הפרט האי דומה לכלל וכמו שבכלל דכל וא"ש ששרשם בו"ק דאצי' שנק' ר' יומין בכלל גם שם יש י"ב צירופי הוי' בכל יום ויום ובכלל יותר ביום האי' יש צירוף שם אל בחדס וביום הב' שם אלקים דגבורה וכיוצא בזה א"כ כמ"כ כשנמשכים מהם וא"ש למטה עד בפרט הימים דיב"ח יש ג"כ בכל יום י"ב צירופי' והוא הענין הנ"ל די"ב צירופי הוי' הוא בבחי' ז"א בכלל וי"ב צירופי דאד' הוא בבחי' מלכות בכלל כי ז'צ' נק' יום ולילה בדרך התכללות כידוע הנה ידוע דכל חידוש אור הבא מלמעלה בבחי' שפע המשכה למטה צריך שיהי' תחילה אליו העלאה מלמטה כמאמר רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו' וכידוע בביאור ענין מ"ן ומ"ד וא"כ יש להבין מהיכן הי' בחי' העלאה מלמטה עד שגרם זאת השפע מלמעלה למטה בחידוש אור צירוף הבא מחדש ביום או בלילה כו'. אך הענין הוא דהעלאה היתה מיום הקדום שנסתלק חלף והלך לו אותו הצירוף של היום והוא זגורם ירידת אור צירוף החדש ביום או בלילה שלאחריו וענין הסתלקות ועלי' שלו הוא שנבלל תולה בכלל שלו תחילה כמו היום בראש חדש שהוא חלק א' מלמ"ד שבו כנ"ל. והחדש עולה ונכלל בשנה והשנה באלף כו' כי הרי יש לאותו צירוף מקום מיוחד לעלות עד רום המעלות עד היותר כללי מכולם כנ"ל ואז בהגיע להבלל הראשון חוזר ויורד ירידת שפע והמשכת צירוף חדש עד שנעשה יום חדש למטה והיינו ענין העלי' שהיא רק לצורך ירידה בלבד כי לא הי' ענין עלי' היום הקדום רק לעורר ירידת יום חדש כו' והוא יום ליום יביע אומר כו' וקאי בין בבחי' הפרט בין בבחי' הכלל בויו"ן יומין דאצי' שיום האי' הוא אלף שנה הראשון של חסד עלה למעלה והוא יביע אומר ליום השני דהיינו אלף שני שירד ויומשך למטה וכן מבואר בזה ע"פ זה יום ליום יביע כו' ע"ש ד"ל ומכל כיוצא בזה יוכן ענין התכללות הגבורות בחסדים איך שאין הרצוא רק בשביל השוב דחסדים כנ"ל והוא כללות ענין הלויים שהיו נמשאים את המשכן כמ"ש ונשאו הלויים כו' דהנה ענין המסעות שבמדבר מ"ב מסעות היו כולם בחי' עליות כידוע שהיו כללות ענין שם מ"ב וידוע דהמשכן וכל כליו הוא בחי' מל' דאצי' ששורה בעולמות בבחי' אר"כ וא"כ כאשר נשאו את המשכן בנסיעתם הי' בחי' עלי' הסתלקות למשכן שהוא בחי' מל' דאצי' למעלה ברום המעלות ולפי שהלויים היו מבחי' הגבורות היו הם הנמשאים דוקא כמו ענין החיות נשאות הכסא כו' וכמשל הידוע במרכבה שמגביה את הרוכב ונשאו למקום שאין ביכולתו להגיע מצ"ע כמו הסוס שנשאו את הרוכב עליו כו' ועלי' זו עד רום המעלות הי' והנה כדוגמת עלי' של הצירופים הנ"ל כך עיקר עלי' זו הי' רק בשביל הירידה של אח"כ והוא ענין החגי'

שהיו חונים אחר נסיעתם כו' כמ"ש ע"פ ה' יחנו כו' כי עיקר הרצוא הוא בשביל בחי' השוב דחסדים הבאים אח"כ והוא בחי' ביטול והתכללות דגבורות בחסדים כנ"ל. וזהו הנק' ג"כ בשם בחי' המתקת הגבורות בחסדים וכמ"ש ואל אישך תשוקתך והוא ימשול בך פי' ואל אישך תשוקתך הוא בחי' הרצוא והוא ימשול בך הוא בחי' המשכת המ"ד דחסדים ודכורא שממתיקין בחי' הגבורות דנוק' שהוא העיקר וההעלאה מ"ן דגבורות ה"י רק בחי' טפל וכמ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי בענין רננא ברמשא ושמחה בצפרא הרינה הוא התשוקה העלאה מלמטה למעלה היא עבודת הלילה בחי' גבורות וזהו ענין שיר המלאכים ועי"ז אח"כ ההמשכה מלמעלה למטה בחי' התגלות אא"ס ב"ה מדת יום, ועמ"ש ע"פ אם לא בריתי יומם ולילה בד"ה חכרתי את בריתי יעקב ועד"ז יובן ענין שיר הלויים כענין רננא הנ"ל שתכליתו בשביל השוב הגמוש אח"כ ע"י הבהנים וזהו ענין בוקר וידוע ה' את אשר לו, וארז"ל ברבות אמר להם משה גבולות חלק הקב"ה בעולמו יכולים אתם לערב יום ולילה והוא שאמר הכתוב נתחילה ויהי ערב ויהי בקר ויבדל אלקים כו' וכשם שהבדיל כו' ואבדיל אתכם כו' וכך הבדיל אהרן כו' לכך אמר להם בקר וידוע כו' עכ"ל, היינו כי כמו שהבקר והאור הוא למעלה מבחי' לילה חושך אף כי בשרשן למעלה מהאצי' הרי החשך גבוה יותר הוא העלם האור במאור שלמעלה מהקו וכן הכתר נק' ישת חשך סתרו החכ' נק' יהי אור מ"מ באצי' הרי מדת יום ואור הוא למעלה הרבה מבחי' לילה וחשך וכך בחי' אהרן הוא בחי' אור ויום וכמ"ש באורך נראה אור נראה איתיות אהרן שאהרן ממשיך גילוי האור כו' והמשכה זו מבחי' ישת חושך סתרו כנו' סד"ה וידעת היום ודינו ע"י התכללות לילה ויום כו' ע"ש משא"כ הלויים שרשן מבחי' גבורות ע"ד מדת לילה שתכליתה להתכלל ביום כו' והו' בוקר דוקא אזי וידוע ה' (כלי יקר) פי' שהבקר יברר שהאמת עם אהרן להיותו מבחי' זו בחי' באורך נראה אור ובמ"א נת' מה שהכתר נק' ישת חשך סתרו, זהו לגבי דיין לפי שאינו מושג כו' ע' בד"ה שחורה אני ונאווה אש שחורה ע"ג אש לבנה.

קיצור. ענין עלי' הרצוא צורך ירידה ושוב יובן מענין יום ליום יביע אמר ויש להקדים ענין אלף שנים בעיניך כיום אתמול ושבכל יום נמשך צירוף חדש ע"י העלא' של יום הקדום ובכלל ההעלאה בלילה וההמשכה ביום רננא ברמשא העלאה שמחה בצפרא המשכת מוחין חדשים וזהו בוקר וידוע ה' שאף כי למעלה מאצי' ברישא חשוכא עכ"ז באצי' גבהה מעלת יום וז"א על מדת לילה מל' ואדרבה ביום נמשך בחי' החדד נהרא מבחי' ישת חשך סתרו.

ג) ועי"ן מענין בקר וידוע בפ' קרח קעריב ובפי' הרמ"ז לשם תע' בלק דר"ד ע"ב ע"פ בקר אערך לך ואצפה עד כד"א ויצפוני זהב סהור ובהה"ז שם שהוא בחי' לבוש מל' שמלבשת על גילוי האור שיוכל להיות הגילוי בבי"ע לערך שיוכלו לקבל ולכן אומרים בא"י אלקינו מלך העולם שנמשך ע"י בחי' מלך כו' כמ"ש בדי"ה למען תירא כו' וזהו ענין בקר וידוע כו', וזהו שרש ענין מחלוקת קרח שלא רצה שיהיו הגבורות טפלים לחסדים ולדעת ר'

אבא רצה להחליף שיהי' בחי' תחסדים טפלים לגבורות שההעלאה הוא העיקר שמבררים משם ב"ן ששרשו מתנו שלמעלה מהמשכה דמ"ה דתיקון וא"כ יהי' ענין ההמשכה ההשוב רק טפל להרצוא וכמו הירידה והתנויה צורך עלי' ועד"ו אין המל' מקבלת מז"א כ"א אדרבה וזהו ע"ד מארז"ל במסכת כלה תובא בטוד א"ח סי' ר"מ הוא מלמטה והיא מלמעלה זהו דרך עוות כי אף שבאמת בשרש המין גבוה מאד מעולם התנו עכ"ז זהו דוקא לאחר שהוא טפל ובטל לגבי ש' מ"ה המבררו כו' וכמו אף שבע"ת גדול מצ"ג מ"מ אין זאת אלא לאחר שהוא טפל ושפל ונבוה בעיניו נמאס ועוד כמו שנה"ב שרשה גבוה מנה"א מ"מ אין זאת אלא לאחר שבטילה בתכלית לגבי נה"א כביטול הסוס לגבי רוכבו כו' כמ"כ עלי' זו דשם ב"ן זהו ע"י הביטול בתכלית לגבי ש' מ"ה המבררו נמצא לדעת ר' אבא רצה קרח התכללות ח"ג אבל באופן שהחסד יהי' טפל ובטל לגבי הגבורה וכן ז"א לגבי נוק' ועד"ו יהי' אהרן טפל אצלו ולדעת ר' יהודה לא רצה רק שלא יהי' הגבורות בטילים בחסדים אלא יהיו הלויים מדריגה בפ"ע בלתי יצטרכו לבא בבחי' התכללות בחסדים דכהנים הדיינו שאמר ומדוע תתנשא כו', ולפי"ז לכאורה אפ"ל שגם למעלה לא רצה כלל בענין יחוד זו"ב כ"א שהנוק' תהי' בחי' בפ"ע ולא תצטרך לקבל מז"א כו' כ"א תקבל מאימא עילאה בפ"ע, או אפ"ל שרצה היחוד אך ע"ד שיון בקומתן ובאמת שגה בראה שעים שכל אלו הבחי' יהיו במל' לעיל אך זהו ע"י שעכשיו מתברר ש' ב"ן הוא טפל ובטל לז"א שם מ"ה הממשיך בו האור והביטול וזהו ענין לא זו מחבבה עד שקראה בתי ואוי עי"ז אח"כ עד שקראה אחותי שיון בקומתן עד שקראה אמי א"ח עט"ב כו' וכ"ז נמשך בה ע"י שהיא בתחילה בחי' בתי שהוא בחי' מקבל וכמ"ש תתן אמת ליעקב כו' ועמ"ש ע"פ ושמתי כדכד כדין וכדין וסד"ה ונתתי לך מהלכים שיהי' מלמטה למעלה כמו מלמעלה למטה, וכ"ז ע"י הברור דעכשיו גם כמ"ש בד"ה שימני כחותם בענין בצלם אלקים ענין חותם המתהפך א"כ ע"י רצוא של הלויים ממשיך רק חותם שוקע אורות בכלים אבל גילוי ישת חשך סתרו זהו חותם בולט אור שלמעלה מהכלי זהו נמשך דוקא ע"י חותם שוקע שמלמטה בחי' ש' מ"ה ביטול זהו ענין שוב לאחד ועד"ו מצות ל"ת ג"כ ביטול הפך הגבורות ורצוא כו'.

קיצור. פי' ענין מחלוקת קרח בשני אופנים אם שרצה התכללות ח"ג אבל שיהי' תחסד טפל לגבי הגבו' או שלא רצה כלל התכללות וענין טעותו, ועי' חז"א ויחי דר"ן ע"א ומתוך מה שכתב שם יש לפרש ענין טעות קרח כי עיקר היחוד ע"י הגבו' כו'.

ד) וזהו ויקח קרח בן יצהר ענין ויקח ואתפליג מבואר לעיל אות א' ועוד פירשו (כלי יקר ומהרמ"א) שלקח לטענה היותו בן יצהר והוא מבואר ברבות פ' זו דרע"א א' (שהוא ס"ד א') א"ר לוי למה חלק קרח על משה אמר אני בנו של שמון בן יצהר שנאמר ותירושך ויצהריך כו' אשר נשבע לאבותיך לתת לך ר"פ עקב תירש זה יין ויצהרך זה השמן ובכל משקים שתתן את השמן הוא נמצא עליך כו' ומה אלו שנמשחו בשמן בלבד נטלו

כהונה ומלכות אני שאני בנו של שמן איני נמשח ונעשה כהן ומלך מיד
 נחלק על משה עכ"ל. יעו"ש באריכות. ועמ"ש מענין שמן בד"ה ענין חנוכה
 ובד"ה כי אתה נרי ובד"ה בהעלותך ובד"ה מנורת זהב. כי הנה כתיב כשמן
 הטוב על הראש כו' זקן אהרן כו' והוא מוחי' דאבא בפ' ויקרא ד"ז ע"ב
 ושרשו מההשפעה הנמשך מיסוד דע"ק על גלגלתא דא"א ע' בפ' אמור
 דפ"ח סע"ב ובפ"י הרמ"ז לשם ולכן הוא עליון על כל המשקים כי יין
 מוחין דאימא ההעלם השייך לגילוי אבל מוחי' דאבא הוא מה שלמעלה מסדר
 ההשתל' ששרשו מע"ק שהוא חד ולא בחושבן שאינו בחשבון הע"ס כו',
 וכמ"ש במ"א בפ"י אל עליון בחי' סוכ"ע והנה בחי' שמן זה הוא הנמשך ע"י
 מעשה המצות שנק' כי נר מצוה כמבואר בת"א פ' מקץ בד"ה ענין חנוכה
 ובד"ה ראיתי והנה מנורת זהב. אך ע"י המצות הוא עדין בבחי' מקיף ושיבא
 לידי גילוי זהו ע"י החכ' בחי' ותורה אור שהוא גילוי טעמי המצות שהאור
 אינו מאיר אלא ע"י השמן שבנר והשמן עצמו אינו מאיר כי הוא בחי' ישת
 תישך סתרו שהוא בחי' כתר ורצה"ע שלמעלה מההשגה אלא שמאיר לגילוי
 ע"י אור החכ' והוא ואספת דגנך תירושך ויצהרך פי' דגנך הנגלות שבתורה
 שנק' חטה לכו לחמו בלחמי תירושך בחי' נכנס יין יצא סוד שהוא ריון
 דאורייתא והוא כמו גופא דאורייתא ונשמתא הגו' בפ' בהעלותך דקנ"ג ע"א
 ויצהרך הוא רזא דריון בחי' נשמתא לנשמתא וכענין טמירא דכל טמירין
 שגם מבחי' ההעלם הוא נעלם כענין כי גאה גאה, וכמ"ש בביאור ע"פ
 בהעלותך בפ"י שמן משחת קדש ישבחי קדש העליון הוא חכ"ע והשמן מושח
 את הקדש כי הוא מו"ס דעתיקא אשר אבא יונק ממזל הח' שבו נמשך הארה
 מבחי' שמן דמו"ס חהו ענין כשמן הטוב כו' זקן אהרן ולכן הוא בן עמרם
 דפי' הרח"ו הובא במק"מ פ' שמות די"א ע"ב שהוא מענין עמר נקי כי הוא
 אבא דיניק ממזל הח' ע"ש, וקסבר קרח שאביו שהוא שמן א"כ הוא מו"ס
 שלמעלה מבחי' אהרן שנמשח רק בהארה ממנו הנמשך ע"י שערות כו' ועם
 היותו מגבורה הרי במו"ס מלובש גבו' דעתיק ומגבו' זו עיקר שרש היחיד
 שהוא השפעת השמן כו' וע' בהרמ"ז פ' אמור שם שמן משחת קדש איהו
 מסט' דשמאלא דאתמר בה וקודשת את הלויים היינו גבו' דע"י שבמרו"ס, א"כ
 הוא למעלה ממה שאהרן שהם בחו"ב דאצי' שמקבלים רק ממזלות דמו"ס
 וכמו השערה שאין ערוך לגבי עצמיות המוחי' וע' ברע"מ ר"פ כי תשא גבי
 במי מתקדשת עפ"י ב"ד ובפ"י הרמ"ז שם. והו' ויקח קרח בן יצהר שלקח לו
 לטענה היותו בן יצהר ור"ל שאף לו יהא שבאצי' החסדים גבהים מהגבורות
 אמנם היותו בן יצהר בחי' שמן מו"ס הרי שם הגבורות גבוהים יותר ע"ד
 שיאמרו ליצחק כי אתה אבינו פנימיות אבא ובמשה נא' ופני לא יראו והו'
 להצחיל פנים משמן וע"כ סבר שהוא בגבורה שלו יגיע למעלה ממה שאהרן
 כו' אך באמת טעה בזה דהשמן עצמו א"א להגיע כלל כי הוא ישת חשך
 סתרו וא"א להיות ממנו שום גילוי כ"א אחר שנמשך ממנו ע"י השערות דוקא
 בחי' עמר נקי שהוא בחי' עמרם כנ"ל והו' ענין אהרן בחי' נראה אור אותיות
 אהרן שבו וע"י דוקא נראה אור והוא גמשך מבחי' שמן למאור מקור האור.
 אבל עכ"ז השמן בעצמו אינו מאיר כלום כ"א ע"י האור הוא בחי' חכמה

שיונק ע"י שערות דע"י הנ"ל משא"כ קרח בחי' קרחה שאין בו בחי' שערות לא יוכל להמשיך כלום מבחי' שמן הטוב הנ"ל ולכן אדרבה נהפוך הוא דמשה ואהרן דוקא נקראו שני בני היצהר כמ"ש ברבות בא ר"פ ט"ו לפי שבהם וע"י דוקא נמשך בחי' כשמן הטוב כו' כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כו' דקאי על משה ואהרן כמשארז"ל בהטריות פ"ג די"ב ע"א וברבות פ' קרח ובפ' ויקרא ספ"ג והיינו לפי שהם מבחי' ב' מזלות ונוצר ונקה שבהם וע"י דוקא נמשך בחי' שמן הטוב.

ועוד לקח לו לטענה היותו בן קהת שהוא (בד"ה שאו את ראש כו' לגלגלתם) מלשון ולו יקחת עמים שהוא לשון אסיפה וקיבוץ כתרגומו ולי' יתכונשו עממין דהיינו שמתאסף ומתקבץ אליו לבו ורוחו ונשמתו אליו יאסוף במקור ונצבו כרשפי אש שלהבת העולה למעלה גם מלשון קיהא הוא ענין חריפות חמיצות כמו עד"מ העושה מטעמים מדבויים חריפים וחמוצים וכך הוא בענין זה דאתהפסא ולכן נק' בחי' זו קהת וזו ג"כ עבודת הלויים מבחי' גבורות שמרירו הוא דאתהפך למיתקא וחשוכא לנטורא. והנה יקחת היר"ד נוספת להורות הפעולה על העתיד וע"כ לקח זה לטענה כי גם לע"ל יהי העלי' ע"י הגבורות בחי' ולו יקחת ע"כ רצה להיות הוא כה"ג להיות ע"י העלאות הנ"ל והרמ"ז פ' קרח דקע"ז ב' כתב וגם קהת עולה ה' ת"ק דהיינו ה"ג והתכללותם בה' מאות והנה ענין התכללותם בה' מאות דיינו בא"א כמ"ש האריז"ל ע"פ חמש עשרה אמה קלעים לכתף וגבי שמן המשחה כתיב בשמים ראש מר דרור חמש מאות אשר שמן המשחה הוא מו"ס שנק' שמן משחת קדש כנ"ל תבשמים ראש הריח בחי' מקיף הוא ענין התלבשו' גבורה דעתיק במו"ס. ועמ"ש מזה ע"פ זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו ונק' חמש מאות נגד ה"ג שמתכללים בה' מאות כנ"ל וטען קרח שדוא בן לבחי' אלו כי הוא בן יצהר בחי' השמן בן קהת היינו ה"ג שמתכללים בבחי' ת"ק שזהו ענין הבשמים ראש המאירים בשמן הנ"ל אשר שמן המריח הוא כלול מבחינת אור פנימי ואור מקיף ובשמן הנ"ל הי' קנמן בשם אשר מחציתו חמשים ומאתים יש לומר כנגד זה לקח חמשים ומאתים איש קריאי מועד כו'. אך באמת כל זה אינו טענה כי עם היות אמת שעיקר הריח הוא מהגבורות שהם הדברים החריפים כשמתבררים ועולים בבחי' או"ח עכ"ז העלאה זו א"א להיות כ"א ע"י אמצעות החסדים שהם הממשיכים האור מלמעלה למטה להיות עי"ז בירוד המ"ן וכנדע שגם להיות כח ההעלאה צ"ל המשכה בתחלה. וכמ"ש באר חפרה שרים כו' ועמ"ש מזה ע"פ כריח שדה אשר ברכו ה' בת"א פ' תולדות בד"ה ראה ריח בני. ועוד לקח לו לטענה היותו בן לוי דהנה כתיב הפעם ילוח אישי ע"ד ביום ההוא תקראי אישי. ועמ"ש בד"ה יתודה אתה שזהו ענין ימינא תשמאלא וביניהו כלה. נמצא י"ל ג' בחי' שהזכיר כאן יצהר קהת לוי הם ג' בחי' חג"ת כי שמן מקו הימין חז"ן קהת ה"ג קו השמאל בג"ה לוי קו האמצעי ועי"ז ילוח אישי כו' וא"כ בו וע"י יוכל להיות יחוד העליון א"נ פי' בן לוי שעיקר בחי' ילוח אישי זהו ע"י הגבורות כמ"ש במ"א ע"פ ויתן עוז למלכו וכמ"ש ישיש כגבור לרוץ אודח כמ"ש הרמ"ז פ' בהעלותך שהקמת הברית הוא ע"י ה"ג ע"ש דקמ"ח סע"ב וזהו ואת בריתי אקים את

יצחק זהו ענין משכיל לאיתן איתן בחי' תוקף כו' ע' בהרמ"ז פי' וארא דכ"ו אך ג"ז אינו טענה כי שרש גבורות אלו נמשכים מגבורות דע"י אשר נק' לית שמאלא בהאי עתיקא שכלולים ומיוחדים בחסד וא"כ גם עיקר המשכתם למטה הוא דוקא ע"י קו הימין שלכן התלבשר גבורות דעתיק הוא כמו"ס מקור החכמה קו הימין כו' וגבורה הנ"ל הוא בחי' גבורה שבחסד וכמו שהתו' היא מבחי' גבו' הנ"ל שממנה נמשכים כל דקדוקי סופ' כו' והרי נק' תורת חסד על לשונה וכתוב מימינו אש כו' משא"כ הגבורות בעצמם וכמ"ש בוח"ג ר"פ חוקת וזהו עד"מ כמו שעושים מרקחת מדברים חריפים שזהו ע"י הדבש המתוק שממתיק אותם אזי גם הם משובחים מאד משא"כ הדברים החריפים בלי שימתקו אותם כו'.

קיצור. ענין בן יצהר שמן מחזין דאבא וענין דגנך תירושך ויצהרך ואהרן נמשח מבחי' הארת ח"ס שבמולות ונצרך וקרח טען שהיא בן שמן עצמו וענין בן קהת ע"ד ולו יקחת עמים וענין בן לוי הפעם ילה.

ה) הנה כתוב ואספת דגנך ותירושך ויצהרך פי' כמ"ש בד"ה צאינה וראינה בענין מ"ש ויין ישמח לבב אנוש להצהיל פנים משמן ולחם לבב אנוש יסעד שהם ג"כ ג' בחי' הנ"ל לחם הוא בחי' דגן והוא ענין תורה הנגלית לנו כי חטה כ"ב אהרן דאורייתא והוא בחי' נו"ה דאבא שע"ז נמשך מוזן וחיות לבחי' לבב אנוש לשון חלישות כמו עקוב הלב מכל האנוש הוא כי התורה נק' עוז ה' עוז לעמו יתן כו' שממשיך בחי' כח ואפשר כח זה היינו כי חכמה נק' כח מ"ה ועמ"ש בד"ה ראשי המטות מענין לכו לחמו בלחמי אחי"כ ותירושך בחי' ויין ישמח כו' בחי' בינה אם הבנים שמחה והיינו ע"י ותן בלבנו בינה להבין מבין דבר מתוך דבר ועמ"ש סד"ה שה"ש פי' כי טובים דודיך מיין בענין יין המשמח אלקים מבאן שאין אומרים שירה אלא על היין והענין כי היין בענבים מבלע בליעי ויוצא מן ההעלם לגילוי ולכן נכנס יין יצא סוד כו' ויין ישמח כו' להוציא מן ההעלם לגילוי זהו המשמח אלקים כי אלקים הוא מבחי' ההסתר וההעלם כמ"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים שבחי' ש' אלקים הוא מגן ונרתק להעלים ולהסתיר להיות נראה ליש ודבר וכשיוצא מן ההעלם לגילוי אזי תהי' השמחה גדולה לאלקים דוקא זהו נכנס יין יצא סוד סוד הוי' ליראיו כו' והיינו כי יש (בביאור ע"פ כי הצא) ב' בחי' אלקים הא' אלקים סתם בחי' מגן ונרתק הנ"ל הב' אלקים חיים בינה שהיא מקור כל החיים דהשתל' דאבי"ע שעז"נ כי עמד מקר"ח וכמ"ש ג"כ בענין נדרים כל הנדר כאילו נודר בחי' המלך פי' המלך הוא ז"א ובינה נק' חיי המלך וע"ד איהו חיוהי חד שלמעלה מבחי' איהו וגרמיהו והיסוד נק' חיי לפי שמקבל חיים אלו מהבינה כו' ועמ"ש ע"פ פותח את ידיך ומשביע לכל חיי רצון דבחי' חיי זהו השפעה פנימיות הנמשכת מהיסוד ועמ"ש ע"פ אהללה הוי' בחיי אומרה לאלקי בעדי כו' חיי הם האורות הפנימיות כו' ועד"ז יין ישמח שמביא פנימיות החיות מההעלם אל הגילוי זהו המשמח אלקים בחי' מגן ונרתק הנ"ל שהוא הצמצום והגילוי רק חיצוניות החיות היין ממשיך פנימיות החיות מבחי' אלקים חיים כו' זהו נכנס יין מחזי' דאימא הנמשכים בז"א יצא סוד בחי'

יסוד להיות ומשביע לכל חי רצון כו' וכן באדם ע"י התבוננות בא"ס ב"ה איך שהוא אלקים חיים אזי יתפעל באה"ר כו' כרשפי אש לאהבה את ה' אלקיך כי הוא חייך כו' ובד"ה חכלילי עיניים מיין נתבאר שענין יין יינה של תורה היינו פנימיות התורה ועי"ז יצא סוד גילוי האה"ר שלמעלה מאהבת עולם כו' והיינו ע"י ותן בלבינו בינה מבין דבר מתוך דבר פי' תוך דבר היינו ממכ"ע בחי' שכינתא תתאה הנק' אלקים סתם והוא מבין דבר מתו"ד בחי' סוכ"ע שכינתא עילאה אלקים חיים הנק' דבר. הנה זה הי' עבודת הלויים בשיר ואין אומרים שירה אלא על היין לשמח אלקים להמשיך גילוי סוד הוי' ואלקים חיים כו' ועמ"ש בד"ה ושאתם מים בעשון מענין בחי' זו דלויים וזהו ג"כ ויין ישמח לבב אנוש. כי הנה האספת דגבך בחי' לחם הנותן כח ועוז בנפש שיהי' בבחי' אתכפיא וזהו הנק' עבודה אך עבודה זו צ"ל בשמחה כמ"ש תחת אשר לא עבדת כו' בשמחה היינו יינה ש"ת בחי' הפנימי ועז"ב המעט מכם אשר הבדיל אלקי ישראל אתכם מצדת ישראל להקריב אתכם אליו כו' כי הנה איתא ברבות תולדות פס"ו ע"פ ורוב דגן אלו הבחורים הרי שישיראל נק' בשם דגן וכמ"ש ג"כ קדש ישראל לה' ראשית תבואתה והיינו ע"י שקבלו התורה בחי' לכו לחמו בלחמי וע' מענין שעורה וחסה שבנפש בד"ה וספרתם לכם וזהו מ"ש וזרעתיא לי בארץ כמו שזרע' הדגן בארץ כו' כמו"כ התלבשות הנשמה בגוף שיהי' צמיחה רבה כו'. עמ"ש ע"פ בשלח פרעה אך הלויים שהם בבחי' שיר על היין שהוא ענין יינה של תורה הם בבחי' ותירושך וזהו אשר הבדיל כו' להקריב אתכם כו' כי היין ממשיך פנימיות החיות מבחי' אלקים חיים, והו' ועבד הלוי הוא היינו להמשיך מבחי' בינה עלמא דאתכטיא אבל כללות ישראל מושרשים בו"א ששם שרש ס"ר נש"י נגד ר"ק דו"א התיבינה נק' חיי המלך כו' וענין אשר הבדיל כו' י"ל כי בינה נעשית כתר לז"א אשר פרסא מפסקת בין כתר למחין דו"א ע"ד יהי רקיע כו' ויהי מבדיל כו' ועין בסידור ע"פ הנותן שלג כצמר בענין מבטן מי יצא הקרח כו' אך העיקר להצהיל פנים משמן חכמת אדם תאיר פניו מלמעלה למטה ומצות כשמן הטוב על הראש כו'. ועז"ב כי טובים דודיך מיין כו' שמן תורק שמך כו' כמ"ש בד"ה והגדת לבנך מענין מחי' דאבא שלמעלה ממוחי' דאימא וזהו ענין כהנים המושחים והוא ג"כ מרובה בגדים לבושים וע' ביאור כדכד טהרה וקדושה וזהו ועל ראשי החיות רקיע כעין הקרח ביטול כו' ובחי' זו גבהה מהלויים הנשאים כו' כענין גבהות יוסף על יב"ש כו' שהן רצוא בידור ב"ן והוא מ"ה וקמי' לא יחשיך כו' כן ענין משה ואהרן כו' שני בני היצוהר כו' ברבות בא רפט"ו וכמ"ש במ"א בענין ושנים זתים עליה א' מימין הגולה כו' שהם ממשיכים מב' מזלות ונוצר ונקח. וי"ל ב' מיני ביטול ביטול אמיתי וביטול היש א"נ בבחי' שמן יש ג"כ ב' מיני שמן רו"ש בד"ה בהעלותך חייך שלך גדול ע"ד חסדים המכוסים הר' החר וכמ"ש בד"ה בהעלותך ההפרש בין אה"ע דאברהם לאה"ר דאהרן א"נ ב' שמנים דשמן למאור ושמן המשחה שהם ב' בחי' כתר א ומ"ס תורה ומצות וע"ז טען קרח ומדוע תתנשאו כו' שבחי' השוב שלכם למעלה בבחי' רצוא כמעלת אצילות על בריאה כו'. הלא כל העדה נשמות דאצי' דור דעה אך באמה גם באצי' יש אבי"ע כו' השמן הטוב

אצ"י שבאצ"י ע' רמ"ז פקודי ר"כ גבי טוב להודות כו' ע' מענין סענים בביאר ג' כי תצא כו' על אויבך. הנעדים על במאמר פ' אחרי ע"ט הנה כתיב ה' בודד יתנו היינו ע"י הביטול לשם הוי' הוי' שם הוי' מעלה אותם ע"ד ישאתו על אברתו כו' הוי' הוי' לי לאלקים וכמ"כ כהנים ע"י שלום היו טפלים להם היו מעלים אותם לשרש הגבורות שלמעלה מהחסדים כו'. ואפ"ל הלויים לגבי כהנים ע"ד החיות נשאות כו' בחי' אדם שעהכ"ט כו'. לפמ"ש בד"ה חכלילי יין יצא סוד אה"ר א"כ שמן יר"ע ואה' בתענוגים א"ג אהרן נראה אהבה מבחי' רא"י.

שייך לפסוק ויקח קרח • ות"א ואחפליג קרח ובס' גזעם אלימלך כתב ענין יהו רקיע ויהי מבדיל זהו ואתפליג והוא מהמבואר בזהר פ' בראשית דף י"ז ע"א ע"פ ויאמר אלקים יהי רקיע רזא לאפרשא בין מיין עילאין לתתאין ברזא דשמאלא ובסה"מ דף מ"ז ע"ב סי' צ"ה פ"י המים הם הגבורות שביסוד אימא ומים העליונים הם אשר נשאר ביסוד אימא ומה נמשך לז"א המ"ד ואותם שהלכו לגוק' דז"א נק' מים תחתונים הרקיע המבדיל בין אלו לאלו הוא יסוד אימא ששם יש פרסא המפסקת וזהו הרקיע המבדיל בין מים למים עכ"ל. וע' בתוספתא שבוהר בשלח דף ג' ע"א גבי פלוגתא מיא אגדילו אשתקעו והנה הפרסא המבדיל זהו ענין הרקיע כעין הקרח שעל ראשי החיות וה"ע כבטן מי יצא הקרח כמ"ש בזהר בראשית דף כ"ט ע"ב, וד"ל ע"א וזהו ויקח קרח שלקח לעצמו בחי' יהי רקיע ויהי מבדיל שוהו ענין הקרח הנמשך מבטן מי כנ"ל ענין ההבדלה י"ל נסירה והמכוון כדי שיוחוו פכ"פ היינו ע"י יום ג' יקון המים כו', ואז עולים בחי' מ"ן הארץ מים חיים גם ע"ד אין טיפה יורדת כו' ונמשך מ"ד כאשר ירד הגשם כו' ונתתי גשמיכם כו', וזה א"ת מים מים שהם ב' בחי' מחולקים אלא הם נעשים א' וזהו אות א' ב' יודין וקו האמצעי המחברם כו' ע' זהר בראשית דף כ"ז ע"ב אבל קרח רצה שישאר ההבדלה זהו מחלוקת ההבדל שאינה לש"ש שלא יתיחדו זו"ג ולכן הם רק אנשי שם שישאר היש דבר נפרד אבל שמאי תלל מחלוקת לש"ש יהוד זו"ג רק ביחוד זה יש מלמעלמ"ט ומלמטלמ"ע וכענין פסח ותשרי או שילוב הוי' באד' ושילוב אדני בהוי'.

שייך לפסוק ויקח קרח : כנוך • במדבר"תרס"ו בא קטע זה בהמשך אחד עם המאמר שלפניו.

לענין ויקח קרח. כתיב ואיש כי יקח אחותו חסד הוא. ישראל ליום כהנים
 גרין בי"ע, ע' זהר ח"ב ט"ב מיכאל בבריאה סג"ל עד"ה מה טובו
 לכן הבדיל ליום אח"כ הבדיל בענין הבדלה בין קדש לקדוה"ק, ליום משכן
 בנין מל', כהנים היחוד כבלע את הקדש כנ"ל. חסד הוא גורם היחוד דהיינו
 כהן, גם אחותי בת אבי היא היא דוקא וא וזהו לי לאשה זח"ג ב' וקרח
 קסבר כמו יחכ"פ ע"י אי' קו השמאל שכ"ע בינה כמעלת הזהב כו', וזהו
 ויקח קרח שרצה שיהי בחי' ואיש כי יקח אחותו ע"י קו השמאל, אך הנמזים
 מזהב זהר ר"פ קרח. גם י"ל איש מבית לוי לוייתן יחוד אר"א דעת, ועמ"ש
 ע"פ אתה כהן לעולם שהכהן ממשיך מא"א שהוא חסד, שלמה נענש על אין
 כסף נחשב.

בס"ד פ' קרח

להבין • משארז"ל במשנה פ"ה דאבית משנה י"ז כל מחלוקת שהיא לש"ש
 סופה להתקיים ושאינה לש"ש אין סופה להתקיים איהו מחלוקת שהיא
 לש"ש זו מחלוקת הלל ושמאי ושאינה לש"ש זו מחלוקת קרח וכל עדתו. וצ"ל
 האיך יתכן לומר בענין מחלוקת שיהי' סופה להתקיים כמו בענין מחלוקת
 הלל ושמאי שנפסק ההלכה כהלל וממילא דברי שמאי אין סופן להתקיים,
 תמצא כי אין הפרש כלל בין מחלוקת שהיא לש"ש למחלוקת שאינה לש"ש
 שגם במחלוקת שאינה לש"ש נשאר הענין כא' מהם ובמחלוקת שלש"ש ג"כ
 דברי שמאי עד"מ שהם אינם כהלכה כו' ממילא נשאר גם במחלוקת שלש"ש
 כא' מהם ונמצא כי שניהם שוים כו' דהתינוח אם במחלוקת שלש"ש הי' שני
 זודיעות מתקיימים ובשלא לש"ש הי' שניהם אינם מתקיימים או לכה"פ אחת
 מהם אבל מאחר שגם בלש"ש ג"כ אינו מתקיים רק א' מהם הרי הם שוים
 כי גם בשלא לש"ש ג"כ יכול להתקיים כא' מהם כו'. וגם צ"ל מה שבמחלוקת
 שהיא לש"ש נאמר שניהם הלל ושמאי ובמחלוקת שאינה לש"ש נאמר קרח
 וכל עדתו ולא נאמר על מי חלקו. הנה בהפטרות קרח בשמאל סי' י"א כתיב
 כי לא יטוש ד' עמו בעבור שמו הגדול כי האיל כו', ובתלים סי' צ"ד נאמר
 כי לא יטוש כו' ונחלתו לא יעזוב וארז"ל במדרש כשישראל זכאין אזי
 ונחלתו לא יעזוב, וכשאין ישראל זכאין אזי הוא בעבור שמו הגדול כו'. ולהבין
 זה. וגם צ"ל מה שבשמאל לא נאמר ונחלתו כלל. ויובן בהקדים ענין מחלוקת
 קרח שארז"ל לקח טלית שכולו תכלת ואמר חייבת בציצית או פטורה א"ל
 חייבת א"ל מה חוט א' פוטר כו' זו שכולה תכלת לא כ"ש, ועוד שאל אצלו
 בית שמלא ספרים חייב במוחה או פטורה א"ל חייבת א"ל כל התורה כולה

רעיה פרשיות אינה פוטרת מוזה שהיא שתי פרשיות פוטרת דברים אילו אתה בודאם מלבך כו'. וצ"ל ענין ב' שאלות אלו ושייכותם זל"ו ולמחלוקת שלו על אהרן כו'. וצ"ל תחלה ענין הטלית. הנה הטלית הוא לבוש ולמעלה ז"ע מ"ש יביאו לבוש מל' שבחי' המל' נק' לבוש והיינו כי כדי שיתהוזה מאתו ית' בחי' שמים וארץ גשמי' זהו ע"י הלבוש מל' דוקא והיינו כמו ענין הלבוש שהוא מכסה על הלבוש בו לבלתי יתגלה כו'. עד"ו יובן למעלה שהלבוש מל' הוא בחי' לבוש המעלים ומסתיר לבלתי יתגלה אורו ית' ואזי יוכל להיות התהוות העולמות נבראים ובע"ג ולכן לע"ל דכתיב ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר כו' נאמר השמים החדשים והארץ החדשה כו' היינו כנ"ל ששמים וארץ אלו הגשמי' לא יוכלו לעמוד כשהי' גילוי אלקותו ית' כי אי"א להיות התהוות וקיומם כ"א ע"י לבוש המעלים כו'. משא"כ כשהי' ונגלה כו' והו' שורש ענין הטלית וד' כנפות הטלית הם ד' חיות הנושאות את הכסא כי הכסא הוא ג"כ כס א' היינו בחי' הלבוש הנ"ל שמכסה על בחי' אלף וד' חיות הנושאות הכסא הם ד' כנפות הטלית והנה בהחיות נאמר וכפיהם פרודות שז"ע מ"ש ומשם יפרד והי' לד' ראשים הם ד' מחנות שכינה מחנה מיכאל באהבה כו' שהם חלוקים זמ"ז ומהם נשתלשל אח"כ ריבוי הנפרדים והתחלוקת זמ"ז. וענין הציצית שעל ד' כנפות הטלית היינו כי ציצית הם ל"ב בחי' ל"ב נתיבות חכמה. וע"י הציצית ממשיכים בחי' חכמה עילאה ג"כ במקום הפירוד כו' שהי' ביטול היש לאין כו' שלא יהיו פרודות לגמרי כו'. וזהו ע"י הל"ב חוטין ל"ב נ"ח. וכענין בחי' ברוך כבוד ה' ממקומו עיין בלק"ת בד"ה האוינו דרוש הג' שפי' שיתברך ויומשך כבוד ה' בחי' ל"ב נ"ח ממקומו משרשו ומקורו היינו בחי' ח"ע בהלבוש המלביש ומעלים היינו בחי' לבוש מ' כו' ולהיות כי ההמשכה זו שיומשך מפנימי' החכמה הוא למעלה מהשתלשלות כי זה שמאיר מחכ' למדות וממדות לדבור שזהו בחי' השתלשלות זהו רק מבחי' חיצונית אבל ע"י הציצית נמשך מבחי' החכמה ישר בהטלית והד' כנפות שלא ע"י אמצעות ז"א והיינו שזהו מפנימי' החכ' כנ"ל שזהו למעלה מהשתל' כו' לכן הם ע"י חוטין דוקא להורות על ההמשכה שהיא למעלה מהשתלשלות כו' ע' בלק"ת בד"ה מצה זו ובד"ה אלה פקודי ובביאור ולא תשבית שחכמה היא למעלה מהשגה והבנה ובס"ב פ"ג ופי"ח. וגם כי פנימיות אבא הוא פנימיות עתיק ולא ידעתי הטעם כן הוא בע"ח. וי"ל ולא ידעתי הטעם שזהו למעלה משכל המושג. ח"ע שארז"ל אין ציצית אלא יוצא והיינו כענין ומעיין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים והיינו כי כאשר מעיין מבית ה' יוצא אזי והשקה אפי' נחל השטים בחי' הפירוד כו' וע' בלק"ת בשה"ש בד"ה ששים המה מלכות דרוש הראשון פ"ג יעו"ש. והנה טענת קרח בטלית שכולה תכלת הוא כנ"ל שע"י החוטים ממשיכים ל"ב נ"ח עילאה בהטלית והכנפות הנה בטלית שכולה תכלת אי"צ כלל לחוטי הציצית להיות כי תכלת הוא כמו נהורא תכלא שמכלה היש דבי"ע כמו עד"מ בנר שאנו רואים שהנהורא תכלא אוכל הפתילה. ולמה צריכים עוד לחוטין היינו בחי' המשכות ל"ב נ"ח להיות ביטול היש הלא די במל' עצמה שהיא בחי' תכלת לכלת היש כו' היינו שהי' יש וביטול היש ודוגמא לזה מצינו שארז"ל במשנה פ"ה דאבות בעשרה

מאמרות ברא הקב"ה את עולמו והלא במאמר א' יכול להבראות היינו מבחי' מדת המל' שכלולה מע"ס ג"כ, אלא כדי להפרע מן הרשעים שמאבדין כו' את העולם שנברא בע"מ היינו כל הע"ס, ולכן ת"י בראשית בחוכמתא וא"ת בקרמין היינו בחי' כתר שהאירו כל הע"ס במל', ולכן כתיב הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד, מאד אותיות אדם והיינו שמישח יהי' כמו אדה"ר לפני החטא וממילא מובן שאדה"ר לפני החטא הי' גבוה מאד שתכלית עליית משיח יהי' כמו אדה"ר לפני החטא והיינו מפני כי העולם נברא באופן היותר גבוה היינו בחי' כל הע"ס עילאין כו', ועד"ז הוא בענין חוטי הציצית בטלית שכולה תכלת כי הן אמת כי תכלת הוא ל' תכלה שמכלה היש דבי"ע, אבל מימ א"א שיהי' מבחי' עצמה בחי' ביטול היש כמשי"ת בהחשבה שהשיב לו משה אבל ע"י חוטי הציצית ממשיכים ל"ב נ"ח עילאה כו' שע"ז נעשה בחי' ביטול היש כו', והנה לפ"ז טענת קרח הי' בדקות, אמנם שיטה אחרת יש בזה היינו לפי התרגום שמתרגם ואתפליג קרח וכן פ"י הבחי' ובמק"מ ר"פ קרח בשם הרח"ו ז"ל שטונת קרח הי' ע"ד דור הפלגה שרצו להפריד בחי' המל' ורצו לקבל מבחי' המל' לבד כי מבחי' זו יכול להיות יש ודבר ואעפ"כ יקבל השפעות גשמי' כמ"ש מזה בדרוש דור הפלגה יעו"ש, וזה שאמרו ונעשה לנו שם, וכן בקרח נאמר אנשי שם וכפרו בשם הוי', ולכן כתי' וירד הוי' לראות את העיר כו' להיות כי הם כפרו במדה זו ובדור המבול שכפרו במדה אחרונה ההשחית דרכם ורצו ששפחה תירש גבירתה לכן הי' הנקמה ממדה אחרונה כמ"ש ויאמר אלקים קץ כל בשר כו', ונמצא מובן כי טונת קרח הי' להפריד בחי' המל' מע"ס עילאין, וזהו שלא רצה בהחוטין שהם ל"ב נ"ח כנ"ל כ"א בחי' תכלת לבד היא בחי' המל' כו', ועד"ז בפרעה נאמר אם בן הוא והמתן אותו ואם בת היא וזיה, פי' אם בן הוא שהוא בחי' ז"א שרובו חסדים המתן אותו כו' כי מבחי' זו לא יוכל לקבל ואם בת היא בחי' מל' וחי' כי בחי' המל' היא בחי' רגליה יורדות לתחתיו גם סטי"א כו' וזהו מה שהשיב משה לקרח כי לא די במה שכולה תכלת להיות כי במדת המל' כתיב ואתה מחיה את כולם שמחי' גם הקליפה כו' לכן מבחי' זו עצמה אי"א להיות בחי' הכליון בהיש כו' רק ע"י החוטין דוקא שהיא בחי' המשכת ע"ס עילאין כו' וכמו בהגר שיש בה גהורא חורא ג"כ או מתכלה הפתילה ע"י גהורא תיכלא חורא כו', וד"ע מ"ש גמלתהו טוב ולא רע כל ימי זדיה, פי' גמלתהו טוב כו' כל ימי חייה דוקא שעץ החיים שדר לה חיים כו', צדיק יסוד עולם להמשיך שפע הפנימי' כו', והנה כשהשיב משה לקרח כנ"ל שצ"ל חוטי הציצית דוקא בכדי להמשיך מ"ס עילאין או אמר קרח אי"ס עילאין עיקר לכן שאל שאלתו השני' שהוא בית מלא ספרים שהם ע"ס עילאין אי"צ למזוזה כי הם עיקר וא"צ למזוזה שהיא גימט' ש' אד', ובאמת ז"א כי ההמשכה שיהי' יש וביטול היש בבי"ע אי"א שיומשך כ"א ע"י המל' דוקא וד"ע המזוזה שהיא גימט' שם אד' היינו בחי' המל' כמו שהיא מקור לבי"ע כמ"ש המגיד להב"י, והנה הפתח הוא מל' דאצ"י שנק' פתח האהל, ולכאורה צ"ל הלא לפ"ז יהי' הפתח גבוה יותר מהמזוזה שהפתח הוא מל' דאצילות המזוזה גימט' שם אד', אך הענין הוא דמה שהמזוזה גימט' אד' היינו כח אד'

בחי' אנא אמלודך מל' דא"ס שורש המ' כמ"ש בכתר, ועד"נ אם עוונות תשמור י"ה אד' מי יעמוד פי' בזהר אם עוונות מגיעים לגבי אר"א היינו בחי' י"ה אז אד' מי יעמוד, ופי' רבינו ז"ל שם אד' שבמי היינו שם אד' שבהעלם שאינו מושג היינו בחי' כח אד' כנ"ל ומשם הוא מקור הסליחה כו', והו ג"כ ענין כן אד' ה' יצמית צדקה ותהלה עיין בלק"ת בד"ה כי סארץ תוציא צמחה, והו כענין ברוך כבוד ה' ממקומו פי' כבוד שהוא המ' יהי' בו ברכה והמשכה ממקורו ושרשו כנ"ל, עיין בלק"ת בד"ה האינו דרוש הג' פ"ג.

ויש להעיר לענין מזוהה ממה שארז"ל הנביאים הכתובים עתידים להבטל ומגיא והלכות אינם בטלים, והענין דהנה מה שהנביאים הכתובים עתידין להבטל אין הפי' שיבטלו לגמרי הלא הם דבר ה' ואיך יתכן לומר שיבטלו אך הענין הוא שיהי' כ"כ גילוי אא"ס ב"ה עד שגילוי הנביאים הכתובים יהיו בטלים כזו השמש שהגם שישנו גם בשמש מ"מ אינו עולה בשם כלל, וזהו שאמרו רז"ל חירגא דיומא לא שמי' שנאמר וכל דירי ארעא כלא חשיבי היינו שחירגא דיומא הוא זיו השמש לא שמי' שהיא בחי' לא לגמרי היינו בבחי' ביטול כו', ועד"נ יהי' גילוי הנביאים לע"ל שלא יעלו בשם וע"ד שרגא בטיהרא כו', וביאור הדברים הנה כל הנביאים נתנבאו בכה רק משה נתנבא בזה, פי' כה הוא אסשא"מ שעם היותו מראה תבנית הדבר הנראה כמו שהוא בלי שום שינוי מ"מ זהו רק דמות ולא מהותה ועד"נ הו"ע גילוי הנביאים שהי' רק דמות כבוד ה' כו' כמ"ש הוא מראה דמות כבוד ה' ואראה ואפיל על פני רק משה נתנבא בזה בחי' אסה"מ, ולע"ל נאמר ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה ב"פ ע' בד"ה יהי כבוד (תרכ"ב) שיהי' הגילוי לכל ישראל מבחי' זה ב"פ כו' יעו"ש, וא"כ יתבטל גילוי הנביאים והכתובים היינו כנ"ל שלא יעלו בשם כלל כו' שבחי' הגילוי דכה יהי' בטל כזו השמש בשמש לגבי זה כו' ומגלת אסתר לא בטל כי אסתר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא שהשכינה מסתתרת בגלות בכל ביום והוא עלמין סתימין דלא אתגליין הנה לע"ל נאמר ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה שבחי' הוא בחי' סתים יהי' בבחי' זה שהוא בחי' הסתר אסתיר פני ביום ההוא שאפי' ביום ההוא בבחי' הסתר והעלם ששרשה מבחי' סדכ"ס שאור זה אינו זיו אלא מאור בעצמו ע' בת"א בד"ה יביאו לבוש מ' ובהביאור שזהו בחי' עתיק דבריאה הנה הנביאים שרשן נ"ה דאצי' אי"כ מבואר דבחי' המל' כשנעשי' עתיק דבריאה יש בה בחי' גבה מנו"ה דאצי' שמשם שרש הנביאים כנ"ל והיינו ע"כ מפני שבה מאיר כתר דאצי' ולכן נק' סדכ"ס ועד"נ הוא בענין המזוזה כי מזוחות הכית הם גר"ה כמשי"ת המזוזה הוא גימט' אד' עתיק דבריאה שבה מאיר עת"י דאצי' מלך יחיד והיינו כי מזוזה ואסתר הם בחי' אחת כי אסתר ג"כ גימט' ש' אד' במילתאו (אפ"ל ש' אד' במילתאו ועם הכולל עולה תרע"ב ואסתר עם אותיות המלוי ג"כ תרע"ב) ששניהם הם בחי' ומדריגה א' כו'.

וענין בית מלא ספרים כו' ואעפי"כ חייב במזוזה י"ל ע"ד שארז"ל ת"ח שאין בו יראת שמים דומה לגזבר שמסרו לו מפתחות הפנימיות ומפתחות

החיצוניות לא מסרו לו בהי עייל. פי' מפתחות החיצוני' הוא בחי' יראה תראה שהיא לקוחה מחיצוניות היא בחי' זיו והארה בעלמא להיות התזות העולמות שבהם וע"י נמשך בחי' יראה זו כו', וכמ"ש כי אראה שמך מעשה אצבעותיך שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה כו' ברוך שאמר והי' העולם שמה שברוך כו' נלקח ממה שאמר והי' העולם שאין זה אלא זיו כו' וכענין אחרי ה' אלקיכם תלכו בחי' אחוריים (שהיא בחי' מל') אבל העיקר היא מפתחות הפנימיות בחי' מפתח לפתח בגילוי בחי' פנימיות דהיינו גילוי אור א"ס ב"ה ממש שאינו בגדר עלמין כלל וכמ"ש אתה הוא ה' לבדך לבדך ממש כמו קודם שנבה"ע כו' והיינו ע"י והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך בחי' התורה כו' שאנכי ממש מצוך ולא שם הארה בעלמא. אך צ"ל כסדר המדרגות תחלה מפתחות החיצוניות ואח"כ מפתחות הפנימיות כו'. ולכן ת"ח שאין בו יראת שמים דומה לגזבר כו' בהי עייל שא"א כ"א בהקדם מפתחות החיצוניות כו' דא תרעא כו' וכמארז"ל אם אין יראה אין חכמה כו'. וו"ש והי' אמונת עתך כו' שהם ששה סדרי משנה, ומסיים יראת הוי' היא אוצרו שאם יראת ה' אוצרו אין א"ל לא שהעיקר תלוי ביראה והיינו בחי' מפתחות החיצוני' שבלעדם א"א לבוא לגילוי בחי' עליונות כו'. וזוה יובן ג"כ ענין בית מלא ספרים שבית היא בחי' אורייתא היכלא עילאה דקב"ה (ובפרט תושבע"פ נק' בית ע' בלק"ת ע"פ חאת המצוה וסד"ה למן תירא) והיא מלא ספרים ע"ס דאצ"י שנק' ספרים ע"ד בשלשה ספריים וכן שלשה ספרים נפתחים כו' ועד"ז כל הע"ס נק' ספרים כו' ובית שמלא ספרים היינו כל הע"ס מ"מ חייב במוזה היא בחי' מל' כנ"ל כי צ"ל מפתחות החיצוניות ג"כ כי בהי עייל. והנה מוזה הוא בחי' זו זה והיינו מה שעם זו מקבלים מבחי' זה ובעבודה היינו יראה ואהבה, והנה כתיב למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחטם לך לבלתי הכריתך, דהיינו שע"י שעם זו יצרתי לי תהלתי יספרו, כי הפרדס בערך תהלה פי' תהלה בכתר וגם במל' ע"ד נעוץ תחלתן בסופן, ומפני כי התהלה היא במל' לכן אמר דוד שהי' בחי' מלכות ספרי תהילים כי ענין התהלה הוא שע"י התהלה ממשיכים מהעלם אל הגילוי וכמו שמצינו בזהר שתלמידי הרשב"י אמרו שבחו בפניו, ולכאורה צ"ל מהו הענין שאמרו שבחו בפניו, אך הענין הוא ע"י שהללוהו ע"י נמשך להם גילוי מאורו מהעלם אל הגילוי כו', ועד"ז למעלה שע"י ההילול והשבח ממשיכים מהעלם אל הגילוי כמ"ש במ"א, וזהו תהלה הוא מל' בהלו נרו שע"י ההילול נמשך בהילו ל' אור וז"ע התהלה שהיא במל' שע"י ההילול נמשך כו' ובכתר נאמר נורא תהלות שיראים להללו כו' (אמנם זהו בחי' התחתונה שבמאציל שיש בהכתר אבל בשרש ומקור הנאצלים שבכתר שם עיקר התהלה כי משם נמשך עיקר גילוי ההעלם כו' ושרש ההמשכה מהעלם אל הגילוי וזהו מע"ס הגנוזות בע"ס דאצ"י כו') וזהו עם זו כו' תהלתי יספרו שע"י שמספרים התהלה ע"י נמשך להיות ותהלתי אחטם לך בחי' חוטמא בחי' ריח מקיף כו' שז"ע שע"י התהלה מקיפים הכתר כנ"ל שבחי' זו א"א להיות כ"א בבחי' ריח ומקיף כו' אאריך אפי הוא בחי' א"א כו'. ועי"ל בענין בית מלא ספרים ע"ס ואעפ"כ חייב במוזה כי העלאת הבית וכל אשר בה זהו ע"י המוזה, וי"ל כי

שני פרשיות שבמוחה שמע והא"ש הם חוי"ג כנדע מענין אחיפז דוכתייהו. היינו ג"כ אהוי"ר, ונדע כי אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פדא לעילא. ובהיות בית מלא ספרי' שנמשכי' בה כל הע"ס ע"י לימוד התורה אעפ"כ חייב במוחה כי ע"י המוזה מתעלה התורה וכמו שבגשמי' המוזה מעלה הבית וכל אשר בה כן מעלה גם התורה וכו' המשכת ע"ס, כי בלא דור' לא פרחית כו'.

והנה להבין עוד בענין מפתחות החיצוניות והפנימיות ובענין מוחת הבית שנק' בפסוק ג"כ מזוחות כמ"ש וכתבתם על מזוחות ביתך. והענין הוא דהנה כתיב אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום וצ"ל לעולם יכנס אדם שיעור שני פתחים שלא אמרו רק שיעור שני פתחים אבל במדרש ארז"ל דלת לפנים מדלת שלא יתפלל בעזרה כ"א יכנס שני פתחים כו' כי הנה הפתח הראשון הנה נ"ה הם שתי המזוחות והמשקוף עלי' זהו ת"ת והו הפתח החיצון הנמשך להחיות העולמות כי נ"ה הם כליות יועצות איך להשפיע וכמו הרב כשמשפיע לתלמידו צריך לצמצם לפ"ע שכל תלמידו כו', הפתח הפנימי י"ל שהאבות הם פתח אברהם הוא בחי' המשקוף בחי' בינה ולכן ניתוסף לו ה' שהוא בינה ע' בת"א ר"פ לך לך, ושתי המזוחות חוי"ג הם יצחק ויעקב, והנה ב' פתחים אלו בעבודה י"ל ששתי המזוחות והמשקוף של דלת החיצון נ"ה זהו התחלת העבודה ע"ד אתכפיי' שזהו בחי' נצח כמ"ש בלק"ת בד"ה אלה מסעי דרש השני פ"ב, ח"ל אך כל היום שאחר התפלה שאין לו עוד התבוננות הנ"ל כו' וצ"ל בבחי' נצחון שהוא בחי' אהבה מוסתרת שבכל נפש מתולדתו ולזאת יש בהם אה"ר בטבעם ולכן נקראים עם קשה עורף כו' והראיה שמודה על האמת שכן הוא אף שאינו משיג בשכלו כמו שאנו אומרים מודים אנחנו לך כו', ועוד נת' שם תחלה ענין מדה"ר שע"י ההתבוננות מעורר ג"כ ר"ר על ניצוץ האלקי המחי' את נפשו איך שירד מטה מטה מאיגרא רמה כו', זהו שאנו מבקשים ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' וא"כ י"ל שז"ע שמשקוף של פתח החיצון שהוא ת"ת בחי' רחמים ונמצא בעבודה הפתח החיצון אתכפייא הוראה זהו שתי המזוחות והתעוררות רחמים זהו המשקוף כו', או י"ל המשקוף הוא בחי' הרצון כו' זהו בחי' ת"ת כי מת"ת דו"א נעשה כתר לנזק' כו'. וענין שתי המזוחות המשקוף של פתח הפנימי דהיינו חוי"ג ובינה י"ל ז"ע ג' אהבות בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך וצ"ל אשר שתי המזוחות הם יצחק ויעקב כי אור הגבורה הוא בכלי חסד לכן שפיר י"ל דמוחה הימנית זהו יצחק הגם שמוחה הימנית זהו חסד מ"מ כיון שהאור הוא גבורה לכן שייך לומר שזהו יצחק כי האור הוא עיקר האור הוא בחי' גבורה שהוא ענין העלאה מלמטלמ"ע בבחי' רצוא אלא שהעלאה זו הוא בבחי' אהבה כו' ד"ע בכל לבבך ע' מענין בכל לבבך בלק"ת בד"ה ונקדשתי בתוך בניי, ובכל נפשך י"ל זהו בחי' יעקב בחי' אור חסד בכלי הגבורה כי יעקב מחבר חוי"ג וע' מענין אור חסד בכלי הגבורה ואור הגבורה בכלי חסד בלק"ת פי' ואתחנן בד"ה ואהבת את שז"ע ב' פי' דק"ש שמע והא"ש אשר פי' שמע הוא בחסד היינו כלי חסד האור הוא גבורה שז"ע שם מ"ב והיינו ע"ד הנ"ל רק ששם פי' זה על

אהבת בכל מאדך, אבל כאן צ"ל זה על אהבת בכל לבבך כו' ובחי' בכל מאדך י"ל זהו המשקוף והיינו בינה שבחי' בינה אינה שייכת לעולמות כי חויג שייכים לעולם דוקא שאל"כ אינו שייך לומר חויג כו' משא"כ בינה כו' היא בחי' בכל מאדך כו' וכן משמע בזהר וארא דכ"ו ע"א וז"ל ובכל מאדך לאכללא לוק לעילא באתר דלית ב"י שיעורא עכ"ל י"ל חזיינו בינה וכמ"ש בזהר בשלח דס"ג ע"ב שבינה נקרא עומקא דבירא ובואתחנן דרס"ה מעמיקתא דכולא לארקא ברכאן לתתא כמ"ד ממעמקים קראתיך הוי', ובעבודה היא רעו"ד פנימי הלב כו'.

והנה בכ"ו יובן המדרש הנ"ל שבזמן שישראל זכאין אזי ונחלתו לא יעזוב ובזמן שאין ישראל זכאין אזי הוא בעבור שמו הגדול, דפי' שישראל זכאין י"ל כשוכנסים דלת לפנים מזלת ע"י עבודתם דאתעדל"ת אתעדל"ע בחי' שני הפתחים הנ"ל, וז"ע שנק' נחלתו כמו ענין הנחלה הוא מה שמתפרנס ממנה כמ"כ למעלה הי"ע ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים שענין הפרנסה שע"י עבודתם באתעדל"ת אתעדל"ע נמשך שני הפתחים הנ"ל כו', וכשאין ישראל זכאין אזי הוא בעבור שמו הגדול היינו בזמן שע"י עבודתם לא עשו הפתחים הנ"ל אזי הוא בעבור שמו הגדול כי באמת יש עוד פתח שלמעלה מבחי' אתעדל"ת כלל שהר"ב הם שתי המוחות והמשקוף זהו כתר בחי' סוכ"ע שמקיף את כולם כו' ובחי' פתח זה זהו בחי' אתעדל"ע שלא ע"י אתעדל"ת כלל, וע"ד כמו פתחו של אולם שלא הי' בו דלתות, ולמעלה ז"ע ההוראה שההמשכה מפתח זה הוא שלא ע"י אתעדל"ת שהדלת רומז על אתעדל"ת שצריך לפתוח הדלת כ"ו ופתח זה אין לה דלתות ופתחו של אולם הי' ארבעים אמה י"ל נגד ב' כתרים דנעשה ונשמע כו', והו' שאמרו במדרש שכשאין ישראל זכאין שלא נמצא בחי' הפתח באתעדל"ת אתעדל"ע אזי לא יטוש בעבור שמו הגדול היינו מבחי' הפתח הזה שאין לה דלתות היינו בחי' אתעדל"ת כו' ולכן לא נאמר כאן ונחלתו כו'.

ומעתה יובן ג"כ ענין שארז"ל במשנה כל מחלוקת שהיא לש"ש סופה להתקיים שצ"ל איך דברי השני שאינה להלכה מתקיים ג"כ, ובמדרש שמואל תי' דאף דהלכה כב"ה מ"מ ע"י שב"ש חולקים עליו גורמים להוסיף חכ' בב"ה בכדי להסתיר דברי שמאי ולכן גם היא סופה להתקיים וזהו דוחק, אמנם י"ל בא"א כי פי' שם שמים שם הוא בחי' מל' ושמים ת"ת ופי' לש"ש היינו יחוד ז"א ומל' וע"ד מ"ש בדי"ה ועשית בגדי קדש בענין שיהי' ש"ש מתאהב ע"י וע' בת"א בדי"ה אלה תולדות כו', והנה הלל הי' ע"ד אהרן כמארז"ל הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אהב שלום כו' וממשיך היחוד מלמעלמ"ט, והו' ג"כ ענין אהרן מל' באורך נראה אור וז"ע לש"ש שהוא ממשיך היחוד שם עם שמים, הי"ע שארז"ל במדרש ע"פ טוב שם משמן הטוב שמן הטוב אינו הולך אלא מחדר לחדר, אבל שם טוב הוא מסוף העולם ועד סופו וגם ארז"ל מצינו שהלך הקב"ה מהלך ת"ק שנה לעשות לו שם כמ"ש אשר הלכו אלקים לעשות לו שם פי' לעשות לו שם שיומשך מבחי' אחה קדוש בשמך קדוש כו', וז"ע ש"ש כו', והנה שמאי

הוא ג"כ מחבר שם עם שמאי רק שמאי הוא בחי' העלאה מלמטלמ"ע, ולכן שמאי מל' השם דרך שם אורחותיו מל' שומא והיינו כי במלמטלמ"ע צ"ל בדקדוק דוקא וע"ד מ"ש מי יעלה בהר ה' נקי כפים ובר לבב כו' שקחשיב הרבה דברים בכדי שיוכל לעלות בהר ה' היינו בחי' ג"ע, משא"כ במ"ח נאמר וירד ה' על הר סיני הגם שהיו בגופים כו' ולא הי' הזדככות כ"כ היינו מפני כי מלמעלמ"ט יכול להיות נמשך הגם שהמקבל אינו מוכן כ"כ כו' ולכן בה"א כלה נאה חסדה כו' אבל בעליית מלמטלמ"ע צ"ל נקי כפים ובר לבב כו' ולכן ב"ש לחומרא שמחמירים כ"כ מפני שבהעלאה מלמטלמ"ע צ"ל בדקדוק גדול ולכן אומרים כלה כמות שהיא ומ"מ היא ג"כ לש"ש כי גם הוא גורם היחוד כו', וענין סופה להתקיים בשניהם י"ל ע"ד מ"ש בלק"ח בד"ה ושמתי כדכד אמר הקב"ה להוי כדן וכדן היינו מלמטלמ"ע ומלמעלמ"ט, וא"כ דברי שניהם סופן להתקיים כו', וגם כי לעתיד יהי' ההלכה כב"ש כו', משא"כ מחלוקת קרח וכ"ע אינה לש"ש היינו שרצו להגביר בחי' הגבורות ולכן חלקו על אהרן הבהן איש החסד כו' ושאל שתי שאלות שהם נגד אהרן היינו טלית שכזלה תכלת היינו תגבורת הדין שזהו היפך החסד בחי' אהרן כו', הוב' בית שמלא ספרים כו' שהמוחה שלא רצה בה היא בחי' מל' כנ"ל שהוא ג"כ היפך אהרן שודמ"ט כו', ולפ"ד כתבי האריז"ל הוא היפך לגמרי מבחי' ש"ש כי ש"ש הוא היחוד והוא רצה כמו דור הפלגה להפריד בחי' המל' כו' א"כ א"א להיות היחוד שענינו שהחסדים יבסמו את הגבורות כו' ע"כ זהו שלא לש"ש (ולא נאמר אהרן במחלוקת זו כי כוונתו הי' לש"ש דוקא כו' שיהי' היחוד כו', וקרח וכל עדתו דוקא רצו לסתור כו'), משא"כ הלל ושמאי שניהם גורמי' היחוד כו' לכן נאמר שניהם כו'), ונמצא כי במחלוקת שלש"ש שניהם מתקיימי', ובמחלוקת שאינה לש"ש שניהם אינם מתקיימי' ומה שנתקיים כמשה ואהרן לפי שהי' כוונתם לש"ש, ולכן לא נאמר רק קרח וכל עדתו ולא נאמר אהרן שכוונתו הי' לש"ש כו'.

וישמע משה ויפול על פניו, סנהדרין דק"י ע"א מה שמע שחשדהו באשת איש פ"י בשל"ה פ' וארא דף שיט ע"ב ובפ' קרח דשני' ע"ב כי כל הנביאים נתנבאו באספקלריא שאינה מאירה ע"י המלאכים הנק' אישים, אבל משה נתנבא באספקלריא המאירה והם חשדהו שנבואתו ג"כ ע"י בחי' אישים הנ"ל חזו הפי' שחשדהו באשת איש כו' או י"ל אשת איש כי אין איש אלא הקב"ה ונק' זה, והמ' הנק' בה היא אשה ומקבל מבחי' איש כמ"ש לזאת יקרא אשה כו' חשדהו שנבואתו ג"כ רק מבחי' כה ע"ד שאר הנביאים.

רבות פ' קרח דרס"ט ג' הרבית עלינו משא יותר משעבוד מצרים לפיכך וישמע משה ויפול על פניו, וא"כ ענין ויפול על פניו זהו כענין הנז' בגמרא ספ"ד דב"מ דנ"ט ע"ב לא וזה שבק"י ל"י לר"א למיפל על אפיה, אבל רש"י פ"י נתרשלו ידיו כו' א"כ אינו מענין זה כ"א ע"ד אראה ואפול על פני דיחזקאל.

עמ"ש בפ' קרח בבוכ במדבר, ועמ"ש מענין קרח שאמר למרבע"ה טלית שכולה תכלת בית שכולו ספרים בבוכ תרטוב פ' ואתחנן ע"פ וכתבתם על מזותות.

ענין וישמע משה ויפול על פניו וענין ויפלו על פניהם ע' בחיי בענין נפ"א ג' כוונות בענין כוונה הא' על דרך ויסתר משה פניו עיני מ"ש על פסוק ויסתר משה פניו שארז"ל בזכות כי ירא מהביט כו' וע"ש בבחי' דזהו ג"כ ענין ושוב וע' בענין שהמלאכים מכסין היחד בגדפין בלק"ת פ' אחרי בד"ה לטהר תטהרו ומ"ש בענין כל המסתכל בקשת כו'. הסונה חב' להראות צער והכנעה זהו ע"ד כל השערים ננעלו חוץ משערי אונאה שארז"ל כן על נפ"א ספ"ד דב"מ דנ"ט ע"ב ופרש"י שם לפי שצער הלב הוא וקרוב להוריד דמעות וזהו ע"ד דאיתא שם דנ"ט ע"א ואעפ"י ששערי תפלה ננעלו שערי דמעה לא ננעלו וכ"כ התוס' שם והיינו לפי שהדמעה הוא בעינים לכן מעורר עי"ז פקח עיניך וראה כו' ועמ"ש מזה בד"ה בהעלותך דרוש הראשון בפ"י היתה לי דמעתי לחם כו' וע' בתר"ח בב"מ שם בד"ה כל השערים חוץ כו', שע"ז נענה מיד יש להעיר מענין ויגמול שקדים שהשפע בא במהירות כו' ויש שקדים מתוקים ויש כו' וי"ל ע"ד מ"ש התר"ח בד"ה כל מקום שנתן ר' אליעזר עיניו בו כו' עיניו דוקא כי העין בחי' ראי' ועד"ז שערי דמעה בכייה בעיניו כו' ועי"ז ממשיך בחי' עיני ה' אל צדיקים כו' ועמ"ש בת"א ר"פ בראשית סד"ה השמים כסאי בענין האל זה אביט כו' הראי' בחי' מקיף וי"ל לכן משם נמשך ונענה מיד כו'. הכוונה הג' להראות מסירת חושיו ובטל הרגשותיו זהו ע"ד עיבור שני ע' בביאור ע"פ שימני כחותם ושזהו ענין חותם שוקע שממשיך מלמעלה בחי' חותם בולט חשף ה' זרוע קדשו כו' בד"ה האיש משתאה פ"י שה"ע נפ"א משתאה שממה ע"ד העמוד שבין געה"ת כו' וע' בד"ה מראיהם ומעשיהם בת"א פ' יתרו משתאה שממה בחי' מדבר שהוא ע"ד נקודה ת"י כו' וע' בענין עשר אעשרנו לך בת"א ויצא זהו ג"כ ע"ד עיבור שני הנ"ל הע"ג בעבר הנהר ישבו אבותיכם כו' ועד"ז ענין תתחדש כנשר נעורדיכי תלים סי' ק"ג ה' ע"ש בפרש"י.

בד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו ובו תדבקון פי' שזהו ענין נפ"א והיינו שאו
 היחוד ע"ד ודבק באשתו והי' לבשר א' וא"כ לפ"ו יובן מש"ל שנפ"א
 ע"ד חותם שוקע שהרי זהו ענין יסוד דנוק' שיהי' כלי ריקן אז נמשך בו
 חותם בולט כו' ומזה יובן מש"ל בכוונה הא' ע"ד ויסתר משה פניו כי בשעת
 היחוד א"א לראות כו' ונק' סוד ה' ליראיו כו'.

בלק"ת בביאור ע"פ כי תצא בענין ואח"כ תבוא אליה ובעלתה פי' שזהו
 ענין מס"נ ה"ע נפ"א הוא ג"כ בחי' נעילה דיוכ"פ כו', ואפ"ל
 לכן בכל יום התענית מוסיפין תפילת נעילה שהתענית בכללו צער הכנעה
 דוגמת נפ"א ובו ועי"ז ממשכים דוגמת ההמשכה שע"י נפ"א בחי' היחוד
 כו', וע' פרס שער אבי"ע פ"ד בענין שלף איש נעלו דא אתתא ובמא"א את
 נ' סכ"ו נעל נק' היסוד דנוק' כו' ועמ"ש ע"פ מה יפו פעמיך בנעלים כו'
 ולכן זהו ענין תפלת נעילה שאו היחוד וגם נעילה שנועל בפניכם זהו ענין
 החותם שנת' קצת בת"א פ' בראשית בד"ה ענין הברכות ומכ"ז יובן ענין
 נפ"א שהרי יש בו מעין הכח של נעילה דיוכ"פ ולכן הוא ע"י מסירת חשיו
 וביטול הרגשותיו שזהו ג"כ תפילת נעילה כמ"ש סד"ה והי' ביום ההוא
 יתקע בשופר גדול בענין ובאו האובדים כו' השתחוו ועי"ז נמשך הארת
 שופר גדול א"כ י"ל ע"י נפ"א באמיתת נמשך ג"כ הארה זו כו' ומזה
 יובן ג"כ ענין הבכ"י ביוכ"פ ובפרט בנעילה שה"ז ג"כ כענין נפ"א שענינו
 קרוב להוריד דמעות ועי"ז אין ננעל השער הרי שהזכירו ג"כ לשון אין ננעל
 וזהו כמ"ש בתפילת נעילה פתח לנו שער בעת נעילת שער ובוה מתורץ איך קורין
 לתפלה זו העליונה מאד בשם נעילה הרי עיקר התפלה שלא להיות ננעל
 השער כנ"ל, שזהו חסרון שמשחרב בהמ"ק בנעלו שערי תפלה איז ר"ל פי'
 נעילה שגם בבחי' נעילת שערים יופתח השער ואעפ"כ נק' נעילה שיהי'
 ונפלינו כו' שיונעלו השער בפני המקטרגים והקליפות וזהו עצמו ענין החותם
 הנ"ל וגם י"ל ע"ד המד"ר בשה"ש ע"פ מה יפו פעמיך בנעלים כשאתם
 נועלים אני פותח ואי"כ ע"י הנעילה ע"ד גן נעול אחוזי כלה בחי' ולא תתורו
 כו' ולא להיות זונים ח"ו עי"ז אני פותח יפתח ה' לך כו' וזהו פתח לנו
 שער בעת נעילת שער ע"י שאט נועלים שערי ההיכל בבחי' היי כל שלא
 יכנס היצה"ר הנק' זר כו', וזהו בחי' גן נעול עי"ז מעיין חתום בחי'
 החותם והוא ג"כ פתיחת השער לנו אלא שיש בו חותם ע"ד פותח בכרוך
 וחותם בכרוך.

וידבר אל קרח כו' בוקר וידוע ה' וגו'. צ"ל מדוע איחר הזמן עד בוקר
 דוקא. הנה ארז"ל ברבות ר"פ ויקח קרח מה כתיב למעלה מן הענין
 ועשו להם ציצית כו'. קפץ קרח ואמר למשה טלית טלית שכולה תכלת מהו שתוא
 פטורה מן הציצית א"ל חייבת בציצית כו' וכהובא בפירשיי התחילו לשחק

עליו אפשר טלית של מין אחר חוט א' של תכלת פוטרתה זו שכולה תכלת
 לא תפטור א"ע. והענין דהנה ארוז"ל ע"פ אם מחוט ועד שרוך נעל כו' אתה
 אמרת אם מחוט כו' חייך שאני נתן לבניך מצות ציצית המד"א ונתנו על
 ציצית הכנף פתיל תכלת ומתרגמינן חוטא דתכלתא ברבות לך ס"פ מ"ג
 וכן איתא בגמ' פ"ו דחולין דפ"ט ע"א ובפ"ב דסוכה ד"ז ע"א. הנה כתיב
 ועשו להם ציצית ע"כ בגדיהם וארוז"ל מנחות מ"ב ב' עשאה מן הקוצין
 (היוצאין מן הבגד) כו' פסולה משום תעשה ולא מן העשוי גם ארוז"ל אין
 ציצית אלא יוצא שם דמ"א כע"ב והנה פי' כנפי בגדיהם וזינו כי מהמצות
 נעשים לבושים לנפש ולהבין מהו ענין הלבושים הנה ענין הטלית הוא
 כמארוז"ל פ"ק דרי"ה ד"ז ע"ב שנתעטף הקב"ה כש"צ כו' וכ' מהרש"א מצאתי
 נתעטף הקב"ה באותו טלית לבנה שנתעטף בברייתו של עולם שעליו נאמר
 עוטה אור כשלמה שמבטיק מסוף העולם ועד סופו כו' עכ"ל. והנה איתא
 ברבות נראשית פ"ג ובפ' ויקהל פ"כ מהיכן נבראת האורה אמ"ל נתעטף
 הקב"ה בשלמה והבטיק זיו הדרו מסוף העולם ועד סופו כו' ע"ש. והנה
 המאמר הזה תמוה מה שאלה הוא זה מהיכן נבראת האורה ומה קשה לו על
 האורה יותר מעל שארי דברים שנבראו יש מאין וכמו שתמה הרמב"ם על
 פרקי ר' אליעזר באמרו שמים מהיכן נבראו מאור לברשו דהרי עיקר ויסוד
 האמונה שהבריאה הוא יש מאין (בד"ה תרו לה' כי טוב כל"ח שבת תנוכה
 תקס"ד) והענין דהנה כתיב כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא וצ"ל מהו המשל
 לאש דוקא אך הענין כי הנה אנו רואים שבד"י הגשמיים ארמ"ע יסוד האש
 הוא הנעלה במדריגה מכולם וכמ"ס הרמב"ם פ"ד מה' יסודות שהאש קל
 מן הרוח וגם טבעו להסתלק למעלה היפך טבע המים העפר וגם הרוח
 פעמים נושב מלמעלה למטה משא"כ האש רק יסתלק למעלה כאלו מובדל
 בערך מיסודות שלמטה עפר ומים ואין לו קשר וחיבור עמם כלל מצד עצמו
 רק שהבורא ית' קשרו וחיברו עמהם הפך טבעו וגם מבואר הוא בספרי המחקר
 שאש היסודי הוא עצם חשוך ולא ספירי שאם הי' כאנו שלנו לא יחשיך
 לנו הלילה שהאש הי' מאיר את הלילה כו' אלא שאין יסוד האש כאש שלנו
 כו' כי הוא רחוני מאד ולא ממהות אש שלנו ע"כ אינו מאיר כלל ע"ד ישת
 חשך סתרו שלמעלה מבחי' אור והנה לכך גם האש שלנו הנמשך ממנו אינו
 מאיר אא"כ יש לו כלי אחיזה שיתאחו בו כמו הפתילה העצים אוי יאיר
 עי"ז ובכלות הבלי אוי יסתלק למקורו ולא יאיר כלל וישאר למטה חשך
 ולא אור והנמשל מזה למעלה (שם ובד"ה כי ביום הזה יכפר) דהנה כתיב
 הלא כה דברי כאש שבחי' דבר ה' שהוא מל' דאצילות המהות ב"ע מאין
 ליש נמשל לבחי' אש ועולמות ב"ע שנבראו מהדיבור הם ג' יסודות רוח
 מים עפר וכמ"ס בע"ח בסופו ושמ"א פ"ג ובחי' אצ"י שהוא אלקות מובדל
 מהם כמו שיסוד האש מובדל מיסודות הנ"ל וע"כ טבע הדיבור עליון להסתלק
 למעלה ליכלל במקורו ושרשו כמו שהאש טבעו להסתלק ליסודו ומקורו
 ושרשו אלא שבתחילת הבריאה המשיך הקב"ה דברו שבבחי' אש להתלבש
 בעולמות הפך טבע הדבור ועכשיו צריך ע"י אעתדל"ת לעשות כלים שיתאחו
 בו דבר ה' שבבחי' אש והכלים הן התומצ' כמ"ס בד"ה כי ביום הזה יכפר

הגיל והנה כמורכ למעלה יותר כי הנה כללות כל העולמות נחלקים ג"כ לג' בחי' בי"ע כי הנה והחכמה מאין תמצא הרי החכ' נק' ג"כ בריאה יש מאין וכמ"ש במ"א בפ"י קדושים ישתבח שמך בד"ה את שבתותי תשמרו לכן אא"ס ב"ה שלמעלה מעלה מהחכמה נאמר עליו ג"כ (בד"ה אתם נצבים) כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא פי' כטבע האש שמסתלק למעלה עד"מ ואינו יורד ומתפשט כו' ולכן נק' אל עליון כלומר שהוא רם ונשא וגבוה מאד כו' ע"ש חתו ענין (בד"ה שתורה אני ונאווה ובד"ה ראשי המטות) ישת חשך סתרו שלמעלה מבחי' אור וגילוי ואפי' מבחי' אור מקיף כו' חתו השאלה מהיכן גבראת האורה דמאחר שנמשל לבחי' אש היסוד שהוא בחי' שמסתלק ואין נמשך ממנו אור וגילוי למטה א"כ איך אפשר שיומשך ממנו אור וגילוי מאחר שהוא ית' אל עליון שהוא רם ונשא ואינו בגדר עלמין כלל האי"כ איך אפשר שיומשך בבחי' אור וגילוי כו' (ולכן א"ש דדוקא על האור הוקשה לו דאלו על שאר הנבראים הרי הם בריאה יש מאין אבל האור הוא בחי' אצילות מלשון ויאצל מן הרוח שהוא הפרשת האורה כו' שלמעלה מבחי' בריאה איך אפשר שיומשך גילוי מבחי' ישת חשך סתרו כו' ועוד כי כמשל האש שמסתלק ואינו מאיר אא"כ יש לו כלי במה שיתאחו וקדם שנבה"ע אין שיך אחיזה כו') ולכן השיבו שנתעטף בשלמה כו' פי' וענין תשובה זו היינו שבאמת א"א להיות גילוי האור כ"א ע"י לבוש וכלי כמו בשלמה שיש לו כלי אחיזה במה שיתאחו בו ועוד כי הלבוש הוא לבוש והעלם שע"י שיעובר דרך הלבוש הנ"ל הוא שיכול להיות העולמות מקבלים האור מה שלא היו יכולים לקבלו כלל בלי הלבוש כלל כו', וכענין שנאמר והבדילה הפרוכת לכם בין קדש ובין קדוה"ק כו'.

(קיצור. טלית שכולה תכלת חייבת בציצית אם מחוט עשאה מן הקוצין ציצית יוצא בגדיהם לבושים לנפש ציצית מציץ נתעטף כש"צ עוטה אור כשלמה מהיכן גבראת האורה אש אוכלה אש מסתלק למעלה לאש היסודי עצם חשוך רק כשיש לו בית אחיזה הלא כה דברי סאט אצי' לגבי בי"ע וכן למעלה יותר וא"כ מהיכן נמשך האורה והגילוי והשיבו שבאמת א"א שיומשך כ"א ע"י שלמה ולבוש).

(ב) והנה פי' וענין נתעטף בשלמה (בד"ה ועשו להם ציצית) היינו כמו עד"מ למטה באדם הגשמי בנשמה כשמחלבת בגוף יש לה לבוש דהיינו נפש רוח ונשמה שבחי' הנפש הוא לבוש להנשמה אבל בלתי לבושין א"א להיות הנשמה בעצמה כו' גם יש בחי' לבוש הנק' אך בצלם יתהלך איש כמ"ש בע"ח וגם כמו המח' הוא לבוש להשכל שדרך אותיות המח' יאיר אור השכל מן התעלם לגילוי והשגה ובלתי התלבשות השכל במח' לא הי' יכול לבא לידי גילוי אור והנה כמו שדרך המסך יחשיך האור קצת כמ"כ מה שהשכל מושג דרך אותיות המח' אי"ו עצמיות מהות השכל ממש כי הבינה שהיא מחשבה נק' בריאה בערך החכמה עצמה שהיא אצי' וכמ"ש במ"א בענין האר"ל שהשיג בשעה א' מה שלא יוכל לומר כ"א בשמונים שנה שזה מפני שהשיג בחי' דחכ' עצמה מה שלמעלה מלבוש דאותיות

המח' כו'. ועד"ז יובן הנמשל למעלה דמהיות שהוא ית' אין לו תחלה ולא תכלה ואין ערוך כלל אליו ית' ואפי' חכמה היא כעשיה גשמי' אצלו ית' לא היו יכולים לקבל האורה ממנו ית' כ"א ע"י שנמשך דרך בחי' לבוש וכמ"ש לבושי' כתלג חיור כו' ומהו הלבוש (בד"ה ואולם חי אני) הנה פי' ברוך כבוד ה' ממקומו כבוד הוא מל' דאצי' זיו יקרי' ופי' ממקומו היינו משרשו והא מה שעלה במחשבה מחשבת אנא אמלך כו' שהוא הנק' מל' דא"ס ומבחי' זו שרש התזות העולמות כנודע מענין כי לא מחשבותי מחשבותיכם כי מחשבת האדם לא תפעול מאומה משא"כ למעלה ע"י שעלה במחשבה נתהווה כן כמ"ש בפרדס יעד הצחצחות ומבואר בד"ה יונתי בהביאור והנה בחי' מלכות הוא רוממות והתנשאות שיהי' הנבראים בחי' יש כו' לכן מל' דא"ס הוא שורש ומקור בי"ע דכללות כו' שיהי' בחי' בריאה יש מאין כו' ולכן בחי' זו נק' שלמה שהיא בחי' לבוש המעלים קצת שיוכל להתהוות בחי' בריאה וכמ"ש ה' מלך גיאות לבש וזהו ענין השלמה וכן איתא במד"ר נשא פ"ט דר"ה ע"ב ע"פ על שוה על שלמה דשלמה הוא ענין מלוכה כמ"ד שמלה לך קצין תהי' לנו בישעי' סי' ג' וע"י אמצעות לבוש מל' הנ"ל שהוא מח' דאנא אמלך שמיד נתהווה כן כי לא מחשבותי מחשבותיכם. הנה עי"ז יוכל להאיר בחי' האורה שכיון שמאיר ע"י הלבוש לא יתבטלו הנבראים ממציותן כו' וא"כ אור זה הוא בחי' הקו מאא"ס שהאיר אחר הצמצום וע' בספר זהר הרקיץ על המאמר דט"ו בריש הורמנותא מבואר כזאת שבחי' הקו"ח זהו כענין חוט של חסד הנמשך בבחי' מלכות כו'. וכמ"כ בחי' זו ג"כ מאצי' לבי"ע שהשלמה הוא הפרסא שבין אצי' לבי"ע וע"י זה הפרסא נמשך אור מאצי' לבי"ע בכדי שיוכלו בי"ע לקבל כו' ועי"ז יש אצי' ממש גם בבי"ע כמ"ש בספר הגלגולים פ"כ הובא באה"ק ד"ה איהו וחיהו זהו ענין עוטה אור כשלמה שיהי' ב' הבחי' שלמה ולבוש ושדרך הלבוש יומשך האור כי אם הי' רק בחי' לבוש לבד הגם שהוא מבחי' מל' דאצילות הנה בריבוי ההשתל' במל' דבי"ע הי' חושך ולא היו יכולים לדבקה בו ית' ולהיות ביטול במציאות ולכן צ"ל עוטה אור מבחי' שלמעלה מבחי' מל' שהמלוכה הוא הסתלקות התנשאות כמ"ש באריכות בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב האור הוא גילוי ועמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ מגורת זהב שזהו כל עבודת האדם להמשיך תוס' אור וגילוי כו' ולמעלה מבחי' הקו כו' בכדי שיומשך הגילוי למטה להיות ונגלו כספר השמים כו' אך עכ"ז אור בעצמו בלתי לבוש שהוא אור א"ס שיהי' נתגלה אי אפשר כי לא היו יכולים לקבל אלא הוא עוטה אור דרך לבוש ושלמה כו' וזהו ג"כ ענין הלבושים שנעשו מתומ"צ להנשמה שהוא כענין בחי' שלמה הנ"ל שע"י נמשך האור כו' כמ"כ ע"י הלבושים שמהתומ"צ דוקא אזי תוכל הנשמה ליהנות מאור ונועם ה'. וכמ"ש מזה באגה"ק ע"פ א"ח עט"ב ובת"א פ' חזי ע"פ ואברהם זקן בא בימים ובד"ה ועשית בגדי קדש לאהרן.

(קיצור.) ענין לבושים שבנפש מחשבת אנא אמלך כבוד ממקומו שמלה לך אור בחי' קו וכן מאצי' בבי"ע פרסא האור האצי' בוקע הפרסא אור כשלמה).

ג) וזהו ועשו להם ציצית עכ"ל בגדיהם פי' בגדיהם היינו הלבושים הנעשים ממעשה המצות וזהו ענין וירח את ריח בגדיו כו' ריח היינו אר"מ והוא הלבושים שמהמצות שהם מקיפים כו' וזהו דארז"ל דבגדים היינו צמר ופשתים שהם חו"ג והם לבושים הנעשים ממ"ע וממל"ת שע"י מ"ע ממשיך בחי' צמר ושרש המשכה זו מבחי' ושער רישי' כע"נ שהוא בחי' ורב חסד כו', אך מל"ת אעפ"י שנק' שחורות כעורב הנה הם מגיעים למעלה ממ"ע והיינו למעלה מהמשכה שע"י בחי' שערות שהשערה היא עד"מ מותרת מוחין ה"ע קדוש בו"י כ"א מעצמות לבנונית דגלגלתא ולכן שמי עם י"ה שס"ה וכמ"ש מזה בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה וזהו ענין פשתים בחי' בד שהוא ענין יחידות ואחדות ע"ד ה' בדד ינחנו כו' ולכן כה"ג ביוכ"ס שנבנס לקה"ק הוא בבגדי בד דוקא וכמ"ש מזה בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר ועמ"ש ג"כ מענין ב' בחי' לבושי' שממעשה המצות בד"ה אסורי לגפן בענין לבושו וסותה שהם לבושי הגוף ולבושי הראש וכן מ"ע תלוין ב"ה ומל"ת ב"ה כו', ופי' ועשו להם ציצית עכ"ל בגדיהם הציצית לשון מציץ מן החרכים כמ"ש בספרי כאן בפ' ציצית היינו שע"י לבושים הנ"ל שזהו ענין הביטו אליו ונהרו כו' ומ"ד דגם משאר מינים שאינם מצמר ופשתים ודיבים בציצית ונק' ג"כ כנפי בגדיהם היינו כמ"ש ואלבישך משי וארו"ל בשה"ש רבה בפסוק גן נעול שעשאן ממש בעולם כו' ולא ימוש עמוד הענן כו' ע"ש דכ"ז ע"ד הרי גם משי נק' לבוש עליון ונק' ממש כו' כי הנה בהבראם בה' בראם שהוא הנק' אתא קלילא דלית ביה מששא כמ"ש במדרש תילים סי' ס"ב וכמ"ש מזה בלק"ת בד"ה והי' לכם לציצית דרוש השני והוא בחי' הבל שממנו מקור הדיבור כו' ולכן נק' הבריאה יש מאין אבל ע"י התומצ' ממשכים וישע ה' אל הבל וישע ש"ע גוררין שפונה כבי' עצמו ממש היינו גילוי בחי' יש האמיתי כו' וכמ"ש במ"א שזהו ענין אשר אנכי מצוך כו' וזהו כענין ועשית ציץ דגבי בגדי כה"ג כמ"ש ברע"מ ס"פ שלח והיינו כי ציץ לשון מציץ מן החרכים כמ"ש בת"א פ' תצוה ולכן בציץ כתיב על מצחו ומתרגם בין עינהי יהי' מוקף מאחזן לאוזן ופי' מהרש"א בח"א פ"ק דסוכה שהי' בין החושים האלו הרוחני ביותר שהם הראי' השמיעה וזהו ע"ד מ"ש ולא נתן ה' לכם כו' ועינים לראות ואזנים לשמוע כו' עכ"ד הרי שענין הציץ הוא המשכת בחי' עינים לראות ואזנים לשמוע הנמשך מלמעלה היינו השגת אלקות וכמ"ש מענין ראי' ושמיעה בת"א בד"ה יהודה אתה בענין ראובן ושמעון כו' ולכן ציץ לשון הסתכלות וכמו שנקראים החכמים עיני העדה והיינו שהציץ הוא מיסוד אבא ומבינה כו', ועמ"ש מענין ראי' בדרוש קי"ס שזהו ענין הארז"ל שהשיג בשעה א' כו' כנ"ל לעיל אות ב', ומ"ש בענין אור שנברא ביום ראשון הי' מביט בו מסוף העולם ועד סופו בד"ה ואהי' אצלו אמת וכמ"כ ציצית הוא לשון הסתכלות וראי' להיות בחי' ועינים לראות כו' אלא דפי' ברע"מ פ' שלח דקע"ה א' דציצית הוא לשון נוק' ציץ דכר ולכן ציצית לכל אדם וציץ לכה"ג וענין זה היינו כמ"ש בד"ה לבבתי בענין באחד מעיניך שהכתיב באחד הקרי באחת היינו כי בבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא יש ב' בחי' האי ההסתכלות ביחוד איך שהוא ית'

אחד ממש וכולא קמי' כלא חשיב ואי לזאת הוא תמיד בבחי' ביטול באור איס ב"ה ממש בבחי' אין כו' והב' מבחי' יחוט' בשכמליו איך שהוא ית' מלך העולם וכל חיות העולם שנראה ליש מודגש אינו אלא מבחי' מלך הי"ע בחי' ביטול היש לאין והיינו שהוא יש ואעפ"כ בטל כו' והו' ענין באחד ובאחת כי באחד הוא ענין יחוט' כי שם הביטול הוא בבחי' אחד ממש איהו וחיהו חד כו' באחת הוא בחי' יחוט' שיהי' בבחי' יש ושיהי' היש בטל כי אחת לשון נקבה בחי' נוק' המקבל באחד כו' (בד"ה כי תשמע בקול) והנה ב' בחי' הסתכלות הנ"ל יש להן שורש למעלה שיש למעלה ג"כ ב' השגות כמ"ש כי אל דיעות הוי' שכולל ב' דיעות שלפעמים נאמר עיני ה' אל צדיקים וכתוב עין ה' אל יראוי עיני ה' היינו ההסתכלות כמו שלמעלה היש ולמטה כלא חשיב והוא ההסתכלות מיחוט' ועד"ו הי"ע ציץ דכה"ג להיות עינים לראות כו' ובחי' עין ה' הוא ההשגחה מיחוט' כו' וזה ענין ציצית לשון נוק' שלא כל אדם יכול לבא לבחי' ההסתכלות דיחוט' אבל לבחי' הסתכלות דיחוט' יוכל כל א' לבא אך בציצית הי' ג"כ לבן ותכלת שהם ג"כ ב' בחי' הסתכלות הנ"ל והו' למען תזכרו שיהי' בבחי' זכרים ע"ד הארת הציץ שהוא לשון זכר כו'.

קיצור. בגדיהם ריח בגדיו צמר ופשתים חוט' מ"ע ול"ת לבושה סותה למ"ד שארי מינים חייב ולא ימיש ואלבישך משי עשאן ממש ועי"ו ציצית מציץ לאסתכלא ציץ דכורא וציצית נוקבא באחד מעיניך והקרי באחת יחוט' ויחוט' ושרשן מבחי' כי אל דיעות הוי'.

(ד) ונחזור למשל אות ב' (בד"ה בשעה שהקדימו) והנה מבואר במ"א בפ"י עושי דבריו לשמוע בקול דברו שצ"ל עושי דברו היינו להמשיך הרצון להיות מלך שמו נק' כי בתחלת הבריאה נמשך הרצון ע"ד בחסד חנם ועכשיו באתעדל"ת תליא וכמ"ש ג"כ בד"ה יביאו לבוש מלכות דפי' יביאו להמשיך בחי' זו ע"י אתעדל"ת כו' והיינו ע"י מעשה המצות וזה שאנו מברכים לפני - בא"י מלך העולם א"ק כו' שעל ידי עול מצות ממשיכים להיות מלך העולם כו' וזהו עושי דברו כי הלא דברי כאש בבחי' הסתלקות למקדו וגיבורי כח עושים וממשיכים בחי' דבר הוי' שהוא בחי' מל' כו' הי"ע יביאו לבוש מלכות שבחי' מל' נק' לבוש הי"ע השלמה כנ"ל אך ארו"ל למה קדמה פ' שמע כו' שיקבל עליו עומ"ש תחלה ואח"כ יקבל עליו עול מצות ועמ"ש מזה בד"ה מנורת זהב ובד"ה יונתי גבי קומי לך כו' יפתי וקבלת עומ"ש הוא ק"ש שמע ישראל כו' ואהבת והיינו שצריך להמשיך להיות עוטה אור כשלמה ולא בחי' שלמה ולבוש לבד וזהו ע"י ואהבת ב"פ אור כו'. והו' ענין ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם וכתוב על ארבע כנפות כסותך (בחי' ס"פ שלח), והנה הזכיר במצוה זו מלת כנפים והי' יכול לומר על ארבע צידי או רבעי בגדיהם כדי לרמוז לענין כנפי החיות הנשאות את הכסא כו' שהרי במצות ציצית יש שייכות לכסה"כ כמשארז"ל תכלת

דומה לים כו' עד לכסה"כ ולכן צ"ל בגד של ארבע כנפות דוקא נגד ד' חיות הנשאות את הכסא כו' הנה כנף פירושו לשון פריחה כמ"ש כל עוף כנף למינהו ות"א עופא דפרח וגם פירושו לשון קצה כמו מכנף הארץ ישעי' כ"ד ט"ז וכמו לאחוז בכנפות הארץ איוב ל"ח וגם פירושו לשון כיסוי כמו ולא יכנף עוד מוריד בישעי' סי' ל' כ' דפרש"י לא יתכסה ממך בכנף בגדיו וכמו"כ כל הפירושים הם בבחי' כנפי הזיות שהם פורחים ומעופפים בהם כמ"ש בריה' וספרתם לכם דפי' וכנפיהם עפיתם הסתלקותם למעלה ליכלל במקום באהוי"ר וכדכתיב אחרי ה' ילכו כארי' ישאג כו' (ובמא"א אות כ' סמ"ג כנפיהם נק' החסדים המכוסים שבשני הזרועות וע"י שהם מכוסים מתגברים לעלות לשרשם ומעלים הגוף עמהם עכ"ל. וכ"כ הרמ"ז פ' אחרי דניט ע"א וז"ל כתב הרב שהכנפים מתהווים מן אורות הסתומים למעלה מן החזה כו' עכ"ל. ופי' החסדים המכוסים היינו אה' שבפנימי' הלב כו' והנה ע"י הגדפי' שהם הכנפים יוכלו לעוף למעלה מעלה וכמ"ש יפרש כנפיו יקחהו ישאחו על אברתו כו') וגם כנפיים הם לבושים כי המדות הם עדין לבושים לרצון שבנפש כי פנימיותם הוא הרצון וכמו שנראה בהעוף שפורח ע"י גענוע הכנפיים דהנה עיקר הפריחה תלוי ברצונה דוקא ולא בכנפיים שאם רצונה לפרוח למזרח פורחת למזרח ואם רצונה למערב פורחת למערב ופעם פורחת למעלה ופעם לצד מטה ותנועת הכנפיים הכל בשוה בלי שינוי הן למזרח כו' הן למעלה כו' א"כ נראה שזה היא פורחת למזרח הוא משינוי רצונה שרצונה הוא לפרוח לשם ודינו שעיקר הפריחה הוא ע"י רצונה אך הוא ע"י שמתלבש בכנפיים שהם לבושים וכלים אל הרצון ולכן אם אין רצונה לפרוח כלל אף שתתנועע בכנפיה לא תזוז ממקומה כלל גמצא הכנפיים שהם המדות אהוי"ר הם לבושים לבחי' הרצון שבנפש וכן מדות לשון לבושים מלשון מדו בד שירוד ע"פ מדותיו וגם כנף לשון קצה כי ד' חיות המרכבה הנ"ל הם ד' קצוות של ד' רוחות שהם ראשית והתפשטות הזיות בני"ע כו' ובפרדס ערך כנפיים כ' וז"ל כנפיים פי' הרשב"י ע"ה במקומות רבים כי ארבע כנפיים הם שם אדני וארבע פנים הם שם הוי' והטונה כי כמו שהכנפיים הם לכסות הפנים כן שם אד' מכסה ומסתיר לשם הוי' כנודע (שהרי הוא היכל לו וכן נק' בתורה הוי' בכינוי אד' כלומר כל מבקש שם הוי' ימצאנו בשם אד' כ"כ בש"א ריש שער א' ושלכן בתחלת התפילה אומרים אד' שפתי תפתח שע"י שם זה נכנסות התפילות לפני הוי' ית' חהו ג"כ ענין גדול העונה אמן כו' כי אמן בחשבון הוי' אדני ועדו כענין ותתה יגדל נא כח אדני כמ"ש במ"א) ונקרא זה פן חה כנף בשעת הזיבור לרמוז על כניסת זה בתוך זה (והטו עניות אמן) עכ"ל. וב' בחי' הנ"ל היינו ג"כ כענין אורות וכלים והנה המלאכים יש להם ג"כ חומר וצורה היינו אור וכלי וב' בחי' אלו נמשך בהם ג"כ מאורות וכלים דאצ"י ע"י שנעשו נשמה לע"ס דבי"ע ומהם נתהוו המלאכים בבחי' אר"כ וכמ"ש במ"א בריה' להבין ההפרש בין ק"ש לשמ"ע כו' בסידור שער הק"ש ע"כ נאמר בהם וארבעה פנים לאחת ד' כנפיים לאחת להם ביחזקאל סי' א' י' והיינו מבחי' הוי' אדני כמ"ש ברע"מ פ' פנחס דרכ"ו ע"א. חהו ענין ד' ציצית שיש בכ"א ד'

חוטין וכשכופלין אותן געשות שמונה דהיינו בחי' ופניהם וכפיהם כו' וכמ"ש במא"א אות ד' סכ"ו ד' ציצית כנגד ד' נושאי הכסא ד' חיות כו' ע"ש. וביאר ענין זה מבואר בסידור ע"פ ועשו להם ציצית כי הנה ד' חיות ארי' שור כו' ארי' בחי' אהבה שור בחי' יראה נשר רחמים אדם קבלת עומ"ש בהתקשרות מחדו"מ שהיו ג' אותיות אדם א' מחשבה ד' דבור מ' מעשה כו' ולפי שגם בבחי' ארי' שהוא אהבה כלול בהעלם ג"כ שאר ג' בחי' ע"כ יש לכל חי' ד' כנפיים כו', והיו ענין שצ"ל התכללות המדות אהוי"ר כו' ויש בהם ג"כ ד' פנים היינו הפנימית של המדות שהם ד' מוחין חו"ב ודעת נחלק לב' מוחין חו"ג כו' והמוחין הם משם הוי"ו, א"נ ופניהם היינו מה שנמשך בהם מד' חיות שבמרכבתא עילאה דאצילות שזהו ענין האבות הן הן המרכבה כמ"ש בת"א פ' יתרו וכן באדם יש אהוי"ר שמעורר בנפשו ויש אהוי"ר שנמשך לו עי"ו מלמעלה כמבואר בכמה דוכתי ועי"ו בא הרמוז לכפול הארבעה חוטין לשמונה וכי"ו הי"ע קבלת עומ"ש בק"ש ועי"ו מעלת הלבוש מל' להיות נמשך ומתלבש בו אא"ס ב"ה ולהיות עוטה אור כשלמה תהו ואח"כ יקבל עליו עול מצות שהם בחי' לבוש מל' כנ"ל וכמו שהחיות נושאות את הכסא שהם המרוממים ומעלים בחי' המל' בחי' שם אד' להיות עולה למעלה מעלה בא"ס ב"ה כנדע מענין ארוממן אלקי המלך ומענין קחו מאתכם תרומה כו' היינו ע"ד מלך יחיד שבחי' מלך שהוא בחי' אחרונה יתעלה בבחי' יחיד כו', ח"ש רכב אלקים כו' אד' במ שבחי' שם אד' מתעלה בהם ועל ידם כמ"ש בת"א פ' יתרו סד"ה אשר הוצאתיך מאמ"צ דקיי"ט ע"ד כמ"כ בחי' זו באדם והו ענין קבלת עומ"ש ועי"ו ארוממן אלקי המלך להיות אא"ס ב"ה ממש מאיר ונמשך בבחי' מל' הי"ע עוטה אור כשלמה כנ"ל.

קיצור. וצ"ל עושי דברו יביאו לבוש מל' בא"י אלקינו מלך העולם היינו ע"י עול מצות וכדי להמשיך עצמותו שיתלבש בהלבוש צ"ל עול מ"ש תחלה היינו ע"י הטלית והציצית ד' כנפות כנפי החיות תכלת דומה לכסה"כ, כצ"ל לשון פריחה יפרוש כנפיו יקחו ישארו על אברתו ולשון לבוש מדות לבושים להרצון ולשון קצה להיות ומשם יפרד לארבעה ראשים וכן בחיות וכפיהם ד' כנפיים ד' אותיות אד' ד' פנים שם הוי"ו אורות וכלים ומבחי' זו נמשך בחיות ד' בחי' אהוי"ר ורחמים ומחדו"מ שכל אחד כלול מארבעתן ויש בחי' אלו הנמשכים מבחי' מרכבתא עילאה האבות הן הן המרכבה והיו כפילת ד' חוטי הציצית לשמונה וכי"ו הי"ע קבלת עומ"ש ואח"כ כשמקבל עליו עול מצות ממשך עוטה אור כשלמה.

ה) והנה במנחות דמ"א ת"ד כמה חוטין הוא גותן בש"א ד' ובה"א ג' כו' יש לפרש לפרש"י בשם המ"א שד' הציצית הם כנגד ד' חיות נושאות הכסא והנה הם כנגד ד' דגלים שבישראל וכמ"ש ברכות במדבר פ"ב דרי"א ע"ד כשם שברא הקב"ה ד' רחות וכנגדן ד' דגלים אף כך סיבב לכסאו ד' מלאכים מיכאל וגבריאל כו' מיכאל בימינו כנגד ראובן כו' וכ"ה ג"כ בזהר פ' במדבר דקיי"ח ע"ב ולכן כמו שבנין הדגלים כל דגל כולל ג' שבטים כך הוא ג"כ ד' חיות הנ"ל כלל כל א' שלשה הן י"ב בקר היום

עליהם כמ"ש בוח"א ויחי דרמ"א ע"א ודרמ"ז ע"א ובפי' ויקהל וקצ"ז ע"ב
אילן אינן תריסר משריץ עילאין דכלילן כולו כחדא בכללא דארבע דאקרון
חיות הקדש כו' ועיין שם במק"מ ובבה"ז שם ולכן ס"ל לבי"ה שנותן ג'
חוטין אשר ד' ציצית שהן ד' חיות הקדש יהי' בכ"א ג' חוטין ובכללותם
י"ב תריסר משריץ עילאין הנכללים בד' חיות הנ"ל ג' בכ"א כמו בענין
הדגלים הם ד' דגלים וכל דגל יש בו ג' שבטים כי השבטים הם ג"כ ענפים
כענין חוטי הציצית כו' הנה ענין הדגלים הוא להיות התכללות המדות שכל
ג' נעשו דגל א' וגם כל הד' דגלים פונים לסבב בחי' א' ועי' התכללות
זו יש בכחם להעלות המל' עי' שמעוררים שרשן שמבחי' בהמה רבה בחי'
עקדים כו' ועד"ז ממש ענין הד' ציצית שהם ד' חיות הקדש שנכללים מכל
י"ב משריץ י"ב חוטין כמו י"ב שבטים ועי"ז מרוממים ומעלים בחי' לבוש
מל' לשרשו לעצמות אור אין סוף כו' והיינו להיות יביאו לבוש מלכות
אשר לבש בו המלך ממש כו' ובמ"א פי' שעל ידי זה ממשיכים להיות עוטה
אור כשלמה לחבר בחי' סתים וגליא שזו ענין האור והשלמה וע' באג"ה
סי' י"ט בדי"ה עוטה אור כשלמה ומ"מ קי"ל שצ"ל ד' חוטין דכה"ג נחלקו
ר"מ ור' יהודה פ"ב דעירובין גבי פסי ביראות דר"מ ס"ל שביניהן כמלא
שתי רבקות של שלש בקר ור"י ס"ל של ארבע ארבע ומבואר בת"א
פ' תולדות בדי"ה מים רבים דשלש דשלש זהו מה שכל א' כולל מי"ג בחי'
ע"ד הדגל הכולל ג' שבטים, אך של ארבע ארבע היינו כאשר כל חי' כוללה
מכל הד' חיות כו' דהיינו גם מבחי' אדם כו' ותהו ענין שיר משולש ושיר
מרובע, וכמ"ש בת"א בדי"ה יבל הוא הי' אבי כו' וכן במשכן הי' ד' בחי'
יחד תכלת הארמון ותולעת שני ושש משור כו', וכמ"ש במ"א ע"פ ראו קרא
ה' בשם בצלאל כו' ושם נת' שהן אהו"ר ורחמים ובחי' אהבה המסותרת כו'
ולכן קי"ל גם כאן שהם ד' חוטין בכ"א מהציצית כו', ובבחי' ס"פ שלח פי'
הד' חוטים הם ד' פנים שיש לכל חיה ומה שהם כפולים לשמונה היינו
כי יש לכל חי' ד' פנים הד' כנפים ובעה"ק ח"ד פ"ט פי' כי ד' פנים הם
ד' אותיות הוי' זה קרוב למ"ש במ"א שבחי' ד' החוטין זהו מה שנמשך
מד' חיוון עילאין שבמרכבתא עילאה דאצי' לבחי' כל חי' מד' חיות שבמרכבה
דבריאה ולכן א"ש שהן ד' חוטין ולא ג' ועמ"ש בעה"ק שם ע"פ היא מתהלכת
בין החיות כו' ועוד שבהן נמשכים ג"כ ל"ב ג"ח שהם נמשכים ומתלבשים
בד' חיות והיינו שצ"ל ל"ב חוטין כו', חוה ועשו להם ציצית אין ציצית
אלא יוצא דהיינו ד' מחנות שכינה היוצאים ונמשכים מבחי' מל' שהוא לבוש
מלכות, וגם תעשה ולא מן העשוי כי הרי אינן מהלבוש עצמו שהלבוש הוא
מל' דאצי' והן בבריאה רק שצ"ל מקושרין בהלבוש על ידי עשוי' הוא
האזעדלית של חיות הקדש אשר מתנשאים ברעש גדול כו', חוה גדילים
תעשה לך ועי' נק' ג"כ חיות גדולות כו' כי שרשן מעולם התהו כו' וכן
בנש"י זהו ישראל מתקשראן באורייתא.

בוקר ויודע עמ"ש ע"פ ויקרא לאור יום. ועמ"ש ע"פ נשבע אתה כהן לעולם. ומ"ש ע"פ להגיד בבוקר חסדיך האמונתך בלילות מענין אמוי"צ שחרית כו' ומ"ש ע"פ מארז"ל פ"ק דעכומ"ז בלילא מאי קא עביד שט בח"י אלף עולמות ומ"ש במ"א בענין אלקיכם כהן הוא ואפ"ל היינו ענין קוב"ה מצלי דוהו פי' כהן הוא דהיינו חסד דו"א שעבודתו להמשיך מבחי' הוא דא עתיקא במדות דו"א היינו ע"י סה"ג למטה ימין מקרבת בד"ה לבבתינו כו', ועמ"ש בביאור לעשות בגדי קדש בענין ג' מדריגות בבגדי אהרן לפני האצילות ובאצילות ובבריאה כו', ומוזה יובן ענין בוקר ויודע כי בלילא נמשך למטה רק החיצוניות ואז שירת המלאכים שממשיכים יחוד חיצוני דחור"ב להחיות העולמות אבל המשכת יחוד הפנימי שמוזה נמשך ואיש דא קוב"ה כי יקח אחותו זו כנסי' חסד הוא היינו עובדא דסה"ג שוש' דמטרוניתא זהו בחי' בוקר ויודע כי ביקר בחי' יוסף ובו נמשך בבוקר חסדך חסד הוא עמ"ש ע"פ מי יתנך כאח ל' כו'.

ולענין ליום יש להעיר מפסוק שמאלו תחת לראשי שמשם שרש הלויים ומ"ש בזהר וישב ע"פ הערותי מצפון ומענין תפילין בשמאל וענין הפעם ילה וענין ג' כתרים כתר כהונה וגם א"א חסד וז"א גבורה ואפ"ל לפי שעלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד אלא ששיתף כו' ע"כ רצה קרח שיהא הוא העיקר ומענין אין כסף נחשב בימי שלמה בזהר ויחי דר"ג ע"א נ' הפי' כי הימין אינו אלא מתבק בחי' מקיף אבל גוף היחוד זהו ע"י גבורה שהטיפה נמשך מכח החימום כו' כמ"ש את בריתי אקים את יצחק וכתיב ישיש כגיבור ע' בהרמ"ז ר"פ בהעלותך ומ"ש בביאור כי ביום הזה יכפר בענין גבורות שמהם עיקר ההשפעה כי הדם הוא הנפש וכן וארבה את זרעו כו' ובענין ונצבת אל הצור כו' ומ"ש בענין וחס הוא אבי כנען בד"ה וישב יעקב ובהתגלות כו' וע' מש"ע מענין מעלת הגבורות בד"ה ובחרת בחיים איך ענין מס"ג גבוה מעבודת תומ"צ וזהו יש קונה עולמו בשעה א' כו' ומ"ש ע"פ כי נר מצוה כו' ודרך חיים כו' שזהו ענין יחוד אר"א שלא נמשך ע"י תומ"צ כ"א על ידי מס"ג כו'.

במ"א • סי' י"א כ' אין כסף לא נחשב בימי שלמה למאומה וכן בד"ה ב' סי' ט' כ"א אין כסף נחשב כו' וברבות בקהלת דפ"ז ע"א ע"פ לשחוק כו' ולשמחה מה זו עושה ששלמה עבר על מ"ש וכסף וזהב לא ירבה לו מאד וכתיב ויתן שלמה את הכסף בירושלים כאבנים כו' אין כסף נחשב כו' א"ל הקב"ה ולשמחה מה זו עושה מה עטרה זו עושה בידך רד מכסאי כו'. והנראה מדברי המדרש לכאורה שעיקר החטא על ריבוי הכסף והזהב והיינו שזה גורם שמחה יתירה והשמחה עיקרה לע"ל כמ"ש ברבות פ' אחרי פ"כ ע"פ ישמח ישראל בעושי שמו אינו אומר אלא ישמח לע"ל כו' כי השמחה בביתו שבה התגלות עתיק התענוג העליון ובינה נק' העה"ב ששם חרות אין שטן ואין פגע רע ונק' דרור עלמא דחירו כו' משא"כ בעה"ז שהיא מל' אשר סביב

רשעים יתהלכו כו', וברבות בראשית ר"פ ט"ז ע"פ חזק הארץ היא טוב אר"ל לא הי' העולם ראוי להשתמש בזהב והיינו לפי שהעוה"ז שרשו ממל' הוזהב הוא מבינה הנק' עוה"ב ששם דוקא מקום השמחה העושר אבל מל' נק' עניה וכתוב מצפון הב' יאתה על אלוה נקרא הוד והבינה נק' צפון וה"ע מה רב טובך אשר צפנת. ועמ"ש בענין מצה עשירה הוא בינה שאינה באה לידי חימוץ ששם אין יניקה לכל מעוול וחומץ ולמה נברא בשביל ביהמ"ק כו' היינו כי ביהמ"ק זהו בינה ע"כ בו דוקא שייך הוזהב כו' ועמ"ש בלק"ת בד"ה יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת כו' ועמ"ש בד"ה ה' לי בעתרי בענין השמחה שעו"ג שלח תשלח את האדם כו' אלא השמחה צ"ל גנוח בעבודה ואפ"ל שזהו ענין הכסף בחי' חסד גמילת חסד כו', וגם כסף לשון נכסף נכספת לבית אביך וכו' הנהגת עוה"ז בחי' מל' שנאמר עולם חסד יבנה כי בעוה"ז ולא יחדל אביון כו' וכתוב אם כסף תלוה את העני עמך אשר לעני לא שייך רק כסף ולא זהב שזהו מקנם העושר כו', וכתוב די מחסורו אשר יחסר לו אי אתה מצוה לעושרו כו', היינו שכמ"כ למעלה ההמשכה במל' הוא די מחסורו מה שנברא מאורות חסד וזהו מבחי' כסף חסד אבל העושר בבינה בחי' עוה"ב כנ"ל וזהו ג"כ לא ירבה לו סוסים כי סוס גי' ב"פ ס"ג שהוא בכחי' בינה ש' ס"ג ולכן משיח עני ורוכב על החמור רק בו ית' נא' כי תרכב על סוסין ועמ"ש ע"פ יביאו לבוש כו' וסוס אשר רכב עליו המלך כו' מיהו כדי מרכבתו שרי כי צ"ל ויגבה לבו בדרכי ה' רק לא ירבה כו'. ועמ"ש בד"ה ויקח המן את הלבוש ואת הסוס כו' בענין ומעטרא לי' כסאסאה כו' יאה עניותא לישראל כי ובקשתי ת"א בבעותי לשון בקשה ואין מבקשים אא"כ חסר כו' סד"ה ואני נתתי לך שכס אחד ולכן ע"י עניותא שחסר לו יבא לבחי' בקשה מתוכיות הלב ע"ד תפלה לעני כי יעטוף כו', ועי"ז נמשך מבחי' גבה כמ"ש ואל זה אביט אל עני בסד"ה השמים כסאי בת"א ר"פ בראשית.

בשרשם הגבורות גבהים הצמצום שנכלל האור במאור קודם להקו ע"כ י"ל ע"י העבודה בגבורות יעלה לבחי' האור שלמעלה מהקו ולכן ארז"ל ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו וכן תשובה בחילא יתיר מקו השמאל בינה היא על הוי' וזהו מחלוקת שמאי הלל כי שמאי אמר שמים נבראו תחילה תשובה רצוא שמים מאש והשוב טפל רק לפי שא"א הכל רצוא וזהו ענין ולואי שיתפלל כל היום וכן חסידים הראשונים היו שהים ט' שעות בתפלה ארוממך מלמטלמ"ע. וכמו אש למעלה ממים יורדים. ע' ביאור כי ביום הזה יכפר דתקס"ב הלל ס"ל ארץ נבראת תחלה והארץ הדום רגלי בחי' שוב הרצוא רק בשביל השוב וכן נא' כ"א בזאת יתהלל כו' המשתכח האור למטה נמשך מבחי' עליונה יותר גם הקו שרשו למעלה מהאור שנכלל כו' ומ"מ זה מחלוקת לש"ש וגם מל' שמים ז"א איך יהי' היחוד אם שילוב אד' בוד"י אם כו' וסופה להתקיים ע"ד כדון וכדון שהוא ג"כ פלוגתא דמיכאל וגבריאל כו' והנה המחבר ב' הקוין הוא משה בריח התיכון דוגמת יום שלישי שנא' בו ב"פ כי טוב ע"י שממשיך מלמעלה מב' הקוין חו"ב הכרתי את בריתי יעקב כו' אות אמת דא וי"ו אך זה שיוכללו הגבורות בת"ת זהו בגבורות דקדושה דאצילות משא"כ. למטה הם ענפין מתפרדין כמ"ש בבה"ז פ' אחרי

דע"ט ב' במאמר הביאו עלי כפרה וכיון שלא נכלל נפל למטה כמו שבה"כ דתהו וע' בדיה החלצו כו' מדין וגדול השלום.

וילוו אליך וישרתוך וגו' ואתה הקרב כו' והזר הקרב יומת כו'. משמעות הכתוב שהלויים יהיו רק טפלים לכהנים והכהנים עיקר רק שע"י שהלויים יהיו עם הכהנים וישרתום עי"ז לא יקרב זר אל הכהנים וי"ל הטעם למה יהיו הלויים רק טפלים וגם למה תלוי ריחוק הור' ע"י דוקא. הנה פ' זו נאמרה אחר מפלת קרח ועדתו שאז רצה השי"ת שיהיו הלויים טפל לכהנים. וי"ל ענין מחלוקת קרח. אי' בזהר קרח בעא למעבד חילופא דימינא לשמלא. פי' שרצה לעשות בחי' ה"ג עיקר החסדים יהיו טפל להם, הפך ממה שהוא עכשיו ור"ל שם בזהר ס"ל שלא רצה שיהיו החסדים טפל לה"ג כ"א שרצה להפריד בחי' ה"ג שלא יתכללו בהחסדים ולא יהיו טפלים להם אלא יהיו בחי' ומדריג' בפ"ע, ואמ' שם שרצה לאחלפא תיקונא דלעילא דלתתא. פי' היפך בחי' התיקון דמ"ה וב"ן שבחי' שם ב"ן הגבו' טפלים לחס' לשם מ"ה, והטעם שרצה כן הוא לפי שבשרשם ה"ג קודמים להחסדים וכידוע בע"ח שקודם שנמשך הק"ח מאא"ס ב"ה הי' תחילה בחי' צמצום שהר"ע הסתלקות למעלה שזהו מבחי' ה"ג. זהו הטעם באמת למה שבכ"מ נו' מעלת הגב' על החסדים כמעלת הזהב על הכסף וכן לעתיד יהיו הלויים כהנים. אך באמת שגה ברואה כי אם אמת שבשרשם ה"ג קודמים זהו דוקא בעצמות המאציל כשהשפע עדיין בעצמות המשפיע או הוצרך להיות צמצום. באצ"י שהוא בחי' גילוי אור המאציל להיות משפיע למקבלים שבנהפוך הוא שאז החסדים עיקר ה"ג רק טפל להם, וזהו החיות ר"ש פי' חיות אא"ס שבנאצלים הוא בבחי' ר"ש וכמו באדם הנשימה הוא בבחי' ר"ש וכמו שבאדם עיקר החיות הוא מהשוב כמ"כ למעלה עיקר המח' הוא השוב שהם החסדים, והרצוא שמה"ג הוא רק טפל להשוב פי' שאין בו צורך מצד עצמו כ"א הקדמתו הוא שיהי' אח"כ השוב שהם המשכת החסדים, ולכן החכ' שהוא מקור קו הימין גק' באר מיים חיים שהוא בחי' באר הנובע תמיד להחיות בתמידיות. וביאור זה י"ל בשרש ענין הזמן. כי הנה כתיב אלף שנה בעיניך כיום אתמול כו'. ולסאורה הלא אא"ס הוא למעלה מגדר מקום וכמ"כ למעלה מגדר זמן, וא"כ איך שייך לומר שאלף שנים נחשבים כיום א' שעכ"פ הוא גדר זמן, אך הענין דבאמת עצמות אא"ס ב"ה הוא למעלה גם מן מקור הזמן, אלא שבחי' התחלקות הזמן נסתעף ממנו בדרך סדר השתלשלות דאבי"ע מעילה. . . עד בחי' זמן גשמי שלנו ימים ושעות והנה התחלקות זו נמשך מתחילה בדרך כלל ואח"כ נמשך ונתחלק בפרטיות וזהו ר"ה שנמשך בו החיות לכללות השנה הינו שכולל כל ההתחלקות של שס"ה ימות השנה, ואח"כ נמשך ומתחלק ליי"ב ר"ח שכל ר"ח כולל הלמד יום שבחודש ולכן גק' ראש כמו עד"מ באדם הראש כולל חיות כל הגוף וממנו נמשך לכל האברי' כמ"כ ר"ה כולל חיות

כל השנה ואח"כ נמשך ומתחלק לחדשים וימים עד לשעות ורגעים. ועד"ז יש הכללות עוד יותר עד שבחיי אלף שנה נכלל ביום א' וזהו שאמר דהע"ה כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול לפי שהשיג בעולם הבריאה ששם כל השית אלפי שני דהוי עלמא וחד חרוב נכללים בו ימים לבד ולמעלה יותר נכללים כל הז' ימים רק ביום אחד. ועד"ז עד אין קץ עד נו"ן אלפי יובלות. חגה אנו רואים שהתחלקות הזמן הוא בשינויים גדולים זה מזה כמו היום והלילה אין היום דומה ללילה כלל, כמ"ש ממגד חבאות שמש וממגד גרש ירחים. וכן באדם ביום מאיר בו שכל ומדות יותר מבלילה ולכן איסא מ"ד לא איברא לילא אלא לשינה והטעם הוא לפי שהיום יש לו חיות מיוחד ונבדל מהלילה והוא ענין י"ב צירופי הוי' המאירים ביום, וי"ב אותיות של מילוי שם אד' המאירים בלילה וכן בכל שעה משעות היום והלילה מאיר צירוף חדש אינו דומה לשעבר, וכן עד"ז בהתחלקות הכללי יותר כמו חדשים ושנים ולמעלה מעלה הנה חיות כאריא מובדל ומשונה בפ"ע, כי גם בהימים עליונים דאצי' יש בו צירופי הוי' וי"ב אותיות מילוי אד' וד"כ י"ב צירופי הוי' הם בז"א וי"ב אותיות מילוי אד' הם במל' שהם הנק' יום ולילה באצי', וכל צירוף הוא משונה מזולתו כנ"ל וגמצא כי בהתחדשות למטה צירוף חדש מתחדש כמ"כ למעלה מעלה עד רום המעלות עד המקור הראשון היותר כללי מכולם.

והנה מי הוא הגורם ירידת המשכת אור חדש מהמקור הכללי בצירוף החדש שלמטה הרי אין שום השפעה נמשך מלמעלה אם לא שיהי' תחלה העלא' מלמטה הנה ע"ז כתי' יום ליום יביע אומר שכל יום יביע לחבירו והיינו כי בכ"י יסתלק הצירוף העבר למקורו בהכלל שלו ועולה למעלה מעלה עד הכלל הראשון ועל"י ההתכללות זו של הצירוף הראשון הוא הגורם ומעורר ירידת המשכת אור חדש מהכלל הראשון להיות נמשך צירוף חדש להפרט שממנו עד הפרט היותר אחרון והנה על"י זו של הצירוף הראשון אין בו צורך כלל בשביל עצמו כ"א רק צורך ירידת המשכת הצירוף החדש. ועד"ז יוכן ענין הנ"ל שהוצוא אינו אלא צורך השוב וה"ע ביטול הגבו' לחסדים. והנה הלויים היו נושאים המשכן וכליו בעת המסעות כי המסעות הם בחי' עליות כידוע שמ"ב מסעות הם נגד שם מ"ב דאב"ג שהוא בז"א העלאה והיינו כי המשכן וכליו הוא בחי' מל' דאצילות ששורה בעולמות בבחי' או"כ וכאשר גשאו את המשכן וכליו בנוסיעתם הי' על"י לבחי' המשכן שהוא מל' דאצי' עד רום המעלות והי' זה ע"י הלויים דוקא לפי שהם מבחי' קו השמאל בחי' גבורות שכל על"י הוא ע"י מדת הגבו' אך כמו שנת"ל בענין עליות הצירופים שהעיקר הוא ההמשכה שנמשך אח"כ כמ"כ כאן עיקר המסון הי' החניי' שאח"כ שהו"ע המשכת הביטול והתכללות הגבו' בחסדים ונק' ג"כ המתקת וביטום הגבורות בחסדים.

והנה טענת קרח במה שלא רצה שיהי' הגבורות טפל לחסדים הי' מפני שדימה שכיון שהעל"י הוא ע"י הלויים שהם בבחי' הגבורות דקו השמאל אי"כ הם מדריגה בפ"ע ואין צריך בביטולם אל החסדים. אך באמת אינו כן כי גם בהעלאה הי' צריכים להיות כהנים כמ"ש אהרן ובניו יבואו

כו' וכיסו והלויים לא היו רשאים להיות אז כמ"ש ולא יבואו לראות כבלע את הקדש כו' והענין כי הנה ידוע ענין המסעות שבמדבר שהמכוון הי' כדי לברר את בחי' המדבר הגדול הנורא נחש שרף ועקרב שהם גק"ט היינו ע"י שהיו נוסעים שם עם המשכן וכליו בחי' מל' דאצי' וא"כ להיות עלי' לבחי' המל' הי' יכול להיות עלי' גם לחיצוני' כי מל' הוא שם אלקים והרי יש ק"כ צירופי אלקים אשר מ"ח אחרונים נק' אדמת בני חם ובעלות המל' רצונם ג"כ להתעלות לזאת היו הכהנים מכסים תחלה לכלי המשכן וה"ע המשכת מקיפים עליונים לשמור מאחיות החיצונים וזה הי' צ"ל דוקא ע"י זכהנים להיות ששרשם בבחינת החסדים דאור אבא ועבודתם ג"כ בחשאי בבחי' ביטול ברעו"ד ובחביבותא לכן יכולים להמשיך מקיפי אבא אבל הלויים שרשם מקו השמאל ועבודתם בהתגלות בבחי' שיר אין יכולים להמשיך מקיפי' אלו ולכן לא הי' רשאים להיות ג"כ בשעה שמכסים כי בקו השמאל יש מקום ועליות החיצוני' נמצא כי גם בההעלאת היו צריכים אל הכהנים דוקא היינו המשכת מקיפים, ועוד זאת כי גם ההעלאה עצמה שיוכלו הלויים להעלות המשכן מלמטה למעלה הי' נמשך תחלה כח לזה מלמעלמ"ט ע"י הכהנים ה"ע אתעדל"ע לעורר אתעדל"ת וכידוע בענין ברכת המצות בא"י אמ"ה הוא המשכת אתעדל"ע שלפני אתעדל"ת והוא ג"כ הארה מבחי' אור המקיף ולכן הי' זה ע"י הכהנים וקרח נתקטא בזה במה שאין ללויים שום מעלה מצד עצמם שאף בהעלי' שע"י צריכים לסיוע הכהנים, ולכן רצה שיהי' העלי' ע"י הלויים בלבד ורק המשכת החסדים אח"כ הי' ע"י הכתר, אך באמת טעה טעות גדול וכמ"ש בזהר דבעא לאחלפא תקונא דלעילא דלתתא, פי' שעיקר התיקון באצי' ובבי"ע הכל הוא ע"י ביטול התכללות הגבורות בחסדים שעיי"ו אי"א להיות יניקת החיצונים בההעלאה כי אור המקיף מהחסדים מכסה עליהם וגם ההעלאה עצמה שיוכל התחתון לעלות הוא ג"כ ע"י ההמשכה מהחסדים כנ"ל וזהו פי' דלעילא בחי' העלי' שלא יהי' יניקת החיצונים ולתתא שיוכל התחתון לעלות הכל הוא ע"י ביטול התכללות הגבורות בחסדים ולכן אחר מחלוקת קרח ומפלתו הוזהרו עוד ע"ז שיהי' דוקא הלויים טפל לכהנים בכל עבודת המשכן וזהו המשך הפסוקים אתה ובניך תשאו את עון המקדש קאי על המשכת המקיפים שעיי"ו יכפרו וינקו את העון במה שלא יעלו החיצונים גם הם, ואתה ובניך לפני האוהל העדות קאי על הקרבת הקרבנות בעת החניי' שנאמר בהם ריח ניחוח זהו"ע המשכת החסדים.

וגם את אחיך מטה לוי שבט אביך הקרב אליך וילוו אליך כו', שיהיו בבחי' טפל ובטל אליך, ואזי חר לא יקרב אליכם וזהו הקרב יומת כי בביטול התכללות הגבורות בחסדים אזי אין שום מקום ליניקת החיצונים הם יריאים מבחי' המקיפים אבל אם היו הלויים מדריגה בפ"ע הרי מקו השמאל יוכל להיות יניקה כו' ולכן וילוו אליך דוקא אזי חר לא יקרב כו'.

ושרש הענין הוא עפמ"ש בענין הנגעים כי סיבת הנגע הוא מהסתלקות אור אבא ואין מאיר רק אור אימא, אזי בינה מינה דינין מתערין בסופה ולכן והובא אל הכהן חסד דאבא וממשיך מבחי' אור אבא אזי נטהרה הנגע כי החכ' נק' באר מ"ח וכת' ימותו ולא בחכ' כמ"כ יובן כאן שהלויים שהם

מקו השמאל בנויה יוכל להיות יניקת החיצונים אבל הבהנים קו הימין חזין אזי זור לא יקרב ממילא.

והנה כתיב מזמור לאסף אל אלקים הוי דבר ויקרא ארץ תלוי רסי גרין ובהר פ' אחרי דף ס"ה ע"א פי' אשר ג' שמות אלו הם תג"ת והנה ביהושע סי' כ"ב כ"ב כתי' אל אלקים ד' הוא יודע ואיתא בילקוט שם במק"מ סוף רמ"ז אשר בשלשה שמות אלו ברא הקב"ה את העולם ובהם ניתנה תורה והם נגד בחכמה ובתבונה ובדעת כי הנה שורש ההתרות כשעלה ברצונו זהו חסד כמ"ש כי אמרתי עולם חסד יבנה וכמ"ש מזה ע"פ אם כסף תלה וזהו ענין שם אל כמ"ש חסד אל כל היום וכ"כ הרמב"ם במ"ג ח"ג פרק נ"ג שהתהוות העולם הוא רק חסד מאתו ית' ח"ל ובעבור זה המציאת כולו ר"ל המציאות הש"י אתו הוא חסד אמר אמרתי עולם חסד יבנה ענינו בענין העולם חסד הוא ואמר יתעלה בספור מדותיו ורב חסד עכ"ל וא"כ ממילא מתחילה הי' אור א"ס ב"ה מאיר בגילוי קודם הצמצום וכ"כ באוצ"ה בתחילה ח"ל דע כי תחלת הכל הי' כל המציאות אור פשוט ונקי א"ס, ולא הי' שום חלל ושום אויר פנימי אלא הכל הי' אור א"ס וכאשר עלה ברצונו להאציל הנאצלים צמצום עצמו באמצע האור כו' עכ"ל היינו שהאור נכלל במאור והוי' עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד וזהו ענין אלקים ואח"כ שיתף עמו מדת הרחמים שזהו שם הוי' והוי' הקו"ח שהאיר אחר הצמצום ואח"כ תג' שמו' אלו אל אלקים הוי' שבהן הי' בריאת העולם היינו אל מורה על הגילוי אור בתחילה מן המאור מה שהי' ממלא מקום החלל, אלקים מורה על הצמצום מה שנכלל האור במאור וכמ"ש בת"א פ' וירא ד"ה פתח אליהו סד"ה וזהו אנת הוא חד ולא בחושבו, וכך הוא באור א"ס ב"ה שהאור הוא הגלוי שמתפשט ממנו התהיות האור החיות כו' וא"ס בעצמו הוא בחי' המאור שהוא מקור האור וממנו נמשך האור והנה הצמצום הי' באור א"ס דהיינו שהאור נכלל במאור כו' שהאור והגילוי נתצמצם ונתעלה להיות רק בכח המאור ולא בפועל כו'. וזהו בראשית ברא אלקים ופי' בלק"ת פ' תצא בר"ה ולא אבה פ"ב ח"ל התהוות החכמה מאור א"ס ב"ה אין עצמיות אור א"ס ב"ה מלובש בה אלא הארה מועטת כו' דהיינו לאחר ההעלם ההסתתר עצמות אור א"ס ב"ה וכמ"ש ישת חושך סתרו שמסתתר בבחי' חושך והעלם להיות גילוי והארה בבחי' חכמה כו' ח"ש בראשית ברא אלקים בראשית בגילוי בחי' ראשית הגילוי הוא בחי' חכמה ברא אלקים במדת הצמצום וכמשארז"ל בתחלה עלה במחשבה לברוא במדה"ד כו' עכ"ל ואח"כ שיתף עמו מדה"ר זהו שם הוי' והוי' הקו"ח שהאיר אחר הצמצום (צ"ע איך הקו יהי' בשם הוי' שלמעלה מב' השמות שלפניו המורים על מדריגת גבוהים מהקו לכאורה ועיי' בלק"ת דכ"ג ע"ג בענין בת"ת מאיר שם הוי') וא"כ לפ"ד הגאונים בענין ע"ס הגנוזות שהם גנוזות בבחי' האור המאיר מא"ס כמ"ש בתוי"א בהביאור ע"פ ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך י"ל ג' בחי' אלו נמשכים מחג"ת שבהעלם בחי' גנוזות וכן מבואר בלק"ת פ' בהעלותך בהביאור ע"פ הנה מנורת זהב כולה פ"א, ח"ל וכענין טורי חשוכא חג"ת שבהעלם כו' וא"כ הבריאה מחסד העלם והצמצום מגבו' והקו מת"ת

הנעלם ונק' קו של חסד, ולפ"ד האומרים אשר ע"ס הגנוחות הם בכתר ולא בעצם האור ואין שייך ע"ס מ"מ לימדנו רז"ל בהביאור ע"פ ששים המה מלכות שאעפ"י שלא שייך שם ע"ס מ"מ שייך שם התכללות בחי' ספי' ח"ל הר"פ שכתב אות באות משמו וכל שם ספי' לא שייך לקרוא בעצמותו ומהותו רק בבחי' אור א"ס שם שייך לקרותו בשם ספי' אבל לא בבחי' ע"ס כי גם בבחי' אור א"ס ב"ה אין מספר ואף בעקודים הי' הכל עקד בכלי אחד רק אחי' יחשב לע"ס בעולם הנקודים עכ"ל. נמצא באוא"ס שייך לקרותו בשם ספי' רק שאין שייך מספר עשר ספי', לפי"ז י"ל ששים הם בבחי' התכללות ג' בחי' שרש ה"ג הקו וזה"ע ג' ראשי ראשים שהזכר בפרדס בשער י"א הוא שער הצחצחות בשם רב האי גאון.

קיצור. שרש התהוות כשעלה ברצונו הוא חסד כי אמרתי עולם חסד יבנה תחלה הי' נמשך גילוי אור א"ס ב"ה וגילוי זה נמשך מן המאור שהוא המאציל העליון עצמו ואח"כ הי' הצמצום בהאור שנכלל בהמאור ואח"כ נמשך הקר"ח והוא מן חג"ת שבהעלם זה הג' שמות אל אלקים הוי' דבר.

והנה אסף בן קרח הבין ששרש החסד והתפארת גבוה מן הגבו' כי קרח סבר שהגבורה שרשה גבה יותר מחמת הצמצום הנ"ל שהאור נכלל במאור זהו עליות האור שלא יהי' בפ"ע וזהו"ע קודם שנברא העולם הי' הוא ושמו בלבד שבחי' מלכותו היתה כלולה בא"ס ב"ה ממש ונק' אור א"ס ב"ה שהוא אור חיו' הי' האור כלול במאור ממש כמ"ש בלק"ת ד"ה את קרבני לחמי דרוש השני פ"א ועיין מזה בד"ה תקעו בחדש שופר דרוש השני. והוא למעלה מהקר"ח שהק"ו הוא רק המשכה מהאור דמיון המשכת השערה מהמחז וגם נק' קו המדה (וכמ"ש במ"א בהביאור ע"פ ועתה יגדל נא כח אד' שלא נדפס בלק"ת). שהוא שורש המדה והגבו' משא"כ עצם האור שלמעלה מהקו ולפיכך טענתו שהגבורות גבוהים אחר שעיי"ז יתעלו למעלה למעלה מהקו כו' ועי"ן חלק על אהרן. האמת אינו כן שהרי שם אל קודם לשם אלקים וגם שם הוי' עולה עד הכתר למעלה משני קוין חוי"ג א"כ גם ת"ת הנעלם שממנו שרש הקו שרשו גבה יותר משני השמות אל אלקים. והרמ"ז בהג"ה באוצ"ח כתב שהקו נמשך מבחי' האור שנכלל במאור רק שנמשך דרך קו כענין לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה, ואף גם בשערות דדיקנא שהם רק הארה עכ"ז מצינו בהם כח שלמעלה מעצם החכ' שבמחז שהרי הם יגמז"ר לפי שהם באים בבחי' בקיעה שהבקיעה נמשך ע"י רבוי האור ביותר שלא יוכל הכלי להכיל וכמ"ש בבה"ז ס"פ האזינו בד"ה והוא רישא דסתים ח"ל דבחי' השערות דדיקנא שנמשכין ממתרי המוחין דח"ס יש בהן יתרון מעלה גם מגופי המוחין עצמם כי אחר שבלתי מתיישבין בכלי ויוצאין ובוקעין הרי בקיעה זו באה מצד יתרון מעלתם על היותם למעלה מהתיישבות במחין בבחי' או"פ כי לא יכילם הכלי כו'.

והנה באר"ת מהה"מ ג"ע הק' דמעזריטש, בתילים ד"י ע"פ תקעו בחודש שופר איתא אשר ג' ידות יד הגדולה יד החזקה יד הרמה אהבה נק' יד הגדולה שאין הגדלות ניכר אלא מכח אהבה כי כשמתירא מלפני המלך

אינו בא אצלו ואינו מכיר גדולתו יד החזקה נקי בחינת הצמצום הנו' שמתחזק נגד דאהבה וההשפעה ואינו מניחו לירד למטה רק בהדרגה האעפ"כ נקי יד לפי שבלעדו לא יכלו התחתונים לקבל א"כ גם הוא צורך ההשפעה, והנה הם מתנגדים וצריך להיות ממוצע המחברם זהו יד הרמה עכ"ל. וכן ענין ג"פ קדוש הם ג"כ המשכה בחג"ת כמ"ש בספר המערכת פי"ד. ח"ל קדוש בחדס ובקדוש השני שהוא קדוש בפחד ובקדוש השלישי שהוא קדוש בתפארת.

בפי קרח י"ח ט"ו כל פטר רחם יהי לך וגו'

ויש להקדים הקיצור ממ"ש ע"פ ויקח קרח בכוך במדבר פי קרח דף רמ"ו ע"א. והענין דאיתא בוהר ר"פ קרח אורייתא חילא דימינא כו' אהרן ימינא ליהאי שמאלא קרח בעא למיא למעבד חליפא דימינא לשמאל בגי"כ אתענש וע' מק"מ שם בשם הרח"ו שאמר שהמ' הנקרא שמאלא (והיא יד כהן שעלי' מניחין תש"י) היא המבהגת העולם והוא ענין נטה שמאלו וברא ארץ גם עוה"ב נקי ימין ועוה"ז נקי שמאל ועיין בפירש"י בשבת פרק במה אשה דס"ג א' למימינא (בה) ועיין מענין נטה שמאלו וברא ארץ בת"א פ' ארא בד"ה וידבר אלקים כו' ארא שהתשפה שבעוה"ז נמשך מפסולת עולמות עליונים וכמ"ש וכל קרביי כו' שיש בחי' קרביים כו', והו' נמשך ע"י שמאל כי שמאל דוחה עין בלק"ת בד"ה זאת חקת התורה ויקחו אליך ומ"מ נאמר ע"ז מה רבו מעשיך אך בעולמות עליונים נקי מה גדלו מעשיך. והנה ארז"ל ע"פ אני מחצתי ואני ארפא המחיצה שעשיתי בין העליונים לתחתונים שהעליונים חיים והתחתונים מתים עתידה לרפא מחיצה זו לע"ל. עכ"פ מה שהעליונים חיים זהו לפי שנמשכו מבחי' ימין נטה ימינו שהוא החסד וכתוב אורך ימים בימינה, גם ימין שהוא ז"א נקי עץ הדדים, ומה שהתחתונים מתים זהו לפי שלא נמשכו מבחי' שמאל בחי' עין הדעת כמ"ש לקמן בענין מקושש עצים, וכמו להבדיל אלפי אלפים הבדלות באדם המלאכה שעושה בימין הוא נאה ויפה הרבה יותר מן המלאכה שעושה בשמאל, כן המשיל הקב"ה מלאכת שמים למלאכת ארץ כערך המלאכה שנעשית בימין אל ערך המלאכה שנעשית בשמאל גם המחיצה נמשך מבחי' גבורות כמו ביום שני נאמר יהי רקיע ויהי מבדיל לכן עי"ז נעשו מים תחתונים, עיין בלק"ת ס"פ אתחנן בד"ה שמע ישראל וכן מה שמהקרביים נמשך פסולת זהו ע"י חצר הבכד המבדיל בין איברי הנשימה לאיברי המזון כמ"ש בוהר בראשית דל"ג ע"ב, וע' עוד מענין נטה ימינו וברא שמים נטה שמאלו וברא ארץ בוח"א בראשית דף ע"א ובוח"ב פ' שמות דף כ' ע"א פ' בא דל"ג ע' פ' יתרו דפ"ה סע"ב וקרח שרצה בחי' שמאל ע"כ ואתפליג בחי' יהי רקיע ויהי מבדיל שזה נמשך ביום שני, בחטא דור הפלגה עיין בחי' ס"פ נח ולכן תרגום ויקח קרח אתפליג, זהו הי' ג"כ חטא צלפחד שהי' מקושש עצים ביום השבת ופי' בוח"ג ר"ס

תשכד אור קרח התורה

שלח דקני"ו ע"א ת"ח ב' אילנין אינון חד לעילא (היינו תפארת ונק' ז"א) וחד לתתא (היינו מ' בחי' נוק' ונק' עה"ד ועיין מזה בזהר פ' אמור דק"ו סע"א וע"ב האריך מענין ב' אילנין אלו ובפ' ויחי דרכ"א) בדא חיינ ובדא מותא כי ת"ת בו מאיר שם הוי' אני הוי' לא שניתי וזו אתר דלא משתני משא"כ מל' נק' אתר דאשתני כמ"ש בזהר פ' אמור שם. מאן דאחלף לון גרם לי' מותה כו' וזהו ענין חטא צלפחד שהי' מקושש עצים והי' רוצה להגביר בחי' נוק' על דכורא ובחי' עץ הדעת באומרו שממנה עיקר ההשפעה בעוה"ז וזהו מעין האומרים עזב הוי' את הארץ כמ"ש כה"ג הרמ"ז דף קנ"ח ע"ב בפ' היש בה עץ אם אין וזהו כעין השאלה היש הוי' בקרבינו שהוא תפארת אם אין בחי' מל' הנק' שם התארה לבד ובאיזה טענה רצה קרח לעשות הגבורות עיקר היינו משום דידוע שקודם שנמשך הקו וחוט מאור א"ס הי' תחלה הצמצום הנק' מקו"פ ואח"כ נמשך הקו וחוט וצמצום זה הוא בחי' גבורה הרי הגבורות קדמו לחסדים, ואפ"ל שזהו ג"כ פי' ברישא חשוכא דכתיב ישת חשך סתרו שהוא כתר והדר נהרא בחי' הכמה. עיין בלק"ת סד"ה ששת ימים תאכל מצות דרוש השני ויהי הענן והחשך ויאר, אבל באמת שגה ברואה כי הגם שבעצמות המאציל כך הוא שהצמצום בהכרח קודם לבא קודם החסד וההשפעה אבל אין זה אלא כשהשפע הוא עדין בעצמות המשפיע, אבל בהיותו משפיע אוי' החסד הוא העיקר והגבורות שם אינון אלא בבחי' טפל להחסדים כו', ועו"ל שגם בעצמות המשפיע מה שברישא חשוכא הצמצום הוא רק בשביל שיהי' והדר נהרא, וזהו ענין ק"ש בכל מאדך ושם מ"ב הרי הוא ג"כ אור החסד בכלי הגבורה כמ"ש בסידור תחילת שער הק"ש א"כ החסד עיקר והיינו שכמ"כ הצמצום ומקום פנוי המכוון הוא להיות בעולם חסד יבנה שיהי' הוא ית' מקומו של עולם אלא שזהו ע"י כלי הגבורה בחי' הצמצום כו'. והנה י"ל ע"י מס"נ מגיעים לבחי' שרש ומקור הגבורות כמו שקדמו להחסדים, וכן ע"י ותתפלל חנה על הוי' בת"א ס"פ משפטים בד"ה לא תהי' משכלה ועקרה וכן ע"י מצות ל"ת ע' בד"ה אלה פקדי המשכן בענין משכן העדות, ובהביאור ע"פ שחורה אני ונארה ושם מענין הל"ת שהן בחי' גבורות אין כסף נחשב בימי שלמה היינו כי פי' שלמה זהו מלך שהשלום שלו שהוא היחיד החיבור דו"ג וע' בלק"ת בשה"ש בד"ה שיר השירים בפ"י אשר לשלמה ולכן אין כסף נחשב ע"פ פי' הזח"א ס"פ ויחי דף ר"ן ע"א והחסד אינו אלא להיות וימינו תחבקני אבל לאחר שכבר נמשך וימינו תחבקני או גוף ועצם היחוד דו"ג הנק' שמשא וסיהרא זהו ע"י הגבורה שממנה נמשך החימום ע"ד ואת בריתי אקים את יצחק, ומה"ט פי' הזהר ויחי דרכ"ט סע"ב דהיחוד הוא בתמיד של בין הערביים, וזהו הענין שאליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, ועיין בזח"א תולדות דקמ"א ע"א ע"פ ונחך ה' תמיד דא תמיד דבין הערביים, אבל באמת הרי נענש שלמה ע"ז כמ"ש בזהר ויחי שם.

ב) ויובן עוד שענין העלי' ההסתלקות הוא צורך הירידה והזמשה שאח"כ מענין אלף שנים בעיניך כיום אתמול ושבעל יום נמשך המשכה חדשה וצירוף חדש היינו ע"י ההעלאה של יום דאתמול כי ימים יוצרו להמשיך בחי' ולו אחד בהם כדפי' בת"א בד"ה משה ידבר וגם שעושה עי"ז ימי החול

בבחי' חולין שנעשו על טהרת הקדש כדפי' בסידור בד"ה ולא יקרא עוד שמך אברהם, ולכן ע"י העלאת מ"ן דתומ"צ של יום זה ממשיך תוספות אור ביתם הבא אחריו, וכמ"ש במ"א בפ"י המחדש בטובו בכל יום תמיד, בטובו היינו ב' בחי' טוב, הא' טוב ה' לכל הב' טוב ה' לקויו כדאינתא בגמ' ספ"ד דסנהדרין ובחי' טוב זה הנמשך לקויו זה ע"י העלאת דיום שלפניו, זהו יום ליום יביע אמר ע"ש בתרגום יונתן ועמ"ש ע"פ ברוך ה' יום יום תלים ס"ח כ' שזהו ע"י לשקוד על דלתותי יום יום, ועי"ז ממשיכים הברכה בכל יום וזהו ענין בכל יום אברכך ובכלל ההעלאה הוא בלילה, ועי"ז והמשכה ביום וכמ"ש בהר ע"פ ה' אלקי ישועתי יום צעקתי בלילה נגדה, וע' בח"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי דרוש הראשון בענין רנא ברמשא שמחה בצפרא, ומזה יובן ענין בקר ויודע ה' בקר דוקא שאו בא והמשכה ע"ד את האור כי טוב.

ג) והענין י"ל עפמ"ש בבקר יאכל עד, ופי' בהר ויחי דף ר"ז שענין הקרבן הוא שבחי' עד יאכל ובחי' עד היינו מ"ש ושבת עד הוי' אלקיך, וכענין שובה ישראל עד הוי' אלקיך שארז"ל ע"ז גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד א"כ בחי' יאכל עד היינו בחי' כסא הכבוד היינו כי ע"י הקרבן עולה נפש הבהמה בשרשו בחי' פני שור שבמרכבה ופני ארי' דאכיל קרבנין ועי"ז והחיות נשאות את הכסא כמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה לבתני אחותי כלה, ומתרומים בעילוי אחר עילוי כדי להיות ריח ניחוח לשון נחות דרגא דהיינו להיות המשכה מלמעלה למטה כו' יעו"ש, וזהו ענין יאכל עד שהוא כסה"כ, ויש להעיר מענין שיהי' הכסא שלם וביאור הפי' שנק' עד הוא כמ"ש בלק"ת סד"ה שובה ישראל עד, עד פני להשיב עד כו' להיות יח"ת כמו יחו"ע בחי' תרין רעין כו', וזהו כסא כבוד מרום מראשון ובוהר ר"פ וארא ע"פ עד תאוות גבעות עולם משמע שהיסוד נק' עד ועי"ן ב' הפירושים בפרדס ערך עד וא"כ יאכל עד ע"ד צדיק אוכל לשובע נפשו והנה כ"ו הוא בבקר דכמו הקרבן ע"י הכהן איש תחסד ימין מקרבת כו' כך הוא ענין בקר, ועמ"ש ע"פ וישכם לבן בבוקר הנה כמ"כ ק"ש ותפלה הם ג"כ בחי' יאכל עד היינו ע' רבתי וד' רבתי שבפסוק שמע ישראל כמ"ש אכלתי יערי עם דבשי יערי זהו יוצר אור דבשי ק"ש כמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה באתי לגני אחותי כלה ופי' אכלתי ע' בד"ה לבתני אחותי כלה פ"ב ח"ל והיינו ע"י בחי' ביטול רצון שבק"ש כו' ואז עולה ונכלל החיות באור א"ס ב"ה הסוכ"ע, ובד"ה אני ישנה פ"ב גבי התכללות זו נק' בשם אכילה כו' לאשתאבא בגופא דמלכא כו' (ולכן בבקר דוקא הי' מפלת קרח בקרבתו לפניו ממחיצתו ע"ד אל תכריתו כו' שהיו מתים לפי שראו בארון וכענין אנשי בית שמש כמ"ש ע"פ ולא יבואו לראות כבלע את הקדש כמ"כ לא יוכלו לראות בבחי' בבקר יאכל עד בחי' שמש כ"א ויבדל אהרן להקדישו קדו"ק אהרן אותיות נראה לבקרים אצמית כי לישראל שמאל דוחה וימין מקרבת אבל לרשעים שבאים מסיגי קו השמאל אזי הימין דוקא דוחה ימינך ה' תרעץ אויב כמ"ש ע"פ וירא ישראל את הים הגדולה וכמ"ש בזח"ב וארא דכ"ז ע"א) ועי"ן זח"ג פ' בלק דף ר"ד ע"פ ה' בקר תשמע קולי בקר אערך לך ואצפה שהן ב' בחי' בקר היינו בקר דאברתם ובקר דיוסף וע"ש בבה"ז ובמ"א נתבאר שלכן הסבת

תשכו   אור   קרח   התורה

הנרות בבקר נחלק לשני פעמים הטבת חמש נרות כנגד בקר דאברהם שנוסף בו היא על אברהם ומה נמשך ה' נרות ה"ח ובינה עד הוד אפשטת ואח"כ ב' נרות יוסף ודוד, חזו בקר דיוסף אערוד לך ואצפה דפי' בזהר שם כמו ויצפתו זהב טהור אך אין ציפוי זה כמו ההבדלה והיו מבדיל אלא ע"י ציפוי זה נמשך האור כו'.

ד) והנה כתיב ברוך יחד כל כוכבי בקר ויריעו כל בני אלקים באיוב סי' ל"ח ז' (ואיש כי יקח אחותו, בכור לאם אנשי שם כי מחלוקת שמאי הלל היא לשם שמים פי' שיהי' חיבור ויחד השם שהוא מ' עם שמים שהוא ז"א משא"כ מחלוקת קרח אינה רק אנשי שם לא לחבר השם עם שמים כמ"ש בזהר קע"ו ב' אנשי שם ולא אנשי הוי' וישראל הם מקדשי שמו'.) ובגמרא חולין פג"ה דצ"א סע"ב ובמד"ר פ' תולדות פס"ה פירשו זה על ק"ש בבקר מה שזרעו של יעקב שנמשלו לככבים מקלסים שנאמר ומצדיקי הרבים ככוכבים ועיי' מזה בוח"ג פ' ויקרא דכ"ב ע"ב שע"ז ואברהם אתי למנטע אשל בבאר שבע ופי' אח"כ ויריעו כל בני אלקים שאח"כ אומרים המלאכים שירה והיינו לפי שהאבות הן מרכבתא עילאה לכן ע"י ק"ש ממשיכים יחד אר"א הדינו המשכת אור חדש ממש מעצמות אור"א עיין לעיל סעיף א' שזהו ע"י בכל מאדך מ"ב תיבין ומלוש בזה אור הנחסד כו', המשכה זו נק' ג"כ אשל בריח התיכון הנמשך מהאלף אלופו של עולם כתר עד למ"ד בחי' שהמלכות שמים נקנית בשלשים מעלות שהם שלשים כלים דאצי' המאירים בשלשה עולמות בי"ע וכמ"ש במ"א ע"פ ויטע אשל וכן ברי"ה שלשים תקיעות ותחלת יחזקאל ויהי בשלשים שנה, ובים דשלמה וקו שלשים באמה יסוב אותו כנגד ע"ס וע"מ ועשה"ד, חזו בבקר יאכל עד היינו ע' רבתי דשמע ח' רבתי דאחד שניהם יחד נק' עד וע' מזה בסידור שער הק"ש ע"פ מאמר הוזהר פ' פנחס דרל"ו.

והנה יש בחי' השלים בשני ידיו שגם בשמאל יש לו כח כמו בימין, וזהו ע"י התורה דשמאלא אתכליל בימינא עי"ז יומשך שגם בשמאלא שהוא המ' מקוד דבי"ע יהי' הכח כמו בימין בחי' ז"א וכמו קודם מיעוט הירח היו שני המאורות הגדולים שוין בקומתן והכוונה שגם יחיות יהי' כמו יחדא עילאה כמ"ש בלק"ת סד"ה שובה ישראל עד דרש השני ואז יהי' הגילוי בבי"ע כמו באצילות וכ"ז נמשך ע"י כהן שממשיך מבחי' ורב חסד דלית שמאלא בהאי עתיקא לכן משם נמשך כח זה שיהי' באצילות ג"כ שמאלא אתכליל בימינא ושיומשך בו ג"כ הכח כמו בימין וז"ש בימין ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב הנה גם השמאל נק' ימין כו'.

ועתה יובן ע' כל פטר רחם הזכרים לך יהי' כי פטר רחם שהוא הבכור כחו מבחי' נוק' שמעלתו שהוא פטר הרחם דנוק' ולכן ניתנה הבכורה ליוסף כי עיקר נוק' זהו רחל שהיא מל' משא"כ לאה שהיא עלמא דאתכסיא ולכן מתחילה הי' העבודה בבכורות שהבכורות שהם מבחי' מל' גבהים משאר אנשים שהם מבחי' י"ב בקר דבריאה, משא"כ הבכורות הם מבחי' מל' או כמו יוסף שהוא מיסוד, ועמ"ש בענין איק בכר ואעפ"כ משהוקם המשכן

עבודה בכהנים, כי המהנים נמשכו לא מצד האם כ"א מצד האב שבחי' זכורא גבה מבחי' נוק' כי זהו כענין שם מ"ה שגבוה משם ב"ן, וקרח רצה שיהי' העבודה בכבוד שמבחי' נוק' הכל כדי להגביר כח בחי' קו השמאל, והמאתיים חמשים אנשים היו בכורים, וע"כ בא האזהרה שהבכורי' יהיו שייכים לכהנים כי הימין הוא עיקר ולע"ל יתעלו הבכורות אף שהיא מסטרא דנוק' י"ל שלע"ל לא יהי' השמאל יד כהה כ"א ע"ד השולט בשתי ידיו היינו שגם בחי' גטה שמאלו וברא ארץ יהי' בה כח כמו בחי' גטה ימינו וברא שמים. העקה ה' אצבעות יד ימין הם כח"ב חו"ג ה' אצבעות יד שמאל הם תנהי"ם וא"כ לע"ל יהי' כח תנהי"ם כמו כח ה' ראשונות, ההנה בשולט בשתי ידיו מ"מ הימין חשובה יותר כי ה' אצבעות ימין שהם כח"ב חו"ג מ"מ חשובים יותר מתנהי"ם אף שגם בתנהי"ם יומשך האור כמו בכח"ב חו"ג.

קיצור אות ה', והנה בענין ימין ושמאל יש עוד בחי' גבה היינו השולט בשתי ידיו כי ע"י התורה שמאלא אתכליל בימינא אבל י"ל מ"מ עיקר הכח בימין וכ"ז מבחי' ד"א אבל באר"א שהם שוין תרין רעין ומלבישים לשתי זרועות דאר"א אזי גם השמאל אימא עילאה יש לו כח כמו הימין אני בינה לי גבורה כמו אבא המלביש חסד דאר"א כי אר"א הם שוין בקומתן ואזי גם בקר"ג יאיר כן שני המאורות הגדולים ויהי' אור הלבנה כאור החמה ויומשך מזה שגם בבי"ע המקבלים ממל' יהי' הגילוי כמו באצילות, וזה ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב ששני הידין נקראו ימין.

ו) והנה פטר רחם שכחו ע"י שפוטרו רחם האם בכור לאם א"כ נמשך מבחי' נוק' שמאל, והיינו מה שמאיר במל' הארה עליונה דוגמת יוסף שהי' בכור לרחל עד שלא הוקם המשכן הי' העבודה בכבורות י"ל הי' העלאה רק במל' ומשהוקם המשכן חיבור ז"א ונוק' עבודה בכהנים שיחוסם נמשך מהאב בחי' זכורא, וקרח שרצה להגביר צד השמאל רצה שלא יהי' העבודה בכהנים כ"א בכורים ולכן אחר מפלת קרח ניתנו הבכורות לכהנים ולע"ל יתעלו הבכורות י"ל ע"י לע"ל ביום ההוא יהי' שבחי' ו"ה יהי' כמו בחי' י"ה והי' אור הלבנה כאור החמה א"כ יהי' כח בשמאל כמו בימין שני הידים עשר אצבעות כמו הם עשר ספירות, ומ"מ בשב"י היד הימנית חשובה יותר א"כ לפ"ז יהי' אהרן עיקר גם לע"ל, וע' בדרוש ועשית בגדי קדש לאהרן וצריך עיון ממי"ש בסש"ב פרק * ולע"ל שיתעלה העולם יהי' הלויים כהנים כו', ואפ"ל שיהי' ע"ד ח"א שוהם ח"א ישפה אמר הקב"ה להוי' כדין וכדין.

ועבד הלוי הוא, נזכר בקונטרס בפ"ע בבוכ תרמ"ו.

מראה מקומות

מראה מקומות

לפסוקי תנ"ך

(נערכו ע"י הרב התמים ר' אהרן שיחי' חיטריק)

- אלביש שמים קדרות : ישעי מ, ג.
אלץ ה' נפשי אשא : תהלים כה, א.
אלף אלפים ישמשונה : דניאל ז, י.
אלף שנים בעיניך : תהלים צ, ד.
אם אין פניך הולכים : שמות לג, טו.
אם בן הוא והסתן אותו : שמות א, טו.
אם הבנים שמחה : תהלים קיג, ט.
אם יגמלך טוב : רות ג, יג.
אם יהי' אלקים עמדי : בראשית כה, כ.
אם ישים אליו : איוב לד, יד.
אם כסף תלוה את העני : שמות כב, כד.
אם עוונות תשמור יי'ה : תהלים קל, ג.
אם צדקת מה תתן לו : איוב לה, ז.
אם תגביהי כנשר : עובדי א, ד.
אמור לחכמה אחותי את : משלי ז, ד.
אמרתי אחכמה : קהלת ז, כג.
אנוש כחציר ימיו : תהלים קג, טו.
אני ה' לא שניתי : מלאכי ג, ו.
אני ראשון ואני אחרון : ישעי מד, ו.
אני הוי' אלקיכם : במדבר טו, מא.
אנכי אשמח : תהלים קד, לה.
אנכי ה' אלקיך המעלך מאמצ : תהלים פא, יא.
אספה לי שבועים איש : במדבר יא, טו.
אסתר אסתר פני : דברים לא, יח.
אף ידי יסדה ארץ : ישעי מד, יג.
אקיס את סוכת דוד הנופלת : עמוס ט, יא.
ארוכה מארץ מדה : איוב יא, ט.
ארומחך אלקי המלך : תהלים קמה, א.
ארחות עשלקלות שאול ואבדון : משלי טו, יא.
- א.א.
אבי כל תופש כינור : בראשית ד, כא.
אבל חדרה גדולה נפלה עליהם : דניאל י, ז.
אבן מאסו הבונים : תהלים קיה, כב.
אברהם אוהבי : ישעי מא, ח.
אהל בל יצען : ישעי לג, כ.
או יחזיק במעוזי : ישעי כו, ה.
אוילים מדרך פשעם : תהלים קו, יז.
אוסרי לגפן : בראשית מט, יא.
אור זרוע לצדיק : תהלים צו, יא.
אור צדיקים ישמח : משלי יג, ט.
אורך ימים בימינה : משלי ג, טו.
או ירננו כל עצי היער : תהלים צו, יב.
או תשמח בתולה במחול : ירמי לא, יג.
אחד באחד יגשו : איוב מא, ח.
אחור וקדט צרתני : תהלים קלט, ה.
אחרי ה' תלכו כארי' ישאג : הושע יא, י.
איה סופר איה שוקל : ישעי לג, יח.
אין כסף נחשב בימי שלמה : מלכים א י, כא.
איש איש כי תשטה אשתו : במדבר ה, יב.
אישה יקימנו ואישה יפרנו : במדבר לו, יד.
אך הבל בנייא כזב : תהלים סב, י.
אכלה ומחתה פיה : משלי לו, כ.
אכלתי יערי עם דבשי : שהי'ש ה, א.
אלי אלי למה עזבתני : תהלים כב, ב.
אל ה' ויאר לנו : תהלים קיה, כז.
אל יתהלל חכם בחכמתו : ירמי ט, כב.
אל נא רפא נא לה : במדבר יב, יג.
אל תס באף עבדיך : תהלים כז, ט.
אל תכזב בשפחתך : מלכים ב, ד, טו.

תשלא

תשלב

מראה מקומות

ארץ אשר לא תחסר כל בה : דברים ה, ט.
ארצות החיים : תהלים קטז, ט (בארצות).
אש תמיד תוקד : ויקרא ו, ו.
אשר נשבעת לאבותינו : מיכה ז, כ.
אשרי משכיל אל דל : תהלים מא, ב.
את האור כי טוב : בראשית א, ד.
את הדגה אשר נאכל במצרים חנם : במדבר יא, ה.
את קרבני לחמי : במדבר כח, ב.
אתה הראת לדעת : דברים ד, לה.
אתי מלבנון כלה : שה"ש ד, ח.

ב.

באור פני מלך חיים : משלי טז, טו.
באור פניך יהלכון : תהלים פט, טו.
באר את התורה : דברים א, ה.
בארץ לא זרועה : ירמיה ב, ב.
בארצות החיים : תהלים קטז, ט.
בבקר בבקר בהטיבו את הנרות : שמות ל, ז.
בבקר יאכל עד : בראשית מט, כז.
בד קדש ילבש : ויקרא טז, ד.
בדברים לא יוסד עבד : משלי כט, יט.
בהילו נרו : איוב כט, ג.
בהעלותך את הנרות : במדבר ח, ב.
בו ירוץ צדיק ונשגב : משלי יח, י.
בסח בה לב בעלה : משלי לא, יא.
ביוט' ההוא אקים את סוכת דוד : עמוס ט, יא.
ביוט' ההוא תקראי אישי : הושע ב, יח.
בית יעקב לכו ונלכה : ישעיה ב, ה.
בכל צרתם לא צר : ישעיה סג, ט.
בלולה בשמן כחית : במדבר כח, ה.
במדבר הזה יתמו : במדבר יד, לה.
במחשכים הושיבני : איכה ג, ו.
במסתרים תבכה נפשי : ירמיה יג, יו.
בן פורת יוסף : בראשית מט, כב.
בני בכורי ישראל : שמות ד, כב.
בניך כשתיילי זתים : תהלים קכח, ג.
בעטרה שעטרה לו אמו : שה"ש ג, יא.
בעמדם תרפינה כנפיהם : יחזקאל א, כד.
בצל כנפיך יחסיון : תהלים לו, ח.
בצר לך ומצאוך : דברים ד, ל.
בקדש הסך נטף שכר להי : במדבר כח, ז.
בקהלם אל תחזד כבודי : בראשית מט, ו.
בקר אערוך לך : תהלים ה, ד.
בקר ויודע הי' : במדבר טז, ה.
בן יחזד כל כוכבי בוקר : איוב לה, ז.
ברוך הי' אלקי ישראל : תהלים מא, יד.

ברכות שדים : בראשית מט, כה.
בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה : דברים י, כב.
בשלוש ובמישור הלך אתי : מלאכי ב, ו.

ג.

גבורי כח עושי דברו : תהלים קג, יט.
גדול הי' ולגדולתו אין חקר : תהלים קמה, ג.
גדילים תעשה לך על ארבע כנפות : דברים כב, יב.
גול על ד' דרכך : תהלים לו, ה.
גולה על ראשה : זכריה ד, ב (וגולה).
גור ארי : בראשית מט, ט.
גלמי ראו עיניך : תהלים קלט, טז.
גם מזדים חשוך עבדיך : תהלים יט, יד.
גמלתהו טוב ולא רע : משלי לא, יב.

ד.

דבר אל בניי ואמרת אליהם : במדבר טו, לה.
דבר נא באזני העם : שמות יא, ב.
דברי חכמים בנחת נשמעים : קהלת ט, יו.
דומה דודי לצבי : שה"ש ב, ט.
די מחסורו אשר יחסר לו : דברים טו, ח.
דיבר האיש אדוני הארץ אתנו קשות .
בראשית מב, ל.
דרך רשעים כאפלה : משלי ז, יט.
דרכי ציון אבילות : איכה א, ה.
דרכיה דרכי נועם : משלי ג, יז.
דרשה צמד ופשתים : משלי לא, יג.

ה.

האדם הגדול בענקים : יהושע יד, טו.
הבונה בשמים מעליותיו : עמוס ט, ו.
הבוקר אור : בראשית מד, ג.
הדר הוא לכל חסידיו : תהלים קמט, ט.
הואיל משה באר : דברים א, ה.
הוד והדר לבשת : תהלים קד, א.
החכמה תחיי בעליה : קהלת ז, יב.
היש מספר לגדודיו : איוב כה, ג.
הכרת תכרת הנפש ההיא : במדבר טו, לא.
הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים : שמואל"א א, ח.
הלא כח דברי כאש : ירמיה כג, כט.
הלוך ונסוע הננכה : בראשית יב, ט.

ואספת דגנך : דברים יא, יד.
 ואצלתי מן הרוח אשר עליך : במדבר יא, יז.
 וארא אל אברהם : שמות ה, ג.
 ואשא אתכם על כנפי נשרים : שמות יט, ד.
 ואשרו אתכם : מלאכי ג, יב.
 ואת בריתי אקים את יצחק : בראשית יז, כא.
 ואתה פה עמוד עמדי : דברים ה, כה.
 ובאו עליך כל הברכות האלה : דברים כח, ב.
 ובאבוד רשעים רינה : משלי יא, י.
 ובפסעכם שולחה אמכם : ישעי' ג, א.
 וברוח פיו כל צבאם : תהלים לג, ו.
 וברית שלומי לא תמוס : ישעי' נה, י.
 ובריתו להודיעם : תהלים כה, יד.
 ובשמים יעופף : ישעי' ו, ב.
 ובתים מלאים כל טוב : דברים ה, יא.
 וגאלתיך אנכי : רות ג, יג.
 וגם ילידי הענק ראינו שם : במדבר יג, כה.
 וגם נצח ישראל לא ישקר : שמואליא טו, כט.
 ודברי אשר שמתי בפיו : ישעי' נט, כא.
 ודוד עבדי נשיא להם לעולם : יחזקאל לו, כה.
 ודמות על ראשי החיה רקיע : יחזקאל א, כב.
 והאדם ידע את חוה : בראשית ד, א.
 והאיש משה עניו מאד : במדבר יב, ג.
 והאכלתיך נחלת יעקב אביך : ישעי' נח, יד.
 והארץ הדום רגלי : ישעי' סו, א.
 והבדילה הפרוכת : שמות כה, לג.
 והגית בו יומם ולילה : יהושע א, ח.
 והדרת פני זקן : ויקרא יט, לב.
 והוא יושב פתח האוהל : בראשית יח, א.
 והוכן בחדר כסא : ישעי' סו, ה.
 והיה אמונת עתיך : ישעי' לג, ו.
 והיה באכלכם מלחם הארץ : במדבר טו, יט.
 והיה ביום ההוא יצאו מים חיים : זכרי' יד, ח.
 והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול : ישעי' כה, יג.
 והיה הוי"ו לי לאלקים : בראשית כח, כא.
 והיה כאשר ירים משה ידו : שמות יז, יא.
 והיה לך ה' לאור עולם : ישעי' ס, כ.
 והיה מידי חדש בחדשו : ישעי' סו, כג.
 והיה מעשה הצדקה : ישעי' לב, יז.
 והיה חוסן : ישעי' לג, ו.
 והיה שארית יעקב : מיכה ה, ו.
 והיו הדברים האלה : דברים ה, ו.
 והייתם קדושים : ויקרא יא, מד.
 והימים ימי ביכורי ענבים : במדבר יג, כ.

הליכות עולם לו : חבקוק ג, ו.
 המוליכך במדבר : דברים ת, טו.
 המעט מכס כי הבדיל : במדבר טו, ט.
 הן עם אחד לבדד ישכון : בדבר כג, ט.
 הנה בריתי אתך : בראשית יז, ד.
 הנה ישכיל עבדי : ישעי' נב, יג.
 הנה לא ינום ולא ישן : ישעי' ה, כו.
 הנה מה טוב ומה נעים : תהלים קלג, א.
 הנה מקום אתי : שמות לג, כא.
 הנה שמוע מזבח טוב : שמואליא טו, כב.
 הנותן בים דרך : ישעי' ג, סז.
 הנותן שלג כצמר : תהלים קמז, טו.
 הנך יפה דודי : שה"ש א, טו.
 הנך יפה רעייתי : שה"ש א, טו.
 הנסתרות לה' אלקינו : דברים כט, כח.
 הנער בן מאה שנה : ישעי' סה, כ.
 העשיר לא ירבה : שמות לו, טו.
 הקל קול יעקב : בראשית כו, כב.
 הראני נא את כבודך : שמות לג, יח.
 הרבה פיו ואמלאהו : תהלים סא, יא.
 הרי בטר : שה"ש ב, יז.
 השקיפה ממעון קדשך : דברים כו, טו.

ו.

ואביה ירק ירק : במדבר יב, יד.
 ואברהם זקן : בראשית כה, א.
 ואגודתו על ארץ יטדה : עמוס ט, ו.
 ואד יעלה מן הארץ : בראשית ב, ו.
 ואהי" אצלו שעשועים : משלי ת, ל.
 ואולם חי אני : במדבר יד, כ.
 ואורח צדיקים כאור נוגה : משלי ד, יח.
 ואחר האש קול דממה דקה : מלכים"א יט, יב.
 ואחשוך אותך מחסא לי : בראשית כו, ו.
 ואימתך לא תבעתוני : איוב יג, כא.
 ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא : ויקרא יג, מ.
 ואיש כי יקח אחותו : ויקרא כ, יז.
 ואל אישן תשוקתך : בראשית ג, טו.
 ואל זה אביס אל עני : ישעי' סו, ב.
 ואלה המלכים שמלכו בארץ אדום : בראשית לו, לא.
 ואני אהי" לה חומת אש : זכרי' ב, יט.
 ואנכי הסתר אסתיר פני : דברים לא, יח.
 ואני עפר ואפר : בראשית יח, כח.
 ואנכי תרגלתי לאפרים : הושע יא, ג.

תשלך

מראה מקומות

וימח את כל היקום : בראשית ז, כג.
וימינו תחבקני : שה"ש ב, ו.
וימלא כבוד ה' את כל הארץ : במדבר יד, כא.
ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים :
בראשית א, טז.
ויפח באפיו נשמת חיים : בראשית ב, ז.
ויצא כבודו חיצו : זכרי' ט, יד.
ויענק משה אל ה' לאמר אל נא דפא נא לה :
במדבר יב, יג.
ויצפהו זהב טהור : שמות לו, ב.
ויקח קרח : במדבר טז, א.
ויקחו אליך שמן זית זך : שמות כו, כ.
ויקחני בציצית ראשי : יחזקאל ח, ג.
וירא און ולא התבונן : איוב יא, יא.
וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק : שמות
כ, יח.
ויראו מגשת : שמות לד, ל.
וירד ה' לראות את העיר : בראשית יא, ה.
וירד ה' על הר סיני : שמות יט, יט.
וירח את ריח בגדיו ויברכהו : בראשית
כז, כז.
ויריחו סוגרת : יהושע ו, א.
וישב ה' מלך לעולם : תהלים כט, י.
וישח אדם וישפל איש : ישע"י ב, ט.
וישכס אברהם בבוקר : בראשית כב, ג.
וישמן ישרון ויבעט : דברים לב, טו.
וישמע משה את העם בוכה למשפחתו :
במדבר יא, י.
וישמע שה ויפול על פניו : במדבר טז, ד.
וישע ה' אל הבל : בראשית ד, ד.
וישת את ימינו על ראש אפרים : בראשית
מח, יד.
ויתן שלמה את הכסף בירושלים כאבנים :
מלכים"א י, כז (ויתן המלך).
ויתרון ארץ בכל היא : קהלת ה, ח.
וכל דיירי ארעא כלא חשיבי : דניאל ה, לב.
וכמוצא מיס אשר-לא יכזבו מימיו : ישע"י
נח, יא.
וכנפיהם פרודות : יחזקאל א, יא.
וכסף וזהב לא ירבה לו : דברים יז, יז.
ולא יחול אביון : דברים טו, יא (לא).
ולא יכנף עוד מוריך : ישע"י ל, כ.
ולא נתן ה' לכם : דברים כט, ג.
ולאום מלאום יאמץ : בראשית כה, כג.
ולו יקחת עמים : בראשית מט, י.
ולזכרון בין עיניך : שמות יג, ט.
ולכבוד אה"י בתוכה : זכרי' ב, ט.

והיתה נפש אדוני צרורה : שמואל"א כה, כט.
וה' בהיכל קדשו : תהלים יא, ד.
והכהן לשבעה נחלים : ישע"י יא, טו.
והלך בדרכי לבך : קהלת יא, ט.
והנה נער בוכה ותחמול עליו : שמות ב, ו.
והנה קמה אלומתי : בראשית לו, ז.
והניף אהרן את הלויים : במדבר ח, יא.
והעבירו תער : במדבר ח, ז.
והר סיני עשן : שמות יט, יח.
והריחו ביראת ה' : ישע"י יא, ג.
וזאת המצוה כו' לעשות בארץ : דברים ו, א.
וזאת לפנינו בישראל : רות ד, ז.
וזה מעשה המנורה מקשה זהב : במדבר ח, ד.
וורח משעיר לו : דברים לג, ב.
וזרחה לכס יראי שמי : מלאכי ג, כ.
וזרעתי את ב"י זרע אדם : הושע ב, כה.
זחסד לאברהם : מיכה ז, כ (חסד).
ויאבק איש עמו : בראשית לב, כה.
ויאמר אלקים יהיה אור : בראשית א, ג.
ויאמר אלקים קץ כל בשר : בראשית ו, יג.
ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי :
בראשית ב, כג.
ויאמר ה' אל משה אספה לי שבעים איש :
במדבר יא, טז.
ויאמר שמשון לאביו אותה קח לי : שופטים
יד, ג.
ויאסוף יעקב רגליו : בראשית מט, לג
(ויאסוף רגליו).
ויאסור יוסף מרכבתו : בראשית מו, כט.
ויבא מלאך ה' וישב תחת האלה : שופטים
ו, יא.
ויברך ה' אותך לרגלי : בראשית ל, ל.
ויגבה לבו בדרכו ה' : דה"ב יז, ו.
ויגרש את האדם : בראשית ג, כד.
ויגש אליו יהודא : בראשית מד, יח.
וידעו כי ערומים הם : בראשית ג, ז.
ויהי בישורון מלך : דברים לו, ה.
ויהי העם כמתאוננים : במדבר יא, י.
ויהי יוסף יפ"ת ויפ"מ : בראשית לט, ו.
ויזנו אחרי הבעלים : שופטים ח, לג.
ויחללו את שם קדשי : יחזקאל לו, כ.
ויחן ישראל : שמות יט, ב (ויחן שם).
ויטע אשל בבאר שבע : בראשית כא, לג.
והי נצב עליו : בראשית כה, יג.
והי נא פי שנים ברוחך אלי : מלכים"ב ב, ט.
וילבוש צדקה כשריון : ישע"י נט, יז.
וילכו בלא כח : איכה א, ו.

ושמתי כדכד : ישעי' נה, יב.
 ושמתוך בנקרת הצור : שמות לג, כד.
 ושער רישיי כעמר נקא : דניאל ו, ט.
 ושעשועי את בניא : משלי ח, לא.
 ותבלענה שבעה שבלים הדקות : בראשית
 מא, ז (כשינוי לשון).
 ותדבר מרים ואהרן במשה : במדבר יב, א.
 ותהלתי אחסס לך : ישעי' מח, ט.
 ותחסרוה מעט מאלקים : תהלים ה, ו.
 ותמהר ותורד כזה : בראשית כד, יח.
 ותמלא כזה : בראשית כד, טז.
 ותקנא רחל באחותה : בראשית ל, א.
 ותרא האשה כי טוב העץ למאכל : בראשית
 ג, ו.
 ותשב באיתן : בראשית מט, כד.
 ותשבו בקדש ימים רבים : דברים א, מו.
 ותתצב אחותו מרחוק : שמות ב, ד.
 ותתפלל חנה על ה' : שמואל א, י.
 ותתן סרף לביתה : משלי לא, טו.

ז.

זאת התורה אדם : במדבר יט, יד.
 זה השער לה' : תהלים קיח, כ.
 זה שמי עלעס : שמות ג, טו.
 זובח תודה יכבדוני : תהלים ג, כג.
 זית רענן : ירמי' יא, טז.
 זכר חסדו ואמונתו : תהלים צח, ג.

ח.

חדש ימינו כקדם : איכה ה, כא.
 חתמך ופתילך ומטך : בראשית לח, יח.
 חי ה' אשר עמדת לפניו : מלכים"ב ה, טז.
 חכו ממתקים : שה"ש ה, טז.
 חכמות בחוץ תרונה : משלי א, כ.
 חכמות בנתה ביתה : משלי ט, א.
 חכמת אדם תאיר פניו : קהלת ח, א.
 חסד לאברהם : מיכה ז, כ.
 חסדי ה' עולם אשירה : תהלים פט, ב.
 חצבה עמודה שבעה : משלי ט, א.
 חשף ה' את זרוע קדשו : ישעי' נב, י.

ט.

טוב ארך אפיים מגבור : משלי טו, לב.
 טוב ה' לכל : תהלים קמה, ט.
 טוב שכן קרוב : משלי כז, י.

נמבני יששכר יזועי בינה לעיתים : דה"א
 יב, לב.

ומחה ה' זמנה : ישעי' כה, ח.
 ומגד תבואות שמש : דברים לג, יד.
 ומצוקותיהם יושיעם : תהלים קז, יג.
 ומעין יוצא : יואל ה, יח.
 ומצדיקי הרבים ככוכבים : דניאל יב, ג.
 ומשם יפרד והי' לדי ראשים : בראשית ב, י.
 ונגלה כבוד ה' : ישעי' מ, ה.
 ונחר יוצא מעדן : בראשית ב, י.
 ונהר יחרב ויבש : איוב יד, יא.
 ונחה עליו רוח ה' : ישעי' יא, ב.
 ונחשת התנופה : שמות לח, כט.
 ונעשה לנו שם : בראשית יא, ד.
 ונצבת אל הצור : שמות לג, כד.
 ונתן לי לחם לאכל : בראשית כח, כ.
 ונתנו על ציצית הכנף : במדבר טו, לח.
 ונתתה מהודך עליו : במדבר כו, כ.
 ונתתי לך מהלכים : זכרי' ג, ז.
 ונחתי עשב בשדך לבהמתך : דברים יא, טו.
 ונתתי רוחי בכס וחיייתם : יחזקאל לו, יד.
 ועבד הלוי הוא : במדבר יח, כג.
 ועבר ה' נגוף ורפוא : ישעי' יט, כב.
 ועמדו זרים ורעו : ישעי' סא, ה.
 ועמדו רגליו ביום ההוא : זכרי' יד, ד.
 ועשו להם ציצית : במדבר טו, לח.
 ועשית חג שבועות כו' מסת נדבך ידך :
 דברים טו, י.
 ועתה יגדל נא כח אד' : במדבר יד, יז.
 ופאת זקנם לא יגלחו : ויקרא כא, ה.
 ופני אדם לארבעתן : יחזקאל א, י.
 ופני לא יראו : שמות לג, כב.
 ופסח ה' על לפתח : שמות יב, כג.
 ופרצת ימה וקדמה : בראשית כח, יד.
 ופרשו על בגד כליל תכלת : במדבר ד, ו.
 וקו שלשים באמה יוב אותו : דה"ב ד, ב.
 וקרא זאיז ואמר : ישעי' ו, ג.
 ורב טוב לבית ישראל : ישעי' סג, ז.
 ורב יעבוד צעיר : בראשית כה, כג.
 ורגליהם רגל ישראל : יחזקאל א, ז.
 וריח אפיך כתפוחים : שה"ש ז, ט.
 ורוח לבשה את עמשי : דה"א יב, יח.
 וריח שלמותיך כריח הלבנון : שה"ש ד, יא.
 ושבת עד הוי' אלקיך : דברים לו, ב.
 ושבתני בשלוס אל בית אבי : בראשית כח.
 כא.
 ושמרו דרך ה' : בראשית יח, יט.

י.

כהמס דונג מפני אש : תהלים סח, ג.
 כולם בחכמה עשית : תהלים קד, כד.
 כונן שמים בתבונה : משלי ג, יט.
 כוסי רוויה : תהלים כג, ה.
 כחתן יוצא מחופתו : תהלים יט, ו.
 כי אל רחום ה' אלקיך : דברים ז, לא.
 כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול : תהלים
 צ, ד.

כי אם הלחם אשר הוא אוכל : בראשית לט, ו.
 כי אם ישראל יהי' שמין : בראשית לה, י.
 כי אתה אבינו : ישעי' סג, טז.
 כי אתה נרי : שמואל"ב כב, כט.
 כי בימיו נפלגה הארץ : בראשית י, כה.
 כי בצלם אלקים עשה את האדם : בראשית
 ט, ו.

כי דבר ה' בזה : במדבר טו, לא.
 כי ה' יתן חכמה : משלי ב, ו.
 כי כל בשמים ובארץ : דה"א כט, יא.
 כי כל שלחנות מלאו קיא צואה : ישעי' כח,
 ח.

כי לא אדם הוא להנחם : שמואל"א טו, כט.
 כי לא המסיר : בראשית ב, ה.
 כי לא ימוש כו' בעבור שמו הגדול :
 שמואל"א יב, כב.

כי לא יטוש כו' ונחלתו : תהלים צד, יד.
 כי לא מחשבותי מחשבותיכם : ישעי' נה, ת.
 כי על כל אלה יביאך אלקים במשפט : קהלת
 יא, ט.

כי עט' קטה עורף אחת : שמות לג, ג.
 דברים טו, ו.

כי קסן יעקב : עמוס ז, ה (בשינוי לשון).
 כי רשע מכתיר את הצדיק : חבקוק א, ד.
 כי שמים כעשן נמלחו : ישעי' נא, ו.
 כי שמש ומגן ה' אלקים : תהלים סד, יב.

כי תרכב על סוסיך : חבקוק ג, ח.
 כל ארחות ה' חסד ואמת : תהלים כה, י.
 כל אשר חפץ ה' עשה : תהלים קלה, ו.
 כל האדם כזב : תהלים קסו, יא.

כל עוף כנף למינהו : בראשית א, כא.
 כל שארו וכל דבש לא תקטירו : ויקרא ב,
 יא.

כמראה הקסת כו' כן מראה הנגה : יחזקאל
 א, כה.

כן דרך אשה מנאפת : משלי ל, כ.
 כנף אביו : דברים כג, א.
 כנשר יעיר קנו' : דברים לב, יא.
 כעת יאמר ליעקב : במדבר כג, כג.

יאר ה' פניו אליך : במדבר ו, כה.
 יביאו לבוים מלכות : אסתר ו, ת.
 יבל הוא אבי כל יושב אוהל : בראשית ה, כ.

יבקע צורים : תהלים עה, טו.
 יברכך ה' מציון : תהלים קלד, ג.
 ה' אורי וישעי : תהלים כו, א.

ה' איש מלחמה : שמות טו, ג.
 ה' בדד ינחנו : דברים לב, יב.
 ה' בצאתך משעיר : שופטים ה, ד.
 ה' ידין אפסי ארץ : שמואל"א ב, י.

ה' מלך גיאות לבש : תהלים צג, א.
 ה' עוז לעמו יתן : תהלים כט, יא.
 ה' עליהם יראה : זכרי' ט, יד.
 ה' קנני ראשית דרכו : משלי ה, כב.

ה' שמעתי שמעך יראתי : חבקוק ג, ב.
 יהי כבוד ה' לעולם : תהלים קד, לא.
 יודע צדיק נפש בהמתו : משלי יב, י.

יום ליום יביע אומר : תהלים יט, ג.
 יומם יצוה ה' חטדו : תהלים מב, ט.
 יוצר אור ובורא חושך : ישעי' מה, ז.
 ימים ידברו : איוב לב, ז.

ימים יצרו : תהלים קלט, טו.
 ימינך ה' נאדרי בכח : שמות טו, ו.
 יען כי נגש העם הזה בפיו : ישעי' כט, יג.

יעקב חבל נחלתו : דברים לב, ט.
 יפה נוף משוש : תהלים מח, ג.
 יפרוש כנפיו יקחנו : דברים לב, יא.

יפתח ה' לך את אוצרו הטוב : דברים כח, יב.
 יציץ ופרח ישראל : ישעי' כו, ו.
 יקוו המים אל מקום אחד : בראשית א, ט.

יקום אבי : בראשית כז, לא.
 יראה כל זכורך את פני : דברים טו, טו.
 יראו את ה' קדושו : תהלים לד, י.

יראו מה' כל הארץ : תהלים לג, ח.
 יראת ה' לחיים : משלי יט, כג.
 ישארו על אברתו : דברים לב, יא.
 ישיש כגבור לרוץ אורח : תהלים יט, ו.

ישמח ה' במעשיו : תהלים קד, לא.
 ישראל אשר בך אתפאר : ישעי' מט, ג.
 ישנת חושת סתרו : תהלים יח, יב.

ב.

כבוד מלכותך יאמרו : תהלים קמה, יא.
 כה אמר ה' צבאות אס בודכי תלך : זכרי'
 ג, ז.

מראה מקומות

תשלו

מגלה עמוקות : איוב יב, כב.
 מה אלה אדוני. ויאמר זה דבר ה' אל
 זרובבל : זכר'י ד, ה, ו.
 מה יפו פעמי'ך : שה'ש ז, ב.
 מה יקר חסדך אלקים : תהלים לו, ח.
 מה רב טובך אשר צפנת : תהלים לא, כ.
 מה רבו מעשיך : תהלים קד, כד.
 מה תצעק אלי : שמות יד, טו.
 מזבח אדמה תעשה לי : שמות כ, כד.
 מי זאת עולה מן המדבר : שה'ש ג, ו.
 מי ימלל גבורות ה' : תהלים קה, ב.
 מי יעלה בהר ה' : תהלים כד, ג.
 מי יקום יעקב כי קטן הוא : צמוס ז, ב.
 מי יתן טהור מטמא : איוב יד, ד.
 מי לי בשמים : תהלים עג, כה.
 מימינו אש דת : דברים לג, ב.
 מכל מלמדי השכלתי : תהלים קיט, צט.
 מלאה הארץ קניניך : תהלים קד, כד.
 מלך אלקים על גוים : תהלים מז, ט.
 מלך במשפט יעמוד ארץ : משלי כט, ד.
 ממצוקותי הוציאני : תהלים כה, יז.
 מן המיצר קראתי : תהלים קיח, ה.
 מן העפר אשר יהי' : במדבר ה, יז.
 מצדך אלף ורובה מימינך : תהלים צא, ז.
 מציץ מן החרכים : שה'ש ב, ט.
 מצמיח חציר לבהמה : תהלים קד, יד.
 מצפון זהב יאתה : איוב לו, כב.
 מרחוק ה' נראה לי : ירמ'י לא, ב.
 משכיל לאיתן האזרחי : תהלים פט, א.
 משלחי רגל השור והחמור : ישעי' לב, כ.

ב.

נופת תסופנה שפתותיך : שה'ש ד, יא.
 נכסף נכספת לבית אביך : בראשית לא, ל.
 נער הייתי גם זקנתי : תהלים לו, כה.
 נעשה אדם בצלמינו : בראשית א, כו.
 נר ה' נשמת אדם : משלי כ, כז.
 נשבע ה' בנפשו : צמוס ו, ח.
 נתיב לא ידעו עיס : איוב כח, ז.
 נתנה עלי בקולה : ירמ'י יב, ח.

ב.

סוד ה' ליראינו ובריתו להודיעם : תהלים
 כה, יד.
 סולס מוצב ארצה : בראשית כח, יב.
 סומך ה' לכל הנופלים : תהלים קמה, יד.

כרחל לפני נוזזיה נאלמה : ישעי' נג, ז
 (וכרחל).

כשמן הטוב כו' יורד : תהלים קלג, ב.
 כתפארת אדם לשבת בית : ישעי' מד, יג.

ג.

לא באש ה' : מלכים יט, יב.
 לא ברעש ה' : מלכים'א יט, יא.
 לא ידון רוחי באדם : בראשית ו, ג.
 לא יוכל בעלה הראשון : דברים כד, ד.
 לא יחול אביון : דברים טו, יא.
 לא יסור : בראשית מט, י.
 לא ירבה לו סוסים : דברים יז, סז.
 לא לנו כו' על חסדך : תהלים קטו, א.
 לבי ובשרי ירננו אל אל חי : תהלים פד, ג.
 להנחיל אוהבי יש : משלי ח, יא.
 להניח ברכה על ביתך : יחזקאל מד, ג.
 להציל פנים משמן : תהלים קד, טו.
 לו ישמעאל יחי' לפניך : בראשית יז, יח.
 לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה : בראשית
 ב, כג.

לי יאורי ואני עשיתני : יחזקאל כט, ג.
 לך אמר לבי בקשו פני : תהלים כו, ח.
 לכבודי בראתיו יצרתיו : ישעי' מג, ז.
 לכו ונלכה באור ה' : ישעי' ב, ה.
 לכו לחמו בלחמי : משלי ט, ה.
 למה ה' יחרה אפך בעמך : שמות לב, יא.
 למען אנסנו ההולך בתורתו : שמות טו, ד.
 למען ירמך כבוד ולא ידום : תהלים ל, יג.
 למען שמי אארץ אפי' : ישעי' מת, ט.
 למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי : במדבר
 טו, ז.

לנפש חיי' : בראשית ב, ז.

לעולם ירשו ארץ : ישעי' ס, כא.

לעשות לך שם : ישעי' סג, יד.

לריח ניחוח אשה לה' : במדבר כח, ו.

לשקוד על דלתותי : משלי ח, לד.

ג.

מאין לי בשר : במדבר יא, יג.
 מאסת את דבר ה' : שמואל'א טו, כב.
 מבלי יכולת ה' : במדבר יד, טז.
 מבשרי אחזה אלקה : איוב יט, כו.
 מגדול ישועות מלכו : שמואליב כב, גא.
 מניד דבריו ליעקב : תהלים קמו, יט.

מראה מקומות

תשלח

צחוק עשה לי אלקים : בראשית כא, ו.
צמאה נפשי לאלקים : תהלים מב, ג.
צמר ופשתים יחדיו : דברים כב, יא.

טוט ורכבו רמה בים : שמות טו, כא.
טו צלם מעליהם : במדבר יד, ט.

ק.

קדש יהי גדל פרע : במדבר ו, ה.
קדש ישראל להי ראשית תבואתה : ירמיה
ב, ג.
קול זודי הנה זה בא : שה"ש ב, ח.
קול השופר הולך וזחק : שמות יט, יט.
קומה הי ויפוצו אויביך : במדבר י, לה.
קטנתי מכל החסדים : בראשית לב, יא.
קנה חכמה קנה בינה : משלי ד, ה.
קרוב הי לכל קוראיו : תהלים קמה, יח.
קרנו תרום בכבוד : תהלים קיב, ט.
קשרם על לוח לבך : משלי ג, ג.

ר.

ראה נתתי לפניך היום את החיים : דברים
ל, טו.
ראו עתה כי אני אני הוא : דברים לב, לט.
ראיתי בבניו לי מלך : שמואל א טו, א.
ראיתי והנה מנורת זהב : זכריה ד, ב.
ראשו כתם פז : שה"ש ה, יא.
ראשית חכמה יראת הי : תהלים קיא, י.
ראשית עריסותיכם : במדבר טו, כ.
רוח האדם העולה למעלה : קהלת ג, כא.
רוח הי דיבר בי : שמואל ב, כג.
רוכב על עב קל : ישעיה יט, א.
רכב אלקים : תהלים סח, יח.
רפאני הי וארפא : ירמיה יז, יד.
רני ושמחי בת ציון : זכריה ב, יד.
רננו צדיקים בהי : תהלים לג, א.

ש.

שאו ידיכם קדש : תהלים לה, ט.
שאו מרום עיניכם : ישעיה מ, כו.
שאלו באלפיו וזודו ברבותיו : שמואל א יח,
ז.
שבע ביום הללתיך : תהלים קיט, קסד.
שבע שבלים עולות בקנה א' : בראשית מא,
ה.
שובע שמחות את פניך : תהלים טו, יא.
שום תשים עליך מלך : דברים יז, טו.
שלח לך אנשים : במדבר יג, ב.
שם הגדולה לאה : בראשית כט, טז.

ע.

עד דוד הגדיל : שמואל א כ, מא.
עד יערה עלינו רוח ממרום : ישעיה לב, טו.
עוד ישבו זקנים : זכריה ח, ד.
עוז למלכו : שמואל א ב, י.
עוז לעמו יתן : תהלים כח, ח.
עוטה אור כשלמה : תהלים קה, ב.
עונותיכם מבדילים : ישעיה נט, ב.
עזי וזמרת ייה : שמות טו, ב.
עין הי אל יראיו : תהלים לג, יח.
עין לא ראתה אלקים זולתיך : ישעיה סד, ג.
עיני האדם לא תשבענה : משלי כו, כ
(ועיני).

עיני הי אל צדיקים : תהלים לד, טו.
עיניך יונים : שה"ש א, טו.

עינים להט ולא יראו : תהלים קטו, ה.
עיר פרא אדם יולד : איוב יא, יב (ועיר).
על דמות הכסא : יחזקאל א, כו.
על כל פשעים תכסה אהבה : משלי י, יב
(ועל).

על כנפי בגדיהם : במדבר טו, לח.
על משמתי אעמודה : חבקוק ב, א.
על פני כל אחיו נפל : בראשית כה, יח.
עם זו יצרת לי : ישעיה מג, כא.
עצות מרחוק : ישעיה כה, א.
עצם מעצמי ובשר מבשרי : בראשית ב, כג.
עקוב הלב מכל ואנוש הוא : ירמיה יז, ט.
ערכתני נר למשיחי : תהלים קלב, יז.
עשה את האדם ישר : קהלת ז, כט.
עשה לך חרבות צוריים : יהושע ה, ב.
עשה לך שתי חצוצרות כסף : במדבר י, ב.

פ.

פני ארץ אל הימין : יחזקאל א, כו (ופני).
פעלת הי מקדש אד' : שמות טו, יז.
פעמון זהב ירמון : שמות כה, לד.

צ.

צדיק אוכל לשובע נפשו : משלי יג, כה.
צדיק הי בכל דרכיו : תהלים קמו, יז.
צדקה תרוםט גוי : משלי יד, לד.
צור יולד תשי : דברים לב, יח.

ת. תהום אל תהום קורא : תהלים סב, ח.
 חול כסל אמרתי : דברים לב, ב.
 תחת אשר לא עבדת בשמחה : דברים כח, מז.
 תנו עוז לאלקים : תהלים סח, לה.
 תפלה לעני כי יעסוף : תהלים קב, א.
 תקעו בחדש שופר : תהלים סא, ד.
 תקראי אישי : הושע ב, יח.
 תרום ידך על צריך : מיכה ה, ח.
 תתן אמת ליעקב : מיכה ז, כ.

שמעו מזבח טוב : שמואלא טו, כב.
 שמח בחור בילדותיך : קהלת יא, ט.
 שמים תכין אמונתך : תהלים סט, ג.
 שמן וקטרת ישמח לב : משלי כו, ט.
 שמש בנבעון דום : יהושע י, יב.
 שמש צדקה וסרפא : מלאכי ג, כ.
 שרפיט עומדים ממעל לו : ישעי' ו, ב.
 ששים המה מלכות : שה"ש ו, ח.
 ששם עלו שבטים : תהלים קיב, ד.
 שתים נשים יוצאות : זכרי' ה, ט.

מראה מקומות

למאמר רז"ל

עמוד שכה

נר שבת מצוה רק מד"ס : או"ח סי' רסג.

עמוד שכו

ע"פ ונשב בניא : אוה"ת ואתחנן ע' קמד.
 וז"א בעתיקא אחיד ותליא : זח"ג רצב, א.
 ונתבאר בתו"א בדי"ה בביאור לר"ה
 זכור את יום השבת. ודי"ה להבין כי
 ענין האבות הן הן המרכבה. לקו"ת
 ס"פ שמיני ועוד.

עמוד שכז

אדם ע"ש אדמה לעליון : עשרה מאמרות
 אכ"ח ח"ב סל"ג של"ה כ, ב. רסת,
 ב. שא, ב.

עמוד שכח

למכור בנכסי אביו : גיטין סה, א.
 כמ"ש ע"פ ארץ הרים ובקעות : אוה"ת
 עקב ע' תרכו.
 ובי"ד נברא העוה"ב : מנחות כט, ב.

עמוד שכט

רשב"י בתחלת האדרא : זח"ג קכח, א.

עמוד שכא

ואדמו"ר נ"ע סד"ה ועתה ישראל... תקס"ב :
 ברוקלין תשכ"ד ע' רסו.
 ילקוט ח"א דף ב' סע"ג : רמו ד.

עמוד שכב

ועמ"ש לקמן ע"פ ויהי בנסוע הארון :
 לקמן ע' שעה.

עמוד שכג

ועמ"ש ע"פ יהודה אתה : ראה אוה"ת
 פ' ויחי דף שסא, ב.
 ע"פ ויעש אלקים את שני המאורות : ראה
 אוה"ת בראשית דף לו, א.
 אהרן הוא מו' רועים : ת"י שבוהר חדש
 (קד, א). וראה סוכה גב, ב.
 במ"ת נדמה להם כזקן : מכילתא בשלח
 טו, ג.

עמוד שכד

אבא יסד ברתא : זח"ג רמח, א. רנו, ב.
 רנח, א. ת"ז ת"י כא (סא, ב).
 ומתלמידי יותר מכולם : תענית ז, א.
 וכפתוריה אלו התלמידים : ספיקתא רבתי
 תרומה.
 שלך גדול משלהם : רש"י בהעלותך ת, ב.

מראה מקומות

תשט

עמוד של
בד"ה אז ישיר ישראל: לקוית חקת סב.
ג.
בעל כרחך אתה חי: אבות ספיד.

עמוד שלא
אמרזיל במדיר: ביר נג.
כמיש בזהר: פי בראשית כ, א.

עמוד שלז
אהרן... בחיי שודמיט: נסמן לעיל ע'
שלב,
ביום חתונתו זה מתן תורה: תענית כה,
ב.

עמוד שלב
כד אתכפי סטיא לתתא: זחיב קכח, ב.
עמלא דאורייתא לעילא מן שמשא: זחיא
רנג, ב.

עמוד שלח
וראתה שפחה על היס: מכילתא בשלח.
רשיי טו, ב. זחיב סד, ב. זחיג כב, ב.
אהרן אותיות נראה: זחיג קג, א.
וכל השביעין חביבין: ויקיר כט, ט.
מיס תחתונים בוכים אנן בעינן: תיז
תי ה.

עמוד שלב
דקארי תדיר לנהורא עילאה: תיז תי ה.
שושבינא דמסרוניתא: רעימ זחיג כ, א.
קעו, ב. קמ, ב. ערה, ב.
אהרן הוא מזי הרועים: תי שבוזה חרש
(קה, א). וראה סוכה נב, ב.
משה נקי רעיא מהימנא: ראה לעיל בני
אהרן.
המאור שבה: פתיחתא דאיכה רבתי ב.
ירושלמי חגיגה א, ז.

עמוד שמו
לעולם ירגיז אדם יציט על יצה"ר: נסמן
לעיל ע' שלב.
אברהם שיצא ממנו ישמעאל: פסחים קיט,
ב.
וכמארזיל מלפפתו: סוטה ג, ב.
כל ישראל בני מלכים: שבת סז, א.

עמוד שלב
לעולם ירגיז אדם יציט על יצה"ר: ברכות
ה, א. זחיא רב, א ועוד. ראה הערת
כ"ק ארמז"ר שליטיא בספר השיחות
תשי"א ע' 59.
אברהם שיצא ממנו ישמעאל: פסחים קיט,
ב.

עמוד שמא
שלשה עזין הן: ביצה כה, ב.
ז"א בעתיקא אחיד ותליא: נסמן לעיל
ע' שכו.

עמוד שלג
כל ישראל בני מלכים: שבת סז, א.

עמוד שמב
האבות הן הן המרכבה: ביר מו, ה. זחיא
ריג, א. זחיב קסב, א.
בכל נפשך אפילו נוטל: ברכות גז, א.

עמוד שלד
אימתי גדול: ראה זחיב רלה, א. זהר
חדש פי תשא וחקת.
לשארית נחלתו שמשים אי"ע כשיריים:
רי"ה יז, ב.

עמוד שמוג
ולמכור בנכסי אביו: גיטין סה, א.
נראה אותיות אהרן: זחיג קג, א.
אהרן א' הר ו'... ע"פ ואתה תצוה:
ראה תוי"א קי, ג.
נר הששי שאותו ה"י סדליק גם בבוקר:
תמיד לג, א. וש"נ.

עמוד שלה
איזהו גיבור הכובש את יצרו: אבות
ד, א.
עמיש ע"פ ה' אלקי גדלת מאד: ראה
יהל אור ע' שפיט ואילך.
זחי' ברכאן דצלותא נגד חיי חוליות:
ברכות כח, ב.

עמוד שדמ
החי נושא את עצמו: שבת צז, א.

עמוד שלו
חביב אדם שנברא בצלם: אבות ג, יד.
לאשתאבא בגופא דמלכא: זחיא ריו, ב.
ישראל מתקשראן באורייתא: זחיג עג, א.

עמוד שלו
לא זו מחבבה עד שקראה אמי: שמור
נב, ד. שהשיר ס"ס ג. זחיג רסב, א.

עמוד שמו

כנכר בלקוי"א: פרק טו.
שהיתה נשמטת כו' בעת גמר: פוסה ט,
ב.

עמוד שמו

שאור שנברא ביום הראשון גנזו בתורה:
ראה חגיגה יב, א. דגל מחנה אפרים
בשם הבעש"ט. וע"י לקוטי שיחות ח"ב
ע' 444.

עמוד שמה

ובאשה קראו מושב: פסחים ג, א.
אברהם תיקן תפילת שחרית: ברכות כו,
ב.

עמוד שנ

שאמר לעולמו די: חגיגה יב, א. אור"ו
סלי"ח.
עמ"ש ע"פ אז תפקחנה עיני עורים: נדפס
בספר החקירה.
אין מוסרין רזי תורה: ראה חגיגה יג,
א.

עמוד שנה

בדרוש חרבות צורים: נדפס לעיל עמוד
קט. בדרושים לחג השבועות בדרוש
תורת ה' תמימה.
אין מוסרים ראשי פרקים: חגיגה יג, א.

עמוד שנה

חביב אדם שנברא בצלם: אבות ג, יד
לאשתאבא בגופא דמלכא: זח"א ריו, ב.
ישראל מתקשראן באורייתא: זח"ג עג, א.
לא זז מחבבה עד שקראה אמי: שמו"ר
נב, ד. שהשיר ס"פ ג. זח"ג רסב, א.
אהרן מז' רועים: ע"ם תיקונים בוי"ח (קד),
א). וראה סוכה נב, ב.
אהרן שושבינא דמטי: גסמן לעיל עמוד
שלו.
אחרן אותיות נראה: זח"ג קג, א.
שכר מצוה מצוה: אבות ד, ב.

עמוד שנה

שתוק כן עבמ"ח: מנחות כט, ב.
וארזיל ברבות פי נח: לה, ג.
אדם אדמה לעליון: גסמן לעיל ע' שכז.
כהדיון קמצא: ב"ר כא, ה.

עמוד שנה

הולד ראשו בין ברניו: גדה ל, ב.

עמוד שנה

בכל לבבך בשני יצריך: ברכות נה, א.
משחרב בהמ"ק שולחנו של אדם מכפר
עליו: חגיגה כו, א.

עמוד שנה

אמליכתי למעלה ולמטה: ברכות יג, ב.
כנוונא דאינון מתייחדין לעילא: זהר ח"ב
קלה, א.
אותיות תבונה בן ובת: זח"ג רצ, ב. תניא
פרק טו.
שבאשה קראה מושב: פסחים ג, א.

עמוד שם

שאינו דומה שמיעה לראיה: מכילתא יתרו
יט, ט.
איזהו חכם הרואה את הנוול: תמיד לב,
א.

עמוד ששכ

שנתקשה משה במעשה המנורה: מנחות
כט, א. תנחומא בהעלותך.
דאע"ג דאיהו לא חזי מזליהו חזי: מגילה
ג, א.
מארזיל פ"ק דע"ד: ג, ב.
רפ"ג דמגילה: כא, א.
מושב מלכים לכסא: כן הוא גם בתוי"א
(סה, א) ובכ"מ וכנראה הכונה לאיוב
לו, ו רצ"ע.
אין מלך בלא עט: בחיי וישב לה, ל.
ספר החיים פרק הגאולה פ"ב. עמה"מ
שער שעשועי המלך רפ"א.
במקום גדולתו: מגילה לא, א. ראה הערת
כ"ק אדמו"ר שליט"א בספר המאמרים
ת"ש ע' 40.
אימתי גדול כשהוא בעיר אלקיניו: גסמן
לעיל ע' שלג.
שתי אבנים בונות שתי בתים: ספר יצירה
פ"ד מ"ב.

עמוד ששכ

קדש מלה בגרמ"י: זח"ג צו, ב.
כרא כרעא דאבוה: יונת אלם רפ"ב. וראה
יבמות ג, א תור"ה קמאי.

תשמב

מראה מקומות

עמוד שסד

באשה קראו מושב: פסחים ג, א.
ונבלות חכמה שלמעלה תורה: ב"ר יו, ז.

עמוד שסח

אין עמידה אלא שתיקה: סוטה לט, א.
זח"ג קעג, א.

עמוד שפז

מדברי רבינו... דמדבר סיני: לקו"ת במדבר ג, א.
בדברי רבינו ע"פ קול דודי: ראה לקו"ת שה"ש טו, א.

עמוד שפח

דבת תחלה סימן יפה לבנים: ב"ב קמא, א.
פסח שני מצה וחמץ עמו בבית: פסחים צה, א.

עמוד שפמ

בקולת ק"ה ד': פ"ח, ת.
איהו בנצח ואיהי בהוד: מק"מ לזח"א כו, ב.
גדול כחן של נביאים: ב"ר כז, א.
נתנבא באספה"מ: ויק"ר א, יד.

עמוד שע

סד"ה שימני כחותם: לקו"ת שה"ש מה, ג.
שמאלא אתכליל בימינא: זח"ג קית, ב.

עמוד שעא

סתים וגליא שבתורה: זח"ב רכו, ב. זח"ג עא, ב. עג, א. צח, ב. קנט, א.
בדיה ועשו להם ציצית: נדפס בסידור. ולהלן בפ' שלח עם הגהות מכ"ק אדמו"ר הצ"צ.

עמוד שעב

מפני מה לא נאמר נון באשרי: ברכות ד, ב. זח"ג קנה, א.

עמוד שעג

ולאום מלאום כו' כשזה קם זה נופל: רש"י תולדות כה, כג.

והאיש דרכו לכבוש: יבמות סה, ב. קדושין לה, א.

עולט הפוך ראיתי: פסחים ג, א. ב"ב י, ב.

עיו מסגן בדישא: שבת עז, ב.

עמוד שעד

בינה עד הוד אתפשטת: ע"ח שער כ"ט פ"ח. סעמי המצות להרח"ו ס"פ שמיני ועוד. נתבאר ע"ס דא"ח בביאורי הזהר פ' כי תשא ע"פ והדל לא ימעיס. דרך מצותיך מצות מחצית השקל (הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בסה"מ תש"ד ע' ק"ח).

עמוד שעו

והיכן גננו בתורה: גסמן לעיל ע' שמו.

עמוד שעח

סיהרא לית לה מגרמה כלום: זח"א קלה, ב. רלו, ב. רמט, ב. ח"ג קיג, ב.
הכלה הופכת את פניה ואוכלת: פסחים פו, א.

עמוד שעט

אליו ולא למדותיו: פרדס שליב ס"ב בשם הספרי.
ומ"ש בפריא: סרק מת.

עמוד שעפ

וענוה גדולה מכלום: ע"ז כ, ב.
הפלוגתא אמ' בתשרי... ניסן: ויק"ר כט, א. סדריא פ"ח.
בתו"א פ' יתרו זק"כ ע"א: בהוצאת נ. י. תשס"ו דף עב, א.
בז"א שאין לו רק ס"ס: עץ חיים פרקי הצלם פ"ג ובכ"מ.

עמוד שעב

אידי דטרוד למיבלע לא פליס: חולין ת, ב.

עמוד שעג

פ"ג דברכות: כ, ב.

עמוד שעד

התורה אלפים שנה קדמה לעולם: ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. ויק"ר

תשמנ

מראה מקומות

עמוד שצד

כמיש בגמרא שיש ז' הבדלים : פסחים קה, א.

עמוד שצה

בטי עשר ולא אחד עשר כו' : פ"א מ"ג

עמוד שצו

עפ"י מ"ש בגמרא : ברכות לה, ב.
קוב"ה בגלותא אסתלק לעילא לעילא : זחיג
ז, ב, ב, וראה ג"כ זחיא רי, א.
רשימות איכה להצ"צ ע' כב ואילך.
שא' במדרש כימ שנאמר לי אינו זז :
מדרש שוחר טוב (תהלים) פ"פ.
אין אמת אלא תורה : ירושלמי ר"ה ג.
ח.

עמוד שצז

ואי' במדרש... שגדולה במתנותי כהונה :
ב"ר פ"ע, סו.

עמוד שצח

אלו ואלו דא"ח : עירובין יג, ב, וש"נ.
והי' עמו... שהלכה כמותו : סנהדרין גג.
ב.
אי' במדרש שע"י המילה : ב"ר מט, ב.
מיש בגמרא בכ"ן עזאי : זבחים יא, ב.

עמוד שצט

שרו ש"ע אמרו : יבמות טו, ב.
וויש בגמרא משבטלו הסנהדרין : סוטה
מח, א.

עמוד ת

תשבע"פ נקי עוז ותושיה : מכלתא בשלח
טו, ב, ויק"ר פליא, ה, סנהדרין כו, ב.
כל תורה שאין עמה מלאכה : אבות ב, ב.
קדש את עצמן במותר לך : יבמות כ, א.
ערבים עלי דברי סופרים : ע"ז לה, א.

עמוד תב

לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה :
פסחים ג, ב, חולין סג, ב.

עמוד תג

א"ל אליהו לר' יוסי : ברכות ג, א.

פ"ט, א, תנחומא וישב ד, זח"ב מט,
א, קסא, א, זח"ג קכה, א, קנט, א, וראה
ג"כ קונטרס י"ב תמוז תשי"ח (קונטרס
נט) ע' 36. (הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א
בספר המאמרים ת"ש ע' 83).

עמוד שפה

חנם בלא מצות : ספרי בהעלותך יאה.

עמוד שפו

לא זז מחבבה עד שקראה בתי : שמו"ר
נב, ד, שהש"ר ס"פ ג, זח"ג רסב, א.
הבא על אמו בחלוס יצפה לבונה : ברכות
גז, א.

עמוד שפז

סיהרא לית לה מגרמא כלום : גסמן לעיל
ע' שעה.
זקן היינו זה שקנה חכמה : קידושין לב,
א.

עמוד שפח

במשנה בסנהדרין פרא הנחנקין : פו, ב.

עמוד שצ

משרע"ה בחי' יסוד אבא : מאו"א מ, גז.

עמוד שצא

שרו של עולם הנקי נער : יבמות טו, ב.
אימא מקננא בכורסייא : ת"ז ת"ז ו.
פ"ק דזבחים : יא, ב.

עמוד שצב

משבטלה סנהדרין בטלה הש"ר : סוטה מח,
א.
בדרוש חמשה קנינים : נדפס לעיל בדרושי
חג השבועות.
ואי' במדרש דקאי על אברהם : ב"ר מט,
ב.

עמוד שצג

ואי' במדרש שלא נילה טוד המילה עד
עשרים דור : שם.
ואי' במדרש ע"פ בזאת יבא אהרן : ויק"ר
כא, ו.

השמוד

מראה מקומות

עמוד תד

החכמה מחייבת... אין יסורים: ילקוט שמעוני תהלים ס"י כה ע"פ טוב וישר. לבעל החוטם אני מתפלל: זח"ג קל, ב.

עמוד תז

ישראל עלו במחשבה: ב"ר בתחלתו.

עמוד תח

בס"י שתי אבנים בונות: פ"ד מ"ב. הנשמה א"צ תיקון לעצמה: ע"ח שער כו פ"א. הובא בתניא ס"ז.

עמוד תי

באשה קראו מושב: פסחים ג, א.

עמוד תיא

ובינה עד הוד אתפשטת: נסמן לעיל ע' שער.

עמוד תיד

ושמור זו משנה: תורת כהנים אמור ט, ב (הובא ברש"י ויקרא כה, לא. דברים ד, ו).

האומר אין לי אלא תורה: יבמות קט, ב. דינא דמלכותא דינא: גיטין י, ב. וש"נ. זח"ג רכז, א. רגז, ב ועוד.

עמוד תסו

ונהר דינור כו' שהוא מזיעתן של חיות: זח"ב רא, ב.

כל השונה הלכות: סוף נידה וש"נ. משחרב בהמ"ק ברכות ת, א. זח"ג רב, א.

עמוד תטז

איהו וחייהי וגרמוהי חד: ת"ז בהקדמה.

עמוד תיה

יפה שעה אחת: אבות ד, יז.

עמוד תכ

למה קדמה פ' שמע: ברכות יג, א.

עמוד תכא

בדיה ואני נתתי לך שכנס א': תו"א קג, ב. עד שלא נבנה ה"י הוא ושמנו בלבד: פדרי"א פ"ג.

עמוד תכב

בדיה כי אברהם לא ידענו: תו"א צג, א. בחכמה אתברירו: הובא באגה"ק סימן כח בשם זהר. וראה ע"ח שי"ח פ"ה. של"ט ד"א. שהמ"צ להצ"צ מצות מחצית השקל. שם איסור אכילת בע"מ.

עמוד תכג

אם כיון לבו יצא: ברכות יג, א. ישראל לי ראש: תו"א ס"ט שמות. לקו"ח ס"ט שלח בארוכה. שגולה לבבל ושכינה עמה: מגילה כט, א.

עמוד תכד

כד אתכפ"י ס"א: זח"ב קכח, ב.

עמוד תכה

י"ה עם שמי שס"ה: זח"א כה, א. רגז, א. זח"ג רעה, ב. ת"ז בהקדמה.

עמוד תכו

לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה: פסחים ג, ב. חולין סג, ב.

עמוד תכז

רפ"ק דברכות: ג, א.

עמוד תכח

קדושתו למעלה מקדושתכם: ויק"ר כה, ט.

נכנס יין יצא סוד: עירובין סה, א.

עמוד תכט

ארץ שרוב שיעורים כותים: ברכות מא, ב.

עמוד תלד

ועד הוא אחד בחילופי אהון: זח"ב קלה, א. — הוא"ו מתחלף באל"ף בחילוף אהו"י והע"ן בחי"ת באותיות אהה"ע (רמ"ז הובא בניצוצי אורות שם) — ונתבאר בארוכה ע"פ דא"ח באמרי בינה שער הק"ש פס"ב ואילך. בשרש מצות התפלה להצ"צ פל"ה, ועוד. (הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בסה"מ תשי"ח עמוד 242).

עמוד תלש

בתיו"ט באבות: אבות ג, טו.
אני אינו מצוה אותך: סוטה לה, ב.

עמוד תמא

לבעל החוטם אני מבקש: זח"ג קל, ב.

עמוד תמב

בזהר אסרו בריחא זלבושיינו: ח"ג קפו, א.

ואורייתא מחכמה נפקת: זח"ב קכא, א.
יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז:
אבות ד, יז.

ושכר מצוה... המצוה עצמה: אבות ד, ב.
שתוק כך עלה במחשבה: מנחות כט, ב.
אבא יונק ממזלא: ראה זח"ג רפט, ב
ובכ"מ.

עמוד תמו

מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה: קדושין
מ, א.

עמוד תמד

סד"ה כי ההריס ימושו: לקו"ת תצא מ,
ד.

ע"פ אי לך ארץ: ראה רשימות על קהלת
עמוד רנח.

שרשב"י ה"י במערה י"ג שנה: שבת לג,
ב.

ע"פ שאו את ראש בניי: ראה לעיל בפ'
במדבר.

עמוד תמה

ע"פ במדבר סיני באוה"מ: ראה לעיל בפ'
במדבר.

בד"ה ואתחנן: לקו"ת ב, א. וראה שם
הבאור ג, ב.

עמוד תמו

דאורייתא מחכמה נפקת: זח"ב קכא, א.
מאן מלכי רבנן: גיטין סב, א.

עמוד תמוז

אבא יסד ברתא: נסמן לעיל ע' שכר.
בינה יתירה ניתנה באשה: גדה מה, ב.

תלמוד גדול שמביא לידי מעשה: קדושין
מ, ב וש"נ.

עמוד תמח

כנען לשון סוחר: ראה תו"א פ' וישב
כו, ג. לקו"ת פ' עקב טו, ג. אוה"ת פ'
ואתחנן עמוד קכט. ובס' עקב ע' תקלג.
ברבות בשה"ש ע"פ וקול התור: ב, יב.
ובפ' התאנה חנטה: שם ב, יג.

עמוד תמט

ועמ"ש ע"פ וראית בשב"י: ראה אוה"ת
פ' תצא ד"ה זה.

עמוד תנ

כיצד מרקדין לפני הכלה: כתובות טו,
ב.

נושאות ומנושאות: בחיי תרומה כה, י
בשם פדריא. וראה פדריא ספ"ד. שמו"ר
כג, טו.

עמוד תנב

אדז"ל... שאני עמלא דאורייתא: זח"א
רכג, ב.

וכמ"ש בענין יהושע: ראה ד"ה תורת ה'
תמימה באוה"ת דרושים לחג השבועות.
ע' קט ואילך.

שהעמיד הגלגל... ע"י ספר משנה תורה:
ילקוט שמעוני יהושע רמז כב.

עמוד תנה

חסידים הראשונים היו שוהים: ברכות
לב, ב.

עמוד תנו

רשב"י כשהיו י"ג שנה במערה: שבת
לג, ב.

בא נחש על חוה... פסקה זוהמתן: שבת
קמו, א. זח"ג כה, ב. לו, א. קכו, ב.
ועוד.

עמוד תנח

אפ"י בעה"ב אינו יכול להוציא כליו:
סוטה לה, א. מנחות נג, ב. ערכין טו, א.

עמוד תס

שהמקיף מצחצח חצי הכלי מבחוץ: ע"ח
ש"ב ענף ג. ראה תו"א צא, ג. המשך
תרכו בחלתו.

מראה מקומות

תשמו

עמוד תסא

לא מצא הקבי"ה כלי מחזיק ברכה לישראל : כל העונה אשי"ר בכל כחו : שבת קיט.
סוף עוקצין.

עמוד תפכ

יותר משהענגל רוצה לינק : פסחים קיב, א.
עד שלא נברא העולם : פרי"א פ"ג.
מאן דמולול בנסילות ידים נעקר מן העולם :
סוטה ד, ב. זחי"ג רמא, א.

עמוד תפד

זכה נעשה לו סס חיים : יומא עב, ב.

עמוד תסה

כלום מעשה בא ליזן : בי"ק קיז, א.
ע"פ מאמר הזחי"ג .. וראיתי אני : ג'דפס
באוה"ת ויקרא בהוספות ע' רנח.

עמוד תסז

ע"פ בכה תבכה : ראה רשימות על מגילת
איכה ע' כ.
חנם בלא מצות : ספרי בהעלותך יא, ה.
בדי"ה אז ישיר : תו"א סב, ג.
ובדי"ה אשירה : שם סג, ג.

עמוד תסז

כל בעלי השיר יוצאין בשיר : שבת נא, ב.
רשם ע"פ בכה תבכה : ראה רשימות
על מגילת איכה.

עמוד תסח

בפרק הגומץ : מנחות כט, ב.
ע"פ וראיתי אני : אוה"ת ויקרא בהוספות
עמוד רנח.

עמוד תסח

מלגאו איהו שם מ"ה : ת"ז בהקדמה (ר"ה
פתח אליהו).

עמוד תע

אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינו : נסמן
לעיל ע' שלג.
בביאור ע"פ שובה ישראל : לקו"ת דברים
סו, א.

עמוד תעב

ברבות באיכה זס"ה א' : א, ז.
ועמ"ש בדרוש ברכת הזימון : באוה"ת
ס' עקב.

עמוד תעג

כל העונה אשי"ר בכל כחו : שבת קיט.
ב. זחי"א לת, ב.

עמוד תעד

במשנה פ"ז דבכורות : מה, א.
אנשי יריחו שלא היו מפסיקין בבשכמל"ו :
פסחים נה, ב.

עמוד תעה

משה נתבא בזה : ספרי מטות ב.
ועמ"ש ע"פ והי' אמונת עתך : ראה לעיל
בדרושי חג השבועות.

עמוד תעז

ע"פ אז ידבר יהושע : ראה לעיל בדרושים
לחג השבועות ע' קכא.

בשגם זה משה : חולין קלט, א. ב"ר כו,
טו. זחי"א כח, ב. לו, ב. זחי"ג רטז, ב.
אבא יונק ממזלא : ראה זחי"ג רסט, ב
ובכ"מ.

גובלות חשי"ת תורה : ב"ר יז, ז. ונתבאר
בע"ח שער הכללים ספ"א.

בדי"ה אד' שפתי תפתח : בסידור שער
ר"ה. ובאוה"ת דברים בהוספות עמוד
איתתקלה.

עמוד תעז

כסא דמלכא משיחא : יומא עז, א.

עמוד תעח

פ"י המגיד נ"ע : ראה לקו"ת חקת גז, ג.
בראשית נמי מאמר הוא : ר"ה לב, א.
לית שמאלא בהאי עתיקא : זחי"ג קכט, א.
ע"פ זאת חקת התורה : ראה לקמן בח"ג
בפ' חקת.

חרות על הלוחות מיני' ובי' : ראה שבת
קד, א.

עמוד תעט

איזוהו גבור הכובש את יצרו : אבות ז,
א.

ובאיכה רבתי : א, ז.

עמוד תפ

כל העונה אישר בכל כחו : שבת קיט, ב.
בראשית נמי מאמר הוא : ר"ה לב, א.
זהלא במאמר אחד יכול להבראות : אבות
ה, א.
ע"פ הדרוש דברכת הוימון : באוה"ת פ'
עקב.

עמוד תמא

לעולם יהא אדם רך כקנה : תענית ב, ב.
כסא דמלכא משיחא : יומא עו, א.

עמוד תמב

עד שלא נה"ע : פדריא פ"ג.
בג' דברים ברא הקב"ה את העולם : ספר
יצירה פ"א.
אבא יסד ברתא : נסמן לעיל ע' שכד.

עמוד תמג

ואין לך עשב מלמטה : ראה ב"ר י, ו.
זח"א רנא, א. מוי"ג ח"ב פ"ה אגה"ק
סוסי"כ.

עמוד תמה

אית רצון ואית רצון : ראה תו"א פ' ויקהל
בתחלתו.
אורייתא מחכמה הוא דנפקא : זח"ב קכא,
א.

עמוד תפו

כל העונה אישר בכל כחו : שבת קיט,
ב.
עד שלא נבה"ע ה"י הוא ושמו בלבד :
פדריא פ"ג.

עמוד תפז

בשלשה דברים ברא הקב"ה : ספר יצירה
פ"א.
אבא יסד ברתא : נסמן לעיל בעמוד שכד.
בראשית נמי מאמר הוא : ר"ה לב, א.

עמוד תפח

ואין לך עשב מלמטה : נסמן לעיל בע' תמג.
שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו :
ב"ר סח, י.
במאמר אחד יכול להבראות : אבות ה, א.

עמוד תמא

אית רצון ואית רצון : ראה תו"א פ' ויקהל
בתחלתו.

עמוד תמב

אורייתא מחכמה הוא דנפקא : זח"ב קכא,
א.
אדם ממש אדמה לעליון : נסמן לעיל בע'
שכו.
התפלה במקום קרבן : ברכות כו, ב.

עמוד תמצ

האומר אין לי אלא תורה : יבמות קט, ב.
ח"י חוליות .. ח"י ברכאן דצלותא : ברכות
כה, ב.
אלמלא עוודו אין יכול לו : קידושין ל, ב.
שחמורים ד"ס יותר משל תורה : ראה
ירושלמי ברכות א, ד.

עמוד תמד

ביו"ד נברא העו"ב : מנחות כט, ב.
התורה נק' עוז וכח : נסמן לעיל בע' ת.

עמוד תמז

לעולם יהא אדם רך כקנה : תענית כו, ב.
כנז' בסידור שער ר"ה אד' שפתי תפתח :
ראה גם הגהות על ד"ה זה באוה"ת
דרושים ר"ה.

עמוד תמז

אכן רבינו ז"ל נראה מדבריו : ראה לקו"ח
במדבר כו, ג.

עמוד תמח

לעולם ישלש אדם תלמודו : קידושין ל, א.
המבזבז אל יבזבז יותר מחומש : כתובות
סז, ב.
אבא יסד ברתא : נסמן לעיל ע' שכד.

עמוד תמט

משה הוא בח"י יסוד אבא : מאו"א מ, גד.

עמוד תמז

ברא כרעא דאבוהי : יונת אלם רס"ב. וראה
תוסי' יבמות ג, א ד"ה מקמי.

תשמח

מראה מקומות

עמוד תצט

דמה לי קטלא כולו: ב"ק סה, א וש"ג.
אדם אדמה לעליון: גטמן לעיל ע"י שכו.

עמוד תק

אברהם שיצא ממנו: פסחים קיט, ב.
בן פורת יוסף אותיות תופר: ראה אוה"ת
ויחי תט, ב.

עמוד תקא

א"ת בניך אלא בוניך: סוף ברכות וש"ג.

עמוד תקג

כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה:
ברכות ה, ב. וח"ג מת, א.
אין אשה אלא לבנים: תענית לא, א.
כתובות נט, ב.

עמוד תקד

כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני:
תענית כה, ב.

עמוד תקה

במדדש איכה רבתי ע"פ וילכו בלא כח:
א, ה.

עמוד תקו

במאמר דפתח אליהו: ת"ז בהקדמה.
וכתר שם טוב עולה על גביהן: אבות
ה, יג.

עמוד תקז

כסא דמלכא משיחא: יומא עו, א.
בביאור ע"פ שוש אשיש: אוה"ת פי נצבים
עמוד ארמ, א.

עמוד תקח

בראשית נמי מאמר הוא: ר"ה לב, א.

עמוד תקט

ע"פ וה"י אמונת עתן: ראה לעיל בדרושים
לחג השבועות.
ע"פ גדול ה': ראה יהל אור ע"י תקמו.

עמוד תקי

ישמעאל בני ברכני: ברכות ה, א.
ע"פ אהללה ה' בחיי: ראה יהל אור ע"י
תקסה.

עמוד תקיא

קודם שנבה"ע ה"י הוא ושמו בלבד:
פדרי"א פ"ג.

עתידה א"י שתתפשט על העולם חולו:
ראה פסיקתא רבתי פי שבת ור"ת. ילקוט
שמעוני ישע"י רמז תקג.

כענין מ"ס תחתונים בוכים: ת"ז ת"י ה.

עמוד תקיב

בראשית נמי מאמר הוא: ר"ה לב, א.

עמוד תקכז

קדש מלה בגרמה: זח"ג צד, ב.

עמוד תקמז

בדברי רבינו ז"ל בביאור קדושים: גופס
במאמרי אדמוה"ז — תקס"ב ובורך
מצותיך.

עמוד תקכ

ישראל עלו במחשבה: ב"ר בתחלתו.
וכמ"ש בזהר משה מלגאו יעקב מלבר:
ת"ז ת"י יג.

עמוד תקכא

שהאבות הן הן המרכבה: ב"ר מז, ז. זהר
ח"א ריג, ב. זח"ב קפב, א ועוד.

עמוד תקכב

מ"ת בוכין אנו בעינן: ת"ז ח"י ה.
שאפילו בעה"ב אינו יכול להוציא כליו:
סוטה לה, א. מנחות נג, ב. ערכין טו,
א. ראה לעיל עמוד תנא.

עמוד תקכג

שלא נתמלאה צור אלא: מגילה ה, א. רש"י
תולדות כה, כג.

עמוד תקכח

דהאי"ש... דרכו לכבוש: יבמות סה, ב.
קידושין לה, א.

עמוד תקכט

בן מאה כאילו מח: אבות ה, כא.
א"ת מה אלא מאה: מנחות מג, ב. זח"ב
קכו, א.

תשמט

מראה מקומות

עמוד תקלב

נכנס יין יצא טוד : עירובין סה, א. סנהדרין
לה, א. זחיג לט, א.

עמוד תקמח

תריץ עמודי אור : פירוש ש"ח פ"ג.

עמוד תקמט

דרי קארי למאנא מכבודתא : שבת קיג.
א.

עמוד תקלז

ומקבלין דין מן דין : תרגום ישעי' ה, ג.

עמוד תקלד

ארי זאכיל קרבנין : זחיא ה, ב. זחיב
רעה, א. זחיג יו, א.

עמוד תקנג

בענין מצנפת ואבנט : אוה"ת ויקרא ע'
רפט. דרושים לסוכות ע' איתשט.
שיעקב אותיות יבקע : ראה ע"ח שער
הכללים פ"י, שער הארת המוחין פ"א.

עמוד תקלה

ובד"ה ועתה יגדל נא : לקו"ת לט, ב.

עמוד תקלז

שעורה שעור ה' : זחיג קפת, ב.
א"ת בנין אלא בונין : סוף ברכות וש"נ.

עמוד תקנז

דבר גדול מעשה מרכבה : סוכה כה, א.
עמוד תקסא

תעשה ולא מן העשוי : מנחות מ, ב.
גדולים מעשה צדיקים : כתובות ה, א.
האבות הן הן המרכבה : ב"ר מו, ז. זחיא
ריג, ב ועוד.

עמוד תקלח

משה תיקן ברכת הזן : ברכות מה, ב. זחיג
רעה, א.

עמוד תקסב

איזהו חכם הרואה את הנולד : תמיד לב,
א.

מט"ט קושר כתר"ט לקונו : זחיא לו, ב.
וראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בספר
המאמרים תש"ח עמוד 202.
תרומה תרי ממאה : תרומות ד, ד.

עמוד תקסד

התורה ויש בה סתים ונליא : זחיג עא,
ב. עג, א. צח, ב. קנט, א.
הקב"ה מוציא חמה מנרתקה : גורים ת,
ב. זחיג יז, א.
שמש בשבת צדקה לעניים : תענית ה, ב.

עמוד תקמ

אט אין קמח : אבות ג, יו.
חותמו של הקב"ה אמת : שבת נה, א.
זחיא ב, א.
שאמר רב המנונא : זחיג קל, ב.

עמוד תקסה

תושבע"פ הנקי תורת אטן : אגה"ק סי' כט
ע"פ זחיב רעו, ב.

עמוד תקמא

חטה כ"ב אתון דאורייתא : זחיג קפת,
ב. ראה חגיגה יד, א. ב"ר מגו ז'
שעורה שעור ה' : זחיג קפת, ב.
מט"ט קושר כתר"ט : זחיא לו, ב. וראה
הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בסה"מ
תש"ח עמוד 202.
ע"ד חטה היתה : ב"ר טו, ח.

עמוד תקסז

הכנף מין כנף : מנחות לה, א.
בפירש"י בפ"ב דשבת : כו, ב.

עמוד תקע

אימא מקננא בכורסיי : ת"ז תי' ו.
ולית אתר פנוי מיניה : ת"ז תי' נו.
קארי למאנא מכבודתא : שבת קיג, א.
הוא מקומו ש"ע ואין העולם מקומו
ב"ר סה, י.

עמוד תקמה

בילקוט פ' בהעלותך : רמו תשלח.

עמוד תקמו

קרו ליה אלקא דאלקייא : מנחות קי, א.

תשנ

מראה מקומות

עמוד תקעא

אין כבוד אלא תורה : אבות ה' ג.
ובמדיר מבואר דגם מצות ציצית נקי
כבוד : במדיר יד, ג.
תכלת דומה לים : מגוחות מג, ב. חולין
פט, א. א. זח"א קכא, א. זח"ג קעה, א.
שא, א.

חוסב דלדיניי : חגיגה טו, ב.

וסלה פ"י בלי גבול : עירובין נד, א.

אורייתא מחייע נפקת : זח"ב קכא, א.

עמוד תקעב

דאורייתא וקוב"ה כולא חד : ראה זח"א
כד, א. זח"ב ס, א. ולהעיר ג"כ מת"ז
ת"י ו' ות"י כב.

דתמן קאתי מלכא : ת"ז ת"י ה.

אהרן שושבינא דמסרוניתא : זח"ג כ, א.

קעז, ב. קפ, ב.

אהרן אותיות נראה : זח"ג קג, א.

עמוד תקעג

אין רע יורד מלמעלה : ב"ר נא, ה. תנחומא
וירא יח. מורש תהלים קמט, א.
שאש שלנו הוא א' ס' מגיהנט : ברכות
נז, ב.

עמוד תקעד

שער באשה ערוה : ברכות כד, א. זח"ג
קכה, ב. קכו, א. קמב, א. קנא, ב.
אשה דעתה קלה : שבת לג, ב. קירושין
פ, ב.

עמוד תקעה

יהי' הלויים כהנים כמיש בכהאריז"ל : מובא
בתניא פרק נ.

עמוד תקעו

אורייתא בלא דחור"ר : ת"ז ת"י י.
האומר אין לי אלא תורה : יבמות קט, ב.
הגהות על הסיודור : בשער הציצית דף ג, ג.
מאמר המפרשים : במדיר יח, יו. ראה
רש"י במנחות מג, ב.
ר"י קארי למאנא מכבודותא : שבת קיג, א.

עמוד תקפ

בעירובין פרק עושין פסין : דף כא, א.
פ"ב דסוכה : כח, א.

יעקב הוא בריח התיכון : זח"ג קפו, א.
ראה זח"ב קעה, ב.
יעקב אותיות יבקע : נסמן לעיל בעמוד
תקנג.

עמוד תקפא

עורבים עלי ד"ס : ע"ז לה, א.

עמוד תקפב

אלפים שנה שקדמה לעולם : נסמן לעיל
בע"י שפד.

עמוד תקפד

אדם אדמה לעליון : נסמן לעיל ע"י שכו.

עמוד תקפה

כמאמר אליהו : ת"ז בהקדמה.
במקום גדולתו : מגילה לא, א. ראה הערת
כ"ק אדמו"ר שליט"א בספר המאמרים
ת"ש עמוד 40.

עמוד תקפט

אין עצבות לפני המקום : חגיגה ה, ב.
זח"א קסג, א.

עמוד תקצ

שמש בשבת צדקה לעניים : תענית ה, ב.

עמוד תקצא

ציצית לשון יוצא : מגוחות מא, ב.

עמוד תקצב

אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינו : נסמן
לעיל עמוד שלג.

עמוד תקצג

בינה עד הוד אתפשטת : נסמן לעיל ע'
שער.

ונבונים לא אשתכח : עירובין ק, ב. נדרים
כ, ב. ספרי דברים א, טו.

עמוד תקצד

אבא יסד ברתא : נסמן לעיל ע'י שכו.
דהתו' נקי' תרעא לדרתא : שבת לא, ב.

עמוד תקצה

ע"פ יצרנהו כאישון עינו : ראה אוה"ת
ס' האוינו עמוד איתרפח. ובע' איתרעב.

תשנא

מראה מקומות

עמוד תקצו

אין רע יורד מלמעלה : ב"ר נא, ה. הנחומא וירא ית. מדרש תהלים קמט, א.

עמוד תריג

שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה : זח"ג קלב, א. וראה ילקוט שמעוני רמז רפ.

אין מלך בלא עם : גסמן לעיל ע' שסב.

עמוד תקצז

אבוך במאי הוה זהיר טפי : שבת קיז, ב.

עמוד תריד

מט"ט כו' שרו של עולם : יבמות טז, ב. זהר חדש יתרו פה, ב.

עמוד תרג

אדם אדמה לעליון : גסמן לעיל בע' שכו.

עמוד תרטו

דמיכאל כהנא רבא מקריב נשמות : זח"א פ, א. זהר חדש פ' לך לך (כו, א). וראה תוספות סוף מנחות.

לאשתאבא בגופא דמלכא : זח"א ריו, ב.

עמוד תרה

אין קורין אבות אלא לשלשה : ברכות טז, ב.

שער באשה ערוה : גסמן לעיל בע' תקעד. גדול תלמוד שמביא לידי מעשה : קידושין מ, ב.

כמי"ט ע"פ ואתחנן אל הוי" : אוה"ת שם ע' מה ואילך.

בחכמה אחברירו : גסמן לעיל בע' חכב.

עמוד תריז

אין בו לא אכילה ולא שתיה : ברכות יז, א.

עמוד תרו

אתרוג שיש בו טעם וריח : ויק"ר ל, יא.

עמוד תריח

אבא יונק ממזלא : ראה זח"ג רפט, ב. ובכ"מ.

תכלת דומה לים : מנחות מג, ב. חולין פט, א. זח"א קכא, א. זח"ג קעה, א. שא, א.

עמוד תריז

כל הזהיר במצות זוכה לסליח נאה : שבת כג, ב.

עמוד תריט

אם אין חכמה אין יראה : אבות ג, יז.

עמוד תרח

ע"פ יאר ה' פניו אליך : גדפס לעיל בפ' נשא ע' רעו.

נקבה דעתה קלה : שבת לג, ב. קידושין פ, ב.

עמוד תרכ

גדולה תשובה שמגעת עד כסה"כ : יומא פו, ב.

קדש א"ע במותר לך : יבמות כ, א.

עמוד תרט

צו אלא ע"א : סנהדרין נו, ב. זח"ג כו, א.

עמוד תרכב

שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה : זח"ג קלב, א. וראה ילקוט שמעוני רמז רפ.

עמוד תריא

אפי' בעה"ב אינו יכול להוציא כליו משם : סוטה לה, א. מנחות נג, ב. ערכין טו, א.

עמוד תרכג

בס"י נעוץ תחלתו בסופן : פרק א' מ"ז אבא יסד ברתא : גסמן לעיל ע' שכד.

האבות הן הן המרכבה : ב"ר מז, ו. זח"א ריג, א. זח"ג קפב, א.

עמוד תריב

שער באשה ערוה : גסמן לעיל בע' תקעד. שאין העולם מתקיים : שבת קיט, ב. זח"א קמז, ב.

אם אין חכמה אין יראה : אבות ג, יז.

מראה מקומות

תשנב

אותיות תופר : מאו"א אות פי סל"א. ראה אוה"ת פי ויחי דף תט, ב.

עמוד תרכב

יפה שעה אחת בתשומע"ס : אבות ד, יז. עוה"ב לא נברא אלא ביו"ד : מנחות כט, ב. ולעתיד הקב"ה מוציא חמה מנרתקה : גורים ת, ב. זח"ג יז, א.

עמוד תרכג

דרוח אייתי רוח ואמשיך רוח : זח"ב קסב, ב. אט רץ לבך : ת"ז בהקדמה (ז, א).

עמוד תרכד

שקולה כנגד כל המצות : גדרים כה, א.

עמוד תרמה

בתי"א... דקיי"ח ע"ג : בהוצאת ג, י. תשט"ו דף עא, ב. יפה שעה אחת : אבות ד, יז. ומוטב דלידייניה : תגינה טו, ב.

עמוד תרמו

ע"פ ונשב בגיא : אוה"ת פי' ואתחנן ע' קמד. שחק רע"ק אם לעוברי רצונו כך : גדרים ג, ב. אין למלה מענג ואין למטה מנגע : ראה ספר יצירה פ"ב.

עמוד תרמז

דלפעמים הכתר נמנה במנין הע"ס : ראה תו"א ביאור לדי"ה יביאו לכוש מלכות.

עמוד תרמח

דלא... כלל : בכת"י חסרים כאן איזה ת"י.

עמוד תרנ

תר"ץ עמודי אור : פרד"ס ש"ח פ"ג.

עמוד תרנא

ז"א בעתיקא אחיד ותליא : נסמן לעיל ע' שכו. בביאור ע"פ שובה ישראל : לקו"ת דברים סה, ג.

עמוד תרכה

ז"א בעתיקא אחיד ותליא : נסמן לעיל בע' שכו. אמרו לפני מלכות : ר"ה סז, א.

עמוד תרכז

חביב אדם שנברא בצלם : אבות ג, יז.

עמוד תרכח

אין לך עשב מלמטה : ראה ב"ר י, ה. זח"א רנא, א.

עמוד תרכט

דלית אחר פנוי מיני' : ת"ז תי' גז.

עמוד תרל

בע"מ נברא העולם : אבות ה, א.

עמוד תרלא

צא תאמר לו : שבת פב, ב. שלשה שאכלו על שולחן אחד : אבות ג, ג. זח"ב קסה, ב. זח"ג רעג, א. ע"פ ונשב בגיא : אוה"ת פי' ואתחנן ע' קמד.

עמוד תרלב

פ"י מלה בלי הפסק : עירובין גז, א. ביו"ד נברא העוה"ב : מנחות כט, ב.

עמוד תרלג

דהדיו קמצא זלבושא מיני' ובי' : ב"ר כא, ה.

עמוד תרלד

דאורייתא סתים וגליא : זח"ג צח, ב.

עמוד תרלו

אבא יונק ממזל הח' : ראה זח"ג רפט, ב. ובכ"מ.

עמוד תרלח

כל הקורא ושונה : תדבא"ר רפי"ה.

עמוד תרלז

ע"פ זאת חקת התורה : ראה לקמן בפ' חקת ד"ה זה. דאורייתא מחכמה נפקת : זח"ב קכא, א.

עמוד תרג"ג

לעתידי יאמרו ליצחק: שבת פט, ב.
המלאכים בקשו שתנתן להם התורה: שבת
פח, ב.
בחכמה אתברירו: נסמן לעיל ע' תכב.
חכמה זה סדר קדשים: שבת לא, א.
ועמ"ש בפ' חקת ע"פ ויקחו אליך פרה:
ראה לקמן בחלק ג' בפ' חקת.

עמוד תרג"ה

ע"פ וה"י מספר בניי כו' כי גדול יום
יזרעאל: ראה לעיל בפ' במדבר.

עמוד תרג"ו

שבמ"ת קשרו להם שני כתרים: שבת
פח, א.

עמוד תרג"ט

כל חכמי ישראל לפני כקליפת השום:
ככורות נח, א.

כל ההולך בקומה זקופה: ברכות מג, ב.

עמוד תרג"י

אין ציצית אלא יוצא: מנחות מא, ב.
בעשרה מאמרות נברא העולם: אבות ה, א.

עמוד תרג"א

בתו"א דקני"א ע"ב: בהוצאת ג' י' תשט"ו
דף צ, ד.

הנביאים והכתובים עתידי"ם להבטל: ראה
ירושלמי מגילה פ"א ה"ה.

אסתר שנאמר ואנכי הסתר: חולין קלט,
ב.

עמוד תרג"ב

אורייתא היכלא עילאה דקוב"ה: זח"ב
ה, א.

בשלושה ספרים ברא הקב"ה את עולמו:
ס"ו פ"א מ"א.

שלושה ספרים נפתחים בר"ה: ר"ה טו, ב.
זח"ג ק, ב.

עמוד תרג"ג

פתחי לי ואני אפתח כפתחו של אולם:
שה"ש ה, ב. וראה שהש"ר ע"פ אני
ישנה. יל"ש שם. זח"ג צה, א. פסיקתא
רבתי פט"ו. פסיקתא דר"כ פ' החודש.
שארין קישורי אלא לדעת: יבמות נג, ב.

עמוד תרג"ד

ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים: שהש"ר
א' ע"פ לסוסחי. זח"ג ז, ב. וראה ילקוט
שמעוני פקודי רמז תיח.
מחלוקת לש"ש זהו מחלוקת הלל ושמאי:
אבות ה, יו. זח"א לג, א.
הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן: אבות
א, יב.
ובה"א כלה נאה וחסודה: כתובות יז, א.

עמוד תרג"ה

אין כבוד אלא תורה: אבות ה, ג.
שכל היושב ושונה הקב"ה קורא ושונה
כנגדו: תדבאר פי"ח.

יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט: אבות
ד, יו.

כל האומר אין לי אלא תורה: יבמות קט,
ב.

עמוד תרג"ו

כי רוח אייתי רוח: זח"ב קסב, ב.
אהרן... משבעה רועים: ע"פ תיקונים
בו"ח (קה א). וראה סוכה נב, ב.
נכנס יין יצא סוד: עירובין טו, א. סנהדרין
לת, א. זח"ג לט, א.
לא עם הארץ חסיד: אבות ב, ה.

עמוד תרג"ז

שער באשה ערוה: נסמן לעיל בע' תקעז.

עמוד תרג"ח

כל האומר אין לי אלא תורה: יבמות קט,
ב.

גדול תלמוד: קידושין מ, ב.
הציצית יש בהם קדושה יותר מבטלית:
שו"ע אר"ח ס"י כא.

מוטב דלידיניי: חגיגה טו, ב.

עמוד תרג"ט

לעבדה זו רמי"ח מי"ע: ראה זח"א כו, א.
ת"ו סוף תי' נד. זח"ג קסה, ב.

קארי למאנא מכבודתא: שבת קיג, א.
אין כבוד אלא תורה: אבות ה, ג.

עמוד תרג"י

אורייתא מחכמה נפקת: זח"ב קכא, א.

תשנד

מראה מקומות

עמוד תרעא

תכלת עמרא הוא : יבמות ד, ב.
תכלת דומה לים : גסמן לעיל בע' תריח.

עמוד תרעב

אבא יסד ברתא : גסמן לעיל ע' שכד.
אם אין חכמה אין יראה : אבות ג, יז.

עמוד תרעד

האומר אין לי אלא תורה : יבמות קט, ב.

עמוד תרעו

איהו וגרמיה חד : ת"ז בהקדמה.
אין כבוד אלא תורה : אבות ה, ג.
אורייתא מחכמה נפקת : זח"ב קכא, א.

עמוד תרעז

אהרן אותיות נראה : זח"ג קג, א.

עמוד תרעט

תכלת דומה לים : גסמן לעיל בע' תריח.

עמוד תרפ

משום דמזלייהו חזי : מגילה ג, א.

עמוד תרפא

אהרן כה"ר שושבינא דמטרוניתא : זח"ג כ, א. ערה ב.
שלך גדול משלהם : רש"י בהעלותך ח, ב.

עמוד תרפב

אם רץ לבך שוב לאחד : ת"ז בהקדמה (ז, א).

אין בהטלית שום קדושה כלל : שו"ע או"ח סי' כא.

כי האומר אין לי אלא תורה : יבמות קט, ב.

עמוד תרפו

ברישא חשיכא והדר נהורא : שבת עז, ב.
דאורייתא מחכמה נפקת : זח"ב קכא, א.
ענין הלויים שלעתיד יהיו הם כהנים : ראה תניא פרק נ.

עמוד תרפז

מ"ע דוחה ל"ת כמו מילה בצרעת : שבת קלב, ב.

אזיהו גבור הכובש את יצרו : אבות ד, א.

עמוד תרפח

שיש פלוגתא בגמרא : עירובין סה, א.

עמוד תרפט

שית א"ש זהוי עלמא וחד חרוב : ר"ה לא, א. סנהדרין צז, א.

עמוד תרצא

נראה אותיות אהרן : זח"ג קג, א.

עמוד תרצב

לא זו מחבבה עד שקראה בתי : שמו"ר נב, ד. שהש"ר ספ"ג, זח"ג רסב, א.

עמוד תרצג

נכנס יין יצא סוד : עירובין סה, א. סנהדרין לח, א. זח"ג לט, א.

אבא יונק ממזל החי : ראה זח"ג רפא, ב ובכ"מ.

שיאמרו ליצחק כי אחא אבינו : שבת פט, ב.

עמוד תרצד

חטה כ"ב אתון דאורייתא : זח"ג קפח, ב.
ראה חגיגה יד, א. ב"ר מג, ז.

כל הנודר כאילו נודר בחיי המלך : זח"ג רנה, א.

איהו וחיוהי חד : ת"ז בהקדמה.
ועמ"ש ע"פ פותח את ידך .. ע"פ אהללה : ראה יהל אור.

עמוד תרצו

ואין אומרים שירה אלא על היין : ברכות לה, א.

עמוד תרצז

אין סיפה יורדת : תענית כה, ב. זח"ג רמז, ב.

עמוד תרצח

פנימיות אבא הוא פנימיות עתיק ולא ידעתי הטעם כ"ה בע"ש : ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקו' לימוד החסידות ע' 6. ובספר המאמרים ת"ש ע' 49.
אין ציצית אלא יוצא : מנחות מא, ב.

עמוד תשא

הנביאים והכתובים עתידים להבטל : ראה ירושלמי מגילה ס"א ה"ה.

עמוד תשמו

ספ"ב דעירובין: יו, ב.
אין ציצית אלא יוצא: מנחות מא, ב.

עמוד תשמו

פ"ק דעכו"מ: ג, ב.
קוב"ה מצלי: ברכות ה, א.
שעלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין: רש"י בראשית בתחלתו. ספר הליקוטס להאר"ל בתחלתו. ובכ"מ — וראה מדרש ילמדנו הובא בתלמוד תורה. יש קונה עולמו בשעה א': ע"ז י, ב.

עמוד תש"ז

ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו: ירושלמי שבת א, ב.
שמאי אמר שמים נבראו: חגיגה יב, א.
חסידים הראשונים היו שוהים ס' שעות: ברכות לב, ב וש"ג.

עמוד תשיח

לעתיד יהיו הלויים כהנים: כהאר"ל מובא בתניא פרק ג.

עמוד תשיט

לא איברא לילא אלא לשינה: עירובין סה, א.

עמוד תשכ

הכהנים... ועבודתם ג"כ בחשאי: זח"ג לט, ב.

עמוד תשכא

וכ"כ באוצ"ח בתחילה: ראה לקו"ת ויקרא בהוספות דף נא, ב.

עמוד תשכב

קודם שנברא העולם: פד"א פ"ג.
לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה: פסחים ג, ב.

עמוד תשכה

גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד: יומא פו, ב.
אהרן אותיות נראה: זח"ג קג, א.

עמוד תשכו

ובינה עד הוד אתפשטת: גסמן לעיל בע"שעד.
דלית שמאלא בהאי עתיקא זח"ג קכט, א. (וראה שם רפ"ט, א).

שרגא בטיהרא: חולין ס, ב. זח"א כ, א.
כל הנביאים נחנבאו בכה: ספרי מטות.
אסתר מן התורה מנין: חולין קלט, ב.

עמוד תשב

אם אין יראה אין חכמה: אבות ג, יו.
והיי אמונת עתך כו' שהם ששה סדרי משנה: שבת לא, א.
אורייתא היכלא עילאה דקוב"ה: זח"ב ר, א.
שלשה ספרים נפתחים: ר"ה טו, ב. זח"ג קו, ב.

עמוד תשג

לעולם יכנס אדם: ברכות ה, א.

עמוד תשד

ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים: זח"ג ז, ב. שהש"ר א, ע"פ לסוסתי. יל"ש פקודי רמז תית.
פתחו של אולם הי' מ' אמה: מדות ג, ז.
הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן: אבות א, יב.

עמוד תשה

כלה כמות שהיא: כתובות יו, א.

עמוד תשח

וכמו שתמה הרמב"ם: במו"ג פרק כ"ו מ"ח. ראה יהל אור עמוד 396.

עמוד תשט

האר"ז"ל שהשיג בשעה א': ראה לקו"ת צו יו, ב. והערת כ"ק ארמו"ר שליט"א בספר המאמרים תשא ע' 133.

עמוד תשיא

שמי עש י"ה שס"ה: זח"א כה, א. רנג, א. זח"ג רעה, ב. ת"ו בהקדמה.

עמוד תשיב

למה קדמה פ' שמע: ברכות יג, א.
ואהבת ב"פ אור: שער הכוונות כוונת ק"ש. פע"ח שער הק"ש פכ"ג וכ"ה.
תכלת דומה לים: גסמן לעיל בע' תריח.

עמוד תשיג

גדול העונה אמן: ברכות נג, ב. זח"ג רכט, א. ועוד.

